GEORGII WILHELMI FREYTAGII

LEXICON ARABICO-LATINUM

PRAESERTIM

EX

DJEUHARII FIRUZABADIIQUE ET ALIORUM ARABUM

OPERIBUS

ADHIBITIS GOLII QUOQUE ET ALIORUM LIBRIS

CONFECTUM.

ACCEDIT

INDEX VOCUM LATINARUM LOCUPLETISSIMUS.

TOMUS PRIMUS.

ا — خ

HALIS SAXONUM

APUD C. A. SCHWETSCHKE ET FILIUM.

MDCCCXXX.

TYPIS ARABICIS ACADEMIAE REGIAE BEROLINENSIS

IMPRESSUM HALIS IN OFFICINA GEBAUERIA.

FRIDERICO WILHELMO III.

REGI AC DOMINO AUGUSTISSIMO POTENTISSIMO

PATRI PATRIAE

LITTERARUM ARTIUMQUE OMNIUM INGENUARUM TUTORI
FAUTORI LIBERALISSIMO

HOSCE

STUDIORUM SUORUM FRUCTUS

SUMMA QUA PAR EST GRATI

ET OBSTRICTI ANIMI SUBMISSIONE

D. D. D.

REGIAE MAIESTATIS

CULTOR DEVOTISSIMUS

GEORGIUS WILHELMUS FREYTAG.

LITTERARUM ARABICARUM STUDIOSIS FAUTORIBUS PATRONIS

S. P. D.

G. W. FREYTAG.

Cogitanti mihi saepenumero et consideranti, quonam potissimum auxilio linguae Arabicae studium iuvarem, nil mihi aut maius aut utilius visum est, quam edere lexicon Arabicum. Multa enim quum sint huius linguae subsidia, tum illud inprimis necessarium, ut ad verborum sensus discentibus patefiat aditus. Quo subsidio quanquam hactenus non omnino caruimus, tamen lexica Arabica hoc quidem tempore sunt tam rara, ut etiam magnos si quis sumtus ponere velit, eorum comparatio habeat magnam difficultatem. Ego vero non is eram, qui vel laudis studio abreptus, vel nimio mei amore occaecatus tanta tamque difficili in re leve caperem consilium. Videram huius rei amplitudinem et horrueram. Multum igitur et diu quum haesitassem, urgente usus necessitate, adhortantibusque ad opus suscipiendum amicis, eo tandem perductus sum, ut cunctatione abiecta ad ipsam rem accederem. Neque tamen quum opus aggressus essem, curis anxiis liber erat animus; verebar enim, ne aut tempore exclusus, quod pro rei magnitudine nimis angustum praescripserat bibliopola, opus non absolverem, aut, si absolvissem, ob nimiam in perficiendo festinationem incurrerem in reprehensiones virorum doctorum, qui omnibus numeris perfectum si propter nimis angustum temporis spatium edi non possit, totum omittendum suadent. Nec vero vituperandus mihi videtur vir ille honestissimus de evulgando hoc opere meritus, quod me tum ad festinandum impulerit, tum ab opere nimis extendendo revocaverit. Nonne timendum enim, ne, si nimis accrevisset liber, pauci tantum ob sumtus auctos emtores reperirentur, non, si tardior moras facerem, ne alius quis simile quid edendo praeveniret? Neque vero vana prorsus fuit haec cautio. Nam quum statim post laboris suscepti initium me viseret vir summe venerandus Leand. van Ess, certiorem me fecit, se in animo habere, Golii lexicon significationibus, quae in Meninskii opere legerentur, auctum iterum edere. Ac primum quidem virum quum, argumentis a me prolatis, a re litteris vix utili, editori mei operis nocua revocari non posse viderem, acquiescendum putabam sperans fore, ut difficultatibus ab incepto deterreretur; sed quum virum quendam mihi amicissimum de iuvene, cui corrigendi operis negotium mandaretur, litteris interrogasset, bibliopolae, qui mei operis edendi curam susceperat, totam rem commisi. Aliorum autem nomina, qui hac in re elaboraturi aut difficultatibus impediti aut de nostro consilio certiores facti destiterunt, recensere nil interest. Qui autem propter nimis breve temporis spatium concessum omnino rem omittendam censent, iis respondendum puto, melius esse in re necessaria, qualis est nostris temporibus lexici Arabici editio, opus edi omnibus quidem numeris non absolutum, cuius tamen ope studia Arabica et inchoare et persequi possint iuvenes, quam re omissa studium omne et amorem harum litte-

rarum exstingui. Per totum autem mihi concessum temporis spatium semper deditus isti operi perficiendo nihil cupiebam, nisi ut non nimis a virorum doctorum desideriis abesset, caeterisque occupationibus otii tantum suppeditabam, quantum ad animi relaxationem necessarium videbatur.

Quo autem plures sunt ii, qui nec amplitudinis neque difficultatis eiusmodi operis habeant cognitionem, maiorem fortasse in opere nostro tum verborum copiam tum significationum fidem exspectantes, eo magis necessarium videtur paucis exponere, tum quod esse debeat lexici institutum, tum qui sint nostri operis et fines et ratio.

Primum quidem elaborandum, ut ea verborum copia, qua ipsa lingua gaudet, lexici opere contineatur. At quis non videt huius rei magnitudinem praesertim in lingua Arabica? Ea enim lingua non solum ditissima est omnium, sed scriptores etiam protulit paene innumerabiles, qui quum sint diversi et aetate et ingenio et a nostris moribus maxime alieni, non possunt quin sint saepius obscuri. Quare nemo iustus huiusque rei peritus a me quidem omnium totius linguae vocum aut collectionem aut explicationem postulaverit. Qui enim fieri potuit, ut tantam in toto terrarum orbe scriptorum dispersorum copiam perlegerem, quorum etiam nomina tantum abest, ut sint ab Arabibus hanc rem tractantibus recensita, ut magnam partem ipsis sint incognita. Aut quae mihi potuit esse tanta doctrina, ut, etiamsi breve vitae spatium illis perlegendis sufficeret, eorum etiam scriptorum opera recte intelligerem, qui tractarunt disciplinas mihi plane obscuras. Equidem tantum mihi non arrogo. Limitibus igitur arctioribus opus nostrum includi necesse erat, et aequis reique peritis iudicibus me satisfacturum putabam, si ea potissimum verba in opere meo explicassem, quae intelligendis scriptoribus et primae et mediae aetatis sufficerent, quibus iisdem usi esse videntur in lexicis conficiendis Djeuharius et post eum vivens Firuzabadius. Horum igitur operibus iterum iterumque perlustratis, quidquid scitu dignum esset, in mei operis ordinem transtuli; nihil videbatur enim tam consilio nostro aptum, tam conveniens ad usum iuventutis. Simulque non parvam scholiorum veterum copiam aliosque auctores multos magno cum studio pertractavi, plura a Reiskio et Iac. Schultensio ad Golii marginem adscripta in usum meum converti, ut si plures meo opere tum voces tum earum explicationes, quam et Djeuharii et Firuzabadii contineri contendam, nemo hoc arrogantius a me dictum existimaverit. Neque vero cuiusque artis voces proprias, quas dicunt technicas, quarum in lingua Arabica tanta reperitur copia, ut integri voluminis spatium impleat, neglexi, magnumque numerum tum ex grammatica, tum ex arte metrica et rhetorica, tum ex aliis in opus inserui. Sed quum ne ipsis quidem Arabibus doctissimis nota sint earum rerum vocabula, quae cuique arti atque scientiae propria his tantum accommodatum habent sensum, nemo a me earum rerum vocabula explicata postulaverit, quarum doctrina non sum imbutus. Arabes enim quamquam non ipsi multas disciplinas atque artes invenerunt, tamen ab aliis inventas amplificarunt et exornarunt, et vocabulis propriis sive, ut ita dicam, technicis, ut vocum significationes, quae artes aut litteras spectant, accuratius intelligerentur, efficere studuerunt. Istas enim Arabibus usitatas voces ut recte intelligamus, duo requiruntur, unum ut linguam Arabicam bene calleamus, alterum ut simus in iis disciplinis artibusque versati, quarum propriae sunt hae voces. Hoc autem maius quiddam esse, quam ut ab uno viro brevi vitae spatio praestari possit, quis est qui neget? Quanta enim est earum artium multitudo, quas et coluerunt Arabes et perfecerunt? Acquiescendum igitur est in votis, ut quod ab uno viro non peragatur, id plures viribus coniunctis perficiant; magno enim linguae Arabicae, imo multarum disciplinarum atque artium studio esset adiumento, si quae variarum et disciplinarum et artium voces propriae in multis libris dispersae sunt, in lexico collectae et explicatae reperiren-

tur. Sed ut huic desiderio satisfiat, legendi sunt cuiusque artis scriptores ab iis, qui harum rerum periti sunt eo quidem consilio, ut vocabula propria sive, ut ita dicam, technica colligantur et explicentur.

Iam antea dictum, me non id curasse, ut ex omnibus cuiuscumque generis atque aetatis scriptoribus tum verborum tum significationum copiam colligerem, primae me et mediae aetatis potissimam habuisse rationem. Quapropter eas significationes, quas scriptores Persici et Turcici verbis Arabicis subiiciunt, inferre supersedi; voces enim Arabicae, quas vel Persae vel Turcae adoptarunt, tam multum abest, ut in lingua Arabica usitatas conservarint significationes, ut haud raro pro varia utriusque linguae ratione mutatas acceperint. Tu vero, qui lexicon Arabicum omnimodo significationibus augere suades, non videris animadvertere, istae non mere Arabicae significationes quam facile non solum tirones, sed etiam doctos in errorem ducant. Neque enim mihi alia causa, cur ex libris male scriptis, quales sunt versiones tam veteris quam novi testamenti, aut nunquam aut perraro vel formas vel significationes adnotaverim, ne plus noxae quam utilitatis adferre viderer legentibus. Quae vero voces peregrinae aut antiquissimis temporibus, ipse enim poeta celeberrimus Abscha Persicas admittere voces non dubitavit, ab Arabibus in linguam receptae; aut a bonis serioris aetatis scriptoribus, qualem nominare placet Ebn-Arabschahum, adhibitae leguntur, iis si in libro locus daretur, operae pretium fore putabam. Voces Geographicae nominaque clarorum virorum quamvis sint interpretandis scriptoribus adiumento, tamen extra operis fines posita habui. Eorum enim in libris Arabicis tanta exstat multitudo, ut nec dignioribus quidem concedi possit locus et horum sit difficilis delectus. Nonnulla tamen, quae propter praecipuam dignitatem non omittenda videbantur, in librum meum recepi.

Quid quod nonnullis fortasse non bene factum videtur, quod in verbis construendi modum indicavi, non eundem semper, ut fieri solet, exemplis et dilucidavi et exornavi. Quae res quamquam maximam in iis lexicis, quae partim scribendo partim loquendo adhibentur, habeat utilitatem', tamen omnino non necessaria videtur in iis, quae nihilo paene nisi scriptoribus intelligendis inserviunt. Accedit, quod lexici Arabici tum verborum tum significationum ambitu completi nomine non omni ratione indigni neque moles nec pretium parvum esse potest. Multis autem scriptorum locis adductis et explicatis quum ut moles ita pretium mirum in modum augeatur, fieri non potest, ut emtorum numerus non deminuatur, et equidem non video, quomodo, qui tali in libro edendo sumtus posuerit, detrimento liberetur. Quod detrimentum quo certius caveret, qui operis vulgandi curam susceperat vir honestus, ut statutum foliorum numerum non excederet, conditionem tulerat. Nec vero ego satis mirari queo, quod in duplo, quam constitutum erat, maiore foliorum numero, ea enim fuit viri humanitas, nec edendi operis difficultatem neque vituperationis causam viderit, quae res ut mea ita omnium, quibus cordi hae litterae sunt, laude et gratia digna habenda. Ego vero reprehensionem doctorum non vereor, quod, praetermissis minus necessariis, eos tantum locos adnotaverim, qui aut quia pro linguae Arabicae ratione multum a nostra tum cogitandi tum loquendi modo abhorrebant, aut aliam ob causam omittendi non erant.

Alterum autem est, in quo lexici bonitas cernitur, ut sint significationes verborum extra omnem dubitationem positae. Quae enim in interpretandis scriptoribus veri sensus fides esse potest, nisi verborum significationes sint probatae? Atque in hoc pravitatis genere multiplicis erroris fons latet, qui quo difficilior est lingua, eo largius manat. Haec igitur virtus ut in lexico meo esset, duo mihi erant videnda, unum ut bonis tantum e fontibus haurirem, alterum ut multam in significationibus definiendis cautionem adhiberem. Primum de fontibus lexici mei dicam.

Omnes inter libros, quibus usus sum, primum occupant locum Djeuharii et Firuzabadii opera, quorum ille maiori doctrinae copia, adductis saepius poetarum versibus et significationum auctoribus nominatis opus suum exornavit, hic maiori verborum atque significationum multitudine praestare videtur. In utroque lexici mei fundamentum posui. Licet enim rarissime in Djeuharii opere reperiatur, quod non idem apud Firuzabadium legatur, haud raro tamen ex unius verbis lux quaedam oritur alteri aut dubium removetur. Ipsius quoque Djeuharii verbis interdum vitium a Firuzabadio aut eius editore commissum detegitur. Ut ne vero quis ex Golii opere verborum significationes, easdem quum apud illum legerit, sumsisse me opinetur, non id quidem mihi videtur silentio praetereundum, quod de omnibus Golii, quae maximam partem ex Djeuharii opere collegerit, non nimium confidens Firuzabadii opus inspexerim, collato quoque Djeuharii opere. At vero quum de lexico edendo per litteras viros doctos certiores facerem, hoc mihi erat consilium, ut, in Golii opere mei fundamento posito, vitiosa corrigerem, nova adderem; id enim si fecissem, non parum me in elaborando adiumenti habiturum sperabam. Quae spes multum me fefellit, multa enim quum essent aut addenda aut corrigenda, multa deinde in meliorem ordinem redigenda, tantam mihi res creavit molestiam, ut quod non potius caeteris neglectis, ex Djeuharii Firuzabadiique libris plane nova operis fundamenta iecissem, maxime dolerem. Erat enim, ne negligentiae aut inscitiae vitia e Golii libro in meum irreperent, multum cavendum, ideoque in singulis vocibus denuo adeundus et Firuzabadius et Djeuharius atque retractandus, quo labor meus mirum augebatur in modum. Nec vero illa, quae Golius ex aliis quam Djeuharii aut Firuzabadii operibus adnotaverat, quamquam in ipsa, quia libri ad manus non erant, inquiri non poterat, omnino omittenda putavi et postea, quum, aliqua libri parte typis impressa, pluribus ex hisce aut vitia aut Persicae linguae proprias inesse significationes, cognovissem, fontis nomen, quod prius neglectum erat, addendum censui. Quae etiam in Golii exemplaribus tum Iac. Schultensii tum Iac. Reiskii et Bergii professoris olim Duisburgensis ad marginem adscripta, in rem meam converti, tacere non debeo. Exemplar Iac. Schultensii, viri in hisce litteris versatissimi, in bibliotheca Lugduni Batavorum asservatum, quae erat viri singularis doctrina atque diligentia, multis tum de rebus tum de verborum significationibus, quae potissimum ex libris manuscriptis sumserat, adnotatis auctum erat et ornatum. Alterum quod clarissimi Reiskii fuisse dixi, in bibliotheca Regia Havniae est. Multa cum laude quum in vita Reiskii de isto exemplari praedicasset auctor, tantum me eius potiundi desiderium implevit, ut primum intercedente legato Regio per litteras in nostra Musarum sede utendi veniam rogarem, tum spe frustrata Havniam aditurus iter susciperem. Res ipsa exspectationem fefellit, nimias enim laudes et rem multum superantes esse intellexi. Inerant quidem plura ad marginem scripta, tum scriptorum loci, tum verborum significationes; sed quae erant a viro doctissimo ex codicibus Lugdunensibus desumta, ea maximam partem, quum Lugduni versarer, a me observata erant. Tertius denique Golius Bergii, qui Bonnae in bibliotheca Regia est, multis ad marginem scriptis auctorum iam editorum locis, auctus est, rarius codicum manuscriptorum. Qui autem loci quum significationes aut usu loquendi aut Djeuharii Firuzabadiique auctoritate certissimas nullaeque dubitationi obnoxias spectent, fieri vix potest, ut inde magnum quis capiat commodum. Ego vero viri tantum abest, ut laudes minuere studeam, ut effici non possit, quin eum tam venerer, quam magni aestimem. Alios tamen libros adhibui praeter eos, quos modo nominavi Arabum lexicographos et Ibn-Doraidi opus, quod ad lexicographiam pertinet, quum Lugduni versarer, pervolvi; neque enim mihi tantum, ut totum perlegerem, otium concessum erat. Est maximae auctoritatis liber, quo serioris aevi scriptores multum usi sunt. Duos

praeterea libros haud spernendos ibidem magna cum diligentia pertractavi, unum inscriptum كتاب الأضداد „Liber contrariorum", auctore mihi incognito, in quo vocum significationes in usu loquendi contrariae sibi adnotatae sunt, alterum cuius auctor Abu-Manzur Mauhub ben-Ahmed ben-Mohammed ben-Alchadr, nisi fallor, sexto post Muhammedem saeculo vixit. Collegit auctor et explicavit voces peregrinas in linguam Arabicam receptas. Giggeii me opus omnino neglexisse, Castelli parum tantum in usum adhibuisse, nemo harum rerum peritus vituperabit, quum eorum unus ex Firuzabadii opere librum suum composuerit, alter his quaedam, at non bona semper atque fide digna, addiderit, quid quaeso, potest esse utilitatis in conferendis hisce libris ei, qui tam Djeuharii quam Firuzabadii opus non sine studio atque diligentia pertractavit. Nec mihi erat alia causa, cur plurium, quae ad manus habebam, lexicorum Arabico-Persicorum nullam prorsus rationem habuerim, timebam enim, ne, quas Persae pro ingenii et linguae suae ratione mutarint significationes, cum mere Arabicis commiscerem.

Magno quoque mihi erant adiumento carminum scholia vetera, tum in significationibus accuratius definiendis atque intelligendis, tum in novis inveniendis, inest enim ipsius poetae verbis maximum contra errorem legenti subsidium. Quot autem ex hisce potiundi mihi erat facultas, tot aut tota perlegi aut saltem pervolvi. Quorum mihi haec potissimum mentione digna videntur. Hamasae carminum scholia, tum Hudseilitarum, Djeririi, Motenabbii, Abu l'Ahlae, Ohmari ben-Faredhi, Abu-Tammami, septem carminum, quibus Moallakat nomen est, nec non Meidanii proverbiorum atque Haririi consessuum. In vocabulis propriis sive technicis definiendis usus sum libro تعريفات „Explicationes" inscripto, de rebus, quae ad naturam spectant, qualia sunt plantarum nomina et animalium, Domairii Kazwiniique opera inspexi itemque Forskålium consului.

Me porro ex aliis varii argumenti operibus tum manuscriptis tum typis editis plura in usum meum convertisse, nemo non videbit, qui librum evolverit. Ex hisce nominare placet gravissima illa Ebn-Arabschahi et de Sacyi opera omnia, librum Tochfat-Ichwan Alzafa, historicorum, medicorum opera quaedam aliaque, quorum si nomina loco suo non semper adnotaverim, id, ne rebus utilioribus, speciem doctrinae inutilem non amans, locum eriperem, factum esse censeatis.

Enumeratis libri mei fontibus, restat, ut doceam, quae fuerit utendi ratio. Magna est in significationibus definiendis diligentia adhibenda, cavendum ne specie quadam veri in errorem inducamur. Quae diligentia quum sit in omni scriptore interpretando necessaria, maior tamen esse debet in scriptore Arabico; ut enim quisque est difficillimus intellectu, ita maxime opera danda, ut ad sensum scriptoris penetremus, id quod nonnisi diligentia fit et cautione. Quod quum ad librum nostrum tum recte iudicandum tum adhibendum multum referat et aeque utile sit viris doctis eundem aut amplificaturis aut correcturis, diligentius exponam.

In lexicis et scholiis unam vocem magis usitata altera explicari mos est. Quae res ob significationum miram copiam, magnam non raro exhibet molestiam, quum ex multis eam, quae conveniat voci, eligere difficile sit. In scholiis magnum legenti afferunt scriptoris verba adiumentum, quod non item fit in lexicis, sunt enim nuda lexicographi verba, rarius additur scriptoris locus, ex quo significatio hausta. Id quod a Firuzabadio semper paene neglectum observamus, a Djeuhario interdum factum esse videmus. Adeunda igitur, ut vocis explicationis gratia adscriptae sensum intelligamus, lexicographorum Arabicorum opera, temerarium enim id esset, si quis in tanta tum verborum tum significationum multitudine soli memoriae confidere vellet. Quod vero quominus in singulis semper fiat, nimia, quam adfert, impedit molestia. Evolvendus

igitur aut Castelli aut Golii liber. Qui quum sint errori interdum obnoxii, fit, ut inscii eorum errores in nostrum transferamus. Maxima quidem, hanc ut rem evitarem, adhibita est cura atque diligentia, in rebus dubiis et incertis ipsos semper adii scriptores Arabicos, non pauca sunt correcta. Quae res quo magis appareat legentibus, pauca ex multis eligere liceat exempla.

Golius sub radice جدل sensum vocis جديلة non bene intellexit, et duplex in interpretandis Kamusi verbis vitium commisit, unum, quod vocem الحَيْض enunciavit, alterum, quod eandem ab antecedentibus, quibuscum coniungenda erat, separavit. Quae sunt Kamusi verba الجديلة ......وشبه اتب من ادمر ما يأتزر به الصبيان والحُيَّض, eorum hic est sensus: „*Vox* جديلة *ei, cui* اتب *nomen, similis est res, corio confecta; qua pueri et menstrua patientes tanquam cingulo utuntur.*" Ille vero quum vocem falso enunciatam a praecedentibus separaret, factum est, ut *menstruorum* significationem eidem tribueret. Tum quoque Golius voci اجرد significationem *solus, solitarius obivit peregrinationem etc.* inesse putavit; sed non est dubium, quin, quae in Kamuso leguntur verba وللحج افرده ولم يُقْرِنْ, ad vocem جَرَّدَ pertineant. Ut vero in forma verbi, ad quam Kamusi verba referantur, erravit, ita in vocis significatione definienda rectum non vidit. Sub voce فرد nil, quo illa vox explicaretur, inveni; sub voce قرن haec tantum leguntur وقرن بين الحج والعمرة قرانا كأقرن لغيّة „*Simul rei* حج *et* عمرة *appellatae officiis satisfecit, nomen actionis est* قران*, minus vero probanda est forma verbi quarta eodem sensu adhibita.*" In his aeque et in iis, quae ex Meidanio Golius sub voce مفرد attulit, erat suspicionis causa. Apud Haririum in scholiis p. 523 recta huius vocis explicatio legitur. Ex Djeuharii libro Golius vocibus ذو جرز *duri, crassi* significationem tribuit; sed in nostro, quo usi sumus, huius operis exemplari omnino desunt, in Kamuso ذو جراز leguntur. In explicanda voce جريف Golius voce Persica بيشه seductus fuit, non enim videtur *artis*, sed *densi et perplexi* significatio tribuenda, tum in Djeuharii opere frustra quaesivi. At vocem اجفا interpretatus est Golius verbis *secutus sectatusve fuit pecora nec pascere sivit.* Aut hic error ex vitiosa Djeuharii lectione ortus, aut quoniam Golius vocem اتبع altera cum voce اتعب permutavit; legitur enim in meo Djeuharii codice قال ابو زيد اجفيت الماشية فهى مجفاة اذا اتعبتها ولم تدعها تاكل „*Refert Abu-Saidus, verba* اجفيت الماشية *significare: Fatigasti iumentum moram vorandi non concedens. Tale iumentum appellari* مجفاة". Tum Giggeius et Castellus Firuzabadii verba والزبون الغبى والجريف مولد non bene intellexerunt. Vitium inesse iam vidit vir illust. Silv. de Sacy (*Chrest. Arab. T. III. p.* 186 *ed. alt.*), quem tanquam magistrum pio veneror animo, neglexit autem adnotare pro voce الجريف legendum esse الخريف, cui opinioni favet locus in Kamuso Turcico وزبون شاشقين وغبى ونادان ادمه دينور وبو مولد در يقال رجل زبون اى غبى وخريف.

Insunt quoque lexicographorum libris vitia quaedam aut ab auctoribus ipsis aut a scribis iisque, qui iis typis imprimendis curam gerebant, commissa, quae quo sunt leviora atque occultiora, eo difficilius deteguntur, praesertim, quum in huiusmodi libris vitiorum suspicio perraro in mentem incurrat. Quid, quod uno tantum Kamusi exemplari, editione Calcuttensi usus, conferendi codicis copia carebam? Magnam inde molestiam perpessus quum essem, in benignitate viri clarissimi Wilkenii bibliothecae Regiae Berolini praefecti solatium mihi exstitit, misit enim ad me Bonnam Kamusi exemplar Turcicum et quantum saepius in locis dubiis inspicienti mihi profuit, tantum viro illi debeo. Djeuharii exemplar ex bibliotheca Gothana, cuius usus amicitia atque benignitate doctissimi Moelleri, viri de nostris studiis optime meriti, concessus mihi fuit. Septem multum diversis partibus constat, non omnibus aeque bonis nec non destitutis maximam par-

tem vocalibus, ut facere non possem, quin saepius Djeuharium Turcicum, qui est in Academiae nostrae Bibliotheca, adirem. Ne vero quis, in Kamuso Calcuttensi reperiri vitia, temere dictum a me existimet, idcirco exemplis rem illustrabo adparebitque magnam in utendo adhibendam esse et diligentiam et cautionem.

Vox مجدل explicata est voce altera قصير, quae *brevem*, *parvum* designat; Golius vero *arcis* قَصْر significationem tribuit voci Djeuharii auctoritatem secutus, cui ut accederem movit me tum poetae Alcomaiti versus:

كسوتُ العلافيات هوجا كانها مجادل شد الراصفون اجتدالها

„*Sellas Ihlafiticas imposui camelis celeribus, quae arcibus firmiter ab aedificatoribus constructis similes sunt,*"

tum alter ab eodem Djeuhario adductus poetae Alachschae:

في مجدل شُيّد بنيانه يزل عنه ظفر الطاير

„*In arce ita firmiter aedificata, ut aves in eius muros ungues immittere non possint.*"

Vocis مُجْذَوذِي in Kamuso scriptionem esse falsam probat versus a Djeuhario adscriptus:

الستَ بمُجْذَوذٍ على الرحل دائبٌ فما لك الا ما رزقتَ نصيبُ

„*Nonne es abruptus, super sella lassus? Tum non est tibi portio, nisi quae dono datur.*"

Sub radice جحر voces واحتجر به explicatae sunt verbis الْتجأ واستعاذ; ego vero non dubito, quin sit استعاذ legendum. — Vocabulis حسف et حسيف explicandi causa adposita sunt verba جوش للحيا; rectum est جَرْش. Sub eadem radice ex verbis كفرح اجن وحسك, unum اجن in احن mutandum est. Quae sub radice حطم legitur vox حاطوم explicata altera voce حاضوم, ea voce هاضوم explicetur. Vox تَحَزَّقَ illustrata est altera تَنَقَّدَ; recta autem est scriptio تَنَقَّدَ. Vox جلحب cum derivatis mutetur in جلحب. Mutandum quoque المُخَمَّر, quod post حاكل est, in المُخَمَّس, et sic in Kamuso Turcico legitur. Vocem جلحِبة reddidit auctor verbis محص بالسمن, quis autem est, qui non legat محض بالسمن? Vocem خلق explicatam invenimus voce شكل, cuius rectior scribendi modus est شكل. Sub radice حمك pro voce اذلاء *viles*, *contemti* scribatur ادلاء *viae duces*. Tum Kamusi auctor vocem حَفَمة voce نُومة explicavit, qui scribendi modus et a Golio in appendice indicatus est, nihilominus legatur بومة. Huiusmodi vitia ut propter usum scripturae Cuficae orta videntur, ita quoque, ut opinor, eadem de causa, voces احتزل et احتزك, adnotante Firuzabadio, permutantur. Post vocem خَوْبٌ pro voce لَجَفٌ legatur لحف. Sub radice خرق sunt, ni fallor, verba او اذا بلغ ستة اشهر او سبعة اشهر in locum falsum translata. Sub radice خرم tria sunt corrigenda, unum خَرَزَة, pro quo خُوْرَة legatur, tum non recta videntur verba والاخير ومنقطع العين, quum desideretur rectus coniungendi modus, denique pro مخرم السيل legatur مخرم السيف. Sunt verba وبالتحريك شجر كالدوم

والحزام كشداد بينهما sub radice حزم, quibus nisi inest vitium, non bene locata ea sunt, non enim potest referri vox بايعه ad تجر الدوم; referatur potius ad funes, ut qui eos vendat, حزام nomen gerat. — Sub radice خسف linea quarta والجزور vitiose scriptum est pro والجرور. Voces ايام الخافقات sub radice خفق explicavit auctor verbis ايام تناصرت بها النجوم, pro quibus legatur necesse est ايام تناثرت من الطعام بها النجوم. Pagina 1157 linea decima sub radice خلف sunt verba اخر طعمه وبالفتح ج كصرد وذهاب; legendum autem videtur اخر طعمه ج كصرد وبالفتح ذهاب; pluralis enim خُلَف pertinet ad خُلْفة. In explicanda voce تبيلة vox المنهبة scripta est pro المنهبطة. Legas porro sub radice حرم pro شهر الله الاصب, quae falsa est lectio, شهر الله الاصم. Non minus falsum est, quod legitur vocis حروم explicandae causa adscriptum الناقة المعتاطة الرحم; legendum est المعتاصة الرحم. Apud vocem خشر scriptum reperitur خلاء pro جلاء, et sub radice حشم legis حشماء pro حشماء. Vocem حصان altera دِرّة explicatam legimus, talis autem est in Kamuso Turcico huius vocis explicatio, ut دُرّة enunciandum esse appareat. Vox autem مُحصَّن, quae *canistrum* (زبيل) designat, voce زِبيل *fimus* illustrata est. Quae vocis احتنن explicandae gratia adscripta legitur vox انتنّ, ea in ابتص mutetur. Vocis sextae coniugationi تحاجأ Kamusi auctor tribuit sensum ان يورم استه ويخرج موخره الى ما وراءه; sed magis convenit verborum sensus اذا تورّم وخرج استه, qualia sunt in Kamuso Turcico adnotata. Tum Kamusi auctor vocem خرّ reddidit verbis حبة مدورة; sed non est dubium, quin sit legendum, حبة مدورة. Sub radice خفر pro تشوير legas تسوير, sub خلص in locum vocis نشط substituas تشظّى. Denique sub radice تمر sunt verba والم الجي وصداعها, quae non sunt, quin mutentur in والم الخمر وصداعها. Sed lectores ne fatigem, sufficiant quos enumeravi locos tum ut intelligatur, plura esse in Kamusi opere vitia, tum magna opus esse et diligentia et cautione ad ea detegenda atque corrigenda.

Atque etiam alia sunt in lexicographorum libris silentio non praetereunda, quorum primum est, quod plura aut nimis breviter aut non satis dilucide explicaverunt auctores. Sub radice حدل Firuzabadius scripsit حدل الحب في السنبل اذا وقع, quibus in verbis, quid velit وقع, dubitare licet. Magis aperte Djeuharius قوى scripsit. Neque autem sub voce الحندل facilia sunt intellectu verba ما يقله الرجل, nec, quibus vox الحوادى illustratur الله تجدو في سيرها كانها تقلع. Non minus obscurum est توصل in verbis اذا لم توصل, quibus, quid sit رحم جداء significare studet, nil enim sub radice وصل, quo huius formae sensus aperiretur, inveni. Vox جمام altera راحة redditur, sed num *vola manus* sit, quae est vocis magis usitata significatio, an *quies* origini magis conveniens, in dubium vocari potest. Non minus quoque legens erit incertus, quae sit ultima vocis حق significatio. Quibus autem de rebus remanere videbatur dubii locus, addere auctoris verba, ut alii et rectum videre et errorem detegere possent, non neglexi.

Tum sunt in Firuzabadii opere, quae quo pertineant, non facile est dictu; sed uno tantum exemplo, quod prae manu statim incurrit in oculos, dilucidare rem placet. Sub radice جر quae sequuntur verba leguntur والجراجر الصخام من الابل واحدها الجرجور وبالضم العصاب وجرجرايا ع والكثير الشرب والماء المصوت. Quod si his in verbis loci rationem habes, ad vocem جرجرايا referendae sunt significationes duae posteriores, quod quum fieri nequeat, ad vocem جراجر vocali Dhamma enunciandam spectent, necesse erit.

Sunt denique in Arabum lexicis, quae, quum essent Arabes lectores, ad unum omnibus nota, explicare operae pretium non habuit auctor, adscripta voce معروف *nota.* Ita vocis سويق minus usitata vini (خمر) significatio adscripta est, caeterum addita voce معروف *notum.* Quae res non potest, quin interdum paret legenti molestiam. Kamusi auctor voces جذيذ et جذيذة altera voce سويق explicavit et Golius conservata voce سويق addidit *Frumentum decorticatum confractumque*, tum vocem ipsam سويق reddidit altera *polenta*, *ptisana.* At vocem جرب omnibus notam habere significationem dicunt, nec non جاورس esse granorum nomen, quae omnibus nota sint.

Quid quod in tanta tum verborum tum significationum multitudine, in frequenti verborum usu poetico aut nesciunt lexicographi aut saltem dubitant, quaenam sit tribuenda voci significatio. Solent enim hanc propter causam interponere pluribus vocis significationibus particulam او *vel*, quam in libro meo retinendam esse censui. Ex exemplis paene innumerabilibus, ne lectores copiae taedium capiat, unum tantum eligere placet. Sub radice جرنبذ leguntur verba وفرس مجرنبذ القوايم كذلك او هو القريب القدر في تنكيس الراس وشدة الاختلاط مع بطء احازة يديه ورجليه او هو قرب السنبك من الارض وارتفاعه. Quatuor attulit auctor verba فرس مجرنبذ intelligendi modos, ex quibus qui rectus sit, haerere videtur. Quod qui auctorum ignorantiae tribueret, vehementer erraret, in linguae enim ditissima ambiguitate positum id esse, ut ex aliis ita praecipue ex loco carminis celeberrimi Caabi in laudem Muhammedis dicti apparet. Versu vicesimo quinto camelam describens verbis قنواء في حرتيها usus erat poeta. Quae audiens Muhammedes quum interrogasset socios de sensu vocis حرتيها, pars tacuit, pars oculos esse dixit. Ipse Muhammedes aures significari voluit.

Tractanti autem scriptorem, sive Arabs hic sit, sive non sit, ut novas in eo verborum significationes detegat, eadem quam in lexicis, haud scio an maior etiam diligentia adhibenda sit atque cautio. In rebus naturam spectantibus Domairii et Kazwinii opera adhibuisse me dixi. Cernitur autem in scribendis nominibus tum plantarum tum animalium obviorum in codicibus Arabicis versionibusque Persicis, quos Parisiis aut Lugduni Batavorum inspexi, tanta diversitas, ut qui sit rectus enunciandi modus haud facile intelligatur. Nec quae Forskålius in libro suo adnotavit, tanta, quantam optare licet, fide gaudent. Quam habuit vir immortalis rerum profundam cognitionem, non eandem possedit linguae Arabicae, ut in scribendo, aut quia male audierat, aut ab Arabibus imperitis seductus, gravissime saepe laberetur. His quodammodo consentanea leguntur verba celeberr. Sprengelii in *historia rei herb. T. I. p.* 238. „Olim quidem credidi, Forskålei et Niebuhrii opera summum posse auxilium adferre, siquidem arabica nomina ipsa plantarum indici copioso addiderint. Curatius autem examen docuit, non magna inde speranda esse, quum nomina plantarum fere ubique alia sint, ac ab Arabicis scriptoribus usurpantur." Quam autem rei causam in una tantum re vidit vir doctissimus, ea in pluribus simul posita videtur, et non possum, quin alia esse plantarum, addoque animalium, nomina in aliis regionibus plane assentiam.

Videndum quoque, ne in significationibus verborum novis admittendis temere assentiamus, ut enim quaeque lingua ditissima est et verbis et verborum significationibus, ita quisque in interpretandis scriptoribus facillime errat. Ut vero, si alios temere sequimur, periculosum, sic non erit laudandum, si in Arabicis scriptoribus novi nimis cupidi significationes quaslibet novas detegere studemus. Magna est prudentia atque cautio adhibenda, saepius repetenda rei inquisitio. Quapropter lexica Arabica et carminum alio-

Itaque librorum explicationes perquirere, quam in legendis scriptoribus, ut novas invenirem significationes, tempus consumere ratius duxi. Si probatae mihi videbantur significationes, nudas eas adscripsi, sin minus, verba auctoris addidi.

Tertium est, quod lexicographo observandum videtur, ut accurate atque dilucide, non multis sed rei aptissimis verbis significationes definiat, ne ulla legenti de sensu dubitatio relinquatur; plurimi enim existimo interesse ad scriptoris verba recte intelligenda, significationes a lexicographo definitas non vagas esse, sed accurate et distincte explicatas. Id vero quum in quaque lingua difficillimum sit, tum ab eo, qui lexicon Arabicum conscribit, in omnibus sine ulla exceptione vocabulis nec exigi potest neque praestari. Quid quod ipsi Arabes in multarum vocum significatione definienda dubitant et haesitant? Accedit, quod rei difficultas multum augetur quum vocis ambiguitate, tum nostra multarum rerum ignorantia. Voci Arabicae شجرة, ut paucis rem patefaciam, tribuenda est significatio *plantae cuiusvis, cuius super terram elatus truncus varios in aërem dimittit ramos*, maxime *arboris*. Quod si igitur Arabum lexicographi aut plantam aut arborem, mihi plane ignotam, voce شجرة designant, quid quaeso potest esse causae, cur unam aut alteram vocis significationem praeferam? Arabum autem lexicographos, quum et ipsi accurata rerum cognitione carerent, nec accurate neque dilucide tales res potuisse definire, quis est, qui non videat? Nec vero est minor difficultas in describendis membris partibusque corporis tum in homine, tum in equo, camelo caeterisque animalibus, partim enim ambiguae sunt voces Arabicae, qualis est vox عرق tam *venam* quam *nervum* designans, partim negligentius a grammaticis descriptae, quam quae a nobis accurate definiantur. Et breviter tantum tangere has ipsas res consueverunt Arabum scriptores. Iam vero quantum distat lingua Arabica ab ea, per quam interpretis munere fungi debemus! quam diversi sunt mores totaque et sentiendi et cogitandi et loquendi ratio Romanorum ab ea, quae apud Arabes est! Ita fit, ut non solum singulis vocibus interpretandis saepius desint apta in lingua latina verba, verum etiam, ut totae res in ipsa lingua Arabica facilius intelligi quam in aliena lingua explanari possint. Ubi igitur res aut dubia aut accurate dictu nimis difficilis videbatur, Arabica addere placuit. Eademque causa, quum rei potius quam verborum habenda esset ratio, impulit ut in verborum interpretatione a Romanorum loquendi modo non raro recederem, cui rei veniam dent lectores benevoli!

Quarta autem, quae restat, lexicographo minime negligenda res, in eo posita est, ut sit verborum atque significationum aptus ordo. Duplex in verbis disponendis adhiberi potest modus et ordo, unus ut seriem litterarum sequamur, alter, ut originis habita ratione, quamlibet vocem radici, e qua originem duxerit, adiungamus. Illa disponendi ratio quamvis facilior est et quaerendi molestiam utenti levat, tamen alteri praeferenda non videtur. Haec enim statim ab initio discentem quum ducat ad vocum originem et significationum causas indagandas, doceatque, quam in formandis vocibus secuta sit lingua rationem, tum memoriam multum adiuvat. Etsi vero non eandem haec in quaerendo praebet facilitatem, fieri enim potest, ut quae sit vocis origo, dubitare liceat, tamen, tot et tanta quum discenti paret commoda, in libro meo adhibendam putavi, sperans fore, ut quae vel minus probanda accidissent, excusationem vel necessitatis vel opportunitatis haberent. Huic alter, qui sequitur litterarum seriem, subiunctus est ordo, ut quae e radice derivandae essent voces, eae in litterarum seriem disponerentur. Qua in re quam ego viam ingressus sim, paucis dicendum videtur. Primum id studui, ut quae origine

proximae essent radici, voces, proxime sequerentur eam in verborum serie. Ceteras igitur omnes antecedunt voces, quibus sunt tres litterae, tum sequuntur voces quatuor aut plures habentes, denique sunt positae voces in initio una littera auctae. Radicibus quibus sunt quatuor vel quinque litterae, proprium, litterarum ordinem conservans, locum concessi, putabam enim fore, ut si a recepto ordine recederem, quaerendi facilitati consulerem, et quamquam earum plures a verbis, quae tribus litteris constant, derivantur, plures etiam sunt, quae diversam rationem sequantur. Ut vero in litteris ordo est adhibendus, ita in vocalibus non negligendus. Antecedunt ex vocibus eodem litterarum numero gaudentibus quae una vocali enunciantur; quae duabus vel pluribus, sequuntur. Primo loco sunt positae voces, quibus est vocalis Fatha, tum sequitur vocalis Kesre, denique vocalis Dhamma et hoc quidem modo 1) فَعْل, فِعْل, فُعْل; 2) فَعَل, فَعِل, فَعُل; 3) فِعَل, فِعِل, فِعُل; 4) فُعَل, فُعِل, فُعُل; nec aliter in ceteris.

Sed exposito verborum ordine, deinceps de significationibus dicendum est. Quibus in disponendis est ratio duplex, nam aut e radice aut una ex altera sunt derivatae. Utriusque ratio habenda, ut quemadmodum sint derivatae, ipso ordine adpareat. Anteponenda significatio princeps, significationes inter se cohaerentes loco coniungendae et quo magis absit a radice significatio, eo remotiorem habeat locum. Id quam sit difficile factu, neminem Arabicam linguam callentem fugiet, est enim saepius significatio, quam dixi esse principem, aut omnino deleta, aut ita mutata, ut cognosci nequeat. Significationes ipsas derivatas tanta interdum subiit mutatio, ut quominus eius cum principe cognationem intelligamus, impediamur. Tum disparentibus ex significationum serie pluribus, derivandi ordo non raro interruptus est. Collatis quidem inter se dialectis cognatis, fieri potest, ut quae in una deleta sit significatio princeps, in altera adpareat, sed quam sit id incertum et periculosum, sexcentis iam dudum probatum fuit exemplis, incidit enim in Scyllam, qui vult vitare Charybdim. Et profecto qui vel in lingua Hebraea vel Arabica id perficere tentarunt, infelicis eventus exemplis nos monere atque deterrere debent. Multo vero rem esse difficiliorem in lingua Arabica, quam in alia quacunque, tum ex eo, quod maxima est significationum multitudo, tum quod parum inter se nexu cohaerent, intelligitur. Gens Arabum ante Muhammedis tempus divisa in varias tribus, quae quum magnam terrarum Orientis partem incolerent, ut vivendi ratione sic moribus discrepabant. Quot igitur tribus, tot linguae Arabicae dialecti, et fieri non potuit, quin, qui variam in diversis regionibus et climatibus vivendi rationem sequerentur, variam quoque et vivendi rationi accommodatum loquendi modum excolerent. Multum quoque fecit ad varias linguae Arabicae dialectos excolendas atque exornandas, magnus, qui inter singulas tribus florebant, poetarum numerus, quorum quisque pro ingenii sui ratione, varie locupletavit linguam. Ita factum, ut lingua Arabica immensa verborum copia, nulli nisi poetis usitatorum gaudeat. Quas autem diversas Arabum tribus quum Muhammedes in unum populum coniunxisset, istarum dialectorum diversitas paene sublata fuit, et Muhammedis lege, Alkorano scilicet, quam omnes probabant, Koraischitarum dialectus regnavit, ita ut in istam ceterae omnes tanquam in ramum surculi insererentur. Hinc igitur tanta tam verborum, quam significationum immensa multitudo, qua lingua Arabica locupletata, imo obruta est, hinc illa in disponendis significationibus maxima difficultas. Plures enim saepissime ex illis dialectis ortae sunt significationes principes, multumque inter se discrepantes, plures quoque significationes derivatae, quae cum illa principe non cohaerent. Ex quo facilius intelligitur, non posse omnes huius

linguae et formas et significationes, quia derivandi modus lateat, disponi, quemadmodum derivandi naturae conveniat. Et fuit mihi interdum probabilis causa, cur ab accepto ordine paulo recederem et verba ipsis nominibus, e quibus originem duxerint, anteponerem, tum quo facilius in oculos quaerentibus incurrerent, id studui, ut, quae essent significationes magis usitatae, fieri si posset sine noxa, caeteras loco praecederent.

Atque haec quidem hactenus. Patefactus est enim locus ipse, ut non sit difficile in adhibendo libro, quod cuique sit agendum videre. Tibi autem, Vir doctissime, carissime Roedigere, non possum quin praefationi finem facturus pro eo, quo corrigendi muneri praefuisti, singulari studio atque diligentia gratias agam amplissimas. Quas ego Tibi persolvere non possum gratias variis in opus meum meritis Tuis satis dignas, eas in conscientia pulcherrimi facti inque omnium eorum, qui his litteris favent, grato erga Te animo percipias! Vos denique omnes litterarum Arabicarum amantes, fautores, patronos etiam atque etiam rogo atque oro, ut libro cum diligentia utamini, vitia in eo commissa corrigatis mihique erratorum veniam humaniter atque benevole detis. Valete.

Scripsi Bonnae Calend. Febr. MDCCCXXX.

ا

أ Littera *Alif* in lingua Arabica vario usui inservit, eamque ob causam a grammaticis Arabum variis nominibus appellatur, quae afferre a re alienum non erit. 1) Primum aut a) أَصْلِيَّةٌ *Radicalis* ut in voce أَمَرَ aut b) قَطْعِيَّةٌ *Separabilis* ut in voce أَحْسَنَ aut c) وَصْلِيَّةٌ *Coniungenda* ut in voce اِسْتَغْفَرَ appellatur. Tum 2) pro vario in lingua usu varia accipit nomina a) فاصلة *Separans* in voce بعدوا, quod litteram Pluralis notam a sequente separat, ne pro copula و habeatur, et in voce اِفْعَلَنَّانِ, in qua ea utrumque ن disiungitur; b) عاملة et الف العبارة *Significans* vel *efficax* ut in verbis أَنَا أَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ; c) contra المَجْهُولَةُ *Ignorata* ut in formis فَاعِل et فُعُول, in quibus nil nisi vocalem *A* longiorem reddit; d) الف العوض *Vicem explens* quia loco Nunnationis est ut in عَبْدًا pro عَبْدٌ; e) الف الصلة *Coniungens* quia Vocalem *Fatha* in fine versus cum littera antecedente coniungere dicitur ut in voce الضَّمِيرَا; f) الف النون الخفيفة *Alif levioris Nun* ut in voce لَنَسْفَعًا; g) الف الجمع *Alif Pluralis* ut in vocibus مَسَاجِد, جِبَال; h) الف التفضيل والتقصير *Alif praestantiae et defectus* ut in his أَجْبَلُ مِنْهُ et أَدْوَمُ مِنْكَ; i) الف النُّدْبَة *Alif planctus* ut in وَا زَيْدَاهْ; k) الف التانيث *Alif feminini* ut in vocibus حُبْلَى, حَمْرَاء; l) الف التعايى *Alif negligentiae*, quam aliquis adhibere solet, inceptum sermonem territus abrumpens ut in verbis إِنَّ عُمَرَ آ utique Ohmar ah....; m) الفات المدّات *Litterae Alif extensionum* ut in compluribus vocibus ut كَلْكَال pro كَلْكَل, خَاتَام pro خَاتَم; n) الالف المحوّلة *Alif permutatum* nempe ex littera و vel ي ut بَاعَ pro بَيَعَ et قَامَ pro قَوَمَ; o) الف التثنية *Alif Dualis* ut in يذهبان etc.; p) الفات الوصل *Litterae Alif Coniunctionis* ut in pluribus vocibus sicut ابن, ابنة, امرء, اسم etc.

أ *Particula a voce sequente inseparabilis* 1) *Vocandi particula* (الف النداء); *sed tantummodo usurpatur, quum is, quem advocas, in propinquo est* O, heus! 2) *Particula interrogandi* (الف الاستفهام) Num, an; أَكَذَا Itane? *significat vero* Utrum — an, sive — sive, *si* أم *sequitur. A poetis* أ *interrogationis omittitur. Post hanc particulam* ف *et* و *saepius pleonastice ponitur* أَلاَ, أَفَلاَ, أَوَلاَ Nonne? أَفَمَنْ Num quis? أَوَلَمْ *et* أَوَلَمَّا An non? an nondum?

آ *vel* أَا 1) *Particula eminus vocandi* Heus, o, 2) *particula deridendi* Hui, vah.

آءٌ *et* آءٌ Sonus آ 2) *Coll. nom. unit.* ة Nomen fructus, quo coria inspissantur (*non est nomen arboris ut Djeuharius dicit*).

آحِ *et* أَحِّ *Vox quae ei dicitur, qui rem non vult*: Apage, Vah

أَحْ Sonus tussientis

أَحِّ *et* آحِ *pro* إِحِّ Albumen ovi.

أَارْغِيس Cortex radicis oxyacanthae sive berberis. *Vox barbar.*

آسٌ *Coll.* Myrtus, Reliquiae vestigia rei, Sepulcrum, Socius, dominus.

أَاطْرِيلاَل Gingidii species.

آهٌ Dixit آهٌ Ah, Heu (vid. اوه).

آبٌ et **أَبٌ** Nomen mensis Augusti. *Vox Aramaea.*

أَبَّ *F. o. i.* 1) Movit rem *c. acc.*, commovit *manum ad gladium c. a. et c.* الى *r.*; 2) *n. a.* أَبٌّ , أَبَابَةٌ , إِبَابَةٌ Desiderio rei impletus fuit *c.* الى ; اب الى الوطن Desiderio patriae plenus fuit, *vel etiam* Tetendit in patriam; أَبَّ أَبَّهُ Fecit id, quod sibi proposuerat; 3) *n. a.* أَبٌّ , أَبَبٌ , أَبِيبٌ , أَبَابَةٌ Paravit se ad aliquid *c.* لِ *r.*, paratus fuit ad iter; 4) Paratus destinatum impetum intentavit, in fugam coniecit impetu fortissimo; 5) *intrans.* Bene instituta fuit (vitae ratio). II Clamavit, vociferatus fuit. V Raucedine correptus fuit eaque laboravit, admiratione adfectus fuit *c.* ب *r.* VIII *i. q.* I, 3.

أَبٌّ *Pl.* أُبُوبٌ Propositum, Pabulum, Pratum, Quidquid terra producit.

أُبَابٌ Aqua, Fons *et id. q.* السَّرَابُ ; هو في ابابه *i. q.* هو في جهازه.

أُبَابٌ Fluxus ingens, Fluctus, Unda *i. q.* عباب Magna moles aquae *maris.*

أَبِيبٌ Nomen mensis (Iulius).

أَبَابَةٌ Institutum agendi, Vitae ratio, Regulae. أبت ابابته Recte instituta erat eius vitae ratio.

إِبَّانٌ *Id* ابن *a grammaticis refertur, quod vide.*

أُبُوتٌ Locus herbosus, Pratum.

أَبَتَ *F. o. ut* أَبِتَ *F. a. n. a.* أَبْتٌ *et* أُبُوتٌ Vehemens fuit aestu (*dies*). أَبِتَ *F. a.* Intumuit *ex potu c.* من *r.*

V Exarsit (*pruna*).

أَبْتٌ *et* **أَبِتٌ** *F.* 8 Aestu vehemens (*dies*, *nox*).

آبِتٌ Aestu vehemens *dies.*

أُبْتَةٌ Vehementia (*irae*).

مَأْبُوتٌ *i. q.* محرور.

أَبَثَ *F. i.* Probrosis verbis traduxit, convitiatus fuit eum *apud regem c. acc. p. et c.* على *p.* b) أَبِثَ *F. a.* Potu lactis camelini inflatus et quasi inebriatus fuit (vid. أَبِتَ).

أَبِثٌ Protervus.

أَبَاثَى Satiati et procumbentes cameli.

مُؤْتَبِثَةٌ Uter qui impletur lacte et tum relictus intumet.

أَبْجٌ Aeternitas, saeculum.

أَبْجَدْ Vox ex quatuor primis alphabeti litteris ordine antiquo dispositis facta, qua Alphabetum significatur.

أَبَّخَ (*pro* وَبَّخَ) *n. a.* تَأْبِيخٌ Reprehendit *c. acc.*

أَبَدَ *F. i. o.* 1) Ferum et a consuetudine alienum evasit (*animal*), pavidum indomitum fugit; 2) *F. i. n. a.* أُبُودٌ Substitit *aliquo loco c.* ب *l.*; 3) Perennavit; 4) Difficile et haud intelligibile fecit *carmen* (*poeta*). b) أَبِدَ *F. a.* 1) Desertus fuit; 2) Iratus fuit, efferatus fuit, societatem fugit; 3) Obscure et intricate locutus fuit. II Terruit, fugacem reddidit, a societate alienavit, *n. a.* تأبيد Perennem fecit. لم افعل تابيدا *i. e.* لم آت بتبدة Hamas. p. 191 infr. V Efferatus fuit, indomitus fugit, a societate alienatus fuit, diu a patria absens fuit, Desertus fuit (*locus*) ab incolis, solitarius fuit *et idem quod* قل اربه في النساء parum rem habuit cum mulieribus, Maculis coloris inter rufum et nigrum medii affecta fuit (*facies*).

أَبِدٌ *i. q.* وَلُودٌ (*asina*, *serva*).

أَبَدٌ *Pl.* أُبُودٌ , آبَادٌ *Femin.* Res, quae initium quidem habet, sed fine caret (*conf.* ازل), Existentia perpetua tempore futuro, Sempiternus, aevum, tempus fine carens, proles unius anni. أَبَدًا semper. على الابد in sempiternum. *Vox* ابد *in accusativo pro adverbio* unquam *ponitur et cum negatione semper coniuncta est. Tum significat* nunquam. *Cum eodem verbo, vel cum alio eiusd. significationis coniungitur, quod vario fieri solet modo,* ut أَبَدَ الأَبَدِ , أَبَدَ الأَبَدِينَ , أَبَدَ الدَّهْرِ , أَبَدَ الآبَادِ , أَبَدَ الآبِدِ , أَبَدَ الأَبِيدِ , أَبَدَ الأَبَدِيَّةِ , أَبَدَ الآبِدِينَ. *Dual.* الأَبَدَانِ Serva et equa.

أَبِدٌ *i. q.* وَلُودٌ *(asina, serva).*

أَبِدٌ F. ة *(propr. quae frequenter parit* وَلُود*)* (asina, serva), fugax, immansuetus. الإِبِدَان Serva et equa

أَبِيدٌ Sempiternus, Planta quaedam.

أَبِيدَ الأَبِيدِ in sempiternum.

أَبَدِيٌّ Sempiternus.

آبِدَةٌ Animal fugax, pavidum, immansuetum, fera, res mira, peregrina, occulta, Malum, infortunium, res cuius memoria semper manet quum insueta et magna sit. *Pl.* أَبَدٌ Ferae *Pl.* أَوَابِدُ Infortunia, Versus mirae pulchritudinis et divulgati per regiones, ferae, perennes aves, quae semper in eadem regione manent, *conf.* قواطع

مُتَأَبِّدَةٌ Fugax, haud mansueta *(camela).*

أَبَرَ *F. i. o. n. a.* أَبْرٌ, أَبْرٌ, إِبَارٌ, إِبَارَةٌ 1) Pupugit (scorpio) *c. acc.*; 2) Absentem diffamavit; 3) Acum in esca dedit *(cani) c. acc.*, perdidit *(homines)*; 4) Palmam fecundavit maris insertione (تلقيح), Bene curavit palmam et sata *c. a. r.* b) أَبِرَ Bona, integra fuit res. II Palmam (fecundavit) et sata bene curavit *c. a. r.* V Fecundari se sivit. VIII Petiit ab aliquo, ut palmam vel sata bene curaret, Fodit (puteum) *c. a. r.*

أَبَار Plumbum *(Reisk. ad librum Rhazis de affectuum singularum corporis partium curatione).*

إِبَار *(Nomen)* Fecundum reddere.

إِبْرَة Ficus sycomorus *Forsk. Flora* p. CXXIV. *(rectius* … *vide* ابرة *in fine.)*

إِبْرَةٌ *Pl.* إِبَرٌ *et* إِبَارٌ Acus, aculeus, Prominentiores et acuminatae rerum extremitates. *Plur.* إِبَرٌ *et* إِبَرَاتٌ Os magni nervi in tibia hominis ad calcem pertingentis (عرقوب) ابرتان sunt extremitas exterior partis in equi pede utroque, quae عرقوب appellatur vel extremitas cubiti (ذراع) in manu, Gracilis, tenuis pars (brachii), os cubiti vel os aequalis cum extremitate cubiti (زند) a cubito (ذراع) usque ad extremitatem digitorum, et novella palma e fructu palmae sylvestris prodiens (فسيل المقل), Sycophantia, Arbor fico similis.

أَبَّارٌ Acuarius aut qui conficit acus, aut qui vendit acus Pulex, أشياف الابار Morbus oculi.

إِبَرِيٌّ Acus vendens.

أَبْرِيَةٌ *pro* هِبْرِيَةٌ Furfuratio capitis.

مِئْبَرٌ Locus acus, Sycophantia, concordiae corruptio, Id quo palma fecundatur, Tenuior arenae pars.

مِئْبَار Theca, in qua ponuntur acus.

مِئْبَرَةٌ *Pl.* مَآبِرُ Corruptio concordiae, sycophantia qua alterius dicta vel facta maligne divulgantur, primum germen arboris دوم.

مَأْبُور *nempe* لست بمابور فى دينى *i. e.* بمتّهم … Fecundata *palma*, Acutus *ensis.*

مُؤَبَّرَةٌ Fecundata *palma.*

أبرنج Cataputia (Vesalio: burungium vel erysimum *Reisk. ad lib. Rhazis*).

إِبْرِيزٌ ὄβρυζον Aurum purissimum

أَبْرَيْسَمٌ *et* إِبْرَيْسَمٌ *Pers.* ابريسم Sericum.

ابريسم *id*

إِبْرِيقٌ *Pl.* أَبَارِيقُ *et* أَبَارِقَةٌ *Pers.* … 1) Guttarnium, 2) Gladius valde splendens

أُبَيْرِهُ *Demin. nominis* ابراهيم Abrahamulus

أَبَزَ *F. i.* (*F. o. sec. Camus. ed. Calcutt.*) *n. a.* أَبْزٌ, أُبُوزٌ *et* أَبَزَى (*quod fortasse nomen est*) 1) Assilivit, dimissus fuit in cursum (*dorcas*), 2) Impetum fecit 3) Iniquus fuit, Insultavit alicui *c.* ب *p.*, 4) Substitit inter currendum (*homo*) tum abiit, et mortuus fuit subito

أَبْزٌ Subsiliens.

أَبُوزٌ Subsiliens, subsultans in cursu *dorcas*, Camela admirabilem fortitudinem et patientiam ostendens.

أَبَزَى Assultus

أَبَّازٌ Subsiliens in cursu *dorcas*

أَبْزَارٌ *Pers. Pl.* أَبَازِيرُ, Quicquid aromatum sive olerum cibo inter coquendum addi solet, Planta in locis frigidis et palustribus crescens, asparagi forma et qualitate acris. ابزار القطة *(Tunetanis et Africae incolis proprium)* Sempervivum minus.

أَبْزِيمٌ *(Vox origine Pers.) Pl.* أَبَازِيمُ Fibula zonae vel cinguli equini, nempe ipse orbiculus cum sua acu.

أَبَسَ *F. o.* 1) Reprehendit, terruit *c. acc. p.*; 2) Subingavit *c.* ب *p.*, incarceravit *c. acc. p.*; 3) Re ingrata excepit *aliquem c. acc. p.*, vilem reddidit *c.* ب *p.*; 4) *n. a.* أَبْسٌ Contempsit, parvi habuit *c. acc. p.* II *n. a.* تَأْبِيسٌ Contempsit *c. acc. et c.* ب. V Contemptus, conturbatus, Mutatus fuit *(ita in Djeuharii libro, sed hoc vitiosum, nam verum est* تابس*)*.

أَبْسٌ Contemptus, Locus asper et salebrosus, pars terrae protuberantior et inaequalis, testudo mas.

إِبْسٌ Prava origo et natura, Locus asper.

أَبَاسٌ Pravae indolis (mulier).

أَبِسْتَاقُ Interpretatio libri Zend, quem Zoroaster pro lege dedit.

أَبَشَ *(i. q.* هَبَشَ*) n. a.* أَبْشٌ Collegit rem *c. a.* II *n. a.* تَأْبِيشٌ id., Sermonem confuse instituit, miscuit varium sermonem.

آبِشٌ Qui ornat atrium sive vestibulum alienae domus instruitque cibo suo et potu.

أُبَاشَةٌ Hominum turba, coetus, miscella turba.

أَبَابِيشُ *i. q.* أَهَابِيشُ *Reiskius.*

أَبِصَ *F. a.* Agilis, alacer fuit *(equus)*.

أَبِصٌ Agilis, alacer, velox *(equus)*.

أَبُوصٌ *idem.*

أَبَضَ *F. i.* 1) *n. a.* أَبْضٌ Anteriorem pedem cameli genu flexo alligavit membro superiori; 2) Venam vel nervum نسا et in pede affecit ut contractus esset. b) أَبِضَ Laboravit ex tendinis نسا contractione, quum in pede vena laesa esset. V Ligavit modo nominato camelum *c. acc.*, Ligatus fuit, Contractus fuit femoris tendo. VIII Contractione nervi femoris affectus fuit.

أَبْضٌ Laxatio, solutio, quies, motus.

أُبْضٌ *pro* أُبْدٌ *Pl.* آبَاضٌ Sacculum, interior pars a genu in hominibus et bestiis.

أُبْضٌ Postica femoris et cruris iunctura, fere sinuosa, ex adverso respondens genu.

أَبِضٌ Multum sudans (equus).

إِبَاضٌ Arteria, vena, nervus (عِرْقٌ *Dubitari potest utrum vena an nervus sit quum voc.* عرق *utrumque significet, sed* اباض *nervum esse puto*) in pede, *Pl.* أُبُضٌ Funis, quo ligatur pes cameli.

أَبُوضٌ Celerrimus (equus).

مَأْبِضٌ *Pl.* مَآبِضُ Interior pars a genu, idem locus in camelo, *in singul.* de cubito valet *in duali* de genu.

مُوَتَّبِضٌ *nempe* مُوَتَّبِضُ النسا Corvus. Hamas p. 211. l. 5 *infr.*

الْإِبَاضِيَّةُ Nomen sectae haereticae, quae originem duxit ab Abd-Allaho ben-Ibadh Tamimita.

إِبْطٌ *Pl.* آبَاطٌ *Gen. comm.*, Axilla, Interior pars humeri, Tenuior arenae pars, آباط الامور ambages rerum.

أَبَطَ *(pro* هَبَطَ*)* Demisit, deiecit. V (ab إِبْطٌ) Sub axillis posuit, gestavit, iecit vestem a manu dextra super humerum sinistrum, ut dexter appareat, sinister tectus sit. VIII Planus, quietus fuit, gravis confusus perturbatus fuit (animus). X Fodit foveam supra angustam et infra latiorem.

إِبَاطٌ Quod ponitur sub axilla, res quaevis lateri imposita seu accincta. جَعَلْتُهُ إِبَاطِي i. e. يَلِي إِبْطِي.

إِبْطِيٌّ Axillaris, *et articulo* أَلْ *restrictum* vena axillaris.

أَبَقٌ Cannabis, vel eius cortex, aut cortex σχοινόστροφος plectendis funibus inserviens.

أَبَقَ *F. a. i. n. a.* أَبْقٌ *et* أَبَقٌ *et* إِبَاقٌ Aufugit (*servus*) non propter timorem vel molestiam perpetiendam, se abdidit et se subduxit. V Abditus fuit, latuit, continuit se, abstinuit *c.* عن, negavit *c. acc.*, abstinuit se a peccato, resipuit ab eo.

آبِقٌ *Pl.* أُبَّاقٌ, أُبُقٌ Fugitivus servus, fugax, (*in iure*) servus qui proposito fugiendi a domino suo abit.

أَبُوقٌ *idem.*

أَبِكَ *F. a.* Carnosus fuit.

أَبِكٌ. *Inerti dicitur* انك لَعِفْكٌ أَبِكٌ.

أَبَلٌ *et* أُبُلٌ Virens, *et contra* siccus.

إِبْلٌ *et* إِبِلٌ *Dem.* أُبَيْلَةٌ *Pl.* آبَالٌ *fem.* Camelorum genus, cameli, nubes fecunda, إِبْلَانِ duo camelorum agmina.

أَبَلَ *et* أَبِلَ 1) Multi fuerunt cameli; 2) Multos possedit vel acquisivit camelos; 3) أَبِلَ *n. a.* أَبَلٌ *et* أَبَالَةٌ Rei camelinae gnarus fuit, pavit (camelos), in camelo bene et eleganter insedit; 4) أَبَلَهُ أَبْلًا *i. q.* جعل له ابلًا سائمة Dedit illi camelos pascentes; 5) *F. o. et i. et* أَبِلَ *n. a.* أُبُولٌ Virentis pabuli succo expleverunt vicem potus (*cameli et al.*); 6) *n. a.* أُبُولٌ Longum evasit gramen, ut potuerit depasci a camelis; 7) Vicit, abstinuit, abstinuit *a coniugis congressu vel a consortio c.* عن *p.*; 8) Dei cultui devotus fuit; 9) Percussit (fuste) *c.* ب; 10) Camelus pastu graminis novi pinguis evasit; 11) Lorica sepsit *puteum c. a.*; 12) أُبِلَ Acquisitus, emtus fuit *camelus.*

II (*pro* أبّن) Deflevit (mortuum) *c. a.*, Comparavit sibi camelos, pinguefecit *camelos c. a.*, *Pass.* Multos possedit camelos. IV *i. q.* II, ما آبله Quam multos possidet camelos! *sec. al.* Quam gnarus camelorum est! V Virenti gramine nutriti supersederunt potu (cameli). VIII (*cum negatione*) Minus firmiter equitavit in camelo, non intentus fuit pascendis camelis, eos neglexit.

أَبَلٌ Humidus, foenum recens, noxa, gravitas et molestia ex indigestione, qui multos possidet camelos.

أَبِلٌ Carnosus (camelus).

أَبَلٌ Reliquiae pabuli, quod remanet post resectum foenum, vel quod a iumento relinquitur.

آبَلُ Camelos possidens, peritior artis pascendi et fovendi camelos.

آبِلٌ *Pl.* أُبَّلٌ Recenti gramine potum supplens, rei camelinae gnarus, et in pascendis curandisque camelis solers, camelo egregie insidens, etsi inequitare nesciat.

أُبْلٌ أُبَّلٌ Sine pastore vagantes neglecti cameli.

أَبِلَةٌ Res expetita, res agenda, petitio, indigentia, necessitas, ما لي اليك ابلة non indigeo tui.

ابلة Inimicitia, hostilitas.

أُبْلَةٌ Noxa, calamitas, pernicies.

أَبَلَةٌ (*pro* وبلة) Gravatio, molestia, noxa ex cibo etc., culpa, delictum, dactyli inter duos lapides contusi, quibus supermulsum est lac.

أَبَلَةٌ Prolifera (camelo), petita res, necessitas, benedictio prolis.

إِبْلَةٌ Petitio, quod quis expetit vel agendum habet.

أَبُولٌ Agmen avium, equorum, camelorum.

أَيْبُلٌ et أَيْبَلٌ Monachus Christianus, antistes Christianorum

أَبِيلٌ Tristis, moestus, monachus Christianus, antistes Christianorum, *Pl.* أُبُلٌ Baculus.

أَبَّالٌ Camelorum pastor, praefectus.

إِبَالَةٌ Administratio opum, ذو إبالة Vir, qui bene administrat camelos eorumque curam habet; disciplina, regimen, tribus, asseclae, (*i. q.* وبالة) fascis lignorum pec. magnus, fascis graminis aut foeni, *Prov.* ضغث على ابالة Fascis graminis super fasce lignorum *i. e.* molestia addita molestiae, malum malo; armentum, camelorum agmen, cameli una serie se invicem sequentes, turma avium, agmen equorum, lorica putei.

أَبَالَةٌ Fascis lignorum magnus.

أُبُلَّةٌ Tribus, socii.

أُبُلَّةٌ Portio et quantitas dactylorum.

إِبِلَّةٌ *pro* جِبِلَّةٌ *Pl.* إِبِلَّاتٌ Progenies, socii

أَبَلَةٌ Dactyli, qui inter duos lapides conteruntur et super quos lac mulgetur, portio dactylorum sec., al. Massa dactylorum in pilam coacta.

ابل أَوَابِلُ Cameli multi.

إِبَّوْلٌ Pl. أَبَابِيلُ Agmen camelorum, series eorum invicem sequentium.

إِبِّيلٌ idem.

إِبْلَةٌ Fascis lignorum.

أَبِيلَةٌ Fascis graminis et foeni

أُبَيْلَةٌ Deminutivum vocis إِبِلٌ

إِبِلِيٌّ Camelinus.

أَبَلِيٌّ Dives camelis.

إِبَلِيٌّ Camelinus.

إِبْلِيٌّ Id.

أَبَلِيٌّ et أَيْبَلِيٌّ Monachus Christianus, antistes Christianorum.

إِبَالَةٌ Fascis lignorum.

أَيْبُلِيٌّ Monachus Christianus, antistes Christianorum, is qui crepitaculis ligneis praeest, quibus in Oriente Christiani ad preces vocantur, ut أَيْبَلٌ, أَبِيلٌ, ابلي.

مَأْبَلَةٌ Terra camelis abundans.

مَأْبُولٌ Acquisitus (camelus), Puteus lorica septus.

ابل مُؤَبَّلَةٌ Emti cameli.

إِبْلِيسُ Pl. أَبَالِيسُ Diabolus.

أَبَنَ F. a. o. i. 1) Opinatus fuit, suspectum habuit, in bonam et malam partem aliquid de aliquo opinatus est; 2) Opprobrio*affecit aliquem in facie; 3) Pass. Vituperatus fuit, Foedissimae libidinis vitio laboravit. 4) أَبِنَ Coaluit, Alter factus est (sanguis in vulnere). II n. a. تَأْبِينٌ Vituperavit c. a., pone secutus fuit vestigia, rem custodivit, laudavit, deflevit mortuum, venam secuit, ut sanguis sumeretur, quem assatum edebant. IV Mali aliquid de alio retulit c. ب r. V Pone secutus fuit.

إِبْنٌ vid. بني.

أَبْنٌ Durus, spissus (cibus, potus).

أُبْنَةٌ Pl. أُبَنٌ 1) Nodus, nodus in ligno, inde 2) Simultas, odium, ut بينهم أُبْنٌ Inter eos est simultas, 3) Vitium, dedecus, flagitium Sodomiticum, Quemvis geminum colorem habens (vir), Larynx cameli.

إِبَّانٌ Tempus primum rei, tempus idoneum.

أَبَنَةٌ Omnes socii (viri).

تَأْبِينٌ Laus, qua mortuus celebratur; et cinaedus Reiske e Djerir.

مَأْبُونٌ Suspectus mali, improbus, cinaedus.

آبَنُوسٌ et أَبَنُوسٌ Ebenus.

أَبَهَ n. a. أَبْهٌ et أَبَهٌ n. a. أَبَهٌ 1) Recordatus fuit rei, postquam e mente exciderat c. ب r. et ل p.; 2) Animum advertit c. ل; 3) Cognovit, scivit, ما أَبَهْتُ به Non animadverti eum esse; 4) Opinatus fuit de aliquo bonum vel malum c. a. p. et ب r. II n. a. تَأْبِيهٌ Commonefecit, attentum reddidit c. a. p., Cognovit, scivit, ما أَبَّهْتُ به Non animadverti eum esse; honore et veneratione coluit. V Extulit se, superbivit, dedignatus fuit c. عن, inobsequens fuit.

أَبَهٌّ pro أَبَحٌّ Raucus (quod ad بَهٌّ referendum).

أُبَّهَةٌ et أُبْهَةٌ Magnificentia, pulchritudo, splendor, superbia.

أَبٌ pro أَبَوٌ Pater, Gen. أَبِي Acc. أَبَا Pl. reg. أَبُونَ et c. suff. أَبِيكَ pro أَبِينَكَ legitur, Dual. أَبَوَانِ et pars Arabum dicit أَبَانِ Parentes. Pl. irr. آبَاءٌ Maiores et أُبَيَّاتٌ Matres, Patres, Maiores, أَبَاهُ, أَبَاتِ, أَبَتِ, أَبْتَ, أَبَتِ, أَبَتِي, يا أَبَهْ, يا أَبَتَاهُ, يا أَبَهْ, أَبَتَهْ Pater mi. Formula لا أَبَاكَ, (لا أَبَ لَكَ, لا أَبَا لَكَ, لا أَبَ لَكَ, لا أَبَاكَ Gol.) Non est pater tibi! laudando inservit; attamen etiam vituperando. Con-

trahitur in لاب لك. لله ابوك *Voces sunt quibus admiratio de praeclaro facto exprimitur i. e.* Deus potuit procreare te virum, qui hoc praeclarum opus peregit. ما شجرة ابيك Ex quonam praeclaro patre originem ducis? انت بابي وامي Tu ita carus mihi es, quam pater et mater. Maritus (*nam Arabes maritum appellant patrem ex. gr.* ابوك Maritus tuus. *Div. Hudeil. Hoc nomen cum multis aliis nominibus componitur, ad coniunctionem, relationem, affinitatem inter duas partes indicandam. Inde nomina composita oriuntur, ut haec sequentia:*

ابَّاس — Res, qua lavantur manus.

ايُّوب — Camelus.
بحر — Cancer.
برا — Avis سمول appellata.
الأبرد — Vultur, Leopardus.
بوص — Lacerta (*Forsk. teste* Gecko *in Aegypto nomen*).
براقش — Avis quaedam variis coloribus distincta, ut plumae eius rubrae, flavae, virides, caeruleae esse videantur, pulchra voce, collo longo, pedibus longis, rostro rubro praedita, magnitudine ciconiam referens.
براسل — Gallus.

بَصير — Corvus.
بصل — Sparus berda (piscis) *Forsk. descr. anim.* p. 32 seq.
الابطال — Leo.
بلبح — Perca (*piscis*) *Forsk. descr. anim.* p. 41.
البيض — Struthiocamelus mas.

ابو الأبيَضَين Lac.

الترحات — Vulpes.
تمامة — Upupa avis.
ثقيف — Acetum.
ثلاثين — Struthiocamelus mas.
جبد — Labrus (*piscis*) *Forsk. descr. anim.* p. 37.
جحادف — Corvus.

جَنَحادِب — Leo, Chamaeleon.

الجدا — Hircus.
الجرا — Canis.
جرارة — Avis in Syria القصبر appellata
جراة — Leo.
جراح — Corvus.
جَعْد — Vulpes.
جَعْدة — Lupus.
جُعادة — Lupus.

ابو جعران Scarabaeus *vid.* جُعَل.

جُعْفر — Musca.

جعلان — *i. q.* جُعَل
جلعد — Leopardus.
جماد — Gallus.
جامع — Mensa.

جَميل — Olus.

جُمْبَر — Ursus.
جبل — Leopardus.
جنم — Sus.
جبينة — Ursus.
الجوال — Mus.
حباحب — Cicindela vel huic simile animalculum
حبيب — Hoedus, Simia mas.
حاتم — Corvus.
الحجاج — Aquila, Elephas, Francolinus.
حذر — Corvus.
الحارث — Leo.
محرز — Avis quaedam parva (passer).
الحرون — Mulus.
الحسن — Pavo.

حَسّان — Gallus, Aquila. *Apud Andalusios i. q.* ابو زقانة *vel* ابو سقاية *et* حسون *apud Aegyptios appellata avis.*

الحُصَيْن — Vulpes.
حفص — Leo.
الحكم — Mustela (ابن عرس)
حلاج — Ursus.
حميد — Ursus.
الحيا — Pluvia.
الاخياس — Leo.
الاخبار — Upupa avis.
خديج — *i. q.* نقلو (*In scriptione codices dissentiunt*).
خراش — Felis.
خسل — Lacerta.
الاخضر — Columba sylvestris.
خطار — Francolinus.
الخطاف — *i. q.* حداة, Leopardus.
الاخطل — *i. q.* برذون Propter aures dependentes ita appellatus equus.

خالد — Simia mas.
خلف — Simia mas.
مختار — Mulus.
الاخياس — Leo.

ابو الدجاج Mas francolini.
— دراص — Stupidus.
— دغفل — Elephas.
— دَغْدُوف — Chaetodon sordidus. *Forsk. descr. anim.* p. XIII. et 63.
— دقن — Mullus vittatus. *Forsk. descr. anim.* p. 31
— مدلج — Gallus.
— دلف — Sus.
— الدهر — Aquila.
— دينار — Murex ramosus *Forskal. descript. animal.* p. XXXIV.
— رباح — *i. q.* ذونو.
— الربيع — Upupa avis
— مرداس — Draco.
— رزين — Cibus ex dactylis
— رسالة — Avis رخمة
— مرسال — Pardus.
— راشد — Mus, glis
— رقش — Leopardus
— المرقال — Corvus.
— الترغاب — Ursus
— روح — Upupa avis.
— زاجر — Corvus
— مزاحم — Elephas. Passer.
— زرعة — Sus.
— زريق — Avis زرياب appellata, *et i. q.* قيو.
— الزعفران — Leo.
— زقاية — *Apud Aegyptios i. q.* حسّون.
— زريا — *i. q.* قمري.
— زمّارة — Syngnathus pelagicus. *Forsk. descr. anim.* p. XVII.
— زنّة — Simia mas
— زنديو — Chamaeleon.
— زيّاد — Asinus, Penis
— زيدان — Corvus.
— الاسجح — Mulus
— سجادة — Upupa avis
— السّرو — Suffitus.
— سفيان — Echinus.
— سقاية — *Apud Aegyptios i. q.* حسّون.
— سلمة — Ursus.
— سليمان — Gallus.
— السماح — Felis.
— سنبل — Pardus.
— سوادة — Avis quaedam Lohajae permanens granivora. *Forsk. descript. anim.* p. 11.

ابو الشبل Leo.
— مشغول — Formica.
— الشفاء — Saccharum.
— شقيق — Chamaeleon.
— شم — Opobalsamum.
— شوك — Echinus.
— الشوم — Corvus.
— الاشيم — Aquila.
— صابر — Camelus.
— الاصبع — Vultur.
— الصحاري — Struthiocamelus mas.
— صعو — Passer.
— الصقر — Mulus.
— الصلت — *i. q.* حداة.
— صندوق — Ostracion cubicus. *Forsk. descr. anim* p. XVII.
— صنف — Sciaena. *Forsk. descr. anim.* p. XII et 49
— ضبة — Francolinus.
— ضب — Lacerta.
— الأضياف — Vir hospitalis.
— ضامر — Equus.
— طبق — *i. q.* ابو قير.
— طلحة — *i. q.* قمريّ.
— الطيب — Homo elegans, suavis
— ظافر — Pulex.
— عباد — Upupa avis.
— عبدة — *Id.*
— العباس — Leo.
— عبعب — Avis quaedam Alexandriae vivens.
— عتب — Corvus.
— عتبة — Sus (*conf.* ابو عقبة, *hoc vel illud falsum*)
— عريان — Grus.
— عسلة — Lupus.
— عاصم — *i. q.* السّبّاح.
— العقعق — Asinus.
— عقبة — Sus, *i. q.* قمل.
— عقبة — Gallus.
— عكرشة — Lepus.
— عكرمة — Columba.
— عكرى — Pulex.
— العلاء — Edulium ex amylo, aqua et melle confectum.
— على — Apis.
— علبة — Sus.
— عامر — Hyaena mas.
— عمران — Columba sylvestris.

ابو غـمـرة Paupertas, fames.
عمرو — Leopardus.
عمير — Penis.
عَوْف — Locusta (mas)
عَويلة — Vulpes.
عَون — Sal, Dactyli.
العيزار — Grus.
عيسي — Camelopardalis.
عين — Sciaena grandoculis *Forsk. descr animal.* p. XII et 53.
العينا — Grus.
معوية — Lupus cervarius
غزوان — Felis.
غَسْلة — Lupus.
الغَيْداس — Penis.
فراس — Leo.
العرقد — Taurus sylvester.
فروتي — Fagus castanea *Russel*, anas tadorna
قبقب — Vermis quidam. *Forsk. descr. anim.* p. 23
قتادة — Ursus.
فَتْرَة — Diabolus.
قدم — Chamaeleon, Sus.
قر — Scomber rhombeus. *Forsk. descr. anim.* p. XII et 58.
قَرْن — Piscis genus. (*Chaetodon unicornis Forsk descr. anim.* p. XIII et 63)
قضاعة — Mulus.
العقعاع — Corvus.
قلمون — Chamaeleon, Vestimenti species (Stoff) ex Graecia allati, in quo avis ابو براقش appellatae colores imitabantur
قير — Avis quaedam.
كَحلة — Tetraodon. *Forsk. descr. anim.* p. XVII.
كرسد — Scomber equula. *Forsk. descr an* p. XII et 58.
كعب — Mutus.
كلثوم — Elephas.
كَلَدة — Hyaena mas
الكماز — Compotor
لَبَد — Leo

ابو لُبَيْن Penis.
سَرينا — Piscis quidam.
ملعون — Mulus.
اللمّاس — Leo, Ursus
مذقة — Lupus.
المُرّة — Maritus.
مُرّة — Satanas.
مرينة — Piscis in mari vivens forma hominis.
المسيح — Rana mas.
المسك — Oletum, sordes, stercus.
المضاء — Equus.
معطة — Lupus.
المليح — Accipiter.
مَنال — Vultur. Fames vel Aetas provectior, grandaevitas.
منشر — Squalus pristis. *Forsk. descr anim.* p. X
نبهان — Gallus.
الناجم — Vulpes
المنذر — Gallus
نعيم — Grus.
نُعيم — Panis albus.
نقطة — Sciaena fulviflamma. *Forsk. descr. anim* XI et 46
النجاد — Vultur
نوفل — Vulpes.
النوم — Papaver.
الناجد — Columba sylvestris
تبيرة — Rana (mas).
الهيثم — Aquila, Felis.
هريرة — Felis.
الهنبر — Hyaena mas.
همهم — Grus.
وثاب — Dorcas, Lepus, Vulpes, Pulex, Mustela (ابن عرس).
الورد — Penis
الوري — Aetas, tempus.
اليقظان — Gallus.
يحيى — Mors, Vultur
يعقوب — Passer.
يعلي — Species gallinae شامرك appellatae.

أَبَ *F. o. n. a.* أُبُوَّة (*paternitas*) 1) Pater fuit (أَبُوتُ et أَبَيْتُ); *n. a.* إِبَاوَة Pater illi fuit أَبُوتُ *c. a. p.*; 2) *n. a.*

أبو *et* أبا Educavit *c. a. p.* II *n. a.* تَأْبِيَة Dixit *o pater mi* alicui *c. a. p.* V Pro patre habuit.

أَبَوِيّ Paternus.

أَبِيَ *F. a. i. n. a.* إِبَاء *(fastus)* Fastidivit, recusavit, detrectavit *c. c.* على *vel* أن, *aliquid alicui recusavit c. a. r. et* على *p.*, aversatus fuit, abhorruit, *sequente* لا nil vult praeter...., ita sanxit, ابيت اللعن *et* ابيت اللعنة avertisti maledictionem, nil sinistri eveniat tibi *(hac benedictione Arabes ante Muhammedem cum rege loquentes utebantur et Ibn-Kabus rex Hirae primus fuisse videtur, quem ita alloquerentur)*; *Prov. locutio* أبا يُحَرّ لا يُوبِي اى لا يجعلك تاباه اى لا ينقطع; 2) *n. a.* Abstinuit a cibo non satiatus *c. a.*; 3) Difficile fuit negotium alicui *c.* على *p.* b) أَبِيَ *et* أَبِيَ *n. a.* أَبًى Ablactatus e stomachi indigestione laboravit propter lac, fastidium cum cepit. Olfecit urinam rupicaprarum (أروى) et ex eo aegrotus fuit *(hircus)*. IV Nauseam movit *c. d. a.* Caret aqua *scrobs Diw. Hudeil.* V Noluit, recusavit *c.* على *p. et a. r.*

آب *pro* آبي *Pl.* آبون, أباة, أُبِيّ, أُبَّاء Detrectans, nolens, refractarius, fastidiosus.

أَبَاء *Coll.* Arundines, extremitates arundinis, arundinetum, morbus hirci, quem attrahit ex urinae odore, *et pro* وَبَاء *infinit. a* وبو.

إِبَاء Inobedientia, pertinacia, interceptio et retentio aquae.

أُبًى Fastidium, nausea *cibi*.

أَبِيَة Retentio, interceptio lactis in mammis.

أُبِّيَّة Superbia, magnitudo, magnificentia.

أَبِيّ *Pl.* أَبِيُّون Nolens, refractarius, difficilis, inaccessus, fastiditus, despectus, magnanimus, *c. artic.* Leo.

أَبْوَى Olfaciens urinam rupicaprarum et inde aegrotus *(hircus)*.

أَبَاءَة Arundo una, arundinetum unum, *et pro* وَبَاءَة *a* وبو.

أَبْيَان *Pl.* إِبْيَان Fastidiens cibum (vir) vel affinitatem.

أَبِيَة Non patiens admissarium (camela), quae aversatur (aquam).

مَأْبِي *F.* ة Res ingrata, fastidita sc. aqua quam cameli bibere nolunt.

أَتَّ *F. o. n. a.* أَتّ Lite vicit (aliquem), argumentis vicit *c. a. p. et* ب *r.*

مَأَتَّة Causae actae victoria.

إِتْب *Pl.* أُتُوب, آتَاب, إِتَاب, أَتَب, Colobium muliebre, quadrata forma, manicis et sinu carens, in medio fissuram habens, qua collo humerisque iniicitur, vestis striata scissa, quam induit mulier, sinum non habens et manicas, tunica brevis ad media femora seu genua pertingens, amiculum intimum, quod puellae imprimis induere solent, subligaculum seu campestre tibialibus carens, gluma (hordei).

أَتَبَ Induit vestem اتب appellatam. II *n. a.* تَأْتِيب Vestivit alium tali veste, iussit alium hanc induere *c. d. a.* *Pass.* Efficitur, ut vestis sit إتب. V Vestitus fuit tali veste *c.* ب *r.*, induit loricam, induit, sumsit arma, coniecit arcum in dorsum et in eo gestavit, balteum gladii humeris imposuit, paratus, fortis fuit. VIII اِتَّتَبَ *et* اِئْتَتَبَ Vestem (اتب) induit, paravit se, disposuit se, obduruit (تَصَلَّبَ).

مُؤْتَب Curvus, distortus (ungulis).

مِئْتَبَة *i. q.* إِتْب.

أَتَابَك *vox Turc.*, Vezirus magnus *(cognomen regium)*.

أَنَاد Funis, quo vaccae pedes ligantur, ut commodius mulgeri possit.

أَتَرَ *pro* وَتَرَ *n. a.* تَأْتِير Subtendit nervum (arcui), tetendit (arcum) *c. a.*

أُتْرُجّ *seu* أُتْرُنْج *Pers.* Mala citrea.

أُتْرُنْج *Id.*

أُتْرُجَّة *nom. unit.* Citreum malum unum.

أُتْرُجِّيّ *F.* ة Citrinus.

أُتْرُهُوَّة Superbia et amor sui.

أُتْرُورٌ *i. q.* تُورُورٌ Servus aut famulus coactoris satellitisve *aut* famulus parvus.

أُتْبِيشَةٌ Homo ignavus, fucus, homo vilis, obscurus.

أَتَلَ *F. i. n. a.* أَتَلَانٌ, أَتَلَانٌ, أَتْلٌ 1) Contractis passibus incessit, incessit irati modo, iratus incessit, lenius incessit; 2) Repletus fuit cibo potuve *c.* من.

أَتِلٌ *Pl.* أُتْلٌ Satur, repletus.

أَتَمَ *n. a.* أَتْمٌ *et* أُتُمٌ 1) Laceravit, rupit, dissecuit; 2) Ruptum fuit; 3) Stetit, constitit *c.* ب *l.* (*ex Golio; a Firuzabadio et Djeuh. nil praeter nomen act.* أَتْمٌ *affertur*). II et IV Laceravit, vitiavit feminam, perrupit et ampliavit eius naturam *c. a.*

أَتْمٌ Cunctatio, mora, tarditas, ignavia.

أُتْمٌ *pro* عُتْمٌ Oliva, arbor; oliva sylvestris.

أَتُومٌ Dissutus, fissus sutura.

مَأْتَمٌ *Pl.* مَآتِمُ Conventus omnium hominum *praec.* mulierum, qui fit laetitiae vel moeroris commonstrandi ergo. mulieres ipsae, luctus, planctus, infortunium.

أَتَنَ 1) *n. a.* أَتْنٌ Praepostero partu edidit (femina); 2) *F. i. n. a.* أَتَنَانٌ (*pro* أتل) Contracto brevique gressu incessit; 3) *n. a.* أَتْنٌ, أُتُونٌ Stetit, substitit *c.* ب *l.*

أُتُنٌ Locus terrae editus.

أَتَنٌ *Pl.* أُتُنٌ Basis pilenti camelini.

أَتَانٌ Locus aquam haurientis ad oram putei.

أَتَانٌ *Pl.* أُتْنٌ, أُتُنٌ (*in multis*), آتُنٌ (*in tribus*), مَأْتُونَاءُ Asina, onagri femella.

أَتَانَةٌ *quasi a masculino* أَتَانٌ Asina (*sed reiicitur*).

أَتُونٌ *et* أَتُّونٌ *Pl.* أُتُنٌ, أَتَاتِينُ Sulcus terrae oblongior, quem facit pistor, gypsiarius etc. (اخدود الخبّاز).

اِسْتَأْتَنَ X (*ab* أَتَانٌ) Emit sibi asinam. *Prov.* كان حمارا فاستأتن Fuit asinus et factus est asina *i. e.* Vilis factus est, postquam fuit honoratus.

أَتَهٌ Gravis respiratio gravioris oneris etc. causa.

أُتُوهٌ *id.*

تَأْتَأَةٌ *pro* تَعْتَعَةٌ Delirium, mentis impotentia, dementia

أَتَا *F. o.* 1) *n. a.* أَتْوٌ, أَتْوَةٌ Venit ad aliquem *c. a. p.*, supervenit *c. a. p. vel* ل *p.*, أتاه من فوق ومن علو Venit eum; 2) *et F. i. n. a.* أَتْوٌ, أَتَاءٌ Provenit, prodiit fructus, multum fuit eius onus; 3) *Trans.* Produxit, foeturam dedit (grex); 4) Dedit, donavit; 5) *n. a.* أَتْوَةٌ Largitus fuit *pec.* ad corrumpendum iudicem. (*Radices* أتو *et* أتى *in quibusd. consentiunt.*)

أَتْوٌ Statio in itinere, donum, mors, adversitas, morbus vehemens, velocitas, rectitudo in incessu, res erecta, persona magna.

أَتَاءٌ Quidquid prodit fructus vel germinis ex arbore.

أَتِيٌّ Peregrinus, extraneus, advena, extraneus atque inexspectatus fluxus in agrum veniens cum non pervenerit eius pluvia, rivus in agrum aliunde derivatus, omnis aqua fluens.

أَتَاءٌ Benedictio, laetior proventus, proventus palmae, butyrum proveniens agitatione lactis, لبن ذو أتاء lac butyriferum, quod agitatum multum butyri reddit.

إِتَاوَةٌ *Pl.* أَتَاوِيُّ Tributum, decimae, donum, quo conciliatur favor iudicis vel proprie de dono propter aquam.

أَتْوَانٌ Avidus.

أَتَاوِيٌّ *idem quod* أَتِيٌّ.

أَتَى *F. i. n. a.* أَتْيٌ, أُتِيٌّ, إِتِيٌّ, إِتْيَانٌ, مَأْتَاةٌ, إِتْيَانَةٌ 1) Venit, pervenit *c. a. p. vel l.*, Adduxit, perduxit *c.* ب *r.*, Adduxit *aliquem*, partu edidit *c.* ب *p.*, supervenit, contigit *c. a. p. et* ل *p.*, Invasit *rem c.* على *r.*; 2) Abolevit, perdidit *c.* على; 3) Elapsum est *tempus* alicui *c.* على *p.*; 4) Dedit, donavit; 5) Punivit; 6) Coivit *c. a.*; 7) Fecit, aggressus fuit *rem c. a. r.*, 8) Effectum dedit, fuit, exstitit أُتِيَ *Pass.* Imminuit ei (hostis), أُتِيَ عليه Occisus fuit, أُتِيَ فلان Imminuit alicui hostis. II *n. a.* تَأْتِيَةٌ, تَأَتِّي Exitum paravit, viam fecit *c.* ل, *c. a.* III *n. a.* مُوَاتَاةٌ Convenit, consensit *c. a. p.*, obedivit *c. a. p. et* على *r.*, opem tulit *c. a. p.* IV Attulit *c. d. a.*, *vel c. a. r. et* الى *p.*, produxit, dedit (*pro* اعطى) *c. d. a.*, rependit, pensavit *c. a. p.* V Res parata, disposita fuit, supervenit, contigit, accidit *c.* ل *p.*, benignitate usus fuit

(اتاه عن وجهه) c. ل p. VI Socium se praebuit, benignus fuit, favit. X Appetivit admissarium, expetivit accessum, segnem aliquem censuit eumque rogavit, ut veniret c. a. p.

آتٌ Fluvius.

إِتِيٌّ Pl. أَتَاءٌ , أُتِيٌّ Res in fluvium delabentes, folia, ligna.

أَتَاءٌ *id.*

أَتَّى *pro* حَتَّى.

أَتِيَّةٌ *et* آتِيَةٌ Veniens, futurum, quidquid prodit.

إِيتَاءٌ *pro* إِعْطَاءٌ Datio, donatio.

إِتْيَانٌ *et c.* ة Adventus, accessus, coitus Venereus.

مَأْتًى *et c.* ة Facies, modus, pars rei, locus ad quem venitur.

مِيتَاءٌ Meta, extremus terminus, via communis, aperta, contiguum esse, in directam seriem facta coniunctio.

مَأْتِيٌّ Veniens, venturus.

أَثَّ *F. i. a. o. n. a.* أَثَاثَةٌ , أُثُوثٌ , أَثٌّ Multa fuit herba, luxuriavit (*coma*), tumentes et carnosas clunes habet (*femina*). II Calcavit, subiecit sibi *c. a.* V Facultatibus ditatus fuit, opum abundans evasit.

أَثٌّ *Pl.* إِثَاثٌ Magnus, luxurians.

أَثَاثٌ *Coll. n. unit. c.* ة Supellectilia domus, opes omnes ut servi, cameli, oves, et utensilia.

أَثِيثٌ Luxurians, intricata (*herba*), magnus, *Pl.* أَثَائِثُ carnosa, magnis natibus praedita.

أُثْفِيَّةٌ Ollae sustentacula.

أَثَا Petivit (*sagitta*) *c. a. p. et* ب *r.*

أُثْبِيَّةٌ Coetus, turba.

مُؤْتَفِي Cibi non cupidus, non appetens.

أَثَبٌ *pro* أَثْأَبٌ Nomen arboris, similis arboribus حرف et تمانه fortasse ficus Indica.

مِثْبٌ *Pl.* مَثَابِبُ Vestis, qua quis totus operitur (مِشْمَل). terra plana, rivus, terrae pars elata.

اِسْتَأْثَبَ X Commixtae et implicitae fuerunt herbae, multae fuerunt opes pecuniaeve. Totum quid et multas expetivit opes.

أَثْرٌ *Pl.* أُثُورٌ Undulata facies et crispans fulgur (*gladii*).

إِثْرٌ Vestigium, في اثره , على اثره post illum, statim e vestigio eius, undulata facies, fulgur (*gladii*), butyrum purum et recens, إِثْرَ ذِي أَثِيرٍ primum omnium, ante alias res.

أُثْرٌ Butyrum purum et recens.

أَثَرٌ *Pl.* آثَارٌ Signum, vestigium, Res proveniens ex altera, Pars rei. الاثر الشريف (*videtur his verbis significari quae est in templo*) Cavitas muri aliter محراب appellata quae versus Caabam spectat. *Pl.* الآثار Antiquitatis monumenta, Facta praeclara *et praec.* dicta et facta Muhammedis, et في اثره , على اثره statim e vestigio eius. *Prov.* طلب اثرا بعد عين Neglexit rem quam vidit et quaesivit aliam, Quod memoratur, refertur, bonum, dictum factumve Muhammedis traditione conservatum, Summa, أَثَرَ ذِي أَثِيرَيْنِ primum omnium.

أَثَرَ 1) *F. o. i. n. a.* أَثْرٌ Memoravit, allegavit *c. a.*, 2) Excitavit, 3) Elegit *c. a.*, 4) Honoravit, 5) Conflavit (gladium), 6) *n. a.* أَثْرٌ Multum inivit *camelus camelam*, 7) Abrasit interiorem partem ungulae cameli ferro. b) أَثِرَ *F. a.* 1) Praecelluit *c.* على ; أَثِرَ على اصحابه proprium sibi aliquid vendicavit et sibi elegit pulchras res; 2) *F. a.* Instituit, coepit *c. fut. vel c.* أَنْ ; 3) Proposuit sibi, intendit *c.* على *r.*; 4) Vacavit, operam dedit *c.* ل *r.* II *n. a.* تأثير Vestigium rei impressit, penetravit, اثروا في المسلمين اثرا قبيحا Turpi clade afflixerunt Muhammedanos, Praetulit *alicui aliquid c.* على *r.* Signavit, vim impressit, affecit *c. a. r. et* في *r.*, vestigia reliquit in aliqua re. III Elegit, praehabuit, maluit *c. a. p. et* ب *r.* IV *i. q.* III *et c.* من *r. et* Vestigia impressit eundo, *et* honore affecit *c. a. p.*, Gravis fuit *res* et magni momenti, Fecit, ut aliquid alterum sequeretur *c. a. r. et* ب *r.* V Vestigia alicuius secutus fuit *c. a. p.*, laesus fuit. VI Certum, indubitatum fuit *Caab. v.* 38 *sch.* VIII Vestigia alicuius secutus fuit, persecutus fuit *c. a. p.* X Solus fuit, sibi soli vendicavit *c.* ب *r.*, proprium habuit *c.* ب *r.*, elegit, praehabuit, استاثر بفلان De Deo, quum aliquis mortuus est, Dei misericordia in eum speratur, Praestavit *alicui c.* على *p.*

أَثْرٌ Cicatrix, nota et signum in pedis camelini planta, splendor faciei, fulgor (*gladii*).

أُثُرٌ Is qui se sociis praefert et sibi res pulchras eligit.

أُثْرٌ *i. q.* أُثُرٌ.

آثِرًا مَا : آثِرَ ذِي أَثِيرٍ ، آثِرَ ذِي أَثِيرَيْنِ ، آثِرَ ذَاتِ يَدَيْنِ Primum omnium, ante alias res.

أَثْرَةٌ Praelatio sui ipsius.

أُثْرَةٌ *Pl.* أُثَرٌ Insigne opus, meritum haereditate acceptum, dicti alicuius et facti commemoratio, reliquiae rei, scientiae, velox incessus, conditio iniucunda (جَدْب), praelatio sui ipsius, Quod interior pars ungulae cameli ferro abraditur, أُثْرَةَ ذِي أَثِيرٍ Primum omnium.

أَثَرَةٌ Praelatio sui ipsius, velox incessus, conditio iniucunda (جدب), reliquiae scientiae, لَهُ عِنْدِي أَثَرَةٌ *et* هُوَ ذُو أَثَرَةٍ عِنْدِي Magni apud me habetur.

أَثِيرٌ *F.* ة Signans, signatus, electus, excellens, amicus intimus, iumentum, quod pedibus magna imprimit vestigia terrae, aether, undulata facies et crispans fulgor (*gladii*), أَوَّلَ ذِي أَثِيرٍ primum omnium, ante alias res.

شَيْءٌ كَثِيرٌ أَثِيرٌ *et* شَيْءٌ أَثِيرٌ بَثِيرٌ Res admodum copiosa.

أُثْرَى Praelatio sui ipsius.

أَثَارَةٌ Dicti alicuius et facti commemoratio, reliquiae rei, scientiae.

أَثِيرَةٌ Iumentum magna ungulae vestigia relinquens in terra, أَثِيرَةَ ذِي أَثِيرٍ Primum omnium.

أَثْرَارٌ Oxyacantha, berberis officinarum.

إِيثَارٌ Utilitas, bonum.

تَأْثِيرٌ Praestantia, Vis, quam aliqua res in alteram exercet, ut vis, quam sidera in hominum fata exercent *et praec.* in tempus, dum pluviam producunt *etc.* *Hamah. Al-wakidi* p. 100.

تُؤْثُورٌ Praetorianus minister, satelles, ferrum, quo abraditur interior pars plantae cameli.

مَأْثُرَةٌ *Pl.* مَآثِرُ Factum praeclarum, beneficium, meritum haereditate acceptum.

مَأْثَرَةٌ Meritum haereditate acceptum.

مِئْثَرَةٌ Instrumentum, quo planta pedis cameli raditur.

مَأْثُورٌ Memoratus, continuata testium serie ac per manus tradita (*traditio*), resplendens undulata facie (gladius), haereditarius et continua successione a maioribus relictus (gladius), cui planta pedis rasa, ut vestigia solo impressa melius appareant (camelus), nomen gladii, quem a daemonibus conflatum ferunt.

أَثَرِيٌّ Qui refert dicta et facta *pec.* Muhammedis.

أَثَفَ 1) *F. i.* Secutus fuit, sectatus fuit, propulit, abegit; 2) *F. o. i.* Quaesivit. II أَثَّفَ *n.a.* تَأْثِيفٌ (denom. *ab* أُثْفِيَّةٌ) Tripode fulcivit *ollam c. a. r.* V Fuit *alicui* loco الأَثَافِي *c. a. p.*, Cinxit aliquem *c. a. p.*, adhaesit ei, eum secutus fuit, institit illi, et non cessavit eum impellere stetit et non processit *e loco c. a. l.*

آثِفٌ Firmus, sequens.

أُثْفِيَّةٌ *et* إِثْفِيَّةٌ *Pl.* أَثَافِيُّ *et* أَثَافٍ Ollae sustentacula (ex. lapides, non ferro confecta *Haulola*), *it. Pl.* astra in imagine capitis sideris قِدْر (ollae) appellati, *sec. Ideler* stellae σ, τ et υ Draconis *Untersuchungen über den Ursprung und die Bedeutung der Sternnamen* p. 40 et ita vulgus aliud sidus, quod النَّسر الواقع nomen habet, appellant *ibid.* p. 67, أُثْفِيَّةٌ numerus multus, coetus hominum; ثَالِثَةُ الأَثَافِي pars montis, quae tertio ollae sustentaculo inservit, *propr.* fulcimentum tertium lebetis: *quod abiit in proverbium, quo vel* summum malum *indicatur vel* id, quod duabus rebus additur, ut sint tres. رماه بثالثة الأثافي summo malo eum afflixit.

مُؤَثَّفٌ Brevis statura, latus, carnosus.

أَثْلٌ *Coll. Pl.* أُثُولٌ ، آثَالٌ, *nom. unit.* أَثْلَةٌ *Pl.* أَثَلَاتٌ Salsuginosa myrica, tamaricis species *et Forsk.* tamarix orientalis *appellatur*, *Flora Aeg. Arab.* p. LXIV.

أَثَلَ *F. i.* 1) *n. a.* أُثُولٌ *et* أَثْلٌ *n. a.* أَثَلَةٌ (*conf.* أصل) Radicalis, firmus, constans, egregia stirpe prognatus fuit; 2) Radices egit, cepit. II Firmum et origine insignem esse dixit, multas possedit collegitve opes *c. a. r.*, sanctificavit opes suas data Deo ex lege portione debita *c. a. r.*, ampli-

ficavit (*regnum*) *c. a. r.*, vestibus egregiis ornavit *c. a. p.*, beneficio affecit *c. a. p.* V Pro radicali, nobili habuit, radices egit, collegit opes *c. a.*, res collecta fuit, magnus evasit, semet ut magnus gessit, fodit puteum.

أَثَالٌ Gloria, nobilitas.

أَثْلَةٌ *Pl.* أَثَلٌ Radix, origo, stirps, dignitas, gloria, commeatus, *cibus*, apparatus, *it. ut* أَثَلَةٌ utensilia (domus), نَحَتَ فِي أَثْلَتِنَا *bonam nostram famam minuere studuit.*

أَثِيلٌ *pro* اصيل Radicalis, stabilis, firmus, egregia origine nobilis.

مُوَثَّلٌ Radice firmatus, pro nobili habitus, مَالٌ مُوَثَّلٌ peculium radicale, fundus opum ac sors.

F. o. a. Pro iniquo et sonte habuit, talem iudicavit (Deus) *c. a. p. et* فِي *r.* b) أَثِمَ *F. a. n. a.* مَأْثَمٌ , أَثَمٌ , إِثْمٌ Crimen commisit, peccavit. II *n. a.* تَأْثِيمٌ *et* تَأْثَامٌ Criminis reum habuit, Dixit aliquem crimen commisisse *c. a. p.*, Crimen commisit. IV Impulit ad peccatum committendum, Criminis noxium habuit *aliquem Deus in re c. a. p. et* فِي *r.* V Abstinuit a peccato, resipuit, *it.* peccavit.

إِثْمٌ *Pl.* آثَامٌ Peccatum, culpa, crimen, illicitum omne. vinum, alea.

أَثِمٌ *F.* ة Tardigradus, lassus, labori succumbens (camelus).

أَثَامٌ Crimen et commissi criminis poena, mulcta, piaculum, nomen vallis seu fluminis in inferno.

إِثَامٌ Commissi criminis poena, piaculum.

آثِمَةٌ *Pl.* آثِمَاتٌ Cunctans *camela.*

أَثُومٌ Iniquus.

أَثِيمٌ *Pl.* أَثَمَةٌ Iniquus, multitudo peccati.

أَثِيمَةٌ Frequentia peccandi, admodum iniquus, flagitiosus.

مَأْثَمٌ Crimen, iniquitas.

مُوَاثِمٌ Is, qui in itinere cunctatur. (*Male in edit. Camusi Calc.* يُكْذِبُ.)

مَأْثَمَةٌ Iniquitas.

أُثُنٌ *pro* وُثُنٌ Statuae, idola.

أَثْنَةٌ *Pl.* أَثْنٌ Arboretum densum ex arboribus طلح constans.

أَثِينٌ Radicalis, firmus, stabilis, praestans origine.

أَثَا *F. o. n. a.* أَثْوٌ , أَثْوَةٌ Detulit ad iudicem (rem), male locutus fuit, susurravit *c.* ب *vel* على *r.*, *c.* ب *vel* على *p. et* عند *p.*

أَثَى *pro* وشى *F. i. n. a.* أَثْيٌ , أَثَايَةٌ Detulit, malefactum retulit apud aliquem *c.* ب *r. et* عند *p.*

أَثَاةٌ Lapis.

أَثِيٌّ Delator, obtrectator, susurro.

مُوَاثِي Adversarius.

مُؤْتَثِي Qui multo ingesto cibo sitit, nec sitim sedare potest.

مَأْثَاةٌ Delatio, obtrectatio.

مَأْثِيَةٌ *id.*

أَجَّ 1) *F. o. n. a.* أَجِيجٌ Arsit, flagravit; 2) *F. o. i. n. a.* أَجٌّ Cucurrit (struthiocamelus mas), celeravit gradum; 3) أَجَجَ *F. a. i. o.* يَأْجِجُ *et* يَأْجُجُ Amaram, salsam fecit (aquam) *c. a. r.*; 4) *F. o. n. a.* أُجُوجٌ Salsa, subamara fuit aqua; 5) *n. a.* أَجٌّ Ad improbitatem dux fuit; 6) أَجِيجٌ Impetum fecit in hostem. II *n. a.* تَأْجِيجٌ Accendit *c. a*, salsam reddidit (aquam). V تَأَجَّجَ *et* تَأَجَّجَ Accensus fuit, arsit. VIII Accensus fuit, arsit (dies), tussit.

أَجَّةٌ *Pl.* إِجَاجٌ Aestus, inflammatio, confusio, tumultus

أُجَاجٌ Salsa, amara (aqua), Ardor *ignis*, *belli.*

أَجُوجٌ Valde ardens, rutilans, splendens.

أَجَاجٌ *id.*

مَأْجُوجٌ Magog *coniunctim cum* يأجوج, Scythae extremi Orientis, *et praec.* illi, qui Sinis ad septentrionem sunt, *sec. al.* Japhetidae, omnesque Asiae et Europae septentrionem incolentes gentes.

يَأْجُوجٌ Hoc vel illo modo currens, properans.

احا Vox, qua vocatur ovis.

أَجَا *F. i.* Fugit, coegit ad aliquid.

أُجَاحٌ *et* أَجَاحٌ Velum.

أحد Vox prohibentis vel repellentis camelum.

أَجُدٌ Robusta et compacta corpore (*camela; de camelo mare non dicitur*), firmus (*clypeus*).

آجَدَ Robustum effecit *et i. q.* أَوْجَدَ *c. a.*

إِجَدٌ Fornix firmae compaginis et structurae.

مُؤَجَّدٌ Firmum *aedificium.*

مُؤَجَّدَةٌ Firma *dorso.*

اجدان *pro* وِجْدَانٌ *vide* وَجَدَ.

أَجَرَ *F. o. i. n. a.* أَجْرٌ *et* إِجَارَةٌ Mercedem dedit, rependit *c. a. p. et* على *r.*; 2) *n. a.* أَجْرٌ Conduxit, mercede conduxit (servum); 3) Mercenarius factus est, meruit; 4) *F. o. n. a.* أَجْرٌ Mercede locavit *c. a. p. et c. a. r. et* ب *pretii*; 5) *F. o. i. n. a.* أَجْرٌ, أَجَارٌ, أُجُورٌ Convaluit (os fractum), integritati restitutum fuit; 6) أُجِرَ يَدُهُ Morte amisit filium, أُجِرَ فِى أَوْلَادِهِ Morte amisit filios; 7) أَجِرَتْ يَدُهُ Ulcerata fuit manus (دَبِرَتْ). II أَجَّرَ Lateres coxit (*ab* أَجُرٌ). III Mercedem operis vel rei persolvit, conduxit, mercede elocavit, de mercede contraxit et pactus fuit *c. a. p. et* على *vel* فى *r.* IV آجَرَ *pro quo Vulgus* أَجَّرَ *dicit* Locavit, elocavit, rependit *c. a. r. et p.*, meretricium fecit argento (mulier), mercede conduxit aliquem *c. a. p.*, *pro* أَوْجَرَ in os vel in pectus illi adegit (hastam) *c. d. a.*, integritati restituit (os fractum). VIII اِئْتَجَرَ *et* اِتَّجَرَ Mercedem meruit, accepit, mercede conductus fuit, mercedem petiit, eleemosynam largitus fuit. X Mercede conduxit *c. a. p. et* ب *vel* على *pretii*, Lateres coxit (*ab* أَجُرٌ).

أَجْرٌ *Pl.* آجَارٌ, أُجُورٌ Merces, praemium, sponsalitium, donum, fama bona.

آجُرَّةٌ, آجُورٌ, أَجُورٌ, أَجُرَّةٌ, آجُرٌ, أَجُرٌ *et* أُجُرٌ, أَجُرُونٌ, آجُرُونٌ, أَجُرُونٌ, آجُرُونٌ *Pl.* يَاجُورٌ, *vox Pers. in Arab. linguam translata* Lateres coctiles.

أُجْرَةٌ *Pl.* أُجَرٌ Pretium, quo aliquid conductum, merces, auctoramentum.

أَجِيرٌ Mercenarius. الاجير المشترك Mercenarius, qui pluribus simul operam tribuit, ut tinctor etc., الاجير الخاص Mercenarius, qui uni tantum addictus et cui auctoramentum hanc ob causam est, sive opus faciat, sive non faciat, ut pastor gregis.

إِجَّارٌ *Pl.* أَجَاجِيرُ, أَجَاجِرَةٌ Tectum (*apud Syriae et Hidjasae incolas*).

إِجَارَةٌ Merces, pretium.

إِجِّيرَى Consuetudo.

إِجْرِيَّا *et* إِنْجِيرَى *id.*

مَأْجُورٌ Vas ex rubra terra confectum *Chrest. de Sacy T. I. p. 192.*

اسْتَأْجَزَ X Incurvato capite vel corpore recubuit obliquius in cervicali, non autem dorso innixus fuit.

اجاص Gossypium arboreum *et it.* rubrum. *Forsk. Flor.* p. cxvi.

إِجَّاصٌ *Coll. vulg.* إِنْجَاصٌ (*vox peregrina*) Pruna nigra seu Damascena, Damasci appellatur خوخ, quia pruna (اجاص) in Syria appellatur خوخ et arbor, qui alioqui nominatur خوخ, ibi nominatur دراقنا et qui appellatur كمثرى (pirus), ibi nominatur اجاص, malum Armeniacum, pyrum (*in dialecto Syriaca*).

إِجَّاصِيَّةٌ Decoctum prunorum, iusculum prunaceum.

أحط *Vox qua oves increpantur.*

اجع *fut.* يَأْجَعُ *pro* يَوْجَعُ.

أَجَلْ Bene, immo, maxime. *Et hoc quidem in affirmatione melius dicitur quam* نعم; *in responsione vero* نعم *praeferendum: ita ut post eiusmodi verba* انت سوف تذهب *dicatur* اجل; *ad* اتذهب *respondeatur* نعم.

أَجَلَ 1) Terminum posuit; 2) *F. o. i.* Ligavit, detinuit, retinuit, impedivit *c. a. p.*; 3) Remoratus fuit, stitit; 4) *F. o. i.* Excitavit, provocavit in aliquem *malum c. a. r. et* على *p.*, adduxit; 5) *n. a.* أَجْل Lucratus fuit *pro aliquo c.* لِ *p.*, collegit; 6) Operam navavit alicui *c.* لِ *p.*; 7) *F. o.* Dolorem colli medicatus fuit *c. a. p.*; 8) أَجِلَ *F. i. n. a.* أَجَلٌ 1) Male habuit ex dolore colli; 9) *F. a.* Distulit, moram traxit; 10) *Fut.* يَاجَلُ *pro* يَوْجَلُ. II Medicatus fuit dolorem colli *c. a. p.*, *n. a.* تَاجِيل distulit, tempus concessit *c. a. p.*, praescripsit tempus certum *c. a. p. et* فِي *r. et* الى *temp.*, congregavit, collegit. III Moram iniecit, impedivit, detinuit. IV Medicatus fuit alicui colli dolorem *c. a. p.* V Factum est agmen boum sylvestrium (*ab* إِجْل), pervenit ad praestitutum terminum, collecta et congregata fuit (aqua), convenit in unum (populus), confluxit, petiit spatium temporis, rogavit, ut mora concederetur *c. a. p. et* فِي *r. et* الى *temp.* X Moram petiit *ab aliquo c. a. p.*

أَجْل Agmen boum sylvestrium, populi, imputatio criminis.

أَجْل Causa, gratia, مِن أَجْلاكَ, أَجْلَاكَ, مِن أَجْلِكَ, لِأَجْلِكَ tua causa, propter te, مِن أَجْلِ أَنْ propterea quod.

إِجْل Dolor in collo, *Pl.* آجَال agmen boum sylvestrium et saepius aliorum animalium agmen.

أَجَل *Pl.* آجَال Spatium temporis, tempus praefinitum, tempus, quo debita solvenda sunt, *c. artic.* terminus vitae, mors, الآجَال Fata extrema.

آجِل Spatium temporis concedens, moram trahens, reversus, *c. artic.* vita futura, sempiterna.

إِجَّل *pro* إِيَّل Rupicaper, *sec. nonnullos i. q. Pers.* كوزن.

أَجِيل *Pl.* أُجْل Differens, procrastinans, lentus, congregatus, lutum congestum circum palmam

الآجِلَة Vita futura

مَأْجَل *Pl.* مَآجِل Stagnum, piscina.

مُوجَل *id.*

أَجَمَ *n. a.* أَجْم, أَجِيم 1) Arsit, ferbuit (dies); 2) Iratus fuit, excanduit *c.* على; 3) *F. i.* Adegit ad id, quod ingratum fuit *c. a. p. et* على *r.* b) أَجِمَ 1) Fastidivit (cibum), pertaesus fuit *c. a. r.*; *et* (أَجَمَ *F. i.*) 2) Mutata, alterata fuit (aqua), *conf.* اجن. V Ferbuit (dies), accensus fuit, arsit (ignis), excanduit in aliquem *c.* على *p.*

أَجْم Ardor, ira, Quaevis domus quadrato tecto obstructa.

أَجَم *Coll. nom. unit.* أَجَمَة *Pl.* أُجُم, أُجْم, إِجَام, آجَام, أَجَمَات Densi frutices, arundinetum, palus, saltus, lustrum leonis, asylum, munimentum.

أَجَّمَ Ingressus fuit arundinetum, confugit illuc.

أُجُم *Pl.* آجَام Arx., *sec. al.* omnis domus quadrato tecto praedita.

إِجَام Ranae.

أَجُوم Ingratus, invisus, fastiditus.

أَجِيم Ardor, fervor.

أَجَمِي Quod ad paludem pertinet

أجن Aqua, cuius sapor et color alterati sunt.

أَجَنَ *F. o. i. et* أَجِنَ *F. a. n. a.* أَجْن, أَجَن, أُجُون, 1) Alterata fuit aqua, mutato sapore et colore, corrupta fuit; 2) أَجَنَ Contudit (pannos) ita uti fullones et lotores facere solent.

إِجْنَة Gena, praesertim superior ac prominentior malae pars oculis et temporibus proxima.

أَجُون Alteratus colore ac sapore.

إِجَّانَة, **إِنْجَانَة**, **إِيجَانَة** *Pl.* أَجَاجِين Lagena, crater, urceus, hydria, vas lapideum instar pelvis, in quo lavantur vestes.

مِيجَن Tudes, lignum, quo fullones vel lotores contundunt vestes.

أُجُوه *pro* وُجُوه *Plur. nominis* وَجْه.

أَحَّ *F. o. n. a.* أَحّ Tussivit. II أَحَّى *pro* أَحَّحَ Reciprocavit sonum Ah tussiendo.

أَحَاحِ (*Ita scripta vox in Kam. Cal.*) Multum dixit يا أَحَاحِ.

أُحَاحٌ *propr.* Ardor internus pectoris, ut homo حس اح dicat *et tum* Aegritudo moeroris, ira, excandescentia, sitis.

أُحِيحٌ *et c.* ة *idem.*

أحد Unitas.

أَحَدٌ *Pl.* أُحْدَانٌ , آحَادٌ (*hoc plures pluralem vocis* وَحَدٌ *esse statuunt*), أَحَدُونَ Unus, aliquis, unicus, أَحَدُ الأَحَدِينَ الآحاد Numeri ab uno usque ad decem, أَحَدِىُّ الأَحَدِ, وَاحِدُ الآحَادِ, وَاحِدُ الأَحَدِينَ, unus unorum, incomparabilis (*hoc pro summa laude*), يَوْمُ الاحد et الاحد dies Solis, احدى الاحد res incomparabilis, ingens, inusitata, ما مِنْ احد haud quisquam est.

أُحَادَ *et* أُحَادَ أُحَادَ Sigillatim, ad unum omnes. *In numeris forma* فُعَالَ *adhibetur usque ad* رُبَاعَ; *rarissime et apud poetas usque ad* عُشَارَ *decem; caeterum apud poetas et haec forma in usu est pro numeris cardinalibus,* unus, duo *etc.*

أَحَّدَ Unum esse dixit, أَحِّدِ العَشَرَةَ decem fac undecim, *et* أَحِّدِ الاثْنَيْنِ duo fac unum. V Unitus, separatus fuit. VIII إِتَّحَدَ *et* اِتَّحَدَ Unitus fuit, in unum coaluit. Ex duobus unus factus est (*generatim hoc dicitur*). X Unicus, solus fuit, separatus fuit, animum addixit, operam dedit *c.* ب.

أَحِدَ *pro* عَهِدَ Foedus icit, vidit, observavit. X ما استاحد به Nescivit.

أَحَدِيَّةٌ Unitas. احدية الجَمْع Unitas, cui multitudo contraria non est, احدية الكثرة Unitas, qua continetur multitudo ejusd. generis (Pluralis), احدية العين *hoc est in nominibus* Pluralis ex alio Plurali formatus.

أحاذ *pro* احوذ *i. q.* قشر.

أحن *F. a.* (*conf.* وحن) Iratus fuit, odio habuit *c.* على *p.*

III Odit, inimicitiam exercuit *c. a.*

إِحْنَةٌ *Pl.* إِحَنٌ Odium vetus, ira.

احنا *vulgari usu pro* نَحْنُ.

أَخّى *pro* أَحّ *vid.* اخ.

أَخّ *et* أَخِّ Vah, phy, *partic. detestantis, fastidientis, it. gementis in dolore, sed hanc vocem Pers. esse volunt, pro qua Arabes* أَحّ *adhibent vid.* حسّ Ah, heu! *vid.* الاخ أَخُو.

إِخّ *Vox camelum impellentis ut genua flectat.*

أَخٌ *vid.* اخو.

أَخٌ *pro* أَخٌ Frater.

أُخٌ Sordes.

أُخَيْخَةٌ Jusculum ex farina, quod admixta aliqua parte butyri vel olei sorbent.

أَخَا أَخَا *Vox, qua ovis advocatur.*

أُخْت Soror *vid.* اخو.

مُسْتَاخِد Is qui caput demittit, humilis est ob morbum (*vel hoc rectius per* ذ *scribitur*).

أَخَذَ *F. o. n. a.* أَخْذٌ , تَأْخَاذٌ (*Imperat.* خُذْ, *et* أَخَذْتُ *plurimi enunciant* Achatto, *pauci* Achadsto) Cepit, accepit, sumsit *c. a. r. vel* ب *r. et* من *p.*, اخذ لنفسه العجب Miratus est, Admisit *sententiam alius* consentiens *c.* ب *r.*, *In sens. Gramm.* derivavit, اخذ منه السَّيْرُ *sc.* القوة Afflixit eum iter, occupavit *aliquem moeror c.* من *p.* اخذ به نفسه مع... Hoc agendi modo usus est cum... *De Sacy Chr. Arab. T. II adnot. p.* 257 *ed. alt.*, Arripuit, corripuit, *ab aliquo* accepit, didicit *c.* من *p.*, اخذ عنه Audivit ex eo *praec.* traditiones de Muhammede, Invasit, occupavit, intercepit *c. a. r. et* على *p.*, *locum occupavit contra aliquem c. a. l. et* على *p.*, حذ وَجْبَتَا Devirginavit eam *Mille noct. et una*, Eripuit *aliquid alicui c. a. r. et* ل *p.*, Captivam duxit, continuit, comprehendit *c. a. et* accepit adhortationem, eique satisfecit *c.* ب *r.*, Occupavit *res aliquem c.* من *p.*, اخذ فيه الخَمر Vinum eum occupavit, vim habuit in eum. خذ عنك Audi, quod dico et remove dubitationem, أَخَذَ حذره timuit, cavit sibi, اخذ عنده يدا Contulit in eum beneficium, اخذه بطنه Natura urget, ut ventrem levet, اخذ عليه الميثاق Foedus cum eo pepigit, Promissis datis *aliquem* constrinxit *c.* على *p.*, *et ita ellipt.* أَخَذَ *sc.* اخذوا على انفسهم الميثاق , العهد *vel* اليمين. اخذ *(sed* أَخَذَهُ *nonnulli reprobant).* اخذه أَخَذَهُ , أُخِذَهُ

بِاَخْذِهِ Similem ac ille instituit vitae rationem iisdem moribus praeditus, اخذ بالحزم Cavit sibi; 2) Coepit, instituit *c.* ب *vel* في *r. vel c. fut.*; 3) Contendit, abivit, tetendit; 4) Duxit (via) per arenas *c.* في; Duxit *via ab uno loco ad alterum cum l.* من *et* الى *alter.*; 5) Circumcidit, per margines totondit, اخذ من شعره Detondit ei capillos. b) أَخَذَ *n. a.* أَخْذٌ 1) Ex nimia lactis copia vel eius vitio gravitatem stomachi percepit; 2) Ophthalmia correptus fuit. c) أَخِذَ *n. a.* أُخُوذَة Acidum fuit *lac.* II Cepit, corripuit, *n. a.* تأخيذ Effecit, ut acesceret *lac.* III *n. a.* مواخذة (*Vulg. dicit.* واخذ) Ob delictum aliq. punivit *c. a. p. et* ب *crim. et c. d. a.*, reprehendit, culpavit *c. a. p. et* ب *vel* على *r.* VIII اِتَّخَذَ *et* اتّخذ (*pro quo quidam Arabes dicunt* اِسْتَخَذَ *ut refert Almobarred*) Cepit, sumsit, elegit, adscivit *c. a.*, اتخذ هزوا Ludibrio habuit, Cooptavit, comparavit sibi *c. a.*, fecit, confecit, paravit (cibum) *c. a.*, coepit, incepit, adortus fuit *in pugna*, conflixit *c.* في, se vicissim ceperunt, aliquam rem pro aliqua habuit, accepit *c. d. a.* X Demisit caput prae lippitudine aut dolore; اِسْتَخَذَ (*quod nonnulli pro* اتّخذ, *alii pro* استتخذ *dictum esse volunt*) Adscivit sibi, occupavit (terram) *c. a.*, Desperans, Dei voluntati se submisit, nil remedii quaerens.

أَخْذٌ Poena, mores, لآخذ أَخْذَهم Imitabor eorum agendi rationem, نجوم الاخذ Stationes lunae, vel astra, quibus lapidantur ii, qui furantur sermones coelestes.

اِخْذٌ *nom.* Captio, Signum lateri cameli inustum, quum pro eo morbum timent.

أَخِذٌ Ex oculis laborans, lippus *homo.*

أُخُذٌ Lippitudo.

آخَذُ Magis tenens, آخذ بالهوينا Nimia lenitate utens.

آخَذُ Pinguescere et annosus fieri incipiens (*camelus*).

اِخَاذٌ *Pl.* أُخُذٌ (*Alii ab* أَخَاذ *Pluralem esse volunt*) Aqua ex fluxu in loco aliquo detenta, stagnum, piscina, terra, quam quis pro se vel principe occupat.

أُخْذَةٌ Techna subtilior, philtrum, fascinum amuletum vel conchae aut margaritae, quibus mulieres allicere ad se student viros, *Prov. locutio* بَادِرْ بزندك اخذة النار *qua utuntur paulo post preces vespertinas, quod pessimum tempus ad ignem incendendum ducunt.*

أَخِيذٌ *F.* ة Captivus, senex peregrinus.

آخِذَةٌ Rigor, morbus, quo rigidum fit corpus.

أَخَاذَةٌ Stagnum, piscina.

اِخَاذَةٌ *Pl.* أُخُذٌ Piscina, Ansa, qua tenetur clypeus coriaceus, terra, quam in usum tuum aliquis administrat, feudum, terra, quam princeps alicui non dono, sed in usum dedit.

تَأْخِيذٌ Fascinum, noxa ex maligni oculi adspectu, philtrum.

• مَأْخَذٌ *Pl.* مَآخِذُ Id, quo quid capitur, Locus, ubi quid capitur, vel unde sumitur, Instrumentum, quo aliquid perficitur.

مُوتَخِذٌ Is, qui demittit caput ob dolorem quendam vel lippitudinem, humilis, submissus, longus (*capillus*).

مُسْتَأْخِذٌ *idem.*

أَخَّرَ Posterior, postremus, بِعْتُهُ بِأَخِرَةٍ Vendidi illud cum mora solvendi.

أُخُرٌ Postremum, posterior, postica pars, من أُخُرٍ *et* أُخُرًا Pone, a tergo, أُخُرًا In fine.

آخَرُ *Pl. irr.* أُخَرُ *form. compar. fem.* أُخْرَى *et* أُخْرَاةٌ Alter, alius, الاخرى altera, aeterna vita, *Pl.* أُخَرُ, أُخْرَيَاتٌ Postremae et ultimae partes. *Deminut.* أُخَيْرَى. *it.* لا افعله أُخْرَى اخرى المنون *vel* أُخْرَى الليالى Nunquam id faciam, القوم الاخ Is, qui in postremis eius est, *Apocop.* et caetera, تارةً واخرى Una et altera vice.

آخِرٌ *F.* ة Postremus, extremus, absens, latens, posterior pars, آخِرَةَ مَرَّتَيْنِ *et* آخِرَ مَرَّتَيْنِ Secunda vice, عن آخِرِ Ad unum omnes, الآخرة *Pl.* أَوَاخِرُ Suprema vita, tempus novissimum, *it.* آخِرَةٌ Id, quod circumdat exteriorem oculi angulum, *it.* آخِرٌ *et* آخِرَةٌ Id, quod in sella camelina oppositum est anteriori eius parti, الآخران Ex costis spuriis sunt duae costae, quae proximae lumbis sunt, آخر الامر In fine, denique, في اواخر السنة Anno exeunte. اخر النهر Acarnar nomen stellae α, quam Arabes et الظليم appellant *Ideler über die Sternnamen* p. 233.

أَخَّرَ II Insedit posticae parti equi etc., vel sellae, Distulit, retardavit, retromansit, retro reliquit *c. a.*, posteriorem fecit, posterior fuit. III Postposuit, distulit, reiecit *c. a.*, Pressit armo. V Fluctuavit sella in dorso, quod firmiter adstricta non erat, retromansit *c.* عن, tardavit, cunctatus fuit, retardatus fuit, recessit. X Retromansit, tardavit, defecit, retrocessit, retroivit.

أَخِرَةً, بِأَخَرَةٍ In fine.

أُخْرَةً In fine.

أَخِيرٌ *F.* ة Posterior, postremus, اخيرا In fine, tandem, الاخيران Duo ossa in corpore humano, quae sequuntur duo coxae ossa.

أُخْرَاتٌ *poet. pro* أُخْرَيَاتٌ *Pl. ab* أُخْرَى *Diw. Hudeil.*

أُخْرِيٌّ Postremus, أُخْرِيًّا In fine.

أُخْرِيٌّ *id.*, أُخْرِيًّا In fine.

آخَرِيٌّ *Id.*, آخَرِيًّا In fine.

أُخْرَوِيٌّ Ad alteram vitam pertinens.

مُؤْخِرٌ Id quod in sella camelina oppositum est anteriori eius parti.

مُؤْخِرٌ Posterior pars (*oculi*, *temporibus proxima*).

مِيخَارٌ Palma, cuius fructus usque ad finem hiemis et usque ad tempus maturitatis remanent.

مَخْوَرٌ *Pers.* ميخور Caupona, taberna vinaria, consessus improborum.

مُتَأَخِّرٌ Seriore aetate vivens (*historicus*).

مُؤَخَّرٌ Id quod in sella camelina oppositum est anteriori eius parti (*et* مُوخِّرٌ), *it.* circumdans (*oculi*) exteriorem angulum, Anterior pars *capitis*.

مُؤْخِرَةٌ *id.* (*sed hoc reprobatur a nonnullis*).

مَآخِيرُ Pedes et cauda *equi*.

مُؤَخِّرَةٌ (*rarioris usus*) Id, quod in sella camelina oppositum est anteriori eius parti.

أَخَنِيٌّ Panni species striati et linum vile.

آخِنِيَّةٌ Species arcus.

أَخٌ *pro* اخو *Dual.* أَخَوَانِ, *apud nonnullos Arabum* أَخَانِ, *Pl.* أُخُونَ, أَخَاءٌ (*hic plural. vituperatur in scholiis ad Motenabb.*), إِخْوَانٌ, أُخُوٌّ, إِخْوَةٌ, أُخْوَةٌ, آخَاءٌ (*hoc potius de amicis*), أُخْوَةٌ Frater germanus, fraterno amore iunctus, socius, amicus, similis, ليس لا اخا لك بفلان *i. e.* هو بأخ لك Non tibi est frater. *Haec vox cum sequente nomine praesertim apud poetas coniungitur, ut talia duo vocabula adiectivi loco posita sint. Exempli gratia* اخو ثقة frater fiduciae *i. e.* fiducia dignus, اخو عيلة Frater paupertatis *i. e.* pauper, اخو سفار Frater itineris *i. e.* is, qui semper in itinere versatur, اخو الخير Frater boni *i. e.* malus, malum, اخو الموت Somnus, اخو نبشل Hyaena, اخوك ام الذيب *vel* ام الليل *Proverbial. locutio*, *qua dubitatur*: num frater tuus hic est an lupus? اخو بكر *vel* اخو تميم Becrita, Tamimita *Hamas. p.* 284.

أَخًا *Id.*

أَخْوٌ *Id.*

أَخُوٌّ *Id.*

أَخَا *F. o. pro quo et* وخا *n. a.* أُخُوَّةٌ (أَخَوْتُ *et* أَخَيْتُ) Frater, amicus fuit, fratrem se alicui praebuit (*non bene dicitur c. a. p. pro Dativo*). III آخَا *pro quo vulgus et* واخا *n. a.* إِخَاءٌ, وِخَاءٌ, إِخَاوَةٌ, وِخَاوَةٌ, مُوَاخَاةٌ Frater factus fuit, amicitiam contraxit, coluit *c. a.*, amicitiam excitavit, firmavit inter duos *c.* بين, convenit, idoneus fuit *c. a. et c.* ل. V Se tanquam fratrem gessit, fratrem vel amicum cepit, pro eo cooptavit *c. a.*, fratrem vel amicum praebuit, diligenti studio et opera curavit, proposuit, intendit *c. a.*, تأخيت شيا *i. q.* تحريت شيا. VI Fratres et amici inter se invicem fuerunt.

أُخْتٌ *pro* أُخْوَةٌ *Pl.* أَخَوَاتٌ Soror, amica, similis *ut* ابنغى اختا *pro* اختا سبيل, ابنغى مثلبا Duo sidera nota, quae in transtris navis secunda magnitudine conspicua fulgent

إِخَاءٌ Fraternitas, amicitia, amor.

أُخْتِيٌّ Sororius.

أَخَوِيٌّ Fraternus.

آخِيَّةٌ *et sine Medda, uti sine Teschdido in utroque Pl.* أَوَاخِيُّ (اواخي) *et* أَخَايَا Lignum parieti insertum, cui colligatur iumentum, funis, cuius duae extremitates lapidi vel baculo colligatae in terram defiguntur, reliqua

pars extra terram tanquam laqueolus est, quo constrictum loco tenetur iumentum, locus ubi alligatur iumentum, Vinculum arctius cognationis et necessitudinis, clientela, *Pl.* أواخى Necessitudines.

أخّى *n. a.* تَأْخِيَة Paravit iumento annulum, laqueum vel simile quid et colligavit, locum paravit (*equo*) ubi alligari posset, pedicam iniecit (iumento) *c.* لِ.

أَخِيُون ἔχιον Caput viperinum.

أَدٌ *i. q.* يَدٌ *Dual.* أَدْيَانِ , أَدَانِ Manus.

أَدَّ *F. a. i. o.* 1) *n. a.* أَدٌّ Supervenit, incidit; 2) Oppressit *c. a. p.*; 3) Vagatus fuit per terram *c.* فِى; 4) Extendit rem *c. a.*; 5) *F. o. n. a.* أَدٌّ Barritum suum introrsum reduxit, barrivit. V Irruit malum in aliquem *c. a. p.*, vehemens fuit, invaluit.

إِدٌّ *Pl.* إِدَادٌ Robur, victoria, adversitas, infortunium, grave discrimen, res stupenda, negotium difficile, res nefanda.

إِدٌّ *F.* ة *tanq. adiect.* Gravis, stupendus *ut* شىءٌ إِدٌّ Res gravis.

أُدٌّ Potentia, robur, vis, victoria, *et in dial. Hudseil. pro* وُدٌّ Amor.

آدٌ Robur, victoria.

أَدَادٌ Potentia, robur, vis, victoria.

أَدَادٌ , أُدَادٌ *i. q.* اشخيص Chamaeleon albus vel planta huic simillima.

إِدَّةٌ *Pl.* إِدَدٌ *i. q.* إِدٌّ.

أَدِيدٌ (*coniungitur cum* شديد) Durus, gravis, difficilis, adversa fortuna.

أَدِيدٌ Vociferatio

تَوَدَّةٌ Constantia, firmitas mentis, gravitas.

أَدَبَ *F. i. n. a.* أَدْبٌ (أَدَبٌ *in Kam. Cal.*) Epulum instruxit, *n. a.* أَدْبٌ invitavit ad epulum, convivio excepit. II Ad convivium vocavit *c. a. p.* IV *n. a.* إِيدَابٌ Invitavit ad epulum *c. a. p.*

آدِبٌ Qui ad epulum invitat, convivator.

أُدْبَةٌ Cibus, ad quem quis invitatur.

مَأْدُبَةٌ et مَأْدَبَةٌ *Pl.* مَآدِبُ *Idem.*

أَدُبَ *n. a.* أَدَبٌ Humanitate, morum et doctrinae elegantia polluit. II Bonis moribus et litteris imbuit, disciplina erudivit, *aliquem aliquid* docuit *c. a. p. et* بِ *r.*, castigavit *spec.* verberibus. IV *n. a.* إِيدَابٌ Iustitia implevit regionem, administratione iustitiae bene constitutam reddidit. V Bonos mores et litteras edoctus fuit, didicit *aliquid ab aliquo c.* عن *p. et* بِ *r.* X Bonos mores et litteras elegantiores didicit.

أَدْبٌ Res miranda, stupenda.

أَدَبٌ *Pl.* آدَابٌ Omnium rerum scientia, qua a vitiis omnis generis cavere possumus, vel omne id, quod scitu homini opus est ad suo statui convenienter agendum, ادب الشاعر Eae res, quarum scientia poeta instructus esse debet, اداب البحث Scientia, quae nos conditiones et leges docet, quas in rebus investigandis sequi debemus, ادب القاضى Status iudicis, quo ad summam iustitiam omnibus exercendam impellitur, Humanitas, elegantia morum et doctrinae, agilitas, gratia in accipiendo vel sumendo, Litterae humaniores.

أُدْبَةٌ Res miranda, stupenda.

أَدِيبٌ *F.* ة *Pl.* أُدَبَاءُ Humanus, elegantiore doctrina instructus, liberaliter educatus.

أَدَبِيَّةٌ *i. q.* أَدَبٌ , علوم الادبية Litterae elegantiores.

مُؤَدِّبٌ Magister puerorum.

أَدْخَر Schoenanthus. *Duplex est species* اعرابى *et* اجامى, *quarum prior praestat*, *Avicenna text. Ar. Libr. II. p.* 127. *Sprengel hist. rei herbar. p.* 246.

ادخير (*idem esse videtur ac proxime praecedens, quod scriptione melius*) Cacalia odora *Forsk. Flora* p. CXIX.

أُدْر Maiestas, celsitudo (*vox peregrina*, *qua alloquuntur principes*).

أَدِرَ *F. a. n. a.* أَدَرٌ Hernia laboravit.

آدَرُ *Pl.* أُدْرٌ Herniosus, cuius peritonaeum ruptum est et cuius intestinum cadit in scrotum aut cuius tantummodo sinistrum latus ruptum est, aut cui tantum in uno testiculorum ruptura est, خُصْيَةٌ أَدْرَاءُ Testiculus magnus sine ruptura.

أُدْرَةٌ Hernia tam testicularis, quam intestinalis.

أَدَرَةٌ *id.*

مَأْدُورٌ *Pl.* مَآدِيرُ *i. q.* آدَرُ.

أُدَافٌ Membrum genitale, penis, auris.

أُدْلٌ **Dolor colli, Lac crassum valde acidum (أُدْلَةٌ Pars lactis talis), Res, de qua oritur rixa, res, quam aliquis alteri portandam imponit et sub qua contracto corpore incedit.**

أَدَلَ 1) *F. i.* Sanatum fuit et bene habuit lapsa eschara (*vulnus*); 2) *F. a.* Motitavit lac butyri eliciendi ergo; 3) Rixatus fuit de re gestanda gravius onustus, contracto corpore et gradu incessit ob magnum eius onus *c. a. r.*

أَدَمَ *F. o. i. n. a.* أَدْمٌ (*et* coniunctio, familiaritas, concordia) 1) Iunxit, addidit rem rei *c. a. p. et* ب *r.*; 2) Obsonium dedit iis *c. a. p.*, obsonium addidit pani *c. a. panis*, condimentum addidit *cibo c. a.*; 3) Amore iunxit, pacem fecit inter . . . *c.* بين; 4) Antistes eorum fuit *c. a. p.* III Amicitia iunctus fuit, pro antistite, duce fuit. IV Pacem fecit inter *c.* بين, concors fuit, familiaritate iunctus fuit, obsonio instruxit, condivit (*panem*) *vid.* ادام *c. a.* VIII Iunctus fuit *c.* ب, lignum aquam in se recepit, pro obsonio fuit, obsonium fecit. X Petivit obsonium ab aliquo *c. d. a.*

أَدْمٌ Antistes.

أُدْمٌ Obsonium, condimentum cibi, Quod quis sibi imitandum sumit, exemplar, antistes, Pellis, corium.

إِدَامٌ *Pl.* أُدُمٌ, آدَامٌ, آدِمَةٌ Obsonium, quicquid pani additur in condimentum, condimentum, dux, antistes, consentiens.

أَدَمَةٌ Antistes.

أُدْمَةٌ Commixtio, coniunctio, propinquitas, necessitudo, munus, dux, antistes, res qua quis ad rem pervenit.

أَدَمَةٌ *id.*

أَدِيمٌ Cibus condimento mixtus.

أَدِمَ *F. a. n. a.* أَدَمٌ, أُدْمٌ *n. a.* أُدْمَةٌ Colore fusco praeditus fuit, rubrum tinxit.

أَدَمُ *Pl.* أَوَادِمُ (*rarum pro* آدَمُ) Adam, homo.

أَدَمٌ Utres coriacei, Hominis cutis, sepulcrum, superficies terrae, dactylus praestans, suavior, مزّقوا ادمى Gloriam meam diminuerunt.

آدَمُ *Pl.* أُدْمٌ, أُدْمَانٌ *fem.* أَدْمَاءُ *rarius est* أَدْمَانَةٌ *Pl.* أُدْمٌ Fuscus, olivastrus, Adam, candidus (*camelus*).

أُدْمَةٌ Color fuscus (*in homine*), candor, albedo clara (*in camelis*), color nigro vel albo colore mixtus (*in dorcade*).

أَدَمَةٌ Cutis, interior et mollior cutis, quae operit carnem, cutis externa pilis tecta, cutis exterior capitis, interior pars terrae, جعلت فلانا ادمة اهلى Quendam feci tanquam columen gentis meae.

أَدِيمٌ Totus (*dies*), nitor (*diei*), initium temporis ante meridiem, Origo, dignitas hominis, *Pl.* أُدُمٌ Superficies terrae et coeli apparens, *Pl.* أُدُمٌ, آدَامٌ, آدِمَةٌ cutis faciei, pellis, corium, *praecip.* magna pellis, آدم اديم *n. c.* أَدَمٌ, اظهر أَدَمَتَهُ, *Pl.* أُدُمٌ Terra, بيت الادم Domus terra exstructa *sec. al.* tentorium vel domus sutoris.

أُدْمَانٌ Arbor quaedam, putredo s. mucor nigricans inficiens medullam palmae.

أُدْمَانٌ Candidi coloris (*dorcas*).

أَدَّامٌ Coriarius.

أَدَامَةٌ *Pl* أَيَادِيمُ Terra dura lapidibus carens.

آدَمِيٌّ Homo.

أُيَادِيمُ Superficies terrae.

مُودَمٌ *F.* 8 *nempe* رجل مودم مبشر Vir agilis, prudens, expertus.

مَأْدُومٌ *nempe* انعمتك مادومى Me apud te excusavi.

مُودَنٌ *pro* مُودَنٌ Brevis *vir.*

مَأْدُونٌ *pro* مُودُونٌ Brevis, curtus, vitio diminutae partis laborans.

أَدَهٌ Diligentia in peragendis gentis negotiis.

أَدَا *F. o.* 1) Iuvit, opem tulit *c. a. p. et* على *r.*, viribus auxit, viribus polluit; 2) *n. a.* أُدُوٌّ Maturuit, ad maturitatem pervenit; 3) Instrumentis, apparatu instructus fuit paratus fuit (*ad iter*) *c.* ل; 4) *n. a.* أَدْوٌ Insidiatus fuit *c. a. p. et c.* ل *p.*; 5) Instruxit, induit. IV *Hoc* آدى *pro* أَعْدَى *Hidjasi incolis proprium esse vult Djeuharius.* Iuvit *c. a. p. et* على *r. et contra aliquem c.* على *p.*, Paratus, accinctus fuit, paravit se, accinxit se *ad iter c.* ل. V Instruxit, paravit se *ad aliquid c.* ل. VI Coadiuvit, mutuam unus alteri praestitit opem. X *Hoc* استادى *pro* استعدى *Hidjasi incolis proprium esse vult Djeuharius.* Opem imploravit *c. a. p. et* على *r.*

أَدَاةٌ *Pl.* أَدَوَاتٌ **Instrumentum, apparatus,** *Pl.* **utensilia.**

أُدْيٌ Apparatus, instrumentum *sp.* bellicum, اخذت لذلك الامر أُدْيَهُ Paravi me ad hanc rem peragendam, نحن على ادى الصلاة compositi sumus ad preces faciendas.

اِدَاوَةٌ *Pl.* أَدَاوَى Lavacrum.

رجل مُودٍ Vir armis bene instructus *et* رجل مُودٍ (*sine Hamza*) Vir periens (*et prius quoq. sine Hamza scribitur*).

أَدَى *F. i. n. a.* أُدِيٌّ 1) Incrassuit (*lac*); 2) Multa fuit (*res*); 3) Uter cum lacte vix potuit agitari; 4) Decepit aliquem *c.* ل *p.* II. *n. a.* تَأْدِيَةٌ Fecit, ut perveniret, perduxit *c. a. r. et* الى, fecit opinari *c.* الى, misit, reddidit, persolvit, Removit reddendo *a se c.* عن *p.* IV آدى *vid.* ادو *et* اعدى Iuvit, fortis, robustus, potens fuit, paravit se (*ad iter*) *c.* ل, multus fuit populus in loco et pabulo abundavit, divitiae (*pecora*) (homini) propter multitudinem molestae erant cumque vincebant. V Persolvit *c.* ل *p. et* من *r.*, pervenit (nuntius) *ad aliq. c.* الى *p.* X *Ad* ادو Auxilium petivit *c. a. p. et* على *r.*, molestus fuit, cepit, importune rogavit aliquem, ut daret (pecuniam) et accepit ab eo *c. d. a.*

اُدِيٌّ Vas vel uter parvus vel mediae magnitudinis, agilis, promtus (*homo*), paucus (*in opibus*), amplus (*in vestibus*).

آدَى Magis solvens, praestans.

أَدِيٌّ *pro* يَدِيٌّ Paucus, amplus, دَلْوٌ أَدِيَّةٌ Ampla *et contra* angusta situla (*etiam de veste*).

أَدَاءٌ Solutio, praestatio, res, quae persolvitur, اداء يشبه القضاء Hoc est, quod aliquis preces, quas simul cum Imamo peragere debebat, statim post peragit, الاداء الناقص Ea rei peractio, quae quidem fit, sed non iusto modo, الاداء الكامل Ea rei peractio, quae secundum mandatum accurate fit *e. g.* si cum Imamo, ut praescriptum est lege, preces peragit aliquis.

إِذْ Ecce, siquidem (*Statum praesentem et improvisum indicat*), بينما انا كذى اذ جاء زيد Dum in hoc statu eram, ecce venit Zaid; 2) propterea quod; 3) quum *temporis praeteriti*, *Dici potest* اذ قام زيدٌ جئتك *et* اذ زيد قائم *et* اذ زيدٌ يقوم, اذما Quum, si quando, tempore quo, *ut* اذما تاتنى آتك *i. q.* ان تاتنى آتك, اذذاك *et* اذاك Tunc, eo tempore.

اِذٍ (*pro* حينئذ *apud poetas*) Tunc, eo tempore, *Dicitur quoque* يومئذ Eo die, ليلتئذ Ea nocte, وقتئذ.

أَذَّ *n. a.* أَذّ Secuit, amputavit.

أَذُوذٌ *gen. comm.* Secans, acutus.

إِذَا 1) *Statum praesentem et improvisum indicat et in sententia verbo carente ponitur* Ecce *ut* خرجتُ فاذا الاسد بالباب Exivi et ecce leo ad portam; 2) quum *praecip. temporis futuri; sed et tempus praeteritum significat ut in his:* اذا راوا تجارة او لهوا انفضوا اليها Quando viderunt mercaturam vel lusum ad illum tetenderunt, *et post iuramentum statum praesentem ut in his:* والليل اذا يغشى Per noctem quando obscura est, اذا ما si quando, tempore quo.

إِذًا Bene, Si ita est, tunc, *ut* اِذَنْ. *De hac voce conferas Hamas. p.* 5.

أَذَجَ Multum potavit vini et quidem frequentiore haustu.

اذخر Schoenanthus *male pro* اذخر *quod vide.*

أَذَارُ *et* آذَارُ Nomen mensis Syrorum sexti, Martio respondentis, et nomen mensis Persarum noni.

أَذَرْيُونُ *vel* آذَرْيُونُ *vox Pers.* Ignis colore praeditus, fulvus, nomen floris, qui fulvo seu anthracino colore micat, in medio orbiculum nigrum habens. *De specie floris dissentiunt:* Cyclaminus, *vel* species parthenii, chrysanthemum, *de Sacy Chrest. Arab.* T. III. p. 458.

أُذَافٌ *i. q.* أُذَافٌ Membrum virile, auris.

أَذَلَ *F. i. n. a.* أَذْلٌ Mentitus fuit.

إِذَنْ Bene, Si ita est tunc.

أُذُنٌ *Fem. Pl.* آذَانٌ Auris, et auri similis ansa, *et* أُذْنٌ *ut Coll.* aures, اذنا القلب lobi duo in superiore parte cordis, اذن السهم ala sagittae, امّ اذن glis femina, لبست اذنى له aversum me praebui, obsequi nolui, جاء ناشرا اذنيه concupiscens venit, اذن العبد alisma, اذان الارنب, اذان, اذان الجدى cynoglossum, اذان الغزال, الشاة plantago, اذان الحمار herba foliis longis, radice pastinacae, vesca et dulci, اذان الدب verbascum, اذان الفار herba, cuius spe-

cies duae: altera hortensis, quae Alsine, altera silvestris, quae Myosotis, اذان الفيل Arum vel Colcâs, اذان القسيس, اذان القاضى Cotyledon, umbilicus Veneris, *in Aegypto et Syria nomen* Sempervivi, اذان القاضى Species quaed. dulciorum in Hispania *Tarich Ahmed Almokri*, اذان الكلب (*vitiosum ap. Forsk. Flor.* p. CXIX. *esse videtur* اذاون الكلب) Gnaphalium orientale.

أَذِنَ 1) Aures praebuit, arrexit, obsecutus fuit *c.* ل *et* الى, aurem afflixit, أُذِنَ dolore auris affectus fuit; 2) *n. a.* أَذَانٌ, آذَانٌ Significavit, praeconizavit *pec.* indixit Muhammedanis publicae precis horam; 3) Marcescere coepit (*planta*). b) أَذِنَ *F. a.* 1) Admiratione adfectus fuit, auscultavit; 2) *n. a.* أَذَانَةٌ, أَذَانٌ, أَذَنٌ *et* أُذْنٌ Cognovit, scivit *c. a. vel c.* ب *r.*, captavit (*cibi odorem*), appetivit *illum*, *c.* ل; 3) *n. a.* أَذِينٌ, إِذْنٌ (*et reperitur futurum* يِيذَنُ *ut dicunt nonnulli Arabum* يِعْلَمْ) Permisit, licitum fecit *c.* ل *p. et* ب *vel* فى *r. et c. fut. act. et c.* الى *r.*; 4) أَذَنَ certiorem fecit aliquem de re *c. a. p. et acc. vel* ب *r.* II *n. a.* تَأْذِين Aurem seu ansam fecit (*calceis*) *c. a. r.*, Percussit aurem *c. a. p.*, *n. a.* تَأْذِين (*sed nonnulli contendunt*, تَأْذِين *non in usu esse tanquam infinitivum sequentis significationis; esse potius* اذان *et infinitivum* تأذين *pertinere ad significationem* aures fecit) Ad publicas preces convocavit, alta voce praeconizavit *c.* ب, repulit aliquem a potu *c. a. p.*, Pullulavit *planta*, *n. a.* تَأْذِين, Significavit, certiorem reddidit *c. a, p. et* ب *r.*, multum instruxit. IV Certiorem reddidit *aliquem de aliqua re c. a. p. et* ب *r.* (*antiquius et magis poeticum quam* اعلم), Admiratione affecit, prohibuit *c. a. p.*, Aurem percussit, fricuit *c. a. r.*, Ad publicas preces convocavit. V Novit, certior factus fuit, edoctus fuit, permissum sibi habuit, Ad homines terrendos et prohibendos clamavit *princeps in homines c.* فى *p.* Promulgari iussit, iuravit, audax fuit. X Rogavit veniam, petiit, ut sibi liceret *c. a. p. et* فى *r.*, veniam intrandi *apud aliquem* petiit *c.* على *p.*

إِذْنٌ Permissio, venia, صاحب اذن Is qui veniam intrandi ad regem dat, Ianitor.

أُذُنٌ *Coll. nom. unit. c.* ة *Pl.* آذَانٌ Folium grani, stramineum unum, parvi ex camelorum et pecorum genere, gratus et appetitum excitans odor cibi.

أَذِنٌ Qui canendo legit Coranum.

آذَنُ *F.* أَذْنَاءُ Magnas habens aures.

آذِنٌ Ianitor, Is, qui ad regem venientes introducit.

أَذَانٌ Peractio precum, indictio, promulgatio precum publicarum.

آذَنَ Ianitorem egit, aditum negavit, prohibuit.

أُذَنَةٌ Is, qui cuique aurem praebet.

أُذَنَةٌ Is, qui recondit aliquid et asservat.

أَذِينٌ Promulgatio precum, praeco, locus ad quem illa precum indictio undique pertingit, praeco sacer, dux, antistes, sponsor, fideiussor, scientia, qui accipit, quod ei dicitur.

أُذَيْنٌ Auricula, parva scientia.

أُذَيْنَةٌ Auricula, ansula, parva scientia.

أُذَانِيٌّ Auritus, magnas longasque habens aures.

مَأْذَنَةٌ *et* مِئْذَنَةٌ, *Pl.* مَآذِنُ *et* مَوَاذِنُ Turris, locus editus, unde populo alta voce preces indicuntur.

مُؤَذِّنَةٌ Avis quaedam.

أَذِيَ *F. a. n. a.* أَذًى, أَذَاةٌ Laesus fuit, percepit noxam *c.* ب *r. et* من *p.* IV (*n. a.* ايذاء *non est in usu, sed pro eo* أَذًى, أَذَاةٌ, أَذِيَّةٌ, *quae igitur non habent significationem passivam, sed activam*) Affecit molestia, noxa, vexavit *c. a. p. et* ب *r.* V Noxa affectus fuit *c.* من *p. et* ب *r.*

أَذٍ *F.* أَذِيَةٌ *Pl.* أَوَاذِى Noxam patiens, et inferens, impatiens (*camelus*).

أَذَاةٌ Noxa, res ex qua noxa percipitur.

أَذِيٌّ Noxam patiens, et inferens, unda maris.

آذِيٌّ Unda maris.

أَذِيَّةٌ Noxa, res ex qua noxa percipitur.

أَرَّ *F. o. n. a.* أَرٌّ 1) Congressu Venereo subegit (*feminam*) *c. a. p.*; 2) Ramum aqua et sale conspersum indidit in matricem (*camelae*) ad excitandam cupidinem genitalis congressus *c. a.*; 3) Vocem extulit impudentia, *et simpl.* vocem edidit; 4) Accendit ignem. IV آأَرَّ Emaciavit, extenuavit. VIII Festinavit, festinare iussit, instigavit.

أَرّ Congressus Venereus cum femina, Impulsio, abactio, eiectio merdae et quum in terram decidit, ramus spinae, qui allisus saepius ad terram, donec eius extremitates emollescant, deinde aqua et friato sale conspersus inseritur in matricem camelae.

أُرّ Ignis.

إِرَار Ramus qui sub أَرّ describitur.

أُرَّة Ignis.

أَرِير Vox impudentis, vocis sonus, strepitus.

مِئَرّ Frequenter coiens *(vir)*.

أَرْأَرْ Vox, qua pecora vocantur.

أَرِبَ *F. i.* Constrinxit *(nodum)* *c. a.*, 2) Percussit alicui membrum *c. a. p.* b) أَرِبَ *F. a. n. a.* أَرَبٌ , إِرْبَةٌ 1) Indigentia laboravit, necesse habuit *c.* إلى *r.*, petiit id, quo opus habuit, cupivit, studuit; 2) Suscepit agendum, applicuit se, incubuit rei *c.* ب; 3) Versatus, peritus fuit *in re c.* ب; 4) Adversum fuit *tempus*, *fortuna*; 5) Laxa habuit membra *(vir)*, enervatae fuerunt *(manus)* *c.* من *manus*, amputata fuit *(manus)*, *et hoc pro* pauper evasit, opus habuit id quod erat in manibus hominum; 6) Corruptus fuit *(stomachus)*. c) أَرُبَ *n. a.* أَرَابَةٌ , إِرْبٌ Intelligens, industrius, callidus fuit. II *n. a.* تاريب Adstrinxit *(nodum)* *c. a. r.*, Complevit, absolvit, limitibus suis definivit. III الرب صاحبة *i. q.* دَهَاهُ. IV أَأْرَبْتُ على القوم *i. e.* فُزْتُ عليهم وفَلَجْتُ. V Adstrictus, firmiter nexus fuit *(nodus)*, vehementer institit *(negotio)* *c.* في, gravis, violentus fuit *(in aliquem)* *c.* على, restitit, noluit, contumax fuit, Astutiae operam impendit, Se callidum ostendit.

أُرْبٌ Id, quod est inter indicem digitum et medium.

إِرْبٌ Astutia, calliditas, prudentia, ingenii solertia, nefas, improbitas, necessitas, *Pl.* آرَابٌ , أَرْآبٌ membrum *spec.* manus, membrum genitale, قطعه اربا اربا In frusta concidit *(illud)*, مزق ثوبه اربا اربا In multas partes vestem suam laceravit.

أُرْبٌ Malum, infortunium, religio *(Kam.)*.

أَرَبٌ Necessitudo

أَرِبٌ Industrius, astutus, callidus, versatus, peritus, membris dolens.

إِرْبَةٌ Malum, infortunium, astutia, religio, *Pl.* آرَابٌ Res necessaria, ذو إِرْبَةٍ Vir ingenio valens.

أُرْبَةٌ Collare, quod collo ornatus causa appenditur.

أُرْبَةٌ *Pl.* أُرَبٌ Nodus, aut is praecipue nodus, qui non sponte solvitur, donec a quodam solvitur, oculus pali s. vinculi, quo pedes iumenti ligari solent.

أَرِيبٌ Intelligens, astutus, callidus, sagitta in ludo alearum felix.

أُرْبَى Infortunium.

أَرِيبَةٌ Ampla, capax (olla).

أُرْبِيَّةٌ Radix femoris.

مَأْرَبٌ Res necessaria.

مَأْرِبٌ *Id.* مَأْرِبٌ Nomen loci a quo ملح مَأْرِبٍ dicitur.

مُوَارِبٌ Astutus, callidus.

مُؤَرَّبٌ Totus, integer.

مَأْرَبَةٌ *Pl.* مَآرِبُ Res necessaria, necessitas.

مَأْرُبَةٌ *Id.*

مُسْتَأْرِبٌ Debitis adstrictus, obaeratus.

أُرْبَانٌ *et* أُرْبُونٌ *i. q.* عُرْبُونٌ *Vox exot.* ἀῤῥαβών.

أُرْبِيَانٌ Nomen piscis *aut* nomen oleris. *In piscium genere i. q.* جراد البحر Locusta marina eaque magna vel parva, *sed tum pro* روبيان *usurpatur. Est* Squilla gibba, *aliis i. q.* بهار Chrysanthemum *et syriacum nomen* ܐܪܒܝܢ *sed hoc iuncus est. Vocant tamen Arabes Syri hodie* اربين Herbae cuiusd. tenui folio germina, tenera et vesca verno tempore colligi solita.

أُرْنَةٌ Eminentior pars, cristae instar, in capite chamaeleontis.

أَرَثَ *n. a.* أَرْثٌ Incendit ignem, inimicitias excitavit. II *id.* *c. a.* أَرِّثْ نَارَكَ *Prov.* Animum intende et sis qui esse vis. V Accensus fuit.

إِرْث (*pro* وِرْث, *vid.* ورث) Haereditas, quod haereditatis iure possidetur, radix, pars praecipua, firmitas, res antiqua, quam ultimus a primo haereditatis iure accepit. cinis, cineres, reliquiae rei, هو في ارث صدق Maxime verax et sincerus est, هو على ارث من كذا Morem in ea re antiquum servat, vetus negotium tractat.

أُرْث Spinae species.

آرَث *F.* أَرْثَاء Maculosus, a, *de ove.*

إِرَاث Fomes, quo ignis accenditur, ignis.

أُرْثَة Terra rubicunda, tuberosior, fimus cineribus appositus, ut suo tempore usui esse possit, fomes, ignis materia, terminus inter duas terras, *Pl.* أُرَث limes, locus planus, color niger maculis s. punctis albis variegatus.

أرنومة Solum terrae, fundus.

أرج *n. a.* أَرْج Simultates, discordiam sevit. b) أَرِجَ *F. a. n. a.* أَرَج , أَرِيج , أَرِيجَة Spiravit et diffudit de se odorem gratum, odoratus fuit, fragravit. II *n. a.* تَأْرِيج Excitavit discordiam, turbam *c.* بين , Effecit, ut spiraret *res c. a. r.* V Diffudit de se odorem gratum, fragravit.

أَرِج Odorativus, aroma, dissidii concitatio.

أَرْجَة Odor gratus.

أَرِيج Odor, odorativus.

أَرَّاج Mendax, sycophanta, discordiae sator, susurro.

أَرْجَان Oleastri spinosi genus *in Mauritania frequens* cuius fructus amygdalis similes nucleum praepinguem et oleosum continent *et hanc ob causam* لوز البربر *appellantur.*

أَرَجَان Dissensionis et simultatis concitandae studium.

أَوَارَجَة (*Pers.* أَوَارَه) *Pl.* أَوَارَجَات Codex accepti et expensi.

مُؤَرِّج (*c. artic.*) Leo.

أُرْجُوحَة Oscillum.

أُرْجُوَان *Pers.* ارغوان Purpura, nomen fruticis Pers., cui saturae rubedinis flos est.

أُرْجُوَانِيّ Purpureus.

أرخ أَرْخ *F.* ة Bos mas, iuvencus.

أَرَّخ Adscripto tempore notavit (*epistolam*) *c. a. r.* II *et* IV *id.*

إِرَاخ Antilope.

أَرْخَة Tempus designatum, quando scriptum quid vel factum, aera, epocha.

أُرْخِيّ Iuvencus bovis montani (*antilopis*).

أُرْخِيَّة Pullus bovis montani ثيتل appellati.

تَأْرِيخ *Pl.* تَوَارِيخ (*dicunt esse vocem peregrinam*) Aera, epocha, diei adscriptio, chronicon, annales.

تَأْرِيخَة Tempus dicti factive designatum, aera.

مُؤَرِّخ Chronologus, historicus.

أرخون *Pl.* أَرَاخِنَة ἄρχων Princeps, primores ecclesiae, sacrorum praefecti, Magnates in aula imperatoria Constantinopolis.

اريد *nempe* أَرِيد بَرِيد Medicamentum quod ex Segestanis affertur, referens formam dissectae cepae.

ارب Mensurae genus *Syris idem est ac Chaldaeis* قفيز ἀρτάβη *Hesych.*

اردخل Tenuis cute, pinguis.

أَرْدَقِيَانِي Zygophyllum Tabago *Sprengel histor. rei herb. p.* 261. *Apud Avicennam describitur L. II. p.* 137

أرز *F. i. o. a. n. a.* أُرُوز 1) Firmus, stabilis fuit radicibus in solum firmiter defixis; 2) Frigida fuit (*nox*); 3) Contraxit se in unum, abiit, fugit in latibulum et in idem rediit (*serpens*); 4) Suo loco mansit.

أَرْز Consensus verborum.

أَرْز *Coll. nom. unit. c.* ة Arbor conifera, cedrus, pinus vel pinus mas vel iuniperus (عرعر).

أَرْزٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Arbor quaedam ligni durissimi ex qua fustes conficiuntur *et* أرزن appellata.

أَرِزٌ *F.* ة Firmas habens radices, validus, robustus (*camelus*), columen populi, frigidus, frigida (*nox*).

أَرُزٌ, أُرْزٌ, أُرُزٌ, أَرُزٌّ, أُرُزٌّ, رُزٌّ, رُنْزٌ Oryza.

أَرْزَةٌ *Pl.* أُرُزٌ (*ex Abu-Obaidae sententia*) Arbor صنوبر.

أَرُوزٌ Firmus, stabilis, colligens se, contrahens, tenax, avarus.

أَرِيزٌ Pruina, frigidus (*dies*), Columna s. princeps populi.

إِرْزِيزٌ Tremor.

مَأْرِزٌ Latibulum, refugii locus, asylum.

أَرَسَ *F. i. n. a.* أَرْسٌ Agricola (*vel colonus partiarius vel vectigalis fort.*) factus est, agriculturam exercuit. II *n. a.* تاريس *id.*, *et* ministerium alicuius petivit *c. a. p.*, adhibuit aliquem, ad servitium usus est aliquo *c. a. p.*

إِرْسٌ Radix bona.

أَرَسٌ Fluvii ripa.

أَرِيسٌ, إِرِّيسٌ, *Pl.* أَرِيسُونَ, إِرِّيسُونَ, أَرَارِسُ, أَرَارِيسُ, أَرَارِسَةٌ Agricola (*fortasse non simpliciter*, *sed* colonus partiarius).

إِرِّيسٌ Princeps, dux.

أَرِيسِيٌّ Agricola.

أَرْشٌ Homines, creaturae, ما ادرى اى ارش هو Nescio quis sit, Donum, dissidium, lis, rixa, id quo compensatur vitium emtae mercis, incitatio ad dissidium, irritamentum, morbus qui cutem obsidet, Ciconia *apud Maur. Höst* 295, *it.* Mulcta effusi sanguinis, piaculum, mulctae petitio, donum, quo conciliatur gratia iudicis.

أَرَّشَ 1) (*conf.* ارث) Accendit ignem *c. a.*; 2) *n. a.* تاريش Excitavit dissidium *c.* بين. VIII Cepit talionem *c. a. r.*, traditus est ad vindictam ab eo sumendam, cepit et expetivit, quod pro mulcta debebatur *c. a. r. et* من *p. vel r.*

مَأْرُوشٌ Creatus, formatus.

أَرْضٌ *Fem. Pl.* أُرُوضٌ, أَرَضَاتٌ, أَرْضُونَ, أَرَضُونَ (*hic pluralis vituperatur in scholiis ad Motenabb.*), آرَاضٍ, أَرَاضِي

Tellus, terra, solum, regio, quicquid humile et depressum est, infima pars pedis (iumenti), omne inferius, من اطاعنى كنت له ارضا Qui mihi obsequium praestat, ei obsequar, Tremor imprimis membrorum et de tremore propter alacritatem in camelis, coryza, gravedo, in qua ad nares defluit humor, لا أَرْضَ لك Non est tibi terra *imprecandi et bene precandi et admirandi formula conf.* اب, ان ضرب فارض Si percutitur, terra est *i. e.* se non movet, verbera non curat, ابن أَرْضٍ Peregrinus, ابن الارض Plantae nomen similis crinibus, quae comeditur.

أَرَضَ *n. a.* أَرْضٌ Exedit terraeque instar reddidit; 2) Coryza affecit *aliquem c. a. p.*; 3) Herbis abundantem invenit terram *c. a.*; 4) أُرِضَ Caput et corpus movit invitus. b) أَرِضَ *F. a. n. a.* أَرَضٌ 1) Serosis pustulis affectum fuit (*ulcus*); 2) Recruduit; 3) Purus et mundus evasit. c) أَرُضَ Abundavit gramine, herbis (terra); 2) Amoena et conspectu grata fuit (terra); 3) *n. a.* أَرَاضَةٌ Dignus, conveniens fuit. II Gravem et velut terrestrem reddidit, moratus fuit, distulit, Increvit gramen ut decerpi posset a pecore, Depavit gramen, Propositum ieiunii habuit et se ad id paravit, Recte accommodavit et suavitate condivit *sermonem*, Concinnavit, emendavit *culleum* indito lacte, aqua, butyro vel sapa. IV Gravedine afflixit, coryza affecit *c. a.* V Gravitate propendit in terram, tardavit, cunctatus fuit, affixus fuit regioni et in ea substitit, E terra prominuit ut decerpi posset gramen. X *i. q.* I b) 1. *et* terrae adhaesit.

أَرَضٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Teredo, vermiculus exedens lignum (*Post anni spatium, inquit Kaswini, ci duae alae longae nascuntur quibus avolat*), هو أَرِضٌ بهم ان يفعل ذلك Iis convenit ut hoc fiat (*modo vocalium signa sint recte posita*).

إِرَاضٌ *pro* عِرَاضٌ Latus, amplus, *et* stragulum densum e lana vel pilis camelinis confectum.

أَرْضَةٌ Luxurians gramen pabulumque.

أَرَضَةٌ Teredo, Termes arda *Forsk. descr. anim.* p. 96.

إِرْضَةٌ *i. q.* أَرْضَةٌ.

أَرِيضٌ Bonis abundans, admiratione afficiens, bono aptus, dignus *c.* ل *r.*, humilis, modestus, obsequens, conveniens, purus, mundus *et pro* عَرِيضٌ *(quocum coniungitur)* latus, amplus, pinguis, distentus.

أَرْضِيٌّ *nempe* أرضي شَوْكِي Cinara scolymus *(Artischocken) Russel I,* 114.

آرَضُ Dignissimus *c.* ب *vel* ل *r.*

تَأَرَّضَ *pro* تَعَرَّضَ Occurrit, obviam venit, incidit, accidit *c.* ل, aggressus fuit.

مَأْرُوضٌ Epilepsia laborans, Teredine exesum (lignum).

فَسِيلٌ مُسْتَأْرِضٌ *et* وَدِيَّةٌ مستارضة Surculus palmae, cui est in terra radix *(si e palmae trunco progerminat* راكب *appellatur).*

أَرَطَ *n. a.* أَرْطٌ *(ductum ab* ارطى*)* Arborem أَرْطَى produxit terra; 2) Fructus huius arboris edendos dedit *(camelo)*; 3) Cortice eius depsuit atque inspissavit *(corium) (haec prima in Kam. non legitur).* II *i. q.* I. 1. *(in Kam. reprobatur).* IV *Idem et* أَرْطَتْ *ut a radice* رطا *(id quod Firuzabadio error a Djeuhario commissus videtur).*

أَرِطٌ Color rubicundus, similis illi, qui in fructu et radicibus arboris أرطى conspicitur.

أُرَيْطٌ Infoecundus *(vir).*

أَرْطَى *Coll. nom. unit.* أَرْطَاةٌ *Pl.* أَرْطَيَاتٌ, *Pl. irr.* أَرَاطٌ, آرَاطٌ, أَرَاطَى Nomen arboris crescentis in arenis flore saligneo, fructu ziziphino, amaro, radicibus ramulisque rubris, cuius recentiore fructu vescuntur cameli, cortice autem coria concinnantur.

أَرْطِيٌّ Fructu ارطى vescens *(camelus).*

أَرْطَوِيٌّ Fructui ارطى deditus, ex eo ventrem dolens.

أَرْطَاوِيٌّ *id.*

مَأْرُوطٌ Fructui ارطى deditus, ex eo ventrem dolens et male affectus, Cortice arboris ارطى concinnatum *corium.*

مُؤَرْطَى Cortice arboris ارطى concinnatum *corium.*

أُرْغَادٌ ἐργάτη Machinae genus, cylindrus tractorius in emolienda anchora adhiberi solitus.

أَرْغِيسٌ Cortex radicis Lycii.

أَرْغَامُنْ ἄργεμον Argema.

أَرْغَامُونِي ἀργεμώνη.

أُرْغُنٌ *et* أُرْغُنُونٌ ὄργανον Organum, instrumentum musicum pneumaticum.

أَرَفَ Terminum posuit *c.* على. II *n. a.* تاريف Termino posito signavit divisitque (terram) *c.* على, nodavit, nexuit nodo (funem) *c. a.* III Confinis evasit, collimimio contigit *c. a.*

أُرْفَةٌ *Pl.* أُرَفٌ Terminus, nodus.

أُرْفِيٌّ Lac sincerum purumque et aequabile mediocris consistentiae.

أَرِقَ *n. a.* أَرَقٌ Vigilavit, insomnis fuit *(Non idem est ac* سهر; أرق *significat modo oculos clausit, modo aperuit,* سهر *vero omnino non dormivit, Diwan. Hudseil.).* II *n. a.* تَأْرِيقٌ *et* IV Vigilantem, insomnem reddidit. VIII Vigilavit, dormire non potuit.

أَرَقٌ, أُرَقٌ, أَرْقٌ Vitium segetis et noxa ei accidere solita *(et hominibus)*, icterus, morbus regius, morbus quo mutatur color corporis.

أَرِقٌ Vigilans, insomnis.

آرِقٌ *Id.*

أُرَاقٌ Dolor, quo *mutatur* color corporis *(usitatius est* يرقان*).*

أُرَيْقٌ *Demin. ab* أَوْرَقُ fuscus *(camelus)*, *Prov.* جاءنا بام أُرَيْقٍ (انْرَبِيقٍ على اريق) Magnum nobis intulit malum.

أَرَقَانٌ, أُرَقَانٌ, أَرْقَانٌ, إِرْقَانٌ *i. q.* أَرْقٌ.

أَيْرَقَانٌ *et* أَرَقَانٌ *it.* رَقَانٌ *pro* إِرْقَانٌ Cyprus, arbor seu planta rubra, crocus, sanguis draconis, gummi rubri species.

أَرَاقُو ἄρακος Leguminis agrestis species lentibus innasci solita, semine nigro, duro, rotundo.

مُؤَرِّقٌ Nomen proprium.

مَأْرُوقٌ Detrimentum, quod ارقان dicitur, patiens *(ager).*

D 2

أَرَكٌ *Coll.* Arboris spinosae species, baccae huius arboris, عشب نُهُ ارك herbae in quibus consistunt cameli.

أَرَكَ n. a. أُرُوكٌ *F. i. o.* Frondes vel fructum arboris أراك pastus fuit *(camelus)*; 2) أَرِكَ, أَرَكٌ n. a. أَرَكٌ Male habuit ventrem ex pastu اراك *(camelus)*; 3) أَرَكَ n. a. أَرْكٌ Adduxit camelum ad اراك arborem et effecit, ut inde ederet *c. a.*; 4) أَرَكَ *F. o. i. n. a.* أُرُوكٌ Constitit ad arborem اراك *(camelus)*, *tum* ad arborem quamvis, *sec. alios quoque* أَرَكَ aliquo loco permansit neque se ex eo movit *c.* ب *l.*; 5) Tardavit, cunctatus fuit *c.* فى, Contumax, contentiosus fuit; 6) أَرَكَ الامرُ فى عُنُقِهِ Coegit aliquem ad aliquid; 7) *n. a.* أُرُوكٌ Detumuit et mitigato dolore sanatum fuit (vulnus), aequabili et rubicunda carne coaluit. II أَرَّكَ (*ductum a nomine* أَرِيكَة) Solio instruxit *locum c. a.* IV Substitit ad Aracum arborem: VIII Perfectionem attigit arbor Arac, crassa evasit, ad maturitatem pervenit eius fructus, multae et implexae fuerunt arbores Arac.

أَرِكٌ *F.* ة Arboribus Arac abundans *(terra)*.

آرَكُ Dignissimus, aptissimus *c.* ب *r.*

آرِكٌ *Pl.* أَوَارِكُ Pascens arborem اراك et ad eam consistens, اراك ارك Multa et implexa arbor اراك.

أَرَاكٌ *Coll. Pl.* أُرُكٌ et أَرَائِكُ (*nom. unit.* أَرَاكَةٌ) Arboris spinosae species e genere τοῦ حمض, qua dentes defricantur, *tum* baccae huius arboris, portio terrae.

أَرِكَةٌ *F.* Dolorem ventris habentes *(cameli)*.

أَرِيكٌ Sanitas vulneris (quando sanies evanescit apparente carne rubra); 2) *Coll. nom. unit.* أَرِيكَةٌ *Pl.* أَرَائِكُ Thronus in thalamo sponsae et omne, cui inclinatur vel thronus exornatus in fornice vel domo (quae quum caret throno vocatur حجلة).

ابل أَرَاكِىّ Dolorem ventris habentes cameli.

ابل أَرَاكِيَّة Arborem اراك depascentes cameli.

اراك مُؤْتَرِكٌ Arbor اراك multa, implexa.

مَأْرُوكٌ Origo, radix.

أَرْكُونٌ ἄρχων Primas.

أُرْكُونٌ et *c.* ة Praefectus pagi.

أُرْلَةٌ *i. q.* غُرْلَةٌ Praeputium.

أَرِمْ *i. q.* اما.

أَرَمَ *F. i.* 1) Momordit *c.* على *r.*, dentes rei mordens infixit; 2) Edit omne quod in mensa erat nihilque reliquit, absumsit *c. a.*, perdidit (annus gentem) *c. a. et c.* ب *r.*, ارمت الشى Originem, radicem rei abstuli; 3) *n. a.* أَرْمٌ Contorsit vehementius (funem), constrinxit *c. a.*; 4) Lenivit, demulsit *c. a. p.*

أَرْمٌ Constrictio, contractio rei unius cum altera, Corporis forma, membrorum compages.

إِرَمٌ et أَرِمٌ *Pl.* آرَامٌ Lapis in deserto erectus pro signo viae, Locus ubi concurrunt anteriores capitis partes, Eminentiae montium, *Pl.* أُرُومٌ Origines, lapides sepulchrales, sepulchra Aditarum, eminentiae capitis et omnes eminentiae quibus cognosci aliquid potest, vertices, culmina.

أَرَمٌ Unus, ullus.

إِرَمُ Nomen patris vel matris Ad, eiusque posteri, Iremitae, nomen urbis Adi, locus, qui etiam paradisus Adi appellatur.

أُرَّمٌ et أُرَّمٌ Dentes molares, فلان يحرق عليك الارم Quidam tibi irascitur, extremitates digitorum, lapides, glarea.

آرِمٌ *Pl.* أَوَارِمُ Mordens.

أَرَامُ Nomen patris Ad, locus, in quo concurrunt suturae capitis.

أَرْمًا Ullus, aliquis.

سَنَةٌ أَرِمَةٌ Omnia perdens annus.

أُرُومٌ et *c.* ة Origo s. radix arboris, *tum* origo dignitatis et nobilitatis.

أُرُومٌ Defluvium capillorum.

أَرِيمٌ Unus, ullus.

أَرْمِى *pro* اما *et* ام.

أَرْمِىّ Ullus, aliquis.

آرِمَةٌ Dens.

أُرْمَةٌ Lapis in deserto erectus pro signo viae, lapis sepulchralis, *Pl.* أُرُوم Radix, origo.

أَيْرَمِيٌّ *et* إِيرَمِيٌّ Ullus, aliquis.

أَرَمِيٌّ *et* إِرَمِيٌّ *id.*

أَرَمِيٌّ, إِرَمِيٌّ, أَرَمِيٌّ Signum, vestigium, quod ad Ad pertinet.

أَرْمَاءُ Desolata (terra), in qua nullum germen superest.

مُورَّمٌ (*caput*) Cuius suturae densae et crassae sunt, amplum crassumque anterioribus sui partibus, extremitate una latum (ovum).

مَارُومٌ *F.* ة Desolatus campus nullo germine relicto; firmum (aedificium).

مَارُومَةٌ Venusta et membris bene eleganterque conformata (puella), firmiore corpore praedita.

أَرِنَ Momordit *c. a.* b) أَرِنَ *F. a. n. a.* أَرِينٌ, إِرَانٌ, أَرَنٌ Alacer, laetus fuit, alacrem se praebuit. III *n. a.* إِرَانٌ *et* مُوَارَنَةٌ Iactavit se *contra aliq. c. a.*, de pulchritudine, laude cum aliquo certavit *c. a. p.*, appetivit (buculam) taurus.

أَرِنٌ Laetus, alacer.

إِرَانٌ Arca lignea, feretrum ligneum praec. quum ei iam impositum est funus, (*non de feretro tantum dicitur, sed de quavis* cista, *cui superimpositos gerebant principes suos, non item alios*), *Pl.* أُرُنٌ Latibulum ferae, gladius, شَاةُ إِرَانٍ Taurus.

أَرْنَةٌ Caseus recens, potus, nidus Chamaeleontis, grani species, quo iniecto coagulatur lac.

أُرُونٌ *Pl.* أُرُنٌ Cerebrum elephanti (*quod qui edit, moritur*), venenum; alacer.

إِرُونٌ Foci, in quibus exstruuntur ignes.

أَرِينٌ Quum sanguis impune effunditur, Punctum in terra, cui aequalis est utriusque poli elatio, in quo neque dies a nocte, neque nox a die discerni potest, *inde generaliter* locus aequalitatis.

إِرِينٌ Foci, in quibus exstruuntur ignes.

أَرِينٌ Grani species, quo iniecto coagulatur lac.

أُرْنِيٌّ *et* أُرْنِيٌّ *id.*

أَرَانِيٌّ *i. q.* أُرْنِيٌّ.

أَرْوَنَانٌ Vehemens, durus adversus extremae laetitiae vel tristitiae (*dies*).

أَرَانِيَّةٌ Procerae stirpis e genere τοῦ حمض arbor.

أَرْوَنَانِيٌّ *i. q.* أَرْوَنَانٌ.

مِئْرَانٌ *Pl.* مَآرِينُ Latibulum ferae.

مَارِنٌ Interfinium narium.

أَرْنَبٌ *Pl.* أَرَانِبُ, أَرَانٍ Lepus, Muris campestris species brevi cauda, Species mundi muliebris, الارنب البحرى *secund. Kaswinium est* Animal cuius caput leporis capiti simile est, habet corpus piscis, *sec. Ebn-Sina est* Animalculum in concha vivens venenosum. الارنب et nomen sideris est *conf. Ideler Untersuchung über die Sternnamen p.* 236. شجرة الارنب Arnebia planta quaed. in Aegypto *a Forsk. inventa*, *Flora Aegypt. Arab. p.* CXII.

أَرْنَبَةٌ Extremitas et mucro nasi. أُرْنُبَةٌ Portulaca oleracea *Forsk. Flora p.* CXII.

أُرَيْنِبٌ Lepus parvus.

أَرْنَبِيٌّ Sericum coloris ad nigrum vergentis.

أَرْنَبِيَّةٌ Herba carduo نصى similis.

مُؤَرْنَبٌ Ex pellibus leporum confecta *vestis*.

مُؤَرْنَبَةٌ Abundans leporibus *terra*.

أَرْوٌ Deceptio, fallacia.

أُرْوَا Aerva tomentosa *Forsk. Flora p.* CXXII.

أَرْيٌ Mel, favus, id quod colligit apis in ventre, tum ex ore eiicit, quod lateribus alvearis adhaeret, ros foliis arboris illapsus *i. e.* Manna, stillatio rorans, radiosa et conferta nubes, impulsus (*venti*), quo coeunt nubes, ut pluviam effundant.

أَرَى *F. i. n. a.* أَرْيٌ 1) Mellificavit; 2) Compulit (nubem) ventus, fudit (aquam) *c. a.* II *i. q.* I. 1. *et* adduxit, attulit. V *et* VIII *i. q.* I. 1.

أَرِيَ *F. i.* 1) Consuevit vel sociatum fuit in eodem stabulo iumentum iumento *c.* إلى, irmentum in stabulo constanter mansit *c. a.*; 2) subligavit. II In pabulo ad paxillum vel laqueo ligavit iumentum, *n. a.* تَأْرِيَةٌ Fecit alicui stabulum, praesepe *c. a.*, iunxit ad idem praesepe

c. a., firmavit, stabilivit *c. a.*, constitit, continuit se in loco *c.* ب, avertit se a re *c.* عن *r.*, voluit rem et prae se tulit aliam *i. q.* ورّى. IV Iunxit ad unum praesepe seu uno loco stabuli iumentum iumento *c. a. et* ل. V Continuit se in loco, permansit *c.* ب *l.*, animum intendit bene instituendae rei *c.* ل *vel acc., tum pro* تورّى retromansit *c.* عن. VIII Permansit *in loco c.* ب *l.*

أَرِىَ *F. i. n. a.* أَرْىٌ *et* أَرًى 1) Adusta fuit inferiore sui parte (olla), adusti nigrique quid in fundo reliquit; 2) أَرِىَ *et* أَرًى Aestuavit, exarsit ira (pectus) *c.* على *p.* II In foco seu camino accendit ignem, excitavit (ignem).

إِرَةٌ *Pl.* إِرُونَ Focus, caminus vel ignis vel accensio ignis eiusque ardor, caro siccata, quam in itinere secum ferunt, caro in aceto elixa, laesus, vulneratus in dorso et sanatus.

أَرْىٌ Calor, fervor, aestus, bullitus (ollae), id quod inferiori ollae parti adhaeret.

آرِىٌّ *et* أَرِىٌّ *Pl.* أَوَارٍ, أَوَارِىُّ Praesepe, stabulum, Paxillus ad quem alligatur iumentum. Funis quo alligatur iumentum.

أَرِىٌّ Animal quoddam.

أَرِيَّةٌ *i. q.* أَرِىٌّ.

أَزَّ 1) *F. o. i. n. a.* أَزٌّ, أَزَازٌ, أَزِيزٌ Fragorem strepitumque edidit (nubes tonans) e longinquo, bullivit cum murmure *olla vel non vehementer*), ferbuit; 2) *n. a.* أَزٌّ *i. q.* هزّ Commovit, emovit loco, agitavit, multum agitavit *c. a. r.*, concussit, incitavit, impulit *c. a. p. et* على *r.*, cupidum reddidit; 3) Accendit ignem *c. a. r.*; 4) *F. o. n. a.* أَزٌّ Partem rei cum altera coniunxit *c. a. r.*, Comportavit in unum. V Vehementius bullivit (*vid. c. I*). VIII اِئْتَزَّ *et* اِتَّزَّ Vehementius bullivit (*vid. c. I*), commotus fuit, deproperavit.

أَزٌّ Motus arteriae, dolor in vulneribus et eiusmodi mordicatio in furunculis, congressus venereus, commistio, confusio, mulsio vehementior camelae, effusio et bullitio aquae.

أَزْزٌ Angustia (consessus), quum hominum multitudine repletur locus, refertus turba (locus), coetus magnus, computus eorum motuum lunae, qui differentiae sunt inter menses et annos.

أَزَّةٌ Commixtio, confusio

أَزِيزٌ Vehementia incessus ac motus, frigidus, frigus.

أَزَأَ 1) Satiavit *oves c. a.*; 2) Prae timiditate recessit *a negotio c.* عن *r.*

أَزْبٌ Corpore brevis et illaudatus, brevis, crassus, contemtus, membris parvis et macilentis sed ventre crasso praeditus, pumilio, nanus, monstrum, malum, calamitas.

أَزَبَ *F. i.* Fluxit (aqua). b) أَزِبَ Non ruminavit camelus. V Inter se divitias diviserunt *c. a. r.*

أَزِبٌ *F.* ة Haud strenuus, ignobilis, longus, procerus, gracilis medio corpore *(camelus)*, أَزْبٌ حَزْبٌ Monstrum hominis horribilis.

أَزِيبٌ Longus.

أَزْبَةٌ Calamitas, angustia, penuria, sterilitas anni.

مِئْزَابٌ *Pl.* مَآزِيبُ *et* مَيَازِيبُ (*Vox Persica aut a voce* أزب *fluxit*) Canalis.

أَزَجَ *F. o. n. a.* أُزُوجٌ *et* أَزَجٌ *F. a.* Festinavit, celer fuit, tardum se praebuit in ferendo auxilio, quod petitum fuit, defecit *c.* عن.

أَزِجٌ Hilaritatis modum excedens, petulans, insolens.

أَزَجٌ *Pl.* أَزْجٌ, آزَاجٌ, آزُجٌ, إِزَجَةٌ Aedificii genus oblongum et fornicatum porticus instar, portae arcus superior.

أَزَّجَ *n. a.* تَأْزِيجٌ Struxit tale aedificium et in longum exporrexit *c. a.*

أَزَحَ *F. i. n. a.* أُزُوحٌ 1) Contraxit se in unum, contractus fuit; 2) Unus alteri appropinquavit, 3) Moram traxit, tardus fuit; 4) Defecit, retromansit, recessit *c.* عن; 5) Restitavit; 6) Lapsus fuit exciditque pes; 7) Pulsavit (arteria). V Defecit, retrocessit, lentus fuit, cunctatus fuit. VI Cunctatus fuit, tardum se praebuit, defecit, restitavit (*pro hac in Kam. quinta*).

آزِحٌ Suspirium, heu!

أَزُوحٌ Refractarius, Retromanens, is, qui tardus in factis praeclaris peragendis. أَزُوحٌ أَنُوحٌ Illiberalis avarus, tenax.

أَزَخَ *i. q.* أَرَخَ.

آزادرخت vel ازادرخت *Pers.* Nomen arboris in Thabaristan frequentis et ibi طاحك appellatae, in provincia Rei كنار et الاطليلج nominatae quae fert fructum racemosum mespilis aroniis haud dissimilem colore et forma, noxium et fere exitialem, Melia Azedarach a *Sprengelio* appellatur *hist. rei herb. p.* 261, et ap. *Avic. Lib. II. p.* 132 describitur.

أزاذ Species dactylorum.

أزر Robur, debilitas, dorsum, circumdare, cingere.

إزر et آزرة *gen. comm. Pl.* إزار et أزر (in multis) et أزر (in paucis) Tegumentum, quo cingitur nudum corpus, tegumentum corporis, velamen imprimis lineum, sindon, quam femina capiti impositam promittit ad talos vel medias suras, cinctus linens, succinctorium, quali medium corpus et inferiora cingunt, subligaculum interius seu femorale, quo velantur femora et pudenda, *tum* ipsa mulier, uxor, continentia, pudicitia, ovis, vox إزار إزار qua ovis ad mulctum vocatur.

إزر Radix, origo, modus indumenti ازار ponendi.

مأزر Cincturae locus, medium corporis.

آزر Albis femoribus duobus, dum color anteriorum partium (مقاديم?) niger vel alius est *equus*.

أزر II *n. a.* تأزير Cinxit corpus tegumento ازار, texit, obvolvit. V Induit hoc eoque indutus fuit *c.* ب *r.* VIII ائتزر *et minus bene* اتزر Assumsit sibi hoc indumentum *c.* ب *r.*

إزرة Indumentum velaminis illius, eiusque succingendi modus et forma.

إزارة *i. q.* إزار.

مئزر *Pl.* مآزر Vestis, velamen, indumentum.

مئزار Velamen, indumentum.

مئزرة Pallium.

مؤزرة Ovis velut nigro operta.

أزر *n. a.* أزر Robusta evasit, firmitatem acquisivit, *et vulgo pro tertia* iuvit. II Roboravit, firmavit *c. a. p. et* ب *r.* III Adiuvit *c. a.*, aequaliter respondit. V Robustior evasit et validior, convoluta fuit (*planta*), excrevit.

أزر Robur, potentia, debilitas, infirmitas, dorsum, lumbi, hypochondrium, corroboratio, adiuvare.

مؤزر نضر *i. q.* بالغ شديد.

موازرة Quum aliquis e regione alterius est, corroboratio, adiumentum, quum segetis pars alia fulcit aliam et amplexu suo firmat, aequalis commensus, paritas (*rar.* موازرة).

الأزارقة Secta eorum, qui Nafihi ben-Afraki doctrinam secuti sunt.

أزغان *i. q.* وزغان *Plur. a* وزغة.

أزف *F. a.* أزوف, أزف Appropinquavit, properavit cito derepente venit, superveuit; 2) أزف, أزف Coaluit, obductum fuit (*vulnus*); 3) Levis, pauca, parva fuit (*res*). IV Properare iussit, effecit ut festinaret *c. a. p.* V Contracto incessit gradu. VI Ad invicem accesserunt et prope adducti sunt.

أزف Angustia, malum vitae, paupertas, miseria.

آزف Properans.

أزفة *Pl.* أزف Terminus.

أزفى Properantia, alacritas.

آزفة Extremi iudicii dies.

مأزفة *Pl.* مآزف Stercus humanum, res impura, malae indolis vir, angustus pectore, moestus, anxius.

متآزف Brevis, compressus, locus angustus (*Gol. sed in Kam. Calc. non reperitur*).

متأزف Pumilio, Locus angustus, vir malae indolis, et angusti pectoris.

أزق *F. i. n. a.* أزق, أزق *F. a. n. a.* أزق Angustus fuit, evasit, coarctatus pressus fuit (in praelio). IV Fecit, ut quid assiliret. V Arctatus et in angustiam redactus fuit. X Angustus et arctus evasit locus alicui *c.* على *p.*

مأزق Locus angustus, locus praelii.

أزل *F. i. n. a.* أزل 1) In angustia status vel anni inopia versatus fuit in eamque incidit; 2) Cohibuit, cohibuit a pastu *c. a. p. et* عن *r.*; 3) Fune breviore facto dimisit equum *c. a.* V Pressum fuit *pectus*.

أَزْلٌ أَزْلٌ Angustia, penuria, sterilitas anni, pabuli inopia, أَزْلٌ أَزْلٌ Angustia summa, penuria extrema.

أَزْلٌ Mendacium, falsitas, infortunium, portentum.

أَزَلٌ Aeternitas, perpetuitas (a لَمْ يَزَلْ), Res, quae initio carens finem habet, perpetua in tempore praeterito (conf. ابد).

أَزُولٌ Pl. أُزُلٌ Gravis, calamitosus annus.

أَزَلِيٌّ Aeternus in tempore praeterito (pro يَزَلِيٌّ ex لم يزل ortum esse volunt).

أَزَلِيَّةٌ Aeternitas.

مَأْزِلٌ Locus angustus, arctus.

أَزَمَ F. i. n. a. أَزْمٌ 1) Adhaesit (alicui) c. ب p., haesit in loco c. ب, inhaesit, immoratus fuit rei c. على; 2) Operam impendit mercaturae suae c. ل r.; 3) Observavit, quod alius ageret c. ب et على; 4) n. a. أَزْمٌ, أُزُومٌ Toto ore vehementer momordit, dentibus arripuit, tenuit, momordit (fraenum) c. a. et على, Superavit, vicit c. على; 5) Clausit (portam) c. a., compressit labia; 6) Abstinuit, temperavit sibi c. عن r.; 6) it. أَزَمَ Se recepit; 7) Contraxit, contorsit (funem etc.) c. a.; 8) Gravis, adversus fuit annus annonae caritate alicui c. على p.; 9) n. a. أَزْمٌ Exstirpavit, perdidit c. a. p. b) أَزِمَ F. a. 1) Constrictus et in unum contractus fuit, cohaesit; 2) Angustus fuit, أَزِمَ بى عليه i. q. أَنِمَ. V Diu permansit gens.

أَزْمٌ Modus torquendi capillos, comestio, toto ore vehementer mordens, dentibus vel cultro abscissio facta, se abstinere a cibo, post cibum sumtum denuo non edere.

أَزْمٌ Angustia.

آزِمٌ Pl. أُزُومٌ, أُزَّمٌ Dens.

أَزَامِ Annus sterilis, penuria gravis.

أَزُومٌ Is, qui rei adhaeret, ei semper operam impendit.

أَزْمَةٌ et أَزْمَةٌ Pl. أَزْمٌ et إِزَمٌ Comestio una, angustia, calamitas, سنة أَزْمَةٌ et أَزْمَةٌ Annus calamitosus.

إِزْمَةٌ Adversitas, calamitas, proventus penuria.

أَزْمَةٌ Pl. آزَامٌ, أَوَازِمُ Porta.

أَزُومٌ Pl. أُزُمٌ Dens, is, qui rei semper adhaeret eique operam impendit, toto ore vehementer mordens.

آزِمَةٌ Pl. أَوَازِمُ Dens.

سنة أَزُومَةٌ Annus calamitosus.

مَأْزِمٌ Pl. مَآزِمُ Angustia, via angusta inter duos montes, locus angustus (terrae, vitae, pudendi mulieris), proelii campus.

مُتَأَزِّمٌ Is, quem calamitas affligit.

أَزَا F. o. conf. أَزَى, أَزَى F. a. 1) Alta, elata fuit (umbra); 2) Contractior et brevior evasit.

أزورد Lapis lazuli s. sapphirus veterum. Teif. c. 17, 44.

أَزَى F. i. n. a. أَزْيٌ, أُزِيٌّ Appositus rei, comprehensus fuit c. ل; 2) Collegit, contraxit; 3) n. a. أَزْيٌ, أُزِيٌّ Contractus fuit, collectus fuit c. الى; 4) Contracta, diminuta fuit (umbra) it. أَزِيَ; 5) Venit ad aliquem a loco, ubi securum se habuit, ut eum deciperet, dolum struxit c. ل; 6) Gravavit, laesit, vexavit (hominem) c. a.; 7) Diminuit (opes) c. a. II Laesit plus satis gravans c. a. III n. a. إِزَاءٌ De opere suo benemeritus fuit c. على r., aliquem metuit c. عن p., respondit rei et convenit c. a. r., aequali situ ex adverso respexit ut vid. pro حاذى, commensus, par fuit. IV Conduplicavit, multiplicavit, accessione ditavit, rependit pro re c. على r., diminuit c. a., formidavit, metuit c. عن, Vexavit c. a. p. V Recessit, abstinuit ab aliqua re prae timore c. عن, retinuit, cohibuit c. عن, attigit praedam (sagitta) et in ea commota fuit, Prope accesserunt ad invicem (vel propr. in sedendo. Ita Kam. Calc.).

آزٍ Dies magni aestus; 2) Ex canali bibens (camelus).

إِزَآءٌ Adminiculum (vitae), id quod ad sustentandam vitam pertinet, situs, res ex adverso respondens, بازايه e regione eius, هم ازاؤهم Ii sunt socii, aequales eorum. Canalis factitius ex ligno, lapide vel corio, qui ex puteo aliove loco aquam deducit in receptaculum, piscinam, locus, ubi urna effunditur (de qua significatione dubitat Reiskius), seu per quem in receptaculum fluit aqua, petra ad canalis formam excavata, id quod supponitur ad locum, ubi aqua effunditur, ne dispergi eam contingat, Causa seu adminiculum, quod ad aliquam rem facit et pertinet, ازا الامر Qui praeest negotio cum cura, ازا الحرب Qui accendit proelium et susti-

net, ازاء العيش Id quo sustentatur vita, commoditas vitae, ازاء المال Administrator opum.

أزى *n. a.* تأزية Canali ازاء dicto instruxit. V *idem.*

أس Vox propellentis et arcentis oves.

أُس Vox, qua audita se submittit serpens.

أسّ *n. a.* أسّ 1) Dicendo *is is* propulit (ovem) *c. a.*; 2) Corrupit.

أُسّ *et* إِسّ *Pl.* إساس, آساس *et* أساسات Fundamentum, principium rei, vestigium rei, quod reliquum manet, خذ أس الطريق Sequere viae vestigia (*i. e. quando nil nisi vestigia vel excrementa iumentorum adsunt, ex quibus via cognoscitur*), (latera occipitis, funes vel quaecunque ad rem pertinent, familiaritatem adsciscens, mansuescens *Gol.*), corruptio, constrictio, excrementa, stercus apum, aedificatio domus, كان ذلك على اس الدهر Hoc semper erat.

أُسّ Arbor quaedam.

إِسّ Reliquiae cineris, Cor hominis, Vestigium cuiuslibet rei.

أَسَس Fundamentum aedificii.

أَسَاس *Pl.* أُسُس *id.*

أسّس *n. a.* تأسيس (*ab* أسّ) Fundamentum designavit, iecit, iacto fundamento stabilivit *c. a.*, اسس الاصول Fundavit regulas generales et capitales.

أَسِيس Quod pro re aliqua sumitur, fundamentum, origo cuiuslibet rei.

تأسيس (*in Prosodia*) Alif quiescens quae est antepenultima littera ab ea, quae روى appellatur. *Penultima enim* دخيل *appellatur. Ex gr. in voce* عاقل *littera* ل *est* روى, *littera* ق *autem* دخيل, *et littera* ا *denique* تاسيس.

أسارون Herba, quae ex China affertur, multumque semen profert. *Describitur apud Avicennam L. II. p.* 127.

أَسَاسنو *Coll.* Arbutum, unedo.

أساف Nomen idoli.

إِسْب *Pl.* آساب (*Fortasse pro* وسب) Pili circa podicem vel ad alias genitalium partes, pubes.

آسَبَ IV *pro* اعشب Herbas protulit, luxuriavit pabulo et herbis (campus).

موسب Lanosus, lana abundans (aries).

اسبادرية Orichalcum.

اسبانخ *apud Forsk. Fl. Aeg. Ar.* LXXVII. *i. q.* اسفناج.

اسبتارى Hospitalarius (*ex Latina voce corruptum*).

اسْبَذ (*ex Pers.* اسب) Mas veredarii equi.

اسبريون Piscis species, lepras.

اسبيداج Cerussa (medicamentum) *Forsk. descr. anim. p.* 144.

اسْت *pro* اسّ Saeculum praecedens, aeternitas, على است الدهر Iam olim, a multo aevo; 2) *Pl.* أستات Nates, podex, anus, است الكلبة Aerumna, portenta, res horrenda, است المتن Desertum. *Prov.* اخطات استك الحفرة *dicitur in eum, qui id, quod voluit, non attigit. Prov.* انف في السما واسته في الما *in eum adhibetur, qui superbus incedit sine valore interno*, انت اضيق استا من ذلك Tu hoc non potes perficere.

استاخودس Lavandula stoechad? (*medicamentum*) *Forsk. descr. anim. p.* 146.

أُسْتَاد *et* أُسْتَاذ *Pl.* أَسَاتِيذ, أَسَاتِذَة *et* أُسْتَاذُون Magister, praeceptor, Magister principis pue[ri], herus, dominus, استاذ الدار Praefectus palatii.

اسْتَار *et c.* ة *Pl.* أَسَاتِير (*Graec.* στατήρ, *nonnulli tamen volunt esse Pers.* جهار) Stater *i. e.* pondus sex Dirhemorum. *Avicenna lib. V. p.* 268 *dicit*: Stater continet sex Dirhemos et duos Danekos et hoc est quatuor Mitskal.

استبرق Vestis serica crassior.

أُسْتُوتَاه Proh dolor! *c.* من *p.*

أُسُج *pro* وسج Cameli veloces.

الاسحاقية Nomen sectae a quodam Ishako ortae. Eius sectatores in eo, quod dicunt Deum in Ahlio imperatore habitasse, cum aliis النصيرية dictis consentiunt.

اسخلارية σχολάριον Ii, qui ministri in scholis palatinis (σχολαί) erant, et qui custodiam principis gerebant.

أَسَدَ F. i. Excitavit dissidium, tumultum c. بين; 2) Contumelia affecit et conviciis insectatus fuit c. a. سبع. II Impulit ad aliquid c. a. p. et a. r. IV et أَوْسَدَ Addito animo excitavit (canem in praedam) c. a. et ب r., Concitavit dissidium c. بين. X et اسْتَوْسَدَ Incitavit, impulit. b) أَسِدَ 1) Conspecto leone cohorruit, timore perculsus, pavidus fuit; 2) Leoni similis fuit, iratus fuit, imprudens, temerarius fuit. V Leonis instar fuit, eius more furorem concepit. X Audax leonis instar fuit, strenue irruit c. على, ad iustam magnitudinem pervenit, alta fuit (planta), invaluit, convoluta fuit.

أَسْد i. q. أَزْد Nomen tribus.

أَسَد Pl. أُسْد, أُسُد, آسُد, آسَاد, أُسُود, أُسْدَان, مَأْسَدَة Leo, الاسد Nomen sideris *Ideler üb. d. Sternnamen p.* 161 *sqq.*

أَسَدَة Leaena.

أُسْدَة Septum in campo, ubi (noctu imprimis) pecora custodiuntur contra feras, venationi assuefacta (canis), lignum transversum in medio navis, arbor navis (الصارية).

أَسَادَة pro وسادة Pulvinar, cervical.

أُسْدِى Vestis seu panni genus.

أَسَدِى Plantae genus.

أَسَدِى Ex tribu Asad oriundus.

مَأْسَدَة Pl. مَآسِد Locus leones alens, leonibus abundans.

أَسَرَ F. i. n. a. أَسْر 1) Constrinxit, colligavit, firmavit; 2) n. a. أَسْر, إِسَار Vinxit loris, captivum fecit c. a. p., abduxit; 3) Creavit, condidit; 4) أُسِرَ n. a. أُسْر Ischuria laboravit. II Arcte constrinxit, firmiter vinxit. V Causam quaesivit, cunctatus fuit c. على. X Vinxit, in captivitatem dedit c. a., in captivitatem venit, se captivum dedit, totum se dedit alicui c. ل.

أَسْر Lorum, هذا الشى لك باسره Haec res tibi est cum loro suo i. e. universa, باسرهم Omnes, universi (conf. بِرُمَّتِهِ) Firmitas corporis et naturae, Quod aliquis ischuria laborat, شَدَدْنَا أَسْرَهُمْ triplici ratione in Camuso explicatur his verbis: اى مَفاصِلَهُمْ او مَصَرَّىِ البَوْلِ والغائِطِ اذا خَرَجَ الأَذَى تَقَبَّضَتَا او مَعْنَاهُ انّهما لا يَسْتَرْخِيَانِ قَبْلَ الارادة.

أُسْر Captivitas, captiverium, suppressio ac retentio urinae, عود أُسْر pro عود يُسْر Lignum, quod ventri eius imponitur, qui ischuria laborat (aut prius vitiosum).

أُسْر Vitrum.

أُسُر Pedes ac fulcra solii, latus sinistrum.

إِسَار F. ة Pl. أُسُر Lorum ex corio, quo aliquid constringitur, Captivitas, Sinistra pars (pro يَسَار).

أُسْرَة Pl. أُسَر Lorica firma, cognatio, affinitas seu cognati, affines, agnati stirpis paternae.

أَسِير Pl. أُسَرَاء, أُسَارَى, أَسَارَى, أَسْرَى Ligatus, constrictus (loro اسار), Captus, captivus, convoluta, implexa (herba).

أَسِير Vinctus, captivus. (Gol. ex Camuso, de quo dubito.)

إِسْرَار Nomen arboris, quae in littore, quin in ipsa aqua sinus Arabici nascitur.

أُسْرُبّ Plumbum, plumbum nigrum.

أُسْرُنْج Sandix, genus minii factitii ex cerussa torrefacta.

أُسْرُوع Pl. أَسَارِيع Eruca vermis.

أَسْرُون et أَسَارُون ἄσαρον Quaedam radix aromatica.

إِسْرَافِيل Seraphim.

إِسْطَبْل Pl. أَسَابِل σταβλίον Stabulum.

إِسْطَرَاغِيلُس ἀστράγαλος.

أَسْطُرْلَاب ἀστρολαβόν Astrolabium.

إِسْطَفْلِين, إِسْطَفْلِين, إِسْطَفِين σταφυλῖνος Pastinaca.

إِسْطَقِس Pl. إِسْطَقِسَّات στοιχεῖον Elementum, rei princi-

pium, Quod ipsa res, quae erat, esse desinit, quando elementum res ipsa fit.

أُسْطُورَةٌ *Pl.* أَسَاطِيرُ ἱστορία Historia, fabula.

اسطوروس ὄστρεον *Teif. c.* 1. *p.* 47.

اسطوقودس Stoechas Arab. *Reiske ad Rhazis librum.*

أُسْطُولٌ *Pl.* أَسَاطِيلُ στόλος Classis.

أُسْطُوَانَةٌ *Pl.* أَسَاطِينُ , أَسَاطِينَةٌ *a Pers.* أُسْتُون Columna, cylindrus, porticus columnis fulta.

أَسِفَ *F. a. n. a.* أَسَفٌ 1) Moeruit, cum sollicitudine dolorem concepit *c.* على *r.*; 2) Iratus fuit *contra aliq. c.* على, aegre tulit *c.* على. IV Moerore affecit, ad iram provocavit *c. a.* V Indoluit, moerore affectus fuit, ingemuit *c.* على.

أَسَفٌ Dolor, angor, tristitia vehementior. *(Hoc potius nomen actionis.)*

أَسِفٌ Iratus simulque moestus, indignabundus, iracundus, in iram pronus, insignis tristitia, *F.* ة Sterilis *terra.*

اسَافٌ Solum tenuis et exilis terrae, sterile.

أَسُوفٌ Moestus, facile concipiens aegritudinem, tener animo et ad dolorem pronus.

أَسِيفٌ *F.* ة *Pl.* أُسَفَاءُ Pronus in tristitiam, dolens, tristis, servus, mercenarius, assecla, cliens, sterilis (ager), senex decrepitus, Is qui difficile pinguis redditur.

يَا أَسَفَى *Dolendi et ingemiscendi formula* ah! heu.

أَسَافَةٌ Tristitia vehementior, dolor, servitus.

أُسَافَةٌ Solum tenuis et exilis terrae, sterile.

أَسْفَرَاجٌ ἀσπάραγος Asparagus.

اِسْفِسْتُ *Pers.* Medica.

اِسْفَنَاجٌ *et* اسفاناج *Pers.* Spinachium. Spinacea oleracea. *Sprengel hist. rei herb. p.* 270. *Avicenna L. II. p.* 136.

اِسْفَنَارِيَّةٌ Siser, pastinaca sativa, cuius lutea est radix.

اِسْفَنْجٌ *et c.* ة σπόγγος Spongia, globulus, edulii genus quod ex farina similacea paratur cum aqua ad lentorem agitata et in rotundiorem formam coactum in oleo coquitur.

اِسْفَنْدٌ *et* سِفَنْدٌ Sinapi album, *et* أَسْفَنْدٌ (*vox exot.*) Vinum.

اِسْفَنْطٌ (*sec. nonnullos vox Graeca*) Vinum.

اِسْفَهْسَلَارٌ Stratiarcha, imperator exercitus.

اسفهسلاريّة Dignitas, munus stratiarchae.

اِسْفِيدَاجٌ *Pers.* Cerussa, gypsi genus, luti s. terrae, quae pinguiores maculas e vestibus abstergit.

اسفيدبا *i. q.*

اِسْفِيدَبَاجٌ *Pers.* Album cibarium, quod ex carne, cepis, oleo, butyro et caseo sicco paratur.

اِسْفِيوشٌ Psyllium, eiusque semen.

أَسْقَلَبِيَاسُ ἀσκληπιάς Herbae species.

اِسْقَنْقُورٌ σκίγκος Scincus, lacertae Aegyptiae genus.

اِسْقُورْدِيُونٌ σκόρδιον Allium serpentinum.

اِسْقُورُونٌ σκωρία Scoria.

اِسْقُولُوفَنْدَرِيُونٌ σκολοπένδριον Splenium.

اِسْقِيلٌ σκίλλα Scilla (*i. q.* بصل الفار).

اِسْكَةٌ *Pl.* أَسْكٌ *et* اِسَكٌ Labrum naturae muliebris, ora vulvae. *Dual.* أَسْكَتَانِ Labium, ora uteri, aut eius duo latera, quae tangunt eius duo labia, aut duo labia naturae feminae.

مَأْسُوكَةٌ Illa, in qua circumcidenda mulier vitium commisit et alias partes laesit.

الاسكافيّة Nomen sectae eorum, qui originem ab Abu-Djafaro Aliscaf duxerunt.

اسكرديون Scordium (medicamentum). *Forsk. descr. anim. p.* 146.

أُسْكُرُّجَة *Deminut.* أُسَيْكِرَة *et* أُسَيْكِيرَة (*vox exotica*) *i. q.* مُقَرِّبُ الخَلِّ.

أَسَلَ *n. a.* أَسْل , أَسَالَة Promissior fuit genâ *vir.* II *n. a.* تاسيل Pervenit (*humiditas pluviae*) ad extremitatem manus, succidit, acuit in mucronem. V Similis fuit (patri) *c. a.*

أَسَل *Coll.* Iuncus quo storeae plectuntur, arbor quaelibet longas habens spinas, spinae palmarum, spina longa, hastae, spiculum, cuspis.

أَسَال *Plural. sine Singulari* Similitudo, signum, هو على اسال من ابيه Ille patri suo similis est.

أَسَلَة *nom. unit.* Extremitas linguae, res iuncea, lignum omne rectum, veretrum cameli, penis longior, nervosior et excarnis, extremitas tenuior (*cuspidis*), pars (*tenuior*) prior adiutorii brachii vergentis ad nodum manus, caput vel extremitas (calcei).

أَسُول Propendulum habens ventrem, propendens in terram nubes.

أَسِيل *F.* ة Laevis, aequabilis, promissus, longus (*de gena*).

أَسَلِيَّة Litterae ص س ز, *quoniam extremitate linguae* (اسلة) *proferuntur.*

مُوَسَّل Acuminatus (*de qualibet re*).

اسم *vid.* سمى.

أُسَامَة *et* الأُسَامَة *Nomen propr.* Leo.

الاسماعليّة Sectae eorum, qui profitentur Ismailem Abu-Djafarum Alzadik duodecimum Imamum esse.

أَسْمَانْجُونَة *vox Pers. composita* Caeruleus, hyacinthus.

اسن Adipis reliquum, ad quod nova accessione facta animal pinguescit.

اسن *Pl.* أُسُون Nervus quo contorto chorda consistit.

أَسَنَ *F. o. i. n. a.* أَسْن , أُسُون *et* أَسِنَ *F. a. n. a.* أَسَن (*conf.* اجن) Mutato colore ac sapore fuit, foetuit (*aqua*); 2) *F. o. i. n. a.* أَسْن Palma manus vel pede natibus illiso percussit, pedis apicem impegit in nates *c. a. et c.* ل. b) أَسِنَ *F. a. n. a.* أَسَن Puteum aquae ingressus deliquium animi passus est, tetrum halitum hausit et ex eo habuit noxam. IV Superstitem in vita servavit. V Alterata, mutata fuit (*aqua*), male habuit ex halitu putei vel alius rei *c.* ب, Causam quaesivit, moram traxit *c.* على *p.*, Imitatus fuit, retulit (patrem), accepit mores (patris) *c. a. aut* Recordatus fuit temporis vel foederis praeteriti. X Corrupta fuit *interior pars arboris.*

أُسْن *Pl.* آسَان Indoles (*conf.* اسال), Ordo seu funiculus unus habenae, ex quorum plurium plexu illae contexuntur, Adipis reliquum.

آسِن Corrupta, foetens (aqua).

أُسُن Ordo seu funiculus unus habenae, ex quorum plurium plexu illae contexuntur, Adipis reliquum, ad quod nova accessione facta animal pinguescit.

أَسِينَة *Pl.* أَسَايِن Pars una chordae arcus ex quarum pluribus contorta est, lorum coriaceum unum ex pluribus, quorum plexu habena s. antilena contexitur.

أَسَا *F. o. n. a.* أَسْو *et* أَسًا *it.* أَسَى (*rarius et ob vitium*) 1) Medicatus fuit, sanavit (vulnus) *c. a.*; 2) Solatus fuit; 3) Discordiam composuit, pacem fecit *c.* بين. II *n. a.* تَأْسِيَة Medicatus fuit, solatus fuit, patientiam suasit, praecepit. III آسَى *n. a.* مُؤَاسَاة Solatus fuit, benefecit, adiuvit *c. a. p. et* ب *r.* IV أَسْوَى Consolatus fuit aliquem aliqua re *c. a. p. et* ب *r.*, reliquum servavit *c. a. r. et* ل *p.* V تَأَسَّى Patientia usus fuit, sectatus, imitatus fuit *c.* ب *p.*, solatio levatus fuit *c.* ب. VI Unus alterum consolatus est. VIII ائْتَسَى Imitatus fuit, solatium quaesivit, solatus fuit. X Solatium, auxilium rogavit *c. a. p.*

آسٍ *Pl.* أُسَاة , اساء Medicus.

أَسْيٌ Medicina, tractandi modus aegrotum.

أَسًى Patientia.

أَسَاءٌ Medicamentum, remedium.

اُسْوَة *Pl.* أُسًى Solamen, id quo levatur dolor, aequalitas, complementum, perfectio, imitatio, exemplar imitationi propositum, antistes, columen, ad solamen idoneus.

إِسْوَة *Pl.* إِسًى *id.*

أَسْوٌ *Pl.* آسِيَةٌ Medicamentum *impr.* vulnerarium; medela.

أَسِيٌّ *Pl.* آسِيَةٌ Sanatus a vulnere.

أَسَاوَةٌ Medicina, ars medica, medela.

آسِيَةٌ *Pl.* أَوَاسِي Mulier medica, chirurga, femina quae circumcidit puellas, columna *spec.* maior, fulcimentum, quo non domus tantum, sed aliae quoque res sustentantur, columen, praesidium, firmum *aedificium.*

أُسْوَارٌ *Pl* أَسَاوِرَةٌ (*Pers* سوار) Eques, Dux Persicus sagittariae et equestris artis bene gnarus.

الأسواريّة Nomen eorum, qui ab auctore Alaswari nomen gerunt, et in multis placitis cum aliis qui نظّاميّة nomen habent, consentiunt.

أَسِيَ Residuum reliquit *propr.* de carne aliquid *c.* ل *p.* *et* من *r.* b) أَسِيَ *F. a n. a.* أَسًى Tristis, sollicitus fuit, doluit *c.* على, doluit vicem *c.* ل *p.*, contristavit.

آسٍ *f.* آسِيَةٌ Tristis.

أَسًى Tristitia.

آسَى *compar.* Tristior.

أَسِيٌّ Afflictus dolore, deiectus animo.

أَسِيٌّ Reliquum, vestigia domus, res sequiores utensilium domus.

أَسْوَانُ Tristis.

أَسْيَانُ *F* s *Pl.* أَسْيَانُونَ *et* أَسْيَانَاتٌ, أَسَايَا, أَسَانُونَ, أَسْيَيَاتٌ Tristis.

اسيوس Ἄσιος lapis, flos summo lapidi insidens, sali similis.

أَشْ *pro* أَيْش *et hoc pro* أيّ شي *in idiomate vulgari* Quaenam res? quid?

آش *nempe* ولا آشِ شَيْئَهُ آش Eum non expergefaciam ad cogitationem et ad instruendam eam rem, quam instruere volo.

أَشَّ *F. i. n. a.* أَشٌّ Agilis, promtus fuit, exultavit (*conf.* هشّ).

أشّ Promtum esse ad malum perpetrandum, petulantia, insolentia. Panis siccus, أَلْحِق الحَسَّ بِالأَسِّ Refer par pari; quod tibi fit facito.

أَشَاشٌ Lubentia, alacritas, exultatio, petulantia.

أَشَاشَةٌ *id.*

أَشَبَ *F. i. a. n a.* أَشْبٌ 1) Reprehendit, vitio vertit vituperavit *c. a. p. et* في 2) *F. i.* Miscuit, implicuit *c. a. p. et* ب *r.* b) أَشِبَ *F. a. n. a* أَشَبٌ Implicata, convoluta fuit (arbor). II. *n. a.* تَأْشِيبٌ Irritavit, excitavit dissidium *c.* بين, convolutam reddidit (arborem), densas reddidit (arbores) *c. a.* V Implicata, convoluta fuit (arbor) commixtus, confusus fuit prae multitudine (populus), hinc inde congregatus fuit, aggregatus, congregatus fuit, se recepit ad *c.* الى. VIII Commixtus fuit, congregatus fuit, se recepit ad aliquem *c.* الى *p*

أُشْبَةٌ Simultas, negotium intricatum, palma implicita

أَشِبٌ Commixtus, confusus, implicitus, perplexus, densae (arbores), implicitus arboribus obsitus *locus*

يوم أَشِبٌ Dies miscens tumultum, confusus, dies belli etc

أُشْبَةُ (*nom. propr.*) Lupus

أُشَابَةٌ *Pl.* أَشَائِبُ Miscella turba (hominum), res miscellae, opes per fas et nefas acquisitae. (*Pl* أشايب Turbae mixtae *ortum esse volunt ex Persico* اسوب, *conf rad* سوب)

أُشْبَانِي Rubicundus, valde ruber

مُؤَتَشَبٌ Misti generis (populus), haud sincero et mixto genere oriundus (vir)

أَسْفَلَاتُوس ἀσπάλαθος

أَشْتَرْغَار *et* أَشْتَرْغَاز *Pers.* Carduus (*Avicenn I II p* 130)

اشنبل (*in al. cod.* اشقبل) *i. q.* بصل الفار.

اشتبوان *i. q.* بسفانج.

أَشْج *i. q.* أَشَق.

أَشِح *F. a.* Iratus fuit.

أَشْحَان *Fem.* أَشْحَى Iracundus, iratus.

إِشَاح *pro* وشاح Fascia ex corio latior, margaritis et gemmis auroque plumata, qua femina imum pectoris inter mammas et hypochondria circumdat, aut quam femina a collo per transversum nectit sub oppositi lateris axilla.

أَتَّشَح *pro* وتّشح Indutus fuit *vestem* (وشاح). *c. a.*

اشخيصر ἰξία Chamaeleon albus.

أَشَر *F. o. n. a.* أَشْر 1) Secuit, divisit serra *c. a. r.*; 2) *F. i.* Incidit seu serratos fecit (dentes). b) أَشِر *F. a. n. a.* أَشَر Valde laetus, agilis fuit, laetitia exultavit, laetior in altum se extulit (planta), reciprocato exultu corruscavit (fulmen). II Crenatos reddidit (dentes), exacuit, serra dissecuit. IV Serra dissecuit. VIII *et* X Vocavit ad acuendos dentes *femina aliquem.*

أَشَر Laetitia exultans.

أُشُر Spinosa et serrata pars crurium locustae, nodosum caput caudae locustae duabus veluti chelis constans.

أُشُر Pulchritudo dentium.

أَشَر Laetitia exultans, lascivia, petulantia.

أَشِر *Pl.* أَشِرُون, أَشَارى *id.*

أَشُر *Pl.* أَشُرُون *id.*

أُشُر *Pl.* أُشُور Acies et acumen dentium, dentes falcis.

آشِر *i. q.* أَشَر.

أَشَرَة *i. q.* أَشَر.

أُشْرَة *i. q.* أُشُر *et Pl.* أُشَر Quod in strias crenasque incisum est, stria dentis ac crena, talis dentium forma.

أَشْرَان *Pl.* أَشَارى *et* أُشَارى Laetitia exultans.

مَأْشُورَة Crenatos dentes habens (mulier), amputatus.

تَأْشِير *Pl.* تَآشِير Id quo locusta mordet, eius dentes.

مِئْشَار Spinosa et serrata pars crurum locustae, nodosum caput caudae locustae duabus velut chelis constans, serra.

مُوشَر Attenuatus.

مِئْشِير *gen. comm.* Agilis lubensque (camelus, liberalis).

مَأْشُورَة Dentes crenatos habens (mulier).

إِشْفَى *Pl.* أَشَافٍ, أَشَافِي Subula, stylus sutorius quo coria perforantur.

أُشَّق *Pers.* (*vid.* وُشَّق) Hammoniacum.

اشقاقل Pastinacae sylvestris species.

أَشَك *i. q.* وَشَك (*videtur dialect. Hudseil.*) Celeritas.

اشكاطامن Nomen herbae similis erucae.

أَشْل Quantitas mensurae cubiti *apud Basrenses*; 2) *Pl.* أُشُول *Vox Nabathaea* Funis.

أَشِم *F. a.* (*pro* أَزِم) Doluit *c.* ب *r. et* على *p.*

أُشْنَة *Pers.* Muscus arboreus. *Ita in Cam. describitur* شي يلتف على شجر البلوط والصنوبر كانه مقشور من عرق وهو عطر ابيض.

أُشْنَان (*Vox Persica*, *Arabicum nomen est* حُرُض) Herba Alcali, cineres qui inde conficiuntur, *Avic. L. II. p.* 131.

تَأَشَّن V Cineribus Alcali lavit manus.

أَشَى *F. i. n. a.* أَشْى Finxit, commentus fuit (dictum) *c. a.* b) أَشِي *F. a. n. a.* أَشْى Necesse habuit. IV *pro* آشى Sanavit (*os fractum*). VIII *pro* ائتشى Convaluit, sanitati restitutum fuit (*os*).

أَشَى Macula alba in fronte equi.

أَشَاء *Coll. nom. unit.* أَشَاءَة (*eius deminut.* أُشَى) Palma parva *et gener.* palmae.

أَصّ *F. i. o.* 1) Durus, robustus fuit (*camelus*), compacta fuit caro (*cameli*); 2) Aliquis pressit alterum *c. a.*; 3) Fregit aliquid; 4) Mollem, glabrum reddidit *c. a.*; 5) *F. i.* Splenduit. II *n. a.* تأصيص Firmum reddidit, unam rem cum altera coniunxit, consolidavit. V *et* VIII Congregati sunt, convenerunt.

أَصّ *Pl.* أَصَاص Radix, imum rei, *ut* أس fundamentum.

أُصّ *Pl.* أَصَاص *id.*

أَصُوص Firmus, robustus, sterilis sed pinguis (*camela*), anicula (*camela*), *Pl.* أُصُص Latro, fur.

أَصِيص Tremor, labrum, vas figulinum in quo mingitur, vel res similis urceo, in quo portatur lutum, testa in qua seruntur plantae odoratiores, structura firma.

أَصِيصَة Domus invicem propinquae, هم اصيصة واحدة Illi congregati sunt.

أَصَبَ *F. i.* Nudus herbis et omni pastu destitutus fuit. (*Gol. ex Cam., sed non legitur in eius edit. Calc.; at* أصت *suo loco legitur*).

أَصَابِل *Pl. ab* اصطبل.

اصبهبد *Pers.* سپهبد.

أَصَتَ *F. i.* Herba omni pabuloque caruit *terra*.

أَصَدَ *et potius* IV *pro* أَوْصَدَ Cooperuit (*ollam*), occlusit ostium. II *n. a.* تأصيد Parvum indusium induit (*ab* أصدة).

أَصَاد Locus cavus inter montes, in quo restagnat aqua, receptaculum, limen. ذات الاصاد Nomen loci, et stadium quod aequabat centum sagittae iactus.

أَصَدَة *Pl.* أَصَد Locus quo populus convenit.

أُصْدَة Indusii minoris genus parvae puellae, vel quod induunt sub veste. (*Non consentiunt de significatione, conf. Hamas. p.* 223.)

أَصِيد *pro* وَصِيد Anterior pars domus, id quod ante fores est, extrema et exterior pars domus, locus medius inter limen seu portam et domum, locus qui nec publicum, nec interiora spectat, sive sit area sive sit vestibulum.

آصَدَة Locus cavus inter montes, in quo restagnat aqua, receptaculum.

أَصِيدَة *pro* وَصِيدَة *Pl.* أَصَائِد Caula, septum armenti; 2) *i. q.* أُصْدَة.

مُؤَصَّدَة Indusii minoris genus parvae puellae, vel quod induunt sub veste.

أَصَرَ *F. i. n. a.* أَصْر 1) Ligavit, fecit in tentorio funem اصار; 2) Inclusit, continuit, coercuit *c. a.*; 3) *n. a.* أَصْر Fregit *c. a.*; 4) Propensum reddidit, inflexit *c. a. p. et* على *p.* III Vicinus fuit, tentorium fixit proxime a tentorio alterius *c. a.* VI Invicem vicini fuerunt. VIII Longa et multa fuit (*planta*), numerosus fuit (*populus*).

أَصْر Reverti.

أَصْر *et* أُصْر *Pl.* آصَار, أُصْرَان Foedus, pactum, iuramentum repudii vel libertatis concedendae vel voti dati, perforatio aurium, gravitas, onus, peccatum.

اصر *Pl.* أَوَاصِر Propensio animi, amor. *Hamas. p.* 321.

إِصَار *Pl.* أُصُر, آصِرَة Funis brevior quo inferior pars tentorii alligatur paxillo; paxillus funis quo alligatur tentorium, canistrum, loculus in quo quid reponitur, foenum, stragulum in quo colligitur foenum.

أَيْصَر *Pl.* أَيَاصِر *id. et* Funis quo ligatur saccus pabulatorius, pannus, stragulum in quo colligitur gramen, herba, gramen, foenum.

أَصِير Propinquus, prope accedens, is cuius crines implicati sunt, is cuius cilia densa et longa sunt.

آصِرَة *Pl.* أَوَاصِر Uterus, propinquitas, favor, gratia, funis parvus quo ligatur inferior pars tentorii.

إِصَارَة Funis brevior, quo inferior pars tentorii alligatur paxillo.

مَأْصِر *Pl.* مَآصِر (*pro quo vulgus dicit* معاصر) Carcer.

مُوَاصِر Vicinus.

اِصْطَبْل *Pl.* أَصَابِل σταβλίον Stabulum.

اِصْطَنْبِر *et* اِصْطَانِير στατήρ Stater.

اِصْطَرَك *et* اِصْطُرُك στύραξ Styrax.

اِصْطُرْلَاب Astrolabium.

اِصْطُرْلَابِيٌّ Astrolabicus.

اِصْطَرْفِيَّةٌ Pulvinar coriaceum fere rotundum lana vel gossypio infarctum, cui discumbentes vel dormientes innituntur.

اِصْطَفْلِينُ *nom. unit. c.* ة *i. q.* اسطفلين.

اُصْطُكْمَةٌ Panis subcineritius.

اصطوان Porticus.

أُصْطُولا στολή Classis (*vid.* اسطول).

أَصَفٌ Capparis.

اِصْفَنْطٌ *i. q.* اِسْفَنْطٌ.

اِصْقِيلٌ *i. q.* اسقيل.

أَصْلٌ *Pl.* أُصُولٌ, آصُلٌ Imum cuiusque rei, radix, origo, prima originaria verbi significatio, radix vocis cuiuslibet derivatae, res ex qua altera derivatur, stirps, genus, nobilitas, existimatio, fundus opum, caput, summa rei, exemplum originarium libri, أُصُول Viscera principalia, regulae generales, litterae radicales, dogmata fundamentalia, *Dual.* أُصْلَانِ *a Plur. form. vid. Abdallatif.* p. 478 *ed. de Sacy*, اصول الامم Origines gentium, لا حَسَبَ ولا نَسَبَ *i. e.* لا أَصْلَ لَهُ ولا فَصْلَ omnino, اصلا.

أَصَلَ 1) Contigit, laesit radicem; 2) Peremit aliquem *c. a.*; 3) Insiliit in aliquem (serpens) *c. a.* b) أَصِلَ Alterata et corrupta fuit aqua, foetorem concepit (aqua, caro). c) أَصُلَ *n. a.* أَصَالَةٌ Firmus fuit, firma radice fuit, nobili stirpe oriundus fuit, firma mente praeditus, cordatus fuit. II Radice firmavit, nobilem reddidit, talem esse dixit. IV Firma radice fuit, (*ab* اصيل *deriv.*) Venit vespertino tempore, ingressus fuit tempus vespertinum. V Radicem egit, firma eius radix fuit. X Radices egit, eradicavit, perdidit *c. a.*

أَصَلٌ *Coll. nom. unit.* ة Serpens parva vel magna, quae flatu suo occidit, vel corpore parvo et capite magno et deterrima.

أَصِلٌ Firmus *et i. q.* مستاصل.

أَصْلَةٌ *nempe* أَصْلَتُكَ Omnes tuae opes et palmae.

أَصَلَةٌ Totum, universum.

أَصَلَةٌ Universitas.

أَصِيلٌ *Pl.* أُصُلٌ, *inde Pl. Pl.* آصال *et inde rursus Pl.* أَصَائِلُ *et* أُصْلَانٌ, *cuius Deminutivum* أُصَيْلَانٌ *pro quo* أُصَيْلَالٌ *usurpatur pro* أَصِيلٌ Tempus vespertinum, proprie quod ab عصر est usque ad occasum solis, Radicatus, firmus, firmus *consilii*, successor, Nobilis *equus*, Exitium, mors.

أَصَالَةٌ Firmitas mentis, Quum littera quaedam radicalis est in voce.

أَصِيلَةٌ *Pl.* أَصَائِلُ Tempus vespertinum ab عصر usque ad occasum solis, Universitas, Exitium, mors, Omnes alicuius opes vel palmae, *Thaifensibus* terra seu ager antiquae et haereditariae possessionis.

أَصْلِيٌّ *F.* ة Radicalis, originalis *littera* (*sensu Grammat.*). Qui bonae est originis, nobilis.

أُصُولِيٌّ Aliquis qui articulis fundamentalibus Islamismi se occupat (*conf.* فروعي).

يَأْصُولٌ Inferior pars rei.

أُصُرٌ Funes quibus lacinia seu inferiores tentorii partes ad paxillos alligari solent (*conf.* اصر).

أَصَّ *F. o.* Consertim diffusa fuit et luxuriavit (*planta*).

أَصِيَ Adiposus (tuber) apparuit. II *n. a.* تَأْصِيَةٌ Difficile accidit, intricatum fuit (*opus*).

ابن آصَى Nomen avis.

آصِيَةٌ Genus cibarii sorbilis dactylis parati, malum inseparabile, gratia, cognatio, affinitas.

أَيَاصِي Funes breviores.

أُصْبَانٌ *i. q.* أُصَيْلَانٌ. *Dicitur* لَقِيتُهُ أُصَيْبَانًا.

أَضَّ 1) *n. a.* أَضٌّ Multa molestia aliquem vexavit res *c. a. p.*, confugere aliquem coegit (*paupertas*) *c. a. p. et* الى *p.*, coegit *ad aliquam rem c.* الى *r.*, fregit (*rem*) *c. a. r.*; 2) Tetendit struthiocamelus ad locum, ubi ova deposuit

c. الى. آضّ Tetendit *struthiocamelus ad locum, ubi ova deposuit c.* الى *l.* VIII Quaesivit aliq. *c. a.*, Percussit aliq. *c. a.*, Necesse habuit, adactus fuit *ad aliq. c.* الى, coegit *ad aliquam rem c.* الى *r.*

اضّ Radix, origo.

اضاض Locus effugii, Quod in doloribus partus vocem edit camela.

مؤاض Festinans, partus dolores patiens (camela).

أَضِمَ *F. a. n. a.* أَضْم Iratus fuit *c.* على, adhaesit nocens *a*[illegible] *cui c.* ب *p.*, adhaesit propellens et mordens *admissarius femellae c.* ب.

أَضَم *Pl.* أَضَمَات Ira, odium vehemens, invidia.

أَضَاء Locus depressior glarea plenus, in quem confluit aqua, palus. (*Gol.*)

اضاء Melonetum, arundinetum ex salicibus Indicis constans.

أَضَاة *Pl.* أَضَوَن, أَضَوْن (أَضَات, أَضَاآت *Gol.*), أَضَوات, أَضَيَات, (أَضَايَات, أَضَاوَات *Gol.*) *Pl. irreg.* أَضًا, إضاء Stagnum, aqua stagnans eiusque locus.

أَطَّ *F. i. n. a.* أَطِيط Sonum edidit, striduit (sella), sonum edidit gemituque aut ob fatigationem aut ob amorem in pullum (camelus), murmur edidit (venter), اط رحمة tenuiore amoris vel commiserationis affectu ductus fuit *c.* ل *p.*

أُطَّط Stridentes.

أَطِيط Sonus, stridor sellae, murmur ventris, dorsi ob famem, gemitus (cameli) ob magnum onus, اهل اطيط Populus qui camelis operam dat.

أَطَّاط Multum clamans.

اطاطة Sonus (se[illegible]e), fames.

أَطَا et آطَا (*vide* وطا) Repetivit ultimam versus syllabam voce et sensu.

أَطَد Ligna rhamni nigri.

أَطَّد *n. a.* تَأْطِيد Firmavit, stabilivit.

أَطَرَ *F. i. o. n. a.* أَطْر Flexit, curvavit *c. a.*; 2) Circumdedit, sepsit, praesidio fuit *c. a. p. et* على *r. advers. quam*; 3) Nervo s. tendine ad caput prope crenam obligavit (sagittam) (*ab* أطرة) *c. a.* II *n. a.* تأطير Remansit (mulier) in domo parentum per aliquod tempus, *et f. q. I.* V Complicatus, flexus fuit et incurvatus, mansit, continuit se domi (*mulier*), retentus fuit, continuit se ipsum. VII Curvus fuit, inflexus, incurvatus fuit.

أَطْر Propensio rei, locus incurvationis (مُنْحَنَى) inflexio arcus, nubes, domui parare rem, quam اطار appellant, quae tanquam circulus circa eam est.

إطار *Pl.* أُطُر Circulus, quidquid rem aliquam cingit, circumscripta labiorum linea et exterior ora, crinitus circuitus ungulae equinae, circulus ligneus tympani, annulus ligneus cribri, cingulum, capreoli vitis, id quod inter pilos mystacis et labium est, extremitas penis, nervus quo obligatur crenatum caput sagittae.

أُطْرة Nervus s. tendo quo obligatur crenatum caput sagittae, glutinis genus quo, commixtis inter sese et subactis sanguine et cineribus, ruptum figile conglutinatur, extremitas penis (حرف الذكر), caro quae ungulam circumdat, extremitas venae iugularis vel dorsi (طرف الابهر).

أَطِير Peccatum, culpa, angustia, loquela, sermo, malum quod e longinquo venit.

أَطَّار Qui circulos (اطار) conficit vel vendit.

مَأْطُور Puteus, in cuius latere alter est, aqua in terra molli, quae arboribus, timore ne corrueret, implicata est.

مَأْطُورة Arcus, mulctrale, cuius summum parvo ligno cingitur, et tum eius ora tegitur.

إِطْل *Pl.* آطَال Hypochondrium, latus, hypochondrii medium.

أُطُل Aliquid.

اطل *i. q.* إِطْل.

أَيْطَل *Pl.* أَيَاطِل Hypochondrium.

أَطَمَ *F. i.* 1) Momordit (manum suam) *c.* ب; 2) Proiecit (missile) *c.* ب, deiecit (merdam) *c.* ب; 3) Arctavit, angustum ore fecit (puteum) *c. a.*; 4) Diductis cortinis velavit *c.* على, demisit vela (tentorii) *c.* على. b) أَطِمَ *F. a. n. a.* أَطْم 1) Constricto ventre fuit; 2) Collectus, contractus fuit; 3) Iratus fuit. c) أُطِمَ Constricto ventre fuit; 2) أُطِمَ عليه Iratus fuit contra eum. II *n. a.* تاطيم Cooperuit, velavit vestibus (pilentum), munivit. IV Clausit (portam) *c. a.* V Tenebris invaluit nox, stertuit, ronchos edidit (felis)

dormiens, quod in animo habuit non elocutus est (vir), Ira accensus fuit, commotus fuit, Aestuavit et elatus fuit fluctus, ut una unda per alteram frangeretur. VIII *Pass.* Iratus fuit *contra aliquem c.* على *p.*

أُطُمٌ *et* أُطْمٌ *Pl.* آطَامٌ, أُطُومٌ (*proprie Coll. Arces gentis Medinensis nom. unit.* أُطُمَةٌ) Arx, munimentum ex lapidibus, aedificium quodvis quadratum tecto plano coopertum. (*In scholiis ad Amru 'l Kaisi Moallakam v. 74 inter* أُطْم *et* أُطُم *videtur distingui, ibi enim haec sunt* الأُطْم القصر والأُطُم الازج والجمع الاطام.)

أُطَام Constrictio ventris, urinae et faecum alvi suppressio ex morbo nata.

أُطُوم Testudo marina dura cute praedita, *et* piscis marinus dura cute, bos sylvatica similis cervae, arcus cuius manubrio cohaeret nervus, echinus, erinaceus, concha marina.

أَطِيمَة Focus, caminus, locus omnis in quo struitur ignis.

أُطْمَاط Avellana Indica.

أُطْمُوط *id.*

اطمانّ *vid.* طمان.

أُطْبُوط Avellana Indica.

أَظَّار Nutrix. (*Gol.*)

أُظْبَان *Pl.* Nutrices. *a* ظابة *Pers.* دايه. (*Gol.*)

أُعْ أُعْ *ut* هُعْ Vox vomentis.

أعاة *pro* وِعَاة Repositorium, loculus.

أُعَل Nomen idoli.

أَغَارِيقُون ἀγαρικόν Agaricum vulgare.

أَغَالُوجِي ἀγάλλοχον Aquilaria ovata *Sprengel hist. rei herb. p.* 261 *sq. Avicenna L. II. p.* 182.

أَغَالُوخِي *id.*

أُغْبُر Collyrii species parata ex tutia Caramanica, cochleis limacum combustis et saccharo candi.

أُغْرُسْطِس ἄγρωστις Gramen.

أغليقي γλυκύ Vinum coctum

أُغْنُس ἄγνος Vitex.

آغِيَة *Pl.* أَوَاغِي Habitationes dispersae per arva. *Ita Golius Kamusi verba* مَفَاجِرُ الدِيَارِ فِى المَزْرَعَةِ *vertit. Mihi Aste videntur* Fossae quibus in arvis limites domorum vel regionum distinguuntur. *Confer.* مواغي *pro quo ex nostra Djeuharii lectione* اواغي *ponendum videtur.*

أُغْيِرُس αἰχμηρός Populus Graeca.

أُغِيرَطُن ἀγήρατον.

أُغِيس Oculi cancri, grana quaedam nigra arboris.

أَفَّ *F. i. o.* Moerore vel angore pressus; motus dixit أف. II *n. a.* تافيف *Id.* V *Id.*

أَفّ Paucitas.

أُفّ Pusillanimitas.

أُفّ *coniunctum cum* تُفّ Parum, *propr.* Praesegmen vel sordes unguis, sordes aurium, festuca ligni vel arundinis.

أُفّ, أُفّ, أُفّ, أُفًّا *Hae voces quadraginta modis efferuntur, ut dicit Kamusi auctor, dum voces* أُف, أُفّ, آف, آفّ, افا, افه, افوه, افى *variis efferunt vocalibus. Vox fastidientis vel detestantis* Uf, phy, vah c. ل *et* c على *r.*

أَفَف Angor (animi), res pauca, parum, tempus, جاء على افف ذلك Venit statim post hoc.

أَفَاف Pusillanimitas, timiditas, ignavia, tempus, tempestas, جاء على افاف ذلك Venit statim post hoc.

أُفَّة Nullius animi vir, ignavus, egestate laborans, sordidus.

أَفُوف Properans, incitati animi vir.

أَفَّان Tempus. *Conf.* إبان.

أُفُوفَة Actio, qua quis frequenter dicit uf, phy.

أُوفُوفَة Qui multum *uf* dicit.

تُفَّة Pusillanimitas, tempus, tempestas. جاء على تُفَّة ذلك Venit statim post hoc.

يَافُوف Impeditus in negotio, debilis, pusillanimis, fucus, celer, properans, incitati animi vir, amaritudo (cibi), pullus attagenis.

أَفَتَ Avertit, amovit *c. a. r. et* عن *p.*

أَفْت Camela admodum patiens, celeris, excellens, portentum, res mira, calamitas.

إِفْت Camela admodum patiens celerisque, fraus, mendacium.

آفَة *vid.* ايف.

أَفْتِيمُون ἐπίθυμον Epithymum.

أَفَخَ (*a* يافوخ) Percussit in bregmate capitis *c. a.*

يَأْفُوخ *Pl.* يَآفِيخ (*Dj.*) *et* يَوَافِيخ (*Kam.*) Bregma capitis, ركب يافوخه Superavit eum, يافوخ الليل Potior pars noctis, secunda vigilia. (*Sed hoc ex Firuzabadii sententia a* يفخ *derivandum.*)

أَفَدَ *F. a. n. a.* أَفَد Festinavit, cunctatus fuit, appropinquavit, properavit, cito venit. X *Id.*

أَفَد Terminus, tempus praefinitum, vitae terminus.

أَفِد Properans, properabundus *et contr.* Cunctans.

أَفَدَة Cunctatio, retardatio.

إِفَادَة *pro* وِفَادَة *nomen actionis a* وفد.

خَرَجَ مُوفِدًا Exiit fine mensis vel temporis.

أَفَرَ *F. i. n. a.* أُفُور, أَفْر 1) Transgressus fuit; 2) Cucurrit; 3) Saliit; 4) Impetum fecit; 5) Vehementer bullivit; 6) Vehemens fuit (calor); 7) Agilis, alacer fuit, agilem se gessit in famulando; 8) Pinguis evasit post laborem emaciantem (camelus); 9) Propulit, abegit. b) أَفِرَ *F. a. n. a.* أَفَر 1) Agilis fuit; 2) Pinguis evasit post laborem (camelus); 3) Splendidum, clarum effecit (*Gol. sed dubito*); 4) Manifestus, palam evasit (*Gol.*). X Agilis fuit, pinguis evasit post laborem emaciantem.

أُفُرَّة (*sed de hoc enunciandi modo dubito*) Turba, coetus, confusio, miscella, adversitas, aerumna, prima pars (aestatis).

أَشْرَان أَفْرَان Admodum alacris, lubens.

أُفُرَّة *et* أَفُرَّة *i. q.* أُفْرَة.

مِئْفَر Agilis in famulando, Famulus.

أَفْرِبِيُون εὐφόρβιον Euphorbium.

أَفْرَنْج Franci, Europaei extra Graecos.

إِفْرَنْجِي Francus, Europaeus.

أَفْز *pro* وَفْز Salire, assilire, impetum facere.

إِفَاز Properatio.

أَفْسَنْتِين ἀψίνθιον Absinthium.

أَفْشُرَج *Pers.* Succus expressus ex plantis praes. fructibus, vinum quod ita conficitur.

إِسْتَقَاطَ *i. q.* أَخَذَ.

مُوتَفِط *i. q.* لَازِم.

أَفْعَى *vid.* فعى.

أَفَقَ *F. i. n. a.* أَفْق 1) Concinnavit inspissando (corium) ut fieret أفيق; 2) Superavit eum (ركب راسه); 3) Uni in donando plus dedit, quam alteri *c.* في *r.*; 4) Mentitus fuit; 5) Vicit; 6) Circumcidit; 7) Decepit; 8) Liberalitatem exercuit; 9) Abiit, *ab* أفق Profectus fuit per orbem. b) أَفِقَ *n. a.* أَفَق Excelluit multum, praestans fuit (de omni virtute). V Venit ex tractibus mundi (أفق) *ad nos c.* ب *p.*

أُفْق *Pl.* آفَاق Tractus terrae, mundi, horizon, mundus, regio unde spirant venti Boreas et Auster, Zephyrus Eurusque, regio quae est inter duo ligna anteriora, in quae inseruntur apices pali tentorium sustinentis in anteriore domus parte, الافق الاعلى Terminus loci sedis Dei in coelo, الافق المبين Terminus loci cordis vel intellectus.

أَفَق *Pl.* آفَاق Ductus, modus viae *nom. coll. ab aliis pro plur. vocis* أفق *habetur*, corium non prorsus concinnatum *vel* concinnatum et consui quidem idoneum, sed nondum consutum, concinnatum antequam farcitum vel antequam scissum est.

F 2

أفوق Multum excellens scientia etc., corium non prorsus a coriario paratum.

أفق Tractus terrae, mundi, horizon, mundus, regio unde spirant Boreas et Auster, Zephyrus Eurusque; regio quae est inter duo ligna anteriora, in quae inseruntur apices pali tentorium sustinentis in anteriore domus parte, *gen. comm.* Velociter incedens, praestans (*equus*), corium non prorsus a coriario paratum.

آفق Haud circumcisus praeputio *vir*.

آفق Velox, Excellens generositate.

أفقة Praeputium.

أفقة Hypochondrium, Modus quidam pilos e pelle concinnanda evellendi.

آفقة Hypochondrium.

أفيق *F.* ة Praestans (situla), *Pl.* آفقة Corium non prorsus a coriario paratum vel antequam scissum aut subula perforatum est, *F.* ة Multum excellens scientia etc.

أفاق Qui varias peragrat regiones lucri causa.

أفيقة Corium non prorsus a coriario paratum vel antequam subula perforatum aut scissum est, Infortunium.

أفقي *Possessivum ab* أفق.

أفقي *Id.*

أفك *F. i. et* أفك *F. a. n. a.* أفك , أفك , أفك , إفك , أفوك 1) Mentitus fuit; 2) *n. a.* أفك Invertit, dimovit *c.* عن *r. et a. p.*; 3) Consilium mutavit *c. a. p.*; 4) Fecit, ut aliquis mentiretur; 5) Interdixit alicui aliquid, illicitam fecit voluntatem alicuius *c. a. p.* b) أفك *n. a.* أفك *Ager* penuriam pluviae passus fuit et plantas non produxit, Pauci ingenii fuit *vir*. II Mentitus fuit. VIII Subversus fuit.

إفك *F.* ة Mendacium.

أفك Locus, ubi mandibula coeunt et duae anteriores oris partes.

أفك Mendax.

أفكة Annus sterilis.

أفوك *Pl.* أفك Admodum mendax.

Id., debilis, vir pauci ingenii et prudentiae.

أفاك Admodum mendax.

أفيكة *Pl.* أفائك Mendacium.

أفيكة Mendacium, يا للأفيكة O magnum mendacium!

مأفوك *F.* ة Pluviae inopia laborans, nil producens (ager), infelix, qui nil consequitur boni, qui spe alicuius rei ducitur, vir pauci ingenii.

المؤتفكات Urbes Sodoma et Gomorra aliaeque vicinae Dei vindicta subversae, venti ex diversis plagis flantes.

أفل *F. i. o. et* أفل *F. a. n. a.* أفول 1) Occidit (sol); 2) Abiit lac lactentis. b) أفل Alacer fuit. II *n. a.* تافيل Plenum, copiosum fecit *c. a. r.* V Superbivit.

أفل *et c.* ة Gravida (leaena).

أفيل *F.* ة *Pl.* أفائل , إفال Camelus anniculus iuvencus et aetate provectior et a matre ablactatus septem vel octo menses natus.

موفل Debilis.

مأفول (*pro* مافون) Ingenii et consilii expers, vecors.

أفن *F. o.* 1) Diminuit, mente diminuit; 2) *F. i.* Insipientem, improvidum reddidit *c. a.*; 3) Diminuendo totum exhausit, quidquid ubere camelae contineretur; 4) *F. i.* Mulsit camelum extra idoneum tempus, qua re noxam perpessa est. b) أفن *n. a.* أفن , أفن 1) Infirma mente et consilii inops fuit; 2) Corruptus, marcidus fuit; 3) Parum lactis habuit (camela). c) أفن Infirma mente fuit, corruptus fuit (cibus). V Diminutus, detrimento affectus fuit, prae se tulit quod non habuit, infortunio afflictus est, instanter quaesivit (*c.* أواخر الامور rerum fines).

أفن Infirmitas mentis, planta quaedam.

أفن Consilii debilitas, Tenuitas foliorum.

أفان Nomen arboris vel plantae qua cameli vescuntur. *Hamas. p.* 180. *l.* 4 *infr.*

أفنة Parum lactis habens (camela).

أفين Ingenii et consilii expers, corruptus, qui se laudat propter res quas non possidet, arida (nux), ablactatus. *Prov.* ان الرقين يغطى أفن الأفين.

أفاني Planta quaedam.

مَأْفُونٌ *i. q.* مافوك Pauci ingenii vir, *vel* Qui se laudat propter res quas non possidet, is qui te admiratione afficit, quamvis nil boni in eo est.

أَفَى *nom. unit.* أَفَاةٌ Grex separata pecoris, vel nubes quae effusa aqua dissipatur.

أُفِيُوسُ ἄπιος Raphanus sylvester.

أُفِيُونُ Succus papaveris, opium.

أَقَاقِيَا ἀκακία Succus expressus e siliquis spinae Aegyptiae, *tum* omnem succum ex rebus valde stipticis expressum et inspissatum *ita vocant. Avicenna L. II. p.* 126.

أَقْتٌ Definitio temporis, tempus certum et definitum.

أَقَّتَ *n. a.* تأقيت *pro* وقّت Tempus definivit, certum tempus dixit.

أُقْحُوَانٌ *Pl. cum artic. et* الاقاح *(conf. Hadikat Alafrah p.* 12. *l.* 7.) Planta camphorata, parthenium.

اقديميا *(in libro Rhazis falsa existere videtur lectio* اقليميا) Cadmia.

أُقُرٌ Vallis seu alveus patens plantas salsuginosas et multos aquae locos continens.

اقرة Angustia, magnum malum.

اقرانيا *et* قرانيا κράνεια Cornus, corna.

أُقْسِيَاقَنْثَا ὀξυάκανθα Oxyacantha.

أَقَطَ *F. i. n. a.* أَقْطٌ 1) Condivit re اقط appellata et cum ea paravit *(cibum) c. a.*; 2) Hanc rem alicui edendam dedit *c. a. p.*; 3) Prostravit (adversarium) *c. a. p.*; 4) Miscuit (rem) *c. a. r.* b) أَقِطَ Multa fuit res اقط appellata. VIII Cepit et assumsit pro tali lacte.

أَقِطٌ *(in carminibus saepius* أَقْطٌ *effertur)* Lac acidum et schistum, siccatione quasi in farinam redactum, res quae paratur e lacte debutyrato ovium.

اقط, أَقْطٌ, أَقِطٌ, أَقْطٌ *et* أُقُطٌ *Pl.* أُقْطَانٌ *Id.*

أَقَطٌ *(conf.* وقط) Gravis et noxius *(cibus)*.

اقاط *pro* وقاط *Pl. a* وَقْط.

أَقِطَةٌ Adeps, quae est intra ventriculum (قبة), in ea parte quae prope adiacet ventriculo animalis ruminantis (كرش).

أَقِيطٌ Gravis et noxius sanitati *cibus*.

مَأْقِطٌ Locus belli, praelii campus, locus angustior.

مَأْقُوطٌ Lacte acido اقط appellato conditus *cibus, et i. q.* أَقِيطٌ.

أَقْطَنٌ Leguminis genus foliis phaseoli, baccis viridibus, quae paulo minora pisis.

أَقْطِي ἀκτή Sambucus arbor.

اقليت Aristolochia *dubia? Forsk. Flora p.* cxx.

اقْليد *Vox Pers.* Clavis.

اقليدس Euclides, *meton.* Geometria.

اقليم κλίμα Clima, regio terrae.

آقَنَ *pro* أَيْقَنَ Certum fecit.

أَقْنَةٌ *i. q.* وُقْنَةٌ *Pl.* أُقْنَاتٌ, أُقَنٌ Fovea in terra, Structura ex lapidibus confecta.

أَقَنْثَالُوقِي ἄκανθα λευκή.

أَقَنْثِيُون ἀκάνθιον.

أُقْنُومٌ *Pl.* أَقَانِيمُ Radix, hypostasis, persona.

أَقْهٌ *(i. q.* قَاهٌ) Obedientia.

أَقِيَ Abhorruit, fastidivit *ob morbum (cibum) c. a.*

اقاة *i. q.* وَقَاة.

أَكَّ *F. o. n. a.* أَكٌّ *vid.* عكّ 1) Fervidus, aestuosus fuit (dies vento quiescente); 2) Propulit (aliquem) *c. a. p.*; 3) Pressit (aliquem) *c.* a_4 *p.*; 4) Angustum fuit pectus alicuius. VIII Fervidus, aestuosus fuit *dies*, pressus fuit, gravis, magna fuit res alicui in angustiam redacto, molestius eam tulit *c.* من *r.*, collisi sunt inter se (pedes).

أَكٌّ Fervidus, aestuosus *(dies)*.

أَكَّةٌ Fervor, aestus, *sec. nonn.* aestus vente quiescente summa calamitas, malignitas temperamenti, invidia,

odium, mors, quum aliquis cum ira in aliquem se convertit, tumultus.

أَكِيكٌ Fervidus, aestuosus (*dies*).

أَكَاكَةٌ Vehementia calamitatis.

أَكَأَ *F. a.* Testibus adhibitis debitorem obligavit. IV *n. a.* إِكَاءَةٌ Rem quum peragere vellet, altero superveniente timens eam deseruit (*hoc et sub* كاء *in Camuso locum obtinuit*).

أَكْتَمَكْتُ *et c.* ث (*vox Indica*) Aëtites.

أَكَجٌ *Coll.* Pomum sylvestre, mepsili genus, fructui oxyacanthae similis.

أَكَدَ Trivit in area (triticum) *c. a. r.* II (*vide* وكد) *n. a.* تاكيد Constrinxit, nexuit, compegit, firmavit, confirmavit *c. a.* IV *Id. c. a.* V Firmatus fuit.

اكاد *Pl.* أَكَائِدُ (*conf.* وكاد) Lorum quo alligatur supercilium ephippii (قربوس) ad duo latera ephippii.

أَكِيدٌ *F.* ة Firmus, compactus.

تَأْكِيدٌ *Id. it.* Additio vocis qua vis sententiae augeatur, تاكيد لفظى Repetitio eiusdem vocis ad vim sententiae augendam, تاكيد المدح بما يشبه الذم *In rhetorica hoc pertinet ad id quod* بديع معنوى ornamentum sensus *appellant ut in hoc Hamasae versu* ولا عيب فيهم غير أن سيوفهم بهن فلول من قراع الكتائب „Non est in iis vitium, nisi quod eorum gladii rupti sunt in acie conflictu catervarum."

تَأْكِيدٌ *i. q.* أَكَائِدُ.

أَكْرٌ *n. a.* Fodere et fossura, terrae fossio.

أُكْرَةٌ *Pl.* أُكَرٌ Puteus, fovea in qua se colligit aqua et ex qua hauritur pura, *non bene pro* كرة sphaera, globus.

أَكَّارٌ *Pl.* أَكَرَةٌ Fossor, agricola.

إِكْرَارٌ Heliotropium.

تَأَكَّرَ V Foveam fodit (*ab* أُكْرَة).

مُؤَاكَرَةٌ Quum aliquis alteri agrum colendum dat pro parte proventus.

أَكَارِعُ *vid.* كرع.

أُكْرُوهَكْ Sarcocolla.

أَكْسُونَافِن Octodecim drachmae *Avicenn. lib. V. p.* 268.

أُكْشُوثٌ *i. q.* كُشُوثٌ Cuscuta.

أُكْشُوفَافُون ὀξύβαφον Acetabulum *i. e.* mensurae genus. Est heminae quarta pars *i. e.* quindecim drachmae.

إِكَافٌ *Pl.* أُكُفٌ (*vid.* وكاف) Clitella asini, muli, equi, non cameli.

أَكَّفَ *n. a.* تاكيف Ligavit, strinxit clitellam super *c. a. p.*, Fecit, sumsit clitellam *c. a. r.* IV Clitellas imposuit *c. a. p.*

أَكَّافٌ Clitellarius, is qui clitellas vendit aut conficit.

أَكَلَ *F. o. n. a.* أَكْلٌ, مَأْكَلٌ 1) Edit, exedit, corrosit, consumsit; 2) *n. a.* إِكْلَةٌ, أُكَالٌ, أَكَالٌ Scabit, fricuit (*caput*) *c. d. a.*; 3) Quaestum fecit, lucratus fuit, أُمِرْتُ بِقَرْيَةٍ تَأْكُلُ القُرَى اى يَفْتَحُ أَهْلُهَا القُرَى وِيَغْنَمُونَ اموالها. b) أَكِلَ *n. a.* أَكَالٌ 1) Exesus fuit (dens, os, lignum); 2) Pruritu et rosione laboravit (camela) ob pilosum in utere foetum. II *n. a.* تاكيل Edit, edendum dedit alicui aliquid *c. d. a.*, pavit, فلان ظل مالى يؤكّل ويشرّب *i. e.* Pascit ubi vult, فلان اكل مالى وشربه *i. e.* Dat opes meas hominibus. III آكل *et* واكل (*minus bene*) *n. a.* إِكَالٌ *et* مُوَاكَلَةٌ Cum altero una comedit *c. a. p.* IV Edendum dedit *c. d. a.*, Coniecit *in ignem lignum*, fecit ut illud consumeret *c. d. a.*, Susurronem egit, obtrectatione inimicitias excitavit *c.* بين, Maturos sapidosque fructus tulit (palma, seges), aliquem in potestatem alterius redegit *c. a. p.* V *Pass.* I *et i. q.* أَكَلَ, *tum* effulsit, exarsit *ira c.* من *p.* VIII Comesus fuit, corrosus fuit, magnus fuit splendor (nubis, fulminis, stibii etc.), exarsit, accensus fuit *ira c.* من. X Petiit ut sibi cibum apponeret *c. d. a.*, Comedendum cepit, devoravit *infirmos*, opes eorum absumsit *c. a. p.*, opes vi eripuit easque devorare voluit.

أُكُلٌ Quidquid editur, edulium, penus, id quo sustinetur vita (*de mortuo dicitur* انقطع اكله), fructus arborum *spec.* palmae, seges, bona mundana, densitas, firmitas, spissitudo (panni), intelligentia, prudentia, ذو اكل Fortunatus, locuples.

أَكِلٌ Rex, tyrannus, edens.

أُكُلٌ *i. q.* أُكْلٌ.

آكِلٌ *Pl.* آكَالٌ Rex, tyrannus, *Pl.* أَكَلَةٌ edens; آكِل نفسه Euphorbium, ذووا الآكال Domini tribus eiusque principes, (*in Kamuso* آكال principes *ut Djeuharii error vituperatur*), هم اكلة راس Pauci sunt, آكال الجند Stipendium militare, اكال الملوك *i. q.* مآكل الملوك.

أَكَالٌ Cibus, esca.

أَكَلٌ Prurigo, *spec.* quae camelo accidit ex hirsutiore foetu qui in utero continetur.

أَكْلَةٌ Una comestio, pastus unus, quo quis satiatur, obtrectatio.

إِكْلَةٌ Edendi modus, Pruritus, Gangraena, scabies, obtrectatio.

أُكْلَةٌ Maledictum de absente, انه لذو أُكْلَة Traducit absentes.

أُكْلَةٌ *Pl.* أُكَلٌ Buccella, crustulum, esca, obtrectatio.

أَكِلَةٌ Foetum pilosum in utero gerens, pruriginem percipiens, prurigo (*Krebs*).

أُكَلَةٌ Edax *vir.*

أَكُولٌ Edax, helluo.

أَكِيلٌ *F.* ة Qui edit, edax, et qui editur, commensalis, convictor, ovis quae ad venandum lupum aliquo loco ponitur.

أَكَّالٌ Edax, helluo.

آكِلَةٌ Grex, آكلة اللحم Culter, baculus acutus, ignis, flagellum.

أَكُولَةٌ Sterilis (ovis), Segregata ad saginam, Iumentum a feris devoratum.

أَكُولَةٌ Ovis quae ad capiendum lupum aliquo loco ponitur.

أَكِيلَةٌ Res quae editur *et i. q.* اكولة.

مَأْكَلٌ *Pl.* مآكل Locus unde comeditur.

مَأْكَلٌ Lucrum.

مُؤَكَّلٌ Felix, fortunatus.

مِكْأَلٌ Cochlear.

مَأْكَلَةٌ Locus ex quo comeditur, unde cibus capitur, esca, commeatus, frumentum, شاة ماكلة Ovis edendo destinata et pinguefacta.

مَأْكُلَةٌ Commeatus.

مِئْكَلَةٌ Scutella parva tribus sufficiens, catinus quo Arabes scenitae utuntur ad coquendas carnes, lebetis levis viatorii genus, olla parva, omne instrumentum ex quo

مَأْكُولٌ Esus, ضرس ماكول Dens erosus, Cibus, Subditi. De ove, quae ponitur ad venandum lupum, dicitur هي قبيحة الماكول والمواكل.

مُسْتَأْكَلَةٌ Ii qui eripiunt iniuste alienas opes.

إِكْلِيلٌ *Pl.* أَكَالِيلُ (*vide* كل) Corona, res similis cidari, quae gemmis ornatur, statio lunae, Sidus, quod et الاكليل الشمالي *et* الفكة appellatur *conf. Ideler Untersuchung über die Sternnamen p.* 57 *sqq.*, tum hoc nomine tres vel quatuor vel quinque aliae stellae appellantur, quae et nomen اكليل الجبهة habent *ibid. p.* 179 *et* 288, Denique الاكليل الجنوبي tredecim stellas complectitur, quae et nomen القبة *vel* ادحي النعام habent *ibid.* 281, Caro, quae ungulas circumdat, اكليل الجبل Libanotis coronaria, اكليل الملك Sertula Campana, melilotus, Trifolium Indicum. *Sprengel Histor. rei herb. p.* 267, Melilothus. *Forsk. descr. anim. p.* 146.

أَكَمٌ *Coll.* Colles terrae *Pl.* إِكَامٌ, *Pl. huius* أُكُمٌ, آكَمٌ, آكَامٌ.

أَكِمَتْ *c.* الأَرْضُ Omne, quod in terra erat, absumptum est. X Cumulus factus est (locus), mollem invenit (*sedendi locum*).

أَكَمَةٌ *Pl.* أُكْمٌ Collis terrae, cumulus lapidum, locus altior circumstantibus reliquis, locus arduus, durus.

مَأْكَمٌ Clunis protuberans, nates *spec.* feminae.

مَأْكَمَةٌ *Pl.* مَآكِمُ Clunis protuberans, nates *spec.* feminae

مَأْكُومٌ Tristitia affectus.

تَأْكِيمٌ Densitas caudae, magnitudo clunium.

مُؤَاكَمَةٌ Femina magnas nates habens.

مُؤَكَّمَةٌ *Id.*

إِكْمُوبِرَانُ Pastus columbinus, verbenaca.

أُكْنَةٌ *pro* وُكْنَةٌ Nidus avis.

أَكَى (*vid.* أَكَّا) Securitatem a debitore per testes adhibitos sibi paravit.

إِكَآءٌ *i. q.* وِكَآءٌ.

أَلْ *cum sequente voce coniunctum est articulus* Hic, haec, hoc. *A poetis interdum ipsi verbo loco* الذى *praefigitur, ut in hoc a Djeuhario citato versu* يقول الخا وابغض العجم ناطقا الى الذى يجدع ربنا صوت الحمار اليُجَدَّعُ, *ubi* اليجدع *est pro* الذى يجدع.

أَلَّ *F. o. i. n. a.* أَلٌّ 1) Concussus, perturbatus fuit; 2) Nituit, purus fuit (color); 3) Se movit, properavit *in incessu c.* فى; 4) Tremuerunt inter currendum et motitati sunt (musculi); 5) Petivit; 6) Propulit, impulit contra aliquem *c.* على; 7) Confodit; 8) Consuit (vestem) cum subductitio panno et intermedio gossypio, punctim acu pingens; 9) *F. i. n. a.* أَلٌّ, أَلِيلٌ, أَلَلٌ Gemuit, extulit vocem precando, exclamavit prae dolore; 10) Sonum s. murmur edidit fluxu suo (*aqua*); 11) Erexit (equus) aures suas *c. a.*; 12) Venari praedam noluit (accipiter). b) أَلِلَ Foetore corruptus fuit *uter lactis*, Corruptus fuit *dens*. II *n. a.* تأليل Extremitate sua acuit, mucronatam effecit *rem c. a. r.*

أَلٌّ Elatio vocis in precibus.

أَلَلٌ *In Dual.* Utraque facies humeri vel carnis duae partes congruentes in humero, inter quas est intervallum super facie ossis in humero, inter quas fluit aqua, quum caro removetur (اللحمتان المتطابقتان فى الكتف بينهما فجوة على وجه عظم الكتف يسيل بينهما ماء اذا نزع اللحم منها), brevitas superiorum dentium *pro* يَلَلٌ. أَلَلَانِ Facies cultri.

إِلٌّ Foedus, iusiurandum, vicinus, propinquitas cognatorum, *secund. alios* omnis res inter duos intercedens, propinqui, affines, radix, origo praestans, minera, odium, inimicitia, dominium vel status domini, nomen Dei, inspiratio, fides, religio, timor in calamitate (*alii hoc cum Fatha alii* أَزْلٌ *legunt in traditione quadam*).

أَلٌّ Primus.

أُلَالٌ Vanus, inanis, error, mendacium. *Coniungitur* الضلال ابن الالال.

أَلَّةٌ *Pl.* إِلَالٌ . أَلٌّ . أَلَلٌ Hasta velitaris, brevior *spec.* latiore spiculo praedita, lignum in cuius capite duo sunt cornua, sonus aquae fluentis, confossio hasta breviore, Gemitus, arma et totus belli apparatus.

إِلَّةٌ *Pl.* إِلَلٌ Cognatio, affinitas, gemitus.

أُلَّةٌ *Pl.* أُلَلٌ Grex qui in remotis est pascuis.

أَلِيلٌ Orbitas (ثُكْلٌ), tremor febris, sonus lapidum et glareae, gemitus, murmur aquae fluentis, fluxus eius.

أُلَالَةٌ Grex qui in remotis est pascuis.

أَلِيلَةٌ Orbitas, grex qui in remotis est pascuis.

تَأْلِيلٌ Videntur esse puncta, quae adhibita re وشم appellata, in cute remanent. *Hamak. specim. catal. p.* 12. *cod.* 143. *l.* 10.

أَلَا *Particula inchoativa composita ex* أَ *num et* لا *non. Variis modis ea utuntur* 1) *ad commonefaciendum et firmandum dictum* أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَآءُ Nonne illi sunt ignari *quod idem est ac* Profecto illi sunt ignari; 2) *Ad culpandum et negandum ut in hoc versu* أَلَا ارْعِوَآءَ لِمَنْ وَلَّتْ شَبِيبَتُهُ وَآذَنَتْ بِمَشِيبٍ بَعْدَهُ هَرَمُ Nonne ei abstinentia est, cuius iuventus iam abiit et nunciavit advenientem canitiem, quam sequitur decrepita aetas; 3) *Ad interrogandum de re negata ut in hoc versu* أَلَا اصْطِبَارَ لِسَلْمَى أَمْ لَهَا جَلَدٌ اذا أُلَاقِى الَّذِى لَاقَاهُ أَمْثَالِى Nonne patientia Selmae est, vel ei fortitudo animi est, quando iis occurro, quibus aequales mei occurrunt; 4) *Ad postulandum leniter et incitandum*: الا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللهُ لكم Nonne vultis lubenter, ut Deus vobis ignoscat!

إِلَا *pro* إِلَى Ad, usque, versus.

أَلَّا *pro* أَنْ لَا Ne, لِئَلَّا Ne.

إِلَّا *pro* إِنْ لَا Si non, إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ Si non fugitis, punibit vos, *Exceptioni inservit* للاستثناء Sin minus, nisi, praeterquam *ut in hoc* فشربوا منه الا قليلا Et biberunt ex eo nisi paucum, *et* ما فعلوه الا قليل Nonnisi pauci id fecerunt, لو كان فيهما الهة الا الله لفسدتا Quod si in iis Deus praeterquam Allah fuisset, profecto corrupti essent, Ne quidem *ut in his* لئلا يكون للناس عليكم حجة الا الذين ظلموا منهم Ne sit hominibus praetextus contra vos, ne quidem iis, qui iniusti sunt. *Et pleonastice ut in hoc versu* حَرَاجِيجُ ما تَنْفَكُّ الا مُنَاخَةً على الخَسْفِ أَوْ تَرْمِى بِهَا بَلَدًا قَفْرَا *et*

elliptice sequente verbo omisso ut in his ولكنهم كانوا يفعلون ذلك مواساة لفقراء رعيتهم وكسرا للنفس عن شهواتها ورياضة لها لتعتاد افضل حالاتها والا فكل واحد منهم صاحب ثروة ضخمة ونخل وحدايق Sed illi hoc faciebant, ut pauperibus subditorum suorum solatium afferrent, animam a cupiditatibus liberarent eamque instruerent, quomodo ad optimam conditionem adsuesceret, sin minus (*i. e.* sin autem alia agendi causa exstitisset, nil obstitit, quo minus aliter egissent); nam quilibet eorum multas opes, palmas hortosque possidebat.

أَلَآءٌ Amari fructus arbor, quo coria inspissantur. *(Male hoc a Djeuhario refertur ad* الو *quamquam duplicem et scribendi et derivandi modum admittit, unde sub radice* الو *in Camuso iterum ponitur.)*

مَأْلُوءٌ Corium hoc fructu inspissatum. (*Djeuhar. item ad* الو *hoc refert, Firuzabadius et hic et illic ponit.*)

أُلَآءِ *et* أَلَّآء *i. q.* أُلَى Hi, hae.

أَلَبَ *F. i. o. n. a.* أَلْبٌ 1) Propulit, compulit (*camelos*) *c. a.*; 2) Propulsi atque in unum compulsi fuerunt; 3) Congregavit (*camelos*) *c. a.*, collegit (*exercitum*); 4) Congregatus fuit, convenit undique *c.* الى; 5) Festinavit, rediit; 6) Semper pluit (coelum). II Vehementer propulit *c. a.*, compulit, Collegit, congregavit *c. a.*, Instigavit, excitavit inimicitias, corrupit. V Congregatus fuit.

أَلْبٌ Validior propulsus, alacritas propellentis, collectio, coetus, prima ulceris obductio, propensio in amorem, فلان البه مع فلان Quidam propensus est in quendam, Sitis, vehementia febris et aestus, membranula supra vultum pulli, strategema, toxicum, nomen arboris, هُمْ عَلَيْهِ أَلْبٌ وَاحِدٌ Illi contra eum iniustitia et inimicitia coniuncti sunt.

إِلْبٌ Intervallum inter coryphas pollicis et indicis utriusque exporrecti (فِتْر), nomen arboris veneniferae malo medico similis sed minoris et spinosioris, turba congregata, هُمْ عَلَيْهِ إِلْبٌ وَاحِدٌ Illi iniustitia et inimicitia contra eum coniuncti sunt.

أُلْبَةٌ Collectus, turba, coetus (*haec a Golio adducta neque in meo Camuso nec in Zihaho*), Fames, inedia.

أَلَبَةٌ Cupido, studium, sollicitudo, prava imaginatio, malus instinctus (*haec nec in Camuso neque in Zihaho*), Corium *ut* يلبة.

أَلُوبٌ Alacer, promtus ac celer in attollenda urna, frigidior terram verrens (ventus).

تَأَلَّبَ *F.* 8 Crassus et subnixus. Nomen arboris.

مِيلَبٌ Celer.

أَلْبَنْجُ Radicis albae genus, punctis nigris conspersae, quae ex India affertur.

أَلَتَ *F. i. n. a.* أَلْتٌ 1) Diminuit, defraudavit eo quod deberetur *aliquem c. d. a.*; 2) Dimovit, avertit; 3) Continuit, detinuit; 4) Adegit ad iusiurandum vel illud *aut* testimonium petiit eoque constrinxit *c. a. r.* IV *n. a.* إِيلَاتٌ *et* أَلَاتٌ *n. a.* أَلْتٌ *i. q.* I. 1.

أَلْتٌ Falsa suspicio, criminatio iniqua.

أُلَاتٌ *Pl. sine sing.* Praeditae, habentes.

أَلْتُ *pro* أَلَّتِي Quae, *conf.* أَلَّذِ.

أَلَّتِ *Id.*

أَلْتَةٌ Donatio pauca, donum exile, iusiurandum falsum.

أَلُوجٌ Species herbae مُخَلِّصَة dictae.

أَلُوجُ *Pers.* الواه Acorus.

الخ *Scripturae compendium pro* الاخر Et caetera.

إِيتَلَخَ Confusum, perturbatum fuit negotium *c.* على *p.*, motum, commotum fuit (*quod in ventre erat*), excrevit, magna evasit (*planta*), in acorem (lac) versum fuit.

أُلِدَ *pro* وُلِدَ Natus fuit.

أَلَدُّ *vid.* لد.

أَلْدَةٌ *pro* وِلْدَةٌ Puella.

أَلَادَةٌ *pro* وِلَادة *nom. act. a* ولد.

أَلِيدَ *Dem. ab* أَنْدَدُ *vel* أَلَدّ.

تَأَلَّدَ Attonitus fuit.

أَلَّذِ, أَلَّذِ, أَلَّذِي, أَلَّذِيُّ, أَلَّذَيَّا *Dem.* *Fem.* أَلَّتْ, أَلَّتِ,

أَلَّتِي *Demin.* اللَّتَيَّا Qui, quae, quod. (*In idiomate vulgari pro Pl.* الذين *in usu est* الذي, *et in Fem.* التي.)

Observandum vero est, rariores formas, quae in cel. de Sacy grammatica adducuntur, non nisi apud poetas, vel apud singulas Arabum tribus in usu esse. الذى — الذى Hic — ille, الذى Quod (*dafs*).

أَلَزَ *F. i. n. a.* أَلْزٌ 1) Adhaesit, inhaesit; 2) Deditus fuit *c. a. r. et* ب *r.* b) أَلِزَ *F. a.* Inquietus fuit, palpitavit.

أَلَسَ *F. i.* Perfidus fuit, decepit. b) أُلِسَ *n. a.* أَلْسٌ Confusus fuit mente. III Perfidus fuit, decepit. V Doluit, dolorem percepit, alteratus, commotus fuit.

أَلْسٌ Perfidia, fraus, deceptio, mendacium, furtum, consilium falsum, crimen, corruptio naturae, origo vel radix prava, insania.

أُلَاسٌ Insania.

أَلُوسٌ Res, aliquid. (*Gol. e Camuso; sed in edit. Calc. non legitur.*)

أَلَسَّا Amni.

مَأْلُوسٌ Insanus, daemone obsessus, Lac corruptum.

أَلْأَسْفَاقِس *ἐλελίσφακον* Salvia.

أَلُوسَن *ἄλυσσον* Alysson.

الطَّسْتُ Styrax Indica.

أَلْأَطِينِى *ἐλατίνη* Convolvulus magicus.

أَوْلَعُ Mentis alienatio, insania.

مَأْلُوعٌ Fatuus, insanus.

مَأْوَلَعٌ *Id.*

أُلُغٌ (*videtur vox Tartarica*) Magnus.

أَنُوغٌ *Id.*

أَلْفٌ *Pl.* أُلُوفٌ, آلَافٌ *masc.* Mille, millenarius numerus.

أَلَفَ *F. i.* Dedit mille *c. a. p.* II Mille fecit, millenario numero explevit, mille evasit. IV Mille fuit, mille fecit, explevit eorum numerum ut mille essent *c. a.*

أَلِفَ *F. a.* 1) Assuetus fuit (*loco*) *c. a.*, Mansuefactus fuit; 2) *n. a.* إِلْفٌ, أَلْفٌ Assuevit *c. a.*; 3) Copulavit, coniunxit. II *n. a.* تاليف (*ductum a nomine litterae* الف) Scripsit litteram الف, Iunxit, coniunxit *c.* بين *p.*, collegit in unum, ordinavit, composuit *librum.* III *n. a.* الإِلَافُ (*consuetudo, familiaritas*), مُؤَالَفَةٌ Consuevit familiariter, assuevit (loco) *c. a. l.* IV Familiarem reddidit *c. a. p.*, familiaris fuit, sociavit, assuevit *c. a. l.*, didicit, coniunxerunt arbores et aquam (*cameli*). V Sociatus, iunctus fuit, societatem inivit, coluit, coniunxit, colligavit, exercuit, assuefecit, adulatus est, et benigne tractavit aliquem, ut eum propensum erga se redderet *c. a. p.* VIII Consociatus, iunctus fuit, societatem, familiaritatem coluit.

إِلْفٌ *Pl.* آلَافٌ Familiaris, socius, consuetudine iunctus, Mulier cui quis familiaris est et consuescit.

أَلِفٌ Caelebs, Familiaris, adsuetus, Littera Elif (*haec littera* ا, *ut in initio libri sub* ا *indicavimus, variis nominibus appellatur. Praeter illa apud Grammaticos plura ei sunt nomina ut* 1) الف التانيث المقصورة *in voce* صُغْرَى *vel* الْعَصَا; 2) الف التانيث الممدودة, *ut in* بَيْضَاءُ; 3) الف الوقاية Elif Cautionis *i. q.* فاصلة *quod vide sub* ا; 4) الف مَلْسَاءُ *i. q.* الف مقصورة; 5) الف التسوية Elif interrogationis, cui ام respondet; 6) الالف واللام *est articulus* ال), Vena vel nervus (عرق) in interiore parte superioris brachii usque ad cubitum, Unum in omni re.

آلِفٌ *Pl.* أُلَّافٌ Familiaris, socius. *F.* ة, *Pl.* آلِفَاتٌ, أَوَالِفُ.

الإِلَافُ Diploma, quo conceditur alicui ius habitandi.

الإِلَافُ *pro* وِلَافٌ *nomen actionis a* وَلَفَ.

إِلْفَةٌ Mulier cui quis familiaris est et consuescit.

أُلْفَةٌ Familiaritas, consuetudo, amicitia, Omne consilium in eo ponere, ut alterum in rebus ad vitam necessariis acquirendis adiuvet.

أَلُوفٌ *Pl.* أُلُفٌ Valde familiaris.

أَلِيفٌ *Pl.* أَلَائِفُ Familiaris, socius, assuetus.

إِيلَافٌ Foedus, clientela.

تَأْلِيفٌ *nom. actionis* II. تاليف الغنام Concentus musicus, التاليف *et* التالف Quod plures res, sive mutua quaedam relatio sit inter partes earum, sive non sit, ita ponuntur, ut uno communi nomine comprehendi possint. *Harum vocum significatio generalior est, quam vocis* ترتيب. *Pl.* تواليف Compositio libri.

مَأْلَف Locus familiaritatis, ubi quis consuescit aut esse solet, mansio consueta, Arbor frondosa ad quam ferae accedunt, quod ei assuefactae sunt.

دايرة المُؤْتَلِف *(in prosodia)* Circulus secundus, ita appellatus, quod omnes pedes in eo ex septem litteris compositi sunt.

مُؤَلَّفَة *nempe* المُؤَلَّفَة قُلُوبُهُم Sunt principes Arabum, quibuscum Dei iussu propheta societatem inivit et quibus dona dedit, ut eos, qui pone essent, ad Islamismum instigarent.

أَلَقَ *F. a. n. a.* أَلْق *et* إِلاَق 1) Mentitum est *fulmen*, quum ei pluvia non succederet; 2) Fulsit, splenduit. b) أَلِقَ *n. a.* أَلْق (*conf.* ولق) Mentis alienus, insanus fuit. V Fulsit, rutilavit (fulmen), Ornata, compta fuit (femina), *aut* accinxit se et caput extulit ad litigandum. VIII Fulsit, rutilavit.

إِلْق Lupus *et (interdum)* simia femina. *(Simia mas, Djeuhario et Firuzabadio monentibus, non* إلق *vocatur, sed* رباح *et* قرد.)

إِلاَق Fulmen fallax, cui pluvia non succedit.

إِلَّق *i. q.* مُتَأَلِّق.

إِلْقَة *Pl.* إِلَق Lupa, simia femina, Audax, intrepida femina.

أَلْقَة Splendor.

أَوْلَق Mentis alienatio, insania.

أَلَقَى Mulier praeceps ad iram.

أَلاَّق Mentiens (fulmen).

أَلُوقَة Cibarii delicatioris genus aut cibus cremore lactis et dactylis recentibus concinnatus, butyrum recens *(de hoc, quod Golius affert, dubito)*.

مِيلَق Stupidus, vel mente laborans, perculsus.

مَأْوُلَق Mente captus, insanus.

مَأْلُوق Insanus, Legatus (*pro* مالوك).

أَلَكَ *pro* علك Mandit *(fraenum) et pro* أَلأَك Misit *c. a. p. et* الى *r.*

أَلُوك Apostolus, legatus, *et i. q.* مالوك *et* مالوق.

أَلُوك Missio, legatio a rege missa, nuntius, epistola.

أَلُوكَة *Id.*

اِسْتَأْلَكَ X Portavit epistolam.

مَأْلُك *Id.*

مَأْلُكَة *Id.*

مَأْلَكَة *Pl.* مَآلِك *Id.*

مَأْلُوك Legatus.

أَلَمْ An non? an nondum? ecquid?

آلم Vox Corani incerta, fortasse abbreviata, ita ut littera quaeque vocem indicet. *Varie explicatur ut* انا الله اعلم Ego Deus sum sapientissimus, *vel* الله لطيف مجيب Deus est clemens et exaudiens, *vel* الله جبريل محمد Deus Gabriel Mohammed.

أَلِمَ* *F. a. n. a.* أَلَم Doluit *c.* من *corporis.* IV Dolore affecit *c. a. p.* V Dolore affectus est *c.* ب, ل, من *r.*, تألّم درزه In summas angustias incidit, *et apud poetas sensum transitivum habet* dolore affecit.

أَلَم *Pl.* آلام Dolor.

أَلِم Dolens.

الأمَ *pro* الى ما Usque dum, quamdiu.

أَلَمَّا *i. q.* أَلَمْ.

أَلِيم Qui dolorem infert, dolore plenus, Instrumentum musicum. *Reisk. Chrys.* 168, 1.

أَلُومَة Vitium, turpitudo.

أَيْلَمَة Dolor, motus, sonus, Olus ex quo cornua sicut e faba prodeunt. In duas longas et aequales partes sine difficultate findi potest.

إِيلَمَة Dolor, motus, sonus.

أَلْمَاس Adamas.

أَلَانِيُون ἑλένιον Helenium.

أَلَهَ *n. a.* إِلاَهَة, أُلُوهَة, أُلُوهِيَّة Adoravit. b) أَلِهَ *pro* وَلِهَ *F. a. n. a.* أَلَه 1) Obstupuit, magnum terrorem concepit propter aliquem *c.* على *p.*; 2) Confugit

ad aliquem c. الى *p.*; 3) Securitatem, opem alicui concessit *c. a. p.* II Inter Divos retulit, Deum habuit, fecit *aliquem* (*ab* الاه), In servitutem redegit, pro servo accepit. IV Iuvit, liberavit, tutatus fuit. V Coluit, adoravit, cultui se dedit. X Deo similis fuit.

آلِه *pro* وَالِه.

إِلٰه *et* الاه *Pl.* آلِهَة Numen, Deus, أَللّٰه Deus verus, unicus, (*Hoc nomen omnia nomina, quibus Muhammedani Deum appellant, complectitur*), لِلّٰه Per Deum! Egregie! Euge! انا لله Deo consecrati sumus (*hoc ob frequentem usum pro* انا لله وانا اليه راجعون *quod solatii causa, rebus desperatis, dicere solent*), تَاللّٰه Per Deum! وَاللّٰه Per Deum! واللّٰه اعلم Deus magis gnarus est (*haec verba ponunt, quando de re dubium exstat*).

إِلَـهَة Cultus, adoratio, Dea, idolum, *et collective* idola, serpens, luna corniculata, sol (*conf.* الاهة), cupido, desiderium rei amatae.

آلِهَة Serpens, idola, luna corniculata, sol. (*Tribus littera* ل *gaudet vocalibus.*)

الاهة *i. q.* إِلَـهَة *et* Divinitas, Sol (*sine Articulo et indeclinabile; interdum et articulus additur*).

أُلَاهَة Divinitas.

أُلُوهَة Divinitas.

أَلِيهَة Sol.

إِلٰهِيّ *F.* ة Divinus, علم الالهى Scientia divina, metaphysica, الالهيّة Metaphysica, divinitas, natura divina, علم الالهيات *videtur* Theologia *Tochfat Ichwan alzafa* p. 213.

الاهى *F.* ة Divinus.

الالهيّة Deitas quae in[illegible]itate sua omnes entes complectitur.

أُلُوهِيَّة Divinitas.

أُلْهَانِيَّة Divinitas.

أَللّٰهُمَّ 1) *In precibus idem est ac* يا الله O Deus! 2) *Ante* الّا *vim tribuit orationi et exceptionem aliquam, quae sequatur, raram esse indicat*; 3) *Usurpatur in responsione tam affirmativa quam negativa*, اللّٰهمّ نعم Per Deum! ita est.

أَلَا 1) أَلَى, أُلُوّ, أَلْو *n. a.* يال *pro quo rarius* يالو *F. o.* Defuit minus faciens quam oportuit, officium non implevit *c. a. p. et a. r.*, impar fuit *c. a. r.*, لا الوك Contra te valeo; 2) Cunctatus fuit, tardus fuit; 3) Superbivit, dedignatus fuit; 4) *n. a.* أُلُوّ, أَلْو Reliquit *c. a. r.* II (*nisi sit diversa radix*) أَلّى *n. a.* تَأْلِيَة *et* V *et* VIII Desiit, cessavit, defuit minus faciens quam oportuit, impar fuit, cunctatus fuit, tardus fuit, superbivit, dedignatus fuit. *Dicitur coniunctim* لا دريت ولا اليت *vel* ايتليت *i. e.* ne valeas *conf.* اتليت. X Desiit, cessavit.

أَلِيَ Carnosas habuit clunes.

آل *F.* آلِيَة *Pl. Fem.* أَوَالِي Officio non satisfaciens, Magnam et adiposam habens caudam, magnis natibus praeditus.

أَلًا *Coll.* Arbor specie pulchra perpetuo virens, gustu amara, sub qua daemones versari dicuntur.

أَلَاء *Id.*

الا *pro* أُولَاء Hi, hae.

أَلْو Beneficium, Donum, Globuli stercorei pecorum.

أَلًى *Pl.* آلاء Beneficium.

إِلًى *Id.*

إِلَى *praepositio* 1) Ad, usque *tam temporis terminum, quam loci significat* أَتِمُّوا الصيامَ الى الليل Peragite ieiunium usque ad noctem, من المسجد الحرام الى المسجد الأقصى A templo Sacro Meccae usque ad templum Hierosolymorum; 2) Versus, erga; 3) Apud رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ Domine! carcer apud me magis praeferendus est; ام لا سَبِيلَ الى الشَّباب وَذِكْرُهُ أَشْهَى إِلَيَّ من الرَّحِيقِ السَّلْسَلِ Annon est via ad iuventutem, nam eius recordatio gratior apud me est, quam vinum dulce; 4) *i. q.* مع Una cum, من أَنْصارِى الى الله Quinam sunt adiutores mei cum Deo? 5) *i. q.* من *ut in hoc versu* تقول وقد عاليتُ بالكور فوقها ايُسْقَى فلا يُرْوَى الىّ ابْنُ احْمَرا Dicis, et iam ei (camelae) sellam imposueram, num rigatur?

sed non pleno potu rigatur a me Ebn-Ahmar; 6) *i. q.* فى in, لَيَجْمَعَنَّكُمْ الى يوم القيمة Profecto vos colliget (*in*) die resurrectionis; 7) *pleonastice ut* فاجْعَلْ أَفْئِدَةً من النّاس تَهْوِى اليهم *i. e.* تهواهم (*Plura vero ex his propter verbi ellipsin talia significare videntur*), اذهب اليك Abi ad te, quod tuum est, cura, الأمر اليه Res penes ipsum est, in potestate eius est, الَىَّ Ad me, ad me accedite, اِلَيْكَ Diligentiam adhibe, animum adverte, me missum fac, اليك كذا Cape hoc! اِلَيْكَ عَنِّى Me missum fac, اِلَى أَنْ Donec, الى ما *et* الى الآم Usque dum, quam diu, اِلَى مَتَى Usque quot? اِلَى كَمْ Accipe, tene illud, اِلَى كَذَا Usque quando?

الأُلَى *et* أُلَى *pro* الذين (*poet.*) *et* qui *pro* أُولَى Hi, hae; *pro* الأُوَل *Plural. ab* أُولَى *ut* ذهبت العَرَبُ الالى Arabes priores evanuerunt.

آلى *F.* أَلْيَاء Magnam et adiposam habens caudam, magnis natibus praeditus (*de femina melius dicitur* عَجْزا).

آلى IV Iusiurandum dedit *it.* آلى يمينا Iuravit, آلى من امرأته Iuravit se abstenturum coniuge per quatuor menses, آلى *c.* المَكَانُ Globulis stercoreis pecorum repletus fuit locus (*conf.* رألو). V *et* VIII Iuravit.

أَلَاءٌ Boves sylvestres; 2) *Coll., sed quoque ut singularis, nom. unit.* أَلَاءَةٌ Arbor specie pulchra perpetuo virens, gustu amara, sub qua daemones versari dicuntur.

أُلَا *et* أُلَاكَ *pro* أُولَى Hi *ut* ما بَيْنَ أُلَاكَ وأُلَا.

أُلوا *Plur. sine singul.* Habentes, praediti. (*Plures* ذو *pro singulari huius vocis habent.*)

أَلْوَةٌ Iuramentum, iusiurandum, sagittae iactus, stadium, copia rerum, vitae ubertas affluens, Lignum quo suffitur.

أُلْوَةٌ Iuramentum, iusiurandum.

أَلْوٌ Sagittae iactus, stadium, copia rerum, vitae ubertas affluens, Lignum quo suffitur.

أَلْيَةٌ *minus bene* اِلْيَةٌ *et* لِيَّةٌ *Pl.* أَلَايَا, أَلَيَاتٌ *Dual.* أَلْيَانِ Cauda ovis pinguis, adiposae clunes, nates, *vel* adeps qua protuberant nates, sura tibiae, pulpa femoris, carnosus et assurgens musculus pollicis, caro in thenare pollicis, *et i. q.* مَجَاعَة.

أَلْيَةٌ Pudenda, Latus.

أَلَى Magnam et adiposam habens caudam, magnis natibus praeditus, Is qui multum iurat.

أَلَّاءٌ Qui vendit adiposas ovium caudas et adipem.

أَلْيَانُ *et* أَلْيَانٌ *F.* ة Amplam et valde adiposam caudam habens, carnosis natibus praeditus.

أَلِيًّا Iusiurandum.

أَلْوَةٌ Iuramentum, iusiurandum.

أُلْوَةٌ *Id. et* Vitae ubertas, Lignum quo suffitur.

أَلِيَّةٌ *Pl.* أَلَايَا *Id.*, الّا حَظِيَّةٌ فَلَا أَلِيَّةٌ Quod si non assequor, tamen non desinam cum diligentia quaerere.

أَلِيَّةٌ *Pl.* أَلَاوِيَةٌ Vitae ubertas, Lignum quo suffitur.

أُلَالَاءٌ Hi, hae.

مِيلَاةٌ *Pl.* مَآلِي Sudarium, seu byssi pars, quam femina manu tenet in planctu.

مَأْلُوٌّ Arboris الا cortice vel fructu concinnatus *uter.*

مَأْلِيٌّ *Id.*

اليبتون Arbor quae si prunis iniicitur foetidum emittit odorem.

أَمْ (*Particula interrogandi quae in medio interrogationis ponitur, neque cum ا hoc modo coniungi potest* اعندك زيد ام عندك عمرو) An? ازيد فى الدار ام عمرو Num Said in domo est an Amru, أَمْ هَلْ Anne? أَمْ هَلْ عندك عمرو Anne apud te Amru est? Num vero? quin, immo, quinimmo, انها ابل ام شاء Cameli sunt, imo oves, *tum et supervacaneum est apud poetas, conf. Hamas. p.* 128. v. 3.

أَمَّ *F. o. n. a.* أَمٌّ 1) Petivit, contendit aliquo, intendit aliquid, proposuit *c. d. vel* أَنْ; 2) (*denom. ab* أُمّ) *n. a.* أَمٌّ Percussit in medio capite, perfregit caput usque cerebri meningem, quae ام vel ام الدماغ appellatur *c. a. p.*; 3) Praecessit, Praeivit exemplo suo *c. a. p. vel c.* ب *p.*, docuit; 4) Praecepit quid faciendum, praefuit. b) أَمَّ *pro* أَمُمَ *n. a.* أُمُومَةٌ (*denom. ab* أُمّ) 1) Mater fuit; 2) *n. a.* أَمَمٌ Propinquus fuit, prope accessit. II (*pro quo et* يَمَّمَ) Proposuit faciendum *c. a. r.*

III Manifestus, clarus fuit, propinquus fuit, appropinquavit, consensit. V (*pro quo* تيمم) Contendit ad aliquid, proposuit faciendum, terrae pulvere, quum aqua non adesset, defricavit membra ea, quae lavari ante orationis sacra ex lege debent, Pro matre accepit, matris loco habuit *c. a. p.* VIII إيتمّ *et pro hoc* إيتمى Proposuit rem faciendam *c. a. r.*, sectatus, imitatus fuit *c.* ب, sumsit pro duce et qui praeiret, *c. a.* X Pro antistite, praeside eo, qui sacra praeiret, habuit *c. a.*, Matris loco habuit *c. a. p.*

أمّ Intentio, propositum.

أمّ Mater *Dual.* أمّان Parentes *it.* mater et matertera *Pl.* أمّات (*sed hoc, ut contendunt nonnulli, de bestiis*, *de hominibus* امهات), يا أمّت O mater mea! اشبه فلان أمّه Aliquis debilis et infirmus est, لا أمّ لك Non est mater tibi, *vituperandi et laudandi formula; tum:* Radix, principium, quod in quavis re praecipuum est, Quaelibet res cui aliae adhaerent, *et* ipso de principe gentis, causa, unde quid dependet, aut id quo quid continetur, gens, natio, tribus, uxor viri aetate provecta, familiae servus, mansio, habitaculum, locus, sepulchrum, امهات Elementa corporis simplicia, *et* Cutis, qua continetur cerebrum, locus ubi continetur *pro* ام الدماغ *et* ام الراس *quae vide. Praepositum nominibus diversas efficit metonymias et usurpantur tum ad notanda nomina propria tum appellativa (conf.* ابو) *ex. gr.*

أمّ احدى وعشرين Gallina.
— اذن Mus vel glis femina.
— ابريح Corvus.
— الابرد Pardus.
— البنين Titulus ut videtur servae quae filios genuit.
— بيت الله Mecca.
— النبض Struthiocamelus.
— التنايف Desertum longinquum.
— توبة Formica.
— تونب Asina.
— تومة Concha margaritifera.
— ترمل Hyaena.
— الثلثين Struthiocamelus (*a triginta, quae parit, ovis*).
— المثوى Hospita, materfamilias.
— جابر Pulmentum.

أمّ جبوكرى Mors, infortunium, aerumna.
— جبين Chamaeleon.
— الجلع Tempus, fortuna, infortunium, aerumna
— الجراف Clypeus, situla.
— جرذان Species dactylorum.
— جعر Camela.
— جعار Hyaena.
— جعور *Id.*
— جعران Avis رخمة.
— الجلول Arca noae. *Forsk. descr. anim.* p. XXVI
— جندب Vigilia.
— الجوازل Columba, Avis Katha.
— الجيش Vexillum.
— الحباحب Animalculum nocte lucens.
— حثور Hyaena.
— حسان Animalculum simile volae manus.
— حسون Hyaena.
— حشف Dorcas.
— حفصة Anser.
— حفطة Gallina.
— حلس Asina.
— حمارش Animalculum nigrum in aqua vivens multis pedibus proeditum.
— حوار Aquila.
— الحباب Vinum.
— خيتور Hyaena?
— الخراب Noctua (*fem.*), glis.
— الخشف Dorcas.
— خشاف Mors.
— خفاش Infortunium, calamitas.
— خنور Hyaena.

أُمّ دَرْزَة Mundus.
— أَدْرَاص Mus يربوع vel talpa.
— دَرِين Angustia, terra germinis expers.
— دَفْر Mundus.
— دلدل Echinus.
— الدِّمَاغ Meninx.
— الدنيا Bagdadum.
— الدَّهْيَم Aerumna.
— الرَّأْس Vertex capitis, cerebrum, cutis tenuior super cerebro.
— اربع واربعين Scolopendra adhaerens. *Forsk. descr. anim.* p. XXI *et* 87.
— الرَّبَيْق Magna afflictio, aerumna.
— الرَّجُل Uxor aetate provectior.
— رُحْم Mundus *et* Mecca.
— الرَّذَايِل Ignorantia.
— مِرْزَم Boreas, frigidus ventus.
— رِسَالَة Avis رخمة appellata.
— راشد Glis.
— الرَّقُوب Mors.
— رقاش Pardus.
— الرُّمْح Vexillum *inpr.* hastae affixum.
— الزَّأْر Leaena.
— زَوْبَعَة Typhon.
— الزاير Leaena.
— السَّخَال Capra.
— السَّمَاء Via lactea.
— سملح Felis fem.
— ساهرة Scorpio.
— سُوَيْد Nates, anus, equus.
— شُبَيْقُونَة Avis quae apud asinos et oves est muscas edens.
— شبل Elephas fem.

ام شاذن Dorcas.
— الشريطه Raia piscis. *Forsk. descr. anim.* p. VIII.
— الشعور Aquila fem.
— الشُّوْه Aquila.
— شَمْلَة Sol, mundus, vinum.
— صَبَّار Locus lapidosus.
— الصَّبِيّ Cerebrum.
— الصِّبْيَان Bubo fem., Larva, terriculamentum puerorum, epilepsia.
— الطَّبَق Testudo, *et* afflictio, calamitas.
— الطريق Via magna regia, hyaena.
— الطَّعَام Triticum, stomachus.
— الطِّفْل Mulier cum infante suo.
— الطلا Dorcas.
— طلبة Aquila fem.
— طَلْحَة Pediculus (قمل).
— الظِّبَاء Campus.
— معبد Rana.
— عُبَيْد Desertum vacuum.
— عَبُور Hyaena, infortunium.
— عَتَّاب Hyaena.
— عَتْبَان Hyaena.
— عَجِيبَة Avis Rachma.
— عجلان Avis فتاح.
— عَرِيط Scorpio.
— عَزْم Equus. ام عزمه Nates eius.
— عَقَبَة Pediculus (قمل).
— علي Oniscus asellus. *Forsk. descr. anim.* p. XXIV.
— عامر Hyaena fem.
— عَمْرو Hyaena.
— عُوَيْمر *Id.*

أُمّ عَوْف Locusta *(fem.)*.

— عَبْرار Avis سبنطر.
— عيسى Chamaeleon.
— غَيْلَان Spina Aegyptia.
— الفَرَج *i. q.* خُنْذابة.
— فَرْوَة Ovis, bubala.
— الفَصَائِل Scientia.
— القُبُور Hyaena.
— القُرْآن Primum caput Corani *aut* quilibet versus certus qui de legibus aut praeceptis et statutis agit.
— القِرْدَان Postica extremitas pedis equini in scrobem desinens, cui ungula antrorsum opponitur.
— القِرَى Ignis.
— القُرَى Mecca.
— قَسْطَل Infortunium, mors, *sec. al.* nomen feminae, *sec. al.* bellum.
— قشْعَم Adversa fortuna, aranea, mors.
— قَمْل Vultur.
— قُوب Infortunium.
— القَوْم Praefectus populi. *(Contumeliae causa alicui dicitur.)*
— قَيْس Avis رخمة appellata.
— كَبير Avis رخمة.
— الكِتَاب Tabula decretorum Dei, Dei decreta, *aliis* prima Corani Surata, vel Coranus totus, vel dicta Corani iudicialia, *et i. q.* العقل الاول.
— كَلْب Nomen arboris montanae foliis salignis.
— كَلْبَة Febris.
— كَيْسَان Genu, Cubitus *et* Quod pedum extrema in alterius nates illiduntur.
— مَلْدَم Febris
— مِلْدَم *Id*

أُمّ اللُّهَيْم Mors, infortunium.
— لَوْح Aquila.
— لَيْلَى Vinum.
— مَازِن Formica.
— الاموال Ovis.
— المُنابح Canis.
— المَنْزِل Hospita.
— نَافِع Gallina.
— النُّجُوم Via lactea, coelum, *sec. al.* sol.
— النَّدَامَة Festinantia.
— نَوْفَل Hyaena.
— النُّور Virgo Maria.
— هُبَيْرة Rana femina.
— الهِنْبِر Asina (Hyaena apud Fesaritas)
— الهَيْثَم Aquila.
— وَحْش Desertum.
— الوافِرَة Mundus.
— الوَلَد Serva quae hero suo ab ipso liberos peperit
— الوَلِيد Gallina.

أَمْم Mediocriter distans magis tamen remotum quam propinquum, propinquitas, Res parva, levis, propinqua, من امم E propinquo, propediem, Manifestus, facilis, paucus, intentio, scopus, على امم Data opera, Medius, oppositus, e regione, دارى امم داره Domus mea e regione domus eius.

أَمَامَ Coram, ante, أمامك Caveas.

أَمَام Anterius, quod coram oppositum.

إمَام *Sing. et Pl. tum Pl.* أئمة *rar. deminut.* أُيَيْمَة Praeses, praepositus, antecessor, quem alii sectantur et imitantur, *spec.* qui praeit populo sacros ritus et sacrorum antistes, ad quem alii tendunt, quemque sectandum proponunt, Is per quem legatio perfecta in rebus divinis et mundanis exsti-

tit, Rex, imperator, dux exercitus, dux, index viae, dux camelorum, qui praecinendo eos ducit, camelus dux qui camelos alios praeeundo velut ducit, Via aperta, manifesta, Liber quo quis docetur et dirigitur, Coranus, Exemplar omne, quod ad sequendum vel imitandum proponitur, idea, canon seu regula lignea (*et* تر *appellata*) quae adhibetur ad servandam rectitudinem in aedificando, moderator rei et concinnator, id quod discit puer quotibet die, versus Kiblam directio, chorda, amussis, funiculus quo dirigitur structura, tabula observanda, decreta Dei, rerum futurorum series et norma subiecta divinae providentiae, tractus terrae ac solum, tractusque viae, *pec.* qui ducit ad Kiblam *i. e.* templum Meccanum, quo dirigunt preces.

أمة Gratia, beneficentia, beneficium, vitae regula, religio, status, conditio, modus, forma, res, commoda vitae, munus praesidis, sacerdotium, imitatio Imami *s.* summi sacerdotis, mater.

أمة *Pl* أمم Coetus, multitudo, gens, familia viri, populus *praes.* unius legis, religionis vel instituti asseclae, sectatores, vir continens bonum, Imamus, summus sacerdos, antistes, multitudo ad quam legatus missus est, orthodoxus, quodlibet animalium genus ab aliis distinctum, maior pars viae, facies, regula vitae, religio, tempus *ita* أمة معدودة tempus certum, spatium temporis definitum, Obedientia, corporis statura, facies, modus, forma rei, mundus, creaturae, alacritas, sciens, gnarus, mater, uxor annosa *viri*, habitaculum, famulus gentis.

أميم *Pl.* أمايم Percussus in capite et perfracto cranio vulneratus usque meningem *s.* hanc ipsam laesam, lapis quo quis ita percussus fuit, praestans statura.

أمي Maternus, Idiota qui nec scribere nec legere novit et qui haud quicquam didicit, ignarus rerum, vecors, negligens, durus, inlustus, pauca loquens.

أمان *i. q.* أمي.

آمة Capitis, quae ad cerebrum pertingit, eo tamen illaeso fractura.

امامة Munus praesidis *s.* antistitis ac praefectura.

أمامة Trecentorum camelorum turma.

أمومة Maternitas.

أميمة Lapis quo caput alicuius frangitur (*Gol.*).

أميمة Matercula, Lapis quo perfringitur caput, malleus fabri ferrarii.

أمية Maternitas.

الامامية Ii qui soli Ahlio Imami auctoritatem tribuerunt et caeteros Muhammedis socios pro incredulis habuerunt Hi numero duodecim millium contra eum, quum arbitri inter eum et Moahwijjam constituerentur, rebellarunt et eum incredulum esse declararunt

موءم Clara, distincta *res*, Conveniens, consentiens, *dicitur* هذا امر موءم *i. e.* مقارب [illegible] مقارب.

مأموم Is in cuius capite vulnus usque ad cerebri cutem (أم الراس) pertingit, Usque, ad cerebri cutem pertingens *vulnus*, Erosum gibbum habens *camelus*.

أما Annon? procul dubio, profecto, أما والله لو تعديتها لقتلتك Profecto per Deum! si eam transiisses, te occidissem, Scito *c.* أن.

أما (*hoc ad inducendum sermonem initio adhibent, tum sequitur ut* ف اما عبد الله فقايم Quod attinet ad Ahbd-Allahum, et stat), Quidem, autem, quod attinet, *Interdum pro* أما بعد, اما *ellipt.* Praemissis praemittendis s. laude Dei etc.

إما (*poet. pro* إن) Si, quodsi (*ut sit pro* إن ما) *ut* اما تاتنى اكرمك Quodsi ad me veneris, honore te prosequar, Aut, اما.... اما Aut.... aut (*quum aliquis dubitat*): جاءنى اما زيد واما عمرو Aut Said, aut Amru ad me venit.

أيما *i. q.* أما (*praecipue apud poetas*).

إيما (*pro* إما) Aut, *ut* ايما الى جنة ايما الى نار Aut in paradisum aut in infernum.

الامبرباريس *i. q.* بربريس *Vox Graeca, Pers.* زرشك Grana acida, Berberis.

امبروسيا Ἀμβροσία.

أمت *F. i. n. a.* أمت 1) Determinavit, coniectavit quantum esset *c. a. r.*; 2) Intendit *aliquid c. a. r.*; 3) Curvus fuit, curvus evasit; 4) Acclivis, declivis evasit; 5) Altus evasit. II Determinavit.

أَمْتٌ *Pl.* أُمُوتٌ, آمَاتٌ Curvum, Passim deprimi et attolli, *inde* امتلا السقاء فما بها امت Plenus est culeus et non in eo quicquam protuberans aut inaequale. Diversitas (opinionum), dubitatio, colles et cumuli exigui, terra iis constans, altitudo, debilitas, imbecillitas, regula bona et pulchra, vitium in ore et veste et lapide *et* quod una eius pars aspera altera mollis est.

مَوْمُوتٌ Plenus et aequaliter distentus, suspectus mali.

مَأْمُوتٌ Praestituto tempore definitus.

أَمَجَ *F. i.* Vehementiore gressu incessit. b) أَمِجَ Sitivit.

أَمَجٌ Calor, aestus, sitis eiusque vehementia, valde calidus, fervens (*aestas*).

أَمَاجٌ *Pers.* Scopus sagittariorum, locus ubi ad propositum signum iaculantur.

أَمَحَ *F. i. n. a.* أَمْحَانٌ Dolorem pulsantem excitavit *vulnus*.

أَمَدَ Finitus fuit. *Vit. Tim. T. I. p.* 404. b) أَمِدَ *n. a.* أَمَدٌ Iratus fuit *c.* على. II *n. a.* تأميد Terminum manifestavit, terminavit, finivit. VI Inter se finem constituerunt. *Prolog. ad Taraf. p.* 36.

أَمَدٌ Ira, extremum, terminus, finis, finis vitae, principium, vitae spatium, aetas, terminus in hippodromo, meta, primus, maximus, primus vultur Locmâni.

على الأمد In sempiternum.

آمِدٌ Plenus bono vel malo, Onusta, repleta navis.

أَمَدَةٌ Reliquum, reliquiae, quae supersunt.

مَوْمِدٌ Vacuus et exhaustus (uter), in quo ne haustus quidem aquae superest.

أَمَدٌ مَأْمُودٌ Terminus, meta, scopus, ad quem seu finem pervenitur.

أَمْدَانٌ Aqua in superficie terrae.

أَمَرَ *n. a.* أَمْرٌ 1) Mandavit, iussit *c. a. p. et* ب *r. et c.* أَنْ, *et aliquid aliquem c. dupl. acc. Hamas. p.* 878, iussit, ut cum aliquo certo modo ageretur *c.* ب *p.*: أمرني فاخرجت Imperavit ut educerer, *et* أن *r.*, *et* فأمرني بنا اليه Fac ut ad eum ducamur, Imperavit, ut alicui aliquid daretur *c.* ل *p. et* ب *r.*: أمر له بألف درهم Iussit ei mille dirhemos deri; 2) أَمَرَ *et* أَمَرَ عَلَيْهِ Imperavit, imperium tulit, princeps factus est, postquam fuit subditus; 3) Rerum et omnis fortunae gnarus fuit; 4) *pro* آمَرَ *IV* Multiplicavit, multum fecit, multiplicavit eius prolem et pecudes *c. a. p.* (*hic usus minus probatur*); 5) et أَمُرَ *F. a. n. a.* أَمْرٌ *et* أَمْرٌ *n. a.* إِمَارَةٌ Emir, princeps fuit, evasit, imperio vel praefectura polluit *c.* على *p.* b) أَمِرَ *n. a.* أَمَرٌ *et* أَمَرَةٌ 1) Multus fuit, evasit. multi fuerunt pecudes alicuius; 2) Perfectus fuit; 3) Vehemens, gravis, durus evasit. II *n. a.* تَأْمِيرٌ Imperio praefecit, ducem praefectumve constituit. III آمَرَ (*pro quo vulgo* وامر *dicunt*) *n. a.* مُؤَامَرَةٌ Consultavit, consilium rogavit *c. a. p. et* في *r.* IV Mandatum dedit *c. a. p.*, Multiplicavit (Deus) eius prolem et opes *c. a. p.* V Dominatus fuit, imperium exercuit *c.* على, Consultavit. VI Deliberarunt, convenerunt inter se *de re c.* أن, consilium invicem inierunt. VIII Mandatum accepit, obsecutus fuit *c. a. r.*, quod animo libitum placitumque sectatus fuit, ائتمروا به Convenerunt de aliqua re, solliciti de ea sunt *c.* ب *r.*, deliberarunt inter se *c.* في *r.*, Consultavit, consilium cepit vel rogavit. X Consilium rogavit, deliberavit, deliberare voluit.

أَمْرٌ Mandatum, edictum, الامر الحاضر Mandatum quo postulatur actio ab agente praesente *et appellatur* الامر الذى لا وجود له الا فى عقل *i. e.* الامر الاعتبارى *sed* بالصيغة المعتبر ما لم يعتبرا, *sensu Grammaticorum* Imperativus, *Pl.* أُمُورٌ Negotium, res quam aliquis tractat, ذلك من أمرى Hoc volo, hoc mihi placet, أَمْرٌ إِمْرٌ Res ingrata, difficilis, admirabilis.

إِمْرٌ Mandatum severius graviusque, admirabilis (*res*).

أَمَرٌ Unus, Lapis qui viae indicium est. *Hamas. p.* 409.

أَمَرَةٌ Benedictus.

آمِرٌ Imperium exercens, mandata dans, dies postremus ex العجوز *sec. al. antiquo idiomate* mensis Muharrem, Multus.

أَمَارٌ Tempus, locus et tempus promissionis, signum, يوم الامار Dies quidam celeber.

إِمَارٌ Mandatum.

إِمَّرٌ Imbecillis mente, imprudens, foetus exiguus generis ovilli, parvus agnus, agnus. *Prov.* ما له إِمَّرٌ ولا إِمَّرَةٌ Haud illi quidquam est.

أَمْرَةٌ (*nomen unitatis, ne dicas* إِمْرَةٌ) Praeceptio una, imperium, mandatum, *inde* لك علىّ أمرة مطاعة Est tibi in me imperium, cui parebo.

إِمْرَةٌ Imperii commissi praefectura, accessio, incrementum, erogatio opum, id quod erogatur vel erogandum est, administratio opum.

أَمَرَةٌ *Pl.* أَمَرٌ Signum lapideum minus, quod in deserto figitur, cippulus, collis, tumulus.

آمِرَةٌ *Pl.* أَوَامِرُ Mandatum.

أَمُورٌ Imperans, mandans.

أَمِيرٌ *F.* ة *Pl.* أُمَرَاءُ Imperator, princeps, dux, dux caeci, Vicinus, Deliberans, امير المراة Is qui rebus feminae praeest aut pater aut frater aut maritus, امير اخور *propr.* Praefectus praesepis equorum, *munus honorificum in aula imperatoris Aegyptiaci Almalic Althsaheri Bibars*, امير سلاح *propr.* Praefectus armorum, Is qui tempore pugnae aliisque occasionibus principi arma porrigebat, امير شكار Praefectus venationis, امير مجلس Praefectus palatii, *Omnia haec munera in Chrestom. De Sacyana T. II. p.* 189 *sqq. ed. alt. describuntur.*

أَمَارٌ Proclivis.

إِيمَارٌ Mandatum.

أَمَارَةٌ Imperandi potestas, Indicium, Locus et tempus promissionis, Tempus, Signum.

إِمَارَةٌ Praefectura, mandandi et imperandi potestas, *Pl.* امارات Signa quibus aliquid cognoscitur, Signum quo opinio in sciendo nititur *ex gr.* nubes in pluvia exspectanda, امارات الطريق Via calcata.

إِمَّرَةٌ Debilis, imbecillis mente, imprudens, foetus parvus ovis, agnus.

أَمِيرَةٌ Imperatrix.

أَمَّارَةٌ Iubens, *cum* بالسوء Studiosa in malo, malum iubens.

تَأْمُورٌ Repositorium, theca, anima, persona, vita animae, cor vel vita eius vel sanguis eius vel sanguis, crocus, filius, repositorium infantis, regis Vezirus, lusus puerorum vel puellarum, claustrum monachi eiusque latibulum, aqua, lustrum leonis, vinum, poculum, capsula, تأمور Unus, quisquam, aliquid.

تُؤْمُورٌ Unus; *Pl.* تَآمِيرُ Cippi, signa in desertis.

تَأْمُورَةٌ Claustrum monachi, lustrum (leonis), capsula cordis, capsula, vinum, poculum.

تَأْمُورِىٌّ *et* تُؤْمُرِىٌّ *et* تَأْمَرِىٌّ Homo.

مُؤَمَّرٌ Imperandi potestate donatus, سلطان مؤمر Rex potens, Praepositus definitus, designatus, hasta quum cuspis ei infigitur, exacutus, principes, sapientes.

مَأْمُورٌ Qui multiplicatur et numerosus evadit, Docilis, obsequiosus.

مُؤْتَمِرٌ (*Pl.* مَآمِرُ *et* مَآمِيرُ *in usu est*) Dies postremus ex eorum numero qui ايام العجوز vocantur, *Cum artic. et sine artic.* Mensis Moharrem.

يَامُورٌ Fera, vel species caprorum montanorum.

أَمْسِ *Pl.* آمُسٌ, آمَاسٌ, أُمُوسٌ Dies hesternus, tempus propinquum, الأمس, بالأمس Heri, *et* أَمْسِ Heri, nuper, *et in versu* أَمْسَ, أَمْسُ رايته *Rarius dicitur.*

أَمْسُوخٌ Plantae nodosae species, foliis fere olivae, fructu rubro, astringente amarore.

آمِصٌ *et* أَمِيصٌ *ex Pers.* خاميز Caro cruda aceto imposita, cibus paratus ex carne vitulina cum cute vel iusculum cibi, qui سكباج dicitur, refrigeratum, pinguedine per colationem prius exemta.

أَمِضَ *F. a.* Non curavit obiurgationem firmum consilium in animo habens, aliud locutus est, quam voluit.

إِمَّعٌ Imbecillis mente et parum intelligens, qui cuivis assentitur et morem gerit prae infirmitate mentis, inconstans, qui cibum alienum captat et non vocatus ad mensam accedit.

إِمَّعَةٌ *Id. Dubitare videtur Firuzabadius, num idem de femina adhibeatur nec ne.*

تَأَمَّعَ V Fuit evasit إِمَّعٌ. X *Id.*

أَمْفَاسِيُونُ ὀμφάκιον Succus uvae acerbae.

أُمْقٌ (*vid.* مَاقٌ) Angulus oculi, qui ad nasum est.

أَمَلَ *F. o. n. a.* أَمْلٌ Speravit *c. a. i. q.* رَجَا *nisi quod hoc de possibili*, أمل *autem de possibili et impossibili usurpatur.* b) أَمُلَ *n. a.* أَمَالَةٌ Longa facie praeditus fuit. II *n. a.* تَأْمِيلٌ Spem habuit *c. a. r. et* من *p.*,

in aliquo spem posuit *c. a. p. et c.* أن, in spem adduxit. V Contemplatus fuit, attento animo consideravit *c.* من *r.*

أَمْل Spes.

أَمَل *Pl.* آمَال *Id.*

امال Id in quo spes ponitur.

أُمْلَة Spes.

أَمَلَة Adiutores, defensores viri.

أَمِيل *Pl.* أُمُل Mons arenosus, latitudine quasi ad milliare patens, longitudine ad iter diurnum vel mons arenosus altior.

أَأمَلَة Fletus, eiulatio. *Hamas. p.* 374.

مَأمَل Locus ubi quis sperat, spes.

مُؤَمَّل Septimus in hippodromo equus. *Hamas. p.* 46.

أَمْلَج Phyllanthus Emblica. *Sprengel hist. rei herb. p.* 267.

أَمِنَ Fidit, nixus fuit *c.* على. b) أَمِنَ *F. a. n. a.* أَمْن, أَمَن, أَمَان, أَمَنَة Securus, tutus, sine metu fuit *c. a. r. ab aliqua re*, Fidem habuit *alicui c. a. p.*, Se potestati et tutelae *alicuius* tradidit *c.* الى *p.*, Sibi tutus fuit *ab aliqua re c.* على نفسه *et* من *vel a. r.* c) أَمُنَ *n. a.* أَمَانَة Fidus fuit. II Fidem habuit *c. a. p.* IV *n. a.* إيمان Securum reddidit, protexit, fidem habuit, credidit, *c. a. p. et* في *r.*, Concredidit *alicui rem c. a. p. et* على *r.*, Securitatem alicui concessit *c.* على *p. et* من *r.*, securitatem promisit *alicui de re c. a. p. et* على *r.*, Credidit (in Deum) *c.* ب, ما امن ان يجد صحابة *i. e.* ما وثق *vel* ما كاد. V Confidit se, securus fuit *c.* على. VIII Nixus fuit, dedidit se *alicui c. a. p.*, rerum suarum custodem et curatorem habuit. *Pass.* أُوتُمِنَ Pro fideli habitus fuit. X Fidem habuit, fidum firmumque existimavit *c. a.*, securitatem rogavit, protectionem imploravit *c. a.*, recepit se in fidem, confugit *c.* الى.

أَمْن *et* أَمِن Securitas, rectitudo, integritas, ما احسن أَمَنَك *et* أَمْنَك Quam pulchra est religio et indoles animi tua!

أَمِن Securus, securitatem sibi quaerens.

آمِن Optimum, *ita* اعطيته من آمن مالى.

آمِن Securus, tutus, minime timens, fidus, Securitas.

أَمَان Securitas, fides, securitatis libellus, foedus quo quis securus est, protectio, integritas, sinceritas.

أَمَّن II Dixit آمين Amen.

أَمَنَة Cui nemo non fidem habet, Fides, sinceritas.

أُمَنَة Cui nemo non fidem habet.

أُمَّنَة Admodum fidus.

أَمُون *Pl.* أُمُن (Camela) firma, minime caespitans.

أَمِين Amen, ita sit.

أَمِين *Pl.* أُمَنَاء Firmus, constans *c.* من *et* أن, Securus, tutus, fidus, is cui fides habetur, cuius fidei tuto quid committitur, omne id, unde securitas habetur, nomen Dei, *Pl.* qui publicae securitati praesunt, publicani.

إيمَان Fides, religio. *Sensu in religione* (شرع) *adsumto est* Credere animo et profiteri lingua, *tum et* Doctrina Batheniorum vel explicatio Corani allegorica (*apud Bathenios et Drusos*).

أَمَان Quo quis securus est et tutus.

أُمَّان Admodum fidus.

أَمَانَة Securitas, securitatis foedus, fides, rectitudo, sinceritas, res quae alterius fidei committitur, depositum.

أَمِين *et nonnunquam* آمِين Amen, ita sit, *et in idiomate vulgari hac voce simpliciter asseverant.*

مَأمَن Locus securitatis.

مُؤْمِن Credens *sc.* in Deum et Coranum, Muhammedanus, Tutum reddens, protector *et* ii qui allegorice Alcoranum interpretantur (*Bathenii, Drusi*).

مَأمُون Is cui fides habetur, stabilis, constans.

مُؤتَمَن Quo quis securus est ac tutus.

مُسْتَأمِن Cliens, tributarius, alterius protectione vivens.

أَمِدَ *F. a.* 1) Initio pacto vel foedere addixit; 2) Statuit, praecepit, commendavit; 3) أَمِدَ *n. a.* أَمَد, أَمِيهَة Pustulis, quae أَمِيهَة dicuntur, correptum fuit (pecus). b) أَمِدَ 1) Oblitus fuit; 2) Confessus fuit (*raro adhibita significatio*); 3) *i. q.* أَمِهَ. c) أَمُدَ (*Gol. ex Camuso; sed in editione Calc. est* أَمِهَ) Mente turbatus fuit. II Mentem alicuius perturbavit. V *i. q.* I.

أَمَد Oblivio, creaturae.

أُمَّهَةٌ *Pl.* أُمَّهَاتٌ Mater (*hic Plural. secundum quosdam in hominibus adhibetur*), أمهة البلاد والمدن Metropolis.

أُمَيْهَةٌ Pustulae haud dissimiles variolis et morbillis, quae in pecoribus nasci solent, iis laborans (*pecus*), آهَةً وأُمَيْهَةً Imprecationis formula.

مُومَهٌ Pustulis اميهة appellatis correptus, laborans, mente turbatus, perculsus (*Sic Gol. ex Camuso, in ed. Calc. non est*).

مُومَهَةٌ Morbillis laborans *ovis*.

مَأْمُوهٌ Mente turbatus *F. 8.* Morbillis laborans *ovis*.

أَمَا *F. o. n. a.* أُمَاءٌ Vocem edidit (*felis*); 2) *F. o.* Ancilla, serva facta fuit. b) أَمِيَ *Id.* c) أَمُوَ *n. a.* أُمُوَّةٌ *Id.* II *n. a.* تَأْمِيَةٌ Servam, ancillam fecit. V Comparavit et emit servam *c. a. p.* X *i. q.* V.

أَمَةٌ (*pro* أَمَوَةٌ) *Pl.* أُمٌ, إِمَاءٌ, أَمَوَاتٌ (*Cufenses et Plural.* اميات *referunt Taraf. v. 90 sch.*), أُمْوَانٌ, إِمْوَانٌ Serva, ancilla, puella capta vel aere emta. *Pl.* أموات Majores (*cum masc.*) *Vit. Tim. T. I, p.* 342.

أَمَوِيٌّ *et* أُمِّيٌّ Idiota *pec.* artis scribendi ignarus (*et hic scribendi modus verus est. conf.* أم).

أُمَيَّةٌ *Deminut. ab* أمة.

أَمَوِيٌّ Servilis, ancillaris.

أَنْ *pro* أَنَا Ego *ut* أَنْ فَعَلْتُ Ego feci. Ut, quod, Nonnunquam initio sermonis ponitur أَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ Quod ieiunium exercetis, melius vobis est. *Interdum inservit introducendo sermoni ut:* أَنِ ابْعَثْ إِلَيَّ ابْنَتَكَ Mitte ad me filiam tuam, اما ان تدين امر البلد والا سلمناه. *Efficit autem, ut futurum cum* fatha *vocali sequatur; raro sequitur futurum apocopatum ut in hac versu* اذا ما غدونا قال ولدان اهلنا تعالوا الى أَنْ يَأْتِنَا الصيد نحطب Mane dixerunt nobis pueri gentis nostrae, accedite, donec ad nos veniat praeda, ligna colligemus; *rarissime cum Dhamma ut in his Corani verbis secundum lectionem Ibn-Mohaizini* لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمُّ الرضاعة, Ecce, *ut* جاء وأن Venit et ecce, *Interdum pro* أَنَّ *ut in his* عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ *et pro* أَيْ Id est *ut in his* فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ *et pro* لِئَلَّا *ut* بل عجبوا ان جاءهم منذر منهم *et sensu* كراهة أَنْ *quod est pro* يُبَيِّنُ اللهُ لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا *ut* قبل أَنْ تَضِلُّوا. *Plura tamen ex his alium explicandi modum admittunt.* أَنْ لَا *et* أَلَّا Ut non, ne, إِلَى أَنْ Donec, usque dum, عَلَى أَنْ Ea lege ut, لَمَّا أَنْ Posteaquam, كَانَ قَدْ *elliptice ut ex connexu deficiens suppleatur vid. Harir. p.* 311. *l.* 5 *et schol. Significat autem ne post verba defendendi* حمى *etc., ubi supplendum est* من الخوف, *Particula* أَنْ *a Grammaticis tum vocatur* مصدرية *quum nominis actionis* (مصدر) *cum sequente verbo vicem gerit.*

إِنْ Si, siquidem, siquando, *Interdum cum sequente voce coniungitur ut* اِنْشَا *pro* ان شاء; ان الكافرون الا في غرور Non ut Non sunt impii nisi in falsa persuasione, *et pleonastice ut* ما ان رأينا Non vidimus, ما ان اتيت بشي Non adduxi rem, quam tu odis, إِنْ كَانَ انت تكرهه (*idiom. vulg.*) *pro* إِنْ Si, إِنْ لَمْ Si non, nisi, أَيْنَ An si? حَيْثُ أَنْ Ubi, eo loco quo, لَئِنْ Quod si, utiquam, وَإِنْ Etsi, quamvis. *Pro* مَا Non, والله ان فعلت Per Deum! non feci, إِنْ احد خير من احد الا Non est unus melior altero nisi.... *Pro* قَدْ *ut* إِنْ قام *pro* قد قام, *Et elliptice omisso verbo sequente ponitur ut in his* يجزون بفعله ان خيرا فخيرا وان شرا فشرا Cuiuslibet facta pensant, *quae si fuerint* bona, bonis pensant, *quae fuerint* mala, malis. *Interdum pro* إِنَّ *ponitur, quod negant grammatici Cufenses, et pro* إِمَّا *ut in hac versu* سقته الرواعد من صيف وان من خريف فلن يعدما.

أَلْآنَ Nunc, hoc tempore, مِنَ الْآنِ Posthac, حَتَّى الْآنَ Usque ad praesentem diem

أَنَا *gen. comm.* Ego.

أَنَّ *et* أَنَّهُ Quod, quia, quoniam, أَنَّكَ *elliptice ponitur ut* استثبت انك *i. e.* انك كثير الكلام *vel suppl.* متخلف *vel* تخس *vel aliud quid,* لَا شَكَّ أَنَّ Haud dubium est quin, forte, عَلَى أَنَّ Adeo ut, كَأَنَّ, كَأَنَّهُ Quasi, acsi, perinde ac, لِأَنَّ, لِأَنَّهُ Quoniam, propterea quod, ان *sequente* او Utrum, وهي لا تعرف ان الكلاب والكلاب خلفها او امامها Et ipsa nescit, utrum canes et venator pone eam sint an post eam. *Lebid. p.* 304 *infr.*

إِنَّ *et uti* إِنَّهُ *et* فَإِنَّ, فَإِنَّهُ Utique, equidem (*haec particula* إِنَّ *qua saepissime ad introducendum sermonem utuntur, paene omni sensu carere videtur*), *dicitur* إِنِّي

et اِنَّنِى ut كَأَنِّى et كَأَنَّنِى , وَاِنَّ , فَاِنَّ Namque, sed; اِنَّمَا Tantummodo, duntaxat, اِنَّ , اِنَّهْ Ita est, pro نَعَمْ maxime, ita, etiam, ut in hoc versu وَيَقُلْنَ شَيْبٌ قَدْ عَلَاكَ وقد كبرتَ فقلت اِنَّهْ Dixerunt canities in capite tuo est et es senex, et dixi „ita est." *Interdum hanc particulam nomen in Accusativo sequitur ut in hoc versu:* اذا اسودّ جنح الليل فلتأت ولتكن خطاك خفافا انّ حرّاسنا أُسْدَا *In sensu Grammat.* اِنَّ واخواتها *sunt hae particulae* اِنَّ , أَنَّ , كَأَنَّ , لٰكِنَّ , لَيْتَ , لَعَلَّ.

أَنَّ *F. i. n. a.* أَنٌّ , أَنِينٌ , أُنَانٌ , تَأْنَانٌ Gemuit; 2) Fudit, effudit *(aquam) c. a.*; 3) *pro* عَنَّ Apparuit, Exstitit. لا افعله ما انّ فى السماء نجم Non id faciam, quamdiu apparet in coelo stella. II Gratum habuit *c. a.* V Gratum habuit *c. a.*

أُنَنٌ Avis columbae similis, cuius clamor est gemitus cf. أُوَّهْ (bubo).

أَنَّانٌ Multum gemens vir, Gemitus.

أَنَّا Unde.

انّا *et* اِنَّنَا Nos, utique nos.

أَنَّةٌ Gemitus.

أُنَنَةٌ Multum gemens *vir*.

أَنَّى Quocunque, ubi, quomodo.

أَنَّانٌ *F.* ة Multum gemens.

آنٌّ Gemens, ما له حانّة ولا آنّة *Prov. de inope dici solitum:* Neque camela nec ovis ei est *vel* neque camela neque serva.

أُنَانَةٌ Gemitus.

أَنَانِيَّةٌ Iactantia, praesumptio, arrogantia.

مَئِنَّةٌ Aptus, dignus *c.* ان.

أَنْبٌ *Coll. i. q.* وَغْدٌ , مَغْدٌ , حَدَقٌ Melongena.

أَنَابٌ Muscum vel aroma huic simile, Rhamnus zizyphus *Russ.* I, 110.

أَنَّبَ II *n. a.* تأنيب Ingrato ac duriore modo tractavit, multum reprehendit, male excepit, petentem aliquid repulit increpando *c. a. p.*

مُؤْتَنِبٌ Non appetens cibum.

أُنْبُوبٌ *Coll. nom. unit. c.* ة *Pl.* أَنَابِيبُ Internodium arundinis, quod inter duos eius nodos est, nodus arundinis, fistula, tubulus, Rara in monte via, انبوب الراعى Species sempervivi, انبوب ملكى Britannica.

أَنْبَارِيسُ *i. q.* امباريس.

أَنْبَجٌ *Pl.* أَنْبَجَاتٌ Conditum, fructus arboris Indicae qui condiri solet.

عَجِينٌ أَنْبَجَانٌ Massa seu pasta tumida et se didens

ثَرِيدٌ أَنْبَجَانِىٌّ Intrita panis calida.

أَنْبَجٌ *i. q.* أَنْبَجَا

أَنْبَارٌ *Pl.* أَنَابِيرُ *(orig. Pers.)* Horreum

انبرور Imperator *(idiom. vulg.)*, Empereur.

انبرورى Imperatorium.

أَنْبَرْبَارِيسُ Berberis. *Forsk. descr. anim. p* 150

أَنْبُوسٌ Ammi.

أَنْبَطْرُونٌ ἔμπετρον Empetron.

أَنْبِيقٌ Cucurbita Chymica, Alembicum.

[illegible]

أَنْبَلِيسُ ἄμπελος Vitis.

أَنْتَ *masc.* Tu, أَنْتَئِذٍ Tu tunc.

أَنْتِ *fem.* Tu.

أَنَتَ *F. i. n. a.* أَنِيتٌ 1) Gemuit vehementer; 2) Invi-

dit, male voluit *c. a. p.*; 3) Quantitatem definivit, mensuravit; 4) Obtusus fuit.

أَنِيثٌ Is cui invidetur, gemitus, invidia.

مَأْنُوثٌ Exosus *vir*.

أَنْتَلَةٌ *et* أَنْتَلَةٌ Zjedoaria, antidotum napelli plerumque أنتلة السودا; nam أنتلة البيضا est frutex foliis sennae, subflavis, odore acri et utcunque aromatico.

أَنْتِيلِس ἀνθυλλίς Anthyllis.

أَنْتُمْ *masc.* Vos.

أَنْتُمَا *gen. comm.* Vos duo.

أَنْثَامِيس ἀνθέμις Anthemis.

أَنْتُنَّ *fem.* Vos.

أنتيمونيا Minera Antimonii.

أَنُثَ Molle fuit (*ferrum*). II (*ab* أُنْثَى *n. a.* تأنيث Femininum et femininum *s.* feminini generis fecit, pro iis habuit, Effeminavit *c. a.*, Blandus, blanditus fuit *c.* ل *p.* IV *n a.* إِينَاث Peperit femellam. V. Feminini generis evasit, factus fuit, blandus, blanditus fuit *c.* ل *p.*

آنَثُ Mollior (*terra*), Femininum *nomen Grammat.*

أَنِيثٌ Femininum ferrum, molle ferrum.

أَنِيثَةٌ (Terra) multo gramine laeta.

أُنْثَى *Pl.* أُنُثٌ, إِنَاثٌ, أَنَاثَى Femina, res exanimis ut arbor, vel lapis, Parva siderum, امراة انثى Femina perfecta, integra, cui ad sexus sui naturam nil deest. *Dual.* أُنْثَيَانِ Testiculi duo, duae aures, et tribus [illegible] et بَجِيلَةٌ.

مِئْنَاثٌ *gen. comm.* Femininei sexus prolem parere consueta (mulier), talem procreare consuetus (vir), cinaedus, (terra) multo gramine laeta, obtusus (gladius).

مُؤْنِثٌ Pariens puellas *mulier*.

مُؤَنَّثٌ Cinaedus, muliebria patiens, quod feminini generis est (*apud Grammaticos*).

مِئْنَاثَةٌ (Terra) multo gramine laeta, obtusus (gladius)

أَنَجَ *F. i.* Intravit (*Diwan. Hudseil*)

أَنْجِبَار Planta scansilis, rubis semet implicans, in Euphratis ripa frequens, folia velut medicae, sed pulverulenta habet, caules utcunque rubentes, florem rubrum, radices quasi polypodii forma, alte in terram defixae ex obscuro rubentes et vi stiptica praeditae: ex earum corticibus detractis exprimitur succus rubicundus, qui cum saccharo aliterque parari solet ad sanguinis profluvia

أَنْجُوج Agalloche, lignum aloes

أَنْجُدَان Laserpitium s. silphium, *apud Sprengelum hist rei herbariae p.* 253 Ferula persica *appellatur. Ib Avicenna Lib. II. p.* 130 *describitur*, *conf. ea quae Golius in lexico suo habet*, Duplex est species plantae nigra et alba, انجدان رومى Seseli

أَنْجِيدَةٌ Marrubium.

أَنْجَر ἄγκυρα Anchora.

أَنْجَار *Pl.* اناجير (*i. q.* اجّار) Tectum.

أَنْجُرَةٌ Urtica. انجرة سودا Helxine.

أَنْجِيرَاذَم Arboris Indicae fructus, colocynthidi similis, rotundus, ruber, in medio puncta alba habens

أَنْخُوسَا ἄγχουσα Anchusa, lactuca asinina.

أَنْجُوسَا *Id.*

أَنْجُوكٌ Sampsuchum, maiorana.

أَنْجَل Althaea s. eius radix.

إِنْجِيل *et c.* 8 *Pl.* أَنَاجِيل εὐαγγέλιον Evangelium الانجيل Medicamenti species. *Forsk. descr animal* p. 151.

أنجيليه Angelica (medicamentum). *Forsk. descr anim* p. 152.

أَنَحَ *F. i. n. a.* أَنْحٌ, أُنُوحٌ, أَنِيحٌ (*vid.* اله) Anhelavit, vehementius spiritum duxit.

آنُجٌ *Pl.* أُنُجٌ Qui graviter spiritum ducit ob morbum etc., suspiratque, cum quid ab eo petitur, avarus.

أَنُوجٌ *Id.*, *et* Roncho similem sonum edens dum currit (equus).

أَنُجٌ *i. q.* آنِجٌ.

آنِجَةٌ Brevis (femina).

أَنْجُفْطِينَا Flos mali punici.

أَنْدَرٌ *Pl.* أَنَادِرُ *Syror. idiomate* Area, in qua trituratur frumentum, cumulus frumenti.

أَنْدَرَاسِيُونُ *Vox Syr.* Peucedanum.

أَنْدَرُوصَارُونُ ἡδύσαρον Hedysarum.

أَنْدَرُوطَاقِسُ ἀνδρόσακες.

أَنْدَرْوَرْدٌ *et* أَنْدَرْوَرْدِيَّةٌ Species quaedam femoralium quae super iis, quae تُبَّان appellantur, succinguntur vel eadem ac تُبَّان.

أَنْدَاخِيمَانُ Medicamentum Carmanicum, ad cohibendos tum alvi tum alios fluxus adhiberi solitum.

أَنَارِينُ Aerugo *pec.* rasilis.

أَنْزَرُوتُ Arboris spinosae lacryma, grumosa, partim candidans partim rubens, Sarcocolla (*Avic. L. II. p.* 127).

أَنِسَ *F. a. n. a.* أُنْسٌ, أَنَسَةٌ *et* أَنَسٌ *n. a.* أُنْسٌ Consuevit, assuevit, familiaris evasit *c.* الى *p.*, familiariter usus est *c.* ب. b) أَنَسَ *id.* II *n. a.* تَأْنِيسٌ Assuefecit, conciliavit, familiarem, humanum reddidit, Vidit, scivit. III *n. a.* مُؤَانَسَةٌ Consuetudinem et familiaritatem inivit, coluit, consuevit, assuevit *c. a. p.*, urbanus fuit. IV Familiarem, assuetum reddidit, cognovit, vidit *rem c. a. r.*, audivit *sonum c. a. r.*, spectavit, exhilaravit. V Consuevit, familiaris evasit *c.* ب *p.*, mansuetus, cicur evasit, cognovit. X Assuevit, assuetus fuit, familiaris fuit, consuevit *c.* ب *p.*, Vidit, conspexit, cognovit, veniam petiit, Hominem in propinquo esse cognovit *fera*.

أُنْسٌ *Coll.* Genus humanum, intimus, socius, ابن انس Anima, familiaris, intimus amicus, كيف ابن انسك Qualis videor tibi in consuetudine et familiaritate una tecum?

أُنْسٌ Societas humana, *contr. est* وحشة.

أَنَسٌ *Pl.* آنَاسٌ Turba hominum seu Arabum aliquo loco degens et subsistens, societas humana, consuetudo, consortium, Is quo familiariter uteris.

آنَسٌ Locus durus, vir durus, constans in religione, strenuus (*Gol.*), magis conveniens, gratus.

أَنَسَةٌ Societas humana, *contr.* وحشة.

أَنُوسٌ Familiaris, cicur, mansuetus, *et Pl.* أُنُسٌ Non mordax (canis).

أَنِيسٌ Eiusdem quasi indolis et spiritus, consuetudine et moribus coniunctus, familiaris, sodalis, ما بالدار انيس Haud quisquam est domi, الانيس Avis acuto visu praedita, habitat ad fluvios locisque aqua abundantibus, docilis est amatque hominum consuetudinem (*Elster*), gallus gallinaceus.

آنِسَةٌ Bonae indolis puella.

أُنُوسَةٌ Humana societas.

أَنِيسَةٌ Avis quae et انيس appellatur, Ignis.

إِنْسَانٌ *gen. comm.* (*sed et reperit. vulg.* انسانة femina) *Pl.* أَنَاسٌ Homo, vir et femina. انسان العين *Pl.* أَنَاسِيُّ Imaguncula in oculi pupilla apparens; Extrema digitorum pulpa, cacumen terrae et montis, umbra hominis, terra non consita.

إِنْسِيٌّ *Pl.* أَنَاسٌ, آنَاسِيُّ, أَنَاسِيَةٌ, أَنَاسِيُّ Homo, pars sinistra cuiuslibet rei *sec. al.* dextra, pars dextra in iumento, quam vector conscendit, latus dextrum, Membrum quodlibet in corpore humano duplex *ut brachia*, Omnis res homini obversa, contraria vero وحشي appellatur, انسي القوس Arcus pars anterior et obversa quae nobis propinquior et nervo opponitur.

أُنْسِيٌّ *F.* ة Ab homine ortus, ad hominem pertinens.

إِنْسَانِيٌّ Humanus.

إِنْسَانِيَّةٌ Humana natura.

مُؤْنِسٌ Familiaris, sodalis, quietem, solatium apportans, delectans, feria quinta (dies Iovis), مُؤْنِسَانِ Arma om-

nia quae quis portare solet *vel* hasta et galea et cataphracta equi (تجفافه) et lorica ampla (تسبغة) et clypeus (*legendum* المونسات *c. artic.*), مؤنس الجليبسين Vir sexaginta annorum.

مُؤانِس Consuetudine iunctus, familiaris, is cui quis assuevit, aut quocum se oblectat, sodalis.

مَأْنُوسَةٌ Ignis.

مُتَأَنِّس *c. artic.* Leo, *vel* qui eminus praedam sentit.

مُسْتَأْنِس Oculis videns.

أَنَضَ *F. i. n. a.* أَنِيض Alterato odore vel sapore fuit (caro), corrupta fuit. b) أَنُضَ *n. a.* أَنَاضَةٌ Cruda et non satis cocta fuit (caro). IV Non bene coxit (*carnem*) *c. a.*

أَنَاض *et* إِنَاض *a Gjeuh. et Gol. hic posita v. s.* نوض.

أَنِيض Caro cruda, non satis cocta, Palpitatio seu concussio intestinorum ex terrore.

أَنْف *Pl.* آنُف , آنَاف , أُنُوف , آنُوف Nasus, aliarum rerum pars extans nasi instar, prima atque anterior pars rei; ضربه انفا Ad mortem usque eum cecidit, حَتْفَ أَنْفِهِ Morte naturali, انف الاسد Nomen sideris *Ideler Untersuchungen über die Sternnamen p.* 160, انف النابي Extremitas dentis lateralis primum prodeuntis, انف الجبل Promontorium, انف المطر Prima germina quae pluvia produxit, انف الارض Soli exposita pars terrae durae, انف اللحية Latus barbae, انف رغيف Frustum libi, *it.* durior vehementiorque et prima pars rei, انف البرد Asperior frigoris et intensior pars, انف الشد Summus cursus, انف القوم Princeps et caput populi vel familiae, انف خف البعير Extremitas plantae ungulae iumenti, حمى الانف Qui tuetur nasum *i. e.* dedignatur, quod sibi iniuria inferatur, جعل انفه في قفاه Posuit nasum in cervice *i. e.* declinavit a vero et iusto, quod se indignum erat, commisit, يتبع انفه Sequitur nasum suum *i. e.* percepto odore eum prosequitur.

أَنَفَ *F. o. i.* Pervenit ad nasum (aqua) *c. a.*; 2) Percussit in naso *aliquem c. a. p.*; 3) Ad novum intactumque pabulum pervenit, pede calcavit pabulum non depastum (أُنُف). b) أَنِفَ *F. a. n. a.* أَنَف , أَنَفَةٌ 1) Fastidivit gravida nil appetens *c.* من *r. vel* عن; 2) Nasum doluit et male habuit; 3) Incommodum molestius tulit gemuitque; 4) Pudore ductus dedignatusque fuit *c.* من *r.*; 5) Praecessit, anterior fuit. II *n. a.* تأنيف Quaesivit pabulum, eduxit (gregem) ad pabulum, Fastidientem, nasum dolentem, gementem fecit vel existimavit, ad pudorem duxit *c. a.*, Ansatam, mucronatam effecit *cuspidem c. a.*, Acceleravit *rem c. a. r.* IV Ad nova pascua eduxit *c. a.*, Effecit, ut nasum doleret *aliquis c. a. p.*, Pervenit ad nasum *aqua*. V Prosecutus fuit aliud post aliud captando, Naso aegrum reddidit, Ad pudorem, dedignationem duxit *aliquem c. a. p.*, Acceleravit *rem c. a. r.* VIII A principio et de novo ac primum cepit suscepitve rem, aggressus fuit *c. a.*, Advenit, futurus fuit. X Incepit, exorsus fuit *c. a.*

أَنِف Nasum dolens pressusve (camelus), أَنِفًا Statim, primo tempore.

أُنُف Incessus pulcher, أَمْر أُنُف Res omnino nova et inaudita, رَوْضَة أُنُف Hortus novus, كاس انف Poculum illibatum, ex quo nullus bibit, poculum primum quod offertur, آتيك من ذي أُنُف Primo tempore ad te veniam.

آنَف Laetissima proventu (terra).

آنِف Nasum dolens (*sed melius dicitur* أَنِف), Praecedens et pars temporis prior, آنِفًا Statim, primo tempore.

أُنْفَةٌ Principium, auspicium.

أُنْفَةٌ *Id.* (*sed rectius scribitur ut praecedens*).

أَنَفَةٌ Pudor, dedignatio.

أَنُوف Bonum minimeque ingratum odorem naso exspirans (mulier), *vel* quae pudore ducitur, a re omni sequiore sibi cavens, quaeque existimationi suae consulit.

أَنِيف *F.* 8 Nasum dolens, Prius quam caetera regio germinans *mons*, celeriter germinans (ager), الانيف الانيث molle *ferrum*, affinitate iunctus, propinquus.

أَنْفَان Qui altiore est naso, arrogans, elatus.

آنِفَةٌ Primus incessus (infantis), quum velut humi repit.

اِسْتِئْنَاف Quod vox quaedam periodum novam in sermone, ipsa cum praecedentibus licet sensu cohaereat, constructione vero non cohaerens, incipit. Atque verba etiam, quae responsum sunt interrogationis praecedentis, ita appellantur.

أُنَافِيّ Magnum habens nasum.

مُونِف *gen. comm.* Nondum depastus (*hortus*)

مِيْنَاف Qui prima nocte iter facit, Qui ad novum pratum deducit gregem, Novum, haud depastum *pratum*.

مُتَأَنِّف Res a qua nil editur.

مُوتَنِف *Id.* موتنفة الشباب In initio iuventutis (*puella*).

مستأنفا In posterum.

إنْفَحَة *Pl.* أَنَافِح Coagulum lactis; *at propr.* desumtum ex ventriculo animalis; arbor similis بَاذِنْجَان.

أَنْفَاق ὀμφάκιον Uvae acerbae.

أَنِق *n. a.* أَنَق 1) Admiratus fuit; 2) Gratum carumque habuit, amavit *rem c. a.*, placuit *illi res c.* ب *r.*; 3) Laetum fuit pabulum; 4) Gavisus, laetatus fuit. II *n. a.* تأنيق Admiratione affecit. IV *n. a.* إِينَاق, نيق Admiratione affecit, placuit, delectavit res *c. a. p.*, Ardenter petiit *rem c.* في *r.* V Animum intendit *in rem c.* في *vel* ب *r.*, cum certitudine aliquid fecit et sapientia, amavit (*locum*) *c. a.*, recreavit et oblectavit animum *in re grata c.* في, cum admiratione et voluptate contemplatus fuit.

أَنَق Laetitia, gaudium, admiratio.

أَنِق Pulcher, placens.

أَنُوق (*in describenda hac ave non consentiunt*) Avis nigra magnitudine corvi, adunco parum rostro et longo, capite quasi fulvo, collo et ventre albo; pennis extrema nigris; rudera amat et in altissimis montium regionibus vivit, cadavera petit; *in Kam. voce* عقاب *et alibi Persic.* استخوان رند *describitur. Prov.* أعز من بيض الانوق Rarior ovis avis Anuki, *quia huius nidus difficile invenitur*, *secund. alios* انوق *id. ac* رخمة *vel* mas avis رخم *est*; *quapropter a poeta Alcomait* ذات اسمين duobus nominibus praedita *appellatur*, Aquila, ossifraga.

أَنَّوَق Venatus est avem انوق appellatam.

أَنِيق Pulcher seu egregius ac placens.

أَيْنُق *et* أَيَانِق *vid.* نوق.

أَنَاقَة Gratia, elegantia, pulchritudo, له اناقة ولباقة Pollet elegantia morum et ingenii vel gratia et dexteritate.

انقراباذون Medicamenta composita. *Hist. Dyn. p.* 270.

انقراس Pars corporis, in quam ramus venae باب appellatae percurrit. *Avic. L. I. p.* 35 *infr.*

أَنْقَرْدِيَا ἀνακάρδια Fructus Indici, Anacardi.

آنِقُون Rosa foetens.

أَنْقَرَاقُون Medicamentum Persicum, quod singulari pollet exhilarandi facultate.

أَنْمُوذَج *Pers.* نموذار Exemplar, typus, cui aliquid simile perficitur.

أَنُكَ 1) Magnus, crassus, corpulentus fuit; 2) Molestus atque indole malus fuit; 3) Dolore afflictus fuit; 4) Concupivit; 5) أَسِفَ لِمَلَائِمِ الأَخْلَاق.

آنُك Plumbum vel album vel nigrum vel purum.

أَنَام و آنَام *Coll.* Creaturae, *vel* homines daemonesque, *vel* quicquid rerum in terra *s.* orbe invenitur.

أَنِيم *Id.*

إِنَّمَا Duntaxat, equidem, siquidem, sed, tantummodo, nonnisi *ut in his* إِنَّمَا أَجْرِى على الله Nonnisi a Deo mercedem meam exspecto.

أَنَهَ *F. i.* (*conf.* انح) *n. a.* أَنْه, أُنُوه, أَنِيه (*hoc Djauh.*) 1) Anhelavit gravius; 2) Invidit. V Insipientiam et fatuitatem ostendit.

آنِه Invidus.

أَنَه *et* أُنَّه *vid.* أَن.

أَنْه *i. q.* أنح.

أَنِيه Debilis.

أَنو Tempus, hora noctis, media nox *vel* pars circa medium noctis.

أنورسما Aneurisma (tumor qui accidit arteriae aut venae caussa).

أَنَى *F. i. n. a.* أَنًى, أَنَى, إِنًى 1) Tempus fuit; 2) Appropinquavit tempori suo; 3) Tempus idoneum advenit; 4) Tempestivum fuit; 5) Ad extremum et perfectionis terminum pervenit; 6) Ad maturitatem pervenit *propr. de planta*; 7) انى الحميم Summo ardore ferbuit aqua calida; 8) *n. a.* إِنًى, أَنْى (*vid.* ونى) Tardavit aliquem.

b) أَنِيَ *F. a. n. a.* إِنًى Tardavit, moram traxit. II *n. a.* تأنية Tardavit, moram traxit. IV Retinuit, detinuit, coercuit, procrastinavit, distulit, retardavit, cunctantem, segnem effecit. V Lenitate, modestia, patientia usus fuit *c. a. p.*, moram traxit, cunctatus fuit, exspectavit tempus, tolerantem praestavit, industria et astutia usus fuit *in negotio c.* في *r.* X Patientiam, moram, industriam adhibuit in re *c.* في *et c.* ب *r.*

آنٍ Summo ardore fervens *aqua*, Multum modestus, mansuetus *vir*.

أَنًا Extremum, maturitas.

أَنًى *Pl.* آنَاءٌ , إِنًى Tempus idoneum, pars temporis, summus gradus rei, totus dies.

أَنْي Modestia, Gravitas.

أَنْي Tempus circa medium noctis, *vel* Quodlibet noctis tempus.

أَنَاة Exspectatio, mora, patientia, modestia, gravitas, mulier languida s. segniter in pedes assurgens.

أَنِيّ Quae ad maturitatem pervenit (planta), tempestivus.

أَنَاءٌ Tempus, maturitas, mora, remora, impedimentum.

إِنَاءٌ *Pl.* آنِيَةٌ *Pl. Pl.* أَوَانٍ Vas, receptaculum, حلب في انائه Iuvat eum, يصغى اناؤه Pro nihilo ille aestimatur.

آنية Pinguis, lenta in incedendo, sedendo, surgendo.

عروق آنية Venae sanguine ebullientes.

أنيسون Anisum. *Avicenn. L. II. p.* 125.

أَوَّهْ et آهِ , أَوْهِ , أُوهْ *Particula querentis, dolentis* Ah! *Et in fine exclamationis frequens*, *praecedente* وا *Elmac. p.* 142.

أَوَّهَ *n. a.* تَأْوِيه , أَوَّهْ Moeruit, prae dolore suspiravit, dixit ah. V Doluit, moestus fuit.

أَهَّة Tristitia. أَهًّا *Adverb. imprecandi c.* ل : أَهًّا لك Sit male tibi!

أَهَّبَ II *n. a.* تأهيب Paravit, instruxit se (*ad rem*) *c.* ل. V Se paravit, paratus, instructus fuit (*ad rem*) *c.* ل.

إِهَاب *Pl.* أُهُب , أَهَب , آهِبَة Pellis (humana), Corium, *vel* corium crudum, non inspissatum.

أُهْبَة *Pl.* أُهَب Apparatus, arma *et* munimenta urbis. *Vit. Tim. T. II. p.* 802.

أَهَرَة *Pl.* أَهْر *et* أَهَرَات Suppellex domus stratumque, omnis res quaecunque in domo opus est, Status bonus, elegans, forma.

أَهْل *Pl.* أَهْلُونَ , أَهَالٍ , آهَالٌ (*hoc apud poet.*), أَهَلَات , أَهْلَات Populus, homines qui ad aliquem vel hominem vel locum vel regimen, institutum aliquod pertinent, familia. *Interdum inter* اهل *et* آل *hoc interesse videtur quod illud de gente, hoc de familia dicitur. Vit. Tim. T. I. p.* 194. *Quidam Abu-Omarus Alsahir ita has voces definit* ان الاهل القرابة كان لهما تابع او لم يكن والآل القرابة بتابعها. *Eodem modo ac* ذو *cum sequente nomine iungitur ut* اهل الامر Praefecti rei, اهل الاهواء Sectarum nomen non cum Sunnitis consentientium (*Ad eas pertinent* المعطّلة , الخوارج , الروافض , القدرية , الجبرية *et* المشبّهة *quarum quaelibet in duodecim ordines dividuntur*), اهل الحضر Oppidani, اهل الدار Domestici, familia, اهل الرجل Familia, propinqui alicuius *vel* uxores, اهل الشرك Idololatrae, اهل الذوق Ii qui gratia divina et revelatione animi praecipua vi gaudent, ut verum a falso quamvis haud docti discernere possint, اهل مراكب Nautae, اهل السوء Mali, اهل السِّيَر Qui vitam moresque hominum describunt, بنى على اهله (*vulgo, sed minus bene dicitur* باهله) Sponsam in domum suam duxit (maritus), اهل القبور Sepulti, اهل العيافة Periti vaticinii, augures, اهل الكتاب Iudaei a Muhammede in clientelam recepti, quod librum a Deo acceperant, اهل المقابر Mortui; اهلك الليل Propera antequam nox ingruit, اهل المدر Oppidani, اهل المرتبة Celsio is conditionis homines, اهل الوبر Nomades, scenitae, اهل البسر Divites; 2) اهل Herus, dominus; 3) *gen fem* Coniux, uxor, دخل على اهله *et* باهله Iniit maritus uxorem ipsi nuptam; 4) *pro Sing et Plur.* Dignus, idoneus, aptus *c.* ب *vel* ل *vel* ان

أَهَلَ *F. i. o. n. a.* أُهُول Coniugium iniit, uxorem duxit b) أَهِلَ Familiaris fuit, consuevit *c.* ب, adsuevit *loco c a. l* c) أُهِلَ Habitata fuit *domus*. II (*ab* أَهْل 4) Dignum, idoneum, compotem fecit *c.* ل *r.*, *n a* تأهيل Dixit alicui أَهْلًا *c.* ب *p.*, Putavit aliquem dignum esse *c. a. p. et* ل *p.* IV Herum et patremfamilias fecit, in familiam cooptavit, Putavit aliquem dignum esse *re c* ل *r.*, آهلك الله في الجنة In paradisum te introducat et tibi uxorem det Deus! V Coniugium iniit, uxorem duxit *in dial. Hidjas.* dignus, idoneus fuit rei *c* ل *vel* ان

VIII إِتَّهَلَ Uxorem duxit. X Cepit vel edit إِهَالَةً pinguiorem carnis partem, aut quod liquefit ex eo, Dignum aliquem putavit *c. a. p.*, Digne se gessit.

أَهِلٌ Loco adsuetus

آهِلٌ Cultus, populosus.

أَهْلًا *Adverb. bene precandi:* Invenisti familiam, non peregrinos! *c.* ب *p.*, اهلا بك Bene sit tibi, اهلا وسهلا بك *id. et* اتيت اهلا, مرحبا واهلا Bene veneris!

أَهِيلٌ Populosus.

أُهَيْلٌ *demin.* Plebs (*contemnendo nec non blandiendo ut* اهيل العصل Optime meriti. *Hadikat Alafrah p.* 15.

أَهْلَةٌ *Pl.* أَهْلَاتٌ, أَهَلَاتٌ Populus, uxor.

أَهْلَة Divitiae *ut in his* انهم لاهلُ اهلة.

إِهَالَةٌ Pinguedo carnis, adeps, cauda ovis, seu pinguedo eius liquefacta.

أَهْلِيٌّ Loco adsuetus, domesticum (animal).

أَهْلِيَّةٌ Dignitas, aptitudo, *idem est ac* صلاحيّة Necessitas officiorum aut alicui ab aliis aut ipsi aliis praestandorum quia legibus sancita sunt.

مَأْهُولٌ Habitatus *locus* dum ibi sunt eius incolae.

مُسْتَأْهِلٌ *idiom. Hidjas.* (*quod a Djeuhario non probatur licet vulgo in usu sit; sed bonam esse vocem, contendit Firuzabadius*) Dignus, conveniens, aptus *c.* لِ *vel* أن.

أَهْلِيلَج *Coll. Pers.* Myrobalana, أَهْلِيلَجَات Myrobalanorum genera.

آهِنٌ *nempe* آهِنُ المالِ Opes avitae, et quae praesentes atque in promtu sunt, patrimonium

اهن صيني (*Vox peregr.*) Ferrum Chinae. Metallum pretio auro aequale et خار صيني appellatum, *Chrest. de Sacy. T. III. p.* 428 (6).

إِهَانٌ Scapus racemi dactylorum, quum viridis est (*aridum appellant* عرجون).

أَهَا Risit alta voce, ingeminando ha, ha.

آهُو (*vox Pers.*) Dorcas.

أَوْ Aut, vel, sive, non, nisi, quin, imo, ارسلناه الى مائة الف او يزيدون Misimus eum ad centum mille imo plures. Donec, *ut* لاضربنّه او يتوبَ Profecto eum verberabo, donec resipiscat *vel* ut resipiscat (*tum sequitur futurum nasbatum ut videtur propter omissum* أنْ *conf. Lebid. Moall v.* 54. *Harir. p.* 65. *l.* 2 *ed. de Sacy*), Quod *ut* أنْ

أَوَ (*composita vox* أ num? *et* و et) An? num?

آآ (*vox vociferantis et increpantis*) Aa!

أَوّ Quum vox أَوْ tanquam nomen usurpatur, دَعِ الأَوَّ جَانِبًا Omitte adhibere vocem أَوْ (aut).

آءٌ *Coll. nom. unit.* آءَةٌ Fructus nomen. (*Vid. pag.* 1)

أَأَّ *F. o. dicitur* أَوْب *pro* أَعْت Depsuit fructu آءٌ *corium c. a*

مُوءٌ *pro* مَأْوُوءٌ Inspissatum corium.

آبَ *F. o. n. a.* أَوْبٌ, إِيَابٌ, أَوْبَةٌ, أَيْبَةٌ, إِيبَةٌ, إِيَابٌ 1) Reversus fuit; 2) *n. a.* أُيُوبٌ, إِيَابٌ *pro* غاب Occidit (*sol*); 3) *n. a.* أَوْبٌ Noctu venit *et simpl.* venit *spec* aquae petendae ergo *c.* الى. b) أَوِبَ *F. a.* Iratus fuit. II *n. a.* تَأْوِيبٌ, تَأْوِيبٌ Recessit; 2) *n. a.* تاويب Incessit aut iter fecit per totum diem substititque noctu *vel* certarunt (cameli) inter se in incessu; 3) Laudavit Deum dicendo سبحان الله. III *n. a.* مُؤَاوَبَةٌ Profectus est per totum diem *vel* certarunt inter se incessu (cameli)

V *n. a.* تَأَوُّبٌ Rediit, attigit (aliquem moeror) *c. a. p.*, Per totum diem iter fecit; 2) تَأَيَّبَ, تَأَوَّبَ *n. a.* مُتَأَيَّبٌ *et* مُتَأَوَّبٌ Venit noctu, *vel sec. alios* initio noctis *c. a. p.*, aquatum venit. VIII اِئْتَابَ *et* إِيتَابَ Rediit, adiit noctu aquam et venit adaquandi ergo.

آبَ *in formula imprecationis* آبَهُ اللّهُ Amoveat, reiiciat eum Deus! آبَ لك *et* آبَكَ Vae tibi!

أَوِبَ *F. a.* Iratus fuit. IV آوَبَهُ Ad iram incitavit *c. a. p.*

أَوْبٌ Tractus, latus, reditus, من كل اوب, في كل اوب Undique, Quaquaversum, Celeritas, agilis et celeris pedum inter incedendum conversio, incessus qui tolutim fit, Apis, rectitudo, nubes, ventus, via, propositum, intentio, consuetudo, mos.

آيِبٌ *Partic. Pl.* أَوْبٌ, أُوَّابٌ, أُيَّابٌ *et* Felix Fortuna.

أَوْبَةٌ Celeritas, incessus qui tolutim fit, *Pl.* أَوَبَاتٌ Pes.

أَيْبَةٌ *Id.*

ايْبَةٌ *i. q.* شَرْبَةُ القَايِلَةِ.

أَوُوبٌ Pedes celeriter versans (camelus).

أَوَّابٌ Bene resipiscens, qui serio se ad Deum convertit.

مَآبٌ *Pl.* مَآوِبُ Locus reditus, iter totius diei.

مُسُووبٌ *F.* ة Totum diem flans.

مُسُووبٌ *i. q.* مَذْوُورٌ, مَقُورٌ, مُلَمْلَمٌ *inde* أَنَا جُحَيْرُهَا المَأْوُبُ وَعُذَيْقُهَا المُرَجَّبُ.

مُؤْتَابٌ Redux, rediens, veniens.

مُتَأَوِّبٌ *et* مُتَأَيِّبٌ Qui venit appellitve noctu aut prima eius temporis parte.

اوبوطيلون Cucurbita Gazensis. *Avicenna* 187.

أُوبُلُوسُ ὀβολός Pondus trium κερατίων seu siliquarum, unum Danek (دانق) et dimidium (*apud Avicenn. l. V. p.* 268.

أُوثُنَّا ὀθόνη Othonna.

أَوْجٌ *Pers.* Altitudo, celsitudo, *astronomis* Absis summa (solis seu planetae), Vocis canentis elatio.

تَأَوُّخٌ Propositum, intentio.

أَادَ *F. o.* اِدْتُهُ 1) Incurvavit, inflexit; 2) Inclinavit (vespera), rediit; 3) *n. a.* أَوْدٌ, أُوُودٌ Gravavit, gravitate pressit *c. a. p.*; 4) Occupatum habuit res *aliquem c. a.* b) أَوِدَ *F. a. n. a.* أَوَدٌ Curvus evasit. II Incurvavit *c. a. p.*, obscurum reddidit *sermonem*. V Incurvatus fuit, Grave et molestum fuit (negotium alicui) *c. a. p.* VI Molestum alicui fuit (negotium) *c. a. p.* VII Incurvatus, inflexus fuit. VIII Incurvatus fuit.

أَوْدٌ Opus molestum.

آيِدٌ Molestus.

آوَدُ *F.* أَوْدَاءُ Curvus.

أَوْدَةٌ *Pl.* أَوَدَاتٌ Onus, pondus.

أَوِيدٌ Murmur, sonus submissior.

مَوُودٌ Gravitate pressus.

مَآوِدُ Infortunia, mala.

أُودُرُ *et c.* ذ ὕδωρ Aqua.

آرٌ *pro* عَارٌ Pudor.

أَرَّ *F. i. o.* Compressit (*feminam*) *c. a. p.* II Inflammavit. X اِسْتَأْوَرَ Terrorem concepit, aufugerunt per planitiem et aequabilem locum *cameli* (*conf.* استوأر), festinavit in tenebris, gravius commotus fuit (*ira*), ad irruendum composuit se et paratus fuit (*camelus*).

أَوْرٌ Septentrio, Fluxus, motus (*nubis*).

أُورٌ Eurus.

أَوِرٌ Durus (*de solo etc.*).

أُوَارٌ *Pl.* أُورٌ Aestus, ardor ignis, solis, sitis, fumus, auster, flamma.

آرَةٌ Caminus, In efferenda littera Ra lingua titubare, ut facere solent balbutientes.

أُورُوبَنْخِي ὀροβάνχη Orobanche.

أَوْزٌ *et* أَوَزٌ *i. q.* أَزَزٌ (*nisi una ex duabus his vocibus error sit*) Computus, calculus *spec.* motuum lunae.

أَوَازٌ Tempus quo sol moratur in signo piscium, aequinoctio verno proximum.

أَوَزٌّ *Pl.* إِوَزُّونَ Anser, brevis crassusque, pumilio, vir agilis.

[illegible] Anser, agilis, levis mulier.

أَوَزَى Gressus saltatorius, oscillatorius.

إِوَزِّيٌّ Anserinus.

مَأْوَزَةٌ Anseribu abundans *terra*.

آسٌ *Coll. nom. unit.* ة Myrtus, Reliquiae cinerum in camino, omne vestigium absconditum, vestigia domus, omnis res ex qua superstite res alia quae periit, cognosci potest, mel veleius pars residua in alveari, sepulchrum, socius.

آسَ *F. o. n. a.* أَوْسٌ, اياس Donavit, remuneratus fuit, mutuum rependit *c. a. p. et* من *r.* X Petiit mutuum, donum, auxilium, societatem.

أوس Donum, mutuum, Occasio, Lupus, *Interiectio* أوس *vel* أوس *est* Vox inclamantis pecora et boves, أوسا Loco, vice.

أويس *demin.* Lupus.

أوسيدة Nenupharis Indici species.

أوسيرس ὄσυρις Osyris.

أوشنة Usnea (medicamentum) *Forsk. descr. anim. p.* 147.

أاف *F. o.* يؤوف Noxa affecit, laesit *c. a.* b) أوف *et* ايف *n. a.* آف Noxam passa et corrupta fuit *seges*, ايفوا, أفوا, أقفوا, أوفوا Passi sunt homines noxam et malum.

آف Noxa, corruptela, damnum.

آفة *Pl.* آفات *Id.*

مووف Damnum, noxam patiens, passus.

مئيف *Id:*

أوفاديا Cucumis asininus, eiusque succus.

أوفاريقون Hypericum.

آق 1) Eminuit, exstitit, imminuit *c.* على, propendit *c.* على; 2) Addaxit in illos malum *c.* على *p.* II *n. a.* تأويق Onus vel rem molestam ferre iussit, adegit ad suscipiendum vel ferendum aliquid *c. d. a.*, pondere, onere gravavit, diminuto cibo aliisque modis afflixit, vexavit, *n. a.* تاويق impedivit aliquem *c. a. p.* V (*conf.* تعوق) Defecit, aversus fuit, impeditus, retardatus fuit.

أوق Onus, pondus, gravitas, molestia, res ingrata, invisa, canalis subterraneus per quem transit colluvies domus, latibulum avis in cacumine montis.

يوم الأواق Dies quidam apud Arabes celeber, qui etiam dicitur يوم يبويوه.

أوقة Coetus, turba.

أوقة Puteus angusti oris, in quem confluit aqua pluvialis, Locus ubi avis incubat ovis suis in fastigio montium.

أواقي Arundo cui inhaeret subtegmen telae.

مآوق Qui procrastinat cibum suum.

أوقية ut وقية *fortasse graecum* οὐγκία *Pl.* أواقي, أواق,

وقايا Septem Mitskal (مثقال) et quadraginta Dirhem. *Cum Apud Gollum haec leguntur: „Usurpatur autem bifariam: vel ut ponderalis vel ut pecuniaria, et illa quidem, sive generatim atque ita est pars duodecima librae cuiusque, sive speciatim, certo pondere definita, pro librae diversitate. Sic nempe in pretiosis et subtilioribus rebus, quales et medicae sunt, valet duodecim Dirhem, quorum unus et dimidius drachmam Atticam pendet; in rebus autem grossioribus vilioribusve pondere variat et* 30, 50, 60 *Dirhem etc. diversimode comprehendit; uti toto Oriente et passim alibi observare est. Pecuniaria vero Oukia in Mauritania fere tantum obtinet et valet Stuferos Hollandiae X." In Tychseni libro haec reperi: „In Hispania saeculo sexto Ukiah* $1\frac{3}{4}$ *stateros complectebatur, Staterus* (اسار) $4\frac{1}{2}$ *mitskal* مثقال *etc.;* p. 140 *Almakrizi historia monetae Arabicae. Uncia argenti* 40 *Danekis constabat. Uncia vero in Iraca Bagdadensi* $10\frac{1}{3}$ *Drachmas complectebatur." Non dubitandum, quin pondera et mensurae pro temporum et regionum ratione variis temporibus diversa fuerint*

أوفطاريون οὐπατώριον Eupatorium

اوقيانوس Oceanus.

أوقيمون ὤκιμον Ocimum.

أوقيموئيدان ὠκιμοειδές Ocimoides.

أواقينوس ὑάκινθος Hyacinthus

أوكة Ira, malum.

آال *et* آل Populus, asseclae, affines, familia (*conf.* اهل) *Interdum* ال *apud poetas supervacaneum est conf Hamas. p.* 808. *v.* 4 *sqq.*, آل الله Familiae Dei, Koraischitae. . Domestici, liberi, posteri *et non nisi illustribus hominibus tribuitur, ita ut* ال الاسكاف *non dicatur, dum* اهل *huic convenit, et gen. fem.* Corpus, res quaelibet erecta, ما أشرف من البعير, Vapor s. exhalatio quae mane et vesperi conspicitur (*diversus est hic vapor ab eo, qui* سراب *appellatur, quia hic splendet alter non splendet; sed interdum et* آل *pro* سراب *positum esse videtur. Et in schol. ad Tarafae carmen*, آل *esse*

tempore, *quo dies se attollit*, سراب *vero meridie*, *dicitur*) *vel propr.* vapor qui primo die est. Lignum quo aliquid sublatum fulcitur ac sustinetur, mons et extrema latera totusque eius tractus.

آلَ *F. o.* 1) *n. a.* أَوْلٌ, مَآلٌ Rediit, pervenit, evasit *c.* الى *r.* (*et c.* ل *rar.*) آل امره الى الصلاح Res eius rediit ad integrum, boni exitus est, آل الى الثلث Res rediit ad tertiam partem eius quod fuit; 2) *n. a.* أَوْلٌ, إِيَالٌ Incrassuit (liquor), crassum reddidit (oleum) *c. a. r.*; 3) Extenuata fuit, periit (*caro*); 4) *F. o. n. a.* إِيَالٌ Recte disposuit, administravit, rexit *c. a. p. vel r.* (*conf.* اوم); 5) *F. o. n. a.* أَوْلٌ, إِيَالٌ, إِيَالَةٌ Praefuit *c.* على *p.*; 6) Descivit, defecit, rediit ab aliquo *c.* عن *p.*; 7) *pro* وَأَلَ Alicui effugit *c.* من *p.*; 8) Res aliqua imminuit (opes) *c. a. r.* b) أَوَّلَ Praecessit, anterior evasit. II Reduxit, redire iussit *c. a. p. et* الى; 2) *n. a.* تاويل Explicuit, interpretatus fuit *c. a. r.*, declaravit, instituit, direxit, mensura seu numeris suis definivit. V Exposuit, interpretatus est (sermonem) *c. a. r.* VIII Bene disposuit, rexit, administravit (opes) *c. a. r.*

آلٌ *Coll.* Instrumenta.

أَوْلٌ Piscis quidam.

أَوَالٌ Nomen idoli, quod celebratur a Wajelitis (Becritis et Taghlebitis *Cam.*), Arabum tribu.

آيِلٌ *Pl.* أُيَّلٌ Crascescens, crassum (*lac*), pecuniae amans, Stolidum.

آلَةٌ (*ut videtur pro* أَهْلَةٌ) Populus unus, (*tum ut videtur pro* حالة) *Pl.* آلٌ Status, status adversus, adversitas, Instrumentum (*tam bellicum quam musicum, tanquam singularis et pluralis aut pluralis sine singulari aut singularis cum plurali* آلَاتٌ), *est quoque* Media res, qua agens cum peracto coniungitur ut serra inter lignum et fabrum, *et ita appellatur* vinculum postremum, quod inservit causae in medio iacenti ut pater inter avum et filium, quod ad aliquam rem facit, pertinet (*praesert. in plurali*), Feretrum cui impositum est funus, lignum quo sustinetur tentorium Arabum, fulcimentum, vapor qui primo die est.

أَوَّلُ *Fem.* أُولَى *Pl.* أَوَائِلُ *et* أَوَالِي Prior, anterior, primus, principium, prima res, primitiae, الاولون Veteres, الاوايل Qui antea vixerunt, اوايل المجالس Illustres, الاولى Vita in hoc mundo, في الاول In principio, vice prima, اول باول Unus post alterum, ordine, successive, أَوَّلَ Prius, ante *c.* من, من اول من امس A nudiustertius, اول ذات يدين Ante omnia, أَوَّلًا Primum, prima vice, الاول والآخر Deus *et alio sensu* ad unum omnes, اولا واخرا Primum et postremum, أَوَّلًا أَوَّلًا Quam primum, اولا فاولا Unum post alterum, ordine et serie, باول وهلة Statim, ante omnia.

أُوَيْلٌ *deminut. ab* آل Populus (*raro adhibetur*).

أُولُو *Pluralis carens sing. vel a* ذو Praediti, possessores, domini, اولو القوة Praediti robore, robusti, اولو الالباب Cordati.

أُولَى *Pl. a sing.* ذا, *apud poetas pro* الذين *et* أُولَاكَ *et* أُولَالِكَ.

أُولِي *Plural. carens singul. vel a* ذو *Fem.* اولات Praediti, possessores, domini, *it. apud poetas pro* الذين Qui, quae.

أَوَّلَةٌ Primum, principium.

أُولَاءِ *Plural. irreg. a* ذَا, ذه Hi, hae.

آلِيٌّ (*ab* آلَة) Instrumentarius, الاعضا الالية Membra instrumentaria et composita appellata sunt, quarum quamcunque particulam sumseris, illi totius neque nomen neque definitio potest accommodari *ut manus, facies*, His membris sunt opposita simplicia *ut caro*.

إِيَالَاتٌ Valles, fluvii.

أُولَيَاتٌ *Pl. ab* أُولَى.

أُولَئِكَ *comm. gen. et fem.* أُولَاكَ *Plur. irreg. a* ذاك تاك Illi, illae. (*Hoc de remotis dicitur* هاولاء *de propinquis.*)

أَوَّلِي Anterior, primus, primitivus, antiquus, Dictum cuius veritas per se et immediate percipitur, *ex gr.* unum media pars duorum, *vel* Totum maius est, quam pars. *Hoc magis speciale est, quam* ضروري, Axioma, prima notio.

أَوَّلِيَّةٌ Prioritas, primatus.

تَأْوِيلٌ Nocturna visio, spectrum, Olus boni odoris quo onagri vescuntur, Interpretatio *et tum* interpretatio qua

versus Corani sensu aperto neglecto, sensum absconditum admittit. *Differt igitur haec vox a* تفسير, *ex gr. in hoc Corani dicto* يخرج الحي من الميت, *si ita explicatur*, producit pullum ex ovo, تفسير *est*; *sin vero*, commutat hominem non credentem in Muhammedanum, *est* تاويل. *Haec igitur* interpretatio allegorica et mystica *dici potest*.

مَآلٌ Locus reditus, finis, eventus ipse.

أُولَائِكَ *Pl. a* ذَالِكَ.

أُولُسْطِين *ὁλόστιον* Holostium.

أُولِيرَا *ὄλυρα* Olyra.

أُولِيقُوس *ὁλκή* Sex oboli, drachma Attica, medica.

آمَ *F. o.* 1) *n. a.* أَوْمٌ Vocem anhelando edidit (sitibundus); 2) *n. a.* أَوْمٌ, أَيَامٌ Fumavit, fumum fecit *c.* على; 3) Praecessit; 4) Rexit, gubernavit *c. a.* II *n. a.* تاويم Sitientem reddidit *c. a. p*; 2) Pinguefecit, corporis molem auxit *c. a.*

ليالُ أوم Noctes s. tempora infelicia, iniqua.

أُوَامٌ Sitis (vehemens), aestus, ardor sitis, quod exclamat sitiens, fumus, Capitis vertigo, nervus, corporis tendo, لعلى الاوام Gehenna.

أَوْمٌ *nempe* هذا اوم منه *i. e.* احسن امامة منه *pert. ad* أَمّ.

إِيَامٌ *Pl.* أُيُمٌ Fumus.

آمَةٌ Laetus anni proventus, pluvia, herba, Quod adhaeret umbilico infantis quum nascitur *vel* involucrum infantis *vel* quod cum eo ex matre prodit, pannus, cui is involvitur.

مُؤَوَّمٌ Capito, cui caput magnum est.

مُؤَوَّمٌ Magno capite *vel* deformis.

أُومَالِي *et* أُوُومَالِي *melius* أَلاُومَالِي *ἐλαιόμελι* Elaeomeli, oleum melleum, quod in Syria e quodam caudice manat. Stillingia sebifera. *Sprengel. hist. rei herbar. p.* 268. *Avicenna L. II. p.* 131.

آنَ *F. o.* Commode, placide, tranquille se habuit, incessit, quievit, أَنْ على نَفْسِكَ Placide incede et commode agito, parce tibi, co[illegible] commodo et quieti tuae. II *n. a.* تاوين Pabulo et potu impletus fuit *asinus* ut distenta hypochondria geminum onus (اون) retulerint, أَوَّنْ على قدرك *i. e.* اِتَّئِدْ على نَحْوِكَ. V *Id.*

آنٌ Tempus, momentum, أَلآنَ Hoc tempore, hoc momento, nunc, الى الان Usque ad hodiernum diem, من الان Dehinc, deinceps.

أَوْنٌ Commoditas *et contra* fatigatio, Quies, cunctatio, tranquillitas, lenitas, comitas, (*volunt esse pro* هَوْن) incessus placidus, quod rei alteri ad faciendum aequilibrium respondet: pars altera s. latus alterum oneris, خُرْجٌ ذو أَوْنَيْنِ Hippopera gemina, *nempe* duorum laterum seu duarum partium, quarum altera alteram in aequilibrio servat.

آيِنٌ *F.* ة Vir commode se habens, commodus, tranquillus, أَوَائِنُ *Pl. fem. quod ita in tribus adhibetur* ثَلَثُ عَشْرُ لَيَالٍ آيِنَاتٌ وَادِعَاتٌ *at in decem ita* لَيَالٍ أَوَائِنُ رَوَافِهُ.

أَوَانٌ *Pl.* آوِنَةٌ Tempus, tempestas anni, أَوَانَئِذٍ Tempore illo, آوِنَةً *et* آيِنَةً Interdum, فلان يصنع ذلك الامر اونة Quidam interdum hoc facit.

إِوَانٌ *Pl.* أُوُنٌ *i. q.* إِيوَانٌ.

تَلَانَ *i. q.* أَلآنَ Hoc tempore, nunc.

إِيوَانٌ *Pl.* أَوَاوِينُ, إِيوَانَاتٌ *vox Pers.* Palatium, praetorium, Locus amplus ad considendum instructus (*Saal*), *Vox autem* إيوان *quae de fraeno* (لجام) *adhibetur, habet Pluralem* إيوانات.

آوِنَةٌ *Pl. sine sing.* Testudines (animalia).

آيِنَةٌ

أُونَادِيَا Cucumer asininus.

أُونْقِيَّة Uncia una.

أُنُوبَرُوخِس *ὀνόβρυχις*.

أُونُومَا *ὄνομα*.

أُونُومَالِي *οἰνόμελι* Oenomeli.

أُونُوطِيلُون Herbae vulnerariae species cucurbitae similis.

آوِ , آووه , آوه , أُوه , أُوِه , أُوهٌ , أُوهْ , أُوهِ , أَوْهُ , آهًا , آهَا , آهْ , آهٍ , آه , أُوِّ , أُوِّيَاهْ , أُوَّتَاه , أُوَّهْ , آوْهْ Ah, heu, eheu! (*in lamentando.*)

آهَ *n. a.* أَوْهٌ 1) Dixit ah, eheu; 2) Doluit. II *n. a.* تَاوِيه *Id.* V *Id.*

آهَة Lamentatio, Morbilli (حصبة) (*sec. nonn.*), آهَةً لَكَ Sit male tibi!

أَوَّاه Multum suspirans et frequenter ah dicens, magnum commonstrans moerorem *spec.* prae dolore ob peccata, *et* Dei misericordiam implorans, Certus, *vel* invocator, *vel* misericors, commiserescens, fidelis, vir pius, Deum timens, Iurisconsultus *vel* presbyter Muhammedicae religionis (*lingua Aethiopica*), *et c. artic.* Abrahamus.

أُوَّة *Pl.* أُوَوٌ Malum, infortunium, aerumna, أُوَّةً لَكَ Sit male tibi! Deus te perdat!

أَوَى *F. i. n. a.* أُوِيٌّ , أُوِيٌّ , إِوَاءٌ 1) Se recepit commorandi vel quiescendi ergo, diversatus fuit interdiu vel noctu *c.* الى *vel a. l.*; 2) Hospitio excepit *c. a. p.* b) أَوِىَ *F. a. n. a.* أَوْيَةٌ , مَاوِيَةٌ , مَأْوَاةٌ , آيَةٌ Teneriore affectu propensus et commotus fuit, deflevit, condoluit, misertus fuit *c.* ل *p.* (*conf.* عوى). II *n. a.* تَأْوِيَةٌ Diversatus fuit interdiu vel noctu, Iussit, permisit *aliquem* diversari *c. a.* IV In hospitium recepit *c. a. p.* V Congregatus fuit, convenit in unum locum, in mansionem et locum quietis se recepit. VI Congregatae sunt (aves). VIII اِيتَوَى *et* اِتَّوَى In hospitium recepit, Teneriore affectu propensus, commotus fuit, condoluit *c.* ل.

آيَة Legatio, epistola publica (*si scriptio recta est*).

اِبْنُ آوَى *Pl.* بنات آوى Hylax, animal ex cane et vulpe genitum.

آيَة *Pl.* آىٌ , آيَاىٌ , آيَاتٌ Signum, Cippus sepulchralis, res exstans, corpus, persona viri, signum *i. e.* miraculum, versus Corani, الايات المُحكمات Versus minime ambigui, et unius significationis, الايات المتشابهات Versus qui diversos habent sensus, *Pl.* آىٌ Exemplum (عبرة), Signum (امارة), الآيَة et caetera *de Corano* (*in quo supplenda videtur vox* اقرا lege!).

أُوِىٌّ *Pl. ab* آوٍ *et* Congregatae (aves).

أُوِىٌّ *Nomen possessivum ab* آية.

مَأْوًى *et* مَأْوِ مَأْوِى Mansio, sedes commorationis, مأوِى الابل (*cum Kesre literae* و *de camelis tantum*) Locus ubi quiescunt (*hoc raro adhibetur*).

مَأْوَاةٌ *Id.*

أَىْ Nimirum, id est, ita, أَىْ واللّه Imo per Deum! 2) *Particula vocativa* O, *nempe ad vocandum eum qui proxime adest.* (*Ad vocandum solum eum qui remotus est Amru-Alkaisi Moallak. v.* 68 *sch.*)

أَىِ Bene, maxime, ita.

أَىٌّ *gen. comm. et F. cum* ة Quicunque, quisquis, qualiscunque, Quisnam, quae, quod? *haec vox usurpatur et sensu collectivo et de ratione praeditis et non praeditis. Dicitur* أَىْ *ut.* أَيْمَا *apud poetas praecipue ut videtur ut in hoc hemistichio* تَنَظَّرْتُ نَسْرًا وَالسِّمَاكَيْنِ أَيْهُمَا Exspectavi aquilam et pisces duos (*astra*) quisnam eorum.... *Substantivum cum ea iunctum sequitur in Genitivo.* *Quum praecedit idem nomen quod post ab* أى *regitur vel rem indefinitam notat, vel admirationem et laudem indicat,* مررت برجل واى رجل Praetergressus sum virum aliquem, sed quem virum nescio, وقع بلاء واى بلاء Incidit aerumna, at quae aerumna? quanta dici nequit, *et componitur c.* ك : (كَأَىٍّ , كَايِنٍ , كَيْئِنٍ *Gol.*), كَيِّنٌ , كَأْيٍ , كَايِنْ , كَاءٍ , كَيْئِنْ (*Cam.*) Quantum, *c. a. et c.* من *ut* كَأَيِّ رَجُلًا , كَأَيٍّ من رَجُلٍ . ايما — ايما Aut — aut.

أَىْ *et* أَيُّهَا *et F.* أَيَّتُهَا , *et* يا ايها *Particula excitativa s. vocativa* O, يا ايّها الرجلُ اقبل O vir! ad veni.

أَىّ *pro* أُوِىٌّ Mansionem capere, Commiseratio.

أَيَا (*ut* هَيَا) *Particula vocativa propinqui et longinqui* O, ohe, heus, *sec. alios remoti tantum* Heus! *c. nomin. Amru-l Kaisi Moallaka schol. Zuzen. v.* 68.

أَيَّا Inclamavit increpuitque (*cameles*) dicendo ايايا *c.* ب.

إِيَاءٌ *et* أَيَاءٌ Lux nitorque solis.

أَيَاةٌ *Id.*, *et* **Splendor**, **nitor plantarum.**

أَيَا *Secundum Arabum grammaticos est aut nomen haud determinatum* (مبهم) *aut cogitatum* (مضمر), *(conf. de Sacy Gramm. T. I. p.* 188*)*, *sibi annectens cuiuscunque personae quovis genere et numero Affixum vel nomen aliud: quae si ad orationis Subiectum pertinent, particula illa, ceu pleonastica, fere aequipollet* τῷ إِنّ, *ut* اذا بلغ الرجل الستين فاياه وايا الشواب Quum ad sexagesimum annum vir pervenit, utique ille et puellae. *Haec particula coniungitur cum pronomine et tum aut praecedit verbum, aut sequitur* اياك نعبد Te adoramus, *(Si praecedit, sententiae vim addit)* ضرب اياك Te percussit. *Et si actio tendit in ipsam personam, aequivalet* τῷ نفس *ut* ضربت اياى Me ipsum verberavi.

اِيَّاكَ *F.* اِيَّاكِ *Particula monendi seu praecipiendi cautionem, valetque Imperativum* باعد, *sed significationem accepisse videtur propter omissum* اِحْذَرْ, *et cum proxime praecedente* ايا *coniungendum*, Abesto, recede *c.* من, *c.* و *seq., vel c. acc. nom., vel c.* أَنْ *quod praeponitur futuro verbi:* اياك من الاسد, اياك والاسد Cave tibi a leone, اياك ان تفعل كذا, اياك وان تفعله Cave ne hoc facias.

أَيَّاتُ *i. q.* أَيَّاةُ.

أَيَايَا *Particula inclamandi increpandique camelos.*

أَيَان (mellis) Duo رطل et dimidium, (olei) Manna (من) una et dimidium (*Avicenn. l. V. p.* 268).

أَيَّاب Uter.

أَيَّجْ *Vox qua utuntur, quum a scopo iaculator aberrat.*

أَيَّجَا *Id.*

أَيَّحَى *et* إيِّحِى *Hanc vocem sagittarius dicit admirationis et laetitiae causa, quando scopum attigit.*

أَيْخ *Dicitur quando cameli in genua decumbunt.*

أَادَ *F. i. n. a.* أَيْدٌ 1) Durus, firmus validusque evasit; 2) Viribus valuit, robustus, potens fuit. II *n. a.* تأييد Firmavit, corroboravit *c. a. p.* III Opitulatus fuit, opem tulit *c. a. p.* IV Corroboravit, adiuvit *c. a. p. et* على *r.* V Corroborata, firmata fuit (*res*), vehemens fuit (*ictus*).

آدٌ Robur, vis, potentia, vigor, durities.

أَيْدٌ Robur, vis, durities.

آيِدٌ *vid.* اود.

إِيَادٌ Quidquid rem aliquam tuetur, firmat, conservat, refugium, mons munitus, munimentum, velum, latus et quod circumstat, aër, cortex, terra seu lutum cisternae aut tentorio circumpositum, ad impediendum aquae exitum, agmen s. cornu dextrum et sinistrum exercitus *Dual.* ايادان, Cumulus altus et eminens (*arenae*), camelorum multitudo.

إِيدَةٌ Mensis sextus Arabum *idiomate antiquo. (Gol. ad Alfrag. p.* 4.*)*

أَيِّدٌ Potens, validus (*vir*).

مُؤْيِدٌ *Pl.* مَوَايِدُ Res magna et gravis, res adversa, malum, infortunium.

مُؤَيَّدٌ Adiutus, felix, victor.

مُؤَيِّدٌ (*haec eadem forma pro deminutivo adhibetur*) Corroborator, adiutor, protector.

مُؤَيَّدٌ Corroboratus.

أَيْدَعُ Sanguis dracontis, arboris lacryma, corticis rubrae genus, Crocus.

إِيدِيقُون ἰνδικόν Indicum.

أَيْذَا An quum? (*ex* أَ *et* اذا).

أَارَ *F. i.* Subegit mulierem, futuit *c. a. p.* II Multum coivit.

أَيْرٌ *Pl.* آيُرٌ, أُيُورٌ, آيَارٌ Veretrum, membrum virile, بيس اير ابيك Haud feliciter tibi cesserit, (*conf.* غير) Aquilo, Ventus mane flans ab Oriente, Eurus.

إِيرٌ (*conf.* غير) Aquilo, Eurus. *sec. nonn.* Ventus fervidus, Gossypium, Assula argenti.

أَيِّرٌ *i. q.* أَيْرٌ.

أَيَارٌ Aes, orichalcum.

إِيَارٌ ἀήρ Aura, aër.

أَيُورٌ (أُوُورٌ *Cam. edit. Calc.*) Eurus.

أَيِّرٌ *Id.*, Lapis durus.

أَيَّارُ Nomen mensis Syriaci qui in usu anni ad Iulianum efformati est ordine octavus et Maio respondet.

modo, cur, quare? لايش Quamobrem? (*pro* لِأَيِّ شَيْءٍ).

آضَ *F. i. n. a.* أَيْضٌ Rediit (ad rem), quum res mutatur, rediit ad statum suum (res), reversus fuit *ad populum suum c.* الى *p.*; 2) Denuo fuit, fecit, iteravit; 3) Evasit, fuit.

أَيْضًا Iterum, denuo, etiam, quoque.

أَيَاغ *Pers.* Poculum, et phiala ex qua bibitur aqua, Illustris, Dignitas, gloria, Charisma, donum, Misericordia, Facilis cursus transitusve.

أَيِفَ Corruptus, perniciem passus fuit.

آفَةٌ *vid.* اوف.

أَيْقٌ Os tenuius articuli in pede seu anteriore seu posteriore equi vel cameli, ubi compedes injici solent, *vel* locus ubi compedes constringuntur, *vel idem est ac* مَيْدٌ, *vel* أَيْقَانِ *Dual.* Uterque articulus ille s. locus duorum pedum ubi compedes constringuntur.

ايقَاقُون Agallochum, lignum aloës.

أَيْقُهَان Eruca sylvestris, caule et foliis atriplicis, flore brassicae.

أَيْقُونَةٌ *Pl.* أَيْقُونَات εἰκών Icon, imago

أَيْكٌ *Coll. nom. unit.* أَيْكَةٌ (*conf.* عيكة) Arbores perplexae *vel* sylva densior, lotis, اراك Aracis, similibusque arboribus constans *vel* arborum quarumvis propinquarum copia

أَيِكَ Densae fuerunt et implicitae loti vel araci. X *Id*

آيِكٌ, آيِكَةٌ Sylva fructifera.

اِيَّاكَ *vid.* ايا.

ايل *et* اِلّ אל Deus.

آيِلٌ *vid.* اول.

اِيَّلٌ *vid.* اول.

أَيْلٌ *vid.* يَلّ.

أَيَارِيٌّ Magno veretro praeditus.

مِيْبَرٌ *Gol.* (مُيْبِرٌ *Cam. ed. Calc.*) Qui multum coit, Veneri addictus.

أَيَارَجُ *Pl.* ايارجات *aut a graec.* ἱερά *aut a Pers.* ياره Hiera, medicamenti genus, *et* ايارِجِ فيقرا Hiera picra.

ايرِسَا ἶρις Iris, radix eius.

أَيْرِسُون ἀέριζον Talcum, lapis specularis.

ايرُون ἱερόν Sulphur luteum s. citrinum.

ايرِيغَارُون ἠριγέρων Senecio.

ايرِيقَان Cyprus.

ايرَمِيٌّ و أَيْرَمِيٌّ Ullus, aliquis, *it. prius* Signum, vestigium quod ad Ad pertinet.

أَيْسٌ Est, exstitit *ex quo* ليس *pro* لا ايس, *Dicunt* اتانى من حيث ايس وليس Venit ad me unde sit vel non sit *i. e.* nescio unde.

أَيِسَ Desperavit *de re c. a.*, *et* b) أَيِسَ (*pro* يَئِسَ) *F. a.* 1) *n. a.* إِيَاس Desperavit *c.* من *vel* عن; 2) *F. i. n. a.* أَيْس Mollis, lenis fuit; 3) Vim rei impressit, affecit. II Desperare fecit, spem eripuit *c. a. p. et* من *r.*; 2) *n. a.* تاييس *i. q.* استقلّ *et* Mollem reddidit, signavit, affecit (rem). IV Ad desperationem adegit *c. a. p.* V Lenis, mollis fuit, desperavit *c.* من *r.*

أَيْسٌ Res quaevis existens.

إِيسَانٌ *Pl.* أَيَاسِينُ *i. q.* إِنْسَان Homo.

آيِسَةٌ Mulier cui fluere desierunt menses.

أَيْسَاءُ *Id.*

مَأْيُوس Desperatus, desperabundus.

أَيْشٌ *Idiomate vulgari pro* أَيُّ شَيْءٍ Quae res? quid? quo

أَيِّل , أُيَّل Pl. أَيَايِل Caper montanus, cervus (*ad genus bovis sylvestris a Demirio refertur*) *et pro* iuvene *Bochtari poeta ponit.*

أَيِّل Crassum lac, vas quo lac crassum asservatur, crassa ac faeculenta aqua, semen maris in utero feminae coalescens.

ايلآة *vid.* الو.

ايلچى (*Vox Turc.*) Legatus. *Coll.* ايلچية.

أَيْلُول Nomen mensis Syriaci duodecimi qui respondet Septembri anni Iuliani.

أَامَ F. i. n. a. أَيُوم , أَيْمَة , أَيْم 1) Fuit marito carens mulier sive virgo sit sive ab eo se separaverit c. من, *et* coniuge caruit (vir), occisus fuit coniuge relicta; 2) Uxorem duxit talem quae أيم appellatur *c. a. p.*; 3) *n. a.* أيام Fumum excitavit fecitque, ut expulsis ex alveari apibus mel eximeret; 4) Cepit ex alveari mel. II *n. a.* تأييم Coniuge orbavit, caelibem fecit (*Deus*) *c. a. p.* IV Orbavit coniuge, viduavit *c. a. p.* V Sine coniuge fuit (*vir vel femina*).

آم *nempe* مَا لَهُ آمٌ وَعَامٌ Neque est ei uxor neque iumentum ut orbatus sit et sitiat.

أَيْم (*in Cam. Calcut. pro hoc* أَيِّم) Serpens, mas viperae, Caelebs, أَيْمُ الله *Apocop. ex* ايمن الله (*Pl.* يمين) *i. e.* ايمُ اللهِ لازمٌ لي.

أَيْم Serpens albus, tenuis (*vel* de omni serpente).

أُيَام Pl. أُيُم Morbus quidam camelorum, Fumus.

آمَة Vitium, defectus, detrimentum.

أَيِّم *gen. comm.* Carens coniuge, caelebs vel viduus, Ingenua, Cognatio ut filiae, sororis et materterae, *et Pl.* أَيَامَى , أَيَايِم Marito carens (mulier), sive sit virgo, sive post primum congressum maritum deseruerit, *Pl.*

أُيُوم Serpens albus, tenuis, *vel* omnis serpens.

أَيْم *ut* أَوْم *ut* هذا ايمّ منه *i. e.* احسنُ امامةً.

أَيْمَا F. أَيْتَمَا (*ab* اي *et* ما) Quicunque, quaecunque, qualiscunque, quisnam, quaenam? *et c. d. acc.*

أَيْمَان F. أَيْمَى (*i. q.* عيمان) Uxore destitutus et carens, carens lacte seu grege, appetens coniugem, (عيمان appetens lac) *c.* الى.

الحَرْبُ مَأْيَمَةٌ لِلنِّسَاءِ *nempe* مَأْيَمَة Bellum privat uxores maritis.

مُؤْيِمَة Bonis pollens, quae lauta est in re et coniugis expers.

أَيْمَا *pro* امّا *ut in hoc versu* رات رجلا ايما اذا الشمس عارضت فيضحى وايما بالعشي فيخصر.

ايمارُوقالِس ἡμεροκαλλίς Hemerocallis.

آنَ F. i. n. a. أَيْن 1) (*sicut* حان *et* أَنَى) Tempore accidit vel fuit, opportunum, tempestivum fuit, آن لك ان تفعل كذا Iam sic te facere oportet; 2) Lassus, defatigatus fuit.

آن Tempus praesens, tempestas, occasio, لان *abiecto articulo apud poetas* Nunc, الى الان Hactenus, hucusque, من الان Deinceps, abhinc.

أَيْنَ Ubi? quo? الى اين Quo? مِنْ أَيْنَ Unde? ومن اين ومن اين Et quomodo hoc fieri potest? من اين انا وهذا الفضول Unde mihi esset haec praestantia. *Vita Timuri p.* 39 *ed. Calcut.*, *c.* من *personae* Quantum a me distat, post me, أَيْنَ يَذْهَبُ بِكَ *pro* اين يذهب بعقلك *Quum aliquis insanum quaerit, dicitur hoc:* Quo mens tua effugit? لانظر اين فصاحته من صباحته Ut videam, num ei sit eloquentia similis pulchritudini suae nec ne.

أَيْن Lassitudo, molestia, Tempus idoneum, (*sicut* أَيْم) serpens, vir, camelus.

اين *i. q.* حين.

أَيْنَمَا Ubicunque, quocunque.

أَيَّانَ *quasi* أَيّ آن Quo tempore, quando? ايان ما Quandocunque.

ايّانا *vid.* ايا.

ايهِ Macte, agedum.

ايهِ *i. q.* حَسْبُكَ *Increpantis particula.*

ايهِ *i. q.* ايهٍ *fere sequente Imperativo ut* ايه حدثنا Age narra nobis. *Nonnulli volunt esse discrepantiam inter* ايهِ *et* ايهٍ: *dicunt* ايهِ *sequenti voci non iungitur, coniunctum vero dicitur* ايهٍ *Harir. p.* 58. *l.* 1 *sch.*, *Secundum alios* ايهِ *usurpatur, quum de narratione, de qua conventum est inter*

duos, *sermo est*, هات الحديث Affer hanc historiam (quam scis); ايه *vero de quacunque narratione* هات حديثا ما Affer historiam aliquam.

أَيْهًا Apage! (*sed interdum cum sequente* ايْهًا *commutari videtur*).

ايْهًا *c.* عَنَّا Tace.

أَيْهَات *Sunt ex Arabibus quidam qui ita pro* هيهات *dicunt.*

أَيْهَانِ *et* أَيْهَانُ *pro* هيهات.

وَيْهَكَ *i. q.* أَيْهَكَ.

أَيَّهْ *i. q.* أَيّ *inprimis in admiratione.*

أَيَّهَ *n. a.* تَأْيِيه Vocavit (camelos), inclamavitque *eos c.* ب, dixit يا ايها الرجل o vir!

أَيِّهٌ Clamosus.

أَيْهُقَان *et* أَيْهَقَان Eruca sylvestris (herba) *i. q.* جرجر برّى.

أَيْوَان *vid.* اون.

أَيَّا *vid.* ايا.

آيَةٌ *vid.* اوى.

تَأَيَّا V Commoratus fuit, substitit *c.* ب *l.*

تَأَيَّى V Contendit ad ipsam rem s. personam, destinato consilio et opera petivit *c. a.* VI *n. a.* تَأَايِيَة *Id.*

ايينيدار (*Vox Pers.*) Speculum tenens (*officium apud principem*).

ب

ب Duo *Nota Arithmetica secundum antiquiorem in Alphabeto litterarum ordinem.*

ب (*et nonnunquam* بَ) *Particula cum voce sequente coniuncta* 1) *i. q.* في In, *loci vel temporis*, نَصَرَكُمُ اللهُ بِبَدْرٍ In loco Bedr auxilium vobis praestitit Deus, نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ Summo diluculo eos liberavimus *conf. Hamas. p.* 185. *l.* 20 *sqq.*; 2) *i. q.* مع Cum, اهْبِطْ بِسَلَامٍ Descende cum pace, سار باهله Cum gente sua profectus est; 3) *i. q.* على Contra, غَرَّكَ بِرَبِّكَ Contra Dominum tuum te seduxit; 4) *i. q.* من Ex, عينا يشرب بها عباد الله Fons e quo servi Dei bibant; 5) *i. q.* لِ Ad, propter, ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ Contra vos ipsos iniuriam exercuistis propter id quod vitulam accepistis; 6) *i. q.* الى Erga, أَحْسِنْ بِى Erga me beneficus sis! 7) Per, كتبت بالقلم Calamo scripsi, بالله Per Deum! يَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بالغمام Die quo coelum finditur nubibus dispersis; 8) *i. q.* عن De, *ut* سايل بنا *pro* سايل عنا Interroga de nobis *Hamas. p.* 352. Pro, loco *alicuius*, فليت لى بهم قوما اذا ركبوا O si mihi esset loco eorum gens quae quum equos conscenderunt . . .; 9) *Usurpatur ubi fere Ablativum vel Genitivum absolutum adhibent Latini: nempe*, *instrumenti*, كتبت بالقلم Scripsi calamo; *modi*, بالاستقامة Recta via, recte, بسير القروان Modo incessus vel iuxta incessum agminis viatorum; *pretii*, اشتريت بالالف Emi mille nummis; *Et vario adhuc modo verbis additur*, *dum in latino sermone aut simplex casus aut praepositio in usu est. Pauca exempla afferre lubet. Varium huius vocis usum ad verba adnotatum habes.* قذف بلاثم Accusavit crimine, *et* رميتها بالفاحشة Falso insimulavit illam impudicitiae, ابدل شيا بغيره Commutavit rem alii, دفته بالضعف Compensavi duplo, تمتع بنعيم الجنة Fruitur voluptate Paradisi, الدنيا مشحونة بالرزايا Mundus repletus est malis, مستترة ببز Velata bysso, طلا بالقطران Inunxit pice, لصق به Adhaesit illi, امسك به Prehendit illum, امسحوا بروسكم Abstergite mulcendo capita vestra, حس بالشي Percepit rem, ذهب به Abstulit illud (*Sic verba eundi ex intransitivis saepius fiunt transitiva*), سال به Rogavit eum, مررت بزيد Praeterivi Zeidum; 10) *Est quoque tanquam pleonastica et vacat*, *vel in Subiecto:* كفى بالله شهيدا Sufficit Deus testis vel in testem, *vel ratione Praedicati:* الله هو بقدير Deus est potens, *et quodammodo in forma admirandi pleonastice positum videtur:* أَحْسِنْ بِزَيْدٍ Quam pulcher est Zaidus! *et* اذا به قايما Ecce ille stat. *Sequente* لا Sine *significat:* سلطان بلا عدل كنهر بلا ماء Rex sine iustitia est similis fluvio sine aqua, بما Quamvis, ضاقت عليهم الارض بما رحبت Illis angusta visa est terra, quam-

vis est ampla, انّ اللّه بِأنّ Ea conditione ut ex gr. اشترى من المؤمنين انفسهم واموالهم بانّ لهم الجنة Deus emit credentium animas opesque ea conditione, ut ipsis paradisus sit, كأنّك بِهم In eo iam es, ut illos conspicias, mox aderunt *Hamak. Wakidi p.* 48. *l.* 5 *et adn. Abulfed. Ann. T. I. p.* 182, كأنّى بك Est ac si te conspicio *Hariri p.* 110. *l.* 8, خذ بكذا i. q. عليك بكذا *Hamas. p.* 216. *sch.* 3. *Redundat quoque nonnunquam apud poëtas metri tantum facilioris ergo, conf. Hamas. p.* 185. *l.* 20 *sqq. p.* 229. *l.* 10. *Et tum ellipt. omisso verbo ponitur ut* انا اعوذ بالله *pro* بالله, *et* من ينا بكذا *pro* من يضمن لنا بكذا *Hariri p.* 165. *l.* 5. *et* علىّ به *pro* ائتنى به. *Hariri p.* 94. *l.* 10.

بَآءٌ Littera Be.

البَابِيَّة Festum Palmarum (عيد الزيتون).

بَوْبٌ Brevis, crassiore carne, ampliore et diducto passu (*equus*)

بابا *Pl.* باباوات Papa, pontifex maximus (*idiom. vulg.*).

بَابَأَ *n. a.* بَأْبَأَةٌ Dixit baba i. e. pater *infans*, Dixit alicui tu mihi es loco patris, *c. acc. p. vel c.* ب *p.*, Papavit; 2) Celer fuit, properavit. II Celer fuit, cucurrit

بُؤْبُؤٌ Imaguncula in medio oculi apparens, pupilla ipsa oculi: *ut* هو اعز عندى من بؤبؤ عينى Ipse est carior mihi oculi pupillâ, *Metaphor.* هو فى بؤبؤ المجد In summa est gloria, هو بؤبؤ دهره Ornamentum est et delicium sui seculi; 2) Radix, origo, medium rei; 3) Dominus politus ac speciosus, princeps populi et magnus; 4) *ob similitudinem videtur* Caput vasculi, in quo nigricantis collirii genus, كحل dictum et familiariter palpebris illini solitum, recondi solet; 5) Corpus locustae.

بَأْبَأٌ Sciens, gnarus.

بُؤْبُوءٌ *Id.*

بَابَارِى *Graec.* πέπερι Piper nigrum, quod alias فلفل appellatur.

بَابَد *nempe* بابد بلون Pentaphyll. (medic.) *Forsk. descr. anim. p.* 152.

بَابَلَس *et cum* ص *Graec.* πέπλος Peplus, *et quoque* خشخاش زبدى Papaver spumeum *appellatur* (*Avicenn. L. II. p.* 147).

بَابِلِىٌّ *et* بَابِلِيَّةٌ (*poet.*) Vinum, *quod ad Babel refertur.*

بَابَهْ Nomen mensis Septembris.

بَابُوسٌ Pullus cameli, infans lactens, (natus seu foetus quilibet *in ling. Graec. Cam.*).

بَابُوشٌ (*a Pers.* پاپوش *pedis indumentum*) Calcei, *inprimis exteriores, quos conclavi vel templo egressuri induunt, ingressuri exuunt.*

بَابُونَجٌ (*a Pers.* بابونه Chamaemelum *herba.* (*Arabes* تفاح الارض poma terrae *vocant, ob rotundiora capita.*)

بَابُونَكٌ *Id.*, *vel* Parthenium.

بَاتَ *et cum Nunnatione* حَاثَ بَاثَ Dispersim.

بَاجَ *F. a.* 1) Mutavit, vertit *aliquid c. a. r.*; 2) Clamavit *vir.* II Clamavit *vir.*

بَاجٌ *et* بَأْجٌ (*a nonn. pro voce peregr. habetur*) Species, genus, modus, هو فى امر بَأْجٍ Ille est in re eiusd. generis.

بَاجَةٌ *Pers. Id.*, اجعل البأجات بأجا واحدا باجا *et sine Hamza* Diversa genera redige in unum.

بُئُوجٌ Manifestum et conspicuum esse (*Gol. ex Merc.*).

بَاخَرُوحِى Planta in arido et duriore solo ad tria cubita excrescens foliis كاشنج, flore leviter rubente, cui grana succedunt nigra, ciceribus paulo minora et molliora.

بَادَامَك Salicis genus (*Andalusiis* بيبين *dictum*).

بَادَرِنْجُوَيَةٌ *et* بادرنجية (*aliis rectius* بَادَرَنْجَبُوَيَةٌ *quod Persice notat* citrium olens, *nam* بادرنك citrium, *et* بوى odor *est*) Melissa, citrago: *ita et Arabibus* بقلة الاترجية olus citrinum *dicitur.*

بَادَرُوجٌ *i. q.* حَوْكٌ *et* رَيْحَانٌ رُوحَانِىٌّ Ocimum, basilicum. *Sprengel hist. rei herb. p.* 265. *Avic. Lib. II. p.* 146.

بَادزَهْر *et cum* ذ (*Persice* ventus *et* venenum *tum* dissipator veneni) Lapis Bezoar, alexipharmacum omne.

بَادَلَان Ostrea.

بَادِلَة *Pl.* بَآدِل Incessus celer, Caro inter mammam virilem et axillam, Uberum caro (*sec. quosd. a* بدل *derivandum; sed hoc in Camuso pro errore habetur*).

بَاذَنجَان *Pers.* بَادِنْجَان Melongena. *Haec planta a Forsk. voce Arab.* بيدنجان, *latina*, Solanum melongena *appellatur Flora Aeg. Arab. p.* LXIII, باذنجان ترياقي Zanthium. *Avic. L. II. p.* 144.

بَاذَاوَرْد *et* بَاذَاوَرْد *et cum* ذ Spina alba, Echinops spinosus. *Sprengel. hist. rei herb. p.* 267.

باذامك *i. q.* بادامك.

بادرنجوية *i. q.* بادرنجوية.

بَاذَق (*Pers.* باده) Succus uvarum leniter coctus, ut fortis fiat *Cam.*, *sec. al.* Vinum dactylorum, defrutum.

بَاذَاهَنْج *Pl.* باذاهنجات (*Vox compos. ex Pers.* باد *et* هنج) Venti receptaculum (*ventilateur*).

بَاذَرُوج *i. q.* بادروج.

بَاذَنْجَان *i. q.* بادنجان.

بَأَرَ *F. a. n. a.* بَأْر 1) Fodit *foveam, puteum c. a. r.*; 2) Abdidit, reposuit, recondidit *c. acc. r.*; (*et inde quum fodere puteum pium opus sit*) 3) Praemisit *c. acc.* (*bonum*) *sc.* in alterum mundum, *vel* in abscondito fecit bonum *c. a. r.* IV Fecit puteum *alicui c. a. p.* VIII Fodit, recondidit *c. a. r.*

بار (*apud Drusos*) Divinitas in prima manifestatione sua.

بِئْر *gen. Fem. Pl. de paucis usitatus* أَبْآر (*pro quo nonnulli Arabum dicunt* آبار *vel* أَبْآر, آبار, أبور, آبُر *et de multis* بِئَار Puteus.

بُؤْرَة 1) Fovea; 2) Fovea *vel* locus ubi struitur ignis ad coquendum, praesertim in campis (*Inde Pers.* كو آتش *foveam ignis interpretatur Meidanius. Est et illi genti, praesertim campestri, familiaris fovea puteo similis, in qua accenditur ignis et cibus coquitur, veluti in furno. Foveae eiusmodi fervefactae imponunt carnes, integram plerumque ovem; superne eam claudunt operculo, fictili fere semper, quod oblinunt fimo lutove ne exspiret calor*); 3) Res reposita, thesaurus.

بِئْرَة Res reposita, thesaurus

بَئِيرَة *Id.*

أَبَّار Qui puteum fodit.

بَارجَاه (*vox peregr.*) Locus auris.

بَارزَد *Pers.* بَارْزَد *i. q.* قِنَّة Galbanum.

بَارِسْطَارِيُون *ex Graec.* περιστερεών (*i. q.* رعي الحمام Pastus columbarum) Verbenaca.

بَارَنج *i. q.* نارجيل Nux magna Indica (*Kokus*).

بَارُود *i. q.* أُسْبِيوس Flos lapidis Asii (*Aegyptiis* ثلج صيني, *Nix Sinensis*, *Beith. illa voce hodie vocatur* nitrum, holonitrum, pulvis nitratus); 2) *Idiom. vulg. et seriore aetate* Pulvis pyrius (*Schiesspulver*).

بَارُوق *i. q.* إسْفِيدَاج الرَّصَاص Cerussa ex plumbo facta (*Tunetanis et Africae proprie dictae incolis*).

بَارِيّ *i. q.* بُورِيَاء *quod vide.*

بَارِيَاء *Id.*

بَارِيَّة *Id.*

بَاز *Pl.* أَبْوُز *et* بِيزَان, بُوز (*vid.* بزّ) Accipiter, falco.

بَازِيَّة Ad accipitrem pertinens, spectans res.

بَازْدَار *Pl.* بَزَادِرَة (*Vox comp. ex* باز *et Pers.* دار) Falconum custos.

بازرد Galbanum.

بَازِلَة Obtrectatio, Incessus celer (*conf.* بادلة).

بازهر Bezoar (lapis). *Teifasch. p.* 43 *ed. Rav.*

بَئِسَ *F. a. n. a.* بُؤْس, بُؤُوس, بَئِيس, بُؤْسَى, بَئِيسَى Infelix et miser fuit, malis et damnis afflictus fuit. 1)

بَؤُسَ *F. o. n. a.* بَأْسٌ 1) Strenuus et audax fuit, Validus et fortis fuit in bello; 2) Inops evasit, in paupertatem incidit. IV Malum et damnum dedit, cladem et aerumnam adduxit. VI Paupertatem aliquis humiliando ostendit. VIII Tristatus, male affectus fuit *c.* ب, *itemque* questus et aversatus fuit.

بَأْسٌ Virtus et vis bellica, strenuitas, fortitudo, intrepidi animi audacia, vehementia, adversitas, malum, poena, afflictio, لا بَأْسَ *c.* ب Nil impedit, quominus; Haud nocet, لا باس عليك Ne hoc aegre feras! لا باس ان تعرفوا Non difficulter cognoscetis, لا باس ان Bene erit, utile erit, quod..., لا باس في ذلك Hoc nil nocet, nullius est momenti. البأس Columba maior cinerea, praedatrix (*sed videtur vitiose pro* باز Falco) *Forsk. descr. anim. p.* VII.

بُؤْسٌ *Pl.* أَبْؤُسٌ Malum, adversitas, miseria, *unde Prov.* يوم نعم ويوم بوس Dies alius boni, alius mali est, hic secundus, ille adversus, بوسك *i. e.* ويلك Vae tibi!

بِئْسَ Vehemens *poena*, بَنَاتُ بِئْسَ Adversitates, calamitates, بِئْسَ ٱلرَّجُلُ Phy, vah virum, بِئْسَ رَجُلًا زَيْدٌ Quam malus vir est Zaid! *usurpatur in vituperio ac detestatione.*

بَئِسٌ Miser, inopia pressus.

بَيْئَسٌ Vehemens, fortis, *c. art.* Leo.

بَيْئِسٌ Vehemens, strenuus, fortis, durus.

بُؤْسَى Adversitas, malum, damnum, miseria.

بَأْسَاءُ Adversitas, infortunium. (*Hoc Beidawius in corporis noxa et opibus usurpari, in animi noxis vocem* ضَرَّاء *adhibendam esse contendit.*)

أَبْؤُسٌ Adversitas, infortunium, aerumna. *Adagium* عسى الغوير ابوسا Fieri potest ut parva spelunca causa sit calamitatis (*est potius Pluralis et tum magna calamitas*).

مُبْتَئِسٌ Tristis, sibi displicens ob adversam fortunam.

باسا بورط *Ital.* Passaporto (*idiom. vulg.*).

باسقاق *vox peregr.* Inspector.

باسليق *vel* باسيليق Vena Basilica.

بَأَشَ *F. a.* Prostravit de improviso, humi stravit inopinantem *c. a.*, *et* ما باش مني *i. e.* ما امتنع, *et* ما باشته *i. e.* ما دفعته بشي. III Prehendit et humi stravit se non defendentem *c. a. p.*

بَاشَا *et* بَاشَه *Pl.* بَاشَاتٌ (*ex Turc.* باش) Praefectus, imperii Turcici minister ex maiorum numero, praefectus provinciae.

تَبَأْطَ *n. a.* تَبَأُّطٌ Pectore incubuit terrae, in latere cubavit, Libero animo fuit, Non curavit, supersedit, noluit.

بَاطُس (*Graec.* βάτος) Rubus.

بَاغٌ *Vox Pers.* Hortus. *Inde*

بَاغْبَانٌ Hortulanus.

بَأَقَ *n. a.* بُؤُوقٌ (*vid.* باق *F. o.*) Accidit, supervenit illi *malum c. a. p.* VII Derepente incidit, ingruit, irruit in illos *fortuna* cum aerumna, inflixit illis malum.

بَؤُلَ *n. a.* بُؤْلَةٌ, بَآلَةٌ Parvus et infirmus fuit.

بَئِيلٌ Parvus et debilis, *Coniunguntur* ضَئِيلٌ بَئِيلٌ *id.*

بالش *vel* بالِش *Pl.* بوالِش Nomen quo Tatari magnam quandam auri vel argenti summam designant. *Abulfar.* 433. 434.

بَالَهْ *Pers.* بَالَهْ Saccus *vel* Vas in quo aromata reponuntur.

بامیا *et* بَامِيَةٌ Herba pentagona Aegyptiaca, eiusque fructus semenve edule, Hebiscus ficulneus et esculentus. *Sprengel. hist. rei herb. p.* 265. *Forsk. Flora Aeg. Arab. p.* .

بَانٌ *et* حَبُّ ٱلْبَانِ Glans unguentaria, nux myristica, Hyperanthera Moringa. *Sprengel hist. rei herb. p.* 261. *In Avicenn. L. II. p.* 139 *describitur. Et* Salix Aegyptiaca *a Forsk.* بان *et* خلاف *appellatur. Fl. Aeg. Ar. p.* LXXVI.

تَبَأَّنَ *i. q.* تَأَبَّنَ Secutus est, observavit *viam et vestigia c. a. r.*

بَاهْ *Pers.* Coitus Venereus.

بَأَهَ Animadvertit, intellexit, percepit *c.* ل *r. et c.* ب *r.*, ما باهت به Non animadverti eum esse.

بَاهُون Secundus dies hebdomadis. *Gol. ad Alferg. p.* 17.

بـأ *tert.* و *et* ى *F. a. o. n. a.* بَأْوٌ , بَـاوَاءٌ 1) Alta fuit, se extulit, et in cursu vires intendit *camela*; 2) Gloria eminuit; 3) De se gloriatus fuit *c. a. p. et c.* علي *alt.*

بَـأْوٌ Gloria, superbia.

بب Genus, species, modus; 2) Puer pinguis.

بَبَّانٌ (*et pro hoc* بَيَّانٌ) Genus, modus, ثم ببّان واحد *et* علي ببان واحد Ipsi sunt pares et aequales, unam insistunt viam, eandem regulam sequuntur.

بَبَّةٌ 1) Sonus quem edit infans; 2) Adolescens pinguis; 3) Stupidus.

بَـابـبـة *et* بَأْبَأَةٌ Cameli admissarii sonus, in gutture reciprocatus qui Arabice هدير dicitur.

بِبَاجٌ *vel* بَبَّاجٌ Nomen piscis.

ببر (*et* بَبْرٌ *Demiri, in Camuso vero et Djeuh. libro nil praeter* ببر) *Pl.* بُبُورٌ *est vox ex lingua Indica in ling. Arab. adoptata* Animal quod cursu certat cum leone (*Demiri*), hylaci simile, et se viae ducem praebet leoni (*Persice est tigris*); *conf. Josephus Barbarus Viaggio alla Persia p.* 34 *b. ed. Aldin.*

بَبْرَالَةٌ *i. q.* زَرَاوَنْدٌ طويل Aristolochia longa. *Nomen est barbaricum Maurorum.*

بَبَغَا , بَبَّغَاءُ , بَبْغَاءُ *et* بَبَغَاةٌ *Dual.* بَبَغَتَانِ Psittacus.

بت *F. o.* (*rarius F. i.*) *n. a.* بَتٌّ 1) Secuit, resecuit, abrupit *c. c. a.*; *Inde* 2) Omnino perfecit, perfectum reddidit *c. a. r.*, *ut* سكران لا يبت Ebrius nullo modo rem perficit, بت الحكم Praecise adseruit, بت النية *i. e.* بت عليه انقضا قطع النية فيه *et* بت الصوم , حزمها *i. c.* بت دابته وبته السفر , قطعه *i. q.* Extenuavit iumentum suum, ipsumque confecit iter; 3) Abscissus fuit; 4) *F. i. n. a.* بُتُوتٌ Emaciatus fuit; 5) *denom. a* بَتٌّ Amiculum stratumve texuit vendiditve. II *n. a.* تَبْتِيتٌ Abscidit, perfecit omnino cum vi quadam, بتت الوعد De promissi executione certus fuit; 2) Commeatu instruxit *c. a.* (*a* بتات). IV *n. a.* إِبْتَاتٌ Praecidit, abrupit, perfecit, finivit *c. a.* (*quod pro prima coniugatione nonnulli reiiciunt*). V Commeatu instructus fuit. VII Abruptus, abscissus, finitus fuit.

بت *Pl.* بتات (*alii hoc pro singul. habent*), بُتُوتٌ Vestis, amiculum, plagula ex serico crudiore, quod خز vocatur, vel ex lana caprina, quam capiti, etiam fascia obvoluto, imponunt, vel de humeris demittunt in dorsum, super quo saepe decumbunt (*uti ferme Sophis, Philosophis, religiosis mos est*). Tapetium seu stragulum crassius, tortis contextum filis. Separatio. Is qui abiit, evanuit, طحن بالرحى بتا Convertit molam incipiendo a sinistra tendendo in dextram (*contrarium dicitur fieri* شزرا).

بَاتٌّ Macer, emaciatus: *inprimis de iumento usurpatur*; Fatuus, Ebrius, ebriosus.

بَتَتٌ *Pl.* أَبِتَّةٌ 1) Amiculum, stragulum بَتٌّ; 2) Res abrupta quaeque haud iterum fit *uti* صدقة بتت *i. e.* منقطعة عن صاحبها , *et* هو علي بتات امر Rem perficit; 3) Apparatus, nempe vestes et strata quae secum ducit inprimis sponsa in domum mariti vel viator in itineris usum, Viaticum, commeatus, متاع البيت Suppellex et utensilia domus, بَتَاتًا *adv.* Omnino.

بَتَّةٌ Sectio *et* Sectio una, *Acc. adv.* بَتَّةً *et* أَلْبَتَّةَ Prorsus, omnino, omnimodo, *et dicitur* بَتَّةً بَتْلَةً Prorsus omnino, لا افعله بتة Haud faciam illud ulla ratione, ullo unquam tempore, طلقها ثلثا بتة Repudiavit eam tertio prorsusque, repudio pleno, absoluto et irrevocabili (*si quidem tertio repudiatam ducere lex non permittit*).

بَتَّاتٌ Qui conficit vel vendit amiculum بت appellatum, Abrumpens omnino, *ut* طلاق بتات Repudium absolutum, perfectum.

بَتِّيٌّ Qui conficit venditve amiculum vel stragulum, quod بت vocatur.

مُنْبَتٌّ Is qui a sociis suis in itinere separatus est.

مَبْتُوتٌ Definitivum, decisivum (indicium).

بتا (*vid.* بتو) Constitit, substitit *in loco c.* ب (*conf. et.* بتا).

بتاج Galea venatoria. *Reisk. in lexico e Vita Timur.* 433 *ed. Gol.*

بتر *F. o. n. a.* بَتْرٌ 1) Cauda mutilavit *aliquem c. a. p.*; 2) Resecuit, abrupit (*generaliter vel ita ut omnino per-*

deretur), evulsit. b) بَتِرَ *F. a. n. a.* بَتَرٌ Cauda caruit et destitutus fuit. II Exitio dedit, perdidit. IV Cauda mutilavit, caudae expertem fecit, Prole et posteritate destitutum reddidit *aliquem Deus c. a. p.*, Dedit, donavit *et contra* Recusavit, prohibuit, *et* Preces tempore ضحى faciendas eo tempore peregit, quo sol radios protendit. (*i. e. serius*). VII Resectus, abruptus fuit, mutilatus fuit, Cucurrit.

بَتْرٌ *in prosodia* Ea pedis mutatio quae ex una حذف et altera قطع composita est, *appellatur. Quae quidem nonnisi in pedibus* فعولن *et* فاعلاتن *observatur.*

بَاتِرٌ Secans et acutus *gladius.*

بَتَّارٌ Secans *gladius.*

بَتْرَةٌ Asina. *Demin.* بُتَيْرَةٌ.

بَتَّارٌ Secans et acutus *gladius.*

بَتْرَاءُ Penetrans.

الْبُتْرِيَّةُ Sectae nomen ab بتر النوى originem ducens quae in plurimis cum alia secta cui السليمانية nomen est, consentit et ad Saiditas زيدية pertinet.

الْبُتَيْرَاءُ Sol.

أَبْتَرُ Mutilus et carens cauda, *Ita appellatur* pes carminis, in quo est mutatio بتر appellata, *itemque* metrum, in quo ea adhibetur *ut* متقارب *et* مديد. يوم أَبْتَرُ Dies brevis. Qui destituitur posteritate seu prole (*praecipue* mascula), res expers boni et boni finis, خطبة بتراء Oratio, vel potius eius praefatio, mutila (nempe carens duobus solennibus articulis, quorum altero laudari solet Deus, altero bene dicitur Muhammedi eiusque familiae), Serpens foedus, Ansa carens *urna*, *pera viatoria*, Frustratus, الْأَبْتَرَانِ Servus et Onager.

أَبَاتِرُ Prole carens, Qui segregat a se et deserit propinquos et cognatos suos vel propinquorum a... itiam, pumilio.

بترو Orichalcum (*nisi* رُوِيٌّ). *Niebuhr Arab. praef.* 37.

بَتْرَعَ Malam indolem vel naturam *adversus aliquem* ostendit *c.* على *p.*

بَتَعَ 1) Longius abiit, recessit (*in terra*); 2) *n. a.* بُتُوعٌ Separatus fuit *ab aliquo c.* من *p.*; 3) *F. i.* Vinum praeparavit et fecit *c. a. r.* (*a* بِتْعٌ). b) بَتِعَ 1) Longo et firmo collo praeditus fuit *equus*; 2) Articulis et iuncturis firmis praeditus fuit *vir*, *corpus*; 3) Rem solus tractavit alio in consilium non adhibito *c.* ب *r.* VII Separatus, abruptus fuit.

بِتْعٌ Longus *de viro*; 2) Vinum, vinum forte ex melle, *vel* purior uvarum succus, vinum ex recentibus dactylis factum.

بَتَعٌ Longitudo colli cum firmitate eius radicis.

بَتِعٌ *Fem.* ة Cuius articuli et iuncturae membrorum firmae sunt *de viro et corpore*, tali collo praeditus *equus.*

بِتْعٌ Vinum forte ex melle vel purior uvarum succus, vinum ex recentibus dactylis paratum.

النساء كلهن جُمَعُ كُتَعُ بُصَعُ بُتَعُ Omnes feminae. *Observandum est hunc verborum ordinem non esse necessarium. Is autem qui omnes has voces coniungit, vocem* كل *praemittat, hanc sequatur vox a* جمع *derivata. In caeteris certus ordo non observandus videtur; sed is, quem adhibuimus, praeferendus. conf.* بُتْعَاء *et* ابتع.

القبيلة كلها جَمْعَاءُ كُتْعَاءُ بُصْعَاءُ بُتْعَاءُ Tribus universa (*conf.* بُتَع).

بَتَاعٌ *pro* متاع *Haec vox in idiomate vulgari servit ad indicandam possessionem rei et suffixum cum nomine suo coniungit ex gr.* دار بتاعنا Domus nostra.

أَبْتَعُ Universus, omnis, جاءوا كلهم اجمعون اكتعون ابصعون ابتعون Venerunt prorsus omnes (*conf.* بُتَع); 2) *F.* بَتْعَاءُ *Pl.* بُتْعٌ Cuius articuli membrorum firmi sunt *vir*, رُسْغٌ أَبْتَعُ Tarsus plenus.

بَتَكَ *F. i. o. n. a.* بَتْكٌ Secuit, dissecuit, amputavit; 2) Prehensam rem, arreptamque traxit *c. a.* II Amputavit *c. a. r.* multum, saepe, *ut* بَتَّكَ آذَانَ الْأَنْعَامِ Praecidit aures pecorum. V *et* VII Abscissus, amputatus fuit.

بَاتِكٌ Acutus et penetrans *gladius*, الْبَاتِكُ Nomen gladii Malici ben-Caab Alhamdani.

بِتْكَةٌ *Pl.* بِتَكٌ Pars et portio rei, *inprimis* comprehensae, *ut* في كفه بتك من ريشها In manu ipsius portio plumarum eius avis, Principium noctis, postremae noctis, quae جهمة dicitur.

بَتُوكٌ Secans.

بَتَلَ *F. o.* 1) Abscidit *rem c. a. r.*; 2) Separavit, segregavit *c. a. r. et* من. II Abscidit *c. a. r.*, Uni tantummodo deditus fuit *c.* الى *p.*, Distinxit rem ab altera *c. a. r. et* عن *r.*, Repudiato mundo Deo se consecravit. IV Separavit. V Separatus, segregatus, abscissus fuit. Avulsus a palma et seorsim plantatus fuit *surculus*. Coniugio abstinuit, repudiato mundo segregavit se ac consecravit *Deo c.* الى *p.* VII Segregatus, abscissus, separatus fuit *c.* من *p.*, Avulsus et seorsum plantatus fuit *palmae surculus*. X Separatus a palma et seorsim plantatus fuit *surculus*.

عَطَاءٌ بَتْلٌ Donum singulare, *i. e. aut* donum cui simile non est *aut* post quod alterum non datur.

بَتَّةً بَتْلَةً *et* صَدَقَةٌ بَتْلَةٌ *i. e.* مُنْقَطِعَةٌ عن صَاحِبِهَا, Prorsus, omnino, praecise, ut nullus detur regressus.

بَتُولٌ Virgo pura et religiosa, a mundo et coniugio aliena, virgo vestalis; *cum* ال Fatima, filia Muhammedis; Diva Maria; 2) Surculus palmae, idoneus a matre avelli et seorsim plantari; palmula novella ab arbore separata.

بَتِيلٌ *Pl.* بُتُلٌ Locus quo fluit aqua in inferiore parte alvei, Cuius rami dependent *arbor*, *et i. q.* بَتُولٌ, *et* Tenuis, subtilis.

بَتِيلَةٌ Surculus palmae a matre avulsus et segregatus, qui seorsim germinare potest, *Pl.* بَتَائِلُ Membrum omne et articulus cum sua carne, pars corporis carnosa, clunes, membrum omne compactum carne, مر على بتيلة من رايه Firmum tenuit consilium.

عُمْرَةٌ بَتْلَاءُ Visitatio sacra templi Meccani, cui non adiuncta est altera, مر على بتلاء من رايه Firmum tenuit consilium.

تَبْتِيلٌ Vita qua quis mundum negligens se Deo omnino consecrat.

مُبَتَّلٌ Perfecta corporis forma praeditus *camelus*. *De viris non dicitur*).

نَخْلَةٌ مُبْتِلَةٌ Palma surculum habens ab ea separari et transferri idoneum.

مُبَتَّلَةٌ Perfecta et exquisita corporis forma sive constitutione praedita *mulier*, in qua carnes bene formatae et aequaliter extensae nec complicatae.

بَتَان Balaena. *Forsk. Faun. p.* 4.

بَتَا *F. o. n. a.* بُتُوٌّ (*pro quo melius usurpatur* بنا) Substitit et commoratus fuit, constitit in loco *c.* ب.

بَتُوذَكْ *In distinguendis orationis partibus* (فى الفصل) *usitatum i. q.* بَعْدَهُ *Kam.*

البتيكتاجية Sagittarii Tatarorum. *Abulfar.* 518.

بَثَّ *F. i. o.* 1) Dispersit, disseminavit, excitavit *pulverem c. a. r.*; *inde* 2) Divulgavit *rem vel nuntium c. a. r.*; 3) Aperuit *alicui* (*secretum*) *c. a. p. et a. r.* II Omnino divulgavit *rem c. a. r.* III Aperuit et manifestavit *arcanum*. IV Divulgavit *rem c. a. p. et c. a. r.*. أَبْثَثْتُ لَكَ بَثِّي Revelavi, aperui tibi animi mei statum vel dolorem *c. a. p.* VI Inter se divulgarunt *res c. a. r.*, تباثثنا الاسرار Nobis invicem communicavimus secreta. VII Dispersus fuit, divulgatus fuit *nuntius*, solutis ac separatis partibus divulsus fuit ut lana disseminata vel partes panis in aqua macerati. X Petiit ab aliquo ut ei rem palam faceret *c. d. a.*

بَثٌّ Res dispersa, *uti* تمر بث dactyli hic illic dispersi, non collecti nec reconditi, Status, tristitia maxima, *ut* اخو البث Multum tristis.

تَبَاثٌّ Sollicitudo, tristitia, moeror.

مُنْبَثٌّ Mentis expers (*ohnmächtig*), Seimetus usui in itinere.

مَبْثُوثَةٌ Res dispersa.

بَثَا Constitit et substitit *in loco c.* ب (*conf.* بنا).

اِبْثَأَرَّ Saltavit *equus* properaturus.

اِبْثَأَجَّ *i. q.* استرخى *et* تثاقل Laxus, pendulus fuit *vir* et hanc ob causam gravis.

بَثْبَثَ *n. a.* بَثْبَثَةٌ (*conf.* بث) Commovit, excitavit commotumque dispersit, *ut pulverem et similia*; *inde* 2) Divulgavit *rem c. a. r.*

بَثَرَ *F. o. et* بَثِرَ *n. a.* بُثُورٌ, بَثَرٌ, بَثْرٌ Pustulis seu similibus tuberculis affectum fuit, laboravit iis vel abundavit corpus. V Intumuit cutis, inprimis tuberculis pustulisve.

بَثْرٌ Multus *et contra* paucus, *Pl.* بُثُورٌ Pustula parva, tuberculum et quicquid illis simile e corpore animalis

erumpit (*a Djeuhario* بثر *pro Collectivo habetur ut* بثرة *eius nomen unitatis sit*; *sed hoc Firuzabadius errorem esse contendit*), Terra cuius lapides sunt similes terrae adustae (حرّة) nisi quod albi sint, Aqua absorpta a sabuloso loco et restagnans in duriore fundo (حِسْى).

بَثْر Pustula parva.

بَثِر Qui pustulam in facie habet.

بَاثِر Aqua apparens, quamvis non fodias, Invidus.

بَثِير *i. q.* بَثْر *et* Multus, *saepe iunctim* كَثِير بَثِير *dicitur.*

مَبْثُور Is cui invidetur, multum dives.

بَثَطَ Intumuit *labium.*

بَثَعَ *F. a. n. a.* بُثُوع , بَثْع 1) Sanguis apparuit in labio utroque et non multum abfuit, quin disrumperetur; 2) Inversum fuit labium in ridendo; 3) Inversum habuit labium in ridendo *vir.* (*Hoc de labiis proprium, in reliquo corpore et labiis* بثع *adhibetur*). II *n. a.* تَبْثِيع Simili dentibus molaribus protuberantia laboravit *vulnus.*

بَثْعَة Caro protuberans in loco qui appellatur لَثْغَة (*ita in Cam. Calc., sed videtur* لُثْغَة).

شَفَة كَاثِعَة بَاثِعَة Labium erumpente velut sanguine protuberans et rubicundum (*non* باتعة).

أَبْثَع *F.* بَثْعَاء Rubicundo labiorum tumore affectus *homo.*

اِبْثَعَرَّ *i. q.* اِبْثَارَّ Saltavit celerius cursurus *equus.*

بَثَق Sanguinis, quasi e cute erupturi, apparens in ea rubor, tam in labiis quam in corpore (*quod peculiariter* بثع *in labiis dicitur*).

بَثَقَ *F. o. n. a.* تَبْثَاق , بَثْق , بِثْق , بُثُوق 1) Perrupit ripam *fluvius* ut aquam in regionem circumiacentem effunderet; 2) Lacrymas celeriter emisit *oculus*; 3) *n. a.* بُثُوق Plenus fuit *puteus.* II Perrupit ripam *fluvius*, ut aqua in regionem circumiacentem diffunderetur. VII Fissus et diffusus fuit, Perrupit, prorupit *aqua*, prorupit contra aliquem cum verbis *c.* على *p. et* ب *r.*, advenit ad eos *torrens* neque eum cohibere poterant.

بِثْق *Pl.* بُثُوق Locus quo perrupit fluvius.

بَاثِق *F.* ة Aqua omnino impletus et exuberans *puteus, inde* بَاثِق الكرم Multum liberalis.

بَثْلَة Celebritas, fama.

بُثْن Horti (رياض?).

بَثَن Coluber. *Forsk. Faun. p.* VIII *et* 15.

بَثْنَة Solum aequale, planum, et molle; femina pulchra et cute mollis; cremor lactis, *Pl.* بِثَن Arena mollis, *it.* النِعْمَة فى النِعْمَة.

بِثْنَة *Pl.* بِثَن Solum aequale.

بُثَيْنَة *Deminut. prox. praec. id.*, Nomen feminae, uxoris Djamili (*in Hamasa*).

أَلْبَثْنِيَّة *Subintellecto* حِنْطَة Triticum Bethanicum, Triticum omne in plano natum, *ut distinguatur a* جبلية *montano.*

بَثَا *F. o.* Sudavit.

بَثِيّ Qui multum hominibus laudatur et multum famulitium habet.

بَثِي *Pl.* بِثَة Cinis.

بَثَاء Terra plana et mollis *sec. al.* nomen regionis in ditione tribus Banu-Solaim (*Djeuh.*).

بَجَّ *F. o. n. a.* بَجّ 1) Fidit s. disrupit *ulcus c. a.*, confodit et perfodit *hasta c. a. p. et* ب *r.*; 2) Pingue reddidit *pabulum iumentum c. a.*, distendit et tantum non rupit *ut pecus pabuli copia*; 3) Vicit *aliquem c. a. p.* III Prodiit *contra aliquem c. a. p.* VII *Djeuh.* Hypochondria distentum quasi crepuit pecus, ex nimia pabuli copia.

بُجّ *Coll.* Pullus avis. *Incolis Africae proprie dictae ita dicitur* arbutum, *sc.* fructus arboris قطلب, *idem fructus Arabibus alias* حناء احمر, *Andalusiis* عصير الدب, *eorumque et Maurorum vulgo* مطرنوية *vocatur.*

بُجُج Utres rupti.

بَاجَّة Pustula in oculo; sanguis venae sectione detractus e camelo, quo vescebantur tempore ante Muhammedem, Nomen idoli.

بَجَاجَةٌ Vilis, contentus *homo*.

عَيْنٌ بَجْلَاءُ Oculus patens palpebris ab invicem diductis.

أَبْجُ Amplo oculi praeditus hiatu.

مُبْتَجَةٌ Pinguefactum pabulo *iumentum*.

بَجَابِجٌ Crassus, pinguis, ventrosus *vir*.

بَجْبَاجٌ *et c.* ة Is cuius caro prae obesitate movetur ac tremit, Accumulata et densa *arena*.

بَجْبَجَةٌ Cantus lususque quo demulcetur infans,' Facere aliquid quo is decipiatur.

تَبَجْبَجَ Multa ac mollis fuit *eius caro*.

بَجِحَ (*male* بَجَحَ) Laetatus, gavisus fuit *c.* ب. II *n. a.* تَبْجِيحٌ Gaudio affecit, exhilaravit *c. a. p.* V Gaudio affectus fuit.

بَجَحٌ Laetitia.

بَجَدَ *n. a.* بُجُودٌ 1) Constitit, substitit, consedit *in loco c.* ب; 2) Permanserunt in prato *cameli*. II *n. a.* تَبْجِيدٌ *Id.*

بَجَدٌ Turba, copia (*de hominibus*), centum et plus (*de equis*).

بِجَادٌ *Pl.* بُجُدٌ Amiculi Arabici genus striatum quo se tegunt, Tentorium, ذو البجادين Cognomen Arabis cuiusdam, cuius nomen proprium erat Abdalla.

بَجْدَةٌ Terra, desertum, radix; interius, intimum negotii, cognitio, notitia, scientia, عنده بجدة ذلك Hoc novit, هو عالم ببجدة امرك Rem tuam bene novit, هو ابن بجدتها *Dicitur* de gnaro rei, de duce viae perito, de eo qui ab eo, quod dixit, non recedit.

بُجْدَةٌ *et* بُجُدَةٌ Perfecta rei cognitio.

البجادى *i. q.* البزادى.

بَجِرَ 1) Magno fuit ventre, impletus fuit venter eius lacte et aqua et non satiatus fuit; 2) (*a* بَجَرٌ) Umbilici exitu laboravit; 3) باجرت عنه Destiti ab eo, cum reliqui (استرخيت). V Importunus fuit in bibendo *vino c. a. r.* XI ابْجَارَّ Destitit *ab aliquo*, *cum* reliquit *c.* عن (استرخى).

بُجْرٌ *Pl.* اباجر *Pl. Pl.* أَبَاجِيرُ Tumor in ventre, Malum, malitia, res gravis ac periculosa, mirum, *et quasi Adiectivum:* شيء بجر Res magna, infortunium, periculum, aerumna.

بَجَرٌ Umbilici exitus, et inferior eius partis crassities et tumor, hernia umbilicalis; constitutiones internae; venae in ventre invicem perplexae.

بَاجِرٌ Tumido ventre praeditus.

بَاجِرٌ Idolum apud tribum ازد.

بُجْرَةٌ *Pl.* بُجَرٌ Umbilicus (*magnus vel parvus*), nodus in ventre et facie et collo, عُجَرٌ وبُجَرٌ Vitia tam externa quam interna, vitia omnia et totus status alicuius.

بَاجُور *nempe* باجور مريم Medicamenti species. *Forsk. descr. anim. p.* 149.

كثير بجير Multus valde et copiosus.

بُجَيْرٌ *Demin. ab* أَبْجَرُ, *unde Prov.* عير بجير بجره Exprobrat umbilici hernia laborans alteri herniam suam, *quod dicitur cum quis alteri exprobrat vitium quo ipse laborat*, *ita et* نسي بجير بجره Oblitus est herniosus herniam suam *i. e.* propriorum oblitus vitiorum aliena respicit. (*Alii volunt*, *inter quos* الازهري, *haec propria esse nomina duorum fratrum*, *quorum vetus est historia.*) *Hoc nomen*, *si vera vocabuli scriptio est*, *et* Digera arvensis (*planta*) *in Arabia fel. habuisse videtur. Forsk. Fl. p.* CVI.

بُجْرِيٌّ *et c.* ة *Pl.* بَجَارِيُّ Infortunium, malum.

أَبْجَرُ *F.* بَجْرَاءُ *Pl.* بُجْرٌ *et* بُجْرَانٌ Umbilici exitu et tumore laborans, magnus ventre, funis navis. *In usu est dicere* دُرٌّ بُجْرٌ *et* حقيبة بجرا *et* كيس اعجر *id est* impleta, *nec vero dicitur* حقيبة عجرا *et* كيس ابجر.

البَجْرَاءُ Terra alta.

البَجَارِمُ Infortunia, mala et adversa.

بَجَسَ *F. i. o.* Ad fluxum dimisit *aquam c. a. r.* (*haec significatio in Djeuharii libro*, *non in Camuso legitur*); 2) Fidit *aquam et vulnus c. a.*; *inde* 3) *n. a.* بُجُوسٌ Contumelia affecit *aliquem c. a. p.*; 4) Erupit *aqua et*

fluxit. II *n. a.* تَبْجِيس Fluere fecit (*aquam*). V Ad fluxum dimissus et fluidus factus fuit s. fluxit, erupit *fons.* VII Ruptus fuit, Effluxit et emanavit *aut de fonte speciatim aut generatim.*

مَاءٌ بَاجِسٌ Fluens aqua.

سَحَايِبُ بُجَّسٌ Nubes aquam fundentes.

بَجِيسٌ Plenus, abundans aqua *fons.*

مَاءٌ مُنْبَجِسٌ Fluens aqua.

بَجَعَ Amputavit gladio secuitve *c. a.*

بَجَع Nomen animalis حوصل appellati, Onocrotalus. *Bochart. hieroz. p.* 276.

بَجَلْ Certe, omnino, بَجَلْكَ Satis est tibi, Sufficiat, بَجَلِي *et* بَجْلِي (*quod a nonnullis tamen negatur, conf. Hamas. p.* 145. *l.* 4) *i. q.* حَسْبِي , بَجَلْنِي Sufficit mihi, بَجَلاً *in poes. Hamas. p.* 299 *sq.*

بَجَلَ *n. a.* بُجُولٌ , بَجْلٌ Bono statu gavisus est, multum proventum habuit, laetus fuit. b) بَجِلَ *Id.* c) بَجُلَ *n. a.* بُجُولٌ *et* بَجَالَةٌ Magnus, honoratus fuit. II *n. a.* تَبْجِيلٌ Dixit ei بَجَلْ *i. e.* tibi sufficit, quo pervenisti, Magnifecit, veneratus fuit *c. a.* IV Suffecit *alicui* res, contentum reddidit *c. a. p.*

بَجْلٌ Calumnia magna (*vel c. Dhamma efferenda vox ut proxime sequentes*).

بَجَلٌ Calumnia magna, Res admiranda.

بُجْلٌ Falsa criminis imputatio s. calumnia magna.

بَاجِلٌ Bono statu gaudens, abundans adipe *vir*, *etiam camelus.*

بَجَالٌ Camelus pinguis, Vir senex et pinguis, Vir honoratus et potens, Princeps.

بَجْلَةٌ *Pl.* بَجَلَاتٌ Arbor parva, pulchra forma, pulcher, ornatus.

بَجِيلٌ Magni corporis, corpulentus senex, crassus (*de omni re*), Senex, populi princeps, honoratus.

بَجِيلَةٌ Ramus stirpis M...tarum Arabum in Jemen.

بَجْلِيٌّ *Gentil. et Poss. a* بَجْلَةٌ.

بَجَلِيٌّ *Gentil. et Poss. a* بَجِيلَة.

أَبْجَلُ *Pl.* أَبَاجِلُ Nervus crassus in anteriore vel posteriore pede cameli vel equi, respondens ei qui in hominibus اكحل dicitur, *sed interdum etiam in hominis pede* لا قطعت اباجلى Non timeo, non desisto a re. *Conf. Hamas. p.* 417. *l.* 10.

مُبَجَّلٌ Honoratus.

بَجَمَ *F. i. n. a.* بَجْمٌ *et* بُجُومٌ 1) Contraxit se *vel* Siluit prae lassitudine vel terrore vel reverentia; 2) Moram traxit. II *n. a.* تَبْجِيمٌ Cunctatus fuit, Contraxit se, Acute vidit.

أَلْبَاجِمُ *Ita Aegyptiis dicitur* Fructus arboris اثل *uti Babylonis* العذبة.

بَجْمٌ Gallae tamaricis atl. *Forsk. descr. anim. p.* XXIII.

بَاجِن Cyprinus leuciscus (piscis). *Forsk. descr. anim. p.* 71.

بُجَاوَةٌ Provincia Nubiae Arabes inter et Habessinos (*forte Bagada, unde camelorum genus celerrimum* بجاوية *cognominatur*).

غَدِيرٌ بَجُومٌ Piscina aqua impleta.

بحّ Avis quaed. aquat. iucunde canens. (*De vocalibus dubito.*)

بَحَّ *pro* بَحِحَ *n. a.* بَحَحًا *et* بَحَّ *pro* بَحَحَ *n. a.* بَحٌّ, بَحَحٌ , بَحَاحٌ , بُحُوحٌ , بَحَاحَةٌ , بُحُوحَةٌ *F. a.* 1) Extulit voce bah, bah; 2) Raucus fuit. (بُحَّ *De tonitru usurpatur.*) IV Raucum effecit, et ut crassam vocem efferret *c. a. p.*

بَحَّةٌ In cuius voce est raucedo (*femina*).

بُحَّةٌ Raucedo.

شَحِيحٌ بَحِيحٌ Multum avarus (*hae voces coniunguntur*).

أَبَحُّ *Fem.* بَحَّاءُ, *Pl.* بُحٌّ Qui inter loquendum bah bah effert (*non dicitur* بَاحّ), raucus, pinguis, crassus *de ligno*, denarius, lusus aleatorei tessera ac portio quae cuique cedit.

أَلْبَحَّاءُ Tumulus quidam in deserto.

بَحْثٌ Disquisitio, perscrutatio, *sed in usu loquendi technico est* اثبات النسبة الايجابيّة او السلبيّة بين الشيئين على طريق الاستدلال; 2) Fodina, serpens magnus.

بُحَّثَةٌ Lusus cum terra بُحَيْثَةٌ dicta.

البَحُوث *est* سُورَةُ التَّوْبَةِ; 2) Qui terram perscrutatur pedibus *camelus*.

البَاحِثَةُ Terra quae foramini muris campestris similis est.

بُحَّثَةٌ *i. q.* بُحَيْثَى.

مَبْحَثٌ *Pl.* مَبَاحِثُ Locus ubi quid eruere student. *Unde*

مَبَاحِثُ ٱلْبَقَرِ Desertum, locus desertus et incognitus: qui nesciatur ubi sit.

مَبْحَثَةٌ *Pl.* مَبَاحِثُ Disquisitio.

بَحْثَرَ 1) Separavit rem, بحثر متاعه (*pro quo et* بعثر *dicitur*), separatam et inversam *i. e.* tumultuarie invicem imposuit supellectilis suae partes; 2) Dispersit et dispersus fuit; 3) Detexit, denudavit; 4) Eduxit *aliquid*; 5) Inquisivit *rem*; 6) Butyrum emisit lac et ita quasi separatum fuit (تقطع وتحبب). II تَبَحْثَرَ Separatus, inquisitus fuit.

لَبَنٌ مُبَحْثَرٌ Lac separatum, quod butyrum emisit.

بَحْدَرِيٌّ Is qui incrementum non capit et non adolescit.

بَحْدَلَ 1) Obliquam et inclinatam habuit scapulam: 2) Celer fuit in incessu.

بَحْدَلَةٌ Levitas agilitasque incessus.

بَحْذَقٌ Semen psyllii (بزرقطونا).

بَحَرَ *n. a.* بَحْرٌ Fidit et laceravit *aurem camelae c. a.*

b) بَحِرَ *n. a.* بَحَرٌ 1) Attonitus fuit prae terrore; 2) Exultavit et extra se raptus fuit prae gaudio; 3) Siti laboravit inexplebili, non potuit restinguere sitim; 4) Laboravit *camelus* certo morbi genere quod البَحَرُ dicitur; 5) Evanuit *caro alicuius*; 6) Vehementer cucurrit (*iumentum*), diligentiam adhibuit in currendo tam in fuga quam in persequendo; 7) Debilis fuit, ita ut nigra esset eius facies. IV Salsa fuit aqua, aquam salsam esse sensit *c. a. r.*; adscendit et navigavit mare; occurrit homini haud proposito, tabe arreptus fuit; rebelo nasi

اِبْتِحَاحٌ Amplitudo opum, uber proventus anni seu copia annonae.

بَحْبَحَ 1) Firmiter mansit in loco *c.* في; 2) Penetravit in medium *c. acc. l.* II Firmiter mansit *in loco c.* في; 2) In medio *domus* fuit *c. a.*

بَحْبَاحٌ Is cuius longitudo et amplitudo aequalis est.

بَحْبَاحِ Vox qua rei interitus indicatur.

بَحْبَحَةٌ Coetus, multitudo.

بَحْبَاحَةٌ Femina deformis, foeda.

بُحْبُوحَةٌ *Pl.* بَحَابِحُ Medium (*domus*), area (*domus*).

بَحْبَحِيٌّ Qui in ampla domo et lauta re est.

بَحْبَشَ Convenit, congregatus fuit, *vid.* بحش.

بَحُتَ *n. a.* بُحُوتَةٌ Purus et non permixtus fuit. III Sincerum et purum reddidit exhibuitque *alicui amorem c. a. p.*, talemque affectum praestitit *illi c. d. a. p. et r.*, aperte egit *cum aliquo c. a. p.*, iumento dedit ad vorandum rem puram *c.* ب *r. et a. p.*

بَحْتٌ *F.* ة (*sec. alios habet neque Dualem neque Pluralem, et deminutivo caret et usurpatur pro Masc. et Fem. Cam.*) Sincerus, purus *cuiuslibet rei*, non mixtus *potus* aquâ, obsonio *panis*, عربي بحت Arabs verus et merus ex parentibus Arabibus progenitus (*Hoc pro Fem. Dual. et Plur., sed et dici potest* عربية بحتة *et ab eo formari Dualis et Pluralis. Djuh.*)

بُحْتُرٌ Brevis, parvus et corpore compactus, *et contra* magnus.

بُحْتُرِيٌّ Brevis, parvus *et contra* magnus.

تَبَحْتَرَ A familia Bahtari originem duxit.

بَحَثَ *F. a.* 1) Quaerendi ergo rasitavit *terram gallina c. a. r. et* في *l.*; 2) Inquisivit, disquisivit, scrutatus fuit *c.* عن *r.*, Indagavit ignem, Interrogavit *aliquem c.* من *p.*; 3) Disputavit. III *n. a.* مُبَاحَثَةٌ Inquisivit, disputavit, Manifeste et clare exposuit. V *et* VII *i. q.* I, 2. *c.* عن. VIII Investigavit, scrutatus fuit *c.* عن *r.*, Lusit lusum بُحَيْثَةٌ. X Inquisivit *c.* عن *r.*

magna fuit; utilitas terrae magna fuit. **V** Alte demersus et provectus fuit (*in scientia*), longe lateque processit (*in doctrina*) *c.* في (*etiam de aliis rebus dicitur, ut opibus, pastu: et ubique multitudinem amplitudinemque notat. Ita fere quoque usurpatur* تبقر), multae eius sunt opes *c.* في *r.*, (*tum in Aegypto*) Versus septentrionem tendit (*conf.* بحرى). **X** Spatiatus fuit, dilatatus fuit, *i. q. Conj.* V *et i. q.* اتسع في القول Longus fuit in oratione, اتسع له القول Late patuit ei sermo (*die Rede stand ihm sehr zu Gebote*).

بَحْرٌ *Pl.* بِحَارٌ, بُحُورٌ, أَبْحُرٌ *Demin. est* أُبَيْحِرٌ *non* بُحَيْرٌ 1) *Propr.* Aqua multa vel aqua salsa, *inde* Mare, flumen magnum (*ut Nilus, Euphrates*) *et generat.* flumen. *De mari dicitur quoque* البحر الملح *et* البحر المالح. البحر الاحمر Sinus Arabicus *alias* mare Indicum, بحر الحلو (*in Aegypto*) Nilus fluvius, بحر الظلمات Oceanus Atlanticus, البحر المحيط Oceanus, البحر Profunditas uteri; 2) *et a mari plures significationes derivatae sunt ut* Equus lati et profusi cursus, equus praestantior amplis passibus incedens; vir generosus; metrum in carminibus; 3) *tum a significatione findendi* Sativus terrae tractus; fissura rei, fissura auris, بنات بَحْرٍ *vel potius* بنات بخر *ut Djeuharius erraverit, sunt* Nubes tenues venientes ante aestatem.

بَحَرٌ Morbus quidam camelorum.

بَحِرٌ *Adiectivum verbi significationes omnes habens, et* Tabe laborans.

بَاحِرٌ Fatuus, stolidus, mendax, is quem falso criminati sunt, qui supervacaneis occupatur et rebus non ad se spectantibus, دم باحر Sanguis sincerae rubedinis, uteri sanguis.

بَحْرَةٌ *Pl.* بَحْرٌ, بِحَارٌ Regio, terra, terra depressa, hortus magnus, piscina, stagnum, quodlibet oppidum cui est fluvius et aqua stagnans, Nomen Medinae: *ita dicunt* هذه بحرتنا Haec est terra nostra. Manifestus, لقيته صَحْرَةً بَحْرَةً (*et* صحرةً بحرةً *c. nunnatione*) Occurri ei prodeunti, non est inter eum et te aliquid negotii, nulla re inter vos intercedente *i. e.* ex improviso.

بَحِيرٌ Tabe laborans.

بَحَّارٌ *Pl.* بَحَّارَةٌ Marinus, nauta.

بَاحُورٌ Summus aestu. ; ardor mediae aestatis, mense Tammus, Luna.

بُحْرَانٌ (*vox serioris aetatis* مولد) *Pl.* بَحَارِينُ Morbi crisis, Dies septimus morbi, يوم بُحْرَانٍ Dies criticus.

بَحِيرَةٌ *Pl.* بَحَائِرُ, بُحُرٌ (*de significatione Arabes non omnino consentire videntur*) Fissas lacerasque aures habens *camela; aut* Decimus pullus cameli (*feminae*) vel ovis, quem mutilatum aure dimittunt ut libere pascat. *Talis animalis caro interdicta erat feminis, quum mortuum esset, dum viri ea vescebantur; aut* Animal quod sine pastore libere pastum dimittebatur, *aut* Quintum pullum quem, si mas erat, mactare solebant, cuius carne vesci poterant viri et feminae, at vero, si erat femella, inscisso aure dimittebatur, tam caro, quam lac interdictum erat, neque licuit ea vehi. Mortuae carne tamen feminis vesci licitum erat. *Aut haec vox significat* Pullum femin. talis cameli quae libere dimissa erat. (*Ratio eius eadem erat, quam in matre observabant.*) *Aut haec vox propria est* ovi quae quinque pullos enixa et lacte abundans mactabatur.

بَحْرِيٌّ Marinus, nauta, qui mari operam collocat; Septentrionalis (*vox ita in Aegypto tantum usurpatur, et tanquam derivata a* بحران *et* بحرين *nomine oppidi, pro quo adhibere praeferunt* بحراني, *ne cum voce eodem modo a* بحر *derivata confundi possit*).

بُحَيْرَةٌ Lacus, quasi mare parvum.

بَحْرِيَّةٌ Navis.

بَحْرَانِيٌّ Sanguis uteri.

بَاحُورَاءُ (*vox serioris aetatis*) Summus aestus mense تمّوز.

بَاحُورِيٌّ (*vox serior. aetatis*) Criticus, يوم بَاحُورِيّ Dies morbi criticus, crisis.

بَحْرَمٌ Aquâ abundans (*a Golio ut in Kamuso existens adnotatum; sed in ed. Calc. pro eo legitur* بَحْوَمٌ *q. v. suo loco*).

بَحْرِيتٌ Res pura et nudata, quam nulla alia tegit.

بَخَرَ *F. a.* Colaphum impegit *c. a. p.*

بَحْزَجٌ Vitulus, pumilio, brevis et ventrosus, iuvenis camelus, pullus antilopis aliorumque animalium.

مُبَحْزَجٌ Aqua bulliens.

بَاحَشَ Convenit, congregatus fuit (*a Laitso affertur; sed rectius e Camusi auctoritate esse videtur* باحش).

بَاحْشَلَ Saltavit Aethiopum more.

بَاحْظَلَ Assilivit gliris campestris et muris in modum.

باحِقٌ *nisi potius sit* باخق *nempe* باخق العينين Depressis oculis praeditus. *Reisk.*

بَحَاقٌ Nomen animalis.

بَاحَلٌ Impulsus validus, Propulsio vehemens.

تَبَحْلَسَ Vacuus fuit negotiis. جاء فارغا *i. e.* جاء يتبحلس Venit vacuus negotiis. *Ita in Cam. Calcutt.* (*Gol. legisse videtur* جاء فارها Venit timidus).

بَاحَوْنٌ Arena accumulata, Qui brevibus passibus incedit et accelerat gradum, Certa species dactylorum.

بَاحَوْنَةٌ Mulier corpore brevis; Uter ampli ventris.

بَحْنَاءٌ Magnum repositorium dactylorum (الجُلَّةُ العَظِيمَةُ). *Conf. Gol.*

بَحْنَانَةٌ *Id.*, *et* Scintilla magna ignis.

اِبْحَاءٌ *i. q.* اِنْقِطَاعٌ *et hinc* أَبْحَتْ عَلَى دَابَّتِي.

بَخْ *Singulatim ponitur et cum altera emphasis causa coniungitur. Singulatim raro ponunt* بَخْ بَخْ *vel* بَخٍ *vel* بَخٌ. *Ita cum altera coniungi potest* بَخٍ بَخٍ *atque* بَخْ بَخْ *et* بَخٍ بَخْ *et* بَخٌ بَخٌ *Interiectio laudantis, contenti et approbantis vel gloriantis et laudantis:* Euge, io, evax *c. c.* لِ. (*Apud poetas et alia vox inter utramque vocem in medio ponitur*).

بَخَّ 1) Magna et magni momenti fuit (*res*); 2) Quievit ab ira sua; 3) Stertuit (*dormiens*).

البَخُّ Vir ingenue agens, princeps.

بَخِّيٌّ *et* **بَخِّيٌّ** Denarius cui vox بَخْ inscripta est.

بَخْبَخَ *n. a.* بَخْبَخَةٌ 1) Dixit bah, euge, io, *c. a. p.* vel *c.* لِ *p.*; 2) Contentus, laetus fuit *societate c.* بِ *r.* dicens بَخٍ بَخٍ; 3) Vociferatus fuit (*camelus*) dum os eius re شقشقة appellata impletum erat, seu rauciorem reciprocavit vocem in gutture; 4) *Caro* edidit sonum quum emaciata esset, postquam pinguis fuerat, *uti camelis proprium est*; 5) Deferbuit *calor, ira*; 6) Opus fecit remisso diei aestu; 7) بَخْبَخَ مِن الظَّهِيرَةِ Refrixit a meridiano aestu *c.* عن *p.* (*pro quo* خبخب *interdum dicitur*). II تَبَخْبَخَ Consedit et deferbuit (*calor, ira*), Quievit loco suo *grex.*

بَخْبَاخٌ Camelus obscuriore voce barriens quum os re شقشقة appellata plenum esset.

ابل **مُبَخْبَخَةٌ** Magnas habentes interioris corporis concavitates (*cameli*).

بَخْتٌ *vox Pers.* Fortuna, felicitas.

بَخَتَ 1) Percussit *aliquem c. a. p.*; 2) *Pass.* Pusillanimis fuit.

بُخْتٌ *Coll.* (*sec. nonn. vox peregrina*) Genus camelorum Chorasaniae, magnum et robustum, qui duos habent gibbos longisque collis praediti. *Arabes Mauritani* camelos *omnes promiscue ita appellant; sed vulgatiore vocis usu intelligendi* cameli pilosi, hybernis operibus idonei, qui fere Turcomannici et Bractiani; ab Arabicis distincti, qui hyeme et aestate onera ferre solent.

بَخِيتٌ (*a* بَخْتٌ) Fortunatus, felix.

بُخَاتٌ Possessor camelorum Chorasaniacorum.

بُخْتِيٌّ *Fem.* بُخْتِيَّةٌ, *Pl.* بَخَاتِيُّ, بَخَاتِي *et* بَخَاتٌ Camelus sub voce بخت descriptus.

مَبْخُوتٌ Fortunatus, felix.

بُخْتَجٌ (*a Pers.* پخته) *Pl.* بَخَاتِجُ Decoctum.

بَخْتَرِيٌّ Incessus pulcher.

بَخْتِيرٌ Pulcher incessu et corpore, gloriosus, superbe incedens.

بَخْتَرِيٌّ *Id.*

تَبَاخْتَرَ Egregio et elatiore modo incessit.

تَبَاخْتُرِيَّةٌ Incessus genus gravius et superbius.

بَخْثَرَ Separavit et dispersit *c. a.* II Separatus fuit.

بُخْثُرَةٌ Impuritas et sordes quae in aqua vel veste spectantur.

بَخَشَ *n. a.* بَخْشَشَةٌ Seguis fuit *in re c.* فى *r.*

بَخْدَجٌ Pinguis tumidusque (*cameli pullus*).

بَخْدَجَةٌ Expansio et diductio incessus (فرجة et تفتج. *Ita in Cam. Calc., ex Golii enim interpretatione*) Incessus divaricati genus quo pedum digitis inter se appropinquantibus ab invicem abducuntur calces (*legit autem* تباخدجة *et hoc vocibus* تفحاجة et تفرحاجة [*sine dubio* تفحاحة *et* تفرحاجة *legendum*] *explicari scripsit*).

بَخْدَنٌ Puella mollis, delicata.

بَخَرَ *F. a. n. a.* بَخْرٌ Vaporem emisit *olla.* b) بَخِرَ *n. a.* بَخَرٌ Foetuit (*imprimis ex ore*). II Suffivit, adolevit, suffitum fecit *c.* على *p.*, excitavit vaporem. IV Foetidum seu ore foetentem reddidit *c. a. p.* V Suffitu bonos sibi odores fecit.

بَنَاتُ بَخْرٍ (*conf.* بنات بحر *sub voce* بَحْر) Nubeculae albae et tenues.

بَخَرٌ Foetor oris, *et* omnis odor diffusus.

بَاخِرٌ Rigator satorum.

بُخَارٌ Vapor aquae, quilibet vapor e re calida ascendens, *et* (*minus bene*) Foetor oris.

بَخْرَةٌ Plantarum nomen.

بَخُورٌ *Pl.* أَبْخِرَةٌ (*Pl.* باخورات *Tochfat Ichwan al Zafa p.* 76) Suffitus, *nempe* res ipsa quae ad suffitionem adhibetur, بخور مريم Suffitus Mariae, *i. e.* Cyclaminis species, *Syris* الولف, *alias* عرطنيثا, *vulgo* Arthenita *dicitur*, بخور الاكراد *i. q.* انذر أسيون Peucedanum, بخور البربر *et* بخور مورشلة *i. q.* سرغنت Sarmentitia planta quae una radice alte demergitur, per terram diffundens plurima filamenta, foliis tenuibus, rotundis, inter quae tenuissimus flos albicans prodit.

أَبْخَرُ Ore foetens.

أَلْبَخْرَاءُ Plantarum nomen, Nomen regionis et aquae foetentis in Hidjaso prope Alkolaiah.

مِبْخَرَةٌ *Pl.* مَبَاخِرُ Thuribulum, acerra.

مُبْخُورٌ Ebrius

بَخَرَ Eruit *oculum c. a. r.*

أَبْخَازٌ Generationes, gentes quaedam hominum.

بَخَسَ *F. a. n. a.* بَخْسٌ Minuit, deminuit, detrimento affecit, بخسه حقه Detraxit illi de eo quod debebatur *c. d. a.* II *n. a.* تَبْخِيسٌ Deminuta fuit, decrevit et defecit *medulla* ut nonnisi in digitorum ossibus et oculo reliqua esset. V *Idem.* VI Invicem defraudarunt, neglexerunt.

بَخْسٌ Digitis vel alia re oculum eruere, Vectigal, tributum, Defectus, iniuria, Deficiens, iusto minor, defectu laborans: *ita* ثمن بخس Pretium vile, لا بخس فيه ولا شطط Iustum hoc est pretium: neque nimis parum neque nimium datur aut petitur, *et* لا يخاف بخسا ولا رهقا Neque deminutiones mercedis bonorum operum neque iniquitatem timet *Sur.* 72, 13. *Hinc.*, Terra quae non rigata arte ex commisso semine plantas producit.

بَاخِسٌ *vel* بَاخِسَةٌ. تحسبها حمقاء وهى باخس *vel* تحسبها حمقاء وهى باخسة *Hoc proverbium eum significat qui insipientem se simulat, quum sit callidus*, Putas illam fatuam esse, sed detrahit tibi de eo quod sperabas.

أَبَاخِسُ Digiti eorumque radices et tendines.

بَخَصَ *F. a. n. a.* بَخْصٌ (*male pro hoc* بخس) Una cum adipe evulsit (*oculum*) *c. a.* b) بَخِصَ *F. a.* Protuberantes habuit externas oculorum partes (*vid.* بَخَصٌ). c) بُخِصَ Affectus est morbo in pedum parte بَخَصٌ appellata ut claudicaret. V Acute vidit, fixit visum.

بَخَصٌ *Coll.*, بَخَصَةٌ *nom. unit.*, Carnes ac pulpa pedis seu ungulae iumenti, et digitorum ad radicem suam in principio volae; caro cui inest albedo ob corruptionem quandam; carnes protuberantiores supra vel infra oculos in formam vesicae.

بَخْصٌ Multa carne et venis praedita (*mamma*), e qua nonnisi difficulter lac educitur.

أَبْخَصُ Protuberantiore circa oculos carne praeditus.

مَبْخُوصٌ *c.* القدمين Cuius pedes macri sunt, مَبْخُوصَةٌ Morbo in pedum parte بخص afflicta et claudicans (*camela*).

بَخْضَلٌ Crassus, carnosus et corpulentus.

تَبَخْضَلَ Crassa et copiosa fuit *caro*

بَخَعَ 1) Mactavit plane *ovem*, ita ut iugulum usque ad spinam cervicis بخاع dissecaret *(quae primaria Firuzabadio significatio esse videtur, unde caeteras perfecte aliquid perficiendi derivatas dicit)* c. ب p. (*et* بخع الشاة *nisi potius legendum* بالشاة *Harir. praef. p.* 4. *l.* 3 *sch. de Sacy*); 2) *n. a.* بَخْع Peremit confecitque *se ipsum* moerore *c a.*; 3) *n. a.* بَخْع Fodit *puteum* eo usque, ut scaturire coeperit aqua *c. a.*; 4) Studium et diligentiam adhibuit *in re c.* ب *r.*, plane perfecit, *inde* بخع له نصحه Sincere et graviter admonuit eum, بخع بالزراعة Diligenter seruit et continuo aravit *terram c. a.* ut nullam ei aliquo anno quietem concederet; 5) *n. a.* بُخُوع Confessus est *alicui aliquid* modo perfecto *c.* ل *p. et* ب *r.*, Concessit *ius*, profitens se debere et sese submittens *c.* ب *r.*; 6) بخعه خبره Fidem ei in nuntio adhibuit. b) بَخِعَ *n. a.* بُخُوع, بَخَاعَة Concessit *ius* profitens se debere et sese submittens *c.* ب *r.*

بِخَاع Vena seu nervus (عِرْق) in lumbis pertingens ad ossa cervicis. *(Difficile autem est in talibus propriam vocis significationem definire, Arabibus enim* عرق *tam nervus, quam vena est.) (Non idem ac* نخاع *ut Alzamachschario visum. Golius haec addit: Si interior intelligitur, erit vena cava adscendens: si exterius quid, erit nervosum illud corpus quod peculiare est equis, bubus et ovibus; vel sumendus ille nervus pro inferiore parte spinalis medullae, ita ut superior proprie Nuchâon dicatur, altera ista Bichâon).*

بَخَقَ *F. a. n. a.* بَخْق 1) Occaecavit et introrsum adegit, percussitve *oculum alicuius*, ita ut monoculus evaserit et unum tantum aperire oculum potuerit *c. a.*; *item* 2) بَخِقَ *F. o. ut* بَخُقَ *F. a.* Talis fuit vel evasit.

IV Eruit oculum *c. a. r.* *Raro est oculus subiectum verbi.*

بَخَق Pessima conditio monoculi, palpebris maxime contractis, vel dum margines ciliorum non tegunt oculi medium vel dum (*ut vult Djeuharius*) oculus in interiorem cavitatem demersus est.

بُخْنُق Pannus, cuius extremitates duas puella sub mento colligat, ut velum خمار ab oleo, oleum vero a pulvere defendat.

بَاخِق Coecus *oculo vir.*

بُخَاق Lupus mas.

بَخِيق *et c.* ة Coecus *oculus*, *sine* ة Coecus *oculo vir*

بَخْقَاء Coecus *oculus.*

أَبْخَق Monoculus

مَبْخُوق Coecus *oculo vir.*

بَخِلَ *n. a.* بُخْل, بَخَل *et* بُخُل Parcus, tenax et avarus fuit, talemve praebuit se *c.* على *p. et* ب *r*

II Insimulavit aliquem avaritiae, pro avaro habuit, talem dixit *c. a. p.*

IV Avarum esse comperit *c. a. p.*

بُخْل, بُخُل, بَخْل, بَخَل Avaritia

بَخَل Avarus, tenax (*sec. Arab. lexicographos est propr. nomen actionis*).

بَاخِل *Pl.* بُخَّل Avarus.

بَخَّال *Id.*

بُخُول Avaritia.

بَخِيل *Pl.* بُخَلاء Avarus

بَخَّال *Id.*

مُبَخَّل *Id.*

مَبْخَلَة Id cuius quis tenax est; res quae compellit, incitat ad avaritiam, الولد مبخلة مجبنة Proles res est cuius tenaces et de qua solliciti sumus.

بَخْبَخ Omnis planta quae caule caret.

[illegible] Procerus, longus (*de hominibus*).

ابْخَنَّ Dormivit; *et contra* 2) Erectus stetit

ابْخَنَّ *et* ابْخَانَّ Extendit atque accommodavit se ad mulgendum *camela.*

ابْخَانَ *et* ابْخَانَّ Mortuus fuit.

بَخَنْدَى *Pl.* بَخَانِد *i. q.* بَخَنْدَاة.

بَخَنْدَاة *Pl.* بَخَانِد, بَخَانٍ *i. e.* امْرَأَة تَامَّة الْقَصَب

Mulier perfecta ossibus digitorum; ossibus firmis praedita et iam adulta.

أبخندى 1) Magnus fuit (*camelus*); 2) Evasit بخنداة *puella*.

بخنق vel بُخنُق Involucrum lineum quod foeminae capiti impositum sub mento adstringunt, ut mundum servent velum خِمار dictum ab unguento, ipsumque unguentum purum a pulvere, etiam quod infantibus adhibent in Syria ad tuendos eos a frigore, Cucullus, velum faciei muliebre بُرقع et aliud بُرنس appellatum, minoris formae ambo, Pellicula seu crusta (جلباب) in dorso locustae ad colli radicem.

بخنك *i. q.* بخنق.

بَخَا (*i. q.* بَاخَ *aut pro eo*) Deferbuit et consedit (*ira*).

بَخْو *nom. unit.* بَخْوَة Dactyli recentes sequioris generis et putridiores.

بَخٍ بَخٍ *i. q.* بَدٍّ بَدٍّ.

بَدَّ *F. o. n. a.* بَدّ 1) Separavit, disiunxit *pedes c. a.*; 2) Removit, fecit ut longius abesset *c. a. p.*; 3) Prohibuit, repulit *aliquem c. a. p.*; 4) Iniuria affecit; 5) بد العنب Suffulcivit sellam iumenti panno coactili, tomento aliisve: velut pulvino subdito ephippii vel sellae duo latera distendit; *quod fit ne a duritie laedatur dorsum* (*vide* بداد). b) بَدِدَ *n. a.* بَدَد Fuit ابدّ, Femora ab invicem distenta propter carnositatem habuit *homo*, distentos anteriores pedes *quadrupes* (*vide* بَدَد). II *n. a.* تَبْدِيد Dispersit, dissipavit; Lassus fuit *vel* dormitavit sedens sed non dormivit. III *n. a.* بِدَاد *et* مُبَادَّة Vendidit permutando *merces mercibus* (*vide* بدد). IV In partes tribuit, distribuit (*dona inter plures*), cuique suam largiens portionem (*vid.* بُدّة) *c.* بين *p. et c. a. r. vel c. d. a. Et fortasse permutato* ب *et* م : ابد يده الى الارض Extendit (امدّ) manum ad terram, manum eius deorsum traxit. V Dispersus, separatus fuit, تبدد بلحمك الطير Aves tuam carnem dissipent *i. e.* omnino pereas. Diviserunt inter se *rem c. a. r.* Totum implevit *pectus puellae ornamentum muliebre c. a. r.*, Obscurus evasit. VI تَبَادُّوا Quilibet suum adversarium adortus est in pugna, ut unus contra alterum pugnaret (*a* بداد); Sibi similem et aequalem assumpsit in opere vel re. VIII Separatim et quisque ab uno latere cepit *rem vel* aggressus est *hominem*, *ut duae ferae unum hominem c. a. p.*, رضيعان يبتدان امهما Infantes duo lactentes suxerunt utrinque matrem suam (*de uno infante in usu non est ut dicatur* يبتدها ابنها *sed potius* ابناها), *sic quoque* ابتداه بالضرب Ambo utrinque verberarunt illum. X Solus in opere vel re aliqua versatus fuit *c.* ب *r.*, Habuit quid proprium et peculiare vel vindicavit sibi, sola usus fuit *re c.* في *et* ب.

بَدّ Lassitudo.

بِدّ Similis, aequalis.

بُدّ Amplitudo, Separatio, fuga, لا بُدّ *c.* من *seq. nomine vel c.* أَنْ *verbi* Necessarium est, haud est evitandum, من كل بد Ex amplissima necessitate (*idiom. vulg.*), Portio, pars cuiuslibet rei, Id quod pro re alia datur, retribuitur, Culex, (*a Pers.* بُت) *Pl.* أَبْدَاد, بِدَدَة Idoli templum, idolum.

بَدَد Distantia amplior femorum (*in homine*), anteriorum pedum (*in quadrupede*), a carnositate contingens, Necessitas, Potentia et potestas, ما لك به بدد Non es isti rei vel homini par, بَاعَهُ بَدَدًا Vendidit illud permutando.

بَاد Interior pars femoris, *unde* بَادَان Duorum femorum interiora latera.

بِدَاد Pars, portio, Egressus qui fit pugnae ergo, descensus in arenam, praesertim qui viritim fit *ut in hoc* لو كان البداد لما طاقونا Si fuisset progressus singulorum contra singulos, profecto nobis pares non fuissent, Numerus pugnantium alteri aequalis, Quod e pluribus unusquisque in medium profert rem, quae coniunctae inter omnes tanquam communis possessio exsistunt. *Hinc dicitur* لقوا بداده Numero sibi aequali occurrerunt, *i. e.* paris numeri adversariis, quisque suo. جاءت الخيل بَدَدَ *vel* بَدَادِ بَدَادِ *vel* بَدَادِ بَدَادِ بَدَادِيَ Venerunt equites dispersi, يا قوم بَدَادِ بَدَادِ بَدَدَ بَدَدًا بَدَدًا O *In pugna dicunt* viri, quisque adversarium petite vestrum!

بِدَاد *Pl.* بَدَائِد Suffultura ephippii aut sellae ligneae camelinae, quodque pulvinaris instar subditur, ne durities offendat iumenti dorsum (duae illae partes infarctae tomento aut aliis rebus بدادان dicuntur); pannus coacti-

lis qui sub sella dorso imponitur, pannus qui dorso iumenti ulcerato imponitur, Concordes, socii, Pars, portio rei cuiusque, Quod e pluribus unusquisque rem in medium profert, quae coniunctae inter omnes tanquam communis possessio exsistunt.

بِدَّةٌ Potentia, ما لك به بِدَّةٌ Tu ei par non es.

بِدَّةٌ *Pl.* بِدَدٌ Portio (*quod Firuzabadio error a Djeuhario commissus esse videtur, rectius cum Dhamma*), Potestas.

بُدَّةٌ Extremitas, Portio.

بَدِيدٌ Similis, aequalis, *et i. q.* خُرْجٌ Bulga bifida: seu una eius pars, *siquidem utrinque de iumento suspenditur;* pulvinar quod sub sella dorso imponitur et sub قَتَب est, hippopera, Desertum amplum.

بَدِيدَةٌ Similis, aequalis, Desertum late patens; Infortunium, malum.

أَبَدُّ *Fem.* بَدَّاءُ Textor, Corpore magno praeditus vir, mulier. Corpulentus, prae obesitate disiuncta habens femora *vir*, crura *quadrupes*, Is cuius manus longius ab invicem absunt, الأَبَدُّ الرَّثِيمُ Leo, بَدَّاءُ Ea cuius ora utraque vulvae crassa est.

أَبَادِيدُ *et* تَبَادِيدُ Disgregatae et divisae aves (طَيْرٌ أَبَادِيدُ *Djeuharii error est*). ذَهَبُوا تَبَادِيدَ وأَبَادِيدَ In varias partes abierunt.

مُبَادَّةٌ Quod e pluribus unusquisque rem in medium profert, quae coniunctae tanquam communis possessio exsistunt.

مُسْتَبِدٌّ Is qui rei deditus eam non deserit, donec perfecta est.

بَدَأَ *F. a.* 1) Incepit, exorsus fuit *c.* ب *r.* *vel c. Fut.*, Fecit incipiendo, nempe primus et primum, creavit *c. a. et adverbialiter* ان لم آتِك بدأتكم واخبرتك بما Si tibi non primum narravi *etc. et tum opponitur* عاد *et* رجع; 2) بدا بفلان *i. e.* قدمه Praeposuit, praefecit *aliquem c.* ب *p.*; 3) Egressus est, excessit *patria c.* من; 4) *Passivum n. a.* بُدْءٌ Affectus fuit seu corripi coepit variolis vel morbillis. IV *i. q.* ابدع *aut pro eo* Noviter et novum protulit, primusve fecit aut excogitavit, creavit *rem c. a. r.*, المُبْدِئُ والمُعِيدُ Deus *appellatur* qui creaturas creat et resuscitat. *De homine dictum est* لا يُبْدِئُ ولا يُعِيدُ *i. e.* ما يتكلم ببادئة ولا عائدة Simplex est, astu et rerum usu carens. ابدا من الارض الى اخرى Migravit ex regione sua in aliam, من اين ابدات Unde egressus es aut venisti? V Initium fecit, occoepit, *et in forma Passiva* هات القصة من ذى تبديت Refer historiam ab initio. VIII Coepit, exorsus fuit *c.* ب *vel c. Fut. vel etiam* فى, Primus fecit *rem c. a. r.*

بَدْءٌ (بَدْوٌ *et* بَدِىٌّ *Gol.*) *Pl.* أَبْدَاءٌ, بُدُوٌّ Principium, initium rei, primae vices *ut* لك البدء Tuum est incipere. *Hinc* بادىَ بدء , بادِىَ بَدْءٍ , اوّل بَدْءٍ , بَدْأً , فى بدئه , بَدِىٌّ , بَدْءَ بَدْءٍ , بَدَا بَدْءٍ Primo, primitus, initio, *item* بدءا *et* ذى بدء Primum, ante alia, *et* رجع عَوْدًا وبَدْأً *et* رجع فى عَوْدِهِ وبَدْئِهِ *et* رجع عَوْدَهُ على بَدْئِهِ *et* عَوْدَتَهُ وبَدْأَتَهُ Rediit unde venerat; *cum* جعل Repetivit quod incepit, de novo occoepit, *seu* post atque ante iterum fecit, بَدْءٌ Dominus, suorum princeps, iuvenis prudens, *Pl.* بُدُوءٌ *et* أَبْدَاءٌ Portio mactati cameli, *et quidem* potior ac prior, Puteus aquae recenter fossus *et quidem* Muhammedanismi tempore.

بَدِيئَةٌ, بُدَاءَةٌ, بُدَاءَةٌ, بَدْأَةٌ, بُدْأَةٌ, بَدَاءَةٌ Res inopinato accidens, dictum, factum extemporale, principium, primae vices *sic* لك البدأة Tuum est incipere (*vide* بدء). *Dicitur* كان ذلك فى بَدْأَتِنَا *ut* فى بَدِيئَتِنَا بُدْأَةٌ Mactati cameli portio, Tubera terrae, بُدْأَةٌ Dominus, gentis suae princeps, Nomen plantae.

بَدْأَةً بَدْأَةً, بادِىَ بَدْءٍ, بَدْأَةً ذى بَدْءٍ, بَدْأَةَ ذى بَدْأَةٍ, بَدْأَةَ ذى بَدْأَةٍ, بَدْأَةً ذى بَدْأَةٍ, بَدْأَةَ ذى بَدِىٍّ, بَدَاءَةً فى بَدِىٍّ, بَدْأَةً Primum, ante alia reliqua.

بَدْأَةٌ Initium. *Dicitur* كان ذلك فى بدءتنا.

بَدِىٌّ Primum, principium, *unde* بَدِىَ بَدْءٍ *et* بَدِىَ بَدْءٍ *et* بَادِىَ بَدٍ *et* بادِىَ بَدْءٍ, بَدِىَّ ذى بَدْءٍ, بَادِىَ بَدِىٍّ *et* بَادِىَ بَدَا Primum, ante cetera, *et i. q.* بديع *aut pro eo*. Creatus, Nova et inusitata (*res*), ac primum inventa,

Puteus aquae sive nunc recenter fossus, sive quocunque Muhammedanismi tempore.

البَادِيَة Causa morbi quae occasione existit (*conf.* سابقة *et* واصلة).

بَدَاءَة Principium, initium (*vid. Rad.* بدى) *et adv.* Primum, recenter, ut non factum sit ante.

بَدِيئَة *i. q.* بَدِيهَة.

البَدَائِيَّة Nomen sectae eorum qui dicunt Deum initium habere posse.

ابْتِدَاء Principium, Primus pes secundi hemistichii in versu. *Vox* حتى *ubi significat* donec حرف الابتداء *appellatur, quoniam orationis partem perfectam et a praecedente separatam introducit:* ساروا حتى طلعت الشمس Iter perrexerunt, donec sol ortus est.

مَبْدَأ Initium, principium. *Dicitur* كان ذلك في مَبْدَئِنا (*ita et in duobus sequentibus*).

مُبْدَأ *Id.*

مُبْدَأَة *Id.*

مَبْدُو *et* مَبْدُوءٌ *Pl.* مَبَادِى Res incepta, inceptum, principium. Variolis vel morbillis correptus vel affici incipiens.

مُبْتَدَأ Initium. *Acc.* primum, incipiendo. *Apud Grammaticos vox* مبتدأ *in loco sermonis verbo carente* (*Nominalsatz*) ea vox est, qua incipitur, *et saepissime subiectum hunc locum tenet.*

بَدَبْدَبًا *Hamas.* 192. *l.* 13 *infr.*

أَبْدُوجٌ و أَبَدُوجٌ Pannus coactilis seu suffultura ephippii. (*Vox facta ab exotica* ابدوه.)

بَدَجَ *n. a.* بَدْجٌ *F. a.* 1) Verberavit (*fuste*) *aliquem c. a. p. et* ب *r.*; 2) Fidit, laceravit; 3) Iecit, proiecit; 4) *i. q.* بده Proposuit ei negotium de improviso *c. a. p. et* ب *r.*; 5) Manifestavit, palam fecit (*secretum*) *c.* ب *r.*; 6) *i. q.* فدح Grave accidit, gravavit (res) *c. a. p.*; 7) *Intransitive* (*n. a.* بَدْجٌ *Gol.*) Tolerare non potuit *rem vir c.* عن *r.*, non potuit portare (*onus*) *c.* عن; 8) (*n. a.* بُدُوجٌ *Gol.*) Eleganti gressu incessit (*mulier*). V Eleganter molliterve ivit per viam (*mulier*). VI Se invicem iecerunt rebus mollibus.

بَدْجٌ Species quaedam piscium.

بَدْحٌ *Pl.* بِدَاحٌ *et* بُدُوحٌ Campus, *praesertim* incultus; late patens.

بَدْحٌ Manifestus; *adverbialiter* بَدْحًا Manifeste, palam publice.

بَدَاحٌ *Pl.* بُدُحٌ Amplum latifundium et spatiosus tractus terrae; *vel* mollis, ampla terra.

بَدْحَة Media domus, area.

بُدْحَة *Id.*

بَيْدَحٌ Corpulenta (*mulier*).

أَبْدَحُ Atrium, campus, vacuum spatium aeris; 2) Vir longus, amplis lateribus praeditum *iumentum*, أكل ماله بابدح ودُبَيْدَحٍ Vano modo et contra ius eius opes consumsit. بَدْحَاءُ Amplis genitalibus praedita *mulier.*

مَبْدُوحٌ *i. q.* أَبْدَحُ.

بَذَخَ *et* بَذِخَ Magnae et excelsae conditionis fuit. V Eminuit, evectus fuit.

بَذِيخٌ *Pl.* بُذَخَاءُ Magnificus, eminens *vir.*

بَيْذَخَة Pinguis, tenuis cute.

بَدَرَ *F. o. n. a.* بُدُورٌ Praevenit *aliquem res*, Ad eum cito venit *c. a. p. et quoque* الى *p.*, Praevenire studuit ad aliquem tendens *c. a. p. et* الى *alt.*, بدرت منه بوادر الغضب Cito eruperunt ex eo impetus animi irati, بدره اللبن Prorupit lac, ut continere id non posset. III *n. a.* مُبَادَرَة ; بِدَارٌ Properavit *c. a. l. vel c.* الى *l.*, properanter *aliquid* fecit *c.* الى *r.*, Praevertit *aliquem c. a. p.*, praevenit *aliquem c. a. p.*, Festinavit *in aliqua re c.* في *r.*, *Cum aliqua re* subito *in aliquem* irruit *c.* ب *r. ut* بادرته بالملام Vituperio eum statim aggressa est. IV (*deriv. a* بدر) Orientem vel lucentem sibi habuit plenam lunam; iter fecit tali nocte, Ortus fuit *sol.* ابدر الوصيّ في مال اليتيم *i. e.* بادر كِبَرَهُ. VI Simul festinavit, accinxit se ad opus, Accurrit *c.* الى. VIII Properanter accurrit (*ad arma*), festinavit capessere (*ea*) *c. a. r. vel c.* الى *r. vel l.*, cum celeritate prehendit *aliquem* et obruit; praevenit *aliquem c. a. p.*

بَدْرٌ *Pl.* بُدُورٌ Luna, *specialiter* plena: ليلة البدر Nox decima quarta cuiusque mensis (*ut qui Arabibus est Lu-

naris); Maturae aetatis et plenae formae iuvenis; dominus; Discus (طَبَق); Pellis foetus ovis vel caprae.

بَدْر *seu* بَدَر *masc. et fem.* Nomen loci in Arabia prope Meccam ob pugnam Muhammedis celebris, Nomen aquae.

بَادِر Plena luce splendens luna, *F.* ة *Pl.* بَوَادِر Properans.

بَدَارِ بَدَارِ Propera, propera.

بِدَارًا Festinanter.

بَدْرَة *Pl.* بِدَر Oculus plenae lunae splendore similis *et tum* Acute et prompte videns (*oculus*); Pellis foetus ovis vel caprae *seu potius* ex ea culeus, in quo tanquam vase lac deportatur alio vel asservatur (*cui imponitur butyrum,* مسادة *vocant: et utrumque quidem, si agnus vel haedus a matre iam depulsus fuerit. Si lactentis sit pellis, lac excipiens* شكوة *dicitur; butyri vero uter* عكة *occa. Si denique anniculi aut bimi sit, culeus lactis est* وطب*; butyri* (نحى)*;* Nummorum quantitas. (*Non consentiunt interpretes in sensu, qui huic voci in nummis adhibitae tribuatur.* *Djeuharius* decem millia dirhemorum, *Firuzabadius* mille vel decem millia dirhemorum vel septem millia denariorum *esse dicit.* *Abu - Said* pondus aequale viginti Rothl (رطل) Damascenis *esse vult.*)

اَسْتَبَقْنَا الْبَدَرَى *i. q.* مُبَادِرِين.

بَدَرَان Incursus celeres.

بَادِرَة *Pl.* بَوَادِر Quod derepente incidit exciditve; Acies, cuspis gladii; Vehementia animi in ira tam in dictis, quam in factis (*Heftigkeit, Uebereilung*), celerior impetus; Folium plantae حُوَّاءَة appellatae, primum germen prodiens plantae; Optimum genus plantae وَرْس appellatae; Caro inter humerum et cervicem (*interscapilia*), caro duplex supra uberis basin (رغثاوان) et infra papillas (*de homine*).

بَدَرِيّ Ante hiemem veniens (*pluvia*), Pinguis (*foetus*).

بَذْرَق *i. q.* بَدْرَق.

بَذْرَقَة *i. q.* بَدْرَقَة.

بَدَاسْفَان Spartium iunceum. *Sprengel hist. rei herb. p.* 266. *Avicenna. Lib. II. p.* 150.

بَدَعَ *F. a. n. a.* بَدْع 1) (*conf.* بدأ) Novam vel noviter produxit *c. a.*; 2) Aquam in puteo produxit *c. a. r.*; 3) Sine subiecto aut fundamento produxit, incepit; 4) Molestiam attulit, exhibuit *c.* ب *p. Vit. Tim. T.* 1. *p.* 616 *ed. Mang.* b) بَدِعَ Pinguis fuit. c) بَدُعَ *n. a.* بَدَاعَة, بُدُوع Perfectus, incomparabilis fuit. II. *n. a.* تَبْدِيع Vocavit (*aliquem*) novae et inusitatae rei auctorem *c. a. p.*, novis rebus ac commentis annumeravit, novae haeresi adscripsit *rem.* IV *i. q.* ابدا Primus excogitavit protulitve et produxit, sine exemplari fecit: ut novum carmen; commentus fuit, finxit *c. a.*, Ope destituit *aliquem eumque* deseruit *c.* ب *p.*, *intrans.* Lassum fuit *vel* claudicavit (*aut claudicandi significatio semper huic voci inest*) (*iumentum*); Causa, excusatio (حجة) alicuius vana fuit. أَبْدَعَ بِرِهِ بِشُكْرِي وَقَصَدَهُ بِوَصْفِي quum aliquis dicit Maius eius meritum in me est, quam ut dignas ei gratias referre possim, *Pass.* Frustratus, aboletus fuit, أُبْدِعَ بِالرَّجُلِ Illud iumenti modo descriptum detrimentum accidit viro, *ita vero in Meidani proverbiis explicatur:* ١. اذا حسر ظهره او قام به او عطبت راحلته. In novum conversus fuit. VIII Novam et inusitatam rem protulit *c. a. r.* X Pro novo, mirabili et inusitato habuit et aestimavit *aliquid c. a.*

بِدْع (*Fem.* بِدْعَة, *Pl.* بِدَع) Novus, primum inventus, res noviter existens et recens producta, *Pl.* بُدْع *et* أَبْدَاع Extremitas in qualibet re *i. e.* si aliquis prudens vel strenuus, vel liberalis est, Liberalis (*vir*), Venter plenus.

بَدِع Novus.

بِدْعَة *Pl.* بِدَع *quasi nom. unit. a* بَدْع Novum institutum in religione aut in alia consueta re, nova haeresis, Actio contraria Sunnae. *Unde* ابدع بدعة Novam finxit sectam.

بَدِيع *Pl.* بُدُع Novae et mirabilis rei conditor; *ita* بديع السماوات والارض creator coelorum et terrae, Deus; Noviter et mirabiliter conditus, mirabilis, *peculiariter* casus novus et inauditus, Uter, culeus novus, *peculiariter* in quo mel reconditur, Funis, quem torquere inceperunt, quum non esset funis. Tum dissolutus est, et in filum ductus, et tum iterum ductus est. Vir pinguis. *Vox arti rhetoricae propria Harir. p.* 7. *l.* 12. *Nempe comprehendit id, quod* تجنيس *et* طباق *etc. appellatur* (*i. e.* ornamentum sermonis, quod in vocum sonu et sensu constat ut paronomasia, alliteratio etc.), علم البديع

Scientia qua explicantur omnia sermonis ornamenta, tam sensus, quam verborum. (*Est pars tertia artis rhetoricae nempe* علم المعاني , علم البيان , علم البديع.)

اِبْدَاعٌ *et* اِبْتِدَاعٌ Procreatio rei, cuius materia non erat, antequam ipsa erat (*conf.* تكوين *et* احداث).

مُبْدِعٌ Novae rei auctor *pecul.* novae haereseos.

مُبْتَدِعٌ Novum et inusitatum quid faciens, *et* Factum novum.

بَدَغَ *F. a. n. a.* بَدْغٌ Inquinatus fuit *merda humana c.* ب *r.*, Contaminatus fuit *scelere c.* ب. b) بَدْغٌ Natibus terrae impositis prorepsit, infantium more.

بَدْغٌ Frangere nuces vel amygdala.

بَدْغٌ Qui concacat vestes suas.

بَدِغٌ Contaminatus *merda*, بَدِغُونَ Pingues, bono habitu pollentes.

بَدَلَ Mutavit, permutavit, substituit *c. a. r. et* ب *p.* b) بَدِلَ 1) *F. a. n. a.* بَدَلٌ Dolore manuum et articulorum afflictus fuit; 2) *F. a. n. a.* بَدْلٌ Questus fuit de dolore carnis بادلة dictae. II *n. a.* تَبْدِيلٌ *Rem* loco alterius *ab aliquo* accepit *c. a. r. et* من *p.*, *ut* بَدَّلَهُ اللهُ من الخوف امنا Deus ei pro timore securitatem dedit, Permutavit, alteravit, *licet non fiat permutatio.* Aliquam rem loco alterius fecit *c. a. r. et* ب *alt.* *In re venerea* Venerem praeposteram in podice exercuit *Reisk.* III *n. a.* مُبَادَلَةٌ *et* بِدَالٌ Permutavit *cum alio rem c. a. p.*, Substituit alicui, loco alicuius habuit. IV Permutavit, substituit *c. a. r. et* ب *alt.* Nomen fecit بَدَل, Ab aliquo rem loco alterius accepit *c. a. r. et* من *p.* V Permutatus fuit; Loco alterius, et velut succedaneum, cepit (*ab aliquo*) *c. a. p. et quoque* ب *p.* Migravit. Dolore manuum afflictus fuit, *fort.* Manibus amputatis punitus fuit. *Chrest. Arab. de Sacy p.* 284 *text. Arab.* VI Inter se et utrinque permutarunt. X Commutare voluit, commutavit; loco alterius et pro succedaneo accepit *c. a. r. et* ب *p. et quoque c. a. p.*

بِدْلٌ *Pl.* أَبْدَالٌ Nobilis, generosus *vir*, Quod pro re alia datur vel sumitur Cambium, vis secretoria (*apud Avicenn.*).

بَدَلٌ Quod pro re alia datur vel sumitur, succedaneum, Nomen in appositione positum, *Varia haec apposita esse possunt ut* بدل الاشتمال Nomen appositum, quo explicatur sensus vocis, cui appositum est (*de Sacy Gramm. T. II. p.* 48 *adn.*), بدل البعض من الكل Appositum quo sensus vocis, cui appositum est, restringitur, ita ut non de tota re, sed de parte eius intelligatur (*de Sacy T. II. p.* 394), بدل الغلط Appositum quo sensus vocis, cui apponitur, corrigitur, بدل الكلّ من الكل Appositum quo indicatur, rem totam, non eius partem intelligendam esse (*de Sacy ibid.*), بدل من المضاف اليه *Ita* Articulus ال *appellatur*, si pro suffixo positus est, *ut* العقل *pro* عقلي (*de Sacy T. II. p.* 276. §. 482). تابع بدل *est* Vox quae sequitur alteram et ei loco appositi est (*de Sacy T. II. p.* 438). *Tum et* Copiae subsidiariae. *Vit. Salad. p.* 154. عين بدل عين Oculus pro oculo. Manuum articulorumque dolor, Generosus, nobilis (vir), بَدَلَ *cum sequente* أَنْ Loco quod, pro eo quod, بدلا منه Pro eo, vice eius, بَدَلَ هذا الكلام Loco huius sermonis.

بَدِلٌ Is qui articulorum et manuum dolore laborat.

بَدِيلٌ *Pl.* أَبْدَالٌ *et* بُدَلَاءُ Qui pro alio substituitur: succedaneus, (*et quasi neutrum*) talis res, الابدال Septuaginta viri *appellantur*, quorum ope Deus terram conservat. Quadraginta in Syria et triginta in caeteris terrae regionibus vivere dicuntur. Quod si unus ex eorum numero morte abripitur, alter statim in eius locum succedit. *Cam.* البُدَلاء Septem viris hoc nomen tribuendum esse volunt. Talem esse, qui locum deserens, corpus aliud suam formam habens et suo modo agens relinquat, ut nemo illum absentem esse sciat. *Tarifat.*

بَدَّالٌ Qui vendit edulia (*pro quo vulgus dicit* بقال).

بَادِلَةٌ *Pl.* بَآدِلُ *vid. sub* بأد (*est enim ex Firuzabadii sententia quadrilitterum*).

تَبَدُّلٌ Permutatio, *tum* Poena quae consistit in permutata alicuius conditione. *De Sacy Chrest. Pars alt. text. Arab. p.* 81 *ed. nov.*

مُبْدَلَةٌ *Ita appellatur* littera ا, si in litteram و vel ى mutata est.

بَدُنَ *F. o. n. a.* بُدْنٌ , بُدُنٌ *et* b) بَدَنَ *n. a.* بَدَانٌ *et* بَدَانَةٌ Corpulentus seu crassus et pinguis evasit. II *n. a.* تَبْدِينٌ Provecta aetate fuit: consenuit, Debilis evasit, Opibus

abundavit, (*deriv. a* بَدَن) Induit lorica *aliquem c. a. p.*

بُدْن Pinguedo, obesitas, corpulentia.

بَدَن *Pl.* أَبْدَان Corpus exceptis capite et pedibus nec non manibus *hominis*, *vel* membrum, *vel praecipue* membra mactati cameli, *Pl.* بُدُون Qui provectae est aetatis: annosus, senex (*vir*), *Pl.* أَبْدُن Caper montanus annosus, zona ornatior qua Arabum feminae medium corpus constringunt, *Pl.* ابدان Lorica curta ac brevis, Agnatio, existimatio *viri.*

بَدِن Crassus, pinguis, Annosus et senior (*vir, etiam femina, sed femin. quoque* ة).

بَادِن *gen. comm. et quoque Fem.* ة *Pl.* بُدَّن Magnus, crassus.

بَدَنَة *Masc. et fem. Pl.* بُدْن Quod solvendi voti, et quoque solennitatis ergo, in sacrificium mactatur Meccae (*ex boum et camelorum genere, conf.* اضحية). (*Cuius sacrificii auctor inprimis memoratur* (الياس بن مضر)) Lorica curta, Nomen mensurae *Abulf. Ann. V*, 190. 412. *Vit Salad.* 175, 199.

بَدِين *Pl.* بُدُن *Comm. gen.* Magnus, corporeus, Pinguis, crassus (*vir*), vel crassa (*mulier*).

بَدَنِي Corpulentus, crassus.

بَيْدَانَة Asina.

مِبْدَان Qui cito pinguescit, pauco pabulo contentus.

مُبَدَّن Corpulentus, crassus.

بَادِنْجَان Melongena.

بده *F. a. n. a.* بَدْه De improviso venit seu supervenit, inopinanti accidit vel incidit (*res*) *c. a. p.*, Extemporalis fuit, De improviso occurrit *illi aliqua cum re*, *eamque* inopinanti obtulit eam incipiens *c. a. p. et* ب *r.*, De improviso respondit, locutus fuit. III *n. a.* بِدَاه *et* مُبَادَهَة De improviso aggressus est, vel ex tempore egit cum eo *c. a. p. et* ب *r.* VI Extemporali carmine certarunt inter se, seu extemporanea re exercuerunt invicem *c. a. r. et c.* ب *r.* VIII Ex tempore habuit (*orationem*) *c. a.*

بُدْه, بَدْه Initium, primum cuiuslibet rei.

بَدَاهَة *Pl.* بَدَائِه Initium, primum cuiuslibet rei, res inopinato incidens, dictum vel factum extemporale, principium cursus equini (*conf.* علالة).

بُدَاهَة Initium cuiuslibet rei.

بَدِيهًا Ex tempore, inopinato, de improviso, على بديه *Id*

بَدِيهَة Quando res in mentem incidit priusquam considerat, Impetus inopinatus, *et i. q.* بُدَاهة. لك البَدِيهَةُ Te oportet incipias, هو ذو بَدِيهَة Illum oportet incipere, احب على البَدِيهة Ex tempore respondit.

بَدِيهِي Ea res quae se ita habere statim agnoscitur, licet ad eam percipiendam aut experientia aut coniectura opus quis habeat. *Haec vox paene omnino cum voce* ضروري *sensu convenit, sed magis specialem sensum habet, ex. gr.* Frigoris et caloris perceptio, aut agnitio eius, vel quod negatio et affirmatio nunquam coniungi possunt.

مِبْدَه Extemporaneus *vir*, Qui non opus habet diu cogitare, sed statim loqui vel agere potest.

بَدَا *F. o.* 1) Coepit, incepit, *vid.* بَدَأَ (*Medinenses dicunt* بدينا *pro* بدانا), *n. a.* بَدَاء Cum aliqua re incepit *c.* ب *r.*; 2) *n. a.* بَدَاء Exivit in campum, ubi nullae exstructae domus, in desertum (*vid.* بادية); 3) *n. a.* بَدَاوَة Consedit, habitavit, in campo et deserto, campestrem duxit vitam; 4) *n. a.* بُدُوّ, بَدْو, بَدَاء, بُدُوّ, بَدَاة Apparuit, visum fuit *c.* ل *p. et c.* في *vel acc. r. vel* ان; 5) *n. a.* بَدَاة, بَدَاء, بَدْو Visum fuit *illis hoc* facere *c.* ل *p. et* في *r.*, aliud quam antea ceperunt consilium, ita dictavit animus; 6) Excrevit et apparuit merda ex podice (*conf.* بدا) 7) بَدِيَ Tuberum ferax, plena fuit *terra.* III Transgressus fuit, inique egit, Manifestum fecit, Publice fecit *c. a.*, Manifestavit et palam commonstravit *inimicitiam adversus aliquem c. a. p. et* ب *r.* IV Fecit prima vice (*oppos.* اعاد altera vice et saepius fecit). *Inde* مبديا ومعيدا Semel et iterum. Manifestum et conspicuum fecit *c. a.*, Modum excessit, exorbitavit, Vehementiore et iniquiore studio fuit *c.* في *r.*, Ostendit *quid alicui c. a. r. et* ل *p.* V Substitit et commoratus fuit in campo vel deserto, Apparuit, in conspectum venit. VI Retulit homines campestres, scenitas imitatus fuit, Palam commonstraverunt (*inimicitiam*) inter se *c.* ب *r.*

بَدًا *Pl.* أَبْدَاء Artus *hominis*, Merda.

بَدْوٌ Campus, in quo nulla sunt firma habitacula (ubi Scenitae et Nomades degunt), desertum, Initium.

بَادٍ (*pro* بَادِوٌ) *Pl.* بَادُونَ , بُدًّا , بُدَّاءٌ Conspicuum, manifestum (*consilium*), Qui fixam sedem non habet, campestris.

بَدَاةٌ *Pl.* بَدَوَاتٌ Diversum ab eo quod ceperat consilium *ut* فُلَانٌ ذُو بَدَوَاتٍ *i. e.* ذُو آرَآءٍ مُخْتَلِفَةٍ *Secund. nonnullos hoc laudi est*, Is qui nullo tempore consilio caret, *tum et adhibetur vituperandi causa.*

بَدْوَةٌ Latus (*vallis*).

بَادِيٌّ Manifestus, conspicuus.

بَدَارَةٌ Initium rei, Habitatio et vita campestris, *Pl.* بَدَاوَاتٌ Excessus et iniquior labor ac contentio, *Pl.* Consilia diversa.

بِدَاوَةٌ *i. q.* بَدَاوَةٌ (*sed hic enunciandi modus certior est*) Vita campestris.

بَادِيَةٌ *i. q.* بَدْوٌ *et* Deserti incolae.

بَدَوِيٌّ *F.* ة *et* بَدَوِيٌّ *F.* ة *Pl.* بَدَاوِيٌّ Campestris qui in campis et desertis degit (*hoc rarius adhibetur quam duo sequentia*).

بَدَاوِيٌّ *Id.*

بِدَاوِيٌّ *Id.*

مَبْدًى Locus campestris.

بَدَى *n. a.* بَدْىٌ (بَدِيتُ) *et pro* بَدَأَ *dialecto Medinae.* Incepit *c.* ب *r.* b) بَدِىَ (بَدِيتُ) *Id.* IV *i. q.* أَعْدَى Excessit modum. V Coepit. VIII Incepit *c.* ب *r.*

بَادِيَ بَدْ (ى *posito pro Hamza ob frequentiorem usum*) Primum, ante alia. *Quidam ita iunctim volunt etiam esse i. q.* داهية Malum, discrimen.

بَادِيَ بَدِىٍّ *Id.*

بَذَّ *F. o. n. a.* بَذٌّ Properavit, praevenit, occupavit *c. a. p.*, Praevertit, Vicit *c. a.* b) بَذَّ *F. a. n. a.* بَذَاذٌ , بَذَاذَةٌ , بُذُوذَةٌ *Id.* statu seu habitu, malave forma fuit, Vetustus et squalidus evasit. III Praevertere studuit *aliquem c. a. p.* VIII Accepit *quod sibi debitum c. a.*, *i. q.* اِبْتَذَّ Secuit, resecuit. X *i. q.* اِسْتَبَدَّ.

بَذٌّ 1) Victoria; 2) *a Pers.* بد Malus, Vetustus, tritus, squalidus; *et speciatim* Delapsi, sparsi *dactyli. Fem.* حَالُهُ بَذَّةٌ Status eius habitusque malus est, male habet; فَذٌّ بَذٌّ Unicus, singularis.

بَذٌّ Similis.

بَاذٌّ Malus, pravus, corruptus, tritus.

بَذَاذٌ Status habitusve malus, deformitas, squalor.

بَذَّةٌ *pro* بَذَّةٌ Portio.

بَذِيذٌ Similis.

بَذَاذَةٌ *i. q.* بَذَاذٌ.

بُذَيْذَةٌ Victoria, Portio, Quum aliquis tenui victu et sordido amictu toleravit vitam.

النَّاسُ هَذَانَيْكَ وَبَذَانَيْكَ Hic et illic sunt homines.

أَحَدٌ أَبَذُّ Unicus, singularis.

بَذَأَ *F. a. n. a.* بَذْءٌ Ingratum et invisum habuit, quodque abhorreret, despexit, vituperavit *c. a. p.*, بَذَأَتْهُ عَيْنِي *n. a.* بَذَاءٌ Ab eo oculus meus abhorret, neque adspectus amore eius me afficit, Vituperavit terram ob pabulum eius *c. a.*; 2) *i. q.* بَذِيَ Pabulo caruit (*locus*); 3) بَذُأَ , بَذَاءٌ , بَذَاءَةٌ *n. a.* بَذُوَ , بَذِىَ Impudicus obscoenusque fuit. III *n. a.* بِذَاءٌ , مُبَاذَأَةٌ Impudice et obscoene egit, verbis vel factis, moechatus fuit.

أَرْضٌ بَذِيئَةٌ Terra, in qua pabulum non est.

بَذِىءٌ Despectus, invisus: *speciatim* pabulo ingratus, vel eo destitutus (*locus*); impudicus, obscoenus; *de femina*: improba; adultera.

بَذَجٌ *et* بَذَجٌ *Vox peregr. Pl.* بِذْجَانٌ Agnus ovis (non caprae).

بَذَحَ *F. a.* Fidit (*sicuti linguam pulli camelini, ut a matre ablactaretur*) *c. a.*; Decorticavit, detraxit (*corticem*); denudavit venam a cute, مَا بَذَحُوا بِشَيْءٍ Nil profuerunt. V Pluit, pluviam emisit (*nubes*), Superbivit (*nisi potius* تَبَذَّخَ).

بذح Pl بُذُوح Locus fissurae.

بَذْح Scissura in manu.

بَذَح Excoriatio femorum.

بذخ i q بَذَخ

بَذَخ 1) n a. بُذُوخ Altus, excelsus fuit (*Golius, sed neque in Camuso nec in Djeuharii opere legitur*); 2) *F. a. o. Hamas p.* 333) *et* b) بَذِخ *n a.* بَذَخ Superbivit. V Altus fuit, Superbivit.

بَذْخ Superbia. *Hamas. p.* 333.

بَذَخ Barriens et emittens ex ore rem شقشقة appellatam.

بَذَخ Superbia

بَذِخ i q بَذَخ

بَذَخ Altus, excelsus, elatus, Corpulenta *mulier.*

بَاذِخ Pl بَاذِخُون et بَوَاذِخ Altus (mons), *et tum poet.* Altus mons

امرأة بذخ Mulier corpulenta et obesa.

بَذَّاخ i q بَذِخ.

بُذَاخِي Magnus.

بَذَر I o n a بَذْر Seminavit, serendo sparsit *c. a. r.*; 2) Dispersit, separavit; 3) Prodiit germen. II *n. a.* تَبْذِير Dispersit, seminavit, sine modo et mensura erogavit *opes*, *easque* prodigendo dissipavit *c. a.*, Expertus fuit, tentavit *c. a.* V Corrupta, et flava fuit *aqua.*

بَذْر Pl. بُذُور, بِذَار Semen, primum plantae germen *vel* quum colore quodam tingitur, Progenies.

شَذَرَ بَذَرَ Omnifariam, quoquo versus et in omnes partes (*ut cum ita grex dispergitur*).

شِذَرَ بِذَرَ *Id*

بَذِر Garrulus, blatero, طَعَامٌ بَذِرٌ Cibus in quo est redundantia

بَذُور Pl بُذُر Qui arcana reticere non potest, sed quidvis divulgat et dispergit.

بَذِير Susurro, delator, is qui secretum suum provulgat, *et junctim quoque dicitur* كثير بذير Multus

بَذَارَة *i. q.* تبذير.

بَذَارَة Redundantia, Progenies.

بَيْذَار Garrulus, blatero, verborum sparsor

بَذْرَق Vanus, inanis.

بَذَّارَة *i. q.* بَيْذَارَة.

بَيْذَارَة *i. q.* بَيْذَار.

بَيْذَرَانِي *Id.*

تِبْذَار Garrulus, blatero

تَبْذِير (*significatione quae in iure accepta est*) Quod vir mortuus pluribus quam tribus involucris, mulier vero pluribus quam quinque vestitur.

تِبْذَارَة Prodigus, dissipator et dilapidator opum

مَبْذُور Multus.

مُسْتَبْذِر Celeriter agens, prodiens, audax

تِبْذَرَة *i. q.* تبذير

بَذْرَق Protexit.

بَذْرَق Protector, tutor.

بَذْرَقَة (*Vox Pers. sec. nonn.*) Protectio, praesidium

مُبَذْرِق Protector, tutor

بَذْرُوج Ocimum

بَاذَاوَرْد Spina alba

بَذَع *F. a.* 1) Terruit *c. a*; 2) Stillatim effluxit aquam (*vas*). IV Terruit.

بَذَع Guttae quae e vase stillatim effluunt

بَذَع *i. q.* فَزَع Terror

مَبْذُوع Territus

تَبَذْعَر Petiit, quaesivit *c. a*

ابذعر Disgregatus et dispersus fuit. (*A Golio ex Camuso affertur* تبذعر; *sed in editione Camusi Calcutt. nil eiusmodi legitur.*) ابذعروا Dispersi sunt, fugam ceperunt, in cursum acti sunt equites petentes rem.

بَذَقٌ *Pl.* بُذوق Index et dux viae; Parvus ac levis.

حاذق باذق *iunctim* Acumine ingenii pollens.

مُبَذَّقة Qui verbis potior quam factis.

ابذقر *i. q.* ابذعر Dispersus fuit, dispersi sunt, fugerunt; diffusus permistusque fuit, *ut sanguis aquae c.* في.

بذقطة Dispersio supellectilis, Profusio verborum, diffusio sermonis.

بَذَلَ *F. i. o. n. a.* بَذْل Munifice dedit, donavit *c. a. p.*, operam dedit. بَذَلَ من نفسه Ex manibus *aliquid* dedit, بذلت نفسها Se *alicui* omnino tradidit *femina c.* ل *p.*, بذلوا السيف فيمن ظهر من المسلمين Gladio omnes, qui apparuerunt, Muhammedanos occiderunt. V Curam, custodiam non egit. VI Vitissim dederunt unus alteri *aliquid c. a. r.* VIII Pro viliore et quotidiani usus habuit (*vestem*); de re conservanda sollicitus non fuit; non asservavit, recondidit, sed in usum adhibuit *rem.*

بَذْلٌ Donatio. فرس له بذل Equus qui omnes vires in cursu non intendit, sed eas in tempus, quo opus sint, asservat.

باذلٌ Largitor, liberalis, munificus.

بِذْلة Vestis neglecta, communis et quotidiani usus, cuius non habetur cura.

ثوب بذلة *Id.*

بذول *i. q.* بذل.

فرس له ابتذال *i. q.* فرس له بذل.

مِبْذَلٌ Vestis quotidiani usus, vestis usu trita.

مِبْذَلة *Pl.* مباذل *Id.*

مُبْتَذِلٌ Is qui suam rem agit, Veste trita vestitus.

سيف صدق المبتذل Gladius ictu percutiens.

مَبْذُولٌ Donatus, Bene acceptus, placitus.

مُتَبَذِّلٌ Is qui suam rem agit.

بَذْلَخَ *n. a.* بِذْلاخ, بَذْلَخة Dixit se facturum aliquid, sed non peregit.

بِذْلاخٌ Is qui dicit, sed non agit.

مُبَذْلِخٌ *Id.*

بَذِمَ Intelligens et prudens fuit in ira. IV Vulvae tumore et libidinis fervore laboravit (*camela*).

بُذْمٌ Consilium et firmum propositum, Anima, Cutis, Crassities, spissitudo, pinguedo, Tolerantia, patientia, Potentia, robur.

بَذِيمٌ Intelligens mentisque compos in ira, Validus, potens, Graveolens foetensque os.

بَذِيمة Prudens in ira.

مُبْذِمٌ Valida et robusta (*camela*).

بَاذَام Nomen viri, *et Pers.* Amygdalum.

بيذمان Nomen plantae.

باذَنَ *Fut.* يُباذِن Humiliavit se, confessus fuit et concessit rem, Cognovit, agnovit rem. (*Sed quadril. esse videtur, ut sub* با *locum habeat.*)

بَاذَنة Humiliatio, et confessio vel concessio rei, Cognitio rei.

بَذَوَ *F. o. n. a.* بَذاءٌ, بِذاءٌ Obscoene et inhoneste locutus fuit *c.* على *p.* IV أبذى *Id. c. a. p.*

بَذَى Impudicitia.

بَذَاءٌ Sermo turpis.

بَذِيٌّ *F.* ة *Pl.* أبذياء Impudicus et obscoenus linguae, foede et inhoneste loquens.

بَاذِي Obscoenitas.

بَرَّ *F. i. et* بَرِرَ *F. a.* 1) Bene fecit, pium et morigerum se gessit (*erga parentes, etiam erga Deum*) *c. a. p.*, bene fecit

pater vel mater liberis; 2) بَرَّ *F. i. et* بَرِرَ *F. a. n. a.* بُرُور, بِرّ Verax et iustus fuit *iureiurando*, datumque praestitit, iustum verumque fuit *ipsum iusiurandum*; 3) بِرّ *n. a.* بَرَّ اللهُ حَجَّهُ, *et* بُرَّ حَجُّهُ, بَرَّ حَجَّهُ Recte processit illi, et rite ac iuste peracta fuit peregrinatio ad templum Meccanum, acceptamque habuit Deus peregrinationem eius, seu quae ad eius festi cultum ab illo peracta fuerunt; 4) بَرَّ *F. o.* Factis aut verbis domuit *c. a. p.* II Vocavit seu declaravit iustum, iustificavit. III Benefecit, pium se gessit *erga aliquem c. a. p.*, Incoluit campum (*vid.* بَرّ). IV Accepit gratum et quasi iustum seu iuste riteque peractum habuit *quid Deus c. a. r.* (*hoc pro prima coniugatione*), Iusto modo et bene peregit, In campo degit et consedit, In campo incessit, iter fecit (*vid.* بَرّ); *Intrans.* Superior illo fuit, superavit *c.* على *p.*; Multa fuit eius proles, numerosus fuit (*populus*), Reduxit ab aqua (*oves*) *c. a.* V Bene fecit, pius fuit, Obedivit. VI Invicem fecerunt bene, pie ac iuste inter se egerunt. VIII Stetit separatus a sociis, Spoliavit, privavit.

بَرّ *F.* ة *pro* بَرِر *Pl.* أَبْرَار Benefaciens, liberalis, verax, iustus, *attributum vel nomen Dei*, Observans et pius erga parentes, atque etiam erga Deum *c.* ب, Fides, veracitas in iuramento, بَرَّة Benefaciens liberis *mater c.* ب *p.*; Terra, continens, *unde* بَرًّا وبَحْرًا *velut adverb.* Terra marique; بَرًّا Foris, extra *idiom. vulg.*, من برا Extrinsecus *idiom. vulg.*, راس البر Promontorium, من البر الاخر Ab altera ripa. Campus, locus incultus, desertum, عسل البر Mel agreste et silvaticum.

بِرّ Pietas in liberos, et horum in parentes, amoris vel obedientiae officium, benemeritum et bonum opus, donum, largitas in benefaciendo, Peregrinatio ad templum Meccanum, Iustitia, humanitas, veracitas, sinceritas, fides, veracitas in iuramento, Paradisus, *et pro* بَرّ Bonus, beneficus, purus, iustus, Propulsio ovium, Cor, Mus napelli, muris campestris species; Pullus vulpis; لا يعرف هِرًّا مِنْ بِرٍّ Non dignoscit id quod detestatur ab eo quod amat, *vel* haud novit distinguere inter murem et felem, *vel* advocationem ovium ab eorum repulsione, aut vocem, qua ad aquam vocantur, a voce qua ad pabulum invitantur, *vel* repugnationem a benignitate, *vel* odium ab amore, *vel* murmur fluentis aquae a murmure hominum.

بُرّ *Coll. Pl.* أَبْرَار (*qui Plural. a Sibawaihio non probatur*) Triticum.

بَارّ *Pl.* بَرَرَة Innocens, benefaciens, pius, continens abstinensque ab iniusto et illicito.

بَرَّة (*tanquam nomen proprium*) Obedientia, *ut in hoc Nabeghae versu* انّ اقتسمنا خُطَّتَيْنا بيننا فحملتُ بَرَّةَ واحتملتَ فَجَارِ.

بُرَة *Pl.* بُرَات Periscelis, annulus quo inferiorem tibiam exornant mulieres, *sed Pl.* بُرًى *et* بُرُون Annulus ferreus vel aeneus, qui traiicitur per nares cameli, ut alligetur illi habena (*sed hoc mihi a Golio commissum vitium videtur, est potius* بُرَة *sine Teschdido*), *Pl.* بُرّ Triticum (*sed hoc potius Coll. et illud nom. unit.*).

بَرِير Pius. *Coll. nom. unit. c.* ة Fructus arboris أَرَاك. *Diversi crescendi gradus in hoc fructu his nominibus explicantur: Primum dicitur* كَبَاث, *tum* برير (*nempe omnino adulto*), *denique* مرد (*maturo*). *Conf. Tarafae Moall. v. 7 sch.*

بُرِّيّ Sermo pulcher, bonus.

بِرَارَة Iustitia.

بَرِّيّ Agrestis, silvaticus, regio inculta, exterus, externus, *et oppositum est voci* أَهْلِيّ (*domesticum animal*).

بَرِّيَّة *Pl.* بَرَارِيّ, *et pro eo* بَرِّيَّت *Pl.* بَرَارِيت Campus, desertum.

أَبَرّ Multum remotus in deserto.

مُبِرّ Providus (ضابط).

مُبِرِّر *De ovibus est* التى فى ضرعها لمع.

العمل المَبْرُور Pium opus.

مَبَرَّة Pietas in liberos et parentes, *Pl.* مَبَارّ Beneficia. *Pl.* مبرات Munificentiae.

بَرَأَ 1) *F. a. n. o.* بَرْءٌ, بُرُوءٌ Creavit *c. a.*; 2) بَرِئَ (b) *F. a.* (*F. o. rarum est*) *n. a.* بَرَاءَة, بُرُوءٌ, بَرَاءٌ Liber, immunis et innoxius fuit *a re c.* من *r. et sine* من, برأ الى الله Purus est, innoxius est coram Deo *a re c.* من *r.*; 3) *F. a. o. n. a.* بُرْءٌ *et* بُرُوءٌ *ut* بَرِئَ *et* بَرُؤَ *n. a.* بَرْءٌ, بُرْءٌ, بُرُوءٌ Convaluit a morbo *et c.* عن *morbo* (*Incolae Hidjasi dicunt* بَرَأْتُ من المرض). II *n. a.* تَبْرِئَة Liberavit, absolvit (*crimine*), absolutum dimisit, gra

tiam debiti fecit *c. a. p. et* من *r.*, Sanitati restituit Deus *c. a. p.* II Missum fecit, dimisit (*uti consortem, cum solvitur communio*). بارأ الامرأة Gratiam fecit mulieri conditione ut abiret, nempe rerum quarundam, quas repudiata reddere debebat, Reliquit *aliquem c. a. p.* IV Liberavit et absolutum dimisit, remisit debitum seu absolvit eo *c. a. p. et* من *r.*, *item sine Adiecto*, sanitati restituit (*Deus*) *c. a.*, (*den. a* بَرَآء) Inivit diem vel noctem primam vel ultimam mensis. V Liberatus et absolutus fuit; vacuus (*culpae*) liberque et immunis fuit *c.* من, تَبَرّى Se liberavit *ab aliqua re c.* من *r.*, Recepit se *ad aliquem*, ut a culpa absolveretur *c.* الى *p.* VI Dimiserunt invicem et absolverunt, *ut ubi consortio dissolvitur.* X Petiit liberari et absolvi (*a debito*); *remissionem* debiti vel apocham expetivit rogavitque *c. a.*, Mundavit et abstersit membrum genitale *c. a.* (*quod post lotium facere lex Muhammedanos iubet: quasi a lotii inquinamento liberavit innoxiumque reddidit*), Missam fecit (*coniugem*), abstinuit (*ab ea*), quoad menstruis laboraret *c. a. p.*; temperavit sibi, abstinuit; captavit ultimum diem vel noctem (*mensis*) *c. a.*

بَرِى *Pl.* بِرَآء Is qui a morbo convaluit, sanus. *In Prosodia vero est* Pes qui liber est a mutatione, quae in pede فاعلاتن *et* فاعلن appellatur طرفان, عجز, صدر et (*Vid.* (طرفان, عجز, صدر). *Pl.* بَرِيُّونَ, بُرَآء, بِرَاء, بُرَآء, أَبْرَآء, بَرِيَّات, بَرِيَّات, بَرِيَّآت *Pl.* بَرِيَّتَانِ *Dual.* ة *Fem.* أَبْرِيَآء Liber, immunis.

بَرِى Terra (*ut ex qua quid formatur*), بفيه البرى Frustra est.

بُرِىّ Sanatus.

بَرَآء (*Fem. Dual. et Pl. carens, quia proprie est nomen actionis*) Liber, absolutus, immunis: *inde* انا براء منه وخلاء منه Ego liber ab eo (*crimine*) et vacuus; Prima, *aliis* ultima nox vel dies mensis, ابن بَرَاء *Id.*

بَرَآء *Pl.* أَبْرَآء *i. q.* بَرِى.

بُرْأَة *Pl.* بُرَأ Domuncula seu latibulum venatoris.

بَرَآءة Immunitas.

يمين البَرَآءة Iuramentum imprecatorium.

بَرِيَّة *Pl.* بَرَايَا Creatura.

تَبْرِئَة Apocha.

مُبْرِئ Sanus.

برابرا Portulaca oleracea *Forsk. Flor. p.* CXII.

برابى *Vocabulum origine Aegyptiacum ab Arabibus usurpatur ad significanda* Monumenta antiqua ab Aegyptiis Diis consecrata.

بَرَانِى Sabina.

بُرَانِك *pro* فُرَانِك *Vox Pers.*

بَرْبَارِيس *i. q.* انبرباريس.

بَرْبَخ Canalis per quem aqua fluit, Tubulus fictilis, quorum nexu subterraneus construitur aquae ductus (بالوعة). Foramen mediae domus, per quod expurgatur cloacalis colluvies ex opere figulino (بالوعة). Canalis quo ex rene ad vesicam defertur urina.

بَرْبَرَ Murmuravit, clamavit, iracundi modo

البَرْبَر *Pl.* البَرَابِر, البَرَابِرَة Africani.

بِرْبِر Invocatio ovium.

بَرْبَر Multum vociferans.

بَرْبَار Iratus, murmurans, clamans, *c. art.* Leo, دلو بربار Situla sonum edens.

بَرْبَرَة Murmuratio hominis irati, Vox caprae, Multitudo verborum, Clamores, voces mixtae.

بُرْبُور Ptisana seu alica triticea.

بَرَابِير Cibi genus ex frumento maturiore aristis recens exemto lacte paratum.

المُبَرْبِر Leo.

بَرْبَسَ Quaesivit *c. a.* II Incessit more canis; levi gressu celeriterve praetervectus fuit seu transivit.

بِرْبَاس Puteus profundus.

بَرْبَصَ Multum et largiter rigavit *terram c. a. r.*

بَرْبَط (*sec. Kam. ex* بَرْبَط [*Pers.* بر *et Arab.* بط] *quod significat pectus anatis*) Barbitus, genus testudinis (*sic et*

Firuzabadius per عود interpretatur) plerumque sex septemve chordis instructum. (Rotundam habet formam in Africa.)

بربوز i. q. جربوز et Olus Iemanicum vel Arabicum i. e. Blitum.

بربيطا Planta quaedam.

برت Attonitus fuit, obstupuit.

برت Amputatio, dissecare.

برت Saccharum, Dux et index viae (hoc cum tribus vocalibus effertur), Securis, Sagitta (Gol.).

برتة Solertia.

بريت Dux viae, Aequalis pars terrae.

برتي Malae indolis vir.

ابرات Solertia in re.

أمبرت Saccharum (proprie saccharum securi in partes frangendum, secundum Persicum تبرزد et formatum videtur, nam idem significant, praecipue si Djeuharii مبرت enunciantis modum sequeris).

مبرتي Parvus, insidias struens, Iratus, qui neminis rationem habet, Paratus ad rem peragendam.

برت F. a. Multum commodum et salubre fuit.

برت Pl. برات , بروت , أبرات (et برارت inprimis apud poëtas, quod tamen tanquam vitiosum multis improbatur) Terra plana et mollis, vel Mons consistens arena molli, vel Planior et pulchrior pars terrae, Dux viae solers (conf. برت).

برنط In domo mansit neque ex ea se movit c. في قعوته; 2) Adscendit in montem c. في; 3) Consedit in cruribus genua expandens.

برثوثة Locus periculosus, exitii plenus.

برثن Tribus Arabum Aseditarum ita dicta, Pl. براثن Manus cum digitis, Unguis leonis vel in feris et avibus idem quod انملة (digiti) in homine, برثن الاسد Signum quod camelis cauterio inuritur.

برج n. a. برج Cibum et potum largius sumpsit, aut eorum copiam habuit. II n. a. تبريج (denom. a برج) Aedificavit turrem. IV (den. a برج) Aedificavit turrem V Ornata patuit vel talem se ostentavit viris mulier c ل p., semet ad ostentationem composuit, splenduit.

برج Pl. أبرجة , أبراج , بروج Proprie Robur, Angulus, fulcimentum, arcis turris, propugnaculum, turris, arx (a πύργος petita videtur vox Arabica); Zodiaci μόριον, Zodiaci signum ex. gr. برج الاسد Signum Leonis, بروج الافلاك Signa Zodiaci.

برج Pl. أبراج Oculi constitutio, quod album oculi nigrum eius ex omni parte circumdat, inde Formosus facie pulcher, splendens, clarum.

بارج Nauta dexteritate praeditus.

برجان Nomen latronis (aliis) latronum, (Videtur dubium, quin sint Burguziones barbari, uti ex Alfergano et Abulfeda patet) atque inde Proverb. أسرق من برجان Furacior eo praedone vel Burgazionibus, حساب البرجان in arithmetica, quum aliquis dicit كذا في كذا وما جذر كذا في كذا id esse videtur Quae sit productii summa, si unum numerum altero multiplicas, et quisnam est numerus radicis, si summam quandam numero quodam multiplicans procreare vis, ita ut برجان et numerum radicis et summam complectatur.

بارجة Navis magna bellica, Malignus.

أبرج Fem. برجاء Pulchris oculis praeditus, Robustior هذا ابرج من هذا.

مبرج Oculata, i. e. oculorum figuris insignita, et velut picta (vestis).

أبريج Vas in quo lac agitatur butyri eliciendi ergo

برجد Vestis genus crassius (imo potius striatum, cfr. Taraf. v. 12)

برجاس Pers. Signum in aëre sublatum, vel summo hastae affixum, quod scopi instar petunt sagittarii, Lapis qui in puteum conjicitur, ut e scaturigine effluat et uberior reddatur aqua, Acervus lapidum, quales olim conspici solebant Mercurio sacri.

برجيس Camela abundans lacte, البرجيس Nomen stellae sec. quosdam Iovis, et quidem hoc etiam nomine Persae vocant: alias زاوش et ارمزد dicunt

برجم *i. q.* برجمة.

برجمة Asperitas, duritas sermonis.

برجمة *Pl.* براجم Medius digiti articulus seu nodus (primus *autem* extremitati proximus راجبة *Pl.* رواجب, ultimus et maximus, metacarpio proximus اشاجع *dicitur, quasi* fortissimus); Dorsa ossis digitorum, vel capita ossiculorum digitorum, quae, quum manum contrahis, prominent. *Haec habet Djeuharius; Firuzabadius de significatione dubitans talia affert:* Articulus (مفصل) externus vel internus digitorum *et* pedis digitus medius in avibus *aut* omnis digitorum articulus, *aut* apparentes partes ossium in digitis *aut* medius digiti articulus.

برح *n. a.* بروح 1) Obvertit latus corporis sinistrum a dextra transiens ad sinistram; *de dorcade, ave vel alia fera dicitur (contrarium* سنح*): boni hoc Arabibus, illud mali augurii erat*; 2) *F. o.* Iratus fuit. b) برح *n. a.* برح *et* براح 1) Defecit, desiit, recessit, fugit, ما برح لا أبرح أفعل ذاك زيد غنيا Non desiit Zeidus esse dives, Semper hoc facio (*in hoc nomen actionis* براح *esse dicitur*), برح مكانه Discessit e suo loco *et c.* من *l.* (*in hoc nomen actionis* براح *et* بروح *esse volunt*), deseruit eum; 2) Fuit in terra inculta (براح); 3) برح الخفاء Patuit et conspicua evasit res occulta, quasi haec esse desiit. II *n. a.* تبريح Moleste et male habuit, afflixit, contristavit *res c.* ب *p.*, magno damno afflixit. IV Rem admirabilem perfecit *c.* في *r.*, Admiratione affecit, placuit *c. a. p.*, ما أبرحه Quam admirabilis est! Honoravit *c. a. p.*, Noxam intulit. V Contristatus fuit.

برح *Pl.* أبراح Vehementia, malum, *et* بنات برح, بنو برح Calamitates, mala, برح بارح Summum damnum, malum. (*Ex Abu-Hilali sententia haec vox a Persico* بهره *originem duxit.*) البرحين *et* لقيت منه البرحين .... Calamitatibus ab eo afflictus sum. برح السقم Febrilis impetus, برح من الهوى Vehemens insultus vel cruciatus amoris.

برح Res admiratione digna.

بارح *Pl.* بوارح Is qui versatur in campo in quo neque mons neque collis est *Proverb.* هو كبارح الأروى Est instar offerentis se capri seu cervi montani *i. e.* rarissime conspicitur, vel res inusitata ac rara est. *Siquidem animal hoc perquam raro ex intimis montium in conspectum prodit, ut vel a dextra vel sinistra peti possit*; Fera transiens a latere dextro ad sinistrum (*quod malum omen erat*), *Pl.* بوارح (*Videtur nonnullis vox peregrina*) Ventus calidus, *sec. Abu-Zaidum est* Aquilo calidus tempore aestatis *aut sec. al.* qui flat e regione Arabiae felicis; *it. adv.* البارح *pro* البارحة Heri.

براح Clara, distincta *res*, جاءنا بالامر براحا Proposuit exposuitque nobis negotium aperte et clare, راى براح Consilium pravum, non placens, *et* Terra late patens inculta vel in qua neque arva nec arbores neque montes neque colles sunt, deserta, Nomen solis: *sed tunc ultima habet simplex Kesra, ita uti dicitur* قطام *nomen proprium mulieris. Sunt autem qui in Cotrob, ubi hoc occurrit, legunt* براح *et volunt hoc esse Plur. a Sing.* راحة vola manus.

حبيل براح Leo, vir fortis, لا براح *vel* لا براح Indesinenter, continuo.

برحة *Pl.* برح Camela praestans. *Dicitur* هذه برحة من البرح Haec praestantissima est camela.

بروح Fera transiens a latere dextro ad sinistrum.

بريح *Id.*

برحى *Dictio seu Interiectio, usurpari solita, cum quis in iactu errat: ut* مرحى *cum quis quod vult attingit.*

برحاء Summa noxa (*rei*), Vehementia *febris etc.*

بارحة (*a* برح *desiit*) Pars proxima praeteritae noctis vel diei (*sed non ita appellatur, nisi quum iam praeteriit*). *Adv.* البارحة Heri, جاء فلان البارحة بليل Venit quidam heri summa nocte, البارحة الاولى Nudius tertius.

بيبروح Radix mandragorae silvestris.

أبرح Felicior, beatior, Praestantior, Gravior, durior.

تباريح Adversa et afflictiones, ardor (*amoris*), Gravissimum desiderium.

مبرح Gravis et affligens (*res*), ضربه ضربا مبرحا Inflixit illi ictum vehementem et gravem.

برخ (*sec. nonn. vox Jeman. originis Hebr. vel Syriac.*) Incrementum, augmentum, abundantia, Vis, dominatio, *i. q.* رخيص الاسعار Levo et vile pretium rebus venalibus positum, Gracilitas colli et dorsi, Ictus gladii quo resecatur pars carnis.

بَرَّخَ *n. a.* تَبْرِيخ Humilis fuit, demisit et submisit se.

بَرِيخ Is cuius dorsum fractum est.

بَرِيخ Dorsum (*Golius ex Camuso affert, non legitur in editione Calcut., et dubito, num vera sit lectio*). *Unde*

أَبْرَخ Cui introrsum vergit dorsum.

بَرَخْدَاة Molli corpore mulier.

وَقَعُوا فِى خِرْبَاش وبِرْخَاش Inciderunt in turbam et tumultum.

بَرَدَ *F. o.* 1) Frigidus fuit; 2) *n. a.* بَرْد Frigefecit et nive miscuit *c. a.*, Affecit nox frigore *aliquem c. a. p. vel* على *p.*, Refrigeravit *oculum i. e.* frigidum collyrium indidit oculo *c. a. p. et* عن *r.*; 3) (*a* بَرَد) Grandinavit, *et* بُرِدَ Grandine percussus et laesus fuit *homo, terra*; 4) (*conf.* مِبْرَد) Limavit, *scil.* lima rasit *ferrum aliudve c. a.*; 5) Affudit aquam (*pani*) *c. a.*; 6) Firmum et necessarium fuit, competivit *c.* لِ *p. et* على *r.*, برد لى عليه حق Ille mihi debet officium, برد امرنا Bona est res nostra; 7) *n. a.* بُرُود Mortuus est, occidit, Dormivit; 8) Emaciata fuit (*medulla*); 9) Retusus fuit (*gladius*); 10) *n. a.* بُرُود, بُرَاد *ut* بَرُدَ Infirmus fuit, languit (*vir*); 11) Misit *aliquem c. a. p. conf.* بريد. b) بَرُدَ *n. a.* بُرُودَة 1) Frigidus fuit; 2) Allevatus fuit *dolor*; 3) Firmus fuit, mansit. برد حقى Firmum fuit ius meum. II Refrigeravit *c. a. r.*, refrigescere sivit, miscuit aliquid nive, لا تبرد عنه *Proverbiale dictum scilicet* Si iniuriam tibi fecit, noli conviciis vel imprecatione imminuere eius crimen, sed vindicta ipse abstinens eam Deo committe. IV *Vulgi usu sed male i. q. Coni.* II, Attulit frigidum (*quid*) *c. a.*, Dedit frigidum *quid* edendum, bibendum *alicui c.* لِ *p.*, propinavit refrigeratum *c. c.* لِ *p.*, Intravit in postremam partem diei (*a* بَرْد), Misit cursorem *c. a. p. et c.* الى *p.* (*a* بريد), Debilitavit *virum c. a. p.* V Frigida aqua lotus fuit, immersus fuit aqua frigida *c.* فى. VIII Lavit se frigida aqua, frigidam aquam bibit interioris aestus sedandi ergo. X Frigidum censuit.

بَرْد Frigus, frigidus, Somnus, quies, *unde proverb. locutio* منع البرد البرد Frigus cohibet somnum. Saliva oris. ذو بَرْد Pluvia. البردان Tempus matutinum et vespertinum; *sec. al.* eius umbra. البرد Nomen sideris. *Ideler Sternnamen p.* 168.

بُرْد *Pl.* أَبْرَاد, أَبْرُد, بُرُود *nom. unit.* بُرْدَة Vestis diversis coloribus striata. بُرْدٌ فَاخِر Bellum. Vestes quibus operti sumus; وَقَعَ بينهما قد بُرُودٍ يَمْنَةٍ Magnum aliquid assecuti sunt, *quia* اليمن *quae sunt vestes Jemanenses, non secantur nisi ob gravem rem.* بردا جندب Alae locustae.

بَرَد Grando: *alias* حَبُّ الْغَمَام *baccae nubis dicitur, et* بَرَد *appellatur* Ea res quae in palpebris grandini similis oriri solet, quam nos nisi fallor *Gerstenkorn* appellare solemus, *conf. Albucasis de Chirurgia. Oxon.* 1778. *p.* 138.

بَرِد *F.* 8 Frigidus, Grandine pluens: *unde* سحاب برد *et* سحابة بردة Nubes grandinosa.

بَارِد Frigidus, *inde* Grata, conveniens *vita*, Firmus, stabilis, *unde* لى عليه الف بارد Mihi ab illo mille debentur aut in illum scripta sunt, سموم بارد Ventus calidus continue flans, مغنم بارد *et* غنيمة باردة Bona praeda quae sine molestia alicui contigit.

بُرَاد Frigidus, Debilitas remanens post morbum.

بَرْدَة Gravitas cibi in stomacho, indigestio. هو لبردة يمينى Hic mihi probe cognitus est, *et* هى لك بَرْدَةَ نَفْسِهَا Illa tua est toto et sincero affectu. بُرْدَة *Nomen quo ovis appellatur.*

بُرْدَة *Pl.* بُرَد Vestis nigrae et quadratae genus, fere minori forma, Arabibus usitatum; Lacerna, qualis esse pauperum et religiosorum sol t; Bos niger, in quo sunt albae nigraeque maculae, هُمَا فِى بُرْدَةٍ أَخْمَاس Unum factum peragunt, idem faciunt, بُرْدَةُ الضَّأْن Species quaedam lactis.

بَرَدَة Gravitas cibi in stomacho, indigestio, Medium (*oculi*).

بَرُودٌ Frigidus, Cui affusa est aqua (*panis*). Refrigerans, id quo refrigeratur aliquid, ثَوبٌ بَرودٌ Vestis haud villosa. بَرودُ ٱلعَينِ (*uti et absolute positum*) Refrigerans collyrium.

بَرِيدٌ *Pl.* بُرُدٌ Panis cui superfusa est aqua, *et* Species specilli vulnerarii *Albucas. de chirurg. p.* 236. *Fortasse ex Pers.* بريد *vel a* veredus: Tabellarius, cursor *Select. ex hist. Halebi adn.* 126 *bis.*, Ordinatus, dispositus ad celeriter perferenda regis mandata: Qui in aliquem locum mittitur, Legatus, Legati iumentis in itinere dispositis vehentes, Spatium duarum parasangarum *Cam.* (*sec. al. quatuor*), *vel* duodecim milliaria *Djeuh.*, *vel* intervallum inter duas stationes in itinere *Cam.*, Animal quod leoni praecursorem et ducem se praebet (فرانق), خيل البريد Equi dispositi ad tabellariorum usum; صاحب البريد Cursorum praefectus.

بُرَدَاءُ Febris cum frigore.

بُرَادَةٌ Limatura, quod de re limata decidit.

مُرْهَفَاتٌ بَوَارِدُ Gladii inferentes necem. *Pl. a Sing.* بارد *vel* باردة.

بَرْدَانُ Frigens, frigus patiens.

بُرُودَةٌ Frigus.

بَرْدِيٌّ Nomen plantae.

بَرْنِيٌّ Praestantius quoddam dactylorum genus.

البرادي *vid.* البرادي.

بَرَّادَةٌ Vas, quod aquam refrigerat, Phiala.

بَرِيدِيٌّ Legatus. *Vita Timuri. p.* 185. *l.* 6 *edit. Calc.*

بَرِيدِيَّةٌ Tabellarii (*Courière*).

أَبْرَدُ *Pl.* أَبَارِدُ *Fem.* أَبْرَدَةٌ Frigidus (*haud signif. comparat.*), الابردان Tempus vespertinum et matutinum, Grandinosus, grandine pluens, Albo nigroque, seu variegata cute splendens *taurus*, *F.* ة Pardus.

إِبْرِدَةٌ Morbus ex frigore et humiditate ortus, quo quis ad Venerem impotens fit, Refrigeratio interioris ventris.

مِبْرَدٌ *Pl.* مَبَارِدُ Lima. *Fortasse et* serra. *Taraf. v.* 29.

مِبْرَدٌ *i. q.* سُوهَانٌ.

مُبْرِدٌ Cursorum seu tabellariorum praefectus. جِئْتُكَ مُبْرِدًا Veni ad te quum deferbuisset aestus.

مَبْرُودٌ *F.* ة Grandine ictus.

مُبَرَّدٌ Vir elegantis faciei, *et i. q.* مُبْرِدٌ.

مُبَرِّدَةٌ Res refrigerans *c.* ل *p.*

مَبْرُودٌ *F.* ة Frigefactus, Cui affusa est aqua *panis*, Verberatus grandine.

مُبَرِّدَاتٌ Frigida cibaria.

بَرْدَدَارٌ Nomen muneris in aula regia temporis Ibn Arabschahi. *Inferius est quam munus* دواودار. (*Est ex Pers.* بردهٔ دار) Munus custodiae portae apud regem. *Inde* بردداریة Ii qui custodiunt portam introitus ad regem.

بَرْدَجَ *a Pers.* بَرْدَه Captivum facere, captivitas.

بِرْدِسٌ Vir improbus, invisus et superbus, alios prae se contemnens, Deformis et ingratus aspectu.

بِرْدِيسٌ *Id.*

بَرْذَعَةٌ *Pl.* بَرَاذِعُ (*a Pers.* برزغه) Id quod ex panno coactili aut saginate dorso iumenti insternitur, ut mollius incumbant imponendae clitellae.

بَرْذَعِيٌّ Is qui conficit aut vendit براذع (*a Golio tamquam ex Djeuharii libro depromtum affertur, sed in meo huius operis codice non legitur*).

بَرْذَقُوشٌ Medicamentum quoddam. *Forsk. descr. anim. p.* 159.

بِرْذَوْنٌ *i. q.* بِرْذَوْنٌ.

مُبْرَنْدِعٌ عَنِ ٱلشَّيْءِ *c.* Is cuius facies contracta (منقبض وجهه) *vel potius* Abstinens *a re.*

بِرْذَجٌ (*vox peregr.*) Rugitus leonis.

بَرْذَعَةٌ *i. q.* بَرْذَعَةٌ.

إِبْرَنْذَعَ Paratus fuit *ad rem c.* ل *r.*

بَرِذَنَ 1) Incessit iumenti برذون more, gravi tardoque corpore et piger fuit; 2) Lassus fuit, ut respondere non posset; 3) Subiugavit, vicit.

بِرْذَوْنٌ Fem. بِرْذَوْنَةٌ Pl. بَرَاذِين Iumentum, idque gravius seu tardius incedens, equus talis, quo quis vehitur (*etiam onerarius*), non بدوى Arabicus, sed vilior; *nam Arabici sunt praestantiores.* Veredus seu burdo. *Haec duo nomina cum Arabico consonant; idemque hoc notat vox Persica* برذون *a qua fortasse Arabica illa vox manavit.*

بِرْذَوْن *Id.*

مُبَرْذِن Iumenti برذون appellati possessor.

بَرَزَ *n. a.* بُرُوز Exivit in campum amplum (براز), prodiit, Prodiit in conspectum *c.* ل *p.*, *et (de dactylo turgido)* manifestus fuit, postquam latuit. b) بَرُزَ Prodiit in conspectum, manifestus fuit, postquam latuit. c) بَرِزَ 1) Praecessit *equus* velocitate; 2) Superavit aequales virtute. II *n. a.* تبريز Fecit ut prodiret, provocavit, produxit in conspectum, manifestavit, Superavit aequales meritis vel strenuitate, eminuit, Praecessit, velocitate vicit *c.* على, liberavit velocitate *equus equitem c. a. p.* III *n. a.* براز, مُبَارَزَة Prodiit *adversus alium,* certavit, pugnavit *c. a. p.*, Strenuus fuit, بارز حربا Ad bellum prodiit. IV Fecit ut prodiret, eduxit *rem c. a. r.*, evulgavit, in lucem emisit *librum c. a. r.*, Iter voluit facere, Cepit aurum purum (*ab* ابريز). V Exivit foras *et spec.* ad exonerandum ventrem, Excrevit alvi faeces. VI Prodiit alter contra alterum, certarunt inter se, Separavit se unusquisque a turba sua ad socium suum. X Fecit ut prodiret, eduxit *rem c. a. r.*

بَرْز Spectabilis et intelligens, continens, temperans sibi ab illicito, honestus *vir.*

بَرْز *cum* الروز Regio quaedam (طسوج) in oppido Bagdado.

بَارِز F. ة Prodiens, prominens, exterior. *Inde* Pronomen, quod in Praeterito et Futuro ad personam indicandam verbo additur, بارز appellatur *ut* تَ *in* قتلتَ *et* تُ *in* قتلتُ.

بَرَاز Campus amplus et patens (*et sec. quosdam*) arboribus carens.

بِرَاز Excrementum, *proprie* alvi, *sive* hominis (*vox est honestior quam* غايط).

بَرْزِىّ Continens, constans, intelligens *vir.*

بَرْزَة Spectabilis, quae ad viros prodit et cum iis publice versatur *mulier*; Iugum montis.

إِبْرِيز Purissimum *aurum* (*derivatum ab* ابرز *quod vide*).

مَبْرَز Locus ad quem proditur foras *pec.* latrina.

مُبْرَز Editus in lucem et evulgatus (*liber*).

مُبَارِز Strenuus, in pugna audax, Is qui, ut desiderio satisfaciat, in matrimonium ducit feminam, cuius virginitas laesa, quum virginem ducere non possit.

مُبْرِز Excellens.

مَبْرُوز *i. q.* مُبْرَز.

بَرْزَخ Interstitium duarum rerum, quod eas ab invicem separat, Tempus inter hanc et futuram vitam, a momento mortis usque ad resurrectionem: ita ut qui moritur, in hoc tempus ingrediatur. *Illud autem* برزخ *quod in Cor. occurrit, notare sepulchrum docet Mar. Conf. Pcock. Not. Misc. p.* 248 — 250 *et* 267 *sqq.*

بَرَازِخ الايمان Tempus inter fidei Islamiticae initium et finem, quod inter dubium et certum est.

بُرْزُغ Alacritas et iubentia iuvenum; Iuvenis boni habitus, plenaeque aetatis et formae, صبغ برزغ Tinctura vividissima, nova.

بُرْزَاغ *Id.*

بُرْزُوغ *Id.*

اللَّيْثُ البَرْزَق Planta (*pro quo melius* البَرْوَق).

بِرْزِيق (*vox Pers.*) *Pl.* بَرَازِيق Coetus hominum, *vel* equites, *vel* agmina equitum minora quam موكب; Viae adiacentes viae maiori.

بِرْزِل Crassus *vir.*

بِرْزِين Vas potatorium ex cortice spathae palmae *et Pers.* Eques.

بَرَسَ *F. a.* Durus et gravis fuit debitori suo. II Mollem facilemque reddidit (*terram*) *c. a.*

بُرْسٌ Solertia ducis viae.

بِرْسٌ Gossipium, *aut* Quod colligitur ex thyrso papyri (بَرْدِيّ), *et hinc apud Medicos* Morphea, sed altius serpens, et cui lanei innascuntur pili: species leuces, Solertia ducis viae.

بُرْسٌ *Id.*

اىّ بَرَاسَاءٍ *et* ما ادرى اىّ البرسا هو .البَرْنَسَاءُ Quisnam hominum sit, nescio.

برستار (*Vox peregr.*) Servus, ancilla.

بَرَسَمَ Pleuritide affecit *c. a. p.* بُرْسِمَ Pleuritide correptus fuit.

بِرْسَامٌ Pleuritis (pleurodyne [*die Entzündung der Rippenmuskeln*] *apud Avicennam*), *a* بِرْسَام *Pers. estque* بر pectus *et* سام, *uti videtur*, inflammatio: *ita* سرسام phrenitis, *a* سر caput *et eodem* سام.

مُبَرْسَمٌ Pleuritide laborans.

بِرْسِيمٌ Bacca uvae قرط appellatae, similis dactylo maturo et recenti vel maioris, Semen trifolii Alexandrini *sativi. Forsk. Flora Aegypt. Arab. p.* LXXI.

بِرْسَانٌ Signum quod inuritur camelo.

بَرَشٌ Notae exiguae in crinibus equi, colore a caeteris differentes, maculae diversi coloris in corpore apparentes.

بُرْشَةٌ *i. q.* بَرَش Album stigma in ungue.

بَرِيشٌ Modo, qui بَرَش appellatur, variegatus *equus*.

بَرْشَاءُ (*conf.* برساء) Hominum turba, homines.

أَبْرَشُ *Fem.* بَرْشَاءُ Albis aliisque punctis variegatus *equus*, Abundans herbis (*locus, terra, annus*), Diverso herbarum genere variegatus (*locus*).

ابْرَشَّ (*den. a* بَرَش) Punctis (maculisve) coloris a reliquo crin. distincti notatus fuit (*equus*).

برشارش Perseus (nomen sideris). *Ideler p.* 86.

بَرَشْنُوك Nomen piscis marini.

بَرْشَطَ Dentibus momordit et dissecuit *carnem c. a. r.*

بِرْشَعٌ Vir longus, crassus, Insipiens, fatuus, properus, saevus, malae indolis, malignus.

بِرْشَاعٌ *Id.*

بَرْشَقَ 1) Concidit *carnem c. a. r.*; 2) Percussit (*scutica*) *c. d. a.* III Laetatus fuit, Floruit *arbor*, Expandit se *flos*.

بَرْشَكَ Divisit, separavit ab invicem (*mactati cameli partes*) *c. a. r.*

بَرْشَمَ *n. a.* بَرْشَمَةٌ, بِرْشَامٌ Dolorem concepit et tristitiam palam fecit *vel* corrugavit vultum et obtutum defixit *vel* continenter intuitus fuit.

بُرْشُمٌ Operimentum vultus.

بِرَاشِمٌ Acute intuens.

بِرْشَامٌ Visus acumen, visus acutus.

بَرْشَمَةٌ *Id.*

بُرْشُومٌ (*videtur nonnullis vox peregr.*) Praecocissimum palmae genus *in oppido Bazra*.

بِرْشُومٌ *Id.*

بُرَاشِنٌ Visu acuto intuens.

بِرْشَانٌ Panis qui offertur in Eucharistia.

بَرْشَاوْشَان *et* بَرْشِيَوْشَان Adianthum.

بَرِصَ *F. a.* (بَرُصَ *Djeuh. codex*) Lepra correptus fuit et laboravit. II Fecit leproso seu maculoso similem; *n. a.* تَبْرِيصٌ Ante arationem (*pluvia terram*) rigavit; Rasit caput. IV Lepra affecit seu afflixit (*eum Deus*) *c. a. p.*; Leprosum protulit (*infantem*). V Totum depastus fuit (*agrum*), nihil pabuli vel pastus relinquens *c. a. l.*

بُرْصٌ Animalculum, quod in camelo est.

بَرَصٌ Lepra (*alba*); Albiores maculae, quae in iumento apparent ex alterius morsu.

بِرَاصٌ Daemonum sedes et mansiones; tractus arenosi herbis carentes (*est a sing.* بُرْصَةٌ).

بَرِيصٌ *Pl.* بُرْصَانُ Leprosus, planta similis cypero, Tremor.

أَبْرَصُ *Pl.* بُرْصٌ Leprosus, الابرص Luna seu maculosus eius discus. *Fem.* بَرْصَاءُ Cuius herbae detonsae sunt (*terra*), Splendens albicante cute *serpens*.

سَامُّ أَبْرَصَ Genus maius وَزَغٍ, *quae Beitharidi Σαῦρα*, lacerta *Dioscor. lib. II.* 69. *Illud ita dictum volunt, quod in eo venenum est, quodque sal amarum reddit ac corrumpit, ut lepram gignat. In Declinatione prius* سام *mutatur ut Diptoton, posteriore* ابرص *haud mutato: ita Dual. est* سَامَّا أَبْرَصَ, *Pluralis vero* سَوَامُّ أَبْرَصَ *vel pro hoc* أَلْبَرَصَةُ *tantum sine* أَبْرَصَ; *vel* أَلسَّوَامُّ *seu* أَلْأَبَارِصُ *sine* سَامّ (*haec omissio potius poetis propria esse videtur*).

برصوم Coriaceum ampullae involucrum et simile quid.

برض *F. o.* 1) *n. a.* بَرْضٌ Pauca fuit (*aqua*), pauca emanavit (*ex fonte*); 2) *F. i. o. n. a* بَرْضٌ Parum dedit *ex opibus c.* ل *p. et* من *r.*; 3) *n. a.* بُرُوضٌ Produxit plantarum germina, quorum species dignosci nondum potest, II *n. a.* تبريض *et* IV Produxit prima germina multa, sed tam tenera, ut species distingui non posset, *terra*. V Accepit unam post alteram aut paulatim *ab aliquo*, ut contentus esset *c. a. p.*, Extremis labiis sorbendo bibit *aquam c. a. r.*, Parvo contentus fuit, tenui victu contentus fuit, Paulatim accepit *rem c. a. r.* VIII Pauca emanavit (*aqua*).

بَرْضٌ *Pl.* بِرَاضٌ, بُرُوضٌ *et* أَبْرَاضٌ Paucus, parum aquae.

بَارِضٌ Primum et exiguum plantae germen, ita adhuc obscurum, ut species discerni non possit.

بَرَاضٌ Paucus.

بَرَّاضٌ Qui omnes opes suas donis datis perdidit.

مُبَارِضٌ Primum germen plantae, quod e terra prodit

مُبَرِّضٌ Qui omnes suas opes donis datis perdidit.

مَبْرُوضٌ Pauper ob multa quae dedit dona.

برضوم (*Cam.* بَرْصُومٌ *quod mihi rectum videtur, in Djeuharii codice, quem adhibui, haec vox non reperitur*) Coriaceum involucrum ampullae vitreae et similium.

بريط Hyacinthus serotin.? *apud Forsk. Flora Aegypt. Arab. p.* LXV.

برطيخ Citrullus verus *distinguitur a* دطيخ *Forsk. Flor. Aeg. Arab. p.* LXXV.

برطس *n. a.* بَرْطَسَةٌ Camelos et asinos aliis conduxit, stipendio pro opera accepto. (*Gol. e Camuso; sed in edit. Calcutt. Cam. non legitur.*)

مُبَرْطِسٌ Locator camelorum et asinorum *i. q.* مبرطش (*a Firuzabadio dubitatur utrum ex his rectum sit*).

برطاش Nummus quidam (*videtur Reiskio*).

مُبَرْطِشٌ Pararius, proxeneta.

برطل 1) Apposuit ad cisternam suam lapidem oblongum per quem efflueret aqua; 2) (*a* برطيل) Largitione conciliare sibi studuit *iudicem* deditque ei donum برطيل (*quod vide*) *c. a. p.* II Munus quo gratia iudicis concilianda est accepit (*iudex*).

بُرْطُلٌ Pileus, tiara, mitra

بُرْطُلَّةٌ *Id.*

بِرْطِيلٌ *Pl.* بَرَاطِيلُ Lapis longus *aut* ferrum longum, largum et durum, quo scalpitur et asperatur lapis molaris; Instrumentum ferreum acuminatum, gruis rostrum referens, quo petrae funduntur (معول), Munus quod datur iudici, quod iussum ex officio datur, non sponte (*quod* رشوة *appellatur, Select. ex hist. Halebi p.* 84 *sq.*).

بَرْطُلَّةٌ (*pro voce Syriaca habetur*) Umbraculum angustum.

برطم 1) Balbutivit; 2) Ad iram incitavit *c. a. p.*; 3) Iratus fuit, et contraxit cum austeritate vultum; 4) Nigra et obscura evasit (*nox*). II Iram concepit propter verbum, eaque intumuit.

بَرْطَمٌ Blaesus.

بِرْطِمٌ Acalypha fruticosa. *Forsk. Flora p.* CXXI.

بِرْطَامٌ Labeo, crassa habens labia, labium crassum.

بُرَاطِمٌ *Id.*

بَرْطَمَةٌ Inflatio ex ira, Ludi et oblectationis quaedam species.

بَرْطَمَةٌ *Id.*

برطيل *i. q.* برطيل (*si recta est litterae* ط *scriptio*).

برع 1) Adscendit *montem c. a. r.*; 2) *n. a.* بُرُوعٌ Excelluit scientia aliisque rebus, praecelluit ea sociis, perfectus fuit omnibus virtutibus et pulchritudine; 3) Vicit

aliquem *c. a. p.* b) بَرَعَ et c) بَرُعَ *n. a.* بَرَاعَة Excelluit scientia, facundia aliisque rebus. V Gratuito *dono* donavit *c.* ب *r.* فعله متبرعا Sponte sua fecit hoc.

بَارِع *Fem.* ة Praestans aliis virtute et arte, pulchritudine, Pulchra *res.*

بَرِيع Mansueta, obsequens vocanti *camela.*

بَارِعَة Excellentia, praestantia.

بَرَاعَة Excellentia, براعة الاستهلال Quod initium sermonis conveniens et aptum est scopo, id vero in librorum praefationibus saepius invenitur (*in arte rhetorica*).

بَرِيعَة Pulchritudine et ingenio pollens (*femina*).

أَبْرَع Maior, crassior.

بُرْعُث *Pl.* بَرَاعِث Podex.

بِرْعِس Lacte abundans (*camela*), praestans corporis forma.

بِرْعِيس *Id.*, Patiens in adversa fortuna.

تَبَرْعَص Commovit se sub aliquo *homo*, Commovit se *serpens.*

بُرْعُل Foetus hyaenae aut foetus animalis وَبْر appellati ex animale ابن آوى appellato.

بَرْعَم Gemmas florum emisit (*arbor*). II *Id.*

بُرْعُم *Coll. Pl.* بَرَاعِم Calyx floris et flos vel flos arboris nondum apertus.

بُرْعُمَة *Id.*

بُرْعُوم *Id*

بُرْعُومَة *Id.*

بَرَاعِيم Alti *montes.*

بِرْغ Saliva ex ore manans.

بَرِغَ *F. a. i. q.* تَنَعَّمَ.

بُرْغُوت (*minus frequens* بُرْغُوث) *Pl.* بَرَاغِيت *i. q.* بُرْغُوث.

بُرْغُوث *Pl.* بَرَاغِيث Pulex.

بُرْغُثَة Color cinereus subalbus.

البُرْغُوثِيّ Pulicaria, psyllium.

البرغوثية Nomen sectae eorum, qui dicunt: Verbum Dei, quando legitur, anima est, quando scribitur, corpus.

بُرْغُز *Fem.* ة Vitulus, *vel* ubi iam matrem sequitur; pullus bovis silvaticae.

بُرْغُز *Id.*, et Qui malae est indolis (*vel potius in hac significatione* بُرْغُم).

بُرْغَاز *i. q.* بُرْغُز.

بُرْغُوز *F.* ة *Id.*

بِرْغِيس Qui omnes res patienter fert, in angustiam non redactus.

بَرَاغِيس Cameli nobiles.

بُرْغُش Culex, culicum certa species.

ابْرَغَشَّ Convaluit (*a morbo*), ita ut surgere et ire valeret.

بُرْغُشْت *Pers.* Genus oleris silvestris. *conf.* بلول.

بَرْغَل (*denom. a* برغيل) Incoluit regionem برغيل appellatam.

بِرْغِيل *Pl.* بَرَاغِيل Vici, regiones propinquae ab aqua aut regiones inter arva et desertum.

بِرْفِير (*vox peregr.*) Purpura.

بَرَقَ *F. o.* 1) *n. a.* بَرِيق, بُرُوق, بَرْق Fulsit, micuit *res.* Apparuit *stella*, Splenduit, fulsit *oculus*; 2) *n. a.* بُرُوق, بَرَقَان *Kam.*, *sec. alios n. a.* بَرْق, بَرِيق Fulguravit, fulminavit (*coelum*, *nubes*), Splenduit *fulmen*, *metaphorice de viro*, *et fere iunctim* رعد برق Tonuit et fulminavit, metum et terrorem incussit, minitatus fuit (*vir*); 3) *n. a.* بَرْق, رعدت المرأة وبرقت Venustavit et compsit se mulier; 4) Caudae sublatae indicio monstravit se gravidam, ne admissarius accederet, cum tamen gravida non esset *camela*; 5) برق الماء بزيت Affudit aquae parum olei *c. a. r.*, ut micuerit quasi,

بَرَقَ له طعامًا بالسمن Pauco butyro vel alia pinguedine temperavit illi cibum; 6) *n. a.* بُرُوقٌ, بَرْقٌ *uti et* b) *n. a.* بَرَقٌ Obstupuit, ut non repelleret *aut* attonitus fuit, ut non videret; 7) Ventris dolore correptum fuit (*pecus*) ex pastu بروق *i. e.* asphodeli; 8) Calore affectus fuit (*uter*), ut lac efflueret, et ipse rumperetur. II *n. a.* تبريق Aperuit oculos, aciemque intendit *c. a.*, Apertis oculis adspexit *c.* لِ *p.*, Exornavit se (*mulier*), ornavit (*domum*), et elegantem fecit, perseveravit *in rebellione c.* في, Nimis difficilis fuit *alicui res c.* ب *p.*, Longe abiit in itinere. IV Offendit fulmen *aliquis vel* affectus fuit fulmine. Fulmen emisit *coelum*, fulgorem excitavit gladio, eumve fulgentem monstravit, Exornavit se *mulier*, Ostendit *vultum* (*femina*) *c.* عن, Reliquit *rem c.* عن *r.*, Excitavit (*feram*), Minitatus fuit *vir*, ابرقوا الماء بزيت Paulum olei aquae infuderunt (*conf. Conj. prima*), ابرق المضحّى Sacrificavit ovem album nigris striis vel maculis distinctam.

بَرْقٌ *Pl.* بُرُوقٌ Fulgur, splendor, fulmen, nubes fulgurans, *aut* quod angelus verberat nubes, ut eas propellat, qua de causa ignem emittunt. *Ita dicunt* بَرْقٌ خُلَّبٌ, أَلْبَرْقُ ٱلْخُلَّبُ *et* بَرْقُ ٱلْخُلَّبِ Nubes fulgurans pluviae expers.

بَرَقٌ *Coll.* Lacertae Libycae.

بَرَقٌ *Pl.* بِرْقَانٌ, أَبْرَاقٌ 1) Aries, agnus; 2) Timor, stupor.

بَرِقٌ Calore affectus (*uter*), ut lac efflueret, et ipse rumperetur.

بَارِقٌ Fulgurans (*nubes et fulmen*), fulgens (*gladius*).

أَلْبُرَاقُ Animal seu jumentum in Corano memoratum: quo Muhammedes ex templo Hierosolymitano in coelum evectus fingitur, quodque mediae fuisse molis ac formae inter asinum et mulum interpretes adducunt: et eo nomine ob albedinem et splendorem usum fuisse dictum. Noctem illam qua hoc factum credunt, ليلة المعراج appellant.

بَرْقَةٌ Terror, stupor.

بُرْقَةٌ *Pl.* بُرَقٌ, بِرَاقٌ Terra dura commistos habens lapides, arenam et lutum, Locus in quo sunt lapides albi et nigri. *Plura, quam centum* nomina locorum *sunt ex nomine* برقة *et altero quodam composita ut* برقة الاثماد. *Caeterum eodem modo ut* ضب كدية *dicitur* قنفذ برقة.

بُورَقٌ *et* أَلْبُورَقُ زَبَدٌ Nitrum, aphronitrum, *Diosc. I.* 130 *Beith. hinc vulgo* borax. *In Camuso quatuor nominantur species* 1) مائى 2) جبلى 3) ارمنى 4) مصرى *Ut Forsk.* (*Flora Aegypt. Arab. p.* xxv) *scribit, haec planta eadem est ac prosequens nempe* Asphodelus fistulosus, *et quoque* Borax *ibid. p.* 145. (*In historia medicinae Sprengelii T. II, p.* 331 Borax تنكر *appellatur*).

بَرْوَقٌ *Coll. nom. unit.* ة Nomen plantae asphodelo similimae, attamen ab ea diversae. *A Meidanio ita describitur: Est* arboris genus quae sine pluvia virescit, *ut inde originem duxerit Prov.* أَشْكَرُ مِنْ بَرْوَقَةٍ. *In Camuso eodem paene modo describitur:* شُجَيْرَةٌ ضعيفة اذا غامت السماء اخضرت. *Qui hanc vocem plantam significare contenderunt, ii eandem cum altera paene consona* برواق *fortasse confuderunt.*

بُرُوقٌ Quae cauda sublata neque admissarium admittens se gravidam esse indicat, quum non sit *camela*.

بَرِيقٌ Pulchra (*femina*), Fulgur, fulgor.

بَرْوَاقٌ Planta (*quae et nomen* خُنْثَى *habet*), Asphodelus.

بَرْقَاءُ *Fem. ab* أَبْرَقُ Oculus (*sed fere apud poetas*), *Pl.* بَرْقَاوَاتٌ Terra aspera luto, arena et lapidibus inter se mixtis constans.

بَرَّاقٌ Fulgens, coruscans *gladius*, *arcus*, بَرَّاقَةٌ Pulchra (*femina*).

بِرْقَانٌ Splendens corpore, *Coll. et nom. unit.* ة Locustae coloratae.

بَارِقَةٌ *Pl.* بَوَارِقُ, بَارِقَاتٌ Fulgurans *nubes*. Fulgens *ensis*, (*de poculo vini*), *et poet.* omnia arma *Hamas. p.* 306. البارقة Prima lux revelationis eiusque initium.

بُرَيْقَةٌ *Pl.* بَرَايِقُ Fulgur, Lac cui paucum adipis infunditur.

بُرَيْقَةٌ Nomen caprae, quo ad mulgendum vocatur.

أَبْرَقُ *Fem.* بَرْقَاءُ *i. q.* أَبْلَقُ Funis bicolor, variegatus albo et nigro (*sec. al. etiam rubro*), ut qui ex pilis bovillis aut equinis plectitur, Omnis res albo et nigro colore praedita, et velut micans, Mons duobus coloribus praeditus, *Pl.* أَبَارِقُ Terra aspera, lapidum, luti et arenae miscella constans, Medicamentum Persicum praestans memoriae, Avis quaedam.

اِسْتَبْرَق Demin. أُبَيْرِق Pers. استروه Sericum crassius aut Sericum auro confectum, aut Pannus sericus grossioris texturae similis ei qui ديباج appellatur, aut Oblongum segmentum, Lorum rubrum, quasi constans ex segmentis chordarum (قدة حمراء كأنها قطع الأوتار).

مَبْرَق Pl. مَبَارِيق Fulgur aurorae, i. q. بُرُوق Pars cibi, cui affusa pinguedo.

مُبْرِق Pl. مَبَارِق (Cam. مباريق) Caudae sublatae indicio gravidam se monstrans, quum non sit camela.

بَرْقَحَة Deformitas faciei.

بَرْقَشَ n. a. بَرْقَشَة Variis coloribus pinxit, colore varium vel versicolorem effecit, exornavit, بَرْقَشَ عَلَى فِي الكلام Confusum reddidit sermonem; بَرْقَشَ فِي الأكل Cibum aggressus est, vel miscuit eum. II تَبَرْقَشَ Ornatus est (alicui) diversis coloribus c. ل p.

بِرْقِش Species avis viridis coloris, quae تُشُشور dicta incolis Hidjasae.

بَرَاقِش Nomen proprium caniculae, et inde prov. على اهلها دلت براقش, aut nomen proprium uxoris Locmani Aditae, unde proverbium على اهلها تجني براقش originem duxit.

بَرْقَشَة Dissipatio; Confusio sermonis, Conversio ad cibum (اقبال على الأكل), Diversitas in colore punctis nigris albisque notati.

برقوش Pl. بَرَاقِيش Calceus tritus.

بَرْقَطَ n. a. بَرْقَطَة 1) Retrospiciens se convertit; 2) Passibus propinquis incessit; 3) Dispersit res (tam de multis quam de paucis in usu est) c. a. r.; 4) Sermonem sine ordine et nexu protulit c. a. r. II تَبَرْقَطَ Decidit in occiput, Diverso pabulo nutriti sunt cameli.

بَرْقَطَة Passus propinquus.

مُبَرْقَط Cibus in quem multum olei effusum et dispersum est.

بَرْقَعَ Rica operuit faciem alicuius c. a. p., برقع فلانا بالعصا Fuste aliquem percussit inter aures c. a. p. et ب instr., برقع لحيته Verbis turpibus exceptus est, turpius de eo dictum fuit. II Rica opertus fuit.

بِرْقِع (nomen indeclinab.) Nomen coeli septimi vel quarti vel primi.

بُرْقُع Pl. بَرَاقِع Rica, operimentum faciei muliebre; p... tale ut solis oculis pateat prospectus (etiam iumentis tribuitur). Ianuae velum templi Meccae.

بُرْقُع Id., Signum inustum lumbo cameli cuius figura ب est. Sine artic. Nomen caprae, quo ad mulgendum vocatur.

جوع بُرْقُوع et جوع بُرْقوع (quod raro adhibetur pro بُرْقُوع) Fames vehemens.

بُرْقُوع i. q. بُرْقُع.

مُبَرْقَعَة Ovis albo capite praedita.

مُبَرْقَعَة Macula alba in fronte equi, quae totam faciem praeter oculos occupat.

بَرْقُوق et بُرْقُوق (vox peregr.) Coll. Prunum, Afris, at malum Armeniacum, Asiaticis: sc. graec. πρεκόκκιον praecox; unde et Hisp. alvarcoques.

بَرْقَلَ 1) Mentitus fuit; 2) Fulminavit absque pluvia.

بَرْقَلَة. اخذنا في برقلة i. e. صرنا في لا شيء.

بَرْقِيل (Vox peregr.) Balista; Quo iaculantur globulum بندق appellatum; sed in aliis locis جلاهق quo illud explicatur, idem est ac بندق.

بَرَكَ F. o. 1) n. a. بُرُوك, تَبْرَاك Genua flectens in terram procubuit (camelus) (pro quo استناخ saepius adhibetur), metaph. Stetit, firma fuit constititque (res); 2) n. a. بُرُوك Studuit; 3) Continuo pluit (coelum). II n. a. تبريك Genua flectens in terram procubuit, Adegit ad procumbendum, Benedictionem precatus fuit. III Continuo inhaesit, institit rei c. على, Benedixit (Deus homini), prosperavit (eum) c. a. p. vel c. ل, vel c. في vel c. على p.; Benedixit ac bene precatus fuit homo homini c. على; بارك على محمد وآل محمد Perpetuum fac (o Deus!) honorem et gloriam, qua Mohammedem eiusque gentem ornasti! Passiv. بُورِكَ فلان Benedictus fuit. Arabes بُورِكَ فيك dicunt mendicanti, ut eum repellant, non Deum pro eo invocantes, et apud poetas بُورِكَ tanquam nomen in usu est. مُبَارَكٌ فيه Benedictus, Felix. IV Fecit ut genua flectens procumberet (camelus) c. a. pro

quo tamen saepius اناخ *dicitur.* V Benedictionem captavit; Felix fuit: *pec.* benedictione Dei, laetaque rei copia *c.* ب *r.*, Sibi benedixit, Institit in re. VI Benedictionem petiit, Benedictus fuit, *vulgari significatione utraque: et de rebus creatis;* Bene et feliciter se habuit, Omen bonum accepit *ex aliqua re c.* ب *r.*, *etiam velut Impersonale c.* ب, Purus et sanctus declaratus fuit *Deus.* VIII Demissum humi defixit pectus suum (*camelus*) ut veherentur in eo; *vid.* بَرْك *seq.*; Humi stratum pectori suo subiecit *c. a.*; Inclinavit super instrumento quo politur (*politor*), Multum aquae effudit (*nubes*), Continuo pluit (*coelum*), Deminuit (*eius honorem*) *c.* في *r. et* على *r.*, Properavit diligenter *pec. in cursu c.* في *r.*, In aliquid toto animo et impetu ruit. X Benedictus fuit.

بَرْك *Coll. Pl.* بُرُوك Camelorum agmen *pec.* procumbentium vespertino tempore apud Arabum campestrium tentoria, etsi plura millia sint, *aut* Camelorum agmen procumbentium *aut* magnum camelorum agmen; Cutis pectoris, quae terram in procumbendo tangit, *tum* pectus, *et videtur significare* pectus hominis *vel* interior pars pectoris. *Origo significationis huius in camelis quaerenda est, quia hi in pectus procumbunt.*

بِرْك Receptaculum aquae maius, piscina.

بَرْك Nomen mensis duodecimi *idiomate antiquiore. Golius ad Alfrag. p.* 4.

بَرِك Genua flectens super re, Timidus, segnis, Incubus.

بَارِك *F.* ة Camelus procumbens; *Pl.* بَوَارِك *et videtur* Genua.

بَرَاكِ بَرَاكِ *Formula qua alii ad fortitudinem et constantiam in pugna excitantur, et significat* أُبْرُكُوا.

بَرَاك *i. q.* بِرْكَة.

بِرَاك *Pl.* بِرْك Nomen piscium generis cui sunt مَلَاقِيم.

بَرْكَة Quod mulgetur ovis tempore matutino, Incrementum, augmentum.

بِرْكَة *est* Status, quum lac camelae largiter effluit, dum illa genua flectit, tu vero eam mulges, quum surrexit. *Dicitur* ما أحسن بركة هذه الناقة. Pectus, *et esse potest Plur. vocis* بِرْك, *aut* ceterorum animalium pectus, *dum in homine* بِرْك *adhibetur, aut* exterior pars pectoris, *dum* بِرْك *interiorem significat.* Species genua flectendi, *Pl.* بِرَكَات *Dual.* بِرْكَتَان Ovis quae mulgetur, Quod mulgetur tempore matutino; Vestis Iemanensis striata; *Pl.* بِرَك Crater fontis, piscina *aut* simile aquae conceptaculum.

بِرْكَة *Pl.* بِرَك , بِرْكَات , أَبْرَاك , بِرْكَان Avis aquatica parva et alba; anas alba, vel coloribus variegata, *et* الحمامة او الرجال الذين يسعون ويتحملونها, *et* Turba nobilium. Id quod accipit ob molituram molitor; Turba hominum, quae de piaculo caedis interrogat (*huius vocis prima syllaba tribus effertur vocalibus*); Ranae.

بَرَكَة Incrementum, accessio, abundantia, felicitas.

بُورَك *i. q.* بُورَق.

بَرُوك Mulier quae adultum filium habens nubit.

بُرُوك Celeritas cursus, Cibus dulcis خبيص appellatus.

بَرِيك Felix, Benedictione et copia abundans: *uti cibus, cuius redundat pars et residua manet, et Collectivum ut videtur a* بَرِيكَة. Cibi genus dactylis recentibus et cremore lactis constans; *idiom. vulg.* Species navigii: *brigg, barca.*

بَرَاكَاء *i. q.* بَرَاكَاء.

بَارُوك Timidus, segnis, Incubus.

بِرْكَان Arbor, aut planta حمض, *aut* Omnis arbor, cuius truncus haud longus est, *aut* Planta in regione Nedjd crescens, *aut* Planta valde subtilis, *aut est Coll. cuius nom. unit. c.* ة, *aut Plur. cuius Sing. est* بِرْك.

بُرُوكَة Echinus.

بَرِيكَة Dactylus recens, qui cum cremore lactis editur.

بَرَاكَاء Constantia et immoti animi contentio in pugna, qua quis loco cedere nescit. (*Vide* بَرَاك.) Camelus quae genua flectit, ut invehantur in ea.

بَرُوكَاء *Id.*

بَرَّانِكِيّ *Pl.* بَرَّنْكَانِي , بَرَّكَانِي , بَرْنَكَان , بَرَّكَان Genus vestimenti nigri. *Hispan. Barangane.*

بُرَاكِيَة Mons ignem eiiciens, Vulcanus; Species navigii.

أَبْرَك Strenuior.

مَبْرَكٌ Locus ubi procumbit camelus. *Dicitur* ليس له مبرك جمل Nil possidet.

مُبْتَرِكٌ Epitheton leonis.

مُبْرِكَةٌ Nomen ignis.

مُتَبَرِّكٌ Fretus *re eique* insistens *c.* على *r.*; Sacer et frequentatus (*locus*).

بِرْكَار *Pers.* پركار Circinus.

بَرْكُسْتُوان *et* بركستوانه (*Vox Pers.*) Cingulum equi eiusque armatura.

بركوس Navis parva.

بَرْكَعَ 1) Secuit, amputavit; 2) *n. a.* بَرْكَعَة Constitit in quatuor pedibus; 3) Concidit in genua, humi procubuit (*camelus*), *vid.* برك; 4) Humi stravit *c. a.* II Humi stratus fuit, cecidit in nates, aut supinus.

بُرْكُعٌ Vir brevi statura, Pullus camelinus, cuius collum ad terram non pertingit.

جوع بركوع Fames vehemens.

بَرْأَلَ *n. a.* بَرْأَلَة Distendit ambientes colli plumas (*avis ad pugnam*) *c.* ل; 2) *metaph.* Assiliit (*vir*), seque opposuit (*propulsando malo*) *c.* ل II تَبَرْأَلَ *Id.* IV ابْرَأَلَّ *Id.*

بُرَائِلٌ Plumae tenuiores orbiculatim coëuntes in collo avis (*uti gallo sunt*), *vel praecipue* Iuba tardae حُبَارَى, (*eiusmodi crines in leone dicuntur* زُغْبَة); ابو برايل Gallus gallinaceus, *quod etiam* برايل *per se significat*; *sed* برائل الارض Herbae et germina terrae.

بُرَائِلَى *i. q.* بُرَائِلٌ.

بُرَائِلِيّ Gallus gallinaceus.

مُبْرَئِلٌّ للشرّ Paratus ad malum.

بَرَمَ *n. a.* بَرْم Contorsit, firmum reddidit *funem c. a. r.* b) بَرِمَ *F. a. n. a.* بَرَم 1) Pertaesus fuit, cum taedio fastidivit *aliquid*, molestiam et moerorem animi concepit *ex aliqua re c.* ب *r.*; 2) بَرِمَ بحُجَّتِهِ Quum aliquis intendit excusationem, illa vero ei non adest. II Torquendo convertit, *uti fusum, quo moto duci posset filum.* IV Duas partes contorsit et ita firmum reddidit *funem c. a. r.*, *inde* Firmavit, stabilivit (*negotium*) *c. a. r.*, Taedio ac molestia animi affecit *c. a. p.*, *Deriv. a* بَرَم Uvas magnitudine capitis formicae protulit vel habuit *vitis.* V Satietate, fastidio taediove correptus fuit *c.* ب. VII Firmiter tortus, et bene firmatus fuit.

بَرِمٌ Funis.

بَرَمٌ *Pl.* أَبْرَام Taedium, molestia, Qui aliorum, pecunia certantium, consors esse recusat, Is qui ludo aleatorio interesse non vult prae avaritia, Avarus, *Prov.* أَبَرَمًا قَرُونًا *dicitur* cum aliquis non sit consors ludi, binos tamen quavis vice dactylos carpit: *in eum fertur, qui discriminis et laboris consors esse odit, et tamen amat lucri particeps esse. Coll. nom. unit. c.* ة *Pl.* بِرَام *et* أَبْرِمَة Fructus arboris طلح spinosae et pumilae ex genere earum quae عضاه dicuntur (برمة السلم Peculiaris quaedam eorum species odore grata), Uvarum baccae, quum sint instar capitis formicae parvae, Cacumina montium, Stibium fluidum.

بِرَامٌ Pars materiae quae torquetur in funem.

بُرَامٌ *Pl.* أَبْرِمَة Ricinus, (Capitulum mammarum, papilla *Gol.*).

بُرْمَةٌ *Pl.* بِرَام، بُرَم، بُرْم Olla, cacabus *at* lapideus, *Pl.* بِرَام، بُرَم Baccae arboris أراك appellatae.

بَرِيمٌ Ex duabus aut pluribus partibus in unum contortus, Funis contortus bicolor (ruber et albus), Funiculus talis (linea gemmis ornata *Cam.*), quo medium corporis vel brachium feminae circumcingunt, *etiam* Amuletum, quod infantibus appenditur contra oculi maligníoris noxam, Omne id in quo sunt colores duo, Lacryma stibio mixta, Turba miscella populi vel exercitus, Armentum ovium et caprarum, Suspectus, Aurora, Pars iecinoris et pars tuberis camelini, utriusque per longum secti, in unum colligatae filo *ut in his* اشو لنا من بريمتها البريمان Iecur et cameli tuber; (Cibus sine carne *Gol. ex Mar.*).

بَرِيمَةٌ Terebra; Iecur et tuber.

أَبْرَم Oppidum *aut* Planta.

مِبْرَم *Pl.* مَبَارِمُ Fusus, quo gyrato torquentur fila.

مُبْرَم Contortus, ut cum ex duobus filis unus fit funis eamque ob causam firmus, قضاء مبرم Fatum haud mutandum, inevitabile, Vestis ex eiusmodi filis contexta; ex eiusmodi utroque stamine et subtegmine; *et absolute positum* Species quaedam vestium.

مُبْرِم Qui lapideas ollas conficit lapidesve ad hunc usum e monte excidit, Tardus, piger, Corruptus, vitiosus. *In traditione* Is qui colligit baccas arborum ex genere عضاه.

مُتَبَرِّم Difficilis, morosus *vir.*

بَرْمِيل Dolium, orca. *Afr. barile Hisp.*

بِرِنْج Medicamenti phlegmagogi genus.

بَارَنْج Nux Indica maior.

بِرِنْد (*Vox peregr. sec. nonnull. Pers.* فرند) Fulgor gladii, *vel* سيف برند Gladius, super quo sunt signa antiqua.

مُبَرْنَدَة Mulier carnosa.

بُرْنُس *Pl.* بَرَانِس Pileus oblongus, apex quo initio Islamismi monachi utebantur, operimentum faciei et capitis; *vel* omnis vestis eiusmodi capitio instructa sive sit vestis دُرّاعة appellata, sive جُبَّة, sive sit مِمْطَر. برنس Princeps (*prince*). *Vit. Salad.*

تَبَرْنَس Byrrhum seu capitium oblongius penulamve indutus fuit.

بَرْنَسَاء, بَرْنَسَاء *et* بَرْنَاسَاء (*propr. filius hominis lingua Nabathaea vel Chaldaea, vox composita* בַּר נָשָׁא) Homo, اى البَرْنَسَاء هُوَ *et* اى بَرْنَاسَاء هو *et* اىّ بَرْنَسَاء هو Quis homo ille est? *et* جاء يمشي البَرْنَسَاء *i. e.* في غير صَنْعَة.

بَرَنْكَان *Pers.* Vestis indumentum.

بَرْنُوف Nomen plantae Aegyptiacae cuius folia mespilinis seu aronicis similia, sed lanuginosa magis et pulverulenta, inter quae florum luteorum racemi pendent. *A Forsk. Flora Aeg. Arab. p.* LXXIII. Conyza odora *appellatur.*

بَرْنِيق Limus fluvii (تقن النهر), Species tuberum terrae longorum, rubrorum vel parvorum, et nigrorum.

البَرْنِيّ *Pers.* برنيك Species dactylorum suavior.

بَرْنِيَّة *Pl.* بَرَانِيّ Vas fictile, vitreum, in quo quid recondunt, Gallus parvus, priusquam ad maturitatem pervenit.

بَرِهَ *n. a.* بَرَهَان 1) Convaluit; 2) Album habuit corpus *aliquis.* IV (*deriv. a* برهان) Argumenta valida et res mirabiles protulit, ac vicit homines.

بَرَه Tenuitas cutis, pinguedo.

بُرْهَة Spatium temporis longum (*vel generaliorem sensum habet*).

بَرْهَة *Id.*

بُرَيْه *demin. ab* ابراهيم Abrahamulus.

أَبْرَه *Fem.* بَرْهَاء Is qui convaluit a morbo, cuius corpus album est.

بَرَهُوت Nomen putei in Arabiae regione Hadramauta: ubi infidelium animas detineri, seu quem orcum esse Arabes credidere.

بُرْهُوت *Id.*

بَرَهْرَهَة Mulier iuvenca mollis et candida, *vel* Ea cuius caro ob mollitiem et teneritatem tremit.

بَرْهَم *n. a.* بَرْهَمَة Defixis oculis, seu intenta acie, diu intuitus fuit.

بَرْهَمَة (*conf.* برعمة) Gemma arboris, globus floris.

بُرْهُمَة *Id.*

إبْرَاهِيم, إبْرَاهَام, إبْرَاهُوم, إبْرَاهِم, إبْرَاهَم, إبْرَهَم, *cuius demin. est* بُرَيْه, بُرَيْهِيم, أُبَيْرِه, بُرَيْهِيم *Pl.* بَرَاه, بَرَاهِم, بَرَاهِيم, أَبَارِهَة, أَبَارِيه, أَبَارِه Abrahamus.

الإبْرَاهِيمِيّ Fructus niger.

بَرْهَنَ Demonstravit, indubitatis argumentis evicit c. a. r. vel على r. et ل p. cui, vel على p. contra quam. II Demonstravit.

بُرْهَانٌ Pl. بَرَاهِينُ Probatio evidens, indubitatum iudicium seu argumentum, براهين ساطعة Demonstrationes clarae et peremptoriae.

بَرَأَ F. o. 1) Dolavit; 2) n. a. بَرْوٌ (vid. بَرَأَ) Creavit; 3) Annulo per alterutram narium alam vel per imbricem traiecto instruxit camelum c. a. vid. بُرَةٌ.

بَارٍ Is qui asciat rem. اعطيت القوس باريها Prov. locutio Tradidi rem meam ei, qui eam bene perficit.

بُرَا Avis et شمول appellata.

بُرَةٌ pro بُرْوَةٌ, aliis بُرْوَةٌ Pl. بُرَاتٌ, بُرِينَ, بُرُونَ et بُرًى, Periscelis, armilla cingens infimum tibiae; Annulus qui inseritur naso cameli. Estque in camelo annulus ille idem fere, quod fraenum in equo; inprimis aeneus ferreusve intelligitur. Qui enim ex seta equina vel pilis caprinis fit, خزامة dicitur; si vero ex ligno factus est, appellatur خشاش.

مُبْرًى Annulum in naso habens camelus.

مُبْرُوٌ F. ة Per nasum traiectus annulus.

بَرْوَانَه Pers. i. q. حاجب Conclavis regii custos. Abulf. Ann. V, 40.

بَرَى F. i. n. a. بَرْيٌ Asciando aptavit, dolavit calamum, ungues, sagittas c. a. r., inde 2) n. a. بَرْيٌ Extenuavit iumentum iter c. a. III i. q. عارض Imitatus est aliquem c. a. p., Pacem fecit cum uxore conditione separationis c. a. p. IV Affecit aliquem pulvis a بَرَى. Invenit arundinem sacchari. V تبريت لمعروفه i. q. تعرضت Se obtulit ad accipiendum eius beneficium et pro تبرأ Se liberavit ab aliqua re c. من r. VI Se invicem imitati sunt, Certarunt inter se. VII Attenuatus fuit, Se obtulit, Prodiit ad aliquam rem peragendam, eam aggressus est c. ل, et videtur paene idem ac VI, vel prodiit, incepit, ut in his فانبرت قضبها تراقص تيها Et prodierunt, inceperunt eius rami saltando quasi certare inter se ob fastum. Hadikat Alafrah p. 11. l. 2. VIII Asciavit, Asciatus, dolatus fuit. X Diligenter scrutatus fuit, exploravit hostem c. a. p.

بَرًى Terra, inprimis pars superior et pulvis.

بُرَاءٌ Assula, id quod dolando detrahitur.

بَرَاءَةٌ Pl. بَرَاءَاتٌ Epistola; Afr. pecul. diploma regium, inprimis quo immunitas aut privilegium alicui conceditur firmaturque; Culter quo dolatur, asciatur (sagitta).

بَرِيٌّ Praecisus, asciatus vel Perfecto modo asciatus, Liber, liberatus a crimine vel debito: insons, sed hoc posterius est a بَرِئَ.

بَرَّاءٌ Qui asciat et radendo concinnat arcus, sagittas.

بُرَايَةٌ Pl. بُرَاءٌ Assula, schidium, pars decidua (ligni, calami aut unguis, asciati vel praesecti), ناقة ذات براية Camela carnosa, pinguis, sec. alios Pedes camelae, ut verba significent: itineri faciendo apta camela.

بَارِيٌّ et بَارِيَّةٌ Storearum textor (a بوري Pers. بوريا).

بَرِيَّةٌ Pl. بَرَايَا, بَرِيَّاتٌ Creatura (pertinet ad بَرَأَ; sed nonnulli volunt derivatum esse a بَرًى terra, terrestres).

اِبْرِيَةٌ Furfures capitis.

تِبْرِيَةٌ Id.

مِبْرَاةٌ Ferrum, culter, quo aliquid praesecantes aptamus, ascia, scalpellum.

مِبْرَاءٌ Culter quo dolatur sagitta, arcus.

مَبْرِيٌّ Praesectus, asciatus.

البَنْتَبَارَيَان Dies et nox.

بَرِيشَان (Vox peregrina) Nomen fructus ut videtur Pfirsich.

بَزَّ F. o. n. a. بَزٌّ Rapuit, raptum quid asportavit, spoliavit c. a. p., من عز بز Qui vincit praedam capit. VIII Rapuit c. a.

بَزٌّ Pl. بُزُوزٌ Byssus, seu potius pannus lineus, bombacinus, sericus, Vestes, vel Utensilia domus sc. vestes aliaeque res, Arma, Victoria, بُزُّ النهر Extremum fluvii.

بِزَزٌ Arma.

بِزَّةٌ Arma, Forma, figura, Vestis pannusve qui honoris ergo donatur.

بزه (*de scriptione dubito*) Arbor in Iemen crescens foliis dulcissimis, nimio tamen esu ventri noxiis. *Forsk. Flora etc. p.* xciv.

بزّاز Byssarius, Qui vendit utensilia domus *sc.* vestes aliasque res.

بزازة Ars, negotium byssarii.

بِزِّيزَى Victoria, rapina, spolium.

بَزْبَزَ 1) Perturbavit, invitum coegit *virum c. a. p.*; 2) Rapuit *rem c. a. r.*; 3) Abiecit *rem eamque noluit.*

بُزْبُز Robustus sed non fortis, Iuvenis agilis in itinere, *vel* qui multum se movet.

بُزَابِز *Id.*

بُزْبَاز *Id.*, *et* Arundo ferrea in orificio follis, Rima mulieris.

بَزْبَزَة Vehementia propulsus, Fuga, Multitudo et celeritas motus, Tractatio, reparatio rei.

بَزَجَ 1) Gloriatus fuit; 2) Concitavit, irritavit *aliquem contra aliquem c. a. p. et* على *p.* II *n. a.* تبزيج Venustum pulchrumque reddidit et compsit. III Gloriatus fuit. VI Gloriati fuerunt *aut* de gloria certarunt.

بَزْج Opes omnes, ubertas anni.

بَزِيج Pensator benefacti.

بَزْخ *i. q.* جَرْف.

بَزَخ Gibbus pectoris, *scil.* cum hoc foras protuberat introrsum vergente dorso.

بَزَّخ *n. a.* تَبْزِيخ Submisit se, humiliavit se. VI Retrocessit, tardavit, defecit (*a re agenda*) *c.* عن *r.*, Prominentes nates habuit *femina*, seu eas ipsa protendit; Aequale dorsum habuit et clunes extantes (*equus*).

أَبْزَخ *Fem.* بَزْخَاء Vitio τοῦ بزخ laborans.

بَزْد Vagina gladii. (*Abu l'Olâ.*)

البزادى Granatus *ut videtur.* *Teifaschii cap.* vii. *p.* 102 *ed. Rav.*

بَزَرَ *n. a.* بَزْر 1) Seminavit (*conf.* بذر); 2) Iniecit olera in ollam; 3) Implevit; 4) Percussit, verberavit, contudit (*baculo*) *c. a. p. et* ب (*vide seq.* بيزر); 5) Emunxit. II Germinavit; *denomin.* Genus retulit ad Banu-Bazra, qui sunt filii Abu-Becri ben-Cilab.

بَزْر *et quoque* بِزْر *nom. unit. c.* ة *Pl.* بُزُور Semen, *Pl.* أبزار *et* أبازير Condimentum ollae, aromata etc. Filius. Nasi mucus. *Plura semina, quibus Kahirae in medicina utuntur, a Forsk. in descript. anim. adnotata sunt p.* 154 *sq.* بزر بصل Allium cepa, — بنج Hyoscyamus datora, — بيدنجان Solanum melong., — بيلسان Opobalsamum, — جزر Daucus carota, — حرمل Peganum hermala, — حلبة Trigonella foenugr., — خبيزه Malva rotundifol., — خطميه Alcea ficifol., — خردل Sinapis nigra, — خوبسانيه Cina, — رجلة Portulaca oleracea, — ريحان Ocymum basil, — السماق Rhus Sumak,? — طرنج Citrus cedro, — قريص Urtica pilulif., — قرطم Cartham. tinctor, — كبر Sinapis nigra, — كراث Allium porrum, — كشوث Cuscuta, — نيله Indigofera tinctoria.

بَزْرَة Semen genitale.

بِيزَر *Pl.* بَيَازِر Tudes fullonum seu lotorum, *i. e.* lignum quo vestes inter lavandum contundunt, ad exprimendas sordes, Baculus crassior.

غُرَّة بَزْرَى Macula alba in fronte larga longaque.

بَزْرَاء Mulier multos liberos habens.

بَزَّار (*ex dialecto Bagdad.*) Venditor seminis lini, et eius olei.

بَيْزَار *Pl.* بَيَازِرَة Penis; 2) *Pers.* بازيار *et* بازدار Is qui falconem portat, Agricola.

بَيْزَارَة *Pl.* بَيَازِير Baculus magnus.

بَزُورِى Seminum et aromatum venditor.

مِبْزَر Tudes fullonum.

مِبْزَار Pater multorum filiorum.

بُزُرْج (*Pers.* بزرگ) Magnus. (*Nomen proprium.*)

بَزُعَ *n. a.* بَزَاعَة 1) Elegans et politis moribus fuit (*adolescens*); ingenio et solertia polluit, Liberi oris, inverecundus fuit (*vorlaut*); 2) *n. a.* بَزْع Auctus fuit, abundavit. V *Id.*, Magnum et grave evasit, *vel* irruit *vel* terrorem incussit *malum* (et nondum accidit).

بَزِيع *Iuvenis* ingeniosus, solers, gnarus, *sec. al.* Loquens sine pudore *adolescens.*

بَرِيعٌ *Fem.* ة Ingeniosus, solers et gnarus; Disertus et liberi oris, *at sec. nonn.* inverecundus (*adolescens vel famulus*).

بَزَغَ 1) *n. a.* بَزْغٌ Scalpellum phlebotomum immisit, et venam incidit (*chirurgus vel veterinarius*); 2) *n. a.* بُزُوغٌ , بَزْغٌ Ortus fuit *vel* oriri coepit *sol*; 3) Prodiit, extulit se *dens*. VIII Advenit *ver*.

مِبْزَغٌ Scalpellum.

مِبْزَغٌ Scalpellum, quo inciditur vena.

بَزْغَرٌ *vid.* برغز.

بَزْغَمٌ Nomen arboris, cui sunt flores.

بَزَقَ *n. a.* بَزْقٌ 1) Seminavit terram *c. a.*; 2) *i. q.* بصق *et* بسق *n. a.* بَزْقٌ Spuit, salivam eiecit; 3) Ortus fuit *sol*. IV Emisit lac (*camela*).

بُزَاقٌ (*i. q.* بساق *et* بصاق) Sputum, saliva.

بَزَقَةٌ *Id.*

بَزَكَى Celeritas incessus.

بَزَلَ *F. o.* 1) *n. a.* بَزْلٌ Fidit; 2) *n. a.* بَزْلٌ *et* بُزُولٌ Anteriorem seu lateralem dentem accepit (*camelus*) e gingivis se efferentem; 3) بزل الطين عن راس الدنّ Removit lutum e superiore parte seriae vini; 4) Decrevit *rem c. a. r.*, Consilium cepit *c. a. r.* II Fidit *c. a. r.*; Perforavit vas *vini c. a. r.*, Percolavit, clarum reddidit (*vinum*). V Fissus fuit, Perforavit vas (*vini*) *c. a. r.* VIII Fissus fuit, Fissa fuit seu aperuit se (*palmae spatha*, *erumpente flore*), Perforavit vas (*vini*) *c. a. r.* X Aperuit, Clarum reddidit *vinum*.

أَمْرٌ ذُو بَزْلٍ Negotium grave et adversum.

بِزْلٌ Capra.

بَزِلٌ *Pl.* بُزْلٌ Cui anterior seu lateralis dens ناب dictus erumpit *et apud poet.* Talis camelus.

بَازِلٌ *Pl.* بَوَازِلُ Dens anterior. *Pl.* بُزْلٌ , بَوَازِلُ *gen. comm.* Cui anterior seu lateralis dens ناب dictus erumpit, quod secundo anno fieri solet, *sec. al.* Novennis (*ea aetate robustissimi sunt cameli*), Experientia summopere edoctus *vir*.

بِزَالٌ Ferrum quo colum cadi aperitur.

بُزَالٌ Locus in quo vini vas perforatum est.

بُزُولٌ *Pl.* بُزْلٌ *i. q.* بازل.

بَزْلَاءُ Infortunium grave, res magna, res adversae, *et* Cogitatio bona; consilium egregium ac sanum. خطّة بزلاء *est* talis, quae dirimit inter verum et falsum, نهّاض ببزلاء *i. e.* Res magnas perficiens.

بَازِلَةٌ Res aliqua, aliquid, pars spathae, ما بقيت له بازلة Haud quicquam rei vel opum illi mansit reliquum, ما عنده بازلة Nil possidet, ما ترك الله عنده بازلة Nil Deus apud eum reliquit. Membrum fractum ex quo fluit sanguis, شجّة بازلة Ictus seu vulnus capitis penetrans et findens nonnihil cutem.

بزولة *nempe* بزولة العودة Uvae species. *Höst. p.* 303.

تِبْزِلَةٌ Qui res magnas suscipit geritque, Brevis staturae

تِبْزَلَةٌ *Id.*

تِبْزِيلَةٌ *Id.*

مِبْزَلٌ Colum *vini vel rei alius* panneum vel foraminibus pertusum.

مِبْزَلَةٌ *Id.*

بَزَمَ *F. i. o.* 1) Momordit anterioribus dentibus *vel* duobus anterioribus (ثنية) *vel* iis, quibus رباعيات nomen est *c.* على; 2) Portavit (*onus*), et id continuavit *c.* ب *r.*; 3) Mulsit *indice digito et pollice* (*Djeuh. et Firuzab.*; *apud Gol. Mar. medio*) *camelum c. a.*; 4) Eripuit *vestem alicui c. d. a.* IV Donavit *alicui aliquid c. d. a.* VIII ابتزم اليوم كذا *i. q.* سبق به.

بَزْمٌ Firmum propositum in re, Durum (*verbum*), Fractio, Quod teneas chordam pollice et indice digito, tum eam dimittis.

بَزْمَةٌ *i. q.* وزمة Semel cibum capere per diem et noctem, pastus eiusmodi, Pondus triginta dirhemorum.

بَزِيمٌ *et quoque* بزوم *i. q.* خَيْطُ ٱلْقِلَادَةِ Funiculus traiectus per margaritas aut alia, ex quibus componitur ornamentum colli. (*Haec a Djeuhario allata significatio in Camuso vituperatur, cuius auctor eam voci* بريم *tribuendam esse contendit.*) Folium palmae quo olus constringitur, *item i. q.* باقة البقل Fasciculus oleris aromatici, quan-

tum digitis teneri potest; Spatha palmae fissa, quae indito maris flore iterum clauditur, palmae folio revincta, Restans in olla iusculum sine carne, Reliquiae commeatus.

اِبْزَام *i. q.* ابزيم.

اِبْزِيم *Pl.* أَبَازِيم Fibula zonae vel cinguli equini; *nempe* ipse orbiculus cum sua acu.

ذُو مُبَازَمَة Studiosus, firmum consilium sequens *in re.*

بَزْمَخَ Superbivit.

بَازَنَ Attulit *quod debebat,* aut produxit *iustum et verum c.* ب *r.*

بَزَان *pro* أَبْزَن *dialecto Meccana.* (*Ita enim appellatur* receptaculum in quod aqua fontis apud Zafam effunditur.)

أَبْزَن *Pers.* اب زن Labrum, plerumque aeneum, pelvis instar, in quo eluuntur vestes; *vide* اجانة.

أَبْزَن *Id.*

اِبْزِين *Pl.* أَبَازِين *pro* اِبْزِيم Fibula zonae vel cinguli equini, *nempe* ipse orbiculus cum sua acu.

بَزَا *F. o.* Par fuit, aequipolluit *c. a.*; 2) Extulit sese superbius *c.* على *p.*; 3) *n. a.* بَزْو Subiecit sibi *aliquem c. a. p.*; 4) بَزَا *F. o. et* بَزِيَ *n. a.* بَزًى Ea quae بزا appellatur corporis constitutione praeditus fuit. IV Par fuit (negotio) *c.* ب *r.*, Vicit, subiugavit *c.* ب *p.*; iniuriam intulit *alicui c. a.*, dominatus fuit *c.* ب *et c. a. p.*; invitum prehendit; *i. q.* أرضع *c. a.* Movit nates inter eundum amplis passibus incedens *et* Eo, quod non possedit, gloriatus fuit. VI Ita incessit, ut pro أبزى haberetur. Movit nates inter eundum, diducto passu incedens *et* Superbivit eo, quod non habuit.

بَازٍ *Pl.* بَوَازٍ , أَبْوُز , بُوز , بِزَاة , بِيزَان *et* بِيزَان Accipitris species, falco.

بزا Protuberantia pectoris iuncta cum cavitate dorsi; *vel* Inflexio dorsi apud clunes, *sec. nonn.* Quod retrocedit pectus et prodit inferior venter *Hamas. p. 502*; *vel* Prominentia medii dorsi, ut natibus immineat (ان يتاخر العجز ويخرج).

بَزْو Quod alteri rei par est et simile, aequipollens, aequilibre.

بَزِيّ Collactaneus, *ut* هذا بَزِيِّي Hic collactaneus meus est.

بَزَوَان Assultus, insultus, impetus.

بِزْيَوْن , بَزْيَوْن Vestis seu tela serica, figuris picta, et subtilis. (*Djeuharius et Firuzabadius hanc vocem sub radice* بزن *collocarunt et per* سُنْدُس *explicarunt.*) *In libro Tochfat Ichwan scripta reperitur* بُزْيُون; *sed ibi non* vestem, *sed potius* stratorum speciem *significare videtur. Haec sunt verba* ومحاسن زينتنا ...... والفرش من اللبود والبزيون.

بَازِيَان Accipitrarius, qui falcones curat.

أَبْزَى *Fem.* بَزْوَاء Corporis constitutione بزا appellata praeditus.

إِبْزَاء Lactatio.

مُبْزٍ Par *rei c.* ب *r.*

بَسْ بَسْ Vocabula, quibus ad quietandam camelam inter mulgendum utuntur.

بِسْ , بِسْ Vox qua repetita oves vocantur.

بَسَّ *F. o.* *n. a.* بَسّ 1) Lenius propulit ac stimulavit (*camelum*) *c. a. vel* propulit dicendo بس بس *camelum*; 2) Paravit cibum بسيسة dum aut ptisana (سويق), aut farina (دقيق) aut lac schistum et in farinam redactum butyro vel oleo miscetur et non coctum editur. (*Ex Jacobi sententia plus humoris in miscendo additur quam in miscendi modo, qui voce* لت *notatur.*) 3) *n. a.* بس (*conf.* بث) In diversas regiones misit (*opes seu merces vel exploratores*) *c. a.*, بس عقاربه Sycophantiam et noxam in diversas partes dimisit, 4) Laboravit, operam dedit; 5) بُسَّتِ الجِبَالُ *n. a.* بَسّ Comminuuntur montes ut humus fiant; 6) بَسَّ فى ماله *n. a.* بَسّ Partem opum suarum amisit. IV Propulit dicendo بَسْ بَسْ *camelos c. a.* vel ad quietandam camelam dum mulgetur; *Ad aquam* vocavit *capras c.* ب *p. et* الى *l.* (*Hoc ex Abu-Saidi sententia*); Nimis cito cucurrit. VII Disgregatum et in diversas partes missum fuit, Fluxit.

بِسّ *n. unit. c.* ة Felis domestica *in sermone vulg. dicunt* بِسّ. *Alcesai dicit in usu esse* جِئ به من حَسِّك وبَسِّك Adduc id omni modo et unde vis. *Abu-Amru hanc sen-*

sum tribuit verbis جاء به من حسه وبسه Attulit illud, quomodo potuit *et* لاطلبنه من حسي وبسي Petam illud quomodo potero. *Firuzabadius, qui huic sententiae favet, vocem* حس *et* بس *tribus litterae* ح *et* ب *vocalibus efferri contendit; vocem* بس *autem in his aut significationem vocis* حسب *habere, aut supervacaneam esse. In idiomate vulg.* بس هذا Tantum hoc.

بِسّ Cleome digitata. *Forsk. Flora p.* cxvi.

بسس (*de enunciandi modo incertus sum*) Arbor in provincia Iemen crescens, cuius lignum fabrile est. *Forsk. Flora p.* xcvi.

بُسُس Polentae mistae, Camelae mansuetiores, Pastores.

بَاسّ Nomen urbis Meccae.

بَسُوس Camela, cuius lac mulgendo non elici potest, nisi voce بَسْ بَسْ ad eam quietandam prolata; *etiam in genere* Camela (*ita Gol., sed dubito num verum sit*). Nomen feminae infelicis, *cuius maritus, ut narrant, tria vota a Deo implenda acceperat, quae omnia eius causa sine usu perdidit. Illa enim et dixit: concede mihi unum ex his. Quod quum fecisset et ipsam interrogasset, quid hoc esset, dixit: Invoca Deum, ut me reddat pulcherrimam feminarum Israeliticarum. Hoc facto ipsa eum (maritum) aspernata est, et malum cupivit, ita ut ille eam in canem latrantem mutari optaret. Deinde advenientes eius filii dixerunt: hoc concedere non possumus; nam homines opprobrio nos afficient; invoca igitur Deum, ut ei pristinum statum reddat. Quum hoc fecisset, abierunt tria eius vota propter eius (feminae) infelicitatem. Celebre est inter Arabes* حرب البسوس Bellum Basus; *eoque tanquam proverbio notatur* gravior omnis lis et turba, quae ob levem excitata fuerit causam. *Nam quadraginta annos inter duas Arabum tribus, Becritas et Thaglebitas illud bellum duravit: propterea quod feminae nomine Basus appellatae camela in territorio Colaibi Wajil calcando fregisset aliudae ova. Qui quum hac de re iratus camelae mammas sagitta perforasset, a Djassaso, in cuius clientela illa vivit femina, occisus est. Haec fuit atrocissimi belli causa.*

بَسِيس Parum (cibi).

بُسَّة Nomen urbis Meccae.

بَسِيسَة Ptisana (سويق), *aut* farina (دقيق) *aut* lac schistum (اقط) et in farinam redactum, quod oleo vel butyro miscetur et non coctum editur. *In Camuso vero ita explicatur:* Panis aridus qui contritus bibitur. Excitare inimicitias calumniando.

بُسَاسَة Nomen urbis Meccae.

بَسْبَس 1) Festinavit; 2) Vocavit *oves vel camelam* et dixit بس بس *c.* ب; 3) Permansit, perseveravit *in re.* II Fluxit *aqua.*

بَسْبَس *Pl.* بَسَابِس Terra deserta et inculta, تُرَّهَات البَسَابِس *et* تُرَّهَات بَسَابِس Vanum inutile, falsum, Inania verba. Arbor e qua sellae conficiuntur (*sed hoc rectius scribitur* سَبْسَب).

بَسْبَاسَة (*a Pers.* بَزْبَازَه) Planta quaedam caule praedita (شاجرة) Arabibus nota, qua vescuntur homines et bestiae, Myristica moschata *Sprengel. hist. rei herb. p.* 272. *Avicenna L. II. p.* 148. Macis *Forsk. descr. anim. p.* 149.

بَسَأَ *et* بَسِئَ 1) *n. a.* بَسْءٌ, بَسَأٌ, بُسُوءٌ Familiaris evasit *c.* ب *p.*; 2) *n. a.* بَسْءٌ, بُسُوءٌ Consuevit *c.* ب *et c. a. p.*, non timuit rem *c.* ب *r.*; 3) Despectum habuit, neglexit *c.* ب *p.* IV Adsuetum reddidit *c. a. p. et c.* ب *r.*

أَبْسَأ Familiaris.

بَسُوء Mansuetus, *spec.* camela mulgenti obsequens.

بَسْبَايِج Filicula, polypodium.

بَسْت Incessus, vel is qui est supra illud genus عَنَق appellatum, vel antecessus in cursu, incessus qui distentis fit pedibus cursui similis.

بُسْتَان *Pl.* بَسَاتِين (*Vox Persica*) Hortus: *inprimis* olitorius aut florifer, (fructiferis arboribus consitus *potius* حديقة *dicitur*) بستان افروز (*Pers.* افروز, *quasi* hortum illustrans, horti decus) Amaranthus, *quibusdam* Leucoium purpureum.

بُسْتَانِيّ Hortensis, Hortulanus.

بُسْتُج Thus, manna thuris.

بَسْتَرَك Camela relicta cum pullo.

بُسْتُوق Famulus, minister.

بُسْتُقَان Hortulanus, Palmarum et vinearum custos.

بُسْتُوقَة *a Pers.* بستو Seria exigua, in qua quid reconditur.

بَسْتِينَاج *i. q.* حَسَك Tribulus (*herba*), *Aegyptiis i. q.* خلال Gingidii species, visnaga; seu umbella eius, unde dentifricia decerpuntur.

بسذ (*Vox peregr.*) *i. q.* مَرْجَان.

بسر *n. a.* بَسْر 1) Intempestive et ante tempus fecit quid, quaesivit, petiitve *c. a.*; exegit *debitum* ante tempus *c. a. r.*, acceleravit; *spec.* inivit nondum libidinosam (*camelus femellam*) *c. a.*; ante idoneum tempus flore maris conspersit (*palmam*) *c. a.* (*de quâ re vid.* ابر *et* لقح); nondum sanatum ulcus nudavit eschara; expressit dactylos, *i. e.* succum seu vinum ex iis, immaturis admistis *c. a.*; *simpl.* immaturos dactylos permiscuit maturis; intempestive libavit (*utrem*) *c. a.*, *i. e.* lac ex eo hausit antequam coaluisset butyrum (*Lac enim, ut in butyrum cogatur, in utre agitare solent*), bibit ex utre antequam lac crassum esset *c. a. utris*; 2) *n. a.* بُسُور Austerius contraxit (*vultum*) *c. a. et absolute* عبس وبسر Caperato et tetrico vultu fuit. IV Intempestive, ante tempus fecit, Nondum sanatum ulcus nudavit escharâ, Expressit *dactylos* immaturis admixtis, Ante tempus suum petiit *rem c. a. r.*, Immaturos, eosque iustae magnitudinis, dactylos tulit habuitque *palma* (*a.* بُسْر), *item* Constitit substititve in mari (*navis*), Fodit terram nunquam ante fossam. V Intempestive et ante tempus fecit, Ante tempus suum petiit *rem c. d. r.*, Friguit (*dies*), Terra effossa siccas plantarum radices evulsit voravitque (*taurus*), Torpuit pes velut sopitus. VIII Oppressit, coegit, vicit, exegit debitum ante tempus *c. a. r.*, Intempestive et ante tempus fecit, petiit *rem c. a. r.*, Ante idoneum tempus flore maris conspersit *palmam c. a.*, Ante tempus inivit *admissarius camelam*, Incepit, aggressus fuit *rem*, Sumsit (*aliquid*) dum recens erat, Torpuit pes velut sopitus. *Pass.* Mutatus fuit (*color*).

بَسْر Aqua frigida, Principium rei.

بُسْر *Coll. Pl.* بِسَار Recens, nitens *de omni re*, Sol dum incipit oriri, Initium, Adolescens, adolescentula, Dactyli immaturi iam adulti, maturescere incipientes, aut initio maturitatis proximi. (*Quum in diversis locis non satis commode indicari possit, quomodo invicem sequantur nomina dactylorum, hic apponam locum ex Kamuso in quo refutatur Djeuharius:* وقول الجوهرى اول البُسر طلع ثم خلال الى اخره غير جيد والصواب اوله طلع فاذا انعقد فسَيَّاب فاذا اخضرّ واستدار فجَدال وسَراد وخَلال فاذا كبر شيا فبغو فاذا عظم فبُسر ثم مُخَطَّم ثم موكِّت ثم تَذْنُوب ثم جميسة ثم ثَعْدة وخالع وخالعة فاذا انتهى نضجه فرُطَب ومَعْو ثم تَمْر *i. e. Quae vero Djeuharius de dactylorum variis nominibus ita incipiens* اول البسر طلع ثم خلال *affert, omnia haud accurata sunt. Ita res explicanda est:* Flos palmae initio طلع appellatur. Quando semine insperso intumescere coepit سيّاب nomen ei inditur. Tum apparens primum dactylus viridis rotundus جدال, سراد *et* خلال nominatur. Crassescens بغو nomen accipit; magnus vero بسر est. Tum in diversis maturitatis gradibus مخطّم, موكّت, تذنوب, جميسة, ثعدة, خالع *et* خالعة appellatur. Omnino maturus رطب est; siccus vero تمر. — *Djeuharius haec habet* البسر اوله طلع ثم خلال ثم بَلَح ثم بسر ثم رطب ثم تمر.) Herba iustae magnitudini propinqua, Aqua recens qua iam primum pluit.

بِسَار Pluvia aestivalis, aliquamdiu durans in India et Sindia.

بُسْرَة *et* **بُسُرَة** *Pl.* بُسْر *et* بُسْرَات Dactylus unus immaturus iam adultus, Primum et exiguum plantae germen, Sol dum primum oritur, Veretri canini apex, *nec non i. q.* خَرَزَة *i. e.* sphaerula vitrea, aut res similis: *quales pauperiores appendere sibi solent.*

بَسُور *c. artic.* Leo (*propr.* torvus).

بَاسِرَة Tetrici et detestabiles (*vultus*).

بِسَارَة *i. q.* بِسَار.

بَاسُور (*Vox peregr.*) *Pl.* بَوَاسِير Haemorrhoïs, condyloma in naso, *etiam in ore uteri*, *et ad manuum pedumque digitos.*

مِبْسَار Quae dactylum immaturum بسر appellatum maturum non reddit (*palma*).

مُبْتَسِرَة Ea (*camela*) quae concupiscit admissarium antequam perfectus est ardor libidinis.

مُبَسِّرَة *Pl.* مُبَسِّرَات Ventus pluviae nuntius; (*vel pro* مبشرة Laetum afferens nuntium).

بسط *F. o.* 1) *n. a.* بَسْط (*conf.* بصط) Expandit (*stratum*), Copiose exposuit (*rem*), Extendit (*manum*) *c. a. r.*, Dilatavit (*rem*), Exporrexit laetior (*frontem*), Laetum reddidit *c. a. p.*, Ad alacritatem excitavit *praecinendo camelos c.* ب *et a.*; 2) Praestantiorem alteri reddidit *aliquem c. a. p. et* على *alt.*; 3) Verecundiam *alicuius* re-

movit *ab aliquo*, effecit ut aliquis audacior esset *c. a. p. et* من *p. alter.*; 4) بَسَطَتْ يَدُهُ عَلَيْهِ *i. e.* Ei tanquam dominus praepositus est; 5) Accepit (*excusationem*), ut non ingratam admisit *c. a.*; 6) Satis amplus fuit *locus hominibus c. a. p.*; Sat late patuit (*pulvinar*) *alicui c. a. p.*, هذا فراش يبسطك Hoc est stratum satis magnum tibi. b) بَسُطَ Verecundiam deposuit, *velut exporrecto audacius vultu c.* من *r. vel p.*, audax fuit lingua. II Expandit *c. a. r.* III *n. a.* مباسطة Liberior et audacior verecundiaeque expers fuit, Liberiore modo confabulatus est, Laeto vultu excepit *aliquem c. a. p.* IV *Pass.* Libertati suae cum pullo relicta fuit (*camela*). V Expansus fuit, in longum et latum porrectus fuit; longe lateque processit, liberius vagatus seu exspatiatus fuit *c.* في *loci*; Verecundiam deposuit. VII Expansus fuit, longus fuit (*dies*), dilatatus fuit, soluto vultu ac animo fuit: gaudium et delectationem concepit, Verecundiam deposuit, audax fuit.

بُسْطٌ *Pl.* بِسَاطٌ , بُسُطٌ (بُسَاطٌ *rarius adhibetur*), أَبْسَاطٌ Libere cum pullo dimissa camela, dum ille non retinetur. يَدٌ بُسْطٌ *et* بُسُطٌ Libere dimissa manus. *Inde* يدا الله بُسْطَانِ لِمُسِيءِ النهار *secund. alterum lectionem* بِسْطَانِ.

بُسُطٌ *ut singul. Id.*

بَاسِطٌ Longius distans *a pabulo (aqua)*, *c. artic.* Deus. خِمْسٌ بَاسِطٌ *i. q.* بَايِضٌ , *at* الملائكة بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ *sunt* II angeli, qui tanquam domini illis praefecti sunt. عَقَبَةٌ بَاسِطَةٌ Collis inter quem et aquam est intervallum duarum noctium; *et* كباسط كفّيه الى الماء ليبلغ فاه Ut aliquis qui aquam invocat ei annuens, ut eum exaudiat.

بَسَاطٌ Exporrectus planusque terrae tractus, *et Adj. i. q.* بسيط Amplus et late patens (*locus*), Olla magna.

بِسَاطٌ *Pl.* بُسُطٌ Folia arboris سَمُر sub qua expanditur pannus, ut percussa arbore decidant super eo, Stratum, quicquid in solo aliove loco expanditur, sive ad considendum sive ad decumbendum, ut tapete, aulaeum, storea, lectulus.

بَسْطَةٌ *i. q.* سعة Praestantia (*scientiae*), longitudo, perfectio (*corporis*).

بُسْطَةٌ *Pl.* بُسَاطٌ بِسَاطٌ Camela quae relinquitur cum pullo.

بُسْطَةٌ *i. q.* بَسْطَةٌ *et* ratis (*sed de vocalibus dubito*). *Conf. Abulfed. Ann. V*, 106 *et* 402.

بَسَاطَةٌ Amplitudo, Simplicitas, Hilaritas.

بَسِيطٌ *F.* ة *Pl.* بُسُطٌ Expansus, stratus, planus, aequalis *terrae tractus*, amplus *de re et de loco*, Audax lingua, Ampla terrae regio, *et Pl.* بَسَايِطُ Simplex, non compositus. *Hoc vero esse potest triplici modo* بسيط حقيقي Id quod nullo modo partem habet *et* بسيط عرفي Id quod ex eiusdem naturae corporibus compositum est *et* بسيط اضافي Id cuius partes, ex quibus compositum est, haud minore unius ad alterum relatione gaudent, *tum et hoc simplex duplex est*, *nempe* روحاني *ut animae et* جسماني *ut principia rerum* (*Grundstoffe*). Genus metri carminis, quod pedibus مستفعلن فاعلن — ᴗ — | — ᴗ — — compositum est. بَسِيطُ الوجهِ Laetus, — البدين — Liberalis *et* بسيط de mense non intercalare *De Sacy Chr. Arab. edit. prior. p.* 142.

أُذُنٌ بَسْطَاءُ Magnae aures et largae.

بَاسِطَةٌ Ulna (orgyia).

بَاسُوطٌ In sellis contrarium ei quod مفروق dicitur.

بَسِيطَةٌ *Pl.* بَسَايِطُ Res simplex, *Pl.* البسايط Corporis elementa simplicia. Locus amplus et planus; planum, *et in genere* Superficies; *c. artic.* Terra, Camela cum parvis suis. *In prosodia significat, metrum eodem pede ex. gr.* مفاعلتن *constare.*

بَسِيطَةٌ Terra, ذهب في بَسِيطَةٍ In terra abiit.

مَبْسُوطٌ Late patens, amplus.

مَبْسُوطٌ Simplex, facilis intellectu, De sellis contrarium ei quod مفروق est, Expansa *manus*, *ut inter precandum* مَبْسُوطُ الوجهِ Laeto vultu praeditus.

مُنْبَسِطٌ Audax *lingua*, *v.* ب.

بَسْفَانِجٌ *i. q.* أَضْرَاسُ الْكَلْبِ Dentes canini *i. e.* polypodium. (*Gol.*) *nisi sit idem ac sequens*

بَسْفَايِجٌ Radices in quarum interiore parte aliquid pistaciae dulcedine et amarore simile utile contra morbum جذام *et* مالنخوليا (*Forsk. descr. anim. p.* 153) *Avicenn. L. II. p.* 147.

بَسَقَ *n. a.* بَسْقٌ (*conf.* برق *et* بصق) Spuit, salivam ejecit; 2) *n. a.* بُسُوقٌ Procera fuit (*palma*), *et hinc* Superior fuit, praecelluit (*sociis*) *c.* على *p.* II *n. a.* تَبْسِيقٌ Mora molestiam creavit *alicui c.* على *p.* IV Lac novum seu colostrum in ubere concepit ante foeturam (*camela*).

بَاسِقٌ Procera (*palma*), Fructus quidam suavis et flavus. (*Golius habet* Dactylus *ut* تمرة *pro* ثمرة *in Camuso legisse videatur.*)

بُسَاقٌ (*conf.* بزاق *et* بصاق) Sputum, saliva.

بَسْقَةٌ *Pl.* بِسَاقٌ Regio petrosa (حَرَّةٌ).

بَسُوقٌ Longa ubera habens *ovis.*

بَاسِقَةٌ *Pl.* بَوَاسِقُ Palma longa, Nubes alba et pura, Malum et periculum.

مُبْسِقٌ *Pl.* مَبَاسِقُ Ante foeturam lac novum in uberibus habens *camela.*

مِبْسَاقٌ Longa ubera habens *ovis.*

بُسْكُلٌ *i. q.* فسكل Ultimus in cursus certamine *equus.*

بَسَلْ Recte, ita est.

بَسَلَ *n. a.* بُسُولٌ Torvius contraxit vultum aut ob iram aut ob strenuitatem; 2) Semet morti obiecit. b) بَسُلَ *n. a.* بَسَالَةٌ, بَسَالٌ Strenuus fuit. II *n. a.* تَبْسِيلٌ Abhorruit *ab aliqua re c. a. r.* III *n. a.* مُبَاسَلَةٌ Circumivit hostem, latus eius captans. IV Prohibuit, Illicitum fecit, Obtulit et pignori dedit *aliquid pro aliqua re c. a. et* لِ, Commendavit *rem alicui c. a. p. et* بِ *vel* لِ *r.*; Tradidit *animam morti c. a. et* لِ, Tradidit conjectivo in exitium *c. a.*, vile habuit, *unde in Cor.* تُبْسَلُ ٱلنَّفْسُ بِمَا كَسَبَتْ Perit anima obnoxia ei quod facit. Coxit et tum siccavit *dactylos immaturos c. a. r.*, Circumdedit, obivit, incolumem servavit. V Austere ac torvius contraxit vultum prae ira vel strenuitate, abominabilis, horrendus fuit (*adspectus*); Semet morti obiecit. VIII Cepit mercedem *incantator serpentis* (*vide* بُسْلَة *seq.*), Tradidit animam morti. X Semet morti seu discrimini, tanquam sui prodigus, obiecit, se in proelium coniecit aut occidi, aut occidere volens.

بَسْلٌ (*omnis generis et numeri*) Illicitum, nefas; *etiam contra* Licitum, quod lege permissum. Reprehensio, vituperatio, Octo menses sacrae familiae ex Ghatafanitis et Kaisitis, Festinatio, quum res acceleratur, Vehementia; Cribrare in cribro, Quum aliquis capit rem paulatim paulatim; Succus cnici; Vir adspectu deformis; Carcer (حَبْس). بَسْلًا بَسْلًا Amen ita sit. بَسْلًا لَهُ Vae illi! بَسْلًا وَأَسْلًا *est invocatio contra aliquem.*

بَسِلٌ Torvius adspiciens.

بَاسِلٌ *Pl.* بُسْلٌ, بُسَلَاءُ, بُسَّلٌ Torvius adspiciens, Vir strenuus, heros, Vehemens, horrendum (*dictum*): Forte, grave (*lac, vinum*); *c. artic. Pl.* بَوَاسِلُ Leo.

بُسْلَةٌ Merces eius, qui incantando capit serpentes.

بَسُولٌ Strenuus.

بَسِيلٌ Tetricus adspectu, deformis, Vinum quod per noctem in vase manet.

بَسَالَةٌ Strenuitas, fortitudo.

بَسِيلَةٌ Amaritudo rei; Reliquiae *rei.*

مُبْسَلٌ Is qui exitio traditur.

مُبَاسِلٌ Strenuus.

حَنْظَلٌ مُبْسِلٌ Colocynthis quae editur sola et a cuius gustu abhorretur.

مُتَبَسِّلٌ *c. artic.* Leo.

بَاسَلِيقٌ Basilica vena.

بَسَمَ *F. i. n. a.* بَسْمٌ Subrisit, leviter risit, parum diducto ore; مَا بَسَمْتُ فِي ٱلشَّيْءِ Rem non gustavi. V *et* VIII *Id.*

بَاسِمٌ Subridens, leviter ridens.

بَسَّامٌ Subridens *vel* multum subridens.

تَبَسُّمٌ Hilaritas.

مَبْسِمٌ *Pl.* مَبَاسِمُ Risus levis.

مَبْسِمٌ Os subridentis: *Metonymice* dentes anteriores qui inter subridendum apparent.

مُبَسَّام Qui multum subridet, aut subridenti est similis.

بَسْمَلَ Dixit بسم الله in nomine Dei, vel integram formulam بسم الله الرحمان الرحيم pronunciavit.

بَسْمَلَةٌ Actio hanc formulam enunciandi.

بَسِن Venustus. *Coniungitur cum* حَسَن.

بَاسِنَةٌ *Pl.* بَاسِن Vomer, Instrumenta opificum; Saccus magnus ex grossiore lino. (*A Golio* بَاسِنَة *Pl.* باسان *et* باسن *ex Camuso affertur; sed editionem Calc. secutus sum.*)

أَبْسَن Venustus fuit, bona fuit indole, natura *vir*.

بَشَّ *pro* بَشِش *F. a.* Solvit vultum, exporrexit frontem, lubentem, comem et humanum praebuit se, Comiter excepit *aliquem c.* ب *p.*, Gaudium concepit *de re c.* ب *r.* IV Densos et convolutas habuit plantas (*terra*), *vel* produxit primum plantas (*terra*).

بَشّ Laetitia, vultus laetus; Laetus, lubens, blandus, humanus, comis, *et dicitur* هش بش.

بُشَاش Laetus, humanus, comis.

بَشِيش Vultus.

بَشَاشَةٌ Laetitia, Vultus laetus, iuvenilis alacritas.

بَشِيشَةٌ Possessio manuum.

أَبَشّ *i. q.* آبَشّ Comis, blandus, humanus.

بَشْبَشَ Laetitiam monstravit. II تَبَشْبَشَ بِهِ Affabilitatem contraxit cum eo, Comem se praebuit *alicui pro* تَبَشَّشَ. *De Deo autem est* gratia, *et* honor erga homines.

بَشْنُورَنْد Bistorta (*medicamentum*). *Forsk. descr. anim. p.* 152.

بَشَرَ *n. a.* بَشْر 1) Decorticavit, Totondit *mystacem, ut exterior cutis appareret*; *Depaverunt, et denudarunt herbis campum locustae*; 2) *F. o.* Laeto nuntio exhilaravit *c. a. p. et* ب *r.*, *in genere* Nuntiavit *etiam de malis rebus.* بشرني بوجه حسن Excepit me vultu bono; 3) Coivit *cum femina*, inivit *eam c. a. p.*; 4) بُشْر *n. a.* بُشُور *F. i. et* b) بَشِرَ *F. a.* Laetitiam percepit *ex aliqua re c.* ب *r.* II *n. a.* تَبْشِير Nuntio laeto recreavit *c. a. p. et* ب *r. et c.* أن *verb.*, *per ironiam et in malam partem ut hoc Corani:* فَبَشِّرْهُمْ بعذاب اليم. III *n. a.* مُبَاشَرَة Nuntio exhilaravit; Congressus fuit (*cum femina*), inivit (*eam*) *c. a. p. vel* erant uno pallio tecti, ut cutis externa alterius alterum tangeret, *tum et* بَاشَرَتْ بَشْرَتُهُ بَشْرَتَهَا Inivit eam. Tractavit, et ipse *per se* obivit (*negotium, pugnam*) *c. a. r. vel* ب *r.* IV Decorticavit, Laetatus fuit, *spec.* laeto nuntio *c.* ب *r.*, Nuntio gaudium attulit *alicui*; Rem exornavit *c. a. r.*; Produxit herbas (بشرة) *terra*; Admissarium passa fuit et concepit *camela.* VI Invicem nuntium acceperunt. X Laetatus fuit: *inprimis* nuntio fausto.

بِشْر Laetus nuntius; Id quod dono accipit laeti nuntii auctor; Pulchritudo; Decorticatio.

بِشْر Laetitia vultu commonstrata; Nomen *montis Mesopotamiae*, Nomen aquae Arabum Taglebitarum vel vallis, quae optima olera (quae et haud cocta edi possunt) producit.

بُشْر Laetus nuntius.

بَشَر *Pl.* أَبْشَار (بشر *Plur. vocis* بَشَرَة *dicitur ut sit* ابشار *Pluralis alterius pluralis, sed rectius collectivum*) Cutis externa hominis; 2) *tam sing. quam plural., tam mascul. quam femin., sed et in Duali ponitur, et Pl.* أَبْشَار Homo, homines, humanum genus. *Inde* ابو البَشَر Adamus, *et* Tragemata *ita appellantur.*

بَاشِر Faustus, auspicatus.

بُشَار Sequiores, ignobiliores hominum.

بَشَرَة Exterior cutis hominis, in qua pili sunt, alteriusve rei; Herbae seu herbarum facies in terrae superficie conspicua.

بَشِير *Fem.* ة *Pl.* بُشْر *et* بُشَرَاء Rei laetae et optatae nuntius, qui nuntiat laeta; Pulcher, formosus (*de hominibus et brutis*).

بُشْرَى Laetus nuntius, evangelium, بشرى الانجيل Annuntiatio Evangelii.

بَشَارَة *Pl.* بَشَائِر Pulchritudo, elegantia formae.

بِشَارَة Omnis nuntius verus, quo exterior cutis faciei mutatur, *in malam et bonam partem adhibetur, inde* prophetia, *et praesertim* Laetus nuntius, evangelium; Donum, quod is, qui laetum nuntium affert, accipit.

نُسْرة Id

تُبْشِرة Pl بَشَائِر, Fem. vocis بَشِير praec., et دُقّت البشائر

تُرْبُت Ob factum nuntium instrumenta laetitiae pulsabantur.

بَشَرِيٌّ Humanus, mortalis.

بَشَرِيَّة Homines.

البِشْرِيَّة Nomen asseclarum sectae, quae originem duxit a بسر بن المعتمر Pertinet ea ad المعتزلة.

باسورا Murus exterior vel tale quid esse videtur. Vita Salad. p 155 infr.

أَبْشَر Pulchrior, pinguior.

تُبَشِّر Nomen avis quae dicitur esse صفارية. (A Djeuhario تبشر scribitur)

تَبْشِير Laeti nuntii, i. q. بُشْرَى Evangelium; seu potius Pl a تبشر. Initium; Primus aurorae adventus et tum cuiuslibet rei; Striae in terra flatu ventorum ortae, Vestigia in latere iumenti ex ulceribus orta, Primum dactylos producentes palmae, Colores palmae, quum primum maturi sunt dactyli.

مُبَشِّر مودم Prudens et bene compositus ingenio, moribus homo.

مُبَشِّر Laetae rei nuntius.

مُبَاشِرة Laetus nuntius.

حِجْر مُبَاشِرة Vulva appetens maris congressum.

مُبْشُورة Pulchra formâ coloreque praedita.

مُبَشِّرات Praenuntii pluviae venti.

بَشَطَ n. a. تَبْشِيط et IV أَبْشَطَ Festinavit, festinare fecit, vox Iracae quae non probatur.

بَشِعَ F. a. n. a. بَشَع et بَشَاعَة 1) Ore graveolens fuit; 2) Abhorruit ex eoque male habuit c. من r. 3) Angustus fuit, ut non potuerit continere aquam alveus; 4) Impar fuit (negotio) succubuitque (illi) c. ب r. X Putavit, esse بشع c. a, p. vel rei; etiam intrans. Non bene profecit et male cessit (hoc Golius ex Mar.).

بَشِع Qui edit cibum amarum vel siccum.

بَشِع Siccus vel amarus cibus (qui eam ob causam non amatur); Ore graveolens; Is qui edit cibum non amatum; Malus et invisus indole et moribus, Austerus.

بَشَاع Cibi ingrati invisaeque rei qualitas et operatio (Golius ex Djeuharii opere; sed in meo codice non legitur)

بسعة Pelecanus onocrot. Forsk. Descr animal p 9 (de vocalibus dubito).

بَشِعَة Nodis plenum (lignum).

بَشِيع i. q. بَشِع.

أَبْشَع Miserior, deformior (habitus).

بَشَغَ (conf. بغش) Tenui pluvia contactus fuit (ager). IV Levi pluvia irrigavit (eum) c. a.

بَشْغ Pluvia tenuis.

بَشْغَة nom. unit. praecedentis.

بَشَقَ F. i. et بَشِقَ F. a. Percussit (fuste) c. a p. et ب instr.; absolute Acute intendit visum, 2) نَسِقَ (quod fortasse rectius لَسِق aut نَبِق aut مَسِق scribitur) Retro mansit neque processit (viator), sive per pluviam sive taedium aut impotentiam, quomodo non potest praedam capere nisus, aut non potest volare propter pluviae vim.

بَاشَق a Pers. بَاشَة Accipiter fringillarius, nisus.

بَشَكَ F. o. 1) Rarioribus dissitisque suturis consuit (vestem) c. a., uti fit cum panni duo rudi ter consuuntur, ut cohaereant tantum; 2) Mentitus fuit. Dicitur هو يبشك الكذب; 3) F. i. o. Sustulit ungulam a terra et non dilatati sunt pedes eius anteriores equus, Agili et citato gradu incessit. VIII Mentitus fuit, finxit (mendacium) c. a, Celeriter incessit et properavit (camela); Abscissum fuit (filum), Obtrectavit, deminuit alicuius honorem c. a.

بَشْك Mala rei tractatio, Male nere vel nimis properare, Mentiri, Amputatio, Solutio vinculi, Commixtio (de omni re), Propulsio celeris, Celeritas, Agilitas in pedibus.

بَشَكَى Agilitas in pedibus.

بَشَّاك Mendax.

بَشَكَى Agili et citato gradu incedens (camela), ut et بشكى العمل vel امراة بشكى اليدين Celeris in agendo mulier.

بُشْكَانِيّ Stupidus, qui nescit linguam Arabicam

بَشِمَ 1) Gravatus fuit (*cibo*) *c.* من *r.*, indigestione et stomachi molestia laboravit (*hoc de cibo*, *dum* بغر *de aqua adhibetur*); 2) Fastidium ac nauseam concepit *c.* من. IV Taedio affecit (*cibus*) *c. a. p.*

بَشَم Stomachi gravatio ac molestia, taedium.

بَشِم Fastidiens.

بَشَام *nom unit. c.* ة Nomen fruticis odorati (*e genere* أراك), qui formam arboris balsamiferae refert, crescens prope Meccam, cuius caules ac rami adhibentur ad dentium frictionem. *Sprengel. hist. rei herb. p.* 257 *hanc arborem esse dicit* Amyrin opobalsamum, *de qua disseruit Forsk. in Flora Aegyptiaco-Arabica p.* 79, *quam* ابو سلام (*rectius* ابو شم) *appellat: nisi hanc vocem male auditam pro* البشام *habere velis.*

بَشْمَاط Panis bis coctus.

بَشْنَة Milii genus, nostrate paulo maius.

بَشْنِين Lotus Aegyptia. (*Radix eius* بَيَارُون *dicitur.*)

بَشَا *F. o.* Egregia ac bona indole fuit.

بَصَّ *F. i. n. a.* 1) بَصِيص Micuit, splenduit (*res*); 2) Donavit *alicui parum c.* ل *p. et* ب *r*; 3) Exsudavit (*aqua*). II Primum aperuit oculos *catulus* (*conf.* بصبص *et* جصص), بَصَّصَت الارض Apparuit e terra primo momento quo apparuit, *n. a.* تبصيص Blanditus fuit. IV Exsudavit (*aqua*), ابصّت الارض Apparuit e terra primo momento quo apparuit. V تَبَصَّصَ الشى *i. q.* تَبَلَّغَ.

بَصِيص Fulgidus, Tremor; حصيصهم وبصيصهم Numerus eorum.

بَصَّاصَة Oculus (*a splendore*).

بَصْبَصَ *n. a.* بَصْبَصَة 1) Fulsit, refulsit: *sicuti solis radiis repercussis speculum*; 2) Aperuit oculos (*catulus*); 3) بصبصت الارض Apparuit e terra primo momento, quo apparuit; 4) Celeriter fecerunt *iter nocturnum* (*cameli*) *c.* ب *r.*; 5) *Caudam* motitavit *canis c.* ب. II *Caudam* motitavit (*canis*, *camelus*, *leo*).

كميت بُصَابِص Colore كميت praeditus, quum super eo rubedo clara (شقرة) appareat.

بُصْبَاص *F.* 8 Diligens, celere *iter nocturnum*, Gracilis, agilis, velox (*camelus*), Paucum (*aqua*), Quod restat in ramis et simile est glirium campestrium caudis pabulum, Panis, Vehementia incessus, *c artic.* Lac

بَصُرَ *n. a.* بَصَر *et* بَصِرَ *n. a.* بَصَارَة, بِصَارَة Fuit videns, intelligens *c.* ب *r.* II *n. a.* تَبْصِير Fecit ut quis videret; perspicacem intelligentemque reddidit, Perspicuum et manifestum effecit: docuit, declaravit, Alicui aliquid ostendit, ante oculos posuit *c.* ب *r. et a. p.*; Omnem corporis articulum et carnem, quae in eo erat, dissecuit; Aperuit oculos (*catulus*), Amputavit *caput*; Basram, Babyloniae urbem, contendit et profectus fuit. III Primus et ex alto prospexit *c. a.*, studuit videre, observarunt (duo), quis eorum prius videret, intelligeret IV Consideravit, num illud videret, intelligeret *c. a.*, Vidit, conspexit *c. a. vel c.* ب *r.*, *intrans.* Evidens et manifestus fuit; Secare fecit *i. e.* rectam et penetrantem aciem tetendit, fecit videre; Basram ivit. V Consideravit, num illud videret, intelligeret *c. a.*, Bene et distincte vidit *c. a.*, Videns et intelligens factus est, Attente contemplatus fuit et consideravit, Intellexit, perspectum habuit. VI Unus alterum vidit; Pronunciavit, se bene posse videre, arrogavit sibi. X Attentius considerávit et perspexit *c.* فى; mente perspicax fuit, rem occultam quaesivit ac scrutatus fuit.

بُصْر Abscissio, Quod duae orae duorum coriorum, quae consuuntur, contrahuntur, Cutis, Lapides asperi.

بِصْر Lapides subalbidi, asperi.

بُصْر Latus et margo extrema cuiusque rei; Gossypium, Cortex, Cutis, Crassities seu intervallum (*Gol*); Lapides asperi, Lapis albus (*Gol.*), *et* Chama gygas (*conchyl.*) *Forsk. descr. anim. p.* xxxi.

بَصَر *Pl.* أَبْصَار Visus, *sensus ipse*; Scientia, Perspicacia, intelligentia *mentis*, Firmum animi studium.

بَاصُر Sella camelina parva.

بَاصِر Bene videns, oculatus, perspicax, رأيته لمحا باصرا Eum intuitus sum intuitu acuto.

بِنْصِر *Pl.* بَنَاصِر Digitus annularis.

بَصْرَةٌ Lapides subalbi, Terra aspera, lapidosa, unde lapides evelli possunt, *Pl.* بِصَارٌ Lapides.

اَلْبَصْرَتَانِ *Oppida* Basra et Cufa.

بُصْرَةٌ Terra rubra, bona, Vestigium parvum lactis.

بَصِيرٌ *Pl.* بُصَرَاءُ Videns, visu pollens, perspicax, intelligens, gnarus *c.* ب *r.*, Cautus, Canis.

بَاصِرَةٌ *Fem. Pl.* بَوَاصِرُ Videns, Oculus.

بَاصُورٌ *Pl.* بَوَاصِيرُ Caro, sella camelina sine strato, Haemorrhoïs. *Vide et* بسر.

بَصِيرَةٌ *Pl.* بَصَائِرُ Visus, *sed potissimum animae tribuitur et est* Animae divina vis, qua vera et interior rei conditio cognoscitur, intelligentia, perspicacitas, consilium; Res evidens et indubitata *(argumentum seu aliud)*, Certa demonstratio, Attentio seu studium et cura; Quod medium est inter duo domus latera; Sanguinis pars in terram effusa *(quae vero corpori adhaeret* جديّة *dicitur)*, Vulneris inflicti index, Sanguis virginitatis, Clypeus, Lorica, Testis, Pannus longior.

بُوصِيرٌ Planta quaedam.

تَبْصِرَةٌ Res quae perspicacem et videntem reddit.

تَبْصِيرٌ Abscissio.

مَبْصَرٌ Argumentum, probatio.

نَهَارٌ مُبْصِرٌ Dies in quo conspicitur.

مُبْصِرٌ *F.* ة Videns, Clarus, manifestus, Intelligentem reddens, Medium vestis, Leo qui e longinquo conspicit praedam suam et illam invadit.

مَبْصَرَةٌ Evidens et convincens probatio, Res indubitata *(non ut a Golio e Djeuharii opere expromtum, nam in meo codice non ita legitur)*.

بَصَطَ *i. q.* بَسَطَ.

بَصَعَ *F. a.* 1) *n. a.* بَصْعٌ Collegit, comportavit; 2) Fluxit, ivit, exivit, emanavit *aqua vel aliud.* V Emanavit paulatim paulatim e corpore *sudor (vel rectius* تبضّع*)*.

بَصْعٌ Panniculus vel linteolum densius, quod vix penetrare possit aqua; Id quod est inter indicem digitum et medium.

بُصْعٌ Pars noctis, *sec. quosdam* prima.

بَصِيعٌ *Pl.* بُصْعٌ Emanans *sudor*.

أَبْصَعُ *Pl.* أَبْصَعُونَ *Fem.* بَصْعَاءُ *Pl.* بُصْعٌ Stultus, stupidus. *De formula* جاؤا كلهم اجمعون اكتعون ابصعون ابتعون *etc. conf.* ابتع.

بَصَقَ *(etiam cum* ز *vel* س *loco* ص*)* 1) Spuit, sputavit; 2) Mulsit foetam *(ovem) c. a.* IV Emisit lac *(ovis)*.

بَاصِقٌ Congelans (sputum).

بُصَاقٌ *(conf.* بزاق *et* بساق*)* Sputum, saliva *(ut quae citur; quae enim in ore est,* ريق *appellatur)*, Species quaedam palmae, Praestantior camelus: *de uno et pluribus dicitur.* بصاق القمر *i. q.* حجر القمر Lapides quidam albi et splendentes, *nempe* selenites *nom. unit.* بصاقة القمر.

بَصْقَةٌ *Pl.* بِصَاقٌ Terra lapidosa, quae se adtollit *vel* ipse scopulus niger. *(Golius, qui pro* terra lapidosa, platea *scripsit, videtur loco vocis* حرّة*, quo explicatur in Camuso aut legisse* حارة*, aut confudisse vocem* حرة *cum* حارة*.)*

بَصُوقٌ Pecus de grege, cui minimum lactis est.

بَصَلٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Cepe, bulbus. *A Forsk.* Allium cepa *appellatur Flora Aegypt. Arab. p.* LXV. *Ob similitudinem* Galea ferrea. *Est autem* بصل الذيب *et* بصل العنصل بصل الزير *i. q.* بلبوس Bulbus esculentus; *et* بصل الفار *i. q.* اسقيل Scilla, بصل القي Bulbus vomitorius.

بَصَّلَ *n. a.* تَبْصِيلٌ Nudavit, *inprimis detrahendo, ut arborem cortice, quasi tunicatim* detraxit: *deductum a cepa*; rasit, spoliavit. V Rasit, spoliavit, Rogando exhausit *c. a. p.*; *per metaphoram, uti paulatim avulsis tunicis extenuatur cepa.*

مُتَبَصِّلٌ Multas crustas habens *cortex*.

بُصْمٌ Intervallum et distantia inter digiti auricularis et annularis extremitates *(ut* عتب quod est inter annularem et medium, رتب quod inter medium et indicem, فتر quod indicem inter et pollicem, شبر distantia inter pollicem

et auricularem, فوت quae est inter digitos duos quoscunque).

ذو بُصْم Crassus, grossus *(vir, vestis)*.

بُصْمَان et بُصْمَان Pl. بُصْمَانَات et أَبْصِمَةٌ Mensis Rabiae posterioris.

بَصَا *F. o.* Ursit *debitorem ad consequendum quod deberetur c.* على *p.* II *Dicitur* خصّاه الله وبصّاه ولصّاه Eunuchum faciat eum Deus.

بِصًا Testiculorum exterminatio.

مَا فِي ٱلرَّمَادِ بَصْوَةٌ Non est in cineribus scintilla aut pruna.

خَصِيٌّ بَصِيٌّ Eunuchus, ad venerem impotens.

بَضَضَ vel بَضِضَ 1) *n. a.* بَضَاضَةٌ vel بُضُوضَةٌ Tenui cute et pinguis, seu corpore molli fuit; 2) *F. i. n. a.* بَضّ et بُضُوض et بَضِيض Paulatim fluxit et emanavit *(aqua)*; مَا يَبِضُّ حَجَرُهُ Haud rorescit vel exsudat lapis eius: *in hominem avarum dicitur, a quo nihil sperandum*; 3) Paulatim consecutus fuit *quod deberet alter c. a.*; 4) Parum dedit *c.* ل *p.*; 5) بَضَّ أَوْتَارَهُ Movit (chordas) ut eas paret ad pulsandum *c. a. r.* II *n. a.* تَبْضِيض *i. q.* تنعم. IV Parum dedit. V Paulatim consecutus fuit *quod deberet alter c.* حقه منه *et* Omne cepit quod alter possedit *c. a. p.* VIII ٱبْتَضَضْتُ لَهُ نَفْسِي *i. q.* ٱسْتَرْدَدْتُهَا لَهُ; Exstirpavit *(gentem) c. a. p.*

بَضّ *F.* ة Tenui cute praeditus et pinguis, mollis; (qui albo est corpore: *sed hoc negat Alasmai*); Donum exile et paucum, Lac acidum.

بَضّ *Dicitur* مَا عَلَّمَكَ أَهْلُكَ إِلَّا بَضًّا وَمَضًّا *vel* بِيضًّا وَمِيضًّا Quum aliquis de re necessaria interrogatur, hic vero labio sonum profert.

بَضَض Aqua pauca.

بَضَّة Lac acidum.

بَضُوض Pl. بِضَاض Parum humoris continens *(puteus vel uter)*: *ut ex quo is sensim effluxit.*

بَاضَّة Tenui cute, mollis *puella.*

بَضْبَضَة Tenui cute praedita, pinguis *(puella)*.

بُضَاضَة Pauca aqua, Pauca et exilis pluvia.

بَاضُوض Humor.

بُضَيْضَة Pauca aqua, Pauca et exilis pluvia, Tenui cute praedita, pinguis *(puella)*, Manus possessio.

بُضَابِض Fortis, robustus *(vir)*.

بُضْبَاض Terrae tubera.

بَضْر *(pro* بظر*)* Clitoris feminae quae praecidi solet.

بَضْرًا مَضْرًا Impune, sine talione aut vindicta, *e. g.* effusus fuit sanguis.

بَضْرَة Cum quid irrito successu aut frustra fit.

بَضَع *n. a.* بَضْع 1) Amputavit partem *(rei) c. a. r.*; partitus fuit et in partes concidit *(carnem)*, fidit, secuit *(venam, corium) c. a.*; 2) Manifestum reddidit, elucidavit, Clarum, distinctum fuit; 3) Duxit uxorem, coivit *mas cum femina c. a. p.*; 4) *n. a.* بُضُوع Intelligens fuit; 5) Erant in margine palpebrae, sed non exuberarunt *lacrymae c.* في *lacrym.*; 6) *n. a.* بُضُوع: بضعت منه Quod tu aliquem rem peragere iussisti, hic autem re non perfecta ad te venit *c.* من *r.*; 7) *n. a.* بُضُوع, بَضَاع, بَضْع Satiatus fuit *aqua c.* من. II *n. a.* تَبْضِيع Amputavit, secuit, Clarum reddidit *alicui (sermonem) c. d. a.* III *n. a.* مُبَاضَعَةٌ, بِضَاع Coivit mas cum femina, inivit *eam c. a. p.* IV *n. a.* ابضاع Manifestum reddidit, elucidavit, clarum reddidit *alicui (sermonem) c. d. a.*; In sortem lucro exponendam constituit *(aliquid) c. a.*; *sive pecuniae sint sive merces, vide* بضاعة; eiusmodi sortem alicui dedit vel aliquo misit, Matrimonio coniunxit feminam *(viro) c. a. p.*, Explevit sitim *(aqua) c. a. p.*, Propinavit quantum ei rei satis esset *c. a. p.*; *metaphor.* عن المَسْأَلَة Liberavit *aliquem* ab eo quod petierat *c. a. p.* V *i. q.* تبضّع *(sed cum* من *elegantius est)* Sudore maduit *(frons)*. VII Abscissus fuit. VIII Distinctus, clarus fuit. X In sortem constituit lucroque per mercaturam exposuit *c. a. r.*, Mercaturam fecit. *Prov.* كمستبضع تمر الى هجر Ut aliquis, qui dactylos mercaturae exercendae causa Hodjrum portat *(quia hic locus dactylis abundat)*.

بَضْع Pars noctis.

بِضْع *et quibusdam* بَضْع Pars noctis; Exiguus numerus a tribus ad novem *aut* ad quinque, *aut* ab uno usque ad quatuor, *aut* a quatuor usque ad novem, *aut est* septem. *Quum vero transit decem, non dicitur ut* بِضْع وعِشْرون *sec. alios tamen hoc dicitur. Grammaticus Alfarra hanc protulit sententiam, hanc vocem non componendam esse cum numeris decem, et viginti usque ad nonaginta, nec dici* بضع ومائة *nec* بضع والف. *Vocem* بضع *complecti numeros ab uno usque ad decem et ab undecim usque ad viginti. Adhibendam vero esse cum nominibus masculini generis vocem* بضعة; *cum feminini generis* بضع *ut dicatur* بضعة وعشرون رجلا *et* بضع وعشرون امرأة, *non vice versa. Vel vox* بضع *numeri certi sensum non habet, dum eundem sensum ac* قطعة *habet.*

بُضْع Dos, genitale arvum mulieris, Pactum matrimonii *et contra* Repudium; Congressus cum femina, *vel* huius membrum genitale. ملك بضعها Potitus fuit copia et concubitu eius *feminae*.

باضع *Pl.* بَضَعة Resecans (*gladius*), qui amputat partem. *Est idem in camelis ac* دَلّال *in domibus i. e.* Proxeneta, qui intercedit inter ementem et vendentem, *aut* is qui portat merces tribus easque enunciat. Salubris aqua.

بِضاع Concubitus, coitus.

بَضْعة *Pl.* بِضَع, بِضاع *et* بَضَعات Pars resecta, frustum carnis.

بِضْعة *Pl.* بِضَع *Id.*

بَضِيع *Pl.* بُضْع Sudor, Mare, Aqua salubris, Socius, Caro.

باضعة *Pl.* بَواضِع Agmen (*ovium aliorumque pecorum*), *vel* pars ovium a grege separata, Vulnus quo cutis perforatur et caro leviter tantum laeditur, ita ut sanguis quidem prodeat, sed non effluat (*conf.* دامية).

بِضاعة Pars opum quae impenditur in mercaturam, lucroque exponitur: sors. Donum quo iudex corrumpitur. Pecunia pro merce data, Merx *sec. al.* pecunia missa per aliquem in terram mercaturae ergo. *Pl.* بَضائع Mercimoniae.

بَضِيعة Qui a latere (*cameli*) ducitur camelus.

أَبْضَع Macer.

مِبْضَع *Pl.* مَباضِع Scalpellum quo secatur vena, Culter quo inciditur corium, Scalpellum phlebotomum veterinariorum, *uti* مشرط scalpellum chirurgicum *exponitur.*

بَضَكَ *F. i.* Amputavit, *unde* لا يبضك الله يده *optandi seu precandi formula* Ne amputet manum eius Deus.

باضك Secans (*gladius*), acutus.

بَضُوك *Id.*

بَضَم Magna producere coepit grana (*seges*), grandescere coeperunt *grana*.

بُضْم Anima, Spica, quo tempore e grano prodit et magna fit.

بُضان *vide* بُصان, *nam ita in Camusi editione Calc. legitur.*

بَطَّ *n. a.* بَطّ (*conf.* بت) Fidit (*ulcus*) *c. a.* (*in chirurgia praecipue usitata vox*). II *n. a.* تَبْطِيط Mercaturam exercuit in anatibus, *et i. q.* اعيا. IV Emit, vendidit (اشترى) urceum olei (*a* بطة).

بَطّ (*videtur nonnullis vox Syriaca*) *Pl.* بُطُوط *Meid. Coll. nom. unit.* بَطَّة *gen. comm.* Anas, *quibusdam et* anser, *cuius alias proprium nomen est* إوَزّ.

بَطَّة Urceus e corio confectus, in quo liquidiora circumferunt viatores; urceolus ex corio complicatilis, unde aquam bibunt.

بُطَيْط Res admiranda, Mendacium, Caput ungulae sine crure, Infortunium.

بُطائِط Crassus, magnus. *Coniungitur* حَطائِط بُطائِط

بُطَيْطَة Teredo.

مِبَطَّة Scalpellum.

بَطْبَطَة Vox anatis, *vel* immersio eius in aquam. Consilii infirmitas.

مُبَطْبِطَة Perdix (حَجَلَة), Longinqua (*terra*).

بَطُؤَ *n. a.* بُطْء, بِطاء Tardus fuit, lente processit. II *n. a.* تَبْطِئة Tardum fecit, retardavit *c. a. p.* *c.* ب *r. et c.* على *p.* *Dicitur* ما بطأ بك. III Moram traxit, cun-

etatus fuit. IV (أَبْطَأْتُ, *non dicitur* أَبْطَيْتُ) Moram traxit, cunctatus fuit *c.* ب *p. vel c.* في *r. et c.* عن *r. ut* ما ابطأ بك; Tardum et segne habuit iumentum, ita ut alia sequi non potuerit, Cunctando alicui molestiam creavit *c.* على *p.* V *et* VI Cunctatus fuit, moram traxit *c.* عن. X Tardum segnemque censuit *c. a.*

بَطْأً Unquam, *ut* لم افعله بطا يا هذا Nunquam hoc feci, o Tu!

بَطِيءٌ Tardus.

بُطْآءٌ Tarditas, cunctatio.

بُطُوءٌ *Id.*

بَطْآنَ *i. q.* بُطُوءٌ *ut* بطان ذا خُرُوجًا.

بُطْآنَ *Id.*

بُطَّاءٌ *i. q.* بُطْأً.

بَطْبَاط Polygonum.

بطح Proiecit in faciem ac pronum *c. a. p.* II Stravit glarea (*solum*) *c. a.* V Per planitiem diffusus fuit (*fluxus*), Largus fuit *fluvius*, ita exporrectus fuit (*campus*). VII Concidit in faciem seu pronus; prostratus fuit in faciem, occubuit, Amplus, largus fuit (fluvius). X *i. q.* V.

بُطَّحٌ *in his* كان كمام الصحابة بطحا Erant pilei sociorum capiti adhaerentes, non in aërem elati.

بَطْحٌ Locus depressus in quo est glarea multa per quem aqua fluit ex locis altioribus.

بَاطِحٌ In faciem prostratus. *Hamas. p.* 244. *l.* 16.

بُطَاحٌ Morbus similis pleuritidi, ex febri nasci solitus.

بَطْحَةٌ Statura hominis, Locus depressus, per quem aqua fluit, glarea abundans.

بِطْحَةٌ Locus depressior per quem aqua fluit glarea abundans. Nabathaeorum paludes inter Basram et Wasith sitae.

بُطْحَةٌ Natura, conditio *veritatis*.

بَطْحَاءُ *Pl. irreg.* بطاح Alveus largus in quo est multa glarea parva (*non ut adiectivum usurpatur*). بطحاء مكة *seu* بطاح مكة Locus depressior, glarea abundans, prope Meccam; quem tenent Arabes Koraischitae; *nempe* الداخلة interiores qui ceteris, الظواهر exterioribus, nobiliores habentur.

بَطِيحَةٌ *Pl.* بِطَاحٌ , بَطَائِحُ Locus depressus glarea abundans, per quem aqua fluit ex locis altioribus. *Inde* بطائح النبط Paludes Nabathaeorum, quae sunt inter Wasith et Basram; *propr.* Aqua restagnans, cuius extremitates duae propter eius latitudinem non cernuntur.

بُطَاحِيٌّ Morbo بُطَاح appellato laborans.

أَبْطَحُ *Pl.* (*irreg.* بطاح,) أَبَاطِحُ Alveus largus glarea parva abundans. *Dicitur* بطاح بُطَّحٌ *ut* اعوام عوّم (*non ut adiectivum usurpatur*).

مُنْبَطِحٌ Depressa et expansa *ungula*.

مَبْطُوحٌ Morbo بُطَاح appellato laborans.

بطخ Lingere.

بَاطِخٌ Lingens. باطخ الماء Stultus.

بَطِخَةٌ Crassi *cameli*, *homines*.

بِطِّيخٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Ex cucurbitis (يقطين) quae non in altum crescit, sed per terram repit, *et i. q.* خربز Cucumis melo, melo parvus longo collo, laevis, rotundus. بطيخ مستطيل Anguria, بطيخ رقى *et* بطيخ هندى Citrullus. *Sprengel. hist. rei herb. p.* 269. *Avicenna L. II. p.* 143. *Forsk. Flor. Aeg. Arab. p.* LXXV. *Sunt plures species ut* بطيخ النمس *et* بطيخ اجرب *ibid.* LXXVI.

بُطَاخِيٌّ Crassus, pinguis.

أَبْطَخَ (*derivat. a* بطيخ) Melonibus abundavit *terra vel homo*.

مَبْطَخَةٌ Melonetum, ager seu hortus melonibus consitus.

مُبْطِخَةٌ *Id.*

بطر *F. o. n. a.* بَطْرٌ Fidit, diffidit (rem) *apostema c. a.* (*vid.* بيطر). b) بَطِرَ *F. a. n. a.* بَطَرٌ 1) Hilaritate valde exsultavit: eius modum excessit; 2) Petulantem et insolentem se gessit: non gratum nec pium erga Deum, ut beneficiorum eius memorem decebat. *Dicitur* بَطِرْتَ عَيْشَكَ *ut* رَشِدْتَ أَمْرَكَ; 3) Attonitus evasit, seu mente perculsus fuit; 4) Detestatus fuit rem, quum hoc fieri

non oporteret. IV Obtusum fecit, fatigavit, Petulantem, insolentem ingratumque effecit *c. a.*; أَبْطَرَهُ ذَرْعَهُ Ei imposuit plus quam portare potuit, a victu eum separavit, afflixit eius corpus.

ذَهَبَ دَمُهُ بِطْرًا Sanguis eius impune et sine talione effusus fuit.

بَطَرٌ Incuria, socordia, Alacritas, laetitia modum excedens. بطر الحق Quod aliquis superbum se gerit et veritatem vel ius non admittit. بَطَرًا Petulanter.

بَطِرٌ Hilaritate effusus, insolens, Socors.

بَيْطَرَ *n. a.* بَيْطَرَةٌ (*fort. a* بطر *Fidit*) Artem veterinariam exercuit; iumentis medicinam fecit; fidit et pertudit venam vel apostema.

بَيْطَارٌ *Pl.* بَيَاطِرَةٌ Veterinarius, *cui voci Arabicae consonat*, mulomedicus (*unde Hispanicum Albaitar*).

بَيْطَرٌ *Id.*, *et* Sartor.

بَطِيرٌ Fissus, Artem veterinariam exercens.

بَيْطَارٌ *i. q.* بَيْطَرٌ.

بَيْطَرَةٌ Ars veterinaria.

مُبَيْطِرٌ Veterinarius.

بِطْرِيرٌ *Fem.* ة Clamosus, tumultum edens, perseverans in errore.

بِطْرِيقٌ (*et cum* ذ) *Pl.* بَطَارِقُ, بَطَارِقَةٌ *et* بَطَارِيقُ Christianorum seu exercitus Christiani dux; patricius, *unde illa vox Arabica desumpta fuit. Auctor Kamusi dicit*, eum decem millibus hominum imperare. Huic in dignitate proximum esse الطُّرْخَان, cui quinque millia hominum pareant, tum sequi القومس, qui dux ducentorum sit.

تَبَطْرَقَ Stupidus, attonitus, insolens fuit.

بِطْرَكٌ *et* بَطْرَكٌ *i. q.* بِطْرِيقٌ *vel* Magorum dominus.

بَطْرَكَ Patriarchae munere functus fuit.

بَطْرِيكٌ *Pl.* بَطَارِيكُ *et* بَطَارِكَةٌ Patriarcha, *unde et illa vox petita.*

بَطْرَاكَةٌ Patriarchatus.

بَطْرِيكِيَّةٌ *Id.*

بَطْسَةٌ (*in nonn. et* بَطْشَةٌ) *Pl.* بَطَسٌ Navis bellica *et quoque* oneraria. *Saepius in vita Saladini ut p.* 155.

بَطَشَ *F. i. o. n. a.* بَطْشٌ 1) Vi et invitum prehendit *aliquem vel* cum vehementia rem quamque cepit *c.* ب; *atque* ita impetum fecit irruitque; 2) Rediit ad se *a febri*, at debilitatus et quasi victus *c.* من. III *n. a.* مباطشة Vi et invitum prehendit; Tractavit rem; *et* Quum aliquis contra alterum manum extendit, ut eum vehementer prehendat; Conseruit manus, conflixit *c. a. p.* IV Vi et invitum prehendit *c. a.* V Progressi sunt cum oneribus vix se movere valentes *cameli.*

بَطْشٌ Vis, violentia.

بَاطِشٌ *nempe* أَبْطَشُ البَاطِشِين Vir quadraginta annorum.

بَطْشَةٌ Potentia, vis qua quis alium subiicit sibi, بطشة كبرى Aerumna praelii Bedrensis; *sec. al.* extremi iudicii. (*Vid. quoque* بطسة).

بَطِيشٌ Vi et potentia pollens, eaque vehemens.

بَطَّاشٌ Fortis.

أَبْطَعُ Qui interiora labia albicantia habet, *nempe inter Aethiopes*; Cui dentes, inprimis inferiores, defluxerunt.

بَطِغَ *i. q.* بَدِغَ 1) Contaminatus fuit (*crimine vitiisque*); insimulatus fuit; 2) بطغ بالارض Natibus terrae impositis prorepsit, et ita semet fricando inquinavit.

بِطَاقَةٌ Oculi pupilla, *et Aegyptiorum idiomate* Particula lintei vel chartae panno affixa, cui nota pretii est inscripta, *Graec.* πιττάκιον *Pl.* بَطَايِقُ Epistolium, quod columba alae alligatum perfert.

بَطَلَ 1) *F. o. n. a.* بُطْلٌ, بُطُولٌ, بُطْلَانٌ Vanus, nihil, frustra et incassum fuit vel evasit; ذهب دمه بطلا Periit sanguis eius sine vindicta aut talione; 2) *n. a.* بَطَالَةٌ Iocatus fuit *in narrando c.* في, Otiosus vel sine opere fuit (*mercenarius*), cessavit. b) بَطُلَ *n. a.* بُطُولٌ, بطالة, بُطُولَةٌ Strenuus, fortis fuit. II Irritum, frustraneum fecit, abolevit. IV *Id.*, Iocatus fuit *in narrando c.* في, Contra dixit, Enervavit *c. a. p.*, Abrogavit *legem*, *tributum c. a. r.*, Falsum protulit. V Plures inter se tractarunt mendacium, nefas *c.* بين *p.*, Strenuus fuit.

بَطْلٌ Vanum, Mendacium.

بَطَلٌ *Fem.* بَطَلَةٌ *Pl.* أَبْطَالٌ Ioco deditus, Vir strenuus, animosus: heros. (*Sed maiorem gradum fortitudinis quam indicat* شجاع *et is esse dicitur, qui terga suorum fugientium defendit. Abulf. Ann. T. I. p.* 130.)

بَاطِلٌ *Pl.* بُطْلٌ Vanus, irritus, frustraneus, Iocus, Mendacium, Nefas; *contr. τῷ* حق Quod iniquum vel falsum est, Nomen Diaboli, *Poët.* Ludus. ذو باطل Ioco pollens.

بَطَلَةٌ Magi, incantatores, qui vanis rebus operam navant, *Videtur Pl. vocis* بَاطِلٌ.

بَطَّالٌ *Pl.* بَطَّالُونَ Valde otiosus et iners, Multum ioco deditus, Vana tractans, Strenuus.

بُطْلَاتٌ Nugae.

أُبْطُولَةٌ *i. q.* بَاطِلٌ.

أُبْطُولَةٌ *Id.*

أَبَاطِيلُ *Pl. irr. a Sing. praec.* بَاطِلٌ, *tanquam ab* ابطيل Res vanae et inanes.

مُبْطِلٌ Vana, falsa *res.*

مُبْطِلٌ Vana tractans.

بطم *et c.* ة Terebinthus arbor, vel eius fructus, qui حبة خضراء appellatur; Ulceris genus, quod in tibia oriri solet.

بُطُمٌ *Id.*

بِطْمَاجٌ Fructus arboris مُغَاث admodum pulcher.

بَطَنَ *F. o.* 1) Interiorem partem et medium ingressus fuit *locum c. a.*, *et inde* penetravit *negotium*, intime perspectum habuit *c. a. r.*, cognovit interiores (*rei*) partes, *nuntium c. a. r.*; 2) *n. a.* بَطْنٌ (*a* بَطْن *deriv.*) Ventrem seu in ventre percussit *aliquem c. a. p. et rarius c.* ل *p.*; 3) *n. a.* بُطُون Latuit; 4) *n. a.* بُطُون Intimus et familiaris fuit *alicui c.* ب *p.*; 5) *n. a.* بِطْنَة Deditus fuit ventri, Distentus fuit venter prae cibi copia; 6) بُطِنَ Doluit venter. b) بَطِنَ *n. a.* بَطَنٌ, بَطَنَة 1) Distentus fuit *venter*; 2) Ex intimis *alicuius* fuit *c.* من *p.* c) بَطُنَ Magnus ventre fuit. II *n. a.* تبطين In ventre percussit *aliquem c. a. p.*, Adstrinxit cingulo sellae sub ventre *iumentum c. a. p.*, Subductitio panno munivit vel ornavit *vestem c. a.*, تبطين اللحية Quod pili sub mento et palato non auferuntur. IV Texit, occultavit, Adstrinxit sub ventre *iumenti* cingulum *c. a. p.* Subductitio panno munivit *vestem c. a. r.*, In interiore parte posuit (*gladium*) *c. d. a.* Intimum et familiarem constituit, delegit *aliquem c. a. p.* V In ventrem condidit (*et de helluone*), Ventri suo subiecit rem, *ut feminam* congressus causa *c. a.*, Medium rei subivit ac penetravit, Per medium *hortum* exspatiatus fuit *c. a.*, Interior et internus exstitit, Induit vestes interiores. VI (*a* بطين) Distans fuit. VIII Ventre enixa fuit *camela ut* ابتطنت الناقة عشرة ابطن. X Sub se vel sub ventre posuit *rem*, suppositamque tenuit *c. a.*, Absconditum occultumque habuit, Interiorem *rei partem et* Institutum alicuius cognovit *in re c. a. r.*

بَطْنٌ *Pl.* أَبْطُنٌ, بُطْنَانٌ, بُطُونٌ *et ut videtur* بِطَانٌ *Masc. apud quosd. Fem.* Venter. ذو بطن Excrementum alvi, اخذه بطنه Necesse habuit ut cacaret, اخذت بطنه Cacavit, صاحب عصافير بطنه Famelicus est, يلدن بطنا Una vice pariunt, القت ذا بطنها Peperit *mulier*, ova excrevit *gallina*, بطون الثرى Sepulchra. البطن Nomen stellae. *Ideler Untersuchung über die Sternamen p.* 274. بطن الحوت Nomen stellae *ibid. p.* 124 *sq. et* 289. Medium et intimum alicuius rei; *pecul.* interior pars urbis Meccanae; *Plur.* أَبْطُنٌ, بُطُونٌ Affines, tribus parva, seu maioris stirpis, in quas divisi Arabes, ramus, *vel* minor quam qui قبيلة appellatur, et maior quam عمارة est (*conf.* فَخِذٌ); *Pl.* بُطْنَانٌ Longissimum pennae (*conf.* ظهر), latus et penna longissima alae volucris, penna remex.

بَطَنٌ Distentio ventris, morbus ventris.

بَطِنٌ Amplus ventre, Vorax, Protervus, Dives; Humilis et depressa *terra.*

بَاطِنٌ *Pl.* بَوَاطِنُ Internus: abditus, latens; Interius latus seu interior pars (*rei*), Intima atque occulta noscens (*Deus*); Interior libri sensus mysticus, allegoricus (*contrar. est* ظاهر), *Pl.* أَبْطِنَةٌ, بُطْنَانٌ Aequabilis et depressior pars *terrae*, *Pl.* بُطْنَانٌ Locus, quo aqua fluit in terra dura. باطنا Clam.

بِطَانٌ *Pl.* بُطُنٌ, أَبْطِنَةٌ Cingulum sellae camelinae, quo venter iumenti subcingitur (*ut in dorso sella, clitellae firmentur*), عريض البطان Abundans opibus, Liberali pollens animo, التقت حلقتا البطان للامر Bene firmatum est negotium, ac certo illi cautum *quasi iunctis cinguli annulis*, *Pl.* بَطَائِنُ Navis parva. Capra mala (عَنْزٌ سَوْءٌ).

ذو بَطْنَة Quod in ventre est *pec.* sumtum alimentum.

بِطْنَةٌ Impletio ventris, Hilaritas, petulantia. *Prov.* البطنة تأفن الفطنة Impletio ventris diminuit mentem.

بَطْنَةٌ Via regia.

بَطَنَةٌ Morbus natus ex nimium impleto ventre.

بَطْنِيٌّ Ventrosus: ventre crassus, Longius remotus, Species quaedam piscis, cuius felle atramentum paratur, cuius scriptura noctu legitur.

بُطَيْنٌ *Demin.* Mansio lunae secunda, signata tribus stellis exiguis in ventre Arietis, *unde illud petitum nomen. Ideler Unters. üb. die Sternnamen. p.* 133. 287.

بَاطِنَةً Secreto.

بِطَانَةٌ *Pl.* بَطَائِنُ Interior pannus (*vestis*); Arcanum, Medium civitatis, regionis; *metaph.* Amicus intimus et sincerus; Mos perpetuus; Voracitas.

أَبْطَنُ Vena in interiore parte tibiae equinae. *Dual.* أَبْطَنَانِ.

مُبْطِنٌ Ventrem cibo implens.

مِبْطَانٌ Vorax, ventrem cibo implens et distentum habens.

مُبَاطِنٌ Intimus, clam alicui addictus.

مُبَطَّنٌ *F.* ة Cuius dorsum et venter albi sunt *equus*, Ventrem collapsum habens, Medio corpore gracilis.

مبطنة Cingulum.

مَبْطُونٌ E ventre laborans.

بَطِيَ *pro* بَطُؤَ Tardus (*licent. poet.*).

بَاطِيَةٌ (*vox Pers.* بادیه) Vas figulinum, etiam aliud, ampliore ventre, *sec. nonn.* supra amplum infra angustum, in quo vinum conditur; vas vinaria, patera. الباطية Nomen sideris. *Ideler Sternnamen. p.* 271.

أَبْطَا *pro* أَبْطَأَ.

بَظَّ 1) Movendo composuit instrumenti musici fides ad pulsandum; 2) Summa ope nixus fuit, singulare quid adhibuit praestititque. IV Pinguis evasit.

بَظٌّ ُظٌّ Crassus.

بَظِيظٌ Pinguis, mollis.

بَظَرَ *n. a.* بَظْرٌ Carunculae aut simile quid habuit (*femina*) intra pudendorum labia, in medio superioris labii (*vir*) II *n. a.* تَبْظِيرٌ (*de femina*) Circumcidit (*puellam*) eiusmodi excrescentia laborantem: (*de viro*) هو يمصّ وبيظّره Dixit *illi*, suge eam partem: *quod probrosum c. a. p.*

بَظْرٌ *Pl.* بُظُورٌ Res oblongior carunculae similis excrescens in pudendis feminae, Clitoris.

بَظْرًا *i. q.* هَدَرًا Impune, sine talione (*vide* بصر).

بُظْرٌ Caruncula inter duo vulvae labia; Annulus signatorius. ابن البظر Ignominiae nomen, امصّ الله بظر امّه Sugendam det ei Deus carunculam matris (*opprobrii causa dicitur*).

بُنْظُرٌ Clitoris. *Inde opprobrii causa dicitur ancillae* يا بنظر.

بُظْرَةٌ Paucitas pilorum sub axilla; Annulus digiti, pala seu gemma carens.

بُظْرَةٌ Superioris labii caruncula aut protuberantia.

بَيْظَرٌ Clitoris. *Dicitur* يا بيظر *quo opprobrio afficitur ancilla.*

بُظْرَاءُ Productiore vulvae caruncula laborans *femina*, Procera *serva.*

بَظَارَةٌ *i. q.* بذارة.

بِظَارَةٌ Popysmus, sonus qualem ore osculantes edunt.

بُظَارَةٌ Superioris labii caruncula vel protuberantia, Id quod adnascitur lateri vulvae ovinae, Id quod circumcisor relinquit in circumcidendo.

أَبْظَرُ Incircumcisus, In medio superioris labii caruncula foetente laborans *vir.*

مُبَظِّرَةٌ Mulier quae circumcidit, seu quod excrescit in vulva resecat.

بَظْرِيرَةٌ Strepitum multum edens (صَخَّابَةٌ).

بَظْرَمٌ Annulus signatorius.

تَبَظْرَمَ Annulum porrecto digito stultius ostentavit hominibus, dum verba faceret.

بِظْمَاجٌ Tela cuius una ora vel medium obscuriore colore (مُخْمَل) et duae eius orae distincto colore notatae (منيّر).

بَظَا F. o. n. a. بَظْوٌ Densa, compacta atque accumulata fuit (*caro*). b) بَظِيَ Carnosa fuit *ita*, خَظِيَتْ المراة وَبَظِيَتْ Carnosa fuit mulier.

بَظًا Carnes accumulatae. *Dicitur* لحمه خظا بظا.

بَعَّ F. i. n. a. بَعٌّ *et* بَعَاعٌ 1) Importune institit; 2) Constitit ac velut defixa fuit (*nubes*) uno loco, continuo pluit.

بَعٌّ Effusio lata ac multa.

بَعَاعٌ Supellex, *comprehendens etiam* strata ac vestes; *pecul.* quam secum adducit viator vel sponsa in domum mariti, *et* quae excidit e manibus populantium; Pluvia et aquae copia, quam continet nubes, القى عليه بعاعه *i. e.* نفسه Conieeit semet in illum, القى السحاب بعاعه Effudit nubes quicquid in se habuit.

بُعَّةٌ Pullus cameli quivis, natus inter primum et ultimum.

بَعْبَعٌ Bombus aquae fluentis e lagena, Initium iuventutis.

بَعْبَعَةٌ Properantia sermonis; Fuga e praelio et impetu hostis.

بَعَابِعَةٌ Pauperes, inopes.

بعبوى Lignum e quo in Aegypto carbones conficiuntur. *Forsk. Flor. Aegypt. Arab. p.* LVI.

مَبْعُوثٌ *i. q.* مَبْعُوثٌ.

بعيثران Achillaea falcata et قيسون appellata. *Forsk. Flor. Aegypt. Arab. p.* LXXIV, *ibid. p.* CXIX Artemisia pontica بعيثران *appellatur.*

بَعَثَ F. a. n. a. بَعْثَةٌ 1) Misit *c. a. r. vel c.* ب *r. et a. p. et* الى *l.*, فَبَعَثَنَا باربعين مهار Quadraginta nobis equuleos misit; 2) Ad motum impetuosiorem adegit (*camelam*) *c. a. p.*; 3) *n. a.* بَعْثٌ Excitavit *e somno c. a. p. et* من *r.*, excitavit *ad aliquid c.* على *r.*, resuscitavit (mortuum); 4) Per vestigia secutus fuit *c. a.*; 5) Manifestum conspicuumque effecit. b) بَعِثَ Vigilavit: excitatus et pervigil fuit. V Fluxit *ab aliquo carmen c.* من. VII *Id.*, *et* Excitatus ac missus fuit, Cito incessit *in itinere c.* في. VIII Misit *c. a. p.*

بَعْثٌ *Pl.* بُعُوثٌ Exercitus, turba hominum (*quae aliquo mittitur*). *Dicitur* أُجْرِيَ البعث *et* ضُرِبَ البعث على الجُنْد Missus est exercitus contra hostem. Resurrectio: يوم البعث Dies resurrectionis.

بَعَثٌ Exercitus.

بَعِثٌ Vigilans.

يوم بُعَاث Dies pugnae inter Aus (اوس) et Chesredi (خزرج).

بِعْثَةٌ Missio et *sp.* prophetica.

بَوَاعِثُ *Pl.* Illecebrae.

بَاعُوثٌ Festum Christianorum, Pascha appellatum.

مَبْعَثٌ Missio *tum* Muhammedis.

بَعْثَرَ (*vid.* بَحْثَرَ *et* بغثر) 1) Dispersit *supellectilem*, partemque parti accumulavit *c. a. r.*; 2) Subvertit diruitque, inferiorem eius partem fecit superiorem; 3) Foras eduxit produxitve, et nudavit seu retexit (*rem*) *c. a.*; 4) Scrutatus fuit *c. a. r.*

بَعْثَرَةٌ Turbatio animae; Color *et* Sordes.

بُعْثُطٌ Umbilicus (*i. e. medius locus*) vallis vel campi; Nates, podex (*vel cum genitalibus*), *et* هو ابن بعثطها Gnarus et peritus est eius rei.

بُعْثُطٌ *Id.*

بُعْثُوطٌ *Id.*

بَعْثَقَ *n. a.* بَعْثَقَةٌ Effluxit seu effusa fuit (*aqua ex piscina vel seria*) per ruptam eius partem. II Erupit *aqua* ex parte fracta *piscinae.*

بَعَجَ F. a. n. a. بَعْجٌ 1) Fidit diffiditque *cultro ventrem*, *unde* 2) *metaphorica loquendi formula:* بعج بطنه لك Summo studio te exhortatus fuit; 3) Afflixit et sauciavit

(*cu. amor*). II *n. a.* تَبْعِيج *et* تبعيج *Id.*, Vehementius contigit et percussit, *quasi* fidit, *pluvia terram c. a.* V Diffissus, diductus dispersusque fuit: *uti post pluviam nubes.* VI Remotus fuit. VII Fissus fuit, dispersa fuit (*nubes*) *ob pluviam decidentem.* X Remotus fuit, Rem habuit, censuit remotam *c. a. r.*

بَعِج Languide incedens, ac si fissus esset venter.

بَعِيج Fissus ventrem, venter fissus; Ventrem findens *sagitta*, Multum hortans, Quae multum suscipit prolem (*femina*), Multum fluens.

بَاجَّة Pars vallis amplo patens spatio.

مُنْبَعِج Haereticus, anathemate percussus.

مَبْعُوج Fissus.

بعد 1) *n. a.* بُعْد Distitit, longius abfuit, Periit, mortuus fuit, بعدت Apage, in malam rem! بَعْدًا لَكَ Pereas! *De mortuo mulieres plangentes dicunt* لا تَبعد Ne pereas! b) بَعُدَ *n. a.* بُعْد Distitit, longius abfuit, بعدت عليهم الشقة Longa ipsis visa fuit via; Mortuus fuit. II Fecit ut longius abesset, removit *c. a.* III *n. a.* مُبَاعَدَة, بِعَاد Fecit ut longius abesset, *et* Recessit *c.* من *p.*, Longius abfuit. IV Remotus fuit, Removit, ابعده الله Maledicat ei Deus, *i. e.* removeat ab omni bono, ما أَبْعَدَكَ Quam remotus tu es! VI Longius ab invicem abfuerunt, Recessit *ab aliquo c.* من *p.*, Longius provectus fuit *c.* في *r.* X Procul esse reputavit; longe abesse voluit: recessit.

بَعْدُ Post, postea, amplius, بَعْدًا Postea. بَعْدَكُم Absentibus vobis. بعد ذلك Praeterea. بَعْدَه (*idiom. vulgari*) Adhuc. بعد اليوم Posthac. بعد ما Posteaquam. من بَعْد Postea, praeter. من بعد أن Posteaquam. أَمَّا بَعْدُ *i. e.* بعد دعاى لك Post felicem comprecationem. *Ita fere post praefationem, epistolam aut dissertationem ordiri solent.* بَعْدَكُمَا *i. q.* جيئت بَعْدَيكُمَا.

بُعْد Longinquitas, distantia, Absentia; Mors; Maledictio; بُعْد بَاعِد Longinquitas magna. *Intens.* بُعْدًا لَهُ Male sit ei, procul hinc! لذو بَعْد Profecto consilio et prudentia praeditus.

بَعَد Vilis, Distans, Interitus.

بَعَد Periens, Longinquus, remotus, *et ut singul. et ut plur. ut* ما انت منا ببعد *et* ما انتم منا ببعد.

انه لَغَيرُ بَعَدٍ In eo nil est boni, ما عنده بَعَد Apud eum nil boni, nil utilitatis est.

بَاعِد *Pl.* بُعُد Longe remotus, distans; Periens, Vilis, despectus.

بِعَاد *i. q.* بَعِيد.

بُعْدَة *Pl.* بُعَد Distantia, eaque loci sive cognationis, ذو بعدة Prudentia praeditus.

بَعِيد *Pl.* بُعُد, بُعَدَاء *et* بُعْدَان Distans: dissitus, Longinquus et alienior ab alicuius cognatione vel affinitate, تَنَحَّ غَيْرَ بَعِيدٍ وَغَيْرَ بَاعِدٍ وَغَيْرَ بَعَدٍ *i. e.* Sis propinquus *et ut sing. et ut plur.* ما انت منّا ببعيد *et* ما انتم منّا ببعيد.

بُعَيد Non multum longinquus. بُعَيْدَ زمان Aliquanto post tempore, رايته بعيدات بين *vel* بعيداته Post parvam absentiam eum vidi. Subinde, per intervalla.

أَبْعَد *Comparativus*: Periens, Sceleratus; غير ابعد Vir nullius frugis, ما عنده ابعد Nil boni apud eum est. *Pl.* اباعد Peregrini, non cognati. كب الله الابعد لفيه *i. e.* In faciem proiiciat.

حَرْفُ التَّبْعِيد Littera longinquitatis. *Ita appellatur* littera ل, quae in pronomine ذاك ut fiat ذالك etc. inseritur inter ceteras, *quia haec forma in re longinquiore adhibetur.*

مُبْعَد Qui procul a suis profectus est.

بَعْذَرَ *n. a.* بَعْذَرَة 1) Movit *c. a.*, quassit; 2) Horrore affecit (*aliquem*) *c. a. p.*

بعر *F. a. n. a.* بَعْر Stercus excrevit (*camelus vel ovis*). b) بَعِرَ (*a* بعير) Camelus factus est. II *n. a.* تَبْعِير Mundavit *viscera c. a.* III Stercore inquinavit *aliquem ovis vel camelus.* IV Mundavit *viscera c. a.*

بَعْر *et* بَعَر *Coll. nom. unit.* بَعْرَة *Pl.* أَبْعَار Stercus cameli vel ovis orbiculare, et quadrupedis omnis, ungulam ha-

bentis, sive solidam sive fissam. بعر Summa paupertas, Ovis vel hoedus qui ad foveam leoni capiendo paratam adligantur.

بعار *Nomen* Quod mulgentem stercore inquinat *ovis*.

بعار *i. q.* تبن Lotus *sc.* fructus arboris سدر.

بعرة Ira in Deo.

بعرة *i. q.* كمرة.

بعير *Comm. gen. Pl.* أباعير et أبعرة, أباعر, بعران Camelus (generis haud ratio habetur ut انسان de homine *Demirius*; sed nonnisi de adulto quinquenni in usu est *conf.* جمل, ناقة); Camela; *tum in genere* Onerarium iumentum *et* Asinus (*at non vulgari usu*). (*Has duas significationes Ibn-Chaluja attulit.*)

بعير *rarius Id.*

مبعر Locus stercoris, stabulum quadrupedis cuiuscunque.

مبعار Ovis stercus eiiciens in mulgentem.

تبعرص Movit se, tremuit *membrum amputatum.*

تبعرص *i. q.* تبرعص Agitatio, commotio; membri secti tremor.

بعزة Excitare, suscitare, Vastare, subvertere, Dispergere. *Sed hoc a Golio ex Mar. adductum vitium esse videtur; non est in Kamuso.*

بعزق (*vid.* زعبق) Disgregavit, dispersit.

بعزقة *i. q.* زعبقة Disgregatio, dispersio, *hominum vel rerum.*

بعوس *Pl.* بعاس et بعابس *explicatur in Kamuso per* ناقة شايلة منهوكة Camela lactis expers et extenuata.

بعص Macies corporis. Agitatio, commotio.

تبعص Commota et agitata fuit *res*; 2) *Speciatim de angue dicitur, quum calcatus* Se contorquendo movit.

بعصوص et بعصوص Gracilis tenuisque, Coxa, ilion.

بعصوصة et بعصوصة Insecti genus album et resplendens.

تبعصص Commota et agitata fuit *res, spec.* de angue se contorquendo movente dicitur.

بعض (*a* بعوضة) Noxam molestiamque passus fuit a culicibus.
II *n. a.* تبعيض Partitus fuit, divisit in partes *c. a.* IV Abundavit culicibus *in sua regione.* V Divisus fuit in partes.

بعض *Pl.* أبعاض Pars (*rei*); quidam: *omnis gen. et num. sed substantive sumitur, et c. c. g. sic* بعض الليالي Quadam nocte, يوما او بعض يوم Die quodam vel diei cuiusdam parte, *et* بعض لبعض alii aliis: invicem. لبعض الاحد (*idiom. vulg.*) Alicui.

ارض بعضة Terra culicibus abundans, Culicibus abundans *not.*

بعوض *Coll. nom. unit. c.* ة *i. q.* بق (*sed Demirius diversam speciem eam esse affirmat*) Duae sunt species: una, quae animalibus قرد appellatis sed tenuioribus gaudens pedibus et corpore humidiore similis, in Iraca et Syria جرجس (cimex), in Aegypto vero بق appellata; altera in Iraca بق, in Aegypto ناموس appellata (culex). *Hinc Adagium* مخ بعوضة Medulla culicis, كلفني مخ البعوض Imperavit mihi rem, quae fieri nequit, *et* جناح بعوضة Ala culicis *i. e.* res parvi pretii, floccus.

بعوضة Animalculum (*diversum a praecedente sec. nonnullos*) *nisi potius* بعضوضة.

تبعيض *Hac voce praepositio* من *in grammatica appellatur, si illa rem non ad omnes, sed ad quosdam pertinere indicat:* من الناس من لا يؤمن بالله Sunt quidam ex hominibus, qui in Deum non credunt. *In his enim voce* من *homines in duas partes dividuntur in illos scilicet qui credunt et in illos qui non credunt.*

مبعوضة Culicibus abundans.

بعضوضة Insectum scarabaeo simile.

تبعضض Cepit unus alterum.

بعط Mactavit *c. a.* IV *i. q.* أبعد Removit, longinquius abivit; *pecul.* pastum iumentum, Aversatus fuit, fugit *rem c.* من *r.* - *Hamas. p.* 473.

بعط Turpitudo facti et dicti.

ابعاط *n. a. Conj. IV et* Summa inscitia, turpitudo summa, dictum haud conveniens, Imparitas virium, *pro* ابعاد Recessio, remotio, Celeritas in incessu, fuga.

بعق 1) *n. a.* بُعاق Vehementius compluit (*terram nubes*); 2) *n. a.* بَعْق Iugulavit *c. a.* (*camelum*, *quasi sanguinem effundens*); 3) Manifestavit, detexit *c.* عن *r.*; 4) Fodit (*puteum*) *c. a.* II *n. a.* تَبْعِيق Fidit, diffidit *c. a.*, Iugulavit (*camelum*), et eius sanguinem profudit. V Iugulatus fuit; (*conf.* تبعج) Vehementi pluvia sese effudit (*nubes*), Profusus fuit, praeceps fuit (*in sermone*). VII (*conf.* انبعج) Pluviam profudit (*nubes*), quasi diffissa; *metaph.* Profusus ac diffusus et praeceps fuit (*in sermone*) *c.* في *r.*; Obruit inopinantem (*aliquid*) *c. a. p.* VIII Profusus, praeceps fuit (*in sermone*).

بَاعِق Torrens, Magna moles aquae vel fluctuum, Nubes imbrem effundens, Imber, Ingens fluxus, Vehemens sonus, fragor.

بُعاق *Id.*

بُعَّق Vehementia soni, In imbrem subito se effundens *nubes*, *pluvia*, Torrens, Magna moles aquae vel fluctuum.

بُعْقُط Brevis corpore, pumilio.

بُعْقُوتة Globulus fimi volutando effectus scarabaeo.

بُعْقُوط Brevis corpore, pumilio.

بعك Percussit petivitve eius extremitates (*gladio*) *c. a. p. et* ب.

بَعَك Durities, asperitas, spasmus in corpore.

بَاعِك Stultus, stolidus, vecors.

بعكر Amputavit *gladio c. a. r. et* ب *instr.*

بُعْكُوك Vestigia *hominum* in loco, ubi consedere, vel proprietas eorum vel copia eorum (*et ita de camelis*).

بَعْكُوكاء Malum, infortunium, Clamores, tumultus.

بَعْكُوكة Vestigia *hominum* reliqua in loco, ubi consedere, vel eorum proprietas et copia (*et ita de camelis*).

بُعْكُوكة Calor, Locus, ubi homines conveniunt, Vestigia *hominum* in loco, ubi consedere, vel proprietas eorum vel copia (*et ita de camelis*), Medium rei, Multitudo pecorum et eorum pulvis et coarctatio. بعكوكة الصيف والشتاء Coniunctio et concursus caloris et frigoris.

رَمْلة بَعَكْنَة Arena eunti admodum molesta.

بَعَل *F. a.* 1) *n. a.* بُعُولة (*Kam.*, *sec. al. est* بَعْل *n. a.*) (*a* بَعْل) (بعالة, بعولة) Maritus vel uxor evasit; coniugium inivit; 2) Noluit *c.* على; 3) b) بَعِل Mente turbatus et attonitus fuit, nesciens, quid faceret *c.* ب *r.*; 4) Timuit, Fastidivit. III *n. a.* بِعَال *et* مُبَاعَلة Consedit *cum aliquo c. a. p.*, Collusit, iocatus fuit (*cum coniuge*) *c. a.*, Bene concordavit coniux cum coniuge; et blanditiis excepit, *pecul. femina maritum*, Nupsit viro, Concubuit *cum aliqua.* بنو فلان لا يباعلون Quod ad quosdam attinet neque alii se cum iis matrimonio coniungunt, neque ipsi cum aliis, sed inter se matrimonia ineunt. V Obedivit marito suo (*mulier*), vel se compsit illi, Nupsit *alicui.* VI Iocatus fuit cum uxoribus *maritus.* VIII *i. q.* V. X Maritus vel uxor evasit; Sibi suffecit (*palma*), sua radice vigens, Locus elatior fuit ut pluvia irrigetur, *vide* بعل *seq.*

بَعْل *Pl.* بِعَال, بُعُول *et* بُعُولة *Fem.* بَعْل *et* بَعْلة Maritus et Uxor (*ut* زوج). *Est etiam* بعل *Arabiae felicis idiomate* Dominus, herus, possessor, *ut* من بعل هذه الناقة Quis est dominus huius camelae? *item* Arbor, Arvum, Palma irrigua, radice sua per se vigens, citra externam rigationem: nempe quae arte fit (*tantum secundum quosdam*); *etiam quae a pluvia* (*secundum alios*); Omne id quod datur propter palmarum rigationem, Palma mas, Onus, Res gravis, Terra elatior a pluvia semel anni spatio irrigata opposita iis regionibus, quae arte tantum irrigantur. Nomen idoli.

بَعِل *F.* ة Perturbatus animo in re, باعلة Non bene induens vestes *femina.*

بِعَال Coitus.

بعيم Idolum, Effigies picta, Statua lignea, *et* Qui carmina dicere seu componere nescit.

بعنس Vilis abiectusque evasit famulatu aliave re (*vir*).

بَعْنَس Ancilla fatua.

بَعَنْقَاة *i. q.* عَبَنْقَاة Unguibus acutis praedita (*avis*)

بَعَا *F. a. i. o.* 1) Mutuo petiit aut mutuatus fuit (*canem*) ad venatum, *vel equum* ad certamen currendi; 2) Crimen commisit, perfidia usus fuit; 3) Alea vicit; 4) *n. a*

بعو Vi adegit et assecutus fuit *aliquem c. a. p.*; 5) Maligno oculo petivit (*eum*), et percussit *c. a. p. et* ب *r.*; concitavit (*in eum mali quid*) *c. a. r. et* على *p.* IV ابعاه فرسا *i. q.* احباه. X Mutuo petiit aut mutuatus fuit (*canem*) ad venatum, (*vel equum*) ad certamen currendi.

بَعْوٌ Crimen.

بغ Efferbuit et commotus fuit (*sanguis*).

بغ *Fem.* بغة Parvus camelus.

بغبور Lapis in quo idolo victima mactatur, ara.

بغبور *Id.*

بغبغ Puteus cuius aqua haurienti propinqua.

بَغْبَغَة Certus modus camelini barritus; rhonchus in somno; Conculcatio; *item ut Infin.* Festinare, vociferari, cantare. *Gol. ex Mar.*

بغيبغ *Demin. a* بغبغ Parvus puteus haud profundus, Caper dorcadum pinguis. عَدَا طَلْقًا بغيبغا Non multum processit currendo.

بغيبغ Caper dorcadum pinguis, Expetens, Iniustus, tyrannus.

مبغبغ Propinquum (*iter nocturnum*).

مُبَغْبِغ Propinquum (*iter nocturnum*), Promptus celerque in perficiendo opere, Perverse agens, Perturbans.

بغت *F. a.* De improviso accidit vel supervenit *c. a. p.* III *n. a.* مُبَاغَتَة Inopinantem adortus fuit et oppressit.

بَغْت Res inopinata et derepente incidens.

بَغْتَة *et* بَغَتَة *Id.* لست آمن بغتات العدو Timendi mihi sunt hostis impetus inopinati. بَغْتَةً Subito.

بغوث (*Vox peregr.*, *vid.* باعوث) Festum Christianorum, Pascha.

بغث Nigris maculis notatum fuit album *pecus.* IV أَبْغَثَ Devenit in molliores arenas vel molliorem terram, Prodige expensas fecit.

بُغَاث *et* بَغَاث *Coll. et Sing. Pl.* بِغْثَان Avis cinericei coloris lento volatu paulo minor quam avis رخمة, Milvus, *tum* Aves viliores. *Inde proverb.* ان البغاث بارضنا يستنسر Milvus in regione nostra pro vulture habetur *i. e.* Is qui se tutelae nostrae commisit, magni a nobis habetur.

بغاثة *masc. et fem. Pl.* بَغَاث *i. q.* بغاث.

بَغْثَة Pluvia tenuis lenisque *infra* شاجذة.

بُغْثَة (*nomen*) Variegatum esse colore nigro et albo.

بَغِيث Triticum, triticum quod hordeo adulteratur.

بَغْثَاء Nigris albisque maculis variegatum (*pecus*); *inde* Diversorum hominum miscella, plebs, volgus, eiusque turba.

بُغَيْثَاء Locus manticae in iumento.

أَبْغَث *c. artic.* Leo, Avis quaedam, pulverulenta quasi, inclinans in fuscum; Locus arenosus.

بغثر 1) *i. q.* بَعْثَر Commovit, concitavit; 2) Disgregavit; dispersit, subvertit; 3) Produxit foras, retexit; 4) Quaesivit, scrutatus fuit; 5) Petulanter se gessit; 6) Male affecta et prava fuit *anima.* II تَبَغْثَر Prava fuit anima et male affecta.

بَغْثَر Stultus, Debilis, Pravatus morbo, Noxius sanitati, Vir sordidus, Camelus corpulentus.

بَغْثَرَة Commotio, confusio: *ut* القوم في البغثرة Confusus tumultuatur populus; *pecul.* Commotio ac languor cordis ex re, quam quis fastidit aut aliter ferre nequit; Turpitudo animae; Commixtio, Dispersio.

بَغْدَاد *et cum utroque vel alterutro* ذ Civitas Bagdad, condita in orientali ripa Tigridis, quae Chalifarum quondam sedes fuit, et مدينة السلام dicta.

بَغْدَادِيَّة Vestimenti genus.

تَبَغْدَد Relatus fuit ad urbem Bagdad, aut incolis eius similis fuit; Bagdadum petiit.

بَغْدَان *i. q.* بَغْدَاد.

بَغْدَان *et* بَغْدِين Urbs Bagdad.

تَبَغْدَن Intravit urbem Bagdadum.

بغر *F. a. n. a.* بُغُور 1) Occidit (*astrum*), *pecul.* Pleiadum, et pluviam excitavit; 2) Continuo pluit (*coelum*); 3) Rigavit *terram c. a.*; بَغْر Continua pluvia rigata est

(*terra*); 4) بَغَرَ et بَغِرَ *F. a. n. a.* بَغْرٌ Bibit sed non repletus fuit (*camelus*); Inexplebili laboravit siti; Morbo afflictus est ob potum (*conf.* بَغْرٌ).

بَغْرٌ Fluxus vehementior pluviae.

بَغَرٌ Fluxus vehementior pluviae; Sitis *sec. al.* inexplebilis, ut aegrotescant et moriantur (*cameli*), *vel* Morbus talis; Aqua prava ob quam morbo laborat iumentum.

تفرقوا شَغَرَ بَغَرَ In omnibus regionibus dispersi sunt.

بَغِرٌ *Pl.* بَغَارَى , بُغَارَى Bibens sed non satiatus potu *camelus*, et morbo afflictus ob potum.

بَغْرَةٌ Vehemens imber *seu potius* unus eius lapsus, له بغرة من العطاء لا تغيض Semper dona dat. Semen quod post pluviam seritur, in quo remanet humor, donec folia emittat.

بَغِيرٌ *i. q.* بَغِرٌ.

مَبْغُورٌ Complutus, irrigatus.

تَبَغْرَصَ (*vid.* تبرعص) Commotus fuit vel commovit se membrum abscissum.

بَغْزَ *n. a.* بَغْزٌ 1) Pede et fuste percussit; 2) Movit prae lubentia et alacritate *c. a.*

بَغْزٌ Alacritas *vel propr.* Alacritas cameli; Acies et vehementia animi.

بَاغِزٌ Lubens et alacris; Improbitati deditus et incumbens, inhonestus, obscoenus; Alacritas.

خز بَاغَزِيَّةٌ Vestis ex serico facta: *inprimis crudiore*, *quod dicitur*.

بَغْسٌ *Vox Ieman.* Nigredo.

بَغَشَ *F. a. n. a.* بَغْشٌ 1) Tenuiore pluvia pluit (*coelum*); 2) Pavens confugit ad te (*puer*) cum fletu; 3) In fenestram intrant (*atomi*); 4) *Pass.* بُغِشَ Tenui pluvia rigata fuit *terra*.

بَغْشٌ Pluvia tenuis, levis.

بَاغِشٌ Tenuis (*pluvia*).

بَغْشَةٌ Pluvia tenuis et exilis (*supra* طشة).

بَغَضَ *F. o.* بَغِضَ *F. a.* بَغُضَ *F. o. n. a.* بَغَاضَةٌ Exosus fuit; 2) ابْغُضْهُ et يُبْغِضُنِى Odi eum et me odit (*male dicitur*). b) بَغِضَ Periit, decidit (*fortuna*) *ut in formula* نَعِمَ اللّٰهُ بك عينا وبَغِضَ بعدوك عينا.

II *n. a.* تبغيض Exosum reddidit, in odium adduxit *c. a. r. et* الى *p.* IV Odit, odio habuit *c. a.*, ما أَبْغَضَهُ لى Quam maxime mihi exosus est (*rarius adhibetur*). V Odium monstravit, inimicitias gessit. VI Oderunt invicem.

بُغْضٌ Odium.

بِغْضَاءُ Vehementia odii.

بِغْضَةٌ Odium magnum.

بَغِيضٌ Exosus *c.* الى *p.*

بَغَاضَةٌ Odium.

مُبْغَضٌ Exosus.

بَغَاقٌ Multiloquentia (*pro* بقاق).

بَغْلٌ *Fem.* بَغْلَةٌ *Pl.* بِغَالٌ Mulus. *Dubitare licet*, *num in loco libri inscripti Tarich Ahmed Almokri (qui liber tractat res Arabum in Hispania gestas) vox* بغل *mulum an* canterium *significet*: كان من جملتها اربع مائة فرس منها مائة حجرة ومائة فحل ومائتنا بغل Ad eas pertinebant quadringenti equi, nempe centum equae, et centum admissarii et ducenti بغل; *sed et* mulos *significare potest*, *qui ad equorum* (فرس) *genus referuntur*.

بَغَّلَ Infamavit filios (*eorum*) *c. a. p.* II *n. a.* تبغيل *Id.*, *et* Socors, segnis lentusque et lassus fuit; Incessit ut mulus (*a* بَغْل) certo modo inter عنق et هملجة *camelus*.

بَغَّالٌ Mulio; qui mulos possidet elocatve aut pascit, Mulo.

بَغَّالَةٌ Is qui multos possidet mulos.

مَبْغُولَاءُ Mulorum agmen.

بَغَمَ *F. a. i. o. n. a.* بُغَامٌ et بُغُومٌ 1) Vociferata est *dorcas* suavissimo sono ad pullos suos; abrupit talem vocem suam neque extendit (*camela*, *conf.* رغا); *etiam de vociferatione cervi et capri montani dicitur*; *De homine vero* 2) Ambigue et obscure locutus fuit, haud perspicue indicans quid vellet *c. a. p. et c.* ل *p.* III *n. a.* مباغمة (*conf.* ناغم) Leni voce locutus fuit vel suavi voce. V *i. q.* I. 1.

بَغْمٌ Sermo occultus.

بُغَامٌ Vox dorcadis, mugitus.

بَغْمَةٌ Vociferatio lenis *cameli.*

بَغُومٌ Vociferans *dorcas fem.*

بَاغِمَةٌ Sermo qui modesta et leni fit voce.

تَبَغْنُجٌ *i. q.* تَغَنُّجٌ; *sed maiorem hoc vim habet.*

بَغَا *n. a.* بَغْوٌ Intuitus fuit, seu consideravit observavitque *rem*, ut statum cognosceret *c. a.*

بَغْوٌ Prodiens flos plantae عُرْفُطٌ *et* سَلَمٌ; Fructus arboris silvaticae parvus viridisque non maturescens.

بَغْوَةٌ Spatha palmae fissa atque exserens flores; dactylus immaturus; Fructus arboris silvaticae parvus viridisque, non maturescens.

بَغُوٌ *i. q.* بَغِيٌّ.

بَغَا *F. i. n. a.* بَغْيٌ 1) Modum transgressus fuit, exorbitavit, a vero et iusto deflexit; iniustum et violentum se gessit *c.* على *p.*; mentitus fuit; praeter rationem egit, insolens fuit, insultavit *(alteri)*; superbivit; 2) Ex insidiis obruit *praedam c. a. r.*; 3) *n. a.* بِغَآءٌ Scortata fuit, adulterium commisit *(sed hoc a petendo)*; 4) Alacer agilisque fuit *(equus)*, celer fuit *(in incessu) c.* في; 5) Vehementer pluit *(coelum)*; 6) Intumuit sanieque sorduit *(vulnus ulcusve)*; 7) *n. a.* بُغَآءٌ, بُغًا, بِغْيَةٌ, *atque* بُغْيَانٌ Petiit, expetivit; quaesivit, *etiam quod amissum fuit c. a. r.*; 8) Petiit, quaesivit *alteri c. a. p. et a. r. vel c.* ل *p.*; 9) Adspexit, contemplatus fuit, observavit, exspectavit *c. a.* III *n. a.* بِغَآءٌ *et* مُبَاغَاةٌ Iniuste et praeter rationem tractavit *alterum c. a. p.*, Petiit, Scortata fuit; Contendit (cum altero), uter praevaleret. IV Petiit et quaesivit alteri, vel iuvit eum *(in expetenda et quaerenda re) c. d. a.* V Petiit, expetivit, quaesivit, *etiam quod amissum fuit c. a.*, observavit *rem c. a. r.* VI Modum transgressi sunt inter sese, *peccul.* cupiendo et petendo, atque iniuste agendo. VII Facilis, expedita fuit *(res)*; expetitum, cupitum, quaesitumve fuit, convenit, decuit *c.* ل *p. et* أن *r.*, Oportet *c.* أن. VIII Quaesivit *c. a. r.*, Decuit *et in passivo idem*, *ut dicatur* ما يُبْتَغَى *et* ما ابْتَغَى *seq.* أن. VIII *et* X Expetivit, cupivit, quaesivit *c. a.* X Rogavit *aliquem*, ut quaereret *c. a. p.*

بَغْيٌ Iniustitia, vis iniqua, protervia, insolentia; pluvia vehemens.

بَاغٍ *pro* بَاغِي *Pl.* بُغَاةٌ *et* بُغْيَانٌ Expetens, cupiens, quaerens, extortor, iniustus, tyrannus, rebellis, Non iniens camelam *(camelus)*, Alacer *equus*, بَاغِي ثَلاثِين Adolescens viginti annorum.

بُغْيَةٌ Res expetita, qua opus est: et quae desideratur, uti amissa, لى في فلان بغية Est mihi cuiusdam desiderium, aut eo mihi opus est. *Quidam volunt hoc notare modum expetitionis, dum* بُغْيَةٌ *rem ipsam significet.*

بِغْيَةٌ *Id.*

بُغَآءٌ Res desiderata et requisita, petita.

بَغِيٌّ Iniustus; Multum observatus, adspectus, *et Pl.* بَغَايَا Meretrix, adultera, *et quidem sive libera sit sive ancilla.*

فِئَةٌ بَاغِيَةٌ Gens rebellis contra iustum principem vel ducem; *et* بَاغِيَةٌ Scortum.

بَغَايَا Primae copiae quae exercitum praecedunt.

بَغَايَةٌ *i. q.* بُغَآءٌ *et* انه لذو بغاية Multum ille lucratur.

بَغِيَّةٌ Res expetita, Animal errabundum quaesitum.

مَبْغًى Modus expetendi quaerendive.

مَبْغَاةٌ *Id.*, بغيت المال من مبغاته Quaesivi opes prout vel unde oportuit.

اَلْمُبْتَغِي Leo; Expetitus, quaesitus.

بَقَّ 1) Multam prolem peperit *(femina)*; 2) Multum pluviae fudit *(coelum)*; 3) Dispersit *familiam, opes c. a. r.*; 4) Florere coepit *(planta)*; 5) Superbiam, magnificentiam multam ostendit; 6) Fidit *(saccum) c. a. r.*; 7) *n. a.* بَقٌّ, بَقَاقٌ Multis verbis molestus fuit *(hominibus) c.* على *p.* II Dispersit *(opes) c. a.* IV Foecunda et multipara fuit *(femina)*, Multiloquus fuit, garrivit; Ampliavit *bonum vel malum alicui c. a. r. et a. p.*, ابق الوادى *i. e.* خَرَجَ بَقَاقُهُ, Peperit *(ovis)* penuriae tempore macros pullos.

بَقٌّ *Coll. nom. unit.* بَقَّةٌ Culex; *et* Animalculum lato capite praeditum rubrum foetens: cimex *in Aegypto*; *(sed plerumque additur* منتن; *aliter appellatur* فسفس *et in Syria* جرجس*) distinctionis causa dicitur* بق الخشب *et* بق الحيطان; Mulier multos liberos habens;

شجرة البق Arbor culicum, ulmus; quia ex succo in folliculis exsiccato culices gignuntur. رَجُلٌ لَقٌ بَقٌ Garrulus vir.

بَقَاقٌ Multiloquus, garrulus vir; Vilior pars supellectilis domesticae, Coll. nom. unit. c. ة Avis multum vociferans.

بَقَاقَةٌ Multiloquus vir.

مِبَقٌ Multiloquus, garrulus vir.

بقبق n. a. بَقْبَقَةٌ Bombum edidit amphora, dum affatim ex ore angustiore efflueret vel in aquam immissam influeret aqua; ab ipso sono inditum nomen. بَقْبَقَ علينا الكلامَ i. q. فَرْقَعَ.

بَقْبَاقٌ Os, oris. رجل لَقْلَاقٌ بَقْبَاقٌ Garrulus vir.

بَقْبَقَةٌ Sonus, quem edit ampulla in aquam immissa.

بقت (vid. بقث) Miscuit subegitque massam lactariam أَقِطٌ dictam c. a. Kam.

مَبْقُوتٌ Stultus, vecors. Kam.

بقث (vid. بقت) Miscuit, confuditque (negotium, cibum, sermonem suum) c. a.

بقاجة propr. vox Turc. Speculum (Spiegel).

بقدونس Apium petroselin. planta quae in Aegypto crescit. Forsk. Flora Aegypt. Arab. p. LXIV.

بقر F. a. n. a. بَقْرٌ 1) Fidit, dilatavit, atque ita aperuit c. a., unde dicunt ابقرها عن جنينها Finde eam, camelam in ventre, ut a foetu liberetur; 2) Interrogando perscrutatus est; 3) Cognovit res alicuius c. في p.; بَقَرَ الأرضَ Vidit locum aquae (upupa, avis). b) بَقِرَ F. a. n. a. بَقَرٌ, بَقْرٌ 1) Suspiravit, lassus defatigatusque fuit et paene potuit videre; 2) Bubus visis obstupuit laetitia canis. II n. a. تَبْقِير Bubulae ungulae magnitudine circulum delineavit puer; Lusit ludo qui بقيرى dicitur. V Amplus fuit seu abundavit scientia et opibus, vide باقر seq.; substitit intra urbem vel in pago, suis in campo relictis; conf. بيقر seq. VIII Finditur media.

بَقَرٌ Coll. Pl. بُقُورٌ et أَبَاقِرُ Boves vel genus boum. (Boves Arabibus malo omini sunt. Hamas. p. 285.) Cognomen mulierum et domesticorum. Nomen sideris. Ideler Unters. üb. die Sternnamen. p. 268. البقر الوحشي Quatuor a Demirio enumerantur species, يحمور, ايل, مها et وعل. علة البقر est Morbus, in quo subter cutim vermis generatur. جوع البقر Fames bovina, bulimia. عيون البقر Oculi bovis, i. e. genus uvae magnum nigricans, rotundum non bonae dulcedinis; at in Palaestina ita generaliter vocantur pruna nigricantia Damascena.

بُقَرٌ Mendacium. In locutione adverbiali adhibetur una cum شُقَر e. g. جاء بالشُّقَرِ والبُقَرِ Mendacium attulit. Infortunium, malum.

بَاقِرٌ Boum agmen cum suis bubulcis; item Magnus, Pl. بَوَاقِرُ Boves; Abundans scientia et opibus; Vena in hircis; c. artic. Leo.

بُقْرَةٌ Circulus ungulae bubulae magnitudine.

بَقَرَةٌ gen. comm. Pl. بَقَرَاتٌ, بَقَرٌ, بُقُرٌ, بِقَارٌ, أَبْقُورٌ Bos, vacca; Pl. بُقَرٌ Avis quaedam vel pulverulento colore praedita, vel albo.

بَيْقَرَ n. a. بَيْقَرَةٌ 1) Conspectis bobus attonitus constitit (canis); 2) Suspiravit et lassus fuit; 3) Constitit in oppido, vel pago, relinquens suos in campo; descendit seu recepit se (in domum) c. a.; 4) Migravit de loco in locum; 5) Celeriter incessit, properavit demisso capite; 6) Periit, interiit, mortuus fuit; 7) Perdidit; 8) Incessit superbi more; caput motitavit inter eundum seu properandum; 9) Dubitavit de re; 10) Ivit in locum incognitum; 11) Cupivit colligere opes; 12) Sustulit equus pedem anteriorem; 13) Exiit ex Syria in Iracam. II تَبَيْقَرَ i. q. تَبَقَّرَ Amplus fuit.

بَيْقَرٌ Textor.

بَقِيرٌ Ventrem fissa camela foetus educendi ergo; et Infans qui ex utero matris exscinditur; i. q. إِتْبٌ Indusium (vestis striata ac fissa), manicis carens, quod feminae induere solent; Pullus equi, qui tunica involutus nascitur; Armentum boum.

بَقَّارٌ Qui possidet boves; mercator boum; Boves; Faber ferrarius; cum artic. Nomen vallis, etiam deserti, a daemonibus habitati; Nomen ludi; Nomen sideris. Ideler Unters. üb. d. Sternnamen p. 46.

بَاقِرَةٌ i. e. فتنة باقرة صادعة للألفة شاقة العصا.

بَاقُور Agmen boum.

بَيْقُور *Id.*

بَاقُورَة Agmen boum; Vacca (*apud incolas Arabiae felicis*).

بَيْقَرَة Multitudo opum et supellectilium.

بَقِيرَة Pannus fissus qui induitur, manicis carens.

بَيْقُرَان Planta quaedam.

بُقَارِي Mendacium, infortunium, malum.

بُقَيْرَى Ludus puerilis, in quo parvi ex terra cumuli formantur, et lineae circumducuntur.

بَقَّارِي F. ة Crassus et firmus (*baculus*), *qualis est bubulcorum.*

أَبَيْقِر Is in quo nil est boni.

مَبْقُور Fissus, *peculiariter* ventrem.

مَبْقَرَة Via, semita.

بَقْس *et* بَقْس *item* بَقْسِيس *Graec.* πυξός Buxus. (Arbor ei quae آس appellatur, foliis et granis simillima *vel* eadem est ac شمشاد.)

بَقْش Arbor apud Persas خُوش ساى appellata (*fort. i. q.* بقس).

بَقْط Supellex: eiusque collectio ac colligatio; Disgregatio, separatio; Concessio seu elocatio horti pro triente vel quadrante proventus.

بَقَط Quod decidit de dactylis, *quum negligentius amputantur racemi;* Segmentum frustumve (*cuiusvis rei*); Turba disgregata ac dispersa.

بِقَاط Manipulus massae lacturiae, quae أقط dicitur.

بَقَّطَ II *n. a.* تَبْقِيط 1) Ascendit (*per montem*) *c.* فى; 2) Citus fuit festinavitque (*in sermone vel in incessu*) *c.* فى *r.*; 3) (*conf.* بكت) Corripuit monuitque (*verbis*) *c. a. p. et* ب *r.*; 4) Disgregavit (*rem*) *c. a.*, segregavit, dispersit. V Sensim et per partes sumpsit (*nuntium*) *c. a.*

بُقْطَة Turba disgregata.

بُقَاط Sedimentum granorum colocynthidis cum dulcantur affusa aqua.

بُقْطُرِيَّة Genus vestis albae et amplae.

بَقِعَ *n. a.* بُقُوع 1) Abivit in aliquem terrae tractum (بُقْعَة), *ut* ما ادرى اين بقع Nescio, quo ivit; 2) بُقِعَ Turpibus et probrosis dictis lacessitus fuit. b) بَقِعَ *n. a.* بَقَع 1) Nigro alboque colore variegata fuit (*cornix*); 2) Affusa manibus aqua quasdam modo earum partes humectatas habuit; 3) Satis habuit, contentus fuit *re c.* ب *r.*; 4) Deserta et vacua evasit (*regio*) *c.* من *r. vel p.* II Abiit. VII Festinanter, celeriter abivit, discessit. VIII *Pass.* أُبْتُقِعَ (*conf.* امتقع) Mutatus fuit color vultus.

بُقْع *Pl.* Aquarii, pocillatores, Tecti vestibus reparatis assumento *in his Hadjdjadji verbis* رايت قوما بقعا.

بَقَع Color geminus, *seu* eius varietas et affectio; maxime ex albo et nigro; *de avibus et canibus dicitur: uti* بَلَق *de iumentis.*

بُقَع Colores gemini.

أَبْقَع Bicolor *et tum* Hyaena, *vel* corvus bicolor *vel* canis bicolor *in versu quodam Alachthalii.*

بَقَاع Terra alta et late patens. بَقَاع *vel* خَرْءٌ بَقَاعٌ Pulvis et sudor, dum striae eorum in corpore remanent.

أَرْضٌ بَقِعَة Terra in qua sunt بُقَعٌ من الجَرَاد.

بَقْعَة Locus depressior in quo restagnat aqua.

بُقْعَة *et* بَقْعَة (*usitatius*) *Pl.* بِقَاع Terrae angulus tractusve vel fundus. *Ex Chalili sententia est* Terrae tractus non eiusdem conditionis, quam alter huic confinis. بقعة مكرمة Coenobium. فى كل بقعة Ubique.

بَقِيع Locus in quo multae diversarum arborum radices; *unde* بقيع الغرقد Nomen coemeterii Medinensis *et* البقيع *appellati.*

بُقْعَان *Pl. a* بَقِيع *praeced. et speciatim* Famuli et simul mancipia Aethiopica *ob diversos eorum colores*, *album, rufum et nigrum.* بُقْعَان الشام Servi, famuli Syriae. *quia hi sunt a Graecis et nigris* (*albis et nigris*).

بَاقِعَة Avis cauta, quae dum bibit in dextrum et sinistrum oculos vertit, non adit locos potus publicos, sed bibit aquam restagnantem in locis depressioribus (بُقْعَة), *unde nomen ortum videtur*, *et tum* Valde versutus; subtilis, intelligens ac versutus (*homo*), quem nihil fugit, neque attonitus est. *Prov.* هو باقعة من البواقع Valde versutus est.

بَقِيعَةٌ Campus.

أَبْقَعُ F. بَقْعَاءُ Albo nigroque variegata cornix. اَلْبَقْعَاءُ Sterilis *annus et sec. al.* partim foecundus, partim sterilis *ob geminum colorem.*

أَبَيْقَعُ Annus, cuius pluvia exigua est.

بَـقَـلَ F. o. 1) Apparuit, prodiit, (*ut dens cameli*); Germinavit *et pecul.* 2) Olera produxit; herbascere coepit (*terra*), virescere et folia emittere (*herba*, *pabulum inprimis camelinum*); 3) *n. a.* بُقُول Barbae lanugine vestitus est (*vultus*). II Lanuginem produxit *vultus adolescentis.* (*Kamus.*, *sed negat Djeuharius. Est vero solus Abu-Hatim, qui hanc formam pro prima admittit.*) *Item* Rexit, imperavit. IV Lanuginem produxit (*vultus adolescentis*), Lanugine faciem vestivit (Deus) *c. a. p.* Oleribus et herbis praedita fuit (*terra*), Iumentum olera depascens habuit; Olera depascere sivit *iumenta c. a.*; Herbas collegit (*iumento*) *c.* لِ. V Herbas seu olera comedit: ea depastus fuit (*pecus*). Olera quaesitum seu petitum exivit; pecus seu iumentum habuit olera depascens. VIII Herbas seu olera comedit, depastus fuit.

بَقْلٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Herba ex semine nata, olus.

بَقْلٌ Vernales aerbae.

بَقِلٌ Herbascens (*campus*); folia seu virorem emittens, fruticescens (*pabulum cameli*); Primum pubescens genas (*adolescens*). (*Hae formae a Golio ex Camuso adnotatae sunt; sed in editione Calc. nil praeter* بَاقِلٌ *inveni.*

بَاقِلٌ Folia emittens *pabulum.* (*Non dicunt* مُبْقِلٌ *Djeuh.*) Nomen viri cuiusdam, cuius lingua tam impedita erat ut in proverbium veniret.

بَقْلَةٌ *nom. unit. Pl.* بُقُولٌ *et* أَبْقَالٌ Herba quae progerminat ex semine, non ex radice firma, Olus, *specialim* portulaca, *quae alias dicitur* بقلة الحمقاء *et* اللينة Olus fatuum seu insipidum, olus molle; *ita et cum aliis adiectis alia denotat*, *ut* بقلة اترجية Citrago; بقلة الانصار Brassica; بقلة الباردة Hedera; البقلة الحامضة Planta quaedam; بقلة الخطاطيف Chelidonia; بقلة الذهبية Spinachium seu atriplex; بقلة الرماة *et* بقلة الرمل *vel* بقلة البرارى Plantae quaedam; بقلة العدس Calamintha; بقلة الغزال Dictamnum; بقلة المباركة Intybus; بقلة الملك Fumaria; بقلة اليمانية Blitum; بقلة اليهودية Sonchus; بُقُول الاوجاع Planta quae adhibetur ad dolorem ventris depellendum.

بَقِيلٌ *i. q.* بَقْلٌ.

بَقَّالٌ Olitor, qui olera vendit; eduliorum venditor, *idiomate vulgi pro* بَدَّالٌ *sc.* qui legumina, uvas passas, dactylos etc., et butyrum, oleum, mel et similia vendit, *hodieque* بقال *in Mauritania dicitur; etiam in genere* Tabernarius, qui tabernam habet.

بَقَّالَةٌ Herbas, olera producens *terra.*

بُوقَالٌ Amphora carens ansa, *Hisp. bokal*; situla sine ansa.

بَقِيلَةٌ Virens, olera producens *terra*; carnes in iure coctae cum oleribus, ciceribus, similibusque.

بَاقِلَّى, بَاقِلًى *et* بَاقِلَاءٌ *Coll. et nom. unit. c.* ة *Plur. eodem modo* Faba; البَاقِلَّى القِبْطِى Planta, cuius grana minora sunt quam fabae (Faba Aegyptiaca), *et* Aegyptiaco continet pondere quatuor شامونة, sed Graeca duo شامونة et duos obolos. *Avicenna L. V. p.* 268.

بَاقِلَاةٌ *Id.*

بَاقِلَّانِى Is qui fabas vendit.

مُبْقِلٌ Herbascens *ager*, Folia emittens (*pabulum*).

مُبْقِلَةٌ Virescens *olus.*

مَبْقَلَةٌ Locus oleribus consitus, hortus olitorius.

مَبْقُلَةٌ *Id.*

بَقِمَ Morbum contraxit *camelus* ex pastu عَنظُوان. V Foetu, quem in ventre gerebat, gravatum fuit (*pecus*).

بُقَامَةٌ Lana rudior et impectinata; quod carminando decidit, neri minus idoneum, stupa; Schidion ligni, quod dolando disiicitur; Parum intelligens, mente imbecillis.

بَقَّمٌ *Vox peregr.* Lignum arboris magnae, foliis amygdalinis, cuius truncus ruber est et cuius decocto tingitur: quod et sanguinem sistit, carne implet exsiccatque ulcera; Lignum Bresillum; *Afr. etiam* Color eius tincturam referens; Tinctura rubra. *Forsk. hanc vocem* بقوم *scribit et ex hac arbore carbones in Aegypto confici dicit Flora Aegypt. Arab. p.* LVI.

بَقَّمٌ *Idiomate Arabiae Felicis* Planta nucis matel جوز الماثل. *Sprengelius eam* Caesalpiniam Sappan *appellat Histor. rei herbariae. p.* 260.

بقم *vid.* بقيمى.

مُبَقَّم Ligno بقم tinctus.

أَبْقَن Multo proventu polluit regio ipsi propinqua.

بَقَا n. a. بَقَاوَةٌ Spectavit, respexit, observavit c. a. et c. بعينه (In Kamuso observatur, tertiam litteram tam و quam ى esse); 2) Exspectavit c. a. p.

بَقَاوَتَكَ مالكَ et أَبْقُهُ بَقْوَتَكَ مالكَ nempe بَقَاوَةٌ et بَقْوَةٌ i. e. احْفَظْهُ حِفْظَكَ مالكَ.

بَقِيَ F. a. (Dialecto Taijensium بَقَى et بَقَتْ ut فَنَى et فَنَتْ) n. a. بَقَاءٌ, بَقْيٌ, بُقِيٌّ, بَقَاءٌ (et بَاقِيَةٌ quoque tanquam nomen actionis) 1) Reliquus et superstes fuit; 2) Mansit, permansit: continuavit c. على, vel cum Verbo aut Partic. peculiariter dum superstes in vita mansit. بقى يضرب Continuo verberavit. بَقِيَ (idiom. vulg.) Adhuc est, ما بقينا (idiom. vulg.) Non amplius; 3) بَقَاءٌ n. a. بَقْيٌ Observavit, respexit eum. II Superstitem reliquumque servavit: reservavit c. a. III De conservatione et superstite vita certavit c. a. p. IV Superstitem reliquit, servavit c. a., Permisit ut remaneret, permisit ut permaneret in re c. على r., Respexit, misertus fuit c. ل vel على, Superstitem esse sivit ex commiseratione. V Superstitem reliquit, servavit c. a. VI Una simul reliqui fuerunt aut superstites manserunt. X Superstitem servavit, et Residuum seu partem reliquit c. من r., Superstitem atque in vita conservavit c. a. p.

بَاقٍ pro بَاقِيٌ Pl. بَاقُونَ Reliquus, restans, superstes; بَاقِيَةٌ loco Infinitivi ponitur: هل ترى لهم من باقية i. q. بقاء); سبحان الْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ Omne pium opus, vel verba الله vel الحمد لله, vel لا اله الا الله, vel الله اكبر vel quinque preces.

بُقْيَا Res superstes.

بَقْوَى Res superstes, conservata seu reservata.

بُقْوَى Id.

بَقِيَّةٌ Pl. بَقَايَا Reliquum, res residua, reliquiae; بقية الله Obedientia erga Deum, et exspectatio praemii eius, aut significat الحالة الباقية لكم من الخَيْر aut Quod vobis ex rebus licitis restat (Kam.). بقية القوم Cives optimi. بقايا السيف Ii qui e gladiis hostium evaserunt. اولو بقية Misericordes vel prudentes.

أَبْقَى Permanens, perennis.

مُبْقِيَاتٌ (de equis) Qui continuant cursum cum alii currere desinunt.

بقيلل (si scriptio recta est) Sisymbrium monense. Forsk Flor. p. CXVI.

بَكَّ F. o. n. a. بَكٌّ et بَكَاكٌ Compressus fuit, uti in densa hominum turba; confluxit et tumultuatus fuit; 2) Laceravit, disiunxit, rupit, separavit, dilaniavit c. a.; 3) Compressit et pressu arctavit c. a.; iniit (feminam), instar [illegible] quasi coitus ergo c. a.; 4) Contudit et fregit (collum) c. a.; 5) Misericordiam exercuit, superbiam suam suppressit; 6) Ad egestatem redactus fuit; Corpore hirsutus fuit, indicio audacis strenuique animi. VI Confluxu suo invicem coarctarunt ac presserunt se; venientes abeuntesque inter sese tumultuati fuerunt.

بُكُكٌ Adolescentes robusti (أَحْدَاثٌ أَشِدَّاءُ), et Asini agiles.

أَحْمَقُ بَاكٌّ (et addito تَاكٌّ) Fatuus, qui discernere nescit recte quid an perperam faciat.

بَكَّةُ Urbs Mecca vel vallis urbis Meccae.

بَكِيكٌ i. q. ذَكَرٌ مُدْقَعٌ.

أَبَكُّ Pl. بُكَّانٌ Sciens, guarus; Vehemens, fortis; Asinos, pecora atque alia affligens; Mercenarius qui suorum res curat et i. q. أَجْذَمُ. Ita in Camuso: العنيد الشديد والذى يبك الحمر والمواشى وغيرها والعسيف يسعى فى أمور اهله.

بَكْبَكَ n. a. بَكْبَكَةٌ Coniecit (res) alias super alias. II Collisus, compressus fuit populus ob multitudinem.

بَكَابِكٌ Protervus, superbus.

بَكْبَاكٌ Pumilio, ita brevis ut volvi potius videatur quam incedere.

بَكْبَكَةٌ Confluxus hominum, adventus et abitus, commotio rei, vertere horsum et deorsum utensilia; Modus agendi caprae cum parvis.

بَكَأَ F. a. n. a. بَكْءٌ, بُكُوءٌ, بَكْأَةٌ Parum lactis habuit (camela vel ovis). b) بَكُؤَ F. o. n. a. بَكَاءَةٌ Id. X Parum lactis habentem invenit.

بَكْءٌ et بَكْأٌ Coll. nom. unit. c. ة Nomen plantae.

بَكِيءٌ et بَكِيئَةٌ Pl. بِكَاءٌ et بَكَايَا Parum lactis habens camela.

بَكَتَ 1) Percussit gladio, fuste; 2) Excepit re ingrata *c. a.* II *n. a.* تَبْكِيت *Id., et* Increpuit et metum incussit (*inprimis reprehendendo*) *c. a.*; reprehendit *c. a. p. et* ل *vel* ب; ad silentium redegit reprehendendo; probatione clara convicit *c. a.*

مُبَكِّت Mulier alternatim pariens marem et femellam.

بَكَرَ *F. o. n. a.* بُكُور Diluculo fuit: diluculo surrexit, diluculo fecit (*aliquid*), venit *ad aliquem c.* على, الى, فى. 1b) بَكِرَ Properavit. II *n. a.* تَبْكِير Diluculo fecit aliquid; Praecessit; Venit ad preces primo tempore; *pecul.* nocturno tempore seu admodum matutino profectus fuit; Mane *ad aliquem* profectus est *c.* الى *p.* (*etiam alio tempore*); Properavit et velut consuetum initii terminum praevertens fecit quid: *uti* بكروا بصلاة المغرب. Antequam solis discus occasum attingeret, composuerunt se ad precationem vespertinam. Fecit ut mane surgeret, mane ad aliquem veniret *c. a. p. et* على *alter.* III Mane ad eum venit *c. a. p.* IV Mane ad aliquem venit *c.* على, *et* الى *et* فى; Fecit, ut *aliquis* mane *ad aliquem* veniret *c. a. p. et* على *alter.*, Festinavit, tempestive admodum et velut tempus praevertens se contulit *ad aliquid*; praecessit *c.* الى *r.*; multo mane aquatum euntes camelos habuit. V Praecessit. VIII Diluculo surrexit; Multo mane venit *c.* الى *et* على *et* فى; Primos fructus, primitias (*rei*) accepit, et edit *c. a.*; Primo partu marem genuit (*femina*); A principio solemnibus sacrae orationis interfuit, audiens ipsam praefationem خُطْبَة dictam, qua laudant Deum, et pro rege orant Muhammedani. Virginitate spoliavit *puellam c. a. p.*

بَكْر *Coll.* (بَكْرَة *nom. unit. seu Fem.*) *Pl. pauc.* أَبْكُر, *Pl. mult.* بِكَار *et* بِكَارَة Iuvenca camelus. *Ita dicitur ex quo tempore desinit esse* ابن لبون *i. e. anno tertio et usque dum fit* بعير *anno sexto. Idem quoque est ac* بُكْر, *quod varium sensum admittit et variam cameli iuvenci aetatem complectitur. Prov. locutio* اصدقنى سِنَّ بكرك (*et* سِنَّ) Virium mihi statum indica. Struthiocameli ovum, Margarita non perforata; Qui mane surgere potest, matutinus, diluculo surgens vel faciens aliquid. *Dicitur* رَجُلٌ بَكْرٌ فى حاجته.

بِكْر *Pl.* أَبْكَار Primum in qualibet re, factum quod nullum iam praecessit, Vacca quae non concepit, *vel* iuvenca, Nubes aqua abundans, Primo vere nubes quae pluviam nondum effudit, Quod vitis primum uvas profert, Virgo intacta, Mulier vel camela primo partu, primipara; quae semel modo peperit; *gen. comm.* Primogenitus, primi partus proles; *etiam in brutis* eiusmodi foetus; et tam femella, quam masculus; *et* ovum struthiocameli; ضربة بكر Ictus penetrans, et lethalis, *ut qui sufficiat primus et unicus.*

بَكْر *Pl.* أَبْكُر, بُكْرَان, بِكَارَة Parvus camelae, *vel* iuvencus (فتى), *vel* quum priores dentes eiecit (ثنى) donec quinquennis est (جذع), *vel* camelus annicu... (ابن المخاض), donec priores dentes eiecit, *vel* iuvencus bimus tertium ingressus annum (ابن اللبون), *aut* camelus, qui nondum anteriorem accepit dentem (*quod anno octavo vel nono fit*).

بُكْر Matutinum tempus; *unde* بُكْرًا Mane diluculo.

بَكِر Qui mane surgere potest, matutinus, diluculo surgens vel faciens quid. *Dicitur* رجل بَكِرٌ فى حاجته.

بَكُر *Id.*

بَاكِر *Id.*

بُكَّر Species quaedam plantarum in Arabiae Felicis campis frequentium: Panicum dichotomum. *Forsk. Flora p. cix. qui* بكار *scribit.*

بَكْرَة *et* بَكَرَة, *Pl.* بَكَر *et* بَكَرَات Lignum rotundum in cuius medio est crena (محز) super quo aqua hauritur, vel trochlea, rota celeris, aut tympanum mobile: *ut quo hausta aqua attollitur*; Rota currus. Agmen, Coetus, *Pl.* البَكَرات Annuli ornamentis vaginae affixi, ex quibus ensis suis loris de zona suspenditur. *Pl.* بِكَار Iuvenca camela. جَاءُوا عَلَى بَكْرَةِ أَبِيهِمْ Venerunt omnes simul et nemine restante, continua serie alii post alios, aut eodem modo, *ac si dixerint*: prout venerunt ipsorum maiores. عن بكرة ابيهم Ad unum omnes.

بِكْرَة Intacta virgo.

بُكْرَة Diluculum, matutinum tempus; *ut* جاء بُكْرَةً Venit matutinus, *non* mane: *hoc enim potius* بُكْرَةً *dicitur; quamvis etiam quidam hac significatione, sc. pro* باكرا, *usurpant.*

بَكُور *Pl.* بُكُر *et* بَكِير, *Fem.* بَكِيرَة, *Pl.* بُكُر Praecox palma, Fructus omnisque res cito ad maturitatem pertingens. (*De ficis veris, aestatis hiemisque adhibetur.*) Prima veris pluvia.

بَكَارَةٌ et بِكَارَةٌ Virginitas, virginem esse, *tamquam nomen actionis.*

بَاكِرَةٌ *Pl.* بَوَاكِرُ Virgo intacta.

بَاكُورٌ Pluvia primi veris, Omnis res quae cito ad maturitatem pervenit.

بَكِيرَةٌ *Pl.* بَكَاوِيرُ Palma praecox.

بَكْرِيٌّ *Poss. et Gent. ab* أَبُو بَكْرٍ.

بَاكُورَةٌ Femina, fructus, palma praecox, primus fructus et praecox.

بَكْرَاوِيٌّ *Poss. et Gent. a* بَنُو أَبِي بَكْرٍ.

بُكُورِيَّةٌ Primogenitura.

إِبْكَارٌ *ut nomen* Matutinum tempus.

أُبَيْكِرُ *Deminut. a* بَكْرٌ.

مِبْكَرٌ Prima veris pluvia.

مِبْكَارٌ Praecox palma. *Pl.* مَبَاكِيرُ Nubes vernales, Pluviae vernae, ارض مبكار Terra quae cito plantas producit.

بَكَسَ Subegit (*adversarium*) *c. a. p.*

بُكْسَةٌ Strophium vel panniculus in formam sphaerae convolutus, quo pueri ludunt; lusus ipse كجة *dicitur.* (*Sphaeram illam per ludentium circum iactatam captat qui extra est: si ceperit, in locum eius, qui extra proiecerit, succedit.*)

بَكَشَ Solvit *vincula cameli c. a. r.*

بَكَعَ *F. a. n. a.* بَكْعٌ 1) Ingrato modo excepit, obiecit illi quod invisum, ingratum esset; 2) *i. q.* بكت; 3) Feriit illum iteratis ictibus et in diversas corporis partes inflictis; 4) Dedit donavitque totum simul; 5) Secuit (*rem*) in partes *c. a.*; 7) *i. q.* بقع (*quod apud tribum Tamim in usu est*) Abiit, aliquo concessit; ما ادرى اين بكع Nescio, quo abierit. II Reprehendit.

بَكَلَ *F. o. n. a.* بَكْلٌ 1) Miscuit, commiscuit; *pecul.* ita paravit cibum بكالة appellatum *c. a.*; 2) Stulte atque insulse locutus fuit. II *n. a.* تبكيل Commiscuit; بَكَّلَ به Deditus ei fuit. V Confuse locutus fuit, aut semet confudit (*in sermone*) *c.* فى; Subegit concidendo et feriendo *c. a. p. vel c.* على *p.*; Vicit, spolium cepit ac reportavit; Nutante corpore et superbius incessit. VIII Pro praeda habuit.

بَكْلٌ Confusio, Miscella, Praeda.

بِكْلٌ Praeda.

بَكَالٌ Ramus quidam tribus Himjaritarum.

بِكْلَةٌ Natura, forma, status.

بَكِيلٌ Familia quaedam Hamdanitarum; جميل بكيل *i. e.* متنوق فى لبسه ومشيه Qui studiose respicit componitque vestem et incessum suum.

بَكَالَةٌ Miscellaneus cibus ex farina, succo siliquae dulcis, et dactylis, *sive* Ex alica, defruto, lacte et dactylis, *sive* Ex farina permista alicae, conspersa aqua pauca et butyro aut oleo, *sive* Ex offa oxygalae, أَقِطٌ dicta, sicciore, cum dactylis humidioribus et farina, addito butyro, inter se subactis, sed ad ignem non coctis.

بَكِيلَةٌ *Id.*, *et* Ovium et caprorum miscella; grex compositus, cum uni alter accedit; Spolium, praeda; Natura.

تَبْكَالٌ (*Nomen haud Infinitivum*) Confusio, Praeda, Quum unus alteri oppositus est natura, ut homo et brutum.

بَكِمَ *n. a.* بَكَمٌ *et* بَكَامَةٌ Mutus fuit: *aut propter loquendi difficultatem*, *aut insipientiam*, *aut quod a nativitatis tempore neque audit*, *neque videt*, *neque loquitur.*

b) بَكُمَ 1) Obmutuit, continuitque se a loquela; 2) Abstinuit (*a coniugio*) aut propter insipientiam aut quod id propositum habebat. IV *Id.*, *et* Mutum fecit (*hoc e Golio; sed neque in Djeuharii opere nec in Camuso inveni*). V Difficilis *illi* fuit *loquela*, loqui haud potuit *c.* على *p.*

بَكِيمٌ *Pl.* بُكْمَانٌ Mutus.

أَبْكَمُ *Pl.* بُكْمٌ *Id.*

مُبْكُونَةٌ Mulier vilis.

بَكَى *F. i. n. a.* بُكًا, بُكَاءٌ Flevit, deflevit *c. a. vel c.* على; 2) Flendo certavit *cum aliquo c. a. p. ut tertia coni.* II Multum flevit; deflevit *c. a. p. et c.* على *p.*; *contraria significatione c.* عن *p.*; *n. a.* تَبْكِيَةٌ Ad fletum movit *c. a.*; fecit ut defleret (*mortuum*) *c. a. p. et* على *p.*

II Flendo certavit *c. a. p.* IV Ad flendum commovit impulitque *c. a. p.*; Ad incitas redegit. VI Coactus fuit seu coëgit se ad fletum; flentem se monstravit, fletum finxit et simulavit. VII Ad fletum commotus et plorare coactus fuit. X Ad fletum impulit *c. a. p.*

بَاكٍ *pro* بَاكِي , *Pl.* بُكَاةٌ , بُكِيٌّ *pro* بُكُوِيٌ Flens, *et Fem.* باكية *Pl.* بَوَاكِي Cum planctu mortuum deflens (*mulier*).

بُكًا Fletus; *Coll. nom. unit.* بُكَاةٌ *i. q.* بَشَامٌ Nomen fruticis τῷ بشام similis, sed alius, foliis longioribus: etiam prope Meccam nascentis.

بُكًا *et* بُكَاءٌ Fletus: *sed illud magis* lacrymarum fluxus; *hoc vero* eiulatus et sonus flentis.

بَكَّاءٌ Qui multum plorat, Qui paucum habet lactis.

بَكِيٌّ Multum plorans, *et F.* ة Qui parum aquae habet (*fons*) *conf.* بكأ , Qui paucum habet lactis; Lacrymabundus.

أَبْكَى Qui magis flet quam alius.

تَبْكَاءٌ Fletus *vel* multitudo fletus.

مَبْكًى Locus, ubi fletur.

بَلْ (*Particula, qua antecedentia negantur vel corriguntur, sequentia vero affirmantur. Interdum et initio sermonis, quum praecedens abruptus est, ponitur.*) Sed: at vero; quin, quinimo; *regitque casum praecedentis ut in his* ما جاءني زيد بل عمرو Non ad me venit Said, imo Amru, *et* جاءني اخوك بل ابوك Venit ad me frater tuus, imo pater tuus; *i. q.* رُبَّ Interdum, quot, *et tum c. sequente genitivo ut:* بل مهمه قطعت بعد مهمه Interdum desertum post desertum peragravi; *et i. q.* إِنَّ Utique, certe, *ut in Corani loco ex cuiusdam a Grammatico Alachfascho adducti sententia:* والقرآن ذي الذكر بل الذين كفروا في غرة وشقاق ; *et i. q.* دَعْ Missum fac, apage.

بل (*de enunciatione dubito*) Cucumis Indica. *Avicenn. L. II. p.* 144.

بَلَّ *F. o. n. a.* بَلٌّ *et* بِلَّةٌ 1) Madefecit, *et spec.* rigavit maceravitve asperso aut leviter affuso humore *c. a. et r.*; خبره بلا بلا A capite ad calcem omnia ei exposuit; *et inde metaph.* بل رحمه *n. a.* بِلٌّ , بِلَالٌ Benevolentiam exercuit in propinquos, amicitia cum iis coniunctus fuit. بلوا ارحامكم ولو بالسلام Rigate *i. e.* benigne excipite propinquos vestros, benefacite iis, vel dicta salute. بلك الله بابن (*et* ابنا) Donet te Deus filio. بَلَّتْ يداك به Accepisti eum, Eo potitus es. 2) Fluxit in (*ligno*) aqua et abiit in terram; 3) Seminavit (*terram*) *c. a.*; 4) *F. i. n. a.* بُلُولٌ Frigidus et humidus (ventus) flavit; 5) *n. a.* بِلٌّ *et* بُلُولٌ Liberatus fuit, evasit; 6) *F. i. n. a.* بَلٌّ , بَلَلٌ , بُلُولٌ Convaluit (*a morbo*) *c.* من; 7) Disgregatus ac dispersus fuit (*populus*). 8) b) بَلِلَ *n. a.* بَلَلٌ , بَلَالٌ Potitus fuit *re c.* ب *r.*, Victoriam obtinuit; seu potitus fuit, in potestate sua habuit vel in eam accepit *c.* ل *vel cum* ب *p.*; Alicui semper adhaesit, Experimento probatus est aliquis alicui et hunc amavit; 9) *n. a.* بَلَلٌ , بُلُولٌ *et* بَلَالَةٌ Tentatus fuit ab aliquo eumque amavit *c.* ب, Tetigit rem, scivit eam *c.* ب *r.*, *ut in his* ما بَلِلت به Non eam rem assecutus sum, nec eam scio; 10) *n. a.* بَلَلٌ Improbus fuit, adulterium commisit, vim atque iniustitiam exercuit; 11) (*n. a. quoque* بلة *et* بَلَّة *quae et suo loco vide*) Humidus fuit, maduit. II Madefecit *vel* Bene multumve madefecit rigavitque *c. a.* IV Inaccessus fuit, Liberatus fuit, evasit, Fluxit in (*ligno*) aqua et abiit in terram, Vexavit turpitudine (اعيا فسادا وخبثا), Vicit aliquem *c.* على *p.*; Convaluit, Bene valuit; Fructus habuit, tulit; *c.* على وجيهها *i. e.* شمس ثنايا iumentum; Noluit, detrectavit; Absens fuit, latuit. V Humectatus et madefactus fuit; Bona fuit eius conditio postquam emaciatus fuit. تبلل الاسد Unguibus leo terram submovit rugiens. VIII Maduit, rigatus fuit, madefactus fuit; Convaluit, Bona fuit eius conditio postquam emaciatus fuit. X Convaluit; bona eius fuit conditio post maciem.

بَلٌّ Magna rei cupiditas; Is qui iuramento se liberat ab officiis praestandis; Strenuus, disputator, Valde iniustus.

بِلٌّ Res communis iuris, qua nulli non libere uti aut frui licet; Medicina, remedium, *et saepe iuxta tim* حِلٌّ وبِلٌّ Profanum et promiscuum, licitum et cuiusque arbitrio relictum permissumve. بَلِّ أبلالٌ Malum, infortunium. هو بذي بِلّ Ille remotus est a suis ut locus eius non nosceretur.

بَلَلٌ Quod interius est, *et* Mador, Incolumitas, salus.

بذى بليّان *et* ذهب بذى عليّان; iit, ut ubi sit nescias; *et* بذى عليّان بليان (*et declinantur*) Abiit ut eius locus ignotus esset. *Chaledi autem verba* اذا كان الناس بذى بلىّ *et* بذى بَلِيّ *ita interpretanda*: Si homines sunt dispersi duce et antistite carentes.

بِلًى Divitiae post paupertatem.

بَلِيلٌ *Sing. et Plur.* Humidus ventus et frigidus; Humidior aër et humida anni tempestas; Rectum, verum (الصواب); قليل بليل *coniunguntur* Paucum.

بَالَّةٌ Humoris aliquid, quasi quod humectare possit; *Metaph.* Boni quid *ut in his* ما تبلك عندنا بالة Nullum apud nos assequeris bonum.

بُلَالَةٌ Mador, humiditas.

بَالُولٌ Aliquid aquae.

بَلَّالٌ Rigator.

بُلُولَةٌ Status, conditio.

بَلِيلَةٌ Humidus ventus.

بِلِّيَانٌ *vid.* بِلّى.

أَبَلُّ *Fem.* بَلَّاءُ *Pl.* بُلٌّ Madidior, humidior; Strenuus, firmum propositum habens, nil curans; Disputator impudens; Validus; Multum vituperandus; Valde iniustus; Procrastinator debiti; Improbus; *sec. quosd.* Hypocrita, cuius malefacta latent; Laevis, asperitatis expers.

مِبَلٌّ Constans, strenuus *litigator*.

مُبِلٌّ Is qui alicui obedit in eo, quod vult.

مُبْلِلٌ Is qui semper barrit, Pavo.

مُتَبَلِّلٌ Leo.

بَلَّزَ 1) Velociter cucurrit, fugit; 2) Ad satietatem edit.

بِلَّزٌ Adolescens crassus ac durus *item* brevis, *c. artic.* Satanas.

بِلْيَزٌ Adolescens crassus, durus.

بَلَّصَ Fugam cepit. *Conf.* بلص.

Epulum. ما احسن بَلَلَهُ Quam pulchra patientia tulit rem.

بَلَزٌ Semen.

بَلَالٌ Coniunctio cum propinquis et uterinis. Bonum, *ut* ما يبلك عندنا بلال Nullum apud nos assequeris bonum.

بَلَالٌ Humor, Recens humiditas iuvenilis aetatis vel plantae, Omnis aqua vel lac, quo guttur rigatur.

بِلَالٌ Mador, Aqua, Lac, *vel in genere* Id quo guttur rigatur.

بَلَلٌ Humidus ac madidus (*ventus*).

بَلَّةٌ Humidus (*ventus*), qui madorem affert, Viror iuventutis, Flos arboris غضاء, vel lanugo, quae post florem nascitur, et flos plantae عرفط, et arboris سمر, vel eius mel, Divitiae post paupertatem, Residuum pabuli virentis, Fructus arboris قرظ. *proverbialiter* ضَلَّةٌ وَبَلَّةٌ Aliquid, res exigua, perparum; *quasi* Levis pluviae et roris gutta.

بِلَّةٌ Mador, humiditas, Bonum, Donum, Facundia, Facilitas sermonis; Flos plantae عرفط et arboris سمر vel eius mel.

بُلَّةٌ *Pl.* بِلَالٌ Graminis ac virentis pabuli humor, Humiditas, mador, Viror iuventutis, Residuum graminis *et* residuum amoris; Bonum, beneficentia. طَوَاهُ على بُلَّتِهِ *et* بُلُولِهِ *et* بُلُولَتِهِ *et* بُلَلَتِهِ *et* بَلَلَتِهِ *et* بَلَّتِهِ *et* بُلَالَتِهِ *et* بَلَالَتِهِ *et* بِلَالَتِهِ Patienter eum tulit, quum in eo essent vitia, vel benigne aliquem tractavit, quum in eo esset residuum amoris. انصرف القوم بِبُلَلَتِهِمْ *et* بِبُلُولَتِهِمْ *et* بِبَلَلَتِهِمْ *i. e.* Dum in iis reliquiae, residuum essent.

بَلَلَةٌ Habitus, externa forma, status, conditio. طويت السقاء على بلله Complicavi utrem adhuc madentem. *Vid.* بُلَّةٌ.

بَلَلٌ Humor, mador; *ita dicunt* طويت السقاء على بللته Complicavi utrem adhuc madentem.

ذو بِلَّيَان, ذو بَلِّى, ذو بِلِّيَان, ذو بِلَّى, ذو بِلَّيَّان, ذو بِلِّيٍّ Separatus a suis et divisus: qui abest vel ab-

بَلْبَلَ *n. a.* بِلْبَالٌ 1) Confusus, commixtus fuit (*sermo*); 2) *n. a.* بَلْبَلَةٌ , بَلْبَالٌ Incitavit, commovit. II Confusi fuerunt *sermones*, Plane depastus fuit *pabulum camelus*, Commotus fuit animo *ob tristitiam vel amorem*.

بُلْبُلٌ *Pl.* بَلَابِلُ Luscinia, Agilis in itinere, Qui multum alios iuvat, Piscis quidam manus longitudine, Urcei canalis ex qua aqua effunditur.

بَلَابِلُ Summus angor.

بُلَابِلٌ *Pl.* بَلَابِلُ Vir agilis in eo, quod aggreditur.

بَلْبَالٌ Incitatio, commotio, Cura, sollicitudo, melancholia, Lupus, Molestia, angor in pectore.

بَلْبَلَةٌ Linguarum commixtio, confusio, consiliorum separatio, Utensilia, Bacca (خرزة) nigra in concha, *Pl.* بَلَابِلُ Commotio animi ob tristitiam vel amorem, *Pl.* Curae.

بُلْبُلَةٌ Epichysis, amphora rostrata seu tubulo praedita, Pilentum nobiliorum camelorum.

بُلْبُلِيٌّ Agilis in itinere, Qui multum alios iuvat.

بُلْبُوسٌ (*Graec.* βολβός) Cepe sylvestre: *i. e.* bulbus esculentus.

بَلَتَ 1) *F. i. n. a.* بَلْتٌ Secuit, praecidit; separavit, divisit *c. a.*; 2) *F. o. et* b) بَلِتَ *F. a. n. a.* بَلَتٌ Resectus ac separatus fuit: recessit; 3) c) بَلُتَ Intelligens ac sapiens fuit. IV Exegit *ab illo iuramentum c. d. a.* VII Abscissus, separatus fuit.

بُلَتٌ Nomen avis, cuius si una penna inter caeterarum avium pennas decidit eas comburere dicitur.

بَلِيتٌ Qui cunctatur et moram nectit in sermone, Lepus.

بِلِّيتٌ Qui semper aut plerumque silet: taciturnus; intelligens vir ac sapiens.

مُبْلَتٌ Bene compositus (*sermo*), *et* مَهْرٌ مُبْلَتٌ *apud poëtas, idiomate Himjaritarum*, Donum sponsale fideiussione stabilitum.

بَلْتَعٌ Astutus, Clamosa, impudens (*mulier*).

بَلْتَعَةٌ *Id.*

بَلْتَعِيٌّ Disertus: promptus in loquendo et audax.

بَلْتَعَانِيٌّ Qui elegantiam et ingenium prae se fert, cum illi nihil sit.

تَبَلْتُعٌ Incipere loqui, quasi maledictis petat.

مُتَبَلْتِعٌ Qui elegantiam et ingenium prae se fert, quum nihili sit.

بَلْتَمٌ Impeditus lingua et ingenio, blaesus, Homines.

بَلْتَى *n. a.* بَلْتَاةٌ Secuit, praecidit *c. a.*

بَلِيثٌ Pabulum duorum annorum nigrum ut herba arida دريس appellata. *Et haec vox coniungitur cum* دميث.

بُلْثُوقٌ *Pl.* بَلَاثِيقُ Aqua per terram restagnans et expansa.

بَلَجَ *F. o. n. a.* بُلُوجٌ Nituit, fulsit luxitque (*aurora*); 2) *F. i. n. a.* بَلْجٌ Aperuit, patefecit *c. a.* b) بَلِجَ 1) Superciliis distinctis praeditus fuit; 2) Laetus fuit. IV Discriminavit, divisit, diduxit, Clarum ac manifestum reddidit *c. a.*, Nituit, fulsit, Laetus fuit. V Apparuit, nituit (*aurora*), Laetus fuit, risit. VII Clarus fuit, nituit. VIII Nituit (*aurora*) XI Clarus ac manifestus fuit.

بَلْجٌ Idolum *vel nomen.* رجل بَلْجٌ Vir soluti vultus.

بَلَجٌ Discrimen superciliorum.

بُلْجٌ Ii, quorum genae purae sunt a pilis.

بَلْجَةٌ Lux, splendor; *peculiar.* Postrema pars noctis, aurorae proxima; بلجة الصبح Principium et prima aurorae lux, diluculum.

بُلْجَةٌ Interstitium superciliorum *et* Albedo, splendor

بَلِيجٌ Clarus, evidens, nitens, apertus.

أَبْلَجُ *Pl.* بُلْجٌ Superciliis distinctis praeditus *vir*, *tum* Nitidus, serenus (*vultus*, *aurora*), Clarus et evidens (*de iure*, *argumento etc.*), Fulgidus, lucidus, Is cuius supercilia amputata sunt.

بَلِيجُ السفينة , أَبْلُوجُ السُّكَّرِ *In linguam Arabicam translata sunt.*

ابلیلاج Evidentia.

تبليج Aurorae ortus.

بَلْجَم n. a. بَلْجَمَة (*Vox peregr.*) Obligavit *veterinarius* pedes *iumento* ob morbum *c. a.*

بَلَج *F. a.* 1) *n. a.* بَلْج Aruit, sicca fuit (*terrâ*), *et metaph.* بَلَخَتْ خُفَارَتُهُ Periit operae pretium; 2) *n. a.* بُلوج Lassus fuit; 3) Effluxit, abiit (*aqua*). II *n. a.* تَبْلِيج Lassus fuit. IV Immaturos dactylos (بلج) tulit habuitve (*palma*). V Defessus, lassus fuit. VI Aliquis alteri aliquid abnegavit, mentitus fuit.

بلج *Coll. nom. unit.* بَلَحَة Dactylus immaturus dum est inter statum eorum qui خلال et بسر appellantur. (*Vid.* بسر.) Perca miniata caeruleo-ocellata. *Forsk. descr. anim. p.* XI. *Conf. vocem proxime sequentem.*

بلج *Pl.* بِلْحَان Vultur senescens vel maior illo avis (*cuius plumae, quum inter caeterarum avium plumas deciderunt, has cremare dicuntur*), *aut i. q.* بُلْت *quod vide.*

بالج Nudus seu sterilis, et nihil producens (*ager*).

بَلوج Aquâ vacuus (*puteus*), Alienior a propinquis nec iis consuescens vir.

بَلْحَارِث *pro* بنو الحارث *et eod. modo vox* بنو *cum aliis nominibus contrahitur.*

بَلْحَا Nomen plantae أَسْلِيخ.

بَلَخْش Balassius *lapis.* *Teifasch. p.* 100 *ed. Rav.*

بلحلب Paropsis fundo carens.

بلخ *n. a.* بَلَخ Superbivit, et extulit sese. V *Id.*

بَلَخ Superbus, Longitudo, proceritas, Ilex, quercus (*arbor* سنديان).

بلخ Superbus, elatus.

بلاخ *Pl.* Magnis natibus praeditae (*feminae*).

بلاخ Ilex, quercus.

بَلَخِيَّة Nomen arboris, similis punici mali arbori, floris pulchritudine insignis.

بُلَاخِيَّة Magna et nobilis mulier, matrona.

أَبْلَخ Superbus (*vir*), *Fem.* بَلْخَا Stulta (*femina*).

بِلَخْتَة Planta quae super terram se expandit neque in altum crescit, quam si gargarizas, sanguisugae decidunt.

بَلَخْش Hyacinthi sive rubini genus.

بَلَخص Crassus.

تَبَلْخَص Crassus, multus fuit.

بَلَد *n. a.* بُلُود Substitit et commoratus fuit (*in loco*) *c.* ب; *pecul.* firmius haesit: sedem fixit ac stabilivit, *etiam pro* ea pugnans. b) بَلِد *F. a.* 1) Firmius haesit, sedem fixit *in terra et pro ea* pugnans; 2) Discreta ab invicem habuit supercilia, nec coëuntia ad nasi radicem. بَلُد *et* c) بَلُد *n. a.* بَلَادَة Impudens, stupidus et stolidus, tardusque fuit. II *n. a.* تَبْلِيد Semet terrae illisit; Socors et voti impos fuit; Avarus fuit; Nil ei in mentem venit, de nulla re cepit consilium; Sterilis fuit nec pluit (*nubes*); Currere noluit aut in cursu retro mansit restititve (*equus*). III *i. q.* بالط Digladiatus fuit *cum aliquo*, certavit gladio vel fuste. IV Adhaesit inhaesitque terrae; Effecit, ut *in loco* sedem *aliquis* figeret *c. d. a.*; Stupidum pigrumque habuit iumentum. V Stoliditatem et mentis hebetudinem commonstravit, prae se tulit; Complosit manus *inprimis* prae animi perturbatione aut dolore; Palmas manuum invertit; Huc illuc impulsus fuit; Incertus animi et attonitus evasit; Concidit in terram; In regionem venit incolis vacuam, Alienam regionem occupavit. XV اِبْلَنْدَى Corpulentus, robustus fuit (*camelus*).

بَلَد *Pl.* بِلَاد *et* بُلْدَان (*Sed ita saepius inter se differre videntur, ut* بلاد *Pluralis sit a* بلد regio, بلدان *vero a* بلد oppidum.) *Proprie esse videtur* Terra plana montanae regioni opposita, *et potius nomen generis loci est ut Syria, Iraca, dum* بلدة *nomen speciei ut Basra urbs.* Tractus amplus terrae sive cultus sive incultus sit. *Hamas. p.* 344; Provincia, Urbs, oppidum, *c. artic.*

Mecca, *quae alias et cum Adiecto* البلد الامين *ac* البلد الحرام *vocatur*; Terra, humus; Pars terrae, ubi non fossum fuit neo accensus focus; *Pl.* أبلاد (*hic pluralis vero ad plura nomina pertinere videtur*) Nidus struthiocameli, *seu potius* locus ubi ova fovet (*neque enim nidum struit*, *sed ova in arena deponit*); Struthiocamelus; *unde Adagium* اذل من بيضة البلد Vilior ovo relicto a struthiocamelo. Domus; Sepulchrum, Coemeterium; Pars coeli stellis vacua, quae mansio lunae XXI (*vide* بلدة *seq.*); Isthmus faucium et quod circumstat et medium earum (ثُغْرَةُ النَّحْرِ وما حَوْلَهَا وَوَسَطُهَا); Interstitium superciliorum ad nasi radicem; Pectus; Vola manus; Elementum rei; Signum, vestigium; Bolis, *sc.* plumbum, quod explorandae profunditatis ergo in aquam demittunt nautae, *quasi a Graeco βολίς.* تركه بلدا Amicis destitutum reliquit.

بَلَدٌ Particulae auri, argenti aut plumbi حَصَاةُ القَسْمِ appellatae.

بَادِدٌ Locum inhabitans, incola; *Pl.* بَلَدَةٌ Animalia, quae celeri cursu suo terrae imprimunt vestigia.

بِلَادٌ *ut Sing.* Regio habitata.

بَلْدَةٌ Oppidum *et c. artic.* Mecca; *vel* Regionis pars quam quis incolit, patria; *Pl.* بُلْدَانٌ Una provincia, regio. Mansio lunae XXI, *in qua describenda non consentiunt. Kazwini*: Est locus in coelo in quo ulla vix visibilis stella est. Modo arcus sex parvis et obscuris stellis includitur, quae a quibusdam القوس appellantur. *Firuzabadius dicit*: Est locus in coelo stellis vacuus inter stellas النعايم et illas سعد الذابح dictas. Interdum luna ab hoc cursu deflectit et in locum القلادة, qui sex stellas arcus formam referentes amplectitur, intrat. *Si plura vis*, *adeas Ideler. Untersuch. üb. d. Sternnamen. p.* 189 *sq. et* 288. *item* Pectus: فلان واسع البلدة Largo pectore quidam praeditus est. Intervallum superciliorum utrinque inflexorum ad nasi radicem. بلدة النحر Fovea iuguli eamque circumdantes partes. *Hamas. p.* 511.

بُلْدَةٌ Superciliorum discrimen et intervallum ad nasi radicem; *et* بلدة الوجه Forma faciei.

بَلِيدٌ Stupidus, stolidus, vecors brutusque, et quem ad alacritatem nullus excitat motus.

بَلَادَةٌ Hebetudo mentis, stupiditas, stoliditas, vecordia.

بَلَنْدَى Latus, largus.

بُلَيْدَةٌ Oppidulum.

أَبْلَدُ Is qui divisa habet supercilia, nec ad nasi radicem coniuncta. Magna corporis mole praeditus. Stupidus vecors.

مُبَلَّدٌ Solo aequata (*arx*).

مُبْلَدٌ Piscina *seu* cisterna antiqua.

مُبَلُودٌ Mentis inops: stolidus, vecors

مُبْلَنْدِي Validus, durus, carnosus (*camelus*)

أَبْلَنْدَجَ Latus et longus fuit (*quod apud Golium legitur*: *vitiosum videtur pro* ابلندح).

بَلْدَحَ 1) Semet illisit terrae; 2) Fefellit fidem, non perfecit promissa. II Fefellit fidem. III ابْلَنْدَحَ Late patuit, amplus fuit (*locus*), Diruta fuit seu corruit (*cisterna*, *aedificium*).

بَلْدَحٌ Corpulenta et obesa (*mulier*)

بَلَنْدَحٌ Brevis statura et obesus.

بَلَاذِرٌ *i. q.* بلاذر.

بَلْدَمَ Extimuit et conticuit, *ut quem corripuit terror.*

بِلْدِمٌ Anterior ac prominentior pars pectoris *vel* gutturis, eique iuncta pars oesophagi, *vel* pars gutturis, quae in equo extare et commoveri conspicitur; *i. q.* حلقوم Caput asperae arteriae.

بِلْدِمٌ Gravis et noxius sanitati *cibus*, *et de homine* Morosus. *Hamas. p.* 523.

بِلْدَامٌ *i. e.* الرجل الثقيل المنظر المضطرب الخلق, *et* Gladius obtusus.

بَلَنْدَمٌ *Id.*

بَلِيدَمٌ *Id.*

بِلْدَامَةٌ *Id.*

بَلَاذِرٌ Anacardia, *vulgo* anacardi: *fructus Indici ita dicti, quod figuram et fere colorem cordis referunt. Conf praec. ill. Hamakeri spec. cat. p.* 12 *sq. Avicenna text. Arab.* 141.

بَلْذَمٌ *i. q.* بَلْذَمٌ.

بَلَّارِجٌ Ciconia.

بَلُّورٌ *et* بِلَوْرٌ Beryllus (*lapidis genus: de quo vide Plin.* XXXVII, 5. *aut potius, quo illum lapidem adulterari idem scribit*, Crystallum.

بِلَّوْرٌ *Id.*, Crassus, robustus, Strenuus, Magnus rex Indorum.

بَلُّورِيٌّ Crystallinus.

بِلِزٌ Brevis, Crassa, *vel* Agilis mulier; Pinguis, crassus.

اِبْتَلَزَ Accepit, sumsit *ab illo c. a. r. et* من *p.*

الابليز *et dicitur* طين الابليز *Fortasse Graec.* πηλός Lutum nigrum, tenax, pingue, quod Nilus exundans in Aegypti agris relinquit.

بِلْسٌ Cineres alkali.

بَلَسٌ Lentes.

بَلَسٌ In quo nihil est boni, nequam, desperatae seu profligatae vitae homo; Res ficui similis, in Arabia felice frequens; ficus alba; Ficus morifolia *Forsk. Flora. p.* CXXIV; *quin et in genere ipsa* ficus. Lens, tis.

بَلَسٌ Qui id, quod cogitat, non loquitur propter animi moerorem.

بَلَاسٌ *Pl.* بُلُسٌ *pro* مِسْحٌ *Medinensium idiomate, nempe* Pannus crassior ex pilis vel lana, quo dorsum iumenti insternitur, ut mollius incumbant clitellae. *Exoticam esse vocem tradunt: est sc. Pers.* پلاس.

بُولَسُ Nomen carceris infernalis.

بَلْيَسَ *Nempe* ما ذقت عليسا ولا بليسا Nil gustavi.

بَلَّاسٌ Is qui vendit pannos بلاس appellatos.

أَبْلَسَ 1) Fractus animo, tristis et moestus fuit, desperavit; Siluit prae animi sollicitudine vel moerore; obstupuit, attonitus fuit; (*de camela*) obmutuit, *non amissa solita voce*, prae libidinis vehementia; Impeditus fuit celebrare الحج *i. e.* solemnia festi Meccani; 2) Ad desperationem adduxit *aliquem c. a. p.*

مِبْلَاسٌ Camela prae libidine obmutescens.

بَلَسَكٌ *et* بِلْسِكٌ Planta vestibus adhaerescens (*Klette*), *sc.* aparine, *quae Andalusiis* مصفى الرعاة colum pastorale *dicta*: *quoniam ea utuntur pastores ad eximendos e lacte pilos.*

بَلْسَمَ Conticuit prae terrore et ingrato conspectu. II *Id.*

بِلْسَامٌ *pro* بِرْسَامٌ Pleuritis.

بَلَسَانٌ Balsamum et Balsami arbor. *Apud Sprengelium p.* 257 Amyris gileadensis. *Describitur ab Avicenna Lib. II. p.* 140.

بلسمين Balsami arbor.

بُلْسُنٌ *nom. unit. c.* ة Lens *et* aliud granum illi simile.

بلشوم *i. q.* بلشون.

بلشان Avium genus simile hirundini (*videtur*).

بلشون Ardea *i. q.* ملك الحزين.

بَلَّصَ II *n. a.* تَبْلِيصٌ Totum recepit, nihil opum suarum ipsi reliquens *c. a. et* من *r.*, Paucum lac habuerunt oves. III Irruit (*in illum*) *c. a. p.* V (*conf.* تبرّص) Depastus fuit (*grex*) campum, nihil relinquens *c. a.* (*terrae*); Quaesivit in occulto *rem c. a. r.*, Expetivit, voluit *c.* ل. XV اِبْلَنْصَى Abiit, Exuit *vestes c.* من *r*

بِلَّصٌ, بَلْصُوصٌ *et* بَلَصَةٌ *i. q.* أَبُو بَرِيصٍ.

تَبَلْصَقَ 1) (*conf.* تبلص) Clanculum et callide petivit *c. a.*; Affinitatem captavit.

بَلْصَمَ Fugit, aufugit (*conf.* بلاص).

بِلَصَى *Coll.* (*una ex his* بِلَصٌ *vel* بَلَصُوٌ *vel* بَلَصُوَةٌ *appellatur*) Avis ei, quae صُرَدٌ dicitur, similis.

بَلَصُوصٌ (*et* بُلْصُوصٌ *Demir.*) *Pl. irreg.* بَلَنْصَى *rar., aut contra hoc Singul., illud Plur., vel posterius Fem., prius Masc. vel contra*, Nomen avis *et Vulgo appell.* ابو لصيص.

بَلَطَ *n. a.* بَلْطٌ Stravit lapidibus *solum c. a.* II *n. a.* تَبْلِيطٌ Stravit lapidibus *solum c. a. r.*, *et i. q.* أَعْيَا

في المَشي *c. a. p.*; Percussit (*aurem eius*) digiti indicis extremitate et dolore affecit *c. a.* III Fugit *aliquem c. a. p.*, Contra populum in terram descendit ad pugnandum *c. a. p.*; Digladiatus fuit, gladio certavit *c. a. p.*; Natando laboravit (*natator*). IV Stravit lapidibus *etc.* (*solum*) *c. a.*; Contigit operuitque (*pluvia pavimentum*) *c. a.*, Adhaesit, inhaesitve terrae, Ad paupertatem redactus, opibus exutus fuit, (*hoc etiam forma Passivi*); Abripuit (*fur*) omnia familiae *c. a. p.*; Institit petendo *c. a. p.*, ut inde alter molestiam conciperet; Summum adhibuit studium; Obtudit *c. a. p.* VI Digladiati fuerunt inter sese. VII Longius remotus fuit vel recessit.

بُلْطٌ *i. q.* مُخْرِطٌ (*in Kam. Calcutt. scriptum* مُخْرِطٌ) Camela vel ovis morbo uberum laborans, quo lac particulatim exstillat.

بُلْطٌ *Id.*

بُلُطٌ Fugitivi ex exercitu; Ii ex Sophis, qui non curant, quod faciunt (المُجّانُ من الصوفيّة).

بَلَاطٌ Solum complanatum ac pavimentum laeve; terra, lateribus, tessulisve strata: λιθόστρωτον; Superficies terrae, *vel* terra quam maxime dura; *et ut Coll.* Ipsae illae res; Palatium.

بَلْطَةٌ Spatium temporis longum, *vel* Domus, *vel* Inops, *vel* Res inopinata, *vel* Nomen collis, *vel* Domus lapidibus strata *in hoc Amru 'l-Kaisi versu*:

نزلت على عمرو بن دَرْماءَ بَلْطَةً
فيا كَرَمَ ما جارٍ ويا حُسْنَ ما مَحَلْ

بَلُّوطٌ *Coll.* Fraxinus *Forsk. Flor. p.* 56., Quercus, glans; Quercus Ballota *Sprengel. hist. rei herb. p.* 267. *Avicenna L. II. p.* 148. *Hinc* شاهبلوط Regia glans *i. e.* castanea, *et* بلوط الارض *quasi* Quercus humi repens *i. e.* chamaedrys; انقطع بلوطى *i. e.* حركتى، فوادى *vel* ظهرى, *ut puto*, Conclamatum est de me, *vel* omni auxilio destitutus sum.

بَلَالِيطُ Sola complanata; pavimenta.

مُبْلِطٌ Ad inopiam redactus.

مُبْلَطٌ *Id.*

بَلْطَحَ *i. q.* بَلْدَحَ Semet illisit terrae. بَلْطَحَ وبَلْدَحَ *coniungi solent.*

سَلَاطِحُ بَلَاطِحُ *coniungi solent.*

بَلَعَ *F. a. n. a.* بَلْعٌ 1) Deglutivit, inglutivit *c. a.*; 2) Perforavit. II Deglutire iussit, deglutiendum dedit: et in gulam immisit fecitque ut deglutire posset. (*Nescio, unde haec Golius sumserit, neque enim in Kamuso nec in Djeuharii opere leguntur. Quartae formae tribuenda videntur*); *n. a.* تَبْلِيعٌ Micare coepit (*in capite canities*) *Kam.* IV Fecit ut deglutiret *c. a.* ابلعنى ريقى Concede moram ac spatium mihi, *quasi* tantum ut inglutire potuerim salivam. VIII Deglutivit *pecul.* non mandit cibum, Se nutrivit *re c.* ب *r.*

بُلَعٌ *nom. unit. c.* ة Foramen in rechamo trochleae; Edax homo, helluo. سَعْدُ بُلَعٍ Mansio lunae XXIII. Duae sunt stellae, quarum altera obscura, altera lucida بالع dicta, quod una deglutire videatur alteram. *Apparent in coelo ultima nocte mensis Canun posterioris, et disparent prima nocte mensis Ab. Conf. Ideler. Untersuch. über die Sternnamen. p.* 198.

بُلْعَةٌ *Pl.* بُلَعٌ Lapidis molaris foramen.

بُلَعَةٌ Edax homo, helluo.

بَوْلَعٌ Helluo.

بَلُوعٌ Amplus, patens; *ut patuli oris lebes.*

بليع *Byllia* Glycine abrus *Forsk. Flor. p.* CXVIII.

بَالُوعَةٌ، بَلَّاعَةٌ، بَلُّوعَةٌ *Pl.* بَوَالِيعُ، بَلَالِيعُ Foramen mediae domus, per quod expurgatur cloacalis colluvies domus; Puteus angusti oris, in quem confluit aqua pluvialis et similia; Meatus subterraneus.

مَبْلَعٌ Isthmus faucium, ubi fit deglutitio; Foramen latrinae; *et* Ingluvies *columbae.*

مِبْلَعٌ Helluo, homo vorax.

مُبَلَّعَةٌ Puteus intus laevis et aequalis a fundo usque ad crepidinem.

بَلَعْبِيسُ Res mirae, miracula.

بَلْعَثٌ *Rectius in edit. Kamusi Calcutt.* بلغث *videtur.*

بَلْعَسٌ Camela crassa, laxas habens carnes ac gravis seu tardigrada.

بَلْعُوسٌ Mulier fatua ac stulta.

بَلْعَصٌ *i. q.* جَوْفُ الرَّكَب نفسه.

بَلْعَصٌ *Id.*

بَلْعَقٌ *Coll.* Genus dactylorum: *uti et* قُرْصٌ, *optimi sunt quos profert Oman*, *Arabiae felicis regio.*

أَمْكِنَةٌ بَلَاعِقُ Loca spatiosa et patentia.

بَلْعَكَ Secuit et amputavit (*gladio*) *c. a.*

بَلْعَكٌ Camela laxas habens carnes, *vel* annosa, *vel* crassa, obsequens; Stolidus et contemtus (*homo*); *ut* بلعق Genus dactylorum.

بَلْعُلٌ Avis aquatica longo collo praedita.

بَلْعَمَ *n. a.* بَلْعَمَةٌ *i. q.* اِبْتَلَعَ Avide inglutivit, *quasi cum* م *augmenti.*

بَلْعَمٌ Helluo, avide et cito inglutiens. Nomen gentis *ut videtur ex* بنو العمر *contractum.*

بُلْعُمٌ Locus per quem descendit cibus et potus, oesophagus; Alba macula in labro asini; Locus in colle, in quo aqua fluit descendens in terram.

بُلْعُومٌ *Id.*

بَلْعَنْبَرِ *pro* بنو العنبر Nomen tribus.

بَلَغَ *F. o. n. a.* بُلُوغٌ Pervenit, contigit terminum propositum *c. a. vel c.* الى *l.*, Perduxit *aliquem aliquo c.* ب *p. et a. r.*, *Alicui* contigit, *ad aliquem* pervenit *res c.* ب *p.*, Pervenit *eo usque ut*: *adeo ut c.* أن; بلغني عنه De eo mihi relatum est; Consummatus fuit, pervenit ad finem; pervenit ad aetatem maturam (*adolescens*); Vicit, afflixit *aliquem c.* من, Occupavit *eum totum res c.* من *p.*; Appropinquavit, imminuit *c. a. r.* b) بَلُغَ Oratione efficax, facundus fuit, Diligentia usus fuit *in aliqua re c.* في *r.* *Pass.* بُلِغَ Molestiam perpessus fuit (*vir*). II *n. a.* تبليغ Fecit ut perveniret, Fecit ut *aliquis aliquid* obtineret *c. d. a.*, Pertulit, perduxit *c. a.* *Ab alicuius* parte nuntium tulit *c.* عن *p.*, Manum protendit remittens fraeni lora, ut celerius curreret equus. III *n. a.* بلاغ *et* مُبَالَغَةٌ Studio et diligentia usus fuit *c.* في *r.* بالغ في اكرامه Summo honore affecit illum. بالغ عليهم Summa contra eos conatus fuit. Vicit in disputando. IV Perduxit *c. d. a.* Pertulit nuntium *c.* أَبْلِغْ به من نَاطِقٍ أَنْ O quam perfectus orator est! Orationem disertam habuit. V Satis habuit, contentus fuit *c.* ب *r. rarius c.* على *r.* Magnopere afflixit *morbus aliquem c.* ب *p.*, Studuit pervenire, et pervenit *c. a. l.* VIII *in Passivo quasi impersonaliter* Satis fuit, suffecit *c.* ب *r. rarius c.* على *r.*

بَلْغٌ Facundus (*vir*), *conf.* بليغ; Quod ad propositum finem pertingit et perficitur: *ut* امر الله بلغ Mandatum seu negotium Dei contingit scopum. جيش بَلْغ Exercitus qui eo pervenit, quo mittitur. احمق بَلْغ Stultus, qui non impediente stultitia voluntatem assequitur, *aut* Multum stultus. اللهم سَمْع لا بَلْغ *vel* سَمْعا لا بَلْغا De re *dicitur* cuius fama fertur, sed non perfecta fuit, *aut* his verbis utitur is, qui rem audivit, quae ipsi non placet.

بِلْغٌ *i. q.* بَلْغٌ. *Hinc* سِمْعًا لا بِلْغًا, سِمْعٌ لا بِلْغٌ *i. q.* سَمْع etc. *Vid.* بَلْغ. أَحْمَقُ بِلْغٌ *i. q.* احمق بَلْغ, *et* بِلْغٌ مِلْغٌ Stultus et obscoene loquens, facundus.

بَلِغٌ Facundus. *In verbis Ajeschae Ahllo dictis*: بلغت منا البَلِغِين *et legitur* البِلْغِين *sensus est*: Summopere nos afflixisti.

بَالِغٌ Ad optatum pertingens finem *c. a.*, *ut* الله بالغ امره Deus assequitur atque contingit mandati sui finem; *gen. comm. et quoque F.* ة Puber, aetate maturus, adultus; Egregia atque insignis (*res*).

بَلَاغٌ Quod pervenit ac perfertur ad aliquem; Quod sufficit et satis est. *Verba vero in traditione* (حديث) كُلّ رافعة رُفعت علينا من البَلاغ, *ita in Camuso explicantur ut sint* من ذوى ما بلغ من القران والسنن *vel ut sensus sit* البلاغ *posito* بلاغ *pro* تبليغ. *Alii* البِلاغ *efferunt ut nomen actionis sit tertiae coniugationis hac significatione*: studio et diligentia usus fuit, *ut sensus sit* من المبالغين فى التبليغ.

بُلُوغٌ Perfectio.

بُلْغَةٌ احمق بَلْغ *i. q.* احمق بَلْغ.

بُلْغَةٌ Quantum sustinendae vitae satis est (*parum quid*).

بَلُوغٌ Summus (*idiom. vulg.*).

بَلِيغ Facundus, eloquens. Ingens *labor*.

بَلَّاغ Qui de absente maledicta profert. *Calil. p.* 20.

بَلَاغَة Eloquentia, eaque efficax, *et* Ea animi conditio, qua aliquis orationem facundam componere et habere potest. *Cum hoc et* الفصاحة *coniunctum est, ut omne* بليغ *etiam* فصيح *sit; sed non vice versa.* بليغ *et* فصيح *bene distinguuntur.* فصيح perspicuus, clarus (sensu) *significat, et hac voce tam de verbo simplice quam de sermone et homine dicentes utuntur. Dici igitur potest* كلمة فصيحة Vox perspicua, كلام فصيح Sermo perspicuus, قصيدة فصيحة Carmen perspicuum, *et* كاتب فصيح Scriptor perspicuus, شاعر فصيح Poeta perspicuus. بلاغة *autem est* Sermonis conditio, qua finem propositum assequitur oratio, *et* ea hominis conditio, qua talem orationem componere et habere valet. *Simplex autem verbum esse* بليغ *non potest dici.* علم البلاغة Rhetorica. *Ea complectitur apud Arabes duas scientias, quarum una est* علم المعانى *et altera* علم البيان. (*Sed in hac distributione et nomine non omnes consentiunt.*) بَلَّاغَاتٌ *i. q.* وِشَايَاتٌ Susurrationes, maledicta *de absente*.

بَلَاغِى Facundus.

أَبْلَغ Perfectior, efficacior. ثناء ابلغ Perfecta, summa laus. Procerus, longus *collis*.

تَبْلِغ, تَبْلِغَة *Pl.* تَبَالِغ Funis annexus geminae chordae, quarum una alligatur ad urnam, alteram vero manu tenet hauriens.

مَبْلَغ Meta, perfectio, Summa, بلغ فى الجودة مبلغا Summa usus est liberalitate. Summa, quae oritur ex addendis numeris vel multiplicandis, Tempus maturae aetatis in feminis. مبلغ علمه Pro modo scientiae eius.

مُبَالَغَة (*apud Grammaticos*) Intentio significationis, Hyperbola. *Inde* Adiectivum quodque, in cuius significatione vis quaedam est, اسم مبالغة *appellatur ut* عَلَّام Multum doctus.

بَالَغَات *i. q.* أَكَارِع *idiomate Medinensium*, Pedes et tibiae pecorum. *Firuzabadio ex Pers.* پايها *ortum videtur.*

بَلْغَث *F.* ة Crassus, obesus et laxus prae pinguedine.

بَلْغَثَة Mollities, Laxitas coniuncta cum crassitie et pinguedine corporis.

بَلْغَم Pituita, Humor quidam in corpore humano, quorum e quatuor sanguis constat.

بَلْغَمِى Phlegmaticus.

بَلَقَ *F. o.* 1) *n. a.* بُلُوق Cito ivit, properavit; 2) Abripuit (*lapides fluxus*) *c. a.*; 3) Aperuit omnino vel vehementer *portam c. a.*; *metaph.* Reclusit seu vitiavit (*puellam*); *et contr.* 4) Clausit *portam c. a. r.* b) بَلِقَ *n. a.* بَلَق 1) Nigro alboque colore variegatus fuit; Pedibus usque ad femur albis praeditus fuit *equus*; 2) بَلِقَ Attonitus fuit et obstupuit. II *n. a.* تَبْلِيق Reparavit *puteum* in molli terra arcis ex arbore ساج factis. IV Aperuit omnino vel vehementer; Variegatus fuit colore albo et nigro; tales pullos genuit (*admissarius*). VII Omnino vel vehementer patefactus fuit. VIII Micuit, fulsit. IX Nigro alboque variegatus fuit. XIV Patuit, ab aliis separata fuit *via, vel ut tert. coni. quadril.*

بَلَق Albo et nigro constans color; Quod albedo in pedibus equi usque ad femur elevata est; Tentorium ex cilicio seu pilis caprinis; Porta; Velum portae; Marmor (*ob variegatum colorem*); Lapidis pellucentis genus, qui in Arabia felice nascitur; Stultitia levior, non magna.

بُلْقَة Niger et albus color, *peculiar.* cum in equo variegatus ille pedum, anteriorum posteriorumque, color ad femora pertingit, Omnis color cui commistus est albus.

بُلَيْق Nomen equi velocis et tamen vituperati. *Prov.* يَجْرِى بُلَيْق وَيُذَمّ بُلَيْق Currit Buleik et vituperatur Buleik: *in eum qui benefacit et male audit.*

بَلُوقَة, بُلُوقَة *et* بَلُوق *Pl.* بَلَالِيق Desertum, solitudo, terra plana ac mollis, *vel* Terrae tractus nihil producens praeter arborem رخامى appellatam aut prorsus nihil; Nomen loci, in Arabiae Felicis regione Bahrein supra Cathsima (كاظمة), qui a daemonibus incoli creditur.

أَبْلَق *Fem.* بَلْقَاء *Pl.* بُلْق Albo nigroque colore variegatus, Usque ad femora albis pedibus praeditus *equus*. *Adag.* طَلَبَ الأَبْلَقَ العَقُوق Petit variegatum praegnantem: *i. e.* rem impossibilem; *nam illud* ابلق *de mare, hoc* عقوق *de femina dicitur. Alii autem in hisce verbis* الابلق العقوق Auroram *significare contendunt a findendo.* الابلق الفرد Nomen arcis Samuelis ben-Adia in regione Taimaae. *Pl.* بُلْق Serpentes.

مُبَلَّق Albo nigroque constans.

مُبَلَّقَة Reparatus *puteus*. *Vid.* بَلَقَ II.

بُلْقُط Brevis.

بُلْقُوط *Id.*, Nomen avis.

بَلْقَعَ Inculta et inhabitata fuit (*regio*). III Diductus et solutus fuit (*moeror*), Patuit fulsitque (*aurora*).

بَلْقَع *et cum* ة *Pl.* بَلَاقِع Terra vacua, inculta, inhabitata, sive plantas producat sive nuda sit, sive aequalis sive aspera sit; *seu prius Adiectivum communis generis, posterius Substantivum*; Mulier improba, omni virtute destituta.

بَلْقَعِيّ Nitens spiculo (*sagitta vel cuspis*).

بَلَكَ *pro* لَبَكَ Miscuit, commiscuit.

بَلْك Soni chalinis editi, cum eos digiti movent propter cupidinem.

بَلَكْثَة Mus magnus.

بَلْكَعَ *i. q.* بَرْكَعَ Secuit, amputavit *c. a.*

بَلْكَفَة *Pers.* بِى كَيْفْ دِيدَنْ, *quasi* بِلا كيف.

بَلَمَ *n. a.* بَلْم Libidine fervens admissarium appetivit (*camela*). II *n. a.* تبليم Foedavit, deformem fecit. IV Libidinosa et appetens admissarium fuit, Intumescentem vulvam habuit *camela*, Foedavit, deformen fecit; Siluit.

بَلَم Vulvae camelinae tumor ex magna libidine; Pisciculi; *est Afris* بلمة *Belma* Lucius piscis.

بُلَّام Virens planta generis salsuginosi.

بَلَمَة Libido vel tumor in vulva camelae ابلم ob libidinem, Tumor in labiis.

بَيْلَم *pro* بَيْرَم Terebra, aut simile instrumentum; Gossipium aut quod illi simile nascitur in thyrso papyri vel arundinis (*vid.* بردى); Nux gossipina, in qua gossipium continetur.

بَلْمَاء *i. q.* لَيْلَةُ ٱلْبَدْرِ Nox XIV a novilunio, cum lumine turget luna.

بَيْلَمَان Locus in Arabia felici *vel* Indiae vel terrae Sind, *inde* gladii appellati السُّيُوفُ البَيْلَمَانِيَّة.

أَبْلَم Tumentia habens labia.

أُبْلُم, إِبْلِم, أَبْلَم Oleris species, quae cornibus ut faba praedita, quae si in longum findis, in duas aequales partes dividitur, *vel* خوص المقل Folia bdellii.

أَبْلَمَة (*cum tribus litterae* ا *et litterae* ل *vocalibus*) *Id.* المال بيننا شق الابلمة Peculium inter nos divisum est in duas aequales partes.

إِبْلِيم Ambarum, Mel.

مُبْلَم Tumidum (*labium*).

مُبْلِم Camela muta nec vocem edens prae libidinis vehementia; Camela quae foeta non fuit et quae admissarium non experta.

مِبْلَام *i. q.* مُبْلِم.

بَلَّان *Pl.* بَلَّانَات Balneum, thermae; *a* بَلّ.

بَلَنْد Radix Cypri *herbae.*

اِبْلَنْدَكَ Amplus fuit, Aequalis cum terra fuit *piscina.*

بَلَنْزَى Crassus, robustus *camelus.*

بَلَنْسَم Pix liquida.

بَلَنْصَاة *Pl.* بَلَنْصَى Nomen oleris. *Pl.* بَلَاصِيّ Nomen avis, qui viridia sunt ova.

بَلَنْط Lapis marmori similis, at inferior illo mollitie et teneritate. (*A Susenio in schol. ad Amru-ben-Keltsumi Moallakam de ebore, ut videtur, non bene explicatur.*)

بَلَنْقَع صَلَنْقَع Publica, admodum trita (*via*). *A* بلقع *derivari potest.*

اِبْلَنْقَق Distincte ab aliis separata fuit et patuit *via.* (*Derivari potest a* بلق *ut forma coniugationis decimae quartae.*)

بَلِهَ *F. a. n. a.* بَلَه *et* بَلَاهَة 1) Socors fuit *vel* Non cogitavit ad mala inferenda *vel* Insipiens fuit (generaliter et nullo discrimine facto), Simplex et benignus fuit et

بَلْهَق Multa verba faciens, *ut* بَهْلَق. Multum rubicunda mulier.

بَلَهْنِيَة Vita secura ac mollior, bonis commodisque abundans, *ut in his* لا زلت ملقى بتهنية مبقى فى بلهنية.

مَكَان بَلَهْوَر Locus amplus.

بَلَا *n. a.* بَلْو 1) Exploravit, tentavit, experimentum cepit, experiundo probavit *c. a.*; 2) Ingrato ac duriore modo tractavit, afflixit *c. a. p. et* ب *r.*; 3) Manifestum fecit. 4) b) بَلِيَ *F. a. n. a.* بِلًى , بَلَاء Usu vetusta evasit, *seu potius* trita et consumta fuit *vestis*; 5) Tectus seu indutus fuit; 6) Metu ac sollicitudine affectus fuit. 7) c) *Pass.* بُلِيَ Camela ad sepulchrum domini alligata fuit, donec moreretur. II Vetustam tritamque effecit *vestem c. a. r.*, attrivit, consumsit; Fecit ut tegeret indueretve vestem tritam; Alligavit (*camelam*) ad domini defuncti tumulum, pabulo potuque destitutam, ut moreretur (*Arabum gentilium ritu*, *vid.* بلية *seq.*). III *n. a.* بِلَاء, مُبَالاة (*et adhibetur* بالةً *et* بالٍ) Curavit, respexit *eum metu*, *reverentia vel sollicitudine ductus c. a. vel c.* ب. *Dicunt et* لم أُبَلْ *propter usum frequentem pro* أُبَالِ (*Kam. edit. Calcutt.*, *quod vitiosum videtur*: لم أُبَلْ) Non curo. Gloriatus fuit, gloria contendit. IV Attrivit, tritamque reddidit *vestem c. a.*, Certiorem fecit *aliquem c. a. p.*; Specimina virtutis edidit (*in pugna*), Diligentiam adhibuit *in re c.* فى; Experimento probavit, tentavit; Boni commodique compotem fecit; ابلاه عذرا Adduxit eum ad excusationem et hanc admisit. ابلاه الله بلاءً حسنا Beneficiis Deus eum ornavit. ابليته معروفا Bene meritus de eo fui, quod aequum fuit praestiti illi. *Diligenti ac studioso dicitur* ابليته *et* ابل ويخلف الله يمينا Acquietavi eum, contentumque reddidi iuramento, iuravi ipsi vel ab eo iuramentum exegi. Manifestum fecit; Purum mundumque reddidit; Satis habuit, contentus fuit. *Pass.* أُبْلِيَ Iuramento obstrictus fuit, Adiuratus fuit. VI *et* VIII Exploravit, tentavit *c. a.* Nuntium rogavit aliquem; Experimento probavit *aliquem c. a. p.*; Tentatus est *re c.* ب *r.*, In calamitatem incidit, Morbo affectus fuit; Afflictus et tentando probatus fuit; Iuramentum petiit.

subtiliores in rebus partes non intellexit, Argumenta sua proferre non potuit. III Insipienter ac stulte se gessit adversus aliquem. IV Invenit *aliquem* esse ابله *c. a. p.* V *i. q.* I In agendo insipientia vel socordia vel simplicitate et benignitate usus est. Quaesivit animal errabundum viam, *et inde* Errabundus ivit sine ductu et non quaerens de via. VI *Id.*, Insipientiam et simplicitatem simulavit.

بَلْهَ *Non consentiunt in eo, quid sit, grammatici et lexicographi. Dicunt esse nomen pro* دَعْ omitte, *et nomen actionis sensum* omittendi *habens*, *et nomen*, *quod pro* كيف *ponatur. Si primum admittis*, *quae sequuntur*, *loco accusativi habenda; si secundum*, *loco genitivi*, *sin autem tertium*, *loco nominativi. Ac Fatha vocalis in primo et tertio indeclinabilis*, *in secundo vero declinatione orta videtur. In verbis Bocharii*: ولا خَطَرَ على قلب بَشَرٍ ذُخْرًا مِنْ بَلْهِ ما اطْلَعْتُمْ عليه Non venit in mentem homini alicuius rei utilis, praeterquam quas ei suggessi, *hoc verbum a praepositione* من *rectum in genitivo positum est*, *ut sensum* غير *habere videatur. Quod cum eorum sententia convenit, qui vocem excipiendi causa adhibitam esse putant. Sunt qui huic vocabulo sensum vocis* اجل immo *vel* كُفَّ *et* دَعْ abstine, omitte, *praebendum esse contendant.*

بَلْهَة *i. q.* أَبَالَة.

أَبْلَه *Fem.* بَلْهَاء *Pl.* بُلْه Socors, *vel* Non cogitans ad mala inferenda, *vel* Insipiens (generaliter et nullo discrimine facto), Simplex et benignus et subtiliores in rebus partes non intelligens; *et contra* Maxime prudens. *Ita in Sunna dicitur*: اكثر اهل الجنة بله Plerique eorum, qui consortes paradisi erunt, simplices sunt, *nempe in rebus mundanis, quia earum minus sunt studiosi*, *in spiritualibus alias gnavi atque attenti* (*vide Verbum*); *ita et* أَبْلَه عَقُول Qui prae verecundia quasi simplex, attamen intelligens, *et* عيش ابله Curis vacua vita, *et* شباب ابله Inventus mollis et curis vacua. شاب ابله Iuvenis socors et qui quid faciat et quo vadat nescit; vana de se opinione deceptus; Patiens laboris et sitis, non curans incommoda *camela*; *de femina ita explicat Firuzabadius*: الكريمة المزيرة الغريرة المغفّلة.

بَلْهَس Celeri gradu et properanter ivit.

بَلْهَص Cucurrit prae metu, et properavit. II (*vid.* تبلهص) Exuit vestes.

بَالٍ *pro* بَالِيٌ Tritus, vetustus, *ut vestis.*

بَلْوٌ *et* بَلًى *Pl.* أَبْلَاءٌ Itinere trita, macerata atque enervata (*camela*); Confectus et tritus (*curis, itinere vir*); Probatus atque induratus (*malis*), seu iis tritus; Qui administrat et regit peculium seu opes (*de quo consule quoque* ابل).

هو بِذِى بِلِّى Remotus est, ut eius locum haud noscas. (*Conf.* بل.)

بِلًى Attritio, consumtio *vestis.*

بَلَاءٌ Experimentum, tentamen, Difficultas, aerumna, afflictio, *ut qua homines probantur, sive in bonam sive in malam partem sumatur*; Fortitudo; *i. q.* بِلًى; *it.* بلاء حسن Beneficium Dei, quo homines probat (*et de homine beneficium*). نزلت بَلَاءٌ Calamitas incidit.

بَلْوَةٌ، بَلْوَى Experimentum, tentamen; Calamitas, *ut qua homines probantur.*

هو بذى بَلِّى *conf.* بِلَى.

بَلِيّ Tritus. هو بذى بَلِّى *conf.* بِلَى. Nomen tribus Arabum Kodaatum.

بَلِيَّةٌ *Pl.* بَلِيَّاتٌ Res trita et vetusta atque usu consumta, *et de homine noxam inferente, ut* ذلك البلية *Vit. Tim. T. I. p.* 330. *l.* 5.; *it.* Camela quae paganismi Arabici tempore ligari solebat ad domini defuncti sepulchrum, et absque pabulo et potu ibidem relinqui, donec moreretur, *quia putarent alias se non resurrecturos equites, eo statu quem amabant, sed pedites, quod vile videbatur. Pl.* بَلَايَا Experimentum, tentamen, *in bonam et malam partem sumitur, tum et* Calamitas.

بَلَوِيّ *Poss. et Gent. a* بَلِيّ.

هو بذى بِلِيَّان *et* هو بذى بَلِّيَان *et* هو بذى بَلِيَان Longius abest a te ut nescias ubi sit. *Conf.* بل.

مُبْتَلًى Afflictus, Comprobatus tentamine, experimento.

مُبَالَاةٌ Cura, بقلة المبالاة Inconsiderate.

ٱبْلَوْلَى Longior evasit *herba*, ut eam depasci potuerint cameli. *Vid.* ابل.

بَلَى Particula affirmativa, qua ad affirmandum id, quod post negationem est, utuntur, dum نعم voce utuntur ad affirmandam negationem, quae praecessit.

بليسمان (*si scriptio recta*) Lemna. *Forsk. Flora. p.* cxxi.

بَلِيلَج Myrobalana bellerica (*vid.* اهليلج), Terminaria Chebula. *Sprengel. hist rei herb. p.* 262. *Ab Avicenna Lib. II. p.* 144 *describitur.*

بِمَ *pro* بِمَا Eo quod, Quomodo?

بَمٌّ *Pl.* بُمُومٌ Chorda instrumenti musici gravissima; Vox gravissima, bassus vulgo. *Origine Persicum videtur, et ab ipso sono petitum.* Nomen loci; oppidi in Carmania.

بُمٌّ *i. q.* بُومٌ Bubo.

بَنْ *pro* بَلْ Quin, quinimmo.

بْنُ *pro* ٱبْنُ Filius: *cum praecedit nomen proprium simulque sequitur nomen patris.*

بَنَّ *F. i.* Stetit constititve *in loco c.* ب. II Ligatam tenuit ovem ad saginam. IV Constitit *loco c.* ب *l.*

بِنٌّ Pars adipis aut pinguedinis, Locus foetens. بن على بن Pinguedo accumulata.

بُنٌّ *exponit Firuzabadius*: شيءٌ يتخذ كالمرى Res quae sumitur instar المرى *Pers.* ابكامه *dictae*: *haec sorbitio est rei ex hordeo et frumento paratae multa cura et arte, quam Malajesa et Halimaeus describunt. Eo etiam nomine vocantur* Baccae quaedam, ciceris fere forma, *ex Arabia Felice passim distrahi solitae, ex quibus molitis, tostis, et in aqua coctis fit potus niger, toto Oriente hodie celebris, nomine vulgato* قهوة *Kaffe. Isque ut prosit, calidus et tantum non fervens sorbetur.*

بَنَانٌ *Coll. nom. unit.* بَنَانَةٌ *Pl. pauc.* بَنَانَاتٌ Digiti *vel* Extremitates digitorum. ليس للمخضوب البنان يمين Nulla fides illi, qui tinctos digitos habet. *Reisk. ad Taraph. p.* 46.

بَنَّةٌ Odor stercoris dorcadum, *inprimis cum depastae sunt herbarum flores.* Odor ingratus *et contra* odor gratus.

بَنَّةٌ *Pl.* بِنَانٌ Aura; Odor, sive gratus sive ingratus.

بَنِينٌ Prudens, constans.

بَنَانَةٌ Hortus herbis et floribus insignis; pratum amoenum; Nomen tribus.

بَنْبَانٌ Actio (عَمَلٌ), et الرديّ من المنطق.

أَلْبِنِيّ Species piscis, Cyprinus bynni. *Forsk. descr. anim. p.* 71. *Ex Euphrate deportatur Halebum tempore autumni.*

بُنِّيَّة De potu Kaffe appellato *adhibetur*, si e nuce ipsa paratus est.

البنانية Nomen sectae eorum, qui sequebantur Benanum ben-Simahn Tamimitam, qui dicebant Deum hominis figuram habere, et Dei spiritum in Ahlium descendisse, tum in eius filium Mohammed, tum in eius filium Abu-Heschain, denique Benanum.

مبن Olens merdam dorcadis (*vid.* بنة).

بنبك Aquatici animalis genus Delphino similis vel piscis, qui hominem per medium findit deglutitque.

بنبك *Id.*

بنت *n. a.* تبنيت Rogitavit, multum sciscitatus fuit *c.* من *et* عن *eius de quo*; 2) Narravit alteri seu narrando edocuit rem universam, quoad sciret *c. d. a.*; 3) Reprehendit *aliquem ob aliquid c. a. p. et* ب *r.*

بنج *ex Pers.* بَنْك *i. q.* سيكران Hyoscyamus, soporiferae herbae species nota; *secund. alios* Planta venenosa quae mentem perturbat *etc.*, sed sedat tumoris, auris et pustularum dolores. Est rubra et alba et nigra. Pessima eius species est nigra, tum sequitur rubra, optima est alba. *Forsk. Flor. p.* CVI Daturam metel. *ita appellat.*

بِنْج Origo, radix, stirps.

بَنَج *F. o.* Rediit ad originem suam vel ad antiquum. II *n. a.* تبنيج (*a* بنج) Comedendum dedit seu propinavit hyoscyamum *c. a.*; Vocem edidit quasi pipiendo e latibulo suo *perdix.* IV Originem nobilem arrogavit seu vendicavit sibi.

بنجنكشت *potius per* ش, *a Pers.* پنج انكشت Vitex, agnus castus, *quod quinque digitos referunt folia.*

بنح *F. a.* Concidit in partes et divisit (*carnem*) *c. a.*

بُنُوح *quasi* مُنُوح Dona: donaria.

بَنْد *Orig. Pers. Pl.* بُنُود Vexillum magnum; (*latino-barb.*) bandum, (*Hispan.*) bandera; Legio decem millium; Doli, astutia adhibita; كثير البنود Dolis technisque plenus et malorum ferax; *item* بند *Pers.* Laqueus, vinculum; Aqua aggere inclusa (الذى يسكر من الماء).

بَنَّد Legionem instruxit. *Vit. Tim. T. I. p.* 478.

بُنُودة Podex, tergum.

بَنْدَر *Orig. Pers. Pl.* بَنَادِر Portus, navium statio; Urbs aut locus, ubi mercatores sarcinas solvere solent et cum mercibus subsistentes vectigalia pendunt.

بُنْدَار *Pers. Pl.* بَنَادِرة Radicem et fundum habens, Mercator qui in proprio suo loco permanet, vel merces recondit, ut carioris pretii tempore divendat.

بَنْدَق 1) Disposuit (*aliquid*) globulorum forma *c. a* (*vide seq.*); 2) Aciem defixit (*in rem*) *c.* الى.

بُنْدُق *Vox peregr. Coll. nom. unit. c.* ة *Pl.* بَنَادِق Glans missilis; globulus qui ex balistario, arcu aliove instrumento iacitur, *vel* qui per canalem volvitur; Sclopetum (*idiom. vulg.*); *i. q.* جلوز Nux avellana, Guilandina Bonduc *Sprengel. hist. rei herbar. p.* 261. *Ab Avicenna Lib. II. p.* 147 *describitur*; بندق هندى Avellana Indica, quae etiam رتة Retta dicitur.

بُنْدُقَة *in prov.* حذاء حذاء ورائك بندقة Hidah, Hidah, pone te Bondokah. *Duplici modo vox* بندقة *explicatur. Sec. nonn. est* Iaculator, *sec. alios* Tribus ad maiorem Sahd (سَعْد) tribum pertinens. *Harir. p.* 461.

بُنْدُقِى Vestis lini alta, praestantissima (رفيع).

بَنَادِك *i. q.* بَنَايِق.

مُبَنْوَر Exploratus, probatus homo.

بنس *n. a.* بَنْس Evitavit effugitque malum. II *n. a.* تبنيس Retrocessit, retromansit. IV *n. a.* ابناس *i. q. Conj. I.*

بَنَاسْت *Pers.* Resina terebinthina.

بَنَشَ *et* بَنَّشَ *n. a.* تبنيش Remissior laxiorque fuit in re agenda. (*Secunda coniugatio usitatior est.*)

بِنْصِرٌ *Pl.* بَنَاصِرُ Digitus quartus inter medium et minimum: qui in manu annularis dicitur. (*Firuzabadius, ne ad radicem* بصر *referatur, monet.*)

شِنْظِيَانٌ بِنْظِيَانٌ Malae indolis, ac clamosa turbasque excitans *mulier.*

بُنْظُرٌ Caruncula in interfeminio mulieris excrescens, *et contumeliose dicitur:* يا بنظر O improba. (*Ad radicem* بظر *referendum est.*)

بِنْفَحَةٌ *i. q.* مِنْفَحَة.

بَنَفْسَجٌ *Pers.* بَنَفْشَة Viola odora, *et* Iris *in Arabia felice, sec. Forsk. Flor. p.* CIII, *ibid.* Tagetes *dubia? p.* CXX.

بَنَفْش Amethystus. *Teifasch. p.* 102 *ed. Rav.*

بَنِقَ 1) Pervenit; 2) *i. q.* غَرَسَ شِرَاكًا وَاحِدًا مِنَ الوَدِيّ.

II *n. a.* تبنيق Constitit *in loco c.* ب; بنق كلامه *i. e.* جمعه وسواه Contraxit et complanavit sermonem suum; *etiam* Finxit (*mendacium*) *c. a.*; Proscidit (*dorsum scutica seu nervo taurino c. a. et* ب; *i. q.* قَلَّدَ Circumposuit collo (*rem*) *c. a.*; Instruxit ampliative parte quadam insititia *indusium c. a.* (*vide* بنيقة); Superiore parte amplam, inferiore angustam fecit *pharetram c. a.*; *i. q. Coni. I. sign.* 2. IV. *i. q. Coni. I. sign.* 2.

بَنَقَة Superius foramen *indusii*, seu eius in pectore sinus.

بَنِيقَة *Pl.* بَنَائِق Lacinia seu panniculus fere triangularis, qui aliis vestis partibus inseri solet augendae capacitatis ergo, *peccul.* indusii; *et magis proprie* Pars illa quae inseritur in utroque indusii latere. (*Talia sunt in Oriente tam marium quam feminarum indusia, lateribus consutis, inferius patentia.*); *vel i. q.* جُرُبّان Superius foramen vel sinus indusii; *i. q.* الشَّعَرُ المختلف *et* رُقْعَةُ الكُرْم وَسَطَ الموقف من الشاكلة; *Dual.* البنيقتان Duo circuli seu helices crinium apparentes sub collo ad iugulum equi.

بَنْقَم *et* بغبوى (*nisi idem sit nomen ac* بُقَّم) Solanum armatum. *Forsk. Flora. p.* CVII.

بُنْقُوس *Pl.* بَنَاقِيس *i. e.* ما طلع من مستدير البطيخ Quod extat de rotundiore parte melonum; *sc.* vertex eius, *quae lautissima habetur portio.* بَنَقِيس الطُّرْثُوث Res parva quae cum الطرثوث progerminat.

بُنْك *Vox peregr.* Radix et praecipuum rei, *vel* sincerior eius pars *Avicenn. L. II. p.* 143. Hora noctis; Nascaphthum *Diosc.* 1, 22. *Beith.*, Radix odorata; Unguentum, aroma quoddam.

بنك *bönuk* Argentina glossodonta. *Forsk. descr. anim. p.* XIII *et* 68.

بَنَّكَ *n. a.* تبنيك Congressus fuit retulitque alter alteri quid apud suos ageretur: *de puellis speciatim dicitur extra domum confabulatum prodeuntibus, tum simpl.* Narravit; Peregit: اذهب فَبَنِّكِى حاجتنا Abi et perage rem nostram. V Stetit, constitit, substitit *c.* ب; firmiter mansit *c.* في.

تَبْنِيك Quod multae simul feminae loquuntur.

بِنْكَام *a Pers.* پِنْكَان Catinus: lanx. Clepsydra.

بِنَّام *i. q.* بِنَّان.

أَبْنَم Filius.

بَنَى *F. i. n. a.* بَنْيٌ, بِنًى, بِنَاءٌ, بُنْيَة, بِنْيَة (*Gol., sed dubito*) بِنَايَة, بُنْيَان (*Tribus Thai in passivo pro* بُنِيَتْ *dicit* بُنَتْ) Struxit, aedificavit, condidit *c. a. et n. a.* بِنَاء Eodem modo construxit dictionem, ultima terminatione invariata sive mobilis esset sive quiescens littera, uti in carmine fit, dum versus omnes simili modo finiuntur *e. c.* بناه على الضم Vocali Dhamma terminavit eam (*dictionem*); 2) Fulcivit *corpus c. a. r. et* ب *instr.*; 3) Pinguefecit *cibus corpus c. a. r.*; 4) *Metaph.* Beneficiis et favore prosecutus fuit, iisque firmavit *c. a. p.*; 5) *n. a.* بِنَاء Domum deduci iussit sponsam suam, comptamque exhibuit *c.* على (*vulgo cum* ب *quod a Djeuhario vituperatur, a Kamusi auctore vero admittitur*). *Illud ex eo petitum, quod sponsa collocari soleret, uti hodieque fit, sub serico operimento fornicata constructo forma, quod* قبة *dicitur.* *Hinc generalius* Ingressus fuit *ad sponsam coniugemve c.* على, Inivit *feminam c.* ب *p. vel c.* على; 6) بنت على وترها القوس Arcus cohaesit seu propinquus fuit chordae suae (*conf.* باينة). II Construxit, exstruxit, aedificavit, *et quidem* multum, bene

et diligenter *c. a. r.* IV Struere et aedificare iussit vel construendum commisit *c. a.*, Saginavit *c. a.*, Retulit, narravit *alicui* traditiones *c. a. p.* V Filium appellavit; in filium adscivit atque adoptavit *c. a.*, Similis factus est domui aedificatae; Magnum, quum mulgeretur, inter crura interstitium habuit, Magnos lumbos habuit *mulier.* VIII Construxit, aedificavit *c. a. r.*; *item* Structum aut struendum dedit, aut unde construere posset *c. a. p. vel* dedit alicui aedificium; Domum deduxit *sponsam*, *vel ad eam coniugemve* ingressus fuit *c.* على *et c.* ب *p.*; Tentorium construxit *feminae c.* على *p.*; Liberos progenuit vel suscepit.

اِبْنٌ *quasi* بَنَوٌ *Pl.* أَبْنَاءٌ *et* بَنُونَ Filius, nepos, *etiam de pullo dicitur.* ابن ابيه Frater eius (sed non ex eadem matre). ابن امه Frater eius ex eadem matre (*leiblicher Bruder*). ابن ابا *vero idem esse videtur ac* يا نفسي O anima mea. *Select. ex hist. Halebi p.* 102 *adn. Hoc nomen sibi aliud in Genitivo subnectens complures efficit Metonymias: sic*

اِبْنُ ٱلْأَرْضِ Peregrinus; genus oleris; planta cito crescens.

ازيب — Diabolus.

امة — Servus, vilis.

الأنس — Amicus familiaris atque electus.

آوى — Hylax, animal ex cane et vulpe natum.

البريح — Corvus, Infortunium.

بقيع — Canis.

بلصى — Nomen avis.

البوح — Filius.

بيض — Nomen famosi furis apud Arabes.

ترنا — Filius ancillae. (*Hoc nomen praecipue contumeliae causa inditur.*)

ثبير — Nox splendore lunae illustris.

الجر — Latro.

جلا — *sec. nonn. aut* Aurora, *aut* Luna, *aut* Initium diei, *sec. alios* جلا *est* Nom. propr. viri.

جمير — Nox tenebrosa.

الحبل — *et* اِبْنُ ٱلْأَيَّامِ Infortunium, aerumna.

الحرب — Vir bellicosus et pugnax.

الحاجة — Pauper.

اِبْنُ خَلَاوَةٍ Innocens, culpa vacuus.

دَأْيَةَ — Corvus.

الدب — Grylli quaedam species. *Forsk. descr. anim. p.* XXII.

الدَّغَالِيز — Puer expositicius, spurius.

ذُكَاء — Aurora.

السَّبِيل — Viator.

سَحَاب — Pluvia.

سَمِير — Dies et nox, νυχθήμερον.

شَهر — Mensem natus.

ضَلّ — Anonymus.

طَابٍ — Genus dactylorum Medinense.

طَامِرٍ — Pulex.

عَجْزَة — *et* اِبْنُ قَرْمَةٍ Postremus natu filius, *aut* ex patre seniore natus.

مُجَل — In ius vocatus, qui peragitur reus.

عِرْس — Mustela.

عَمَلِي — Qui idem facit quod ego.

الغَمَام — Frigus.

الغِمْد — Ensis.

غَبْيَة — Spurius.

فَرْتَنَا — Filius ancillae. (*Hoc nomen praecipue ignominiae causa inditur.*)

الفاعلة — Meretricis infans (*ignominiae nomen*).

الفلاة — Chamaeleon.

قِتْرَة — Parvi serpentis species, serpens foedus.

اللَّيالي — Luna.

لَبُون — Camelus bima.

مَخَاض — Pullus cameli, cuius mater initum admissarii iam cupit.

الماء — Anas.

اِبْنُ مِقْرَض Mustela foenaria, *vulgo* foina.
— مِلَاط Luna nova.
— النَّعَامَة Via regia.
— أَنْقَد Erinaceus.
— الوَرْقَاء Columba.
— اليَوْم Dies.

A Plur. بنون *quoque Metonymicae appellationes variae, ut:*

بنو ابيه *proprie* Fratres eius non ex eadem matre, *tum* Gens eius, familia.
— الأَعْيَان Agnati et cognati (*i. e.* paterna vel materna cognatione iuncti).
— الأَخْيَاف Una matre et patribus diversis nati.
— العَلَّات Fratres et sorores unum patrem, sed non eandem matrem habentes.
— عمه Cognati, populares eius.
— الغَبْرَاء Pauperes.
— قَنْطُورَاء *et* بنو قَنْطُورَا Turcae (*quos Firuzabadius vult ex Kethura Abrahami esse oriundos, ut inde sit nomen impositum*).
— المدينة Cives urbis.
— الموت Audaces.
— الأَيَّام *et* بَنُو الدُّنْيَا Homines.

Pluralis ابناء *quoque in Metonymiam adhibetur, ut* أَبْنَاء الجِنْس Eiusdem generis et ordinis homines; أَبْنَاء دَرْزَة Homines ignobiliores et viles; *atque alia ab iis, quorum Singularia in* ابن *exhibita; item* ابناء Barbari et peregrini in Arabia Felice degentes.

بِنْت *quasi* بَنَوَة *Pl.* بَنَات *Fem. ab* اِبْن Filia; Pupa qua puellae ludunt. بنات Nomen trium stellarum. *Ideler. Untersuch. über die Sternnamen. p. 8 19. 292;* يا بُنَيَّة O filia. *Adiecta huic nomini alia nomina Substantiva diversas efficiunt Metonymias, ut*

بِنْتُ ٱلْأَرْض Glarea.
— بتاع بحر Tellina incarnata, magna, edulis κο-λογνόμη.
— بارح Corvus, infortunium.
— البَحْر *vel* بِنْتُ المَاء Siren.

بِنْتُ بسطام بن قيس Vinum.
— ثمانين Vinum vetus.
— الجَبَل Echo, Infortunium.
— خابية Vinum.
— السعدى Perdicis femella.
— الشَّفَة Sermo.
— الصلب Filia quae neque novercam neque vitricum habet (*leibliche Tochter*).
— العنب Vinum.
— العُنْقُود Vinum.
— العين Lacryma *vel* Pupilla oculi.
— الفِكْر Consilium, prudentia; Carmen.
— الكَرْم Vinum.
— الكنانة Sagitta.
— المَنِيَّة Febris.
— نارين Iusculum calidum, Aqua fervida, Ferveus ignis.

A Plurali بنات *Metonymiae ortae ex gr.* بَنَات الأَرْض Rivuli, *et seq.* مَخَاض , ٱلْمَاء , لَبُون , آوَى *Plurales earum formarum, quae sub* ابن *commemoratae sunt. Item*

بَنَاتُ ٱلْبَثْلُون Intestina.
— مَخْر *vel* بنات مَخْر Nubes vernales.
— التَّنَانِير Panis seu panes.
— الجَوْف Cor et intestina.
— الحنايا Sagittae.
— الدُّرُوز Pediculi et lendes.
— الدَّهْر Adversa, mala.
— الرَّعْد Tubera terrae.
— الروم Pisces in mari Graeco (بحر الروم) viventes mulieribus similes.
— الزور Costae.
— الشَّفَة Verba.
— الصَّدْر Curae.
— صَعْدَة Asini.
— ضُبَيْبَة Species quaedam lacertarum.

بَنَاتُ الطَّبَقِ Mala et adversi fortunae casus.
العَيْن — Lacrymae.
الافكار — Carmina.
النَّقَا — Camela libere incedens vagansque.
نُقَادٍ — et بَنَاتُ صَعْدَة Asinus silvestris, onager.
الكنايِن — Sagittae.
اللَّحْم — Carnosa et compactas carnes habens (femina).
اللَّبْو — Nervi et chordae musici instrumenti.
اللَّيْل — Accidentia et somnia nocturna.
الماء — Animal aquaticum quodvis, *pecul.* formam hominis referens.
المَنَايَا — Morbi, febres; Securis, telum.
النَّار — Urtica.
نَعْش الصغرى — Septentriones, astrum ursae parvae.
نعش الكبرى — Astrum ursae magnae. *Conf. Ideler Unters. üb. d. Sternnamen. p.* 3. 19.
وردان — Blattae, Lumbrici.

بَانٍ *pro* بَانِي *Fem.* بَانِيَة *Pl.* بُنَاة Structor, aedificator. *Prov. loc.* انزلت الدار بانيها Sportam commisisti ei, qui eam optime ornat. Qui ingreditur ad sponsam vel coniugem; Nervo propinquus (*arcus; conf.* بَانِيَة).

بِنَاء *Pl.* أَبْنِيَة *Pl. Pl.* أَبْنِيَات Aedificatum; Indeclinabilitas; Lacunar cubiculi, *inprimis* fornicatum.

اِبْنَم *i. q.* اِبْن *cum* م *servili* Filius.

بِنْيَة *Pl.* بِنًى Aedificium; Forma et radix compositionis ac creationis *corporis*, *seu i. q.* فِطْرَة. صحيح البنية Sanus corpore.

بُنْيَة *Pl.* بُنًى *Id.*

بَنِيّ *Pl.* أَبْنِيَة Res structa, structura.

بُنَيّ *Deminut. ab* اِبْن, *quasi a* بَنَوٌ Filiolus. يَا بُنَيَّ O filiole seu fili mi.

بَنَّاء *Pl.* بَنَّاؤُونَ Structor, aedificator, architectus.

بُنُوَّة Filiatio, Pueritia, Filialitas, et filii et posteri.

بُنَيَّة Filiola.

بُنْيَان Murus, fundamentum.

قَوْسٌ بَانَاة Arcus chordae propinquus; In nervum incurvatus inter iaculandum (*vlr*).

بِنَايَة Opus constructum, structura, *praesertim* excellentior celsiorve.

بِنْتِيّ Ad filiam spectans, pertinens.

بَنَوِيّ Filialis, *Denom. ab* اِبْن *quasi* بَنَوٌ; *item Gent. seu Poss. ab* أَبْنَاء فارس *quae* Arabum tribus *est*; *etiam ab* أَبْنَاء Barbarus unus de eorum numero, qui illo nomine celebres in Arabia Felice suas sedes habent; *vel etiam Poss. a* بنيات.

بَنِيَّة Constructa res, structura: aedificium; *et c. art.* Templum Meccanum.

بَوَانِي Costae spuriae pectoris, Pedes cameli. أَلْقَى بَوَانِيَهُ Firmiter stetit.

أُبَيْنُونَ *et* أُبَيْنَا *Pl. Deminutivi ab* اِبْن Filioli.

أَبْنَوَاتُ الشَّرِّ Tribus stirpis Arabum Kelbitarum.

تُبَيْنَات Viae minores deductae ab alia maiore et regia; Calamitas.

أَبْنَاوِيّ *Poss. ab* أَبْنَاء Barbaricus, spectans ad incolas barbaros Arabiae Felicis.

مِبْنَاة Corium concinnatum, quod humi sternitur ad considendum; Cutis palati *inprimis* pars corrugata; Velum, saccus coriaceus.

مَبَانِي Aedificia.

مَبْنِيّ *F.* ة Indeclinabile (*nomen*) *sens. Gramm.*

بَخْ بَخْ *Admirantis et obstupescentis Interiectio, vel* بَه *pro* بَخْ Euge, evax.

بَهَّ Dignitate auctus fuit, excelluit, *apud Sultanum.*

أَبَهّ *pro* أَبَحّ Raucus.

أُبَّهَة *pro* أُبْهَة Gloria.

بَهَأَ *et* بَهِيَ *n. a.* بَهْأ, بَهَاء, بُهُوء Adsuevit *viro c.* ب *p.*; 2) بَهَأَ (*ut* بَاءَ) Intellexit *c.* ل; 3) Evacuavit ablatis supellectilibus *vel* laceravit, perforavit *tentorium*, *domum o. a.* IV *i. q.* I. 3. *c. a.* VIII Adsuevit.

بَهَّاءُ Mulgenti obsequens *camela*.

بهادور *Pl.* بهادورية Strenuus heros. *Abulfar.* 449.

بهبه pro بخبخ *n. a.* بَهْبَهَة Rauca fuit et murmurando vociferata fuit (camelus). II تَبَهْبَهَ Honoratus est, magnus habitus est, superbivit.

بَهْبَهَة Barritus elatus.

بَهْبَهِيّ Corpulentus.

بهت 1) *n. a.* بَهْت Inopinatum cepit oppressitque *c. a.*; 2) *n. a.* بَهْت, بَهَت *et* بُهْتَان Falso imputavit, falso criminatus seu calumniatus fuit *c. a. p.*; mentitus fuit; 3) بَهَتَ *et* بَهُتَ *n. a.* بَهْت Abstinuit, desperavit; 4) بَهِتَ *ut* بُهِتَ, بَهُتَ Attonitus et mente turbatus fuit, obstupuitque. II Attonitum et animi incertum reddidit.

بَهْت Lapis quidam notus.

بُهْت Mendacium.

بَهُوت *Pl.* بُهُت, بُهُوت *i. q.* مُبَاهِت.

بُهْتَان Calumnia, mendacium. بُهْتَانًا *Adv.*

بَهَّات Falsus culpator, calumniator.

بَهِيتَة Is ob cuius inanem et nefariam agendi rationem homines obstupescunt; Mendax; Quod falso imputatur. يا لَلْبَهِيتَة *Vox qua auxilium alicuius invocatur.*

بَهِيتَة Magnum mendacium. يا لَلْبَهِيتَة O mendacium magnum!

مَبْهُوت Falso culpatus; mente perculsus et stupefactus (*neque* بَهِيت *nec* بَاهِت).

بَهْتَر Mendacium.

بُهْتُر *et* بُهْتُرَة *Pl.* بَهَاتِر (*i. q.* بحتر) Brevis statura, membris compactus, contractusque.

بهث *F. a. n. a.* بَهْث Excepit bene et laeto vultu aliquem *c.* الى *p.* VI *Id.*

بُهْثَة Vacca silvestris; Filius meretricis. *Hamas. p.* 280.

بهج *F. a.* Exhilaravit *c. a.* b) بَهِجَ Hilaris fuit *ob aliquid*, exultavit *c.* ب *r.* c) بَهُجَ *n. a.* بَهَاجَة Pulcher, venustus fuit. II *n. a.* تَبْهِيج Exhilaravit; venustavit; venustum habuit dixitque *c. a.* III Venustate certavit eaque gloriatus fuit *c. a. p.* IV Exhilaravit, recreavit *c. a.*, *et intrans.* Vernavit et luxuriavit plantis (*terra*). V Hilaris et exhilaratus fuit. VI *Metaph.* Vernavit floribus *et quasi* laetatus fuit (*hortus*). VIII Laetus fuit, gavisus fuit, exultavit. X Laetatus fuit.

بَهْج Ligni Indici, *potius* radicularum albicantium, species.

بَهِج Pulcher; Laetus, hilaris.

بَهْجَة Pulchritudo; Laetitia, hilaritas.

بَهِيج Pulcher; Hilaris.

أَبْهَج Nitidior, pulchrior.

مِبْهَاج Pulchra *femina*.

مِبْهَاج *Pl.* مَبَاهِيج Pinguis (*de gibbo cameli*).

بَوَاهِد Mala, infortunia.

بُهْدُرِيّ Qui non adolescit, nec incrementum capit, ita ut pro aetate deberet: ut infans qui ex lacte percipit noxam.

بَهْدَلَ Magnam habuit mammae basin (*vir*).

بَهْدَل Catulus hyaenae; Avis quaedam viridis.

بَهْدَلَة Levitas celeritasque in incessu.

بهر *F. a.* 1) *n. a.* بَهْر Vicit praestititve (*pulchritudine, decore, virtute*) *c. a. p.*; 2) *n. a.* بُهُور Eminuit perfectione aliqua; Admodum luxit, praecelluit splendore (*luna*) inter ceteras stellas; 3) Anhelavit, gravato et continenter spiritum duxit: *ut prae lassitudine aut oneris gravitate; ita et in Passivo* Spiritus interceptus est ob lassitudinem (*vid.* بُهْر); 4) Gravavit et anhelum reddidit (*onus*) *c. a. p.*; 5) بَهِرَ Obtusus fuit *ensis*. III Gloriatus fuit. IV Admirandam protulit rem; Dives evasit postquam pauper fuerat; Ustus fuit meridiani solis aestu; Modo benignum et probum, modo malum improbumque sese gessit; Uxorem duxit بهيرة *i. e.* parvo corpore et gracilem matronam. V Colluxit et splenduit (*nubes*); Impletus fuit; Anhelavit *lassi modo.* VII Spiritus eius interceptus est ob lassitudinem, Graviter anhelavit; Obstupuit; Super lapsus fuit, concidit. VIII Men-

dacium sibi arrogavit et praetendit et dixit se esse mentitum, quanquam non erat mentitus, atque hac re eum petiit; *i. q.* ابتهل *vel* Deum invocavit omni tempore non tacens; *et* Somno oppressus est in eo quod imaginatus fuit (نام على ما خيّل); Haud praetermisit studii quicquam *c.* ل *et* في *p. tam pro aliquo quam contra aliquem*; In duas partes fractus fuit *ensis*; *etiam Passivi forma* Innotuit in vulgus (ob feminam) *c.* ب *i. e. amoris vel rei cum illa habitae rumore.* XI Ad medium pertigit (*nox*) *vel* praeteriit (*ea*), effluxitve quadam, *aliis* potiore, sui parte, Circiter tertia noctis pars supererat, Longa fuit (*nox*) *c.* على *p.*, Caliginosa fuit *nox.*

بَهْر Illuminatio; Victoria (غَلَبَة); Impletio; Distantia, longinquitas; Amor; Moeror; Calumnia, falsa imputatio; Gravatio seu coactio, quae fit supra vires; Admiratio. *Arabes dicunt* الازواج ثلثة زَوْجٌ بَهْرٌ وزوجٌ دَهْرٌ وزوجٌ مَهْرٌ Tres sunt in uxoribus utilitates aut pulchritudo, aut solatium contra fortunae calamitates aut dos.

بَهْرًا Male sit illi, pereat *c.* ل, *et vox admirantis*: Papae.

بُهْر Anhelatio, spiritus interceptio ob lassitudinem et ob oneris gravitatem; *i. q.* بَلَد *et* Late patens terrae tractus; Malum seu bonum vallis (شرّ الوادى وخيره).

باهِر Mirabilis; Admodum splendens *luna*; Eminens, magnus; Vena frontis.

بَهَار Res quaevis pulchra et nitens; *i. q.* عَرَار *et* عَيْنُ البَقَر Buphthalmum, herba (odorata, *Kam.*) vernalis luteo flore; Inferior in equi iugulo pars cava, thoraci confinis; albedo ibi apparens; *et* Iura Duanorum (*die Abgaben der Duane*).

بُهَار Idolum; Hirundo; Satanas; Piscis magnus maritimus albus, Sciaena *Forsk. descr. anim. p.* XI *et* 46; Gossipium e nucleis extractum; *Vox Koptica* Pondus trecentarum, vel quadringentarum, vel sexcentarum, vel mille librarum; *et ita* tria auri talenta *dicuntur*; Supellex seu utensilia nautica, quibus in mari opus est; Pars una oneris, cuius duae partes iumento imponuntur, in quo sunt quadringentae librae; Vas rostratum gutturnio simile; Res qua aromata metiuntur.

بُهْرَة Malum seu bonum vallis; Late patens terrae tractus; Medium seu pars media *diei, noctis, vallis, equi, gutturis*; Cuniculus seu fossa subterranea longa; Bona terra, aquâ non submersa.

بَهُور Leo.

بُهُور Illuminatio.

بَهِير *i. q.* مَبْهُور Anhelus, defatigatus; Femina magnis clunibus praedita, ita ut, quum incedit, gravata sit (انبهرت).

بُهَيْر Natibus gravis femina, quae concidere videtur quum incedit.

بَهْرَاءُ *et* بَهْرَى Tribus ad Kodhaam (قضاعة) pertinens, *unde* بهرانى *et* بهراوى Ad hanc tribum pertinens.

بَهِيرَة *Pl.* بَهَائِر Matrona parvi tenuisque corporis, tenera, delicata, Femina pulchra.

باهِرات Naves.

أَبْهَر Mollis terra; Dorsum; Vena illi incumbens, Vena iugularis, Vena axillaris seu basilica, Arteria magna; Magna habens ubera sed lacte destituta (الضروع اليابس); ابهران Duo arteriae magnae stipites e corde prosilientes, unde arteriae reliquae propagantur; *Pl.* اباهر Pennae latus brevius, Pennae tergum neque eius inferior pars neque superior, Pennae ordinis penultimi in ala. *Talis est ordo pennarum in ala*: 1) القوادم, 2) الخوافى, 3) الاباهر, 4) الكلى. *Gener.* (*non consentiunt interpretes, conf. Antar. Moall. Willm. p.* 140 *adn.*) Pennae avis; ابهر القوس *Dual.* أَبْهَرَانِ Pars arcus sinuosa inter manubrium et extremitatem seu cornu (*ex comparatione cum vena ita appellata ortum nomen*). Terrae bona portio, quae non submergitur aquâ.

مَبْهُور Lassus, anhelus; Ensis obtusus.

بَهْرَجَ Fecit ut alicuius sanguis impune effundi posset (أَهْدَرَ بِإِسْقَاطِ الْحَدِّ عَنْ غَيْرِهِ) *c. a. p.* II تَبَهْرَجَ Superbus fuit, *vel potius*, superbius incessit *ut idem sit ac* تَبَهْرَسَ. *Conf. Les oiseaux et les fleurs par Garcin de Tassy p.* 14. *l.* 3. 6. *text. Arab.*

بَهْرَج (*Vox peregr.*) Vanus, frustraneus, futilis; pravus, malus, deterior, vilis; *sic* improbus *nummus*; arbitrio et usui cuiusque permissus

بَهْرَجَة Deviatio a via recta et expedita.

مُبَهْرَج Communis usus aqua; Qui impune effundi potest sanguis.

تَبَهْرَسَ Superbius et iactabundus incessit.

بَهْرَمَ Saturiore cypri colore tinxit (*barbam*) *c. a.* II. Rufum fuit *caput.*

بَهْرَمٌ Flos cnici seu interiora stamina, quae croceo vel rubido tingunt colore; Cyprus (*herba*).

بَهْرَامٌ Flos cnici; Mars planeta.

بَهْرَمَةٌ *i. e.* زَهْرُ النَّوْرِ Flos arboris; Cultus seu religio Indorum, *i. e.* Brachmanum.

بَهْرَمَانٌ *i. q.* بَهْرَمٌ, Color ruber; Rubinus verus, carbunculus.

مُبَهْرَمٌ Cnici flore tinctus.

بَهْرَامَجُ *a* بَهْرَامٌ Mars; Salix Balchica: *quod in Chorasanae provincia Balch copiose nascitur, unde et absolute* البلخية *dicitur, estque* Arbor mali punicae magnitudine, flores odoratos proferens, vario colore. *In Kamuso ita exponitur:* Planta quae duas species, rubram et viridem habet. Utraque boni odoris est. *Eam Arabes* رنف *quoque vocant.*

بَهَزَ *F. a. n. a.* بَهْزٌ Vi pepulit, trusitve *c. a.*; *etiam simpliciter* Removit; *item* Manu vel pede, ambabusve manibus, percussit (*pectus*) *c. a.*

مِبْهَزٌ Is qui gravius impellit aut trudit.

بَهْزَرٌ Firmo iudicio, mente pollens, intelligens, Nobilis.

بَهْزَرَةٌ *et* بُهْزُرَةٌ *Pl.* بَهَازِرُ Magna *camela*, Palma procera, *aut* quam manibus attingere queas.

بَهْسٌ Audacia, audentia.

بَيْهَسٌ Leo; Vir strenuus et fortis; Eleganter incedens *femina.*

بَيْهَسِيَّةٌ Schismatica gens quaedam seu turba, quae originem duxit ab Abu-Baihas Haizam ben-Djabir ex tribu Banu-Sabd ben-Dhobaiah b... Kais.

تَبَيْهَسَ Eleganter, superbe incessit. جَاءَ يَتَبَيْهَسُ Venit nil secum portans.

بَهَشَ (*conf.* بَحَثَ) 1) Scrutatus fuit, inquisivit *c.* عن *r.*; 2) خف وارتاح Lubens, laetus, et bene affectus et cum desiderio propensus fuit erga aliquem *c.* إلى *p.*; 3) Apprehendere voluit rem, ... vero cepit *c. a.*; extendit manum ad aliquid ut caperet *c.* إلى *r. et* ب *manus*; 4) Paratus fuit ad fletum, *vel etiam* ad risum; 5) Convenerunt *homines.* V Convenerunt et congregati fuerunt. VI Unus alteri *rem* porrexit, proiecit *c.* بين *p. et a. r.*

بَهْشٌ Fructus recens palmae Chamaeriphis *sc.* arboris دوم dictae (*aridus* خشل). *Inde* بلاد البهش Hidjasi provincia *appellatur.* وجوه البهش Homines nigriore vultu et deformes; رَجُلٌ بَهْشٌ *i. q.* هَشٌّ بَشٌّ Lubens, laetus.

بَهِشٌ *i. q.* هَشٌّ بَشٌّ Laetus et lubens, humanusque ac benignus.

بُهَيْشٌ Nomen viri: *ut avi Dulrommae poëtae.*

مُبْهَشٌ Celere *iter*, *incessus.*

بَهَصٌ Sitis.

أَبْهَصَ Prohibuit, impedivit *c. a. p.*

بُهْصُوصٌ Aliquid, *ut* ما أَصَبْتُ منه بهصوصا Haud consecutus sum ab eo quicquam.

بَهْصَلَ Exutas vestes suas (superiores, *ut puto*) sponsioni vel aleae in ludendo subiecit; Edit carnem, vel cum osse, dum ab omni latere eam ore cingeret; Eiecit *homines ex opibus c. a. p. et* من *r.*

بُهْصُلٌ Corpore crassus, Albus.

بُهْصُلَةٌ *et* بَهْصَلَةٌ Brevis staturae (*femina*); Candida; Clamosa (*mulier*).

بُهَيْصِلٌ Debilis: deterior, parvus, vilis.

بُهْصُمٌ Durus firmusque, Fortis.

بَهَضَ *F. a. et* IV Molesta fuit (*res*), gravius affecit, pressit *c. a. p.* *Vid.* بهظ *quod usitatius.*

بَهَطٌ *Pers.* Oryza cum lacte et butyro cocta, *vel ut alii contendunt* cum aqua.

بَهَظَ *F. a. n. a.* بَهْظٌ *i. q.* بَهَضَ 1) Gravavit res; lassavit vires excedens *opus hominem*, graviore pondere *iumentum homo c. a. p.*; 2) Vicit aliquem; 3) Mento vel barba prehendit *c. a. p.*

بَاهِظٌ Gravis; molestus, difficilis. البَاهِظُ Infortunium.

بَاهِظَةٌ Res gravis, molesta.

مُبَهُوظٌ A graviore onere oppressus, ei impar.

بُهُوغٌ Somnus. هَابِغٌ بَاهِغٌ Somnolentus.

بَهَقٌ (*a candore*) Leuce, vitiligo; *unde* بَهَقُ الْحَجَرِ Lichen, *et i. q.* جوزجندم.

بَهَكْثَةٌ Celeritas in opere.

بَهْكَلَةٌ Succi plena, nitens mollisque *puella*.

بَهْكَنٌ *F.* ة Succi plenus, mollis *adolescens*, *puella*. شَبَابٌ بَهْكَنٌ Adolescentia tenera, mollis.

بَهْكَنَةٌ Pulchritudo formae exterioris.

تَبَهْكَنَ Lenta et subtremula *in incessu* fuit *vetula*.

بَهَلَ *F. a.* 1) *n. a.* بَهْلٌ Reliquit *aliquem* libertati *c. a. p.*; quod facere vellet ei permisit, *aut haec eundem usum habet ac coniugatio quarta sine discrimine personae, aut in libero tantum adhibetur c. a. p.*; 2) Maledixit *ei Deus*; execratus fuit *c. a. p.* b) بَهَلَ *n. a.* بَهْلٌ Vinculo in ubere liberata fuit (*camela*) ut lactere posset pullus. III Execratus fuit *unus alterum c. a. p.* IV Permisit quod vellet *alicui c. a. p., aut haec coniugatio sine discrimine personae ut coniugatio prima aut in servo tantum adhibetur*, Subditos libertati reliquit *c. a. p. praefectus*, Ut libertate gauderent neque eos attingeret imperator effecit *desertum c. a. p.*; Blanditus fuit *c. a. p.*; Vinculum in ubere *camelae* solvit ut sugeret pullus *c. a. camelae*. V Se invicem execrati sunt *plures*. VI Se invicem execrati fuerunt *plures*, se diris devoverunt. VIII Supplex fuit in oratione *c.* فى; supplicavit *c.* ل *vel c.* الى *p.*, *sed cum* على *p. contra aliquem* invocavit (Deum); Summo studio et puro animo Deum invocavit; Male precatus fuit; Operam impendit *c.* فى *r.* X Soluto ligno, quod uberibus impositum erat, mulsit (*camelum*) *c. a.*; Dereliquit sine regimine (*populum*) *c. a.*; In libertatem excepit, sui iuris fecit, *homines desertum*, ut rex persequi eos non posset *c. a. p.*

بُهْلٌ *Parvae opes, res pauca*; Maledictio. بُهْلَا *i. q.* مُهْلًا.

بَهَلٌ *Pl.* أَبْهَالٌ Qui vagatur otiosus.

بَاهِلٌ *Pl.* بُهَّلٌ *et* بُهْلٌ *Signi* impressi, annuli per nasum traiecti, aut ligni uberibus affixi, expers et libera (*camela*); Sui iuris et arbitrii *femina*; Qui vagatur otiosus sine opere; Baculo seu pedo carens *pastor*.

بَهْلَةٌ Maledictio, anathema, dirae.

بُهْلَةٌ *Id.*

امراة بَيْهَلَةٌ *i. q.* مهيرة.

بَاهِلَةٌ Carens coniuge, caelebs.

أَبْهَلُ (*Gol. ex Kam.*, *at ed. Calc.* أَيْبَهُلٌ) Fructus arboris magnae cuius folia similia sunt tamaricis foliis, fructus loti (سدر) fructibus. *Non est iuniperus ut Djeuharius falso putavit. Firuzab.*

اِبْتِهَالٌ Quando aliquis in id, quod vovit, aquam mittit (ارسال الماء فيما نذرته). *Kamus.*

تَبَهُّلٌ Studium, labor. Quum aliquis contentus est eo, quod petitur (الغناء بما يطلب).

مُبَاهِلٌ *i. q.* بَاهِلٌ *sign.* 1.

مُبْهَلَةٌ *Id.*

مُبَاهَلَةٌ Convitiae.

تَبَهْلُسٌ Cum quis e regione aliqua de improviso venit nudus et nihil secum asportans.

تَبَهْلُصٌ *i. q.* تَبَلْهُصٌ 1) Exuit vestes; 2) *Metaph.* Impatienter vel indigne tulit quid. (*Haec altera significatio a Golio ex Kamuso allata in editione Calcutt. non legitur.*)

بَهْلَقٌ Rubicunda mulier, garrula, cui non est mens; *Pl.* بَهَالِقُ Infortunium, malum.

بِهْلِقٌ *Id.*; Clamator, morosus vir.

بَهْلَقٌ *i. q.* بُهْلُقٌ.

بَهْلَقًا In os et coram, nil celans.

بَهْلَقَةٌ Superbia, vanitas, Mendacium, Infortunium, Quum quis alterum traducit. بَهَالِيقُ Res vanae, inanes.

تَبَهْلُقٌ Mentiri, Mendacium.

الضلال بن بَهْلَلَ *et* الضَّلَالُ بْنُ بَهْلَلَ Vanus mendax, et inera homo.

بُهْلُولٌ *Pl.* بَهَالِيلُ Risor, multum ridens, irrisor. Princeps omni bono praeditus; venustus.

بَهْمٌ *Comm. generis vel Coll. et Pl. a* بهيمة Agni hoedive uno comprehensi grege.

بُهْمٌ *Id.*

بُهُمٌ Nudi, vacui.

بَهَمَ *c.* البَهْمِ *n. a.* تَبْهِيمٌ Ablactavit, a matre separavit agnos hoedosve; Substitit, commoratus fuit *in loco c.* ب. IV Clausit (*portam*) *c. a.*; Tectum et incognitum reliquit *aliquid c. a.*; Divertit *ab aliqua re c. a. p. et* عن *r.*; Produxit terra plantam بُهْمَى: *pecul.* copiose. *Intr.* Dubia et incerta fuit *res.* V Dubia et incerta fuit (*res*), Tectus fuit, latuit. X Dubia et incerta fuit *res*; Peregrinus fuit; Obmutuit et non potuit loqui *coram aliquo c.* على *p.*; Barbarus visus fuit.

بَهْمَةٌ *Pl.* بَهْمٌ, بُهُمٌ *et* بِهَامٌ *Pl. Pl.* بِهَامَاتٌ Pulli ovium, caprarum et boum (*Kam.*). بِهَامٌ *Pl.* بِهَامَاتٌ *et* pulli camelini (*Djeuh.*).

بُهْمَةٌ *Pl.* بُهَمٌ Saxum, rupes; Invictus et strenuus; Turma equitum; exercitus; Negotium grave.

بَهِمَةٌ Herbae بُهْمَى ferax: *et pec.* abundans (*terra*).

بَهِيمٌ *gen. comm. Pl.* بُهْمٌ *et* بُهُمٌ Unicolor; signo notave carens (*equus*); niger; Ovis nigra; Minime resonans surdusque sonus; Eximius, sincerus, incomparabilis; Tota obscura (*nox*). يُحْشَرُ النَّاسُ بُهْمًا Congregantur homines nil secum ex hoc mundo ducentes *ut lepram* vel nudi.

بُهْمَى *Sing. et Plur. vel nom. unit. est* بُهْمَاةٌ Herbae (spinosae *Meid.*) species; phoenice.

بَهِيمَةٌ *Pl.* بَهَائِمُ Quadrupes et tale in aqua vivens *vel* Omne animal sine discrimine.

بَهِيمِيٌّ Ad bestias pertinens.

بَهِيمِيَّةٌ Natura bruti.

أَبْهَمُ *Pl.* بُهْمٌ *et* بُهُمٌ Proloqui nesciens, mutus, Barbarus, cuius sermo non intelligitur.

اِبْهَامٌ *gener. fem. tum et masculinum Pl.* أَبَاهِمُ, أَبَاهِيمُ Pollex manus pedisve. *Prov. locut.* اقصر من ابهام القطاة *vel* الحبارى *vel* الضب Brevior quam pollex avis Kathae etc.

مُبْهَمٌ Clausa (*porta*, *lorica*). Occulta, incognita res. Mutus. Res prorsus vetita (ut coniugium inter fratrem sororemque). *Grammaticis est* اسم مبهم Pronomen demonstrativum هذا, هؤلاء, ذلك, اولئك Hic, ille. *Praeterea* اسمآء مُبْهَمَةٌ *a Grammaticis* numeri cardinales ab undecim usque ad nonaginta novem et caeterae voces *appellantur*, quibus numerus quidam non determinatus, ut كَمْ, كَأَيِّ, كَأَيِّنْ quot? et كذا tot, indicatur.

بَهْمَنْ Species radicis. بهمن الاحمر *forte* Salvia haematodes. *Sprengel. rei herbariae histor. p.* 243. بهمن الابيض Centaurea Behen. *Sprengel. hist. rei herb. p.* 267. Nomen daemonis, quem iumentis praeesse volunt Magi Persarum. Mensis undecimus Persarum.

بِيبَهْن Rosa canina.

بَاهِين Dactylorum aut palmae species semper florens; Loti constantes dactylis semimaturis et maturis.

بَهْنَانَةٌ (*et cum* ذ) Suaveolens mulier: *pec.* halitu oris; lenis et placida; ridibunda, multum ridens.

بَهْوَنِيَّةٌ Camelorum genus, medium inter Carmanicum et Arabicum.

بَهْنَسْ Camelus mansuetus et obsequens; Gravis et corpulentus; Leo.

بُهَانِسٌ Mansuetus camelus.

تَبَهْنَسَ Iactanter et superbe incessit.

بُهْنِيسٌ Leo.

مُتَبَهْنِسٌ *Id.*

بَهَا *F. o. ut* بَهِيَ *F. a. et* بَهُوَ Fuit بَهِيٌّ, Venustate, decore, ornatu nituit; micuit (*res*); 2) بَهِيَ Venustate, decore, ornatu, splendore superavit (*alium*) *c. a. p.* 3) b) بَهِيَ *F. a.* Vacua fuit *domus*, *et* ab omni supellectili nuda; 4) Lacerum, fissum fuit *tentorium.* II *n. a.* تَبْهِيَةٌ Amplificavit amplumve struxit (*tentorium*) *c. a.* III *n. a.* مُبَاهَاةٌ Pulchritudine et decore aut de laude eius certavit *c. a. p.*; pulchritudine aliquem vicit (*tert. Je*) *c. a. p.*, et in genere gloriatus fuit ac superbivit. IV Vacuam et incultam reddidit (*domum*, *tentorium*); vacuum reddidit (*vas*) *c. a.*; Laceravit (*vestem vel tentorium*) *c. a.*; Otiosum et vacuum reliquit, retinuitve (*equos ab itinere vel pugna*) *c. a. p. et* عن *r.*; Pulchra fuit faciei

praeditus *vir.* VI Gloriati inter se fuerunt, et de praestantia contenderunt.

بَهْوٌ *Pl.* أَبْهَاءٌ, بُهِيٌّ, بُهُوٌّ Tentorium seu domus sita ante alias, prae reliquis prostans; Amplum cubile seu latibulum tauri silvestris; Regio late patens; Ampla res quaevis; Medium spatium *navis*; Cavitas pectoris, *aut* quod intercedit inter ubera et ingulum; *Pl.* أبهاء, أبهٍ, بهي, بهي Locus inter coxas in quo continetur foetus.

بَهَاءٌ Pulchritudo, nitor, decus, splendor; nitor spumae lactis; *item* (*sed hoc ad* بهأ *potius referendum*) Camela, quae inter mulgendum tranquilla est.

بَهِيٌّ *Comparativus* أَبْهَى Pulcher, nitens, splendens.

بِئْرٌ بَاهِيَةٌ Amplo ore praeditus *puteus.*

بَاهٍ Vacua *domus* et a possessoribus neglecta.

بو *apud Persas et Turcas pro* أبو.

بَوٌّ Pullus camelae, *vel* Pellis pulli camelini lactentis adhuc mortui aut mactati herba ثمام appellata aut stramine impleta, quae ad matrem adducitur, ut pulli mortui amore commota aut lac copiosius emittat aut alienum pullum lactet; Cinis; *F.* ة Stultus, insipidus.

بَوِيٌّ Stultus, insipidus.

جوز بوا *i. q.* جوز الطيب *videtur a Pers.* بوى Nux myristica.

بَاءَ *n. a.* بَوْءٌ 1) Reversus fuit *c.* إلى, *Aliquem* reduxit *ad aliquem c.* ب *p. et* إلى *alter.*, *Aliquem* reduxit *c. a. p.*; *unde* باء بغضب من الله Reportavit iram Dei, in se provocavit eam. باء بكفي Fuit manus mea ei diversorium (مباءة) *Hamas. p.* 358; 2) Avulsus mansit; 3) *n. a.* بوء, بواء Par ei et aequalis fuit, ut pro eo occideretur *c.* ب, Occisus fuit *pro aliquo c.* ب *p.* بُؤْ بِهِ Occiditor et morere pro eo; 4) *i. q.* قاوم *c. a. p.*; 5) Aequavit *pec.* talione (*sanguinem sanguini*) *c. a. et* ب, *vid.* بواء *seq.*; 6) *n. a.* بوء In se recepit, et confessus fuit, agnovit *delictum c.* ب *r.* ابوء لكم بحقه باء Confessus est, se debere ei, *et* بالنعمة Te de me bene meritum esse profiteor. *Lebid. Moall. v.* 72 *schol.*; 7) *i. q.* وافق Consensit. باء له *videtur significare*: Dixit: salvus sis! *alicui*, *Vit. Timur. p.* 359 *infr. ed. Calcutt.* II *n. a.* تَبْوِيَا Reduxit *c. a.*; Inivit feminam, matrimonio sibi iunxit feminam; Paravit hospitium vel mansionem, in eamve recepit, atque ibi locavit *c. d. a. vel c.* ل *p. et c. a. p. et* في *l.*; Venit *in locum aliquem* ubi diversatus vel commoratus fuit *c. a.*; Direxit et recta intendit (*hastam*) *c. a. r. et* نحو *p.* III Par ei et aequalis fuit: ut talione *c. a. p.*; *i. q.* قاوم *c. a. p.* Rem aequalem accepit, vindictam sumsit. IV *Id. c. a. p.*; Reduxit *c. a. et pec.* a pastu camelos ad مباءة; ابأت على فلان ماله Reddidi alicui camelos vel oves; *n. a.* اباءة Mansione et hospitio excepit *aut* commorari fecit *c. a. p.*; Posuit suo loco pellem, *vel* eam maceravit ut corium fieret *c. a. r.*; *et intrans.* Substitit aliquo loco et commoratus fuit *c.* ب; *et contra* Fugit, aufugit *ab eo c.* من; Parem talione fecit homicidam occiso *c. a. p. et c.* ب *alter.*; Occidit *aliquem pro aliquo.* فلاة تبئ في فلاة Desertum unum succedit alteri, et in longum protenditur. اباء يده (*sec. nom. dialect. Hudseil.*) Manum ad gladium admovit et gladium eduxit. اباء قبلة برمح *i. q.* تَبَيَّأَ. V Venit in mansionem, occupavit eam et incoluit *c. a. loci*; Compos et possessor fuit (*domus*): potitus fuit *coniuge eiusque copia c.* من. VI Aequales inter sese fuerunt. X Pro hospitio seu in mansionem cepit paravitve (*locum*) *c. a.*; Aequavit eum talione, et occidit pro occiso *c. a. p. et c.* ب *alter.*; Rediit unus ad alterum; Rediit ad suos.

بَاءٌ *et c.* ة Coitus coniugalis; matrimonium.

بَوَاءٌ Aequalitas, paritas, res par et aequivalens alteri *c.* ل; *unde* عن بواء واحد Uno eodemque modo *responderunt*; Talio, *hinc* دم بواء دم Sanguis pro sanguine.

بَاءَةٌ Mansio, hospitium; Locus quo aliquis descendit; Domus apium in monte; Congressus, concubitus.

بِيئَةٌ Mansio, *pec.* praebita alicui; Locus, *i. e.* status, dispositio, et quum aliquis aliquem hospitio excipit; Domus apium in monte.

تَبْوِيَةٌ Quod femina in domo avunculi habitare iubetur.

مَبَاءَةٌ Diversorium; mansio hominum, ubicunque existat; Locus in quo procumbunt *cameli*; Cubile tauri silvestris, et apium in monte.

حَاجَةٌ مُبِيئَةٌ Res gravis, difficilis.

مَبْوَأٌ Diversorium; Locus ubi quis habitat.

مُتَبَوَّأٌ Locus uteri quo continetur foetus; Locus ubi commoratur taurus; Locus ubi pecora circa aquam decumbunt.

بَوَادِيس (*in aliis cod.* بوادنس *et* بوادنش) Herba quae crescit in eodem loco cum herba بيش et eandem naturam habet.

بَابٌ *Pl.* أَبْوَابٌ , بِيبَانٌ *et raro* أَبْوِبَةٌ *cum altera voce eiusdem formae coniunct.* Porta, ianua; Caput (*libri*); Nomen venae, *quae describitur ab Avicenna L. I. p.* 35. *Originem ducere eam ex concava hepatis parte dicit.* باب الملك Aula regis. هو من هذا الباب Illud huc pertinet. Extremus terminus in computo vel limitibus. الابواب *Ita appellatur* Poenitentia, *quia haec servum in propinquitatem Dei primo ducit.* باب الابواب Portae Caspiae. جبل الابواب Pyrenaei montes.

بَابَ *F. o.* Ianitor fuit *alicui c.* ل *p.*; Foramen fodit. II In capita divisit. V Cepit assumsitve ianitorem *c. a. p.*; *et Pass.* Ianitor constitutus fuit.

بَابَةٌ *Pl.* بَابَاتٌ Extremus terminus in computo vel limitibus; Facies, modus (وجه), conditio. *Pl.* بابات Versiculi, lineae libri, Capita libri. *Firuzabadius hanc vocem singulari carere contendit*; *aliis est Pluralis a* باب. هذا بابتك *et* هذا من بابتك Hoc convenit tibi.

بُوَيْبٌ Portula.

بِوَابَةٌ Ostiarii munus, ostii custodia.

بُوبَاةٌ Desertum.

بَوَّابٌ *Fem.* ة Ianitor. Nomen inferioris oris stomachi. *Avicenn. Lib. I.* p. 35. *l.* 7 *infr.*

بَابِيَّةٌ (*in Kam. Calcutt.* بَابِيَّةٌ) Res mira.

بَوَّابِيٌّ Ad ostiarium pertinens.

مُبَوَّبَةٌ Diversae et distinctae portae. *Eodem modo dicitur* أَصْنَافٌ مُصَنَّفَةٌ *ac* ابواب مُبَوَّبَةٌ.

بوت Nomen arboris arbori زُعْرُور similis.

بُوتَقَةٌ *Pers.* بُوتَهْ Catinus aurifabrorum.

بَاتَ *F. o. n. a.* بَوْتٌ 1) Disiecit, dispersitque *supellectilia c. a. r.*; 2) *i. q.* بَحَثَ Inquisivit in rem, scrutatus eum fuit *c.* عن. IV *n. a.* اِبَاتَةٌ Submovit, aravit *terram*, *et ut* VIII (*Kam.*) Inquisivit, scrutatus fuit *rem c.* عن. X *i. q.* استخرج *c. a.*, Excitavit (*pulverem*).

حَاثِ بَاثِ *et* حَوْثَ بَوْثَ *et c. nunnatione* Dispersos (*eos reliquit*), *vide in* حوث.

بَاجَ *F. o.* 1) *n. a.* بَوْجٌ Tetigit illum affecitque infortunium *c. a. p.*; 2) Communi malo plures affecit *c. a. p. et* ب *r.* V Splenduit et toto coelo emicuit *fulmen.* VII Inciderunt, irruerunt *in eum mala c.* على *p.*

بَوْجٌ , بَوَجَانٌ Coruscatio fulminis; Clamor (صِيَاحٌ); Lassitudo (*ita in editione Calcutt. Kamusi*) *vid.* بوخ.

أُنْبَابِيجٌ Vena quaedam in femore.

بَائِجَةٌ *Pl.* بَوَائِجُ Infortunium.

اِنْبِيَاجٌ Coruscatio fulminis.

تَبْوِيجٌ , تَبَوُّجٌ *Id.*

بَاحَ *F. o.* 1) Apparuit, manifestus fuit, prodiit in publicum, in publico versatus est. باح بذلك اليه Hoc ei indicavit, manifestavit; 2) *n. a.* بَوْحٌ , بُوحٌ , بُؤُوحٌ , بُوحَةٌ Manifestavit, aperuit *arcanum suum c.* ب *r. et* الى *p.*; 3) Gloriatus fuit, in publicum produxit. IV *n. a.* اِبَاحَةٌ Aperuit *arcanum c. a.*, *et* Communis iuris fecit (*rem*), et cuiusque voluntati permisit *c. d. a.*; Prodidit *clientem*, profanavit; Publice professus est *religionem c.* ب *r.* X *n. a.* اِسْتِبَاحَةٌ In propatulo collocavit; Iuris communis fecit, alicuius voluntati permisit *c. a. r.*; Invenit, fecit rem licitam, perdidit *opes c. a. r.*; Ostendit *rem*, ut eam caperet, qui vellet; Putavit *rem* licitam *c. a. r.*; Exstirpavit *c. a. p.*; Diripuit.

بُوحَ *Particula qua misericordiam exprimunt ut* بُوحَكَ.

بُوحٌ Radix, origo; Pudenda viri et mulieris; Libido seu coitus venereus; Anima sensitiva; Confusio in negotio, *vid.* بوخ; *item* بُوحُ Nomen solis. ابن بُوحِكَ Filius ex te genitus. *Conf. et* باحة.

بَاحَةٌ Magna aquae marisve moles, gurges; Multae palmae, palmetum; *et sec. nonn. Pl.* بُوحٌ *i. q.* ساحة Pars propatula domus vel tentorii, Atrium domus.

بُؤُوحٌ Qui sua aliis revelat *arcana c.* ب *r.*

بُؤُوحٌ *i. q.* وَيْسٌ.

بَيَّاحٌ *etiam* بِيَاحٌ Species piscis.

بَوَاحًا Palam, aperte.

بَيْحَانٌ Qui sua aliis revelat arcana.

تَرَكَهُمْ بَوْحَى Prostratos eos reliquit.

بَيْحَانٌ *i. q.* بَيْحَانٌ.

أَبَاحَةٌ Licentia.

أَلْمُبِيحُ Leo.

بَاخَ 1) Lassus, fatigatus fuit *vir*; 2) Quievit, sedatus fuit: defervuit et consedit *ignis vel ira*; 3) *n. a.* بُوُوخٌ Alterata fuit, foetuitque (*caro*). IV Extinxit *c. a.*

بُوخٌ Confusio in negotio; animi perturbatio.

بُودٌ Puteus. بُوَّادٌ *vid. in* بيد.

بَاذَ *F. o. n. a.* بَوْذٌ 1) Iniquus, infestus contra homines fuit; 2) Ad paupertatem redactus et humilis, submissus fuit.

بَارَ *F. o.* 1) *n. a.* بَوَارٌ, بَوْرٌ Periit, interiit; irritum evasit (*opus*); Ignavus, perditus, corruptusve fuit; Inculta fuit (*terra*); Distrahi nequivit nec vendita fuit (*merx*); 2) Vastavit *c. a.*; 3) *n. a.* بَوْرٌ Expertus fuit; exploravit *c. a. p.*, Odoratu admissarius camelam exploravit, ut non foetam a foeta discerneret *c. a.*; Obtulit admissario camelam, ut perciperet an foeta esset. (*Nam si talis sit, odorantem admissarium in faciem mingit.*) IV Perdidit, exitio dedit *c. a.* V Questus fuit, ploravit, quod deberet perire. VIII Experimento cognovit, exploravit, *etiam odorans camelam admissarius c. a.*; Coivit *cum ea c. a. p.*

بَوْرٌ Terra non consita, nondum sationi apta; Vervactum, terra quae per annum inculta iacet, ut post conseratur; Exitium, interitus; Cognitio experimento parata; Quum mercibus emtores non sunt.

بُورٌ Homo perditus et nequam, *etiam pro Fem. Dual. et Plur. usurpatur*; Terra inculta, *et sec. quosdam Pl. voci seq.* بابر Perditi, consilii per se inopes nec consilio alieno obsequentes.

بَوَارٌ Exitium, interitus; دار البوار Orcus; Remissio frigusque fori; بوار الايم Quod caelebs vel innupta domi manet, nec in matrimonium requiritur.

بَوَارٌ Exitium, aerumna exitialis.

بَائِرٌ *Pl.* بُورٌ Terra inculta; *et* حاير بابر Attonitus, confusus et vagus: *i. e.* incertus animi et consilii; Qui quid agat nescit, quive nec consulit ipse sibi nec consulentem audit.

بَائِرَةٌ Terra inculta.

مُبُورٌ Camelus admissarius, qui dignoscit, num foeta sit camela nec ne.

بورطوفرانكوا *Ital.* Portofranco (*idiom. vulg.*).

بورعى Avis quaedam veris tempore Lohajae vivens *Forsk. descr. anim. p.* 12.

بُورَانِيَّةٌ Cibi genus: ita dictum a nomine Buran, quae filia Hasani ben-Sahl, coniux Almamonis.

بُورَقٌ *et cum* ذ *a Pers.* بوره Nitrum, aphronitrum *et quod hinc petitum nomen, vulgo* Borax. بورق الخبز Sal cibarium.

بُورَنْك *i. q.* بَاذَرُوجٌ Ocimum.

أَلْبُورِيُّ Cephali genus: *ita dictum a* بوره *oppido Aegypti, ex cuius piscis ovis conficitur* بوترغا *vulgo Botarga, quod Graecum videtur* ὠὰ τάριχα; *a Forsk. descr. anim. p.* xvi. Mugil Cephalus *appellatur*; 2) بوري *a Pers.* بوريا *Pl.* بَوَارِيٌّ Teges seu storea ex fissis arundinibus texta; Via.

بُوَارِيٌّ Arundines fissae.

بُورِيَاءُ *i. q.* بُورِيٌّ *sign.* 2.

بُورِيَّةٌ *Id.*

ارسله بِبُورِيَّةٍ Post se reliquit, neque correxit eum.

بُورِيطَشٌ *i. q.* حَجَرُ ٱلنُّورِ *et* مَرْقَشِيثَا Marcasita *vulgo*, pyrites lapis. (*Est graecum* πυρίτης.)

بَازٌ *sine Hamza Pl.* أَبْوَازٌ *et* بِيزَانٌ. *Dicitur* باز *Dual.* بازان *Pl.* أَبْوَازٌ, *et* بَأْزٌ *Dual.* بَازِيَانِ *Pl.* بُوَازٌ Accipiter, falco.

خَازِ بَازِ, خَازِ بَازِ, خَزِبَازِ, خَازِ بَازِ, خِزْ بَازِ, خَازِ بَازِ, خَازِ بَازِ, خَازِ بَاز, خَازِبَاءُ, خَازِبَاءُ, *et* خِزْبَاءُ Musca quae in hortis reperitur, *vel* sonus quem edit; Morbus in collo cameli et hominis exoriri solens; Duae plantae; Felix

بوزة *Pers.* Potus quidam. *De Sacy Chrest. Arab. II*, 442. *Idem esse videtur, quem Forsk.* بوزى *appellari et ex hordeo parari dicit Flor. Aegypt. Arab. p.* LIII.

بَازْدَارِىّ *Pl.* بَازْدَارِيَّة Falconarius.

بَازْيَار (a *Pers.* باز *falco et* يار *amicus*) Falconarius.

بُوزِيدَان *Nomen Indicum* Radices albicantes, acriores, quae ex India afferuntur et Arabice مستعجل appellantur, aut illud huius speciei est, Satyrium. Orchis Morio. *Sprengel. hist. rei herb. p.* 267. *Avicenna Lib. II*, 144 *sq.*

بَاسَ *F. o.* Asper aut hirsutus fuit.

بُوس Adversitas, infortunium (*pro* بُؤْس); Commixtio (*conf.* بوش).

بَاسَ *F. o. n. a.* بَوْس (*a Pers.* بُوس) Osculatus fuit *c. a. p.*

بَوْس Osculum.

بوسطه (*Gall.*) Poste (*ex idiom. vulg.*).

بوسيبر *Pl.* بَوَاسِير Haemorrhoïdes.

بَاشَ Strepitum seu tumultum edidit confusa (*turba*); 2) Porrexit rem *alicui c. a. p.* II *n. a.* تَبْوِيش Commistus et confusus fuit. V Commisti et confusi fuerunt *homines.* VI Invicem aggressi sunt; Sumsit, accepit *c. a. p.* VII *i. q.* احتاش *et* انقبض.

بَوْش Multitudo et coetus hominum: isque ex diversis gentibus; miscella hominum turba; Patris filii quum conveniunt; *item* Cibi Aegyptii genus ex tritico et lentibus in canistro lotis, quod in vase fictili repositum, et orificio superne lutato, in furno coquitur; Strepitus sonusque seu tumultus hominum inter se mixtorum; تركتهم حوشا بوشا Reliqui eos confusos et tumultuantes.

بوش Hominum turba ex diversis gentibus constans, *vel* Multitudo hominum; *inde* بوش بايش Congregatus eiusmodi coetus; *et* Nomen oppidi in Aegypto, a quo vestes nomen acceperunt.

بَوْشِىّ Homo inops magna onustus familia.

بُوشِىّ *Id.*

بوشاد Repum.

بَاصَ *F. o. n. a.* بَوْص 1) Praecessit, antecessit; prior superiorve fuit; festinavit; 2) Institit petendo, pertinax atque impatiens fuit; 3) Tectus et occultus fuit, delituit; 4) Fugit. II *n. a.* تَبْوِيص Fructum بُوص nomine protulit *planta*; Magnis natibus praeditus fuit; Puro ac nitido fuit colore; Praecessit inter equos ad cursum congregatos; *item Pers.* پس سوار كرد Pone se equitem vel equo imposuit.

بَوْص Incessus vehemens; Lassitudo, defatigatio; Nates mulieris; Mollities adipis clunis; Color. *Pl.* أَبْوَاص Plures species pecorum vel iumentorum.

بُوص Nates mulieris; Color, *ut* حَالَ بُوصُهُ Immutatus fuit color eius, ما احسن بوصه Quam pulchra est eius forma externa et color. Fructus cuiusdam plantae; Mollities adipis clunis.

بَوْصَاء Magnis natibus praedita mulier; Lusus quo torris seu baculus extremitate accensa in orbem circumagitur.

مَبَاص Locus quo quis confugit, refugium.

بُوصِير Haemorrhoïdes; Verbascum herba, *quod iis conducit.*

بُوصِى *prope* بُوزِى *in linguam Arabicam translata vox* Genus navis marinae, navigium, scapa.

بَاصَ *n. a.* بَوْص 1) Constitit et affixus mansit loco; 2) Pulchriore ac nitidiore vultu fuit post lentiginem.

بَاطَ Evasit ex divite pauper, ex spectabili et honorato vilis.

بُوطَة *a Pers.* بُوتَه Catinus aurifabri aut monetarii, in quo liquefit aurum vel argentum.

بُوطَانِيَّة *Andalusiis i. q.* كَرْمَةُ السَّوْدَاء Vitis nigra.

بُوطَقَة *a Pers.* بُوتَه Catinus, in quo aurifaber aurum vel argentum liquefacit.

بَاظَ *n. a.* بَوْظ Iniecit semen virile in uterum interiorem (قذف ارون اى عمير فى المهبل); 2) Post maciem evasit pinguis (*conf.* باط).

بَاعَ *F. o. n. a.* بَوْع 1) Manus, aut aliam rem cum manibus, distendit quoad potuit; 2) Orgyia dimensus fuit *funem c. a.* (*vid.* باع *seq.*); 3) Diduxit passus in cursu *equus*

vel camelus; 4) Expandit manum beneficii inferendi causa. V Distendit manum; Orgyia mensuratus fuit; Extendit pedes anteriores camelus. ما يدرك تبوعه i. e. شأوه. VII Mensuratus fuit; explicuit et distendit sese ut insiliret, insiliit serpens. Prov. loc. تخرنبق لينباع In terram oculos infigens, ut insiliat. Protendit se seu manum inclinato corpore; Abiit; Tractus protractusque fuit; Emanavit sudor; Pretium lenivit imminuitve in vendenda merce c. في r. et ل p.

بوع , باع et بوع Pl. أبواع Orgyia, vulgo brassa; Extensionis manus utriusque distantia; Celsitudo, nobilitas, honor; et بوع Pars montis collapsa in valle montis (المكان المنهضم في لصب الجبل). طويل باعا Liberalis. قصر الباع Impotentia. ضيق الباع vel قصير الباع Avarus. أقصر باعا Minorem potestatem habens. Et contr. طويل الباع vel رحيب الباع Generosus. له باع مديد Multum valet. لفلان في هذا الامر سابقة وباع Quidam hac in re excellet et simpl. c. باع.

بايع Pl. بوع Pullus dorcadis distendens passus.

باعة Area seu impluvium domus: sc. locus, quem sub dio patentem circumstant structurae.

بيبع Diductis passibus incedens (equus, camelus).

أبواع Ovis: ita autem dicitur ob diductiorem gradum, eodemque nomine vocatur ovis ad mulctam.

باغ Vicit: praevaluit et aequivaluit. اقلل لغالم لا تباغ لا يقرن بك ما يغلبك i. e. ولا تباغان ولا تباغون.
V Efferbuit et exagitatus fuit (sanguis) (conf. تبيغ); Vicit, superior fuit c. ب.

بوغاء Terra mollis et friabilis; Homines leviores ac dementes; Confusio, commixtio; Odor ac fragrantia aromatis.

باق F. o. 1) n. a. بوق , بؤوق Contigit affecitque eos malum, accidit, incidit c. a. p. (vid. بأق); Noxa affectum fuit periitque peculium; 2) Malum vel dissidium attulit; طلع عليك من غيبة i. e. باق بك Adortus fuit te ex occulto loco et insidiis; 3) Cinxit, circumdedit, sepsit c. ب; 4) Iunctis viribus insultarunt homines et immeritum occiderunt c. على p.; 5) Furatus est c. a. p.; ingressus fuit irruitque in conclave sine venia; 6) Inflavit lituum. IV Invasit malum c. على. V Lethale incidit et propagatum fuit in grege malum c. في. VII انباقت عليهم بايقة i. q. انباجت Incidit et cum impetu diffusum in eos fuit malum c. على p. (vid. بوج); Ingressus fuit irruitque sine venia; Iniuriam fecit c. ب p.

الخاق باق Sonus vulvae in coitu.

بوق Lituus, et inde Is qui arcana reticere non potest.

بوق Pl. أبواق , بوقات et بيقان Vanus; iniustus et falsus; Lituus, sed foraminibus instructus, ut diversi soni emittantur. Dicitur ضرب الطبول والابواق. Murex asper Forsk. descr. anim. p. XXXIV. Metaph. Qui arcana reticere nescit. Instrumentum ei simile, quod منقاب appellatur, in quod inflat molitor; et pro بايقة seq., idem formans Plurale.

باقة Fasciculus olerum.

بوقة Pl. بوق Impetus (pluviae) illapsusque eius vehementior; inprimis unus, qui una fit effusione. بوقات videntur esse Crepitacula lignea, quibus Iudaeis preces et festi dies indicantur. Tochfat Ichwan etc. p. 301. l. 2.

متاع بايق Supellex vel merx vilis et nullius pretii.

بايقة Pl. بوايق Malum, calamitas; iniuria, iniquitas.

مبوق Vanus et futilis sermo.

بوقنبار Uvae species. Höst. p. 303.

بوقيصا i. q. دردار Ulmus.

باك F. o. n. d. بوك 1) Insilivit (asinus asinam) c. a. et coivit (etiam equus cum equa); subegit (feminam) c. a.; 2) n. a. بووك Pinguis evasit (camelus); 3) Inter manuum suarum palmas circumagendo formavit globulos ex argilla etc. c. a.; 4) Emit vel vendidit merces c. a.; 5) Baculo, similive re, commovit fontem, ut amotis impedimentis uberius exiret aqua c. a.; 6) Confusum turbatumque fuit negotium, Turbata mente et perturbatis rationibus fuerunt homines; 7) Immisit scyphum in arenam eumque movit aquae eliciendae ergo. VII Turbata mente et turbatis rationibus fuerunt homines.

أول بوك Prima vice, aut primo, ante res alias.

بَايِكٌ *Pl.* بُوكٌ *et* بِيكٌ *Fem.* ة *Pl.* بَوَائِكُ *Camela* iuvenca egregio corporis habitu; pinguis. *Dicere solent* انك لنحار بوايكها.

بَوْكَةٌ Permistio, confusio.

مُبَاوِكٌ Qui se immiscet implicatve sociorum vel vicinorum rebus.

بَالَ *F. o.* (*a* بَوْلٌ *derivata vox*) Urinam reddidit, minxit, Fluere sivit; بالت بينهم الثعالب Inimici facti sunt, postquam amici fuerant. IV Effecit ut mingeret *c. a. p.* X Voluit mingere; Urinam cepit; in manum mingere iussit; Fecit ut urinam redderet. *Unde Adag.* in hominem audacem et intrepidum: يستبيل الاسد A leone excipit urinam.

بَالٌ Cor, animus; Audacia; Commoditas vitae. لا يخطر ببالي Non venit in mentem mihi; سقط على بالى Venit mihi in mentem; رخى البال Benignus, placidus; ليس هذا من بالى Non est hoc quod curo. Status, *ut*: ما بالك Qui vales? ما بَالُ Quidnam tibi est, quod. *Item a Pers.* بيلة *et* بَالَةٌ Balaena, piscis magnus ad viginti ulnas; *et* الحُوتُ الذى يُعْتَمَل به فى ارض الزرع.

بَوْلٌ *Pl.* أَبْوَالٌ Urina; Matrimonium; Liberi; Numerus multus; *i. q.* انفجار. بول الابل Medicamenti vulnerarii genus, quod trochiscorum forma conficitur in Arabia Felice. بَوْلُ العجوز Lac vaccae. ابوال البغال Vinum.

بُوَالٌ Profluvium urinae; diabete. *Est morbus*, *cui praecipue oves succumbunt.* اخذه بوال Laborat profluvio urinae.

بَالَةٌ Sollicita cogitatio, cura: Ampulla, Scorteus saccus, *et* Theca in qua aromata reconduntur.

بُولَةٌ Filia viri.

بَوَّالَةٌ Multum mingens *vir.*

بِيلَةٌ Minctus, et mingendi modus.

بَالَةٌ Multitudo, copia.

مَبْوَلَةٌ Res diuretica, multam urinam gignens seu movens; *ita dicunt* كثرة الشراب مبولة Multus potus multam gignit urinam.

مِبْوَلَةٌ Ampulla urinaria; uroscopium

بولاد *vox Pers.* Chalybs.

بولصه (*police*) Scriptum parvum quo aliquid affirmatur, syngrapha (*idiom. vulg.*).

بُومٌ *et* بُومَةٌ *utrumque comm. gen.* Bubo, *aut prius Coll.* *posterius nomen unit.*

بَانَ *F. o. n. a.* بَوْنٌ *i. q.* بان *F. i. c. a.*

بَانٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Arbor, cuius fructus حب البان Nux unguentaria *dicitur.*

بَوْنٌ Duarum rerum intervallum, et differentia. *Vid.* بين.

بُونٌ *Id.*

بَانَةٌ Distinctio, interstitium. *Vid.* بين.

بُوَانٌ *Pl.* بُونٌ , بُوُنٌ *et* أَبْوِنَةٌ Columna seu palus tentorii; Lignum ante tentorium, *i. e.* postis sustinens tectum velumve portae.

بَوْنَةٌ Filia parva (بنت صغيرة. *Gol.* Domuncula).

بَاهَ Coivit venereo congressu *c. a. p.*; 2) *F. a. o. n. a.* بَوْهٌ, بِيهٌ Recordatus fuit rem, cogitavit de re, animum advertit, intellexit *c.* ل (*vid.* ابه). ما بُهْتُ لَهُ *et* ما بِهْتُ Non intellexi, non attigi rem.

بَاهٌ *pro* بَاءَةٌ Coitus.

بَوْهٌ Maledictio, imprecatio.

بُوهٌ *Fem. c.* ة Bubonis mas, vel maior, *sed ut Djeuharius dicit* avis alia ei similis sed corpore minor. Accipiter, *qui* sacer *dicitur*, plumas mutans; Pluma in aëre agitata vento; Lana carpta, sed nondum macerata, quae atramentario inditur; Tenuis corpore seu ossibus, et extenuatus; Fatuus, insulsus *vir.* *Per* صوفة فى بوهة *designantur* Atomi seu pulvis, qui in fenestra seu in aëre volitare cernitur adverso sole. بوهة هُوكَاء Stultus.

بَاهَةٌ *i. q.* بَاحَةٌ Area amplior, circum quam aedes aut tentoria extant (عرصة).

بَائِهَةٌ Extenuata et macra *ovis.*

بوى *n. a.* بَىٌّ Alicui similis fuit in agendo; *et pro* بَوَأَ Descendit in locum, ibique substitit.

بَوِىٌّ Spes; Molestia; Concupiscentia seu malevolentia; Indoles; Sectatio, imitatio.

بويع *Boa vel Buja* Silurus Arab. *Forsk. descript. anim.* *p.* XVI.

بِي Princeps (*idiom. vulg.*).

بَأْ *c.* لِ *p. videtur significare:* Dixit *ei* salvus sis! *Vita Tim. edit. Calcutt. p.* 359 *infr. nisi a* بَوَّأَ.

بَيَّا II *ut* بيّاك الله *i. q.* حَيَّا *et huic fere subnecti solet c. a. p.* Salvum te esse velit Deus. *Alii contendunt* بيّاك *esse pro* بواك Mansione firma et placida te donet. *Denique alii exponunt per* اضحكك Efficiat Deus ut rideas: *i. e.* recreet et consoletur te, *vel i. q.* جاء بك *et* قرّبك Te adducat. *Item n. a.* تَبْيِيّ Explicuit, declaravit *c. a.* V Sponte sua ac firmo proposito intendit (*aliquid*), atque ad illud contendit *c. a. r.*

بِيٌّ Homo vilis et abiectus. لا باس *i. e.* لا بَيٌّ ولا هَيٌّ ما ادرى اى هَيّ بْن بَيّ هو *et* ,عـلـيـّان Nescio quis homo sit.

ابن بَيّان *Id. Hinc*

هَيّان بن بَيّان Qui nec ipse cognitus nec pater eius.

بَيَارُون Radix loti Aegyptiaci (*in Aegypto*).

بيب Canalis; *et* كُوَّةُ ٱلْحَوْضِ Foramen lacus vel cisternae, per quod effluit aqua.

بَيَّاب Aquarius seu pocillator, qui aquam publice circumfert, *ut cuique praebeat potum: quod gratis facere pro opere pietatis habent.*

بِيبِن *Andalusiis* Species salicis, *aliis* بَاذَامَك *dicta.*

بَاتَ *F. i. et a. n. a.* بَيْتٌ , بَيَاتٌ , بَيْتُوتَةٌ , مَبِيتٌ Pernoctavit *in nocte c.* فى *vel c. a.*: noctu fuit, vel fecit quid; *pro hoc etiam dicunt* بات يفعل كذا Per noctem fecit illud (*ut* ظل fecit interdiu); Noctu (*vel etiam simpliciter*) commoratus fuit, substitit *c. a. p. vel c.* ب *p. vel c.* عند *eius apud quem.* بات تحته Inferior fuit altero. II Noctu obivit (*negotium*) *c. a. r.*; بَيَّتَ العَدُوَّ Noctu invasit hostem. Noctu verba fecit; Noctu meditatus fuit et apud se perpendit; Dimensus fuit, sua mensura ac modo definivit, *ut* بُيِّتَ الشىء Res definita fuit; *item* Decorticavit *palmam c. a.*; Retinuit a re necessaria *aliquem c.* عن *r.* IV Fecit ut pernoctaret, ut per noctem faceret; Noctu periit; اَبَاتَهُ الله أَحْسَنَ بِيتَةٍ *i. q.* اِبَاتَه. X Alimentum (*unius noctis*) habuit.

بَيْتٌ *Pl.* أَبْيَاتٌ , بُيُوتٌ , *et hinc* بُيُوتَاتٌ , أَبَابِيتُ *et* أَبْيَاوَاتٌ Domus: *sive ex materia fabrili, sive ex lino, lana vel pilis caprinis confecta: uti est* tentorium. (*Sed a* دار *diversum esse videtur; legitur enim in loco quodam Hamasae* فلما بلغ باب دار بيته.) Sepulcrum; Palatium, arx; Templum Meccanum *quod etiam* البيت العتيق *et* بيت الله *et* البيت الحرام *vocant, estque* البيت المعمور Quod huic simile in coelo esse fingunt. وبيت الله Per aedem Dei! (per Caabam!) *est iurandi formula.* بيت المقدس Hierosolyma. بيت العنكبوت Tela araneae. بيت المال Aerarium publicum. بيت الفراغ *et* بيت ماء Latrina: *honestum vocabulum, ob aquam, quae ibi ad manum est ad mundandum corpus. Item* Cubiculum, conclave; Domestici, Familia quae una domo continetur; Pavimentum domus; *et quia a tentorii forma et partibus Arabibus petita prosodica constructio, Pl.* أَبْيَات Versus carminis. بيت القصيدة *proverbialiter* de re rara; *et dicitur quoque* de re prae caeteris eminente, *ut* فلان اول الجريدة وبيت القصيدة. Nobilitas, Celsitudo; Nobilis; اهل البيوتات Familia nobilis; *i. q.* تَزْوِيج.

جَارِى بَيْتَ بَيْتَ Vicinus proximus et qui contiguam habet domum.

بِيتٌ Penus, alimentum; بيت ليلة Unius noctis seu diei commeatus.

بَائِتٌ Qui noctu est, aut pernoctat; Una nocte vel die anterior, cum una nox intercessit; Hesternus: *ut cibus et panis* qui ex praecedente die reliquus, *opponitur* طَارِى qui recens.

بَيَاتٌ Expeditio et invasio nocturna, intentata hosti.

بِيتَةٌ *i. q.* بيت.

بَيِّتٌ , بَيِيتٌ *vulgo* بُوَيْتٌ (*quod vituperatur in Kamuso*) *Deminut.* Domuncula.

بَيُوتٌ Hesternus, qui una nocte ante fuit, *uti est cibus* ex hesterno die reliquus; Nocturnum *opus, ut* امر بيوت Negotium cui quis cum cura incumbit et noctem impendit. Infortunium; Panis hesternus; Aqua frigida; Res quae cum aliquo pernoctat.

بيوتة Vigiliae nocturnae in muris. *Abulfar.* 481.

بَيُّوتَةٌ Qui non excidit defluitque *dens. Kam.*

مَبِيتٌ Domus.

مُسْتَبِيتٌ Pauper (*velut qui quaerit ubi pernoctet*).

مُتَبَيِّتَةٌ Quae domum et maritum habet mulier.

بيتونيكا Betonica.

تَرَكَهُمْ حَيْثَ بَيْثَ Reliquit eos disgregatos atque huc illuc dispersos.

بِيجَادِقٌ *et cum* ة Mundi muliebris seu monilis species; Gemma rubicunda similis rubino, *quem* Iakut *vocant. Ab hoc autem vix alio signo discerni posse negant scriptores, quam quod sitim non pellit, qua facultate rubinum pollere asserunt. Etiam* بجادى *vocatur, pro quo in multis libris scribitur* بحادى. *Origine autem Persica vox: nam* بيجاده *et* بيجاده *Persis est* Gemma illa Iakuto simillima, *quam granatum esse existimo. Item* Sphaerulae *ex vitro aut succino, similive pellucida materia, quae ornatus gratia corpori appendi solent.*

بَيَّحَ Concîdit et partitus fuit (*carnes*) *c. a.*; 2) Conscium fecit *arcani sui c.* ب *p.*

بَيَّاحَةٌ Rete piscatorium.

بَيْحَان Nomen proprium viri, qui primus fuit tribus suae pater, a quo denominati cameli بَيْحَانِيَّةٌ; *item* Qui revelat proditque arcana sua.

بَادَ *F. i. n. a.* بَيْدٌ, بُيُودٌ (*item* بَيِيدٌ *Mar.*), بَوَادٌ, بَيْدُودَةٌ, بَيَادٌ 1) Abiit atque a suis separatus fuit; 2) *n. a.* بُيُودٌ Occidit *sol*; 3) *n. a.* بَيْدٌ, بُيُودٌ Periit. IV Perdidit, exitio dedit *c. a.*

بَيْدَ *i. q.* غَيْرَ, بَيْدَ أَنَّهُ Nisi quod: هو كثير المال بيد انه بخيل Opibus abundat, sed avarus est; *i. q.* على *et* من اجل Per causam, propter; *item* بَيْدَ أَنَّ Propterea quod.

بَيْدٌ Interitus; Pravus et noxius (*cibus*).

بَيْدَ *i. q.* بَايَدَ.

بَيْدَاءُ *Pl.* بِيدٌ *et* بَيْدَاوَاتٌ Desertum, campus ubi nulla habitatio, ubi viator exitio obnoxius.

بَيْدَانَةٌ *Pl.* بَيْدَانَاتٌ Asina silvestris vel in desertis degens.

بَيْدَرٌ *Pl.* بَيَادِرُ Area, in qua triturantur fruges.

بَيْدَرَ In varios acervos collegit *frumentum c. a. r.*

لسان بَيْدَرِى *i. q.* مُسْتَوِيَةٌ.

بَيْدَقٌ (*Pers.* پياده) *Pl.* بَيَادِقُ, بَيَادِقَةٌ Pedes, qui pedibus incedit; *et* idem in latrunculorum ludo; *et* Nomen falconis.

بيدنجان *conf.* بادنجان.

بَيْذَقٌ *Pl.* بَيَاذِقُ *i. q.* بيدق.

بَيْرَقٌ *Pers. Pl.* بَيَارِقُ Vexillum.

بيرم *Vox Pers.* Terebra *vel pec.* Terebra fabri lignarii *vel* qua perforantur ligna tenuiora et *sec. quosdam etiam* magna et duriora.

بيرون Tiara episcopalis.

بَازَ *F. i. n. a.* بَيْزٌ *et* بُيُوزٌ 1) Periit; 2) Vixit; 3) Effugit, se eripuit.

بَايِزٌ Vivens, bene habitus.

بَيْزَارٌ *Pl.* بَيَازِرَةٌ (*ex* بازيار) Falconarius.

بَيْزَرٌ Lignum, quo inter lavandum tunduntur vestes ad exprimendas sordes.

بَيْزَارَةٌ *Pl.* بَيَازِيرُ Baculus magnus.

بَاسَ *F. i.* Superbum et insolentem se gessit adversus alios, eosque iniuria et noxa affecit.

بَيْسَكَ *pro* وَيْسَكَ *condolentis et contemnentis Particula* Hei, eheu, vah, phy te! *Vid.* بِيسٌ.

بيسو Quercus lanuginosae species, quae fructum fert parvo malo cydonio similem; aegylops magna glande.

بيسان Nomen loci vino suo noti.

بيش Nomen vallis in via Iemamae, quae leonibus abundat.

بِيشٌ *orig. Pers.* Herba Indica venenata; *aut* Napellus, thora. فارة البيش *et Persica voce* بيش موش Animalculum simile muri, *quod inde nomen habet, quod inter radices illius*

plantae vivit, eiusdemque antipharmacum habetur. بيش بوحا *i. q.* بيشا بوحا *ac* موش بوحا Anthora (*vid.* بوحا), *pro quo etiam* بيش موش *dicitur, vulgo* Napellus Moysis, *quia anthora eadem virtute pollet, quae musculo supra dicto tribuitur.*

بيشة *i. q.* بيش.

بيّش *i. q.* بيّحش Candido ac venusto vultu donavit eum *Deus c. a. p.* IV Fecit ut germinaret, produxit.

بيشى Conditi genus, cui immixtus est بيش.

پيش پاى *Pers. Pes prior*: Nomen stellae. *Ideler. Unters. über d. Sternnamen. p.* 158.

باص حاص *et sine Nunnatione* Confusio.

بيص Adversitas, calamitas; angustia; confusio; وقع فى حيص بيص *vel* حَيْصِ بَيْصِ *vel* حَيْصَ بَيْصَ *vel* حيصَ بيصَ Incidit in confusionem, in angustiam, unde nullum effugium est. *et* جعلتم الارض عليه حَيْصَ بَيْصَ حَيْصًا بَيْصًا In angustiam eum redegistis, ut quo se in ista regione converteret non haberet.

باض *F. i.* 1) Superavit albedine *c. a. p.*; 2) Pluit *nubes*; 3) Humiditatem amisit, exaruit *lignum*; 4) Ova excrevit *avis*; 5) Intensus fuit ferbuitque (*calor*); 6) Nudata fuit aculeis delapsis *planta* بهمى; 7) *n. a.* بَيْض Tumore anterioris pedis laboravit *equus* (*vid.* بيض); 8) (*quasi* بات) Substitit et commoratus fuit (*in loco*) *c.* ب; 9) بيض الحىّ Tribus funditus eradicata fuit. II Album reddidit, dealbavit *c. a.*; Nitide exscripsit (*ins Reine schreiben*), *contr.* سوّد; Implevit (*vas*) *c. a. pecul.* aqua et lacte, *et contr.* Evacuavit vas *c. a.*; Nudata fuit aculeis *planta Bohma*; Pulchram reddidit *spem* eamque implevit *c. a. r.*; Caecum reddidit *poet. et c.* ب *Haretsi Moall. v.* 24. III Albedine certavit et vicit *c. a. p.* IV Peperit album foetum, *inde in ludo quodam dicitur* ابيضى حالا واسيدى حالا; Exuit deiecitve aculeos *spinosa planta Bohma nomine.* VIII Cassidem indutus fuit (*vid.* بيضة); Perdidit, eradicavit *c. a. p.*; اِبْتَيَضَ Perditus fuit, *quasi a* باد. IX *et* XI Albus evasit fuitve. ابيض وجهه Pulchre se gessit.

بَيْض Praestantia candoris, cum quis eo alios superat; Fervor caloris; Tumor in anteriore equi pede; *et Coll. a* بَيْضَة.

بايض *Pl.* بيض *et* بيّض Ovipara *avis, speciatim* gallina (*vid.* بيوض).

بَيَاض Albedo, candor. بَيَاضَ الْيَوْمِ Totum diem. Charta; Lac; Lepra. لبس البياض Vestes albas induit *significat* se morti dicavit *Abulfar. hist. dyn. p.* 346 *text. Ar. Tempore vero Abbasidarum significasse videtur* Exutus fuit dignitate, vel loco, quem apud principem occupaverat; *nam Abbasidarum ministri vestibus nigris utebantur. De Sacy Chrest. Arab. T. II. p.* 170. بياض Convolvulus cneorum, planta in Aegypto crescens. *Forsk. Flor. Aegypt. Arab. p.* LXIII; *et piscis* Silurus. *Forsk. descr. anim. p.* XIII.

بَيْضَة *cuius Collectivum est* بَيْض *Pl.* بيوض *et* بَيْضَات Ovum. البَيْض Nomen sideris. *Ideler. Unters. über d. Sternnamen. p.* 228. Testiculus; Cassis, galea ferrea; Cephalaea, dolor totum caput occupans; *i. q.* حوزة Tractus et umbilicus *regionis*; Medium cuiuslibet rei, Medium urbis, Medium capitis; Area et circus populi: uti etiam quem in campis tentoria circumstant. بيض المكنون Puellae candidae et pulchrae. *Dicitur autem proverb.* احسن من بيضة فى روضة Pulchrior quam ovum in horto, *et* اذل من بيضة البلد Vilior ovo struthionis: *ut quod avis haec facile negligit deseritque, vel ad laudem* هو بيضة البلد Primarius est urbis, *ad quem conveniunt omnes, dicto audientes.* بيضة البلد Tubera terrae; *item* بيضة الخدر Virgo; بيضة البيت Clarus, quem omnes consilii vel auxilii causa in rebus gravibus adeunt; بيضة الديك Res raro contingens; بيضة الصيف Vehementia caloris in aestate; بيضة العقر Ovum galli, *quod unicum toto vitae tempore excernere dicitur*; ام البيض Struthiocamelus; بيضة القصب Gummi in arundine saccarifera proveniens; اقتلع بيضة القوم Omnino perdidit populum; بَيْضَةُ النَّهَارِ Claritas et lux diei, atque alia illi similis.

بيضة *Pl.* بيض Terra albicans laevisque; Species quaedam dactylorum.

بيوض *Pl.* بيض *et* بيض Ovipara, multa pariens ova *gallina.*

بَيْضَاء (*Fem. ab* ابيض) Alba, candida; *c. artic.* Sol; Malum, infortunium; Triticum; Argentum; Charta; *etiam i. q.* الرطب من السلت Hordeum decorticatum adhuc humidius; Saccus coriaceus, marsupium; البيضاء *i. q.* العقل الاول; *et ut* ام بيضاء Olla; Rete venatoris.

له البيد البيضاء Beneficium, meritum, gloria; له البيد البيضاء Bene meritus fuit, celeberrimum habuit nomen.

بَيَاضَة Albedo, candor.

بيضان Homines albicantes (*contr.* سودان Nigricantes populi, nigritae).

بَيْضِي Ovalis.

البَيَاضِيَّة *i. q.* المبيّضة.

أبيض *Pl.* بِيض (*pro* بُيض) Albus, candidus; *Pl. c. artic.* Pulchrae feminae; Gladius (*ob splendorem*); Argentum; *Metaph.* Integer atque intaminatae existimationis vir; Stella quaedam in ora galaxiae; *inde etiam nomen* Basilici Persarum regis, quod a Chalifa Almuctefi dirutum fuit. الموت الابيض Mors repentina. *Non usurpatur autem* ابيض *in gradus comparativi significatione* Albicantior, *nisi ex sententia Grammaticorum Cufensium, qui versus quosdam pro argumento huius usus adducunt; caeteri pro eo dicendum esse statuunt* اشد بياضا منه. *Dualis vero et metonymice adhibetur, sc.* ابيضان Duo dies *vel* duo menses, *ut* ما رايته منذ ابيضان. *Inde* ايام البيض Dies a novilunio XII et XIII, *vel* XIII, XIV et XV; الابيضان Lac et aqua; *vel* Adeps et adolescentia, *vel* Panis et aqua, *vel* Triticum et aqua; *item* Duae venae in camelo, quae cum ea, quae حالب appellatur, cohaerent. الابيض Saliva oris. *Hamas. p.* 348.

مبيض Fullo.

مَبْيَضّ Albedo.

مبيضة Quae album parit foetum (*ut* مسودة Quae nigrum parit).

أَلْمُبَيِّضَة Secta quaedam ex eorum numero, qui أَلثَّنَوِيَّة appellabantur: erantque socii seu asseclae viri المقنع appellati, cuius reditum exspectabant: ita dicti, quod albis induti essent vestibus. (*Contr.* المسودة Asseclae imperii Abbasidarum: qui vestibus nigris gaudebant.)

بَيْطَار *Pl.* بَيَاطِرَة Veterinarius medicus. *Vid.* بطر.

بَاظَ *F.* [illegible] *q.* بوظ.

[illegible] Aqua spermatica seu semen genitale admissarii, vel viri, vel mulieris; *item* Uterus mulieris.

بَاعَ *F. i. n. a.* بَيْع *et* مَبِيع (*rarior forma pro* مَبَاع) Vendidit alicui aliquid *c. d. a. et* ب *pretii, tum c. a. r. et* من *p.* Vituperatur vero *c. a. r. et* على *p.* *Pass.* بُوع *vel* بِيعَ Venivit. Emit; *atque ita in genere* Contraxit *c. a.* من لم تبع له بتاتا Cui non emisti supellectile *i. e.* cuius nullam plane notitiam habes. باعك الله في الاعراب Male te perdat Deus! 2) باعه من السلطان Detulit eum ad principem, in detrimentum eius aliquid dixit egitve; 3) باع على بيعه Occupavit locum ac dignitatem eius, atque illo superior evasit. III *n. a.* مُبَايَعَة Contraxit; stipulatus pactusque fuit (*cum alio*) vendendo, emendo; Pignore certavit (*wetten*); Obedientiam et fidem sancivit firmavitque *c. a. p.* (*proprie manu inflicta ut mos erat*); *ita in Pass.* بويع له بالخلافة Inauguratus fuit in imperio: Imperator salutatus fuit, *et sine* ل *personae.* IV Venum exposuit, venalem obtulit *rem c. a.* VI Inter sese utrinque pacti sunt, contraxerunt; invicem vendiderunt; Coniunctim emerunt. VII Vendibilis aut bene distractus fuit, et cursum habuit: *ut merx.* VIII Emit: comparavit *c.* من *p. et c. a. r.* X Voluit vendere; rogavit ut venderet *c. a.*

بَيْع *Generaliter* Permutatio unius rei cum altera, ut unus det, alter accipiat. *Sensu vero, quem lex praescribit, est* Rei, quae iis rebus, quae مال appellantur, continetur, pretio ab utraque parte indicato, permutatio cum altera tali re. (*Vinum et sus iis rebus, quae* مال *appellantur, haud accensenda sunt*). بيع الوفاء Venditio rei sub conditione ut re vendita debitum, quod venditori solvendum erat ementi, solutum sit. بيع الغرر Venditio, in qua est periculum fore, ut propter rei venditae interitum irrita res sit. بيع العينية (*in alio codice exstat* بيع النهية) Quod aliquis a mercatore rem emendam mutuo petit, hic vero non concedit. Tum vero emens mercatori nummum aureum dat, quem hic aucto eius pretio accipere praefert. بيع التلاجية Venditio, qua dicis causa necessitate urgente cum aliquo pactum fuit; *ex gr.* quod unus alteri dicit, domum meam tanti dicis causa tibi vendo, sed re vera vendita non sit. *Tarifat.* Res venalis, quae venditur emiturve; Inauguratio; Promissum obedientiae erga regem, Chalifam, prophetam (*a danda dextera*); Hilaritas, solutio vultus.

بَائِع *Pl.* بَاعَة Venditor; Delator; *i. q.* نافقة لجمالها Expetita atque ambita ob venustatem (*mulier*) *Kam.*, quam a coniuge liberam multi coniugem sibi petunt.

بَيْعَة *i. q.* بَيْع; *et de significatione huius vocis apud Drusos conf. De Sacy Chrest. Arab. T. II. p.* 256 *edit. alt.*

بِيعَة *Pl.* بِيَع (*sec. nonn. vox peregr.*) Templum Christianorum, ecclesia; Vendendi forma et modus.

بَيِّع *Pl.* بِيَعَاء *et* أَبْيِعَاء (*Dual.* بَيِّعَان venditor et emtor) Venditor *et* Emtor; Licitator.

بِيَاعَة *Pl.* بِيَاعَات Merx: *inprimis* vestiaria; *aut in genere* Res venalis.

انْبِيَاع Hilaritas, solutio vultus.

مَبَاع Res venum exposita, venalis.

مَبِيع Venditus, Emtus, Venalis, *et* Locus, ubi aliquid venditur.

مُبْتَاع Emens.

مَبْيُوع *i. q.* مَبِيع.

بَاغَ *F. i.* Periit, interiit. II *i. q.* انقطع بِهِ Retro mansit vel abiit cum eo; abduxit illum *c.* ب; *in Pass. quasi impersonaliter c.* ب. V Confusum perplexumve fuit (*negotium*) *c.* على *p.*; Vicit; Efferbuit commotusque fuit *sanguis c.* ب *p.* (*conf.* تَبَوَّغ) *quamvis hoc quidam velint positum pro* تبغى; Multum evasit et abundavit (*lac*).

بَيْغ Ebullitio commotioque sanguinis.

بِيبَقَة Leguminis species, pisis maior, viridis; quae comeditur pista coctave, aut pro pabulo datur bobus.

بِيبَقِيَّة Planta lenticula procerior, inter segetes nascens; aphaca *Diosc. II*, 178 *vox petita a Graeco potius quam e contra.*

بيك Princeps (*idiom. vulg.*).

بيكار (*Pers.* پيكار) Proelium, pugna, bellum. *Vit. Salad. p.* 258.

بَيْلَسَة Modus agendi diaboli (*vid.* ابليس).

بَيْلَقَان Armeniae maioris urbs prope portas Caspias.

بَيْلَم Nux seu folliculus, in quo gossipium nascitur; *et i. q.* بَيْرَم.

بيمبينلا Pimpinella (*medicamentum*). *Forsk. descr. anim. p.* 146.

بيمارستان *et* بِيمَرِسْتَان (*Vox peregr. ex Pers.* بيمار *aegrotus et* ستان *locus*) Nosocomium. *Conf.* مارستان.

بَانَ *F. i. n. a.* بَيْن, بُيُون, بَيْنُونَة (*de separatione longinqua*) 1) Distitit et segregata et distincta fuit *res a re c.* من; 2) *n. a.* بين *et* بَيْنُونَة Abiit, discessit, se separavit *uxor a marito, divortio*; 3) *n. a.* بُون Excelluit, praestitit; 4) Coniunctus fuit, *vid.* بين *seq.*; 5) *n. a.* بَيَان Manifestus et perspicuus fuit, distincte patuit *c.* أن; 6) Facundus fuit (*vid.* بيان *post.*). II *n. a.* تَبْيِين Segregavit; Manifestum distinctumve reddidit, declaravit, elucidavit, explicavit *c. a.*; Nuptum dedit *filiam c. a. p.*; Divisus et separatus fuit, *etiam mulier a viro per divortium*; Manifestus fuit, *ut* قد بين الصبح لذى عينين *in Prov.* Clara est et dilucide patet aurora ei, qui oculos habet. Apparuit, prodire coepit: *ut cornu in vitulo, gramine suo planta; et Pers.* جباى اورد درنكه كرد Praestitit, quasi in apertum produxit; *etiam* Moram traxit, cunctatus fuit. III *n. a.* مُبَايَنَة Discessit et se segregando reliquit *c. a.*; A se invicem separati fuerunt; Intercessit coniunctionis redintegrandae ergo *c.* عند *et* ل *p.*; Studuit superare. IV *n. a.* إبانة Separavit *rem, etiam ut caput a corpore c. a. r. et* من *p.*, Divisit *rem*; Dilucide exposuit; Claram, articulatam vocem edidit; Manifestum fecit *c.* عن, Declaravit *c. a.*; Nuptum elocavit *filiam c. a. p., quasi a se segregans; item Intrans.* Manifestus et perspicuus fuit. V Manifestus, clarus et distinctus fuit; Innotuit; Manifestum et dilucidum reddidit *c. a.*; Intellexit. VI Distiterunt et separati distinctique fuerunt a se invicem; abfuerunt et abiverunt. X Manifestus evasit vel fuit *c.* أنّ; Manifestum reddidit et clarum *c. a. r.*; Manifestum habuit, scivit, cognovit, agnovit *c. a.*

بَيْن Separatio (et inter amicos), distantia, intervallum; *et contr.* Coniunctio, nexus; *unde* ذات البين Concordia, amicitia, *conf. Hamas. p.* 195; بينهما بين بعيد *et* بون بعيد Inter ambos differentia magna est, multum interest alter alteri (*praestat* بون). لقيته بعيدات بين Occurrit ei post aliquod tempus. غراب البين Corvus (*seu* cornix) variegatus, *sec. al.* Avis corpore ni-

gro, rubris pedibus et rostro; *mali augurii avis, quasi separationis nuntia, unde nomen ortum.*

بَيْنَ Inter, in medio. بين ذلك Intereadum. ما بين Inter, Tam *hoc* quam *illud*. القوم بين قتيل واسير Hostes tam occisi, quam capti erant. بَيْنَ يَدَيْهِ Inter manus eius *i. e.* coram illo. فيما بينهم In mutua eorum conditione. شيء بَيْنَ بَيْنَ Res medio modo se habens, mediocris, nec bona nec mala; *vel i. q.* ضعيفا Infirmiter leviterque. همزة بين بين *i. e.* Hamza, quae est inter Hamzam et litteram, quae حرف اللين vocatur *ut in vocibus* سَأَلَ *vel* سَئِمَ *vel* لَؤُمَ; *in prima enim voce* سال *haec littera enunciatione medium inter Hamzam et litteram Elif tenere putatur etc. Haec Hamza et* مُخَفَّفَة *nomen habet. Hoc vero* بين بين *duplex est*: مشهور, *quod ita explicatur*: ان تجعل الهمزة بينها وبين مخرج الحرف الذى منه حركتها نحو سئل, *et* غير مشهور *quod tale est*: ان تجعل الهمزة بينها وبين حركة ما قبلها نحو سؤل.

بين *Pl.* بُيُون Terrae spatium, quantum prospiciunt oculi; *et simpliciter* Terrae tractus; Interstitium inter duas regiones, confine; Locus elatus in terra dura.

بَائِن Mulier a marito divortio separata; Is qui a sinistro latere est, dum mulget, *contr.* معلّى qui a dextra; Maiore intervallo a nervo remotus et distinctus *arcus, et c.* ة, *contr.* بَانِي propinquus nervo, et quasi coniunctus: *quorum utrumque pro vitio habetur, vid.* بنى; *ita de puteo* Qui longe abest a fundo et in amplum patet; *et sign. Pass.* Declaratus.

بَيَان Facundia, eloquentia, animum clare et distincte explanandi facultas, *et quidem* ingeniosa; Id quo aliquid exponitur ac declaratur: Argumentum, demonstratio, aut simile quid; Sensus vocis apertus; Distincta pronunciatio quae *linguae* tribuenda; Expositio. علم البيان (*est pars artis rhetoricae*) Scientia, qua docemur sensum unum varia ratione et verborum compositione afferre, ita ut his diversis explicandi rationibus res, quae intenditur, magis perspiciatur. *Tractatur in ea de tropis, figuris allegoriis et sensibus reconditis.* Praepositio من, si cum nomine sequente ad definiendam et magis explicandam vocem quandam praecedentem adhibita est, من البيان *appellatur ex. gr.* ما ذهب من الزمان Quod abiit de tempore *i. e.* Tempus quod praeteriit. *Voces* من الزمان *explicant vocem* ما. بيان التقرير Quod vox, quae ampliore sensu gaudet, ita sequente explicatur, ut sensu amplissimo omnes eius generis species amplectente intelligenda sit, *ut in verbis Corani* فسجد الملائكة كلهم اجمعون *vox* الملائكة *vocibus* كلهم اجمعون *modo descripto explicatur.* بيان التفسير Explicatio vocis obscurae, propter sensum qui in ea est aut pluribus rebus communis aut difficilis aut generalis aut absconditus. بيان التغيير Explicatio quae fit mutatione, dum aut exceptio vel adnotatio quaedam additur, aut sensus restringitur. بيان الضرورة Explicatio, quae re exigente adhibetur *ex. gr.* Quum servus, domino eius praesente et silente, rem vendit, hoc domini silentium propter necessitatem pro licentia data habetur. بيان التبديل *i. q.* النسخ Abrogatio legis aliâ datâ.

بَيْنَا Interea dum. *Hamas. p.* 534.

بَيُون *Pl.* بَوَايِن Longius a fundo distans et amplus (*puteus*).

بَيِّن *Pl.* أَبْيِنَاء (*etiam* بَيِّنَة) Manifestus, evidens, distincte patens; *item Pl.* أَبْيَان, بُيَنَاء *et* ابيناء Facundus, clare et distincte declarans animi sensa.

بَيَان *Vox peregr.* Res.

بَيْنَمَا Interea dum.

بَيِّنَة *Pl.* بَيِّنَات Res manifesta; Testimonium et demonstratio evidens: evidentia.

بَيْنُونَة Interstitium, hiatus, aperta fissura, separatio partium.

الكواكب البينات *i. e.* التى لا تنزل الشمس بها ولا القمر.

تَبَايُن Contrarietas, diversitas inter duas res. *Ea est* تباين كلى diversitas totalis, *si in omnibus partibus diversae sunt, a qua distinguenda* تباين جزئى in partibus quibusdam diversitas. *Iam restat* تباين العدد, si numeri duo ita diversi sunt, ut eodem numero tertio in aequales partes dividi non possint, *ex. gr.* d e c e m *et* n o v e m; *nam* u n u m *quo uterque in aequales partes dividi potest, pro numero non habetur; eodem modo* d e c e m *et* s e p t e m. *Sed huic contrarium* المتوافقة *quod vide.*

تِبْيَان (*forma rariore*) *et quoque* تَبْيَان *Nomen actionis Conj. I.* Manifeste et distincte apparere ac dilucidum esse; Manifestum facere; Clara expositio rei, quae mentis est. *Conf.* بيان.

أَبْيَنُ Facundior.

إِبَانَةٌ Clara rei descriptio.

مِن التَّبْيِين *idem est ac* مِن البَيَان.

مُبِين *et* مُبَيِّن Dividens, separans, distinguens; Manifestus, perspicuus, distincte patens.

مُبَايِن Is qui ad mulgendam camelam a latere sinistro accedit.

بِيبَنْب *Andalusiis* Chamaedaphne.

بِيبَنْط Textor.

بِينِيب *nisi pot.* بِيْنِيث Piscis maris. *Hisp. Bonito.*

بَأَهٌ *F. i.* Cognovit, dignovit, animadvertit, consideravit *c.* لِ.

البَيْهَسِيَّة Nomen sectae ab Abu-baihaso ben-Al-haithsam originem ducentis. In quibusdam idem cum ea, quae القَدَرِيَّة nomen habet, profitetur.

بِيُورُدِي *et* بِيُولُرْدِي *propr. vox Turc.* Iussum fuit; *ut nomen* Iussum, imperium Paschae.

ت

ت *Nota Arithmetica est* quadringentorum *ex ordine litterarum antiquo. Et verbi litteris radicalibus praeponitur ad indicandam secundam personam vel tertiam feminini sing. et dualis futuri; postponitur vero ad indicandam praeteriti primam, secundam et tertiam feminini singularis.*

ت *Particula praefixa iuramenti cum sequenti Genit. ut:* تَاللّٰه Per Deum, تَرَبِّ الكَعْبَة Per dominum Cahbae, تَرَبِّي Per Dominum meum, تَالرَّحْمٰن Per misericordem. *Nec de aliis quam de Deo et praecipue in admirando adhibetur.*

تَآءٌ *Fem.* Littera ت.

تَابَلٌ *et* تَابِلٌ *Pers. Pl.* تَوَابِلُ *vid.* تَبِلَ.

تَابُوتٌ *Pl.* تَوَابِيتُ Arca, *pecul.* feralis; *et* تَابُوهٌ *ex dialecto Medinensium* الانصار (*ut Kamusi exemplar Calcutt. impressum habet; at melius in codice Djeuharii scriptum videtur* تَابُوةٌ).

تَابُوكِي Uvarum species, quae nomen a تَابُوك accepit.

تَابُولٌ *i. q.* تَنْبُلٌ.

تَاتَا *et* تَاتَه *nomine Africano i. q.* حِرْبَاءٌ Chamaeleon animal.

تَأْتَأَ Impedita fuit lingua et reciprocavit vocem in efferenda littera Ta. II Timuit.

تَأْتَاءٌ Blaesus et impeditus lingua in efferenda littera ت; Vox qua vocatur hircus ad congressum cum capra.

تَأْتَأَةٌ Impeditae linguae vitium in efferenda Ta littera; Vox qua vocatur hircus ad congressum cum capra; Vacillans infantis incessus; Iactabundus ac superbior incessus in bello.

تَانَيَّا *Deminut. vocis* تَا Haec.

تَانُورَةٌ *Pers.* Datura.

تَاتُولَةٌ *Id.*

تَأَرَ *F. a. i. q.* أَتْهَرَ. IV Acuto visu *aliquem* adspexit *c.* إِلَى *p.*, Oculis *aliquem* secutus fuit *c. a. p. vel* إِلَى *p. vel c. d. a.*; Percussit *fuste aliquem c. a. p. et* بِ *r.*

تَأْرٌ *et* تَأْرَةٌ *Pl.* تِيَرٌ *et* تَارَاتٌ (*sine Hamza ob frequentiorem usum*) *i. q.* مَرَّةٌ; *in Accusativo*: Vice simplici, semel; Quandoque.

تُورُور Famulus seu assecla coactoris praetorisve; Qui principi militat sine stipendio.

تَأَزَ *F. a.* 1) Coaluit *vulnus*; 2) Convenerunt et appropinquarunt invicem *in bello seu proelio c.* فِي.

تَبِزٌ Nervosus et firma praeditus corporis compage *onager*.

تَاسِهْمْتْ *Barbarica Maurorum vox i. q.* حُمَّاض Lapathus seu rumex.

تَاغَنْدَسْت *Barbarica Maurorum vox i. q.* عاقرقرحا Pyrethrum.

تَبِقَ *F. a. n. a.* تَأَقٌ Repletus fuit (*uter*); Plenus fuit moerore *vel* ira. IV Implevit *utrem*, *c. a.*; Adducto nervo incurvavit *arcum* ultra longitudinem sagittae *c. a.*, *quod etiam dicunt* اغرق السهم فى القوس Demersit sagittam in arcum.

تَبِقٌ Plenus ira; Plenus alacritate (*equus*) et iuventute; Festinus et promptus ad iram malumque; Praecipiti et acriore actus affectu; Malignus, iracundus.

تَبَّاقٌ Pronus ad iram.

تَأْقَةٌ Vehementia irae, praeceps iracundia; Celeritas ac properantia ad malum.

مِتْآقٌ Admodum agilis et plenus vigore equus; Properans ad malum inferendum.

تَاكُوت *Mauritaniae extremae lingua* (*proprie Tickiut efferunt*) Euphorbium. *Vid. in* افر. *At mediae Mauritaniae incolis ita dicitur* حب الاثل.

تَالَان (*vel rectius* تالان) Caput in eundo quasi tollere.

تَأْلَبٌ Nomen arboris ex qua conficiuntur arcus.

تَأَمَ Socium habuit in partu *fratrem c. a.*; III Natus est una cum *fratre c. a. p.*; Una vice post alterum cucurrit (*equus*); *n. a.* مُتَآمَةٌ Duplicato stamine et subtegmine texuit (*vestem*) *c. a.*, *uti fieri solet ex serico et gossipio, quia merum induere sericum Muhammedanis quidem, ecclesiasticis inprimis viris, minus licet.* IV Gemellos peperit femina; *item i. q.* افضى Rem habuit cum *muliere c. a. p.*; Mactavit ovem تَئِيمَةٌ.

تَوْأَمٌ *et* تُؤَامٌ *Pl.* تُيَمٌ *et* تِيَمٌ, تُومٌ Cum altero vel pluribus natus, *de quovis animali*; *Pl.* توائم Invicem coniunctae *stellae*, *vel margaritae*.

تَوْءَمٌ *et* تَوْأَمٌ *Fem.* ة *Dual.* تَوْأَمَانِ *Pl.* تَوَاِئمُ Didymus, cum alio simul natus uno partu; Stellae (statio) in signo Geminorum; (التوامان) Nomen sideris. *Ideler Untersuch. üb. d. Sternnamen. p.* 150.) Sagitta secunda aleatorii ludi vel alia.

تُؤَامٌ *Pl. san.* Coniugatus, et serie consequens; دمع تؤام Lacrymae continentes; در تؤام Margaritae inter se nexae.

تَئِيمٌ *i. q.* تَوْأَمٌ.

تَوْءَمَةٌ *Pl.* تَوْءَمَاتٌ Vectura quaedam mulierum haud umbrans (من مراكب النساء كالمشاجب لا اظلال لها).

تَئِيمَةٌ (*sine Hamza, Meid.*) Ovis quae feminae est et quam mulget.

التَّوْءَمَانِ Herba quaedam parva.

تُؤَامِيَّةٌ Unio, margarita *a* تؤام oppido in tractu litorali Ohmmani.

مُتْئِمٌ Gemellos pariens femina.

مُتَابِيمٌ Ingeminato post cursum cursu veniens *equus*.

مُتْآمٌ *et* مُتْئِمٌ *Pl.* مَتَائِيمُ Quae gemellos parere consuevit; ثوب متآم Duplicato stamine ac subtegmine textu vestis, cuius stamen et subtegmen sunt طاقان طاقان.

الابيات المتائيم Versus, in quibus semper duae voces ut gemelli similes sunt. *Harir. p.* 536. *l.* 2. *ed. de Sacy.*

تجنيس متوأم *in arte rhetorica* Quum duae voces scriptura similes eaedemque pronuntiatione dissimiles coniunguntur, *ut* ذلك *et* ذلك, فاحش *et* فاحش. *Vid. Harir. p.* 234. *ed. de Sacy.*

تامشاورت *i. q.* مَو Meum (*idiomate Afrorum*).

تَتَابَلَ *pro.* تَتَاوَلَ *n. a.* تَتَاؤُلٌ Technam commentus fuit, ac dolo circumvenire studuit; Modo ab hoc modo ab illo latere invasit aliquem.

تَاثَبُولٌ *i. q.* تابول.

تانغيت *Barbarica vox* Species plantae spinosae, humi repentis.

تاوز Numen Chald. et Sab. *Gol. ad Alfrag. p.* 18.

تَأَى *Fut.* يَتْأَى Praecessit et praevertit.

تَبَّ *n. a.* تَبٌّ *et* تَبَابٌ 1) Resecuit, abrupit *rem c. a. r.* تَبَّتْ يَدَاهُ Manus eius amputentur; 2) *vel* تُبَّ Detrimentum cepit: damno affectus fuit; periit. II *n. a.* تَتْبِيبٌ Perdidit: detrimento affecit *c. a. p.*; Dixit *alicui* تَبًّا لَكَ *c. a. p.* IV Debilitavit, enervavit *vires c. a.*; Abstinuit *a re c.* عن *r.* X Paratum et recte dispositum fuit, beneque habuit se *negotium*; Debile et languidum fuit.

تَبٌّ *et* تَبَبٌ Damnum, detrimentum; interitus, exitium; تَبًّا لَهُ *et* تَبًّا بِهِ Male illi sit, pereat! *et* تَبًّا تَتْبِيبًا *intensive.*

تَابٌّ *Pl.* أَتْبَابٌ Robustus *et contr.* Debilis (*vir*); Camelus, asinusque, quorum dorsum ulceratum est.

تَبَابٌ *i. q.* تَبٌّ.

تَبَّةٌ *i. q.* حَالَةٌ شَدِيدَةٌ Status gravis, adversus et afflictus.

تَبِيبٌ *i. q.* تَبٌّ.

تَبُوبٌ Exitii locus; *item* Id quod costis continetur.

التَّبِّيُّ Species dactyli.

أَتَبُّ Debilior.

تَبُوتٌ *i. q.* تَابُوتٌ.

تَبْتَبَ Consenuit.

تَبَثَ Moestum sollicitumque esse, animo angi. *Gol. ex Mar.*

تَبُودَكُ *et cum* ق Qui vendit interanea gallinarum, *ut iecora, corda, stomachos.*

تَبَرَ 1) *F. i. n. a.* تَبْرٌ Fregit, perdidit. 2) b) تَبِرَ Interiit, periit; 3) Se *ab aliquo* separavit *c.* عن *p.* II *n. a.* تَتْبِيرٌ Fregit in partes; Exitio dedit *c. a.* IV Abstinuit *a re c.* عن *r.*

تِبْرٌ *Coll.* Aurum (*a quibusdam Arabum hoc nomen etiam argento datur*), vel fragmenta auri, antequam ignem vel malleum sit expertum (*tum enim aurum* ذَهَبٌ *et argentum* فضة *appellatur*) *vel* quum ex fodinis educuntur. Fragmentum vitri; Omnis substantia aeris vel orichalci, quae opere in formam quandam redigitur.

تَبَارٌ Exitium, interitus. دار التبار Orcus.

تِبْرَةٌ *Nom. unit. vocis* تِبْرٌ Pars seu particula nativi auri vel argenti. *Nam illud arenarum et glareae forma colligi solet.*

تَبْرَاءُ Camela pulchri coloris.

مُتَبَّرٌ Perditus, exitio datus.

مُتَبُورٌ Periens.

تَبْرَكَ Constitit *in loco c.* ب *quasi pro* تَبَرَّكَ.

تِبْرِيرٌ Res, aliquid.

تِبْرِيَةٌ *pro* هِبْرِيَةٌ Furfures capitis. *Vid. etiam in* ابر.

تَبَّشٌ Nomen avis et صفارية appellatae.

تَبِعَ *F. a. n. a.* تَبْعٌ, تِبَاعٌ, تَبَاعَةٌ Secutus, insecutus, persecutus, sectatus fuit; Obsecutus fuit *servi instar*, Sectatus fuit *pec. religionem c. a.*; *et* quum transiret ad aliquem, cum eo ivit. II *n. a.* تَتْبِيعٌ Continenter et instando quaesivit, petiit. III *n. a.* تِبَاعٌ *et* متابعة Secutus et imitatus fuit *c. a. p. et* على *r.*; Firmiter, solide et certo perfecit; Prosecutus fuit et omnino cognovit *aliquid c. a.* تَابَعَ البارِى القَوْسَ Optime dolavit et aptavit arcum. تَابَعَ المَرْعَى الإِبْلَ Pratum optime pinguefecit camelos. IV Secutus, persecutus fuit *c. a. p.*; *item* Assecutus fuit, quum praecessisset aliquis, alter vero cum attingeret *c. a. p.*; *etiam Trans.* Fecit ut sequeretur vel assequeretur *c. d. a.*; Subiunxit *rem rei c. d. a.*; Post se habuit. الدَّلْوَ رِشَاءَهَا أَتْبِعِ الفَرَسَ لِجَامَهَا *vel* النَّاقَةَ زِمَامَهَا *vel* *Proverb. quod adhibetur* Quum aliquis rogatur, ut beneficium perfectum reddat. V (*pro huius nomine actionis* تَتَبُّعٌ *apud poëtam et* اتْبَاعٌ *exstat*) Quaesivit vel petiit continenter atque instando *c. a.*; Persecutus fuit. VI Consequenter et successive fuit fecitve, Continuus fuit: *uti vice post vicem incidit in malum: ita caespitavit homo ebrius*; Ultro citroque motis scapulis succussatim incessit (*camelus*); Unus alterum secutus est. VIII اِتَّبَعَ Secutus fuit *c. a.*; *et i. q.* Coni. *V inprimis apud poëtas*; Prosecutus seu persecutus fuit *pu-*

gua, *exilio c. d. a.* X Petiit, invitavit, ut sequeretur; Duxit *c. a. et* الى, Post se duxit.

تَبِع Qui feminam amat eamque sequitur.

تَبَع *Sing. et Plur.*, *tum et Pl.* أَتْبَاع Qui insequitur, assecla; Pedes quadrupedis.

تَبِع Sectator: studiosus rei.

تُبَّع Is qui facit ut verbum unum sequatur alterum (*i. e.* qui celeriter loquitur).

تَابِع *Fem.* تَابِعَة *Pl.* تَبَع , تُبَّع , تَبَعَة , تَوَابِع Assecla, sectator; Is qui feminas amat; Qui studiose quaerit petitve rem. لم ازل تابعا رضاكم Semper operam dedi, ut vobis placerem. *Item* Daemon familiaris, qui hominem comitatur quocunque vadit. *Ita dicitur* معه تابعة. *Apud Grammaticos* Quaelibet vox sequens constructionem alterius et ab eiusdem regimine dependens *h. e.* Appositivum *sive* nomen, quod cum alio appositione coniunctum est. تابع موكد Appositivum corroborans *i. e.* quod vim sententiae auget. التابعون Ii qui vixerunt cum sociis Muhammedis vel cum iis, qui hos viderunt. تابع النجم *i. q.* الدبران, *item* تُوَيْبِع *Dem. vel* تُبَيْع Oculus tauri. *De hac stella et simpliciter* التابع *appellata conf. Ideler. Untersuchungen über den Ursprung der Sternnamen. p.* 136 *et* 142. توابع العيوق Nomen stellarum duarum. *Ideler. Unters. p.* 91.

تِبَاع Consequentium rerum series et sequela.

تُبَّع *Pl.* تَبَابِعَة Nomen commune regum Arabiae Felicis; *inde* دار التبابعة Domus in urbe Meccana, in qua natus fuit Muhammed; *etiam Pl.* تبابيع Species volucris, seu insecti volantis; *aut i. q.* يعسوب; *etiam quibusdam* Rex apum; *item* Umbra; *item* Anteriores et posteriores pedes quadrupedis; ما ادرى اى تُبَّع هو Nescio quis homo sit.

تُبَّع Umbra.

تَبِعَة *Pl.* تَبِعَات Persecutio, insectatio; Res bona aut mala, quae sequitur actionem hominis; *tum in malam partem adhibetur de* noxa, qua actio viri punitur.

تَبِيع *Pl.* تِبَاع *Fem.* تَبِيعَة Assecla: sequax; studiose petens quaerensve; Adiutor, tutor; Debitor, qui pecuniam debet; *F.* 8 ۸۱. تِبَاع *et* تَبَابِع Vitulus primi anni et infra, *Djeuh. ut qui matrem adhuc sequitur.* Is cuius aures et cornua aequalia sunt; *et* بقرة تبيع Vacca, quacum pullus est.

تَبْعَى Libidine fervens et prae ea taurum sequens (*vacca*).

تُبَيِّع *Demin. i. q.* تابع النجم.

تَبَاعَة *pro* تَبِعَة *et* تِبَاعَة Tormentum, poena, supplicium.

تِبَاعَة *i. q.* تَبِعَة.

تَبُوع *c.* الشمس Ventus flare incipiens cum ortu solis, et cum eo per varias plagas se convertens donec ad Eurum redeat.

إِتْبَاع *apud Grammaticos* Quum vocabulum cum vocabulo altero coniungitur, quod eumdem sensum habet, *ut* حسن بسن , قبيح شقيح.

اِسْتِتْبَاع *in arte rhetorica* Quod, dum laudas aliquem una re, huic alteram addis qua iterum laudatur.

مُتْبِع Quam foetus sequitur *ovis*, *vacca*, *ancilla*.

مُتَابِع Sequens, continuus.

مُتَابَع Munitum, reparatum, firmum, bene aptatum.

مَتْبُوع Obsequio dignus. *Sens. gramm.* Vox cui est appositivum تابع.

مُتَتَابِع Pari in omnibus (*scientia*) pollens *vir c. d. casu*; Aequabili et integra corporis forma praeditus (*equus*); Aequabilis et nodis carens (*ramus*); Successivus, continuus.

تَبَلَ 1) Debilitavit aegrumque reddidit: dementavit *c. a. p.*; confecit; *uti amantem amore sui femina*; Afflixit, perdidit, delevit; *ut homines fortuna c. a. p.*; 2) *i. q.* توبل Aromatibus oleribusve condivit *ollam c. a.* II *et* III Condivit *ollam c. a.* IV Odio habuit *c. a. p.*, Afflixit, perdidit *c. a. p.*

تَبْل *Pl.* تُبُول *et rarius* تَبَابِيل Aegritudo: debilitatio, consumtio; Malevolentia: odium, inimicitia; talio, vindicta.

تَابَل , تَابِل *et* تَأْبَل *Pl.* تَوَابِل Condimentum ollae: *ut* aromata, olera et similia, quae cibo, dum coquitur, adiiciuntur. *Unde*

تَوْبَل Eiusmodi rebus instruxit condivitque *ollam c. a.*

تَبَّالٌ Qui تَابِل, condimentum ollae, habet; *etiam* qui illud cibo commiscet.

تُوبَالٌ *Pers.* Squama seu scoria ferri, aeris aurive; *vulgo* tobal.

تَبَالَةُ Nomen oppidi Arabiae Felicis. Cuius praefectus creatus erat Hadjdjadjus; sed id minimi habens non intravit. *Inde prov.* أَهْوَنُ من تَبَالَةَ على الحَجَّاجِ Magis despectus quam Hadjdjadjo oppidum Tebalah.

أَتْبَالٌ Aegritudines.

تِبْنٌ (*et* تِبِنٌ) Stramen, palea; تبن مكة Iuncus odoratus; *it.* تبن Magnus crater unde viginti homines sitim explere possunt. (*Ex Alcesaï sententia haec sunt, quibus pocula magnitudine distinguuntur. Maximum est* تِبْنٌ unde viginti circiter homines sitim explere possunt. *Hoc proxime sequitur* صحن, *tum* عُسّ quod tribus vel quatuor sufficit, *tum* قدح quod duobus, *tum* عقب quod uni sufficit, *denique* غمر.) Dominus liberalis; Lupus.

تَبَنَ *F. i. n. a* تَبْنٌ Stramine nutrivit (*animal*), pro pabulo stramen praebuit *c. a.*; Vendidit stramen (*Gol. ex Mar.*). b) تَبِنَ *n. a.* تَبَنٌ *et* تَبَانَةٌ Visum intendit, acute vidit; Intelligens callidusque ac solers fuit. II *n. a.* تَتْبِينٌ Intelligens fuit. VIII إِتَّبَنَ (*denom. a* تُبَّانٌ) Indutus fuit induitve femoralia parva تُبَّانٌ dicta.

تَبِنٌ Is qui manu sua quamlibet rem laedit. Intelligens, bene res perspiciens.

تِبْنَةٌ *Nomen unit. vocis* تِبْنٌ Pars straminis, seu straminulum unum. (*Nam in Oriente stramen non integris culmis est, sed triturando in partes et paleas conteritur.*)

تَبَّانٌ Qui stramen paleasve vendit.

تُبَّانٌ *Pers.* تنبان Femoralium seu subligaculi genus breve, quod tegendis sufficit pudendis, et tantum ad genua pertingit: quale in usu est nautis.

تَبَانَةٌ *i. q.* طَبَانَةٌ Intelligentia, perspicacia: astutia.

تَبَا *F. o.* Incursionem hostilem fecit et praedatus fuit.

تَبِّيٌّ Species dactyli ut شبريز.

تَتَرُ Gens seu natio Turcis confinis, *hinc vulgo* Tartari *dicuntur.*

تَتَارٌ *Id.*

تَتْرَى *et* تَتْرًى (*vid.* وتر) Seorsim, sigillatim.

تَتْوٌ *nempe* تَتْوَا القَلَنْسُوَةِ *i. e.* ذُؤَابَتَاهَا.

تَوَانِيرُ *i. q.* جَلَاوِزَةٌ Socii et asseclae exactorum, et eorum qui tributa colligunt.

تَتْفُلٌ Species aromatis.

تَثْيٌ Decorticatus fructus palmae humilis et silvestris, quae دَوْمٌ chamaeriphes cuiusque fructus ipse مُقْل dicitur; *item, uti etiam* تَثَاةٌ Cortex dactyli.

تَجَابٌ *nom. unit. c.* ة Quod de lapide argentum in se continente vice simplici liquefactum fuit, ita ut adhuc pars argenti in lapide supersit.

تِجْبَابٌ Linea argenti in minerali lapide conspicua.

تَجَرَ *F. o. n. a.* تَجْرٌ *et* تِجَارَةٌ Mercaturam exercuit IV *Id.* VIII إِتَّجَرَ Mercaturam exercuit (*et eadem forma, sed a* وجر *derivanda* Medicamentum sumsit, medicamentum adhibuit.)

تَاجِرٌ *Pl.* تَجْرٌ, تِجَارٌ (*et inde ut Pl. Pl.* تُجُرٌ), تُجَّارٌ Is qui vendit et emit; *et pecul.* Oenopola; *item* تاجر *et* تاجرة Camela vendibilis, quaeque in foro ac mercatu expetitur; *item* Astutus et solers in re facienda; هو على أَكْرَمِ تَاجِرَةٍ Nobilissimo ac generoso maxime insidet equo.

تِجَارَةٌ Quod aliquis emit, ut lucri causa vendat, Mercatura, Mercimonium.

أَتْجَرُ Mercaturae exercendae magis deditus.

مَتْجَرٌ *Pl.* مَتَاجِرُ Mercimonium, Mercatura.

مَتْجَرٌ Ubi exercetur mercatura fervetque mercatus *terra vel forum.*

تَجَهَ *F.* يَتْجَهُ (*ab* اتجه *formatum novum verbum*) Convertit se; *et i. q.* تواجه Sibi invicem converterunt vultum.

تُجَاهَكَ *i. q.* وُجَاهَكَ E regione, ex adverso tui; quasi in vel contra faciem tuam.

تَحْتٌ Quod inferius est, pars inferior. تَحْتُ Infra, sub, subter. تَحْتَ Sub. امراة كانت تحته Femina quae ei nupta erat. مِنْ تَحْتِهَا Subter iis. يكون من تحت امره Est sub eius imperio.

تَحَتَ Inferiore loco sedit (*a Ioh. Iacob. Schultensio adnot.*).

التُّحُوتُ Vilissimi, infimi ordinis et conditionis homines.

تُحَيْتَ Paulo sub. *Ita et dicitur* من تحيت.

تَحْتَانِيٌّ Inferior.

تَحْتَحَةٌ Motus, sonus strepitusve motus vel incessus.

تَتَحْتَحَ Motus fuit.

تُحْفَةٌ *et* تُحَفَةٌ *Pl.* تُحَفٌ Benemeritum, beneficium; munus quod dono mittitur vel offertur; *etiam in genere* Res egregia, donari digna.

تَحَايِفُ Dona, ornamenta.

أَتْحَفَ Benefecit, donavit, munus dedit *c. a. p. et* ب *r.*, *et c. a. r.* *Et dicitur* أَتْحَفْتُهُ تُحْفَةً Donum ei dedi.

تَحَمَ Colores intexuit vesti, seu diversicolorem texuit eam *c. a.*

IX اِتْحَمَّ *pro* اِدْهَمَّ Nigricavit.

تَاحِمٌ Textor.

تُحْمَةٌ Nigredo intensior.

تَحَمَةٌ Vestes striatae flavo.

أَتْحَمُ *pro* أَدْهَمُ Niger.

أَتْحَمِيٌّ, أَتْحَمِيَّةٌ *i. q.* مُتْحَمَةٌ.

مُتْحَمٌ *cum* اللون Ad rufum colorem inclinans *equus.*

مُتْحَمَةٌ *et* مُتْحَمَةٌ Genus بُرْد *i. e.* striatae vestis seu panni, quod in Arabia Felice texitur.

النَّاجِي Minister horti, hortulanus.

تَخْ تَخْ Vox arcentis gallinas.

تَخَّ *n. a.* تُخُوخَةٌ Acorem concepit *massa.* IV Effecit ut acorem conciperet et bene subegit *massam c. a. r.*

تَخٌّ Expressus e sesamo succus; Massa panis seu offa acidior.

تَاخٌّ Cibi appetentia carens.

تَخْتٌ *Pl.* تُخُوتٌ Vestiarium, ubi vestimenta reponuntur, et pannus ipse; *et orig. Pers.* Solium: *sive* regium, *unde* تخت الملك Sedes imperii, Metropolis: *sive* commune; *et* Septum accubitorium, quod fulcimentis supra terram elatum cubantibus inservit, et de loco in locum transferri potest.

تَخْتَاخٌ Balbus, qui Arabico idiomate loquens minus intelligi potest, quia barbarus.

تَخْتَخَةٌ Balbuties; sonus, *sc.* vox inarticulata; *forte i. q.* تقتقة Sonus rei quae percutitur aut frangitur.

تَخْتَاخٌ *i. q.* تَخْتَخَانِيٌّ.

تَخِذَ *F. a. pro* اِتَّخَذَ (*est propr. dialecto Hudseil. sed e vitiosa derivatione orta radix*); *et* Deposuit (*ab* اخذ).

تُخْرُوبٌ Nidus, domus crabronum.

تَخَارِيبُ Foramina, iis similia, in quibus nidulantur crabrones apesve; *sed hoc quidem ad* خرب *refertur in Kamuso.*

تَخْرُبُوتٌ Exquisita camelorum species et egregie incedens.

رَجُلٌ لا يَكُونُ جَلْدًا وَلا كَثِيفًا *i. e.* تَخْرُورٌ Vir qui neque robustus neque crassus est.

تَخْرِيصٌ *et* تَخْرِيصَةٌ, تَخْرِصٌ *Vox peregr. ex* تيريز *i. q.* دِخْرِصٌ Lacinia vestis.

تُخَسٌ Delphinus.

تَتَخَّمَ Terminavit, limitavit, terminum posuit *c. a. p.*; 2) *F. i. et* تَخَّمَ *F. a.* (*ab* اتَّخَمَ *Conj. octava verbi* وخم) Male habuit ex stomachi gravatione. III Confinis et collimitatus fuit *c. a.* IV *pro* اوخم Indigestione nocuit gravavitque eum cibus *c. a.*

تَخْمٌ , تُخُمٌ *et* تُخُومَةٌ *Pl.* تُخُمٌ , تُخُومٌ (*a nonnullis et hoc pro singulari generis feminini habetur, cuius plural.* تُخُمٌ *et* تُخُومٌ *est*) (*et* أُتْخُمَةٌ) Limes pagi, etiam palatii, aut provinciae: colliminium; *est* تُخُومٌ *quoque* حال تريده Status quem expetis.

تُخَمَةٌ (*vulgo et in carminibus* تُخْمَةٌ) *Pl.* تُخَمٌ *et* تُخَمَاتٌ Indigestio et corruptio cibi, et ex eo gravatio stomachi et noxa. (ت *pro* و *posita, ob frequentiorem usum, vide* وخم.)

أَتْخَمُ Magis cruditate stomachi laborans.

مُتْخِمَةٌ *pro* مُوخِمَةٌ (*vid.* وخم) Qui corrumpitur in stomacho eumque gravat, indigestione noxius *cibus*.

تَدْرَجٌ *Coll. comm. gen. Pl.* تَدَارِجُ *a Pers.* تَذَرُو Phasianus.

تَدَرِي *et* تُودَرِي Erysimon; *at pro* thlaspios *genere a Golio habetur.* Eiusdem quatuor species flava, rubra, rosea, alba. *Avicenn. l. II. p.* 262.

تَدْعَةٌ , تَدَعَةٌ Commoda, quieta vita (*a* ودع).

تَدَاعَةٌ *Id.* (*a* ودع).

تَذْرَجٌ *i. q.* تَدْرَجٌ.

تَذَرِي *et* تُوذَرِي *i. q.* تَدَرِي.

تَرَّ *F. i. o.* 1) Prodiit e lapide quo confringebatur *ossiculum dactyli*; 2) Tinnivit, sonum edidit gladius in feriendo; 3) *n. a.* تَرٌّ , تُرُورٌ Separatum fuit *os* (بان); Resectus fuit; 4) Remotus fuit, abfuit, Abiit, recessit *c.* عن *l.*; 5) *Transit.* Resecuit; 6) *pro* تَرُرَ *ut* تَرِرْتَ Plenus et velut carne distentus fuit; pinguis et tenui cute fuit; 7) *n. a.* تَرٌّ , تُرُورٌ , تَرَارَةٌ Humidus et succulentus fuit: *uti quaedam sunt ossa* (*velut a* طرى). IV Resecuit; amputavit *manum* ut decideret; Removit, relegavit e *regione c. a. p. et* عن *l.*; Proiecit *puer* parvum lignum (قلة) feriens maiore مقلاء appellato *c. a. r. et* ب *instr.*; Fecit, ut tinniret, sonum ederet.

تُرٌّ Celeriter pedes glomerans *veredus seu viatorius equus*; Inter se congruentia et pulchre composita habens membra *equus*; Quod merdam e ventre emittit struthio; Labore et molestia pressus.

تُرٌّ Radix, origo, et quod in re praecipuum est; (*Vox peregr.*) Amussis architectorum, *sc.* funiculus quo in rectum dirigunt structuram (*apud Arabes* الامام). *Unde dicunt* لاقيمنك على التر Utique redigam te in ordinem (*sunt verba irati*).

تَارٌّ Succi plenus; pinguis, tenuis cute: Flaccidus et languens prae fame vel alia de causa.

تُرَّةٌ Pulchra, mollis et semet ostentans *femina*.

تُرِّي Manus amputata, enervatae vires.

تَرَارَةٌ Pinguedo, mollities cutis.

مُتْتَرٌّ Velocius movens pedes, celeriter incedens *veredus*.

تَرِبَ *n. a.* تَرَبٌ *et* مَتْرَبٌ (*deriv. a* تُرْبٌ) Multum terrae fuit, *et* in manu terram habuit; terram seu pulverem impositum sibi habuit *res*; terrae adhaesit, humi iacuit; *Dicunt male precantes* تربت يداك Ne assequaris bonum! *Hamas. p.* 275; 2) Pauper evasit, et damnum passus fuit; 3) *n. a.* تَرْبٌ Terram iniecit, eave texit; 4) Possedit servum qui tribus vicibus erat possessus. II Inquinavit terra pulvereve *c. a.*, terram imposuit vel iniecit *c. a. p.*, Terrae adhaesit, Multas habuit opes, *et contra* Paucas possedit opes. III (*a* تِرْبٌ) Eodem tempore natus et coaetaneus fuit; aequalis sociusque et amicus fuit; *et* aequalibus consuevit *c. a. p.* IV Effecit ut caderet *c. a. r.*; Terram imposuit, eave conspersit *c. a.*: Dives fuit, opibus abundavit, seu terra; *et contr.* Paucas habuit opes. V Terra conspersus tectusve, et veluti humatus fuit.

تُرْبٌ Terra, pulvis.

تِرْبٌ *Fem. Pl.* أَتْرَابٌ Aetas; Simul cum alio natus, coaetaneus, aequalis. *Saepissime de femina dicitur* تربي هي Ea mihi coaetanea est. *Et inde* Socius, amicus.

تُرُبٌ Terra, pulvis.

تَرِبٌ Inops.

تُرَابٌ Radix *seu* principium radii in anteriore pede ovis

ترَاب *Pl.* تِرْبَان *et* أَتْرِبَة Terra, pulvis, humus, regio. أَبُو تُرَاب Ali, patruelis et gener Muhammedis. تراب القي *i. q.* صمغ الحرشف *et Pers.* كنگرزد Succus scolymi inspissatus. تراب الهالك Arsenicum.

تَرْبَة *i. q.* ضَعْفَة.

تُرْبَة *Pl.* تُرَب Terra, humus; Tumulus, sepulcrum.

تَرَبَة (*in Djeuh. codice* تُرَبَة) Nomen plantae.

تَرِبَة *Pl.* تَرِبَات Extremitas seu extrema pulpa digiti; *item* *Pl.* تَرِب Plantae nomen; *Pers.* خنفج Thlaspi; ريح تربة Ventus terram seu pulverem apportans.

تَوْرَب *i. q.* تُرَاب.

تَرِيب Pectus et os pectoris; Terra, humus.

تَرِيب Terra, humus.

تَيْرَب Terra, humus, pulvis.

تُرَبَاء *i. q.* تُرَاب, *et* Nomen plantae.

تُرَبَاء Terra, humus, orbis terrarum.

تَوْرَاب *i. q.* تُرَاب.

تَرَبُوت *Comm. gen.* Submissus, obsequens, mansuetus *camelus*.

تَيْرَاب *i. q.* تُرَاب.

تَرِيبَة *Pl.* تَرِيب, تَرَائِب Ossa seu costae pectoris *vel* Eae, quae claviculas attingunt *vel* quae inter mammas et claviculas sunt *vel* Quatuor costae superiores utriusque lateris (*vel* sinistri tantum *Gol.*); *vel* Manus, pedes et oculi, *vel* Locus super claviculis, ubi ponuntur ornamenta colli.

تُرَيْبِيَة Triticum rubentius.

مَتْرَبَة Paupertas, egestas.

تُرْبُد (*ap. Avic.* تربد) Radicis Indicae purgantis nomen, *vulgo Turbid. Avic. L. II. p.* 264.

تَرْبَامَان *i. q.* غَافِث Eupatorium, *sc.* cannabinum.

تُرْتَة Vitiosa linguae [illegible]etitio seu titubantia.

تَرْتَرَ *n. a.* تَرْتَرَة Movit, agitavit, huc illuc concussit *ebrium c. a.*; 2) Ebrium efflare oris halitum iussit, ut cognosceretur, num vinum bibisset *c. a. p.* II تَتَرْتَرَ Agitatus commotusve fuit, vacillavit.

تُرْتَار Vortex aquarum gyrans.

تَرَاتِر *i. q.* تَلَاتِل Res graves; calamitates.

تَرْتَرَة Commotio, Multitudo motus, festinantia (*conf.* تلتلة); Multiloquentia; Mollities languorve in corpore et sermone.

تُرْتُور *i. q.* جِلْوَاز *vel* شُرْطِيّ *i. e.* Coactor tributi, satellesve regius aut praetorianus; Nomen avis.

تَرْتِير Salsola articulata (*plant. Aegypt.*) *Forsk. Flor. Aeg. Arab. p.* LXIV.

تَرَاتِير *Pl.* Puellae pulchrae, molliores, stultaeque.

تُرَاث Haereditas (*sed est a* ورث).

تَرَجَ Velatus absconditusque fuit. b) تَرِجَ Difficilis et obscurus fuit, *quasi latuit: uti scientia.*

تَرْج Nomen loci, leonibus abundantis. *Unde Adag.* اجرأ من الماشى بترج Audacior eo qui vadit in loco Terdj.

تَرِيج Vehemens *ventus*; Firmus, durus ac nervosus *vir*.

تُرُجَّة *i. q.* أُتْرُجَّة *vid.* اترج.

تَرْجَمَ *n. a.* تَرْجَمَة Interpretatus fuit, de lingua in linguam transferens exposuit, explicavit *c. a. vel* عن.

تَرْجَمَة Vitae hominis descriptio; Articulus, caput, paragraphus.

تُرْجُمَان *et* تَرْجُمَان, تَرْجَمَان Interpres linguae.

تَرِحَ Moeruit, tristis fuit. II *n. a.* تَتْرِيح Contristavit, moerore affecit *c. a. p.* IV Moerore affecit *c. a. p.* V Contristatus fuit.

تَرْح Inopia, paupertas.

تَرَح *Pl.* أَتْرَاح Sollicitudo, animi angor; *et i. q.* هُبُوط.

تَرِح Parum boni in se habens; Sollicitus, moestus.

مُتْرِح Qui quod displicet continuo audit ac videt.

مِتْرَاح Quae lac suum cito abrumpit *camela*.

مُتَرَّح Saturiore colore tincta (*vestis*); Anxia, sollicita (*vita*); Parvus et qui interdum aqua caret *torrens*.

تَرَخَ *F. a.* Leviter incidit seu scarificavit cutem *chirurgus c. a.*

تَرْخ Scarificatio lenior, quae levioribus cutis incisuris fit.

تَرْخُون (ت *pro* ط) Draco, dracunculus hortensis.

تَرَزَ *F. i. et* تَرِزَ *F. a.* 1) Dura fuit *caro*; Aruit, riguit; 2) Delluvium pilorum passae sunt *caudae cameli ex morbo*; 3) تَرِزَ Congelata fuit *aqua*. IV Induravit siccavitve *uti cursus carnes equi c. a. r.*; Vehementer et ad duritiem subegit *massam femina c. a.*

تُرْز Fames; Epilepsia (صَرْع); Ventris dolor ac laceratio, quem pecori affert pabulum rore madens.

تَارِز Durus; Aridus, rigidus; Anima destitutus, mortuus.

تُرَاز Morbus ovium quo correptae paulo post moriuntur (قُعَاص).

تُرُوز Crassities et firmitas duritiesve.

تُرْس *Pl.* أَتْرَاس، تُرُوس، تِرَسَة، تِرَاس Scutum, clypeus, *et* Pars aspera *terrae durae.*

تَارِس Scuto indutus, clypeatus.

تَرَّسَ *n. a.* تَتْرِيس Clypeum induit; fecit ut indueret caperetve *alius*. V Scuto indutus tectusve fuit; munitus fuit.

تِرْسَة Nomen piscis vel potius animalis reptilis testudini similis, quod in Nilo invenitur; *a Forsk. appellatur* Testudo triunguis. *Descr. anim.* IX.

تَرَّاس Qui scutum habet, Qui scuta conficit.

تِرَاسَة Confectio scutorum, opificium vel ars.

مِتْرَس Lignum quod pone ostium ponitur; ostii repagulum vectisve (*origine Persicum, quasi dixeris* مه ترس *Ne metue eo obdito*).

مِتْرَسَة *Pl.* مَتَارِيس Res omnis, qua quis, ceu scuto, tegitur tutusque est, *uti lorica terrea in bello.*

تِرْسِى *i. q.* الوسن *Avic. L. II. p.* 266.

تِرْسِيَان Dactyli species Cufae.

تَرِشَ 1) Levis in agendo fuit et inconstans; *vel* 2) Malus in dolis fuit.

تَرْش Levitas: *in actionibus vel sermone*, inconstantia; *vel* Pravitas indolis, avaritia.

تَرَش *Id.*

تَرِش Levis.

تَارِش *Id.*

تَرَصَ *n. a.* تَرَاصَة Firmus fuit. II Aequavit, rectificavit *libram*. IV Firmavit, stabilivit; Aequavit et rectificavit *c. a.*

تَرِص *F.* ة Firmus (*de hasta*).

فَرَس تَارِص Firmo compactoque corpore equus.

تَرِيص Firmus, robustus; Recta, non declinans *libra*.

مُتْرَص Aequalis, iusta, firma (*libra*).

تَرَعَ *F. a.* Avertit *c. a. p. et* عن *r.*, *ut* تَرَعَهُ عن وَجْهِهِ b) تَرِعَ *F. a. n. a.* تَرَع 1) Plenum repletumve fuit (*vas*); 2) Festinavit praeceps ad malum; 3) Praecipitem immisit se negotiis, et quidem laete ac lubenter. II *n. a.* تَتْرِيع Clausit (*ostium*) *c. a.* IV Implevit *c. a.* V Properans fuit *ad malum alicui inferendum c.* ب *p et* الى *r.* VIII Repletus fuit.

تَرِع Plenus, repletus (*de vase vel cisterna*).

تَرِع Plenus; Festinus et praeceps *in malum vel iram*.

تُرْعَة *Pl.* تُرَع (*vox syriaca esse dicitur* ܬܪܥܐ *Chald.* תרעא) Ostium; *aliis* Locus ubi confluit aqua et ubi hauriunt; Hortus in loco altiore; Gradus (درجة); Scala ad suggestum ducens; Facies, modus. *Dictum vero Muhammedis traditione ad posteros perlatum* ان منبرى هذا ترعة من ترع الجنة *duplici modo explicatur. Sunt enim qui vocem* ترعة hortum *significare contendunt, dum aliis significatio* gradus *magis arridet. Tum et vocem*

Os rivi *significare quidam refert.* Locus, ubi stant ad lacum bibentes (مقام الشاربة على الحوض).

تَرِيعٌ Is qui propter animi agilitatem et alacritatem negotia inconsulte subit.

تَرَّاعٌ Implens alveum (*fluxus aquae e monte descendens*); Ostiarius (*vid.* ترعة).

أَتْرَعُ Intensus vel vehemens *incessus vel fluxus*; Implens.

مُتْرَعٌ Plenus, impletus.

ذُو مَتْرَعَةٍ Nec irascens, nec festinans *vir.*

تَرِفَ Bonis commodisque vitae affluxit, vel iis fruitus et lactatus fuit. II *n. a.* تَتْرِيفٌ Seduxit, perdidit; molliorem et dissolutum reddidit eum *commoditas fortunae c. a. p.* IV *i. q. Conj. II*, *et* Vitae commoda largitus fuit *c. a. p.*, Perseveravit in iniustitia. V *i. q. Conj.* I. X Arroganter, dissolute, insolenter et inique sese gessit.

تُرْفَةٌ Mollities, commoditas.

تَرِفٌ Tenuis.

تُرْفَةٌ Tuberculum in medio superioris labii, seu potius pars eius media protuberantior, quam ita formavit natura; Commoditas fortunae ac vitae, voluptas; Cibus delicatus et lautior, amico destinatus.

تَرِيفٌ Delicata, bona (*res*).

أَتْرَفُ Qui in medio superioris labii protuberantiae quid habet.

مُتْرَفٌ Bonis commodisque vitae abundans; Homo honestus, delicatus; Perditus vitae commodis atque ad insolentiam dissolutus; Qui derelictus, sibique relictus, facit quod velit; Magnus, gigas.

مُتَرَّفٌ *Id.*

تِرْفَاسٌ Tubera terrae.

تَرَاةٌ Ostrea. *Forsk. descr. anim.* XXXII.

تَرْقُوَةٌ *minus bene* تُرْقُوَةٌ *Pl.* تَرَاقِي *et* تَرَائِبُ Clavicula, os omoplatam sterno connectens.

تَرْقَى *n. a.* تَرْقَاةٌ In clavicula affecit lacsitve *c. a. p.*

تَرَكَ *F. o. n. a.* تَرْكٌ , تِرْكَانٌ 1) Reliquit, missum fecit; sivit; reliquum fecit *c. a.*, *ut in his* تركنا عليه فى الآخرين *i. e.* ابقينا; Destitit *ab aliqua re c.* عن *r.* 2) تَرِكَ زوجا *F. a.* In matrimonium duxit feminam quam nemo sibi coniugem expetit (تريكة). III *n. a.* مُتَارَكَةٌ , تِرَاكٌ Missum fecit, nec molestus fuit. تاركته البيع Reliqui illi mercem; *et dicitur* لا بارك الله فيك ولا تارك ولا دارك. VI Missum fecerunt inter se *negotium c. a. r.* VIII اِتَّرَكَ Reliquit, missum fecit *c. a.*

تَرْكٌ Ponere (جَعْلٌ) *quasi contrarium vocis* ترك relinquere.

تُرْكٌ *Pl.* أَتْرَاكٌ Gens Turcarum inter Chawaresmios et extremi Orientis Tataros.

تَرَاكِ Relinque, missum fac.

تَرْكَةٌ Mulier mediae staturae (المراة الربعة). *Haec traditionis verba* جاء الخليل الى مكة يطالع تركته *ita explicantur:* Venit Alchalilus Meccam, ut videret uxorem suam Hadjaram eiusque filium Ismailem. *Sunt vero, qui vocem* تِرْكَة *enuncient, ut* rem relictam *significet.* *Pl.* تُرَكٌ Cassis, galea ferrea.

تِرْكَةٌ Res relicta; *et speciat.* Res seu haereditas quam quis post vitam relinquit.

تَرِيكٌ Racemus ex quo decerptae uvae, Racemus cuius dactyli decussi sunt.

تَرَّاكٌ Semper relinquens, omittens.

تَرِيكَةٌ Relicta res; haereditas; Femina quam nemo sibi coniugem expetit; Pratum cuius non curatur expetiturve pastura; Ovum cum exclusus est pullus, *vel tantum de struthionis ovo adhibetur*; Aqua relicta a torrente inundante; *et Pl.* تَرَائِكُ , تَرِيكٌ , تُرْكٌ Galea, cassis; *item* Lucrum quod remanet post deductas impensas. *Haec a Golio ullata e Kamuso significatio sine dubio falsa est. Legisse videtur* كسابة *a radice* كسب. *In editione Calcutt. legitur* الكناسة بعد ان ينفض ما عليها; *sed et in his vox* كناسة *verbis, quae sequuntur, minime convenit; itaque non dubito, quin legendum sit* كباسة: Racemus dactylorum, posteaquam excussi sunt eius singuli dactyli. *Quae coniectura confirmari videtur verbis:*

وكامير العنقود اكل ما عليه *i. e.* et تريك est uvarum racemus, cuius singulae uvae decerptae sunt.

تَرَمٌ Dolor in podice vel potius in recto (*Mastdarm*) quadrupedis (وَجَعُ الخَوران).

لا تَرَمًا *i. q.* لا سِيَمَا Imprimis, praesertim.

تَرِيمٌ Deo supplex et humiliter devotus; Inquinatus vitiis sordibusve.

تُرَامِزٌ Pleni firmique roboris camelus, vel is, cuius cervix, quando pascitur, intremiscit.

تَرْمَسَ Abfuit seque subduxit a proelio vel a tumultu.

تُرْمُسٌ *a Graec.* θέρμος Lupinus. *Forsk. Flor. Aeg. Ar. p.* LXX. 131. *Avicenn. L.* II. *p.* 263.

تَرَامِسُ Globuli similesve res ex argento (جمان).

تُرْمُسَةٌ Aestivalis locus sub terra constructus, *ad refrigerium vel res a corruptione servandas.*

تَرَنٌ *i. q.* دَرَنٌ Sordes.

تُرُنْجٌ *Coll. nom. unit.* تُرُنْجَةٌ Malum Medicum, citreum; *sed proprie* maius. *Vid. in* اترج *et* ترج. *Hinc* البقلة الترنجية *et* ترنجان Melissa, citrago.

تَرَنْجَبِينٌ *et quidam cum Damma, Pers.* تَرَنْكَبِين *i. e.* Humor seu ros melleus, mannae species, quae apud Sogdianos, Medos, ac Babylonios super quorundam fruticum foliis coalescit, atque de iis colligitur. *Avicenn. L. II. p.* 262.

تُرُنُوكٌ Vilis et macer.

تَرْنَى Ancilla, serva, pellex; اِبْنُ تَرْنَى Filius meretricis.

تَرِهَ Occupatus fuit nugis.

تُرَّهٌ Mendacium, nugae.

تِرْبَةٌ Pannus attritus, quo mulier discernit menstrui a puritatis tempore. *Sec. nonn. est* تَرْبَةٌ Aqua flava, quae fluit remittente sanguine. *Djeuh.*

تُرَّهَةٌ *Pl.* تُرَّهَاتٌ *et* تَرَارِيهُ Malum, calamitas; Planus locus مُصْحَصْحٌ; Via parva, quae ex maiore derivatur; Res vana et inanis, verba inutilia, nugae. (*Dicitur* الترهات البسابس *et* الترهات الصحاصح *et interdum cum altera voce Genitivo coniungitur. Djeuhario videtur origine Persica vox, quae metaphora de nugis adhibita est.*) جاء بالترهات *et* اخذ فى ترهات البسابس Impossibilem produxit sermonem. Animalculum in arena vivens; Ventus; Nubes.

تَرَى *i. q.* تَرَاخَى 1) Remissum languidumque se praebuit; 2) Lubens hilarisque fuit; 3) Multus fuit. (*Has duas posteriores significationes Golius ex Mercat Alloghat attulit; sed potius ad* ثرى *referendae sunt, nisi statuere velis* ترى *et* ثرى *commutari.*) IV Opera consequenter fecit, inter bina quaeque intercedente remissione aut quiete (*vid.* ورى).

تِرْيَاقٌ *orig. Graec.* Theriaca; *et omne* Antidotum; *ita anthora dicitur* ترياق *napelli. Unde, et uti quoque* ترياقة Vinum: *quod remedium moeroris.* ترياق التركى Mumia.

تُسُسٌ *i. q.* أُصُولٌ رَدِيئَةٌ Stirpes sequiores.

تِسْعٌ *Fem. gen. et* تِسْعَةٌ *Masc.* Novem. *Corani verba Sur.* XVIII. *v.* 103: ولقد اتينا موسى تسع ايات بينات *hoc versu explicantur* عصا سنة بحر جراد وقمل دم وبد بعد الضفادع طوفان Baculus, sterilitas anni, mare, locustae et culices, sanguis et manus, post ranas diluvium. *Item prius* Sitis cameli nono post potum die.

تُسْعٌ Pars nona.

تَسَعَ *F. a. et i.* Nonam cepit partem, nona parte bonorum deminuit *c. a. p. vel* Nonus accessit aliis qui octo erant, *i. e.* se addito novem fecit *c. a.*; 2) تَسَعَ *pro* اِتَّسَعَ.

IV Novenarium numerum explevit: novem facti sunt vel evaserunt; Nonam opum partem *a gente* cepit *c. a. p.*; Camelos aquavit تِسْعًا, sitibundos et ab aqua diu detentos, vel novenos.

تُسَعٌ Tres dies mensis, nempe VII. VIII. IX. ab ultimo ita dicti.

تَاسِعٌ Nonus. (*Dicitur* هو تاسع تسعة *et* تاسع ثمانية; *nec vero dici potest* تاسع تسعة.)

تَسِيعٌ Nona pars.

تِسْعُونَ Nonaginta.

تُسَاعَى Nonarius (?). *Abulfed. Annol. V. p.* 80.

تَاسُوعَاء Dies nonus mensis; *uti* عَاشُورَاء decimus. (*Videtur vox serioris aetatis* مولّد).

تَسْنِيم Nomen fontis qui et سلسبيل appellatur.

تَاسُومٌ (*Vox paulum incerta in codice Fachr-Aldin Razi*) Res quae pedibus subligatur vel qua pedes tecti sunt. *Conf. Locmani Fabul. edit. meae p. 26. l. 4.*

تَاسَى 1) Malefecit, laesit *c. a. p.*; 2) Leviter pendit, sprevit *c. a. p.*

تَشَحَ *i. q.* تَشَحَّةٌ.

تَشْحَةٌ Parum lactis. (*Golius hoc e Djeuharii opere attulit; sed in meo huius operis codice deest.*)

تَشْحَةٌ (*pro* وشحة) Studium et animi fervor in defendendo iure suorum; Aviditas; Pusillanimitas, timor (فَرَق); Ira; Improbitas et nequitia.

أَتْشَحَ Iaculatus fuit, petivit (*telis*) *c. a. p. et* ب *r.*

أَتْشَحُ Vir in quo تَشْحَةٌ.

تِشْرِين *a Chald.* תשרי (*Dual.* تِشْرِينَانِ) Nomen mensis Syromacedonum: *estque duplex, unus* تشرين الاول October, *alter* تشرين الاخر November.

أَتْضَعَ *pro* اِنْتَضَعَ Dedecore seu probro publice affectus fuit. (*Golius ita ex Gl. Mar., sed non dubito, quin pro* انتضع *legendum sit* اتّضع *et hoc pro* اوتضع *octava coniugatione verbi* وضع *positum.*)

تَطَا *F. o.* Iniuste egit, iniuria affecit; vim et tyrannidem exercuit.

تَعٌ Languor; Vomitus.

تَعَةٌ *Id.*

تَعِبَ *n. a.* تَعَبٌ Lassus, defatigatus fuit, se defatigavit; Labore, molestia gravatus fuit; Operam perdidit. IV Fatigavit *c. a. p.*; Fregit consolidatum os; Implevit *vas*; Fatigatum habuit iumentum.

تَعَبٌ Lassus, defatigatus; Defatigatio, labor.

تَعِبٌ Lassus, defatigatus.

مَتْعَبٌ *Pl.* مَتَاعِبُ F[illegible]tio; Locus fatigationis.

مَتْعَبَةٌ *Id.*

مَتْعُوبٌ Fatigatus, gravatus; molestia affectus, vexatus. *Sed haec vox reiicitur a Djeuh. et Firuzabadio, est potius* مُتْعَبٌ *adhibendum.*

تَعْتَعَ 1) Pedibus defixis in arena vel luto haesit (*iumentum*); 2) Balbutivit, titubavit lingua (*in sermone*); 3) *Transit. i. q.* تلتل Huc illuc commovit agitavitque *c. a. p.*; 4) Invitum detinuit et coëgit ut inquietus esset *in aliqua re c. a. p.* II Balbutivit.

تَعْتَعَةٌ *i. q.* فَأْفَأَ Titubantia et implicatio linguae in efferenda litera Fe vel Te; Confusio, conturbatio; *Pl.* تَعَاتِعُ Rumores, opera vana atque inepta. *Dicitur* وقعوا في تعاتع.

تَعَرَ *F. a.* Vociferatus fuit.

تَعْرٌ Ardor pugnae seu belli.

تَعَّارٌ Vociferator, exclamator. جُرْحٌ تَعَّارٌ Vulnus, cui resisti nequit sanguis. *Vid.* تعر.

تَعَسَ *et* تَعِسَ (*inter has formas tale discrimen intercedit, ut, quum alloqueris, dicas* تَعَسْ, *quum narras, dicas* تَعِسَ) 1) *n. a.* تَعْسٌ Periit, interiit; 2) Caespitavit; cecidit; 3) Demissus depositusque fuit; 4) Procul et remotus fuit; 5) تَعَسَ Perdidit *c. a. p.* IV Perdidit *aliquem Deus c. a. p.*

تَعْسًا *c.* لك Pereas, sit tibi male.

تَعِسٌ Periens, *et apud poetas videtur* Interitus.

تَاعِسٌ Periens *homo.*

تَعَاسَةٌ Exitium.

تَعَصَ *F. a.* Doluit ex pedis nervo seu tendine ob multum incessum.

تَعَصٌ *i. q.* مَعَصٌ Spasmus seu contractio tendinis in pede.

تُعْصُوصَةٌ *i. q.* بُعْصُوصَةٌ Insecti albicantis et splendentis genus.

تُعْضُوضٌ *Coll.* Dactyli nigricantes dulcesque.

تَعَلٌ Ardor gutturis.

تَفَثَ *n. a.* تَفْتِيفٌ Dixit تُفًّا *in aliquem*, *i. e.* repudiavit, detestatus fuit *c. a.*

تُفَّةٌ Mulier despicata; *et i. q.* عَنَاقُ ٱلْأَرْضِ Ferae species, magnitudine catuli aut gliris, forma felis vel pardi: *ob nigras aures* سياه گوش *Sijah Gusch Persis dicitur.* اِسْتَغْنَتِ ٱلتُّفَّةُ عَنِ ٱلرُّفَّةِ *et sine Teschd. in utroque verbo, proverbium, quod* in vilem *adhibetur* quando satiatus est.

تُفَّةٌ Vermiculus rodens cutem.

تِفَّانٌ *et* تَفَّانٌ (*in Kam. tantum cum Kesra*) Tempus opportunum. عَلَى تِفَّانِهِ *et* بِتِفَّانِهِ Suo tempore, opportune.

تُفَيْفٌ Quae crinium praesegminibus similia sunt; quisquiliae et nugae.

تَفِىَ Iratus fuit, ira excanduit.

تِفَةٌ Idoneum et opportunum tempus *rei.* *Vide etiam in* تفف.

تَفْتَرٌ *pro* دَفْتَرٌ *quod origine Pers.* Codex, liber; tabulae, *uti et* accepti et expensi.

تُفْتَافٌ *Pl.* تُفْتَافُونَ *et* تَفَاتِفُ Qui dicta mulierum captat colligitque, homo otiosus et nugator. ٱلتَّفَاتِفُ *in poesi paene idem est ac* ٱلْمُقَطَّعَاتُ.

مُتَفَتِّفٌ Qui colligit dicta mulierum.

تَفِثَ *n. a.* تَفَثٌ 1) Meccam obivit sacra, loco Muna dicto: *nempe* Nazireatum deposuit, unguibus praecisis, tonsa barba, capitis et reliqui corporis crinibus abrasis; mactavit camelum victimamve; 2) Mundavit. (*Golius haec attulit; sed mihi verbum aut omnino non aut raro adhiberi videtur*).

تَفَثٌ *De significatione huius vocis non consentire videntur grammatici; secundum nonnullos est* Sordes, squalor; *secund. alios* Squalor Meccam peregrinantium, *vel* omnes ceremoniae et ritus peregrinantibus praescripti *ut* praecidere ungues, tondere barbam, caput et pudenda, silices proiicere, mactare victimam. *Conf. Hariri p.* 134 *edit. de Sacy.*

تَغَا *F. a. i. q.* غَذَا.

تَغْ تِغْ *et cum triplici vocali ultimae.* Vox ridentis iterato cachinno.

تَغِبَ *n. a.* تَغْبٌ Periit, interiit. IV Perdidit, exitio dedit *c. a.*

تَغْبٌ Turpitudo, Scandalum, Peccatum, crimen.

تَغَبٌ Corruptio, corruptela; Pernicies, exitium; Sordes; Penuria annonae; sterilitas, fames, vitium.

تَغْتَغَ Repetitus et indistinctus fuit eius sermo (*conf.* تَلَقْلَقَ).

تَغْتَغَةٌ Sonus quem edit mundus muliebris; Sonus qui editur a lapsu rei; Sonus ridentis; Gravitas linguae, balbuties.

مُتَغْتِغٌ Qui loquens vix percipi potest.

تَغَرَ *et* تَغِرَ *F. a.* 1) *n. a.* تَغَرَانٌ Bullivit *olla* (*sed rectius ex Firuzabadii sententia dicitur* تَغَرَ *ut* تَغِرَ *in usu non sit*); 2) *n. a.* تُغُورٌ Emisit aquam *nubes*, urinam *canis*; Disrupta fuit *vena et uter*, ut aqua ex rupturis eius emanaret.

تَغَّارٌ Cuius sanguis sisti nequit (*vulnus*). *Conf.* نَعَّارٌ.

تِيغَارٌ *i. q.* إِجَّانَةٌ Hydria.

تَغَّارَةٌ Effusi rapidique cursus, nec in eo se obvertens *camela.*

تَغْسٌ Quod nubeculae coelum tegunt.

أَتْغَمَ *i. q.* أَتْخَمَ Mala digestione stomachi et cruditate gravavit *c. a. p.*

مُتْغِمَةٌ Gravans stomachum *cibus.*

تَغَى 1) Erupit in risum (*puella*), se continere nequiens quamvis vellet *c. a. risus*; 2) Periit (*homo*). *Vid.* تَغِبَ.

تَغْىٌ Risus elatior, cachinnus.

تُفٌّ *Pl.* تُفَفَةٌ Sordes unguium; *et fere voci* أُفٌّ *iungitur, quam vide.* *Hinc*

تُفًّا *Adverbium detestandi et despicandi.*

تَفِثٌ Capillum neglectum et pulverulentum habens (*vid.* شعث).

تَفَاجَرَ Effudit, impulitque aquam (*Mar. Golius hanc vocem adnotavit; in Kamuso haud legitur, et vitio scribendi ortâ videtur. Fortasse* تُفُجِّرَ *sensû pass. legendum est*).

تُفَّاحٌ *Coll. nom. unit.* تُفَّاحَةٌ Pyrus malus; *et ob similitudinem* Caput femoris, quod in ischion inseritur. *Dual.* تفاحتان. تفاح الارض *i. q.* بابونج Chamaemelum, *Hispan. mançanilla*; تفاح ارمنى *i. q.* مشمش Malum Armenicum; *ita* تفاح فارسى *i. q.* خوخ Malum Persicum; تفاح برى Aronia: *quod parvis malis similia*; تفاح ماهى (*seu rectius* ماهى) *i. q.* اترج Malum citreum.

مَتْفَحَةٌ Locus ubi arbores pyri mali sunt.

تِفْسٌ *i. q.* رجل وسخ Vir sordens, et squalens.

تَفِرٌ *Id.*

تَفِرَةٌ Scrobiculus in medio superioris labii. *Kam.*

تَفِرَةٌ Species plantae; Quod germinare incipit; Quod sub arbore progerminat *vel* pabulum quod propter exilitatem decerpere nequeunt pecudes; Scrobiculus in medio superioris labii.

تُفْرَةٌ *i. q.* تَفِرَةٌ. *Kam.*

تَفْرَانُ *i. q.* تَفِرٌ.

أَتْفَرَ Narium pilos habuit excrescentes usque ad superioris labii scrobem (*vid.* تفرة); Germina emisit *arbor.*

مُتْفِرٌ *F. 8* Parvo adhuc gramine depastus *campus.*

تُفْرُوقٌ Umbilicus dactyli.

تفسيا Gummi rutae silvestris. *Avicenn. L. II. p.* 264.

تَفَلَ *F. i. o.* Spuit, exspuit salivam: *inprimis* tenuiorem. b) تَفِلَ *F. a.* Minime fragrante odore fuit *pec.* propter neglectum aromatum usum. (*Nonnulli et de bono odore hac voce utuntur.*) IV Inodoratum, seu non bene olentem reddidit *c. a.*

تَفْلٌ (تُفْلٌ *et* تُفَالٌ *Kam.*) *i. q.* بُصَاقٌ *et hoc ipso minus tenuiusve (hi sunt gradus significationum* 1) بزق, 2) تفل, 3) نفث, 4) نفخ *a Djeuhario adnotati*), Sputum, saliva tenuior; spuma. (*Inde dicitur* تفل الراقى.)

تَفِلٌ *F.* 8 Fragrantiae oris expers, non bene olens.

تُفَلٌ *et* تُتْفُلٌ, تِتْفِلٌ, تَتْفِلٌ, تَتْفُلٌ, تِتْفَلٌ, تُتْفَلٌ *F.* 8 Vulpes *vel* eius catulus. *At* 2) تُتْفُلٌ Gramen aridum *vel* planta viridis in qua est eius caulis vel truncus. (*Hoc enim mihi significare videntur Firuzabadii verba* او شاجر او نبات اخضر فيه حَبَلَة.)

تَفَلَةٌ Foetor.

مِتْفَالٌ Non bene olens (*femina*).

تَفْلَقٌ Nomen avis aquaticae.

تَفَنٌ Spurcities.

تَفِهَ *n. a.* تَفَهٌ (*Kam.* تَفْهٌ) *et* تُفُوهٌ 1) Paucus et vilis fuit; 2) *n. a.* تُفُوهٌ Desipuit (*vir*); *et* (تَفُهَ *F. a. o.*) *n. a.* تَفَاهَةٌ *i. q.* غَثَّ, *et in traditione Ibn-Masudi sunt verba* والقرآن لا يَتْفَهُ ولا يتشان Et Coranus neque pro pravo neque pro trito habetur.

تَفِهٌ Insipidus.

أَطْعِمَةٌ تَفِهَةٌ Cibi qui neque dulces neque amari acresve sunt, inter quos secundum quorundam sententiam *panis et caro* numerandi sunt.

تُفَّهٌ Ferae species, catuli magnitudine, et forma felis seu pardi; *Pers.* سياه كوش (mellis *ut vult Reisk.*).

تَافِهٌ Paucus, vilis; insipidus.

مُتْفِهَةٌ Mansueta et obsequens (*camela*).

تَفَانِقُ Velox, celere, rapidum (*iter nocturnum*).

تَفْتَاقٌ *Id.*

تَتَقْتَقَ 1) Delapsus fuit *de monte c.* من; 2) Depressus fuit in sinu suo *oculus.*

تَقْتَقَةٌ Motus et incessus durus et incommodus.

مُتَقْتِقٌ Velox, rapidum (*iter nocturnum*).

تَقْدَةٌ Coriandrum (كزبرة); Carum (كَرَوْيَا).

تَقْدَةٌ *Id.*

تَقْرٌ *i. q.* تَوابِلُ Condimenta ollae, ut aromata et herbae.

تِقْرَةٌ Carum.

تِقْرِدٌ Carum *vel* Olera omnia.

تَقْعٌ Fames.

جُوعٌ تَقْعٌ Fames vehemens.

تَقْعٌ Ficus toka (*describitur apud Forsk Flor. Aeg. Arab. p.* 219).

تِقِلْنٌ Avis aquaticae nomen.

تِقْنٌ Natura; Solers reique peritus *vir*; *item* Nomen viri cuiusdam iaculandi arte insignis, ut proverbii loco eius nomine uterentur; *item* limus putei: coenum seu sedimentum aquae in rivo vel in loco ubi fluit aqua.

تَقَنَ Aquâ crassa et limosa rigavit (*terram*) *c. a.* IV Firmavit et bene ac solide tractavit (*negotium*) *c. a.*, artificiose fecit, aedificavit.

مُتْقَنٌ Firmus.

تَقَى *F. i. pro* اِتَّقَى *a* وَقَى *n. a.* تُقًى, تِقاءٌ, تَقِيَّةٌ Timuit *c. a.*, cavit, abstinuit. (*Omnia vitio derivandi ex octava verbi* وَقَى *forma orta videntur.*)

تَقْوَى, تُقاةٌ, تُقًى Abstinentia, timor Dei. (*Omnia a* وَقَى *quod vide.*)

تَقَى *pro* تَقَيَّأَ Evomuit. (*Vitiosus hic est scribendi modus.*)

تَقِيٌّ *Pl.* أَتْقِياءُ, تُقَواءُ Abstinens; timens Deum.

تَقِيَّةٌ Timor, cautio.

أَتْقَى Magis timens Deum. (*Coran.*)

مُتَّقٍ Timens Deum.

تَكَّ *F. i. n. a.* تُكُوكٌ 1) Stultus, mentis impos fuit; 2) Vicit et inebriavit *cum vinum dactylorum c. a. p.*; 3) Secuit, resecuit *c. a.*; 4) Pedibus conculcavit donec confringeret *rem c. a. r.* X Immisit traduxitque femoralium (*ligamen*) per superiorem ipsorum sinum *c. a.* (*vide seq.* تِكَّةٌ).

تاكٌّ *et* تاكٌ فاكٌّ *et a quibusdam dicitur* تاكٌ أَحْمَقُ *Pl.* تَكَكَةٌ, تُكّاكٌ, تُكّانٌ, تاكُّونَ Stultus, fatuus; Macer, extenuatus; Periens, exitio proximus.

تِكَّةٌ *Pl.* تِكَكٌ (*vox peregr.*) Ligaculum femoralium, quod fasciae *aut* reticuli forma per superioris partis sinum transmittitur et antrorsum constringitur.

تُكَأَةٌ Qui multum recumbit, alterique rei innititur; 2) Id quo nituntur ac fulciuntur alii; accubitum. (*De hac posteriore significatione, quam Gol. ex Mar. adduxit, dubito.*)

تُكَاءَةٌ Scipio, fulcimentum, cervical et cubital; Qui multum lateri incubat, et sese fulcit.

أَتْكَأَ Fecit ut inniteretur, suffulsit *c. a.*, Coniecit stravitve alium, ita ut recumbenti similis videretur *c. a.*; Ensem omni vi in pectus profundius intrusit. (*Haec quarta forma, cum caeteris tam a Firuzabadio quam a Djeuhario sub radice* وكأ *affertur; sed eadem eodem modo ac* اتّقى *ab* اتّقى *ex octava forma verbi* وكأ (اتّكا) *formata et ab illa separanda esse videtur.*) VIII Innixus fuit rei: recubuit in latus *c.* على.

تكايا *Fortasse* Monasteria. *Reisk. Abulf. Ann. II*, 424 *not*

مُتَّكَأٌ Anaclinterium, fulcimentum (*ad* وكأ *referatur*).

تَكْتَكَ *i. q.* تَكَّ Conculcavit et fregit *c. a.*

تِكْرِى *et* تُكْرِى *Pl.* تَكاكِرَةٌ Dux seu praefectus: *Sindorum linguâ.*

تُكُشٌ Vetustus accipiter. *Hamas.*

تَكَلَ *F. a. pro* وَكَلَ *et* تَكَلَ Res suas alteri commisit prae impotentia: eoque fretus fuit *c.* على. VIII اتّكل *Id. Conf.* تكا *et* تقى.

تُكَلَةٌ *et* تُكَلانٌ Qui res suas alteri curandas committit, eoque nititur. (*Omnia a* وكل).

تَلَّ 1) Stravit humi, prostravit *c. a. p.*; *vel* coniecit in collum aut maxillam *c. a. p. Dicitur* تلّه للجبين Proiecit in frontem. Coniecit in malum *c. a. p.* تلّ الشيء في يده Cum vehementia ei porrexit *vel* proiecit rem; 2) Laxavit, demisitve funem in puteo; 3) *F. i. o.* Prostratus fuit; concidit, procidit; 4) Fudit تلّ جبينه Sudore

manavit frons eius. III *n. a.* مُتَالَّة Admissarium quaesivit petiitve *equae*. IV Vinxit; manu duxit *c. a. p.*; Fecit ut stillaret مايع *i. e.* res liquida aut liquabilis *c. a.*

تَلّ *Pl.* تُلُول , تِلَال Collis, cumulus terrae, tumulus arenosus; Cervical (*Huius pluralis* أَتْلَال *raro adhibetur, vel significat potius* species vestium seu pannorum).

تَلَل Mador.

ضَالّ تَالّ *et* ضَلَال آبْنِ تَلَال Errans.

تَلَّة Res, Status (*Dicitur* تله بتلة سوء Obiecit ei rem turpem); *et i. q.* كَسَل Ignavia, desidia; Mador, humiditas; Vasis potorii genus *ut* تَلْتَلَة; Effusio una; Decubitus unus.

تِلَّة Recubandi modus.

تُلَّة Decubitus; Portio potus, et quod simplici vice pro potu funditur. (*Haec forma a Golio e Kamuso affertur; sed in editione Calc. non legitur.*)

تَلُول Quod non nisi tarde ducitur *iumentum*.

تَلِيل *Pl.* تَلْى Prostratus; *et Pl.* أَتِلَّة , تُلُل Collum.

تَلِى Ovis mactata.

تَلَالَة Error (*coniungitur c.* ضلالة).

مِتَلّ Id quo quis sternitur; Durus, firmus *ut hasta*, *et* Hasta *ipsa*; firmus corpore *homo, camelus*; Erectus, in pedes consistens *ut inter precandum*.

الثور المُتَلْتِل Taurus compacti corporis.

تَلَبَ Damnum, pernicies.

تَبًّا لَهُ وَتَلْبًا Male pereat.

تَالِب *F.* ة Caper montanus.

اِتْلَأَبَّ *n. a.* اِتْلِئْبَاب 1) Rectum et bene directum fuit (*negotium*); 2) Recta et aequaliter extensa ac plana fuit (*via*); 3) Pectus caputque exporrexit (*asinus*).

تُلَأْبِيبَة Recta beneque instituta res.

تَلْتَلَ *n. a.* تَلْتَلَة Commovit, agitavit, concussit.

تَلَاتِل Pinguis, robust...

تَلْتَلَة Incessus durior, incommodior; Vasis potorii genus, quod conficitur ex spatha palmae. *Pl.* تَلَاتِل Res graves, durae; *et quasi Plural. a* تَلْتِيل Colla. تِتْلَتْلَة Quod genus بهراء loco تَفْعَلُون enunciat تِفْعَلُون بَهْرَاء

تَلِيث Terrae salsuginosae palma *Kam.*

تَلَج (*pro* وَلَج) Pullus aquilae.

أَتْلَج (*conf.* ولج, *ut videtur falsa derivatione ortum*) 1) Intromisit, immisit *c. a. p. et* فى *l.*; 2) Aperuit, apertum praebuit, laxavit recreavitque animum. (*Hoc Golius ex Mar. attulit; sed falsum esse puto fortasse pro* افلج.) VII Orta fuit, et matutinam spiravit auram (*aurora*). (*Et hanc significationem Golius ex Mar. adnotavit; sed non dubito quin falsa sit pro* انفلج. *Conf.* فلق.)

تَلَدَ 1) *F. i. o. n. a.* تُلُود Antiqua fuit et nata apud te ac vernacula res, quam possides; 2) تَلِدَ *F. a. et* تَلُدَ *F. a.* Substitit, constitit, *ut advena* (*vid. seq. et* تليد). II *n. a.* تَتْلِيد Collegit, congregavit; Arcuit, impedivit. IV Opes vetustas, seu apud se natas, possedit accepitve.

تُلَد Aquilae pullus.

تَلَد Natus apud exteros, sed educatus ab infantia in terra Islamitica.

تَلْد , تِلْد , تُلْد , تَلَد , تُلَّد , تِلَاد , أَتْلَاد Pecora et servi apud aliquem nati; *inde* Opes haereditate acceptae, non denuo acquisitae.

تَلِيد Pecora et servi apud aliquem nati; Qui natus inter exteros, educatus in terra Islamitica; Bonum haereditarium, quod a maioribus acceptum. *Haec vox coniuncta cum* طريف universas hominis opes *significat*.

مُتْلَد Verna; res apud aliquem nata; indigena.

قَدِيم *i. q.* خَلْق مُتْلَد.

تَلِيسَة Testiculus; Res parva confecta ex foliis palmae (قُفَّة) (تُسَوّى من الخوص); Crumena computi (كيس الحساب).

تَلَّصَ *n. a.* تَتْلِيص Mollem laevemque reddidit *c. a.* (*Golius ex Kamuso adnotavit; sed in editione Calc. deest.*)

تَلَعَ 1) *F. a. quasi pro* طَلَعَ Extulit se et diffudit dies; 2) Caput exeruit extra rem in qua fuerit *homo vel brutum*. b) تَلِعَ Longo collo fuit, longum fuit (*collum*). IV Exeruit (*caput*); protendit collum surrecturus, vel spectaturus quid, vel auditurus. VI Erecto capite protensoque collo incessit, *etiam prae superbia*.

تَلْعٌ Pars terrae elatior (*poët. pro* تلعة). *Hamas. p.* 305.

تَلَعٌ Longitudo colli.

تَلِعٌ Qui multum circum se respicit; *item pro* تَرِعٌ Plenum *vas*.

تَلْعَةٌ *Pl.* تَلَعَاتٌ *et* تِلَاعٌ Pars terrae elatior, *et contra quoque* depressior (*vel* تلاع *ex Firuzabadii sententia sunt* eae montium et locorum altiorum partes, per quas fluit aqua, donec ad vallem pervenit, *ita ut* تلاع *non dicatur de talibus locis in campis sitis*); Amplior ora vallis; Rivus ex alteriore terrae parte deductus aut per se descendens in alveum; Locus per quem aqua ex alto fluit; *unde proverbialiter dicitur*: لا يَمْنَعُ ذَنَبُ تَلْعَةٍ de homine deiecti animi ac vili; لا أَثِقُ بِسَيْلِ تَلْعَتِكَ Non confido tibi; *et* ما أخْشَى إلّا مِنْ سَيْلِ تَلْعَتِي Non metuo nisi a patruelibus et propinquis.

تَلِيعٌ Procerus *vir*; longum, erectumque collum habens; *quod venustatis est*.

تَلَاعَةٌ Longitudo colli.

أَتْلَعُ Longo collo praeditus.

مُتْلِعٌ Femina pulchra, quasi caput efferens spectandumque offerens.

مُتَتَلِّعٌ Apertis oculis intensus fuit *in rem*, et attollens caput ad surgendum et praecedens.

تَلِفَ Periit, interiit. IV Perdidit, exitio dedit *c. a.*; exitialem comperit vel effecit *c. a.* VII Periit, amissus fuit.

تَلَفٌ Interitus, exitium. ذَهَبَتْ نَفْسُهُ تَلَفًا وَطَلَفًا *i. e.* هَدَرًا Interemtus, seu effusus sanguis eius, fuit impune.

تَلِيفَةٌ Res amissa, perdita.

مَتْلَفٌ *Pl.* مَتَالِفُ Exitii locus, *et speciatim* Desertum.

مُتْلِفٌ Perdens; Prodigus *vir*, asotus, opum decoctor. *Dicitur* فلان مخلف متلف.

مِتْلَافٌ *Id.* *Dicitur* فلان مخلاف متلاف.

مَتْلَفَةٌ Exitii locus, Desertum.

تِلْكَ *Fem. a* ذَالِكَ Illa, ista.

تَلْكَش *apud Abulf. Annal. T. V. p.* 80 *legitur. In adnotationibus p.* 102 *explicatur Graeca voce* ἐγχάλιος, Sica. *Quam significationem falsam esse puto, nam magis convenit vox cum Persico* تركش Pharetra.

تِلْمٌ *Pl.* أَتْلَامٌ *i. q.* أُخْدُودٌ Sulcus terrae vomere factus, *vel general.* omnis fissura terrae.

تِلْمٌ *Pl.* تِلَامٌ Servus, Adolescens; Agricola; Aurifaber; Follis aurifabri longus.

تِلَامٌ *vox peregr. esse dicitur* (تلام *pro* تَلَامِي *Meid.*) Auri fabrorum ministri, *per Syncopen pro* تلاميذ Discipuli.

تَلْمَذَ Discipulus fuit.

تِلْمِيذٌ *et ut Collect. Pl.* تَلَامِيذُ *et* تَلَامِذَةٌ Discipulus.

تَلَانَ *pro* الآنَ Nunc; *uti* تَحِينَ *pro* أَلْحِينَ.

تَلُونٌ Necessitas; negotium necessarium; id quo opus est; *item* Mora.

تَلُونَةٌ , تَلْنَةٌ , تُلُنَّةٌ *et* تَلُونَةٌ *Id.*

تَلْنَبِي *a Pers.* تَنْبَلِي Iners, fucus. (*Gol. ex Gloss. Mar. adnotavit*; *sed dubito, num apud bonos Arabum scriptores inveniatur*.)

تَلِهَ *F. a. n. a.* تَلَهٌ 1) Periit; 2) *pro* وَلِهَ Doluit, tristis fuit; mentis inops evasit, obstupuit; 3) Eo adductus est, ut veniret in oblivionem *rei c. a. r. vel c.* عن *r.* IV Perdidit; Tristem reddidit; Fecit, ut obstupesceret et mentis inops esset (*morbus*).

تَلِهٌ *c.* الْعَقْلِ Perculsus, attonitus *mente*.

مُتْلَهٌ *c.* العقل Perculsus et captus mente.

تَلَا (*ult.* و *et* ى *Kam.*) *F. o.* 1) *n. a.* تُلُوّ Secutus fuit *c. a.*; *et* 2) *contr.* Reliquit: destituit ope *c. a. vel c.* عن; vilipendit, sprevit; 3) *n. a.* تِلَاوَة Legit (*Coranum vel quodlibet scriptum*) *c. a.*; 4) Meditatus fuit; 5) Emit pullum. 6) تَلِيَ *F. a.* Residua fuit, superfuit *quaedam pars mensis*, *speciatim* solvendum sui adhuc parte debitum (*vid.* تلية). II *n. a.* تَتْلِيَة Secutus fuit *aliquem c. a. p.*; Prosecutus fuit debitum, instanter exigens donec solveretur *c. a.*; Instit't precationi et ex praescripto obivit eam, votumque solvit; *et absolute* Extremum egit vitae spiritum. III Subsecutus fuit continuato ordine. IV Fecit ut sequeretur *c. d. a.*; Misit *ad aliquem* executorem, qui debitum exigeret *c. a. p.*; *absolute positum* Sequentem habuit pullum (*camela*). *Unde imprecatio* لا دريت ولا اتليت Camelorum seu pecorum omni careas foetura. Dedit. *Hinc comprecatio* اتلاه الله اطفالا Donet eum Deus multa prole. Praecessit, praeivit, praecurrit, praevertit *c. a.* *Ita dicitur* ما زلت اتلوه حتى اتليته Non cessavi eum sequi, donec eum praecessissem. Reliquit *apud illum* parte adhuc quadam solvendum *debitum c. a. r. et* عند *p.* Dedit reliquitve *portionem*, qua iuvari possit *c. a. r.*; *item* اتليته ذمة Recepi eum in foedus et praesidium *c. a. p.* (*vid.* تلاء *seq.*) V Petiit continenter *debitum*, donec illud essequeretur *c. a. r.*; Consecutus et post eum secutus fuit. VI Consequens fuit, et alter alteri consequenter et continuato serie successit. X Vocavit *aliquem* ad *rem* sequendam *c. a. p. et r.*

تَالٍ *pro* تَالِي Sequens, consequens; Legens; *etiam* Nomen quarti equi (*in hippodromo*) *Hamas. p.* 46. *Pl.* تاليات Legentes. تالي الشولة Stella ad scorpionem pertinens. *Ideler. Unters. p.* 183. تالي النجم Stella. *Ibid. p.* 136.

تِلْو *F. 5 Pl.* أَتْلَاءٌ Consequens, quod rem aliquam sequitur; Vestigium; *speciatim* Pullus camelae et asinae, *et quidem* uterque qui matrem sequitur iam adultior. Capella quae non amplius iis, quae اجفار appellantur, adnumeranda est. Altus, elatus, nobilis. Agni ante autumnum nati.

تُلُوّ Sequax, continuo sequens *vir*.

تَلِيّ *i. q.* كثير المال *et* كثير الأيمان.

تَلَاءٌ Foedus, praesidium, protectio, *i. q.* سهم عليه اسم المتلى.

تَلِيَّة Res residua debi'

تِلَاوَة Lectio, recitatio, cantillatio Corani, meditatio.

تُلَاوَة Pars residua debiti, etiam rei alterius.

تَوَالِي *a Sing.* تَالِيَة Extrema rei; Nates; Cauda et pedes; Pilentorum camelinorum posterior pars.

تُلَّوِيّ Species quaedam navium parva.

تُلْيَة *i. q.* تُلَاوَة.

مُتَتَلٍّ *i. e.* ايليهم مُتَال *in* لم تَتَتَتَّ حتى صافت

مُتَالٍ Consequens; *pec.* Qui tenuiore voce alium in cantu subsequitur.

تمّ *F. i.* 1) *n. a.* تَمّ, تُمّ, تِمّ, تَمَام, تِمَام, تَمَامَة Totus, integer, perfectus, absolutus fuit: ad completum finem pervenit; 2) *Transit.* Absolvit, perfecit, completum reddidit *c.* على *vel c.* ب; تمت عليهم *et* تمت بهم الهزيمة Omnino, vel omnes ii fugerunt; 3) Ivit, tetendit *ad aliquem locum c.* الى; تمّ على امرك Perge in re tua, perfice rem tuam. II Complevit, perfecit, absolvit *c. a.*; *pecul.* explevit ac dedit alteri portionem suam in aleatorio ludo *c. a. p.*; absumsit; perdidit *c. a.*; *speciat.* Approperavit necare *vulneratum c.* على *p.*; *n. a.* تتميم Amuleto ad collum appenso adversus mala munivit *infantem c. a. p.* (*vid.* تميمة *seq.*); *item intrans.* Fissa fuit sive appareat sive non appareat *fractura*; Consilio, *vel.* domicilio Tamimita (*sc.* ad tribum تميم pertinens) factus est. III De perfectione, seu de absolvenda re, certavit *cum alio c. a. p.* IV Complevit, absolvit, perfecit *c. a.*; compotem voti fecit *Deus c.* ل *p.*; *Intrans.* Ad complementum ac terminum pervenit: *voti sui vir*, praegnationis *femina*, *etiam in brutis* pleni luminis *luna*, pleni vigoris ac formae *planta*; Securim vel palam ferream dedit *c. a. p.* (*vid.* تمّ); Ivit, tetendit *ad aliquem locum c.* الى. V Fissa fuit sive appareat sive non appareat *fractura*. *Tum et haec in Kamuso leguntur*: التتمّم من كان لم يشتّ يمشي به لم ابت فتتمم. VI Venerunt (*etiam* biberunt, *Gloss. Mar.*) prorsus omnes, et pleno numero inter se et perfecti fuerunt. X Explevit, perfecit; ad finem perduxit *c. a.*; Totum integrumque, et numeris absolutum petivit, aut rogavit ut tale esse posset *beneficium*; in supplementum et ad rem perficiendam petiit *aliquid*: *uti lanam pertexendae telae ergo c. a. r.*; (*denom. a* تمّ) Securim vel palam ferream petiit *ab aliquo c. a. p.*

تَمّ , تِمّ , تُمّ (*sed primum praestat*) Perfectio, finis, complementum; ولدته لِتُمّ Peperit eum plene formatum, aut iusto plenoque tempore (*vid.* تمام); Avis anseri similis longo rostro et longioribus quam anseris pedibus praedita (*vocalis, qua enuntianda sit vox, mihi dubia est*).

تَمّ Securis *vel* pala ferrea (مسحاة); Res perfecta, completa.

تَمَم Integer, completus numero.

تَمَم *et* تُمَم *Coll.* Amuletum ex capillis, lana, et pilis camelinis.

تَمّ *F.* ة Integer, perfectus, absolutus; *et i. q.* تميمة *seq.*

تَمام Integer; Complementum, Id quo aliquid completum fit, Finis: *speciat.* praegnationis. ولدته لِتَمام Peperit eum plene formatum (*vid.* تُمّ), *et* بَدْر تَمام *et* قَمَر تَمام Luna pleno fulgens lumine. *At* لَيْلُ ٱلتِّمام (*hoc non nisi vocali Kesre*) Nox totius anni longissima, *nempe* brumalis, *vel* tres eiusmodi noctes consequentes, *vel* nox horarum XII et ultra. التمام *in arte metrica significat* Id cuius dimidia pars dimidiam partem circuli (دايرة) completam reddit et cuius pars posterior loco eius, quod حشو appellant, est, dum eaedem permutationes in una atque in altera admittuntur, *vel* Id in quo quod زحاف appellant, adhiberi potest, sed non adhibitum est. *Kam.* بالتمام Prorsus, omnino.

تَمَّة *i. q.* تَمَم.

تَمَمَة *et* تُمَمَة *nom. unit. vocum praec.* تَمَم *et* تُمَم.

تُمَّة Donum, quod datur.

تَمِيم Plene formatus, Solidus ac firmus.

تُمّى Donum, quod datur.

تُمّام Coetus, turba.

تَمامة Id quo aliquid completum fit, perfectio, finis.

تُمامة Reliquiae.

تَمِيمة (*Pl.* تَمِيم *et* تَمايِم *et* تَمِيمات) Res averrunca, seu amuleti genus: et quidem albo nigroque variegatum, loro affixum. *Djeuh. quod lorum alligatur collo infantium, etiam camelorum subinde, et carpo; nimirum contra fascinum et malignum invidentis aspectum: siquidem hinc noxam inferri posse opinantur. Convenit utcunque cum voce* תמים *Exod.* XXVIII, 30. *Verum* تميمة *a Muhammede repudiatum fuit:* عوذة *et* معاذة, *cui ex Corano verba quaedam aut Dei nomina inscribuntur, admissum laudatumque.*

تِمّامِىّ لَيْلٌ *i. q.* لَيْلُ ٱلتِّمام *praec.* Nox brumalis.

تَتِمَّة *i. q.* تَمامة.

تَتْمِيم (*et* تضمين) *in arte metrica* Quando sensus unius versus imperfectus versu sequente fit integer, *vel si in arte rhetorica* cuidam sententiae per se quidem clarae, aliquid addis ad sensum perfectiorem reddendum *ut voces* على حبه *in verbis Corani:* يطعمون الطعام على حبه.

مُتَمّ Is cuius nervus umbilici amputatus est (منقطع عرق السرة).

مُتِمّ Cui praecisus umbilici nervus; Res cui aequatae iustaeque aliquid superadditur.

مُتِمّ Femina quae explet praegnationis suae tempus; *item* Plena luna. *Vid. Conj. IV.*

مُتَمَّم Omne id, quod rei iam iustae addis.

مُتَمِّم Is, cuius alea una vice post alteram vicit, et carne suo cibat pauperes, *vel* من نقص ايسار جزور الميسر فاخذ ما بقى حتى يتمم الانصباء *Kam.*

أَتْمَأَرَّ Longus, durus fuit, Dura fuit *hasta*; 2) Erectio penis multa fuit.

مُتْمَئِرّ Membrum genitale maris, Veretrum equi aliusve animalis durum ac rigidum, Durus robustus *mus* campestris.

أَتْمَهَلَّ *i. q.* إِتْمَأَرَّ (*conf.* امهل).

مُتْمَهِلّ Proceras, et iusta praeditus statura *vir*, *vel* longus et erectus. *Videtur idem ac* مُتْمَئِرّ.

تُمْت Nomen plantae cuius fructus non eduntur.

تَمْتَمَ *n. a.* تَمْتَمَة Haesitavit et impeditam habuit linguam in efferenda littera ت et م *vel* Quod eius sermo praecedit ad palatum eius superius. *Kam.*

تَمْتَمْ Rhus obsoniorum.

تَمْتَام *F.* 8 Blaesus, Balbutiens in efferenda littera ت vel م.

تَمْتَمَة Linguae impeditae vitium in efferenda littera ت vel م.

تَمْر *Coll. Pl.* تُمُور *et* تُمْرَان (*de dactylis pluribus vel multis adhibetur*) Dactylus (*nomine generali, tum praesertim*) Dactylus servari idoneus, siccus. *In Iraca haec vox* dactylum maturum *significat, quem in Aegypto appellant* عجوة; *Aegyptii autem appellant* dactylum maturum et aridum تمر (*conf. vox* بُسْر *ubi plures maturitatis gradus indicantur*). تمر حنة Lawsonia inermis *apud Forsk. Flor. Aeg. Arab. p.* LXV. تمر هندى *i. q.* حُمَر Tamarindi. تمر الفهم *i. q.* بلادر Anacardia. تمرة غراب Praestantissimus dactylus.

تَمَرَ *F. o. n. a.* تَمْر Dactylos siccos edendos dedit, iisque cibavit *c. a. p.* II *n. a.* تَتْمِير Siccior et verus تمر evasit dactylus humidior رُطَب dictus; dactylos eiusmodi tulit palma; dactylos edendos praebuit, iisve pavit *c. a.*; Siccavit *carnem* (*minutius concisam Kam.*) *etiam* dactylos, *cum adhuc* رطب *i. e. recentes et humidiores essent.* IV Dactylos (تمر) edendos dedit *c. a. p.*; Protulit dactylos (*palma*); Siccior et verus تمر evasit *dactylus humidior* رطب; *et* Dactylis abundavit.

تَامِر Qui dactylos multos habet; *ut* لَابِن *lac habens.*

تَمْرَة *Pl.* تَمَرَات Dactylus unus. نفس تمرة Bona anima. تَمْرَة *i. q.* جُحَيْة عِنْدَ الفوق.

تَمَرَة Nodus flagelli scuticaeve.

تَمَّار Qui dactylos vendit, dactylorum mercator.

تُمَرَة *et* ابن تمرة Nomen avis, passere minoris.

تَامُور (*cum* ا *Kam. Dubitant utrum derivanda sit vox ab* أمر *an a* تمر) Aliquis, quisquam; aliquid, quicquam; *item* Anima, cor, *sec. nonnull.* Remanens post mortem vitae motus, *sec. alios* Sanguis cordis; Spiritus, halitus; Pericardium; *i. q.* تامورة Turris aliusve locus sublimior monachorum, *et* horum canon seu regula vivendi; *item* Lustrum leonis; Involucrum seu tunica foetus; foetus *ipse*: Pupa; Loculus, reconditorium, capsula; Gutturnium seu vas rostratum; Crocus; Vezirus regis; Ludus quidam puellarum et puerorum.

تَمْرِى Dactylorum amans.

تَامُورَة (*cum* ا *Kam.*) (*Vox Syriaca*) Turris templi vel sacelli Christiani: *convenit cum* תמרה *vel* תמרור; *item* Pericardium, capsula; Aqua; Vinum; Gutturnium; Latibulum *leonis. Dicunt* فلان اسد فى تامورته Quidam est leo in latibulo suo.

تُمَارِى Arbor quaedam.

تُوَيْمِرِى Aliquis, quisquam.

مُتْمِر Dactylis abundans.

مُتَمَّر Dactylis in commeatum instructus.

تَمُّوز (*et* تَمُّز *poet. scribitur Hadikat al Afrah, p.* 17) Aestas; *proprie* nomen mensis Syriaci: qui idem cum Iulio.

تِمْسَاح *Pl.* تَمَاسِيح Crocodilus; Homo mendax.

تَمَشَ Congregavit, collegit *c. a.*

تَمَكَ *F. i. et o. n. a.* تَمْك *et* تُمُوك 1) Longior elatiorque fuit *cameli gibbus*; 2) Succi plenus, compactus fuit. IV Pinguem et saginatum reddidit *pastus camelum c. a.*

تَامِك Gibbus cameli longior altiorque: tuber cameli *in genere* (*conf. Hamas. p.* 611); *et* ipsa magno tubere camela.

تَامُول *i. q.* تانبول Betel.

تُمْبُلَة (*nisi* تُنْبُلَة) *Pl.* تُنْبُلَان *et* تُنْبُلَات Animal in Hidjas frequens feli simile.

تَمْلُول Planta cuius nomen Nabathaeum قُنَابِرى *et Pers.* بَرْغُسْت est, et quam contra vitiliginem et lepram multo cum fructu adhibent, dum editur aut tanquam emplastrum imponitur; solvit enim ventrem et tam stomacho, quam iecori utilitatem affert. Primo vere provenit. *Kam.* Oleris silvestris species. *Beith.*

تَمِهَ *F. a. n. a.* تَمَه *et* تَمَاهَة *i. q.* تَهِمَ Alteratus odore vel sapore corruptusve fuit (*cibus, lac*). (*Hoc verbum in lacte idem significat ac* نَمِس *in adipe.*) Graviter foedeque oluit (*butyrum etc.*). *Vid.* قنم.

مُتْمَشْ Cuius lac corrumpitur inter mulgendum (*ovis*).

إِتْمَهَلَّ *i. q.* اِتْمَأَلَّ Longus durusque et validus fuit; 2) Rectus fuit, *vel* erectus fuit.

تِنّ Similis; socius; par: aetate, arte, dignitate aequalis. *Dicitur* هما تنان *et* فلان تِنّ فلان.

تُنّ Thunnus piscis.

تَنَّ III Comparavit *inter se*, comparationem instituit *c.* بين *p.* IV Remotus et procul fuit; Suppressit debilitavitque, *seu* incremento prohibuit, *puerum morbus c. a.* V تَتَنَّنَ Relictis amicis aliorum societatem coluit.

تَنَّة *i. q.* تِنّ.

تَنِين *i. q.* تِنّ.

تِنْيَن Lupus; Simulacrum, exemplum rei.

تِنِّين *Pl.* تَنَانِين Serpens ingens; draco; *et c. artic.* Sidus draconis in coelo, *conf. Ideler Untersuchungen. p.* 32. Locus in coelo (*quae Djeuharii explicatio a Firuzabadio vituperatur*); *et in Kam.* Obscurior quaedam albedo quae sex occupat signa et cuius cauda tenuis et nigra, inflexu praedita, in septimo est, et cum planetis locum mutat, Persis هَشْتَنْبَرْ dicta. *Per hanc quidem descriptionem non aliud designari puto quam* Excentrici et Eclipticae segmentum: cuius initium draconis caput, et finis cauda appellari solet. *Golius. Vid.* جوزهر. *Est etiam* التنين Species piscis dentati saevique, Carcharias, *puto*.

تَنَأَ *n. a.* تُنُوء Substitit, commoratus fuit, habitavit *in aliquo oppido c.* ب.

تَانِئ *Pl.* تُنَّاء Qui substitit alicubi, habitator, incola.

تِنَاءَة Mansio, habitatio: *vulgo* incolatus.

تَنُّوب Arbor magna in Graecia proveniens, ex qua pix liquida colligitur; *est autem* genus minus arboris صنوبر feminae: *sc.* picea; fructus seu pityides eius قضم قريش vocantur.

تِنْبُور Brevis corpore, pumilio.

تَانْبُول, تَنْبُل *i. q.* تَنْبُول Piper betle. Folium betle seu betel. *Sprengel. hist. rei herb. I. p.* 243. *Apud Avicenn. L. II. p.* 26 تنبول *scribitur.*

تِنْبَل, تِنْبَلَة *Pl.* تَنَابِلَة, تَنَابِيل, تِنْبَال, تِنْبَالَة Brevis corpore, pumilio.

تِنْتَال *et* تِنْتَالَة Brevis corpore.

تَنَّتِي *i. q.* تَوَدّى تسجد Recte perfacito *in femina* [illegible] turam tuam.

تَنْجِي Nomen avis.

تَنَخَ 1) *n. a.* تُنُوخ Substitit, commoratus fuit *c.* ب. b) تَنِخَ Ex stomacho seu indigestione cibi male habuit. II Substitit, commoratus fuit. III Firmiter se opposuit restititque *in proelio c. a. p. et* في *r.* IV Stomachum gravavit *pinguedo c. a. p.* V Commoratus fuit *c.* ب *l.*

تَنَّار (*a* تَنُّور *derivatum*) Fornacum structor.

تَنُّور *Pl.* تَنَانِير (*vox peregr.*) Fornax, clibanus, similis illi qui أَتُّون vocatur. Estque plerumque in fundo amplior, superne, ubi orificium, angustior: in quo panem coquunt, fere lateribus applicari solitum, etiam verubus affixas carnium partes assant. فُرْن *autem est* Furnus fornicato structus opere, cuius fundo imponuntur panes. *Item* تنور Superficies terrae; *etiam* Locus quilibet ubi scaturit aqua, atque ubi se colligit in valle.

تَنْضُب Nomen arboris, ex cuius ligno tela conficiuntur.

تُنَوِّط *et* تُنَوِّط *Coll.* (*Pers.* بيمو) Nomen avis flavae, quae ex filaceis corticum particulis contextum sibi nidum formam ampullae olei referentem de arbore suspendit: unde illi hoc nomen ideoque ad نوط *referunt. Silv. de Sacy Chrest. Arab. T. III. p.* 478 *ed pr.*

تَنُوفَة *et* تَنُوفِيَّة *Pl.* تَنَائِف Desertum; desertum aqua et incolis carens, quamvis herbarum [illegible] *al* nil proferens; *aut in genere* Regio [illegible] que patens. *Unde*

تَنَايِفُ تَنُوفٌ Deserta longe protensa.

تَنْكار *Pers.* Chrysocolla, *etiam vulgo* tincar *dicta* *Avicenn. L. II. p.* 263.

تَنُّومٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Arbor, cui fructus sunt, quos, si cum nasturtio (حرف) commixtos bibas, vermes depellunt, et cuius folia cum aceto tanquam emplastrum imposita verrucas evellunt. *Sub radice* ظلم *Firuzabadius dicit* ظُلَّام *idem esse ac* تنوم, *quod iterum vocibus* حب الشاهدانج Semen cannabinum *exponit. Djeuharius hos fructus ab Arabibus campestribus edi tradit. Conf. Hamas. p.* 135 *ubi pro crinibus nigris propter eius nigrum colorem ponitur.*

تَنَوَّمَ Edit تنّوم.

تَنُّوبٌ *i. q. Pers.* آفتابْ پَرَسْتْ *i. e.* Solem colens, *scil.* Heliotropium. *Diosc. Beith,* et quidem parvum.

تَنَاوَةٌ *ita in Kamuso explicatur:* ترك المذاكرة وهجران المدارسة.

تَنَايَةٌ *Id.*

تَهْ تَهْ Vox qua increpatur camelus, et qua vocatur canis.

تَهْتَهَ Se applicuit ad res vanas.

تَهَاتِهُ Vanae res et futiles.

تَهْتَهَةٌ Vitiosa Arabicae linguae pronunciatio.

تَاهُورٌ Nubes.

تَيْهُورٌ *Pl.* تَيَاهِرُ *et* تَيَاهِيرُ Planities, terra plana; Terra media inter superiora vallis loca et montem eiusque inferiorem partem. (*In Kamuso ita exponitur:* ما بين أعلى الوادى والجبل وأسفلهما.) *Dicitur de viro* به تيهٌ تيهور si sine prudentia et consilio agit. *Djeuh.* Superbiens vir. *Item* Unda maris elata ac tumida; Arena quam non excedit aquae fluxus; Planities arenosa; Collis arenosus altior.

تَيْهُورَةٌ Terra plana, campus.

تَوَخِّى Longus, altus [illegible].

تَهِمَ *n. a.* تَهَمٌ *et* تَهَامَةٌ 1) Alterata odore corruptave fuit (*caro vel pinguedo*); foetuit (os); 2) Impotentia coeundi apparuit et attonitus fuit (*vir*); 3) Repudiavit pabulum idque sibi non conveniens putavit *camelus*; 4) تَهِمَ (*ex* اتّهم *a* وهم *orta vox*) Suspectus fuit. IV (*a* تهامة *derivata vox*) In provinciam Tehama ivit; *in gen.* In ferventis aëris regionem ivit; Aëre gravem noxiamque comperit (*regionem*) *c. a.*; (*a* وهم *ut videtur* [illegible] *derivatione*) Opinatus fuit, et coniectavit; suspectum habuit: et quidem falso *c.* ل *p. vel c. a. p. et* ب *r.*, *ac simpliciter* Dubitavit; Iniecit *alicui* cogitationem, suspicionem *de aliqua re c. a. p. et* ب *r.* V Venit in Tehamam *vel* ibi commoratus est, *et pro hoc dicitur* تَأَتَّمَ. VIII Suspectum habuit *c. a.* (*a* وهم).

تَهْمٌ Regio vergens ad mare.

تَهَمٌ Aestus, ingens fervor, et tranquillitas aëris, quies aut inopia venti: *sc.* temperantis aestum; Regio propinqua mari.

تَهِمٌ Foetens.

تَهَّامٌ E provincia Tehama oriundus.

تَهْمَةٌ *i. q.* بَلْدَةٌ *et pro* تَهَامَةٌ.

تَهَمَةٌ Foetor; *Pl.* تَهَايِمُ Regio vergens ad mare.

تُهَمَةٌ Opinio, suspicio: seu id de quo quis suspectus habetur; *sed a* وهم *derivetur.*

تَهِيمٌ Suspectus *a* وهم.

تِهَامَةٌ *i. q.* مَكَّةُ Mecca; *etiam* Nomen provinciae circumiacentis, ad septentrionem conterminа Hidjasae, *a fervore aëris sic dictam vult Mar.*

تِهَامِىٌّ Qui ex Tehama est oriundus (*et esse Arabes contendit Sibawaihi, qui* تَهَامِىٌّ *dicant*).

مُتَتَهِّمٌ Frequentator Tehamae, quique eo saepe vadit.

مُتَّهَمٌ Suspectus. *A* وهم *potius derivandum.*

تَهْمَلٌ Sciaena cinerascens. *Forsk. descr. anim. p.* 53.

تَنْجِنَ Dormivit.

تَهِنٌ Dormiens.

تَهَا *F. o.* Socors, negligens fuit (غفل; *Golius habet* عقل intelligens fuit).

تَهِيٌّ Vacuus (*Golius ex Mar. adnotavit a Persico* تهي *ortum, sed dubito, num apud bonos scriptores reperiatur*).

تَهْوَةٌ Pars quaedam noctis.

تَوٌ *Pl.* أَتْوَآءٌ Unicus, solus, simplex; *ita* funis simplex, non ex pluribus partibus inter se tortis constans; *seu* una eiusmodi funis pars, *quae etiam Persice* تو *dicitur; item* Mille equorum agmen. Homo nec huius nec alterius virtutes curans. Structura *seu* aedificium erectum absolutumque. جَآءَ تَوًّا Venit cum certa simplicique intentione, ita ut ipsum nulla res a via averteret: *quod si vero in aliqua viae parte stat*, تو *non dicitur.*

تَوْءٌ Hora diei vel noctis.

تَوأَدَنِيَّانِ Papillae duae uberis cameli. (*Vox rara non nisi ab Ibn-Mokbil in versu adhibita. Djeuh.*)

تَابَ *F. o. n. a.* تَوْبٌ (*a grammatico Achfascho* تَوْبٌ *habetur pro Plurali vocis* تَوْبَةٌ), تَابَةٌ, تَوْبَةٌ, تَتْوِبَةٌ (*hoc a solo Sibawaihio exhibetur*), مَتَابٌ Conversus fuit a peccatis *ad Deum c.* الى; poenitentiam ob delictum ostendit *c.* من *r.*; 2) Convertit se Deus *ad homines* propitius et ad resipiscentiam movens *c.* على *p.* X Ut se converteret rogavit, *seu* ad resipiscentiam permovit, in viam reduxit *c. a. p.*

تَائِبٌ Qui se convertit et resipiscit.

تَابَةٌ Resipiscentia.

تَوَّابٌ Qui se convertit et resipiscit; Multum, semper propitius (*Deus*).

تَوْبَةٌ Poenitentia, quae in eo consistit, quod ad Deum nos convertimus, omnibusque, quas nobis praescribit religio, legibus satisfacimus. Nomen capitis Corani noni.

مَتَابٌ Locus quo reditur, Conversio.

تُوتٌ (*vox peregr.*) *etiam* تُوثٌ *in Kamuso, quamvis hoc reiicit Djeuh. Coll.* Morus et morum, *estque vel* توت حلو Morum dulce et album, *quod peculiariter* فِرْصَادٌ *dicitur: et* توت حامض Morum acidum et nigrum: *et* توت وحشي *et* توت العليق Morum silvestre, *i. e.* fructus rubi.

تُوتِيَا *et* تُوتِيَآءُ *etiam cum* ة (*vox peregr.*) Tutia, lapis ex quo collyria parantur. *Optima est, quae vel* naturalis, *sc.* Indica, caerulea, etiam pellucida; *vel* artificialis, *sc.* Carmanica, alba cum partis viridioris strictura. *Ex plumbi praestantissimi, quod dicitur* قلعي, *fuligine concrescere praestantissimum genus, commune vero e fuligine aeris, tradit Iacutus ex Abulf. Silv. de Sacy Chrest. Ar. T. III. p.* 428 *ed. pr. Avicenn. L. II. p.* 268.

تَاجَ 1) (*deriv. a* تَاجٌ) Coronatus, et re aliqua, tanquam corona, cinctus fuit; 2) *i. q.* تاخ (*conf.* ثاخ *et* تاخ) In rem molliorem descendit *digitus.* II Coronavit *c. a. p.* V Coronatus fuit; induit coronam.

تَاجٌ *Pl.* تِيجَانٌ Corona. *Origine Persicum est, et tiaram notat, Persis propriam; qualis* عمامة Cidaris *est Arabibus: unde* العمائم تيجان العرب Cidares sunt Arabum coronae. التاج Leo. تاج الجبار Stellae in vicinia Orionis. *Conf. Ideler. Untersuchungen p.* 213. 227

تُوَاجٌ Balatus ovium. *Vid.* تُوَاجٌ.

تَئِجٌ Coronatus.

مُتَاوِجٌ *in verbis Djandali* يعرد عن بنيهم المتاوج *haec vox significat* حيث يتتوج بالعمامة Ubi cidari vestitus est.

مُتَوَّجٌ Coronatus, *peculiariter* rex Persarum *ut* مُعَمَّمٌ rex Arabum. *Vid.* تاج *praec.*

تَاحَ *F. o.* Parata fuit *illi* rès *c.* ل. *Vid. etiam* تيح.

تَاخَ *F. o. n. a.* تَوْخٌ *et* تُؤُوخٌ (*conf.* ثاخ *et* تاخ) Descendit et immersus fuit *digitus in rem mollem vel tumidam c.* في *r.*

تَوْدٌ *Coll.* Nomen arboris. ذو التود Nomen loci, ubi illae arbores copiose proveniunt.

تُودَرِيٌّ *et cum* ة *i. q.* بزر البَنْوَةِ *et* قضيبة Genus thlaspios. *Vid. in* ندر.

تَوْدِيَةٌ *Pl.* تَوَادِي Lignum, quod uberibus camelae affixum, impedit quominus pullum lactet. (*Sed est a* ودى.)

تار *pro* دار Circumivit, conversus fuit. *at in hoc a Djauhario adducto versu* لقد غضبوا على واشقلونى فصرت كانَّى
فرأ ينار Irati me abegerunt, ut similis fierem onagro circumacto. **IV** Iteravit, repetivit saepius fecitque vice post vicem, iterum atque iterum *c. a.*; *item pro* أتأر Intendit visum *c. a.*

تور Cursus (وجرطان); *tum gen. masc.* (*vox peregr.*) Vas ex quo bibitur sc. aqua; amphora talis; (*in sequente vero significatione pro Arabica habetur*) Internuncius, seu qui mittitur pacis conciliandae ergo, arbiter, legatus.

تئر Qui in opus continuo incumbit post aliquam intermissionem.

تارة *Pl.* تارات *et* تير Tempus; vicis. *Unde* تارةً Aliquando, interdum. تارة بعد تارة Repetitis vicibus: saepenumero. يا ثارات فلان O vindicate alicuius necem! (*conf.* ثار).

تورة Puella, quae inter amantes nuntios fert.

توران Nomen totius terrae tractus qui ultra Oxum a Caspio mari in Orientem exporrigitur: *eius rex* تورانشاه *dicitur. Ita uti quae infra Oxum regio* ايران Iran *vocatur.*

توراة *et* توريَة Lex Mosaica.

تورم Avis columbae similis, *et* طير التمساح *appellata*, *et i. q.* قطقاط.

تاز *F. o.* Crassus fuit.

توز Natura; forma rei; Origo, stirps; *etiam* Nomen arboris; Lignum quod adhibetur in ludo globulario ثنجة dicto.

أتوز Nobili natus stirpe.

توزى *P. s.* Panni Persici (*ab oppido Persiae* تَوَّز *ab aliis* تَوَّج *dicto*).

تورلى *et* تَوزَلاَّ Infortunium, malum.

تونس Natura: indoles, et quae a natura sunt indita (خيم *Golius fals.* tentorium). Origo. (*Dubito num etiam* توس *scribatur, ut Golius adnotavit.*) *Vid.* تور. توس *coniungitur c.* بوس. *At* تونسا له وجوسا *imprecationis formula.*

تاح *F. o. n. a.* تَوْح Divisit immisso panis frusto sustulitque butyrum, colostrum, aut simile *c. a. p. et* ب *r.*; *in* tinxit panem *in ea.*

تع تع Mandatum se submittendi: Morem gere! Obsequium praesta! (*Videtur pro* تَعْ *esse a* تاع.)

تيوع *Coll.* Lactaria planta omnis; *exempl. gr.* سمونيا، عرننيثا، عشر، لاعبة، شبرم *et* تيع. *Adisis*

تاف *F. o.* 1) Turbatus praestrictusque fuit *visus*; 2) *n. a.* تَوْف Languit torpuitque in opere.

تافة *et* توفة *nempe* ما فيه توفة ولا تافة Non est in eo vitium *vel* incrementum *vel* necessitas, *vel* cunctatio et mora.

توفة *Pl.* توفات Hallucinatio, delictum. ما على توفة Quaesivit quod in me carperet.

تاق *n. a.* تَوْق، تُوق، تُؤُوق *et* تَوَقان *et* تِيَاقة 1) Desideravit, propensus fuit *c.* الى; favit; 2) Prodiit (*sors*) in ludo aleatorio, quum in orbem distribueretur; 3) Versavit *rem* apud animum *c.* الى *r.*; 4) *i. q.* خَفَّ واشتغل; 5) *n. a.* توق، تَوَقان Vitam liberaliter impendit effuditve *c.* بنفسه; 6) Prodierunt *lacrymae* ex venis suis; 7) Valide intendit seu incurvavit nervo attracto *arcum c. a.* **IV** Valide intendit seu incurvavit attracto nervo *arcum.*

توق Curvitas in baculo.

توقة Convalescentes a morbo.

تواق Qui magno tenetur desiderio, valde propensus.

تيقان *pro* تيوقان Vir impetu insultuque vehemens.

متوق Appetitus, desideratus.

تال *F. o.* Tractavit fascinum.

تال *nom. unit.* تالة Palmarum parvae, et surculi palmarum.

تولة *et* تُولة *Pl.* تُولات Infortunium grave. جاء بالدولا *i. e.* بالدَّواهي ونُولاتِه ودُولاتِه وتولاتِه.

تولة *i. q.* تُولة *sign.* 2.

تولة 1) Molestia, labor; Infortunium grave; 2) Fascinus, aut simile quid; Id quo uxor in mariti gratiam init; *vel* Conchae, quibus hoc efficere studet; *et tum quoque* Fascinatrix blanditia gratiave; Comitas, benignitas. *Di-*

citur أن فلانا ليتنوّل Quidam ita iucundus moribus est, ut alterum tanquam fascino sibi conciliare videatur.

تَوْلَبَة *nom. unit.* c. ة Plantae nomen, quae asinis nutrimento est.

تَوْلَب *et c.* ة *Pl.* تَوَالِب *et Pluralis pro parvis* Pullus asinae.

تَوْلَج Latibulum dorcadis aliusve ferae. (*Vid.* دَوْلَج.)

تُومَة *Pl.* تُوَم *et* تُوم Margarita, Simile illi quid ex argento. Inauris magno unione insignis; Ovum struthionis.

تَوَائِم Viae quae in latus ducunt.

مُتَوَّم Monili in collo ornatus.

تُومَان *Pl.* تُومَانَات *et* تَوَامِين *origine Pers.* Myrias; *absol.* decem millia militum.

تُون Panniculus aut corium quadratum, quod adhibetur in ludo كُجَّة appellato.

تَتَاوَن (تَتَاوَى) Circumvenit *praedam* modo a dextris modo a sinistris veniens c. ل.

تُونِيَة Perca (piscis). *Forsk. descript. animal. p.* 39.

تُونِيد *vox peregr.* Tunica.

تَاهَ *F. o.* 1) Mente turbatus et attonitus fuit; 2) Periit *inprimis* errando; 3) Superbivit. II Perdidit *c. a.*; Attonitum reddidit; *c. a.* (*conf.* طوّح *et* تيّه). IV ما أَتْوَهَهُ Quam attonitus est!

تَوْه *et* تُوه Interitus, Abitus.

تَوِه *Pl.* أَتْوَاه, أَتَاوِيه, تُوه Mente attonitus.

تَوْهَد Perfectus statura.

تَوِيَ *F. a. n. a.* تَوًى Periit; absumta fuit (*pecunia*). IV Perdidit, absumsit *Deus aliquem c. a. p.*

تَوٍ Qui periit.

تُوَاء Signum in animalis femore vel collo impressum crucis forma.

تَوِيّ Consistens.

تَيَّ Formavit litteram ت *ut* ... Formavi pulchram litteram ت.

تَائِيَّة *et* مُتَوَّيَة ... Carmen cuius singuli versus litteram ت in fine habent.

تَايَة *pro* طَايَة.

تَيَّا *etiam* تَيَّاك, تَيَّاتِك *Dem. vocis* تا Haec.

تِبِنْتَاء *et* تِبِنْتَاءَة, تِبِنَّاء Is cui effluit sperma ante congressum, *vel* Qui cacat inter congressum (من يُحْدِث عند الجِمَاع. *Kam.*).

تَاحَ *F. i.* 1) Determinatus et suo modo ac mensura definitus fuit *c.* ل *p. uti a Deo sunt res omnes*; *vid. etiam* ... 2) Vacillavit huc illuc inter eundum. Ivit in transversum; *etiam quasi pro* تاه. IV Determinavit, definivit suo modo *c. a. r. et* ل *p.*; *in Passivo* Determinata fuit a Deo (*res*).

مِتْيَح *i. q.* تَيِّحَان, تَيَّاح.

تَيِّحَان Qui supervacua, vel quod eum non spectat, loquitur.

مِتْيَاح Oblique incedens (*vulpes*); Res determinata.

مِتْيَح Qui intervenit et intercedit rei, quae non spectat eum *vel* Is qui incidit in mala et aerumnas; Oblique incedens et in latus inclinans *equus* prae alacritate.

مِتْيَاح Homo multum se movens, ardelio; Determinatum suoque modo definitum (*negotium*).

تَاخَ *i. q.* وَتَخَ Percussit *fuste c. a. p*

مِتْيَخَة *et* مِتْيَخَة Baculus *vel* Ramus palmae (...) *vel* Scapus botri dactylorum (عرجون).

مِتْيَخَة *Id.*

تَيْد Lenitas, Benignitas. تَيْدَكَ يا هذا Leniter age, *et* تَيْدَكَ زَيْدًا *et* تَيْدَ زَيْدٍ Leniter tractato vel fert Zeidum.

تَارَ *F. i.* Aestuavit, tumidum fuit *mare*

تَار *pro* تارة Vicis; *etiam pro* ثَأر Talio

تبر 1) Fastus et elatio animi; 2) *Vox Pers.* Trabs quae in medio domus ponitur, ut extremitates tabularum lignearum in ea ponantur (*vox Arabica est* جايز); *et i. q.* مجنب.

تارة *Pl.* تارات *et* تير (*pro* تيار) Vicis (*consule* تور).

تارة Semel. تيرا Aliquoties, frequenter.

تيار Unda maris aquam spargens, fluxus tumidior; Celeriter fluens seu sanguinem effundens (*vena*); Superbiens, iratusve elatus.

تاز *F. i. n. a.* تيزان 1) Mortuus fuit; 2) *n. a.* تيز Infixum scopo fuit tremuitque (*telum*). (*Hoc Golius ex Mar. adnotavit, sed de veritate vehementer dubito*); 3) *n. a.* تيز Certavit cum aliquo de victoria (غالب). III *n. a.* متايزة Praevaluit, certavit cum aliquo de praedominio. V Dimotus fuit *in incessu*; Cum desiderio propensus fuit *ad aliquid c.* الى.

تيّز Firmis validisque scapulis praeditus.

تيز Brevis, crassus, compactus, *i. e.* nanus; Sator.

تيس *Pl.* تيوس, تيسة, أتياس *et irreg.* متيوساء Hircus *scilicet* caprarum tam domesticarum quam montanarum, *vel* annosus. *Sic etiam* عنز capra *de dorcade dicitur.*

تيس Stupidi cognomen.

التيس Nomen stellae. *Ideler. Unters. p.* 39.

تيسا Quum cornua caprae sunt tanquam cornua hirci.

تيس *nempe* التياسان Nomen duorum montium.

تيّس Exercuit et obsequentem reddidit (*equum*) *c. a.* III *n. a.* تياس *et* متايسة *i. q.* مارس وكايس وداغع. X (*Denom. a* تيس) Hircus factus fuit, *uti* استنوق evasit in camelum. استتيست العنز de vili homine dicitur quum dignitate augetur.

تيس *Particula usurpari solita, cum quid ut irritum falsumve reiicitur, vel in maledictione et vituperio, et* تيسى جعار *dicitur hyaenae.*

تيساء Hirrescens (*capra*), cornua habens velut hirci

تيّاس Qui habet regitve hircum. التياسان Stellae duae

تيسيّة *et quibusdam* تيسوسيّة Hircositas, sive foetor hircinus, sive invisa indoles et fastiditi mores

تيسيّة Mendacium. (*Derivatum sec. nonnullos a monte in regione Iemen, cuius incolae ob mendacia in proverbium venerunt.*)

أتيس Stultus, hebes.

تاع *F. i. n. a.* تيع, تيّع, تيعان 1) Fluidum fuit, fusus festinavit abiitque *c.* الى; prodiit eiectusve fuit *vomitus* fluxit *per terram*; 2) *i. q.* دنا; 3) Latrocinio *seu* rapina infestavit (*viam*) *c. a.*; 4) Cepit *c.* ب *r.*; 5) Immerso pane sustulit *batyrum etc. c. a.* (*vid.* تبع) II Immerso pane sustulit *batyrum.* IV Deiecit *vomitum c. a.*, Vomuit. V *uti etiam* VI Festinus et praeceps fuit in re laude non digna, Irruit *ebrius*, Properavit ad malum et vitia, *vel etiam* ad faciendum aliquid; Suscepit, tractavit, quamvis homines repugnarent; Importune institit (*in re mala adhibetur*); Scapulas quassavit inter eundum *camelus*; *etiam* تتايع تلعبا ... استفل له. *Trans.* اتّيعت *pro* تتابعت Abripuit secum dispersitque *ventus folia vel pulverem c.* ب *r.* X استتاع *pro* استطاع Valuit, potuit.

تاعة Massa crassa colostri in pilam coacti.

تيعة Quadraginta pecudes; Animalium grex parvus, ex quo صدقة *i. e.* sacra Deo portio, unum tantum debetur; *ita dici volunt quod eo, tanquam ad ius suum, pauperibus abire ac properare licet.*

تيّع Qui ad malum aut rem aliquam properanter fertur

أتيع Qui in stultitiam pronus; Locus in cuius superficie fluere videtur apparens eminus species aquae, سراب dicta.

تيعان *i. q.* تيّع.

تيوعة *Pl.* تيوعات Tithymalus (*vid. in* توع)

متاع Res quae vomitu eiicitur.

متيع Vomens (*vir*).

تيفاق (*alii a* وفق) E regione, *ut* تيفاق الكعبة E regione Caabae.

تَبقور (*i. q.* وبعور) Modestie, gravitas (*a* وقر).

تأك *F. i* Admodum fatuus et stultus fuit.

تيك *pro* تلك (*Demin.* تيّك) *Fem. vocis* ذلك Isthaec, illa.

ه تيك Ecce istam.

أحمق تيك Admodum fatuus.

إتبة Evulsio: *ut pilorum aut plumarum.*

تأم *n. a.* تيم *et* II تيّم *n. a.* تتييم Servum effecit: in servitutem redegit et obsequio subiecit, humiliavit *mulier vel amor aliquem c. a. p.* (*vid.* تيم *seq.*). VIII Mactavit تيمة *i. e.* ovem quam domi ad mulctum nutriebat *c. a.*

تيم Servus; Nomen tribus.

تيمة, تيمة Ovis quam quis domi suae mulget, et foras pastum non dimittit; Quae mactatur tempore famis; Ovis quae supra quadragesimam, ut ex legis mandato in decimis detur; *et* Amuletum, quod pueris appendi solet.

تيماء Terra inhabitata et late patens, ubi quis errabundus vitae discrimini est obnoxius; *c. artic.* Desertum; *et peculiariter etiam sine Medda* Nomen loci in australi parte Syriae: Thema *Ptol.*; *item* التيماء Stellae astri Geminorum (*vid.* تئام).

متيم Servus amoris.

تين *Coll.* Ficus (*fructus*). Nomen capitis Korani 95. تين فرنجي Cactus cochenillif. *Forsk. Flor. Aeg. Ar.* LXVII.

طور تينا *et* تينا *et* utrumque etiam cum *Medda pro* سينا Mons Sinai.

تينة Podex; Ficus unus.

تينان Lupus.

متينة Ficetum, locus ficis consitus.

تَبنك *Pers.* تنك Saccus (*Tochfat Ichwan Alzafa p.* 408).

تاه *F. i. n. a.* تيه, تيه *et* تيهان Per terram vagatus fuit attonitus erravit, Ivit in desertum. *Passim impropriè liter usurpatur*; 2) Superbivit. [illegible] *i* Prae se contemsit me; 3) Longa et elata fuit *arx* [illegible] *tium.* II Attonitum reddidit, et hoc illoc iactavit. Perdidit, irritum fecit *c. a. p.* IV [illegible] ما أتوهه.

تيه Fastus, superbia, arrogantia. Error. *Pl.* أتياه *et* [illegible] (أتاويه *Meid.*) Desertum, ubi viator attonitus erra[illegible] التيه Desertum illud, quod interiacet mare Erythraeum Terram Sanctam, Palaestinam et Aegyptum. *Etiam* [illegible] *tere dicitur XL parasangas in longum* [illegible] *totidem annos vexere Israëlitae. Unde etiam* [illegible] اسرايل *appellari solet*, *et utrumque* [illegible] ارض *ut adiectivum coniungitur.*

تائه Fastu elatus: superbus.

أرض تيهاء Terra deserta.

تيّاه Errabundus, vagans per terram.

تيهان *Id.*

تيّهان Fastu elatus.

أتيه Qui maxime attonitus vagatur.

متيه Ubi facile a via aberratur.

متيهة *Id.*

أرض متيهة *Pl.* متايه Terra deserta.

أرض متيهة *Id.*

ث

ث Nota arithmetica quingenorum.

ثَاء Littera quarta Alphabeti Tsa.

ثَئِبَ Oscitatus est. b) ثُئِبَ *n. a.* ثَأْب Negligens, segnis ac deses fuit; obtorpuit dormitanti similis. V *Id.*, *et* Exploratorem egit ad captandum cognoscendumque (*nuntium*) *c. a.* VI *i. q.* I.

ثَأْب Nomen arboris.

ثُؤَبَاء *F.* Segnis.

أَثْأَب *nom. unit.* ة *i. q.* ثَأْب.

مُثْوَب Segnis, torpidus.

ثَأَثَأَ 1) Potu explevit *camelos* *c.* ب *et c. a.*, *etiam contr.* Cohibuit a potu et sitire sivit *c. a.*; 2) Sitim expleruut, *et contra* Sitiverunt ipsae; 3) Repulit, arcuit *c.* عن *p.*; retinuit; dimovit e loco suo; 4) Extinxit (*ignem*) *c. a.*; 5) Vocavit *ad se* (*hircum*) *c.* ب *pecul.* coitus ergo; 6) Quievit. II Metuit sibi *c.* من; Voluit iter facere, tum manere praetulit.

ثَأْثَأَة Advocatio hirci ad coitum.

ثَأَجَ *n. a.* ثُؤَاج Vociferatum fuit *pecus*, balavit *ovis*, *capra*.

ثُؤَاج Pecudum vox, balatus.

الثَّأْثَاء Leo.

ثَاجَة *Pl.* ثَاجَات *et* ثَوَائِج Vociferans, balans.

ثَئِدَ Maduit

ثَأَد Mador, Terra madida; Frigus.

ثَأْد Res turpis; Terra madida; Dactyli immaturi mollescentes; Planta mollis; Locus non conveniens.

ثَئِد Madidus (*de loco*); Frigore correptus (*de homine*).

ثَأْدَة Carnosa.

ثَئِدَة ثَأْدَة Succi plena et pinguis.

ثَأْدَاء *et* (*ex Ferrae grammatici scriptione*) ثَأَدَاء Serva; Stulta: *et hinc* ابن ثأداء Debilis. (*Vid. etiam in* ثأط.)

ثَأْدَة Pinguedo.

ثَأَرَ *n. a.* ثَأْر, ثُؤُور Talionem cepit, caedem caede ulciscens *c. a. p. vel* ب *p.*, *etiam c. a. p. et* ب *r.*; Cupidine vindictae et odio hinc nato persecutus fuit; لا ثأرت يداه Inutiles alicui sunt manus *c. a. p.*; *In Passivo* Talionem consecutus fuit *c.* ب *r. pro qua.* ثأر تحلّه Suscitavit simultatem suam (*ex Reiskii ex. Lex. Gol.*, *sed* ثأر تحلّه *a rad.* ثور *esse videtur*). IV Vindictam consecutus est VIII اثّأر *pro* اثتأر Vindictam talione obtinuit *c. a.* *c.* من. X Invocavit opem ad talione vindicandam propinqui caedem.

ثَأْر *Pl.* ثَأْر, أَثْآر, آثَار, ثَآئِر Talio; Sanguis pro sanguine effusus. الثأر المنيم Talio, quae vindictae cupidinem placat. *A Tebrizio ad Hamas.* هو الثأر المنيم *ita explicatur*: Is est talis, qui quum occiditur, efficit ut vindex dormiat neque sanguinem petat. Homicida propinqui cuius sanguis in talionem expetitur.

ثَائِر Talione ulciscens, Odio vindictae atque ira ardens persequens.

ثُؤْرَة Odium et vindictae cupido.

ثُؤُورَة [illegible]

يا ثَارَاتِه O caedem eius! يا ثارات فلان Vindictam sumite pro aliquo! يا للثارات Vindictam sumite!

مَثْؤُور *c.* به Occisus.

ثُؤْرُور *i. q.* ثُؤْرُور.

ثَئِطَ Foetuit (*caro*). b) *Pass.* ثُئِطَ (*a* ثواط *derivatum*) Coryza correptus fuit

ثُوَاط Coryza.

ثَأْطَة *Pl.* ثَأْط Coenum, *pecul.* limus tenuior nigricans. Insectum quoddam vehementer pungens. *Prov.* ثأطة مُدّت بماء Quum stulti dignitas augetur et ipse insolens fit

ثَأْطَاء *pro* ثأداء Stulta *sc. serva*.

ثُؤلِلَ et II تَثَأْلَلَ Verrucis correptum fuit (corpus) a prox. seq.

ثُؤْلُولٌ Pl. ثَآلِيلُ Papilla; et hinc Verruca.

ثَثَاوُنٌ et تَثَاوُنٌ i. q. تَثَاوُنٌ.

ثَأَى et ثَئِىَ F. a. n. a. ثَأْىٌ Perforatus, ruptus, vulneratus, corruptus, occisus fuit. IV Subula perforavit corium, vel crassiore subula, dum ferum, quo netur, esset tenuius, ita ut rumperetur; Corrupit rem. Hamas. p. 327; item أَثْأَى فيهم i. e. جرح وقتل فيهم Vulnerando et occidendo inter eos grassatus fuit.

ثَأًى Infirmitas, tenuitas.

ثَأْىٌ et ثَأًى Corruptio, patratio mali, vulneratio, caedes, et similia; item ثَأًى Vulnerum vestigia, cicatrices.

ثَأْوَةٌ Mora ovis; etiam annosa valde; et Perpaucum quod ex multo reliquum.

ثَوِيٌّ vid. ثوى.

ثَأْيٌ Pl. ثُأًى Panniculus globosa forma impositus palo utris butyrarii, sc. in quo agitatur lac, ut coëat in butyrum: ad cavendum ne concussione illa uter ad palum illisus laceretur.

ثَبَّ 1) Consedit firmius aliquo loco, aut potis quid facere (ر. ثمجي); 2) Completus seu absolutus fuit; 3) Captavit alienum sermonem detulitque (Gol. ex Mar. sed dubito de veritate significationis).

ثَبَّةٌ i. q. ثَبِيَّةٌ Iuvenca.

ثَبَتَ n. a. ثَبْتٌ et ثُبُوتٌ Constitit c. a. l.: Stabilis, fixus, constansve fuit, perseveravit in re c. على r., Sensu Grammat. de littera, quae non abiicitur. ثبت الامر عندنا Res apud nos constituta est, certo persuasi sumus. b) ثَبُتَ n. a. ثُبُوتَةٌ, ثَبَاتَةٌ Firma mente et prudentia fuit; obfirmato animo et strenuus invictusque fuit. II n. a. تَثْبِيتٌ Intrans. Constans, assiduus fuit in aliqua re; Trans. Stabilivit; fixit c. a.; Ad constantiam revocavit aliquem c. a. p.; Detinuit aliquo loco; Accurate adnotavit. III Bene aut certo cognovit c. a. IV Stabilivit c. a.; Bene aut certo cognovit c. a. r.; et pecul. Firmavit fidem, sancivit; Accurate dedit (responsum) c. a. r.; Scripsit c. a. r.; Affirmavit probatione; Continuo tenuit eum morbus; Gravissimo vulnere affecit, vel In vincula coniecit (ita Coranicum لِيُثْبِتُوكَ explicatur Sur. VIII. v. 30. Sed in edit. Hinck. legitur secunda verbi forma ut in Camuso Calc., dum in cod. Goreni quarta est). V Constans fuit in re c. فى r.; Restitit alicui certando c. ل p.; Obfirmavit se, sedem fixit; Moram traxit c. فى r.; Praestitit, perfecit. VIII Stabilitus et firmatus fuit. X Affixus, obstrictus adstrictusque fuit; Lenitate ac patientia usus fuit; Moram traxit c. فى r.; Constans fuit in re et sec. al. Consuluit alios in re c. فى; Invenit bonam, veram rem c. a. r.; Fecit firmum c. a. r.

ثَبْتٌ Fixus, stabilis, constans; spec. qui firmato est corde; ثَبْتُ الغَدَرِ Qui inter altercandum nunquam errat; Strenuus eques.

ثَبَتٌ Constantia, spec. immoti animi in pugna, Firmum argumentum; Accuratus rerum catalogus c. ب r.

ثَابِتٌ Fixus, stabilis, constans; firma mente atque prudentia praeditus; immotus prae morbo; firmus in cursu equus; Probatum, non reiectum c. عند p.

ثِبَاتٌ Vinculum, quo adstringitur sella camelina; et Duo fila, quibus velum ad occiput alligat mulier.

دَاءٌ ثُبَاتٌ Morbus, prae quo quis se movere non valet.

ثَبِيتٌ Fixus, stabilis; Firma mente praeditus, constans; Strenuus eques; Firmus in cursu equus.

ثَابِتَةٌ Pl. ثَوَابِتُ Stella fixa.

أَثْبَاتٌ Digni, quibus fides habeatur (ثِقَاتٌ).

اِسْتِثْبَاتٌ in arte rhetorica Is laudandi modus, quum aliquid vituperii modo dicitur, quod ipsi laudi est ut in versu Nabeghae ولا عيب فيهم غير ان سيوفهم بهن فلول من قراع الكتائب Conf. Hamas. p. 474.

مُثْبَتٌ Sella ligata loro (ثِبَات); Is qui se propter morbum movere non valet.

مِثْبَتٌ Vir crassus, qui non relinquit pulvinar.

ثَبْثَبَ Consedit firmius aliquo loco, vel potis fuit aliquid facere (conf. ثب).

ثَبَجَ F. i. n. a. ثُبُوجٌ Consedit in extremos pedum digitos, natibus in calces depressis. II n. a. تَثْبِيجٌ Confudit

nec bene distinxit (*scripturam*) *c. a.*; Impositum dorso (*baculum*) retortis tenuit gestavitve manibus *c.* ب, *quo modo incedere pastores solent.* V Impositum dorso (*baculum*) retortis manibus tenuit *c.* ب *r.* XI Crasso et luxo fuit corpore.

تَبَجٌ *Pl.* أَتْبَاجٌ Locus inter scapulas usque dorsum; Medium rei cuiusque et maior eius pars; *spec.* Maior cumulus sabuli; *item* Pectus avis قطا pardali; Avis quaedam; Confusio sermonis, quum (*ut videtur*) plures simul loquuntur; Haud distincta litterarum scriptio.

تَبَجَةٌ Res media inter bonas et malas.

أَتْبَجُ *Demin.* أُتَيْبِجٌ Latam vel elatiorem habens mediam dorsi partem.

مُتَبَّجَةٌ Bubo; *vel i. q.* أَنُوقٌ (*de qua ave vid. in* انق).

تَبَاجَارَةٌ *i. q.* تنجارة Scrobs quam cavando facit aqua canalis.

اِتْبَاجَرَ Contremuit prae terrore; Obstupuit; Retrocessit resiliitve attonitus; Nimis imbecillis fuit, ut rem peragere non posset; Aufugit; Defecit recessitque a facienda re; Fluxit (*aqua*), *et* اِتْبَاجَرَ القَوْمُ فِى مَسِيرٍ *i. e.* تَرَادُّوا.

تَبَرَ *F. o.* 1) *n. a.* تَبْرٌ Retinuit: prohibuit *ab aliqua re c. a. p. et* عن *r.*; 2) Perdidit, exitio dedit; damno et detrimento affecit; 3) Abegit; 4) Maledixit, imprecatus fuit; 5) Recessit, abstinuit; 6) *n. a.* تُبُورٌ Periit, interiit, detrimentum cepit. b) تَبِرَ Apertum fuit (*ulcus*). II *n. a.* تَتْبِيرٌ Retinuit, prohibuit. III *n. a.* مُتَابَرَةٌ Assiduus fuit, continuo inhaesit (*rei*) *c.* على. VI Insiliverunt et irruerunt invicem. XI اِتْبَارَّ Gravatus fuit *facere quid* seu gravis segnisque aversus fuit *ab aliqua re c.* عن *r.*

تَبْرٌ Decrementum maris.

تَبَارِ *nempe* هُوَ عَلَى تَبَارِ أَمْرٍ In eo est, ut rem absolvat.

تَبْرَةٌ Terra plana; Terra pulvisque similis calci; Fossa seu scrobs in terra; تَبْرَةُ الماء Locus ubi aqua stagnat.

تَبْرَةٌ *i. q.* صُبْرَةٌ Frumenti in area cumulus.

تُبُورٌ Interitus, exitium; Damnum, iactura, detrimentum; *etiam i. q.* ويل Vae; Ingens calamitas; *nec non* Perditio, exitii illatio; *vid. etiam* تبر.

تَبِيرٌ Montis Meccani nomen; *et cum alio atque alio adiecto* diversas *notat* eius partes.

واتبوراه *Dicit is, qui interitui imminet ut* واويلاه.

مَتْبَرٌ Locus ubi homines sedent, consessus; *et i. q.* مَتْبَع *et* مَفْصِلٌ; *item* Locus ubi mulier parit, *aut etiam* camela; Locus ubi mactatur camelus.

مَتْبُورٌ Repulsus, impeditus.

تَبَطَ 1) *n. a.* تَبْطٌ Retinuit *aliquem* (*a negotio*) *et ad cunctationem* commovit *c. a. p. et* من *vel* عن *r. a qua*; 2) *n. a.* تَبْطٌ Intendit rei animum (وقف) *c.* على; 3) *n. a.* تَبَطٌ *et* تُبْطٌ Intumuit *labium.* b) تَبِطَ Stultus fuit in opere peragendo; Languit torpuitque. II Retinuit, avertit *c. a. p.*; Segnem, *etiam e contrario* impigrum reddidit. IV Continuo, seu vix ulla cum remissione detinuit (*eum morbus*) *c. a. p.* (*vid.* تبث). V Semper occupatus fuit *aliqua re* (توقف); Moram traxit.

تَبِطٌ *Fem. c.* ة *Pl.* تِبَاطٌ *et* أَتْبَاطٌ Desipiens stultusque in iis quae facit; languens: torpens, gravis (*de homine et equo*).

تَبَقَ *F. i.* Celeriter emisit copiosas lacrymas *oculus*; 2) *n. a.* تَتْبَاقٌ, تَبْقٌ Multam et celeriter fluentem habuit aquam *fluvius*; 3) Diffudit aquam *c. a. r.*; 4) *n. a.* تُبُوقٌ Repletus fuit (*puteus*). VII Diffusus fuit et irruit derepente *in eos aquae fluxus*; Invectus fuit verbis (*vir*) *c.* على *p.* (*In Kamuso edit. Calc. nil praeter significationem primam et secundam legitur, reliqua Golius e Kamuso adnotavit.*)

تَبْقٌ *Pl.* تُبُوقٌ Locus quo exundavit flumen. (*Hoc in editione Kam. Calcutt. non legitur.*)

تَابِقٌ Multus ac profusus liberalitate. (*Hoc in ed. Calc. Kamusi non legitur.*)

تَبَلٌ Reliquiae in imo vasis aliusve rei (*et cum vocali quoque littera* ب *enuntiatur*).

تَبَنَ *F. i. n. a.* تَبْنٌ *et* تَبَانٌ (*conf.* خبن) Complicata parte quadam seu extremitate consuit (*vestem*) *c. a.*, *et i. q.* V. IV اِتَّبَنْتُ فِى ثَوْبِى In veste ut in loculo gestavi vel posui

rem. V (*a* ثبان *deriv.*) In loculo sive sinuata vestis lacinia posuit (*rem*) et ante se gestavit *c. a. r.*

ثبن Loculus sive lacinia vestis duabus manibus suspensa, in qua palmulae aut res aliae reconduntur; Uter et corbis in eum usum confectus.

ثبنة *Pl.* ثبن *i. q.* خبنة *et* ثبين *Id.* (*sec. al. vero diversae sunt significationis, ut prius id sit, quod in cingulo occultatur et quidem parum quid, alterum id, quod in gremio*).

ثبنة Bursa in qua mulier speculum et similes res suas reponit.

ثبى (ثبيت) Collegit, congregavit *c. a. r.* II *n. a.* تثبية Collegit; congregavit; congregavit bonum, *et contra quoque* malum; Auxit; Recte concinnavit; emendavit; perfecit; Continuo operam dedit rei; Disposuit paravitque se; Laudavit alium dum viveret; magnificavit; Patrissavit; Conquestus fuit de statu suo et necessitate; *i. q.* استعدا Imploravit adiutorem.

ثبة *pro* ثبى *Pl.* ثبات) ثبون (*Gol.*, *in Kamuso vero non legitur*), ثبون , أثبية (*haec forma in Kamuso tanquam singularis indicatur*), *et hinc etiam* أثابي Agmen, caterva *et quidem* hominum, equitum a decem ad quadraginta Medium piscinae aut cisternae.

ثت Qui cacat mingitve tempore coitus; Fissura in petra.

ثيتل Caper montanus, annosus; orix; Antilopum species, cuius genus بقر الوحش appellatur. Ad venerem impotens; Crassus et obesus vir, in quo putant bonum esse.

تثبتل Desipientem et stultum se gessit ac simulavit, postquam se gessisset pro sapiente.

ثتم 1) Dissolvit, corrupit *suturam c. a.*; 2) Eiecit *quod in ventre esset c.* ب. V Diffissa ac lacerata fuit *vestis*; Dissoluta fuit (*caro: uti* multa coctione); Collapsus dirutusque fuit (*puteus* حسى); Profudit obscoena verba. VII Profudit obscoena dicta.

ثتن Foetuit (*caro*); 2) Flaccuit *gingiva*. (*Reiskio videtur potius* Tumuit *gingiva*.)

ثتن *F.* ة Flaccens (*gingiva*).

ثثى Cortices dactylorum et id quod ex corruptis dactylis reiicitur et non editur; Minutae straminis particulae, paleae; et res similes quibus infarciuntur sacci.

ثثى *Id.*

ثج 1) *F. o.* Fluxit, *et quidem* affatim, *aqua vel sanguis mactati animalis*; 2) *F. o. n. a.* ثج Effecit ut flueret *c. a. r.*; effudit *c. a. r.* VII Fluxit *seu* profusus fuit

ثج Fluxus sanguinis victimae.

ثجة *Pl.* ثجات Hortus pratumve amoenum, in quo piscinae aut similia aquae receptacula.

ثجيج Fluxus aquae ex alto descendens.

ثجاج Effusor; vehementer et copiose aquam fundens (*pluvia*), *i. q.* سيال.

ثجيجة Cremor in lacte manui vel utri adhaerens.

مثج *i. q.* خطيب مفوه Orator disertus.

وطب مثجثج Uter lactis in quo cremor non in unam massam congregatus est (لم يجتمع زبده).

تثاجثج Fluxit (*aqua*).

ثجر (*a* ثجير) Commiscuit faeces dactylorum cum caetera parte in vino quod ex dactylis paratur (*in tradit*) II *n. a.* تثجير Dilatavit; ampliavit. VII (*ut volunt pro* انفجر *in dialecto quadam*) Erupit et diffusus fuit *sanguis*; elatior seu superfusa effluxit (*aqua*)

ثجر Latum *folium*; Crassus, latus.

ثجر Crassus, latus.

ثجر *Pl. cuius Singul.* ثجرة Turbae hominum disgregatae: In inferiore parte (in cuspide) crassae ac latae sagittae.

ثجرة Terrae pars depressa; Maior pars et media vallis: Locus ubi conveniunt superiora viscera, *vel* medium eius, *et* id quod circa iuguli scrobem est; Mystax, *in camelis*; Pars separata plantarum aliarumque rerum.

ثجير *vulgo per* ت (*pro voce Pers. habetur*) Crassamentum et velut faex rei cuiusque expressae, *herbarum*, *frumentorum*, *dactylorum*.

أَثْجَرُ *Fem.* ثَجْرَاء Crassus, latus, *et tum* Sagitta brevis et in inferiore parte (cuspide) crassa. *Pl.* ثُجْر Cuspis in medio lata.

ثَجِير Flaccum, mollem esse (*de carne*).

مُثَجَّر Nodosa *arundo*.

ثَجَلَ *F. a. n. a.* ثَجَل Magno, amploque et laxo ventre fuit *vel* tumentia habuit hypochondria, ut prodirent.

ثُجْلَة Magnitudo et amplitudo ventris.

أَثْجَل *Fem.* ثَجْلَاء Ventrosus, qui magno laxoque ventre, *vel* tumidis hypochondriis ut ea prodeant; Ampla et capax (*pera*); Procera *femina*; Potior pars (*vallis*). نَعْتُهُ الأَثْجَلَيْن Petivit eum verbis multum affligentibus (رماه بداهية من الكلام).

مُثَجَّل Ventrosus *vel* laxo ventre praeditus, *vel* tumidis hypochondriis, ut ea prodeant.

ثَجَمَ Continuavit; Pluere properavit continuavitque (*coelum.*) IV *Id.*, *et* Multa et continua fuit *pluvia*.

ثَجْم Quod aliquem celeriter a re removes (سُرْعَة الصَّرف عن الشي).

ثَجْم Celeritas discessus a re, quum celeriter a re removeris (سرعة الانصراف).

ثَجْن Via per salebrosam terram.

ثَجَن *Id.*

ثَجَا *F. o. n. a.* ثَجْو Conticuit; quievit. IV Effecit ut conticeret, quiesceret *c. a.*; *etiam* Confudit dispersitque supellectilem.

ثَحْثَاح *i. q.* حَثْحَاث Expeditum *iter nocturnum* susceptum aquae petendae ergo.

ثَحْثَحَة Vox rauci gutturis (*ab ipso sono*).

ثَحَجَ *F. a.* Traxit vehementer *c. a. p.*

ثَحْرِط Nomen plantae. (*Rectius scribitur* ثخرط.)

ثِحْف *et* ثَحِف *Pl.* أَثْحَاف Echinus ventriculi, ubi colliguntur pecoris excrementa; seu ipsa eius via. (*Ita in* *Kamuso explicatur*: ذات الطرائق من الكرش كأنها أطباق الغرث).

مُثَخْبِج Is cuius caro mollis, flaccida est.

ثَخْرِط Nomen plantae.

ثَخُنَ *n. a.* ثَخْن, ثَخَانَة, ثُخُونَة Crassus, spissus, durus, firmusque fuit. IV Magnam multamve fecit *rem*; Debilitavit *cum vulnus c. a. p.*; Confecit *vulneribus c. a.*; Multa vulnera inflixit *hosti c.* في *p.*; اثخن في الارض Magnam dedit stragem; Vicit, subiugavit ut multa essent hostium vulnera *c. a. p.* VIII اثَّخن Debilitatus fuit vulneribus (*in versu Ahschae*: تمثل في الحرب حتى اثَّخن). X Vicit *aliquem* (*somnus*) *c.* من *p.*

ثُخْن Crassities, spissitudo.

ثَخِين Crassus, spissus (*de cibo, oleo etc.*); *i. q.* حليم Firmus: *etiam mente, iudicio*; *etiam cum adiecto* السلاح *i. q.* شاك Plene graviterque armatus (*vir*).

مُثَخَّنَة Mulier crassa et corpulenta.

ثَدَّاء *Coll. nom. unit. c.* ة Nomen plantae quae aestate arescit, versus hiemem vero revirescit, ad cuius radicem proveniunt طراثيث.

ثَدَغَ *i. q.* شَدَغ Contundendo fregit (*caput*) *c. a. r.* VII Fractum fuit (*caput*).

ثَدَقَ 1) Copiosa fuit *pluvia*; fluxit aut aquae fluxum emisit (*vallis vel nubes*); 2) Dimisit (*equites*) *c. a.*; 3) Fidit (*ventrem ovis*) *c. a. r.* VII Laxus flaccidusque fuit (*venter*); Irruit *in eum c.* على.

ثَادِق Pluviam effundens *nubes*; *etiam* Nomen equi qui erat Munfido ben-Tharif.

مُنْثَدِق *i. q.* مُغِير.

ثَدْقَم *i. q.* فَدْم Blaesus, is cuius lingua gravis et sermo impeditus est.

ثَدْم *i. q.* فَدْم Is cuius lingua gravis et sermo impeditus est, ut magna cum difficultate, quum illa flacca et gravis sit, loquatur et argumenta proferat; Crassus, pinguis, stultus, vecors: *femina talis* ثدمة *dicitur*.

ثَدَام *i. q.* فِدَام Colum, panniculus aut simile, quod orificio vasis imponitur ad percolandum quod eo continetur.

مُثَدَّم *i. q.* مُفَدَّم Os colo tectum habens *vas*, *ut percoletur liquor.*

ثَدِنَ *F. a. i. q.* ثَتِنَ 1) Alterata odore fuit foetuitque (*caro*); 2) Carnosus et corpore gravis fuit. II *Pass.* ثُدِّنَ Carnosus fuit.

ثَدِن Carnosus, gravis; *F.* ة Defectu laborans in aliqua corporis parte *femina*.

مُثْدَنَة Defectu laborans in aliqua corporis parte *femina*.

مُثَدَّن *Fem. c.* ة Carnosus, gravis; مثدنة Crassa et foeda adspectu. مُثَدَّنُ اليَدِ *pro* مُثَنَّد (*in traditione*) Brevem contractamque habens manum.

ثَدَا *F. o.* Rigavit, madefecit *c. a.* b) ثَدِىَ Madefactus fuit: maduit.

ثَدْى *et* ثَدَى *gen. comm. Pl.* أَثْدٍ, ثُدِىّ, ثِدِىّ Mamma (*proprie in femina vel generaliter*). جدّ ثدى امه البنا *i. e.* ثدى امه عندنا ماجدون *Dicitur viro*, quando cum propinquis suis foedere coniunctus non est.

ثَدْيَاء Mammosa, magnis mammis (*mulier*); اثدى *de viro*, *quod ab aliis negatur.*

ثُدَيَّة *Demin. pro v. praec.* Mammula; *quibusdam pro* يُدَيَّة manus parva; Repositorium in quo eques portat العقب والريش *i. e.*, *ut videtur*, nervos quibus sagittam vel arcum laesum obligat, et plumas in usum sagittarum.

تَثْدِيَة Nutritio, educatio (تغذية).

ثَرَّ *F. a. i. o. n. a.* ثَرّ, ثَرَارَة, ثُرُور, ثُرُورَة 1) Aqua scatuit (*fons*); lacte abundavit, *vel* magno meatu ubera habuit (*camela*, *ovis*, *capra*); multum sanguinis, pluviae, verborum, effudit *confossio*, *nubes*, *homo*; 2) Multum et rapide pedes glomeravit (*equus*); 3) *n. a.* ثَرّ Separavit, disgregavit; dispersit (*vid.* ثرو). II *n. a.* تَثْرِير *i. q.* ثَرَّى Humore conspersit et madefecit (*locum*) *c.* ب *l. Kam.* *c. a. l. Djeuh.*

ثَرّ *Fem.* ثَرَّة *Pl.* ثِرَار, ثُرُور Aqua abundans (*nubes*, *fons*); Ampla papillarum foramina habens, lacte abundans *camela*, *capra*; Ampla, patens *percussio*; Multiloquus, garrulus; Celeriter pedes movens (*equus*).

ثَرَّة *Pl.* ثُرُور, ثِرَار Aqua abundans (*fons*); Amplis papillarum foraminibus praedita *camela*, lacte abundans *camela*, *ovis*; Multum sanguinem effundens *vulnus*; Garrula *mulier*.

ثَرُور Lactis abundans (*camela*).

ثَارَة Verbosa et garrula *mulier*.

ثَرَّارَة Aqua scatens *fons*.

أَثْرَارَة *i. q.* انبرباريس Berberis, spina acida.

مِثْثَر Celeriter pedes glomerans (*equus*).

ثَرَبَ *F. i. n. a.* ثَرْب 1) Culpavit, reprehendit (*ac quidem vehementer*); increpuit *c. a. p. et c.* على *p.*; 2) Exuit vestibus (*aegrotum*) *c. a. p.* II *n. a.* تَثْرِيب Culpavit, reprehendit, exprobravit *c. a. p. et c.* على *p.*; Complicuit IV Culpavit, reprehendit, exprobravit *c. a. p.*; Abundavit adipe (*vervex*). *Vid.* ثرباء.

ثَرْب *Pl.* ثُرُوب, أَثْرُب *et Pl. Pl.* أَثَارِب Pinguedo tenuis operiens intestina et animalis ventrem; Interitus.

ثَرْبَاء Pinguis, adiposa (*ovis*).

ثَرَبَات Digiti.

أَثْرِبِىّ Originem ducens ex oppido Iatsreb.

مُثْرِب Qui parum dat, tenax.

مُثَرَّب Commistus, confusus; Correptus; perditus.

مُثَرِّب Perdens, perturbans.

ثُرْتُم Reliquiae cibi aut obsonii in vase residuae: *vel proprie* in scutella.

ثَرْثَرَ *n. a.* ثَرْثَرَة Multiloquus fuit, blateravit; 2) Multivorus fuit, varia heluavit.

ثَرْثَار *F.* ة Multiloquus, blatero, clamosus.

ثَرْثَرَة Separatio, dispersio; Garrulitas.

ثَرْثَارَة Aqua abundans *fons*.

ثُرْثُورَة *Id.*

ثَرَدَ *n. a.* ثَرْد 1) In particulas confregit (*panem*), et infudit iusculum carnis *c. a.* (*vid.* ثريد); 2) In tincturam de-

mersit (*vestem*) *c. a.*; 3) Confricuit (*testiculos*) castrationis loco *c. a.*; 4) Occidit (*pecus mactandum*) non incisis iugularibus venis sed fractis membris (*quod lege vetitum est*) *c. a.* (*vid.* مثراد); 5) ثُرِدَ Ablatus fuit *e proelio* fractis membris *c.* من *l.* (*In edit. Kam. Calcutt. est prima, nec vero secunda forma, quae ab Golio est adnotata*). II *n. a.* تثريد Occidit (*pecus mactandum*) non incisis iugularibus venis sed fractis membris (*quod lege vetitum est*) *c. a.* IV In particulas confregit et intrivit (*panem*) *c. a.* VIII اثّرد *a quibusdam Arabum vero dicitur* اِتَّرَدَ *Id. c. a.* XV *Vid.* اثرندى.

ثَرْدٌ Pluvia levior; Nomen herbae.

ثَرَدٌ Fissio aut fissura in labiis.

ثَارِدٌ Madidus, frigidus. (*Gol. ex Mar. sed num recta sit significatio dubitandum videtur*; *conf.* بارد.)

ثُرْدَةٌ In frusta fractus panis, cui iusculum carnis infunditur.

ثَرِيدٌ *et* ثَرِيدَةٌ *Pl.* ثُرُدٌ (*et pro hoc* ثُرْدٌ) *et* ثَرَائِدُ In partes fractus (*panis*) in scutella, *ut affundatur iusculum vel lac etc.*; Intrita; *et* Res, quae in vino se extollit, similis ei, quam ذريرة appellant (*in Kamuso* الثريد كالذريرة تعلو الخمر.)

ثَرُودَةٌ *i. q.* ثَرِيدَةٌ.

أُثْرُدَانٌ *Id.*

اِثْرَنْدَى Pectore carnosus fuit.

تَثْرِيدٌ Pluvia lenis et parva.

مِثْرَادٌ Instrumentum ferreum haud acuminatum, aut lapide confectum, quo mactatur.

مَثْرُودٌ *F.* ة Pluvia leni rigatus (*ager*).

مِثْرَدٌ Qui iugulat lapide, osse vel ferro obtusiore.

مَثْرُودٌ In partes fractus *panis*, *et F.* ة Pluvia leni rigatus *ager*.

ثَرَطَ *U. i. o.* Culpavit; corripuit (*eum*) obiurgavitque *c. a.*

ثَرْطٌ *i. q.* ثَلْطٌ (*aut dialecti cuiusdam proprietate aut enunciationis vitio*) 1) Stercus liquidum et tenue cameli et elephantis; 2) Amylum glutenve sutorium (*P.* سركش), *conf.* اشراس; 3) Stultitia.

ثُرْطُبِيَّةٌ *gen. comm.* Segnis, parvus *vir*, *femina*.

ثِرْطِئٌ *et* مُثْرَنْطِئٌ Corpore gravis (*vir*).

ثُرْبَاطَةٌ Coenum densius.

يُثْرِبِطُ Tenuem liquidumque fimum continuata serie excernit (*camelus*). (*Videtur tertia futuri quartae coniug.*)

ثَرْطَلَةٌ Flaccitas, laxitas.

مُثْرَطِلٌ Trahens vestes humi.

ثَرْطَمَ Pinguissimus fuit (*aries*).

ثَرْطَمَةٌ Quod aliquis oculos in terram defigit neque ... neque superbia inductus.

مُثْرَطِمٌ Admodum pinguis, pinguissimus (*vel proprie ... iumentis*).

ثَرَعَ Molestus fuit visitatione multa et intempestiva *gen. suae c.* على *p.*

ثُرْعُطٌ Tenuis, e (*lutum*).

ثُرْعُطٌ *Id.*, *et* Iusculum tenue.

ثُرْعُطَةٌ Iusculum tenue.

ثُرْعُطُطَةٌ *Id.*

ثُرْعُطِيطَةٌ *Id.*

ثُرْعُلَةٌ Plumae congestae in galli collo.

ثَرِغَ Ampli oris urnam habuit.

ثَرْغٌ *Pl.* ثُرُوغٌ Interstitium quod est inter عرقى الدلو *i. e.* ligna superiori urnae parti imposita in crucis formam.

ثُرْعُلٌ Vulpes (*femina*). (*Vid.* ثرمل)

ثُرْغُولٌ Nomen plantae.

ثَرْغَامَةٌ Coniux, uxor *vel* mulier.

ثُرْقُبِيٌّ *Pl. irr.* ثَرَاقِبِيَّةٌ *vulgo* ثُرْقُوبِيٌّ Vestis lineae candicantis genus, quod in Aegypto texitur.

ثَرَمَ *n. a.* ثَرْمٌ Radicitus fractus fuit (*dens*); *simpliciter* defluxit, excidit, *pecul.* incisorius vel caninus; Defluvio dentium laboravit. b) ثَرَمَ In ore percussit (*eum*), ut exciderent dentes *c. a. p.*; excussit (*dentem*) *c. a.* IV Edentulum reddidit, seu dentium defluvio affecit (*morbus*) *c. a. p.* VII Radicitus fractus fuit (*dens*), In ore percussus fuit, ut exciderent dentes, Dentium defluvio affectus fuit *morbo.*

ثَرْمٌ *Vocabulum in prosodia apud Arabes usitatum, quo designant, a pede* فعولن ‿ — — *desumtas esse* litteras ف et ن ut ‿ — عولُ vel فَعْلُ remaneat.

ثَرْمَانُ Fruticis genus, cuius pastu gaudent cameli et oves.

أَثْرَمُ *Fem.* ثَرْمَاءُ Affectus dentis casu seu fractura (ثرم); *In Prosodia significat* eam pedis permutationem in qua ea, quae قَبْض cum ea, quae ثَلْم appellata est, coniungitur vel pes فَعُولُنْ ‿ — — abiectis litteris ف *et* ن mutatur in ‿ — عولُ. الاثرمان Nox et dies.

ثَرْمَدَ Non bene coxit *carnem* vel illam cinere inquinavit *c. a. r.*

ثَرْمَدٌ Planta e genere earum, quae حمض appellantur.

ثَرْمَطَ 1) Humido tenuique coeno abundavit (*terra*); 2) Cum maxillarum strepitu manducavit (*ovis*). IV Inflatus fuit (*uter*); Praevaluit vicitque (*ira*) *c. a.*, intumuit ea *vir.*

ثِرْمِطٌ Magna, cum strepitu manducans (*ovis*).

ثُرْمُطٌ Humidum *vel* tenue lutum. (*Vid.* ثرعط *et* ثرط.)

ثُرْمُطَةٌ *Coll.* ثُرْمُطٌ *Id.*

ثَرْمَلَ 1) Excrevit alvum; 2) Edit carnem quam non satis coxerat, *vel* non bene coxit cibum prae festinantia in hospite excipiendo, seu ob eandem causam non purgavit a cineribus placentas panesve suos in iis coctos; sine cura sordide comedit, os, barbam, digitosque inquinans, *cibum c. a. r.*; Negligenter fecit, non intendens animum, *opus c. a. r.*

ثُرْمُلٌ Nomen animalis.

ثُرْمُلَةٌ Femella vulpis *Djeuh.*, vulpes *Kam.* (*vid.* ثرغل); Scrobs seu fissura in exteriore labii parte; Quod residuum est in vase

ثَرِنَ Amicum et vicinum noxa affecit.

اِثْرَنْبَجَ *i. q.* اِفْرَنْبَجَ Tosta fuit et superne sicca cutis cameli.

اِثْرَنْتَى Pectore carnosus fuit.

مُثْرَنْتٍ Pingue *corpus.*

ثَرَا *F. o.* 1) *n. a.* ثَرًا Multus ac numerosus evasit; crevit *de hominibus et pecoribus*; 2) Multitudine pecorum superavit tribus tribum *c. a. p.*; 3) *n. a.* ثَرْوٌ Numerosum reddidit *c. a.*; 4) Pleiades et lunam coniunxit (*nox*), *vid.* ثريا. b) ثَرِىَ *n. a.* ثَرْوٌ, ثَرَاءٌ Multis opibus polluit, multae fuerunt opes; Contentus fuit, satis habuit; Gavisus ac laetatus fuit *c.* ب. IV Pecoribus vel opibus abundavit.

ثَرَاءٌ Nomen herbae; Opulentia; Terra; Sepulchrum. (*Vid. in* ثرى.)

ثَرْوَةٌ Multitudo, numerositas. *de hominibus et pecoribus*; Nox qua luna et Pleiades conveniunt.

ثَرِىٌّ Multus (*de opibus*); dives *vir.*

ثَرْوَانُ *Fem.* ثَرْوَى Abundans, Multum dives.

ثُرَيَّا *Demin. a* ثَرْوَى Pleiades stellae *propter multas stellas in angusto loco ita appellatae. (Fertilitatem et inopiam afferunt. Oriuntur hiemis tempore vespere, aestatis vero mane.) Ideler. Unters. üb. d. Sternnamen. p.* 137 146. 287.

أَثْرَى *Fem.* ثَرْوَاءُ Multas opes possidens (*vir*).

مَثْرَاةٌ *i. q.* مَكْثَرَةٌ Res multiplicans *opes* iisque multiplicandis idonea *c.* ل *r.*

ثَرِىَ *n. a.* ثَرًى Humida et humore mollita fuit terra post siccitatem. II *n. a.* تَثْرِيَةٌ Humectavit; conspersit humore (*terram, locum, frumentum*) *c. a.*; madefactam miscuit (*offam*) *c. a.*; Manus suas in terram humidam immisit, ibique retinuit. IV Humefecit et emollivit terram *nubes c. a.*; Humorem in se habuit; Multa fuit eius humiditas. *Prov.* ما بيني وبينكم مُثْرٍ Quod inter

me et vos est, humidum ac recens viget, *nempe* mutuis officiis, *de quo vide et* بلل.

ثرى *Dual.* ثَرَيَانِ , ثَرَوَانِ *Pl.* أَثْرَآءٌ Humor, mador. *Unde dicitur* التقى الثريان Concurrunt inter se ambo humores, pluvia et humidior pars terrae, *i. e.* ad hanc illa pertingit. *Et idem dicitur, quum aliquis nudus vestem pelliceam induit, ut corporis pili cum iisdem vestis conveniant.* Terra, pulvis; humidior pars terrae, *proprie* ea, quae sub solo est et aëri non exposita, vel ea, quae humectando non fit lutum tenax. يبس بينهم الثرى Inimici facti sunt, postquam amici fuerant. *Et dicitur* ثرى ثرى *ut vis sensui addatur.* Bonum.

ثَرَآءٌ *i. q.* ثَرَى Terra, Terrae tractus; Multitudo opum.

ثَرِى *F.* ة Humidus.

ثَرِيَّةٌ Humida terra.

ثَرْيَآءُ Humida terra vel ea, quae humectando non fit lutum tenax.

ثَرْيَانُ Humidus.

أَثْرَى *Fem.* ثَرْيَآءُ Humidus, *et tum* Terra. *Hamas. p.* 351.

مُثْرٍ Humidus.

ثَشَّ Compressit (*utrem*) exprimens ventum aëremve *c. a.*

ثَطَّ *F. i. et o. n. a.* ثُطُوطَةٌ , ثَطَاطَةٌ , ثَطَطٌ , ثَطٌّ Paucos in genis et mento pilos habuit, *item* in superciliis *c. a. conf.* ثدّ.

ثَطٌّ *Fem.* ثَطَّةٌ *Pl.* أَثْطَاطٌ , ثُطَّانٌ , ثِطَطَةٌ , ثِطَاطٌ Raram habens barbam *vel* Raros pilos habens in mento, genis et superciliis *aut in superciliis vox ipsa addenda est, ut dicatur* رجل ثط الحاجبين ; *item i. q.* سَلْحٌ Exoneratio alvi; *etiam i. q.* ثقيل البطن Ventre gravis.

ثَطَّآءُ Mulier non habens nates; Aranea, *aut* aliud insectum vehementer pungens.

أَثَطُّ *i. q.* كَوْسَجٌ (*haec tamen vox videtur magis vulgaris quam* ثط) *Pl.* ثُطٌّ (*sed haec forma et pro plurali vocis* ثَطّ *habetur*) Raram habens barbam.

ثَطَأَ *i. q.* وَطِئَ Conculcavit *c. a.* b) ثَطِئَ Desipuit, fatuus fuit.

ثُطَأَةٌ Insecti species quaedam.

ثُطَآءَةٌ *Id.*

ثَطَعَ *F. a. n. a.* ثَطْعٌ 1) Pollutus fuit aliqua re e corpore exeunte, excremento alvi, vesicae, vel sanguine, quibus ut irrita abrumpitur sacra oratio; *item* 2) Apparuit et manifesta fuit (*res*). b) ثَطِعَ Foetorem contraxit, foetuit *caro* (*hanc significationem adduxit Golius: sed unde sumserit, nescio. Rectius videtur* ثعط). *In forma Passivi* (*a* ثطاع) Coryza correptus fuit. II *n. a.* تَثْطِيعٌ Fregit *c. a.*

ثُطَاعٌ Coryza.

ثُطَاعِيٌّ Coryzâ laborans.

مَثْطُوعٌ *Id.*

ثَطْعَمَةٌ Praestantia, qua quis prae suis in dicendo excellit.

تَثَطْعَمَ Vicit aliquem, superavit verbis *c.* على *p.*, Perstrinxit verbis (علاهم بالكلام).

ثَطَفٌ Commoditas delicatioris cibi ac potus, molliorisque decubitus in uberiore anni proventu etc.

ثَطَا *F. o.* 1) Passum posuit (خطا) *Kam.*; 2) Proiecit *alvi faeces c.* ب *r.* VII Laxus seu flaccus fuit.

ثَطِيَ *n. a.* ثَطًا Stultus fuit. *Djeuh. Conf.* ثطى.

ثَطٍ Valde stultus ac demens.

ثَطْيٌ Dementia ingens.

ثَطْيٌ Aranea (*vid. etiam* ثناط).

ثَطَاةٌ Stupiditas.

ثَعَّ *F. i. n. a.* ثَعٌّ Vomuit. VII Prodiit eiectusque fuit ex ore (*vomitus*), ex naso vulnereve (*sanguis*).

ثَعَبَ *n. a.* ثَعْبٌ Fluentem reddidit, ad fluxum emisit (*aquam*), fuditque (*sanguinem, lacrymas*) *c. a.* IV Fluxit (*aqua*) per canalem qui in cisternam ducit. (*Hoc Golius ex Djeuharii opere adnotavit; in meo codice non legitur*) VII Fluxit (*aqua*). VIII Manavit *aqua, lacrymae e naribus sanguis.*

ثَعْبٌ Fluens, fluidus; *Pl.* ثُعْبَانٌ Locus per quem aqua fluit in valle.

ثَعْبٌ *Id.*

ثُعْبَةٌ Lacertae admodum venenatae species, viridi capite, crassior quam stellio. (*Quod Djeuharius scripsit hanc vocem* ثُعْبَة, *id a Firuzabadio vituperatur.*) Mus seu glis; Nomen arboris.

ثُعَبَةٌ *Id.*

ثُعُوبٌ Fel.

ثُعْبَانٌ *Pl.* ثَعَابِينُ Serpens longus et corpulentus; draco; *peculiariter* huius mas *vel generaliter*; *unde* رئيس الثعابين Basiliscus. ثعبان الماء Piscis in Nilo, qui habet formam anguis, *et quoque* Crocodilus. دم الثعبان *i. q.* دم الاخوين.

فوه يجرى ثعابيب Aqua pura extensa ex eius ore effluit. *Conf.* سَعَابِيب.

أَثْعُوبٌ Fluens, fluidus.

أُثْعُبَانٌ Fluens, fluidus; Facies magna, alba, pulchra.

أُثْعُبِيٌّ Facies magna, alba, pulchra.

أُثْعُبَانِيٌّ *Id.*

مَثْعَبٌ *Pl.* مَثَاعِبُ Via qua transit aqua tendens in cisternam vel piscinam; *etiam in genere Pers.* ناودان Canalis.

ثَعْثَعٌ *Coll.* Margarita, *et ipsa* concha; Lana rubra.

ثَعْثَعَةٌ Sermo blaesi; Vox inarticulata vomentis, quum aliquis indesinenter vomit.

ثَعَجٌ Hominum iter facientium caterva.

اِنْعَنْجَجَ Haud interruptim defluxit *pluvia* et copiosa fuit.

ثَعْجَرَ Fudit, effudit *c. a.* III اِثْعَنْجَرَ Fluxit, effusus fuit, *etiam sermone.*

مُثَيْعِجٌ *et* مُثَيْعِيجٌ *Demin. a* مُثْعَنْجِر (*Hoc ex sententia Djeuharii et Alzaghani; sed Firuzabadius utrumque errorem esse declarat; verum esse dicit* ثُعَيْجِر, *ut* مُحْرَنْجِم *a* حُرَيْجِم.

مُثْعَنْجَرٌ Medium maris. *Ita in Ibn-Abbasi verbis, quibus Alium memorat* عليٌّ الى علمه كالقرارة فى المثعنجر.

مُثْعَنْجِرٌ Fluens (*sanguis vel lacrymae*); *F.* ة Abundans sordibus glutinosis *cilium.*

ثَعْدٌ *Coll.* Dactyli maturi et molles, *qui alias* رُطَب *dicuntur*; *vel* dactyli immaturi (بسر), qui molles facti sunt; *etiam ut Adiectivum* Mollis (*terra*); Recens et molle (*olus*); *et in hoc coniungitur cum* معد, *quod apud alios et separatim ponitur*: لا ثعد له ولا معد Nec paucum illi nec multum est.

مُثْعِيدٌ Iuvenis mollis, delicatus.

ثَعْرٌ *et* ثُعْرٌ Succus venenatus, qui exstillat e radice arboris سُمْر appellatae.

ثَعَرٌ *Id.*; *et* Multitudo verrucae.

ثُعْرَانٌ Glandulae duae loculum penis equini extrinsecus obsepientes: et duae aliae ceu repagula appositae in ubere ovino.

اِثْعَرَ Exploravit nuntios mendaciis adhibitis.

تَعَرْوَرَ Fissus fuit *nasus sc.* in extremitate.

ثُعْرُورٌ Vir brevis; *etiam i. q.* طُرْثُوث *i. e.* Planta ammoniacum ferens; ipsa eius extremitas; *ita etiam* Radix scillae *seu ipsa* scilla; Fructus herbae ثُوثُون; *etiam* Cucumis parvus; *etiam i. q.* ثؤلول Verruca.

ثُعَارِيرُ *i. q.* ثآليل Planta asparago similis; Fissura apparens in naso.

ثُعْرُوَانٌ *i. q.* ثُعْرَانٌ.

ثَعِطَ *F. a. n. a.* ثَعْط 1) Alterata et corrupta fuit odore (*caro vel aqua*); 2) Foetuit computruitque (*corium*); 3) *Prae putredine* facile dissolutum fuit in partes; 4) Intumuit fissumque fuit (*labium*). II *n. a.* تَثْعِيط Contudit in partes, comminuit.

ثَعِطٌ Caro alterata odore ac corrupta.

ثُعْطَةٌ Ovum putridum.

ثَعِيطٌ Arena subtilis ac fluens, quam ventus de loco in locum transportat.

ثَعِلَ *n. a.* ثَعَل Pone alium superfluus exstitit vel intravit sub alium quamvis diverso loco natus sit (*dens*). IV Multi fuerunt, seu numero excreverunt (*hospites*); Multa et compressa fuit *aquantium turba*; Magnum fuit *prae-*

mium, Magna fuit *res*, ut nemo, quo se convertat, sciat; Adversatus fuit *c.* على *p.*

نَعَل *Pl.* نُعُول Res adnata, verrucosa, aut papillaris, in ubere vel iuxta papillam camelae, vaccae aut ovis.

نَعْل Dens superfluus pone alium; *vel* quod dens sub alium intrat, quamvis diverso loco quo alter natus sit; Res adnata verrucosa aut papillaris in ubere vel iuxta papillam camelae, vaccae vel ovis.

نَعَل *i. q.* نَعْل.

نَعَل Familia quaedam Arabum Thajjitarum, *ita dicta a* نعل بن عمرو, *arte iaculandi celeberrima.*

نُعَال Animalculum, quod apparet in utre, quando eius odor corruptus est; Vilis vir; Vulpes *(Meid.)*.

نَعْلَة *i. q.* نَعْل.

نَعُول Densus et multa secum ducens impedimenta *exercitus*; *item* In ubere seu papilla simile quid papillae adnatum habens *camela etc.*

نُعَالَة Vulpis femella; Pabulum gramenve siccum; *aut i. q.* عِنَبُ الثَّعْلَب Solanum. يا نُعَالَة O vulpes! *(convicii formula).*

نُعْلُول Dens superfluus pone alium; Iratus; Ovis, quae e tribus et quatuor locis mulgeri potest *(id esse videtur* tres vel quatuor papillas habens). *Kam.*

نَعَالِي *i. q.* نَعَالِب.

أَنْعَل *Fem.* نَعْلَاء Qui superfluum habet dentem, *vel* sub alios intrantes, quamvis diversis locis erumpant; Cuius dentes accumulati sunt *gingiva.* *Metaphorice* Densa invicemque premens aquantium turba; *item* Dominus corpulentus meritis et bonis abundans.

مُنْعِل Densa aquatorum turba molesta *(aquatio).*

مَنْعَلَة Vulpibus abundans (*terra*): *a* ثعلب, *uti* معقر *ab* عقرب. *Vid. etiam* نعالة.

ثَعْلَب *Masc. Pl.* ثَعَالِبُ, ثَعَالٍ Vulpes. *Ex Alcesaei sententia* vulpes femella *appellatur* ثعلبة, vulpes mascula *vero* ثُعْلُبَان *et ad hanc confirmandam sententiam adducit versum Ghawu ben-Abd-Alossa* اربّ يبول الثعلبان برأسه لقد ذل من بالت عليه الثعالب Num dominus est is, in cuius caput mingit vulpes, profecto vilis habendus est in quem mingunt vulpes; *sed Firuzabadius aliam lectionem praeferendam sc.* الثعلبان *in Duali esse contendit, ut hoc versu nil efficiatur. Ipse Firuzabadius dubitat, num* ثعلب vulpem fem., *an* vulpem mas. *significet.* داء الثعلب Morbus vulpinus, *sc.* alopecia. عنب الثعلب Medicamenti genus. عنب الثعلب Uvae vulpinae *i. e.* solanum. *Item* ثعلب Extremitas hastae, quae inseritur foramini ferreae cuspidis (*conf.* العامل *et* الذراع), *etiam* Locus per quem effluit aqua pluvialis ex area dactylorum, *sc.* ubi illi exsiccantur; locus per quem exit aqua in piscinam *vel* cisternam; Radix seu origo palmae novellae, *sive* a radice matris avulsa fuerit, sive e trunco prognata.

ذو ثعالب *i. q.* مُثْعَلَب.

ثَعْلَبَة Vulpes fem. (*conf.* ثعلب); *i. q.* عُصْعُص Os sacrum *sc.* illud cui insidetur, *et ipsa* nates, *item* Nomen virorum ac tribuum.

ذو ثُعْلُبَان Species quaedam medicamentorum.

ثَعْلَبِيَّة Cursus equinus similis canino.

مُثْعَلِب Vulpibus abundans *terrae tractus.*

ثَعَم *i. q.* Removit, detraxit. V Placuit *c. a. p.* (*Ibn Said effert per* ن.)

ثَعِمَة Adultera, impudica.

ثَعْثَاع *pro* ثعثع Lapidans.

ثَعُو Species dactylorum, *vel* maiores dactyli, *vel* e dactylis immaturis molliores. *In quadam dialecto videtur pro* ثعو *poni.*

ثَغِيَة Fames; Quod tribus omni cibo caret.

ثَغَب *n. a.* ثَغْب Confodit; mactavit. V Manavit cruore *iugulum.*

ثَغْب *Pl.* ثِغَاب, أَثْغَاب Aquae plurima pars remanens in fundo vallis *Kam.*; Stagnum (*poet.*), lacus in umbroso montis loco, cuius aqua a radiis solis calefacta non est. *Djauh.*

ثَغَب *Pl.* ثُغْبَان *et* ثِغْبَان *Id. Djauh. (In Kamuso vero huic voci posterior tantum praecedentis vocis significatio tribuitur, ut inter utramque vocem Firuzabadius distinxisse videatur.)* Liquefactio glaciei.

ثَغْبَة *Pl.* ثُغَب Rana. *(Golius ex Mar.; sed falsum esse scribendi et explicandi modum puto; explicatur enim*

voce وزغة quae sec. Castelli lex. Persic. tam lacertam, quam ranam significat. Est autem ثعبة lacertae species, et ita vocem scribendam et explicandam esse censeo.)

ثَغْثَغَ Titubavit in sermone; confuse locutus est c. فى.

ثَغْثَغٌ Balbus, lingua haesitans, batti instar; confuse loquens.

ثَغْثَاغٌ Titubantia et implicatio sermonis.

ثَغْثَغَةٌ Morsus infantis qui fit antequam eruperint dentes; Sermo confusus, nullo cohaerens nexu; Scrutatio, indagatio. Quod aliquis in ore dentes movet, quum loquens perturbatur.

ثَغَرَ F. a. 1) Fregit; et contr. 2) Opplevit rimam c. a.; 3) Intercepit obsepsitque transitum montis contra hostes c. على p.; 4) Confregit (illi) anteriores dentes c. ه. p.; Pass. Primorum dentium defluvium passus fuit (infans); Contusum fuit os eius. IV Eiecit primores dentes suos (Huius Passivum in usu non esse videtur; sed tantummodo primae formae); et contra Dentivit ea parte (infans); Pass. Os eius contusum fuit. VIII اتّغر, اثّغر et اثتغر Anteriore oris parte dentivit (puer); prodierunt ibidem (dentes).

ثَغْرٌ Separatus, divisus; Pl. ثُغُورٌ Os vel Dentes vel eorum anterior pars, vel quamdiu in suo loco unde enati sunt permanent; Omne interstitium et omnis locus patens in confinibus hostium, vel Confines terrae hostilis; Locus haud munitus, ob quem hostis timetur. امسوا ثغورا Dispersi sunt. nom. unit. c. ة Herba, quae ad ptimas pertinet.

ثَغْرٌ Coll. Herba, quae ad praestantiores pertinet.

ثُغْرَةٌ Pl. ثُغَرٌ Fovea iuguli, seu in superiore extremitate sterni, ad clavicularum commissuram; etiam in camelo et equo Locus supra pectus isti utcunque respondens, quo iugulari solent; item Tractus terrae; Via aequalis ac plana; Locus inter montes angustior, hosti conterminus expositusque; Rima, hiatus.

ثُغْرُورٌ Locus hosti confinis. Pl. ثَغَارِيرُ Acrochordon vel tuberculum papillae simile, qualia super equi praeputium nascuntur (quod rectius ثعرور videtur).

ثَغَارِيرُ Coll. Pers. دُسْتَنْبُويَة ab odore Melonis genus parvum; colocynthidis instar, rubro flavoque eleganter striatum. In Syria et Aegypto frequens: quod grati conspectus odorisque ergo asservari solet et manibus gestari. (Golius ex Zein. adnotavit; sed rectius scribi ثعارير videtur.)

مَثْغَرٌ Pl. مَثَاغِرُ Confinis hosti locus.

مُثْغُورٌ Defluvio dentium laborans infans; Contusus in ore.

ثَغْرَبٌ Dentes flavescentes.

ثَغْمٌ Venaticus, ad venatum eductus (canis).

ثَاغِمٌ Albus seu albicans (color).

ثَغَامٌ Coll. Pl. أَثْغِمَةٌ Herbae montanae albicantis quando arida est genus, simile anetho, sc. foliorum forma absinthii seriphii species, ut putat Golius. Explicatur Persico درمنه Sementina, quae apud Europaeos nomen cynae et Zedoariae accepit (Meninski).

ثَغَامَةٌ videtur nom. unit. praeced. Planta, cui flores fructusque albi sunt; quam ob causam senectuti confertur, et albae capitis comae.

أَثْغَمَ Protulit (vallis) herbam quae ثَغَامٌ dicitur; Herbae eiusdem instar albuit caput; Trans. Implevit vas c. a Ira accendit vel gaudio affecit c. a.

مُثَاغِمَةٌ nempe مُثَاغِمَةُ ٱلْأَمْرَأَةِ i. q. مُلَاثِمَتُهَا Quod os telo aut panniculo religato tegit mulier.

ثَغَا F. o. n. a. ثُغَاءٌ Balavit aut similem edidit vocem: de ove, capra vel dorcade. IV Fecit balare c. a.; item Dedit aut donavit aliquid. اتيته فما اثغى Veni ad eum, et nil dedit.

ثَاغٍ. مَا فِى ٱلدَّارِ ثَاغٍ وَلَا رَاغٍ proverbialiter Non est in domo quisquam; quasi nec balans nec mugiens.

ثُغَاءٌ Balatus, seu vox (ovis, caprae, dorcadis) parturientis; item Fissura in labio bovis, ovis, alteriusve animalis, quod scissam habet ungulam.

ثَغِيَّةٌ Apud Golium vitiose scriptum pro ثعبة quod vide.

ثَاغِيَةٌ Ovis. مَا لَهُ ثَاغِيَةٌ وَلَا رَاغِيَةٌ Prov. Non est illi quicquam, nec ovis nec camelus.

ثَفَأَ F. a. Fregit, moderavit bullitionem ollae c. a. ollae

ثُفَّاءٌ Coll. n. unit. c. ة Semen Sinapi; vel Nasturtium

ثَفْتَجَ Stultus et fatuus fuit.

تَفَاجَةٌ *coniunctum cum* مفاجة *i. q.* أَحْمَقُ مَايِقٌ Valde fatuus.

تَفَّدَ *n. a.* تَثْفِيدٌ Subtus obduxit panno (*loricam*) *c. a.*

تَفَافِيدُ Nubes albicantes, quarum alias supereminent aliae; *item* Panni subducticii; *aut* Vestium pannorumve species quaedam; Res occultae sub alia re positae (*vel hoc potius est* فثافيد).

مُثَافِيدُ Subditîcii panni.

تُفْرٌ Vulva ferae cuiusque *vel* vulvae meatus, per quem veretrum immittitur (*uti* حياء *de camela in usu est*); Lorum in posteriore parte ephippii (*sed usitatius est* ثفر).

ثُفْرٌ Vulva ferae *vel* vulvae meatus, per quem immittitur veretrum.

ثَفَرٌ *Pl.* أَثْفَارٌ Postilena iumenti; lorum in posteriore parte ephippii.

ثَفَّرَ *n. a.* تَثْفِيرٌ Propulit, stimulove adegit, a tergo insistens *c. a.* IV Propulit a tergo insistens; Postilenam, crassum lorum sub cauda, aptavit (*iumento*) (*conf.* ثفر), *vel* ea revinxit (*illud*), ephippii firmandi ergo *c. a.*; *et* أَثْفَرْتُهُ بَيْعَةَ سُوءٍ *i. e.* أَلْزَقْتُهَا بِاسْتِهِ ; Se parituram ostendit *capra* (بَيَّنَتِ الولاد). X Transmissam postica sui parte per crura (*tunicam*) ad ventrem attraxit; *et ita* Obliquatam per femora (*caudam*) ventri applicuit (*canis*) *c. a.*

مِثْفَرٌ Vir improbus, cinaedus.

مِثْفَارٌ Ephippium in posticam partem succutiens (*iumentum*); Vir improbus, cinaedus.

ثُفْرُوقٌ *Pl.* ثَفَارِيقُ Pediculus seu petiolus (*dactyli*); *vel* Res e qua petiolus pendet; مَا لَهُ ثُفْرُوقٌ Non est ei aliquid.

تَثَفْرَقَ Non coagulavit *lac*.

مُثَفْرِقٌ Non coagulans *lac*.

تَافْسِيَا *et* تَافِسِيَا *i. q.* يَنْتُونُ Thapsia.

ثَفَلَ 1) Subsedit (*faex aliudve crassamentum*); 2) Imposuit strato (*corio*) *molam versatilem c. a.*, *ne dum eâ moleretur, in terram caderet farina* (*vid.* ثفل); 3) Sparsit, dispersit, et quidem simul una vice *c. a.* II *n. a.* تثفيل, ثفل عن اللبن بالطعام Cibum (*frumentaceum*) edit cum lacte. III Comedit crassamentum, seu cibum crassiorem solidumve, frumentum aut legumina, lacte destitutus: *quod Arabi campestri grave est*; *etiam i. q.* ثافن Consedit cum alio et versatus fuit *c. a. p.* IV Crassamentum fecit *vel* reliquit (*vinum*). V Avertit a praeclaris factis *prava indoles c.* ب *p.*

ثُفْلٌ Turbidum vel crassamentum quod in omni liquore in fundo est; Frumentum et legumina, cibus solidior; *etiam* Id quod supponitur trusatili molae, ne dispergatur farina; Panis in frusta fractus.

ثِفْلٌ Quod supponitur trusatili molae, ne dispergatur farina; Inferior molae lapis.

ثَفِلٌ Tardus, tardigradus (*camelus etc.*).

ثَفِلٌ Qui comedit ثفلا.

ثَافِلٌ Crassamentum quod in omni liquore in fundo residet; Fimus, stercus, alvi faeces (رجيع).

ثِفَالٌ Tardus, tardigradus (*camelus etc.*).

ثِفَالٌ Lapis inferior molae; Id, quo lapis molaris a terra et pulvere defenditur, Pannus, qui sub mola est, ut in eum farina decidat; Gutturnium.

ثُفْلٌ Lapis inferior molae.

ثِفَالَةٌ Pannus, vel corium, quod sub mola est, ut in id farina decidat.

ثَفِنَ *F. i.* 1) Trusit *c. a.*; *peculiariter* percussit feriitve (*camelus*) genu vel pectoris callosa parte *c. a. p.* (*vid.* ثفنة); 2) Propulit et secutus fuit; *vel* pone venit aditive *c. a. p.* b) ثَفِنَ *n. a.* ثَفَنٌ Callum contraxit eove induruit *manus*. III Consedit (*cum aliquo*) et versatus fuit *c. a. p.*; Haesit, inhaesit *c. a. p. cameli decumbentis instar* (*vid.* ثفنة *seq.*); Opem tulit iuvitque *c. a. p. et* على *r.* IV Callosam reddidit (*manum labor*) *c. a.*

ثَفَنٌ Morbus in membro calloso (ثفنة) quod decumbens terrae imponit camelus.

ثَفِنٌ Latera (*perae*) consuta.

ثَفِنَةٌ *Pl.* ثَفِنَاتٌ Membrum crassius et callosum cameli, quod decumbens terrae imponit. *Sunt tamen in equo, camelo, homine diversae partes: qualia sunt quinque*

tum anteriorum, tum posteriorum pedum genua, et superior pectoris pars. (Sed in scholiis ad Diwanum Hudsailitarum observatur, hanc vocem de quatuor tantum in usu esse, quintum appellari كركرة.) *Placet autem ex Camuso verba addere, quibus variae partes in variis animalibus describuntur:* من البعير الركبة وما مس الارض من كركرته وسعدانته واصول الخاذه ومناك الركبة وماجتمع الساق والفخذ ومن الخيل موصل الفخذين فى الساقين من باطنهما. *De camela dicitur:* ضربت بثفنات رجلها *i. e.* percussit genibus. *Moall. Amr. b. Kelth. v.* 58. *Hinc* ذو الثفنات *dictus* Alius fil. Huseini fil. Alii fil. Abutalibi, *et alii, quod in oratione assidui partes corporis, supra dictis respondentes, frequentissime inclinarent pro religionis suae ritu, et multum se prosternendo tritas et* -*atas haberent.* Numerus; Hominum turba; Repositorii dactylorum vel cophini duo margines inferiores; Pectore genibusve feriens dum mulgetur *camela.*

مثفن Familiaris, adsiduus socius.

مثفان Parte ثفنة appellata latus ventremve atterens *(camelus).*

مثافن Familiaris, adsiduus socius.

ثفنق Stulte et insulse locutus fuit. *(Golius hanc vocem ex Djeuharii opere adnotavit; sed in Kamuso tantum reperitur* (ثفتق.)

ثفا *F. i. o.* 1) Sectatus fuit *c. a.*; 2) *contr.* Repulit abegitque *c. a.*; 3) *(ab* إثفية) Chytropode fulsit *ollam c. a.* II Tripodem aptavit *ollae c. a. Hamas. p.* 462. IV *(ab* اثفية) Tripodem aptavit *ollae*, eoque instruxit *illam c. a.*; *per Metaphoram* Tres duxit uxores. V Prohibuit retinuitve *(eum)* ab egregiis factis *deterior origo c. a. p.* (*conf.* تثفل).

ثفوة *Pl. san.* Paropsidion, acetabulum.

أثفية Agmen, multitudo *hominum.*

إثفية *Pl.* أثافي *et* أثاف Chytropus, tripedaneum ollae lebetisve sustentaculum, *et* Lapides, quibus olla imponitur. ثالثة الاثافي Mons seu pars montis vel petrae, qua pro tertio lapide utuntur, *quod chytropodibus destituti Arabes Scenitae eiusmodi loco fulcire soleant lebetem, et metaph.* Malum, incommodum, infortunium, *ut in his* رماه الله بثالثة الاثافي Calamitate Deus eum afflixit. (*Vid. etiam in* اثف.)

مثف *Fem.* مثفية Cui tres coniuges obierunt *per metaphoram a prox. praec., vid. et prox. seq.*

مثفى Cui tres pluresve obierunt coniuges *vir.*

مثفاة Signum tripodis formam habens, quod cervicibus iumentorum inuri solet; Mulier cui tres iam mortui sunt mariti, et ea, cui saepissime perierunt mariti.

مؤثفاة *(a voce* اثفية *derivat.)* Tripode instructa *olla.*

ثق Confide *a* وثق *Imperativus.*

ثقة Fiducia *a* وثق.

ثقب *F. o.* 1) *n. a.* ثقب Perforavit *c. a.*; *et inde* Penetravit *sagacitas, prudentia*; 2) *n. a.* ثقوب Accensus fuit arsitque *(ignis)*, *et* luxit fulsitque *(stella vel ignis)*; 3) Exspiravit acriter seque diffudit *(odor)*; 4) Lacte abundavit *(camela)*. b) ثقب *n. a.* ثقابة Valde rubuit. II Diligenter frequenterve perforavit *c. a.*; *n. a.* تثقيب Accendit *(ignem) c. a.*; *item* Affecit *(eum)*, apparuit micuitque *in eo canities c. a. p. vel c.* في *p.*; *Dicitur* ثقب عود العرفج Quando caulis cardui عرفج appellati pluvia affectus mollis est. Quando nigrescit *dicitur* قمل, *tum* si paululum augetur, *dicitur* ادبى *(in hoc statu cibo idoneus est)*, quando vero eius folia perfecta sunt, *dicitur* أخوص. IV Accendit *ignem c. a.*; Lucidum fulgidumque effecit. V Perforatus fuit, *et hinc* Corruptum et a vermiculis exesum fuit *(corium)*; *item* Accensus fuit *(ignis)*; *et Trans.* Perforavit *c. a. p.*; Accendit *c. a.* VII Perforatus fuit.

ثقب *Pl.* ثقوب, أثقب, أثقاب Fissura penetrans, Foramen, Canalis.

ثاقب Ardens; *et* sublimis fulgensque stella; *vel est* Nomen Saturni planetae; Lactis abundans *(camela).* معرفة ثاقبة Scientia penetrans. ثاقب البصيرة Visu penetrans.

ثقاب Fomes quo accenditur ignis, *scil.* fragmenta lignorum sive lignula stipulaeve; Lignum vel stercus aridum, quod igni imponunt ad eum conservandum, quando abeunt

ثقبة *Pl.* ثقب *et* ثقب Foramen, Canalis.

ثقوب Fomes quo accenditur ignis, *scil.* fragmenta lignorum seu lignula stipulaeve.

ثقيب Lactis abundans; Rubicundus, valde rubens.

أثقب Magis penetrans. أثقب ذهنا Acutior ingenio.

أنقوب Qui alte se immittit negotiis atque ea penetrat.

منقب Via magna et spatiosa.

منقب Instrumentum quo quid perforatur, terebra, terebella; *item* Perspicax et sagax, vel consilii auctoritate pollens penetransque.

منقب *Fem.* ة Perforata *margarita*.

منقوب *Id.*

تنقشق Stultis verbis locutus est.

تنقم Vacillatio, trepidatio: ultro citroque moveri; terror, timor.

ثقف *F. o. n. a.* ثقف 1) Rectam reddidit distortam (*hastam*) *c. a.* (*Golius ex Mar. adnotavit; sed potius haec significatio secundae formae tribuenda est*); 2) Certavit et vicit ingenio, solertia *c. a. p.* b) ثقف *F. a. n. a.* ثقف Invenit, offendit *c. a.*, *vel* prehendit; Celeriter cepit, *vel* assecutus fuit; *vel* potitus fuit *c. a. p.*; *n. a.* ثقف, ثقف Intellexit, intelligens fuit. c) ثقف *n. a.* ثقافة Ingenii acumine polluit; intelligens fuit; solers, industrius et alacer fuit. II *n. a.* تثقيف Aequalem et rectam reddidit (*hastam*) *c. a.* Intelligentem reddidit, *vel* litteris elegantioribus instruxit *c. a. p.* III *n. a.* ثقاف *et* مثاقفة Certavit cum aliquo de ingenii acumine eumque vicit. IV أثقفته A Deo mihi decretus fuit hic, inveni eum, eum assecutus sum, vici eum. VI Certarunt invicem.

ثقف Ingenio acutus; industrius: sagax, perspicax, solers: alacer. ثقف لقف In pugna providus *vel sec. alios* Celeriter perfodiens.

ثقف *et* ثقف *Id.*

ثقاف Ingenii acumine pollens (*mulier*).

ثقاف Disceptatio, litigatio, digladiatio; Instrumentum ligneum quo rectae redduntur hastae (*vid. in* قحف); Ex sortilegii genere, quod الرمل vocatur, haec figura ⁘.

ثقيف Acuta mente (*vir*), intelligens; *item* Nomen primi patris familiae cuiusdam ex tribu هوازن; *unde fit gentile nomen* ثقفى; *item* Acre (*acetum*).

ثقيف Ingenii acumine praeditus; Acidum valde et acre (*acetum*); *uti* حريف *de* acri *dicitur* cepe.

تثقيف Directio.

مثقف Hasta *poet.*

مثقفة *Id.*

ثقل *F. o. n. a.* ثقل Gravitatem et pondus exploravit: ut tollens sustinensve *rem manu sua c. a. r. et* ب; pondere aequavit *una res aliam c. a.*; gravem fecit pondere. b) ثقل Vehementi morbo afflictus fuit. c) ثقل *n. a.* ثقل *et* ثقالة 1) Ponderosus fuit; onere ac molestia gravis fuit *res c.* على *p.*, *inde* Importunus fuit *c.* على *p.*; Foetu gravis et gravida fuit (*femina*); Corpore animoque gravis fuit, *i. e.* segnis, tardus. ثقل فى نومه Graviter dormivit. Torpuit; *sic etiam* Gravis et surdaster fuit (*auditus eius*); 2) Humoris succique plenus fuit (*cardui caulis* عرفج *et* ثمام). II *n. a.* تثقيل Gravem et ponderosum reddidit *aut* esse dixit *c. a.*; Onere graviore pressit *c. a.* III Graviore et solidiore cibo, qualis ex frumento et leguminibus est, continuo usus fuit (*Mar. ex Mesadir. apud Golium*). IV Onere pressit (*sarcina*) *c. a. p.*; Grave onus *aliquem* portare iussit *c. a. p.*; Gravavit eum *somnus*, *morbus*, *culpa c. a.*; Afflixit, oppressit *c. a. p. et* ب *r.*; *item intrans.* Gravida fuit, uterumque gessit (*femina*). VI Gravis, tardusque fuit; et gravatus fuit facere *quid*, atque abstinuit *ab eo c.* عن *r.* تثاقل الى الارض Gravatus propendit in terram. Non surrexit populus ad auxilium ferendum. X Gravem invenit, fecit *rem*, Gravis fuit.

ثقل Impedimenta, sarcinae.

ثقل *Pl.* أثقال Onus, res gravis *etc.*; Pondus, Impedimenta, sarcinae. *Inde* أعطه ثقله *i. e.* وزنه; اثقال الارض Thesauri terrae, *etiam* homines in ea sepulti; *item Pl.* Peccata.

ثقل Supellex, sarcinae et impedimenta itineris; Asseclae famulique; Res omnis maioris pretii, quae custoditur. *Inde in traditione* انى تارك فيكم الثقلين Ego relinquo apud

vos Coranum et familiam meam. *Dual. cum articulo* Homines daemonesque.

ثِقَلٌ Gravitas *(opp. est* خفة*).*

ثَقَلٌ *Pl.* ثَوَاقِلُ Ponderosus, iusti ponderis *(nummus)*; Cibo gravatus in stomacho, Morbo gravatus ac prae eo torpens. أصبح ثاقلا Morbus eum gravavit.

ثَقَالٌ Gravis: *etiam* moribus, modesta et gravitatem prae se ferens *(mulier)*; quieta loco; natibus gravis; lenta et tardigrada *(camela).*

ثُقَالٌ Gravis; *etiam* moribus *(mulier)*; quieta loco; natibus gravis; lenta et tardigrada *(camela)*; ثُقَالُ النَّاسِ Ii, quorum societas aegre fertur.

ثَقْلَةٌ Gravitas, gravatio stomachi ex cibo; Languor, torpor: lassitudo. Somnolentia, quae aliquem occupat.

ثَقَلَةٌ Gravitas, gravatio stomachi ex cibo.

ثَقَلَةٌ Impedimenta et sarcinae omnes.

ثَقْلَةٌ *et* ثِقْلَةٌ *Id.*

ثَقِيلٌ *F.* ة *Pl.* ثُقُلٌ, ثِقَالٌ *et* ثُقَلَاءُ Gravis, molestus: *in gramm.* Vocabulum Teschdido enunciatum; *etiam* Gravis moribus; morosus, invisus; quietus; Segnis, tardus; Gravatus morbo, somno, aut crimine. ثُقَلَاءُ النَّاسِ Ii, quorum societas aegre fertur.

أَثْقَلُ Molestia gravis *c.* على *p.*; Difficilis congestu *(cibus).*

تَثْقِيلٌ Quod vox Teschdido effertur *(contr.* تخفيف*)* *(vox gramm.).*

مُثْقِلٌ Gravida *vel* magnum onus in ventre habens *(femina).*

مِثْقَالٌ *Pl.* مَثَاقِيلُ Pondus quo ponderatur res, sacoma; *spec.* Pondus $1\frac{3}{7}$ Dirhemi, *et i. q.* دينار Nummus aureus, *vulgo* ducatus; *et* مَثَاقِيلُ Commeatus, eiusve onera. مِثْقَالُ الشَّيْءِ *i. e.* مِيزَانُهُ مِنْ مِثْلِهِ. Odores non adhibens *femina.*

مُثَقَّلٌ *F.* ة Segnis, Signum Teschdid habens *vox.*

مُثْقَلَةٌ Onus grave.

مُثَقَّلَةٌ Marmor, quo stragulum oneratur (رخامة يثقل بها البساط).

مُسْتَثْقِلٌ Gravatus *morbo*, *somno*, *aut crimine.*

ثَكَّ Peregrinatus fuit *in terra c.* في.

ثَكْثَكَ 1) Stultus fuit *(conf.* ثقثق*)*; 2) Durum se gessit, malae indolis fuit.

ثَكْثَكَةٌ Mulier insipiens ac fatua.

ثكل *F. a. n. a.* ثَكَلٌ Orbatus vel orbus fuit *nato vel amico c. a. p.* IV Orbavit, orbatam reddidit *(matrem) c. a. vel c. d. a.; et intrans.* In orbitate eive obnoxia mansit *(mater).*

ثُكْلٌ Orbitas post amissum natum vel amicum; *item in genere* Mors, interitus.

ثَكَلٌ *Id.*

ثَكِلٌ Orbus.

ثَاكِلٌ *gen. comm.* Orbus prole vel amico.

ثَكُولٌ Nato orba seu orbata *(mater)*; In quo viatores pereunt *desertum.*

ثَكْلَانُ *Fem.* ثَكْلَى *rarius* ثَكْلَانَةٌ Orbus prole vel amico.

إِثْكَالٌ, أُثْكَالٌ, أُثْكُولٌ *pro* عِثْكَالٌ, عُثْكَالٌ Ramus palmae, in quo est dactylus immaturus (بسر).

مُثْكِلٌ Quae manet in orbitate.

مِثْكَالٌ *Pl.* مَثَاكِيلُ Femina, cui multi mortui sunt liberi.

مَثْكَلَةٌ Orbitatem inferens *(hasta) c.* ل *p.*

مُثْكِلَةٌ In orbitate manens *(mater)*; In quo deploratur narraturve orbitas *(poëma).*

ثَكَمَ 1) Legit secutusque fuit *(vestigia) c. a.*; institit inhaesitque *(negotio) c. a.*; 2) Substitit, commoratus fuit, permansitque *(in loco) c.* ب. b) ثَكِمَ *n. a.* ثَكَمٌ *Id.*

ثَكَمٌ 1) Via; medium viae; ductus *(viae)*; 2) Medium hominum ac turbae *(Gol. ex Mar.).*

ثُكْمٌ Ductus viae. *(Vid.* ثكن *seq.)*

ثُكْنٌ Planities et aequalitas *viae*; recta et regia. *(Vid.* سلم*)*

ثُكْنَةٌ *Pl.* ثُكَنٌ Ornamentum colli, ex margaritis, murenulis, similibusque rebus; quod ex colorata lana appendi

مَثْلَةٌ *quasi* مَظَلَّةٌ Umbraculum, locus ut res umbrosa, umbra sua tegens in deserto; Locus ubi aquantur cameli postquam per biduum non biberint.

ثَلَبَ *F. i. n. a.* ثَلْبٌ 1) Reprehendit, Invicíatus fuit crasso modo; 2) Vitio et detrimento affecit; 3) Repulit, abegit; 4) Invertit; 5) *i. q.* ثلم Rupit in ora vel medio *c. a.* b) ثَلَبٌ *n. a.* ثَلْبٌ Ruptus ita et fissus fuit. II *n. a.* تَثْلِيبٌ Evasit (*camelus*) ثِلْبٌ *de quo post.*

ثِلْبٌ *F. ة Pl.* ثِلَبَةٌ , أَثْلَابٌ Camelus cuius prae senio excisi fractive sunt dentes, et cui defluunt e cauda pili; Fracta *hasta*; Camelus effoetus, geniturae ineptus; Senex, vir; Opprobrio affectus *vir*.

ثِلْبٌ *i. q.* تَقَبُّضٌ Contractio, constrictio, *ut alvi*; Sordes.

ثَلِبٌ Opprobrio affectus; Contaminatus, Sordidus; *i. q.* مُثَلَّمٌ Extremitate rupta (*hasta*). (*Vid. in* ثلم.)

ثَلِيبٌ Pabulum seu gramen nigrescens et vetus, aut bimum; certa plantae species.

ثَالِبَةٌ *nempe* ثَالِبَةُ ٱلشَّوَى Pedes fissa *mulier*. (*Vid.* ثَلِبٌ.)

أَثْلَبُ *Pl.* أَثَالِبُ Terra et lapides; *etiam* utriusque exigua fragmenta. *Dicitur* بفيه الاثلب.

إِثْلِبٌ *Id.*

مَثْلَبَةٌ *Pl.* مَثَالِبُ Vituperium.

مَثْلُبَةٌ *Id.*

مُثَالِبٌ Pabulo vetere, quod ثَلِيبٌ dicitur, vescens *iumentum*.

مَثَالِيبُ Camelae, quibus prae senio exciderunt dentes.

ثَلَثَ 1) *F. o.* Tertiavit, *sc.* tertiam bonorum partem cepit *c. a. p.*; in tres partes divisit *rem*; 2) *F. i.* Tertius fuit seu accessit, *et praecedente numero XXIX* Tricesimus accessit *c. a. p.* II Triplicem et triangularem fecit; tres esse dixit; tertiavit, trientem fecit; electuarium composuit quod مثلث vocatur; tertia sui parte maturuit *dactylus immaturus*; *n. a.* تَثْلِيثٌ (*in certamine cursus*) Tertius venit (*equus*); Tertiam chordam testudinis adhibuit; Tres papillas uberis *camelo* ligavit *c.* ب. IV Fuerunt vel evaserunt numero tres.

tur cameli collo; Puteus in quo ignis struitur, calefaciendi vel coquendi ergo; Fovea amplitudine respondens imponendae rei; Intentio fidei, sive verae sive erroneae; Locus quo conveniunt milites ad signa, etiam ubi signum nullum exstat; Vexillum; Sepulcrum; Agmen columbarum.

أُثْكُونٌ *i. q.* أُثْكُولٌ Ramus palmae; scapus botri dactylorum.

ثَلَّ 1) *n. a.* ثَلٌّ Periit, interiit; dirutus fuit, concidit. ثل عرشه Destructum fuit eius solium *i. e.* prava fuit eius conditio; 2) *Trans. F. o. n. a.* ثَلٌّ *et* ثَلَالٌ Infudit *terram in puteum c. a. r. et c.* فِى *l.*; 3) Evacuavit terra *puteum c. a. put.*; effudit *nummos c. a.*; 4) Movit *congestam terram vel cumulum arenae manu c. a.*; *aut* uno latere diffregit (*cumulum*) *c. a.*; 5) *n. a.* ثَلٌّ *et* ثَلَلٌ Perdidit, exitio dedit *c. a. p.*; diruit (*suffosso pulsoque muro*) *domum c. a.* ثل الله عَرْشَهُ Occidit eum Deus, *et* eius reguo finem imposuit, *vel* eius gloriam eripuit; 6) *F. i.* Merdam eiecit (*iumentum et quicquid ungulam solidam habet*). IV Instaurare ac reparare iussit quod periit, conciditque aut dirutum fuit *c. a.*; *Os alicuius percussione* ita fregit, ut dens unus vel plures exciderent *c. a. oris et* ب; Reparavit; *et* Abundavit re ثَلَّة appellata. V Destructa et subversa fuit (*domus*). VII *i. q.* انثال Iniecta aut superfusa fuit (*terra*).

ثَلَلٌ Interitus; Dentium defluvium.

ثُلَّةٌ *Pl.* ثُلَلٌ Terra egesta e puteo; *Pl.* ثِلَلٌ *et* ثِلَالٌ Agmen, aut multitudo pecudum, *proprie* ovium, et una caprarum, si permixtae ambae (*de solis capris dicitur* حيلة); *item* Lana, vel sola, vel simul cum pilis caprinis et camelinis (*de solis pilis caprinis et camelinis non bene dicitur*); Coetus et turba hominum; Nummorum multitudo et copia; Terra ex puteo extracta.

ثَلَّةٌ *Pl.* ثَلَلٌ Exitium.

ثِلَّةٌ Coetus et turba hominum; Nummorum multitudo et copia.

ثَلِيلٌ Sonus aquae currentis vel effusae.

ثُلَّى Dignitas interiens.

أَثَلُّ Cui multa est ثَلَّةٌ.

مَثَلٌّ *Id.*

مُثَلِّلٌ Colligens congregansve opes.

ثَلَثٌ Ligatio quae tertio fit die, *de palma tantum dicitur, nec vero de aquatione camelorum quae fit tertio die*; Tertius foetus *camelae*.

ثُلُثٌ Pars tertia.

ثَلَثٌ *F.* Tres.

ذُو ثَلَثٍ *i. q.* وَضِينٌ Cingulum quo in camela firmatur الهودج i. e. sella muliebris seu pilentum.

ثُلُثٌ Una pars vel portio ex tribus.

ثَالِثٌ *F.* ة Tertius; ثَالِثُ ثَلَثَةٍ *et* ثَالِثُ ثَلَثٍ *et* ثَالِثٌ مِنْ ثَلَثَةٍ Unus de tribus, *de trinitate.* ثَالِثَةُ الأَثَافِي Prominentior pars montis, in quo duobus lapidibus appositis olla ponitur.

ثَلَاثٌ *Fem.* Tres. ذُو ثَلَاثٍ Triplex et firmus (*funis*).

ثُلَاثُ Ternus.

ثَلَاثَاءُ, ثُلَاثَاءُ *et cum Dhamma Pl.* ثُلَاثَاوَاتٌ Dies septimanae tertius, feria tertia.

ثَلَثًا Ter.

ثَلَثَةٌ *Masc.* Tres.

ثَلُوثٌ Tria vasa lacte seu mulctura implens (*camela*); *item* Quae tribus uberibus arescentibus ex quarto mulgetur; *et* Quae ex tribus mulgetur uno ubere sicco.

ثَلِيثٌ Pars tertia; triens (*quae forma ab Abu-Saido non agnoscitur*).

ثَلَثَانُ Solanum herba.

ثَلْثَانُ *Id.*

ثَلَاثَةٌ *Masc.* Tres.

ثَوَالِثُ Tertii, tertiae generationis homines; Tertia scrupula (*apud Astron.*).

ثَالُوثٌ Trinitas *c.* ال personarum in Deo.

ثَلَثُونَ Triginta.

ثُلَيْثٌ *Demin. a* ثَلَاثٌ Ternulus.

ثُلُثِيٌّ Genus scripturae, quo librorum tituli exarari solent.

ثَالِثُونَ Tricesimus.

ثُلَاثِيٌّ Trilittera *vox vel radix* (*apud Grammaticos*).

تَثْلِيثٌ Trinitas, uti S S. personarum in Deo. القايلون بالتثليث Trinitarii.

مَثْلَثُ Ternus.

مِثْلَثٌ *Pl.* مَثَالِثُ Tertia chorda testudinis; *vel sec. al.* tribus partibus constans.

مِثْلَثٌ Delator amici et calumniator apud principem (*quod tres perdit*; *semet ipsum*, *amicum et dominum*).

مُثَلَّثٌ *F.* ة Tres vel tertia pars factus; Tribus punctis instructa *littera* ث; Triangularis; triangulum (شى ذو أركان ثلثة); Defrutum seu sapa, *sc.* vinum musto ad tertias decocto factum, ita ut una modo pars tertia supersit; *item* Electuarii genus ex aromatibus confectum.

المثلثان Magnae pyramides.

مُثَلِّثٌ Delator amici et calumniator apud principem (*quod tres perdit*, *semet ipsum*, *amicum et dominum*).

مُثَلَّثَةٌ Tribus punctis instructa *littera* ث.

مُثَلِّثَةٌ Camela, quae e tribus mulgetur papillis una sicca ta; Febris, quae die tertio redit.

المَثْلُوثُ Id cuius tertia pars sumta est; Tribus partibus constans *funis*; *F.* ة Tribus pellibus confectus *uter*, *pera*.

يَثْلَثُ Nomen loci.

يَثْلِثُ Nomen loci.

ثَلْثَلَ *i. q.* ثَلَّ Ab uno latere diffregit cumulum arenae *c. a.*

ثُلْثُلٌ Destructio seu ruina; res diruta, rudera.

ثُلْثُالٌ Species plantae, quae ad genus حمض pertinet.

ثُلْثُلَانٌ *i. q.* عِنَبُ ٱلثَّعْلَبِ Solanum; Pabulum seu gramen siccum, foenum.

ثَلَجَ *F. o. n. a.* ثَلْجٌ 1) Ninxit (*coelum*) *c. a. p.*; 2) Maceravit in aqua *c. a.*, 3) *n. a.* ثُلُوجٌ, ثَلْجٌ *et* b) ثَلِجَ *n. a.* ثَلَجٌ (*quod fortasse alius dialecti proprium est*) Quietus et tranquillus fuit (*animus*); 4) ثَلِجَ Tranquillo, laeto animo fuit. IV Ninxit (*coelum*) *c. a. p.*; nivosus fuit (*dies*); Contigit nivem inciditque in eam; nivoso die fuit, tali usus eo fuit; Tranquilla fuit (*anima*);

Laetitia affecit c. a. p.; Desiit (اقلع) aqua putei. حفر حَتّى أَثْلَجَ Fodit, donec pervenit ad lutum.

ثَلْجٌ Pl. ثُلُوجٌ Nix.

ثَلِجٌ Frigens, frigidus.

ثَلّاجٌ Qui nivem vendit.

ثَلّاجِيّ Nivea candidaque *gladii lamina*.

اِثْلاجٌ i. q. إِفْلاجٌ Victoria, bona fortuna.

مَثْلَجَةٌ Cella nivaria, locus ubi nix, *in unum condensata ac stramine tecta*, servatur in aestatis usum.

مَثْلُوجٌ F. 8 Nive contactus, percussus conspersusve. مثلوج الفؤاد Confusus animo, hebes ac vecors; Cui frigidus circum praecordia sanguis.

ثَلَخَ F. a. 1) Verno tempore fimum excrevit (*bos*). b) ثَلِخَ Inquinatus fuit. II n. a. تَثْلِيخٌ Inquinavit c. a. p.

ثَلَدَ F. i. Tenuem liquidamque merdam excrevit (*elephas*).

ثَلَطَ F. i. 1) Tenuia et liquida ex alvo reddidit (*taurus, camelus, infans*); 2) Eiusmodi excremento petivit et inquinavit (*alium*) c. a. p.

ثَلْطٌ Liquida et tenuis merda (*elephantis etc.*).

مَثْلَطٌ Locus quo excernitur liquida et tenuis merda.

ثَلَعَ F. a. n. a. ثَلْعٌ Fregit contusione (*caput*) c. a.

مُثَلَّعٌ (*sed potius* مُتَلَّغٌ) Fractus (*de immaturioribus dactylis, cum mollescentes de palma lapsi fuerint aut a pluvia decussi*).

ثَلَغَ F. a. n. a. ثَلْغٌ Fregit *caput* c. a. VII Fractum fuit *caput*; Dactylos humidos et recentes habuit *palma*.

أَثْلَغِيّ Membrum virile.

مُثَلَّغٌ vid. مثلّغ.

ثَلَمَ F. i. n. a. ثَلْمٌ Fregit in margine *gladium, vel vas fictile*, vel foramine *vas aut murum* in medio c. a. b) ثَلِمَ n. a. ثَلَمٌ Fractus hoc modo fuit (*ensis, paries, vas*). II Fregit vel multum, seu multis cum orae incisuris mediaeve partis foraminibus, confregit *ista* c. a. V Fracta fuit *res* in ora. VII *Id.*

ثَلْمٌ Crena in margine *gladii, vel vasis. In prosodia significat*, a pede فعولن ‿ — — desumtam esse litteram ف ut remaneat عولن quod mutatur in فَعْلُن — —.

ثَلَمٌ Pars exesa aut diffracta *de ora fluvii alveive*.

ثُلْمَةٌ Rupti incisura in margine, vel foramen in medio, *gladii, vasis, muri.* Lana.

أَثْلَمُ Modo supra dicto ruptus. *In prosodia* pes فعولن ‿ — — mutatus in فَعْلُن — — *ita appellatur* (*conf.* ثرم).

ثَلْمَطَ Laxus, flaccus, mollis fuit

ثُلْمُطٌ Lutum tenue.

ثَلْمَطَةٌ Laxitas, flaccitas.

ثُلْمُوطٌ Lutum tenue.

ثَمَّ F. o. n. a. ثَمٌّ (*haec vox praecipue in herbis siccioribus adhibetur*) 1) Calcavit, culcavit c. a.; 2) Firmavit, stabilivit; recte concinnavit, instauravit, reparavit: *quasi rimas opplevit herba* ثمام c. a. *Hinc* ثممت اموري Prospexi rebus meis *seu* reparavi res; 3) Collegit, comportavit, *potissimum herbam* ثمام *vel gramen* c. a. 4) Verrit *domum aliumve locum* (*Gol. ex Mar.*). Bona ac mala converrit collegitque. *Djeuh.* 5) Defricuit abstersitve *manum gramine vel herba: etiam dicunt* بالارض terra: *sc. gramine in eius superficie crescente* c. a. p. *et* ب r.; 6) Evulsit ore *herbam pabulumve ovis* c. a. (*a* ثمام); 7) Comedit voravitque (*cibum*) promiscue, bonum et pravum c. a. II Calcavit, culcavit c. a.; Obligatum fregit (*os*) c. a. VII Affusus, desuper effusus fuit c. على; Liquefactum fuit et contabuit (*corpus*); Senex fuit (*vid.* ثمة).

ثَمَّ Istic *loci remotioris*.

ثُمّ *nempe* أَهْلُ ثُمِّهِ وَرُمِّهِ Idoneus qui recte faciat reparetque illud; *et* هو ثمه ورمه Illud est quod converrit collegitque, boni et mali; *item* Parum multumque.

ثُمَّ Tum, deinde, porro.

ثُمٌّ Utensilia, supellex et strata domus, *praesertim* utres et pocula. مَا لَهُ ثُمٌّ وَلَا رُمٌّ Non est illi quidquam.

ثُمَامٌ *Coll. nom. unit.* c. 8 Nomen herbae tritico (خوص) similis, sed per omnia tenuioris et non geniculatae, qua obstruuntur domorum rimae. *Forsk. Flor. Aeg. Arab.*

p. 20. تَنَاوَلَهُ على طَرَف الثُّمَام de re *adhibetur*, quae difficilis non est.

ثُمَّة Senex. *Vid. Coni. VII.*

ثُمَّة Manipulus herbae graminisve aridi.

ثَمُوم Herbas oro evellens (*ovis*).

الثُّمَيْمَة *i. e.* التامورة المشدودة الراس.

ثُمُوم *i. q.* ثُمَام.

الثُّمَامِيَّة Nomen sectae, quae a Tsemama ben-Aschras originem ducit. Contendunt, Iudaeos, Christianos et quos uno nomine Zindik Muhammedani appellant in terram mutari, neque Gehennam neque Paradisum intrare.

مَثَمّ Locus quo resectus fuit umbilicus *equi.*

مِثَمّ, مِثَمّ, مِثَمّ Qui congregat colligitque bona et prava; qui talia edit *vir.*

مُثِمّ *ita in Kamuso explicatur:* من يرعى على من لا راعى له ويفقر من لا ظهر له.

مَثَمَّة Locus quo resectus fuit umbilicus *equi.*

مِثَمَّة, مِثَمَّة, مِثَمَّة Qui congregat colligitque bona et prava; qui talia edit *vir.*

مَثْمُوم Herba ثُمَام oppletus (*hiatus*).

ثَمَأ *F. a.* 1) Pinguiorem, butyro aut alia pinguedine conditum, praebuit cibum, eove nutrivit *c. a. p.*; pinguedini iniecit impositque *terrae tubera c. a.*; 2) Perfregit *caput c. a.*; fregit in partes intrivitque (*panem*) *c. a.*; 3) Tinxit (*cypro*) *c. a. p. et* ب *r.*; 4) Egessit quod in ventre esset. VII Perfractum fuit (*caput*).

ثَمَّت *Maxime apud poetas i. q.* ثُمّ. *Conf. Hamas. p.* 226. 478.

ثَمُوت *i. q.* عِذْيَوْط Qui tempore coitus يُحدث *i. e.* cacat.

ثَمْثَم *n. a.* ثَمْثَمَة 1) Operuit caput vasis sui; 2) Firmus fuit minime flexus aut tremens *in ictu gladius*; 3) Non bene cessit opus; 4) Se continuit. *Dicitur* ثَمْثِمُوا بنا ساعة, *ut videtur*, Moram nobis paulum concedite; 5) Alligavit utrem ad columnam, ut lac indatur butyri eliciendi ergo. II Abstinuit se *ab aliqua re c.* عن. ما تَثَمْثَم Non cunctatus fuit.

ثُمْثُم Canis venaticus.

ثُمْثَام Is qui capiens rem frangit.

ثَمْج Permistio, confusio.

مُثَمِّج *Fem. c.* 8 Qui variegatas facit vestes.

ثَمَد *F. i. o.* 1) Accepit, habuit pro ثَمَد *c. a.*; Tamdiu cepit donec nil aderat; 2) Multum rogavit et percunctatus fuit *c. a.*; 3) Coegit *aliquem* ut omnes suas opes erogaret *c. a. p. Hamas. p.* 611; 4) Congressum rogitavit (*femina virum*), usque dum deficeret huic genitalis humor *c. a. p.*; 5) Pinguis evasit fuitque. IV Accepit, habuit pro ثَمَد *c. a.* VIII اِثْتَمَد *et* اِثَّمَد Adivit potus seu aquationis ergo paucam aquam, quae ثَمَد dicitur. X Accepit, habuit pro ثمد *c. a.*; Petiit *ab aliquo* beneficium *c. a. p.* XI Pinguis evasit fuitve.

ثَمْد *et* ثَمَد Aqua pauca origine carens, unde plus emanare possit; *vel* quae in utre superstes; *vel* quae hyeme apparet, aestate evanescit.

ثَامِد Leniter comedens, *more infantis vel agni: de brutis.*

ثِمَاد *i. q.* ثَمْد (*sed Meidanio* ثماد *Pluralis est*).

ثَمُود *et* ثَمُود Antiquus Arabiae populus, *ad quem propheta* صالح *missus dicitur in Corano*, Thamiditae *Ptol.*

إِثْمِد *et* أُثْمُد Lapis ex quo collyria parantur; stibium. *Describitur in cel. Hamakeri libro de expugn. Memphidis auct. Wakid. p.* 35.

مَثْمُود Aqua ob hominum confluxum absumta, praeter minimam sui partem; Vir qui rogatus dando sua perdidit; *item* Genitali aqua exhaustus a feminis.

ثَمَر 1) Fructus habuit tulitque (*arbor*); 2) Collegit *pecori* arbores *c.* ل; 3) Opulentus fuit vel evasit *c. a.* II *n. a.* تَثْمِير Auxit (*opes*) *c. a. r.*; Effecit, ut fructus faceret; Cremorem grumatim sibi adhaerescentem fructus instar, habuit *lactarius uter* (*vid.* ثميرة *seq.*); Delapsis floribus rudimenta fructuum formavit protulitve (*arbor*). IV Fructus habuit tulitque (*arbor*); Opulentus fuit vel evasit; Cremorem grumatim sibi adhaerescentem,

fructus instar, habuit *lactarius uter*; Plenus fructuum fuit: *etiam simpliciter* fructifer fuit; *et trans.* Multiplicavit, auxit. X Operam dedit, ut aliquid fructum ferret *c. a. r.*; Invenit fructus.

ثُمُرٌ *i. q.* ثُمُرٌ.

ثَمَرٌ *Coll. Pl.* ثِمَارٌ *hinc Pl. Pl.* ثُمُرٌ *et hinc aliud* أَثْمَارٌ Fructus; Opum genera; *item* Nodi in extremitate *scuticae*; Aurum, argentum.

ثَمْرٌ Multus.

ثُمُرٌ Multae, copiosae *opes*.

ثَامِرٌ Fructum ferens, Cuius fructus prodeunt arbor. (*Differre videtur a* مثمر *quod vid.*). Phaseolus; *etiam* Flos plantarum salsuginosarum, quae حماض vocantur.

ثِمَارٌ *i. q.* ثَمَرٌ Varia opum genera.

ثَمْرَةٌ Arbor; Progenies, proles, foetus; Cutis capitis; Extremitas (*linguae*); Nodus in extrema parte scuticae.

ثَمَرَةٌ *et* ثُمُرَةٌ *Pl.* ثَمَرَاتٌ *nom. unit. a* ثَمَرٌ Fructus unus; Nodus in extrema parte scuticae; Progenies, proles, foetus.

ما بِنَفْسِي لَكَ ثَمَرَةٌ Nihil in me tibi dulce.

ثَمِيرٌ Cremor in lacte adhuc innatans, aut utri adhaerens, antequam colligitur; Lac ipsum in quo cremor apparet, vel cuius cremor prodit; ابن ثمير Nox lunâ illustris (*pro* ابن سمير).

ثَمْرَاءُ Fructum habens seu ferens *arbor*; Fructifera *terra*.

ثَمِيرَةٌ Fructibus abundans (*terra*); Cremor in lacte adhuc innatans, *aut* utri adhaerens, antequam colligitur; Lac ipsum in quo cremor apparet, vel cuius cremor prodit.

مُثْمِرٌ Fructus maturus, decerpi idoneus; *item* Multiplicatae *opes*.

مُثْمَرٌ *Id.*

مَثْمُورٌ Multae et copiosae *opes*. قوم مثمورون Homines multi.

ثَمْطٌ Coenum tenue; *vel* Farinae massa nimis mollis.

ثَمْعَدٌ Formosus (*puer*).

مُثْمَعِدٌ Pulchra et laevitate formosa (*facies*).

ثَمَغَ 1) Commiscuit nigro album; 2) Tinxit saturiore colore (*vestem, sed tantummodo de colore rubro*) *c. a.*; 3) Madefecit (*caput oleo asperso*) *c. a. p. et* ب *r.* Imbuit frequenter *cypro*, *et quasi in eo* demersit *caput c. a. et* ب *r.* *Nam herbae huius, de qua Diosc. I, 124 pulverem aqua tepidiore paulum subactum, capillis mundatis lotisque inspergunt, iisque cum eo pulvere collectis caput involvunt; unde horae circiter spatio rubidum colorem capilli adsciscunt. Hoc fere in balneis, et quidem mulieres, sibi facere mos est.* 4) Confregit (*caput*) *c. a.* II *n. a.* تَثْمِيغٌ *i. q.* غلّف *caput c. a. r.* VII Contusus fuit lapsu *dactylus maturus, cum de arbore decidit* (*vid. etiam* ثلغ); Maduit (*ulcus*).

ثَمْغٌ Bona quaedam in urbe Medina legata ab Omaro in pios usus.

ثَمْغَةٌ Cacumen *montis* (*sed secund. al.* ثغة).

ثَمِيغَةٌ Cibus liquidior mixtus pinguedine carnis; Tellus humida; Vulnus in carnosa capitis parte.

مَثْمُوغٌ *i. q.* مُسْتَرْخٍ Flaccidus.

مُثْمَغِدٌ Plenus adipe *hoedus*.

ثَمَلَ *F. i. o.* 1) Tuitus fuit; iuvit; Potum et cibum dedit *alicui c. a. p.*; Suorum res egit et rexit *c. a. p.*; 2) *n. a.* ثَمْلٌ: ما ثمل شرابه بشيء Nihil cibi ante potum sumsit, bibit antequam ederet; 3) *F. i.* Edit, comedit. b) ثَمِلَ *n. a.* ثَمَلٌ Vino captus fuit, ebrius et temulentus evasit. II *n. a.* تَثْمِيلٌ Fecit ut restaret (*aliquid*) in imo vasis vel cisternae *c. a.* (*vid.* ثميلة); Mundavit, *separatis sordibus aut deteriore parte c. a.* (*de hac significatione, quam Golius ex Kamuso attulit, dubito, quum in editione Calcutt. non reperiatur*); Spumam excitavit, turbavit aquam. IV Fecit ut restaret (*aliquid*) in imo vasis vel cisternae *c. a.*; *item intrans.* Multum spumavit (*lac*) (*vid.* ثُمَالَةٌ); Purum lac habuit *camela*. V Tuitus fuit, iuvit *c. a.*; Edit; Absorpsit, exhausitve *quod in vase erat c. a.*

ثَمْلٌ Mora.

ثُمْلٌ *nempe* به ثمل In eo est quaedam prudentia et firmitas animi.

ثَمَلٌ Ebrietas, temulentia; Subsistentia, commoratio, mora; *vel* Umbra.

ثَمِلٌ Vino captus, temulentus; Amans, propensus *c.* الى.

ثَامِلٌ Ensis antiquus, multo tempore non politus; Laudatae mansionis *regio.* *(Dubito de veritate huius significationis; Golius in Kamuso suo legisse videtur* يُحمد; *sed in editione Calcutt. est* يُحمل المقام.*)*

ثِمَالٌ Adiutor, defensor: qui suorum administrat res.

ثُمَالٌ Venenum maceratum; venenum serpentis aliusve rei; Foramen.

ثُمُولٌ Mora.

ثَمِيلٌ Lac acidum, oxygala; Panis; *etiam* Locus continens retinensque aquam.

ثَمْلَةٌ Grana, *i. e.* frumentum et legumina; Ptisana; Dactyli quorum dimidia pars vel plus vel minus in theca est.

ثُمْلَةٌ *Pl.* ثُمَلٌ Grana; Ptisana; Dactyli quorum dimidium vel minus vel plus quam media pars in theca est; *etiam* Aqua pauca in fundo lacus vel utris residua; Lutum in imo putei fundo; Pars lanae, quae adhibetur ad illinendum pice liquida camelum *contra scabiem aut alopeciam*, *vel* utrem *adversus corruptionem.* بِهِ ثُمْلَةٌ In eo est quaedam prudentia et firmitas animi.

ثَمَلَةٌ *Pl.* ثَمَلٌ Lutum in fundo putei residens; Pauca aqua restans in fundo lacus vel in utre; Pars lanae, quae adhibetur ad illinendum pice liquida camelum *contra scabiem aut alopeciam*, *vel* utrem *adversus corruptionem*; *Pl.* ثُمُولٌ Pannus, qui in menstruo sanguine a feminis adhibetur.

ثُمَالَةٌ Quod residuum est in imo vasis vel cisternae; reliquiae potus et cibi (pabuli) in ventre cameli aliusve; reliquiae quaevis; *Pl.* ثُمَالٌ Spuma lactis, aquae etc.

ثَمِيلَةٌ *Pl.* ثَمِيلٌ *et* ثَمَايِلُ Reliquiae pabuli in ventriculo, *et* ipse locus, ubi pars cibi vel potus in ventre residet; *et tum* Reliquiae *cuiuslibet rei*; Grana, Ptisana, Dactyli, quorum dimidium vel minus vel plus quam dimidium in theca est; Structura fulciens vineam; Reliquiae aquae in cisterna; Avis quaedam; Structura in qua sunt lectus et utensilia; Structura lapidea ad continendam pro satis aquam.

ثَمَايِلُ Lapis, quo ferrum acuitur.

مَثْمَلٌ Refugii locus, asylum.

مُثْمِلٌ Lac spumosum seu spumans; Laudatae habitationis *regio (et de hac significatione dubito, eandem ob causam, quam ad* ثَامِلٌ *commemoravi).*

مُثْمَلٌ Venenum maceratum, dum ei aliquid admiscebatur, quo vis eius augeretur.

مُثْمِلٌ Spumosum seu spumans *lac*; Epitheton, quo sonus asini rudentis significatur.

مَثْمَلَةٌ Cisterna aut puteus ingens *(publicus, puto, factus ut inde petatur aqua).*

مِثْمَلَةٌ Lutum in fundo putei residens; Pars lanae, quae adhibetur ad illinendum pice liquida camelum *contra scabiem aut alopeciam*, *vel* utrem *adversus corruptionem*; Cophinus ex foliis palmae contextus, in quo reponitur offae lactariae siccius genus اقط dictum; *item* Pera pastoris in humeris gestari solita.

ثَمْلَطَةٌ Laxitas, flaccitas.

ثَمَنَ *F. o. n. a.* ثَمْنٌ 1) Octavam bonorum partem cepit *(ab aliquo) c. a. p.*; 2) *F. i.* Octavus fuit vel accessit *(aliis) c. a.* II Octogonum, octuplicem vel octifariam fecit *c. a.*, talis fuit. IV Octo fuerunt numero; Octavo die aquavit, vel post octo dierum sitim aquatos habuit, camelos; *item* Dedit pretium, iusta solvit mercede *c. d. a. vel* ب *a. r. et* ل *p.*

ثِمْنٌ Dies octavus quo non bibit camelus; aquatio camelorum, quae octavo fit die.

ثُمْنٌ, ثُمُنٌ *Pl.* أَثْمَانٌ Una pars ex octo.

ثَمَنٌ *Pl.* أَثْمُنٌ, أَثْمَانٌ *et* أَثْمِنَةٌ Pretium.

ثَامِنٌ *Fem. cum* ة Octavus.

ثَمَانٍ *pro* ثَمَانِي *Fem.* ثَمَانِيَةٌ *Masc.* (*et sine* ا) Octo. ثَمَانِي مايَة Octingenta. ثَمَانِي عشرة Octodecim. الثَّمَانِي Nomen plantae.

ثَمِينٌ Pretiosus: magni pretii res, *et quoque* Octava pars *pro* re parva.

ثَمَانُونَ Octoginta.

ثُمَيْنَةٌ *et* ثُمَيْنِيَةٌ *Dem. vocis* ثَمَانِيَةٌ.

أَثْمَنُ Pretiosior, carior.

تَثْمِينٌ Octonarius numerus, ὀγδοάς.

مُثَمَّنٌ *F.* ة Octuplex; octangulus; Pretiosus; *item i. q.* مَسْمُومٌ وَمَحْمُومٌ.

ثَيْمَنْش *Graec.* Θύμνος Frutex.

2
ثن Herbae siccae, foenum, *et quidem* copiosum congestumque; *aut* Quod nigricat ex lignorum genere, *non oleribus aut herbis*; Res, quae prae ariditate frangitur, vel iam fracta est.

ثَنَانٌ Plantae multae et convolutae.

ثُنَّةٌ *Pl.* ثُنَنٌ Pili promissiores in postica et infima parte pedis equi, aut alterius quadrupedis; *item* Abdomen, *vel* Pars ventris inter umbilicum et pubem.

أَثَنَّ Tritus confectusque fuit *senex*.

ثَنَا *Abbreviatum ex* حدثنا Retulit nobis.

ثَنِتَ *i. q.* ثَنِثَ *et* ثَنِيَ 1) Foetuit (*caro*); 2) Laxum flaccidumque fuit et sanguinem emisit (*labium*).

ثَنِتٌ *F.* ة Flaccidum, sanguinem emittens (*labium, gingiva*).

ثِنْتَايَةٌ Obscoenus, obscoenitati deditus, indole pravus *vir*.

تَثَنْتَلَ Immundus, spurcus evasit postquam sese mundaverat.

ثُنْتُلٌ Ovum corruptum.

ثِنْتِلٌ Brevis; *item* Spurcus, pollutus; Impotens.

ثُنْتُلَةٌ Ovum corruptum.

ثَنْجَارَةٌ Scrobs facta ab aqua canalis.

مُثَنَّدٌ Qui magnas habet papillas.

ثُنْدُوَةٌ *et sine Hamza, si primae litterae vocalis Fatha est* ثَنْدُوَةٌ *Pl.* ثَنَادِي Mamma virilis; *vel* Mammarum aut quae circa eas caro, *aut ipsa* basis earum; *etiam* Papilla.

ثَنْطٌ Fissura, rima.

ثَنَطَ Fidit; distinxit. *In traditione Caabi ben-Malic lectio haud certa est, nam pro* ثنط *legitur* ثبط.

ثُنْطُبٌ *i. q.* مَاجُوبُ القَفَّاصِ.

ثَنَى *F. a. et i. n. a.* ثَنْيٌ 1) Flexit, inflexit, duplicavit; complicavit; 2) Iteravit, repetivit *c. a.*; 3) Secundus fuit; 4) Avertit, dimovit *c. a. p. et* عن *r.* II *n. a.* تَثْنِيَةٌ Effecit duos vel geminavit *c. a.*, *ita et* fecit dualis numeri nomen *c. a.*; duobus insignivit punctis (*litteram ut* ت *vel* ي) *c. a.*; Secundam testudinis chordam adhibuit. مَنْ لا يُثَنِّي ولا يُثَلِّثُ *i. e.* Grandaevus est qui neque una via, neque secunda neque tertia via surgere potest; لَيْسَ للواحد تثنية Unicus est in suo genere; Laudavit oratione *aliquem c.* على *p.*; Acceptum illi tulit seu imputavit *bonum vel malum c. a. r. et* على *p.*, *et simpliciter* Laude et gratiarum actione celebravit *c.* على *p.*, *etiam contr.* Vituperavit. IV Laudavit *aliquem c.* على *p. Abulf. Ann. T. II. p.* 122; Eiecit amisitve defluvio primores dentes (*vid.* ثَنِيَّةٌ *post.*); Evasit camelus ثَنِيٌّ sexennis; Secundus factus fuit vel accessit *alteri c. a.* أَثْنِهِ Esto secundus illi. V Factus est camelus ثَنِيٌّ (*sexennis*); Inflexus vel complicatus, et duplicatus fuit; Inflexo inclinatove corpore incessit; Ab uno latere in laterum se inclinavit, Cum fastu et superbe incessit. VII Inflexus fuit; Cum superbia et fastu incessit; Complicatus et duplicatus fuit; Aversus fuit, recessit *c.* عن; Se flecti sivit. انثنت يمينى بادراكا ما كنت طالبا Assequi non possum id, quod quaero. VIII اِثَّنَى Factus est ثَنِيٌّ *i. e. camelus sexennis*; Inflexus, vel complicatus, et duplicatus fuit. X Excepit a communi ordine vel modo, exemit *c. a. vel* على *p.*; Laudavit *c.* على *p.* XII اِثْنَوْنَى Inflexus fuit.

ثَانٍ (*pro* ثَانِيٌ) *Fem.* ثَانِيَةٌ *Ag.* Secundus *etc.*; *et* Duplex: ثاني الاثنين Unus duorum, alteruter. *At* ثاني واحد *et* ثانٍ واحدا *proque eo* ثَنِيّ *est* Secundus, accedens ad unum, et faciens duos. ثاني عطف Obvertens seu inflectens latus *i. e.* superbus. ثانيًا Iterum.

ثِنْيٌ *Pl.* أَثْنَاءٌ Secundus post dominum; Duplicatum, *et* Id, quo aliquid duplicatur; Duplicatio, *seu potius* plicatura, flexura; *ut serpentis, funis; et* Flexus anfractusve *fluvii vel alvei; Pl.* أَثْنَاءٌ Virtutes, facultates rei; Quae secunda vice peperit *camela*, *etiam* mulier talis; *nec non ipse* foetus secundus *illius. De tertio partu aut ulteriore non sic usurpantur petita a numeris*

non na. *Pl.* ثُنْيَةٌ A principe secundus dignitate; *tum* Ex ers prudentiae et consilii; Pravum *consilium*; *item* Noctis certum tempus vel hora.

ثِنًى *Pl.* ثِنْيَةٌ Iterata, bis sumta aut facta, res vel actio. لا ثِنًى فى الصدقة Non bis, aut geminae, uno anno decimae exigendae, *vel* non accipiuntur duo cameli loco unius; *item Pl.* أَثْنَاءٌ *et* أَثَانِينُ Feria secunda septimanae; *et* Quae bis peperit camela; *Pl.* ثِنْيَةٌ Secundarius *sc.* dignitate aut virtute, a primo secundus.

ثُنًى Secundarius, secundus a principe, primo domino seu magistro.

ثَنَاءٌ *Pl.* أَثْنِيَةٌ Bona oratio; encomium (*haec vox ut nonnulli volunt tantummodo ad laudandum adhibetur, conf.* Hamas. *p.* 825); *item* Vituperium *Kam. Vid. Conj. II et IV.*

ثِنَاءٌ *Fem.* ثِنَايَةٌ, *Dual.* ثِنَايَانِ *et* ثِنَاءَانِ Cantus; Funis ex lana, pilis similibusve rebus contortus, Pedica, vinculum quo ligatur pes *cameli, alteriusve iumenti: sive anterior, sive posterior, estque ex fune, laquei instar: a flexura ita dictum.* عقلت البعير بثنايين Pedes anteriores cameli fune, vel extremitatibus funis constrinxi.

ثُنَاءُ Bini. جاءوا ثناء Bini venerunt. ثُنَاءَ ثُنَاءَ Per binos, bini binique.

ثَنْوَى Caput et pedes mactati cameli, *et* Omne quod excepisti.

ثُنْيَا *Id.*

ثُنْيَى Camelus robustus et electus (*Gol. ex Mar.*); Caput mactati cameli, et pedes; *et* Omne quod excepisti.

ثُنْيَةٌ Vilissimus suorum, maxime despectus.

ثَنِيٌّ *Fem.* ثَنِيَّةٌ *Pl.* ثِنَاءٌ, ثُنْيَانٌ *et* أَثْنَاءٌ Qui eiecit primores dentes; Sexennis, annum sextum ingressus, *camelus; ita* Quadriennis *mas ungula solida praeditus: uti equus et* triennis *equus.* (*Scholion ad Abul-Ohlae Divanum, ubi secundum aetatem equorum nomina recensentur.*) Triennis, *de animali ungulae bifidae, bos, aries*; Sexennis aut a pleno incremento ad extremum vitae (*dorcas*); Quae bis peperit *camela*, *et item* Foetus secundus, quem in utero habet.

ثَنِيَّةٌ *pro* ثَانِيَةٌ Secunda. *In Accus.* Iterum, secunda vice.

ثَنِيَّةٌ *Pl.* ثَنِيَّاتٌ *et* ثَنَايَا Descriptio, qua quis laudatur vel vituperatur (*vel potius in laude tantum adhibetur*); Dens anterior, primorum unus, quales duo superne, duo inferne existunt; Camela ingrediens sextum annum (*conf.* ثَنِيٌّ); Acclivitas montis aut clivus: per eum, vel ad eum via; *et* terra alta; *inprimis Pl.* ثَنَايَا Negotium opusve arduum; *unde* طَلَّاعُ الثنايا Qui ad *res* magnas adspirat et sese effert; Exceptio, res exemta; mactati cameli exceptae partes ut caput pedesque; Quae in licitando a caeteris excipitur *palma. De* martyribus, seu iis qui in bello pro religione occumbunt, *exponitur* من استثنام الله عن الصعقة; *etiam* Ductor aliorum et antesignanus.

ثَنَوِى Mactati cameli exceptae partes.

ثُنْيِى Caput, cor, pedes et pellis mactatae cameli; *sec. alios* Ubera et pars pectoris qua terrae incumbit; Res excepta.

ثُنْيَانٌ *Pl.* ثِنْيَةٌ Secundarius *sc.* capiti familiae ac principi proximus; *et generatim* Dignitate, praestantia, auctoritate secundus; *item* Consilio atque intellectu carens.

ثِنْتَانِ *pro* اِثْنَتَانِ Duae. ثِنْتَانِ ثِنْتَانِ Binae.

ثَانِيَةٌ *Fem. a* ثَانٍ; *item* Curvicollis (ovis), at citra morbum; Febris (*ut videtur*) quae redit secundo die, uno praetermisso. *Tochfat Ichwan Alzafa p.* 288. ثَنْيَةٌ ثَانِيَةٌ Ovis, quae sine causa vel morbo collum inflexit.

ثِنَايَةٌ Funis (*habena, Meid.*) ex pilis caprinis vel lana contextus.

ثَنْوِيَةٌ Dualismus.

ثَنَوِيٌّ *Poss. ab* اِثْنَانِ *et* اِثْنَا عَشَرَ.

الثَّنَوِيَّةُ Ii qui laudi Dei vitam consecrant.

ثِنَاءَانِ *et* ثِنَايَانِ *Dual. a* ثِنَاءٌ Duae pedicae, laquei quibus constringuntur pedes iumenti; *et inprimis posterius sec.* *Singulare, totus ille* funis διπλῶς; Duas habens pedicas laqueosve.

ثُنَائِيٌّ Bilittera vox. *Conf.* ثُلَاثِيٌّ.

أَثْنَآءٌ *tanq. sing.* Medium (*a plicatura*); في اثناء ذلك Isthoc rerum statu: interim.

اِثْنَان *Fem.* ثِنْتَان *et* اِثْنَتَان *Pl.* أَثَانِينُ Duo; *hinc* بين اثنان اثنان Bifariam, in duas partes divisus. اثنين اثنين Bini, duo iunctim. *Sic* اثنا عشر *et* اثنى عشر *Fem.* اثنتا عشرة Duodecim; يوم الاثنين *et apud poëtas etiam sine Articulo* ال. *Pl.* أَثَانِينُ Dies secundus hebdomadis, dies lunae, *Pl.* ثُنًى.

أَثْنَوِيّ Qui semper ieiunat feria secunda.

اِثْنَوِيّ *Id.*

اِسْتِثْنَآءٌ Exceptio. استثناء خارج Exceptio, cuius sensus cum eo, quod praecessit, non intime cohaeret. *Conf. Hamas. p.* 366 *seq.*

قياس استثنائيّ Syllogismus replicativus, ubi posito antecedente ponitur consequens vel negato hoc negatur illud.

تَثْنِيَةٌ Dualis (*vox Gramm.*).

مَثَانٍ *pro* مَثَانِيُ Prima Corani sectio, الفاتحة auspicalis dicta; omnis alia sectio seu Surata, paucioribus quam 200 commatibus constans, aut Suratae maioris pars; *quin* Coranus totus المثانى dicitur. *In definienda accuratiore huius vocis significatione quaenam Corani pars sit, multum discrepant. Ita in Kamuso vox est explicata:* المثانى القرآن او ما ثُنِّيَ منه مرة بعد مرة او الحمد او البقرة الى البراءة او كل سورة دون الطول ودون المِئِين وفوق المفصّل او سورة الحجّ والقصص والنمل والعنكبوت والنور والأنفال ومريم والروم ويس والفرقان والحجر والرعد وسبا والملائكة وابراهيم وص ومحمد ولقمان والغرف والزخرف والمؤمن والسجدة والأحقاف والجاثية والدخان والأحزاب. Genua duo, duaeque suffragines iumenti.

مَثْنَى Alteri iunctus, bini *ut in his* جاوا مثنى Bini venerunt. (*Conf.* مَثْلَث.) *At* مَثْنًى *Pl.* مَثَانٍ Flexura, Flexus fluvii alveive, *sc.* locus ubi inflectitur; *item* Duabus partibus constans chorda, *vel sec. al.* Secunda chorda testudinis, quae quatuor chordas habet; *Pl.* مَثَانٍ Duo versus, distichon. مثنى الايادى *pecul.* Portiones reliquae, quas liberalis emit, iisque cibat eos, qui ludi consortes non erant, ut de mactata camelo, quae aliis liberalit... donantur, *sc.* iis qui ludi certaminisque aleam non subierint: *sec. al.* cum quis partem in epulo collusorum aliam post aliam sumit, *vel* Officiorum Iteratio, merita repetita.

مَثْنَاةٌ *Pl.* مَثَانِيَةٌ Flexura; *item et* مِثْنَاةٌ Funis ex lana, pilis, similibusve contortus. *Pl.* مَثَانٍ Virtutes, facultates *rei.* Iudaeorum Talmudi pars Mischna appellata, *vel* Cantus *vel* modus cantus, qui apud Persas دوبيتى appellatur. (*Ex his significationibus, quae vera sit, Firuzabadius dubius haerere videtur.*) Subductio, subtractio *in Arithmet.*

مِثْنَاةٌ Facultas et vis *rei*, Funis ex lana, pilis, similibusve rebus contortus.

مُثَنَّاةٌ Duobus punctis instructa *littera*. *Ita* مثناة من فوقها littera ت *appellatur*, *et* مثناة من تحتها littera ى.

مُثَنًّى Duale, dualis numeri *nomen*; Duobus superne vel inferne punctis notata *littera*. *Vid. Coni. II.*

مَثْنِيّ Duplicatus, inflexus, plicatus.

مُسْتَثْنًى Exceptus ab aliorum numero communive ordine aut modo; Eximius. المستثنى منه Res, e quarum numero altera excepta est. Quando res excepta eas antecedit, e quarum numero excepta est, *tum appellatur* المستثنى المتّصل المقدّم. Sin autem ea sequitur res concessas, *nomen gerit* المستثنى المتّصل المؤخّر بعد المُوجَب *et contra* المستثنى المتصل الموخر بعد النفى. *Conf. de Sacy gramm. Ar. T. II. p.* 425. *Haec vero exceptio appellatur* مُنْقَطِع separata, si res excepta differt ab iis e quibus excipitur. *Ibid.*

مَثْنَوِيَّةٌ Exceptio; Divortium factum formula, quae repetitione tantum vim habet.

ثَهَتَ *n. a.* ثَهْتٌ *et* ثُهَاتٌ Vocavit, vocem edidit, vociferatus fuit.

ثَاهِتٌ Gula *vel* Larynx *vel* Pericardium.

ثَهْثَهَةٌ Liquefacta fuit *nix.*

ثَهَلَ Expandi rem humi.

ضَلَالُ بْنُ ثَهْلَلَ وثَهْلَلَ *i. q.* بَهْلَلَ Vanus *hac voce nominatur*, *vel* Is, qui notus non est.

ثَهْمَدٌ Magna et pinguis.

ثَتَا Fatuus fuit. III Collocutus fuit, verbis egit *cum aliquo c. a. p.*

ثَهْوَدٌ *i. q.* ثَوْهَدٌ.

أَثَا *n. a.* أَثْوٌ Iaculatus fuit petivitve (*sagitta*) *c. a. p. et* ب *r. Vid. et* أثا.

ثَابَ *F. o.* 1) *n. a.* ثَوْبٌ, ثُؤُوبٌ Reversus fuit; 2) *n. a.* ثَوَبَانٌ Convaluit, rediit ad pristinam valetudinem *corpus*; 3) Congregati fuerunt et in unum convenerunt (*homines*); confluxit (*aqua in piscinam*); 4) *n. a.* ثَوْبٌ, ثُؤُوبٌ Plenus aqua fuit vel evasit vel fere plenus fuit *puteus, piscina, vas.* II *n. a.* تَثْوِيبٌ Reversus fuit, rediit; Rependit mutuum, pensavit *c. d. a. Vid.* تثويب *seq.* IV أَثَابَ *et* أَثْوَبَ Implevit (*aqua*) *c. a. r.*; Convaluit; Pensavit (*pro merito*) *c. d. a.* V Secundariam obivit precationem, absoluta primaria; Praemium meritus fuit. X Rogavit praemium, mercedem, quodve meritus esset *c. a. p.*, Repetivit (*opes*) *c. a.*

ثَوْبٌ *Pl.* ثِيَابٌ, أَثْوُبٌ (*haec forma in paucis, pro qua quidam Arabum dicunt* أَثْؤُبٌ), أَثْوَابٌ Vestis una, *sed Plural.* vestimenta *et* arma *poet.*, *conf.* ثوب العاشق ; كسوة Vestis viridis. ثوب محارب Bellum. ثوب الملبس Suspicio; *item* Septum seu lorica putei; *item* Praesidium, clientela. فِى ذِمَّتِى وذِمَّةِ أَبِى *i. e.* فِى ثَوْبَىَّ أَبِى أَنْ أَفِيَهْ. *et met.* Opus; *sic* ان الميت ليبعث فى ثيابه Equidem resurget mortuus in vestibus suis *i. e.* cum operibus. ثَوْبُ الْمَاءِ *i. q.* السَّلَى *et* الغِرْسُ. *In his vero*: وثيابكَ فطهِّرْ *volunt* ثيابك *pro* قلبك *positum esse.*

ثُوَبٌ Turba, coetus (*Golius ex Camuso; sed dubito, num recte habeat, quum in editione Calcutt. non legatur*).

ثَوَابٌ Remuneratio, praemium: merces boni operis; *etiam in genere* pensatio: *subinde et* mali; Gratiae (*hoc idiom. Hudseilitarum*); *item* Mel; Apis.

ثَائِبٌ Ventus vehementer flans sub initium pluviae; Aestu intumescens seque in littus effundens post recessum eius (*aqua maris*). بير لها ثايب Puteus, cuius aqua quum momentis deficit, mox in eum redit.

ثُوَبَاءُ *et cum* و *potius* Oscitatio. *Vid.* ثاب.

ثُوَابَةٌ Stella volans. (*Gol. ex Merc. mai.*)

لِلَّهِ ثُوَبَاهُ *i. e.* لله دره Faveat illi Deus: euge.

ثَوَّابٌ Qui vestes habet et qui vendit.

ثِيَابِىٌّ Qui vestes servat custoditque.

تَثْوِيبٌ Convocatio ad publica orationis sacra; *vel* repetitio eius, iterata eiusmodi convocatio, *vel* in hac, *sc.* quae diluculo fit, elata voce ingeminare dictum illud الصلاة خير من النوم „Preces meliores sunt somno;" *et i. q.* اقامة Standi modus *pecul.* sacra ipsius precationis; *aut* cum post hanc, quae absolutae necessitatis, alia fit, quae liberae observantiae *quasi* meritoria. *Vid. Coni. V.*

مَثَابٌ Locus ad crepidinem putei, ubi consistit aquator *vel* medium eius *vel* cisternae *vel* piscinae; Locus piscinae in quem copiosa confluit aqua; Locus in quem homines disgregati conveniunt; Locus ubi retia tendit venator.

مُثَابٌ Praemio affectus.

مَثَابَةٌ *Pl.* مَثَابٌ Locus quo reditur iterum atque iterum; Locus, ubi aqua in puteo confluit; Locus in quo conveniunt homines, postquam dispersi erant; Hospitium, habitaculum; *item* Lapides circa puteum extantes; Locus ubi retia tendit venator.

مَثْوَبَةٌ Praemium, merces.

مَثُوبَةٌ *Id.*

ثَاجَ Balavit *ut ovis* (*nisi sit* ثَأَجَ).

ثَوْجٌ Genus vasis, vas simile sacco ex foliis palmarum contextum ad portandam terram et gypsum.

ثُوَاجٌ *pro* ثُؤَاجٌ Vox seu vociferatio caprae.

ثَاخَ *F. i. o. i. q.* ثَاخَ Demersus fuit in lutum *pes* ut tegeretur; *vel* In tumorem vel rem molliorem intravit premendo *digitus.*

ثَارَ *F. o.* 1) *n. a.* ثَوْرٌ, ثُؤُورٌ *et* ثُؤُورٌ *et* ثَوَرَانٌ Elatus fuit, ac diffusus fuit (*pulvis*). ثَوَرَانُ الشفق Quod latius diffunditur crepusculum vel eius potior pars (*conf.* ثَوْر); 2) *n. a.* ثَوَرَانٌ Excitatus fuit, extititque *tumultus*; 3) Assilivit *prae ira, et* ad verberandum (*vir*); impetum fecit irruitque *c.* ب *p.*; 4) Efferbuit et apparuit

humor, morbilli, varioli et c. في *p.*; 5) Prodierunt commoveruntque se e pulvere *locustae.* II Excitavit concitavitque (*bellum, tumultum, pulverem*) *c. a.*; excivit, coëgitque ad surgendum (*decumbentes camelos*) *c. a.*; Scrutatus fuit, eventilavit, excussitque *Coranum: sc. eruendam veram sententiam c. a.* III *n. a.* ثِوَار *et* مُثَاوَرَة Insilivit cum impetu irruitque *c.* على *p.* IV Suscitavit feram e lustro, Terruit; Ad motum impetuosiorem adegit, atque in eum dedit coniecitque *c. a. p.*; Submovit aravitque (*terram*) *c. a.*; Excitavit attulitque (*pulverem, nubem ventus*). *Pass.* Se extulit, in altum excrevit *seges.* V Commotus fuit, efferbuit; ebullivit, impetum fecit. VIII اِثَّار *Id.* X Excitavit concitavitque (*bellum, tumultum, pulverem, camelos, praedam venandi causa*) *c. a.*; Rogavit *aliquem*, ut excitaret; *et intrans.* Efferbuit concitusque fuit, apparuit, prodierunt commoveruntque, *et pro* استثار Ad vindictam provocavit *c. a. p.*

ثَأْر *pro* ثَأْر Talio.

ثَوْر *Pl.* ثِيَار, ثِوَرَة, ثِيرَة, ثِيَرَة (*ex Almobarradi sententia hac forma utuntur, ne* ثَوْرَة *de lacte acido intelligatur*), ثِيرَان Taurus; Nomen signi secundi Zodiaci, quod triginta duo sidera complectitur. *Ideler Unters. über d. Sternnamen. p.* 136. Dominus; *item Pl.* أَثْوَار, ثِوَرَة Magnum frustum massae lactariae اقط dictae; Rubedo, *et quidem* latius diffusa, crepusculi *in his*: سقط ثور الشفق Latius diffusum fuit crepusculum. (*Sed hoc pro nomine act. habendum*). Albedo ad unguis radicem. ثور الماء *i. q.* طُحْلُب Muscus aqualis et omne quod innascitur superficiei aquae, maxime stagnantis, ulva. Insania, furor; *etiam* Stultus.

ثير *i. q.* غطاء العين.

ثَارَة Ὁρμή, Concitatio; impetus.

ثَوْرَة Vacca; Multus (*de viris et opibus*).

ثُؤْرَة Vindictae cupido, talio. *Merc. a* ثَأْر.

ثائر Quando modo e terra prodierunt *locustae.* Ira. ثار ثائره Concitata fuit ira eius; *et* ثائر الراس Pulverulentam habens capitis comam.

ثَوَرَان Pulvis, *puto* concitatus.

ثائرة *Pl.* ثَوَائِر Tumultus.

ثَوَّارَة Podex iumenti, locus per quem exit merda (خوران).

اثارة Tumultus.

مَثْوَرَة *Adi.* Tauris abundans (*terra*).

مُثِيرَة Vacca, quae submovet terram.

ثَاعَ Fluxit (*aqua*).

ثَعْ ثَعْ Vox imperantis, ut quis se submittat Deo. *Vid.* تعوع.

ثُوع Nomen arboris montanae, semper virentis, crasso trunco, alta, quae racemos profert terebinthinis similes, at nullius usus.

ثاعة Vomitus.

ثَالَ 1) Desipuit, fatuus fuit; vel insanire coepit, *insania nondum confirmata*; 2) Confluxerunt et congregata fuerunt *pecora seu opes*; 3) Effudit *loculum i. e. quod in eo erat c. a.*; *et b*) ثَوِلَ Insanivit, morbo ثَوَل appellato corrupta fuit (*ovis*). V Apes congregatae erant et in unum complicatae; Insultavit et conviciando et vi aggressus est *aliquem c.* على *p.* VII Effusus, desuperfusus fuit (*pulvis*) *c.* على *p.*; Convenerunt *ad aliquem* ex diversis locis *homines c.* على *p.*, Affluxit unus post alterum; Alicui multus erat sermo, ut nesciret, quorum initium faceret. IX Vertigine aut insania ثول appellata laboravit (*ovis*).

ثَوْل *Coll. sine unit.* Examen apum; Apis mas; Arbor (شجر) salsuginosi et amari generis, quod حمض dicitur.

ثَوَل Torpor; *pecul.* in membris ovium; aut vertigini quid et insaniae simile, quo affecta ovis vel capra vagatur, et in gyrum se convertit.

ثَوَالَة Locustarum multitudo agmenve.

ثَوِيلَة Collectus herbarum cumulus; Turba hominum, qui ex diversis venerint mansionibus, convenae; *ita et* Multitudo puerorum, et opum pecorumve.

أَثْوَل *Fem.* ثَوْلَاء *Pl.* ثُول Torpore ثَوَل dicto laborans *caper vel ovis*; Insanus; stultus; Tardus in auxilio et bono et agendo, cursuque.

أُثَاوِلَةٌ Segnes tardique (*senes*).

تُومٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Allium (*Duplex est species, una in hortis nascitur, altera in agris; haec quae et nomen* ثوم الحية *gerit, fortior altera est.*)

تُومَةٌ Capitellum ferreum vel argenteum in capulo gladii.

تُومَةٌ Nomen arboris non fructiferae, odoratioris myrto, ex qua dentifricium paratur.

تُومَنْتَيْن *Syris* Lonchitis.

تومرن *Describ. Avicenn. L. II. p.* 266.

تُومُس Thymum.

تُومَالَآ Thymelaea.

تُوبَيْنَا Farina quae spargitur sub massa cum formatur in panes; Radius quo massam explanat pistor.

تَنَاوَنَ Insidiatus fuit *praedae*, modo a dextra, modo a sinistra eam captans *c.* ل; *et absolute* Astutia usus, dolum machinatus fuit. *Vid. in* تان *et* ثان.

تُوهَدٌ *F.* ة Adolescens obesus, puber et adultus.

ثَوَى *F. i. n. a.* ثُوِىٌّ *et* ثَوَآءٌ 1) Substitit divertitque *aliquo in loco c.* ب *vel c. a. vid.* اوى; 2) Hospitio excepit *aliquem c. a. p. Pass.* ثُوِىَ Sepultus fuit. II *n. a.* تَثْوِيَةٌ Mortuus est; Commorari fecit, detinuitve *c. a. p. et* فى *l. vel c. d. a.*; Hospitio excepit *c. a.* IV Commorari fecit, detinuitque *c. a. p. et* فى *l., et* hospitio excepit *c. a. p.*; Substitit divertitque *aliquo in loco c.* ب *vel* habitavit *locum c. a.*: *pecul.* diutius consedit divertitque *c.* ب *vel* فى *l.* (*hoc pro* ثوى *videtur in dialecto quadam*); *item* Iaculatus fuit et petivit *sagittâ: sed tum ultima radicalis potius est Hamza.*

ثَاوَةٌ Stabulum, mansio (*nocturna*) pecorum, camelorum, sive longius sive prope a domo pascantur.

ثُوَّةٌ Depressius signum (*viae, ut videtur*) altitudine hominis sedentis (أَخْفَضُ عَلَمٍ بِقَدْرِ قِعْدَتِكَ).

ثُوَّةٌ *Pl.* ثُوًى Utensilia et strata domus; *vel* Panniculus quo paxillus, super quo uter butyri eliciendi ergo agitatur, tectus est, ne uter laceretur; *vel* Panniculus sub utere coriaceo, quando agitatur, ut a terra conservetur. Elatum quid et asperum in quo fere lapis erigitur viae index.

ثَايَةٌ *Pl.* ثَاىٌ Lapides circum tentoria, ad quos pastor noctu se recipit, et inter quos pecora cubant; Stabulum, mansio (nocturna *Meid.*) pecorum, camelorum, sive longius sive prope a domo pascantur. Lapides, qui pro signo redeunti noctu pastori eriguntur.

ثُوًى *i. q.* ثُوَيَّةٌ Depressius signum (*viae, ut videtur*) altitudine hominis sedentis (*conf.* ثوة).

ثَوِىٌّ Hospes; Incola: *pec.* Meccae vel Medinae; Captivus; *item* Hospiti parata domus.

ثُوِىٌّ Panni super paxillo, super quibus agitatur uter butyri eliciendi ergo, ne discindatur.

ثَاوِىٌّ Littera ث desinentes versus habens *carmen.*

ثُوَيَّةٌ Mansio nocturna pecorum, stabulum; Mulier; Depressius signum (*viae, ut videtur*) altitudine hominis sedentis (*conf.* ثوة).

مَثْوًى *Pl.* مَثَاوٍ Mansio, hospitium. ابو مثوى Hospitii dominus, herus. Hospes.

ثَيَّبَ Rem habuit coniux cum coniuge, *etiam de femina dicitur.* V Dereliquit virum cum quo primum congressa fuerat *mulier.*

ثَيِّبٌ Quae post primum congressum a viro discessit mulier *De viro vix dicitur, nisi in convicio: uti* وَلَدُ الثَّيِّبَيْنِ; *item* Vir et femina quibus periit virginitas.

مُثَيِّبٌ *i. q.* ثَيِّبٌ.

ثَيْتَلٌ *videtur scribi pro* ثيتل, *conf.* تتل.

ثِيلٌ Praeputium seu cutis qua tegitur veretrum *proprie* cameli (*in equo dicitur* قُنْبٌ), aut alius animalis; *vel ipse* Penis.

ثِيلٌ *Id.*; *item* Gramen quoddam. *Describ. Avicenn. T. II. p.* 266.

ثَيِّلٌ Gramen quoddam.

أَثْيَلُ *Pl.* ثِيلٌ. Magnum ثِيلًا i. e. veretri loculum habens *camelus.*

ثَبِينٌ Locus maris, ubi piscantur margaritas; Instrumentum quo perforantur margaritae (مُثَقِّبُ اللُّؤْلُؤِ).

ثَاهَةٌ Pars oris لَهَاةٌ appellata vel gingiva.

ثِيَّةٌ *i. q.* ثَايَةٌ Caula, stabulum gregis.

ج

ج *uti tertia est Alphabeti antiqui littera, ita et* Ternarii *Arithmetica nota. Tum est abbrev. pro* جايز Licitum *et pro* جَمْع Pluralis *et idem valet quod* برج Signum coeleste *vel* جهة Latus, tractus, *et* جنوبى Plaga australis.

جِى Vox, qua cameli ad potum vocantur.

جِىٌّ Vocatio camelorum ad potum.

جَأَبَ *F. a. n. a.* جَأْبٌ Lucrifecit opes; 2) Vendidit lutum rubrum.

جَأْبٌ *et* جَابٌ *Pl.* جُؤُوبٌ Asinus crassus *vel de* onagro *in usu est*; Leo; Umbilicus; Lutum rubrum مغرة; *et Adi. F. c.* ة Crassus, iniustus, ferox. *Sic etiam* جاب الصبر Durus patientia; *et* جَأْبَةُ المِدْرَى (*ab Abu-Obbaida sine Hamza scribitur*) Dorcas quando primo eius cornu apparet *appellatur.*

جَأْبَةُ ٱلْبَطْنِ *i. q.* مَأْنَةُ ٱلْبَطْنِ Umbilicus, vel ei adiacens pars ventris.

جُؤُوبَةٌ Austeritas vultus.

جُؤُوبَةٌ *Id.*

جَأَثَ *F. a. n. a.* جَأْثٌ 1) Gravatus onere, eiusve instar incessit (*camelus*); 2) Retulit res gestas. b) جَئِثَ *F. a.* Segnis fuit gravisque in surgendo, vel portando onere; *forma Pass. n. a.* جُؤُوثٌ Territus fuit. IV Deiecta est, prostrata est (*palma*); Gravavit *c. a. p.* VII Fissuram egit *palma*; Terruit *c. a.*

جَأَثٌ Malus indole.

مَجْؤُوثٌ Territus.

جَأَّ *F. a.* Stetit tanquam pusillanimis.

جَأْجَأَ Vocavit ad potum camelos dicens جِئْ جِئْ *c. a. et* ب. II *i. q.* كَفَّ, نَكَصَ, انتهى *et i. q.* عن *c.* هاب.

جَأْجَاءٌ Fuga.

جُؤْجُؤٌ *Pl.* جَآجِئُ Pectus *pec.* pectus *avis et* pectus navis.

جُؤَادٌ Sitis vehemens.

جَأَذَ *F. a. n. a.* جَأْذٌ Bibit sine suctu non interrupta sorbitione.

جَائِذٌ Bibens non interrupta sorbitione.

جَأَرَ *F. a.* 1) Mugivit *taurus, vacca* (*cf.* خار); 2) *n. a.* جَأْرٌ *et* جُؤَارٌ Supplicavit *Deo*, *pec.* cum gemitu planctuve *c.* الى *p.*; elata voce rogavit; 3) *n. a.* جَأْرٌ Longa fuit (*herba*); *et* tales herbas produxit (*terra*). b) جَئِرَ *F. a.* Praefocatus fuit in gutture.

جَأْرٌ Luxuriantes herbae; Corpulentus vir; Copiosa densaque (*pluvia*).

جُؤْرٌ Copiosa densaque (*pluvia*).

جَئِيرٌ Corpulentus vir.

جَأَّرٌ *Id.*

جُؤَارٌ Vomitus et excrementum alvi quae homini superveniunt.

جُؤَرٌ Copiosa densaque (*pluvia*).

جَائِر Praefocatio in gutture; Aestuatio animae: *item* Dolor urens in faucibus natus ex rerum pinguium comestione.

أَجْأَر Corpulentior, crassior.

جأز *n. a.* جَأْز In faucibus praefocatus fuit *aqua*.

جَأْز Praefocatio *vel* quae aqua fit.

جَأَشَ *F. a.* 1) Advenit, accessit *c.* إلى; 2) Perturbatus fuit, assiliit, commotus fuit (*animus*) prae moerore vel terrore.

جَأْش *Pl.* جُؤُوش Commotio cordis; Cor atque animus; *unde* رابط الجاش Constans et intrepidus. باطيب جاش Perquam bono animo.

جُؤْشُوش Pectus; eiusque ambitus; Vir crassus; Pars *noctis vel populi*.

جَأَصَ *F. a.* Bibit *aquam c. a. r.*

جَأَطَ Gravis aut gravatus fuit *ex aqua c.* من. (*In appendice Golii; non legitur in edit. Kamusi Calcutt.*)

جَأَفَ *i. q.* جَعَفَ *F. a.* 1) Prostravit *c. a. p.*; 2) Radicitus extirpavit *arborem c. a.*; 3) Terrore affecit *c. a. p.* b) جَئِفَ Terrore correptus fuit; 2) Laboravit fame. II *n. a.* تَجْئِيف Terrore affecit *c. a. p.* VII Radicitus extirpata est *arbor*.

جَأَّاف Vociferator.

مَجْؤُوف Territus; Esuriens.

جَأَلَ *F. a.* 1) Ivit venitque; 2) Collecta fuit (*lana*); 3) Collegit (*lanam*) *c. a.* b) جَئِلَ *n. a.* جَأَلَان Claudicavit.

جَيْئَل Hyaena (*vid.* جَيْئَل).

جَيْأَل *et* جَيْأَلَة Hyaena (*et sine articulo definitum est ut nomen proprium*), *sec. al.* Lupus.

جُؤْلَال Terror.

جَيْأَلَة Pus (*vulneris*).

إِجْئِلَال Terror.

جَام *Pers. Pl.* جُوم, جَامَات, أَجْوُم, أَجْوَام Vas argenteum, poculum.

جَامُوس *F.* ة *Pl.* جَوَامِيس *a Pers.* كاوميش Bubalus, boum species, quae maxima corporis mole et lactis abundantia praedita est.

جَأْنَب *gen. comm. et F. quoque* ة *Pl.* جَآنِب Brevis et crassus *homo et equus*.

جَانْدَار *Coll.* جاندارية *Pers.* Satelles regius. *Conf. de Sacy Chrest. T. II. p.* 179 *ed. alt.*

جَاه *Pers.* Dignitas, potentia.

جَاوَرْس *Pers.* Milium. *Conf. Celsii Hierobot. Pars I p.* 456 *sq. Avic. L. II. p.* 156.

جاوشير Folia arboris non multum a terra elatae viridissima, quae ficorum foliis similia sunt. *Copiosius describitur ab Avicenn. L. II. p.* 151.

جَأَى *F. a. n. a.* جَأْى 1) Momordit, dentes infixit *c.* على ; 2) Retinuit, continuit *aliquid: uti uter aquam*; احمق لا يَجْأَى مرغة Stultus salivam non continet; 3) Custodivit *gregem pastor c. a.*; 4) Operuit, texit *c. a.*; 5) *n. a.* جَأْو Suit, reparavit (*vestem*) *c. a. r.*, reparavit *vestem* assumento *c. a. r.*; 6) *n. a.* جَأْو Tersit, abstersit; 7) *et* b) جَئِيَ Castaneae colore fuit (*equus*). *Conf.* الجأى. III جَآى *et* IV أَجْأَى *Id. ac* جَئِيَ.

جَأْة Annus sterilitate gravis.

جُؤْوَة *et* الجَأْى Pulvereus color cum rubedine mixtus *vel* Obscurus color cum rubiginis colore mixtus.

جَأْوَة *Id.*

جُؤَى *Id. ac* الجأى.

جِئَة *et* جِوَاء *i. q.* جِيئَة.

جَوْوَة *Id. quod* الجأى; *item* Terra aspera, dura et nigra.

جِئَاة *et* جِيَاوَة Repositorium ollae; res ex corio vel vimine, similisve, cui olla imponitur.

أَجْأَى *Fem.* جَأْوَاء E spadiceo niger (*equus*), *et* nigricans turma, *sc. ob loricas*.

إِجْآة Apportare, adducere; In asylum recepto protexit (*Gol. ex Mar.*) *Vid.* جبا.

كتيبة أَجْوَى *Fem.* جَاوَاءُ Equus colorem الجاى habens. جاواء Cohors cuius arma rubigine tecta sunt.

سقاء مُجَيَّى Uter, qui inter suturas ambas ab utraque facie corrigia instructus.

جَبَّ *n. a.* جُبّ 1) Resecuit, exsecuit; 2) Castravit, testiculos evulsit; 3) Denudavit foliis resectis (*palmam*); 4) Vicit, superavit (*virtute, arte*) *c. a.*; 5) Maris flore foecundavit (*palmam femellam*) *c. a.* (*de qua re vide* ابر). II Abivit, fugit, aufugit; *item n. a.* تجبيب Albos usque genua pedes habuit (*equus*). (*Vid.* جبب *seq.*); Explevit potu (*pecora*). III *n. a.* جِبَاب Secuit; *n. a.* مُجَابَّة Certavit de pulchritudine et cibo. IV Spumae simile quid produxit *lac camelinum* (*conf.* جُباب). VI Sorores suas invicem in matrimonium duxerunt *duo viri*. VIII Secuit; Obivit lustravitque urbes; Induit vestem seu tunicam (*vid.* جبة *seq.*) (*Gol. ex Mar.*).

جُبّ *Pl.* جِبَابٌ, جِبَبَة, أَجْبَابٌ Puteus, *et sec. al. quidem* profundus et multae aquae, *sec. al.* non loricatus, cisterna, *vel* praeclarus, cuius locus abundat pabulo, *vel* qui non oppletus est, vel qui invenitur et ab hominibus non effossus est; Uter aquarius cuius una pars cum altera consuta est (*i. e.* duplicato corio constans); Interior pars spathae palmae.

جَبَبٌ Albedo anterioris pedis equini pertingens ad genua, vel posterioris ad suffraginem; Quum tuber abscinditur, vel eum consumit clitella. *Vid. Conj. II.*

جَبَابٌ Gravis sterilitas anni; Medulla palmae, *sec. al.* Spatha palmae et florum involucrum.

جِبَابٌ Fecundare palmam maris flore; Certare cum aliquo de pulchritudine *etc.*

جُبَبٌ Sterilitas anni; Caedes licita cuique, non vindicata; Res spumae similis innatans lacti camelino: *non tamen spuma est, siquidem hac illud caret.*

جُبُوبٌ *carens Pl.* Terra *vel* superficies terrae *vel* superficies crassa atque dura.

جُبَّة *Pl.* جُبَبٌ *et* جِبَابٌ Tunica ex panno gossipino, *cui pallium seu toga imponitur*, cum subducticio panno et intercedente gossipio punctim consuta: *Italis consona voce giuppa. Si ita cum gossipio consuta non sit*, دُرَّاعَة *tunica illa gossipina dicitur*; *item* Pars cuspidis inferior et cava, cui inseritur extremitas hastae; Os oculum circumdans; Carpus manus; Tarsus anterioris pedis in equo vel camelo; Impletio farturae ungulae equi vel eius cornu (قرن); Locus aut articulus ubi ungulae iungitur tibiae extremitas.

جَبَابَة Planities, campus; desertum. (*Gol. ex Mar.*)

جُبُوبَة Gleba frustumve luti.

أَجَبُّ *Fem.* جَبَّاءُ Tuber resectum habens (*camelus*), tuberis expers (*sed non sensu comparat. Kam.*). *Fem.* Natibus vel lumbis carens seu eos depressos habens, *vel* ea cui pectus magnum mammaeque magnae non sunt (*mulier*); Detritam ex pustulis habens pellem; *et* الاجب *i. q.* الفرج.

مُجَبَّبٌ Pedes usque genua albicans (*equus*).

مَجَبَّة Via conspicua, patens ac regia.

مَجْبُوبٌ Castratus.

جَبَأَ *F. a. et* جَبِئَ *F. a.* (*n. a.* جَبْأ, جَبَاء, جُبُوء *et* جُبُوء *haec Gol. ex Mar.*) 1) Abhorruit; abstinuit; 2) Retromansit; 3) Pusillanimitatem commonstravit (*hanc significationem Gol. ex Mar. attulit*); 4) Procul fuit, latuit, delituit; 5) Retusus fuit ab ictu (*ensis*), hebetatus fuit *visus*; 6) Egressus fuit (*anguis e latibulo*); 7) Avertit *c. a.*; 8) Vendidit جاب *i. e.* lutum rubrum.

IV Fungorum valde ferax fuit (*terra, a* جَبْء); Occultavit *rem c. a. r.*; Imminuit, prominuit *c.* على *p.*; Ante plenum incrementum, seu in herba, vendidit (*segetem*) *c. a.* (*vid. et* اجبى); Sedavit sopivitve (*ignem*); Congregavit, collegit. (*Has tam sopiendi, quam colligendi significationes Golius ex Gloss. Mar. attulit; sed colligendi significatio potius verbo جبى tribuenda videtur.*)

جَابِئ Locustae, *quod natae prorepunt e terra.*

جَبْء *Pl.* جِبَأَة, جَبْأ, أَجْبُؤ Fungi terrae rubentiores (*eorum genus, quod colore fusco seu pulverulento est,* كَمْء *dicitur: quod autem albicantius* فقع); *Pl.* أجبؤ *et* جِبَأَة Fossa profunda in qua colligitur aqua; Collis terrae.

جُبَّأ *et* جُبَأ Pusillanimis, timidus; Quaedam species sagittarum.

جُبَّأَة Femina, cuius adspectus te non terret.

جُبْأَة Tabula rotundior in qua sutor corium secat; Locus, ubi cartilagines costarum dissecantur, vel separantur usque ad umbilicum et ubera.

جَبَاءَةٌ Extremitas cornu tauri.

جَبَاءَةٌ Femina, cuius adspectus te non terret.

الجُبَّائِيَّةُ Nomen sectae, quae originem duxit ex Abu-Ahlio Mohammed ben-Abbd-Alwahhab, quae ad Mohtaselitas Bazrae pertinet. Dicunt Deum loqui sermone ex litteris et sonis composito.

مَجْبَأَةٌ Fungorum ferax (terra).

جِبْتٌ (*haec vox non mere Arabica Djeuhario esse videtur, quum in ea una littera* ت *et* ج *existat*) Idolum; omne numen falsum; Magia; Magus; Augur; Homo imptus.

جبج Magnum fuit postquam debile fuerat (*corpus*).

جباجب Peregrinatus fuit per terram. II تَجَبْجَبَ *i. q.* (اتّشق) *a* وَشِيقَةٌ Carne ac pinguedine implevit omasum.

جَبْجَبٌ Aequalis (*de terra*).

جَبَاجِبُ Tympanum; *Pl.* Crassae *camelae*.

جُبَاجِبٌ Multa *aqua*.

جُبَاجَابٌ *Id.*

جَبْجَبَةٌ Petra extra aquam non valde profundam, conspicua quadam parte; Omasum, *vel* stomachus *vel* cutis lateris cameli carne concisa leviterque cocta impleta, *vel* Adeps liquefactus, qui inditur in ventriculum (*ut videtur*, ad eum conservandum).

جُبْجُبَةٌ *Pl.* جَبَاجِبُ Cophinus coriaceus in quo transportatur terra lutumve; *item* Omasum *vel* stomachus *vel* cutis lateris cameli, quod carne concisa leviterque cocta impletur (*ut videtur*, ad eam conservandam); *vel* Adeps liquefactus, qui inditur in ventriculum (*ut videtur*, ad eum conservandum).

جَبَاجِبِيٌّ Qui omasa carne concisa impleta vendit.

جَبَاجِبِيَّةٌ *Pers.* شكنبه Ex omaso carne concisa impleto cibarium.

جبح Iecit ludi talos *populus*, ut viderent, quisnam victor existeret.

جَبْحٌ *et* جِبْحٌ *Pl.* أَجْبُحٌ , أَجْبَاحٌ Alveare.

جبخ Quod aliquis in talorum ludo talos circumvertit.

أَجْبَاحٌ Loci in quibus sunt palmae.

مَجْبُودَةٌ Cameli pone aciem in unam seriem dispositi, ad quos confugiunt ex pugna Arabes campestres in pugnae modo, qui الكر والفر (impetus et fuga) appellatur.

جبذ *F. i. n. a.* جَبْذٌ Traxit. (*Firuzabadius contra Djeuharium aliosque, hanc vocem non ortam esse inversione litterarum e voce* جذب *contendit.*) VII Tractus fuit. VIII Traxit.

جُبَاذٌ Mors, *vel i. q.* المَنِيَّةُ الجَابِذَةُ.

جَبَذَةٌ *i. q.* جُمَّارَةٌ فيها خُشُونَةٌ.

جبر 1) *n. a.* جَبْرٌ , جُبُورٌ *et* جِبَارَةٌ Religavit, consolidavit, integritati reddidit fractum (*os*) *c. a.*; 2) Post paupertatem ditavit (*amicum*) *c. a. et* ب *r.*; 3) Invitum adegit *aliquem ad rem c. a. p. et* على *r.* (*sed praeferenda est quarta forma*); 4) *n. a.* جَبْرٌ *et* جُبُورٌ Restauratus fuit. II Religavit, corroboravit, consolidavit, integritati reddidit fractum *c. a.*; Post paupertatem ditavit *c. a.*; *et in genere* Benefecit; Invitum adegit *ad rem c.* على *r.* IV Invitum adegit *ad rem c. a. p. et* على *r.*; Retulit ad redintegrationem, eique attribuit, seu vocavit integrum *c. a. p.* V *Pass. Coni. I*; Superbivit, extulit se; *item* contumax fuit; Viridis fuit, pastu absumta regerminavit (*planta*); Ad sanitatem restitutus est (*aegrotus*); Attigit divitias *c. a. r.*; Rediit ad aliquem, quem reliquerat. VII Consolidatus, religatus fuit. VIII Consolidavit, religavit *c. a. p.*; Ditavit; Consolidatus fuit; Ditatus fuit, postquam pauper fuerat. X Consolidatus fuit; Ditatus fuit postquam pauper fuerat.

جَبْرٌ Coniunctio plurium partium separatarum, ut ex his unum fiat; Quod factum servi Dei Deo ipsi attribuitur ut ei nulla sit libera voluntas. *Hoc sensu et dicitur* القدر والجبر. *Vid.* جبرية *post.*; *apud Mathem.* Reductio partium ad totum, seu fractionum ad integritatem. *Et hinc* Algebra *nomen habet*; *item* Rex, *et contr.* Servus; Vir; Fortis; Adversari decreto divino; Iuvenis; Lignum (عُودٌ). في الجَبْرِ Necessario.

جَابِرٌ Fractorum ossium religator, *tum ut* أَبُو جَابِرٍ, *etiam* جَابِرُ بْنُ حَبَّةَ Panis.

جُبَارٌ Vanum (باطل); In quo non est talio *bellum*; Omne quod perditum est (*sed dubitare licet propter ordinem,*

quo hae significationes in Kamuso adductae sint, num جَبَار *enuncietur*); Liber a re et immunis: انا منه خَلَاوَة وجَبَار.

جَبَار Nomen antiquum diei Martis.

جُبَار Impune peragendum, pro quo vindicta non sumitur; Nomen antiquum diei Martis.

جُبَيْرَة *Andalusiis* Holostium.

جَبَّار *F. e.* ة *Pl.* جَبَّارُون *et* جَبَابِرَة Nomen astri Geminorum. Orion. *Vid. Ideler. Unters. p.* 212. Cor haud misericors; Procera et novella palma, quae manu attingi nequit; Magnus et pinguis (*camelus*); Altus (*equus*); Magnus, gigas, praepotens, validus; Omnipotens; absoluti imperii dominus, *et sic cum articulo de Deo; etiam in malam partem* Superbus, superbe se efferens, qui nemini ius suum concedit, contumax; Quem ira ad caedem impellit.

جَبَّارَة *Nomen* Medinae.

جِبَارَة *Pl.* جِبَار *et* جَبِيرَة *Pl.* جَبَائِر Pericarpium, armilla seu ornamentum carpi; *item Pl.* جَبَائِر Ferula, tabella lignea levis, quales fractis ossibus continendis circumponuntur. *, Pl.* جَبَائِر Fascia.

جَبُّورَة Fastus, superbia.

جَبَرُوت Superbire; Magnitudo potentiae et dominatus; Omnipotentia; الجبروت *ex sententia Abu-Thalebi Meccensis est* عالم العظمة *i. e.* عالم الاسماء والصفات الالهية, *apud caeteros plurimos vero* عالم الاوسط *i. e.* البرزخ المحيط بالامريات الجمّة.

جَبْرُوت Fastus, superbia.

جِبِّير Multum superbus.

جَبُرُوت Fastus, superbia.

جَبُّورَة *Id.*

جَبَرُوَة *Id.*

جَبْرُوَة *Id.*

جَبُرُوَة *Id.*

جَبْرُوتى *Id.*

جَبْرِيَّة *Id.*

جَبَرِيَّة *Id.*, *et* Nomen sectae contrariae ei quae appellatur قَدَرِيَّة. (*Enunciandi modus* الجَبْرِيَّة *Firuzabadio aut error esse videtur, aut rectum, dum* الجَبَرِيَّة *scribatur propter coniunctionem huius vocis cum altera.*) Duae sunt huius sectae partes, una, quae homini lucrum in agendo tribuit, cui annumerandi sunt الاشعريّة, altera non tribuit, ut الجهميّة.

جِبْرِيَّة Fastus, superbia.

أَجْبَار Nomen plantae utilis, ex qua potus paratur.

مُجَبِّر Qui fracturas ossium religat reparatque.

مُجْبِرَة Nomen eorum, qui hominis liberum arbitrium negantes defendunt dogma de decreto absoluto.

مَجْبُورَة *Nomen* Medinae.

مُجَبِّر *c. artic.* Leo.

جَبْرِين , جَبْرِيل , جَبْرَائِيل , جَبْرَائِل , جَبْرَاعِل (*et pluribus aliis vocis efferendae modis*) Gabriel angelus.

جَبُز Siccus non obsonio conditus *vel* azymus fuit (*panis*); *et* جَبَزَ له جَبْزَةً من مَالِهِ Partem illi resecuit de suo.

جِبْز *i. q.* جِبْس Studium; Durus, crassus; Avarus; Illiberalis; Pusillanimis, imbecillis, ignobilis.

جَبِيز Panis siccus sine obsonio, *vel* Panis azymus.

جَابِزَة Fuga; Propositum.

جِبْس *Pl.* أَجْبَاس Concretus; *i. q.* ثقيل الروح Durus, iniustus; Improbus, corruptus; Pusillanimis; Vilis; (Gravis lingua, balbus, *Gol. ex Mar.*).

جَبُوس Homo sequioris generis.

جُبَيْس Vilis; Ursae foetus.

أَجْبَس Debilis.

تَجَبَّس Iactato corpore superbius incessit.

المَجْبُوس Is ad quem sponte veniebant, erantque tales tempore ante Muhammedem pauci ex. g. Abu-Djahl, At-

sibi ... an ben-Badr, Thofail ben-Malic, Kabus ben-Almundsir patrui Alnohmani ben-Almundsir.

حبسين Gypsum. *Avicenn. L. II. p.* 153.

حَبَش *I. i.* Rasit *crines c. a. r.*

حبيش Muliebria rasa.

حبع *n. a.* تَحْبِيع Macie mutata est eius nates.

حبع *gen. comm. et f. quoque* ة Brevis; Neque magna nec parva, sed pravum incessum et vestitum habens; Sagitta, qua pueri utuntur.

جبعة Nates.

جَبَلَ *F. i. o. n. a.* جَبْل Formavit, creavit *c. a. p.*; creavit *rem* et consolidavit *c.* على *r.* II *n. a.* تَجْبِيل Dissecuit, in plures partes concidit. IV Creavit *rem c. a. r.*; Invenit *aliquem* montem (*a* جبل) *i. e. avarum c. a. p.*; Ad petram pervenit *fossor* a fodiendo impeditus; Magna cum difficultate verba produxit (*poëta*); Pede terram, usque ad partem duriorem, subvertit, foditque (*equus*); Abiit ad montem, montana petivit (*homo*). أَجْبَلوا *i. e.* جَبَل حديدة. V Intravit montes; Omne cepit, quod ille habuit *c.* ما عنده.

جِبْل Hominum turba. (*Haec vox ex dialectorum diversitate et grammaticorum diversa relatione vario modo effertur ut videndum in sequentibus.*)

جَبْل Multus, copiosus (*divitiae, tribus*); *i. q. praecedens ex gramm. Alahradj. et Ihsac ben-Amru sententia*).

جُبُل Multus, copiosus; Hominum turba (*in Corano*).

جَبَل *Pl.* جِبَال, أَجْبُل, أَجْبَال Mons altus et longus haud separatus ab aliis (*Gebirge*); (*separatus* أكمة *vel* قُنَّة *appellatur*) *per.* Mons Sinâi. جبال صُم Petrae. Dux, dominus gentis. الجبلان Duo montes Adja et Salma, qui ditionis tribus Thai sunt. بلاد الجبل Regio inter Aderbidjan, Irak Alarab, Djusistan, Fares et Deilem. ابنة الجبل Serpens. Infortunium, Arcus e ligno arboris ... factus. *et* جبل *i. q.* سحة, *et* رجل جبل الراس ... Vir pauca dulcedinis.

جبل Crassus, grossus; Avidus, in se contractus homo; Mollis ferri cuspis, *et* Sagitta non bene asciata, *vel* Omnis durus et iniustus.

جُبُلّ Hominum turba (*ex Cesaï grammatici sententia*).

جِبَال Corpus, venter.

جِبِلّ Hominum turba (*apud Medinenses*).

جُبُلّ *Id.* (*ex Alhasani et Ebn-Abi-Ishaki gramm. sententia.*)

جُنبُل Poculum crassum ligneum.

جَبْلَة Aspera, dura (غليظة) *mulier*; Tuber seu gibbus cameli (*sed usitatius videtur* جُبْلَة); *item* Facies, vel eius exterior pars; Forma a natura indita.

جِبْلَة Progenies, creaturae; Coetus; Multitudo; Forma, constitutio a natura indita; Radix, origo; Facies vel eius exterior pars. ثوب جيد الجبلة Vestis bene neta. ذو جِبْلَة Durus, asper.

جُبُلَّة Progenies, creaturae; Coetus, Multitudo; *et i. q.* جُبْلَة Gibbus *cameli.*

جَبَلَة Facies, *vel* eius exterior pars (بشرة), *vel* Id quod tibi obvertitur ex ea; Mulier crassa, dura; Vitium; Robur; Durities terrae; Res creata aut formata; Indoles.

جِبَلَة Facies vel eius exterior pars, Id quod tibi obvertitur ex ea; Res creata, formata; Vitium; Robur; Durities terrae.

جَبِيل Hominum turba, copia. خبيل الوجه Turpis faciei.

جِبِلَّة *Pl.* جِبِلَّات Hominum turba; Progenies, creaturae; Constitutio hominis; Forma a natura indita; Multitudo cuiusvis rei.

جُبُلَّة Progenies, creaturae; Multitudo cuiuslibet rei; Radix; origo; Annus sterilis.

جَبَلِي *F.* ة Montanus.

جِبِلِّي A natura inditus.

مَجْبَال Gravis, crassus ut mons. Crassioris formae *mulier*.

مَجْبُول Magnus vir.

جَبُنَ *n. a.* جُبْن, جُبُن *et* جَبَانَة Pusillanimis fuit. II *n. a.* تَجْبِين Pusillanimitati attribuit *c. a.*; pusillanimem censuit.

et vocavit *c. a. p.*, Talem cognovit. IV Comperit habuitve pusillanimem *c. a.*; Coagulavit (*lac*) *c. a.* V Coagulatum fuit (*lac*), et caseo simile evasit. VIII Pusillanimem aliquem habuit *c. a. p.*; (*denom. a* جُبْن) Fecit caseum *e lacte c. a. lact.*

جُبْن Caseus. ماء الجبن Serum. Pusillanimitas, metus.

جُبُن *Id.*

جَبَان *Comm. gen. et Fem.* جَبَانَة Pusillanimis, timidus, segnis. هُوَ جَبَانُ الكَلْب Maxime generosus est.

جُبُن Caseus.

جُبْنَة *magis proprie quam* جُبْن Caseus, Caseus unus.

جَبِين *Pl.* جُبَنَاء *gen. comm.* Pusillanimis. *Pl.* جُبُن,

أَجْبُن *et* أَجْبِنَة Extremum frontis latus supra tempora. *Djeuh.* Pars inter tempora pertingens ad capronas. الجبينان Extremitates frontis *vel* Extremitates duae cingentes frontem ab utroque latere in eo loco, qui est inter supercilia superne usque ad initium capillorum.

جَبَّان Pusillanimis, timidus, segnis; *item* Casei venditor; Coemeterium; Desertum; Campus alte iacens, *i. q.* المنبت الكريم.

جَبَّانَة Desertum, terra aspera et scaprosa; Campus alte iacens; *etiam* Coemeterium; *et* المَنْبِت الكَرِيم.

جبه *F. a.* 1) (*a* جَبْهَة) In fronte percussit *c. a. p.*; 2) *Metaph. n. a.* جَبْهَة Excepit *re* ingrata, indigne tractavit *c. a. et* ب *r.*; repulit *aliquem*; 3) *n. a.* جَبْه Accessit *ad aquam*, destitutus quo hauriret, ut eam spectaret tantum *c. a. aquae*; 4) Supervenit nondum exspectantibus et praeparatis (*hiems*) *c. a. p.* II Re ingrata, ingratiore modo excepit, indigne tractavit *c. a.*; Deorsum inclinavit caput. VIII Reprobavit salubrem non habens (*aquam etc.*) *c. a. r.*

جَبَه Latitudo ac pulchritudo frontis.

جَابِه Qui fronte obverso tibi occurrit *vel avis vel fera*: quod mali ominis est.

جُبَّه *i. q.* جُبَّأ Pusillanimis, timidus.

جَبْهَة *Pl.* جِبَاه *et* جَبَهَات Frons hominis vel alterius animalis; *c. art. seu* جبهة الاسد Frons leonis, *sc.* quatuor stellae constituentes decimam mansionem lunae. *Ideler. Unters. üb. d. Sternnamen. p.* 162 *seq.* جبهة العقرب Nomen duorum siderum. *Idem ibid. p.* 1.. Luna; Idolum; *item* Equi, *seu* coru.. agmen; T... hominum; Dominus, familiae seu populi princeps; M.. lior pars hominum, Viri, quos verecundia ductus .. quem ob debitum etc. adeunt, nemo repellere audet .. Despectus, contemtus.

جَبِيهَة Aversio, ingratus modus vel qualitas, *ut si aqua quam quis aquatum venerit, salsa sit vel foetens, aut hauriri non possit. Vid. Coni. I. sign.* 3.

أَجْبَه *Fem.* جَبْهَاء *cuius deminut.* جُبَيْهَاء Magna lataque et pulchra fronte praeditus. الأجبه Leo.

تَجْبِيه Quum duorum scortantium facies tingitur rubro colore, et ambo asinum vel camelum inequitare coguntur, dum eorum facies una ab altera aversa est.

جَبَهْل Vir immitis, saevus.

جبا *pro* جَبَأَ *F. a. i. Praet.* جَبَيْت , جَبَوْت *n. a.* جِبَاوَة, جِبَايَة Collegit *tributum c. a. r. et a. p. vel terrae vel* من *p.*; 2) *Praet.* جَبَوْت *et* جَبَيْت *ex Alcesai auctoritate n. a.* جَبًا , جِبًا , جَبًا *et* جَبْي Collegit *aquam in cisterna c. a. r. et* في *l.* II *n. a.* تَجْبِيَة Posuit manus suas super genibus *vel* super terra, *vel* Prostravit se in terram. IV (*pro* أَجْبَأ) Ante perfectum incrementum vendidit *segetem*; Abscondidit camelos suos ab eo, qui decimas colligit. VIII Elegit *c. a.*

جَبًى *Pl.* أَجْبَاء Locus ubi foditur puteus eiusque margo; Terra putei, quae circa eum accumulata est, et quae e longinquo conspicitur; Locus, ubi stat ad puteum aquator; Quod camelorum potator die ante eos ad aquam advenit eisque aquam in piscina colligit, tum eos ad aquam adducit; Canalis incisione facta ad aquam ex fonte in cisternam ducendam; *item* Terra plana late patens. غدير جبا Stagnum editiore ora, ex qua aquam attingere nequeunt cameli, *contr.* قضيبة quando ex ea bibere possunt.

جِبًا Aqua in aquario, ex lapidibus constructo, collecta ad aquandos camelos.

جَبَاب Locusta. (*Vid.* جبأ.)

جُبَّاى Ubera consistentia ac prominentiora habens *puella* (*a* جبا).

جِبْوَةٌ et جِبَاوَةٌ i. q. جِبًا.

جَابِيَةٌ *Pl.* جَوَابٍ Aquarium magnum, lapideo opere structum adaquandis camelis; Turba, copia; *item Nom. propr.* pagi Damasceni.

جَبَايَا Fossulae in quibus palmites ponuntur.

جِبَايَةٌ *i. q.* جِبًا, *et* Tributum.

تَجْبِيَةٌ Quod homo modo precantis se habet. *Duplex ex Abu-Obhaidi sententia hic status esse potest: unus, quod stans ponit manum utramque super genibus, alter, quod in faciem prostratus genua flectit, qui adorantis statui similis est. (Djeuh.) Vid. Conj. II.*

مَجْبًا Tributum. (*Ebn-Batuta. p.* 36).

جث جَثّ *quasi* جَسّ Exploratio pecorum, quae palpando fit, num pinguia sint nec ne.

جتر *Pers.* چتر Tentorium.

جَيْتَر Brevi statura vir. (*Vid. et* جيذر.)

جث جَثَّ *n. a.* جَثّ (*conf.* جذ) 1) Secuit, amputavit *c. a.*; 2) Eruit e terra *arborem*; 3) Metuit; 4) Percussit; 5) Susurravit (*apis*). VIII Amputavit, evulsit *c. a. r.*

جُثّ Cera; *vel* Quicquid sordium melli permiscetur de alis et corporibus apium; Terra elatior, ut parvus mons sit; Spuma mellis; Locusta mortua; Pellis fructuum.

جَثَّةٌ Infortunium.

جُثَّةٌ *Pl.* جُثَث Statura seu habitus corporis humani, sive sedeat sive dormiat; Cadaver.

جَثِيثٌ *Coll. cum* ة *Fem. seu potius nom. unit.* Palma iuvenca, seu stolo palmae. *Cum fructum fert, tum* نخل palma *appellatur.*

مَجْثَات *i. q.* مَجَثَّة.

بَحْرُ الْمُجْتَثّ (*in prosodia*) *est* Metrum, cui pedes sunt مستفعلن فاعلاتن فاعلاتن.

مِجَثَّةٌ Instrumentum ferreum, quo eruuntur e terra surculi, et stolones palmarum qui plantantur.

جثا جَثَا *et* جَثَى *n. a.* جُثُوّ *et* جُثِيّ (*Haec radix cum derivatis in Kamuso edit. Calcutt. haud reperitur, neque eam apud Djeuharium reperi*; *conf.* جثو) Pronus concidit in aliquid *c.* على, *et* b) جَثِيَ Incurvatum prominensve habuit dorsum: *uti gibbosus, vel qui aliquid de terra attollit* (*vid.* جثو). VI تَجَاثَأ *pro* تجاثى *poetice* Consederunt inter se iunctis genibus.

أَجْثَأ Qui curvato aut prominente est dorso.

مِجْثَأ Clypeus omnis ferramenti expers.

مَجْثَأَة Fovea sepulcri.

اِجْثَأَلَّ Evulsit plumas suas *avis*; Commoveri coepit herba eoque se extulit, ut manu prehendi posset; Longa fuit *planta* et convoluta; Evulsae fuerunt *plumae*; Iratus ad pugnam se paravit *vir.*

مُجْثَئِلّ Erectus, erecte stans.

جَثْجَثَ Catenarum formam habuit *fulmen.* II Multa fuit *coma*; *i. q.* انتفش (*avis*).

جُثَاجِث Perplexus atque convolutus *capillus, planta*; Corpulentus *camelus.*

جَثْجَاث Herba ex amariorum genere, in Nili ripa frequens, tenuibus oblongisque surculis, in quorum extremitate flores parthenii floribus similes, crenati, gustu amari; Multa et densa *coma.*

جثر In quo est terra lapidibus vel salsugine mixta *locus*

جثط Molle, diffusum eiecit *excrementum c.* ب *r.*

جَثَلَ *i. q.* جَفَل Cito propulit (*ventus*) *c. a.* b) جَثِلَ *et* جَثُلَ *n. a.* جَثَالَة *et* جُثُولَة Multus, crassus, densus, perplexus fuit; vel crassus et brevis vel densus et niger.

جَثْل Multus, densus (*de arbore et coma*); *vel* Crassus, densus et perplexus (*de omni re*); Mater.

جَثِل Multa ac densa *vel* crassa et brevis *vel* densa et nigra, *coma, arbor*; *vel* Crassus, densus et perplexus (*de omni re*).

جَثْل Mater vel uxor. *Dicitur* تَقْلَتُهُ الْجَثْل.

جَثَال Alauda (قُبَّر *non* قبر sepulchrum *ut in Golii opere legitur*).

جَثْلَة Coma imminens fronti, mediocriter multa ac longa; *item* Fronde densa ac crassa *arbor*; *et Pl.* جَثْل Formica nigra magna.

جَثِيلٌ Multa, densa *arbor*, *coma*; *item* aspera et brevis (*coma*) vel densa et nigra, *vel* Spissus, multus, implicatus (*de omni re*).

جَثَالَةٌ Multitudo densitasque *comae*.

جُثَالَةٌ Quae disperguntur folia.

جُثْلُوثَةٌ Multitudo densitasque *comae*.

جَاثَلِيقُ *a Graeco* Καθολικός Christianorum praesul in ditione Muhammedanorum, Bagdadi sedem habens et patriarchae Antiochensi subditus. *Huic subditus erat* ٱلْمَطْرَانُ Metropolita, *tum sequebatur* Episcopus, *qui in qualibet regione sub Metropolita erat*, *tum* ٱلْقِسِّيسُ Presbyter, *denique* ٱلشَّمَّاسُ Diaconus.

جثم *F. i. et o. n. a.* جَثْمٌ *et* جُثُومٌ In pectore decubuit (*avis*, *fera*, *pecudes*, *parvus pullus dorcadis*, *mus campestris*, *homo*); 2) Substitit in loco nec inde processit; *vel* in pectus concidit *vel* inhaesit terrae. *Hamas.* 686: 3) *n. a.* جُثُومٌ Dimidiata fuit *nox*; 4) *n. a.* جُثُومٌ Se extollit *seges*; 5) Magnos habuit dactylos immaturos *racemus palmae*; 6) *n. a.* جُثُومٌ Periit, interiit; 7) Collegit *lutum*, *cinerem vel terram c. a.* II Effecit, ut in pectore decumberet *c. a.*; Aliquo loco inclusit (*avem*), ita ut moreretur; In latus convertit animal ad mactandum. (*Gol. ex Mar.*)

جَثِمٌ Se e terra extollens *seges*; Cuius dactyli immaturi magni sunt *racemus*.

جُثَمٌ Se e terra extollens *seges*.

جُثَمٌ Cubator, somno indulgens (vir), nec cum aliis prosequens iter.

جَاثِمٌ *Pl.* جُثَّمٌ In pectore decumbens; Sensu motuque carens; Subsistens.

جَثَّامٌ Incubus nocturnus, ephialtes.

جَثْمَةٌ Terra, cinis, lutum collectum.

جَثَمَةٌ Collis.

جُثَمَةٌ Cubator, somno indulgens (vir), nec cum aliis prosequens iter.

جُثُومٌ In pectore decumbens; Loco suo permanens; Incumbens, irruens.

جُثْمُومٌ Collis.

جُثْمَانٌ *i. q.* جُسْمَانٌ Corpus. (*Alazmai tamen dicit* جسمان corpus *esse*, جثمان *vero i. q.* شخص. *Hamas. p.* 22. 605.) Res corpori similis, *praesertim eminus apparens: ut vapor, spectrum.*

جَاثُومٌ Incubus nocturnus, ephialtes; Cubator, somno indulgens (*vir*), nec cum aliis prosequens iter.

جُثَامَةٌ Homo stolidus; Dominus prudens; Cubator, somno indulgens (*vir*) nec cum aliis prosequens iter.

جُثْمَانِيَّةٌ Substantia vel medium vel totum *aquae*, *ut in hoc versu*: بيتن جثمنية الما نبتيتها الى ذات زحل كالمآتم جسرا.

مَجْثِمٌ *i. q.* جُثُومٌ.

مَجْثِمٌ *Pl.* مَجَاثِمُ Locus, ubi decumbitur.

مُجَثَّمَةٌ *i. q.* مَصْبُورَةٌ Obsessum et circumdatum animal *a venatoribus*, *ita ut effugere non possit*, *ictibusque ita conficiatur: proprie de avibus leporibusque dicitur.*

جثا *F. i. o. n. a.* جُثُوٌّ *et* جُثِيٌّ 1) Incubuit ineditque genubus, modo quo is, qui altercatur, sedet; جثا بركبته Procubuit; *vel* Stetit in extremis pedum digitis; 2) *Pract.* جَثَوْتُ *et* جَثَيْتُ Collegit. III Apposuit *genua sua ad genua alterius c. a. r. et* على *alterius*; Assedit genubus iunctis seu adversis. IV Fecit, ut incumberet genubus *vel* staret in extremitatibus digitorum pedis *c. a. p.* VI Consederunt inter sese iunctis genubus.

جَاثٍ *Pl.* جُثِيٌّ In genua decumbens, *vel* stans in extremitatibus digitorum pedis. ٱلْجَاثِى Nomen signi, quod viginti et octo sidera complectitur, et *Hercules* appellatur. *Ideler Unters. üb. d. Urspr. etc. der Sternnamen. p.* 62.

جُثًى *nempe* جثى ٱلْحَرَمِ Lapides in acervum coniecti iuxta ritum festi seu sacri Meccani, quod حج dicitur; *vel* lapides erecti circa templum Meccanum, in quibus mactantur victimae.

جُثَّآءٌ Persona.

جُثَّآءٌ Persona; *et pro* جُزْءٌ Quantitas, numerus.

جَثْوَةٌ Cumulus lapidum *vel* terrae, *et* Cumulus *simpl.*; Corpus; Pruna ardens (*conf.* جذوة).

جُثْوَةٌ *Id.*

جِثْوَةٌ *Pl.* جُثًا Cumulus terrae; *inde Pl.* جُثِيٌّ Sepulcrum.

جَاثِيَةٌ Genubus incumbens; *et* Nomen capitis Corani quadragesimi quinti.

مَجْثَاةٌ Locus, ubi flexis genubus sedet aliquis.

جحج Expandit; traxit. *Hoc vitiosum videtur pro* جح *et in Kamusi editione Calcutt. non legitur.*

جَحْ جَحْ Vox qua increpantur oves.

جَحٍ جَحٍ *Id.*

جح Comedere melonem parvum corrugatum; Extensio, expansio rei.

جح Melo parvus corrugatus *vel* Colocynthis.

أَجَحَّ Gravida fuit *fera*, ut tempore pariendi appropinquante magnum haberet ventrem (*apud Kaisitas*), *tum* Gravida fuit (*mulier*) ut tempus pariendi proxime adesset.

مُجِحٌّ Talis *mulier vel fera.*

جَحْجَبَ 1) Perdidit, delevit *hostem c. a. p.*; 2) Ultro citroque ivit *in re c.* في *r.*

حجحج 1) Ad finem pervenit; 2) Scrutatus est; 3) Festinavit, properavit facere; 4) Abstinuit *a re c.* عن *r.*, retrocessit *ab hoste*, eum reliquit *timore ductus c.* عن *p.*

جَحْجَحٌ *Pl.* جَحَاجِحُ *et hinc Pl.* جَحَاجِحَةٌ Dominus; Homo sequioris generis.

جُحَاجِحٌ Aries magnus.

جَحْجَاحٌ *Pl.* جَحَاجِيحُ Caput et princeps populi; Homo sequioris generis.

جَحَدَ 1) *n. a.* جَحْدٌ *et* جُحُودٌ *propr.* Negavit, rem esse peractam (*de rebus praeteritis, ut* نفي *generaliorem sensum praebeat*), Negavit aliter se habere sciens, et denegavit *c. d. a. aut c. a. p. et* ب *r.*, *spec.* benefacere recusavit; 2) Invenit *aliquem* avarum *c. a. p.* b) جَحِدَ *F. a. n. a.* جَحَدٌ 1) Parum boni fecit, seu parum boni habuit; 2) Pauca provenit, et non excrevit (*planta*). IV Pauca provenit, et non excrevit (*planta*).

جَحْدٌ, جُحْدٌ *et* جَحَدٌ Paucitas seu parum boni. *Djeuh. quod aliis praestatur. Unde imprecandi formula* نكدا له وجحدا. جَحْدٌ Negatio. *Inde in gramm.* جحد مُثْلَق Negatio absoluta. *Hoc nomen gerit* لَمْ *particula.* جَحْدٌ مُسْتَغْرِق Negatio completa. *Ita appellatur* لَمَّا. *Conf. de Sacy Gramm. Arab. T. I. p.* 379.

جَحْدٌ, جَحَدٌ *et* أَجْحَدُ Pauper, egenus; parum beneficus; pauca pluvia, sterilisque (*annus*)

جَحْدٌ *F.* ة *Pl.* جَحَادٌ Crassus, parvus *equus.*

جَاحِدٌ Obstinate resistens *c.* ل.

جَحْشَادٌ Tardus ad invitandum in hospitium.

جَحَادِيٌّ Corpulentus, crassus (*de omni re*)

جَحَادِيَّةٌ Uter lacte impletus; Saccus magnus impletus dactylis vel tritico.

جَحْدَبٌ Brevis, parvus.

جَحْدَرَ Prostravit, volutavit *aliquem.* II Movit *se et* volavit *avis.*

جَحْدَرٌ Brevis.

جُحَادِرِيٌّ Magnus.

جَحْدَلَ 1) Factus est camelorum possessor vel locator, et dives evasit, postquam pauper fuerat; 2) Humi prostravit *vel* ligavit *aliquem c. a. p.* (*conf.* جحفل); 3) Implevit *vas c. a.*; 4) Collegit *opes*, Congregavit *camelos* eosque collocavit *c. a.*

جَحْدَلٌ Pinguis et corpore compactus; validus.

جُحْدُلٌ Pinguis.

جُحَنْدَلٌ Brevis.

جَحَرَ 1) Profundius in cavum demersus fuit (*oculus*); 2) Pone mansit et introcessit (*vir*); 3) Intravit latibulum (*lacerta*); 4) Compulit *lacertam* in latibulum *c. a.*; 5) Ascendit culmen (*sol*); 6) Pluvia sua nos non affecit *ver*; 7) Retromansit (*bonum*). IV Compulit in latibulum, coëgit ut confugeret, Abscondidit *c. a.* In anni sterilitatem incidit *populus*, Pluviam non miserunt *sidera*. V *et* VII Intravit in latibulum, in latibulum se recepit (*lacerta*). VIII Cepit vel paravit *sibi latibulum c. a. r. et* ل *p.*

جَحْرٌ Antrum maxime profundum.

جُحْرٌ *Pl.* أَجْحَارٌ , جِحَرَةٌ *rarius* أَجْحِرَةٌ Latibulum animalis, foramen lacertae etc. (*propr.* omnis locus effossus a reptilibus et feris ut ibi se abscondant).

جَاحِرٌ Retromanens, qui anteuntes non sequitur.

جَحْرَةٌ Annus sterilis et gravis.

جُحْرَةٌ *Id.*

جَحْرَاءُ Demersus in cavum *oculus*.

جُحْرَانٌ Latibulum animalis; locus rei.

جَوَاحِرُ Ingredientes latibula et cryptas; Qui aedes vel angulum intrant.

جُحَارِيَةٌ Validus ac robustus *camelus*.

مَجْحَرٌ *Pl.* مَجَاحِرُ Latibulum; locus refugii.

جَحْرَبٌ *et* جُحْرُبٌ Brevis et crasso corpore praeditus, Magna statura praeditus *equus*.

الْجَحْرَبَانِ Duae venae in maxillarum sub aure partibus duabus لهزمة appellatis.

جُحَارِبٌ Magna statura praeditus *equus*.

جَحْرَشٌ Crassus, robustus *equus*.

جَحْرِطٌ Anus, vetula decrepita.

جَحْرَمٌ Vir malae indolis.

جَحْرَمَةٌ Angustia; Pravitas indolis.

جَحْدِرٌ *i. q.* جَحْرِطٌ.

جَحَسَ *F. a. n. a.* جَحْسٌ *et.* جِحَاسٌ 1) Conflixit, manus conseruit; dimicavit; 2) Occidit *c. a., p.*; 3) Scalpsit et vulneravit scabendo *cutem c. a.* (*vid.* جحش): *sine excoriatione* حَكَّ *dicitur*; 4) Ingressus fuit *c.* فى. III *ut* جاحش Arctavit pressitque *c. a. ut in hominum fit multitudine*; Removit *a re*, aut removere studuit *c. a. p. et* عن *r.*

جَحْسٌ *nempe* جَحْسٌ وَنَحْسٌ Dolus. *Dicitur* ذاك من جحسه ونحسه.

جِحَاسٌ Angustia, mutua pressio die proelii (*conf.* جحاش).

جَحَشَ *F. a. n. a.* جَحْشٌ 1) Detraxit cutem, *vel ex ea* detraxit rem, qua afficiebatur, *vel i. q.* خدش *vel ut minus aut maius sit quam hoc.* III *n. a.* جِحَاشٌ Trusit, conflixit *c. a.*, *item* retinuit *ab aliqua re.*

جَحْشٌ *F.* ة *Pl.* جِحَاشٌ *et* جِحْشَانٌ Pullus asini, *etiam* equi; Durities, iniuria, molestia; Crassities; *item* Dorcas.

جَحْشَةٌ Lanae portio, quam brachio obvolvit pastor nendi ergo.

جُحْشُوشٌ Puer impubes, nondum adultus.

جُحَيْشٌ Pars, tractus; *et Adiect.* Longus; Locus habitationis separatus. رَجُلٌ جُحَيْشُ الْمَحَلِّ Seorsim considens seu tentorium figens, nec cum aliis consuescens, solivagus *vir.*

جُحَيْشٌ *Demin. a* جَحْشٌ: *unde* جُحَيْشُ وَحْدِهِ *sicut* عيير وحده Sui cerebri homo, proprii consilii amans et tenax.

اِجْحَنْشَشَ Magnus fuit (*venter pueri*)

مَجَاحِيشُ *i. e.* مَنْ أُصِيبَ شِقُّهُ.

جَحْشَرٌ *F.* ة Breves costas habens *equus*, *tum* Magnus, corpulentus, articulis dense compactis.

جُحَاشِرٌ *Id.*

جُحَاشِرٌ *Id.*

جَحَاشِلٌ , جَحْشَلٌ , جَحْشَلٌ Celer, agilis.

جَحْشَمٌ Camelus utroque latere tumidus.

جَحْطْ Vox, qua oves increpantur.

جَحَظَ *F. a. n. a.* جُحُوظٌ 1) Magna vel protuberantiore iride, seu anteriore cornea, praeditus fuit (*oculus*); 2) Turpe visum *illi* fuit *opus suum c.* الى *p.* II *n. a.* تَجْحِيظٌ Intendit aciem ac visum.

جَاحِظٌ Magnos vel extantes oculos habens; *et* Nom. propr. viri.

جحاظ Sinus seu cavum oculi; Ora glandis, quae penis extremitas est.

جحاظة Nigredo oculi.

الجاحظية Nomen sectae, quae originem traxit ab Ahmruo ben-Bahr Aldjahits. Dixerunt naturam vel substantiam rei, et malum aut bonum ex factis servi Dei non desinere; Coranum vero corpus esse, quod modo in virum, modo in feminam mutaretur.

جحظم (i. q. جاحظ) Magnos et protuberantiore iride praeditos oculos habens.

جحف F. a. 1) Decorticavit; 2) Verrendo abstulit (جرف); 3) Ligone vel pede percutiendo proiecit reiecitve rem; 4) Manu excepit sustulitque sibi cibum c. ل p. et a. r.; Manu excepit rapuitve (pilam); 5) Collegit c. a. et c. ل p.; 6) Inclinavit c. مع; 7) Properavit; Foras extulit, asportavit; Detrimento affecit. (Has significationes Golius ex Mar. attulit.) III Pressit ut ei adhaereret (uti in densa turba) c. a.; i. q. دَانَاهُ Eum appropinquavit. IV Detrimento affecit c. a. p.; Asportavit, abstulit c. ب; item contr. Prope accessit c. ب p.; pressit c. a. VI Digladiati inter sese fustibus vel ensibus fuerunt: ita et Sphaerae lusu certarunt. VIII Abripuit, diripuit c. a.; Tribus digitis excepit sustulitque (intritam) c. a.; Exhausit aquam putei.

جحيف Lusus sphaerae.

جحف Quum situla, quae coriacea illis, ad crepidinem putei illisa aqua effunditur, aut ipsa laceratur; Pugna, certamen.

جحاف Magnus et obvia quaevis abripiens (aquae fluxus); talisque et universalis (mors), ac Mors ipsa; item Fluxus ventris, diarrhoea.

جحفة et جحفة Pars butyri; Pars aquae residua in lateribus aquarii aut cisternae; Torsio seu dolor quidam intestinorum; Lusus sphaerae, qui clavae impulsu exercetur.

جحفة Aqua, quae hauritur e puteo, vel id quod in eo remanet; Parum pulmenti aut intritae in vase quo non impletur; Manipulus vel pugillus cibi; Particula campi pasturae idonea in rotundo deserti arenarum cumulo.

جحوف Situla aquam hauriens et asportans; Panis intriti portio in m[illegible]atini residua.

اجحافات Iniuriae erga homines.

مجحفة Infortunium.

مجحوف Fluxu ventris laborans.

جحفل 1) Humi proiecit, coniecit c. a., 2) Reprehendit aliquem ob factum suum c. a. p. II Congregati fuerunt homines (sec. nonn. a جحفل derivatum est).

جحفل Pl. جحافل Exercitus magnus, et ut Adiect. Magna dignitate praeditus, magnus vir; Magnus ab utroque latere.

جحنفل Labeo, magna habens labia vir.

جحفلة (sicuti شفة in homine) Pl. جحافل Labium animalis solidam habentis ungulam sc. equi, muli, asini. Duo signa in armo anterioris pedis equi. جحفلة الفرس Nomen stellae. Ideler, Untersuch. üb. d. Sternnamen p. 117.

جحل F. a. n. a. جحل Prostravit, coniecit (alium) in terram c. a. II Id. cum intensione quadam c. a.

جحل Pl. جحال Uter aquarius amplus; Pl. جحلان, جحول (de significatione dissentiunt) Rex apum (يعسوب) Kam. addit Djeuh. qui formam locustae habet et si in terram decidit, alas non contrahit. Chamaeleon, addit Djeuh.: Mas animalis, quod أم حبين appellatur; sec. nonn. et Scarabaeus pilularius (جعل) Djeuh. Crassa, magna latera habens; Foetus lacertae Lybicae Meid.; Magna lacerta annosa; Dominus, princeps; Cameli parvi.

جحال Toxicum, venenum.

جيحل Petra magna; Cutis piscis clypeis idonea; Magnus (de qualibet re).

جحلاء Camela magna.

مجحل Prostratus.

جحلب (si scriptio est recta) Columba turtur (Forsk. descr. anim. p. V.)

جحلنجع Vox, quae in versibus Abu-Homai[illegible] legitur; sed non explicata est. Kam.

جحلم Humi prostravit c. a. p.

جحم F. a. 1) Accendit (ignem) c. a.; 2) Prorsus aperuit et defixit (oculos suos) c. a. b) جحم n. a. جحوم

et c) جَحِمَ *n. a.* جَحْمٌ , جَحُومٌ , جُحُومٌ Arsit, flagravit. II *n. a.* تَجْحِيمٌ Intentis vel fixis (*oculis*) intuitus fuit *c. a. p. et* ب *r.* IV (*conf.* احجم) Abstinuit *a re c.* عن *r.*, Appropinquavit ut aliquem accederet *c. a. p.* V Flagravit avaritia et cupiditate, Angustus fuit animo.

جَاحِمٌ *F.* ة Ardens.

جُحَمٌ Nomen avis.

جُحُمٌ Homines pauci pudoris.

جَاحِمٌ Locus admodum calidus et fervens; Prima maxime ardens; Maxima, ferventior pars *proelii; et Fem. cum* ة Apertus, defixus (*oculus*).

جُحَامٌ Morbus quo oculi tumore laborant, vel in capite canis.

جَحْمَةٌ *idiomate Arabum Homairitarum Jemanensium* Oculus; *Djeuh. propr.* Oculus leonis. *Hamas.* 77; Ignis, cuius una pars est super altera.

جَحْمَةٌ Ignis cuius una pars est super altera.

جَحْوَمٌ *i. q.* جَوْحَمٌ.

جَحِيمٌ Ignis ingens et vehementer ardens, omnis ignis, cuius una pars est super altera, omnis ignis magnus in barathro; Locus ardoris vehementis; Ignis inferni.

جَحِمٌ Avarus.

أَجْحَمُ *Fem.* جَحْمَاءُ *Pl.* جُحْمٌ *et* جَحْمَى Oculos amplos et rubicundos habens.

مُجَحَّمٌ Coctus in sartagine.

جَحْمَرِشٌ *Pl.* جَحَامِرُ *Deminut.* جُحَيْمِرٌ Anus, vetula.

جَحْمَرِشٌ *Pl.* جَحَامِرُ *Demin.* جُحَيْمِرِشٌ Lepus sugentem pullum habens; Vetula, mulier pinguis, segnis.

جَحْمُوشٌ , جَحْمَشٌ Grandaeva vetula.

جَحْمَظَ Constrinxit, ligavit *c. a.*

جَحْمَظَةٌ Fascia, qua in cunis involvitur infans; Quod arcus circumligatur nervo; Quod servi manus super genua religantur ut probe percuti possit, *vel* Ligatio quo corporis loco fiat; Properantia in cursu, Incessus pumilionis.

جَحْمَلٌ *i. q.* جَحْفَلٌ.

جَحِنَ *F. a. n. a.* جَحَنٌ 1) Pravo alimento nutritus fuit (*infans*). b) جَحَنَ *F. a.* Pravo et pauco nutrimento aluit familiam ob paupertatem vel avaritiam. II *et* IV *Id. c. a. p.*

جَحِنٌ Pravum alimentum recipiens (*infans*); Qui tarde ad adolescentiam progreditur; Planta debilis et parva; Ricinus.

جَحْنَةٌ Ricinus.

جَيْحَانُ *incolis* جِيْنَانُ Pyramus, qui Ciliciae fluvius.

جَحْيَنَاءُ *nempe* جَحْيَنَاءُ الْقَلْبِ وَلَوْيَاجَاوُهُ *sunt* Duae res رقتان appellatae, quae cordi adhaerent.

مُجَحَّنٌ Planta debilis et parva.

جَحْنَبٌ *et* جَحَنْبَبٌ Brevis, vel paulum brevis; Robustus; Olla magna.

جُحَانِبٌ Brevis, parvus vel paulum brevis.

جَحَنْبَارٌ Planta quaedam; Vir crassus et magna staturae praeditus, vel magno et amplo ventre vel brevis et amplo ventre praeditus.

جَحَنْبَرَةٌ Mulier parva.

جَحَنْبَارٌ *i. q.* جَحَنْبَارَةٌ.

جَحَنْشَ *et* اِجْحَنْشَشَ Crassus fuit *venter pueri*.

جَحَنْشٌ Crassus.

جَحَا *F. o. n. a.* جَحْوٌ *i. q.* جَاحَ 1) Eradicavit, exstirpavit *c. a.*; 2) Substitit *c.* ب *l.*; 3) Passum posuit, Incessit; 4) Praeteriit. VIII *i. q.* اجتاح Eradicavit, exstirpavit *c. a.*

جَحْوَةٌ Passus unus; Modus; Facies.

الْجَاحِي Bene preces fundens; Certans cum aliquo de ingenii acumine (مثاقف).

مُجْتَحٍ Stans, subsistens.

جَحْوَشٌ Puer tres vel quatuor annos natus; *sec. al.* *i. q.* خُمَاسِيٌّ.

جَخْ *i. q.* بَخْ.

جَخَّ 1) Excrevit emisitque radiatim *urinam vel aliud c.* ب; 2) Disiecit sparsitque *pede terram c. a. r. et* ب; 3) *i. q.* بَخَّ Roratim ex ore sparsit (*aquam*) *c. a.*; 4) Subegit *servam suam vel pellicem c. a.*, 5) Extulit ventrem et expandit lacertos *in adorando*; 6) Lassus et afflictus in latus decubuit; 7) Migravit de loco in locum.

جَخّ Stultus, Crassus, Segnis.

جَخْجَب Extenuatus, macer, cavus.

جَخْجَب Iumentum magnum; Princeps, dux strenuus; Debilis.

جَخَابَةٌ Stultus, stolidus, in quo nihil boni; Crassus, segnis, carnosus. *Dicitur* انه لجخابة هلباجة.

جَخَابَةٌ *et* جُخَابَةٌ *Id.*

جَخْجَخَ Dixit جخ جخ; Clamavit, *etiam* faciendo praeconio; Occultavit quod in animo haberet; Potiorem rei partem ingressus fuit; Humi prostravit *c. a.*; Coivit cum *puella c. a. p.*; Decubuit in latus lassus et afflictus. II Decubuit in latus lassus et afflictus; Lassus fuit; Densa caligine fuit (*nox*).

جَخْدَب Leo.

جُخْدُب *Pl.* جَخَادِب Crassus; Species quaedam locustarum (جراد *et* جنادب) *et quidem ut addit Djeuharius* locusta viridis, longipes; Crassus (*scarabaeus*); Leo.

ابو جُخَادِب *et* ابو جُخَادِبَى, جُخَادِبَاء, جُخَادِبٌ

i. q. جُخْدُب Camelus rubicundus.

جخدت (*si scriptio recta, sed videtur* جخدب) Gryllus cristatus. *Forsk. descr. anim. p.* XXII.

جَخْدَرِى, جُخَادِر, جَخْدَر Crassus.

جَخْدَف Praestans, crassus.

جَخْدَل Robustus, pinguis (*adolescens*).

جَخْدَمَة Celeritas in opere, cursu et incessu.

جُخَادِى Scutella in quam mulgent. Crassus *camelus*, *vel de omni re*.

جَخَرَ *n. a.* جَخْر 1) Foetuit *caro*, vel foetere coepit: interfoemineo *mulier*; 2) Ampla cavitate fuit (*puteus*); 3) Vacuus fuit *venter*; 4) Ampliavit putei superiorem partem. b) جَخِرَ Ampla fuit *cavitas putei*; Biberunt *pecora*, dum eorum ventres cavi erant, ut commoveretur aqua in iis. II *n. a.* تَجْخِير Ampliavit superiorem partem (*putei*) *c. a.* IV Ampliavit superiorem partem (*putei*) *c. a.*; *it.* E loco, ubi non est puteus, multam aquam scaturire fecit; Natem lavit, sed tamen remansit foetor; In matrimonium duxit feminam جَخْرَاء. V Ruptum fuit, ut aqua eius efflueret, (*receptaculum aquae, sc. lutum, quo aqua continebatur*).

جَخِر *F.* ة Edax, cito esuriens; Pusillanimis, impotens; Extenuata habens femora; Deterior et imbecillior; Mente corrupta praeditus; Foedus, deformis; Macilentus.

جَاخِر Vallis ampla.

جَخْرَاء Femina in pudendis foetens, Foetens et pudendis amplis praedita *mulier*; Angustus, in quo est humiditas et alba sordes, *oculus*.

جَخْرَط, جِخْرِط, جُخْرُط *i. q.* جحرط.

جَخَفَ *F. a. i. o. n. a.* جَخْف *et* جَخِيف Superbivit; gloriatus fuit supra merita, et arrogavit sibi plus quam habuit potuitve; 2) Dormivit; 3) Terrore correptus fuit.

جَخْف Rhonchus, *vel* huiusmodi sonus fortior; Levitas, inconstantia mentis. *Olmari dictum* جخفا جخفا *ita explicatur* فخرا فخرا وشرفا شرفا.

جَخْفَة Femina brevis staturae et gracilis.

جَخِيف Rhonchus, *vel* huiusmodi sonus fortior; Anima, spiritus; Inconstantia, levitas mentis; Exercitus magnus; Superbus; Sonus ventris (*hominis*). *Pl.* جُخُف Brevis, pumilio.

جَخَّاف *ut* جَفَّاخ Superbus *vir*.

جَخَنَّة Mulier prava in concubitu.

جَخَا *F. o.* Inverso deorsum capite posuit rem *c. a.*, *ut ampullam quam effundere voluit.* II *n. a.* تَجْخِيَة Ventrem a terra retractum habuit procumbens homo in adorando; *item* Inclinata fuit (*nox*); Inclinato corpore fuit (*senex*); Inclinata fuit *amphora*, *in his verbis*

traditione propagatis كالكوز مُجَخِّيًا. V Suffitum sibi fecit; Inversa fuit *amphora*.

جَخْوٌ Amplitudo *vel* laxitas pellis; Macies femorum.

أَجْخَى *Fem.* جَخْوَاءُ Femora extenuatus ac macer.

جَاخُوذَةٌ Cursus.

جَدَّ *F. i. n. a.* جَدٌّ 1) Magnus fuit dignitate seu divitiis; *inde* 2) Durus, molestus fuit *ut* جَدَّ بِهِ الأمر; 3) Stillavit domus pluvia; 4) *F. i. et o. n. a.* جِدٌّ Diligentia et studio usus fuit, nervos intendit, Serio usus fuit *c.* في *r. vid.* جِدٌّ; 5) Veridicus fuit; 6) *F. i. n. a.* جِدَّةٌ Novus fuit, haud trita fuit res usu *ut vestis*; 7) *Trans. F. o. n. a.* جَدٌّ Resecuit *vestem textor, seu tantam de tela partem, quae decem cubitis longa novae vesti sufficeret,* abrupit *rem c. a. r.*; 8) *F. o. n. a.* جَدٌّ Putavit *palmam, cultello spinas de lateribus ramorum: quo palma quasi renovetur*; 9) *Pass.* Felix et fortunatus fuit. II Renovavit, novum fecit *c. a.*; *item* Praecidit uber cameli; Strias versicolores intexuit vesti. III Stricto iure egit aut contendit cum alio *c. a. p. et* في *r.*; *cum aliquo* diligenter et studiose operam dedit. IV Renovavit; أَجَدَّ بِهَا أَمْرًا *idem est ac* أَجَدَّ أَمْرَهُ بِهَا; Diligentia et studio et serio usus fuit, nervos intendit *c.* في *r.*, Festinavit *in itinere*; *item* Per regionem duram et aequalem profectus fuit (*conf.* جدد); Dura et aequalis fuit *ipsa via* (*conf.* جدد); Putationi idonea fuit (*palma*); Diligentiam adhibuit *c.* في *r.*; *et* Anxit, sollicitum reddidit *aliquem* (*si lectio bona*) *c. a. p.* *Conf. Hamak. Wakid. p.* 33. *l.* 1. أَجَدَّتْ قُرُونِي منه Reliqui, deserui eum. V Renovatus fuit, vel novus evasit; *item* Lacte destitutum fuit (*uber*). *Vid.* جدود. X Renovavit *c. a.*; novum cepit, pro novo habuit *c. a.*

جَدٌّ *Pl.* جُدُودٌ, جُدُودَةٌ *et* أَجْدَادٌ Avus, *sive paternus sive maternus*; *Pl.* أَجْدَادٌ Maiores. الجد الصحيح (*in iure*) *est* Avus in cuius genealogia usque ad mortuum inter viros non est mater *ut* Pater patris et ita, quum ad proavos adscendis. الجد الفاسد (*in iure*) Avus, in cuius genealogia in serie virorum est mater. الجد الاعلى *videtur* Atavus. Felicitas, Sors bona, Id quod ad vitam sustentandam necessarium est. أَجَدَّكَ لا تفعل *et* وَجَدِّكَ لا تَفْعَلْ Obsecro te ne facias! *In iuramento utuntur* وَجَدِّكَ Per fortunam tuam! تعس *et* عثر جده Periit. Magnitudo dignitatis et gloriae; *et αὐτάρκεια, uti Dei*; *etiam* Divitiae; *item* جَدُّ أَمْرٍ Festinantia et deproperatio rei; *Pl.* جُدُودٌ Sagitta parva, qua pueri ludunt; Facies terrae; Vir magnae fortunae; Quum domus (*tentorium*) stillat a pluvia; Amputatio; Ripa fluminis.

جِدٌّ Studium, opera, sedulitas ac labor; Ripa fluminis; Pinguedo; Admiratio; Iusto modo rem tractare; Iusta et vehemens *poena.* أَجِدَّكَ لا تفعل Obsecro te, ne facias. Disquisitio; Quum stillat domus a pluvia; Torques in collo canis; Serium: جَدَّ جِدَّهُ Seria eius egit. جد عند الجد Serius fuit ad seria. صَرَّحَتْ بِجِدٍّ وَبِجِدٍّ *Dicitur* de re, quae clara facta est, postquam obscura fuit. عَالِمٌ جِدٌّ Summopere, omnino gnarus.

جُدٌّ Magnae fortunae vel dignitatis *vir*; Latus cuiuslibet rei; Obesitas, corpulentia; Fructus similis fructui arboris طلح; Aqua in extremitate deserti; Puteus in loco qui pabulo abundat; Multae aquae *et contra* paucae *puteus*; Aqua pauca; Aqua antiqua; Litus maritimum Meccae.

جِدًّا Valde. خَطَرٌ عَظِيمٌ جِدًّا *pro* خَطَرٌ جِدٌّ عَظِيمٍ Periculum valde ingens.

جَدَدٌ Terra dura ac plana; Superficies terrae; Arena mollis; Aliquid simile tumori سلعة dicto in collo iumenti.

ثِيَابٌ جُدُدٌ Vestes seu panni, quos ab opere textor resecat.

جَادٌّ Diligens et nervos intendens. *Dicitur* انه لجاد مُجِدٌّ.

جَدَادٌ Putatio palmae, palmarum resectio.

جِدَادٌ *Id.*, Tempus, quo palmae amputantur.

جُدَّادٌ (*vox Nabath.*) كُدَّادٌ Fila nexa et nodata (*ita in cod. Lugd.* 124. *vid.* جداد.)

جَدَّةٌ Novitas; Avia. جدته لامه Avia eius a matris parte *i. e.* Mater matris eius. الجدة الصحيحة (*in iure*) Avia, in cuius genealogia non est جَدٌّ فَاسِدٌ (*quod vide*). *Haec esse potest* ام اب *et* ام الاب *vel* ام ام الام *et* ام الام *vel* ام ام الاب الاب.

جَدَّةٌ Ripa fluminis; Superficies terrae; Pannus; Novitas; Torques in collo canis.

جُدَّةٌ Linea seu stria in dorso asini, quae alterius est coloris quam reliquum corpus. *Pl.* جُدَدٌ Stria; Signum in via (عَلَامَةٌ); Via, eiusque tractus, trames, *peculiariter* in monte diversi coloris a reliquis partibus; Facies seu superficies terrae; Modus agendi seu ratio: رَكِبَ جُدَّةً الأمر Vidit in re consilium. Aqua carens campus; Ripa fluminis; Litus maritimum Meccae, *et in eo* locus seu oppidum; Pannus.

جَدُودٌ *Pl.* جَدَائِدُ (*conf.* جرود *et* حرود) Ovis vel camela cui parum aut nihil lactis est, *citra malum morbumve accidens* (*de capra non dicitur*). *Pl.* جِدَادٌ Asina pinguis.

جَدِيدٌ Superficies terrae; Vir magnae fortunae; *simul* حَظِيظٌ *seq.* Felix, fortunatus; *item Pl.* جُدُدٌ Novus, *oppos.* trito, *et hinc* amputatus ac resectus a tela pannus, noviter confectus, *conf. Hamas. p.* 555. Vestis nova, *metaph.* Iuventus. لبس الجديد Vestes novas induit. جديد التراب Terra dura. جديدان Nox et dies, *quia novi semper succedunt*, *unde* ما اختلف الجديدان Quoad distinguentur ac mutabuntur nox et dies, *i. e.* semper.

جَدَّاءُ Parvis mammis praedita *vel* cuius mammae amputatae sunt; Ea cuius aures amputatae sunt; Aquae expers (*desertum*); Lacte destituta *ovis per vitium*.

جَدَّاءُ *nempe* صَرَّحَتْ جَدَّاءُ *vel* بِجِدَّاءٍ *dicitur* de re, quae clara facta est, postquam obscura fuit.

جَدَّادٌ Vini venditor, *et* is qui idem praeparat.

جُدَّادٌ *a Pers.* كُدَادٌ Tritae vestes; Tritae vide; Terra dura; Perplexi *rami vel fila*; Montes parvi; Pumilae palmae aliaeve arbores.

جَادَّةٌ *Pl.* جَوَادُّ Via maior et regia, recta et plana.

جُدَّانِ *nempe* صَرَّحَتْ بِجُدَّانٍ *dicitur* de re, quae clara facta est, postquam obscura fuit.

جَدِيدَةٌ (*vox recentior*) *pro* جُدَّيَّةٌ *Dual.* جديدتان Suffultura (ephippii) tumidior, qua stringit equi latera.

جُدَيْدَةٌ Magnum studium, serium.

جَدِّيٌّ *et subiecto simili* حَظِّيٌّ Fortunatus, felix.

جُدِّيٌّ Vir magnae fortunae.

أَجَدَّانِ Nox et dies.

مُجِدٌّ Diligens et nervos intendens.

مُجَدَّدٌ Diversis coloribus striatus (*pannus*) *a* جُدَّةٌ *praec.* Quae omne lac suum perdidit *camela*, *asina*.

مَجْدُودٌ *et simili* مَحْظُوظٌ *postposito* Fortunatus, felix; Sectus resectusve (*pannus*); Avum habens vel avo inclytus.

جدب *F. i. o. n. a.* جَدْبٌ 1) Vitio vertit, vituperavit *c. a.*; 2) *et* b) جَدْبٌ *n. a.* جُدُوبَةٌ Siccitas anni et annonae inopia accidit. II Emaciavit. III Sterilem et pabulo carentem habuit *camelus annum c. a.* IV Sterilitatem anni et annonae inopiam perpessus fuit (*populus*); *et* talem comperit *terram c. a.*; Proventu caruit *terra*; Pluviam nullam emisit (*coelum*). V Siccitate sterilis fuit annus; proventu caruit (*terra*), pluvia (*coelum*). ما أَجْدَبَ أن أَصْحَبَكَ Te comitari grave noxiumque non duco.

جَدْبٌ Sterilitas anni, angustia annonae; *item Pl.* جُدُوبٌ *et* أَجْدُبٌ

أَجَادِبُ Vitium, opprobrium; *et Adiectivum Fem. c.* ة *Pl.* جُدُوبٌ, جَدْبٌ Einsmodi inopia laborans *locus*, *terra*.

جَادِبٌ Falsus, mendax.

جَدْبٌ Siccitas ac sterilitas anni.

جُنْدُبٌ *et* جُنْدَبٌ *Coll. Pl.* جَنَادِبُ Locusta, certa species locustae. أُمُّ جُنْدُبٍ Iniuria, fraus; Inquietas, Malum, aerumna. *Dicitur* وقع القوم في ام جندب Iniuriose tractata est gens.

جُدَيْبَةٌ (*si scriptio recta*) Scomber, cuius cauda sine carinis. *Forsk. descr. anim.* XII *et* 57.

جَدُوبٌ Sterilis, annonae copia et proventu carens.

جَدِيبٌ Gravis (*annus*); Desolata, arida, denudata plantis (*terra*). جديب الجناب Undique laborans.

أَجْدَبُ *Fem.* جَدْبَاءُ Proventu carens *desertum*.

مُجْدِبٌ Annonae inops sterilisve annus; Annonae defectu laborans.

مُجْدَابٌ Terra vix unquam proventu gaudens.

مُجْدُوبٌ Sterilis, proventu carens *terra*; Gravis *annus*.

جَدَثٌ (*conf.* جدف) *Pl.* أَجْدُثٌ *et* أَجْدَاثٌ Sepulchrum.

جَدْثَةٌ Sonus ungulae, *sc.* equi, asini; Manducatio carnis.

اِجْتَدَثَ Paravit sepulchrum.

جَدْجَدٌ *et cum* ة Terra dura et plana.

جُدْجُدٌ *Pl.* جَدَاجِدُ *i. q.* الحُرُّ العَظِيمُ Pustula, quae in radice pupillae oritur; *et i. q.* صَرَّارُ اللَّيْلِ *Pers.* جزد *i. e.* Insectum locustae simile, *sec. alios* scarabaeo, noctu stridulum edens sonum, *sc.* gryllus, *seu cum impenne sit*, tryxalis; Noctua; *etiam* Puteus multae aquae.

جَدْحِ Vox qua caprae increpantur.

جَدَحَ *n. a.* جَدْحٌ Commovendo miscuit *ptisanam*, *medicamentum c. a.* II *n. a.* تَجْدِيحٌ Linivit unguento *c. a.* IV Commovendo miscuit *ptisanam*, *medicamentum c. a.*; Signo notavit *camelos in lumbis c. a.* (*conf.* مجدح). VIII Commovendo miscuit *ptisanam c. a.*

مِجْدَحٌ Spatha, lignum capite fere trilatero vel multilatero, quo ptisanam cum humore aliave re miscent subiguntque; *item* Nomen oculi tauri *vel* stellae parvae inter Oculum tauri et Pleiades (*et* مُجْدَحٌ *scribitur*). *Ita dictam stellam volunt*, *quod postremo oritur et quasi commoto coelo emergit*, *unde et* حادى النجوم *appellatur.* Signum in lumbis cameli.

مِجْدَاحٌ Litus maris.

مُجَدَّحٌ *i. q.* مُخَوَّضٌ Commotum ligno agitatumque *vinum*, *ut uvae calcatae vis magis se diffundat et bullitio nimia sedetur.*

مَجْدُوحٌ Sanguis venae sectione eductus: *quo et vesci solebant Pagani in inopia annonae.*

مَجَادِيحُ : مَجَادِيحُ السَّمَاءِ Occasus siderum (أَنْوَاؤُهَا).

جَدَرَ 1) Variolis pustulisve correptus fuit; 2) *n. a.* جُدُورٌ Tumore colli laboravit et morsus signum habuit in collo *asinus*; 3) Sese extulerunt plantarum capita, quasi variolorum vestigia essent; 4) Prodiit fructus arboris similis ciceribus; 5) Callum contraxit *manus*; 6) Sepivit, Circumduxit *parietem c. a.*; 7) Se occultavit inter parietes *homo*; 8) Habuit, fecit *aliquem* dignum, idoneum *c. a. p.*; 9) جُدِرَ Variolis pustulisve correptus fuit. b) جَدِرَ 1) *n. a.* جَدَرٌ Coepit vitis pullulare; 2) *n. a.* جَدَرٌ Tumore, variolis correptus fuit. c) جَدُرَ 1) *n. a.* جَدَارَةٌ Dignus, idoneus fuit; 2) Sese extulerunt plantarum capita, quasi variolorum vestigia essent; 3) Prodiit fructus arboris similis ciceribus. II Sese extulerunt plantarum capita quasi variolorum vestigia essent; Prodiit fructus arboris similis ciceribus; *n. a.* تَجْدِيرٌ (*a* جَدَّرَ) Parietem exstruxit *c. a. r.* IV Herbam جدر protulit *locus*; Intumuit; Sese extulerunt plantae capita, quasi variolorum vestigia essent; Prodiit fructus arboris similis ciceribus. ما أَجْدَرَ *c. a. p. et* ان *r.* Quam dignum fuit eo, ut —. VIII Exstruxit parietes.

جَدْرٌ Paries, fundamentum parietis et latus eius, principium seu pes muri; Murus ambiens Caabam; *item Pl.* جُدُورٌ Origo, radix; *et ita quoque* radix quadrati (*vid. cum* ذ); *et Pl.* جُدُورٌ Nomen herbae crescentis in arenis.

جَدْرٌ *nom. unit. c.* ة Nomen plantae.

جَدَرٌ *nom. unit. c.* ة *Pl.* أَجْدَارٌ Tumores in corpore vel natura vel vulneribus; Cicatrix seu vestigium in collo asini camelive *ab alterius iumenti morsu*; *i. q.* حَبُّ الطَّلْعِ Quod vitis pullulare coepit; *et sine Nunnatione* Nomen pagi Damasceni, vino suo celebris.

جُدَرٌ *i. q.* جَدَرٌ.

جَدِيرٌ *Pl.* جَدِيرُونَ Conveniens, dignus *c.* ل *vel c.* ان.

جِدَارٌ *Pl.* جُدُرٌ, جُدْرٌ Paries.

جَيْدَرٌ *i. q.* جَيْدَرٌ.

جَيْدَرٌ Vir brevis staturae. (*Vid.* جيتر.)

جَدِيرَةٌ *Pl.* جُدُرَاءُ *et* جَدِيرُونَ Locus muro cinctus; *Pl.* جُدْرَانٌ Murus, paries, septum; *item Pl.* جديرون, جُدَرَاءُ Dignus, conveniens *c.* ب *vel* ل *r. et c. a. r. vel* أَنْ; Variolis affectus.

جُدَرَاءُ Erosae a morbo pellis et excoriatae (*ovis*).

جَدْوار et زَدْوار Chataeorum lingua مَابِرْبِيس dicitur i. q. بيش بوحا et بوحا Anthora. *Perperam confunditur cum* زرنباد, *quae vulgo Zedoaria vocatur. Vid. Garç. lib. I. cap.* 42, *et Clus. in Auctario.*

جَيْدَار Brevi statura praeditus.

جَدِيرَة Mandra seu sepimentum pecorum ex petris factum; Natura.

جَيْدَرَان Vir brevis staturae.

جَيْدَرِى *Id.*

جُدَرِىّ et جَدَرِىّ Varioli, eorumque vestigia.

جُدَرِىّ *Id.*

جَيْدَرِى Brevis staturae.

أَجْدَر Magis dignus, conveniens.

مَجْدَر *Fem. c.* ة Variolis laborans, iisve notatus (vir); Variolorum morbo infestata (*regio*); Abundans herba جدر.

مِجْدَار Id quod in segetibus ponitur ad repellendas feras.

مُجَدَّر Pustulis et variolis laborans; Dignus, aptus; Brevis.

مَجْدَرَة Conveniens: dignum, congruum *negotium c.* ل *r.*, *etiam* dignus aptusque (*vir*). أَرْض مَجْدَرَة Terra in qua frequentes sunt varioli.

مَجْدُور Pustulis et variolis laborans; Dignus, aptus; Macer.

جَادِس Durus, firmus, validus *de omni re*; Terra inculta nec arata; Obliteratum (*vestigium*).

جَدِيس Antiquus quidam Arabiae populus.

جَادِسَة *Pl.* جَوَادِس Terra inculta nec arata.

جَدَش *F. i.* Ambivit *rem*, circumivit capiendi ergo.

جَدَش *Pl.* أَجْدَاش Terra dura.

جَدَع *n. a.* جَدْع (*conf.* جدع) 1) Manu, *vel* naso, *vel* aure, *vel* labio mutilavit *c. a. p.*; amputavit *tale membrum c. a.*; 2) In carcerem, vincula coniecit *c. a.*; *item* 3) Traxit, retinuit (*Gol. ex Gloss. Mar.*); 4) Malum alimentum dedit (*mater*) *infanti c. a. p.* b) جَدِعَ *n. a.* جَدَع Malum alimentum accepit maleve nutritus fuit (*infans*). II *i. q. Conj. I. sign.* 1. *praesertim cum vehementia quadam*; *et* Dixit alicui جَدْعًا *i. e.* amputentur tibi manus, *vel* nasus, *vel* aures, *vel* labia *c. a. p.*; Malum alimentum dedit (*mater*) *infanti c. a. p.*; Afflixit (*tempestas*) *plantam* ut non cresceret *c. a. r.* III *n. a* جِدَاع *et* مُجَادَعَة Altercatus fuit et contendit verbis, *etiam* hostili animo adversatus et conviciatus fuit. IV Malum alimentum dedit *c. a. p.*; Continuit, retinuit *c. a. Gol.* VI Litigarunt et pugnarunt inter sese; *item* Devorarunt invicem. *Nempe dicitur* تركت البلاد تجادع افاعيها. VIII Pilos *camelorum* detondit; Mutilatus fuit naso auribusque.

أَلْزَمَهُ اللهُ الْجَدَعَ *i. e.* جَدْعًا لَهُ, جَدْعًا.

جَدْع Mutilatus *nasi*, *auris*, *manus*.

جَدِع Mali alimenti seu nutrimenti (*infans*).

جَدَاع et جُدَاع Annus gravis et adversus, in quo pereunt opes seu pecora.

جَدَاع In quo جَدْع nempe quod pascenti nocet *pabulum*; Mors.

جُدْعَة Quod de naso, *vel* aure, *vel* labio *vel* manu amputatis reliquum manet.

جَدْعَاء Cognomen camelae Muhammedis *quae et* عَضْبَاء *et* قَصْوَاء *appellabatur, quamvis non ita constituta esset.*

جُنْدُعَة *Pl.* جَنَادِع Reptile ex noxiorum genere; *unde* ذات الجنادع Malum, aerumna. جنادع *i. q.* احناش Serpentes, qui ex talparum aut lacertarum antris prorepunt, quando fossor ad fundum paene pervenit. *Inde dici volunt* رايت جنادع الشر, *i. e.* Initia malorum vidi.

أَجْدَع *F.* جَدْعَاء Truncatus seu mutilatus manu, *vel* naso *vel* aure, *vel* labio. الأَجْدَع Satanas.

مِجْدَع Nomen instrumenti chirurgici. *Albuc. de chirurg. p.* 242.

مُجَدَّع Herba summitates suas devorata seu absumta; Mutilatus auribus (*asinus*).

جَدَف *i. q.* جَذَف *et* جَدَع *F. i.* 1) Amputavit *c. a.*; 2) *F. i. n. a.* جُدُوف Mutilatis alis volavit (*avis*), eas quasi retroflectens; celeriter volavit (*avis*); celeriter ivit (*vir*); 3) Iecit *nivem*, eaque petivit *coelum c.* ب *r.*; 4) Manus

complosit *aut* Caesuram indicavit in cantu, quo agaso camelos praecedit eosque excitat; 4) Parvis gressibus incessit (*dorcas*). II *n. a.* تَجْدِيف Ingratus fuit erga beneficia Dei parvique ea aestimavit *c.* ب *r.*, et iis gaudens se infidelem gessit; et blasphemavit. IV Clamorem extulit.

جَدَفٌ *i. q.* جَدَثٌ *Pl.* أَجْدَافٌ Sepulchrum; Potus non tectus vel tale vinum. (*Vox enim, quae in traditione occurrit, verbis explicatur* ما لا يغطى من الشراب, *scil. al. vero est* Herbae genus in Arabia Felice nascens, quod dum editur sitim explet; Spuma, vel festucae quae e vino abiiciuntur.

جَدَفَةٌ Clamores, voces mixtae, sonus in cursu.

جُنَادِفٌ *F. c.* ة Corpore brevis et crassus *homo*.

شباة جَوَادِف Dorcades brevibus passibus incedentes.

جُدَافَى Praeda.

جُدَافَى *et* جُدَافَاةٌ Praeda.

أَجْدَفُ Corpore brevis. جَدْفَاءُ (*ovis*), cuius auris pars amputata est. *Pl.* جُدْفٌ Caprae longis pilis, brevibus caudis et auribus.

مِجْدَافٌ Ala avis; *i. q.* مِجْذَافٌ (*et utrumque ex Ibn-Doraidi sententia bonum est*) Remus navis.

مَجَادِفُ Sagittae.

مُجَدَّفٌ In angustiam redacta *vita, ut in his* انه لمجدف عليه العَيْشُ Eius vita profecto angusta est.

مَجْدُوفٌ Amputatus. هو مجدوف الكمين Breves manicas habet. زق مجدوف Uter, cuius (*pellis*) pedes amputati sunt.

جَدَلَ *F. i. o. n. a.* جَدْلٌ 1) Firmum reddidit torquendo; firmiter torsit plexuitque (*funem*) *c. a.*; 2) Liquavit *butyrum, adipemve* (*Gol. ex Mar.*); 3) *n. a.* جَدَلٌ Incrementum roburque cepit: *de adolescente, granis in spica*; 4) Causam praetexuit (*Gol. ex Mar. nisi potius sit* جادل); 5) Proiecit, prostravit in terram (*conf.* جدالة); 6) *n. a.* جُدُولٌ Firmus, durus fuit. II In humum coniecit (*hasta ictum*) *c. a.* (*vid.* جدالة). III *n. a.* مجادلة, جدال Altercatus fuit, disceptavit *c. a. p.*, repugnavit. IV Ita adultum, ut iam pedibus iret, habuit *pullum* (*dorcas*) (*conf.* جادل); Hilarem fecit (*Gol. ex Mar.*). V In terram decidit, Procidit, porrexit sese humi. VI Litigarunt, verbis contenderunt inter sese. VII Prostratus fuit conciditque humi.

جَدْلٌ *Pl.* أَجْدَالٌ, جُدُولٌ Membrum virile crassum; Tendo, nervus manuum pedumque; Membrum omne; Os completum neque fractum nec cum altera re mixtum. Syllogismus compositus ex rebus manifestis et indubitatis, quo ad silentium redigitur is, qui praemissa argumenti mente capere non valet.

جَدْلٌ Durus, robustus; Sepulcrum.

جَدَلٌ Vehementia et acritudo in litigando; *et* litigandi facultas; Grana in aristis robustiora (*Gol. ex Gloss. Mar.*).

جَدِلٌ Durus, robustus; Gravis litigator.

جَادِلٌ Robustior et puber (*adolescens, Gol.*); adultior (*cameli pullus*, matrem sequi valens (*robustior ex Alasmaii sententia, quam qui* راشح *appellatur*).

جَدَالٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Dactyli immaturi (بلح), virentes et adhuc rotundi antequam duri fiunt, *idiomate Arabum regionis* نجد; Lis, disputatio.

جِدَالٌ Disputatio acris, altercatio; Colluctatio; *et* Nomen capitis in Corano.

جُدَّالٌ Firmus.

جَدْلَةٌ Mortarii malleus.

جَدْوَلٌ *Pl.* جَدَاوِلُ Rivus, rivulus; Minorum venarum genus.

جَدِيلٌ *Pl.* جُدُلٌ Habena ex loris plexa; Funis ex corio aut e pilis *in collo cameli; interdum et hoc nomine appellatur* Zona latior ex corio contexta, quae gemmis ornari solet, *vel* res talis ex corio contexto, quo mulier hypochondria constringere solet.

جَدْلَاءُ *Pl.* جُدْلٌ Lorica firmiter contexta; Mulier pulchro corporis habitu praedita; Canis femin.; Inflexa aure praedita *ovis*; Declinans *res quae* شقشقة *appellatur*.

جَدَّالٌ Decipulam columbae (شريجة للحمام) possidens, vel conficiens.

جَدَالَةٌ Terra, vel terra arenam subtilem continens; Parvae formicae pedibus praeditae.

جَدَائِلُ Lora, fraena.

جَدِيلَةٌ Mos, natura, modus (شاكلة); *et* Nomen tribus ex Thajjitis quae nomen a matre accepit; Tractus regionis; De-

cipula columbae (شريجة الحمام); Ratio, modus; Res tegumento اتب appellato similis, qua teguntur pueri; Menstruo laborantes (حيض Kam. *Golius ex Kamuso voci* جديل *significationem* menstrua *tribuit, ac si* حيض *legisset: utrumque falsum est*).

جَدَلَانٌ *nempe* ذهب على جَدَلَانه *i. e.* على وجهه وناحيته.

جَدَلِيٌّ Ex tribu جديلة oriundus; *it.* Disputator. *Cebetis Tabul. p.* 26. *Tochf. Ichwan. p.* 20.

جَدَلِيَّةٌ Camela, quae ab admissario جديل originem duxit.

أَجْدَلُ *F.* جَدْلاء *Pl.* أَجَادِلُ Accipitris species, *vulg.* sacer. *Pl.* جُدْلٌ Firma lorica. ساعد اجدل Brachium pulchre inflexum. *It.* ساق جدلاء.

أَجْدَلِيٌّ Accipitris species.

مَجْدَلٌ Agmen coetusve hominum.

مَجْدَلٌ *Pl.* مَجَادِلُ Palatium, arx. (*In Kamusi editione Calcutt. falso haec vox altera* القصير Brevis *explicatur; in Djeuharii enim opere versibus adductis rectam vocis* القصر *esse significationem probatur.*) Strenuus litigator.

مِجْدَالٌ Multum litigans, Potens in litigando.

مَجْدُولٌ Gracilis non ex macie sed tenuibus ossibus praeditus (*vir*). ساعد مجدول Brachium pulchro modo inflexum.

مُجَدْوَلٌ In tabulas digestus.

مَجْدُولَةٌ Elegantia membrorum praedita (*puella*); Firma lorica.

جَدَمَ *i. q.* جَذَمَ Amputavit; 2) Fructus protulit et exaruit *palma.* IV أَجْدَمَ Dixit equo اجْدَمْ *pro* هجْدَمْ (*quo increpatur*) *c. a.* VII Amputatus fuit.

جَدَمٌ Species avis rubris rostris similis passeribus; Species dactylorum.

جَادِمٌ Multis dactylis onusta *palma.*

جَدَمَةٌ *Pl.* جَدَمٌ Brevi statura vir; Sequioris generis ovis; Plures dactyli prodeuntes ex uno umbilico; Pars spicae non contrita; Id quod fuste e spicis excutitur, quum triticum ventilatur et stramen aufertur.

جُدَامَةٌ Id quod fuste e spicis excutitur, quum triticum ventilatur et stramen aufertur.

جُدَامِيٌّ Fructus quidam.

جِدَامَةٌ Palma multos dactylos ferens.

جِدَامِيَّةٌ Multis dactylis onusta *palma.*

جِدْنٌ *i. q.* أَصْلٌ Origo, radix. (*Gol. ex Kam. Non legitur in Kamusi textu typis expresso. Itaque rectius videtur* جِذْنٌ.)

جَدَنٌ Pulchritudo vocis; Nomen deserti vallisve in Iemen. ذو جدن Cognomen regis cuiusdam Arabum Himjaritarum, primus, qui cecinit in Arabia Felice, ob suavem vocem ita appellatur. Nomen eius erat علس بن الحارث.

أَجْدَنَ E paupere evasit dives.

مَاجَدْوَهٌ *i. q.* مشدوه Animo perculsus, timidus.

جَدَا *F. o. n. a.* جَدْوٌ 1) Profuit, commodo fuit *c.* على *p.* 2) Dedit *c. a. p.*; 3) جَدَى *pro* جَدّ *usu vulg.* *Hamak. Wakid. p.* 85. *l.* 4 وجدينا في السير ليلا ونهارا. IV Donavit *c. a. p.*; Commodo affecit; Donum accepit; Sufficit; Utilis est *alicui c.* عن *p. vel c.* على *p.* VIII Postulavit petiitve ut daretur quid *c. a. p.* X Postulavit petiitve ut daretur quid *c. a. r. et p.*

جَدًا *Dual.* جَدْوَانِ *et* جَدَيَانِ (*quod rarum est*) Communis, et quoquo versus pertingens, late diffusa (*pluvia*). خير جَدًا Bonum amplum, largum. جَدَى الدَّهْرِ Semper. Donum.

جَدَى Donum.

قليل الجَدَاء Non multum utilis *c.* عن.

جَدَاءٌ Donum.

جَادٍ *pro* جَادِيٌ Petens et rogans, ut sibi donetur quid.

جَدْوَةٌ *Pl.* جِدًى Greges, armenta.

جَدْوَى Pluvia late diffusa, communis; Donum.

أَجْدَى Utilior.

جَدَى *Praet.* جَدَيْتُ Petiit ab aliquo donum (جدوى) *c. a. p.*

جَدْيٌ (*ne dicas* جِدْي) *Pl. pauc. usque ad tres* أَجْدٍ *Pl. plurium quam trium* جِدَاءٌ, جِدْيَانٌ, جِدَايَةٌ (*ne dicas*)

(جَدْيٌ) Haedus; Capricornus, signum coeleste viginti et octo sidera complectens. *Ideler. Unters. üb. d. Sternn. p.* 191. الجَدْيَانِ Duo sidera (*conf. Ideler Unters. üb. d. Sternn. p.* 90); *item* Stella polaris qua regio, versus quam faciem inter precandum dirigunt, cognoscitur.

جَدَاءٌ *est* Summa novem, quum tres tribus multiplicantur.

جَدِيَّةٌ *Pl.* جَدَيَاتٌ , جَدْيٌ Pulvillus, simile quid tomento vel lana infartum, quod sub sella vel ephippio ponitur; *item* Cruor fluens; Tractus; Pars musci; Color vultus.

جَدَايَةٌ *et* جِدَايَةٌ Dorcas (*masc. et fem.*). *Susenius ad Antaram v.* 57 Pullus dorcadis, *aliis* sex mensium, *sec. al. proprie* mas. *Sec. Alasmaï idem est ac* عناق *in pecoribus*.

الجَادِيّ *et* الجَادِيَا (*vox peregr.*) Crocus, *et* Vinum.

جَدِيَّةٌ *Pl.* جَدَايَا Pannus coactilis infartus qui sub sella ponitur; Cruor corpori adhaerens: *qui in terram fluit* بَصِيرَةٌ *dicitur*.

أَجْدَى Cruore manavit (*vulnus*).

جدوار *Describitur ab Avicenn. L. II. p.* 155.

جَذَّ *n. a.* جَذٌّ 1) Acceleravit, festinavit; 2) Extirpavit amputando, fregit; secuit, abrupit *c. a.* II *n. a.* تَجْذِيذٌ Invitavit populum ad sequendum, sed nemo eum secutus est. VII Sectus abruptusve fuit. VIII Sectus abruptusve fuit (*Gol. ex Mar.*).

جُذَاذَةٌ Praestantia rei alicuius prae altera; Amputatio, qua extirpatur.

جُذَاذٌ Amputatio, qua extirpatur; Fragmentum, particula, quod in partes fractum et comminutum est.

جِذَاذٌ Amputatio, qua extirpatur; Particula, fragmentum rei (*ex Djeuharii sententia magis probata haec forma quam* جُذَاذٌ); Lapis continens mineram auri.

جِذَّةٌ Vestimenti pars, aut panniculus. ما عليه جِذَّةٌ Vestis omnis expers et nudus est.

جُذَاذَةٌ Praestantia rei alicuius prae altera.

جَذِيذٌ Frumentum decorticatum confractumque.

رَحِمٌ جَذَّاءُ (*ut* حَذَّاءُ) *a Djeuhario et Firuzabadio Ferrai auctoritatem secutis explicatur verbis*: لم توصل *quod Golio significare visum est*: Uterus infecundus vel interruptae conceptionis: *sed nescio an recte fecerit vir doctissimus; nam et verti potest*: Propinquitas abrupta, vel non coniuncta *i. e.* propinqui vel cognati, inter quos amicitiae vinculum non est. سِنٌّ جَذَّاءُ Fractus dens.

جُذَّانٌ *nom. unit. c.* ة Lapis mollis.

جُذَاذَةٌ *Pl.* جُذَاذَاتٌ Quod secando radendove decidit, Ramentum.

جَذِيذَةٌ *i. q.* سَوِيقٌ Frumentum decorticatum confractumque.

مُتَجَذِّذٌ Abruptus. *Hinc* عَطَاءٌ غَيْرُ مُتَجَذِّذٍ Largitio non interrupta, continua.

اِجْذَارَّ *i. q.* انتصب للسباب, *et* Crevit *planta nec vero* longe evasit.

جَذَبَ *F. o.* Vicit aliquem trahendo; 2) *F. i. n. a.* جَذْبٌ (*conf.* جبذ) Extendit trahendo; traxit, extraxit, attraxit *c. a.*; Produxit *in aliquo avaritiam c.* فى *p. et a. r.* جذب نفسا او نفسين Attraxit imposito ore haustum unum aut alterum *aquae*; Strinxit *gladium*; 3) Transtulit *rem* de loco suo *c. a. r.*; abstraxit depulitque (*de matre pullum*) *c. a. r. et* عن *p.*, Rapuit abripuitque; 4) *F. i.* Medullam *palmae* abstulit *c. a.*; 5) Parum lactis habuit, eove diminuta fuit *camela*; 6) Potiorem partem effluxit (*mensis*). III *n. a.* جِذَابٌ, مُجَاذَبَةٌ Traxit contra alium: trahendo, *et simpliciter* contendit, pugnavit *cum alio ob aliquam rem c. d. a.*; Transtulit de loco suo *rem c. a. r.* V Bibit *rem c. a.* VI Ab invicem traxerunt; tractus fuit; Contenderunt inter sese; Translata est de loco suo *res*. VII Cito incessit; Trahendo se liberavit *ab aliqua re c.* عن *r.*; Tractus raptusque fuit; De loco suo translata fuit *res*. VIII Extendit trahendo, traxit, extraxit, attraxit; Avide cepit *c. a.*; Spoliavit *aliquem c. a. p.*; De loco suo transtulit *rem*.

جَذْبٌ Velox *incessus*; *et i. q.* انقطاع الريق Siccitas oris, ut cum saliva deficit.

جَذَبٌ *Coll. i. q.* جُمَّارٌ *nom. unit. c.* ة Encephalus seu cerebrum et medulla palmae, superiore parte excrescere solita; *vel* aspera et dura eius pars.

جَاذِبٌ *et* جَاذِبَةٌ *Pl.* جِذَابٌ *et* جَوَاذِبُ , جُذُبٌ Lactis inops *camela*.

جَذَاب Mors.

جَذَابٌ Medulla palmae vel aspera et dura eius pars.

جَذْبَةٌ *Pl.* جَذَبَات Pars viae longior seu distantia, tractus *inter stationes*; Quod in filum ducitur uno tractu ex gossypio. Status eius qui est مجذوب. أَخَذَ فِي وَادِي جَذَبَاتٍ Quum aliquis scopum non attingit *dicitur*.

جُوذَابٌ *et c.* ة *Pl.* جوذابات *a Pers.* كوذاب Cibarium ex saccharo, oryza et carnibus; carnes assatae cum supposita oryza vel pane, in quam stillavit pinguedo.

جِذْبَانٌ Corrigia calcei.

جَذَّابَةٌ Laqueus ex setis confectus, quo capiuntur alaudae.

مَجْذُوب (*sensu mystico*) Is qui Dei amore allectus res mundanas nihili habens solo Deo contemplando occupatus est.

مُجَاذَبَةٌ Pugna.

جَذْجَذَةٌ Exstirpatio amputando facta.

جَذَرَ *n. a.* جَذْرٌ Secuit, resecuit; exstirpavit. II *et* IV Eradicavit, exstirpavit *c. a.* VII Resectus, exstirpatus fuit.

جَذْرٌ *sic vult Alahzmai, at Abu-Ahmru* جِذْرٌ, *Plur.* جُذُورٌ Origo, radix vel radix linguae vel penis; *peculiar. in Arithmet.* Numerus, qui multiplicatus producit summam (*In hoc cum vocali Kesre efferendum est*); Radix seu basis cervicis.

جِذْرٌ Nomen viri vilis, cuius vilitas in proverbium venit.

جَوْذَرٌ, جُوذَرٌ, جُؤْذَرٌ *et* جُؤْذُرٌ *Pl.* جَآذِرُ Foetus vaccae silvestris.

جَيْذَرٌ *Pl.* جَآذِرُ Foetus vaccae silvestris; Pumilio crassus (*vel hoc potius* جيدر *ut Djeuharius Firuzabadio errasse merito videatur*); Camelus cuius caro est in extremitate ossium.

جَيْذَرَةٌ Nomen piscis nigri crassique ei qui زنجي appellatur similis.

مُجْذِرٌ Pullum habens *vacca silvestris.*

مُجَذَّرٌ Pumilio crassus, crassis extremitatibus; Camelus cuius caro est in extremitate ossium; Brevis.

جَذَعَ 1) Continuit sine pabulo *iumentum c. a.*; 2) Viam permeavit, iter confecit, superavit (*Gol. ex Mar.*); 3) Cito transivit praeteriitque (*Gol. ex Gl. Mar.*); 4) Coniunxit *camelos duos* fune uno *c.* بين *camel.*; 5) *n. a.* جَذْعٌ *i. q.* جدع Amputavit (*si lectio proba Calil. p.* 97 *plurib. locis*). IV Continuit, retinuit *c. a.*; Fuit vel evasit جَذَع *equus, bos, camelus, ovis.*

جِذْعٌ *Pl.* جُذُوعٌ Truncus palmae.

جَذَعٌ *Pl.* جُذْعَانٌ, جِذَاعٌ (*Kam. et Djeuh.*) *et* أَجْذَاعٌ (*Meid.*) *Fem. cum* ة *Pl.* جَذَعَاتٌ Iuvencus *de homine et de brutis* (*praecedit eius aetas ei, quae* ثني *appellatur, et hoc nomine appellatur tempore, quo nec nascitur nec decidit ei dens. Kam. conf. Hamas.* 158), *de bove, equo*: triennis; *de camelo*: quinquennis, *de ove*: bima *Djeuh.*; Ovis annicula *apud praecipuos auctores, sec. al.* aut sex, aut septem, aut octo aut decem menses nata, *Demir.*; *etiam de ove* seu agno, qui in sacrificio mactandus, semestri *dicitur*; *item* Novus in aliquo opere vel negotio, novitius. ام الجذع Infortunium. الأزلم الجذع Tempus, fortuna; *sec. al.* Leo. الدهر جذع ابدا Tempus semper iuvenis. جُذْعَانُ الجِبَالِ Montes parvi.

جَذَعَ *nempe* ذهبوا جذع مذع In omnes regiones sese dispserunt.

جَذَعَةٌ Haedus anniculus. (*Gol. ex Gloss. Mar. Kes.*)

جُذُوعَةٌ Esse quinquennem.

أَجْذَعُ Triennis *equus, asinus, bos*: quinquennis *camelus*: biennis *ovis. Vid.* جَذَع.

مُجْذَعٌ Cui nec radix nec firmitas *i. e.* ignobilis et inconstans.

مُجَذَّعٌ *Id.*

دَارٍ *i. q.* خَرُوفٌ مُتَجَانِعٌ.

جَذَعْمَةٌ *pro* جَذَعَةٌ Parvus, parvulus.

جَذَفَ *F. i. n. a.* جَذْفٌ (*In hac tota radice tam in verbo quam in derivatis pro* ف *a quibusdam* ذ *adhibetur*) 1) Secuit, resecuit *c. a.*; 2) Propulit *navem remis c. a. et* ب; 3) Celeriter volavit (*avis*); 4) Brevibus passibus incessit *mulier*; Properavit *in incessu vir c.* في. IV Celeriter volavit (*avis*); Citus seu incitatus fuit in incessu; brevibus properavit passibus iracundo similis. VII Celeriter volavit (*avis*).

مِجْذَافٌ *i. q.* مجداف Remus; *et apud poëtas* Scutica.

مَجْذُوفٌ Truncatus pedibus.

مِجْذَافَةٌ *i. q.* مِجْذَافٌ.

جَذَلَ *n. a.* جُذُولٌ Erectus, firmus stetit. b) جَذِلَ *F. a.* *n. a.* جَذَلٌ Gavisus seu laetus hilarisque fuit. IV Laetum reddidit *c. a. p.* VIII Laetus hilarisque fuit.

جَذَلٌ Pars montis eminens extansque: *quae accedenti prima apparet, recedenti postrema evanescit. (Gol. ex Mar.; sed est potius* جِذْلٌ).

جِذْلٌ *Pl.* أَجْذَالٌ *et* جُذُولَةٌ , جُذُولٌ , جِذَالٌ Radix arboris; aliusque rei radix, ramis vel superiore eius rei parte abscissis; *vel* Radix arboris magna, vel omne lignum ramis dactylorum simile (*in his et* جَذَلٌ *effertur*); Truncus arboris resectis ramis; Stipes seu truncus in loco, ubi cameli circa aquam decumbunt, defigi solitus, ut scabiosi ad eum corpus fricent; Latus soleae vel calcei; Parum opum; *Pl.* أَجْذَالٌ Vertex montis eiusque pars eminens. جِذْلُ مَالٍ Placide et benigne regens quae possidet (*tam in pecoribus quam in servis adhiberi videtur*). جِذْلُ رِهَانٍ Socius pignorum.

جَذِلٌ *Pl.* جُذْلَانٌ Hilaris, laetus.

جَاذِلٌ *pro* جَذِلٌ Hilaris, laetus *apud poëtas*; Erecte consistens ac firmus; Res alta; locus excelsus (*Gol. ex Mar.*). سِقَآءٌ جَاذِلٌ Uter, qui permutat saporem lactis.

جَذِلَةٌ Ramis luxurians et quasi laeta vitis.

جُذَيْلٌ Parvus truncus arboris, qui terrae infigitur, ut scabiosi cameli se fricare possint. *Inde dicitur proverbii modo* انا جُذَيْلُهَا الْمُحَكَّكُ.

جَذْلَانُ Hilaris, laetus.

تَجَاذُلٌ Hostilitas.

جَذَمَ *F. i. et o. n. a.* جَذْمٌ Amputavit, truncavit, mutilavit extremis digitis *manum*, perforavit *sagitta c. a.* b) جَذِمَ *n. a.* جَذَمٌ Manum truncatam (extremis digitis *Kam.*) habuit. c) جُذِمَ Correptus fuit seu laboravit lepra aut potius elephantia (*vid.* جُذَامٌ *seq.*). II Amputavit, mutilavit *cum intentione.* IV Amputavit, mutilavit extremis digitis *manum c. a. r.*; Incitatior fuit *camelus, equus in gressu c.* فِي; Incitavit *gressum c. a.* Festinavit; *item intrans.* Abstinuit, continuit se *c.* عَنْ *et* Proposuit facere *c.* عَلَى. V *et* VII Abscissus fuit.

جِذْمٌ *et quoque* جَذْمٌ *Pl.* جُذُومٌ *et* أَجْذَامٌ (*conf.* جِذْلٌ) Radix, *de omni re*; Truncus; ramus arboris. ناقة جَذْمَاء Detritos et velut abditos molares dentes habens *vacca*

جَذِمٌ Celer.

جُذَامٌ Morbi genus; elephantia, qua saepe extrema membrorum exeduntur pereuntque, relictis albis vestigiis; Nomen tribus Iemanae.

جَذْمَةٌ Locus, quo manus amputata est. ما سمعت له جَذْمَةً وَلَا رَجْمَةً Ne verbum quidem ex eo audivi. *Hamas. p.* 71.

جِذْمَةٌ *Pl.* جِذَمٌ Segmentum; Pars rei extremitate mutilae ut eius inferior pars restet; *ita* Pars funis, scuticae; *item* Scutica, flagellum.

جُذْمَةٌ Quod aliquis manum mutilatam extremis digitis habet.

جُذَمَةٌ Cerebri palmae summa pars, quae optima est; Locus, quo manus amputata est.

جَذِيمٌ Truncatus, mutilatus.

جُذَّامٌ Multum secans, amputans.

جُذَامَةٌ Seminum seu frugum reliquiae, quae post messem remanent; stipula.

جِذْمَانٌ Penis, eiusque radix.

أَجْذَمُ *Fem.* جَذْمَاءُ *Pl.* جَذْمَى Truncatus manu, extremis digitis; *et i. q.* مَجْذُومٌ (*hoc, ut observavit Firuzabadius, nullo iure a Djeuhario negatur*). الكف الجَذْمَاء Una ex manibus duabus, quas Pleiadibus Arabes tribuunt; hanc enim eam esse contendunt, quae contracta sit. *Conf.* الكف الخضيب. *Schol. ad Abu l'Olae carm.*

مِجْذَامٌ Qui cito abrumpit amicitiam; Res dirimens index, arbiter.

مُجْذَمٌ Elephantia laborans; leprosus seu elephantiacus.

مَجْذُومٌ *Id.*

مَجْذَامَةٌ *i. q.* مِجْذَامٌ.

جُذَامِرٌ Qui pactum violat, abrumpitque.

جُذْمُورٌ et جِذْمَارٌ Pl. جَذَامِيرُ Rami palmaris origo, quae illo reseeto in palma prominet, tuberis aut nodi instar. اخذت الشي بجذاميره Totam cepi rem.

جِذْنٌ i. q. جِذْلٌ, et Radix.

جَذَا a. a. جُذُوًّا et جُذُوٌّ 1) Firmus rectusque constitit; i. e. ثبت عليه جذا على شي; In pedum digitos surrexit et in iis stetit aut i. q. جثا; 2) Ricinus adhaesit lateri cameli c. في l.; 3) Adiposum fuit tuber cameli. IV Firmus constitit; Defixit coniecitque oculos c. a.; Tubere adiposo evasit pullus cameli; adipe increvit ipsum cameli tuber; sustulit erexitque lapidem c. a. VI i. q. تجاثى.

جَاذٍ pro جَاذِى Pl. جُذَاةٌ et Fem. ة Pl. جَوَاذٍ Erectus stans in pedibus sive pedum digitis. (Abu Amruo ex dialectorum diversitate جاث et جاذ idem significare videtur, dum Ibn-Alarabius utramque vocem eo modo differre dicit, ut جاذ de pedibus, جاث vero de genubus adhibeatur.) Brevibus brachiis seu orgyis praeditus, et inde videtur impotens; et Fem. Paulo post partum lactis copia diminutum (pecus). التي تجذو في سيرها i. e. الجوادي كانها تقلع.

جِذَاءٌ Summa quae numero multiplicando provenit (in arithm.).

جَذَاةٌ Pl. جَذَاءٌ Nomen herbae; Arborum magni trunci seu radices. Vid. جذل.

جِذْوٌ, جُذْوٌ, جَذْوٌ, جِذْوَةٌ et جُذْوَةٌ Pl. جُذًى, جِذًى (Djeuh.), جِذَاءٌ (Kam.) Pruna ardens; pars ignis; torris; et جذوة Pars ligni crassior, sive extremitas accensa sit, sive non (ex Abu-Obaidae sententia).

مَاجِذِى Sublatus erectusque (lapis).

مِجْذَاءٌ Lignum teres, quo Arabes ludunt.

مُجْذَوْذٍ Qui sellae et stationi hospitiove adhaeret, eique est obnoxius. (In Kamusi edit. Calc. haec vox مُجْذَوْذِى scribitur; sed versu a Djeuhario allato ea scriptura probatur, quam exhibuit Golius.)

جَذِىَ et IV أَجْذَى Impedivit aliquem c. a. p. et عن r. V Columbus cum cauda sua terram verrit sequens columbam et gemens c. ب columbae. VI Surripuit se (انسل).

جِذْىٌ Radix, fundamentum rei.

جِذْيَةٌ Radix arboris.

جَرَّ F. o. n. a. جَرٌّ 1) Traxit, evulsit, trahendo duxit, verrit, raptavit c. a.; comparavit sibi aliquid c. a. r. et الى p.; 2) Ultra consuetum tempus (foetum) in ventre gestavit (femina) c. a., ultra nonum mensem mulier; ultra undecimum mensem equus; ultra annum camela; 3) Fidit linguam pulli camelini, ne amplius lacteret. (Hanc quidem significationem Firuzabadius adnotavit; sed magis convenire videtur coniugatio quarta); 4) Iter faciens pascere sivit camelos, vel qua vehebatur camelam eam pascere sivit; Libere pascentes reliquit aut dimisit (camelos), ut cum feminis coïrent; 5) Aliquot dies in eodem loco cum admissariis exegit camela, nec tamen concepit; 6) F. a. o. n. a. جَرٌّ Falso imputavit, et accersivit in se ipsum vel in alterum delictum et crimen c. على p. et c. a. r.; 7) Affecit ultimam dictionis litteram vocali Kesra, quae جَرٌّ dicitur; 8) Applicuit (Junem), qui جرير dicitur; 10) Debili gressu ivit. II n. a. تَجْرِيرٌ Valde multumque et bene traxit c. a. III Prorogavit moram solvendi c. a. p. IV Fidit linguam pulli camelini, ne lacteret matrem c. a. (Firuz. Djeuh.); Confodit (hasta) c. a. r. et c. a. p.; Reliquit impactam in eo quam traheret hastam c. a. r. et في p.; اجررته رسنه Permisi ut quo vellet iret, habena relicta; اجررته الدين Moram concessi (illi) ad solvendum debitum c. d. a.; Ruminavit (camelus); اجرني فلان اغانى Quidam me imitatus est in canendo; Profundus fuit puteus (conf. جرور). VII Tractus fuit; i. q. I. 4.; Libere pascentes reliquit aut dimisit (camelos), ut cum feminis coïrent; Vocali Kesra affecta fuit littera. VIII n. a. اجترار et اجدرار Traxit c. a.; Ruminavit (camelus, aliudve animal). X Traxit, trahendo duxit, verrit, raptavit c. a.; Sedidit arbitrio alterius, eique obedivit c. ل p.

جُرٌّ Pes et basis montis (aut hanc significationem errore inductus attulit grammaticus Alferra, dum vocem جراجل in duas voces separaverit. Kam.) Ex Haririi sententia Pars inferior organorum loquelae. Conchae exiguae, similesve res, Gol. ex Mar.: quibus lora et cingula iumentorum ornari solent; Cophinus, canistrum. Tum quo-

que in Kamuso vox sequentibus explicatur verbis, quae quum ambigui quid habeant, ipsa apposui: شي يتخذ من سلاخة عرقوب البعير تجعل المرأة فيه الخلع ثم تعلقه من مؤخر هودجها فيتذبذب ابدا. Funis qui ligatur in instrumento (اداة) aratri; Lenis propulsio; Cava pars terrae, latibulum lacertae, vulpis et aliorum; Vocalis Kesra in fine dictionis (Genitivus). قلم جرا Firmo gradu perge, vel pergite; 2) usque ad hoc tempus ut in his ذهب سنة كذا وهلم جرا Abiit isto anno et usque ad hoc tempus. *Conf. Harir. p.* 49 *edit. de Sacy.*

حار جار *iunctim, sed frequentius adhibetur* حار يار Calidus, fervens. جار (*vox gramm.*) Praepositio.

جرة *Pl.* جر *et* جرار Aqualis, hydria, vas figlinum ferendae aquae proprium (*at urceolus ex quo bibitur* شربة *dicitur*); Panis *vel proprie* in cinere coctus; *item* Rumen, cibus ruminis quem ruminando ex imo retrahit camelus; Lignum in cuius anteriore parte laqueus seu rete, media funis, quo capiuntur dorcades (*usitatius esse videtur* جرة).

جرة Trahendi modus; Rumen, cibus ruminis quem ruminando ex imo retrahit camelus. *Prov. locutio*: لا افعل ذاك ما اختلف الجرة والدرة Nunquam id faciam. (*Una res enim adscendit, dum altera demittitur*). *item* Buccella, qua se lactat camelus usque ad tempus pabuli; Turba surgens et migrans.

جرة Lignum in cuius anteriore parte laqueus seu rete, media funis, quo capiuntur dorcades. *Prov. loc.* ناوص الجرة ثم سالمها Initio adversabatur, tum consentire coactus est (*quia initio dorcas laqueum frangere tendit, tum opera frustra adhibita, non amplius se movet*); Scutella ferrea, cuius inferior pars perforata est, in qua semen tritici ponitur, ut seratur.

جرور Qui duci recusat, refractarius *equus*, *camelus*; *et* Remotioris fundi *puteus*; Ultra tempus consuetum foetum in utere gerens *camelus*; Mulier quae prae membrorum vitio vel torpore surgere nescit (مقعدة); Nubes gravis.

جرير *Pl.* أجرة Funis maxillam cameli cingens, distinctus ab habena (*in equo* عذار *dicitur*); *tum et* Habena.

جرى Crimen.

جراء Crimen. *Hareisi Moall. v.* 71. *schol. Sus.*

جرّي Species piscis longi, laevis, squamis carentis quo non vescuntur Iudaei (Anguilla).

جرّار *F.* ة Trahens ad se, post se, vel secum *sc. molem pulveris*; *et* impedimentis gravis ac numerosus *exercitus* (*tempore ante Mohammedem nonnisi de exercitu mille homines complectente*); *et* Qui hydrias vendit. *Meid. a* جرة.

من جراك *et* من جرائك Propter te, tui gratia, *et* جراها Propter eam. (*Et omittitur litterae duplicatio.*)

جارة Trahens. *Inde* الابل الجارة *propr.* Cameli qui trahuntur habenis; *sunt autem* ii qui vehendo inserviunt. *In traditione est* لا صدقة في الابل الجارة, *decimae enim tantummodo de libere pascentibus solvuntur* (*vox* جارة *hoc loco sensum participii passivi* مجرور *habet*). Via ad aquam ducens.

جارور Fluvius seu rivus natus ex aquae fluxu; Cardo seu pes portae super quo vertitur (*Gol. ex Merc.*).

جريرة *Pl.* جرائر Peccatum, delictum, crimen; perfidia. من جريرتك Tui ergo, tua causa (*feci*).

جرارة Scorpionum parvorum species (*scorpio femina, Meid.*), *inde appellata, quod caudam per terram trahit*; Regio in loco depressiore glarea abundante.

جرية *et* جريئة Ingluvies, sinus gutturis in quo aves recondunt cibos, Stomachus avis.

أجراز Genii et homines.

المجر Trabs inter duos parietes (جايز), in quo extremitates transversariorum (عوارض) ponuntur; Longitudo et extensio fluminis.

مجرة Porta coeli vel via lactea.

مجرور In Genitivo posita a praepositione recta *vox*.

جرو *n. a.* جراءة Animosus et audentia praeditus fuit, Ausus est *c.* على *r.* II *n. a.* تجرية Audacem reddidit *c. a. p. et* على *r.* V Strenuum, audacem et animosum se ostendit praebuitque; Ausus est *c.* على *r.* VIII Animo addito valuit praevaluitque, et audax strenuusque fuit *c.* على *p. vel r.*; Conatus est *aliquid contra aliquem vel apud aliquem c.* على *p. et* ب *r.*, Conatus est *aliquid c.* على *r.*; Ausus est *aliquid* facere *c.* في *r.* X Se audacem ostendit *contra aliquem in aliqua re c.* على *p. et* في *r.*

جرى *Pl.* جراء, أجراء Qui aliis ad pugnam praeit: strenuus, audax. الجارى Leo.

جَرَأٌ Morbus et ardor cordis animive (*Gol. ex Mar.*).

جَرْءٌ (*pro* جُرْأَةٌ) Audacia, audentia, strenuitas.

جُرْأَةٌ , جَرَايَةٌ (*quod rarum est*), جَرَاءَةٌ *et* جَرَائِيَةٌ Audacia, strenuitas.

جَرِيئَةٌ *Pl.* جَرَائِي Tentorium, in quo venantur feras.

جَرِيئَةٌ *vid.* جَرّ.

مُجْتَرَأٌ Audacia.

الْمُجْتَرِئُ Leo.

جَرَائِشٌ Crassus.

اِجْرَأَشَّ Post maciem rediit corpus ad meliorem statum; Pingues evaserunt *cameli.*

مُجْرَئِشٌ Durus latere.

مُجْرَئِشَّةٌ Camela pinguis (*rara vox*).

جَرِبَ 1) Scabiosus fuit; 2) Scabiosos habuit camelos; 3) Poriit terra eius. II *n. a.* تَجْرِبَةٌ Expertus fuit et probavit *r. a.*; Experientia edoctus fuit. IV Scabiosos habuit camelos, *etiam* tales oves.

جَرَبٌ Scabies; Rubigo gladii, rubigo, quae in interiore gladii vagina nascitur.

جَرِبٌ *Pl.* جِرَابٌ *F.* ة (*ex sententia Firuzabadii*) Scabiosus.

جِرَابٌ (*vulgo* جَرَاب *effertur*) *Sing. cuius Pl. est* جُرُبٌ, جُرْبٌ, أَجْرِبَةٌ *et* جَرَائِبُ Scorteus saccus, seu pellis haedi siccata, marsupiumve coriaceum: *ut in quo viator pastorve commeatum circumfert*; Pera, Scrotum, Pellis uberis camelini; Cavitas putei ab ore usque ad aquam.

جَرَابٌ Navis lata, ampla.

جُرَبٌ Parvus, fraudulentus (*vir*).

جَرِبَةٌ Arvum, campus consitus, *vel* paratus ad serendum et plantandum; Pellis vel storea, quae imponitur orae putei ne defluat aqua in puteum, vel in rivum immittitur ut aqua intumescat.

جروب *Dialecto Jeman.* Genus lapidum pretiosorum. *Reisk. ad Golium.*

جَرِيبٌ *Pl.* جُرْبَانٌ , جَرَائِبُ *et* أَجْرِبَةٌ Mensura seu certa quantitas frumenti et terrae, *sc.* pondus 4 قفيز seu 384 مُدّ modiorum; *et* ager qui tanta frumenti copia conseri potest: Arvum; Vallis, *vel* ager ad serendum vel plantandum aptatus; Magnus fluvius, in quem alii multi se exonerant. *Reisk. ad Golium.*

جَرْبَاءُ Scabiosa; *et* Coelum, *quasi stellis conspersum, et ut scabiosi referat pellem*; *vel* Coeli tractus is, in quo sol et luna circumvertuntur; Inopia annonae et sterilitate laborans (*terra*); Puella pulchra; Lunaria scabra. *Forsk. Flor. deg. Ar. p.* LXIX.

جَرْبَانُ Scabiosus.

جُرُبَّةٌ *et* جُرُبَّاءُ Sinus indusii.

جُرُبَّانٌ Vagina et acies (*gladii*); Balteus; Superior indusii pars ad collum pectusque patens.

جَرَبَّةٌ Agmen asinorum vel crassiorum hominumque et agrestorum, *vel* agmen asinorum; Domestici, qui edunt neque vero utilitatem afferunt.

جُرُبَّانٌ Vagina, *vel* acies (*gladii*), balteus; *et a Pers.* كَرِيبَان *i. q.* دِرْع Superior indusii pars ad collum pectusque patens.

جَرَنْبَةٌ Agmen asinorum vel crassiorum hominumque et multorum.

جِرْبِيَاءُ Ventus, qui flat inter Austrum et Occidentem; *vel* Septentrio, Boreas (ventus frigidissimus); *vel* eius frigus; Debilis (*vir*).

جِرِبَّانَةٌ Clamosa, impudica (*mulier*).

أَجْرَبُ *Pl.* جُرْبٌ (*huius Pl.* جِرَاب) *et* أَجَارِبُ , جَرْبَى Scabiosus. Cucumeris species cortice albo. *Forsk. Fl. Aeg. Ar. p.* LXXVI. اوبار الجربى Nomen plantae, quae aestatis fine revirescit, postquam exaruit, noxia depascentibus. الاجربان *sunt* Tribus Banu-Abbs عبس et Dobjan (ذبيان).

إِجْرَابٌ *i. q.* إِشْرَابٌ.

أُجْرُنْبِيَاءُ Somnus sine cervicale.

تَجْرِبَةٌ *Pl.* تَجَارِبُ (*propr. nomen act. sec. formae*) Experientia; *tum et in Plur. pro* malis.

مُجَرَّبٌ Experimentis probatus *vir*, *et* rerum usu subactus; Experientia; الْمُجَرِّبُ Leo. آلِيَةُ الْمُجَرِّبِ Periurium.

مُجَرِّبٌ Experiens, probans, expertus.

دَرَاهِمُ مُجَرَّبَةٌ Dirhemi ponderati.

الْمُجَرَّبَاتُ Eae res, quae recte indicari aliter non possunt, nisi oculis tuis saepe eas videris.

جِرِبَّاذٌ Quidam incedendi modus in equis et camelis, *vel* Cursus gravis et tardus.

جِرْدَبِيلٌ Durus, inhumanus.

جَرْدَبِيلَةٌ Is cuius matri maritus est.

جِرِبَّاذَةٌ *i. q.* جِرِبَّاذٌ.

مُجْرَنْبِذٌ *cum* الْقَوَائِمِ Graviter et tarde currens *equus*. *Sed de significatione non videntur consentire, Firuzabadius enim ita pergit:* او هو الغريب القدر في تنكيس الرأس وشدة الاختلاط مع بطء احازة يديه ورجليه او هو قرب السنبك من الارض وارتفاعه.

جَرْبَزَ Abiit (*vir*), *aut* contraxit se, *aut* cecidit.

جُرْبُزٌ (*conf.* قربز) *a Pers.* كُرْبُز Vir callidus, astutus, deceptor, improbus.

جَرْبَزَةٌ Astutia, deceptio.

جِرِّيثٌ *Pl.* جَرَارِيثُ Species piscis; anguilla.

جَرْثَلَ Dispersit *terram* manu *c. a. r.*

جُرْثُومٌ *Pl.* جَرَاثِيمُ Radix rei cuiusque, *aut* Terra adhaerens radici arboris; et terra quam ventus aufert; Radix linguae (غلصمة); Radix cumuli arenae prominentis. *Pl.* جراثيم Domuni.

جُرْثُومَةٌ *i. q.* جُرْثُومٌ; Nidus formicarum, *qui alias* قرية النمل pagus formicarum *dicitur.*

تَجَرْثَمَ *et* اجْرَنْثَمَ Praeceps delapsus fuit; Loco adhaesit; *et* تَجَرْثَمَ Maiorem partem rei sumsit *c. a. r.*; Collectus et congregatus fuit; Contraxit se.

مُسْتَهْدِفٌ *i. q.* رَكْبٌ مُجْرَنْثِمٌ.

جَرْثَلٌ Species uvae.

جُرْجُمَةٌ Larynx, fauces.

تَجَرْجَقَ Habuit fauces foetentes.

جَرِجَ *F. a. n. a.* جَرَجٌ Vacillavit, in gyrum commotus fuit: *uti annulus patentior in digito.* II *n a.* تَجْرِيجٌ Fecit, ut lapsaret.

جَرَجٌ Terra aspera, et lapidosa; Via maior.

جَرِجٌ Inquietus: motus, vacillans, in gyrum se movens.

جَرَجَةٌ Potior viae pars, via regia, terra lapidosa.

جُرْجَةٌ *Pl.* جُرَجٌ, جِرَجٌ (*conf.* خُرْجٌ) Saccus, Hippopera.

جُرَيْجَةٌ *Deminutivum a* جُرْجَةٌ.

جَرْجَبَ 1) Edit *c. a.*; 2) Evacuavit (*vas*) *c. a.*

جَرَاجِبُ Praegrandes cameli.

جِرْجِبٌ Venter.

جِرْجِبَانٌ *Id.*

جَرْجَرَ 1) *n. a.* جَرْجَرَةٌ Sonum produxit *potus*; 2) Cum murmure per guttur demisit *potum c. a.*; 2) Vociferatus fuit prae indignatione.

جَرْجَرٌ Vocem in gutture reciprocans et vociferans multum *camelus*; Instrumentum ferreum, quo conteritur acerva messis; Faba.

جِرْجِرٌ Eruca *herba Coll.*; Faba; Instrumentum ferreum, quo conteritur acerva messis; Vocem in gutture reciprocans et vociferans multum *camelus.*

جُرَاجِرٌ Multum vociferans *camelus*; Multum bibens; Aqua sonum edens.

جَرْجَارٌ Sonus tonitrui; Vocem in gutture reciprocans et multum vociferans *camelus.* Planta odorifera.

جَرْجَرَةٌ Murmur aquae delabentis in gutture. Vox, quam in gutture reciprocat *camelus.*

جُرْجُورٌ Turba, agmen. Sonus tonitrui; Crassus (*sec. nonnullos eadem vox singularis et pluralis est*). مائة جرجور Centuria integra. *Pl.* جَرَاجِرُ Magni, crassi *cameli* et nobiles.

جِرْجِيرٌ Eruca *herba.* الجرجير المتوكلية Nomen herbae. *Chrest. de Sacy. p.* 82.

جرجارة Mola.

جرجر Haustus aquae continuis vicibus peractus.

جرجس (vox Syriac et Iracae) i. q. قرقس Coll. Culices minoris generis; Coenum nigrum; Cera, betave, quo sigillatur; Liber; pagina.

جرجم 1) Bibit c. a.; 2) Prostravit; 3) Destruxit, diruit; 4) Edit c. a. II Decidit, concidit; Contracto corpore delituit quievitque in latibulo (fera etc.); Demissus fuit in puteum; Destructus, dirutus fuit; Multum edit vel bibit.

جراجم Sonus lactis in utre.

جرجير Cnicus herba eiusve flos (عصفر); Singulares prosternendi vices (صرعة).

جرجمان Edax.

جراجمة Populus quidam in Mesopotamia; aliis Nabathaei in Syria degentes.

جراجيد Nomen avis Lohajam ex Graecia veris tempore advenientis. *Forsk. descr. anim. p.* 12.

جرح *n. a.* جرح 1) Vulneravit c. a.; aegrotum fecit; 2) Vulneravit dicteriis conviciisque c. a. p.; confutavit, reprobavit falsique arguit (*testem*) c. a.; 3) Comparavit, sibi acquirere studuit c. a. b) جرح 1) Vulnus accepit; 2) Reprobatum est *testimonium eius*. II Multum vulneravit, multa inflixit vulnera c. a. p.; A vulnere cavit. VIII Comparavit, sibi acquirere studuit c. a. X Depravatus corruptusque fuit.

جرح *Pl.* جروح *et* أجراح *(apud poëtas)* Vulnus.

جراح Vulneratio. *Vit. Timur. T. I. p.* 186.

جريح *Pl.* جرحى *Comm. gen.* Vulneratus, saucius.

جراح Chirurgus vulnerarius.

جارحة *Pl.* جوارح *plerumque in Plur. usurpatur*: Animalia rapacia, cum ferae, tum volucres, *et* animalia, quae venando adhibentur ut canes, lupi cervarii, vultures *etc.*; *item* الجوارح Membra hominis, *quibus aliquid acquirit perficitve*; *pec.* Manus; Equae. هذه الناقة والاتان من جوارح المال Haec camela et asina invenca est et facile concipiens (مقبلة الرحم). جارحة اهله Is qui genti suae victum quaerit.

جراحة *Pl.* جراح Vulnus.

جرحات (*ut videtur Plural. a* جرحة *vel* جرحة) Vulnera.

جراحي Chirurgus.

جروخ Catapultae. *Vit. Salad. p.* 35, 80.

جرد *n. a.* جرد 1) Avulsit, detraxit; *ut folia de ramis, aut velut* decorticando *rem a re c. a. et* عن *r.*; Exuit *vestem alicui c. a. p. et* من *r.*; Denudavit *locum* herbis (*annus sterilis*) *c. a.*; Scalpsit, abrasit; Crinibus denudavit *cutim c. a.*; Mundavit gossypium; 2) Locustas comedit, *et* locustae (herbam) ederunt; 3) A quibusdam petiit, et illi dare noluerunt, vel dederunt inviti *c. a. p.*

b) جرد *n. a.* جرد Nudus et plantis carens fuit *locus*. Crinibus nudus, eorumque expers fuit; Tenues pilos habuit *equus*; 2) Cutem erosus et excoriatus, pustulisve affectus fuit ob comesas locustas; *in Pass.* Ventrem ... fuit ex comestis locustis; A locustis infestata fuit *seges*. II *n. a.* تجريد Decorticavit *c. a. r.*; Exuit, nudavit; Evaginavit *(gladium) c. a. r.*; Exuit *vestes*; Expedivit, expromsit; *et i. q.* شذب Putavit minores ramos, *ita ut solus et nudus manserit stipes*; Modum peregrinationis, qui افراد appellatur, non eum cui قران nomen est peregit; Vestes tritas (جرود) induit; Expeditum agmen emisit (*a* جريدة) *contra aliquem c.* ل *p.* V Detrahendo nudatus, glaber fuit; Exuit *vestes suas*; se nudavit *c.* من *r.*; Non amplius aestuavit *mustum*; Prodiit ex involucris suis *spica*; تجرد بالحج Similis fuit Meccam peregrinanti; Applicuit dedidit que se, operam dedit *negotio c.* ل *r.* تجرد عنه Eo caruit, ab eo liber fuit. VII Nudatus fuit *(veste)*; Extensus fuit; diu duravit *iter c.* ب *p.* (*quod in Kamuso Calcutt.* انسيل *torrens legitur, vitium esse puto, rectius* السير *a Djeuhario explicatur*); Tritus, attritus fuit et lenis, et glaber fuit *pannus*; Crinibus nudatus fuit, Pilos tenues habuit (*equus*); Abiit. VIII Gladios strinxerunt inter sese iisque invicem sunt adorti; *et i. q.* حلج E folliculis extraxit (*gossypium*).

جرد Glaber, tritus, trita *vestis*; Penis; Vulva; Clypeus; Pars restans divitiarum; Turma equitum in quibus nulli pedites.

جرد Campus nudus, in quo non nascitur planta; Glabrities; Vestis trita; Calvities; Vitium notum in iumentis

(*vel hoc potius* أجرد), Tergum, *ut in his*. رمى على جرده.
Gymnocarpos deserti. *Forsk. Fl. Aeg. Ar.* p. lxxii et 65.

... Nudus omni herba *locus*.

جراد *Coll. gen. comm. nom. unit.* ... Locusta, Gryllus gregarius migratorius. *Forsk. descr. anim.* p. xx. جراد البحر Locusta marina i. e. cammarus et squilla gibba *Golius*. Exocoetus volitans. *Forsk. descr. animal.* xvi. *Ita a Damirio* جراد بحرى locusta marina *describitur*: , Capite quadrato, decem pedibus et mammae, magnis autem praeditum annuli. In utroque latere capitis duo cornua iubere gerit, duos oculos prodeuntes habet. Frequens est in regionibus occidentalibus et hominibus nutrimento inservit.' *it.* Nomen montis. ما ادرى اى جراد عره Nescio, quis hominum eum abduxerit.

جرده Vestis trita.

جرده Terra aequalis, nuda. فلان حسن الجرده Quidem nudus pulcher est. امرأة بضة الجردة Mulier mollis, tenui cute praedita, quum vestes exuit.

جريد Ramus palmae foliis nudatus; Completus *annus*. ما رايته مذ جريدان Per duorum dierum vel mensium spatium eum non vidi.

جرود Infaustus, Infertilis *annus*.

جراد I. qui polit vasa cuprea.

جراده Cortex.

جريدة *Pl.* جرائد Agmen equitum inter quos non sunt pedites. Agmen equitum expeditum; Ramus palmae longus viridis, aut aridus aut foliis nudatus; Pars reliqua opum ...; جرائد معروضة Libri, folia conspectui hominum exposita.

جردان *Pl.* جراذين Veretrum animalium ungulis praeditorum *ut equi, asini, vel generatim*.

الجارودية Secta pertinens ad الزيدية. Originem duxit ab ابو الجارود زياد بن ابى زياد. Contendunt, Muhammedem Alio Imamatum (principatum) tradidisse et socios Muhammedis infestant, qui hac in re ipsis adversantur.

أجرد *Pl.* أجارد *Fem.* جرداء *Pl.* جرد Herbis nudus *campus*. Crinibus carens, glaber *vir*; Tenuibus pilis praeditus *equus*; *et tum poet.* Equus generosus; Completus *dies*. ما رايته مذ اجردين Per duos dies vel menses eum non vidi. Veretrum animalium ungula praeditorum *ut equi, asini vel generatim*, Tergum. خمر جرداء Vinum purum. الجرد ... Petra laevis.

اجرد *et quoque* اجرد Planta, quae indicat locum tuberum.

تجرد Nuditas corporis. *Sens. Gramm.* Quod in phrasi nulla est vox, quae habet vim pronunciationem, ut constructio ex ea dependeat (تجرد عن العوامل اللفظية) ... التجرد عن الناصب والجار Quod in phrasi nulla est vox quae requirit Accusativum et Genitivum. تجرد عن الناصب والجازم Quod in phrasi nulla est vox, quae requirit Futurum nasbatum et apocopatum. *De Sacy Gramm. Arab. T. II. p.* 442.

تجريد *Pl.* تجاريد Expeditio. *Sens. Gramm.* Quod in phrasi nulla est vox, quae habet vim Grammaticam, ut constructio ex ea pendeat. *In arte rhetor.* Proprietas ... quum hujus nulla habeatur ratio neque cum eo verbum conveniens coniungatur. *Ham.* p. 7. l. 18. ... *que in arte rhetor. significat* Quod ... quidam ... praedita altera, quae illam aequat omnino, detrahitur. *et hoc ad vim descriptionis augendam facere solent, et quod vario fieri potest modo, ex. gr. ut in his* ... *est praepositio, quae effectum hunc producit.* *Hoc autem sibi vult*, quendam ad talem ... perveniisse, ut ... amicus ... sum ...

تجريدة Manus delecta, pars copiarum.

مجرد *Pl.* مجارد Instrumentum chirurgicum, quo dentes purgantur. *Albucasis de chirurgia.*

مجرد Omnis corporis locus, qui non tegitur veste. امراة بضة المجرد Mulier tenui cute et molli praedita, quum vestes exuit. Solus, unicus, مجرد ما Cum eo sole quod...; simulac. امر مجرد Mandatum strictum et praec. observandum. *Pl.* مجردات Abstractum. *Sens. Gramm.* Nonnisi tribus litteris radicalibus consistens *verbum*. *In philosophia* Quod neque in substantia altera (جوهر) sedem habet, neque alteram substantiam in se excepit, ut duabus substantiis non sit compositum. *In re metr.* Quod littera روى (*Reimbuchstabe*) tantummodo necessaria est in fine versus, nec altera cum illa commungenda, *conf. Hamas. p.* 71. معقد مجرد Quod littera روى (*Reimbuchstabe*) cum praecedente vocali rhythmo (*Reim*) constituendo sufficit. مطلق مجرد Quod littera روى appellata cum sequente vocali rhythmo (*Reim*) constituendo sufficit.

مجرود Decorticatus; Ventrem dolens *homo*, quod locustas ederit; Cuius plantae a locustis depastae sunt *terra*.

متجرد *nempe* امراة بضة المتجرد Femina tenui mollique cute praedita, quum vestes exuerit.

جَرَاءٌ Adolescentia; Parvus fructus (*cucumeris*). *At* مِنْ جَرَاكَ *et* مِنْ جَرَائِكَ Propter te (*pro* مِنْ جَرَّاكَ).

جِرْيَةٌ Fluxus et fluendi modus.

جَرِيٌّ *Pl.* أَجْرِيَاءُ Adolescentiam prae se ferens; (*Pro Sing. Plur. et Femin.*) Procurator, curator; Sponsor; Mercenarius; Legatus, *quod mandatorum curriculo insistit.* Audax *c.* على *r. pro* جَرِيءٌ.

جَارِيَةٌ *Pl.* جَوَارٍ *et* جَارِيَاتٌ Puella, *et de* femina maritum habente nondum infantem enixa *et de ancilla*; Sol; Navis; Beneficium Dei, et gratia; Serpens ad genus أفعى pertinens.

جَرَايَةٌ Adolescentia, pueritia; Administratio; Audacia (*raro*) *a* جرأ.

جِرَايَةٌ *Id.*, *et* Statum ordinatumque stipendium; *pro aliquo c.* على *p.*

جَرِيٌّ Piscis nota.

جِرْيٌ Forma, natura.

جِرِّيَّةٌ Ingluvies avis.

أُجْرِيٌّ Cursus. (*Firuzabadius hanc formam affert, neque vero* اجريا, *quae ex versu, quem Djeuharius adnotavit, probatur.*)

إِجْرِيَا Cursus; Consuetudo et modus agendi; Forma, natura.

إِجْرِيَاءُ *Id.*

أُجْرِيَّةٌ Forma, natura.

مَجْرًى *Pl.* مَجَارٍ Locus ubi quid ad cursum fluxumque dimittitur seu currit et fluit, Alveus, canalis; *specialiter* curriculum et via navis; Spatium itineris, quod uno die a navi conficitur; Iter unius diei terrestre. *In Prosodia est* Motio litterae روى in fuo versus. المجاري *sunt* Postrema verba (اواخر الكلم); *et* بسم الله مَجْرِيهَا *et* مُجْرَاهَا *sunt infinitivi vocis* جرى *et* اجرى (*ex Coran.*). جرى مجراه ما Quod huic simile est (*in formis Grammaticis et id genus aliis*) جار مجرى الظرفية *Phrasis*, quae similis est ei, quod in grammatica ظرف appellant. *Vid. de Sacy Gramm. Arab. T. II. p.* 380.

مَاجَرَى (*ut unum verbum*) Quod accidit, *et hinc Pl.* مَاجَرَيَاتٌ Res quae contigerunt et gestae sunt. *In historiis posterioris aevi.*

جَزَّ *F. o. n. a.* جَزٌّ 1) Totondit *crines, oves c. a. r.*; Resecuit *herbas*, caecidit, colligendi proventus ergo, *frumentum, palmam sc.* dactylorum racemos *c. a. r.*; 2) *F. i n. a.* جُزُوزٌ Siccescere coeperunt *dactyli.* IV Habuit *oves* tonsurae aptas, *vel* segetes maturas; *item* Dedit *alicui* proventum tonsae lanae *c. a. p.*; أجزّ التمر Tempus erat, ut dactyli resecarentur; Tempus moriendi propinquum erat *seni*; Idoneum secturae fuit *frumentum, palma, pecus*; Siccescere coeperunt *dactyli.* VIII اجتزّ *et* اجدزّ Resecuit, totondit, caecidit, colligendi proventus ergo, *frumentum, palmam sc. dactylorum racemos, et* totondit *crines, oves c. a.* X Resectionem colligendi proventus requisivit *frumentum, palma, pecus*; Ut demetiretur idoneum fuit *triticum.*

جَزُوزٌ Dactyli resecti.

جَزَازٌ Messis; Sectura, quae fit colligendi ergo aut proventum dactylorum, aut pecorum lanam.

جِزَازٌ *Id.*

جُزَازٌ Dactyli resecti; Corii segmenta superflua; Res secta de omni re; Pars noctis.

جَزَّةٌ Resectio, tonsura una; Lana ovis tonsae.

جِزَّةٌ *Pl.* جِزَزٌ, جَزَائِزُ Dactyli resecti *aut* Lana ovis haud mixta cum alia, *vel* proventus lanae ab una ove annuus, *vel* lana tonsa nondum in usum adhibita.

جَزُوزٌ *Gener. comm. et Fem. c.* ة Quod resecatur.

مَجْزُوزٌ Amputatus, resectus, tonsus.

جُزَازَةٌ Dactyli resecti; Quod decidit, cum proventus frumenti, palmae, lanae, secando colligitur; *etiam* Res secta, asciata, schidium (*der Abfall vom Leder*).

جَزُوزَةٌ Pecus cuius detonsa est lana.

جَزِيزَةٌ Portio lanae detonsae.

مِجَزٌّ Instrumentum, quo aliquid caeditur proventus colligendi ergo, falx.

جَرَنْفَسٌ Crassus, robustus vir.

جَرْوٌ و جِرْوٌ و جُرْوٌ *Pl.* أَجْرٍ (pro أَجْرُوٌ), جِرَاءٌ, *tum* أَجْرَاءٌ *Pl. Pl.* أَجْرِيَةٌ Catulus, foetus canis vel leonis, *et* omnis ferae. *Pl.* أَجْرٌ, جِرَاءٌ Parvum omnis rei, *et ipsius cucumeris fructus*, *colocynthidis etc.*, Fructus primum pullulans; Tumor in gibbo faucibusque, *et i. q.* وِعَاءُ بَزْرِ الكَعَابِيرِ فِى رُؤُسِ العِيدَانِ.

جَرْوٌ Parva camela.

جِرْوَةٌ Parvi fructus cucumeris et colocynthidis; ضرب عليه جروته Patientia in re usus fuit; ألقى جروته Patienter tulit rem.

أَجْرَى Cum foetu abiit *vel* asportavit *eum fera.*

مُجْرٍ Habens catulos suos *canicula*, *et* Hyaena.

مُجْرِيَةٌ (*derivat. a* جَرْوٌ) *Id.*

اجْرَوَّشَ *i. q.* اجْرَأَشَّ.

مُجْرَوِّشٌ *i. q.* أَوْسَعُ الجَنْبِ.

جَرَّةٌ Plures dactyli in uno umbilico.

جَرَّهُ *n. a.* تَجْرِيهٌ Apertum et manifestum ac palam fecit, vulgavit *rem c. a. r.* V *Pass.*

جَرْهَةٌ Latus.

جَرْهَدٌ, جِرْهِدٌ Viator alacer.

جَرْهَدَةٌ Celeritas in itinere faciundo; Hydria.

جِرْهَدَةٌ Hydria.

اجْرَهَدَّ 1) Festinavit, celer fuit; 2) Extensus, longus fuit; 3) Continuavit; 4) Gravis et molestus fuit *annus.*

جِرْهَاسٌ Magnus, Leo robustus.

جُرَاهِمٌ *F.* ة Corpulentus *camelus*; Leo.

جِرْهَامٌ *F.* ة Corpulentus *camelus*; Leo; Vehemens, acris in rebus suis *vir.*

جُرَاهِمَةٌ Crassus; Coeundi cupida.

مُجْرَهِمٌ Vehemens, acris in rebus suis *vir.*

جَرَاهِيَةٌ Voces altae clamoresque *gentis*; Magnae, graves (*res*); Optimi (*equi*). جَرَاهِيَةً Palam, publice.

جَرَى *F. i. n. a.* جَرْىٌ, *et* جَرَيَانٌ *et* جِرْيَةٌ 1) Fluxit (*aqua*), Fluendo penetravit; 2) *n. a.* جَرْىٌ جِرَاءٌ Cucurrit (*equus etc.*); Proposuit sibi *aliquid c.* إلى *r.*; Processit: *uti et mandatum*; Accidit, factum fuit *c.* على *p. et c.* ل. جرت فى ذلك حال Aliquid de re accidit, agitur. جَرَى على يديه Aliquid suscipit, agit. جرى عليه رزق Accepit stipendium. Agitur *res inter pers. c.* بين *p.* 3) *pro* جَرُأَ *n. a.* جَرًى Audax fuit. II Delegit constituitque procuratorem vel legatum sibi aliquem, eum misit *c. a. p. vid.* جَرِىٌّ; Ad cursum incitavit. III *n. a.* مُجَارَاةٌ *et* جِرَاءٌ Cucurrit vel abiit processitque *cum alio*, Cursu contendit, certavit *c. a. p.*; Convenit consensitque et concordavit *c. a. p. et* فى *r.*; Reddidit rem (*Gol. ex Mar.*). IV Abire fecit, abstulit, adegit ad cursum, *equum c. a.*; Misit *legatum*, *gubernatorem c. a.*; Cucurrit *c. aliquo c. a. p.*; Proposuit sibi *aliquid c.* إلى *r.* (*sed hoc potius in re turpi abiecto nomine recto adhibetur*, *conf. Conj. I*); Commisit *alicui c.* إلى *p.*; *item* Abiit cum catulo suo *fera*; Habuit fructus perfectos *arbor*; اجرت البقلة *i. e.* صارت لها جَرَاء *Kam.* Fecit, ut semper continuaret; Adscripsit *alicui aliquid c.* على *p. et a. r.* VI Simul iverunt et processerunt; Consenserunt et concordarunt *inter sese c.* فى *r.* X Petiit rogavitque ut sibi procurator vel legatus esset *c. a.*; (*ut ab* جرأ) Audacem se ostendit *adversus aliquem c. a. p.*

جَرٍ *pro* جَرِىءٌ Audax, animosus.

جَارٍ Fluens *aqua*, *ita appellatur si particulam straminis aufert.* عين جار Fons perennis. نهر جار Fluvius, cui semper est aqua.

جَرًى Adolescentia.

جُرَامٌ Resectio collectiove dactylorum.

جَرَامٌ Dactyli sicci; Ossiculum dactyli (*ex Ebn-Siccīti sententia*).

جُرَم Gemma alba. *Forsk. Fl. Aeg. Ar. p.* CVII.

جَرَمَةٌ Homines, qui coniectura aestimant palmam, Quantitas hominum decerpentium seu resecantium dactylos.

جُرْمَةٌ Peccatum.

جَرِيمٌ Peccator; Decerptus seu decerpti *dactyli*; *Coll. Subst.* Dactyli sicci; Ossa dactylorum; *F.* 8 *Pl.* جِرَامٌ Magnus corpore.

جُرَامٌ Piscis.

جُثْمَانٌ Corpus.

جُرَامَةٌ Frugum reliquiae in campo post messem; Dactyli decerpti, vel ii, qui postquam caeteri resecti sunt, ex infima rami parte colliguntur; Extremitates spicarum frumenti, quae conteruntur et tum mundantur (*quia in hac parte grana remanere solent*).

جَرِيمَةٌ *Pl.* جَرَائِمُ Delictum: crimen; Lucrator *suorum* qui iis quaestum facit; Ultimus filius (quem aliquis progenuit).

إِجْرَامٌ Peccatum.

مُجْرِمٌ Peccator, criminis reus; Incredulus.

مُجَرَّمٌ *F.* 8 Integer et absolutus *annus*.

مُجْرَوْمٌ Magnus corpore.

جَرْمَزَ Contractus fuit, Pars una cum altera coniuncta fuit; Abiit, retrocessit pavidus, fugit. II تجرمز Incidit *c.* على *p.* Praeteriit *nox*. IV اجرمز Contractus fuit.

جُرْمُوزٌ Lacus aquatorius elatiora habens latera, *vel* parvus; Parva domus; Puteus; Pullus masculus lupi. *Pl.* جراميز Corpus et membra viri, pedes tauri. (*In edit. Kam. Calc. est* جرامز, *quod vitiosum mihi videtur.*) اخذه بجراميزه Totum eum cepit.

مُجْرَنْمِزٌ Ob seram pluviam restagnante postea aqua abundans *annus*. In se contractus.

جُرَامِضٌ *i. q.* جرافض.

جُرْمَاقٌ *vox peregr.* جلماق Nervi contusi, quibus obligantur arcus.

جُرْمُوقٌ (*Pers.* سرموزه) Caput ocreae, Sandalium aut simile calceamenti genus, quod ocreis superinduitur, ubi incedere vult pedes (*siquidem ex tenui corio ocreas conficiunt soleis carentes*).

جُرْمُلٌ Zygophyllum portulacoides. *Forsk. Flor. Aeg. Arab. p.* LXVI.

جَرَنَ *F. o.* 1) *n. a.* جَرْنٌ Moluit *grana c. a. r.*; 2) *n. a.* جُرُونٌ Consuefactus et exercitatus fuit in aliqua re (*homo vel iumentum*); 3) Operi incubuit (*Gol. ex Mar.*); 4) *n. a.* جُرُونٌ Laevigata fuit (*vestis*), detersa lenisque reddita atque expolita fuit (*lorica*). IV Dactylos collegit in area *c. a. r.* VIII Paravit, fecit aream (جرين).

جُرْنٌ Lapis cavus, e quo se purgant ad peragendam precationem; Area (*Kam.*); Locus ubi siccantur dactyli (*Djeuh.*).

جَرَنٌ Terra aspera et dura (*Djeuh.*).

جَارِنٌ *Pl.* جَوَارِنُ Laevigatus; *inde poet.* Lorica; Foetus serpentis; Via vetustior et obliterata.

جَرَانٌ *Pers.* خَشْمْنَاكٌ Iracundus. (*Gol. ex Gloss. Mar.*)

جِرَانٌ *Pl.* جُرُنٌ *et* أَجْرِنَةٌ Interior et incurva pars colli camelini aut equini, a iugulo pectus versus. جِرَانُ الْعَوْدِ Flagellum. عاش عيشا ضاربا بجران Commode et quiete vixit.

جَرِينٌ Id quod moluisti; Area *Kam.*; Locus ubi siccantur dactyli *Djeuh.*

جُرْنَاءُ Geranium malacoides. *Forsk. Fl. Aeg. Ar. p.* LXIX *et* 123.

جَرَيَانٌ *pro* جَرَيَالٌ *quod vide in* جرل.

مُجْرَنٌ Area (*Kam.*); Locus, ubi siccantur dactyli (*Djeuh.*); Vorax.

سوط مُجَرَّنٌ Scutica, cuius lorum molle est.

جُرْنُبَةٌ Multitudo hominum *vel* asinorum.

اِجْرَنْبَاءُ Quum dormitur absque cervicali.

stercori orbiculari, vel quod pars cutis, quae non conspicitur, sub aure abscinditur.

كبش مُتَجَرِّف Aries, cuius adeps omnino evanescit. جاء متجرفا Venit emaciatus, vacillans.

جُرَافِر Magnus corpore, crassus.

جَرْفَسَ 1) Prostravit humi *c. a.*; 2) Totum abstulit, multum edit.

جِرْفَاس Corpulentus; *sec. alios* crassus et durus; Mulier quae inter musicos considet *Gol. ex Mar.*, meretrix, *ut puto.*

جُرَافِس Crassus, robustus; Magnus camelus; Leo praedam confringens.

جُرَافِش Magnus *vel* Magna habens latera *vir.*

جَرَنْفَش Magnus *vel* Magna habens latera *vir.* جرنفش اللحية Densam barbam habens.

جُرَافِض Gravis, noxius sanitati *cibus.*

جَوْرَق Strathiocamelus mas.

جُرَاقَة Emaciatus. ما عليه جراقة لحم Nil carnis super corpore habet.

جَرِلَ Lapidosus, durus fuit *locus.* IV Fodiendo attigit terram lapidosam.

جَرَل *Pl.* أَجْرَال Lapides *vel* lapidosus locus arboribus consitus, *vel* locus durus et asper.

جَرِل *Fem. c.* ة *Pl.* أَجْرَال Lapidosus (*locus*).

جَرْوَل, جَرْوَل, جَرْوَلَة *Pl.* جَرَاوِل Terra lapidosa; Lapides; *vel* Quod manus eo, quod portare potest, impleta est; Nomen ferae.

جِرْيَال (*sec. nonn. vox Graeca*) Res quaedam rubro tingens colore; جريال الذهب Rubedo auri; Succus cnici floris; Purum (*de colore rubro aliove*); *item* Vinum *vel* eius color.

جِرْيَالَة Vinum *vel* eius color; Purum (*de colore rubro aliove*).

جَرَمَ 1) Crimen commisit *erga aliquem c.* الى *et* على *p.*; delicti reus fuit; 2) *F. i. n. a.* جَرْم *i. q.* جلم, Resecuit, abstulit, sustulit; cepit, sumsit; 3) *n. a.* جَرْم, جِرَام, جَرَام Dactylorum racemos abscindens, *aut*, *uti et fit*, manu distringens, nudavit seu exoneravit *palmam c. a.*; 4) Detondit *lanam ovis c. a.*; 5) Lucratus fuit, acquisivit *familiae c.* ل *p.*; 6) Meritus, dignus fuit *c.* أن; 7) *n. a.* جَرْم Coniectura aestimavit *palmam*, quot dactylos ferret *c. a. r.*; 8) Impulit *c. a. p. et* أن *r. vel* على أن. b) جَرِمَ Edit dactylos, qui جرامة appellantur. II *n. a.* تجريم Valide resecuit; Reliquit *gentem* et ex ea migravit *c. a. p.* IV Crimen commisit, delicti reus fuit; Magnus fuit; Purus colore fuit; Adhaesit ei *sanguis*; Vox eius pura fuit. V Absolutus expletusque fuit (*annus*), praeteriit: elapsa fuit (*nox*). Imputavit (*illi*) crimen et si non commisit *c.* على *p.* VIII Crimen commisit *erga aliquem c.* الى *vel* على *p.*, delicti reus fuit; *et i. q.* جلم *aut pro eo*, *et* اخذ Abstulit, sustulit: cepit, sumsit; Resecuit, *et praesertim* resectis districtisve dactylis exuit (*palmam*) *c. a.*; Coniectura aestimavit *palmam*, quot dactylos ferret *c. a. r.*; *item* Lucratus fuit, acquisivit (*familiae*) *c.* ل *p.*

جرم Nummus quidam. *Vita Salad. p. 5.*

جَرْم *Pers.* گرم Calidus; Terra multi caloris; *Pl.* جُرُوم Cymba Iemanensis.

جِرْم *Pl.* جُرُوم, جُرْم *et* أَجْرَام Corpus; الأجرام Supellex pastoris. الاجرام الفلكية Corpora coelestia, quae sunt super elementis rerum (عناصر); Color; Guttur; Sonus *vel* altus sonus; Involucrum, capsula.

جُرْم *Pl.* جُرُوم Crimen.

جُرْم *Pl.* أَجْرَام Peccatum, crimen; Iumentum eximium (*Gol. ex Mar.*); لَا ذَا جَرَمَ, لَا جَرَمَ, لَا جُرْمَ, لَا جَرْمَ, لَا أَنْ ذَا جَرَمَ, لَا عَنْ ذَا جَرَمَ *et* لَا جُرْمَ *i. q.* لَا بُدّ *et* لا محالة Prorsus, necessario: haud dubie, *c.* أن; *tum et in iurando adhibetur sequente* ل, *ut*: لا جرم لآتينك Profecto ad te veniam!

جَارِم *Pl.* جُرَّم *et* جُرَّام Qui ex palma resecat colligitve dactylorum proventum.

جَرَام Resectio collectiove dactylorum; *item Coll.* Dactyli inprimis sicci; Ossiculum dactyli (*ex Abu-Ahmri sententia*, *vid.* جُرَام).

جُرَعَاء *i. q.* جَرَعَةٌ, *et* Arena cuius media pars elata, in lateribus vero tenuis est.

جُرَيْعَةٌ (*Demin. a* جرعة Haustus aquae): أَفْلَتَ فُلَانٌ بِجُرَيْعَةِ الذَّقَنِ *vel* جُرَيْعَةَ الذَّقَنِ *i. e.* Anima eius fuit in ore eius, vix evasit salvus. (*Ex Ferrai sententia est* extremus vitae spiritus, qui exit e corpore.)

جُرَيْعَاء *nempe* أَفْلَتَ فُلَانٌ بِجُرَيْعَاءِ الذقن *Id.*

أَجْرَع *Pl.* أَجَارِع *i. q.* جَرَعَةٌ Aequalis et arena mixta *terra, locus.*

مُجْرِع *Pl.* مَجَارِيع In qua nil lactis est, quo sitim expleat, ut paucos tantummodo haustus praebeat *camela.*

مُجْرِع In quo est id, quod جَرْع appellatur, *funis.*

جَرْعَبَ Bibit *aquam* quum praeclara sit. IV Prostratus fuit.

جِرْعَب Iniustus, asper, durus, Magna *calamitas.*

جُرْعُوب Crassus, Vehementer sorbens *aquam.*

جُرْعِيب Iniustus.

جُرْعُبِيل Crassus.

جُرْعُكُوك Lac spissum, crassum.

جُرْعُكِيك *Id.*

اِجْرَعَنَّ *i. q.* اِرْجَعَنَّ.

جَرَفَ *F. o. n. a.* جَرْف *et* جُرْفَة Multum vel totum cepit abstulitque; *pecul.* verrendo abstergendoque reiecit: *uti pala lutum.* II *n. a.* تَجْرِيف Abstulit asportavitque totam *rem*; *aut terrae partem aquae fluxus*; *item* Bene effudit. IV *n. a.* جَرْف Camelis herbam جَرْف pabulo dedit; *denomin. a* جُرُف Attigit fluxus abripiens (*locum*) *c. a. l.* V Multum, totum cepit, abstulit *c. a.* VIII Abstulit.

جَرْف Sicca herba حماط, vel sicca herba افانية (*conf.* جريف); Opes irrationales et rationales; Ubertas anni, proventus; Pabulum densum.

جِرْف Interior pars chalini; Locus, quem fluxus non attingit; *et quoque* جُرُف *enunciatur.*

جُرُف *et* جُرْف *Pl.* أَجْرَاف *et* جِرَفَة Quod aquae fluxus asportat, aut pars terrae ab aquae fluxu exesa, perrupta et fissa; Latus montis glabri; Terram asportans *aquae fluxus*; *item posterius* Nota et signum in femore cameli. *Pl.* جُرُوف Petrae, *vel ut videtur* aggeres lapidei ad fluminis ripam, contra eius vim exstructi. *De Sacy Chrest. Ar. T. II. p.* 138 *seq.*

جَارِف Mors seu pernicies communis, qua pecora alicuius populi pereunt; pestilentia; *in genere* Aerumna; Pullus serpentis (*In alio Demirii codice* جادف *exstat*).

جُرَاف Genus magnae mensurae aridorum; جُرَاف Abripiens obvia quaevis e terra *aquae fluxus*; *et* Qui manum in obvium quemvis immittit cibum simulque devorat *vir*; *item* Helluo; Alacris; رَجُل جُرَاف Vorax; Polygamus.

جُرْفَة Signum in femore *cameli* vel alio corporis loco, eodem modo ac قُرْمَة in naso, *nempe* cute inscissa et in femore contracta, vel alio modo factum (*conf.* مجروف); أرض جرفة Terra diversa, varia, non eodem modo constituta; Nigro colore praeditum esse *equum vel camelum.*

جِرْفَة Arenae cumulus instar funis terrae incumbens; Frustum panis; Quod e lumbo iumenti resecatur cutis pars, et in lumbo colligitur. *Kam.*

جُرْفَة Signum in femore *cameli* vel alio corporis loco, eodem modo ac قرمة in naso, cute inscissa et contracta, vel alio modo factum (*conf.* مجروف).

جَوْرَف Asinus; Struthiocamelus mas; Equus non Arabicus (برذون) celer; Fluxus aquae abripiens.

جَرِيف Arida herba حماط, *vel* arida herba الافاني. *Tum quam Golius voci significationem artis ex Gl. Mar. tribuit, ea sine dubio falsa est. Persica enim vox* بيشه *quam ex libro notato adduxit, hic potius* densi, perplexi *significationem habere videtur, Djeuhario autem, quem nominat, haec significatio aliena est.*

رَجُل جَارُوف Vorax, gulosus vir, *et* multa iniens matrimonia; Infelix, infaustus.

مُجَارِف Qui nihil acquirit boni sibi, opes laudemve.

مِجْرَفَة Scopae.

مَجْرُوف Signo in femore vel corpore notatus (*camelus*), *vel* signo لِهزمة appellato sub aure notatus, et quod cutis aliquo loco detrahitur et tum, ut arida fiat, relinquitur, similis

جُرَاشَةٌ Contusae comminutaeve rei, ut frumenti aromatisve, pars grossior.

جِرِشَّى Anima.

جَرْشَبَ (*conf.* جرشم) Macer vel aegrotus fuit et postea convaluit; Menstrui fluxus terminum excessit *mulier sc.* menses pati desiit, Ad quinquagesimum aetatis annum *mulier* pervenit.

جُرْشُبٌ Brevis corpore, pumilio.

جُرْشُعٌ *F.* ة Grandis *camelus*, *equus*, *sec. alios* magno pectore, crassus, amplo ventre, inflatis lateribus praeditus *camelus*.

جَرَاشِعُ Valles multum cavae; Montes parvi, duri.

جَرْشَمَ Convaluit post morbum (*conf.* جرشب); *i. q.* بَرْشَمَ Visus aciem intendit, obtutum defixit; Corrugavit vultum.

جَرَاصِبَةٌ Vir crassus, camelus robustus.

جَرَضَ Strangulavit, suffocavit *aliquem c. a. p.* b) جَرِضَ *F. a.* 1) Detenta in gutture seu deglutita *saliva*, prae moerore aut anxietate, velut praefocatus fuit *c.* ب. (*In Djeuharii opere est* جَرَضَ *F. i. ut potius transitivam significationem habeat* Cum molestia ob moerorem deglutivit *salivam.*) 2) Moerore affectus fuit et angustiam animi concepit; 3) يكاد يقضى بجرض بنفسه *i. e.* يكاد يقضى. IV Fecit ut praefocaretur *saliva c. a. p. et c.* ب *r.*

جَرَضٌ Saliva prae moerore aut anxietate in gutture detenta, qua quis velut praefocatur; praefocatio.

جِرَاضٌ Crassus, robustus; Leo.

جُرَاضٌ Lenis erga pullum suum *camela.*

جَرُوضٌ Crassus et ventrosus.

جَرِيضٌ Interceptio spiritus in gutture, et praefocatio; Extremi ante mortem spiritus ducti, *sec. al.* Saliva detenta in gutture ob moerorem *etc.* *Prov. loc.* حال الجريض دون القريض *adhibetur in re, quae ob quandam causam perfici nequit. Hariri p.* 180. *Pl.* جَرْضَى Angustia ac moerore animi pressus. أفلت جريضا Vix ultimo spiritu salvus evasit. مات فلان جريضا Ob moerorem quidam mortuus est.

جِرِّاضٌ Moerore pressus.

جِرْيَضٌ Crasso corpore et amplo *vir*; *et cum* ة *Fem.* crassa *ovis.*

جِرْئِضٌ Crasso et amplo corpore *vir*; Vorax, ut vehementer dentibus arbores discinderet, *camelus.*

جِرْوَاضٌ Crassus, robustus, magno ventre praeditus; Leo.

جِرْيَاضٌ Moerore pressus; Crassus, magno ventre praeditus.

جَرْضَمٌ Senex prae macie labens.

جُرْضُمٌ Vorax, helluo.

جُرَاضِمٌ *Id.*

جِرْضِمٌ Vorax, pinguis, magna *ovis.*

جَرِطَ *n. a.* جَرَطٌ In faucibus praefocatus fuit *cibo c.* ب *r.*

جِرْوَاطٌ Longus, procerus.

جَرَعَ (*quod reiicit Alahzmaï*) *et* جَرِعَ *n. a.* جَرْعٌ *et* جَرَعٌ Sorpsit hausitque *aquam c. a.* II *n. a.* تَجْرِيعٌ Fecit ut sorberet *aliquid, propr.* invitus *aquam*, ac devoraret *moerorem, molestias, iram c. d. a.* *Ita dicitur* جرّعه غُصَصَ الغيظ Fecit ut cohiberet iram. IV Submisit se, cecidit, inclinavit. *Meid.* V Sorbendo aquam hausit, et devoravit animi *taedia ac molestias*; Compescuit *iram c. a.* VIII Absorpsit una vice *c. a.*; Confregit (*lignum*) *c. a. r.*

جَرَعٌ Contortio, quae in una parte funis est, ut caeteras superet firmitate (التواء فى قوة من قوى الحبل او الوتر ظاهرة على ساير القوى *Kam.*).

جَرِعٌ In quo est id quod جَرَعٌ appellatur *funis.*

جَرْعَةٌ *et* جَرَعَةٌ *Pl.* جَرَعٌ *Pl. Pl.* أَجْرَاعٌ Arena aequalis et nuda, arena bona plantis non mollis, *vel* terra dura arenae similis, *vel* cumulus plantas non producens, seu regio sabulosa.

جَرْعَةٌ *et* جُرْعَةٌ Sorbitio una et haustus aquae (*vel cum Dhamma et Fatha sunt nomen*: sorbitio. *Kam.*).

جُرْعَةٌ Id quod sorbetur.

tis: طوت الحية اجرازها In se convolvit serpens corpus suum; *tum quoque idem quod* جَرْز.

جُرُز *Pl.* أَجْراز *i. q.* جُرْز; *et* Sterilis annus; *item* Corpus; Pectus hominis; Caro in dorso cameli.

جُرُز *i. q.* جُرْز.

جارز Vehemens; Sterilis *mulier*; *F.* ة *Pl.* جَوارِز Sicca, dura *terra*, quam arena cingit, *vel terra* montium expers.

جَراز Planta primum ut pustula et sine foliis apparens, tum in altitudinem hominis sedentis excrescens, et e capite tenui flores ut oleandri producens, quibus montes ornati sunt. Nec vero depascitur, nec utilitati cuidam est. Bene comedens (*Gol. ex Mar.*); ذو جراز Durus et crassus *vir. Kam.*

جُراز Vehementer secans et acutus (*ensis*); Vorax (*camela*).

جَرَزة Exstirpatio. *Djeuh.*

جُرْزة Fasciculus foeni aut similis rei.

جَرَزة Interitus. *Kam.*

جَرُوز *Gen. comm.* Multum citoque comedens, ut nil in mensa relinquat, vorax *vir*, *mulier*, *camela*.

جُرُوز Siccitas. *Gol. ex Mar.*

مِجْرَز Macra *camela*.

مُجْراز Sterile *desertum*.

مَجْرُوز *F.* ة Herbis absumtis nudus *campus*.

مُجَارَزة Iocus probro similis.

جُرْزُم Panis simplex sine obsonio.

جَرَسَ *F. i. et o.* 1) Sonuit *vel* submisse; *vel* Lingua lambit; 2) Locutus fuit; 3) Edit depastaque *plantam* fuit *apis c. a.* II Locutus fuit, et verba fecit leni et submissa voce; Probavit experimento, subegitque et confirmavit *cum rerum usus c. a. p.* IV Lenem ac submissum edidit sonum, *peculiariter rostrum avis carpentis escam*, *aut ala volantis*, *aut motitatum monile*; Audivit sonum, *et quidem* submissiorem *alicuius fera c. a. p.*; Praecinuit camelis *eorum ductor*; voce canora propulit eos. V Locutus fuit leni et submissa voce. VIII Comparavit sibi seu acquirere studuit.

جَرْس *et* جِرْس (*ita hae formae distingui possunt: forma cum Fatha usurpatur separatim posita, cum Kesra coniuncta cum altero nomine ut* ما سمعت له جِرْسا *et* ما سمعت له حِسّا ولا جِرْسا.) Sonus *vel* lenis, submissus, *vel* quod aliquis lingua lambit; *tum* Omne id, quod a Deo ad homines docendos in eorum mentem quadam vi immittitur; *et* جرس من الليل Pars noctis (*conf.* جرش); *item* جِرْس Radix.

جَرَس *Pl.* أَجْراس Tintinnabulum, tam quod e collo cameli suspenditur quam quod a Christianis in Oriente tempore, quo preces facere solent, pulsatur. *Pl.* اجراس Sonus. *Hamas. p.* 200.

جوارس Electuarium.

جَوارِس *Pl. velut a Sing.* جارِسَة Apes; Voraces.

جارُوس Vorax.

جَرِيسَة Furto nocturno ablatum pecus.

مُجَرَّس Expertus, rerum usu subactus. *Conf.* مُجَرَّن.

جِرْسام *i. q.* برسام *Pers.* Pleuritis.

جَرَشَ *F. i. o.* 1) Fricuit, *et tum* fricuit pectine *caput* ut deciderent furfures *c. a. capitis*; Fricuit *cutem* ut laevis et glabra fieret *c. a. r.*; 2) Non bene contudit *rem c. a. r.*; Decorticavit *rem c. a. r.*; 3) Lente cucurrit. VIII Quaeritavit victum *familiae suae c.* ل *p.*; rapuit ad se *rem c. a. r.*

جَرْش *i. q.* جَرْس Pars seu vigilia noctis; tempus inter primam et tertiam noctis partem; Extrema rei pars. جرش الأفعى Sonus viperae, quum amittit cutem et partem parte eius fricat.

جُرْش Tempus inter primam et tertiam noctis partem.

جُرُش *Id.*

جُرَش *Id.*, *et* Nomen loci in Iemen.

جارِش *Pl.* جُرّاش Iniuste agens.

جَرِيش Comminutus in grossiores partes; semicontusus; Vir penetrans in agendo; Non bonus *sal*.

جُرَيْش Nomen idoli tempore ante Muhammedem.

جَوارِش *a Pers.* كواريدن Medicamentum vel alia res, quae digestionem cibi iuvat.

مَاجِرْدٌ Corpus.

مُجَرَّدٌ Tenuibus brevibusque pilis praeditus *equus*, *quod laudi est*, *sec. al.* In incessu pergens, procedens, *Amrulkais. Moall. v.* 50.

مُجْرُودَةٌ Abundans locustis *terra.*

جَرْدَبَ *n.a.* جَرْدَبَةٌ Vehementer avide edit, ita ut manu imposita, quominus alius cibum caperet, impedire studeret; *vel* manu dextra edens manu sinistra impedivit, ne quis alius cibum caperet.

جَرْدَاب Echinops. *Forsk. Flor. Aegypt. Arab. p.* cxix.

جَرْدَاب *Pers.* كَرْدَاب Medium maris.

جَرْدَبَانٌ , جُرْدُبَانٌ Vehementer avide edens, et ne quis alius cibum caperet, impediens. جُرْدُبَان *autem est Pers.* كرده بان Panis orbicularis custos.

جَرْدَبِيٌّ *Id.*

مُجَرْدِبٌ *Id.*

جَرْدَبِيل *i. q.* جَرْدَبَان

جَرْدَحَ Longum fecit *collum c. a r.*

جَرْدَاحٌ , جِرْدَاحَةٌ Colles *terrae.*

مُجَرْدَحٌ Elato capite praeditus *iuvenis.*

جَرْدَقٌ *et* جَرْدَقَةٌ *ex Pers.* گِرْدَه *Pl.* جَرَادِقُ Placenta.

جِرْدَحْل *Gen. comm.* Camelus corpulentus; Vallis, alvus.

جَرْدَلَ Imminuit lapsui. (*In traditione Ebn-Alzabuni scribitur* الْمُجَرْدَل, *sed hoc falsum*, *quum caeteri in altero scribendi modo consentiant.*)

جَرْدَمَ 1) Edit, consumsit *omnem in scutella cibum vel panem c. a. r.*; 2) Multum et celeriter locutus est; 3) Excessit *sexaginta c. a. r.*

جُرْدُمٌ Multum et celeriter loquens; Locustae nigrae viridi capite praeditae.

جَرْدَمَةٌ *i. q.* جَرْدَبَةٌ.

جُرْدُونٌ Sorex, glis. *Gol. in append. ex Locm. fabulis, sed potius* حِرْدُونٌ lacerta *legendum.*

جَرِذَ Concrevit (*ulcus*), et similis fuit muri (تَعَقَّدَتْ كَالْجُرَذِ).

IV Eduxit; Solum fecit *c. a.*; Coëgit, adegit *c. a. p. et* الى *r.*

جَرَذٌ Tumor omnis natus in suffragine iumenti *aut* inferiore pedis nervo.

جَرِذَةٌ *Fem. cum* ة Muribus abundans (*locus*).

جُرَذٌ *Pl.* جِرْذَانٌ Muris species, *sc.* campestris. *Et haec vox videtur significare* Murem marem. *Et* جرذان *ut singul.* Mus *et* glis. *In Demirii libro haec sunt*: Gliris species maior quam يربوع et fortior, ut cum felibus pugnent et difficulter ab iis vincantur.

جُرْذَانَةٌ *Pl.* جُرَاذِينُ Species dactylorum.

أَجْرَذُ Propinquis pedibus et dimotis ad invicem calcibus vel divaricatis cruribus incedens.

مُجَرَّذٌ (*videtur vitiose pro* مُجَرَّدٌ) Expertus, probatus rerum.

جَرْذَقٌ *et* جَرْذَقَةٌ *i. q.* جَرْدَقٌ (*a Pers.* كرده) Durus panis.

جَرْذَمَ *i. q.* جَرْدَمَ Multum et festinanter locutus est.

جَرَزَ *F. o. n. a.* جَرْزٌ 1) Amputavit, resecuit, perdidit, occidit *c. a.*; 2) Comedit festinanter; 3) Fodicavit, punxit; *et inde* Dicteriis perstrinxit. b) جَرُزَ Crassus et durus fuit (*Gol. ex Mar.*). c) جَرِزَ Vorax fuit

IV Terram habuit plantis carentem, et pluvia minime irriguam; Macra et extenuata fuit (*camela*). VI Invicem conviciati sunt; Male locutus est et male egit.

جُرُزٌ *Pl.* أَجْرَازٌ Herbae omnis expers (*terra*) vel cuius plantae consumtae sunt, *vel* pluviae defectu laborans; *et eodem sensu dicitur* أرض أَجْرَاز.

جُرْزٌ *Pl.* جُرُوزٌ Amiculum muliebre confectum e pilis camelinis et ovium pellibus, Vestis pellicea grossior.

جُرْزٌ *Pl.* جِرَزَةٌ *et* أَجْرَازٌ *a Pers.* گُرْز Virga seu stipes ferreus; *etiam* ex argento vel auro: *uti est sceptrum*; *etiam Arabice* دبوس *dicitur.* *Pl.* أَجْرَازٌ Corpus serpen-

مَجْزُوز Resectus, tonsus.

جزأ n. a. جَزْءٌ F. a. 1) Sumsit partem rei c. a. r.; Partitus fuit; distribuit in partes c. a.; 2) (conf. جزى) Satis habuit, contentus fuit aliqua re loco alterius rei c. ب unius et c. عن alterius, ut camelus gramine pro aqua sc. ad restinguendam sitim; 3) Firmavit, stabilivit c. a. r.

b) جَزِئَ Satis habuit, contentus fuit c. ب r. II n. a. تَجْزِئَة Partitus fuit; distribuit in partes c. a.; Fecit, ut aliqua re pro altera contentus esset c. عن r. et ب alt.; Sufficit res alicui c. a. p. IV Contentum reddidit c. a. p., Fecit ut aliqua re alia data carere posset c. عن r. et ب alter.; Induit annulum digito c. a. r. et في l.; Implexa habuit gramina pratum; Puellas peperit mulier c. a. p.; اجزأت عنك شاة pro جزت in sensu vocis قضت Pro te et tuo loco ovis fuit: praestitit; item Manubrio instruxit subulam vel cultrum c. a. (conf. جزى). V In partes divisus fuit; item uti et VIII Satis habuit, contentus fuit re c. ب, ut camelus gramine pro aqua.

جزء Ridica, pedamentum vitis; Pars.

جُزْءٌ Pl. أَجْزَاءٌ Pars. Apud rei metricae peritos sic vocantur Singulae partes, quibus, si metrum spectas, versus constat, nempe pedes. الجزء الذى لا يتجزى Substantia simplex, quae nullo modo dividi potest, ex quibus singulis in unum coniunctis corpora composita sunt; tum Filiae ut in Corano Sur. 43, 14: جَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا.

جَازِئٌ Fem. جَازِئَةٌ Pl. huius جَوَازِئُ Gramine sitim explens dorcas, cui hoc sufficit pro aqua. جَازِئُكَ من رجل i. q. ناهيك.

جزئ Sufficiens cibus.

جزأ Pars.

جزأة Manubrium subulae. جزءة i. q. جزء.

الجوازئ Ferae; prop. Gramine sitim restinguentes, ut aqua abstineant.

الجُزْئِيُّ الحقيقى Res revera specialis, i. e. talis, quae una est, neque ut multiplex cogitari potest, ut Mohammed. Huic ex opposito est الكلّى الحقيقى ut homo. الجزئى الاضافى Speciale omne, quod ut pars rerum generaliorum cogitari potest ex gr. homo, si spectas animalia. Huic ex opposito est الكلى الاضافى.

الجُزْئِيَّاتُ Particularia.

مُجْزِئٌ et مُجْزِئَةٌ et utriusque م cum Dhamma i. q. مُغْنٍ. اجزأ عنه مجزأ vel مجزأة فلان Eandem tibi utilitatem praebeo, quam alter.

جزب Portio, sors.

جُزْب Servi.

جُزَاب Orchis flava. Forsk. Fl. Aeg. Ar. p. cxx et 156

مَجْزَب Pulchris moribus ornatus.

جَرَاجِز Testiculi.

جزجزة Portio lanae; peculiariter pars lanae (evulsae e pelle, Meid.) fere versicoloris, quae de pilento camelino suspenditur, Djeuh. ornatus gratia vel moris.

جزح F. a. 1) Ad negotium persequendum ivit; 2) Intravit cubile dorcas; 3) Percussit arborem ut folia deciderent c. a. r.; 4) Dedit donum pulchrum vel donavit neminem consulens; 5) Resecuit partem. Vid. جزل.

جَزْح Donum.

غلام جَزِح Adolescens qui ad quendam prudentiae gradum pervenit, ut observet et astutus sit.

غلام جَزِح Id.

جزحة Pars opum.

جزر F. i. (interd. o) n. a. جَزْر et جِزَار Amputavit, cecidit racemos dactylorum maturorum; 2) F. o. Mactavit (camelum) c. a. 3) F. i. (interd. o) n. a. جُزُور Descendit, subsidit; decrevit (aqua). IV Mactandam dedit ovem vel capellam c. a. p. de camelis non dicitur, cum et ad alia prosint; Idoneus fuit mactationi (camelus) pleniore inventute. At de sene Decrepitus evasit et morti propinquus (altera vero est lectio اجز); Caesurae (vid. Coni. I) ob fructuum maturitatem idonea fuit (palma). VI Invicem convitiati sunt. VIII Mactavit, iugulavit et excoriavit (camelum) c. a.; Relicti sunt in proelio occisi.

جَزْر Decrementum et recessus aquae vel maris; Mare; Collectio mellis ex alvearibus.

جِزْر Id.

جَزْرٌ Terra e qua fluctus maris decrescit; Caro ferarum esca; *unde* تَرَكَهُ جَزَرًا Occidit eum; *item Coll. nom. unit. c.* ة Radix esculenta: *nempe Pers.* گزر *Gezer sc.* pastinaca; Daucus carota. *Forsk. Flor. Aeg. Arab. p.* LXIV. جزر هندى Cucumeris species. *Forsk. Fl. Aeg. Ar. p.* LXXVI. جزر الراعية Scabiosa columbaria? *Forsk. ib. p.* CV. *conf. et Avicenn. L. II. p.* 155. *Coll. nom. unit. c.* ة Ovis pinguis, aut quae mactatur, *vel* capra (*sed in ovibus nil praeter* جَزَرٌ (*non* جُزُرٌ) *adhibetur ex Ferrai sententia, conf. Antar. Moall. v.* 50 *schol. Susen.*).

جُزُرٌ Pastinaca (*conf.* جَزَرٌ).

جَزْرٌ Quod comeditur.

جِزَارٌ Quod palmarum racemi, dactylis maturis, amputantur.

جَزُورٌ Plantas cum radice evellens *camela*.

جَزْرَةٌ *nom. unit.* Quae mactatur *ovis* una.

جَزُورٌ *Comm. gen. Pl.* جُزُرٌ, جَزَائِرُ, جُزُرَاتٌ Mactatus, vel mactandus, mactationi destinatus *camelus*; *vel proprie de camela*; Plantas cum radice evellens *camela*; Quae mactatur (*ovis*). أَعْشَارُ الجزور Portiones mactatae ovis.

جَزِيرٌ *In lingua gentis tractum* السواد *appellatum habitantis* Is *est*, quem incolae pagi eligunt, ut vices eorum agat in expensis pro eo, qui a parte Sultani apud eos divertitur.

جَزَّارٌ Mactator, *peculiariter* cameli: lanius.

جَزَّارَةٌ Femina mactans.

جُزَارَةٌ Mactati cameli extrema, *sc.* caput, collum, et anteriores ac posteriores pedes. *Mactator enim has partes mercedis loco sibi sumit, et ita dicitur eius* portio جزارته. *Sed de equo* عبل الجزارة Crassos habens et nervosos pedes anteriores posterioresque, *excepto capite, quia caput crassum in equis vituperatur.*

جَزِيرٌ Mactator, *peculiariter* cameli: lanius.

جَزِيرَةٌ *Pl.* جَزَائِرُ Insula, peninsula, *pecul. c.* ال Mesopotamia. جزيرة العشاق Insula amantium *vulg.* urbs Sinope. *Quod si vero Hispaniae incolae absolute utuntur voce* الجزيرة, *ea intelligunt* terras Modjahidi ben-Abd-Allah in orientali Hispaniae parte. الجزاير Insulae Canariae.

مَجْزَرٌ *Pl.* مَجَازِرُ Locus ubi mactatur, *maxime* camelus.

جَزَعَ *n. a.* جَزْعٌ 1) Traiecit, transivit vel in latitudinem (*fluvium, vallem*) *c. a.*; 2) Secuit, resecuit; 3) Assignavit concessitque *illi aliquam opum partem c. a. et* ل *p. Vid.* جزعة *post et* جزل. b) جَزِعَ *n. a.* جَزَعٌ *et* جُزُوعٌ Impatiens fuit, concepit impatientiam, Tristis fuit *c.* من *r. et c.* على *r.*; Contritus et timore perculsus fuit; Res *alicui* ingrata, molesta fuit *c.* على *p.* II *n. a.* تجزيع In partes secuit *carnem* (*Gol. ex Mar.*); Cessare fecit *alicuius* impatientiam *c. a. p.*; *et Intrans.* Maturuerunt potiore parte (*sc.* duabus tertiis) dactyli *qui viridiores fuerant, sc.* بسر *Djeuh.* IV Effecit ut aliquis impatiens fieret *c. a. p. et* من *r.*; أَجْزَعَ جُزْعَةً Effecit, ut remaneret pars reliqua. V Fractum fuit (*baculum*). VII Fractus (*vel in duas partes*) fuit (*funis*), Fractum fuit (*baculum*). VIII Fregit, rupit *baculum, funem.*

جَزْعٌ *Coll. i. q.* الخَرَزُ اليَمَانِيُّ Sphaerula seu Conchula veneris Iemanica, albo nigroque distincta: *ita ut illi oculus comparetur apud poëtas*; *et cum Kesre vocali etiam* Onyx (*gemma*), *inprimis* Arabica. *Plur.* أَجْزَاعٌ Flexus vallis, *vel* eius medium, *vel* eius pars abrupta, *vel non nisi hoc nomine appellatur*, quum tam larga est, ut in ea arbor crescere possit, *vel* locus in valle, in qua nullae sunt arbores et interdum arenosus est. (*Est autem Abu-Obbaidae sententia, hanc vocem nonnisi cum Fatha vocali scribendam, si de valle adhibeatur.*)

جِزْعٌ *i. q.* جَزْعٌ Castra gentis; Eminens terrae pars, ad cuius latus est terra plana atque depressa.

جُزُعٌ Axis in quo rota aquaria circumit (*et* جُزْعٌ); Tinctura flava, quae هُرْدٌ (*bolum*) appellatur vel radices quaedam tinctoriae.

جَزَعٌ Trepidatio, timor; Impatientia; Contritio, tristitia.

جَزِعٌ Impatiens, tristis *c.* ل *r.*

جَزُوعٌ Impatiens.

جَازِعٌ Impatiens; Lignum in vinea transversum, quo palmites fulciuntur, et omne lignum transversum inter duas res, ut super eo res portetur.

جُزَاعٌ Impatiens.

جَزْعَةٌ Concha.

جِزْعَةٌ *Pl.* جِزَعٌ Parum aquae in utre aut alibi reliquum; Parum opum; Ovium gregis pars; Pars noctis infra dimidium sive fine sit sive initio; Locus ubi plures sunt arbores; Concha.

جُزْعَةٌ Parum opum et aquae; جُزْعَةُ السِّكِّينِ *i. q.* جُزْءٌ.

جَزُوعٌ Impatiens, lamentabundus.

جَزِيعَةٌ *Pl.* جَزَائِعُ Pars gregis, ab aliis separata.

مَجْزَعٌ Tristitia, Timor.

مَجْزَعٌ (*f.* مُجَزَّعٌ) Marmor, cuius color conchae Veneris similis.

مِجْزَاعٌ *Pl.* مَجَازِيعُ Multum tristis, impatiens.

مُجَزِّعٌ Usque ad dimidium maturus et humidus *dactylus.* رُطَبَةٌ مُجَزِّعَةٌ Usque ad dimidium maturus et humidus dactylus. حَوْضٌ مُجَزَّعٌ Lacus in quo nonnisi parum aquae restat. نَوًى مُجَزَّعٌ Ossiculus dactyli, cuius pars fricando alba est. مُجَزَّعٌ Omnis res cuius una pars alba, altera nigra est.

جَزَفَ Coniectavit (*a* جِزَافٌ *derivata vox*). V Selegit *c.* فِي *r.* VIII Emit *aliquid* sine mensura *c. a. r.*

جَزْفٌ Capere aliquid temere, incerto numero, mensura et modo, et multum, *sec. alios*, *uti et cum ita emitur aliquid.*

جَزَافٌ *et* جُزَافٌ *Pers. orig.* كزاف *et* كزافه Temere, vanum incertumque, sine numero aut mensura, emere aut vendere aliquid; بَيْعُ جِزَافٍ *et* جُزَافٍ Venumdatio sine mensura et numero; *inde* Temerarium inutileque dictum et factum.

جَزْفَةٌ Pars pecorum.

جَزُوفٌ Femina cuius in pariendo terminus iam praeteriit et nondum peperit.

بَيْعُ جَزِيفٍ *i. q.* بَيْعُ جِزَافٍ *i. e.* Sine mensura facta venditio, emtio.

جَزَّافٌ Piscator.

جُزَافَةٌ *i. q.* جُزَافٌ.

مِجْزَفَةٌ Rete piscatorium.

مُجَازَفَةٌ Temere, vanum incertumque, sine numero aut mensura facere quid; coniectatio in emendo et venumdando.

جَزَلَ *n. a.* جَزْلٌ 1) Secuit, resecuit; distribuit *c. a. r. et* لِ *p.*; Resecuit in mactato camelo, quum mortuus sit, colli radicem, ut laxum sit, nec vero omnino amputetur. *Hamas. p.* 689; 2) *F. i.* In duas partes secuit *aliquem* (*gladio*) *c. a. p.*; 3) *n. a.* جَزْلٌ Laesit *dorsum cameli sella c. a.* b) جَزِلَ *n. a.* جَزَلٌ Laesus vulneratusque fuit in dorso vel humero (*camelus aliudve iumentum*) tali ulcere ut os ex eo loco prodiret, qua de causa hic locus depressior est. c) جَزُلَ Magnus fuit, *tum* Consilio, prudentia magna praeditus fuit. IV Laesit dorsum *cameli c. a.*; Liberalem se (illi) praebuit in donando *c.* لِ *p. et* فِي *vel a. r.*; donationem complevit *c. a. r. et* على *p.*

جَزْلٌ *Pl.* جِزَالٌ Siccum vel magnum et durum *lignum*, quale ad focum adhiberi solet; *et quidem* quod quum combustum sit, quia crassum est, carbones relinquit (*conf.* شخت). *Adiect. Pl.* جِزَالٌ Multus *de re*; Multum dans, liberalis, Crassa *vox*; Vox columbi; *Fem. c.* ة Pollens firmusque *mente et prudentia c. a.*; Oratione disertus *et* Facundia in sermone; Nomen plantae; *In prosodia significat*, quod ex pede متفاعلن quarta littera ا abiicitur, dum tollitur secunda vocis vocalis ut ex pede متفعلن ◡ ◡ — ◡ — fiat مُتْفَعِلُنْ — ◡ ◡ —.

جِزْلٌ Pars magna dactylorum.

جَزَالٌ Caesura palmae, qua racemi cum maturis dactylis resecantur.

جِزَالٌ *Id.*

جُزَالٌ Crassum siccumque lignum.

جَزْلَةٌ Magnis clunibus praedita; Pars superstes libi; Uter coriaceus; Repositorium dactylorum.

جِزْلَةٌ Pars magna dactylorum.

جوزل *Pl.* جوازل Pullus columbae, *vel* avis Kathae et aliarum ad hoc genus pertinentium, *propr. antequam pullulant pili, tum et pro adultioribus*; *interdum et ita* Adolescens *appellatur*; Venenum *rarissime ac nonnisi in hoc versu Ebn-Mokbili, quo camelum describit*: سقتهن كاسا من ذعف وجوزل . Camela prae macie concidens.

جزيل *Pl.* جزال Magnus, Copiosus, Firmus; In dicendo fluidus, disertus.

جزال *Id.*

جزالة Mens, sagacitas; *et quasi n. a.* Integrum absolutumque esse; firmum, magnum, eloquentem esse. *In Logica i. q.* متانة *et* فصاحة *Harir. praef. p. 7 ed. de Sacy.*

أجزل *Pl.* جزل Dorsum laesus sauciusque *camelus* (*conf.* جزل); Copiosior, maior; *F.* جزلاء Pollens mente ac prudentia.

جزم *F. i.* 1) Resecuit, amputavit *c. a.*; abrupit ut non esset ad id reditus (*negotium*) *c. a.*; 2) Iuramentum perfecit *c. a.*; 3) Insignivit (*litteram*) signo quietis Djesma *c. a.*; 4) Distincte et lente extulit (*lecturam*) *c. a.*; 5) Implevit (*utrem*) *c. a.*; 6) Necessarium fecit imposuitque *illi hoc vel illud c. a. r. et* على *p.*; 7) Coniectura mensuravit (*palmam*), aestimans apud se aspectu quantum contineret proventum *c. a.*, *conf.* جزف; 8) Pusillanimis et impotens fuit *c.* عن *r.*; 9) Siluit *c.* على; 10) Aqua satiatus fuit (*camelus*); 11) Edit et tanquam uter impletus fuit (*homo*); *vel* Semel comedit toto die et nocte; 12) Stercoris partem excrevit, partem reliquit *c.* ب *r.* II *n. a.* تجزيم Implevit (*utrem*) *c. a.*; Pusillanimis et impotens fuit *c.* عن *r.*; Siluit *c.* على. V Fractum fuit (*baculum*). VII Resectus, amputatus fuit; Signo جزم affecta fuit *littera*; *item* Fractum fuit (*os*). VIII Coniecturâ mensuravit (*palmam*), aestimans apud se ex aspectu quantum contineret proventum *c. a.*; Accepit *partem opum* aliâ residuâ; Emit *c. a. vocis* حظيرة.

جزم Amputatio; Quies consonantis, eiusque nota Djesma dicta, *et inde* Futurum apocopatum يقتل *hoc nomen gerit*; Res ante tempus suum veniens; Aequalitas litterarum singularum verborumque in scriptura; Calamus scriptorius aequaliter resectus ut cuspis ei non sit, qui est Arabum Indorumque modus; Character scripturae usitatus, ita appellatus, qui Himjaritarum charactere quasi resectus esse dicitur; *item* Res (*plicata, fere panniculus*), quae inseritur in vulvam camelae ut hunc putet pullum esse suum; *nam panniculo post aliquot dies exemto, imaginatur camela se enixam esse foetum et dum oculos nasumque obligatos habet, pullus alienus adducitur; quem oculis apertis ac naso soluto pro suo habet lactatque.*

جزم Portio.

جازم Secans; *Pl.* جوازم Potu satiatus (*camelus*); Impletus *uter.* الجوازم Eae voces (*in sensu Gramm.*), quae postulant sequens futurum apocopatum. *De Sacy Gr. T. II. p.* 34. *Pl.* Utres lacte impleti.

جزمة Comestio una, pastus unus, qui vel interdiu vel noctu capitur.

جزمة Opum pars ab aliis separata; Agmen (صرمة) camelorum vel agmen (فرقة) ovium, vel centum complectens vel plus, vel a decem usque ad quadraginta.

الجازمية Nomen sectae, quae originem duxit a Djasim ben-Ahzim. Consentiunt cum Schohaibitis (الشعيبية).

أجزم Magis secans. امر اجزم Res magis penetrans, magis decernens.

مجزم Impletus (*uter*).

مجزوم Nota Djesma affectus, Futurum apocopatum (يقتل).

جزمازج Fructus myricae (اثل), quo gingiva corroboratur, et dentium dolor lenitur.

جزن *i. q.* جزل *Pl.* أجزن *de ligno.*

جزا *n. a.* جزو 1) Subiugavit, subegit; 2) *conf.* جزأ *n. a.* جزاء Pensavit, retribuit *c. a. p. et* ب *vel* على *r. pro qua et c. d. a. et pro aliqua re aliquid c.* من *r. et a. r. et per aliquam rem aliquid c.* ب *r. et a. r.*; 3) *F. i.* Sufficit, et satisfecit *c. a. r. et* عن *p. pro qua.* III *n. a.* جزاء *et* مجازاة Pensavit, retribuit *c. a. p. et* ب *vel* على *r.*; جازاه خيرا Precatus illi fuit remunerationem a Deo, dixitve: remuneret tibi Deus. IV Sufficit; satisfecit *c. a. r. et* عن *p. pro qua*; Fuit loco et vice alterius *c. a. r. et c.* عن *r.*; Manubrio instruxit (*cultrum*) *c. a. pro* اجزأ; أجزى عنه *pertin. ad* جزأ مجزى فلان ومجزاته Profuit alicui eodem modo ac quidam alius. VI Instando ursit ut quid faceret *c. a. p.*; flagitavit (*debitum*) *c. a. vel c.* ب *r.*; Reciprocus fuit, unus alteri pensavit. VIII Petiit com-

pensationem *c. a. p.*; Acceptum gratumque fecit; Inhaesit institltque rei; Pensavit *c.* من *p. et a. r.*; Gramine contenta non adiit *aquam* (*conf.* اجتزأ).

جَازٍ *pro* جَازِئٌ Qui sufficit, qui pro alio est.

جَزَآءٌ Compensatio; retributio in altera vita, *unde* دار الجزاء Paradisus. جَزَآءُ الشرط (*sens. Gramm.*) Phrasis, quae sequitur alteram, quae conditionem continet: Si ad me veneris, tecum ibo. *De Sacy Gr. T. II. p.* 32, 431.

جِزْيَةٌ *Pl.* جِزًى (جِزَآءٌ *Gol.*), جِزْيٌ *et* جِزَآءٌ (*Kam.*) Tributum, *peculiariter* quod a Iudaeis et Christianis quotannis penditur; *in genere* Proventus reditusque terrae.

جَازِيَةٌ Compensatio.

جُزْوِيٌّ Ad partem pertinens.

مُجَازَاةٌ (*sens. Gramm.*) *idem quod* جَزَآءُ الشرط. *De Sacy Gr. T. II.* 32.

جس *Increpatio cameli.*

جَسَّ *n. a.* جَسٌّ *F. o.* 1) Tetigit manu, palpavit *c. a.*; 2) Palpitando inquisivit et cognoscere studuit, *ut venam aegroti*; captavit exploravitque *nuntium*: *uti explorator c. a.*; Visum acutum in eum intendit ut accurato eum exploraret *c. a. p. et* ب *oculi.* V Palpitando inquisivit et cognoscere studuit; captavit exploravitque (*nuntium*) *c. a.* لا تَجَسَّسُوا Ne cognoscere studeatis id quod Deus velavit, sed quod ante oculos est, accipite. VIII Tetigit manu, palpavit *c. a.* اجتسّت الابل الكَلَأَ *i. e.* رعته بمَجَاسِّهَا Cameli ore depaverunt herbas.

جَسِيسٌ Explorator.

جَسَّاسٌ Leo vestigia imprimens praedae ungulis.

جَاسُوسٌ *Pl.* جَوَاسِيسُ Explorator.

جَوَّاسٌ Herba quaedam *Avicenn. L. II. p.* 156; *i. q.* حَوَاسّ (*ex Chalili sententia*); Sensus quinque.

جَسَّاسَةٌ Bestia in insulis, quae nuntios explorat eosque affert impostori (*Antichristo* الدجّال).

مَجَسٌّ *et* مَجَسَّةٌ *Pl.* مَجَاسُّ Pectus, *ut in his* فلان ضيق المجسة Quidam angustum pectus habet; Locus ubi quid palpatur exploraturque, *ut a medico aegri pulsus. Proverbii loco de camelis dicitur*: أحسَنُهُنَّ مَجَسًّا *vel* أقوابُ مُجْتَسِّهِ Quod in camelis ex palidaro vorandi modo, num pingues sint, cognoscitur, neque opus est ut palpentur. In rebus. quarum ex externa cognoscitur interna conditio adhibetur

جَسَا *F. a. n. a.* جُسُوٌّ, جَسَاةٌ Induruit (*manus ex opere*) *Pass.* Induruit (*terra*).

جَسْءٌ Cutis aspera; Aqua congelata.

جَسْأَةٌ Durities manus, Ariditas colli يبس المعطف *in* [illegible] *mentis.*

جَاسِئٌ Firmata opere et indurata (*manus*).

جَاسِيَاءُ Durities, asperitas.

مَجْسُوءَةٌ Dura *terra.*

جست Nomen metalli Indici.

جَسْد *Id. De Sacy Chrest. T. III. p.* 428, 439

جَسِدَ *n. a.* جَسَدٌ Adhaesit in corpore *illi sanguis* [illegible] *et* ل *p.*; Siccior evasit et agglutinatus fuit. IV Fecit ut adhaereret. *Pass.* Imbutus tinctura fuit (*pannus*). V Corpus factus fuit, seu assumpsit corpus aut corpus.

جَسَدٌ *Pl.* أَجْسَادٌ Corpus hominis, angeli, genii *quod in angelis et hominibus materia lucis, in geniis vero* [illegible] *materia constat, est igitur spiritus, anima* [illegible] *corpore coniuncta et multum significatione hac* [illegible] جسم *differt Conf. Tochf. Ichwan etc. p.* 325. [illegible]; Crocus et res tinctoria huic similis; Sanguis siccus, *quidam in Corano Sur.* 7, 147 *exponunt* عجلا جسدا Vitulum ex auro fulvum, vitulum Israelitarum.

جَسِدٌ Corpori adhaerens, siccior agglutinatusque *sanguis.*

جَاسِدٌ *Id.*

جِسَادٌ Crocus.

جُسَادٌ Dolor in ventre.

جَسِيدٌ Corpori adhaerens, siccior agglutinatusque *sanguis.*

جِسَادٌ Crocus.

جَسَدِيٌّ Corporeus.

جَسَدَانِيٌّ Corporalis.

مَاجَسْدٌ pro مَاجُسْدٌ (*ex Ferrai sententia*); Vestis quae corpus tangit.

مُجْسَدٌ *Pl.* مَجَاسِدُ Plena et firma tinctura imbutus (*pannus*); Croco tinctus. *Taraf. Moall. v.* 47.

مُجَسَّدٌ Croco tinctus, *et tum quoque de* Sonis variis et pulchro modo coniunctis *adhibetur. Dicitur enim* صَوْتٌ مُجَسَّدٌ *i. e.* مَرْقُومٌ على نَغَمَاتٍ (? ومحسنة) ومُحْنَة *Kam.*

مُجْسَدٌ Croco tinctus.

جسر *F. o. n. a.* جَسَارَةٌ 1) Ausus fuit *c.* على *r. vel c.* أن; Strenuitate animique audacia ac magnanimitate polluit; 2) Intermisit coire (*camelus*); 3) *n. a.* جُسُورٌ *et* جَسَارَةٌ Ivit, penetravit *c. a.*; Transivit *desertum c. a.*; 4) Pontem fecit *vir* (*a* جسر). II *n. a.* تَجْسِيرٌ Strenuum, animosum reddidit *c. a. p.* VI Ausus fuit *c.* على *r.*; strenuitate animique audacia ac magnanimitate polluit, contra invicem animosi fuerunt ac strenuitate contenderunt *c.* على *r.*; Procerus fuit, caput extulit; Se commovit *baculum* tenens ad verberandum *aliquem c.* ل *p. et* ب *baculi.* VIII Transivit (*desertum*) *c. a.*; Ivit *in mari* (*navis*) *c. a. l.*

جَسْرٌ *Fem. c.* ة Magnus, robusto corpore praeditus *camelus*, Fortis, longus (*vir*); Proficiscens (ماض); Longus, Crassus (*de omni re*).

جَسْرٌ *et* جِسْرٌ *Pl.* جُسُورٌ (*in multis*) *et* أَجْسُرٌ (*in paucis*) Pons; Via lapidibus strata (*Chaussée*). *De Sacy Chrest. p.* 109 *infr.*

جَاسِرٌ *Pl.* جَوَاسِرُ Strenuus, audax.

جَسُورٌ *Pl.* جُسْرٌ *et* جُسُرٌ Audax, magnanimus.

مُتَجَاسِرَةٌ Proficiscens, incedens *camela.*

جَسْرَبٌ Longus.

جسع Expulit ex rumine ad os pabulum *camelus*; 2) Vomuit *homo.* VIII *Id.*

جَاسِعٌ Longinquum *iter.*

جُسُوعٌ Abstinere se a donando.

جسم *n. a.* جَسَامَةٌ Magno corpore fuit. II Corporeum effecit: *etiam* corpulentum magnumque. V Incarnatus, incorporatus fuit; corporeus, corpore *simpliciter*, *et* magno praeditus fuit; Petivit ipsam personam vel rem, et ad eam contendit *c. a.*, *et inde* Delegit *aliquem c. a. p. et* من بين; Maius et praestantius quid proposuit sibi et aggressus fuit *c. a. r.*; In maiore *arenarum*, *vel montis* parte fuit *c. a. r.*; Versus certum terrae tractum contendit *c. a.*; Maiore ac difficiliore parte subivit *negotium aut montem c. a.*

جِسْمٌ *Pl.* جُسُومٌ *et* أَجْسَامٌ (*conf.* جسد) (*volunt et esse* جُسْمَانٌ *Plur.*) Corpus *i. e.* complexio corporis eiusque membrorum in homine et omnibus speciebus, quae magna praeditae sunt forma (*Kam.*), *et* omne id, quod longum, largum, profundum est. الاجسام الطبيعية *sunt apud eos, qui sensus occultos detegere volunt*, *i. q.* العرش والكرسي. الاجسام العنصرية Omnia corpora et principia στοιχεια in coelis praeter ea, quae فلكية et طبيعية appellant. الجسم التَّعْليمىّ Omne corpus, quod se in longum, largum et profundum dividi sinit, ita appellatum, quia in mathesi his puerorum intellectui aptissimis incipiant.

جُسَامٌ Magnus, corporeus.

جَسِيمٌ *F.* ة *Pl.* جِسَامٌ (*Compar. et Superl.* أَجْسَمُ) Magnus, pinguis, corporeus; Terrae pars elata ad quam adscendit aqua.

جُسْمَانٌ (*conf.* جثمان) Corpus, solidum; *et ipse* corporis habitus (*nonnulli et pluralem esse putant*).

أَجْسَمُ Crassior, corpulentior.

مُجَسَّمٌ Solidus: terna constans dimensione.

جِسْمِيَّةٌ Corporatio.

مُجَسِّمَةٌ Secta eorum, qui Deum corpus habere affirmant.

جسمور Pulchra corporis statura et forma in homine tergum tibi obvertente. *Dicitur* ما احسن جسموره Quam pulchra praeditus est statura!

جسنة Piscis rotundus, cui duo chelae sunt.

الْجُسَّانُ Ii qui tympana pulsant.

اجْسَانَّ Durus, robustus fuit.

جسا *F. o.* 1) *n. a.* جُسُوٌّ Durus, immitis fuit; 2) *n. a.* جَسًا, جُسُوٌّ Arida fuit *manus, membrum. Djeuh.*, *conf.* جسأ; 3) *n. a.* جُسُوٌّ Decrepitus evasit et quasi riguerunt membra

(*senex*); 4) Constricta, congelata fuit *aqua*. III Adversatus fuit *c. a. p.*

جَسَاءٌ *et* جَسَاءَةٌ Durities. *Gol. ex Mar.*

جَسَاوَةٌ Durities.

جَشَّ *F. o. n. a.* جَشٌّ 1) Fregit, comminuit; in grossiores moluit partes; contudit *c. a. r.*; 2) Percussit (*baculo*) *c. a. p. et* ب *instrum.*; 3) Verrit, mundavit expurgavitque (*locum*, *puteum*) *c. a.*; 4) Emisit plorans *lacrymas c. a. r.* IV Fregit, comminuit; in grossiores moluit partes *triticum c. a.*; contudit *c. a. r.* VIII Plantis inter se complexis operta fuit *terra*.

جَشٌّ Locus asper lapidibus; Medium *vertebrarum dorsi iumenti* (وسطهما (l. الفقر) والفقرُ (ومن الدابّة) *Kam.*

جُشٌّ *Pl.* جِشَاشٌ Mons; Hora (noctis); Locus forma similis labio in quo est asperitas et elatio? (شِبْهُ شَفَةٍ فيه غِلَظٌ وارْتِفاعٌ *Kam.*)

جَشَّةٌ Agmen hominum simul adventantium.

جُشَّةٌ Turba et coetus hominum simul adventantium; Impetus, furor populi; Vehementia soni; Sonus asper ex naribus productus.

جَشَّاءُ Campus glarea plenus, palmis aptus; Obscurum, vel crassum; Sonum edens *arcus* (*est igitur ex crasso ligno confectus*).

جَشِيشٌ Comminutus, *inprimis* in grossiores partes; Triticum grossius comminutum in ollam immissum et coctum additis carne vel dactylis.

جُشَّانٌ Medium *vertebrarum dorsi iumenti*. (*Vid.* جَشٌّ.)

جَشِيشَةٌ Grossius mola fractum (*triticum etc.*), *i. q.* سويق.

أَجَشُّ Crassa, aspera et alta voce praeditus (*tam homo quam equus*); Sonans tali tonitru (*nubes*).

مِجَشٌّ Mola trusatilis, qua frumentum frangitur in grossiores partes.

مِجَشَّةٌ *Id.*

مَجْشُوشٌ In grossiores partes mola tritum *frumentum*.

جَشَأَ *n. a.* جَشْوٌ *seu* جُشُوٌّ *etiam* جَشْأٌ (*in Kam. nil praeter* جُشُوٌّ) 1) Commota et excita fuit (*anima moerore vel concepto terrore vel propter vomitum*); 2) Obscurum fuit *mare*, *vel* propinquum fuit, imminuit alicui; 3) Ex fauce emisit sonum; 4) Migravit *gens* ex una terra in alteram. II *et* V Ructum emisit. VIII Non convenit *regio alicui*. *Dupliciter construitur: cum nominat. person. et acc. terrae, et contra cum nominativo terrae et acc. personae.*

جَشْءٌ Multus; *Pl.* جَشَآتٌ *et* أَجْشَاءٌ Arcus levis; ramus arboris, ex quo eiusmodi paratur arcus.

جَشْأَةٌ Irruptio vehementior undae *maris et* tenebrarum *noctis*

جَشَّاءُ Arcus sonorus.

جُشَاءٌ Ructus; reditus gustus halitusve, qui ex ventriculo in os defertur.

جَشَبَ 1) Moluit in grossiores partes; 2) جشب الله شبابه Deus effecit, ut evanesceret eius adolescentia, *vel* vilem et despectam eam reddidit; 3) *F. o. et* b) جَشِبَ *F. a.* Grossus vel obsonii expers fuit *cibus*. c) جَشُبَ *n. a.* جُشُوبَةٌ Malus fuit (*cibus*).

جَشْبٌ Grossus *cibus*, (*aliis*) qui sine obsonio; Moeror, tristitia.

جُشْبٌ Cortices granatorum.

جَشِبٌ Grossus *cibus* vel sine obsonio, *cibus* non bonus; Crassis ossibus praeditus *vir*. *Hamas. p.* 207.

جَشُوبٌ Femina aspera, parva.

جَشِيبٌ Grossus *cibus*, (*aliis*) qui sine obsonio; *in genere de quavis re* Crassus, *et peculiariter* grossior asperiorque *vestis*.

مِجْشَبٌ Crassus, fortis; Lignum cui imponuntur vestes.

مِجْشَابٌ Grossus *cibus*, (*aliis*) qui sine obsonio; Crasso et simul brevi corpore praeditus. *Hamas. p.* 207.

مَجَشَّبٌ Vir asperae vitae.

مَجْشُوبٌ Grossus *cibus*, vel qui sine obsonio.

جَشْجَشَ (*vid.* جش) Mundavit *puteum c. a.*

جَشَرَ *F. o. n. a.* جَشْرٌ 1) Pastum eduxit (*iumenta*) *c. a.*, ita ut non redierint vesperi; 2) Equos ante domum pascere sivit; 3) Reliquit *rem c. a. r.*; 4) *n. a.* جُشُورٌ Perrupit enituit-

que (*aurora*). b) جَشُرَ 1) Durus et asper fuit; 2) *n. a.* جَشَرٌ (*etiam Passivi forma*) Laboravit tussi, asperitate pectoris et crassitie vocis. II *n. a.* تَجْشِير Pastum eduxit (*iumenta*) *c. a.*; Reliquit *c. a. r.*; Evacuavit (*vas*) *c. a.*

جَشَرٌ Homines in campo cum camelis pernoctantes, nec domum revertentes; Pascentia libere nec ad dominum redeuntia (*pecora*); Quod lutum litoris durum et aridum est ut lapis; Asperitas in pectore et raucedo vocis; Olera veris; Coelebs; Spurcities *uteris* e lacte (*Djeuh.*, *sed ex Firuzab. sententia potius est* حشر).

جشر Sordidus *uter* (*Djeuh.*, *at perperam pro* حشر *sumtum vult Firuzabadius*).

جَاشِر Custos.

جشار Armenta (*Vit. Salad.* 157).

جُشْرَة Tussis, asperitas pectoris, raucedo vocis.

جشير *Pl.* جُشُرٌ , أَجْشِرَةٌ Saccus frumentarius vestiariusve maior, pera pastoralis, Pharetra e corio sine ligno confecta (وفضة); Coelebs.

جَشَّار Prati, in quo equi pascuntur, praefectus.

جشاري Praefectus equorum stabuli.

جَشارِي *Id.*, *vel* Qui pastum ducit camelos equosve et in campo cum illis pernoctat.

جَشْرِيَّة Potus qui antelucano tempore sumitur, *vel* de lacte cameli *tantum in usu est*; Dimidium diei *Djeuh.*; *etiam* Nomen propr. tribus; Antelucanum tempus (سحر); Cibus quidam.

أَجْشَر *Fem.* جَشْرَاءُ Asperitate pectoris et raucedine vocis laborans.

مَجْشَر Piscina in qua non hauritur aqua.

مُجَشَّر *F.* ة Longe a mansione abductus (*equus*) qui pascitur.

مَجْشُور Tussiens (*camelus*).

جشع *n. a.* جَشَعٌ *et* V Avidus fuit, concupivit. VI Se invicem presserunt propter sitim ad aquam *c. a.* *aquae*.

جَشَع Aviditas; pessima et vehementissima cupiditas, dum portionem sumis et alius sumere cupis.

جَشِع *Pl.* جَشْعُونَ Concupiscens, avidus.

جشم *n. a.* جَشْمٌ , جَشَامَةٌ Cum labore incubuit (*rei*) *c. a.* II *n. a.* تَجْشِيم Imposuit *alicui rem* molestam, gravem *c. d. a.* IV Imposuit *rem* molestam, difficilem *alicui* *c. d. a.* V Cum labore incubuit *rei* *c. a.*; Suscepit *pericula* *c. a. r.*

جَشَم Gravitas ponderis et oneris; Onus; Molestia; Obesitas.

جُشْم *Id.*

جُشَم Onus, pondus, gravitas; Venter *vel* pectus cum costis, quae id circumdant, *peculiariter cameli*; *Fisi* (*Gol. ex Djeuhario; in meo autem codice non legitur*). Nomen tribus.

جُشُم Pingues.

جَشِيم *quasi* جَسِيم Crassus.

مَاجِشْم Leo.

جَشْمِيزَج Medicamentum, quod contra oculi dolores ... libetur.

جشنة Avis quaedam.

جَوْشَن *Pl.* جَوَاشِن Pectus; Lorica; Media noctis, *vel* eiusdem pars anterior, *et* جواشن الليل Primae noctis partes.

مَجْشُونَة Mulier agilis, multum operis faciens.

جشو *pro* جَشْءٌ *Pl.* جَشَوَات Arcus levis.

جص *et* جَصّ *Pers.* گچ *vel Graec.* γύψος Gypsum, quod ex cocto fit lapide.

جَصّ *F. i.* بات يجص فى الرباط Per noctem pressus gemuit quum eius ligamentum firmius strictum esset. II (*a* جص) Gypso obduxit (*domum*) *c. a.*; *i. q.* بصص Oculos aperuit (*catulus*); Implevit *vas* *c. a.*; Primum apparuit *planta*; Impetum fecit *in hostem* *c.* على *p.* VIII احتصوا Domus eorum erant propinquae.

جُصِيصَ له Firmius strictum erat ligamentum, ut pressus gemeret.

جَصَّاص Qui conficit venditve gypsum.

جُصَيْصَة *nempe* هذه جصيصة من ناس وبصيصة Horum hominum domus sunt propinquae.

جَصَّاصَاتٌ Loca, in quibus gypsus paratur.

جُصَاجِصٌ Albus, aequalis *locus.*

جَضَّ 1) Superbius vacillando, modo qui جيضى appellatur, incessit; 2) Irruit (*gladio*); incurrit (*hasta in aliquem*) *c.* على *p. et* ب *r.* II *n. a.* تجضيض Vehementer cucurrit; gladio irruit *in aliquem c.* على *p. et* ب *instr.*

جِيِضّى Incessus superbior.

جَضْدٌ *i. q.* جَلْدٌ Durus, robustus *vir.*

جَضْمٌ Edax, multivorus.

جُضَمٌ Crassus lateribus medioque.

تَجَضَّمَ Cepit arripuitque ore.

جَطْ Vox inarticulata, qua caprae increpantur inobsequentes mulgenti, *vel dicitur foetui caprae, neque caprae ipsi.*

جَظَّ 1) Propulsavit; 2) Humi stravit; 3) Rem habuit, concubuit (*cum muliere*) *c. a.*; 4) Pinguis fuit et simul brevi statura praeditus; 5) Cito cucurrit; 6) Anxit *moerore c.* ب *r.* IV Superbivit, *vid.* جضّ.

جُظٌّ Crassus, corpulentus.

مُجْظَئِرٌ Is qui malum, quod inferre potest, paratum habet. *Dicitur* ما ثَانَ مجظئرًا.

جَظْلاً Mollis, infirmus dens (*cameli*).

جَعَ Lutum comedit; Lutum coniecit *in aliquem c. a. p.*

جَعَبَ 1) *i. q.* جَعَفَ Humi stravit, proiecit *c. a.*; 2) (*a* جعبة) Pharetras confecit *c. a. r.*; 3) Collegit *c. a. r.*; 4) Vertit *c. a.* II Prostravit *c. a.*; collegit. V *et* VII Humi prostratus fuit.

جَعْبٌ Parvus cumulus stercoris camelini.

جُعْبٌ Laxa pars ventris sub umbilico usque ad ossis sacri partem قحقح appellatam.

جَعْبَةٌ *Pl.* جِعَابٌ Pharetra. *Ex Ibn Doraidi sententia* ea *est*, in qua tam sagittae نبل appellatae, quam eae, quibus nomen نشاب est, reconduntur. (*Conf.* جفير, كنانة *et* قرن.)

جَعَّابٌ Qui pharetras conficit.

جِعَابَةٌ Ars pharetras conficiendi.

أَجْعَبُ Ventrosus; Is qui in agendo debilis est. *Fem.* جَعْبَاءُ Mulier crassa, magna.

مَاجِعْبٌ Prostratus, sed non ab altero quodam.

مُنْجَعِبٌ Mortuus.

جَعْبَأَ *n. a.* جَعْبَأَةٌ *i. q.* جعب Humi prostravit *aliquem c. a. p.* II *Pass.*

جُعْبُوبٌ Sciaena, *quae a Forsk. in descr. an. describitur p.* 50.

جُعْبُوبٌ Vir brevis staturae, vilis; *vel* Debilis, in quo nil boni est; *vel* vilis conditionis.

جَعْبَرَ Prostravit humi *c. a.*

جَعْبَرٌ *Fem. c.* ة Brevis crassusque (*vir*); Poculum generis قعب appellati crassum, cuius parietes (جدر) breves sunt eiusque sculptura non bene instituta *Kam.*; Durus

جَعْبَرَةٌ Parva, prava (*mulier*).

جَعْبَرِيَّةٌ Parva, vilis (*mulier*).

جُعْبُسٌ Insipiens, fatuus.

جُعْبُوسٌ *Id.*

جَعْبَلَةٌ Celeritas.

جَعْبَى (*vid.* جَعْبَأَ) *n. a.* جَعْبَاةٌ Humi stravit *c. a. p.*

جَعْبَاءُ Podex.

جِعِبَّاءُ *Id.*

جُعْبِيٌّ *Id.*

جُعْبِيٌّ *Pl.* جَعَابِيَاتٌ *vel al Sing.* جُعْبِيٌّ *Pl.* جَعَابِيبُ Formica rubra.

جِعِبَّاءُ Podex.

جَيْشٌ يَجْعَبِي *et* تَجْعَبِي Exercitus cuius una pars propter multitudinem et loci angustiam alteram premit.

جَعْثَمَةٌ Cupiditas, aviditas.

جَعْثَرَ Collegit (*supellectilia*) *c. a.*

جَعْثَمٌ Vir corpore pusillus et macer.

جِعْثِمٌ (*Kam. et Djeuh.* جِعْثِنٌ *ut* جعثم *vitiosa videatur scriptio apud Golium*) *i. q.* أُصُولُ الصِّلِّيَانِ Radices herbae cuiusdam pappiferae.

جُعْثُومٌ Veretrum equi asinive crassum.

الجَعْثَمِيَّاتُ Arcus.

تَجَعْثَمَ Contractus in sese fuit, ut pars una in alteram intraret.

جِعْثِنٌ (*conf.* جعثم) Radix oleris صِلِّيَان appellati.

تَجَعْثَنَ Contractus, collectus fuit.

مُجَعْثَنٌ Brevi corpore, sed amplo praeditus.

جُعْجُرَةٌ *Pl.* جَعَاجِرُ Farinae massa, quam ut imagines referat formatam ponunt in succo fructuum quando eum coquunt.

جَعْجَعَ *n. a.* جَعْجَعَةٌ 1) In angustum locum carceremve coniecit *c.* ب *p.*; 2) Movit compulitque (*camelos*) ad decumbendum vel surgendum *c.* ب; 3) In genua procubuit (*camelus*); 4) جعجع بهم In terra aspera castra ponens eos ut ubi manerent coegit (*Djeuh.*). II Semet in terram coniecit prae vehementia doloris.

جَعْجَعٌ Locus, quem pedibus quis conculcat; Locus angustus, asper.

جَعْجَاعٌ Locus angustus et asper *et ut adiectivum*; Terra quaevis *in hoc hemistichio*: وباتوا بجعجاع جديب المعرّج; *sec. quosdam autem* dura et aspera, *ut in hoc Abu-Kaisi ben-Alaslat versu*: من يذق الحرب يجد طعمها مرا وتتركه بجعجاع; *inde et* Locus pugnae; Locus somno faciendo haud aptus, in quo quis quiete non fruitur; Vociferans valde *camelus mas*.

جَعْجَعَةٌ Strepitus molae; Soni camelorum congregatorum. أَسْمَعُ جَعْجَعَةً وَلَا أَرَى طِحْنًا *Dicitur* quum pusillanimis minitatur, minas vero non perficit, *et* quum avarus promittit, sed non dat; Instare durius debitori; Mactatio mactandi cameli; *i. q.* شَعْشَعَةُ الثَّرِيدِ, Commotio qua impelluntur cameli ad quiescendum, vel procumbendum in genua, vel ut ligentur aut surgant; Ligatio *iumenti*; Sedere in loco haud aequali.

جَعُدَ *n. a.* جُعُودَةٌ, جَعَادَةٌ Crispus fuit. II *n. a.* تجعيد Crispavit (*comam*) *c. a.* *Metaph. de pectore et lateribus* Gibbosum fuit ossibus et musculis. V Crispa seu crispata fuit (*coma*); In unum contractus fuit.

جَعْدٌ *Pl.* جِعَادٌ Crispus *capillus* (*contr. est* سبط); *vel* brevis *coma*; *et* Crassa, non longa statura praeditus *vir*. *Hamas. p.* 238; *et Adiect. F.* ة Crispa coma (*vir*); crispo densove et multo crine (*camelus*); Liberalis (*quia Arabes crispa coma sunt praediti*); *et contr.* Avarus; تراب جعد Terra humida; حَيْسٌ جَعْدٌ *i. e.* Durus, crassus; جعد اللغام *poet.* Accumulata circa os cameli spuma; ثرى جعد Terra, pulvis lenis; جَعْدُ الاصابع Brevibus digitis praeditus *vir*; خَدٌّ جَعْدٌ Gena haud laevis; وجه جَعْدٌ Facies rotunda haud pulchra; *et* جعد اليدين, جعد الانامل, جعد الكفّ Avarus; جَعْدُ القَفَا Nullius aestimationis *vir*, *et tum nomen omittitur*.

جَعْدَةٌ Agna ovis, *sec. al.* Planta odorifera in litore fluviorum vere proveniens, quae cito arescit; Polium. *Avicenn. L. II. p.* 153 *sq.*, *sed* قثا الجعدة *Damasceni* Adiantum seu capillus Veneris.

جُعَيْدِيٌّ Unus ex plebe. *De Sacy Chrest. T. III. p.* 354.

جُعَادِيدُ Res flava, crassa, sicca in qua est teneritas et humiditas (رخاوة وبلل), prodit e foraminibus uberis, primum quum aperitur colostro.

مُتَجَعِّدٌ Durus, crassus.

جُعْدُبَةٌ Bullae aquae; Tela araneae; Colostri instar res, quae inter hoedi recens nati oris latera (ضِمْغ) invenitur.

جَعْدَرٌ Brevis, parvus.

جَعْدَلٌ Fortis, robustus.

جَنْعَدَلٌ *Id.*

جُنْعُدَلٌ *Id.*

جَعْدَرِيٌّ Vorax.

جَعَرَ *F. a. n. a.* جَعْرٌ Merdam excrevit (*fera*). V Medio corpori alligavit funem ne descendens in puteum decideret *aquator*. VII Merdam excrevit.

جَعْرٌ *Pl.* جُعُورٌ Merda sicca in podice; *vel* merda ferarum rapaciumque avium; avium *in genere*; *etiam* canis.

جَعْر vulgo i. q. جُعْل.

جَعَارِ Hyaena. عيثى جَعَارِ vel تيسى جَعَارِ proverbialis locutio, usurpatur quum declaratur, rem falsam esse; روقى جَعَارِ proverb. locutio, usurpatur quum pusillanimis fugit. Forskalio in descript. animal. V est generis incerti: ita describitur Asino similis forma, statura, auribus; caro edulis.

جِعَار Funis quem aquator ad palum mediumque corpus religat, ne descendens in puteum delabatur; Nota asino equove impressa in duobus clunium lateribus.

جُعْرَة Signum remanens funis (جعار) religati ad medium corpus; Hordeum album magna grana habens.

جَعْرَآء Podex.

جَاعِرَة Pl. جَوَاعِر i. q. جَعْر sec. nonn. Fauces podicis vel podex. الجاعرتان Duo clunium latera asini vel asinae et in gen. iumenti, vel eae partes, quas equus cauda ferit, vel extantia coxae extrema.

جُعْرُور nom. unit. c. ة Genus quoddam dactylorum vile admodum, et magnum; item Species insecti.

جَيْعَر Hyaena.

جِعِرَّى Podex; Convitium, quo afficitur cui vitium adscribitur; Lusus puerorum, qui talis est, ut portetur unus a duobus in medio super manibus.

جَعْرِى Podex.

جِعِرَّانَة et جِعْرَانَة (جِعِرَّانَة a Schafeio pro vitio habetur) Oculus.

مَجْعَر Podex, anus (sc. locus merdae).

مِجْعَار Siccioris naturae seu alvi (homo); i. q. سلوح vid. Qui saepissime cacat.

جعز i. q. جَأْز.

حَبًا جُعَيْزَان Planta quaedam.

جعس (Apud Arabes ingenuos non usitata vox et non satis probata (مُوَلَّد) i. q. رَجِيع Merda, stercus; vel Locus in quem decidit merda.

جَعَسَ Cacavit.

جُعْسُوس Pl. جَعَاسِيس Brevis statura et despectus. Dicitur هو من جعاسيس الناس (hoc vero non dicitur cum ش).

تَجَعَّسَ Immundus, impurus fuit lingua sua (vir).

جَعْشَب Longus et crassus.

جَعْشَم Medius.

جُعْشُم , جُعْشَم Parvus; Crassus et robustus vir (prior enunciatio ex Ferraï sententia praeferenda); item Longus et crassus.

جُعْشُوش i. q. جُعْسُوس Brevis; et contr. Longus; Vilis, macer, gracilis.

جَعْظَرِى Ob merita ipsi non propria fastu plenus.

جَعَظَ Repulit. IV Id., et Fugit.

جُعْظ Crassus corpore; Magnus secundum opinionem suam; Malae indolis, qui non contentus est cibo.

جِنْعِظ Qui difficilis (pravae) est indolis.

جِنْعَاظ Id.

جُعْظَان Vir brevis staturae. Kam.

جِنْعَاظَة Qui difficilis est indolis, ut in hoc versu: جنعيظة باكلد قد برحا.

جَعْنَظَة Vir brevis staturae. Kam.

جَعْظَرَ Fugit, tergum vertit.

جُعْظُر Crassas clunes habens, easque eundo movens.

جُعْظَار Pumilio crassus.

جَعَنْظَر Vorax, crassus.

جَعْظَرَة Incessus hominis tardi ac lenti.

جُعْظَارَة Insipidus (vir).

جِعْظَارَة Brevis et crassus vir. Djauh.

جِعِنْظَار Avidus, gulosus, vorax, crassus.

جِعْظَرِى Qui de re gloriatur, quam non possidet, superbus sine meritis; Durus, inhumanus, vel Vorax; Brevis.

جعف 1) Proiecit; humi prostravit *c. a.*; 2) Evulsit *c. a.* IV Humi prostravit *c. a.* VII Evulsus fuit. VIII Evulsit *c. a.*

جعف *nempe* ما عنده سوى جعف Nil habet praeter alimentum: in quo non est abundantia.

جاعف Abripiens (*fluvus*).

جعاف *Id.*

جعفر Fluvius parvus, *et contra* fluvius magnus, largus, *vel* aqua plenus, *vel* fluvius maior quam rivus; Lactis abundans (*camela*); *Nom. propr.* viri.

جعفرية Ars futura praesagiendi (*a* جعفر الصادق *nomen accepit*); الجعفرية Nomen sectae, quae sequitur doctrinam Djahfari ben-Meschreb ben-Harb et maximam partem cum secta cui nomen est الاسكافية consentit.

جعفل *i. q.* جحفل Ex ephippio deiecit confossum *c. a. p.*

جعفلة Quod quis dicit جعلت فداك Ut te liberare possem!

جعفليق Magna *mulier.*

جعفليل Occisus qui intumuit.

جعل *F. a. n. a.* جعل 1) Posuit, collocavit *c. a.*; جعل كلامه على ألسن البهائم Tribuit sermonem suum bestiis; جعل مخرجا Ostendit effugii viam; Imposuit *alia aliis c. a. r. et* على *p., it. c. a. p. et* في *r., it. c.* ل *p.*; Dedit *c.* ل *p.*; 2) *n. a.* جعل, جعل *et* جعالة Fecit; جعل القرآن Fecit Coranum. *Distinguitur apud orthodoxos a* خلق القرآن, *vel apud Mohtaselitas haud diversam significationem habent*; Effecit *c. d. a.*; 3) Praescripsit conditionem *c.* ل *p. et a. r. unius et* على *alter.*; 4) Constituit; nominavit, habuit *c. d. a.*, *ut* جعل البصرة بغداد Bazram putavit esse Bagdadum; 5) Instituit coepitque *facere c. sequent. futuro*, *et interdum pleon. positum videtur* جعل يودع Valedixit. b) جعل Abundavit scarabaeis (*aqua vel terra*). III Donum رشوة dedit (*a* جعل) *c. a. p.* IV Fecit; effecit *c. a.*; Constituit operae pretium et donando solvit *c. a. p. vel c.* ل *p. et* عن *r.*; Deposuit removitque de igne (*ollam panniculo, qui* جعال *dicitur*) *c. a. r. et* ب *instr.*; Dono dedit *alicui aliquid c. a. r. et* ل *p.*; *Intrans.* Libidinosa fuit, marem appetiit (*canicula aut fera omnis*); *a* جعل Abundavit scarabaeis (*aqua*), *vel* iis mortuis infecta fuit. VI Constituerunt inter sese pro operae pretio ac remuneratione (*rem aliquam*) *c. a.* VII Positus fuit. VIII Fecit, Posuit, collocavit; imposuit (*alia aliis*) *c. a. r. et* على *p.*; Effectus fuit; Evasit. Cepit pretium (جعل) *pro aliqua re.* X Libidinis fervore correpta fuit (*canicula et omnis fera*).

جعل Palma irrigua, radice sua per se vigens.

جعل In qua abundant vel mortui sunt scarabaei (*aqua*).

جعل (*ut* جعل) Insectum valde nigrum, in ventre rubicundum, maius, quam scarabaeus خنفسا. *Mari duo cornua sunt; in locis ubi fimus est, frequens, et* زعقوق *appellatur.* Constitutum debitumve pro opera pretium, mercesque *propter aliquam rem c.* على *r.*; Largitio, donum, quo corrumpitur iudex vel praefectus; أجعله جعلا Dedit alicui donum.

جعل Parvus et pinguis; Rixa (لجاج); Pretium pro re praestita constitutum.

جعل In qua abundant vel mortui sunt scarabaei (*aqua*).

جعل *Pl.* جعلان Scarabaeus, qui et pilularius dicitur (*conf.* جعل); Vir niger, vilis; Observator (*Aufpasser*); Rixosus (لجوج).

جاعل Dans.

جعال *Pl.* جعل Pannus, quo removetur olla ab igne; Operae pretium, quod alicui constitutum est.

جعلة *Pl.* جعل Novella palma; palma brevis vel vilis vel ea quae manu attingi nequit.

جعول (*vox Ieman.*) Pullus struthiocameli.

جعالة *Pl.* جعايل Pretium pro opere praestito constitutum; Donum, quo corrumpitur iudex; Id quod datur ei, qui tuo loco in bellum proficiscitur.

جعالة *i. q.* جعل Palma pumila, iuvenca; Pretium pro opere praestito constitutum; Id quod ei das, qui tuo loco in bellum proficiscitur; Pannus, quo removetur olla ab igne.

جعالة Pretium pro opere praestito constitutum; Id quod ei das, qui tuo loco in bellum proficiscitur.

جَعِيلَة *Pl.* جَعَائِل Pretium pro re praestita constitutum; Palma pumila, iuvenca; *et* Opus bonum et laudabile.

أَجْعَل Actiones, res. *Calila we Dimna. p.* 46.

مَجْعَل In qua abundant vel mortui sunt scarabaei (*aqua*); Libidinosa (*canicula*).

مُجْتَعِل Capiens.

مَجْعَلَة Abundans scarabaeis *terra*.

مَجْعُول Constitutus, effectus.

جُعْلُوس , جُعْلُس Insipiens, stolidus. (*Append. Golii ex Kamuso; sed vitiosa videtur haec vox; quippe editio Calc. eius loco* جعبس *habet.*)

جَعْلَفَة Quum dicis جُعِلْتُ فِدَاكَ. *Ex priore continet* جعل, *ex altero* ف.

جعم Appetitu cibi caruit *homo*; Capistravit (*camelum*), ut averteret a pastu vel morsu *c. a.* b) جَعَم *n. a.* جَعْم *et* جَعَم 1) Avide expetivit, vehementer appetivit: *peculiariter i. q.* قرم *carnem* (*homo vorax*); Ossa sua manducavit ob appetitum quum nec pabulum عضاه neque تمتن inveniret *camelus*; Appetivit *pabulum* (*camelus*) *c.* الى *r. vel c. a.*; 2) Appetitu cibi caruit (*homo*); 3) Crassae vocis seu sermonis fuit, ex gutturis amplitudine; 4) Omnes dentes amisit *camelus*. IV Eradicavit *c. a.*; اجعمت الارض Plantas omnino depastas habuit terra, ut ad radices confugiendum esset, quum ibi degentium multitudo nimis magna esset. V Appetivit; تجعم العود حين *i. e. Kam.*

جَعِم Appetens cibum (*vorax*).

جَعِم Appetitu cibi carens.

جَيْعَم *pro* جَايِع Esuriens.

جَعْمَاء Quae omnes dentes amisit *camela*; Delira prae senio *mulier*, *de mare non dicitur* أَجْعَم; Podex.

مَجْعَم Refugium, asylum.

مَجْعُوم Appetitu cibi carens.

جَعْمَرَة Quod asinus se contrahit, et invehitur in asinam *etc.* mordere volens.

جعمس Deposuit merdam una vice.

جَعْمَس Merdam deponens una vice.

جُعْمُوس *Pl.* جَعَامِيس *i. q.* جُعْس Merda.

جَعَامِيس Palma (*vox Hodsailitica*).

جُعْمُظ Senex avarus et avidus cibi.

جعن *Verb. obsoletum* Contractus fuit, Laxus fuit, et flaccidus (in corpore et cute). IV Crassa et dura fuit eius caro.

جُعْوُنَة Brevis, pinguis *vir*.

جُعْنُب Brevis, parvus.

جَعَانِس *ex* تَجَانُس Scarabaei.

جُعْنُق *i. q.* جُعْنُد Avis amplis oculis praedita, cuius color ad flavum vergit.

جَعَا *F. o. n. a.* جَعْو In cumulum collegit *stercus etc. c. a.*

جَعْو Manu in unum cumulum collectum *stercus camelinum etc.*

جِعَة Potus ex hordeo.

جَعْوَة Ex nigro rubroque color equi (*Gol. ex Mar.*); Terra aspera, dura et nigra.

جِعَاوَة Capsa vel theca in qua ollam recondit viator (*Gol. ex Mar.*).

جَاعِيَة Stulta, fatua.

جَغْب *Vox quae componitur cum* شَغْب *neque separata invenitur.*

جَفَّ *pro* جَفَفَ *F. i. et a. et pro* جَفِفَ *F. a.* (*haec forma Futuri a ab Abu-Saido affertur; ab Alcsai vero reicitur*) *n. a.* جَفَاف *et* جُفُوف 1) Desiccata fuit (*vestis*): *ut postquam lota*; لا يجف لبده Non desinit ultro citroque ire; جفت الاقلام Res finita est, mutari non potest; 2) Congregavit in unum, collegit *opes*.

et abstulit *c. a.* II *n. a.* تَجْفَافٌ *et* تَجْفِيفٌ Bene siccavit (*vestem*); Arefecit *c. a.*; *der. a* تَجْفَافٌ Cataphracta operuit (*equum*) *c. a.*; Alas motitavit ovis incubans (*avis*). V Desiccata fuit (*vestis*). VIII Omne consumsit (*quod in vasibus erat*).

جَفٌّ Copia hominum *vel* numerus magnus.

جُفٌّ Agmen, caterva hominum, *vel* numerus ingens; هُوَ جُفُّ مَالٍ Hic bene curat opes (pecora); *item* Spatha palmae seu involucrum florum; Eruta palmae radix; Senex aetate confectus; Res omnis intus cava, *et* talis dens; Utris vetusti tritique pars dimidia, *et* quae ex ea fit situla coriacea; Impedimentum (السد) quod cernis inter te preces facientem *et* Kiblam (القبلة) *ex. gr.* murus loci محراب appellati *Kam.* الجُفَّانِ *Dual.* Tribus Becr et Tamim.

جَافٌّ Siccus seu siccescens.

جُفَافٌ Pars arida rei, quam arefecisti.

جُفَّةٌ Agmen et caterva hominum, *de pecore non dicitur nisi grex sit*; جَاؤُوا جُفَّةً وَاحِدَةً Simul omnes *venerunt*; *item* Sonus, murmur turbae progredientis.

جَفَّةٌ Agmen hominum, *vel* numerus magnus; Situla magna; جَفَّةً Omnino totum.

جَفِيفٌ Arida (*planta*, *herba*).

جَفِيفَةٌ Quod dispergitur ut aridum fiat (*gramen*, *foenum*).

تِجْفَافٌ *Pl.* تَجَافِيفُ (*pro voce peregrina habetur ex Pers.* تن پاه, *sed apud bonos poetas in usu est*) Armatura bellica, qua equus et eques vestiuntur; Cataphracta equi, *estque munimentum superne ferreis bracteis, inferne panno coactili constans; etiam de* cataphracta seu ferrea lorica militis *dicitur*.

مُجَفِّفَةٌ *Pl.* مُجَفِّفَاتٌ Res desiccans.

جَفَا *n. a.* جَفْءٌ 1) Festucas et sordes detulit et in ripam coniecit (*fluvius*); Spumam eiecit bulliendo *olla et c.* ب *r.*; 2) Detersit spumam *ollae*, *c. a. ollae*; detersit festucas, vel spumam *fluvii*, *c. a. fluvii*; 3) Pronam invertit *ollam in scutellam* et effudit *c. a. et* في (*in hac significatione quarta forma non est adhibenda*, *quamvis in traditione reperiatur*); 4) Clausit *portam c. a.*; 5) *contra* Aperuit *portam c. a.*; 6) Olera cum radice evulsit *c. a.*; 7) *n. a.* جَفْءٌ Humi prostravit *c. a. p.* IV Spumam eiecit *olla vel fluvius* (*pro prima coniug.*); Clausit *portam c. a.*; *et contra* Aperuit *portam c. a.*; Fatigavit *iumentum* itinere, neque ei pabulum dedit *c. a.*; Proiecit *c.* ب *r.*; Bona evanuerunt *terrae*, *c. nominat. terrae.* V Bona sua amisit *terra.* VIII Evulsit et proiecit reiecitque (*rem*) *c. a.*; Olera cum radice evulsit *c. a.* (*Vid. et in* جفو).

جُفَاءٌ Quod propellit secumque defert aquae fluxus; Id, quod olla in coquendo eiicit (*spuma sc.*); Vanum; *et Adverb. i. q.* بَاطِلًا. Navis vacua.

جُفَاءَةٌ *nempe* الْعَامَ جُفَاءَةُ إِبِلِنَا Maior pars camelarum nostrarum hoc anno peperit (*et ita enunciatur* الْعَامَ جُفَاءَةُ إِبِلِنَا).

جُفْتٌ *nempe* جُفْتُ أَبِلُّوطٍ Interior cortex glandis. جفت (*si lectio bona*) Instrumentum chirurgicum. *Albucas. de chirurg. p.* 128.

اِجْتَفَتَ Abstulit universas *opes c. a. r.*

جُفْتَافَرِيدٌ *Pers.* Fructus plantae, forma amygdali, duabus in capite spinis, ad venerem conducens. *Avicenn. terni aut quaterni in extremitate caulis simul nascuntur. Beith. atque inde petitum nomen. Avicenn. L. II. p.* 153.

جَفْجَفَ Collegit, retinuit, continuit *c. a.*; Repulit camelos festinanter timore direptionis, repulit oves vi ita ut una alteri inequitaret. II Plumas erexit (*avis*), *vel* se commovit supra ovis, eaque texit alis; Quae madueral siccata fuit (*vestis*), ita ut madoris quid reliquum manserit; *quum enim prorsus siccata fuerit*, *dicitur* قَفَّ.

جَفْجَفٌ Terra alta, *et quidem* non admodum salebrosa; Planities rotunda, lata *et contra* Terra depressa; Ventus vehemens; Delirans in sermone.

جَفَاجِفُ Habitus, vestitus *hominis*.

جَفْجَفَةٌ *Pl.* جَفَاجِفُ Sonus, murmur turmae proficiscentis; Leviter incedens equitum turma.

جَفَخَ *n. a.* جَفْخٌ *i. q.* جَخَفَ *et* جَمَخَ 1) Gloriatus fuit; superbivit; 2) Properavit (*Gol. ex Mar.*). III Gloriatus fuit *contra alium*, de gloria contendit *c. a. p.*

جَفَّاخٌ Gloriosus, superbus.

جَفَرَ 1) Distentum utrinque fuit (*latus corporis*); amplus fuit; 2) Adultus, *vel* quadrimestris fuit (*agnus*); 3) Sanari coepit *a morbo c.* من; 4) *F. o. n. a.* جُفُورٌ Lassus languidusque, a coitu destitit (*admissarius*) *c.* عن *r. de ariete* ربض *dicitur*; 5) Vacua aquâ, quum iam ef-

fusa esset, fuit *nubes*. *Conf.* جفل. II *n. a.* تجفير Ex coitu languidus fuit *(admissarius)* et ab eo destitit. IV Ex coitu languidus ab eo destitit *admissarius*; Latuit; se abdidit; Segregavit se *a muliere c.* عن *p.*; Reliquit, missum fecit *quod agebat*, *vel quem visere solebat socium c. a.* V Adultus, *vel* Quadrimestris evasit *agnus*. VII *i. q.* I. VIII Ex coitu languidus destitit *(admissarius)*. X Adultus vel quadrimestris evasit *agnus*; Flavit *follis fabri ferrarii*.

جفر *Pl.* جفار , جفرة , جفور *et* أجفار Puteus cuius inferior pars ampla est; *Puteus oppletus vel aliqua parte oppletus; Adultus ovis agnus, *vel* quadrimestris; Annosi capri montani pullus; Qui incrementum capit et iam edit non solum matris lacte nutritus *puer*. علم الجفر Ars divinandi ex Djefr *i. e.* membrana camelina, quam quidquid fato iubente fuit, est eritque signis mysticis consignatum ab Ahlio ben - Abi - Thaleb continere ferunt. من جفرك , من جفرتك *et* من جفرتك Tui ergo, propter te *fecit*.

منتدم الجفر Is cui prudentia non est.

الجفر Potei; Lacte abundantes *cameli*.

جفرة Agnus *(fem.)* adultior, quadrimestris; *et* Puella, quae incrementum capit et edit (non solum lacte matris nutrita).

جفرة *Pl.* جفر *et* جفار Amplitudo rotunda et circuitus alicuius terrae, Venter seu interior capacitas eius, Medium corporis, *vel* cavum pectoris, Medium *equi*.

جوفر *i. q.* جوفر.

جيفر Leo fortis, vehemens.

جفير Pharetra, ex pelle et sine ligno confecta vel ex ligno sine corio confecta *(Haec est sententia Ibn-Doraidi; nam ex pelle confectam pharetram appellat* كنانة, *conf.* قرن *et* جعبة), amplior quam كنانة, *et Proverb. locut.* ليس في جفيره الا زنديين Homo nequam est.

جفرى *i. q.* كفرى *i. q.* كافور Spatha palmae. *Diosc. I.* 150. *Beith.*

جفرى *et* جفراء Repositorium; Spatha palmae.

مجفر Cibus qui venerem impedit.

مجفر *F. c.* 8 Amplo ventre praeditus *equus vel camelus* *(in codice Djeuh. lego* مجفر*)*. مجفر الاضلاع Amplas costas habens *equus*.

مجفر Is cuius odor *(corporis)* corruptus est.

مجفرة Res quae venerem impedit. *Inde dicitur* الصوم مجفرة للنكاح.

جفز Celeritas in incessu.

جفس *n. a.* جفس *et* جفاسة Stomacho gravatus fuit eiusque laboravit indigestione.

جفس Degener et illaudatus (fatuus).

جفس *Id.*

جفيس *Id.*

جفش Leniter expressit, *vel* mulsit extremis digitis.

جفظ Impletio; Rudens navis.

جفيظ Inflatum tumidumque *(cadaver)*.

اجفاظ *pro quo et* اجفأظ Intumuit *(cadaver)*.

جفع Prostravit.

جفل *n. a.* جفول 1) Celeriter leviterque incessit, cucurrit vel abivit; retrocessit territus *equus*; Fugit, *et trans.* Fecit ut abiret; 2) *n. a.* جفول Disiectus circa caput sparsusve fuit *(capillus)*; 3) Merdam excrevit *(elephas)* *a* جفل; Effudit *aquam* ut non amplius haberet *nubes*; 4) *F. i.* Decorticavit, avulsit *c. a.*; verrendo reiecit *(lutum)* *c. a. r.*; Carnem ab osse removit *c. a. et* عن; 5) Ad litus eiecit *pisces mare c. a.*; Propulit *nubes ventus*, Commovit et propulit *struthiocamelum marem c. a.*; 6) Combussit *(stramen) c. a.*; 7) Prostravit *aliquem c. a. p.*; 8) Splendentem, puram habuit aquam *nubes* *(vid.* جفر*)*. II Fecit ut abiret; Decorticavit *c. a.*; Verrendo reiecit *(lutum) c. a. r.* IV Celeriter cucurrit *(struthiocamelus)*; retrocessit, aufugit celeriter; Ad celerem cursum, fugam adegit *struthiocamelum c. a.*; Abiit *(populus)*; Movit loco; Rapide spiravit *(ventus)* *c.* ب *r.*; Fecit ut merdam excerneret. V Plumas cervicis direxit *(gallus)*; Celeriter abiit, fugit. VII Movit loco abiitque *(populus)*; Celeriter latus fuit; Praeteriit periitque *(umbra)*.

جفل Trepidatio, fuga; Nubes, quae aquam suam effudit, *vel* aqua eius; Struthiocamelus mas, qui ab omni re fugit; Formica; *pro* جثل Formicae nigrae; *Pl.* اجفال Navis; Merda elephantis.

جَفْلٌ *Pl.* أَجْفَالٌ Merda elephantis.

جَافِلٌ *Pl.* جُفَّلٌ Celer levisque; Rapide fugiens; Turbatus, commotus *(animo vel corpore)*; Coma volitans. *Reisk.*

جُفَالٌ Quicquid rapit asportatque aquae fluxus (*vid. et* جفا); *etiam* Spuma *lactis*, *ollae*; Multum; Lana multa: aut tonsura tota ut nihil in terram decidat; Coma diffusa longa ac pendula. *Reisk.*

جَفْلَةٌ Multa folia habens *arbor*.

جُفْلَةٌ Lana detonsa unius ovis.

جَفُولٌ *Pl.* جُفُولٌ Celeriter incedens *equus*; *Pl.* جُفْلٌ Ventus concitans nubem; Magnus, numerosus; Mulier magna; Coma multa praeditus.

جَفِيلٌ Multus; Id quod de segete desecatur, quum alta est.

جُبَيْفِلٌ Nomen mensis ذُو ٱلْقَعْدَةِ.

جَافِلَةٌ Celer, rapide spirans (*ventus*).

جُفَالَةٌ Quod despumando eximitur ab olla; Id quod eiicit fluctus; Turba, caterva.

أَجْفَلَةٌ Agmen; caterva; *in Accus.* Catervatim (*ut* ازفلة).

دَعَاهُم ٱلْأَجْفَلَى *et* ٱلْأَجْفَلَى Invitavit eos omnes ad convivium (populare seu commune), pauperes divitesque (*vel* اجفلى multitudinem in omnibus rebus *significat*).

إِجْفِيلٌ Pusillanimis, timidus; Qui re minima terretur struthiocamelus mas, qui ab omni re fugit, *propr.* celeriter abiens; Arcus, longius mittens sagittas; Mulier annosa.

أَجْفَلَى Caterva, cuiusvis rei agmen: hominum pecorumque.

مِجْفَلٌ Celer, rapide spirans (*ventus*); Abiens; Celeriter fugiens (*struthiocamelus*).

مِجْفَالٌ Celer incessu.

مِجْفَالَةٌ Rapide currens.

جَفْلَقٌ Carnosus. Sepes lignea ex tignis palisve aut longuriis constans.

جَفْلَقَةٌ Hypocrisis, quae ostenditur in sermone et eundo.

جَفَنَ Iugulavit (*camelam*) *c. a.*, et eius carnem in scutellis edendum dedit *c. a.* II Apposuit scutellam *tum ut* IV Veneri multum indulsit.

جَفْنٌ *Pl.* أَجْفَانٌ , أَجْفُنٌ , جُفُونٌ Palpebra (*oculi*); V-gina *gladii*, *conf. Hamas. p.* 551 (*quoque* جفن); *Coll.* Radix vitis *vel* palmes (*vitis*); *vel* Species quaedam uvarum; Abstinentia vel cohibitio animi a rebus turpibus; Arbor boni odoris.

جِفْنٌ Palpebra.

جَفْنَةٌ *Pl.* جِفَانٌ *et* جَفَنَاتٌ *nom. unit. a* جَفْنٌ Scutella lignea, eaque maior; *item* Vir liberalis ac nobilis; Puteus parvus; *sed hoc postremum etiam cum Damma primae esse vult Mar.*

جُفَيْنَةٌ Nomen personae, *a qua proverbium* عند جُفَيْنَةَ ٱلْخَبَرُ ٱلْيَقِينُ *originem traxit. Sed dubitatur utrum* جُفَيْنَةُ *an* جُهَيْنَةُ *dicendum sit. (Vid. Meidanium et Kamusum Harir. ed. Sacy p.* 219.*)*

جَفَا *ultima* و *et* ى *n. a.* جَفْوٌ , جَفَآءٌ 1) Iniuria affecit, duriter et inique tractavit *c. a.*; Molestum *alicui* fuit *c.* على *p.*; 2) Non curavit *(suas opes) c. a.*; 3) *V. n. n. a.* جَفَآءٌ *et* جفا Non permansit suo loco; non inhaesit congruitve *(res)* suo loco; جفا جنبه عن الفراش Haud tranquillus cubavit in lecto; 4) Sustulit *a dorso ephippium c. a. r. et* عن *r.* (*A Djeuhario vero primae formae intransitiva significatio:* Decessit ephippium *tribuitur; quam magis probo.* II Sustulit *ephippium ab equi dorso* (*Gol. ex Mar.*; *quod pro quarta forma non probandum videtur*). III Removit abduxitve *c. a. et* عن. IV Iniuria affecit: duriter et inique tractavit *c. a.*; Sustulit abduxitve *ab equi dorso ephippium c. a.*; Imperitus fuit (*Gol. ex Mar.*); Fatigavit (*iumentum*) neque permisit, ut ederet *c. a.* VI Non curavit *(suas opes) c. a.*; Non inhaesit congruitve *(res) suo loco*; Separatus, remotus fuit; Ab una parte in alteram inclinatus fuit; تجافى جنبه عن الفراش Reclinatum fuit latus eius de lecto. VIII Loco suo movit *c. a.* X Iniurium et iniquum aestimavit *c. a. p.*; Duram aestimavit *rem c. a.*; Iniquus evasit acciditve (*Gol. ex Mar.*).

جَافٍ *pro* جَافِي *Pl.* جُفَاةٌ Peccator; Stolidus; Qui natura durus et immitis saevusque est. جافى الخِلْقِ Crasso corpore praeditus. جافى الخُلُقِ Duris et asperis moribus praeditus.

جَفًا Durities, iniuria, iniquitas, Molestia

جَفَآءٌ *Id.*

جَفْوٌ *Id.*

جَفْوَة Iniuria. بِهِ جَفْوَة Iniuriam passus est: فيه جَفْوَة (et quoque جِفْوَة) Iniustus est.

مَجْفُوّ Iniuria affectus.

جفا *F. i.* (جَفْيَتُهُ) Prostravit *c. a. p.*

جَفِيَّة Navis vacua.

مَجْفِيّ Iniuria affectus. (*Et hoc Djeuharius a* جفى *tertiae* ي *derivandum esse contendit; negat enim dici* جَفِيت).

جقّ Stercus excrevit (*avis*). *Kam.* (*A Kamusi auctore observatur, litteram* ج *haud iungi cum littera* ق *nisi in vocibus peregrinis et in talibus, quae sonum describant.*)

جِقَّة Camela senio confecta.

جَلْجَلَة Sonus ferri in ferrum illisi.

جكر Necesse habuit. IV Molestus fuit venditores rogando ut emeret.

جَكِرَة *Dem.* جُكَيْرَة Id quo facio opus est.

جلّ *F. i.* 1) *n. a.* جَلَال Magnus et illustris fuit, eminuitque dignitate et maiestate; 2) *n. a.* جَلَالَة *et* جَلَال Annosus et expertus evasit; *quasi contr.* nimis parva vel iuvenca, et impar fuit atque immatura *virgo partui c.* عن; 3) *F. o. n. a.* جُلُول Migravit, decessit *e domicilio suo c.* عن *et.* (*conf.* اجلى , جلى): 4) *F. o. n. a* جُلُول: جَلُّوا الأقط Maiorem lactis acidi partem sumserunt; 5) *n. a.* جَلّ *et* جِلَّة Collegit manu stercus camelinum *c. a.* (*vid.* جِلَّة); 6) Stragula texit (*iumentum*) *c. a.* (*conf.* جُلّ); 7) جللت هذا على نفسك Hoc tibi ipsi imputes! (جنيت). II *n. a.* تجليل Communis fuit, et communiter affecit: *uti pluvia terram c. a.*; Texit, cooperuit: Stragula texit (*equum*) *c. a.* IV Magnum et illustrem habuit: reveritus fuit, magnificavit *c. a.*; Dedit *alicui* جليلة *i. e.* cameiam, quae semel peperit *c. a. p.*; Dedit multum *alicui c. a. p.*, *ut in his* ما اجلني ولا ادقني Neque multum nec parvum mihi dedit; Crassum ostendit; Robustus fuit; *et contr.* Debilis fuit; Sumsit eius stragulam *c. a. p.* V Tectus et amictus fuit; Superior evasit, superavit *c. a. inprimis* dignitate; Equo insedit (*Gol. ex Mar.*); Magnificatus fuit, *et* Quod maius et illustrius erat accepit. VI Dedignatus fuit, abstinuit *aliqua re c.* عن; Sumsit eius stragula *c. a. p.* VIII Collegit *merdam camelinam c. a. ad foci usum. Vid.* جلة.

جُلّ Tegumentum iumenti; *Pl.* جُلُول Velum navis; Iasminum *et* Rosae tam alba quam rubra et flava (*a Pers.* گل *et hanc ob causam* جل *est usitatius*); *item* Magnus, illustris, *et contr.* Despectus; *it.* Grave quid; Calamus segetis tempore messis (stipula).

جِلّ Magnus, illustris; Calamus segetis tempore messis (stipula: قصب الزرع اذا حصد); Grossus et rudis, *in his*: ما له دِقّ ولا جِلّ; Stratum laneum tale asperiusque; Vestitus, operimentum.

جُلّ *Pl.* جِلَال *et* أَجْلَال (*et Pl.* جِلَالات. *Salad.* 108) *Pers.* جُل Stragula, tegumentum iumenti; Tegumenta, vestes et alia huius generis ex supellectile; Calamus segetis tempore messis (stipula); *nom. unit. c.* ة Iasminum *et* Rosa alba et rubra, flava (*a Pers.* گل); *item* Quod maius et praecipuum est *in aliqua re c. d.* ه; Magnus, corpulentus; Maior, potior pars *rei*; Locus, ubi figitur *tentorium*, *vel* aedificatur *domus*. فعله من جلالك Fecit id tua causa.

جَلَل Negotium magnum et grave; *et contr.* parva et facilis res, *Hamas. p.* 457; فعله من جَلَلك Tua causa id fecit.

جَلَال Magnitudo (*quae vox ut contendit Hazmai nonnisi in Deo adhibetur*) ac maiestas; من جلالك Propter te, tua causa.

جِلَال *Pl.* أَجِلَّة Stragulum (*in Kamuso vero* جلال *Pluralis vocis* جُل *est et* أجلة *inde Plur. Plur.*).

جَلِيل *F.* ة Crassus; Magnus, illustris: omne ex Dei attributis *ita appellatur*, quod cum vi et ira cohaeret; Praecipua, maior, potior pars (*rei*); Clara rudens voce *asinus*; Annosus.

جَلَّة Stercus animalis globo tum, et unus stercoris globulus; *vel* stercus non fractum.

جِلَّة Annosus et magnus: *sive homo sive camelus sit*, *pro Sing.*, *Plur.*, *Masc. vel Fem.*, *aut est Fem. Amrui ben-Kelth. Moall. v.* 69; Donec anteriorem (*anno octavo vel nono*) dentem accepit *hoc nomine appellatur camelus, aut est camelus* sexennis, *aut dicitur* ناقة جلة *et* جَلَّ حل جلة. *Coll.* Principes; primores; Stercus cameli, *et* unus stercoris globulus *vel* stercus non fractum.

جُلَّةٌ *Pl.* جُلَلٌ , جِلَالٌ Cophinus ex foliis palmarum magnus in dactylorum usum paratus; Stercus cameli et unus stercoris globulus, *vel* stercus non fractum.

جُلَّى Negotium magnum et difficile. *Conf. Hamas. p.* 218.

جَلِيلٌ *F.* ة *Pl.* جِلَّةٌ *et* أَجِلَّةٌ Magnus, illustris; magnus camelus; Annosus, expertus; Rudis, grossus; non accuratus; *Pl.* جَلَائِلُ Susurro, delator; *Coll. nom. unit.* جَلِيلَةٌ *Pl.* جَلَائِلُ *i. q.* ثُمَام Herba quaedam tenuis, tritici forma, qua infarciuntur opplenturve cervicalia et domorum rimae.

جُلَالٌ Magnus, illustris.

جَالَّةٌ Merdam vorans *camela*; *et* Exules: فلان على الجالّة Exul quidam est (*conf.* جلى).

جِلَالَةٌ Stragulum.

جُلَالَةٌ Camela magna.

جَلِيلَةٌ *Pl.* جَلِيلٌ Palma magna, foecunda; Quae semel peperit, *in genere* camela: *uti contr.* دقيقة *ovis.*

جَلَّالَةٌ *Pl.* جَلَّالَاتٌ Vacca fimum vorans, *a cuius lacte abhorrent.*

أَجَلُّ *et inprimis apud poëtus* أَجْلَلُ *Fem.* جُلَّى Maior, dignior.

إِجْلَالٌ *nempe* فعله من اجل اجلالك *vel* فعله من اجلالك Tua causa id fecit.

تَجِلَّةٌ *nomen* Magnitudo. فعله من تجلتك Tua causa id fecit.

مَجَلَّةٌ Volumen, folium in quo reconditioris aliquid scientiae inscriptum; *in genere* Liber, codex; Storea.

مُجَلِّلٌ Cuius pluvia generalis est *nubes.*

جَلَا *n. a.* جَلْأَةٌ , جَلَاءٌ 1) Prostravit *virum c.* ب *p.*; 2) Iecit *aliquem c.* بِثَوْبِهِ.

جُلَّاب *et* جُلَاب *Vox composita ex Pers.* گل *rosa et* اب *aqua*: Potus ex aqua et syrupo mixtus *vulg.* julapium.

جَلَبَ *F. i. et o. n. a.* جَلْبٌ *et* جَلَبٌ 1) Traxit; de loco in locum eduxit, egit detulitve, vaenum *inprimis*, *ser-...*, *p...ra*, *pannos c. a.*; attraxit, addūxit *c. a. r. et* الى *p.*, 2) Lucratus fuit et quaesivit *familiae c.* ل *p.*; 3) Technam struxit, machinatus fuit; 4) Siccus fuit (*sanguis*); 5) Minatus fuit *c.* ب *r.*; 6) Collegit (*multitudinem*); 7) Excitavit; clamorem extulit; inclamavit *c.* على *p.*; increpavit (*equo*) *c.* على; 8) Aliquo intendit; eoque pone insectatus propulit (*equum*) *c. a.*; 9) *n. a.* جُلُوبٌ Cuticula obductum fuit dum sanaretur (*vulnus*); 10) Foeturam camelorum marium habuit, *ut qui vaenum asportentur* (*conf.* اجلب); 11) *F. o.* Peccavit.

b) جَلِبَ Convenerunt et confluxerunt ex omni parte *c.* على *p.* II Extulit clamorem; increpavit et propulit clamore *equum c.* على; Simul comportavit, collegit (*Gol. ex Mar.*). III Adiuvit (*Gol. ex Mar.*). IV Excitavit, clamorem extulit, concitavit tumultum; Aliquo intendit eoque pone insectatus propulit (*equum*) *c. a.*; increpavit (*equum*) *c.* على; Technam struxit; Siccus fuit (*sanguis*); Cuticula tegi coepit *vulnus*, Minatus fuit (*malum*) *c.* ب *r.*; Collegit (*multitudinem*); Corio humido ac recenti (*ut siccando firmius adhaereret*) obduxit *sellam camelinam aut ephippium sc. interiores et ligneas partes c. a.*; Iuvit (*alium*) *c. a.*; Convenit et congregata fuit multitudo *c.* على *p.*; Posuit amuletum in corio (*camelinis sellis adhibito et* جلبة *appellato*); Camelas mares parientes habuit. V Clamorem ac tumultum excitavit. VII De loco in locum eductus est. VIII Collegit et de loco in locum transtulit, *maxime* vendendi ergo, *oves*, *camelos*, *captivos c. a.*; Comparavit, acquisivit. X Petiit, quaesivit, ut sibi de loco in locum duceretur; Conciliavit (*animum*) *c. a. r.*

جِلْبٌ Peccatum.

جُلْبٌ Nubes tenuis, pluviae expers, vel nobis apparens tanquam mons (*sed usitatius esse videtur* جُلْبٌ); Sella camelina, cum eo, quod in ea est, *vel* eius tegumentum, *vel* solum lignum eius.

جُلُبٌ Exuviae, *et* Nigredo noctis; Nubes pluviae expers *vel* nobis apparens tanquam mons.

جَلَبٌ Clamores mixti; *Pl.* أَجْلَابٌ Res quae agitur de loco in locum, *ut venditionis ergo c.* ل, *praec.* pecora, *et* Cameli, *et* Equi de loco in locum educti. لا جَلَبَ ولا جَنَبَ *Non consentiunt de significatu; ita in Kamuso explicatur* هو ان يُرْسَلَ في الحَلْبَة فيَجْتمع له جماعةٌ تَصيحُ به نيُرَدَّ عن وَجْهِهِ او هو ان لا تُجْلَبَ الصَّدَقَةُ الى المياه والامصار ولكن يُتَصَدَّقَ بها في مراعيها او ان ينزل العامل موضعا ثم يرسل من يجلب اليه الاموال من اماكنها لياخذ صدقتها او ان يتبع الرجل فرسه فيركض خلفه ويزجره ويجلب

عليه. *In scholiis ad Djeriri Diwanum haec vox ita explicatur* الجوالب ماخوذ من الجلب وهو ان يركب فرسا فيعارض فرسه المرسل مع الخيل فاذا دنا منه اجلب عليه وركب معه ليزيده ; *item* Soni rerum (*Gol. ex Mar.*); Clamores; voces mixtae; murmura *hominum et aliorum*; Lucrum alicui factum.

جُلْبَةٌ Cuticula qua vulnus obducitur quum sanatur; Corium quod clitellis camelinis adhibetur; *item* Pars nubis; Pars separata pabuli; Cumulus lapidum, per quem transitus iumentis non patet; Frutex silvestris virescens; *i. q.* كُلْبَةٌ Adversitas temporis; Annus sterilis: *dicitur* اصابتنا جلبة الزمان وكلبة الزمان; Pellis, quae imponitur sellae minori cameli; Ferrum quod inest clitello; ferrum quo poculum reparatur; Amuletum in corii frustum insutum; Culter cuius manubrium ferrum amplectitur idque induit; Lac crassum acidum seu fermentum quod infunditur lacti dulci recenti; Campus; Olus quoddam.

جَلَبَةٌ Clamores, voces mixtae, murmura *hominum et aliorum* (*conf. Hamas. p.* 19).

جَلِيبٌ *Pl.* جَلْبَى *et* جُلَبَاءُ, *et gen. fem., tum Pl.* جَلْبَى *et* جَلَائِبُ Translatus vaenum e terra in alteram (*servus*).

جُلْبَانٌ *Coll. i. q.* خُلَّرٌ Pisa.

جَلُوبَةٌ *Pl.* جَلَائِبُ Id quod de loco in locum educitur, *equa etc.*; res quae aliunde adducitur asportaturve vaenum; جَلُوبَةٌ *Sing. et Plur.* Mares camelorum, *vel* Ii, qui impedimentis tribus onusti sunt.

جَلِيبَةٌ Res quae aliunde adducitur vaenum.

جُلُبَّانٌ Pisa. (*Conf. Comment. in Iesaiam cl. Gesenii ad Ies.* xxviii, 25.)

جِلِبَّانٌ Clamosus *vir*.

جُلُبَّانٌ *Id.*

جَلَّابَةٌ Clamans, garrula malae indolis (*mulier*).

جِلِبْنَانَةٌ *Id.*

جُلُبْنَانَةٌ *Id.*

جِلِبَّانَةٌ *Id.*

جُلُبَّانَةٌ *Id.*

أَجْلَابٌ Qui camelos et greges de regione in regionem agunt vendendi ergo.

تَجْلِيبٌ *i. q.* تَكْلِيبٌ de gladio.

تَجْلِيبٌ Defensio, *et* Quod sumitur portio lanae et suspenditur in papillis camelae et luto vel alia re illinitur, ne pullus eas attingat.

مُجْتَلَبٌ *nempe* دائرة المجتلب *vel* الدائرة المجتلبة Circulus in arte metrica, qui metra رجز, هزج, *et* رمل complectitur.

مُجْلِبٌ Omnia implens *torrens*; Sonans *tonitru*.

مَجْلَبَةٌ *Pl.* مَجَالِبُ Causa (*lacrymarum*) *propr.* id quod producit.

مَجْلُوبٌ Translatus vaenum (*servus*).

مُجَلِّبَةٌ Clamans, garrula malae indolis (*mulier*).

يَنْجَلِبٌ Concha, quae in fascinum vel ut redeat, qui fugit nos, adhibetur.

جَلْبَبَ *n. a.* جَلْبَبَةٌ Induit amiculum quod جلباب dicitur. II Indumento جلباب appellato vestita fuit *mulier*.

جِلْبَابٌ *Pl.* جَلَابِيبُ Tunica (قميص) *vel* Vestis ampla, quam mulier sub ea, quae ملحفة appellatur, induit, *vel* Omne vestimentum amplum, quod super ceteras vestes induit ut id, quod ملحفة appellatur, *vel* Operimentum capitis (خمار) *Kam.*; *et videtur significare* Velum lugubre *aut* sudarium, in quod mortuus involvitur. *Conf. Anthol. Arab. de M. Humbert. p.* 114; Regnum. *Pl.* جَلَابِيبُ Servi.

جِلِبَّابٌ *i. q.* جِلْبَابٌ.

جُلُبَّارٌ Vagina vel extremitas gladii.

جَلْبَحٌ Infortunium (داهية); Vilis, deformis vetula.

جَلْبَدَةٌ Soni, quos edunt *equi*.

جَلْبَزٌ Fortis, Durus.

جَلْبَصَةٌ (*sed potius* خَلْبَصَةٌ) Fuga.

جَلْبَقَةٌ Clamor, tumultuantium strepitus.

جَلَوْبَقٌ Clamosus, clamorem tollens *vir*.

جَلَتَ *F. i.* Verberavit, percussit *c. a. p.* VIII *Id.*, *et* Totum edit vel bibit *c. a. r.*

جَلِيتٌ *i. q.* جَلِيدٌ.

مَجْلُوتٌ Tenui *cauda*, *vel clunibus* (أليةٌ) praeditus.

جَالُوتُ Goliath.

جَلَجٌ Primae aurorae seu diluculi albedo (*Gol. ex Mar.*).

جَلَجَةٌ *Pl.* جَلَجٌ Cranium, *et ipsum* caput.

جَلَنْجَبٌ *et* **جِلَنْجَابٌ** *et* **جِلَنْجَابَةٌ** (*Haec vox in Djeuharii libro ut ap. Golium* جلنجاب *et* جلنجابة *scribitur. In Kamusi editione Calcutt. omnia litteram* ج *habent; sed non dubito, quin Djeuharii scribendi modus rectus sit*) Senex annosus, crassus, cui ab utraque parte frontis defluxit capillus.

جُلَاجِبٌ *Id.*

جَلَنْجَبٌ Longus.

إبل **مُجَلْجَبَةٌ** Cameli congregati.

جَلْجَلَ 1) Miscuit, confudit, perturbavit *c. a. r.*; 2) Puro hinnitu praeditus fuit *equus*; 3) Contorsit vehementer (*funem*) *c. a. r.*; 4) Manu seu digitis motitavit (*rem*) *c. a.*, *ut cymbalum, crotalum, tympanumve* (*a* جُلْجُلٌ); 5) Fragorem edidit (*tonitru*), vehementem sonum edidit. II Immersus fuit, intravit *in terram c.* في; Commotus fuit *c.* في; Concussus fuit corruitque.

جُلْجُلٌ *Pl.* جَلَاجِلُ Tintinnabulum parvum; Crembala seu orbiculi aenei, qui loro alligati appenduntur collo equi vel cameli aut limbo tympani Arabici inseruntur, et mutuo inter se collisa tinnitum edunt; لا أعلق الجلجل عن عنقي Non permittam, ut in collo meo tintinnabulum pendeat; Nubes sono tonitru crepitans; غلامٌ جُلْجُلٌ Juvenis laetus, agilis in agendo.

غيثٌ **جَلْجَالٌ** Sonum edens vel cum tonitru coniuncta pluvia.

جُلَاجِلٌ Claro rudens clangore *asinus*; *in genere* Res clare sonans; Iuvenis laetus, agilis in agendo; أبثثته جُلَاجِلُ ما كان يَتَجَلْجَلُ فيها *i. e.* نفسي Totum me ei aperui.

تَجَلْجُلٌ جَ أ C.mmotio; Sonus tintinnabuli parvi; Vehementia soni; Sonus tonitrui; Minae.

جُلْجُلَانٌ Semen coriandri; *aliis*, *et vulgato quidem usu*, semen sesami sua obsitum membrana; *item i. q.* حبة القلب Granum cordis, *id est*, intimum abditumque animi; جلجلان حبشي Semen papaveris nigri; جلجلان مصري Lotus Aegyptiaca.

رَجُلٌ **مُجَلْجَلٌ** Vir venustus in quo non est vitium; Robore perfecto praeditus *camelus*; *et* سحاب مُجَلْجَلٌ Nubes tonans.

مُجَلْجِلٌ Dominus, fortis, celeberrimus, audax, propellens, valde disertus; Multus (*de numero*).

مُجَلْجِلَةٌ Qui in collo gerunt crembala (*cameli*).

جَلَحَ *F. a.* *n. a.* جَلْحٌ Carpsit, depastus fuit superiore parte, et decorticavit (*arborem camelus*) *c. a.* b) جَلِحَ *n. a.* جَلَحٌ Capilli defluvium anteriore capitis parte passus fuit; *et in genere* coma destitutus (*hi gradus calvitiei sunt* نزع *tum* جلح, *denique* صلع). II *n. a.* تجليح Bene seu valde verticem fruticis depavit (*camelus*); Impetum fecit (*fera*); Animosus fuit; Perrexit, penetravit. III (*conf.* كَاشَحَ) *n. a.* مجالحة Divulgavit *rem*; Vehementem et superbum se praebuit; Adversatus fuit, contra contendit, inimicitiam commonstravit *c. a.*

أَجْلَحُ Anteriore capitis parte aut a duobus lateribus calvities: minor quam صَلَع sed maior quam نزع.

جِلَاحٌ Excedens abripiensque *aquae fluxus* (*conf.* جلاخ).

جُلْحٌ Cornibus destituti *boves*.

جَلَحَةٌ Anterior capitis seu temporum pars: unde defluxerunt capilli.

جِلَاحٌ *Plur. san.* Sacerdos, hierophantes *a Rabb.* גַּלָּח rasus sacrificulus: qui caelibem vitam agit studiis et sacris intentus.

جِلْوَاحٌ Terra ampla. *Kam.* (*Conf.* جلواخ.)

جَالِحَةٌ *Pl.* جَوَالِحُ Annus sterilis in fructibus arborum. *Conf. de Sacy Chrest. Ar. T. I. p.* 258. *Pl.* جَوَالِحُ Pappi aut similia, volitantia de capitibus arundinum aut papyri.

جَلْحَاءُ Terra nil producens.

جَلِيحَةٌ Esca quae constat ex lacte mero et butyro inter se mixtis.

الجَلَجَة Signa genti غَنِيّ propria, quibus in invasione nocturna utuntur, ut alter alterum dignoscat.

أَجْلَج Cornibus destitutus; Anteriore capitis parte calvus; Depressiore capite *pilentum camelinum, quod* هودج *dicitur*; Tectum, quod pariete prohibitum non est (*Schoppen*).

مِجْلاج Dura *(camela)* et perferens gravis anni incommoda dum lac eius non evanescit.

مُجَلْجِب *Pl.* مَجَالِيج Camela lac abunde reddens tempore hyberno; Leo; *Sing. et Plur.* Anni pecoribus exitiales.

مُجْلَج Comesus, pastu absumtus.

مُجْلَج Edax, vorax, omnia consumens, donec nil relictum sit.

جلحاب et جلحابة *vid.* جلجاب.

جَلَحْز Avarus.

جلحاز *Id.*

جَلَحْطَاء Terra, in qua arbores non sunt.

جِلَحْظ et جِلَحَاظ Hirsutus et crassus.

جِلَحْظَاء *Id.*, *et* Terra crassa ac dura.

جَلْحَمَ Torsit (*funem*) *c. a. r.* IV Convenerunt, congregati sunt.

جَلَحْمَد Crassus.

جِلَحْن et جِلَحَان Avarus (*vid.* جلحز).

جَلَخَ *F. a. n. a.* جَلْخ 1) Implevit *alveum vallemve aquae fluxus c. a.*; 2) Partem carnis abscidit *alicui* (*gladio*) *c. a. p. et* ب; 3) جلخ بطنه Scabit, excoriavit eum; 4) Humi stravit *c.* ب *p.*; 5) Subegit et vitiavit (*puellam*) *c. a.*; 6) Extendit (*rem*) *c. a.* IX Debilis laxusque ossibus fuit; Aperuit brachia sua *inter precandum* (*c.* فى). XV اِجْلَنْخَى Corruit *paries*.

جُلَاخ Implens alveum *aquae fluxus*; *i. q.* جُراف Terram secans; *item* Fossor putei aut cuniculorum.

جِلْوَاخ Vallis alveusve amplus ac repletus. (*Djeuh.*) *Conf.* جلواح. (*Videtur unum pro altero positum esse.*)

اِجْلَخَبَّ Cecidit.

جَلَخْدَى Non habens opes (*vir*).

مُجْلَخِدّ Qui semet proiecit exporrexitque, resupinus: *ut humi ita iacens.*

جِلَخْطَاء *i. q.* جلحطاء (*vel illud cum* ح *est vera lectio*), *vel* Terra aspera.

جِلَخْظ et جِلَخَاظ *i. q.* جلحظ *vel hoc c.* ح *est vera lectio.*

اِجْلَخَمَ Multus, *et* Congregatus fuit (*conf.* اجلحم); Superbivit (*Gol. ex Mar.*).

جَلَدَ *F. i. n. a.* جَلْد *et* جِلْدَة 1) Percussit in cute laesitque (*conf.* جلد): *peculiariter* scutica: flagellavit *c. a. p.*; Excoriavit *camelum*; 2) Pupugit (*serpens*); 3) Coniecit in terram, humi stravit (*Gol. ex Mar.*); *et in Pass. c.* ب *p.* جُلِدَ به Cecidit. *Kam.*; 4) Coëgit invitum *c. a. p. et* على *r.*; 5) Vitiavit (*puellam*) *c. a. p.*; 6) جَلَدَ عُمَيْرَة Manu excitavit penem ut semen eiiceret. b) جَلِدَ Pruinam experta fuit, ex ea noxam accepit *terra.* c) جَلُدَ *n. a.* جَلْد، جَلَادَة، جُلُودَة، مَجْلُود (*quod vid.*) Durus fuit robustusque (*vir*) (*haec pro primaria significatione habenda est*), *etiam* Alacer fuit; *in Pass.* Pruina affecta tectave fuit *terra*; انه لَيُجْلَدُ بكل خير *i. e.* لَيُبَشِّر; *et Alschafei verba* كان مجالد يُجْلَد *in Kamuso voce* يكذب *explicantur.* II *n. a.* تجليد Pellem detraxit, *proprie de mactato camelo: ut* سلخ *de ove, quod rarius in camelo adhibetur*; Flagellari iussit; In corio compegit (*librum*). III *n. a.* جِلَاد، مجالدة Asperum se alteri praebuit; Digladiatus fuit, gladio pugnavit (*cum alio*) *c. a.* IV Pruina tecta fuit (*terra*); *Pass.* Pruina (*homines*) afflicti sunt; Effecit, ut *ad eum* confugeret *c. a. p. et* الى *alt.* V Prae se tulit duritiem

agilitatem, asperum se ostendit et constantem in calamitate. VI Digladiati fuerunt inter se *c.* ب *instr.*; Scuticis invicem percusserunt. VIII *Id.*, *et* Ebibit *quicquid in vase fuit c. a. r.*

جَلْدٌ *F. c.* ة *Pl.* أَجْلَادٌ Durus tactu, *inde* durus, asper (*vir*), *et* agilis. Penis *Pl.* جُلُودٌ Pudenda.

جِلْدٌ *Pl.* جُلُودٌ *et* أَجْلَادٌ Cutis, pellis, corium; لبس له جلد النمر Inimicitiam contra eum exercuit; أجلاد الانسان Tota persona *vel* corpus hominis.

جَلَدٌ *pro* جِلْدٌ Corium, Cutis, *at improbant alii*; Robur, durities; Firmamentum, expansum coeli, *Psal.* 150. *Gol.*; *Plur.* جِلَادٌ *et* أَجْلَادٌ Terra dura et aequalis; Pulli camelini excoriati vel ablactati pellis, qua vel infarcta, quave indutus, pullus alienus ad mortui matrem adducitur, ut ex odoratu illa suum putans esse pullum pro suo lactet; *Coll. nom. unit. c.* ة Cameli magni inter quos non sunt parvi, *et* Prolis expers lactisque cameli ovesque; Ovis cuius foetus in partu mortuus.

جِلَدٌ (*poet.*) Cutis (*pro* جِلْدٌ).

جَلَدَةٌ *Pl.* جِلَادٌ Pinguissimo lacte praedita (*camela*). *Djeuh.*; *Pl.* Lacte abundantes vel lactis et pullorum expertes *camelae*; Magnae duraeque *palmae*; Lacte et foetu carens *ovis*.

جِلْدَةٌ *Pl.* جِلَدٌ *i. q.* جِلْدٌ *praec. sed illud prae hoc magis proprium et peculiare, seu* pars eius; *item i. q.* جَلَدٌ *sc.* Terra dura et aequalis.

جَلَدَةٌ Terra dura aequalis; Ovis cuius in partu foetus mortuus est.

جَلْدَى Opus difficile; Camelus robustus; Incessus festinus et agilis (*Gol. ex Mar.*).

جَلِيدٌ *Pl.* جُلَدَاءُ *et* جِلَادٌ , جُلَدٌ Durus et agilis; جليد القلب Forti animo praeditus; *i. q.* ضَرِيبٌ *et* سَقِيطٌ *sc.* Pruina; ros nocturnus; *item* Expansum coeli. *Gen.* I,6. *Gol.*

جَلْدَاءُ *i. q.* جُدَّاءُ ضرحت بجلداء *Kam.*

جَلَّادٌ Carnifex, quasi excoriator.

جِلْدَانُ *i. q.* جُدَّاءُ ضرحت بجلدان *Kam.*

جَلَادَةٌ Durities animi, *et* agilitas, audacia.

جُلُودَةٌ *Id.*

جُلُودِيٌّ Pellio, qui pelles venundat.

أَجْلَدُ *Pl.* أَجَالِدُ , جُلْدٌ *hincque Plur. Plur.* أَجَالِيدُ Durus (*locus*); Aspera terra (*poet.*).

تَجَالِيدُ Corpus et persona (*viri*).

مِجْلَدٌ *Pl.* مَجَالِيدُ Segmentum corii, quo praefica plangens percutit genas.

مُجَلَّدٌ In corio compactus (*liber*); (*cum* ة *finali Plur.* مُجَلَّدَاتٌ Liber unus et tomus compactus) Sola cute obductum (*os*); Induratus ad verbera nec qui iis terretur (*equus*); Quantitas oneris, cuius mensura et pondus cognitum est.

مُجَلِّدٌ Compactor librorum.

مَجْلُودٌ (*a Djeuh. et Firuzabadio pro nomine actionis ut* مجلوف *et* معقول *habetur; sed hoc tantummodo propter significationem videtur; nam forma est participium passivum ut nomen supplendum sit*) Durities, agilitas; *item* Pruina affectus tectusve *locus*.

مَجَالِيدُ Multum lac habentes *camelae*.

جَلْدَبٌ Durus, vehemens.

جُلَادِحٌ *Pl.* جَلَادِحُ Longus.

جَلَنْدَحٌ Gravis, noxius sanitati; Grossus *pec. voce.*

جَلَنْدَحَةٌ Robusta *camela* (*in camelis fem. tantum adhibetur*).

جُلَادِمٌ Longus (*Gol.; sed nec in Djeuharii nec in Firuzabadii opere hanc vocem inveni. Videtur pro* جلادح).

جُلْذٌ *Pl.* مَنَاجِذُ (*Kam.*) Talpa. (*Non est per errorem pro* خلد *ortum.*)

جُلْذَاءُ Terra aspera et dura. جُلْذَاءَةٌ Pars talis terrae.

جُلْوَذٌ Crassus ac durus.

جَلَاذَى Arbores parvae ac pumilae (*Gol. ex Mar.*).

جِلْذِيٌّ Celer incessus; Opifex; Minister templi Christianorum; Monachus; *F.* ة Robustus crassusque (*camelus*).

جُلَاذِيٌّ *Pl.* جَلَاذِيٌّ *Id.*

اِجْلَوَّذَ Incessit, cito incessit (*camelus*); Evanuit pluvia; Longus fuit; Diu duravit et celere fuit *iter alicui c.* ب *p.*

جَلَزَ *F. i. n. a.* جَلْزٌ Complicuit, obvolvit; Firmiter contorsit; *et* Nervo camelino valide constringens obducensve manubrium, firmavit ea parte (*cultrum seu scuticam*) *c. a.*; 2) Extendit; 3) Traxit, evulsit (نزع). II *n. a.* تَجْلِيز Cito per terram abivit; Tantopere traxit nervum arcus, ut ad cuspidem teli perveniret; Nervo camelino obduxit et firmavit manubrium cultri. V Paratus fuit *ad rem peragendam c.* ل *r.*

جِلْزٌ Nerveum vinculum extremitati cultri vel scuticae obvolutum, Maior pars scuticae, Manubrium scuticae; Annulus rotundus in parte inferiore *cuspidis hastae*; Crassior et inferior pars *cuspidis hastae*; Cito discurrere et vagari per terram.

جِلَازٌ *Pl.* جَلَائِزُ Vinculum ex nervo cervicis camelinae desuatum, nervusque ille contusus, quo religatur firmaturque cultri vel scuticae manubrium, et omnis arcus locus.

جَلَزَاءُ Dura grossiorque (*terra*). (*Gol. ex Marc.; sed potius* جلذاء *esse videtur.*)

جَلَنْزٌ Femina brevis, parva.

جَلِيزٌ Celeriter per terram vagari.

جِلَازَةٌ *Pl.* جَلَائِزُ Nervi, quibus obvolutis omnia arcus loca firmantur.

جِلَّوْزٌ *a Pers.* جلغوزه *i. q.* بُنْدُقٌ Nux avellana; fructus similis pistaciis; *sc.* pityides. *Avicenn. L. II. p.* 152, *Sprengel. hist. rei herb. p.* 265. Corpulentus et strenuus.

جِلْوَازٌ *quasi a Pers.* جلويز *Pl.* جَلَاوِزَةٌ Minister ac satelles praetorianus, qui colligit censum et tributum, et in puniendis delictis adhibetur.

جَلْوَزَةٌ Agilitas in veniendo et eundo.

مُجَلْوَزٌ Compactus *carne*; Firmus *consilio*; Firmatus nervo camelino *gladius*, *sagitta.*

مُجَلْوِزٌ Is qui coram principe (in eius servitio) cum agilitate ultro citroque it.

جَلَسَ *n. a.* جُلُوسٌ *et* مَجْلِسٌ 1) Sedit, consedit: discubuit, *et quidem humi Orientalium more: non in equo etc.*; جلس له Audientiam ei fecit; جلس للناس Publicam sessionem habuit; جلس جلوسا عاما Consessum publicum, ad quem omnes admitti poterant, habuit: 2) Adscendit et venit in terram جَلْس *i. e.* Nedjd. III Consedit (*cum alio*), assiditve (*ei*) *c. a.* IV Sedere iussit *aliquem*, Ad sedendum impulit *c. a. p.* V Consedit, sedendo vacavit: *ut iudex dirimendis litibus c.* ل *Gol.* VI Consederunt una inter sese.

جَلْسٌ In atrio domus sedens nec domo egrediens *vel* nobilis (*mulier*); Ii, qui in consessu adsunt; Longus, extensus; Mons altus; Locus elatus et durus; Aspera, salebrosa *terra*; Regio Nedjd (نجد); Crassum *vel*, crassa *arbor*; Magna, firma *camela*; Pars mellis superstes in vase; Piscina; Tempus; Sagitta longa; Vinum.

جِلْسٌ Qui alicui considet, et consuescit, familiaris, sodalis, conviva; Vir blaesus, mentis inops.

جِلْسَةٌ Modus vel status sedendi.

جُلَسَةٌ Multum sedens, sedentarius (*vir*).

جُلُوسٌ *Pl. seu Coll.* Considentes homines.

جَلِيسٌ *Pl.* جُلَسَاءُ *et* جُلَّاسٌ Familiaris, conviva.

جِلْسِيٌّ Id quod pupillam circumdat.

مَجْلِسٌ *et c.* ة *Plur.* مَجَالِسُ Locus sedendi; consessus seu discubitus: *peculiariter ubi homines considentes inter se colloquuntur aut de re aliqua tractant.* عمل المجالس Instituit consessus. Latrina.

جَلَسَدٌ *et* جَلَسَّدٌ Nomen idoli.

جِلْسَامٌ Pleuritis.

جُلَسَّانٌ *Pers.* گُلْشَن *vel* كلشان Rosarum sparsio (*a poeta Achscha adhibita vox*).

جاليش Sagitta *vertitur Salad.* 105 *a.* 189 *c.* 190 *d.* 194 *d. sed esse videtur vox Mogolica*: Antesignanus *in loco Vit. Tim. T. I. p.* 616.

جليشية Sagittarii. *Vit. Salad. p.* 68.

جَلَطَ *F. i.* 1) Mentitus fuit; 2) Iuravit; 3) Eduxit e vagina (*gladium*) *c. a.*; 4) Rasit (caput) *c. a.*; 5) De-

traxit (*dorcadi pellem*) *c. a. r. et* عن *p.*; 6) Eiecit (*merdam*) *c.* ب *r.* III Callide certavit et adversatus fuit (*alteri*) *c. a. p.* VII In terram concidit (*camelus*); Eripuit *c. a.*; Omne bibit, *quod in vase erat.* XV اِجْلَنْظَا Resupinus decubuit duobus in aerem pedibus sublatis (*Gol. ex Mar. ut tertia coniug. quadrilitteri, sed est potius* اجلنظى).

جُلْطَةٌ Lac spissum.

جَلَنْظٌ Laxus et infamus (*dens*).

جَلْمِظٌ Impudica *femina*.

جَلِيظَةٌ Gladius excidens e vagina.

جِلْظَاءُ Dura, aspera terra (*conf.* جلذاء).

اِجْلَوَّظَ *i. q.* اسنور *et* استقام.

جَلَعَ *F. a.* 1) Exuit (*vestem*) *c. a.*; 2) Removit *praeputium* a glande *c. a.*; 3) *n. a.* جُلُوعٌ Exuta, nuda fuit vestibus (*femina*). b) جَلِعَ 1) Patuit (*os*) labiis non tegentibus dentes; 2) Impudica, inverecunda fuit *mulier*, ut de rebus turpibus verba faceret. III Obscoenos (*cum alio*) habuit sermones *c. a.*; Pugnavit (*cum alio*) *in potu et alea et divisione praedae c. a.* VII Retectus fuit conspectuique patuit.

جَلِعٌ *F.* ة Inverecundus, impudens; obscoenus; Dissita habens labia ut dentes tecti non sint; vel is, cuius pudendum (فرج) semper apparet.

جَالِعٌ *F.* ة Inverecundus, impudens; Conspicua, velo haud tecta *mulier*.

مُجْلَعَةٌ Os hominis *vel potius* locus, in quo risus apparet (مضحك الانسان).

جَلِيعٌ Mulier se non tegens, quando in recessu est cum marito suo.

أَجْلَعُ Dissita habens labia, ita ut appareant dentes, *vel* is cuius pudendum (فرج) semper apparet.

مُجَالِعٌ Dentes nudans.

جَلْعَبٌ *F.* ة Iniustus, malignus (*vir*); Cuius aestus et properantia magna est *camelus*.

جَلْعَبَى *Id.*: *et* جَلْعَبَى العَيْنِ Vehementi acie (oculi) pollens.

جِلْعَبَاءُ *i. q.* جَلْعَبٌ.

جَلْعَبَاةٌ Camela in omni re vehemens, *vel* decrepita et incurvata.

جِلْعِبَانَةٌ *i. q.* جِلِبْنَانَةٌ Mulier clamans, malae indolis.

اِجْلَعَبَّ 1) In latus decubuit; 2) Extensus, expansus fuit; 3) Abiit; 4) Nervos intendit in incessu; 5) Multus fuit; 6) Dispersus fuit.

مُجْلَعِبٌ Multum malignus; Undique abripiens *torrens*.

جَلْعَدَ Prostravit. IV اِجْلَعَدَّ Extensus fuit, prostratus.

جَلْعَدٌ Durus; fortis; Brevis (*asinus*); Annosa (*mulier*).

جُلَاعِدٌ *Pl.* جَلَاعِدُ Fortis, robustus *camelus*.

جَلْعَادٌ Camelus robustus ac firmus (*Gol. ex Mar.*).

جَلْعَدَةٌ Celeritas (*in fuga*).

جَلَعْطِيطٌ *et* جَلْعَطِيطٌ Lac crassum, spissum.

جَلَعْلَعٌ Acer *camelus*; Erinaceus; Scarabaeus, *vel* scarabaeus, cuius dimidia pars est lutum, altera *vero* animal; Hyaena.

جُلَعْلَعٌ *Id.*

جُلُعْلُعٌ *Id.*

جَلَعْلَعَةٌ *et* جُلَعْلَعَةٌ *Id.*

جَلَعْمٌ *i. q.* جَلِعٌ Impudens.

جَالَغَ *F. o.* Conciderunt *alii alios ense c.* ب *r. et a. p.*

ذَبٌّ جَلْغَاءُ Dens qui ex ore decidit.

مُجَالَغَةٌ Risus, quo dentes denudantur; Digladiatio.

جَلَفَ *F. o, n. a.* جَلْفٌ *i. q.* جَرَفَ 1) Avulsit, abrupit, resecuit, *peculiariter* decorticavit; abrasit; *uti lutum de aliqua re c. a.*; 2) Percussit et evulsit et perdidit omnino (*ense*) *c. a. p. et* ب *instr.* b) جَلِفَ *n. a.* جَلَفٌ *et* جَلَافَةٌ Iniustus fuit. II *n. a.* تَجْلِيفٌ Opes perdidit *annus sterilis.* IV Removit lutum (جلاف) a superiore parte seriae. VIII Perdidit omnino *c. a. p.*; Perdidit

delevitque *annus exitialis opes: seu potius iis* destituit *homines c. a. Vid.* جالف.

جَلْف Excoriata et ventre evacuato anterioribus posterioribusque pedibus truncata *ovis*; Avis quaedam nota; Uter sine capite et pedibus; Seria inanis, *vel* cuius inferior pars fracta est; Res post excoriationem exenterata, exenteratus (*venter*) *Gol.*; *Pl.* جُلُوف Vas et repositorium cuiusque rei; Durus et siccus *panis*; *vel* panis haud conditus, *vel* extremitas *et* ora panis; *i. q.* ظَرْف *Kam. Calc. sed videtur* ظرف Vas; Durus, iniustus; Stupidus *homo*; Palmae mas.

جَنِف Excorians (*ictus*), qui tantum pellem detrahit, non vero intus penetrat: *qualis* جايف *dicitur*; *de anno* exitialis: *inprimis* opibus, *tum viventibus*, *tum aliis*; *item* Mors universalis, pestis (*Gol. ex Mar.*).

جَلْفَة Ea pars calami, quae est inter eius extremum caput et locum ubi secando aptatur; Signum in camelo (*pro* جرفة).

جِلْفة Modus aptandi *calamum*; Segmentum panis sicci et non conditi; Pars (*de omni re*); Ea pars calami, quae est inter eius extremum caput et locum ubi secando aptatur.

جِلْفَة Cutis pars avulsa

جُلْفَة Capra nonnisi parvis pilis tecta nullum commodum praebens.

جُلَاف Lolium.

جَلِيف Decorticatus; Herbis nuda *terra*; Iniustus (*vir*); *i. q.* زُوَان Lolium (*Gol.*); Commelina commun. *Forsk. Fl. Aeg. Ar. p.* CIII *In Kam. ita describitur*: نبت سيلي سنفته كسنبلوت مملوءة حبا كالأرز مسمنة للمال.

جَلِيفَة Vulnus decorticans cutem cum carne; Annus opibus perniciosus; Non penetrans in ventrem *vulnus*.

جَلِيفَة Pernicies, exitium (*opum*): *Pl.* جَلَائِف, جُلُف Annus opes perdens

جُلَاقِي Magna *situla*.

أَجْلَاف Excoriatae (*ovis*) corpus, sine capite, pedibus, ventre; Ignobiles, viles; Iniusti, tyranni (*Gol. ex Mar.*)

مَجْلُوف De cuius lateribus aliquid resectum avulsumve; Id de quo quid remanet; Cuius opes, pecora *inprimis*, perdiderunt noxii anni *vel*.

مَجْلُوف Decorticatus; Ustus in fornace panis

مُنْجَلِف Emaciatus.

جَلْفَدَة Clamor inutilis.

جَلْفَر *ex Pers.* دُلْفَر. (*Hanc vocem neque apud Richardsonium nec apud plures alios inveni.*)

جَلْفَز Camela dura ac crassa, Durus, validus.

جُلَافِز Durus, validus.

جَلْفَرِيز Camela dura ac crassa; Anus rugosa *al.* in qua aliquid vigoris est; Camela annosa, quae ad onus portandum adhibetur; Infortunium; Gravis, molestus. (*In editione Calc. Kamusi scripta est vox* حلفريز *et eodem modo repetitur apud vocem* حلمريز. *Nihilo minus tamen cum Golio in appendice, qui codice usus fuit* حلفريز *scribenda videtur.*)

جَلْفَطَ Stipavit, ferruminavit *navem* (*calfatavit*)

جِلْفَاط *et* جِلْنْفَاط Commissurae novarum navium ferruminatae vel actio illa, *et c.* ق *effertur.*

جَلْفَق *Pers.* دارابزين Sepimentum palis constans. (*Apud Richardsonium scribitur* دارابزين.)

حَلَقَ *F. i.* 1) Rasit (*caput*) *c. a.* *conf.* حلو; 2) Machinis *aliquem* iecit *c. a. p.*; 3) Conspicuum fecit *c. a.*; *item* 4) *uti et* V Aperuit diduxitque os inter ridendum ita ut extremi dentes molares apparerent.

جَلَق Pax (*vox recentior et non usitata apud Arabes nomadas*).

جُلُق Frumentum in lemen tritico simile; Vox qua incitantur cameli.

جَوْبَق Spinosae fruticis species diversa ab ea quae دارشيشعان appellatur.

جَلْقَة *i. q.* جَلْعَة.

جِلْقَة Mulier grandaeva; Camela decrepita

جُلَاقَة *Nempe* ما عليه جلاقة لحم Nil carnis super ossa. *Conf.* جراقة.

جِلِقَّة Mulier grandaeva; Camela decrepita

جَلْقَة *Id.*

جُوَالِق *i. q.* جوالق.

جُوَالِق *Id.*

جُوَالِق *Pl.* جَوَالِق , جَوَالِيق *et* جُوَالِقَات (*Pers.* گُوَالَه) Repositorium; *peculiariter* saccus: *fere* magnus, frumentarius similisve.

مِجْلِيق Hiante patuloque ore ridens *vir.*

مُتَجَلِّيق *i. q.* مُتَجَنِّيق.

جُلَّا Animal inter piscem et serpentem in medio, sanguine carens. Ossa eius mollia una cum carne eduntur.

جَلَمَ *V. i. n. a.* جَلْم 1) Resecuit *c. a.*; 2) Nudavit carne ossa *mactati cameli c. a. cameli*; 3) Totondit (*lanam*) *c. a.* VIII Nudavit carne ossa *mactati cameli c. a. cameli.*

جَلَم Omentum ovis; Falcula, forficula (*nisi potius sit* جَلْم).

جَلَم *Coll. Pl.* جِلَام Oves longis pedibus et crine nudis, quae Taifae in Arabia frequentes; Caper dorcadum; Hoedus; Instrumentum quo tonditur lana; Signum camelo impressum; Ricinus; Signum lunae; *vel* nova luna, primum apparens. Accipitris species *et* يويو *appellata Aegyptiis et Syris* (*de vocalibus dubito*). *Demir.*

جُلْم *i. q.* زَلَم Sagitta nuda absque alis, qualis ad sortem aut aleam adhiberi solet.

جَلْمَة Caro universa rei mactatae; Tota res: *unde* اخذ الشيء بجلمته Cepit rem totam et universam.

جُلْمَة Palmes sarmentumque vitis; Tota res.

جَلَمَة Corpus excoriatae et exenteratae (*ovis*) absque capite pedibusque; Tota res.

جُبَيْلِم Signum camelo impressum; Signum lunae *vel* luna nova.

جِلَام Hirci tonsi.

جُلَامَة Lana tonsa.

جُلْمَانَا Cucumis.

جَلْمَحَ Rasit *caput c. a.*

جَلْمَد Saxum, lapis ingens. *De avaro dicitur* رشح جلمده sudavit eius saxum, *quando aliquid dedit*; Vir durus, fortis; Agmen camelorum *et* annosiores; Vacca; Plures quam centum oves.

جَلْمَد Petra in aqua, sed superiore parte exstans.

جَلْمَدَة Lapidosa (*terra*); Vir durus.

جُلْمُود *Pl.* جَلَامِيد Saxum, lapis ingens; Vir durus, fortis; القى عليه جلاميده In eum coniecit suas sarcinas vel onera.

جُلْمُود Saxum; Agmen camelorum magnum *et* annosi eorum.

جَلَمْرِيز *De camelis idem ac* جَلَفْرِيز *Kam.* (*nisi* جلمزيز *scribenda sit vox. conf.* جلفزيز).

جَلْمَطَ Rasit *caput c. a. r.* (*conf.* جلط).

جَلْمَقَ (*a* جلماق) Obligavit nervo *arcum c. a. r.*

جُلَامِق *i. q.* يلامق.

جِلْمَاق (*vox peregr. vid.* جرماق) Nervi contusi, quibus obligantur arcus.

جَلَن Sonus ab una parte ianuae biforis editus.

جُلَّنَار (*a Pers.* گل *et* نار) Flos mali punicae. *Avicenna* *L. II. p.* 153.

جَلَنْبَاة Pinguis *femina.*

جَلَنْبِط Leo.

جَلَنْبَلَق Strepitus a magna porta editus, quando clauditur et aperitur.

جُلَنْجَبِين (*a Pers.* گل *Rosa et* انگبين *mel*) Mel aut saccharum rosatum.

جَلَنْجُوِيَة *i. q.* فُودَنْج بَرِّيّ Pulegium.

جَلَنْدَد Improbus, debilis (*hoc pro errore habendum*).

جَلَنْدَى Homo nequam.

المُجْلَنْدِي Durus.

جَلَنْزِي Durus, robustus *camelus.*

جُلَّنْسَرِين (*a Pers.* گُل *Flos*, *et* نَسْرِين) Rosa canina, flos cynosbati.

جَلَنْفَى Crassos habens humeros.

اِجْلَنْفَى 1) Impletus fuit et aestuavit ira; 2) Procubuit supinus attollens pedes aut in latere se expandit.

جَلَنْفَع Fatuus, hebes ingenii; جَلَنْفَعَةٌ Corpulenta et amplo ventre camela, *vel* annosa, in qua aliquid virium superest, *vel* cuius narium isthmus perforatus est annulo ex pilis confecto.

اِجْلَنْفَع Crassus fuit.

طَعَامٌ جَلَنْفَاةٌ Panis simplex sine obsonio.

جَلَهَ 1) Abstulit removitve ex loco (*glaream lapidesve*) *c. a. et* عن *l. et arenam*; 2) Repulit *aliquem* a re gravi, difficili *c. a. p.*; Removit a fronte *fasciam c. a. r.*; Detexit *rem c. a. r.* b) جَلِهَ *F. a. n. a.* جَلَهٌ Capillorum ex anteriore parte defluvium, levius tamen, passus fuit.

جَلْهَةٌ *Pl.* جِلَاهٌ Petra magna; Domicilium gentis; Defluvium capillorum ex anteriore parte capitis; Tractus, latus vallis fluviique rei adversum; *in Dual.* Duo latera et ripae fluvii. *Lebid. Moall. v.* 6. Dactyli cum lacte et butyro conditi.

جَلِيهٌ A glarea mundatus *locus.*

أَجْلَهُ (*conf.* أَجْلَحُ) Cornibus carens (*taurus*); Qui magnis est frontis lateribus praeditus ita ut capilli in posteriore eius parte crescant.

مُجَلَّهٌ Domus in qua non est porta neque velum.

جِلْهَابٌ Vallis.

جُلْهُوبٌ Mulier magna pube praedita.

جَلْهَزَةٌ Quum aliquis de re tacet, quamvis eius gnarus est.

جُلَاهِضٌ *i. q.* جُرَافِضٌ.

جُلَاهِقٌ *Pers.* جُلَه Globulus balistarius; Textor.

جَلْهَمٌ Species nigra rhamni (عَوْسَج) *Gol. ex Beith.*

جُلْهُمٌ Mus crassus.

جَلْهَمَةٌ *et saepius* جَلْهُمَةٌ Ora vallis, fluvii; Res gravior; Calamitas.

جُلْهُومٌ Copia, turba magna.

جَلَا 1) Clarus fuit, manifeste patuit *c.* عن *vel* لِ *p.*; 2) Retecto vultu nitens apparuit (*femina sponso*) *c.* على *p.*; 3) Altus fuit; 4) Retexit (*rem*) *c. d. a.*; 5) Manifestavit *c. d. a.*; 6) *n. a.* جَلَاءٌ, جِلْوَةٌ, جُلْوَةٌ Ostendit *sponsam marito c. a. p. et* على *p.*; 7) *n. a.* جَلْوٌ, جِلَاءٌ Polivit *gladium, speculum c. a. r.*; 8) *n. a.* جِلَاءٌ *et* جُلْوَةٌ Nitidum clarumque reddidit *re aliqua vultum, oculos c. a. et* ب; 9) Abiecit *vestem c.* ب *r.*; 10) Detersit *moerorem ab animo c. a. r. et* عن *p.*; 11) *n. a.* جَلْوٌ *et* جَلَاءٌ *Kam.* (جَلَاءٌ *et* جُلْوَةٌ *Djeuh.*) Contum nitentemque sublato velo conspexit *sponsam c. a.*; 12) *n. a.* جَلْوٌ, جَلَاءٌ Excessit, migravit *e loco c.* من *et* عن *l.* (*Hoc vero modo prima et quarta coniugatio differre videntur, quod illa propter timorem, haec propter penuriam migrare significet*); 13) Exulare, migrare coegit (*anni sterilitas*); 14) *n. a.* جَلَاءٌ Fumo repulit, ut mel colligeret *apes c. a.*; 15) Donavit maritus *uxorem puella vel re alia c. d. a.* tempore, quo eam sublato velo conspexit. I) جَلِيَ *n. a.* جَلًا Habuit defluvium capili جَلَا dictum *quod vide.* II *n. a.* تَجْلِيَةٌ, تَجْلِيّ Nitidum ac manifestum reddidit, nitidavit *c. a.*; *et* Explicuit, declaravit, dilucidavit, retexit *c. a. r.*; Revelavit *animum, cogitata c.* عن; Dedit *sponsae aliquid* tempore quo eam primo adspexit *sponsus c. d. a.*; *n. a.* تَجْلِيّ, تَجْلِيَةٌ Capite sublato contuitus fuit *rem c.* ب *instr. ut aquila praedam*; *sec. nonn.* Praeteriit, superavit et factus est مُجَلِّي *quod vide*; Obiecit pabulum pecori. III Palam se opposuit, et contendit *cum aliquo c. a. p.*, adversatus fuit *c. a. p.* IV Propter anni sterilitatem migravit *e loco c.* من *et* عن *l.* (*conf. coni. prim. Nr.* 12); Exulavit; In exilium egit *anni sterilitas c. a. p.*; Moerore levatus et liberatus fuit *c.* عن *r.*; Longinquus, remotus fuit; Festinavit. V Revelatus, retectus, ac manifestatus fuit; clareque patuit et splendide apparuit: *ut Deus*

homini; Sublato capite spectavit *c. a. et* الى. VI Aperuerunt invicem et manifestarunt statum suum. VII Conspicuus fuit et apparuit, *ut Deus homini*; Detersus fuit, recessit *moeror ab animo c. a.* VIII Retectam et nitentem adspexit *sponsam c. a.*; Ostendit *sponsam marito c. a. p.*; Migrare coegit *anni sterilitas c. a. p.*; Revolvendo *de capite* dimovit sustulitque *cidarim c. a. r. et* عن *p.*; Respexit, observavit *c. a. r.* X Retectam produxit *sponsam c. a.* XII اِجْلَوْلَى Migravit ex una terra in alteram.

جَلًا Exilium (*vel melius* جلاء); Defluvium comae ex anteriore capitis parte, *vel* usque ad verticem; *vel minus quam* صَلَع *dictum*; اِبْنُ جَلَا Is cuius res clara et manifesta est; *sec. nonn.* Aurora *aut* Luna *aut* Initium diei. *Alii* جلا nomen viri *esse dicunt.*

جَلَآء Res clara apertaque; Migratio e patria, exilium; أَقَمْتُ جَلَآءَ يَوْمٍ Tempore fervoris diei steti.

جِلَآء Nitor ac splendor; Collyrium, *vel generaliter vel speciale collyrium.* مَا جِلَاءُ فلان Quibus cognominibus quendam alloqui et venerari possumus?

جَالَة *Plur.* Exules.

جِلْوَة *et* جُلْوَة Nitor et conspectui patens splendor; *peculiariter* sponsae cum omni ornatu nudoque vultu conspicuae, *quo modo nulli virorum nisi sponso apparet*; *item* Consessus et thronus nuptialis sponsae; Vestes pellucidae; Ancillula quam maritus coniugi donat, *vel* donum aliud tempore, quo primum eam velo retecto conspexit, ei datum.

جَلِيّ Clarus, manifestus, evidens; Cuspis ensis polita; Ponderosa et magna res.

الجَالُوت Captivitas Iudaeorum.

جَالِيَة *Pl.* جَوَالٍ Exules (*ut Pluralis sit a singul.* جال *ut volunt nonnulli*); Captivitas; Tributum; Ii qui Muhammedanis tributum solvunt (اهل الذمة). فلان على الجالية Exul quidam est.

جَلِيَّة Res clara et manifesta; Nuntius verus certusque. عن جلية Accurate.

أَجْلَى *Fem.* جَلْوَآء Splendidior, Pulchra facie praeditus; Anterioris capitis parte calvus; *conf.* جَلًا. جبهة جلواء Frons larga; سماء جلواء Coelum serenum. من اجلاك *i. q.* من اجلالك Propter te. ابن أَجْلَى *i. q.* ابن جلا.

من اجلاك *nempe* من اِجْلَالِك Tua causa, propter te.

تَجْلِيَة Revelatio.

تَجَلِّي Epiphania; Revelatio secretorum divinorum. التجلى الذاتى Revelatio substantialis *i. e.* ea quae cum substantia incipit non explicatis attributis. التجلى الصفاتى Revelatio, quae cum attributis incipit a substantia separatis.

مُنْجَلٍ Profugus, vagus.

مَجْلَى *Pl.* مَجَالٍ Anterior capitis pars, calvitiei maxime obnoxia.

مُجْلُوّ Expolitus; Remoto velo nitens splendensque (*ut sponsa*).

مُجَلًّى Manifestatus, illustratus.

جَلَى *Praet.* جَلَيْتُ Polivit *argentum.* II Effecit ut appareret *tempus extremi iudicii.* V In superiore rei parte fuit, vel eam vicit (علا); Adspexit aliquem. (*In his Firuzabadium secutus sum; sed et ad* جلو *referri possunt.*)

جَلِيّ Fenestra tecti.

المُجَلِّي Equus in hippodromo praecedens et omnium primus ad scopum perveniens. (*Kam., sed et ad* جلو *referri potest.*) *Hamas. p.* 46.

جمم Multa, vel pullulans, et expansa fuit (*planta*). *Kam.*; 2) جَمَّ *F. i. et o. n. a.* جُمُومٌ Multa fuit vel evasit, abundavit: *peculiariter aqua in puteo*; confluxit (*aqua*); Redierunt aquae *putei, c. nominat. putei*; Plena seu impleta fuit usque ad summam oram (*mensura vel vas*); Multam habuit carnem (*os*); 3) *n. a.* جُمُومٌ Appetebat, prope fuit instititque (*adventus*); 4) *F. i. o.* (*sec. alios F. i. n. a.* جِمَامٌ) *n. a.* جَمَام Quievit post coitum ut vires repararet (*equus*); *n. a.* جَمّ , جَمَام Relictus fuit (*equus*) liber ab insessu ut vires repararet fessus (*vid. Pass. Coni. IV*); 5) Appropinquavit res (دنا); 6) Explevit (*mensuram*), ita ut pars supra eius oram promineret *c. a. vid.* جمم; 7) Reliquit *aquam* ut colligeretur *c. a. r.* II Ita implevit, ut pars supra eius oram promineret, *mensuram c. a.* IV Reliquit aquam ut colligeretur; Explevit (*mensuram*), ut pars supra eius oram prominerel *c. a.*; Quietem concessit equo fesso ut vires repararet *c. a.*; *Intrans.* Prope fuit, *res* appropinquavit; Appetebat, in procinctu et praesens fuit (*res*);

in Pass. Missus et relictus fuit (*equus*) ab insessu liber. V Multa fuit vel late expansa et pullulans (*planta*). X Multa, collecta fuit (*aqua*); quievit, conquievit; Post coitum refocillatus fuit (*equus, hircus*); Se recreavit *aliqua re c.* ب; Plantas progenuit *terra*.

جَمٌّ Multus (*de omni re*); *Pl.* جُمُومٌ, جِمَامٌ Maxima s. potior pars *aquae, meridiei. Kam.*; Quod ad summam oram mensurae vas impletum est; جاءوا جمّا غفيرا Ad unum omnes venerunt; Aqua putei collecta seu confluens *Gol.*; *In arte metr.* Ea pedis مفاعلتن mutatio, quae in أَجَمّ descripta est. جَمًّا Confertim, cumulate.

جِمّ Quod ad summam oram mensurae vas impletum est; Satanas *vel* Satanae.

جُمّ Quod ad summam oram mensurae vas impletum est; Concha.

جَمَمٌ Pars *frumenti etc.* supra mensurae oram extans.

جَمَامٌ Quies, tranquillitas. *De puteo dicitur*, quum ad summam oram impletus est, *et de mensura*, quum usque ad summam oram vas impletur.

جِمَامٌ Semen genitale, quod post quietem equus recuperavit; Quod ad summam oram mensurae vas impletur; Magnae tribus, ad quas referuntur parvae (بطون); Mensura aridorum continens modios duodecim seu libras quindecim *Zahr.*, Undecim et quartam librae partem. *Djeuh.*

جُمَامٌ Semen genitale quod equus post quietem recuperavit; Pars farinae supra extremam mensurae oram prominens (*de aliis rebus non dicitur*).

جَمَّةٌ *Pl.* جِمَامٌ Locus navis, in quo colligitur aqua defluens; Locus putei ubi colligitur confluitque aqua; Puteus aqua abundans; Agmen eorum, qui pro caede propinqui pretium expetunt; Maxima pars (*aquae, meridiei*); *Pl.* جَمَّاتٌ Aquae profundae.

جُمَّةٌ Turba, coetus *specialiter* eorum, qui pretium expetunt pro sanguine propinqui; Promissa in humeros et multa caesaries, maior quam وَفْرَةٌ; Locus ubi colligitur coma, *et peculiariter* anterior seu coma frontis (*Gol. ex Mar.*); Nodosior pars plantae unde prodeunt flores seu calyces (*Gol. ex Mar.*).

جَمُومٌ Aqua scatens plenusve *puteus*; Qui absoluto cursu quovis alium init; multum valideque incedens *equus*. جموم النشاط Plenus alacritate.

جَمِيمٌ Multus (*de omni re*); Copia, multitudo; *Pl.* أَجِمَّاءُ Planta alta quidem, sed ad plenam altitudinem non pertingens. *Djeuh.*; Planta multa vel late dispersa et pullulans. *Kam.*

جُمَّى Faba.

جَمَّامٌ Supra oram eius prominentem partem *frumenti etc.* habens *mensura*.

جَمَّانُ Cumulum supra oram eius prominentem habens (*mensura*).

جُمَيْمَةٌ Cardui species نصيّة appellata virescens dimidium mensis nata, os implens.

جُمِّيٌّ Comatus, profusa caesarie (*vir*).

جُمَّانِيٌّ *a* جُمَّةٌ Promissam et luxuriantem gerens alensve comam.

أَجَمُّ *Fem.* جَمَّاءُ Multam habens carnem *os*; Poculum maius; Sine acroteriis (*structura*); Inermis, *sc.* hasta in bello destitutus (*vir*); فرس جمّاء Equa, cuius eques hastam non gerit; Non ornata (*femina*); Cornibus carens *hircus, caper*; *inde dicunt in Prosodia* pedem مُفَاعَلَتُنْ abiecto م et ل *ut fiat* فاعتن *vel* فاعلتن *appellari*; Pudenda *feminae*; جَمَّاءُ Glabra, *i. q.* بيضة; امرأة جماء العظام *et* الرأس Carnosa mulier. جاءوا الجمّاء الغفير Ad unum omnes venerunt.

تَجَمٌّ *i. q.* مُتْعَةُ المُطَلَّقَةِ.

مَجَمٌّ Pectus; نَهْوٌ وَاسِعُ الْمَجَمِّ Amplis brachiis et lato pectore praeditus est.

مِجَمَّةٌ Is qui multam caesariem habet.

جَمِيَ Iratus fuit *contra aliquem c.* على *p.* V *i. q.* تَجَمَّعَ Se involvit *in vestes suas c.* في; Cepit et occultavit *aliquem c.* على *p.*; Congregatus fuit *populus*.

جَمًا Persona.

جَمَاءٌ *Id.*

أَجْمَأُ Cuius macula in fronte alba laevis est *equus*.

اجْمِئَاءٌ Quod *equi* macula in fronte alba laevis est.

مُجْمَأٌ Cuius macula in fronte alba laevis est *equus*.

جُمْثُورَةٌ Terra congregata.

جَمْجَمَ Obscure et indistincte locutus fuit, ut intelligi non posset. II *Id.*; *et* تَجَمْجَمَ عن الأمر Non ausus fuit rem.

جُمْجُم Calceus مداس appellatus (*vox peregr.*).

جَمَاجِم Domini; Magnae tribus, ad quas referuntur بطون; Typus monetarum in Djordjan.

جَمْجَمَة Haud distinctus, clarus sermo; Rei in pectore absconsio; Perditio.

جُمْجُمَة *Pl.* جَمَاجِم Cranium, *vel* os, in quo est medulla; Scyphus ligneus; Puteus in loco salsuginoso fossus; Species mensurae.

جَمَحَ *F. a. n. a.* جُمُوح, جِمَاح, جَمْح 1) Refractarius fuit, sessori praevaluit et ita cucurrit, ut eum non posset cohibere eques, *equus*; 2) Festinus veloxque fuit, celeriter abivit; *et* Reliquit (*maritum*), aufugiens ad cognatos suos (*mulier*) absque venia ipsius, aut antequam ab eo dimissa erat *c. a.*; 3) Iecit *puer talum talo*, ut expelleretur suo loco *c. a. et* ب *instr.*; 4) Proiecit (*Gol. ex Mar.*).

جَامِح *Pl.* جَوَامِح Refractarius.

جَمُوح Protervus (*et* alacer *Meid.*), refractarius ac sternax (*equus*); Qui proprium consilium libitumque secutus alium neminem audit *vir*.

جُمَيْح Penis.

جُمَّاح (*in carmin. Pl.* جَمَامِيح) Sagitta capite rotundiore, cuspidis expers, qua pueri iaculari discunt; Milites fugitivi, qui e bello se subducunt; Fructus in capite ligni positus, quo pueri ludunt; In cuius extremitate res spicae similis prodit, ut caput plantae صليان *etc.*

جَمَاحِل Caro, quae in interiore concha est.

جَمَخَ *i. q.* جَفَخَ Superbivit. III Contra alium gloriatus fuit; superbius certavit *c. a. p.*

جَمْخ Gloria, superbia.

جَامِخ *Pl.* جُمَّخ Superbus.

جَمُوخ Superbus, gloriabundus.

جَمْخَر Cavum os.

جُمْخُور Cavum.

جَمَدَ *F. o.* 1) *n. a.* جَمْد *et* جُمُود Concrevit; constricta et congelata fuit (*de omni re fluida*); 2) Duro animo et immiti fuit; 3) Avarus fuit *c. a.*; 4) Necessaria fuit; 5) Secuit, amputavit. b) جَمُدَ Concrevit, congelata fuit (*de omni re fluida*). II *n. a.* تَجْمِيد Effecit, ut concresceret *res fluida*. IV Fecit, ut concresceret *c. a. r.*; Necessarium reddidit; اجمد الرجل Nil boni in viro est.

جَمْد Gelu; Concretus, non fluens; Glacies (*propr. Infinit.*).

جُمْد *et* جُمُد *Pl.* جِمَاد *et* أَجْمَاد Locus terrae elatior et durus.

جَمَد Nix, Glacies; Locus terrae elatus.

جَامِد *Pl.* جُمَّد *et* جَوَامِد Consistens; concretus, rigidus; *et hinc* Inanimata res; *In Grammatica* Verba, quae carent nomine actionis et nonnisi uno tempore gaudent, *ita appellantur ut* بئس. جَامِدُ المَالِ وَذَائِبُهُ Divitiae mutae et loquentes; رجل جامد العين Vir, qui nunquam flet; *item* Pinguis (*Gol. ex Mar.*).

جَمَاد Species quaedam vestium; *Pl.* جُمُد *poet.* جمد Sicca ac sitiens, quae pluvia non irrigatur (*terra*); Siccus nec pluvia terram rigans (*annus*); In quo concrevit aqua propter frigus *annus*; Lacte carens et tarda (*camela*); Res non capiens incrementum *vel* cui anima non est; جَمَادِ *quasi pro* جَامِدَة vituperii dictio in avarum: *uti contra* ad laudem حَمَادِ *dicitur*. *Pl.* جَمَادَات Inanimatae res (*ut lapis etc.*).

جُمَاد Species quaedam vestimenti.

جَمْدَة Fagonia scabra. *Forsk. Fl. Aeg. Ar. p.* LXVI *et* 88.

جَمُود Flere nesciens (*oculus*).

جُمُود Ea animi conditio, qua homo se unice ei addicit, ut rem sive bonam sive malam omnino perficiat (*Unbiegsamkeit des Characters*); جمود قريحته Insipientia.

جَمَدَى *pro* جُمَادَى Tempus frigidum, Mensis Djumâda frigens.

جُمَّاد Secans (*gladius*).

جَوَامِد Fines inter duas (*terras*).

جُمَادَى *Pl.* جُمَادَيَات *gen. fem.* Nomen gemini mensis Arabici: quorum alter, qui prior cognominatur, est ordine

quintus جُمَادَى خَمْسَة; alter, qui posterior جُمَادَى sextus. سِتَّة ثلث العينُ جمادى جامدة Lacrymas non effudit oculus.

جُمَادِيٌّ Frigidus. جُمَادِيَّة Tempus frigidum.

مُجْمِد Tenax, avarus; Pauci boni vir; Intrans in mensem Djumadam; Ille, cuius manu trahuntur sortes; مُجْمِد الأَقْدَاح Qui certaminis consors esse renuit ex avaritia.

مُجْمِد Vicinus, proximus.

جمدار Is qui speculum tenet principi, quando se vestit. (*Est munus in aula principis.*) *Inde* الجمدارية *Coll.* Ii qui huic muneri praesunt. *Chrest. de Sacy. T. II. p.* 428.

جمر 1) Avertit: averruncavit *c. a.*; 2) Dedit prunam ignis *alicui c. a. p.*; 3) Convenit populus *in re* et cohaesit *c.* على *r.*; 4) Compeditus assilivit (*equus*). II Medulla seu cerebello privavit, quod جُمَّار dicitur, truncavit (*palmam*) *c. a.*; *n. a.* تجمير Proiecit lapillos, qui جمار dicuntur; Continuit diutiusque retinuit (*exercitum*) in hostili solo, neque eum a finibus reduxit *c. a.*; *n. a.* تجمير Collegit, congregavit *c. a.*; Collegit in occipite (*comam suam*) collectamque nodavit seu religavit (*mulier*) *c. a.*; Convenit *in re* et cohaesit (*populus*) *c.* على *r.* IV Collegit, congregavit *c. a.*; Collegit in occipite comam (*mulier*); Coniectura aestimavit palmam, tum computavit et mensuras collegit; Congregatus fuit; Convenit, conspiravit et coniunctus fuit (*populus*) *c.* على *r.*; Cito propereque incessit (*camelus*, *pro quo male quidam* اجمز *dicunt*); Compeditus assilivit (*equus*); *n. a.* إِجْمَار Concinnavit (*ignem*); Suffivit (*vestem*) *c. a.*; Iumentum habuit ungulam aequalem, ut linea inter infimam pedis ossiculam non esset; Habuit obtectam lunam novam *nox*; Amplexa fuit *res* (*homines*), ad omnes pertinuit *c. a. p.*; Emaciavit (*equos*) *et* collegit (*eos*) *c. a.* V Retentus fuit diutius *exercitus in hostili solo*; Congregatus fuit, convenit, conspiravit (*populus*) *c.* على *r.* VIII Suffivit. X Retentus fuit diutius in hostili solo *exercitus*; Lapillo siliceve detersit penem vel alvum, post reddita excrementa. (*A quibus eas mundare partes Muhammedanis lex est. In genere haec mundatio* استنجا *appellatur.*) Convenit *in re* et coniunctus fuit (*populus*) *c.* على *r.*

جِمَار Universitas *gentis*.

جِمَار Lapis sepulcralis (*Gol. et Mar.*)

جَمْرَة *Pl.* جَمْر (*sed illud pro nomine unitatis, hoc pro collectivo haberi potest*) Pruna; ignis accensus; Genus pustularum, quod in corpore oritur, et Pers. آتشك dicitur (*Gol. et Mar.*); Glarea, seu potius silex minoris generis, quales in ripis fluminum reperiuntur; *Pl.* جِمَار Silices qui in sacris Meccanis iaciuntur apud Munam: *item* (*et dicitur* جُمْرَة) Chilias equitum; *et* Tribus magna Arabum quae cum altera foedere coniuncta non est; *vel* quae trecentos equites habet; *item Pl.* جَمَرَات Ritus sacer peregrinationis seu solennitatis Meccanae qui peragitur in valle Muna; estque illa جمرة triplex: prima, media et postrema. *In his lapillorum seu silicum iactu Satanam, quasi impetentes eum, execrantur atque averruncant.* جَمَرَات العرب *sunt* 1) Banu Dhabbah ben Udd, 2) Banu Alharts ben-Cahb, 3) Banu Numair ben-Almir; طُفِئَت منهم جمرتان Tales esse cessarunt Banu Dhabbah et Banu-Alharts, quia cum aliis foedus iniebant; *sec. al.* الجمرات *sunt* Abs, Alharts et Dhabbah.

جَمِير Locus conventus, conciliabulum populi; ابن جمير Nox et dies; *et* ابني جمير Nox tenebrosa.

جُمَّار *et* جُمَّارَة *Pl.* جُمَّارَات Medulla seu cerebellum palmae, *in vertice trunci enascens candida mollique substantia, refrigerandi facultate praedita: quo resecto arbor perit.*

جَامُور Medulla palmae.

جَمَارِ Omnes *venerunt*.

جَمَارَى *Id.*

جَمِيرَة Cirrus plexus in se collectus (ضفيرة).

مِجْمَر , مِجْمَرَة *Pl.* مَجَامِر Foculus, *pec.* thuribulum; Res ipsa quae prunis iniicitur: *spec.* suffimentum.

مُجْمِر Equi dura *ungula*.

مُجَمَّر Locus, in quo silices sunt.

مِجْمَرَة *i. q.* مِجْمَر.

جمز *F. i. n. a.* جَمْز *et* جَمَزَى 1) Diducto ac citato passu velociter incessit (*camelus vel homo*) (*plus est quam* عَنَق *minus quam* حُضْر); 2) Abiit *in terram c.* فى.

جَمْز Irrisio, illusio; *Pl.* جموز Id quod remanet ex scapis (عرجون) palmarum.

جُمْز *Id.*

جُمْزة Portio, massa, inprimis conglobata, dactylorum et lactis acidi; Calyx plantae, in qua grana sunt.

جَمِيز Acutus (*ingenii*).

جَمَزَى *comm. gen.* Celeriter incedens (*camelus vel equus*); Modus quidam incedendi fortior quam عنق.

جَمَّاز *F.* ة Celeriter incedens (*camelus*) (*conf.* جَمَزَى); *pecul.* illud cameli genus, quod inediae, sitis, ac diuturni cursus patientissimum ad magna conficienda itinera adhibetur. (*Ubi sessor fasciis corpus constringi opus habet contra vehementiorem succussionem.*) حمار جَمَّاز Asinus multum saliens vel assiliens.

جَمَزَان Dactylorum species.

جُمَّيز et جُمَّيزى *Coll. vox peregr.* Nomen arboris magnae fico similis, cui multum lactis inest et cuius folia similia sunt mori foliis. Tribus vel quatuor vicibus per anni spatium fructus fert *etc.* *Avicenn. L. II. p.* 154. Ficus sycomorus. *Forsk. Fl. Aeg. Ar. p.* 180.

جُمَّزة Indusium brevius, seu interula, ex lana.

مُتَجَمِّز Is qui inequitat camelum tali modo (*vid.* جمز) incedentem.

جَمْهَرَ Abscessit, fugit.

جَمَسَ *n. a.* جُمُوس Concrevit (pinguedo). (*Hoc autem verbum adhibetur praecipue in pinguedine et aliis rebus; vero in aqua.*) جمد

جَامِس Concreta (*aqua*); Virore privata (*planta*); صخرة جَامِسة Firmiter in loco stans petra.

جَاموس Ignis.

جَمْسَة Dactyli omnino virides et immaturi sed iam adulti, duri tamen, ut vix frangi possint; Dactyli aridi; Grex camelorum.

جَامُوسة Faba Aegyptia.

جَمَامِيس Species tuberae *sine Sing.*

جَمْسَة Frigida (*nox*), in qua aqua concrescit.

مُتَجَامِس Concreta *aqua*

جَمَسْت Amethystus.

جمسعرم *Describ. Avicenn. L. II. p.* 155.

جَمَشَ *n. a.* جَمْش 1) Rasit (*caput*); 2) Deglabravit *c. a.*; 3) Extremis mulsit digitis; 4) Verbis et blandimentis collusit; 5) Posuit *in puteo* antiquo جِمَاش (*quod vide*). II *n. a.* تَجْمِيش Cum altero lusit amatorio modo; Iuvit.

جَمْش Sonus lenis; vox submissa; لا يسمع اذنا جمشا Ne minimum quidem dictum aut hortationem audit admonitive.

جِمَاش Id quod ponitur inter parietem vel septum putei antiqui et id quo oppletur, quando lapidibus oppletur (ما يجعل بين الطّيّ والجال فى القليب اذا طُوى بالحجارة).

جَمُوش Adurens herbas *annus*; Depilatoria (*calx*).

جَمْشَاء Magna pudenda habens *femina*.

جَمِيش Depilatoria (*calx*); Omni carens germine (*locus*); Pudenda rasa; (*puteus*) Cuius aqua prodit ex partibus eius; Plantas adurens *annus*.

جَمَّاش Qui se offert feminis, quasi petat pudenda rasa.

جمشت *vid.* جمست Amethysti species *Teif. c.* 20 *p.* 44.

جَمَص Species plantarum.

جَمَاظ Iniustus, durus.

جَمَعَ *n. a.* جَمْع 1) Collegit, congregavit, coniunxit *c. a.* *Dicitur* اجمعْ امرك لا تدعْهُ منتشرا. Coniunxit, conciliavit *c.* بين. *Dicitur* قد جمعت الثياب Collegit vestes suas (*puella*, *sc.* tunica (درع), velo (خمار), et pallio (ملحفة) vestita fuit), *i. e.* iam adolevit *puella*. جمع قلبه Se collegit, animum recepit. ما جمعت بامرأة Rem cum femina non habui. II *n. a.* تَجْمِيع Bene et multum collegit; Collegit *gallina* ova sua in ventre; Convenit cum aliis sacrisque interfuit diei Veneris, *vid.* جُمُعَة; *item* Numeravit (*opes*) *c. a.* III *n. a.* مُجَامَعَة et جِمَاع Consensit et concordavit *c. a. p.* et على *r.*; Concubuit, rem habuit *cum femina c. a.* IV Collegit rem dispersam; Familiarem reddidit; Consensit, assensus fuit *c.* على *r. vel* أن; Cepit collegitve univer

sam *rem c. a.*; Statuit, decrevit *c. a. vel c.* ل *vel c.* على *r.*; *Cameli* papillas una ligavit *c.* ب *p.*, Alligavit ut papillas una ligaret camelae panniculum aliudve *c. a. r. et* ب *p.*; أَجْمَعَ المَطَرُ الأرض Ita mollivit pluvia terram, ut fluerent tam duriores quam molliores eius partes; Propulit omnes camelos. V Collectus congregatusque fuit, et undique confluxit; concilium inivit. VIII اِجْدَمَعَ *et* اِجْتَمَعَ Congregatus fuit, convenit eodem loco; Occurrit *c.* ب *p.*; Venit *ad aliquem c.* الى *p.*; In eadem sententia fuit, consensit *c.* على *r.*; Conspiravit *c.* على ان; Ad virilem pertigit aetatem. X Congregatus fuit; simul convenit; convenire voluit; استجمع السيل Fluctus ex omni loco convenit; استجمع له اموره Omne, quod eum laetum redderet, convenit; استجمع كل مجمع *de eo dicunt qui* collegit conscripsitque exercitum; استجمع الفرس جَرْيًا Quam celerrime cucurrit equus.

جَمْعٌ *Pl.* جُمُوعٌ Turba; multitudo; Agmen; Turma hominum; Viliores dactyli دقل appellati *vel* Species quaedam dactylorum *vel* Palma prodiens e nucleo dactyli tam parva ut nomen dari non possit; Lac omnis camelae cuius ubera vinculo صرار circumligata sunt; Gummi rubrum (*conf.* فواق); *in sensu Gramm.* Pluralis numerus. جمع المذكر *vel* جمع سالم Pluralis nominis generis masculini. جَمْعٌ *vel* جمع مُسَلَّم *vel* سلامة جمع المُصَحَّح Pluralis regularis. جمع التكسير *vel* جمع الصحيح Pluralis regularis. جمع المؤنث *vel* جمع المكسر Pluralis irregularis. جمع القلة Pluralis nominis feminini generis. Pluralis forma, quae tantummodo in rebus a tribus usque ad decem adhibetur, *conf. de Sacy Gramm. T. I. p.* 272. جمع الكثرة Pluralis qui in pluribus quam decem adhibetur, *de Sacy Gramm. T. I. p.* 272. *Sine articulo*: Musdalifa apud Meccam, *quia ibi homines conveniunt.* يوم الجمع Dies Arafae ايام جَمْعٍ Dies Minae. يَوْمُ جَمْعٍ Dies ultimi iudicii. ماتت بِجُمْعٍ Mortua est foetum in utero habens *et contra* Innupta mortua est. الجمع والتفرقة *Videntur duae in theologia mystica usitatae voces. Illa* التفرقة in hominis cultu divino id *esse videtur*, quod homini ipsi tribuendum, ut initium voluntatis, الجمع *vero* favor divinus, quo hoc voluntatis initium ad finem perducitur, *et hanc ob causam* statum bonum *significat.* جمع الجمع *In theologia mystica* Summus probitatis gradus *esse videtur*, dum omnibus caeteris postpositis Deo soli vivimus et Deo soli humanas vires nihili putantes confidimus. *In sensu gramm. est* Pluralis, qui ex Plurali formatus est. جمع على فَعَاعِيل Pluralis formatus additis duabus litteris. الجمع *vero in arte rhetorica id appellatur*, quod de duabus vel pluribus rebus eadem sententia fertur *ut in his Corani verbis* المال والبنون زينة الحياة الدنيا (*in hoc enim voces* المال *et* البنون *ea ratione sunt coniunctae*). *Huic contrarium est* التفريق. الجمع مع التفريق *est*, quando de pluribus rebus eadem sententia fertur, ita tamen, ut quamvis ex una parte sint similes, ex altera parte diversae sint, *ut in hoc versu*: فوجهك كالنار في ضوءها وقلبي كالنار في حرها Facies tua est similis igni quum splendet, et cor meum est simile igni, quum ardet. *De facie enim et corde eadem sententia, ea esse similia igni, fertur, diversa vero, quum alteri propter splendorem alteri propter ardorem haec similitudo tribuatur.* الجمع مع التقسيم Quod simul coniuncta sunt ea quae in rhetorica جمع et تقسيم appellant. الجمع مع التفريق والتقسيم Quod simul coniuncta sunt ea, quae in arte rhetorica جمع, تفريق et تقسيم appellant.

جُمْعٌ *Pl.* أَجْمَاعٌ Collectio et contractio (volae), *i. e.* pugnus; *aut* Exterior manus pars digitis contractis, *ut* اجماع *pro Plur. ex altero Plurali orto habeatur. Taraf. Moall. v.* 93 *schol.* ذَهَبَ الشهر بِجُمْعٍ Mensis totus praeteriit. امره بِجُمْعٍ Negotium eius occultum est et clandestinum. هي من زوجها بِجُمْعٍ Ipsa a marito intacta et integra est *i. e.* adhuc virgo. هي بجمع Praegnans est.

جُمَعُ *velut Diptoton Fem.* Omnis, universitas; *postponitur nominibus. Vid.* اجمع.

جَامِعٌ *Pl.* جُمَّعٌ Coniungens aliquid in se *c.* ل *r.*; Universalis; Magno numero incolarum cultus *locus*; Primum foetum gestans *asina*; يوم الجامع Dies Veneris. *Vid.* جُمُعَة; المسجد الجامع *et* مسجد الجامع *etiam simpliciter* الجامع *Pl.* الجَوَامِعُ Templum synagogum *i. e.* maius et cathedrale, in quo omnes conveniunt die sacro Veneris; *hoc aut pro* مسجد اليوم الجامع *aut est vitium.* قدر جامعة *et* قِدْرٌ جامعٌ Olla magna. دَابَّةٌ جَامِعٌ Iumentum quod convenit sellae اكاف et سرج dictae. ناقة جامعة *et* جمل جَامِعٌ *de camelo et camela dicitur quando* اخلفا بزولا (*sed quatuor annis peractis tantummodo dicitur*). جامع الكلم Sermo, qui paucis verbis magnum et copiosum sensum exprimit.

جِمَاعٌ Collectio; Id quo aliquid colligitur; Universitas; Summa, multitudo omnis rerum. *Dicitur* الخمر جماع

الأثم Vinum est summa peccati. Coitus. *Pl.* جُمْع Magna (*olla*).

جُمْعَة Coniunctio. أَدَامَ ٱللّٰهُ جُمْعَةَ مَا بَيْنَكُمَا Deus consuetudinem et amicitiam vestram perennem esse velit. *Pl.* جُمْعَات , جُمَع Manipulus *dactylorum c.* من; Hebdomas; يوم الجمعة Dies Veneris. *Et dicitur* جُمْعَة *Pl.* جُمُعَات *et* جُمُعَة *Pl.* جُمُعَات.

جُمُوع Qui collegit, in se continet.

جَمِيع *Pl.* جَمَايِع Collectus, congregatus; Multitudo hominum; Exercitus; Arabum collecta familia; *in genere* Omnis, cunctus; *inde* جميعا Simul; Lac omnis camelae cuius ubera vinculo صرار circumligata sunt.

جَمَّاع Collector.

جُمَّاع Miscella hominum, ex diversis gentibus congregata turba; Omne congregatum, quod unum alteri adhaeret.

جَامِعَة *i. q.* جِمَاع; Columbar *i. e.* vinculum quo collum cum manibus includitur (*a colligendo ita dictum*).

جَمْعَاء Camela decrepita; Integro corpore praeditum *quadrupes*.

جَمَاعَة Turba, agmen, *et* Cumulus, copia rerum inanimatarum; Consessus, concilium, synagoga; Doctrina orthodoxa, vel ea, quae consensu doctorum nititur; Omnes Muhammedani orthodoxi. *Pl.* جماعات *sunt* دفاتر جماعة القسمة الرسوم والمعاملات *ad quos codices pertinent* جماعة الاستخراج , جماعة العدد , جماعة اصناف الخراج *Harir. p.* 220 *infr. l.* 6.

جَوَامِع Conciones; جَوَامِعُ الكَلِم Coranus; كان يتكلم بجوامع Locutus est paucis verbis, sed sensu plenis.

جَمِيعَة *Pl.* جَمَايِع Convenire et congregari uno loco.

جُمَيْعَة Parvum agmen.

جَمْعِيَة Quod homo in tota agendi ratione, omnibus caeteris neglectis, id tantummodo vult, ut ad Deum propius accedat. *Conf.* التفرقة.

أَجْمَع *Fem.* جَمْعَاء *Pl.* أَجْمَعُون Omnis, universus. *Dicitur* جاء القومُ بأَجْمَعِهِم Venit gens universa *et quoque* بِأَجْمُعِهِم *effertur*.

إِجْمَاع Numeri; Vocali brevi pro longa affecit (تخفيف); Consensus doctorum Muhammedanorum uno eodemque tempore in re, quae religionem spectat. الاجماع المركب Consensus doctorum in re, quae religionem spectat, in cuius partibus dissensio est, *ex. gr.* consensus est, quod puritas vomitu et tactu rei impurae violatur, dum partem hoc vomitu, alteram hoc tactu fieri contendunt.

الاجتماع Vita socialis. اجتماع الساكنين على حده Quando in una voce duae litterae quiescentes, quarum una Elif, vel Waw vel Je quiescens, altera vero cum sequente littera duplicando coniuncta est, *ut in* دَابَّة *pro* دَابِبَة. *Hoc in lingua licitum est, huic contrarium* اجتماع الساكنين على غير حده dum aut una non est Elif, Waw vel Je quiescens aut altera duplicando inserta non est sequenti, *non licitum*. *Pl.* اجْتِمَاعَات Conventus.

مَجْمَع Locus conventus et confluxus; Concilium. اخذ بمجامع قلبه Totum eius cor occupavit. مجمع البحرين *videntur significare in theologia mystica* Statum hominis, in quo ab unione cum Deo mystica nonnisi longitudine arcuum duorum amotus est. مجمع الاضداد *ita appellatur* Cupido absoluta, universalis.

مَجْمِع *Id.*

مُجْمَع Decreta res.

مُجْمِع Sterilis annus.

مَجْمُوع *Pl.* مَجَامِيع Ex pluribus partibus diversis compositum quid, cuius singulum eodem vocabulo significari non potest, *ut* نَفَر persona رَهْط familia. Summa accurate subducta; Collectio.

مُجْتَمِع Qui ad plenum pervenit robur, *de viro tantum*. مَشَى مُجْتَمِعًا Properanter in incessu suo ivit.

مُجْمَع Propositum decretumque (*negotium*); Collectus. Summa accurate subducta; numerata.

مَجْمَعَة Terra deserta, arena congregata.

مُجْمِعَة Oratio sacra, in qua defectus non est. فلاة مجمعة Desertum per quod homines coniunctim iter faciunt (*metu erroris etc.*). (*Hoc Golius ex Djeuharii opere adnotavit. In meo Djeuharii codice voci* مجمعة *desunt vocales et nescio an forte* مُجَمِّعَة *ut in Kamuso tanquam nomen sit legendum.*)

جمعد Lapides congregati (*vel in hoc est error Ibn-Ahbadi*).

جمعر Convertit جمعورة *de qua post.*; in orbem egit *c. a. r.*; *Intrans.* Mordere voluit aut mordendi cupidus fuit, *qualia iumenta sunt quaedam.*

جمعر Limus flavescens, qui e puteo recens fosso educitur.

جمعرة *i. q.* جمعرة Collis salebrosus et eminentior; *vel* Lapides elevati.

جمعور Coetus ingens.

جمعورة Orbis in ligni extremitate, qui gyratur; Cumulus lactis acidi.

جمعلة Mellis aut adipis quantitas, quae magnitudine nucis est.

جمعليل Qui colligit congeritque ex omnibus rebus partem.

جمعليلة Hyaena. Camela decrepita vel robusta et firma vel ea, quae prae macie surgere non valuit tum vero celeriter incessit.

متجمعلة Compacta *carne* praedita *mulier.*

جامكية *vox peregr.* Donum, stipendium militare.

جامكى جومك *Pl.* جوامك *vox Pers.* Stipendium militare. (*stipendium a* جامه vestis *derivata vox est.*) *Vit. Timuri T. I. p.* 200.

جمل *F. o. n. a.* جمل Collegit; 2) Liquefecit *adipem c. a.* b) جمل *n. a.* جمال Pulcher tam corpore quam moribus, elegans, decorus fuit. II *n. a.* تجميل Bonum pulchrumque et bene atque eleganter fecit, ornavit *c. a.*, *vid. Conj. IV*; Diu retinuit (*exercitum*) *c. a. p.* (اطال جنيسهم); Liquefecit multum; Multum edendum dedit adipem liquefactum (جميل); Edendum dedit camelum (*Kam. sub rad.* برقش). III Pulchre, benigneque et humaniter (*cum aliquo*) egit, *vel* Etsi non verus amicus tamen pulchre cum aliquo egit *c. a. p.* IV Pulchre egit, *ex. gr.* اجمل في الطلب Leniter ac moderate se gessit in petendo, modum non excedens; Pulchre et bene instituit *agendi rationem*, *et tum* Bene meritus fuit *de aliquo c.* عند *p. et c. a. r. vel c.* في *r.*; Collegit, ut non dispergeretur, *rem c. a. r.*; In summam collegit redegitve (*computum*) *c. a.*, *vid.* جملة *seq.*; *Intrans.* Abundavit *camelis*, *vid.* جمل; Liquefecit (*adipem*) *c. a. r.* V Bene pulchreque sese habuit; Adipem liquefactum edit, *condimenti butyrive loco in cibo.* VIII Liquefecit (*adipem*) *c. a. r.*; Adipem liquefactum edit; Camelum edit (*Kam. sub rad.* برقش). X Evasit camelus, *sc.* adultior ac plena forma.

جمل *Pl.* جمل , جامل , جمال , جمالة , جمالة *et* جمالات , *et Pl. Pl.* جمائل , أجامل , أجمال , جمالات Camelus *propr.* camelus vulgaris *Forsk.*, *sc.* pleniore adultus robore (*et pro uno camelo et pro femina ut dici possit* شربت لبن جملى Cameli mei lac bibi; *sed hoc rarius; maxime de maribus*), quum dentes رباعية protulit, vel quum quinquennis est, quum anteriorem lateralem dentem accipit octavo vel nono anno vel quum sexennis est. جمل البحر Piscis longitudinem triginta ulnarum habens. جمل الماء *i. q.* جمع *et* حوصل. جمل اليهود Chamaeleon. شاجرة الجمل Avena pensylvan. *Forsk. Flor. Aegypt. Arab. p.* LXI *et* 23. Pretium, mensura.

جمل Rudens navis.

جمل Palma; Piscis longitudinem triginta ulnarum habens; Camelus. *Prov. locutio* اتخذ الليل جملا Per totam noctem iter fecit. Rudens navis.

جمل Rudens navis; Summam facere, computare.

جمل Rudens navis; *et* Hominum multitudo, conventus.

جامل *nom. collect.* Cameli multi; camelorum agmen (*tam fem. quam mares*), *Hamas. p.* 490, una cum pastoribus dominisque (*conf.* جمل); Magna tribus.

جمال Pulchritudo tam corporis quam morum, Elegantia; Decorum. جمالك ان لا تفعل كذا Prospicias decori tuo, ne ita agas!

جمال Pulcher tam corpore quam moribus; Omne Dei attributum, quod cum spe et benignitate cohaeret, *ita appellatur.*

جمل Rudens navis *et* قلس *appellatus*; Summam facere, Computare.

جملة *Pl.* جمل Summa, aggregatum rerum; Universitas; Phrasis, vel verba duo vel plura, quae grammatica constructione et quidem completa cohaerent sive sensum integrum proferant, sive non: *ex. gr.* Frater bonus est, *vel* Si hoc feceris...... جملة معترضة Sententia intermedia.

جملة اسمية Phrasis, in qua praedicatum nomen est et verbum omissum, *ex. gr.* Deus omnipotens (est). جملة فعلية Phrasis in qua praedicatum verbo exprimitur (*ut* Homo

mortuus est). جملة ظرفية Phrasis, qua locus indicatur, ut: Ille in domo (erat). *Huic similis appellatur* جملة جارية مجرى الظرفية. *De Sacy Gr. T. II. p. 82.* جملة حالية Phrasis, qua conditio vel status rei definitur. *Ibid. p. 303.* جملة ذات الوجهين Phrasis, quae sua natura tam phrasibus, quas اسمية appellant, quam iis, quae sunt فعلية, accenseri potest. *Ibid. p. 83. 382.* جملة لها محل من الاعراب Phrasis, quae constructione grammatica cum caetera parte sermonis cohaeret, *et* جملة ليس لها محل من الاعراب Phrasis, quae cum caetero sermone constructione grammatica non cohaeret. *Exempl. vide apud de Sacy Gramm. T. II. p. 453 seq.* جملة مفسّرة لضمير الشان Phrasis, quae inservit explicando pronomini, quod ضمير الشان appellant. *Ibid. T. II. p. 445.* *Adverbialiter* Simul; في جملة Inter caetera; بالجملة Omnes, *etiam* breviter, summatim, ut uno verbo dicam.

جَمُول Qui adipem pinguefacit; Mulier pinguis.

جَمِيل *F.* ة Omentum liquefactum; *inde, ut vult Abul-Ahla,* Pulcher tam corpore quam moribus, elegans, decorus.

جُمَيْل *Pl.* جِمْلَان Nomen avis.

جَمْلَاء Pulchra et perfecto corpore praedita, *de omnibus animalibus dicitur.*

جَمَّال Camelarius.

جُمَّال Pulcher tam corpore quam moribus.

جَمَالَة *et* جِمَالَة *Pl.* جِمَالَات, جَمَائِل (*Pl.* جِمَال *rarus est*) Camelorum agmen *aut generaliter aut de iis* in quibus non est mas. (*Ex Ibn-Alsicciti sententia vero, ut affert Djeuh., haec forma tantummodo de maribus usurpatur.*) Equi.

جَمِيلَة Agmen dorcadum, columbarum.

جَمَّالَة Qui camelos possident, *ut* خَيَّالَة qui equos, حَمَّارَة qui asinos.

جُمْلَانَة Luscinia.

جُمَالِي *Fem. c.* ة Magnae molis validusque *vir. Fem. de camela* valida et admissario simili.

جُمَيْلَانَة Luscinia.

إِجْمَال Quod aliquis ita loquitur, ut plures res eius sermo includat vel generaliter loquatur. على الاجمال Generatim.

تَجَمُّل Splendor, pompa, quae in exterioribus rebus apparet.

مُجْمَل Collectus in unum vel unam summam.

مُجْمَلَة Summatim.

جُمْلُج *Andalusiis* Galiopsis.

جُمْلُوج *vel* جُمْلَاج *Pl.* جَمَالِيج *Id.*

جُمَان *Coll. a Pers.* كمان Margarita, *vel* Res rotunda margaritae similis ex argento; Cingulum ex corio contextum diversi generis bullis sphaerulisve vitreis aut similibus ornatum rebus vel conchae aqua argenti (ماء الفضة) albae redditae.

جُمَانَة *nom. unit. Id.*

جَمْهَر 1) Collegit *c. a.*; 2) Terra congesta extulit (*sepulchrum*) nec complanavit *c. a.*; 3) Retulit partem quandam (*nuntium*), praecipua celavit *c. a. r. et* على *p.*; 4) Optimam partem *rei* cepit *c. a. r.* II Gravis et iniquus fuit *c.* على *p.*

جَمْهَرَة Collectio. *Hamak. cl. Spec. catal. p.* 33.

جُمْهُور Arena, seu arenaceus tumulus, prominentior; Maior et praecipua pars *rei*; *Pl.* جماهير Maior pars hominum (magnatesque *Gol. ex Mar.*); Vulgus; Exercitus numerosus; Omnes, universi; Mulier nobilis.

جُمْهُورِي Vinum inebrians *vel* vinum uvarum trium annorum. الالفاظ الجمهورية Voces inter vulgum usitatae.

ناقة مُجَمْهَرَة Camela statura collecta praedita ut arenae tumulo similis esset.

جما Tuberculum et tumor mammae, etiam corporis reliqui; *item* Quantitas ac portio rei; Quod de re quavis extrinsecus apparet; Motus embryonis aliusve rei; Saxum eminens in superficie terrae.

جما *Id.*

جماة Corpus rei seu res individua exstans et conspicua.

جماة *Id.*

جمى (*vid.* جمّ) Collegit *aquam c. a. r.* V. تجمّى Congregatus fuit populus.

جَنَّ *F. i. n. a.* جَنّ 1) Retectus fuit (*foetus in utero*); 2) *F. a. n. a.* جَنَان *et* جُنُون Texit (*nox*) *c. a. vel cum* على; جُنَّ عنه Tectum fuit et velatum, ut illud non conspiceret; 3) جن الارض *n. a.* جُنُون Floribus obtecta fuit terra; 4) Obscura fuit (*nox*) *Gol. ex*

Mar.); *Pass.* جُنّ Obscura fuit *nox* (*quod melius esse videtur*, *quam* (جَنّ); 5) *n. a.* جُنُون Luxuriavit (*herba*), altius excrevit et convoluta fuit; multus, copiosus, laetus fuit, *Gol.*; 6) *n. a.* جُنُون Circumvolarunt seu motitarunt se circa fimum et susurrarunt (*muscae*) *Gol.*; 7) Amiculo ferali involvit et sepelivit (*mortuum*) *c. a.*; 8) *n. a.* جُنّ, جُنُون *in Pass.* (*conf.* جن) Daemone obsessus et insanus fuit ac furiosus. II Insanum reddidit *c. a. p.* IV Occultus fuit *ab aliquo c.* عن *p.*; Texit (*nox*) *c. a. vel c.* على, obscura fuit (*nox*); Amiculo ferali involvit, sepelivit (*mortuum*) *c. a.*; Recondidit occuluitque *aliquid c. a. et c.* فى *eodem modo ac mater in utero foetum*; Insanum reddidit *aliquem Deus c. a.*. *Dicitur raro* ما أجنّه Quem insanus est. V Floribus obtecta fuit (*terra*); Daemone obsessus fuit, insanus fuit; تجنّن عليه Commonstravit furorem, insanire visus fuit. VI Daemonibus obsessus fuit; Insanus fuit; Commonstravit furorem. VIII Tectus fuit, semet operuit; Sepelivit (*Gol. ex Mar.*). X Tectus (*tegumento*) fuit *c.* ب; Occultus fuit *ab aliquo c.* عن *p.*; Protectus fuit, *Gol.*; Hilaris laetusque fuit; *Pass.* Daemone obsessus fuit

جِنّ Operimentum, Velum; Interanea: quae non videntur; *Coll. opp* τῷ إنس Daemones; genii, spiritus, angeli; seu ipsum eorum genus. *Apud poëtas inprimis i. q.* جَنان Cor; جِنّ اللَّيْل Obscuritas noctis. Initium primusque fervor, *et velut* insania iuventutis; primum novumque initium *alterius rei vel temporis*; Aetas florida, initium (adolescentiae); flos (plantae). جِنّ الناس Maior pars hominum. لا جِنّ Clarum, manifestum est.

جُنَن Sepulchrum; Mortuus; Involucrum ferale.

جُنُن *pro* جُنُون Insania, furor.

جَانّ *Pl.* جِنّان Serpens albus, *sec. al.* serpens parvus, nigris oculis praeditus, innoxius et frequens in domibus; Daemon; diabolus; ابو جن Daemonum pater.

جَنَان Occultatio, Velum, Nox tenebrosa, seu obscuritas eius (*poet.*); Interior pars eius, *quod non vides* جَوْف ; ما لَه تر; *item Pl.* أجْنان Cor vel eius intellectus (روع), anima, spiritus; Vestis, tegumentum corporis; Maior pars *hominum*, Numerosa turba (*hominum*), *inprimis quae eminus apparet*; Princeps populi (*Gol. ex Mar.*); Gynaeceum.

جُنّان Obscuritas *noctis*; Scutum.

جَنّة *Pl.* جِنان *et* جَنّات Hortus, *inprimis* palmis et arboribus consitus; Paradisus.

جِنّة Daemones; Angeli; Insania, mania; Aetas florida; Initium (*adolescentiae*); Flos (*plantae*).

جُنّة *Pl.* جُنَن Tegumentum, *et peculiariter* omnis armatura qua quis tegitur; Clypeus *et quidem* amplus; Pannus, quo mulier capitis partem posteriorem et anteriorem praeter mediam tegit. Tegit faciem et utramque pectoris partem, et in eo sunt duo oculis foramina.

جُنُون *Coll.* Genii.

جُنُون Insania, furor, *conf. Hamas. p.* 14; Tenebrositas, caligo (*noctis*).

جَنِين *Pl.* أجِنّة, أجْنُن Omne tectum; Embryo, foetus adhuc utero tectus; Sepultus ac mandatus terrae

جُنَانة Scutum.

جُنَيْنة Pallium *ut* طَيْلسان.

جِنّي Ad Daemones pertinens; Daemon spiritusve unus,

جِنّيّة Admirabilis, extraordinaria *femina*

أجْنّك *contracte pro* مِن أجْلِ أنّك Propterea quod tu, *et* أجِنّي *pro* مِن أجْلِ أنّي *apud poëtas*

قوافِى الجِنّيين Versus, quales a Geniis جن dicuntur.

مِجَنّ *Pl.* مَجَانّ Clypeus, scutum, Baltheus, قلب مِجَنّه Abiecit pudorem, et peregit quod voluit *vel* proprium sibi vendicavit rem; قلب له ظهر المجن Inimicus eius factus est.

مَجَنّ *perperam pro* مَجْنُون.

مَجَنّة Daemones habens seu frequentata iis terra; Insania, furor; Locus ubi quid reconditur tegiturve.

مِجَنّة Clypeus.

مَجَنّة Insana, furens (*Gol. ex Mar.*).

مَجْنُونٌ *Pl.* مَجَانِينُ *Fem. c.* ة Daemone obsessus; insanus, furens, maniacus; Procera (*palma*).

أَرضٌ مَجْنِنَة Terra gramine abundans.

حَنَا et حَنَى *F. a. n. a.* حَنْوٌ et حِنَاءٌ 1) Pronus concidit, pronumve se inclinavit (*in aliquam rem*) *c.* على; 2) b) حَنِيَ Prominentiore et incurvo dorso fuit. III. IV. VI *i. q. Conj. I. sign.* 1.

أَحْنَى *Fem.* حَنْيَاءُ Gibbosus, elatiore praeditus dorso; et *Fem.* Retro flexa cornua habens (*ovis*).

مِجْنَأ Scutum ex corio factum; Concameratus (*de clypeo*) *Gol. et Gl. Mar.*; Sepulchrum.

مَجْنَاة Fossa sepulchri.

حَنَانَكَ Castra exercitus

جَنَبَ *F. i. n. a.* جُنُوبٌ 1) Declinavit *c.* عن; 2) Fregit (*eum*) in latere seu latus suum *c. a.*; 3) *F. o.* In latere posuit; 4) *F. i. n. a.* جَنْبٌ, مَجْنَبٌ Ad latus seu a latere duxit (*equum aut captivum*) *c. a.*; 5) *n. a.* جِنَابٌ et جُنُوبٌ Procul fuit, removit a se, devitavit (*aliquid*) *c. a.*: 6) Fecit ut alius recederet et devitaret, removit *c. d. a.*; 7) Desideravit, concupivit; 8) *F. o.* Peregrinus et alienigena fuit, aut venit substititve inter peregrinos; 9) *n. a.* جُنُوبٌ Ad austrum conversus fuit (*ventus*); flavit ventus Australis; 10) جَنَبَ *F. o. et* جَنِبَ *F. a.* Commotus, sollicitus fuit *propter aliquem c.* إلى *p.*; 11) *in Pass.* جُنِبَ E latere et pleuritide laboravit; Australi vento affectus alteratusve fuit; 12) جَنِبَ *n. a.* جَنَبٌ Contraxit latus seu in latus claudicavit (*camelus*); *aut* Pulmones lateribus affixos habuit prae vehementia sitis; 13) جَنُبَ, جَنِبَ, جَنَبَ *n. a.* جَنَابَة Pollutus fuit *nempe effluxu seminis, ut nonnisi lotus preces facere posset.* II *n. a.* تَجْنِيب Abduxit, removit *aliquem ab aliqua re c. d. a.*; A latere duxit *c. a.*; Aversum et alienum reddidit; Fecit ut declinaret, abstineret *c. d. a.*; Parum lactis cameli... habuit, aut camelos lactis inopes; Remotus fuit *ab aliquo c. a. p.*; *n. a.* تَجْنِيب Haud misit admissarium in camelos suos vel oves. III *n. a.* جِنَاب et مُجَانَبَة A latere seu ad latus *alicui* fuit *c. a. p.*; *et contra* Longius abfuit, recessit, devitavit *c. a.* IV Procul fuit, removit a se, devitavit (*aliquid*) *c. a.*; fecit ut alius recederet et devitaret, removit *c. d. a.*; *intrans.* Alienigena fuit talisve advenit; Australem ventum passus fuit; Habuit iumenta, quae a latere ducuntur (جنابب); أَجْنَبَ et أُجْنِبَ Pollutus fuit effluxu seminis virilis. V Remotus fuit *ab aliquo c. a. p.*, Abfuit, recessit, declinavit *c. a.*; *intrans.* Abduxit, avertit, retraxit *c. a. p. et* عن *r.* VI Procul fuit, abstinuit: devitavit *c. a.* VIII Devitavit *c. a. p.*; Aversatus fuit *c. a. r.*; taedium, aversionem rei habuit. X Pollutus fuit seminis effluxu.

جَنْبٌ *Pl.* جُنُوبٌ, أَجْنَابٌ, جَنَائِبُ Maior et potior pars (*rei*) *et simpl.* Dimidium hominis vel rei, latus eius; Quod in uno latere seu ab una est parte: Tractus, regio. صاحب بالجنب *in Corano* Comes itineris; *in genere* Socius et familiaris. جارُ الجَنْبِ Vicinus, qui lateri tuo adhaeret. جنب برشاوش Nomen stellae. *Ideler Unters über d. Sternnamen. p.* 90. جنب المسلسلة Nomen stellae. *Ibid. p.* 126. *Verba* واتّق اللهَ في جنبه ولا تقدحه في ساقه *ita explicantur* „Ne eum occide nec eum decipe." *Ab aliis voci* جنب *sensus* „contumeliae" *tribuitur.*

جَنَبٌ, خَيْلٌ جَنَبٌ Equi a latere ducti; Cum in cursus certamine aliquis a latere equi sui alium ducit, in quem transilire possit, si vereatur ne equus, cui insidet, ab adversarii equo praevertatur; Brevis; In decimis *haec vox usurpatur*, quum exactor in remotissimo loco decimarum residet, tum decimas ad se afferri iubet, *vel* quum is, qui decimas dare oportet, eas a loco suo removet, ut quaestorem eas a longinquo petere cogat.

جَنِبٌ Qui inclinando in latus incedit; Qui extra viam se continet, veritus ne quis in ipsum incidat hospes, *quum antiquo more Arabes esse soleant maxime hospitales.*

جُنُبٌ Peregrinus; hospes جار عن جنب E longinquo. جُنُبٌ Vicinus non noster, advena. Qui se duci non sinit; Pollutus seminis effluxu. (*Eadem forma in singulari et in plurali utuntur vel pro Duali adhibent formam* جُنُبان, *pro Plurali* أَجْنَاب; *Femininum* جُنُبَة *in usu non est.*)

جَانِبٌ *Pl.* جَوَانِبُ Dimidium *hominis vel rei*; Latus, Tractus. لَيِّنُ ٱلْجَانِبِ Lenis moribus. شديد الجانب Intractabilis. رقيق الجانب Pacificus, tranquillus. الجانب الانسي Latus sinistrum. الجانب الوحشي Latus dextrum. *Et videtur* الجانب *significare* honorem, *Vit. Tim. ed. Calc. p.* 186, *tum quoque* copiam, magnam partem, *Vit. Tim. ed. Mang. T. I. p.* 162. *Ad hoc pertinere videtur* نخاف جانبكم Timemus latus vestrum *propr.* Timemus asperitatem lateris vestri. الجانب الغربي *in Corano* Pars occidentalis montis Sinaï, ubi Moysi apparuit Deus. Existimatio; *Adiect. Pl.* جُنُبٌ Qui se duci non sinit; Peregrinus (*vir*), alienigena, advena, qui inter nos non nostras sedem capessit; *item* Is, quem devitant, despectus; Distantes pedes habens (*equus*).

جَنَابٌ *Pl.* أَجْنِبَةٌ Area interior et circuitus domus, atrium; Limen; angulus tractusque (*Gol. ex Mar.*); Regio propinqua castris gentis. خصيب الجناب Qui propinquam sibi regionem proventu uberem habet; Sella camelina (رحل); Tractus regionis (ناحية); Latus et Maiestas regia *titul. honor.* (*hoc seriorib. temporibus*).

جِنَابٌ Funis alligatus capiti et collo jumenti, quo trahitur; لَجَّ فِي جناب قبيح Perseveravit in alienatione gentis suae; طَوْعُ ٱلْجِنَابِ Ductilis (*equus*), qui se duci facile patitur.

جُنَابٌ Pleuritis.

جَنْبَةٌ Latus: tractus, plaga. لا يطور جنبتنا Non pertinet ille ad nos, non est ex nostris; Secedere, declinare; Inobsequentia; Pellis eiusve pars ex cameli latere; *Pl.* جنب Mulctra ex corio parata; Planta quae postquam exaruit aestate, revirescit; *vel* omne quod est in medio inter arbores (شاجر) et olera (بقل).

جَنَبَةٌ Dimidium hominis vel rei, latus. *Sunt autem qui putent, non esse dicendum* فلان بجنبة فلان, *rectius dici* جَنْبَة.

جُنُبَةٌ Devitata res, a qua abstinetur.

جَنُوبٌ *Pl.* جَنَائِبُ Auster; ventus australis, qui flat ab ortu Sohaili usque ad ortum Pleiadum. ناحية الجنوب Plaga australis.

جَنِيبٌ *F.* ة *Pl.* جَنَائِبُ, جُنُبٌ Qui a latere ducitur; *generaliter* Qui ducitur, ductilis; ducenti obsequens, *de jumento: etiam de homine ac quovis alio animali dicitur*; Umbra; *item* Peregrinus; Ab uno latere onus (cameli).

جُنَّابٌ Qui a latere alicuius incedit; Ludus quidam puerorum.

جَنَابَةٌ Inobsequentia; Congressus viri cum muliere; Sperma virile eiusque effluxus; *et quae hinc Muhammedanis oritur ipsa* Pollutio, *qua impediuntur a precatione*; Distantia, intervallum; Latus, *conf. Hamas. p.* 99; *item* Camela quae cum pecunia hominibus traditur, ut tibi in commeatu prospiciant.

جَنَابَاتٌ Latera, tractus.

جُنَّابَى Ludus puerorum.

جَنِيبَةٌ Lana animalis triennis (الثني); Camela, quam quis alicui tradit, ut aliunde adducat commeatum; Dactylorum praestantiorum species. جنيبتا البعير *sunt* Duo onera quae in lateribus camelus gestat.

جَنُوبِيٌّ Australis; Dies fervens.

جُنَّابَاءُ Lusus puerorum.

جَنَابِيَّةٌ (*a* جنابة) Impuritas, Sordidum. *Chrest. de Sacy. p.* 230.

أَجْنَبُ *Pl.* أَجَانِبُ Peregrinus; Inobsequens, qui se duci non permittit; *vid.* جنيب.

أَجْنَبِيٌّ Peregrinus; extraneus, advena; Qui non vult duci, refractarius; أَجْنَبِيٌّ *vox Gramm. de qua vid. de Sacy Gramm. Arab. T. II. p.* 127. اشعار اجنبية Versus peregrini, quos alius auctor composuit, et alius deinde operi suo interserit.

تَجْنِيبٌ Inflexio in pede equi, quae in laude ponitur.

مَاجِنْبٌ *ut*

مَجْنَبٌ Multum *de bono et malo*; Scutum; Velum; Extrema exterorum regio ad Arabes accedens; *et* Arabum terra illis proxima; Res similis portae, super qua stat alveare (مِثْلُ البَابِ يقوم عليه مُشْتَار العَسَل); Res similis pectini dentibus carens, qua terra super lapides in crepidine cisternae positos (اعضاد) congeritur; *et i. q.* الفلجان.

مِجْنَبٌ Scutum.

مُجْتَنِب Remotus et alienus; Declinans *ab aliqua re* et abstinens.

مُجَنَّب *F.* ة Qui a latere ducitur (*equus*).

مَجْنُوب *F.* ة A latere ductus: qui nudus ducitur (*equus*), ut cum fatigato sessor eum commutet; A vento australi adducta *nubes*, Vento australi affectus *homo*; Ex latere male habens; *specialiter* pleuriticus.

مُجَانَبَة Evitatio, aversio animi.

مُجَنِّبَة Anterior pars (مُقَدِّمَة) (exercitus).

مُجَنِّبَتَان Cornua duo exercitus, dextrum et sinistrum. *Hunc a Golio vocis efferendae modum e Djeuharii opere adnotatum ibi non inveni. Error esse videtur; vox enim in Hamasae opere p.* 168 مُجَنِّبَة *effertur. Hunc locum Schultensius operi suo Monum. vetust. Arabiae p.* 29 *inseruit; in eo autem errans, quod voces* وفو الذى *usque ad* بحمير *pro versibus habuit.*

مُجَنِّبَتَان Cornu dextrum et sinistrum exercitus. (*Ita efferendam esse vocem, indicat editio Kamusi Calcutt.*)

جَنَابِث Loca editiora. *Conf. Monum. Vet. Arab. p.* 41. 47. *Hamas. p.* 99.

جَنْبَثَقَة Mulier deformis (*in Gol. appendice haec vox* جِنْبِثْقَة; *in Giggeji lex.* جِبْثِقَة).

جَنْبَثْنَة *Adiectivum*, quo pravitas mulieris indicatur *vel* nigra.

جَنْبَخ Crassus, longus, altus; *Coll. nom. unit. c.* ة Pediculi crassi.

جُنْبُذ *et cum* ذ, جُنْبُذُ ٱلرُّمَّان Flos mali Punicae. *Gol. ex Beith.*

جُنْبُذَة *Pl.* جَنَابِذ *a Pers.* كُنْبَد *i. q.* قُبَّة Fornix, opus testudinatum (*sed usitatior esse videtur littera* ذ).

جُنْبُذَة *Pl.* جُنَيْبِذ *i. q.* الوردة التى لم تنفتح بعد, Omne id, quod elatum et [illegible]ndum est, *ut* fornix (*nempe* قُبَّة). *V* [illegible] *vitiose dicitur* جُنْبُذَة. *Pl.* جَنَابِذ Loca altiora.

جَنْبَر Pullus avis حبارى; Camelus crassus et parvus.

جُنْبَار *et* جِنْبَار Pullus avis حبارى.

جَنْبَقَة Prava indole praedita mulier.

جَنْبَل Poculum crassum ex ligno.

جَنْث *quasi pro* جِنْس Genus, stirps.

جُنْثِى Qui loricas (ex annulis) contexit; Optimi ferri genus; *et Pl. c.* ة Gladius; lorica.

تَجَنَّثَ Alienam stirpem arrogavit sibi; Propenso affectu fuit et amavit *c.* على; Involutam rem texit; Expandit alas conseditque (avis).

جَنْثَر *et* جُنَاثِر *Pl.* جَنَاثِر Camelus crassus, pinguis.

جُنْثُورَة *i. q.* جُنْثُورَة.

تَجَنْجَبَ Vento desiccavit carnem. *Gol. ex Mar.*

جَنْجَل Olus asparago simile, quod comeditur.

جَنَاجِن *Pl.* جِنْجِنَة, جُنْجُن, جِنْجِن Os pectoris, sternum *videtur*; Costa pectoris.

جُنْجُون *Fem.* Tympanum seu rota, qua hauritur aqua.

مَنْجَنُون *Fem. Id.*

مَنْجَنِين *Id.*

جَنَحَ *F. a.* (*c. o.* 1) *n. a.* جُنُوح Inclinavit: propendit; جنح الأصيل Ingruit vespera; 2) Fregit alam, afflixit manum vel brachium *etc.* (جَنَاح) *alicuius c. a. p.*; 3) Cito incessit; 4) جُنِحَ Ruptas habuit costas (جوانح dictas) (*camelus*) ex oneris gravitate. II Alis instruxit *c. a. p.* IV Fecit, ut inclinaret *c. a. p.*, Inclinavit. V In unum vergit latus; Innixus fuit volis suis brachia attollens, ea non expandens (أن يعتمد على راحتيه مجافيا لذراعيه غير مفترشهما. *Kam.*) *In precibus faciendis quidam modus inclinandi est.* VIII Inclinavit, propendit; Innixus fuit volis suis brachia attollens, ea non expandens (*modus quidam inclinandi in precibus faciendis, conf. C. V*); Cito incessit *camela*, vel quod posterior eius pars [illegible] innititur anteriori quum vehementer impellitur.

In equis autem tale esse legitur in Kamuso أن يكون خضره واحدا لاحد شقيه يجنح عليه اى يعتمد عليه فى خضره. X Fecit, ut inclinaret.

جِنْح Pars *rei*, *noctis*, *et ipsa* Nox; Latus (*viae*); Regio, tractus.

جُنْح Pars seu vigilia (*noctis*); Tractus (*hominum*) ubi consident quiescuntque; Asylum, praesidium.

جُنُح Magnus (*Gol. ex Mar.*).

جانِح *Pl.* جُنُوح Inclinans *somno*.

جَنَاحْ جَنَاحْ Vox, qua vocantur caprae, ut mulgeantur.

جَنَاح *Pl.* أَجْنُح *et* أَجْنِحَة Manus hominis; Brachium, axilla; Latus; Ala (*de numero pennarum in ala earumque nominibus conf. Antar. Moall. v.* 12). جناح بعوضة Ala culicis (*pro re parva*). Ala exercitus; Pinna piscis; Tractus, plaga regionis; Adspectus, facies; Pars rei *et* Res ipsa; *i. q.* سُوْدَاء; Fenestra; Iuncta series margaritarum vel aliarum rerum ornamenti causa in seriem iunctarum. جناح الغراب الايمن Nomen stellae. *Ideler Unters. über die Sternnamen. p.* 275. *Andalusiis i. q.* راسن Helenium. جناح الفرس Nomen stellae. *Ideler l. c. p.* 113. جناح النسر Ala aquilina; *i. q.* خرشف Carduus altilis. ركب ركبوا جناحى الطاير Ex sedibus suis dispersi sunt. نحن على جناحى جناحى النعامة Operam dedit rei suae. السفر Iter suscepturi sumus.

جُنَاح Crimen, culpa; Pars rei.

جُنُوح Inclinatio; Adventus (*noctis*).

جَانِحَة *Pl.* جَوَانِح (*ab inclinando*) Costa, proprie inferior anteriorve, pectus respiciens (*quae dorsum spectat*, ضلع *dicitur*). جانحة *Pl.* جانحات Alam laedens *sagitta*.

الجَنَاحِيَّة Nomen sectae, quae originem duxit ab Ahbd-Allaho ben-Moahwijjah ben-Djahfar dsi 'l Djenahain, cuius asseclae esse animarum transmigrationem putant et Dei animam primum in Adamo tum in Schet (Set), et prophetis et Imamis ipsoque Ahlio et eius tribus filiis denique in hoc Ahbd-Allaho fuisse contendunt.

مَجْنَح Locus, quo inclinatur; *et* quo te convertis; Asylum.

جَنْحَاب Brevis, compactus.

جُنْد *Pl.* جُنُود *et* أَجْنَاد Socii, defensores, milites; Legio; exercitus; Praesidiaria urbs Syriae eiusque territorium, Regiones quinque, Damasci, Emessae, Kinnesrini, Iordanis et Palaestinae *appellantur* اجناد *et hic loquendi usus in Hispaniam transiit cum Arabibus Syriae.*

جَنَد Terra salebrosa et lapidibus constans, *Kam.* (*albis*, *Mar.*); Lapis luto similis.

جَنَّد Collegit exercitum (*a* جُنْد *derivatum*).

جُنْدُوَة Res alta et rotunda, testudinis instar (*Gol. ex Mar.*).

جُنْدِى Miles.

جانْدار *i. q.* جَنْدار.

جُنْدَب ,جُنْدُب ,جِنْدَب *Pl.* جَنَادِب Genus locustae, locusta mas; *item Pl. i. q.* جنادع *seq. aut pro eo.*

أُمّ جُنْدُب Infortunium, Perfidia, iniustitia. وقعوا فى امّ جندب Iniuria affecti sunt *etc.*

جُنْد بَادَسْتَر *et* جُنْد بيدستر *Pers.* جند سمور Castoris testiculi, castoreum. *Avicenn. L. II. p.* 151.

جَنْدَلَح Arena bona proferens varias plantarum species.

جُنْدُح Locusta crassa.

جَنْدَر (*videtur vox peregr.*) Scripturam veterem superducto calamo vel picturam vestis renovavit *c. a. r.*

جُنْدَع *Pl.* جَنَادِع (*in Demirii codice* جُنْدُع) Locusta nigra duobus longis cornibus praedita (*sec. al.* parva locusta speciei جندب). Animal nigrum, cui sunt duo cornua longa in capite, vivit in latibulo lacertae *Meid.*; *sec. al.* Lacertae, quae prodeunt, quando ad fundum latibuli hyaenae fossor pervenit. *Inde dicitur prov. modo* رايت جنادع الشر Initia mali vidi. *Djeuh.* Animalia reptilia quae venatu capiuntur (احناش) *vel* ea quae in latibulis murium rusticorum sunt. ذات الجنادع Calamitas, malum.

جُنْدُعَة *Sing. seu Nom. unit. praeced.*

جُنْدُعَة *Pl.* جَنَادِع Bulla super aqua ex pluvia; Malum quod clanculum obrepit.

جُنَادِف Immitis, saevus. Magnus *camelus, homo*; Is, qui in eundo movet scapulas, Brevis, crassus; Pinguis *camela*, *serva* (*de generosa femina in usu non est*).

جَنْدَل Humi stravit.

جَنْدَلٌ *Coll. Pl.* جَنَادِلُ Lapides *Djeuh.*; *in Kamuso vero ita explicatur* Lapides ii, quos vir portare valet; *est et* Nomen ligni fabrilis durissimi in Arabia felici crescentis. *Forsk. Fl. Aeg. Ar. p.* xcvi. جنادل Nili cataractae.

جَنْدِلٌ *Id.*

جَنْدَلٌ Regio arenosa.

جَنْدِلٌ Locus in quo lapides congregati sunt.

جُنَادِلٌ Validus et magnus.

جَنْدِلَةٌ *et quoque* جُنَدَلَةٌ Lapidosa (*terra*).

جَنَّارٌ *a Pers.* جَنَار *i. q.* دُلْبٌ Platanus arbor.

جَنُورٌ Locus, ubi teritur (مداس) triticum et hordeum.

جَنَزَ *F. i.* 1) Texit *c. a. r.*; 2) Collegit. b) جُنِزَ Mortuus fuit; Feretro impositus fuit. II Feretro funus imposuit *c. a.*

جَنْزٌ Domus parva luto exstructa.

جِنَازَةٌ *vulgo* جَنَازَةٌ *Pl.* جَنَائِزُ Funus, feretrum cui impositum est funus; Exequiae funeris. *Funeris expers* سرير *vel* نعش *dicitur, Djeuh. In Kamuso vero ita vox explicatur:* جَنَازة *et quoque* جِنازة Mortuus, *aut* جَنازة Mortuus, جَنازة Feretrum, *aut* جِنازة Feretrum, *et* جَنازة Mortuus, *aut* جِنازة Feretrum simul cum funere. *Tum* Omne quo populus tristitia afficitur; Aegrotus; Uter, in quo vinum reconditur.

مَجْنُوزٌ Mortuus.

جَنَسَ Maturuit (*dactylus*). II Omnino maturuerunt *dactyli recentes*; Homogeneum fecit. III *n. a.* مجانسة Congener et similis fuit; In genere idem cum altero fuit.

جِنْسٌ *Pl.* جُنُوسٌ *et* أَجْنَاسٌ *vid. Graec.* γένος Genus *i. e.* plures species complectens; *tum sensu grammatico* Genus masculinum vel femininum. Stirps. أَسْمَاء الاجناس Nomina generica. جنس الاجناس Genus generalissimum. Bona mo[illegible], supellectile.

جَ[illegible]سٌ Concretio aquae *etc.*

جِنَاسٌ 1) الجناس بين اللفظين Quod una vox alteri litteris aequalis. 2) الجناس التام Quod una vox numero, ordine et enunciatione litterarum aequalis est alteri, nec vero specie (ut una sit nomen altera verbum) inter se discrepant. 3) جناس التركيب Quod una vox simplex, altera composita est, *ut* ذَا هِبَة *et* ذاهِبَة. 4) جناس ناقص Quod una vox abundat una littera vel pluribus, ita ut, si abiiciatur, perfecta sit. *Haec vero abundans littera esse potest initio verbi ut* ساق *et* مساق, *aut in medio ut* جد *et* جهد, *aut in fine ut* عواص *et* عواصم. 5) *Interdum* hoc ipsum, si in fine observatur, *appellatur* جناس مطرّف. 6) Quod si vero plures in fine adduntur litterae *ut* جَوًى *et* جوانح *hoc interdum* جناس مذيّل *appellatur.* 7) جناس مضارع Quod duae illae litterae, quibus duae voces inter se differunt, sono similes sunt *ut* طامس *et* دامس *vel* الخير *et* الخيل. 8) جناس لاحق Si illae duae litterae quibus duae voces inter se discrepant sono dissimiles sunt *ut* همز *et* لمزة *ut* تفرحون *et* تمرحون. 9) جناس القلب Quod litterae in duabus vocibus eaedem sunt, sed diverso ordine dispositae *ut* حتف *et* فتح *et hoc appellatur:* 10) جناس قلب كل Si omnes litterae diversum tenent ordinem, *contra* 11) جناس قلب بعض Si in parte litterarum diversus est ordo *ut* عوراتنا *et* روعاتنا. 12) جناس مقلوب مجنّح Si una vox initio versus altera in fine est *ex. gr.* لاحَ انوارُ النَّدَى مِنْ كفّه في كلّ حالٍ. Quod si vero una vox alteram statim sequitur *ut* جنتك من سبأ بنبأ يقين *hoc appellatur:* 13) جناس مزدوج *aut* مكرر *aut* مردد. 14) جناس اشتقاقي *vel* جناس شبه الاشتقاق Quod duo verba ex eadem radice derivantur.

جَنِيسٌ Homogeneus.

جُنَّيْسٌ Nomen piscis cuius color est inter album flavumque.

جِنْسِيَّةٌ Convenientia generis, Origo.

تَجْنِيسٌ Assimulatio generis; *et peculiariter* Paronomasia: *de quibus conf. Harir.* 238 *seq. schol.* Quum in carmine eadem vox diverso sensu adhibetur. تجنيس اشتقاقيّ *est* Quando ex una radice duae voces derivatae componuntur, *ex. gr.* فاقم وجهك للدين القيّم; *nam voces* اقم *et* قيّم *a rad.* قام *derivandae sunt.* تجنيس التحريف Si differunt duae voces tantummodo enunciata vocali *ut* بَرْد *et* بُرْد. تجنيس

التصحيف Si in duobus vocabulis tantummodo differentia est in puncto diacritico *ut* انقى *et* اتقى. تجنيس التعريف Si voces differunt tantummodo una littera, eadem vero organi parte enuncianda *ut* ينهون *et* يناون *ut* مبيح *et* مفيح.

مجانس *Carmen* in quo eaedem at diversa significatione voces vel paulum sonu diversae adhibitae sunt.

جناسرية Palmae species Bazrae quae omnium serissima est.

جنش *F. i.* Sterilis fuit *locus* et annonae inopia laboravit; Commota fuit *anima* propter mortem *c.* ل *r.*

جنش Evacuatio putei; Quum homines accedunt ad alios; Timor; Crassities, Robur; Propinquus, vicinus *locus*; Tempus ante auroram aut postrema pars diluculi.

جانش Propinquus *locus*.

بير جنشة Puteus glareosus.

جنص *n. a.* تجنيص Mortuus fuit; Fugit pavidus; Acuit *visum* vel *oculos* aperuit ex pavore *c. a. r.*; Eiecit *merdam suam c.* ب *r.*

جنيص Mortuus.

اجنيص Is qui e loco suo propter ignaviam non prodit; Fatuus, qui neque prodest neque nocet; Timidus, res aggredi non audens.

جنطيانا جنطيانة Gentiana. *Avicenn. L. II. p.* 154.

جنع Plantae parvae.

جنيع *Id.*; *vel hoc est* Bacca flava in arbore (شجرة) crescens.

جنعدل *et* جنعدل Vir pinguis, crassus.

جنعظ Vecors; Senex avidus; Iniustus, durus.

جنعاظ Vorax, helluo; Non contentus inter edendum (التسخط عند الطعام).

جنعيظ Helluo.

جنعاظة Helluo, vorax; Non contentus inter edendum; Brevipes.

جناغ Res pertinens ad ephippium *Meld. sc. Pers.* جناغ Cingulum latius quo tegumentum exterius ephippio adstringitur. (*Hoc in Kamusi editione Calcutt. non legitur.*)

جنف *F. i. et* جنف *F. a. n. a.* جنف *et* جنوف Declinavit (*a via*) *c.* عن; 2) جنف *F. a.* A vero et iusto deflexit, iniustus fuit *in testamento*, *vel hoc de omnibus rebus*, *dum quarta forma proprie de testamento adhibetur*) *c.* في. IV Iniquus fuit, iniustus fuit *in testamento c.* في; *Trans.* Comperit talem *c. a. p.* VI Declinavit, deviavit *ad crimen c.* ل *r.*

جنف Quum unum latus superioris pectoris intrat, dum altera pars aequalis et recta est; *interd. absol.* Declinatio fortunae eiusque iniquitas.

جنف Iniustus.

جناف *ut in his* لج في جناف قبيح *i. e.* In eo, quod familiam suam aversabatur, litigavit.

جنافي Versutus ac dolosus.

أجنف Qui declinat a iusto: *peculiariter* in testamento aut mandato; *item* Inclinatum et incurvatum dorsum habens.

متجنف Declinans.

جنفليق *i. q.* جعفليق.

جنفور *Pl.* جنافير Sepulchrum Aditicum *i. e.* antiquissimum.

جنق *F. i. et* II *n. a.* تجنيق Balista seu machina lapides iecit.

منجنوق *gen. masc. a Graeco* μάγγανον Machina bellica.

منجنيق *gen. masc. Pl.* منجانق, منجانيق *et* منجنيقات Manganum, *sc.* machina bellica petraria, qua iaciuntur saxa et moles. *Conf. Hamas. p.* 820.

جنك (*Pers.* چنك) Sambuca. *Pl.* جنوك Navis maximae molis in China. *Descr. terr. Malab. p.* 11. *Vit. Tim ed. Calc. p.* 155.

جنكي Cymbalista.

جنكية Cymbalistria.

جَنْمَةٌ Copia rei. اخذه بِجَنْمَتِهِ et بِجَنَمَتِهِ Totam rem cepit.

جَنَهِيٌّ i. q. خَيْزُرَانٌ Arundinis Indicae genus, tenue, fartum, leve et flexile vel عُسْلُوجٌ e quo calathi, disci, et similia plectuntur.

جُنَهِيٌّ Id. (ut Golius scripsit: hic enunciandi modus Djeuhario proprius est).

طَبَقٌ مُجَنَّمٌ Paropsis seu discus arundinis eiusmodi plexu confectus.

جَنْوَاءُ i. q. جَنْآءُ.

أَجْنَا i. q. أَجْنَأُ.

جَنَا F. i. 1) n. a. جَنًى, جَنْيٌ, جِنَايَةٌ Carpsit, legitque (fructus) c. a. et c. a. r. et p. vel c. a. r. et ل p.; 2) n. a. جِنْوَةٌ (Gol.) Iniustitia et falsitate usus fuit c. على p. et ب r.; n. a. جِنَايَةٌ (Gol. ex Mar.) Crimen peccatumve commisit; 3) جنى عليه جناية Imputavit illi crimen quod non commisit, falso accusavit. IV Carpsit, legitque c. a.; *Intrans.* Maturos carpique idoneos fructus habuit (*arbor*); *etiam* Talis fuit *fructus* (*Gol. ex Mar.*); *item* Abundavit terra iis, quae ceu fructus carpi colligique possent: *uti sunt tubera*, *herbis*, *gramine*, *Djeuh.*, *et* copiosum fuit *gramen seu herba* (*Gol. ex Mar.*). V Carpsit (*fructus*) *c. a. r.*; Crimen imputavit quod non fecit *c.* على *p.*; Praetextum falsumve quaesivit causam. VIII Decerpsit, collegit *c. a.*; Advenit *ad aquam pluviae eamque* bibit *c. a. r.*

جَنًى Pl. أَجْنَاءٌ Aurum; Conchae marinae (ودع); Dactyli recentes; Mel *Coll.*; Fructus, qui decerpuntur.

جَانٍ *pro* جَانِي Pl. جُنَّاةٌ, جُنَاةٌ (*et* أَجْنَاءٌ *rar.*) Carpens, legens; Peccator, reus; Iniuste agens. *Prov.* أَجْنَاؤُهَا أَبْنَاؤُهَا *i. e.* Ii, qui dirutione iniusti erant erga hanc domum, aedificatores eius erant.

جَنَاةٌ *Coll.* Quod decerpitur legiturque; fructus.

جَنَاةٌ Decerptum, lectum.

جَنِيٌّ Carptus, recens (*dactylus*), decerptus, collectus.

ثمر جَنِيٌّ Modo decerptus *fructus*.

جِنَايَةٌ Peccatum, crimen, iniquitas.

جَنِيبَةٌ Pannum ex serico; Crimen, peccatum.

الجَوَانِبُ i. q. الجَوَانِي.

مَجْنًى Pl. مَجَانِي Lectus, Carptus (*fructus*).

جة *Compend. scrib. pro* دَرَجَة Gradus *Tabul. Astron. Ulugb.*

جَهَّ Repulit turpiter *c. a.*

جَهْبٌ Facies deformis, morosa.

جَاهِبًا Palam.

مُجَهِّبٌ Parum verecundus, impudens.

جَهْبَذٌ Pl. جَهَابِذَةٌ (*ex* كَهْبَذ) Intelligens, peritus in sermone.

جُهَيْبِذٌ Ovium pastor (نقّاد), peritus (*Kam.*).

جَهْبَرٌ Lupa.

جَهْبَلٌ Magno capite praeditus, vel annosus, magnus (*caper montanus*).

جَهْبَلَةٌ Femina turpis, insipida.

جَهْجَهَ *i. q.* فَجْهَجَ Clamorem edidit *in feram c. a.* II Recessit, abstinuit *c.* عن.

الْمُجَهْجِهَةُ Leo.

جَهَثَ *n. a.* جَهْثٌ Levem reddidit et excivit *ira*, *terror vel hilaritas*.

جَهَدَ F. a. n. a. جَهْدٌ 1) Diligentia ac studio usus fuit, laboravit *c.* في *r. et c.* على; 2) Tentavit *aliquem c.* ب *p.*; 3) Nimio onere gravavit, ut omnes vires intendere cogeretur *iumentum c. a. p.*; 4) Maceravit (*morbus*); vexavit *c. a.*; *Pass.* Molestiam perpessus fuit; 5) Appetivit (*cibum*); multum ac [illegible] edit *c. a.*; 6) Debutyravit (*lac*), omne elicuit butyrum *c. a.*; b) جَهِدَ Molesta, difficilis angustiorque accidit (*vita*). III *n. a.* جِهَادٌ, مُجَاهَدَةٌ Certavit, bellum gessit *c. a. p.*; *peculiariter* contra infideles, *ad proferenda religionis pomeria, quae Muhammedicae sectae lex est.* IV Vexavit molestia, iniuria affecit *c. a.*; Omnibus viribus uti coegit *iumentum c. a. Motenabb.*; Cum vehementia (*rem*) intendit *c. a.*; Appetivit (cibum) *c. a.*; *item Intrans.* Multa fuit (canities); *et* Cito advenit; Prodiit *terra*; Apparuit (*veritas*); *i. q* احتاط *seq.* في الامر;

Perdidit, dispersit (*opes*) *c. a. r.*; Imminuit *alicui* (*populus*) *c.* ل; Res alicui possibilis fuit *c.* ل *p.*; Confusa fuit *res.* VI Laboravit: allaboravit, studuit, peculiariter bene concipiendae aut perficiendae rei. VIII Certavit, laboravit, studuit; Diligentia usus fuit *c.* على *r. vel c.* ان. IX Meditatus fuit et bene perpendit. *Gol. ex Gloss. Mar.*

جَهْد Studium, diligentia. بذل جهده Summis viribus rei incubuit (*praec. in proelio*). *Dicitur quoque* جُهْد

جهيد Summa diligentia. اجْهَدْ جهدك Summis viribus incumbe. جهد البلاء Conditio ea, cui mors praeferenda videtur, *vel* Multitudo familiae, qua magnis curis aliquis affligitur, paupertas; Potentia, vis, facultas; Labor, molestia. *Secundum nonnullos est differentia inter* جَهْد *et* جُهْد, *quum prius* الطاقة *posterius* المشقة *sit, secundum alios eodem sensu adhibetur. Schol. ad Harir. praef. p.* 6 *ed. de Sacy.*

جُهْد Potentia, facultas.

جَاهِد Studiosus, appetens cibum; جَهْدٌ جَاهِدٌ Summa diligentia.

جَهَاد Terra dura, omnis herbae expers; Araci fructus.

جِهَاد Invitatio ad veram religionem; Certamen; *specialiter* bellum sacrum.

جَهِيد Appetitum pecori (*pratum*); frequentatum pastura.

جُهَيْدَى *i. q.* جُهْد.

جُهَادَى *Dicitur* جهاداك ان تفعل Finis tuus est, ut hoc facias. *Conf.* قصارى.

اجْتِهَاد Studium, diligentia. *In usu loquendi technico* Quod iurisconsultus operam dat, ut responso famam sibi acquirat, et sibi peculiarem doctrinam sequitur. *Ab aliis ita explicatur* Quod aliquis in interpretando Corano varios sensus, in traditione varias lectiones et sensus varios admittit, et caeterarum rerum comparatione instituta, eos interpretari studet. *De Sacy Chrest. T. II. p.* 103. 446. 567.

مَجْهُود Labore et molestia pressus; Debutyratum, et omni butyro carens (*lac*); Propositum, voluntas; Diligentia. بذل جهده *i. q.* بذل مجهوده.

مُجَاهَدة Certamen cum hoste.

جَهْدَمَ Celeritate et properantia usus fuit.

جَهَرَ 1) Palam fuit, vulgata fuit; 2) Altum edidit *sonum c. a.*; Vulgavit (*sermonem*) *c. a. vel c.* ب; Revelavit, retexit (*rem*); publicavit *c. a.*; 3) Palam ac aperte, sine velo, conspexit (*virum*) *c. a.*, *vel eum* vidit et tam propter corporis magnam staturam quam propter habitum et pulchritudinem timore affectus fuit; 4) Divinavit *rem c. a. r.* حزر; 5) *n. a.* جَهْر Praestrinxit (*oculos sol*) *c. a. p.*; 6) Mundavit educto coeno (*puteum*) *c. a. quasi conspicuam reddens aquam*, *vel* pervenit ad aquam; 7) *n. a.* جَهْر Agitavit (*utrem*), ut contentum lac coïret in butyrum *c. a.*; 8) Magni fecit, honoravit *aliquem c. a. p.*; Numerosum putavit (*exercitum*) *c. a.*; 9) *n. a.* جَهْر Peragravit (*terram*) incognitam *c. a.*; 10) Mane ex inopinato venit vel invasit *gentem c. a. p.* b) جَهِرَ *n. a.* جَهَر Non potuit cernere lucente sole. c) جَهُرَ *n. a.* جَهَارة Altisonus fuit, et alta voce praeditus fuit *vir*; Crassus fuit. Elatus fuit (*sonus*). III *n. a.* جِهَار Alta voce legit, vocavit, locutus fuit *c. a. p.*; Aperte gessit *inimicitias c. a. p.*; Vicit: praevaluit. IV Palam et aperte protulit, vulgavit (*sermonem*); Luscum filium vel pulchra statura et pulchris genis praeditos filios progenuit. VI Publice apparuit. VIII Mundavit educto coeno (*puteum*) *c. a.*; Numerosum putavit (*exercitum*) *c. a.*; Sine velo conspexit *virum*, *vel eum* conspexit et tam corporis magna statura eius quam pulchritudine et habitu timore affectus fuit *c. a.*

جَهْر Manifestus, publicus; Vox alta (*Gol. ex Mar.*); Tumulus asper; Pars temporis; Annus; Ea litterae indoles, qua ipsa cum quadam vi profertur. *De Sacy Gramm. p.* 28. الجهر بالبسملة Quod initio precum verba بسم الله الرحمن الرحيم pronuntiant, ut Malekitae et Schafeïtae facere solent. جَهْرًا Publice; بالجهر Aperte.

جُهْر Forma externa, *peculiariter* elegantior, *et* humani vultus pulchritudo.

جَهِر Conspicuus.

جِهَار Nomen idoli tribus Hawasin. جِهَارًا Palam, publice. *Dicitur* لقيه نهارا جهارا Occurrit ei die, publice, *et scribitur* جَهَارًا.

جَهْرَة Quod apertum et conspicuum est. جَهْرَةً Palam, aperte. ارنا الله جهرة Ostende nobis Deum ob oculos.

جَهْوَر Neque crassa nec per nares edita voce praeditus, sed magna tamen *equus*.

جَهِير Alta voce praeditus; Clarae et elatioris vocis (*sermo*); *et Pl.* جُهَرَاء Conspicuus; Pulcher aspectu; Se decenter

habens, factusque ad illud quod aequum est; Haud mixtum cum aqua (*lac*).

جَبْهَر Musca corrumpens carnem.

جَهْرَاءُ Turba, coetus; Aequalis, in qua non sunt arbores neque colles *terra*; Magna et protuberantiore iride praeditus *oculus*; Praestantior pars *gentis*.

جَهَارَةٌ Alta vox.

جُهُورَةٌ Conspicuitas.

جَهِيرَةٌ *sec. nonn.* Lupa.

جَيْهُور Musca corrumpens carnem.

جَهْوَرِيّ Elatus, altus (*sonus*).

أَجْهَر *Fem.* جَهْرَاءُ Qui lucente sole cernere nequit; et prae eo oculis nictans; *item* Pulcher aspectu et perfecto corpore; Equus cuius albedo in fronte totam faciem tegit.

مِجْهَر Qui aperte et clare loqui solet.

مُجْهَر Alta voce prolatus *sermo*.

مِجْهَار Qui aperte et clare loqui solet.

مَجْهُور *F.* ة Expurgatus (*puteus*) *Djeuh.*; Frequentatus *Kam.*; *item* Littera quaevis Alphabeti ex his XIX ب ا ج د ذ ر ض ط ظ ع غ ق ل و ى *quae coniunctae sunt in vocibus* ظِلُّ قَوٍ رَبْضِ اذ غزا جُنْدٌ مُطِيعٌ.

جَهْرَمِيَّة Species vestium, quas ad جَهْرَم oppidum Persidis referunt, sunt ex lino aut من نحو البُسُط confectae.

جَهَزَ *F. a.* Irruit *in saucium* properans necare ipsum *c.* على *p.* II *n. a.* تَجْهِيز Expedivit, instruxit suo apparatu et instrumento *sponsam, viatorem, funus c. a., vid.* جهاز *seq.*; *item* Composuit *res c. a. r.*; Misit submisitve *alicui turmam, exercitum c. a. r. et* على *vel* الى *vel* ل *p.* IV Irruit *in saucium* eumque occidit *c. a. p. et c.* على *p.* V Adornatus instructusque fuit, semet paravit et expedivit *ad aliquam rem c.* ل *et c.* نحو. *Dicitur vero* تجهزتُ للامر *et* اجْهَازتُ للامر Ad rem paratus fui.

جَهَاز *Pl.* أَجْهِزَة *Pl. Pl.* أَجْهِزَات Instrumenta, apparatus: *uti* utensilia et supellex, quam secum adducit sponsa in domum mariti, viator secum fert in itinere, *vel* quae in sepeliendo mortuo necessaria sunt; Ea, quae sunt super iumento vectario. *Hinc Prov.* ضَرَبَ فِى جَهَازِهِ Fugit nec reversus fuit: *ut cum camelus delapsa sella cum impositis rebus aufugit. item* Pudenda mulieris.

جِهَاز Instrumenta, utensilia, supellex, quam secum fert sponsa in domum mariti, vel viator in itinere, vel ea, quae in sepeliendo mortuo necessaria sunt.

جَهِيز Celeris *mors*; Levis, et agilis cursu equus.

جَهْزَاءُ Alta (*terra*); (oculus) cuius pupilla exit (*vel hoc potius est* جَهْرَاءُ).

جَهِيزَة Cognomen lupi; vel pulli eius, *vel* Hyaena, *vel* Ursa vel eius pullus; Nomen feminae, cuius verbis impeditum fuit quominus inter gentem pax componeretur. *Inde proverb. ortum est* قَطَعت جهيزة قول كل خطيب. *et* Nomen stultae feminae, cuius stultitia in proverbium cessit.

مُجْهِز Celeris *mors*.

جَهَشَ *et* جَهِشَ *F. a.* *n. a.* جَهْش، جُهُوش، جَهَشَان 1) Pavens confugit cum oboriente fletu *c.* الى: *uti infans ad matrem*; 2) *n. a.* جَهَشَان Pavit, timuit vel fugit *c.* من *r.*; Assilivit, surrexit; 3) Se paravit ad fletum, tristitia ad fletum se composuit. IV Pavens confugit ad fletum paratus (*ut infans ad matrem*); *et* Festinare iussit *c. a. p.*; *item* Paravit *se ad fletum c.* ب *rei*.

جَهْشَة Profluvium lacrymarum; Turba hominum.

جَهُوش Celer et properans de regione in regionem.

جَاهِشَة Hominum turba.

جَهَضَ *n. a.* جَهْض 1) Potior fuit, vicit, superavit *c. a. p. et c.* عن *r. ut in capienda praeda*; *inde* Abduxit, removit *c. a. p. et* عن *r.*; 2) Fecit ut properaret *c. a.*; 3) Procul fuit; Abortu editus fuit *pullus camelinus Gol. ex Mar.* III Prohibuit aliquem eumque praevenit *c. a. p.* IV Potior fuit, vicit, superavit *c. a.*; Abortivit pullum cuius pili iam creverant *camela*; Fecit ut properaret et cito recederet *c. a. p. et* عن *r.*; Removit, amovit (*Gol. ex Mar.*).

جِهْض Abortivus *foetus*, *aut* talis plene formatus sed non vitam agens.

جَاهِضٌ Acer animo, astutus *vir*; Elatius *cameli tuber.*

جَهَاضٌ Fructus Araci, vel quamdiu permanet viride.

جَهِيضٌ Abortivus *foetus*, *aut* talis plene formatus sed non vitam agens.

جَاهِضَةٌ *Pl.* جَوَاهِضُ *i. q.* جَحْشَةٌ Pullus anniculus asinae aut equi mulive.

جَهَاضَةٌ Acritas, ardor animi.

جُهُوضَةٌ *Id.*

جَهَّاضَةٌ Decrepita.

مُجْهِضٌ Abortivus pullus camelae.

مُجْهِضٌ *Pl.* مَجَاهِيضُ Abortiens (*camela*).

مِجْهَاضٌ Abortire solens (*camela*).

جَهْضَمٌ Capito, magno capite et rotundo vultu praeditus; Amplis lateribus, lato pectore praeditus; Leo.

تَجَهْضَمَ Magnifice se gessit et superbivit. *Quum dicitur* تجهضم عَلَاهُمْ بِكَلْكَلِه *hoc significat* الفَحْلُ على أَقْرَانِه.

اِجْتَنَفَ Multum, saepius cepit *rem c. a. r.*

جَهِلَ *F. a. n. a.* جَهْلٌ *et* جَهَالَةٌ 1) Nescius fuit, ignoravit *c. a. r.*; Insipiens fuit *c. a.*; 2) Ignorantiam monstravit *c.* على *r.* II *n. a.* تجهيل Ignorantem et insipientem dixit *c. a. p.*, ignorantiae attribuit *c. a.* III Ignorantia et levitate usus fuit erga aliquem *c. a.* VI Ignarum nesciumque et insipientem se simulavit. X Ignorantem insipientemve censuit; Levem fecit habuitve, levipendit *c. a.*; Commovit (*ramum ventus*) *c. a.*

جَهْلٌ Ignorantia, insipientia, *vel* Quod aliquis rem pro alia habet, quam re vera est (*ita definiunt*). الجهل البسيط Quod aliquis ignarus est rei, quam scire deberet. الجهل المركب *ita definitur* اعتقاد جازم غير مطابق للواقع Sentententia coniecturans sed non apta rei.

جَاهِلٌ *Pl.* جُهَّلٌ, جُهُلٌ, جُهَّالٌ, جُهَلَاءُ *et* جِهَالٌ Nescius, ignarus, qui nihil novit: insipiens; جَاهِلٌ مِنْه *i. e.* جَاهِلٌ بِه.

جَهْلَةٌ Ignarus, insipiens (*Gol. ex Mar.*).

جَهُولٌ *Pl.* جُهَلَاءُ Valde nescius, ignarus.

صَخْرَةٌ جَهِيلَةٌ Magna petra.

جَهِيلٌ *et c.* ة Insipiens; Leo; Lignum quo movetur vinum *Kam. nam calcatam uvam aliquamdiu relinquunt moventque.*

جَهَالَةٌ Stultitia.

جَاهِلِيَّةٌ Ignorantiae status *i. e.* paganismus Arabum, seu tempus ante Muhammedem. *Dicitur* الجاهلية الجهلاء *ad vim verbi augendam.*

تَجَاهُلٌ *nempe* تجاهل العارف *in arte rhetor.* Quando aliquis simulat se nescire, quod scit *ut in his Corani verbis* وانا واياكم لعلى هدى او فى ضلال مبين *Hoc et appellatur* سوق المعلوم مساق غيره.

مَجْهَلٌ (*Dual. et Plur. carens*) *Pl.* مَجَاهِلُ *Harir.* Desertum signis viae carens.

مِجْهَلٌ Lignum quo movetur vinum. *Vid.* جهيل.

مَجْهَلَةٌ Res ignorantiam aut insipientiam pariens.

مِجْهَلَةٌ *i. q.* مِجْهَلٌ.

مَجْهُولٌ Ignoratus; Passivum *verbum.* ناقة مجهولة Camela, quae nunquam mulcta fuit vel carens signo inusto. كتاب مجهول Liber anonymus. *Pl.* مَجَاهِيلُ Ignobiles.

جَهْلَقَ Iecit rem جلاق. *Transpositae sunt litterae.*

جَهَمَ *et* جَهُمَ *F. a.* Tetrico et ingrato vultu adspexit excepitve *aliquem c. a. p.* b) جَهُمَ *n. a.* جَهَامَةٌ, جُهُومَةٌ Crassa, dura, tetrica facies fuit *Kam*; Crassa, vel dura praeditus fuit facie *Djeuh.* IV Pluvia vacuas nubes habuit (*coelum*), *vid.* جهام *seq.* V Tetrico et ingrato vultu adspexit excepitve *c. a. p. vel c.* ل *p.*; *sed c.* ب *p. et* الى *l. Aliquem aliquo* tetrico vultu abduxit. VIII Intravit partem noctis جهمة appellatam.

جَهْمٌ Crassus; austerus et deformis vultus *Kam.*; Debilis, impotens; *c. artic.* Leo.

جَهِمٌ Crassus, austerus, tetricus vultus *Kam.*

جَهَامٌ Nubes sterilis, pluviae expers; *aut* quae iam aquam effudit.

جَهْمَةٌ *et quoque* جُهْمَةٌ Principium extremae noctis, *vel* Pars reliqua extremae noctis, in qua iam obscura est *Kam.*; Principium noctis usque quartam partem *Gol. ex*

Mar.; *aliis* medium noctis; *item* Olla magna; *et* جَهْمَة Octoginta, aut circiter, cameli.

جَهُوم Impotens, imbecillis; Leo.

جَهْيَم Nomen loci geniis abundans.

جَهِيم *i. q.* جَهَنَّم Gehenna.

جَيْهَمَان Crocus.

الجَهْمِيَّة Nomen sectae originem ducentis a Djahm ben-Zafwan. Dicunt, hominem omni potestate, qua aliquid aut eligere aut acquirere possit carere et rebus inanimatis accensendum esse. Et paradisum et Gehennam, posteaquam incolas suos exceperint, interire, ut in fine nemo praeter Deum superstes sit.

جهن *n. a.* جُهُون Propinquus fuit.

جَهْن Crassities faciei.

جُهْن Via in mari ab utraque parte petris inclusa (زريبة) sagittae iactus longitudine non cum continente cohaerens; *quae si cum continente cohaeret* شَعْب *appellatur. Kam.*

جَهْنَة *i. q.* جَهْمَة *de* Noctis parte.

جُهَانَة Iuvenca *puella*.

لَيْلَةُ ٱلْجُهَنِيِّ *i. q.* لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ Nox seu nychthemeron XXIII. mensis Ramadani, *quam precantibus faustam habent.*

جاهنبار *i. q. Pers.* كهنبار *Gol. adn. ad Alfrag. p.* 28.

جَهَنْدَر Species dactylorum.

جَهَنَّم Profundus *puteus*; Gehenna, infernus; *ipse* Inferni ignis; *Ab Hebr.* גֵּיא הִנֹּם Vallis Hinnom ubi vivicomburio liberos immolabant idolo Moloch. *Demir.*

جِهِنَّام Profundus *puteus*.

جِهْنَام *Id.*

جَهْنَم *Id.*

جهى 1) Vastata fuit corruitque (*domus*); 2) Patuit, ac apertus et manifestus fuit (*Gol. ex Mar.*). II *n. a.* تَجْهِيَة Dilatavit et amplius effecit (*vulnus*) *c. a.* III *n. a.* مُجَاهَاة Gloriatus fuit, gloriando certavit *c. a.* IV Patuit et aperta fuit (*via*); Serenum nubibusque nudum fuit, ac inclaruit (*coelum*); Sereno coelo fruitus est *vir*; Parcus et avarus fuit, nihil dedit (*petenti*) *c.* على *p.* اجهت فلانة على زوجها Quaedam e marito suo non concepit *c.* على. VII Camela extendit collum, ut mulgeretur. VIII Loci aërem esse insalubrem censuit. *Gol ex Mar.*

جَاهٍ Diruta ac collapsa (*domus*).

جَهْوَة Collis terrae; Dentibus magnis praeditus (*camelus*) (قَحْمَة); Patens retectusque *podex*; Non coopertum, tecto carens *tentorium*. *Inde est execratio Arabum* قبّح الله جهوته Probro et dedecore puniat eum Deus (*Gol. et Djeuharii opere adnotavit; sed in meo codice non legitur*); *et* Vir alta ac aperta voce. *Gol. ex Mar.*

جَاهِيًا Palam, aperte *ad eum veni*.

الجَهْوَى Podex nudus, retectus.

جَهْوَاء Serenum *coelum*. الجَهْوَاء Podex nudus retectus.

أَجْهَى Capite calvus; Tecto carens *domus*.

خِبَاءٌ مُجْهٍ Tabernaculum velo carens.

جو *i. q.* جه Vox increpantis camelos.

جَوّ Aër (*Distinguitur vox* جو *a voce* هواء, *ut* جو materia aetheris, هواء aether ipse *esse videatur. Conf. Tochfat Ichwan Alzafa. p.* 400. *Pl.* جِوَاء Depressior terrae pars; Interior pars vallis; Terra, regio ampla, campus; Interior pars domus.

جَوَّة Depressior terrae locus.

جُوَّة Assumentum in utre; Scrobs in monte; Pars terrae scabrosior; Color fusco (سمرة) similis (*conf.* جوة) et rubigini.

جاء *F. o. pro* جاء *F.* يَجِيءُ Venit.

جواشير Opopanax.

جَوْجَاة (*cuius origo est* جَوْجَوَة *vel potius* جَوْجَو *quod et scribitur* جُوجُو) Vox vocantis camelos.

جَابَ *F. o. n. a.* جَوْب *et* تَجْوَاب 1) Fidit, diffidit; laceravit *c. a.*; 2) *F. o. et i.* Pervasit, pertransivit (*regionem*) praeterivit *rem c. a.*; 3) *F. o. i. n. a.* جُيُوب Collari seu sinu, anteriore ad pectus hiatu, instruxit (*indusium*) *c. a.* II (*denom. a* جَيْب) Collari seu sinu, anteriore ad pectus hiatu, instruxit (*indusium*) *c. a.* III *n. a.*

مُجَاوَبَةٌ (*responsio alicui data*) Responderunt (*invicem*), *et tum simpliciter* Respondit *c. a. p.* IV *n. a.* اِجَابٌ *et* اِجَابَةٌ Responsum reddidit *alicui de aliqua re c. a. p. et* عن *r. et* الى *r.*, *et tum etiam* Annuit, concessit; morem gessit *c. a. p. et r. et* الى *r. et* ب *r.*; *inde* اجابت الارض Plantas produxit terra; Defluxit. V Discooperta fuit. VI Invicem responderunt. VII Discooperta seu discussa fuit (*nubes*) *Djeuh.*, *vid.* جوبة *seq.*; Extendit collum ut mulgeretur *camela*. VIII Diffidit; Induit (*indusium*) *c. a.*, *vid.* جوب *seq.*; Pervasit, pertransiit (*regionem*) *c. a.*; Fodit (*puteum*); Diffissus fuit, discoopertus fuit, evanuit (*nix*). X استجاب *et* اَسْتَجْوَبَ Responsum dedit *c. a. p. vel c.* ل *p.*; Admisit exaudivitque (*precationem*) *Deus c. a. et* ل *et c.* من *p.*

جُوبٌ Focus (كَانُونٌ); Clypeus; *i. q.* بَقِيرَةٌ Indusium sine manicis, quod induunt mulieres; Magna situla e corio confecta.

جَايِبٌ *nempe* جايب العين Leo.

جَابَةٌ Responsum *ut in his* اسآء سمعا فأساء جابة Male audivit, ideoque male responsum dedit. *Aliter non dicitur.*

جَابَةُ ٱلْمَدْرِي *i. q.* جابة المدرى.

جَوَابٌ *Pl.* أَجْوِبَةٌ Responsum. جواب الجزاء (*in sensu gramm.*) Phrasis, quae exprimit responsum remunerationis. *De Sacy Gr. T. II. p.* 376.

جَوْبَةٌ *Pl.* جُوَبٌ *rarior forma* Hiatus, intervallum nubium montiumve *Djeuh.*; Interstitium inter domos, *vel* campus apertus et glaber inter duas terras *Kam.*; Fovea, scrobs, Locus proculcatus in terra dura; *et* Hospitium viatorum (*quod Pers.* ديوان سراى *dicitur*) parvum.

جُوبَةٌ Responsum.

جِيبَةٌ *Id.*

جَوَّابٌ Pertransiens, Vagator, viator.

جَائِبَةٌ *Pl.* جَوَائِبُ: جَائِبَةُ ٱلْخَبَرِ Nuntius seu fama penetrans, de regione in regionem volitans.

اِجَابٌ *et* اِجَابَةٌ (*proprie n. a. Conj.* IV) Exauditio. سهء الاجابة Particula seu vocula qua quid probatur gratumve accipitur: *ex. gr.* bene.

أَجْوَبُ *Comparativus in his* اىّ الليل اجوب دعوة. *Aut derivandus a prima coniugatione sensum habente* pervasit *ut sensus sit* magis penetrans *aut a quarta sensum habente* annuit, exaudivit.

اِسْتِجَابَةٌ Exauditio.

مُجَاوِبٌ Respondens.

مِجْوَبٌ Instrumentum ferreum, *vel* Cultrum quo incidit r. Clypeus.

مُجِيبٌ Respondens.

مُسْتَجَابٌ Exauditus, cui annuitur.

مُجَوَّبٌ *F.* 5. Pluvia aliqua ex parte rigatus *ager.*

جَوْتِ جَوْتِ *et* جَوْتٍ جَوْتٍ *et* حَوْتَ جَوْتٍ Vox, qua cameli ad aquam vocantur, *vel* Vox, qua increpantur.

جَوَّتَ Voce جوت vocavit *camelos c. a.*

جَوَّاتٌ *nomen* Quod cameli voce جوت vocentur.

جَوْثٌ Echinus s. ilia pelliculata oris.

جَوَثٌ Ventris superiore parte tumefacto *vel* inferioris ventris flaccitas.

جَوْثَةٌ Echinus s. ilia pelliculata oris (قيه, *vel* قيّه, *ut* alius adnotavit).

أَجْوَثُ *Fem.* جَوْثَاءُ Ventre supra magno *vel* infra flaccido praeditus.

جَاحَدٌ Sphaerula vitrea, concholave, similisve res vitrea.

جَاحَ *F. o.* Exitio dedit *c. a.*; A via recta deflexit. II *Id.* calceavit (*pedem*) *c. a. r.* IV *n. a.* اِجَاحَةٌ Perdidit, exitio dedit *c. a.* VIII *Id.*

جَحٌ Velum.

جَوْحٌ Melo Syriacus; Perditio, interitus.

جَوْحَةٌ Volutella aphylla. *Forsk. Fl. Aeg. Ar. p.* … *et* 84

جَائِحَةٌ *Pl.* جَوَائِحُ Calamitas qua pereunt pecora et … nium, *vel* malignitas aëris.

أَجْوَحُ *Pl.* جُوحٌ Amplus, latus.

مِجْوَحٌ Is qui omnes res perdit.

جَاخَ Abrupit exeditve *fluvius* terrae partem *c. a.* II *Id. c. a.*; Prostravit *c. a. p.* V Corruit (*puteus*), Disruptum fuit (*ulcus*).

جوخ Pannus laneus. *De Sacy Chr. Ar. T. II.* 1. *p.* 87 *ed. sec.*

جُوخَة Fossa.

جَوخَى Debilis; Nomen, quo ancillae appellantur.

جَوخَان *Basrensium idiomate i. q.* جَرِين Locus ubi siccantur dactyli.

جَادَ *F. o. n. a.* جُودَة *et* جَوْدَة 1) Praestans, bonus fuit; *inde* 2) *n. a.* جُود Liberalis fuit et benefecit (*opibus suis*) *c.* ب *r.* جاد بنفسه Morti se obtulit, ut paene moreretur; 3) *n. a.* جُودَة Velox fuit *in cursu suo* (*equus*) *c.* في; 4) *n. a.* جَوْد *et* جُوود Multa ac copiosa fuit (*pluvia*); Abundavit; *et trans.* Multum rigavit *pluvia c. a.*; 5) *F. a. n. a.* جَوْد, جُود Effudit multas lachrymas (*oculus*); 6) *Pass.* Sitivit (*homo*) *vel* morti imminuit; 7) Benefaciendo vicit ac superavit *c. a.*; 8) *F. a. in his* انى لأُجَادُ اليهك *nisi legendum sit* لأُجاد Ego desiderio tui impletus sum; 9) Incessivit vicitque (*eum*) *amor c. a.*; 10) *Pass.* Pluvia copiosa rigata fuit *terra.* II *n. a.* تجويد Bonum egregiumque fecit (*aliquid*), *vel* dixit; Velox fuit (*equus*). III Liberalitate ac beneficentia certavit *c. a. p.* IV أَجَادَ *et* أَجْوَدَ Largiter dedit *c. a. r.*; Bonum, egregium fecit, dixit *c. a.*; أَجَادَ Progenuit praestantem *filium c.* ب *p.*; produxit praestantem; *etiam* أَجَادَ *et* أَجْوَدَ Equum cursu praestantem velocemque secum habuit; أَجْوَدَ Velox fuit (*equus*); Bonos *nummos* dedit *alicui c. d. a.*, *et simpliciter* Donavit (*illum nummo*) *c. d. a.*; *in Pass.* Copiosa pluvia rigata fuit (*terra*), desiderio et amore captus fuit (*erga aliquem*) *c.* الى. V Optimam partem rei elegit. *Hamas. p.* 299. VI Certarunt inter se, quisnam esset liberalior. X Petiit liberalitatem (*alicuius*) *c. a.*; Petiit, quaesivit velocem (*equum*) *c. a.*; Egregiam praestantemve reputavit, invenit, petiit (*rem*) *c. a.*; Bonum egregiumque fecit (*aliquid*), *etiam* dixit; *Intrans.* Bene accidit cessitque. *Gol. et Mar.*

جَاد Vanum. وَقَعُوا فى اىّ جَادٍ *i. e.* In malum inciderunt.

الجَادِى Crocus.

جَوْد Pluvia copiosa.

جُود Fames, *peregrina et rarissima vox, quae nonnisi in hoc Hudsailitae versu legitur:* تَكادُ يَدَاهُ تُسْلِمَانِ رِدَاءَهُ من الجُود لما استقبلته الشمائل.

جَيِّد *Pl.* جِيَاد, جِيَائِد *et* جِيَادَات Praestans, bonus.

جَوَاد *Pl.* جُود, جُودَة, جُودَاء, أَجَاوِد *et* أَجْوَاد *Comm. gen.* Liberalis, beneficus; *Pl.* جِيَاد *et Pl.* أَجْيَاد, أَجَاوِيد *Djeuh.* Bene et velociter currens (*equus*); *item Pl.* جِيَاد Longe remotus *Djeuh.*

جُوَاد Sitis, *aut* vehementia sitis.

جَائِد *Pl.* جُود Copiosa (*pluvia*). *Dicitur* نَاجِيَة لنا مُطِرْنَا مَطْرَتَيْنِ جَوْدَيْنِ *et* سَمَاءٌ جُود.

جَوْدَة Sitis una; Somnus.

جُودَة Egregia conditio *equi*; Pluvia. جودة الفهم Quod aliquis rem ad causam eius veram transfert.

جُوَادَة Sitis.

جُودِيَاء Vestimentum (*vox Nabathaea*).

جَادِىّ Crocus.

جُودِىّ Mons Ararat, in quo substitit arca Noë.

أَجْوَد Praestantior, liberalior.

مَجُود *F.* ة Pluvia copiosa rigata; *et contr.* Siti pressus (*homo*).

حَتْف مُجِيد Mors praesens.

مُجَوِّد Praestantem et egregiam rem faciens; et ut talem praedicans ac laudans; praeducens. شَاعِرٌ مُجَوِّد *i. q.* مُجِيد.

جُوذَابَة *Pers.* نُخُودَاب Cicerum decoctum.

جُوذِىّ Vestimentum.

جُوذِيَاء Indusium breve ex lana nautis usitatum (*conf.* جوذياء).

جَارَ *F. o. n. a.* جَوْر Deflexit et declinavit (*a via, vel scopo*) *c.* عن; *inde* 2) Iniustus fuit contra alium (*iudicio*), et tyrannus (*imperio*) *c.* على *p.*; 3) Protectionem imploravit. II *n. a.* تَجْوِير Iniustitiae et tyrannidi attribuit, ad eam retulit: iniustum et tyrannicum pronuntiavit *c. a. r.*;

Humi stravit *c. a.*, proiecit, abiecit, evertit (*aedificium*) *c. a. r.* III *n. a.* جِوَارٌ (*hoc melius quam proxime sequens*), جُوَارٌ *et* مُجَاوَرَةٌ Vicinus fuit, vicinitatem iniit servavitve, in fidem et clientelam recepit *c. a. vid.* جار *seq.*; *et peculiariter n. a.* مُجَاوَرَةٌ Commoratus fuit in templo: eique affixus mansit religionis ergo. IV *n. a* إِجَارَةٌ, جَارَةٌ Protexit *c. a. p.*; Effecit, ut declinaret *c. a. p.*; Liberavit (*ab iniustitia*) *c. a. p. et c.* من *r.*; In theca vel loculo posuit *utensilia c. a. r.* V Humi stratus fuit, in latus cecidit, dirutus fuit. VI *et* VIII اِجْتَوَرَ Invicem vicini ac vicinitate iuncti fuerunt. X Protectionem et praesidium imploravit *c. a. et* من *p.*; Se recepit *ad aliquem c.* ب *p.*

جَارٌ *Pl.* (جوار *Motenabb.*) جِيرَةٌ, جِيرَانٌ *et* أَجْوَارٌ Vicinus; Consors in mercatura; Propinqua (*domus*); Qui iuramento est obstrictus; Adiutor; protegens; Praesidium implorans *cliens*; *item* Maritus; Muliebria (*uxoris*); Nates; Oppidi maritimi nomen uno die distantis a Medina. جار النهر Planta cuius flores nymphaeae floribus similes sunt. Sunt paene omnino submersi in aqua. *Avicenn. l. II. p.* 154.

جَوْرٌ Iniustitia, oppressio, tyrannis; Iniustus.

جَارَةٌ Coniux *viri*; Nates; Vicinus; *Pl.* Declinantes a iusto.

جَوَارٌ Aqua multa ac copiosa; Tota area domus cum atrio; Naves *pro* جَوَارِى; Vicinitas, protectio, clientela.

جِوَارٌ Quum aliquis tributum dat, ut sit vicinus tuus et tu eum protegas.

جُوَارٌ Spelunca montis.

جَائِرٌ *F.* ة Iniustus, *et Situla* magna. *Diw. Huds.*

جَوُورٌ Vehementiorem tonitru sonum coniunctum habens pluvia; Magna voce praeditus (*camelus*). *Djeuh.*

جَوَرَةٌ *Pl.* Declinantes a iusto.

جَوَّارٌ Agricola.

إِجَارَةٌ Clientela.

مُجَوَّرٌ *Prov.* يومٌ بيومِ الحَفَضِ المجوّرِ quo utitur qui alterius malis laetatur, et cuius originem hanc fuisse dicunt Quidam quotiescunque patrui senis domum intrabat eius utensilia perturbare solebat. Cui quum seni eius patrueles idem fecissent, illa verba dixit.

جَوْرَبٌ *Pl.* جَوَارِبُ *et* جَوَارِبَةٌ (*vox peregr.*) Pannus, quo pes obvolvitur.

جَوْرَبَ Induit (*alii*) tibialia vel soccos *c. a. p.* II *Pass. et* Semet iis induit.

جَازَ *F. o.* 1) Ivit *c.* في; 2) *n. a.* مَجَازٌ, جُؤُوزٌ, جَوَازٌ, جَوْزٌ Transivit, praeteriit *ad locum c.* ب *l.*; Pertransivit, pervasit *locum c. a.*; 3) *n. a.* جَوَازٌ Aquatus fuit, aqua refecit; 4) Licitum, indifferens ac conveniens fuit *c.* ل *vel* أن, Fieri potest *ut c.* أن. II *n. a.* تَجْوِيزٌ Fecit, ut transiret; *et* Effecit ut perageretur (*consilium*) *c. a. r.*; Perfecit *rem c. a. r.*; Duxit iumenta singula *alicui c.* ل *p. et c. a.*, ut transirent; Rigavit *camelos c. a.*; Permisit, licitamque esse dixit *rem c. a. r.* III *n.a.* جِوَازٌ Transgressus fuit, unam rem relinquens et ad alteram tendens *c. a. r. et* الى *r.*; Excessit (*modum*) *c. a. r.*; Traduxit *c.* ب *p.*; Non punivit *propter crimen c.* عن *r.*; Aufugit ex periculo *c.* من. IV *n. a.* إِجَازَةٌ Post se transeundo reliquit *locum c. a. loci*; Fecit, ut transiret; *et* Traduxit (*aetatem vel vitam*); Exsecutus fuit *consilium c. a. r.*; Exsecutus fuit *contractum vel inaugurationem c.* ل *p. et a. r.*; *et* Demisit, subter reliquit; Licitum habuit, fecit, approbavit; Permisit *c.* ل *p.*; Licentiam concessit docendi; جعله جائزا *i. e.* اجاز على اسمه; Dedit, permisit aquam ad adaquandum (*solum vel pecora*) *c. a.*; اجازه بعشرة آلاف درهم Decem millia drachmarum dono ei dedit; Beneficium contulit, bene meritus fuit; Viaticum dedit *alicui c. a. p.*; *n. a.* إِجَازَةٌ Hemistichium alieni versus absolvit et perfecit, *vel* in carmine eodem versum unum finivit littera ط, alterum littera د, *vel* Quod vocales in litteris, quae sequuntur litteram روى appellatam diversae sunt, *vel* Quando unus poeta versum vel dimidium versus dicit, et alter hunc modo haud conveniente perficit (*ut dictum est antea*); *tum quoque dicitur* اجاز على الجريح *pro* اجهز. V Patienter tulit rem et in ea connivit *c.* في *r.*; Accepit, quamvis earum argento aes admixtum erat, tanquam bonas *drachmas c. a. r.*; Leviter et celeriter sine animi ardore peregit *preces c.* في *r.*; Ignovit, propter crimen non punivit *c.* عن *r.*; Loquutus fuit metaphorice *sermone c.* في. *vid.* مجاز *seq.* VI Transivit *c. a.*; Excessit *c.* عن, Avertit *ab aliquo* visum *c.* عن; Propter *crimen* non punivit *c.* عن *r.*; Modum excessit *in re c.* في *r.* VII Recessit ab aliqua re; Transfugit

c. الى *p.* VIII Ivit; abivit *c.* في; Transivit, praeterivit *c.* ب; Pertransivit, pervasit *c. a.*; Aquatus fuit, aqua refecit. X Aquam rogavit, agros vel pecora rigandi ergo *c. a. p.*; Petiit donum vel licentiam (اجازة); Approbavit, licitum habuit.

جَوْز *Coll. a Pers.* گوز *Pl.* جَوْزَات Nux *in genere*; *propr.* cortex cum medulla; Iuglans regia *Spreng. hist. rei herb. T. I. p.* 267; *at* جوز رومى Iuglans. *Avicenn. L. II. p.* 153. جوز بوا *et* جوز الطيب Myristica. *Avicenn. L. II. p.* 151. جوز السرو Nux cyperi (cupressus). جوز المرج Granum solani halicacabi montani. جوزجندم *Describ. Avicenn. L. II. p.* 152. جوز جنز Nux rancida. جوز الطرفا *i. q.* كزمازك *Avicenn. L. II. p.* 153. جوز القى Nux vomica. جوز ماثل *Descr. Avic. L. II. p.* 156. *Pl.* أَجْوَاز Medium cuiusque rei, maiorque eius pars. جوز الثريا Nomen stellae. *Ideler Unters. üb. d. Sternn. p.* 146. Propinatio; Nomen Hidjasi.

جِيز Latus fluvii; Sepulcrum.

جَوَاز Viae ductus; Aqua qua rigantur segetes et pecora; Medium rei; Transitus; Permissum transeundi per regiones (*Paſs*). جواز الالغاء *Quid in grammat. significet, vid. de Sacy Gr. T. II. p.* 440.

جُوَاز Sitis.

جَايِز Is qui transit ad populum siti affectus, sive potu expletur sive sitiens abit; Hortus; Licitus, indifferens. جائز ان Fieri potest, *ut.* غير جائز Illicitus. *Pl.* جُوزَان, جَوَائِز, أَجْوِزَة, أَجْوز, جِيزَان Trabs qui est inter duos parietes eosque coniungens *Pers.* تير.

جَوْزَة Rigatio una vel potus unus aquae. أَسْقِهِ جَوْزَةً Tantum ei concede aquae, quantum sufficit ad transeundum ab uno aquationis loco ad alterum. *Nom. unit.* *a* جوز Nux una; *Pl.* الجَوْزات Glandulae quae inter maxillas sunt; *item* Ovis nigra medio corpore alba; Uvae cuiusdam species.

جِيزَة *Pl.* جِيز *et* جِيَز Tractus; Latus vallis. اسقه جيزة *i. q.* اسقه جوزة.

جَايِزَة *Pl.* جَوَايِز Viaticum; Donum; beneficium; *propr.* Donum poetae datum, meritum; Donum extraordinarium, quod militibus in bellum proficiscentibus datur; Rigatio una vel potus unus aquae, *ut in his* أسقه جايزة; Locus aquarii apud puteum. الجَوَايِز *Ea sunt carmina et proverbia*, quae ex una terra in alteram transeunt.

أَلْجَوْزَاء Astrum et signum geminorum; Sidus Orionis. *Ideler. Unters. üb. d. Sternnamen. p.* 150. 213. 325.; *et* Ovis nigra medio autem corpore alba.

اجَازَة Licentia docendi, vel diploma, quo haec licentia datur. *Hamak. cl. specim. catal. p.* 128 *adn.* 493.

اِنْجِوَاز *Pl.* تَجَاوِيز Vestium striatarum genus.

مَجَاز Via; transitus; Res licita et conveniens; Impropria locutio, sive metaphora (est nomen generis, quod plures species (انواع) complectitur nempe استعارة, تمثيل, كناية ei oppositum est حقيقة); عن المجاز Metaphorice; مَجَازًا Metaphorice.

مُجِيز Amicus; propinquus; Mandatarius (*Vormund*); Servus cui mercaturam exercere licitum est.

مُجْتَاز Transiens in via, permeans, et is qui properare, praevertere amat.

مَجَازَة Via in terra, in qua salsugo; Arboribus جوز abundans *terra.* مجازات Remunerationes.

مُجَاوِز Transitivum *verbum.*

مُجَاوَزَة Parabola. *Est quoque natura praepositionis* عن, *quae describitur in de Sacy Gramm. T. I. p.* 368.

مَجَازِىّ *nempe* مجازى التانيث *Vocabulum* femininum, cuius genus non est femininum, sed quod usu pro tali sumitur, et ita construitur. *De Sacy Gramm. Ar. T. II. p.* 186.

جَوْزَاهَنْج Nomen medicamenti Indici.

جَوْزَر *et* جُوزُر *Pl.* جَآزِر Pullus cervi (*si recta est scriptio; dubito autem, pro* جوذر *Gol. ex Mar.*).

جَوْزَق *vox peregr.* Gossipium.

جَوْزَهَر *Pers.* Caput et cauda draconis, in orbe lunae; circulus ea deferens.

جَوْزِينَج *Pers.* گوزينه Dulciarium cum iuglandibus paratum.

جَوْزِينَق *Id.*

جَاسَ *F. o. n. a.* جَوْسٌ, جَوَسَانٌ Summo cum studio et diligentia quaesivit; 2) Scrutatus fuit (*domum*) et pervasit quaerendo: *ut praedo c. a.*; 3) Captavit (*nuntium*): *ut explorator c. a. vid.* جسس; 4) *n. a.* جَوَسَانٌ Nocte ivit obivitque, *uti vigil.* VIII *Id. sig.* 1. 2.

جُوسٌ Fames, *in his* جُوعًا له وجُوسًا.

جَوَّاسٌ *c. artic.* Leo.

جَوْسَقٌ *Pl.* جَوَاسِقُ (*poet.* جواسيق) Palatium (*Pers.* كوسك).

جَوْشٌ Pectus; Pars magna noctis vel postremae eius partis; Medium hominis et noctis; Iter per totam noctem factum.

جُوشٌ (*et quoque* جَوْشٌ) Pectus hominis.

تَجَوَّشَ Quadam parte praeteriit *nox*; Intravit in mediam *regionis* partem *c.* فى.

مُتَجَوِّشٌ Emaciatus sed non multum.

جَوْشَنٌ *Pl.* جَوَاشِنُ Pectus; Lorica; Medium *noctis vel* prima *eius* pars.

جَاظَ *F. o. n. a.* جَوْظٌ *et* جَوَظَانٌ 1) Iactanter et superbius incessit; 2) Anxit *aliquem* (*sollicitudine*) *c. a.p. et* ب *r.* II *et* V Adlaboravit, diligentiam adhibuit.

جَوَاظٌ Angor, parva patientia.

جَوَّاظٌ Crassus, corpulentus, superbius incedens; Multa verba faciens (*vir*); Is qui congregat divitias eas erogare recusans; Multum et saepe clamitans; Superbus et iniustus; Qui angitur moerore; Voces mixtae, clamores in calamitate.

جَوَّاظَةٌ Qui moerore angitur.

جَاعَ *F. o. n. a.* جَوْعٌ *et* مَجَاعَةٌ *n. a. vicis unius* جَوْعَةٌ 1) Esurivit; fame et inedia laboravit; 2) Sitivit et desiderio *rei* affectus fuit *c.* الى *r.* II Famelicum reddidit *c. a.* IV Famelicum reddidit, famelicum habuit tenuitque *c. a. p.*; أَجِعْ كَلْبَكَ يَتْبَعْكَ Necessitate coge vilem ut apud te permaneat. V Data opera tulit famem. X Famem seu famelicum se commonstravit.

جُوعٌ Fames, inedia.

جَائِعٌ *F.* ة *Pl.* جُوَّعٌ Famelicus, esuriens. جَائِعَةُ الوِشَاحِ Gracilis ventre.

جَوْعَةٌ Fames una.

جَوْعَى *Fem.* Famelica, esuriens.

جَوْعَانُ *Pl.* جِيَاعٌ Famelicus, esuriens.

مَجَاعٌ *nempe* هو منى على قدر مجاع الشبعان *i. e.* على قدر ما يجوع.

مَجَاعَةٌ *Pl.* مَجَائِعُ Inedia, fames.

مَجُوعَةٌ *Pl.* مَجَاوِعُ *Id.*, *ut* عام مجاعة *vel* عام مجوعة Annus penuriae, famis.

مُسْتَجِيعٌ Qui semper famelicum se ostendit.

جَافَ *F. o.* 1) Intus et in cavitatem penetravit *ictu vel confossione c. a. p. et* ب *r.*; 2) Concavus fuit *Gol. ex Mar.* II Excavavit, cavum reddidit *c. a.* IV Intus et in cavitatem penetravit *c. d. a.*; *i. q.* ردّ, *Percussione alicuius* ventrem laesit *c. d. a.*; Clausit *portam c. a. r.* V Intus cavus fuit; In medio *alicuius rei* fuit delituitque *c. a. r.*; In cavum penetravit *c. a.* VIII Amplus fuit; In medio *alicuius rei* fuit delituitque; in cavum penetravit *c. a.* X استجاف *et* استجوف Amplus diductusque fuit seu patuit; Cavum, amplum invenit *locum c. a. l.*

جَوْفٌ, جَوْفُ اللَّيلِ Ultima vel tertia pars noctis; *est igitur* quinta et sexta pars noctis in sex partes divisae; Planities terrae; Venter (*hominis*) et interior cavitas rei; جوف البيت Interior domus recessus. *Pl.* أَجْوَافٌ Viscera.

جَوَفٌ Amplitudo.

جُوَافٌ Species piscis.

جَائِفٌ *F.* ة Intus et in cavitatem penetrans (*ictus*).

جَائِفَةٌ In ventrem penetrans *vulnus.* تَلْعَةٌ جَائِفَةٌ Collis parvus, brevis *Pl.* جَوَائِفُ; *sed* جَوَائِفُ النَّفْسِ Ventris pars, quae profunda est in locis, ubi anima sedem habet (ما تَقَعَّرَ من الجَوْفِ فى مَقَارِّ الروحِ).

جُوفَانٌ Veretrum asini.

جَوْفِيٌّ Intus amplus cavusque *Djeuh.*

جُوفِيٌّ (*vid. vox peregr.*) Species piscis, *et sine Teschdido apud poetas*; Cavus.

أَجْوَفُ *Fem.* جَوْفَاءُ *Pl.* جُوفٌ Cavus, amplus; *in sensu Gramm.* Mediam radicalem و vel ى habens (*Verbum*);

specialiter vero الاجوفان Venter et vulva. الاجوف Leo magnum ventrem habens.

تَجَاوِيف Cava.

مُجْوَف Ventre magno praeditus.

مُجَوَّف Cavus; *et* Cui albus seu variegatus color pertingit adventrem (*de iumentis*); Is cui non est cor (قلب animus).

حوق Distortus fuit (*vultus*). II *n. a.* (تَجْويق) Inclamavit *aliquem c.* على *p.*; Collegit, congregavit *c. a.* V Congregatus fuit.

جُوَق Distortus *vultus*.

جَوْقَة Caterva *de hominibus*.

أَجْوَق Distortus *vultus*, Crassus collo *vir*.

مُجَوَّق Distortus mandibulis.

جوك Instrumentum musicum apud Tataros, quod pulsatur ante principis domicilium pro indicio principatus.

جال *F. o.* 1) *n. a.* جَوْل . جُول . جُوُول , جَوَلان , جيلان Circumivit, si hoc perlustrandi causa fit *c.* على *et c.* ب *et* في, sin autem in bello obeunt, *nomine actione* جَوْلَة *utuntur*; *sed c.* ب *p.* Circumduxit *aliquem*; 2) *n. a.* جَوْلَة In fugam actus est, tum impetum fecit (*populus*); 3) *n. a.* جَوْلَة Ablatus fuit in aërem *terrae pulvis*; 4) Elegit, delegit *rem c. a.* II *n. a.* تَجْوال Valde oberravit *per regionem* obivitque *c.* في. III Obivit alter alterum in proelio; captavit latus (*Gol. ex Mar.*). IV *n. a.* أَجَالَة Convertit; Fecit ut quis obiret *c. a. p. vel c.* ب *p.*; Dedit, distribuitve in orbem *c. a. r. et ut quidam vult i. q.* أدخل *De Sacy Chrest. T. III. p.* 198. VI Obiverunt invicem: *uti in pugna, mutuo captantes latera.* VII Obivit, circumivit; oberravit *c.* على *et* ب *et* في; Ablatus fuit in aërem *terrae pulvis.* VIII Obivit, circumivit, *et* Elegit *c.* من *p.*, delegit *c. a.*; Avertit *aliquem* a proposito suo *c. a. p.*

جَال Paries septumve putei; Latus, *aliis* tractus latusque interius putei, ab imo ad summum; *etiam in sepulchro, mari, monte usurpatur*; Intelligentia. *Dicitur* ما له جول وجال Non est ei intelligentia aut ratio.

جَوْل Multae et magnae oves; Exercitus magnus; Agmen camelorum, Agmen equorum vel triginta vel quadraginta, vel optimi camelorum. *Pl.* جُوُول Caper montanus annosus; Arbores; Mons; Terrae pulvis.

جُول *Pl.* أَجْوَال *et* جِوَالَة , جِوَال Grex; Agmen *equorum et camelorum*; Intelligentia ac prudentia; Latus *vel* Paries sepulchri, putei ab inferiore parte ad superiorem, maris, montis; Petra in aquae fundo; Terra, pulvis.

جِيل Tractus, latus sepulchri, putei, maris, montis.

جولة Campus.

جَوِيل Quod agitat convertitque ventus, *ut pulvis, folia arboris delapsa.*

جَوَّال Circuitor, multum oberrans.

جَوْلَان Quo multus pulvis agitatur *dies*; Nomen montis in Syria. جَوْلَانُ الهموم Initium sollicitudinis *Kam.*

جَوَلَان Terrae pulvis; Glarea, quam ventus circumfert.

جُولَان Terrae pulvis.

جَوَلَان Minora et sequiora *pecorum aut aliarum opum.*

جَوَالَة Quod secernitur eligiturque, optima pars *opum.*

جَيَلَان Quo multus pulvis agitatur (*dies*).

جَائِلَة Res, qua aliquis occupatus est. أَجِلْ جَائِلَتَك Perfice negotium tuum. جائلة البريم Femina famelica, cui cingulum circa ventrem dependet.

جَوْلَانِيّ Communiter utilis *vir*; Pulvereus, quo multus pulvis agitatur (*dies*).

جَيْلَانِيّ Pulvereus, quo multus pulvis agitatur (*dies*).

أَجْوَل Quo multus pulvis agitatur *dies*, *et Comp.* Magis obiens.

أَجْوَلِيّ *c. artic.* Celer equus.

مَجَال Circus; praelii campus.

مِجْوَل Res averrunca, amuletum; Clypeus; Vestimentum, quo mulieres vel puellae parvae utuntur *Kam. et Amrulkaisi Moall. v.* 39; Vestis genus, quod induta puella libere obire potest *Djeuh.*; Compedes, muliebre pedum ornamentum; vestis (ثوب) alba, quae ponitur in manu eius, cui tribuitur sors (قداح) quum conveniunt; Nummus probus argenteus, Argentum et lunae novae figura argentea in medio collaris; Onager.

مُجِيل Is qui sortem petit in alearum ludo.

بينهم مُتَجَاوِلَاتٌ Pugnant inter se.

مُجَاوَلَةٌ Contentio.

مُسْتَجَالٌ Mente destitutus.

جُوَالِقٌ *Pl.* جَوَالِقُ *et* جَوَالِيقُ *et* جُوَالِقَاتٌ *a Pers.* جَوَالِك

Hippopera: *marsupia duo quae de utroque equi latere appendi solent, ante vel pone ephippium.*

جَامَ *F. o. n. a.* جَوْمٌ Quaesivit, petivit *rem, bonam mala n. c. a.*

جَوْمٌ Pastores quorum eadem res est et conditio.

جَانَ (*Gol. ex Kam. sed in edit. Calc.* جَانٌ) Nigricavit vultus.

جَانٌ Genus ornamenti muliebris *sec. nonn. id. quod* قلادة *sec. alios id. quod* سوار.

جَوْنٌ *Pl.* جُونٌ (*sed fortasse hic pluralis rectius a forma* اجون *derivatur*) Ruber; Albus; *et contra* Niger *de equis et camelis vel potius* colorem nigrum cum rubro mixtum *significat. Hamas. p.* 653; Dies; Herba marcendo nigricans, eiusve colorem referens. *Dual.* الجونان Duo arcus latera. الجَوْنُ *videtur* nomen stellae. *Ideler Unters. üb. d. Sternnamen. p.* 23.

جُونٌ Nomen avis incerti generis, canorae, edulis. *Forsk. descr. anim. VIII.*

جَوَنٌ *i. q.* جُونِيٌّ.

جَاوِنٌ *vid. vox peregr.* Baculus, cui quis eundo innititur (*Krücke*). *Hamak. clar. spec. catal. p.* 115.

جُوَانٌ Aqua foetens.

جَانَةٌ Genus ornamenti muliebris *sec. al.* margaritarum torques *sec. al.* pericarpium.

جَوْنَةٌ Ruber, *i. q.* حُمْرَةٌ; Sol *ipse*, eiusque discus, quando occidit; *item* Seria nigra oblita pice *Djeuh.*

جُونَةٌ Nigrum esse equum; nigredo (picis); *propr. med. Hamz. Pl.* جُوَنٌ Canistrum parvum corio tectum, quod secum gerunt mercatores aromata vendentes; Seria; Mons parvus; *i. q. Pers.* شيسدان Capsa vitraria. *Gol. ex Mar.*

جُوَيْنٌ *i. q.* جُوَانٌ Aqua foetens.

جَوْنَاءُ Sol; Olla; Nigra camela.

جُونِيٌّ Species avis أَلْقَطَا. *Tres enim sunt species avis Katha, una* جونى *altera* كدرى *tertia* غطاط). *Ita haec species describitur*: Alas nigras et ventrem nigrum habet, guttur album duobus annulis uno flavo altero nigro ornatum. Tergum est cinerei coloris maculati et flavo paulum modo mixti. Appellatur جونى quod non clarum et distinctum sonum edit. Dimidio maior est quam altera species كدرى. *De Sacy Chrest. T. III. p.* 26. Niger; Homo niger.

جَوَّانَةٌ Nates.

جَوَّانٌ Interior pars *domus.*

تَجْوِينٌ Dealbatio portae sponsae; denigratio portae mortui, *quod inter Arabes obtinet, etiam Iudaeorum quosdam.* اهل التجوين Ii qui voluptatibus dediti sunt.

مُجَوْجِنٌ Foetens aqua.

جَاهَ *n. a.* جَوْهٌ 1) Adspexit excepitve ingrato modo *c. ب r.* 2) Vi retinuit abstraxitque *ab aliqua re.* II *et* IV *a* جَاهٌ Ad dignitatem evexit: spectabilem reddidit *c. a*

جَاهِ *interdum* جَاهٍ *ut* جَاهٍ جَاهٍ Vox increpantis pellentisve camelos; *et quidem mares, non femellas.*

جَوْهٌ جُوهٌ *i. q.* جَاهٌ.

جُوهٌ Vultus, facies

جِيهَةٌ *Id.*

جَاهَةٌ Potentia, dignitas

أَجْوُهٌ *pro* أَوْجُهٌ *Pl. a* وجه.

تُجَاهَ E regione, ex adverso

أُجَاهَ *Id.*

جَوْهَرٌ *a Pers.* گوهر (*conf. Hamas.* 81) *Coll. Pl.* جَوَاهِرُ Minera unde boni quid elicitur, quod in quaque re nitet et praestat, Gemmae, uniones. *Dual.* جوهران Gemmae duae *Ebn-Batut. p.* 27. Substantia; natura; Audax; strenuus.

جَوْهَرِيٌّ Gemmarius; Substantialis, naturalis.

جوهبين Mensura, quae continet sex اقساط Graeca. *Avicenn. L. V. p.* 268.

جَوِيَ *n. a.* جَوًى 1) Vehementi affectus fuit aestuavitque amore vel moerore; Tabuit morbo pectoris; 2) *n. a.* جَوًى Abhorruit *ab aliqua re c. a. r. vel c.* من *et c.* عن

et c. على ; 2) Corrupta fuit foetuitque (*aqua*). II *n. a.* تَجْوِيَة (*deriv. a* جُوَّة) Adsumento *utrem* reparavit *c. a. r.* III Ad aquam convocavit (*camelos*) *c.* ب. IV Suspendit appendiitve (*ollam*) *c. a.* VIII Affectus fuit vehementi dolore ex inimicitia. *Hamas. p.* 219; Abhorruit *ab aliqua re c. a. r.*; Ingratam habuit, et male convenientem sibi duxit (*regionem*) *c. a.*

جَوٍ Tabescens amore, vel morbo pectoris; Foetens (*aqua*).

جَوًى Ardor, combustio; Interior amor vel dolor, eiusve vehementia; Tabes; morbus diu durans; Morbus in pectore; Aqua foetens; Tabescens amore vel morbo pectoris etc. (*ut infinitivus pro adiectivo positus sit*).

جَوْى *Id.*

جَوِى Non conveniens alicui *terra*; Aqua foetens.

جِوَاءٌ Ampla *terra*, *vallis*; Depressa *terrae pars*; Tibiali (جورب) simile instrumentum ad asservandum pastoris commeatum; Repositorium ollae; *aut* id super quo collocatur *olla*, *vid.* جوو; *item* Sutura vulvae camelae.

جِوَاءَةٌ Repositorium ollae, *vel* Id super quo collocatur.

جِيَاءٌ *Id.*

جِوَاءَةٌ *i. q.* جِوَاءٌ Repositorium ollae.

جَوِىٌّ Non conveniens alicui, haud grata *regio*; Angustum pectus habens *homo*, dum lingua eius hoc non indicat (الضيّق الصدر لا يبيّن عنه لسانه *Kam.*).

جِيَاءَةٌ Repositorium ollae.

جَاوَاىٌ Castra seu tentoria exercitus; Repositorium ollae seu aheni.

جِيَاوَةٌ Repositorium ollae.

جِيَّةٌ Aqua corrupta, foetens, *vel* locus in quo colligitur ac restagnat aqua, *vel* puteus foetentis aquae.

جَاءَ *F. i. n. a.* جَىْءٌ, جَيْئَةٌ, مَجِيىٌ *et* مَجِىٌّ 1) Venit, advenit *c. a. vel* الى; *at c.* ب Venit cum eo *i. e.* adduxit; Subito venit *c.* على *l.*; Vicit aliquem veniendo *c. a. p.* II Consuit (*utrem*) *c. a.* III جَايَأَ (*pro quo male affert Djeuharius, quem vituperat Firuzabadius* جاآ) Venit *ad aliquem c. a. p.*; *n. a.* جِيَاءٌ Studuit vincere alterum prius veniendo; *item n. a.* جِيَاءٌ, مُجَايَأَةٌ Convenit, consensit; contulit inter se. IV Adduxit; impulit, adegit *c. a. p. et* الى *r.*; Coegit ut fugeret *ad aliquem c.* الى *p.*; Reparavit *soleam c. a. r.*

جَىْءٌ وَجَىْءٌ Cibus et potus. جِىْءْ Vocatio ad ea; *aliis peculiariter* camelorum vocatio ad potum pabulumque; *illud a* جاجا, *hoc a* هاها.

جَاءٍ Veniens.

جَائِىٌ *Id.*

جَيَّاءٌ *Id.*

جِيئَةٌ Receptaculum aquae, locus quo confluit; Pus, sanguis.

جِيئَةٌ *Id.*; *et* Adventus.

جِيَةٌ Locus, ubi confluit aqua (*hoc frequentius est quam* جِيئَةٌ); Pannus, quo reparatur solea; Filum quo netur

جَائِيَةٌ Sanies, pus et sanguis.

مُجَيِّئٌ *i. q.* عِذْيَوْطٌ Qui concacat se tempore coitus.

مُجَيَّأَةٌ *i. e.* المُفضَاة تُحْدِثُ اذا جُومِعَتْ.

جَابَ *F. i.* 1) Secuit *in genere*; secuit formandi sinus ergo *indusium vestemve c. a. vid.* جيب; 2) Fidit *pec. gibbum cameli*; 3) Dilatavit; 4) (*conf.* جاب *F. o.*) Pertransivit, traiecit, peragravit (*regionem*) *c. a. vid.* جوب. II *n. a.* تَجْيِيبٌ Instruxit collari sinuve *indusium vestemve c. a.* VII Sectus, resectus fuit; Apertus retectusque fuit. *Gol. ex Mar. vid.* جوب.

جَيْبٌ *Pl.* جُيُوبٌ Sinus indusii vestisque, *seu* collare ad iugulum patens; Sinus *apud Geometras i. e.* semissis rectae circulo inscriptae, a diametro per medium sectae.

جَيْبُ الارض Locus introitus in terram. Responsum. ناصح الجيب Fidus ac sincerus.

جِيبَةٌ Responsum; *ut nomen actionis* responsum dare, *vid.* جوب.

جَايَتَ *i. q.* جَاوَتَ Voce جوت vocavit camelos.

جَيْتَرٌ Vir statura brevis.

جَيْثَلُوطٌ Opprobrium, quod mulieres invenerunt. *Sensus non explicatur; sed est ac si constet verbis* جلط *et* جثط *vel* ثلط, *ut sensus sit* mendax et saepius cacans.

جِيجِ Est nomen quo id exponitur, quum aliquis جِىْجِى dicit; *vid.* جأْجأ.

جَيْجَلٌ Petra magna; *et tum* Omne magnum; Cutis piscis scutis idonea.

جَيْحَانُ Pyramus fl.

جَيْحُونُ Oxus fl.

جَيْنَخٌ *i. q.* جَوْخٌ.

جَيِدَ Longo pulchroque collo praeditus fuit. *Gol. ex Mar.*

جَيَدٌ Colli longitudo *vel* eius gracilitas cum longitudine coniuncta et pulchritudo eius.

جِيدٌ *Pl.* جُيُودٌ *et* أَجْيَادٌ Collum aut ea pars colli quae monilibus *etc.* ornata est aut anterior eius pars *Kam. inprimis* longum, gracile et pulchrum; *item* Indusii curti parvique genus.

جَادِيٌّ Crocus.

جَيْدَانَةٌ Longo pulchroque collo praedita.

أَجْيَدُ *Fem.* جَيْدَآءُ *Pl.* جُودٌ Longo gracilique praeditus collo.

جَيْدَارٌ Ilex coccifera.

جَيْرِ Certe, profecto. لاجَيْرِ لا أَفْعَلُ *et* جَيْرِ لا أَفْعَلُ Profecto non faciam.

جَيْرٌ Certe, profecto.

جَيَرٌ Brevitas ut despiciatur.

جَائِرٌ Aestus in pectore ex ira, fame, siti.

جِيرَةٌ Ora et angulus rei.

جَيَّارٌ Aestus in pectore ex ira, fame, siti; *item* Calx viva, seu psilotrichum ex ea et arsenico.

مُجَيَّرٌ Parva *vel* profunda facta *vel* gypso obducta cisterna.

جَيْسُوَانٌ *Pers.* كيسوان Species optimarum palmarum.

جَاشَ *F. i. n. a.* جَيْشٌ, جُيُوشٌ *et* جَيَشَانٌ 1) *propr.* Commotus fuit; *tum* Efferbuit bullivitque (*olla*); 2) Aestuavit (*mare*); exundavit (*fluvius*); affatim et cum impetu manavit (*fons*); 3) *conf.* جشأ Vehementius commotum fuit atque assilivit (*cor animusve*). II *derivat. a* جَيْشٌ Exercitum collegit conscripsitve. V *deriv. a* جَيْشٌ Coivit, collectusque fuit in exercitum; Vehementius commotum fuit et palpitavit ob tristitiam vel metum (*cor animusve*). X *deriv. a* جَيْشٌ Exercitum expetivit *ab aliquo* rogavitque *c. a. p.*; Collegit exercitum.

جَاشٌ Cor, animus.

جَيْشٌ *Pl.* جُيُوشٌ Exercitus tam is, qui in bellum proficiscitur quam alius et qui in quinque partes كتايب appellatas dividitur, *nempe* القلب, الجناحان, مقدمة, ساقة; *i. q.* عيش Vita laetior, recreatio.

جِيشٌ Genus plantae longius, capite comoso, granis pleno, *in Persica lingua* شَلْمَز *appellatae.*

جَيَّاشٌ Equus, qui pedis calce instigatus, vehementius assilit; Ardor cursus; Aestus animi, quando effervescit.

جَايِشَةٌ Anima, spiritus.

جَاصَ *F. i.* Deflexit.

جِيصٌ Ludus quidam Arabum cum septem stercoris globulis.

جَاضَ *F. i.* (*conf.* حاض) *n. a.* جَيْضٌ Deflexit, declinavit *c.* عن *r.*; Effugit. II *n. a.* تَجْيِيضٌ *Id.* III Gloriatus fuit *contra aliquem c. a. p.*

جِيَضٌ (*ex* جِيَضَضٌ *contr.*) Incessus fastuosus.

جَيْضَةٌ Deflexio una.

جِيَضَّى Incessus fastuosus.

جَاظَ *F. i. n. a.* جَيَظَانٌ Graviter onustus incessit *c.* ب *oner.*; Cum gravitate et fastu incessit.

جَيَّاظٌ Vir superbe incedens.

جَعَةٌ *et* جِيعَةٌ *i. q.* جِيَّةٌ *et* جِيَّـةٌ; جِيعَةٌ Adventus.

جَافَ *F. i.* Foetuit (*cadaver*). II *n.a.* تَجْيِيف Foetuit (*cadaver*) *Kam.*; Vilem despectumque reddidit, abolevit *Gol. ex Mar.*; Cadaver evasit *Gol. ex Gloss. Mar.*; Verberavit *c. a. p.*; Terrorem incussit *alicui c.* فِى *r. Pass.* جُيِّفَ Terrore impletus fuit. V *et* VIII Foetuit *cadaver.*

جِيفَةٌ *Pl.* جِيَفٌ , أَجْيَافٌ Cadaver *sc.* cum foetescit.

جَيَّافٌ Cadaveris effossor. *Kam. ex. gr. ut detrahat amicula vel ornamenta, quae ditioribus subinde addi solent.*

جِيل Hominum agmen; gens; natio; saeculum. *Pl.* أَجْيَالٌ Generationes.

جَيِّل Durioris indolis homo: importunus et iniquus.

جَيْلَانٌ Glarea commota vento *a* جول.

جيلاهنك *Vox peregr. Describitur Avicenn. L. II. p.* 152.

جِيم *gen. fem.* Littera Djim; *et* Cameli libidinosi; Vestis serica auro intexta (ديباج).

جَيَّمَ Exaravit, scripsit litteram ج.

جيهبوق Stercus murinum.

ح

ح *Sexta est littera alphabeti ordinem recentiorem apud Arabes usitatum sequenti; antiquiorem autem, qui est Hebraeorum, octava, quam ob causam pro numero adhibita octo significat. Tum et pro* حينئذ *ponitur. Conf. Albucas. de chirurg. ed. Channing. p.* 184.

حَيْ حَيْ Vox, qua ad aquam asinus vocatur. (*Vid. et* حيى.)

حَاء Interiectio qua propellitur grex, *et contra* qua advocatur grex.

حَوْأَب Amplus *de valle, situla;* Excavata vel poculi lignei formam referens *ungula equi*, *et* Aquationis locus *aut* quidam aquationis locus.

حَوْأَبَة Amplissimus *de situla*, *mulctrali.*

حَاحَا Vocavit (*hircum*) *c.* ب.

حَاءْ *i. q.* حَايِنْ خَايِنْ *ut* حَايِ حَايِ *et* حَاىْ خَاىْ.

حَبَّ *F. i. n. a.* حُبّ , حِبّ Amavit *c. a. r.* (*rarius hac forma utuntur, quam coniugatione quarta*); *tum* Cupivit, voluit *c.* من *p. et* أن; 2) *n. a.* حُبّ Caram reddidit *aliquam rem alicui c. a. r. et* الى *vel* ل *p.*; 3) Stetit; 4) حُبَّ بفلان Quam carum habet *aliquem* (*hoc autem pro* حَبُبَ *dictum esse statuunt*); 5) حُبَّ Fatigatus fuit. b) حَبُبَ (*ita in Djeuharii opere; at in Kamuso est* حَبَبَ) Amicus factus est *alicuius* quum antea non fuisset *c.* الى *p.* II Fecit amatum *aliquem c. a. p. et* الى *p.*; Caram reddidit *rem alicui c. a. r. et* الى *p.* حُبِّبَ *c.* الى *p.* Amatus fuit *ab aliquo.* Expletus fuit potu *Djeuh.*; Seminificavit (*sed praeferenda est coniugatio quarta*); Catapotiorum formam dedit *medicamento c. a. r.* III *n. a.* حِبَاب , مُحَابَبَة Amavit; Amorem commonstravit; amicitiam coluit *c. a. p.* IV Amavit *c. a. p.*; Voluit; *et* Elegit; praehabuit *c. a.*; Grana habuit, produxit *seges* (*a* حَبّ); In genubus decubuit et non se commovit (*camelus*); *vel* fracto membro aut morbo afflictus e loco suo, donec sanatus sit, non processit, ut ibi interdum moreretur *camelus* (*in equis dicitur* حران); Ex morbo recreatus fuit. V Amorem monstravit *c.* الى; Potu rigari coepit. VI Invicem amarunt et amorem commonstrarunt. X Amavit *c. a.*; carum habuit, gratumve excepit; Elegit *c. a.*; Praetulit *aliquem alicui c. a. p. et* على *alterius p.*; Retinuit aquam *ventriculus pecoris* et diu sitivit.

حَبّ *Coll. Pl.* حُبُوب , حُبَّان Bacca, granum; *peculiariter* alimento serviens, ex frumenti leguminumque genere; Catapotium, *vulgo* pilula. حب البان Glans unguentaria. حب الزرقة Semen psyllii. حب عزيز *et* حب الزلم Baccae foras subnigrae, intus albae, molles, gustu suaves, et esculentae. حب العروس Cubebae. حب الغمام Grando. حب الفقد Semen agni casti. حَبُّ قُرّ *quod et*

scribitur خَبْقَرٌ *et* خَبْقَرٌ Grando. حب القريش Pituides. حب القلب Cor. حب اللهف Fructus solani halicacabi. حب الملوك *Mauris* Cerasa. حب النيل Scammoneum. حب هندى *vel* سندى *i. q.* برنج.

حِبٌّ *F.* ة *Pl.* أَحْبَابٌ , حُبُوبٌ , حِبَبَةٌ , حِبَّانٌ Amatus, dilectus; *tum et* Amor; Inauris una bacca constans.

حُبٌّ *i. q.* حِبٌّ ; *et* Carus (*vel nomen Pluralis*); *item ex Pers. translata vox Pl.* أَحْبَابٌ , حِبَبَةٌ , حِبَابٌ Situla, hydria *vel* magna hydria. حُبًّا وَكَرَامَةً Omnino, *proprie* hydria eiusque operculum. *Conf. Selecta ex hist. Halebi p.* 82 *adn.* حُبُّ فُلَانٍ Id quod aliquis amat; *tum* حُبٌّ Granum acini (*ut vult Golius in appendice; sed potius cum Fatha enunciandum*).

حَبَبٌ Bulla aquae; Series et ordo pulcher dentium, *velut* baccarum, recentis oris aqua seu saliva; Copia magna *vel* maior pars *aquae vel arenae*.

حِبَبٌ Copia magna *vel* maior pars *aquae vel arenae*; Series pulchra dentium.

حَابٌّ *Pl.* حَوَابٌّ Praeter scopum cadens (*sagitta*).

حَبَابٌ Expetitus finis ac terminus *alicuius*; Ros; Copia *vel* maior pars *aquae vel arenae vel* striae in viarum modum ductae in arena; *et Coll. Pl.* حَبَابٌ Bulla aquae; Striae sudoris per corpus decurrentis. Ligna quatuor in quibus hydria duabus ansis instructa ponitur.

حِبَابٌ Amor; Inauris una bacca constans.

حُبَابٌ Amor et amicitia; *et Fem. c.* ة Amatus; *item* Serpens *vel* certa eius species; *sec. nom.* Nomen Satanae. أُمُّ حُبَابٍ Mundus; *et i. q.* حَبَابٌ *praec.*

حَبَّةٌ *Pl.* حَبَّاتٌ Una bacca, unum granum, unus nucleus, semen; Nux (gossipii) (*nom. unit. a* حَبٌّ); Necessitas; Pars seu particula rei; Pondus minimum in partibus librae, *vulgo* granum. حبة الثوم Nucleus allii. حبة الحلوة Semen anisi maius. الحبة الخضراء Granum terebinthinum. الحبة السوداء Semen melanthii, nigella. حبة الغمام Grando. حبة القر *Id.* حبة القلب Interior, nigricantior pars cordis, *vel* sanguis cordis; Peccatum originale. حبة المزن Grando. جابر بن حَبَّةَ Panis.

حِبَّةٌ *Pl.* حِبَبٌ Semina olerum et plantarum odoriferarum; *vel* planta parva e Haschischi genere (في الحشيش), *vel* semina herbarum, *vel* omnia semina plantarum *vel* semen earum plantarum, quae proveniunt, etsi sparsum non sit semen; Aridum fractum cumulatum, *vel* aridum oleris.

حُبَّةٌ Amor; *item* Amatus; Id quod quis sibi ut detur, vel ut sit optat. *Pl.* حُبَبٌ Amata; *et sine Teschdido* Nucleus acinorum. *Dicitur* نَعَمْ وَحُبَّةً وَكُرَامَةً *vid.* حُبٌّ.

حَبِيبَةٌ Res dilecta vel dilectae.

حَبِيبٌ *F.* ة *Pl.* أَحِبَّةٌ , أَحِبَّاءُ *et* أَحْبَابٌ Amatus, *et quoque* Amans; amicus et amica; *item* Dilectus, carus *c.* الى *p.* الحبيب Muhammedes. الحَبِيبَةُ Nomen Medinae (oppidi). ام حبيب Chamaeleon.

حُبَيِّبٌ *F.* ة *Demin.* Amica.

حَبَّابٌ Seriarum venditor. *vid.* حُبٌّ.

حُبَابَةٌ *Pl.* حُبَابٌ Animalculum nigrum aquaticum.

حُبَيِّبَةٌ *Demin.* Amicula. *Motenabb.*

أَحَبُّ Dilectior; Tubere caesus *camelus Gol. ex Mar.* ذلك أَحَبُّ اليه Hoc praefert.

مُحَبٌّ *F.* ة Amatus (*raro adhibetur pro* محبوب); *et* Amor. مُحِبَّةُ Nomen Medinae oppidi. بالمحبة Amice.

مُحِبٌّ *gen. comm.* Non prodiens e loco suo, donec sanatus sit *camelus* (*conf.* احب); Suspirans *camelus*; Amans. *Dicitur* امراة مُحِبَّةٌ لِزَوْجِهَا *nec non* مُحِبٌّ لزوجها.

مَحَبَّةٌ Amor.

مَحْبُوبٌ *F. c.* ة Amatus, amasium. المحبوبة Nomen Medinae (oppidi). ام محبوب Serpens.

حَبًا *pro* حباحب *Ibn-Doraid.*

حَبَأٌ *Pl.* أَحْبَاءٌ Familiaris regis.

حَبْأَةٌ Lutum nigrum.

حبت Omne id, quod praeter Deum colitur. *Jac. Schult.*

حَبْتَرٌ Corpore brevis; Vulpes *c. artic.*

خَبْتَرٌ Is qui alienat cognatos suos.

حَبْتَرَةٌ Macies et parvitas corporis.

حَبْتَقَةٌ Angustia animi ex avaritia, eiusque anxietas ex sollicitudine.

حَبْتَكٌ Parvus corpore.

حُبَاتِكٌ Id.

حَبْتَلٌ Parvo corpore et pauca carne praeditus. (*In Kamuso* حبتك *et* حبتل *eundem paene sensum praebentia adnotata sunt; sed fortasse unum ex altero ortum est vitio scribendi.*)

حُبَاتِلٌ Id.

حَبْثٌ Serpens truncatam caudam habens.

حَبَجَ *F. i.* 1) *n. a.* حَبْجٌ Apparuit de improviso; 2) Appropinquavit; 3) Obsedit, circumdedit; 4) Vehementer incessit; 5) Crepitum ventris emisit, pepedit *conf.* حبق; 6) *F. i. i. q.* هبج Percussit *baculo c. a.* b) حَبِجَ *F. a. n. a.* حَبَجٌ Ex pastu عرفج *et* ضعة inflatus fuit (*camelus*). IV Subito apparuit, propinquus fuit ut appareret; Elatae sunt (venae) et sanguine manarunt.

حَبَجٌ Locus ubi tribus convenit.

حَبْجٌ Multitudo, copia hominum; Locus, ubi tribus convenit.

حَبَجٌ Stigma in lumbo ustum; Stercus in ventre conglomeratum; Arbor quaedam.

حَبِجٌ Crepitum ventris emittens.

حَبَاجٌ Arbor quaedam.

حِبْجَرٌ Crassus.

حُبْجُرٌ Mas avis حُبَارَى appellatae.

حَبَاجِرٌ Id., *et* Crassus.

تَحَبْجَرَ Implicationem intestinorum passus fuit. III احْبَنْجَرَ Ira inflatus fuit. IV احْبَجَرَّ Id., Crassa, dura fuit *res.*

حُبَاجِلٌ Parvus et crasso corpore praeditus (*gedrungen*).

حَبْحَبٌ Lentus aquae fluxus. *Pl.* حَبَاحِبُ Parvus, exilis, camelus *vel* vir macer, tenuis.

حَبَاحِبٌ *Fem.* Celeris, agilis.

حُبَاحِبٌ Nom. viri admodum avari, *adagio celebris*, qui metuebat ignem accendere, ne ad ipsum hospites venirent; *et* حُبَاحِبُ *cum tribus casibus* Ignis debilior; *seu* scintillae ex ardentibus saxis per aërem diffusae; *aut* ignitabulo excussae; *aut* ab ungula equi evolantis; *vel* Insecti nomen rubris alis praediti, quod noctu scintillae simile est, *sc.* cicindela. *Dicunt quoque* نار ابى حباحب *et* نار الحباحب; *at* ام الحباحب Animalculum locustae simile.

حَبْحَابٌ *Pl.* حَبَاحِبُ Brevis, parvus et deformis, despectusve; prava indole praeditus, camelus *vel* vir macer, tenuis, levis, celer.

حَبْحَبَةٌ *sec. quosd.* Propulsus vehementior, Propulsio camelorum; *tum* Lentus aquae fluxus; Debilitas; Ardor ignis. *Pl.* حَبْحَبٌ Melo Syriae *quem Iracenses appellant* رقى *Persae autem* هندى. جئت بها حبحبة Eos emaciatos adduxi (*camelos*).

حَبْحَبِىٌّ Camelus *vel* vir macer, tenuis; Parvus.

مُحَبْحَبٌ Is qui prava alimenta habet.

حَبَّذَ *n. a.* تحبيذ Dixit حَبَّذَا *alicui c. a. p.*

حَبَّذَا Euge, quam pulcher est! (*composit. est ex.* حب *et* ذا).

حُبْرُ حُبْرُ Voces, quibus oves ut mulgeantur, vocant.

حَبَرَ *F. o.* 1) *n. a.* حَبْرٌ Pulchrum fecit *c. a.*; 2) Benefecit; beneficio commodisque affecit; Magnifecit *Gol. ex Mar.*; 3) *n. a.* حَبْرٌ *et* حَبْرَةٌ Laetitia affecit; delectavit *c. a.* b) حَبِرَ 1) Plantis abundavit *terra*; 2) Melius ac bene habuit; 3) *n. a.* حَبَرٌ Hilaris laetusque fuit; 4) *n. a.* حَبَرٌ Flavi fuerunt (*dentes*); 5) *n. a.* حَبَرٌ: حَبِرَتْ يده Sanata fuit manus eius ut nodus in osse rema-

neret; *tum* Recruduit *vulnus*, *vel* Sanatum fuit, ut cicatrices remanerent. c) حَبِرَ جِلْدُهُ Percussa fuit cutis eius, ut remaneret eius rei vestigium. II Pulchrum fecit *c. a.*; Vestes striatas fecit (*conf.* حِبَرَة). IV Laetum reddidit *c. a. p.*; Signavit, vestigio notavit *c.* ب; Plantis abundavit *terra*. VII Manifestatus et revelatus fuit, et disgregata (*nubes*) *Gol. ex Mar.*

حَبْرٌ Laetitia; Beneficium, gratia; Flavedo mixta cum albedine dentium; Doctus, gnarus vel probus. *Pl.* أَحْبَارٌ Doctor, *inprimis* Iudaeus; scriba. *Dicitur et* فلان حَسَنُ الْحَبْرِ والسَّبْرِ *ut nomen actionis* Quidam pulcher est. *conf.* حِبْرٌ.

حِبْرٌ *Pl.* أَحْبَارٌ Pulchritudo. *Dicitur* فلان حسن الحِبْرِ والسِّبْرِ Aliquis pulcher est (*ut nomen actionis*). *Pl.* حُبُورٌ Flavedo mixta cum albedine dentium; Vestigium, signum: lineamenta et forma; Pictura; Color; Atramentum. *Pl.* أَحْبَارٌ, حُبُورٌ Doctus, probus (*sed dubitatur*, *num sit* حَبْرٌ *an* حِبْرٌ; *sed plures volunt*, *vocem* حَبْرٌ *scribendam esse*). *Pl.* أَحْبَارٌ Magister; doctor, *specialiter* Iudaeorum; Similis, aequalis. سورة الأَحْبَارِ Idem Corani caput est, quam سورة المائدة.

حَبَرٌ Laetitia; Vestigium; Sciaena pulvillamma. *Forsk. p.* 45. (*De enunciandi modo dubitat.*)

حَبِرٌ Delicatus, mollis, novus.

حَبَارٌ *Pl.* حَبَارَاتٌ Signum; vestigium.

حِبَارٌ *Id.*

حَبْرَةٌ Cantus in paradiso, et omnis pulcher cantus; Summum in eo, quod pulchrum describitur; Laetitia; Beneficium, gratia; Flavedo dentium mixta cum albedine.

حُبْرَةٌ Dentium cum albedine mixta flavedo; *et* Nodus in arboribus, ex quo vasa dolantur.

حِبَرَةٌ *Pl.* حِبَرَاتٌ *et* حِبَرٌ Vestis striatae Iemanicae genus.

حِيرَةٌ *Pl.* حِيرٌ Dentium cum albedine mixta flavedo.

حُبُورٌ Laetitia; Exhilaratio.

حَبِيرٌ Delicatus, mollis; Nova *vestis*; Albis et nigris maculis distincta nubes; Vestis picta, *i. q.* حِبَرَة, vestis nova; *item* Saliva seu spuma cameli (*quod errorem esse declarat Firuzabadius*, *rectius* خَبِيرٌ).

حَبَّارٌ Is qui atramentum vendit. (*Hanc vocem pro* حبرى *Firuzabadius reiecit.*)

حَابُورٌ Consessus improborum.

حُبُورَةٌ Iudaica sapientia, peritia legis.

حُبَارَى *Pers.* جُرْز *Comm. gen. Sing. et Plur.* (*iuxta alios Fem. tantum Demir.*) *Pl.* حُبَارَيَاتٌ Nomen avis magnae, quae cinerei coloris, tardi incessus et volatus, bonae carnis, *sc.* otis. (*Djeuharius litteram* ى *in fine vocis non esse feminini signum contendit*, *quod Firuzabadius pro errore habendum esse dicit.*)

حُبْرُورٌ *et* حِبْرِبْر Pullus avis حبارى.

حِبْرِيٌّ Qui atramentum vendit. حِبْرِيٌّ دَهْر Semper.

حِبَرِيٌّ Qui vestes حِبَرَات appellatas vendit.

نَارُ الْحُبَيْرِ Ignis cicindelae.

مَحَابِرُ Scholae.

مِحْبَارٌ Cito germinans *terra*.

مُحَبَّرٌ Is cuius cutis a pulicibus ita puncta est, ut eius rei vestigia remanserint; Sagitta optime dolata.

مَحْبَرَةٌ *Pl.* مَحَابِرُ Atramentarium.

مَحْبُرَةٌ *Id.* (*Hic enunciandi modus*, *quem Djeuharius adnotavit*, *a Firuzabadio vituperatur*, *qui voci vocalem Fatha tribuendam esse dicit.*)

مُحْبُرَةٌ *Id.*

شَاةٌ مُحَبَّرَةٌ Ovis in cuius oculis pulchritudo (تحبير) est ex nigro et albo.

يَحْبُورٌ Avis quaedam *vel* Mas avis حبارى *Kam.*; Pullus avis حبارى *sec. al. vero* Avis aquatica; Laetus et felix vir. *Vid.* حُبُورٌ.

حَبَرْبَرٌ *Pl.* حَبَارِبُ *et* حَبَابِيرُ Pullus avis حبارى; Res, aliquid; *ut in his* ما اصاب منه حَبَرْبَرًا ولا تَبَرْبَرًا ولا

ما في الذي حَوَرْوَرًا *et* Nullam ab eo assecutus est rem, تحدّثنا به حبربر Nullius momenti est, quod nobis narras. *Tum quoque* Camelus parvus.

حَبَرْبَرَة Mulier despecta; Crinis unus capitis.

حَبَرْبُور Pullus avis حبارى.

حَبَرْج *Pl.* حَبَارِيج, حَبَارِج Avis aquatica. Mas avis حبارى appellatae. *Demir. conf.* حرجج.

حَبَارِج Mas avis حبارى *Kam.*

حَبَرْجَل Labeo, crassa habens labia.

حَبَرْش Malevolus.

حَبَرْقَس Tenuis, parvo et macro corpore praeditus (*de agnis adultis et iuvencis camelis*).

حَبَرْقَش Parvus camelus.

حَبَرْقَص *F.* ة Parvus camelus; Vir brevis, vilis, compacta et multa carne praeditus; Pullus insecti حرقوص appellati.

حَبَرْكَى *et* حَبَرْكَ *F.* ة (*interdum* حَبَرْكَى *scribitur*) Insectum قراد appellatum. Pedibus imbecillis, brevibus pedibus et dorso praeditus; Longus dorso, Crassus collo; Gens perdita (القوم الهلكى); Nubes accumulatae; Arena multa.

حَبَرْكَل Labeo (*in appendice Golii, nisi rectum* حَبَرْجَل).

حَبَرْمَة Confectio iusculi ex granis mali punici (رمان).

مُحَبْرَم Iusculum, quod ex granis mali punici paratur.

حَبْرُوف Molestiam perferens ob familiam nutriendam (*ita scripta est vox in Kamuso Calc., in Turcico autem* حتروف *quod rectius videtur*).

كَذِب حَبْرِيت *i. q.* بحريت.

حَبَس *F. i. n. a.* حَبْس, مَحْبِس 1) Retinuit *c. a. p.*, continuit, effecit ut *aliquem* non accederet *c. a. p. et* عن *p.*; 2) Conclusit et incarceravit *c. a. p.*; 3) Contexit *stratum panno*, super quo dormiunt *c. a. r. et c.* ب *instr.*; 4) Dicavit in pios usus *rem*, dum possessio pristino possessori manebat *c. a. conf.* حُبُس. II *n. a.* تحبيس Dicavit in pios usus *rem* dum possessionem retinebat *c. a. conf.* حُبُس; Texit *stratum panno, super quo dormiunt c. a. r.* III Retinuit *aliquem c. a. p.* IV In vincula carceremve coniecit, et in iis detinuit; dicavit dicatumque dedit in pios usus *c. a. uti indigenti equum, arma etc. ad usum belli sacri: qualia vendere non licet c. a. Djeuh.* V Continuit se ipsum *in re c.* على *r.* VII Retenta fuit *pluvia. Abulf. Ann. V.* 532. VIII Retinuit, continuit *c. a.*; Conclusit et incarceravit, *etiam* Retentus, incarceratus fuit *seu* (*inprimis sequente* بنفسه) continuit sese.

حَبْس Carcer; Catarracta ex ligno vel lapide in alveo continendae aquae causa structa (*magis frequens esse videtur* حِبْس); Fossa, quae urbem aqua munit; *item* Strenuitas; Mons magnus.

حِبْس *Pl.* أَحْبَاس (حِبَاس *Meid.*) Catarracta ex ligno vel lapide in alveo structa, qua retinetur aqua ad hominum pecorumve usum; Cingulum pilenti camelini; Id quo stratum continetur; Pannus, qui in superiore strati parte ponitur, ut super eo dormiant; Monile argenteum, quod in medio veli (قرام) appellati ponitur; *item* Aqua congregata (ex pluviae copia *etc.*) quum scaturigo non adsit.

حُبْس *Pl.* احباس Quod datum dicatumve est in pios usus: *ex. gr.* fundi et domus ut ex eorum proventibus sumtus pro templo necessarii fierent (*conf. de hac voce et discrimine eius cum* الرباع *de Sacy Chrest. T.* 1. *p.* 189 *ed. alt.*).

حُبُس Pedites. *et* Omnis res in pium usum dicata *nempe* palma, *vel* vinea, ita ut fundus retineatur, et proventus usui sacro destinatus sit.

حابِس Vinctus. *Hamas. p.* 187 *infr. sch.*

حُبَّس Pedites.

حُبْسَة Continentia; *inprimis* repressio sermonis, silentium; Difficultas linguae in loquendo. *Kam. Conf. Reisk. ad Abulf. Annales T. III. p.* 381 *adn.*

حَبِيس Dicatus datusque in pios usus (*equus*).

حَبَابِيس Cameli ob praestantiam prope domum detenti.

مَحْبِس Carcer; Toral. محبس الماء Cisterna.

مِحْبَس *Pl.* مَحَابِس Toral, sindon lecticaria.

مُحَبَّسٌ Dicatus datusque in pios usus (*equus*). *Ita dicitur* محبس على الكنايس *vid. et Conj.* I *et* IV.

مُحْتَبِسٌ Avarus *poet.*

مَحْبُوسٌ *Id.*

حَبَشَ *n. a.* حَبْشٌ , حُبَاشَةٌ Collegit *alicui aliquid c.* ل *p.*

II *n. a.* تَحْبِيشٌ Collegit *c.* ل *p.*; Congregavit (*suos*) *c. a.*

IV Nigrum colore, Aethiopi similem peperit *mulier infantem c.* ب *p.* V Collectus, congregatus fuit.

حَبَشٌ *Pl.* حُبْشَانٌ Habessini, Aethiopes.

حَبَشَةٌ Aethiopes; Aethiopia.

حَبِيشٌ Meleagris, gallina Numidica, *a nigredine*, *vel variegato colore.*

حُبْشَانٌ Species quaedam locustarum.

حُبَاشَةٌ Turba hominum mixta, non unius tribus.

حَبَشِيَّةٌ Cameli valde nigri, *et* Herbae بُهْمَى appellatae, cum multae et convolutae sunt (*et cum Dhamma effertur*).

حَبَشِيَّةٌ Species formicarum magnarum, nigrarum.

حُبَاشِيَّةٌ Aquila (*nigra*).

أَحْبُشٌ Acuta *vox.*

أَحْبُشٌ *Pl.* أَحَابِشُ Habessini, Aethiopes.

أُحْبُوشٌ Turba hominum mixta, non unius tribus.

أُحْبُوشَةٌ *Id.*

أَحَابِيشُ *Id.* (*vel Plur. praeced.*). احابيش قريش *vero sunt* Tribus Banu Almozthalik et Banu-Alhaun ben-Chosaimah, *qui secundum plurium opinionem*, *ut tam Firuzabadius quam Djeuharius refert*, *a monte* حُبْشِيّ *in inferiore Meccae latere sito nomen acceperunt; quia ibi convenientes hoc inter se foedus pepigerunt* انهم لَيَدٌ على غيرهم ما سجا ليل ووضح نهار وما رسا حبشى.

حَبَضَ Mota fuit *arteria*, *et F. i. n. a.* حَبْضٌ Pulsavit *cor*, tum cessavit; 2) حَبَضَ *F. i. et* حَبِضَ *F. a.* Attractum nervum ita remisit ut sonum ederet *c.* ب *r.*; 3) *n. a.* حَبَضٌ , حَبْضٌ Cecidit ante sagittarium in terram nec rem penetravit *sagitta* (*contr. voci* صرد); 4) *n. a.* حُبُوضٌ Defecit et exhausta fuit *putei aqua*; 5) *F. i* Mortuus fuit; 6) *F. i. n. a.* حُبُوضٌ Vanum, irritum fuit *eius ius*; 7) Putarunt in eo bonum esse, sed exspectationem fefellit (*adolescens*); 8) Detrimentum cepit (*gens*). II *n. a.* تحبيض Levavit (*Deus*) *c.* عن *p.* IV Vanum, irritum reddidit, abolevit *eius ius*; Studuit, operam dedit; Ita direxit *sagittam* ut scopum non feriret (*contr. est* اصرد); Exhausit *puteum*, ut aqua in eo non remaneret *c. a.*

حَبْضٌ Sonus lenis.

حَبَضٌ Motus; Sonus; Motus arteriae fortior quam نبض. *Dicitur* ما به حبض ولا نبض Nullus in eo motus est. *Inde* Robur, vitae pars superstes.

حُبَاضٌ Imbecillitas.

مِحْبَضٌ *Pl.* مَحَابِضُ *et* مَحَابِيضُ Lignum quo ex alveari mel colligitur et apes repelluntur; Instrumentum, cui chorda est ad gossipium carminandum (مِنْدَف).

حَبِطَ *F. i. n. a.* حَبْطٌ *et* حُبُوطٌ *et* b) حَبِطَ *F. a.* 1) Frustra et sine praemio fuit (*opus*); periitque *vid.* حبض; 2) Impune effusus fuit (*sanguis occisi*); 3) *n. a.* حَبَطٌ Recruduit (*vulnus*); 4) حَبِطَ Ex nimia pabuli copia vel noxio pabulo venter intumuit *camelo* (*cum nominat. cameli vel ovis*); 5) Defecit aqua (*putei*) neque rediit; 6) Declinavit *ab aliquo c.* عن *p.* IV Permisit, ut impune effunderetur *sanguis occisi* (*Deus*) *c. a. r.*; Effecit ut venter pecoris intumesceret *c. a. p.* (*ex Abu-Amru sententia est* الاحباط quod aqua in puteo evanescit, et nunquam ad pristinum statum redit. XV احبنطى (*sed in Kam.* احبنطأ *etc.*) Brevi corpore et ventrosus fuit; Ventrem inflatum habuit.

حَبَطٌ Vestigia vulneris vel scuticae in corpore post sanationem, *vel* Tumor haud ruptus, qui si dissecatur et sanguinem emittit علب appellatur; Dolor in ventre cameli ex pabulo noxio, vel quum nimium pabuli devoravit, tum inflatur; Ventris inflatio ex pastu herbae ذرق.

حَبِطٌ *Pl.* حَبَاطَى Inflatum ventrem habens, vel dolorem in ventre patiens (*camelus*).

حُبَاطٌ Morbus, quum venter cameli inflatus est (*vid.* حَبَطٌ); Tumor in mammis vel alio loco.

حُبْطَةٌ Aqua superstes in *receptaculo* (*vel rectius c.* خ).

حُبَيْبِطٌ (*Deminut.*) Qui brevi est corpore et ventrosus.

حُبَيْبِطٌ (*Deminut.*) *Id.*

حَبَنْطَى Brevis, ventrosus; Ira impletus, vel morbo بِطْنَة appellato laborans *et cum Hamza.*

حَبَنْطَى Qui brevi est corpore et ventrosus.

حُبَيْنِطٌ *Deminut. Id.*

الحَبِطَاتُ Nomen tribus Arab., qui originem ducit ab Alharts ben-Alamru Tamim Alhabath (الحبط) ex Tamimitarum numero. Qui ad hunc tribum refertur, حَبَطِيٌّ *appellatur.*

حَبَنْطَأَةٌ Mulier brevis, ventrosa, despecta (*apud Djeuharium et de viro*).

تَحْبِيطَاتٌ Tumultus, seditiones.

مُحْبَنْطِئٌ Qui brevi est corpore et ventrosus.

مُحْبَوْبِطٌ Ignarus, pronus ad iram.

حَبَطْقَطَقَ Strepitus pedum excitatus ab equo inter lapides incedente.

حَبَطْبَطَةٌ Res vilis, parva.

حَبَقَ *F. i. n. a.* حَبْقٌ, حَبِقٌ *et* حُبَاقٌ Pepedit. II *n. a.* حَبَّقَ Collegit *vasa sua c. a. r.*, *et* Confirmavit rem suam. IV أَحْبَقَ الْقَوْمُ بِمَا عِنْدَهُمْ Facilem, lenem *vel* obsequentem se praebuit gens.

حَبْقٌ Percussio cum ramo palmae, scutica, fune.

حِبْقٌ Crepitus ventris (*maxime in camelis et ovibus adhibetur*).

حَبَقٌ *Pers.* فُوتَنْج Planta odorifera, ei, quae نمام nomen habet, similis; Pulegium, *at Mauris et Aegyptiis* Ocimum: *quod tamen Orientales* حبق النبطى *vocant.* *Estque* حبق البقر Chamaemelum (البابونج). حَبَقُ الْمَاءِ Citrago. حبق التمساح, *item* حبق الترنجان Menta aquatica (الفوتنج النهرى). حبق الراعى Artemisia (البرنجاسف). حبق الشيوخ Marum (المَرْو). حبق القنا *vel* حبق الفيل Maiorana (المرزنجوش); *item* الحبق *et* الشاهسفرم *i. q.* الحَبَقُ الصَعْتَرِيُّ *vel* الكَرمانيُّ الحبق الرَيْحَانيُّ *et* القرنجمشك, *i. q.* القَرَنْفُليّ *ita explicatur in Kamuso* هو الذى يؤكل من البَقْل المَكّيّ.

حَبِقَ *F. c.* ة Debilis ingenii (*vir*).

يا حَبَاقِ Ignominiae causa ancillae dicitur.

حَبَاقِ *i. q.* حَبْقٌ.

حَبِقٌ *F.* ة (*videtur c.* خ) Longus, procerus.

حِبْقَةٌ Crepitus ventris unus.

حَبَقَةٌ Stupidus.

عذق حُبَيْقٍ Dactylorum species vilior sequiorque.

حِبِقَّةٌ *et c.* خ Parvus, brevis staturae (*vir*).

حَبَقَّى Incessus velox.

حَبَقَّرٌ *et scribitur* حَبْقَرٌ (*conf.* عبقر) Grando (*ex* حب *et* قر).

حَبَكَ *F. i. a. n. a.* حَبْكٌ 1) Bene contexuit (*vestem*) *c. a.*; 2) Ligavit, firmavit; 3) Abscidit, Capite truncavit *c. a.*; 4) حبق بالمراة Pepedit; 5) Restitit *alicui* et adversatus fuit in salutatione, qua alicuius imperium agnoscitur (بيع) *c. a. p.* IV Eleganti opere fecit; firmavit constrinxitque *rem c. a.* V Zona (حبكة) se circumdedit, *vel* Vestibus se involvit; Subligaculo (نطاق) induta fuit *mulier*; Circum medium ligatus fuit *funis.* VIII Bene egit, et instruxit *rem c. a. r.*, *et peculiariter i. q.* احتبى Dorsum tibiasque inter se contraxit et contracta fascia strinxit continuitque; Bene contexuit *vestem c. a.*; Bene contexta fuit *vestis.*

حَبَكٌ Radix vitis (*haec significatio pro errore habenda non est. Kam.*).

حُبُكٌ Fragmentum, pars rei; Annulatae loricae; حبك الشعر Crispus (*homo*).

حِبَاكٌ *Pl.* حُبُكٌ Via et tractus, *specialiter* stellarum in coelo, vel ex reliquiis nubium apparens; Crispa coma et

huic similis pars aquae (*die sich kräuselnden Wellen*); Tractus seu stria arenae, qualem facit venti flatus; Stria *vestis*; Lorum, quo caput (راس) cum lignis duobus غرضوفان appellatis in sella camelina (قتب) coniungitur; Striae nigrae in alis *columbarum*. Zona, vel funis, qua femoralia constringuntur. عقد فلان حبك النطاق Se paravit ad abeundum; operam dedit operae.

حَبِكٌ Vilis.

حُبُكٌ Vehemens, fortis.

حَبَكَة Textura.

حَبْكَة *Pl.* حُبَكٌ *i. q.* حُجْزَة, *vel* Cingulum (*ut videtur*) vestis, et funis, quo medium corpus cingitur, et lorum, quo coniungitur caput (راس) cum lignis duobus غرضوفان appellatis in sella camelina (قتب) *Kam.*

حَبَكَة *i. q.* عَبَكَة Mica polentae; Radix vitis (*haec significatio pro errore habenda non est*, *Kam.*).

حَبِيكٌ Bene texta *vestis.*

حَبِيكَة *Pl.* حُبُكٌ, حَبِيك, حَبَائِكُ Tractus seu stria in arenis *Djeuh.* Via vel tractus stellarum *de coelo*, Ductus crispatae comae; *et inde* Galea ferrea *Kam.*

تَحْبِيك Stabilire, striis insignire.

مُحَبَّكٌ: مُحَبَّكُ الشَّعَرِ Crispata coma praeditus.

مَحْبَكٌ *Pl.* مَحَابِكُ Locus, ubi praecinctorium vel cingulum (ازار) corpori alligatur.

مَحْبُوكٌ Robustus, firmus *equus*, *et de aliis rebus firmiter exstructis*; Bene texta *vestis.*

حَبْكَرَ Collegit *c. a. r.* II Praestrictus fuit visus, obstupuit (تحيّر).

حَبَوْكَر Arena multa, *seu* desertum arenosum, in quo errat viator; *et hinc* Infortunium, aerumna; Brevi sed crasso corpore praeditus (*gedrungen*). *Pl.* حَبَاكِرُ Angustum gressum habens; Gracilis *vir.* أُمُّ حَبَوْكَرٍ Infortunium ingens.

حَبَوْكَرَى Infortunium ingens; Proelii campus post pugnam finitam; Puer parvus; *et Fem.* حبوكراة Corpulentus (*camelus*). أُمُّ حَبَوْكَرَى Infortunium ingens.

أُمُّ حَبَوْكَرَانَ Avis quaedam.

حَبَاكِرِيٌّ *Pl.* حَبَاكِرُ Brevi sed crasso corpore praeditus (*gedrungen*); Imbecillus.

حَبَكَّلٌ, حُبُكُّلٌ Brevis, parvus corpore.

حَبَوْكَلٌ *i. q.* حَبَوْكَرٌ.

حَبَلْ حَبَلْ Voces, quibus oves increpantur.

حَبَلَ *n. a.* حَبْلٌ 1) Laqueo cepit *feram c. a.*, laqueum tetendit *c. a.*; 2) Fune strinxit *c. a. p.*; 3) Foedus inivit, securitatem invenit. b) حَبِلَ *n. a.* حَبَلٌ Impletus fuit *aqua*, *potu c.* من *r.*; 2) (*n. a.* حَبَل *Kam.*) Praegnans fuit *c.* ب; *et* concepit (*femina*) *c. a.* c) حُبِلَ به Conceptus fuit. II *n. a.* تَحْبِيل Proiecit (*semen*), ut una pars super alteram caderet *c. a.* IV Impraegnavit *c. a.*; Nodavit; Deiecit sparsim folia (*arbor* عضاه). V Laqueum tetendit *ferae.* VIII Laqueo cepit *feram c. a.*

حَبْلٌ *Pl.* (حِبَال *Djeuh.*), حُبُول, أَحْبُل, أَحْبَال *Kam. et in tradit.* حَبَايِل (*aut Plur. irreg. aut vitium ut rectum sit* حَبَائِل) Funis, chorda, vinculum. *Pl.* حُبُول Superior capistri pars, quae manu tenetur (*inferior est* رسن, *sed in Kamuso voce* رسن *exponitur*); Arena in longum extensa, instar funis terrae incumbentis; Foedus, clientela, securitas concessa; Impostura, simulatio (مُدَاخَلَة); Amicitia (وِصَال); Mutua amicitia; Cervix (عاتق), *vel* stria inter collum et initium scapularum, *vel* nervus inter collum et humerum (منكب), *et* vena (عرق) in brachio (ذراع) et dorso; Locus equorum ad certamen cursus destinatorum, antequam dimittuntur ad cursum; Vitis (*sed hoc minus frequens, quam* حَبَلَة); *item* Valde versutus. حَبْلُ ٱلْعَاتِقِ Tendo cervicis; حَبْلُ ٱلْوَرِيدِ Vena colli; حَبْلُ ٱلذِّرَاعِ Vena, quae apud nos *Armstrich* appellatur, super cubito posita et inde super pollicem excurrens, ut conspiciatur. *Albucas. de chirurg. p.* 460 *Dicitur* هو على حبل ذراعك Id in propinquo est *vel* in potestate tua est. وصل فلان حبل فلان Quando eius filiam in matrimonium duxit.

حِبْلٌ *Pl.* حُبُول, أَحْبَال Valde versutus, gnarus, prudens. انه لحبل من احبالها Ille valde versutus est, *et tum* Bene administrans pecora et praecipuam eorum habens curam.

حَبَلٌ Ira, tristitia; *Coll. et Pl.* أَحْبَالٌ Fructus, qui in utero gestatur; Vitis, vel radix eius. نَهَى عن بيع حَبَلِ الحَبَلَةِ *ita in Kamuso explicatur* Interdixit vendere cameli foetum, dum iam in utero est *aut* uvas nondum maturas *aut* nepotem, dum in utero gestatur.

حَابِلٌ Retia tendens; Fascinator; Stamen telae (*et* نَابِلٌ subtegmen telae). ثار حابلهم على نابلهم Incenderunt malum (bellum) inter eos. حَوَّلَ حَابِلَهُ على نَابِلِهِ Superiorem rem fecit inferiorem. *item* Vescens arboris spinosae fructu. ضَبٌّ حَابِلٌ Lacerta vorans olus حُبْلَةٌ appellatum.

حِبَالٌ Tendines (*cruris*); Venae *in peni.*

حُبَالٌ Impletum esse.

حَنْبَلٌ Vir brevi corpore; Vestis pellicea (فرو) *Djeuh.*

حُنْبُلٌ Phaseolus.

حَبُولٌ Valde versutus.

حَبِيلٌ: حَبِيلٌ بَرَاحٍ Intrepidus, fortis, *et* nomen leonis.

حَبَلَةٌ Palmes (*minus frequens quam* حَبَلَةٌ); Magna grex caprarum.

حُبْلَةٌ *Pl.* حُبَلٌ , حُبْلٌ Ornamentum quod appenditur torqui, ornamentum colli cameli; Vitis, *vel* radix eius; Fructus arboris سلم appellatae; Carduus lacteus (سيال); *et idem quod* سَمُرٌ *vel* eius folia *Djeuh.*, *vel* Fructus spinosae cuiusque arboris fruticisque عضاه appellati.

حَبَلَةٌ Palmes.

حُبْلَى *Pl.* حُبْلَيَاتٌ , حَبَالَى Praegnans (*et quoque de omnibus animalibus ungues habentibus*).

حَبَّالٌ Restio.

حَابُولٌ Funis, quo ramis resectis iniecto conscenditur palma.

حَبْلَانُ *F.* حَبْلَى Impletus (*potu*); *F.* ة Iratus.

حُبْلَانٌ *F.* حُبْلَى *Id.*

حَابِلَةٌ *Pl.* حَبَلَةٌ Gravida, praegnans.

حَبَالَةٌ Tempus idoneum.

حِبَالَةٌ *Pl.* حَبَائِلُ Laqueus (*Meidanius* حُبالة *scribit*; *minus recte ut mihi videtur*). حبايل الموت Laquei *i. e.* causae mortis.

حُبْلِيلٌ Animalculum, quod mortuum pluviae vi in vitam revocatur.

حَبَالَّةٌ *i. q.* انْطِلَاقٌ, *et* Tempus idoneum rei; Gravitas (*ne dicas* حَبَالَةٌ).

حُبْلِيٌّ Ad gravidam pertinens.

حُبْلَوِيٌّ *Id.*

حُبْلَاوِيٌّ *Id.*

حُبْلَانَةٌ (*reperitur pro frequentiore* حُبْلَى) Gravida, praegnans.

أَحْبَلٌ Phaseolus.

إِحْبِلٌ *Id.*

أُحْبُلٌ *Id.*

أُحْبُولٌ Laqueus venatoris.

أُحْبُولَةٌ *Id.*

مَحْبَلٌ Tempus quo quis concipitur uterove geritur; Primus liber.

مُحْبِلٌ *i. q.* مُهْبِلٌ.

مُحَبَّلٌ Capistrum, vel eius superior pars (*conf.* حَبْلٌ); Crispa *coma.*

مُحْتَبَلٌ Laqueo captus.

مَحْبُولٌ Irretitus; laqueo captus; Is, cui laqueos tetenderunt, etsi captus non sit.

مُحْتَبَلٌ Carpus articulusque tibiae et pedis *in equo.*

حَبَلْبَسٌ Is qui e loco suo non prodit.

حَبَلَّقٌ Oves parvo corpore, vel caprae parvae, viles, *cum* ل *servili.*

حَبِنَ *F. a. et in Pass.* حُبِنَ *n. a.* حَبَنٌ *et* حُبْنٌ Aqua intercute tumuit; *et* hydropisi laboravit; 2) Iratus fuit *c.* على. IV Inflavit, tumidum reddidit. VIII *i. q. Conj. I.*

حَبْنٌ Arbor دِفْلَى Oleander.

حِبْنٌ *Pl.* حُبُونٌ Furunculus, vel huic simile tuberculi genus; Simia mas (قِرْد).

حَبَنٌ Morbus in ventre, e quo inflatur; hydrops.

حِبْنَةٌ Furunculus vel huic simile tuberculum.

حَبِينٌ Hydrope laborans; *item* Oleander.

أُمّ حُبَيْنٍ Animalculum notum (*Chamaeleon*) (*interdum cum Articulo, et Articulo omisso non fit indeterminatum, rar.*).

حَبْنَاءُ Crasso ventre praedita, et hydrope laborans *mulier*. *Pl.* حُبْن Ova non gignens, *de columbis*; Pes; Multam carnem in pulpa pedis habens.

حُبَيْنَةٌ Chamaeleon.

أَحْبَنُ *Fem.* حَبْنَاءُ Hydropicus.

مَحْبُونٌ *Id.*

مُحْبَئِنٌّ Iratus.

حبنبر Res aliqua, *ut in his* ما اصبت منه حبنبرا Nullam ex eo rem assecutus sum. *Conf.* حبربر.

حَبَا *F. o. n. a.* حَبْوٌ 1) Prorepsit per terram *natibus suis et* prominuit pectore *infans; etiam manibus, et in ventre vir*, *inde* cucurrit (*navis*); 2) Prohibuit, defendit, *quod circa eum erat*; 3) Surgere nequivit neque se movere ob maciem (*pecus*); 4) Obtulit se, apparuit *res alicui c.* لِ *p.*; 5) Terram radens resilivit (*sagitta*) et tum scopum feriit; 6) Dedit, donavit sine remuneratione vel gratia *c. d. a. et c.* ب *r.*, *et c. a. r. et* ب *p.* (*vel generaliter usurpatur*); 7) Repulit, non dedit *c. d. a.*; 8) *n. a.* حُبُوٌّ Prope fuit; Cartilagines costarum longae fuerunt, ita ut una alteri propinqua esset; Coniunctae fuerunt *costae cum vertebris dorsi* (صلب) *c.* الى; Una pars alteri propinqua fuit (*de loco quo aqua fluit*); Prope accessit *ad quinquaginta c.* لِ; 9) Altior fuit, eminuit *arena*; Extensa et elata fuit in coelo *nubes*. II *n. a.* تَحْبِيَةٌ Prohibuit, defendit. III *n. a.* مُحَابَاةٌ, حِبَاءٌ Personae respectu usus fuit *erga aliquem*; Favit, Connivit, *ut* حاباه فى البيع Connivendo minus ab eo expetivit pretii in vendenda re; Donando certavit; Adiuvit et prae[illegible]lit *aliquem c. a. p.* IV Decidit sagitta scopum non feriens. VIII Undique comprehendit *vestem* vel inter dorsum tibiasque collegit comprehenditve fascia vel alia re *vestem c.* ب; Sumsit, arripuit *gladium c.* ب.

حَابٍ Apparens, conspicua *res*; Propius accedens, propinquus; Is cuius humeri ad collum elati sunt; Sagitta quae postquam terram tetigerat, resiliens scopum ferit; Planta quaedam.

حَبًا Nubes montis instar in horizonte antequam totum tegit coelum.

حُبَةٌ *Pl.* حُبًى Granum uvae.

حَبِيٌّ Apparens, conspicua *res*; Nubes montis instar super terram ex horizonte imminens antequam obduxit coelum, vel cuius pars est supra alteram cumulata. *Hamas. p.* 785.

حُبِيٌّ Nubes monti similis imminens ex tractu coeli supra terram, vel cuius pars est cumulata supra alteram.

حِبَاءٌ Donum (*conf.* حبا *Sign.* 6); Dos; Quod aliquis vestem suam undique comprehendit (*conf.* احتبى).

حُبَاءٌ *Nom.* Quod aliquis vestem undique comprehendit vel inter dorsum suum tibiasque fascia aliave re colligit et comprehendit.

حَبْوَةٌ Donum.

حِبْوَةٌ Donum; *Pl.* حِبًى *Nom.* Quod aliquis vestem undique comprehendit *vel* inter tibias et dorsum fascia aliave re comprehendit.

حُبْوَةٌ *Pl.* حُبًى *Nom.* Quod aliquis vestem undique comprehendit *vel* inter dorsum et tibias fascia aliave re colligit et comprehendit; Amiculum *etc.* quo Arabes, si murus non adest, ad fulciendum tergum sedentes crura tergumque circumligant ne fatigentur; *inde loquendi modus* حل حبوته Surrexit, عقد حبوته Sedit; *item* Donum.

حِبْيَةٌ *Nom.* Quod aliquis vestem undique comprehendit vel inter dorsum tibiasque fascia aliave re colligit et comprehendit.

حَابِيَةٌ Arena plantam حَابٍ producens.

أَحْبَى *Epitheton venatoris*, qui in terram se inclinat, ut adspectum praedae evitet.

حَتَّ 1) Defluxit, et diffusus fuit: *ut folia de ramis* (*Gol. ex Mar. sed vitiose scriptum videtur pro passivi forma*) (*conf.* حط); 2) Deiecit (*folia, rem*) *c. a. r.*; *et* Rasit, abrasit (*Gol. ex Mar.*); *sed verius videtur* Fricando removit *rem ex. gr. a veste lutum* et decorticavit *c. a. r.*; 3) Properanter dedit *centum alicui ictus c. d. a. Djeuh.*

IV Aruit (*arbor* ارطى). V Deiectus, dispersus fuit. VI Defluxit, dispersus fuit; et deciderunt (*folia*); Decorticatus fuit. VII Deciderunt (*folia*); decorticatus fuit; Decidit *dens*.

حَتْ Vox, qua aves increpantur.

حَتّ *Pl.* أَحْتَات Festinante amploque passu incedens (*equus*); velox (*camelus*); Nobilis, antiquus; Mortua *de locusta*; Haud agglutinatus *dactylus*; Struthiocamelus mas; Res; aliquid *ut in his* ما فى يدى منه حت; Res arida.

حُتّ Movendo mixta *de ptisana*.

حَتَاتٌ Clamores mixti.

حُتَاتٌ Sparsae *rei* partes, vel quae sparsim deciderunt.

حَتَّامَ *et* حَتَّامْ (*pro* حتى ما, *in interrogando enim saepius abiicitur* ا *ut in* لمَ) Quoad, quousque, quamdiu?

حَتُوتٌ Cuius dactyli immaturi dispersi sunt *palma*.

حَتَّى *Est particula quae* 1) *ante nomina ponitur et terminum indicat, et a) idem est ac* الى *et sequitur genitivus, ut* حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ (*Grammatici hoc appellant* للانتهاء *vel* للغاية), *apud poetas vero et pro* الى *ante nomen loci* usque ad *significat*; b) *quae unam rem cum altera coniungit, ut huic idem atque alteri tribuatur, et tum utrique voci idem casus est, ut* اكلتُ السَّمَكَةَ حَتَّى رأسَها Piscem edi eiusque caput ipsum; وعليه زاوية عظيمة يتبركون به ويعتقده ويعظمه حتى كفارُ التتر Supra quod magnum exstruxerunt coenobium, hoc sepulchrum pro fausto omine reputantes, quin et ipsi pagani e Tartaris illud (*sepulcrum*) venerantur et magno in honore habent. *Ebn Batuta p.* 16. *l.* 8. (*Grammatici hoc dicunt esse* للعطف); 2) *ante verba locum tenet et* a) *indicat terminum vel statum. Quam maxime sequitur praeteritum, ut* ثم ارتحلوا وساروا حتى طلعت الشمس Tum profecti iter fecerunt donec sol ortus est. *Vel si, quod rarissime factum esse videtur, Futurum sequitur, manet immutatum ut in hac Corani lectione:* وزُلزلوا حتى يقولُ الرسولُ Commoti sunt donec legatus loquitur (*alii legunt* يقولَ) *Sur. II. v.* 209. b) *causam indicat et tum futurum nasbatum sequitur:* جئتُ حتى ازورَك Veni, ut te viserem (*Grammat. dicunt hoc esse* للتعليل). *Denique raro omittitur vocabulum cum* حتى *coniungendum. De Sacy Chrest. T. I. p.* 473 *ed. alt.*

حَتَّامَا *et* حَتَّى ما Quoad, quousque, quamdiu?

مُحْتَتَاتٌ *i. q.* حُتُوتٌ.

حَتَأَ 1) Percussit; inivit *feminam*; 2) *n. a.* حَتْأٌ (*et sine Hamza scribitur, Djeuh.*) Contorsit fimbrias incisas (*vestis*) *c. a.*; 3) Consuit (*vestem*) *c. a.*; 4) Constrinxit (*nodum*) *c. a.*; 5) Firmavit (*murum*) *c. a.*; 6) Defixit obtutum et diu adspexit; 7) *i. q.* حطّ Deposuit *utensilia a camelo c. a.* IV Consuit (*vestem*) *c. a.*; Constrinxit (*nodum*) *c. a.*; Firmavit (*murum*) *c. a.*; Defixit obtutum, et diu adspexit.

حَتِيٌّ *i. q.* سَوِيقُ الْمُقْلِ.

حِنْتَأٌ Parvus, brevis staturae (*vir*).

أَحْتَأَمَ Abscidit.

حَتْحَاتٌ *i. q.* حَثْحَاثٌ.

حَتْحَتَةٌ Celeritas.

تَحَتْحَتَ Decidit *folium* (*conf.* حت).

تَحْتِيتٌ Frangi debilemque esse.

حَتَدَ *F. i.* Substitit et permansit *in loco c.* ب *l.* b) حَتِدَ Originem puram habuit. II *n. a.* تَحْتِيدٌ Elegit propter praestantiam et puritatem *aliquid c. a. r.*

حَتِدٌ Natura rei, radix eius, *et conf.* حُتُدٌ.

حُتُدٌ Perennis *fons* (*a singul.* حاتد *derivatur*; *sed ex Firuzabadii sententia Djeuh. in hoc erravit*, oculum *significari dicit*; Morbo سلاق affecti oculi, *sing. est* حَتِدٌ *et* حُتُود *tum quoque* Natura rei et eius origo.

حُتُودٌ *conf.* حُتُدٌ.

حُتُودٌ Loca, ubi animalia aquantur.

مَحْتِدٌ Origo; genus; natura. *Dicitur* فلان من مَحْتِد صدق *et* فلان من محفد صدق; Omnis res cuius origo pura est.

حَتَرَ *F. i. et o. n. a.* حَتْرٌ 1) Firmavit, constrinxit; 2) *n. a.* حَتْرٌ Visum fixit in rem; 3) *n. a.* حُتُور, حَتْرٌ Dedit *vel proprie* Cibum dedit; Parum et parce dedit, *vel generaliter* parsimoniam exercuit in erogandis opibus; 4) Multum edit *c. a. r. et* ل *p.*; 5) Gustavit *c. a.*; *ut in his* ما حترت اليوم شيا; 6) *n. a.* حَتْرٌ (*conf.* حِتار)

Laciniam assuens extendit inferiore parte *tentorium*, ne pateret prope terram *c. a.* II *n. a.* تحتير Convivium perfecto aedificio paravit *c.* ل *p.*; Instruxit lacinia حتر appellata *tentorium c. a.* IV *n. a.* احتار Firmavit, constrinxit (*nodum*) *c. a.*; Parum dedit; Edendum dedit.

حَتْر Locus terrae elatus et in longitudinem porrectus; Res parva, pauca; Vulpes mas.

حِتْر Locus terrae elatus et in longitudinem porrectus; Lacinia, quae in inferiore tentorii parte assuitur, quum illa nimis a terra distat, *conf. n.* 6 *verbi*; Donum parvum.

حُتْر Pars quae inferne assuitur tentorio; Convivium quod perfecto aedificio paratur.

حِتَار *Pl.* حُتُر Lacinia, ambitus, ora *de qualibet re*; *peculiariter* Exterior ora auris; Circuitus natium vel id quod inter natem et anteriorem partem est; Stria inter duos testiculos; Humor, qui in ciliis nascitur; Carnis quaedam pars formam dentis referens, quae in extremo cameli ore nascitur. Funis in lateribus (اعراض) tentoriorum (مثال), ad quem alligantur funes, quorum ope tentorium tenditur.

حَتْرَة Lactis suctus unus.

حُتْرَة Res parva, pauca; Locus ubi coniuncti sunt oris anguli duo; *et* Epulum, quod perfecto aedificio paratur; Locus ubi mystax conditur; Pars, quae inferne assuitur tentorio ne pateat prope terram.

حَتِيرَة Epulum, quod perfecto aedificio paratur.

مُحْتَر Inops.

مُحْتُور Is qui parum lactis sugit propter lactis inopiam.

حَتْرَب Brevis, parvus.

حتراب Quidquid durum, compactum est (*Reiske*).

حَتْرَابة Femina parva, crassa.

حَتْرَش Brevis; Parvo corpore praeditus. بنو حترش Gens ad Ohkailidas pertinens, *appellatur* الحَتَارِشة.

حَتَارِش Motus, *in his* ما احسن حتارش الصبى Quam pulcri sunt pueri motus!

حَتْرَشَة Sonus edentis *locustae*.

حُتْرُوش Parvo corpore praeditus, *et* Adolescens agilis, alacer *vel* fortis, robustus, et non carnosus.

تَحَتْرَش 1) Congregatus fuit, convenit *populus*; 2) Operam dedit, ut aliquem currendo caperet *c.* على *p.*

حَتْرَف Loco emovit *c. a. et* عن *l.* II Dispersus fuit (*e manu*) *c.* من.

حَتْرَفَة Asperitas et rubedo oculi.

حَتَش 1) Convenit (*populus*); 2) Diu fixum *in aliquem* habuit (*visum*) *c. a. r. et c.* الى *p.*; *et Pass.* Alacritate commotus fuit. II *Pass.* حُتِّش *n. a.* تحتيش Excitatus, irritatus fuit (*ab altero*). VIII Excitari et irritari se sivit.

حَتْف *Pl.* حُتُوف Mors. مَاتَ حَتْفَ فِيهِ (*quod rarius dicitur*) *et* مَاتَ حَتْفَ أَنْفِهِ *vel* أَنْفَيْهِ Mortuus fuit naturali morte, non violenta, *sc.* non ictu aut suffocatione, *quasi spiritu per nares sensim emisso.*

حَتْفَة *Est epitheton serpentis. Dicitur* حَيَّة حتفة *ut* امراة عدلة.

حُتْفُل Reliquiae iusculi aut cibi in olla; sedimentum intritae; olei amurca; faex populi; opes viles; sordes uteri.

حَتَك *F. i. n. a.* حَتْك, حَتَكَان 1) Propinquis gressibus et properanter incessit; 2) Dolavit, radendo aptavit *rem c. a. r.*; *inde* 3) Radendo *arenam* nido aptam reddidit *struthiocamelus c. a. r.* ما ادرى اين حتكوا Nescio, quo profecti sunt. V Propinquis gressibus et properanter incessit.

حَتَك Pulli struthiocamelorum *vel* parvi eorum.

حَوْتَك Parvus, macilentus, qui vehementer edit.

حَوَاتِك Cuius nutrimentum malum est *de iumentis*; Pulli struthiocamelorum *vel* parvi eorum.

حَتَكى *et* حَوْتَكَة Incessus pumilionis.

حَوْتَكِى Parvus, macilentus; Pullus struthiocameli.

حَوْتَكِيَّة Modus obvolvendi cidarim, qua Arabes laetantur.

حَتْل Donatio; Sequior *de omni re*; Similitudo.

حِتْل *Id.*

حَاتِل *Id.*

حُتَأْل Effugium. ما لى عنه حتال *i. e.* ما لى عنه بُدّ (*Alii sine Hamza scribunt*).

خَوْتَلٌ Adolescens pubertati proximus; Pullus avis القطا; Imbecillis.

خَوْتَلَةٌ Brevis, parvus.

حَتَمَ *F. i.* 1) Inspiravit, indicavit *c.* ب *r.*; 2) *n. a.* حَتْمٌ Firmam et necessariam effecit *rem alicui c. a. r. et* على *p.*; 3) Iurisdictionem et iudicaturam exercuit (*Gol. ex Mar.*). V Reliquias cibi in mensa superstites vel micas cibi comedit; Fecit rem حَتْمٌ; Edit rem mollem in ore suo; Optavit *alicui rem*, *vel* Ominatus fuit *alicui c.* ل *p. et* ب *r.*; *et intrans.* Mollis fuit panis et cibus; Necessarius fuit (*Gol. ex Mar.*); Laetus, lubens fuit *propter rem c.* ل *r. Kam.*

حَتْمٌ Sincerus, purus (*conf.* مَحْتٌ); *Pl.* حُتُومٌ Decretum iudiciumque firmum; iurisdictio; Confirmatio *rei*; Supplementum orationis et ieiunii ob impedimentum praetermissi; *oppos. est* اداء quum illa suo tempore praestantur. (*Gol. ex Log.*).

حَاتِمٌ *Pl.* حُتُومٌ Iudex; Necessarium efficiens; Corvus niger.

ذو تَحَتُّمٍ Recenter fractus, mollis.

أَحْتَمُ Niger.

حُتْمَةٌ Nigredo.

حَتَمَةٌ Ampulla fracta.

حُتَامَةٌ Reliquiae cibi in mensa, vel micae quae decidunt, quum editur.

حُتُومَةٌ *i. q.* حُمُوتَةٌ.

احْتَتَامٌ Abscidit.

حَتَنَ Vehemens fuit (*calor*), *et quasi* aeque intensi caloris fuit *dies.* III Affinitatem inivit. IV Ceciderunt eius sagittae in unum locum. VI Aequales inter se fuere. VIII Aequalitate et puritate respondit congruitque.

حِتْنٌ *Pl.* أَحْتَانٌ Similis, par, quum quis alteri ordine, aetate, vel arte aequalis, Socius. هما حِتْنَانِ Hi duo aequales in iaculando.

حَتَنٌ Prominentiores vertices montis.

يومٌ حَاتِنٌ Dies, cuius prior et ultima pars aeque fervida est.

وَقَعَتْ النَّبْلُ حَتَنَى Sagittae aequales ceciderunt.

حَتْنَاءُ Glabra (*camela*).

مُحْتَتِنٌ Aequalis, ita ut pars alteri consentanea sit.

حَتَنْتَالٌ Effugium, *ut* ما له عنه حَتَنْتَالٌ Hoc necessario peragere debet.

حَتَنْتَانٌ *Id.*

حَتَا *ult.* و *n. a.* حَتْوٌ (*et vid.* حتأ) Contorsit fimbrias incisas *vestis.*

حَتْوٌ Cursus vehemens.

حَتَى *et* IV أَحْتَى Consuit; contorquendo plexuit, *ut penicularnenta vestis*; Firmavit, firmum reddidit *c. a.*

حَتِيٌّ Fructus palmae مقل appellatae farina (سويق) *vel* ipsa palma مقل appellata, *vel* vilis huius species, *vel* arida; *item* palmulae sylvestres decorticatae, sequiores sicciorcsque eorum; Dactylorum faex et cortices; Favi mellis cortex; Res e quibus canistrum conficitur *vel propr.* e foliis palmae contextae.

حَاتِي Multum bibens.

مُحْتَنَاتٌ (ت *videtur pro* ة) Firmus corporis compage *equus.*

حَثَّ (*conf.* حَضَّ) 1) *n. a.* حَثٌّ Excitavit, incitavit, instigavit *c. a. p. et* على *r.*; 2) Avidum reddidit *Gol. ex Mar.* II *n. a.* تَحْثِيثٌ Instigavit, incitavit, *et* IV Incitavit, instigavit *c. a. p.* VI Se invicem cupidos reddiderunt atque incitarunt *c.* على *r.* VIII Incitavit, instigavit; Incitatus, instigatus fuit. X Incitavit, instigavit *c. a. p. et* على *r.*

حَثٌّ *Instigatio.*

حُثٌّ Straminis minutae partes; Arena *vel* terra aspera (*ex Azmai sententia*) eaque micans *aut* arida; Ptisana non commista aut cum humore subacta; Panis siccus *i. e.* solus sine obsonio (*ex Abu-Obaidi sententia*).

حَثَاثٌ *et* حِثَاثٌ Somnus; Nigri collyrii genus, quod Arabes كحل *Pers.* سرمه vocant. *Hinc* ما اكتحل حِثَاثًا Non dormivit.

حَثُوثٌ Citus, incitatus, festinans; Avidus.

حَثِيثٌ *Id.*

حِثِّيثَى Incitatio.

مَحَثَّةٌ Incitatio, *passive*, *ut quum equus stimulatur in cursum.* Locus, ubi capistrum alligatur (labium).

حَثْحَثَ *i. q.* حَثَّ *praec.* Instigavit *c. a. p. et* على *r.*; commovit; 2) Commotum fuit (*in nube fulmen*).

حَثْحَثٌ Terra.

حَثْحَاثٌ (*ut* حذحاذ) Celer.

حَثْحُوثٌ Celer *sec. al.* multus; Incitatio ad properandum; Deformis capra; Cohors equitum.

حَثِرَ *F. a.* 1) Crassa et aspera fuit *res*; 2) Tuberculo rubro in palpebris *vel* harum crassitie ex lippitudine correptus fuit (*oculus*); Tuberculis pustulisve laboravit (*cutis*); 3) Concrevit, et velut granosum evasit (*mel*); 4) Ampla fuit et se dilatavit *res*. II *n. a.* تَحْثِير Catapotiorum formam dedit *medicamento c. a. r.* IV Fissas habuit spathas *palma*, et granum eius fuit parvis granis uvae simile priusquam fuit حصل dactylus immaturus. V Fissa spatha primum dactylis incrementum capientibus fructus granorum instar magnitudine produxit.

حَثَرٌ *Coll.* حَثَرَةٌ *nom. unit.* Crassior pars liquoris; Fructus arboris أراك; Uva parva in racemo, quum ex flore prodiit; Uvae non maturae sed durae et acidae; Fungus quidam terrae coacervatae similis, quem si e terra evellis, invenis sub eo arenam.

حَثِرٌ Is qui laborat pustulis. (*Apud Djeuh. in versu* رأته شيخا حَثِرَ الملاحم.)

حَثِير Glans, capitulum penis (*Gol. ex Djeuh.*, *sed in meo codice non inveni*).

حُثَارَةٌ *pro* حُثَالَةٌ Fragmentum straminis, palea; gluma frumenti.

حَثِيرَةٌ Epulum, quod absoluto aedificio paratur.

حَوْثَرَةٌ Glans, caput penis *in homine*.

حَثْرَبَ Impura fuit, sorduitque *aqua*, *et* Coeno commixtam habuit aquam *puteus*.

حُثْرُبٌ Planta in terra aequali nascens (aut nonnisi in duro et aequali solo proveniens); Aqua crassa; Sordes, quae in ima olla remanet.

حِثْرِبَةٌ *i. q.* حِثْرِمَةٌ.

حُثَارِمٌ Is qui orbiculum حثرمة appellatum in labio superiore habet.

حَثْرَمَةٌ Crassities labii.

حِثْرِمَةٌ Mucro nasi vel eius extremitas; Orbiculus sub naso in labio superiore (quod si paulum longus est, vir dicitur ابظر).

حَثْفٌ *et* **حَثَفٌ** *i. q.* حَفْثٌ *et* فَحْثٌ.

حُثْفُرٌ Faeces olei *etc.*; Vilior pars opum.

حُثْفُرَةٌ Sedimentum impurum remanens in fundo hydriae.

حَثَافِير Postrema rei pars; *ita* اخذ بحثافير الامر.

حَثْفَلَ Bibit id quod حثفل appellant ex olla.

حُثْفُلٌ *i. q.* حُثْفُلٌ.

حَثَلَ Ventrosus fuit. IV Statum alicuius peioravit *tempus*; Male lactavit, nutrivit *mater infantem c. a. p.*

حَثْلٌ Prava lactatio, pravusque status; Sequior pars rei

حَثْلٌ Macilentus, debilis *vir*.

حَثَلَةٌ Aqua pauca in receptaculo aquae maiore (حوض).

حَثْيَلٌ Arbor quaed. montana; *inde* Brevis vir; Malo alimento nutritus; Segnis.

حُثَالَةٌ Lolium et huic similes res, quae sunt inter frumentum; Gluma hordei; Cortex dactylorum, aliarumque cortice instructarum rerum, quum mundantur; Sedimentum adipis; Res nullius frugis; Sequior pars *cuiusque rei*, *populi*.

مُحْثَلٌ Male lactatus *a matre*.

حِثْلِبٌ Amurca olei, vel adipis.

حِثْلِمٌ *Id.*

حَثَمَ *n. a.* حَثْمٌ 1) Donavit *c.* ل *p.*, *Kam.*; 2) Fricuit *c. a.*, *Djeuh.*

حَثْمَةٌ Colliculus terrae ruber vel niger lapidibus constans; Mucro nasi. *Pl.* حِثَام Pullus equi parvus.

حَثَمَةٌ Colliculus terrae ruber vel niger lapidibus constans.

حُثْمَةٌ Locus per quem aqua effluit in aggere.

حَوْثَمٌ Mediocriter procerus *de hominibus et camelis.*

حَثْمَاءُ Pars arenae superstes in valle vel fluvio.

حَاثِنٌ (*vitio pro* حاتن) Dies fervens et aestuosus. *Gol. ex Mar.*

حَثَا *ultim.* و *F. o.*; *et ultim.* ى *F. i. n. a.* حَثْوٌ حَثْيٌ (?حَثَاة *Djeuh.*) 1) Sparsit, insparsit *terram in vultum suum c. a. r. et* على *p. quod facere mos Arabicus*, quum mortuus est propinquus; 2) Sparsa fuit (*terra*); 3) *ultim.* و (حَثْوَتْ) Parum dedit *c.* ل *p.* IV Contriverunt *equi regiones c. a.* (*conf.* احاث).

حَثَى Fragmenta ficorum, vel fici fructus, *vel* Fici pars a granis separata; Terra sparsa; *et Coll. nom. unit.* حثاة Cortices dactylorum.

حَثِيٌّ Ea res, quam manu tenens tollit. *Ita in traditione, quae de lotione agit*, *Pluralis usurpatur* de aqua, quam manu haustam in caput tollebat Muhammedes كان يحثى على راسه ثلاث حثيات.

حَثْوَاءُ Multa terra constans *locus.*

حَاثِيَاءُ Foramen muris campestris *vel* eius terra.

حَجَّ 1) Contendit (*aliquo*) et intendit *c. a. l.*; Gradum fecit, gressus fuit; Multum ultro citroque ivit ad aliquem; *et inde peculiariter n. a.* حَجٌّ Profectus fuit ad aedem Meccanam, festum eius et solennia sacra celebrandi ergo, eaque sacra obivit; 2) Litigando vicit *c. a. p.*; *vid.* حُجَّة. *Prov. loco dicitur* لَجَّ فَحَجَّ; 3) *n. a.* حَجٌّ Immisso specillo exploravit (*vulnus*) *c. a.* III *n. a.* حِجَاج Causam dixit; argumentis et probationibus egit certavitve *c. a. p.* IV Misit ut adiret Meccam, festumque et sacra ibi celebraret *c. a. p.* VI Inter sese argumentis ac probationibus certarunt et causam dixerunt; inter se litigarunt, et altercati fuerunt *c.* في *r.* VIII Causae probationem attulit, causamque dixit; pro argumento adduxit (*rem*) *c.* ب; se defendit (*aliqua re*); Adhibuit ad aliquem convincendum *libros c.* ب *r.*

حَجٌّ *Nom.* Peregrinatio Meccana: seu Cahbae *i. e.* templi Meccani visitatio, quae constituto tempore ritibus quibusdam praescriptis peragenda est (*non de quolibet itinere Meccam faciendo*). الحج Nomen capitis Corani.

حِجٌّ *Id.*

حُجُجٌ Viae effossae; Vulnera explorata.

حَاجٌّ *et poet.* حَاجِجٌ *Pl.* حُجٌّ, حُجَّاجٌ *et* حَجِيجٌ *Fem.* ة *Pl.* حَوَاجُّ (*dicitur*, *quum sacra iam celebrarunt* حواجُّ بيتَ الله, *si celebraturi sunt*, *dicitur* حواجُّ بيتِ الله) (*ut Collect. usurpatur*, *Gol. ex Mar.*) *spec.* Qui adit adiitve aedem Meccae; et qui solennia eius celebrat aut celebravit.

حِجَاجٌ *et quoque* حَجَاجٌ *Pl.* أَحِجَّةٌ Os oculum circumdans, in cuius superiore parte supercilia extant; Latus; Primum apparens solis orientis pars.

حَجَّةٌ (*pro hoc tanquam nomen unitatis adhibetur* حِجَّةٌ *contra regulam, quum in nominibus unitatis forma* فَعْلَةٌ *usitata sit*) *Nom. unit.* Peregrinatio Meccana una, seu festi Meccani celebratio; *unde iuramenti Arabici formula in usu* وحَجَّةِ الله Per sacra Dei. Auricula; Concha *vel* margarita, quae in aure appenditur.

حِجَّةٌ *Pl.* حِجَجٌ Peregrinatio Meccana una (*pro* حَجَّة). Annus. ذو الحجة *Pl.* ذوات الحجة Mensis anni Arabici ultimus: in quo iter sacrum Meccam faciunt.

حُجَّةٌ *Pl.* حُجَجٌ Probatio, causae dictio, argumentum: testimonium, praesertim a iudice comprobatum.

حَجِيجٌ Is cuius vulnus specillo exploratum est.

حَجُوجٌ Via modo recta modo curva.

حَاجِّيٌّ Visitator Cabae seu Meccanus peregrinator unus. *Gol. ex Mar.*

أَحَجُّ Durum (*caput*); In anterioris pedis vestigio ponens pedem posteriorem (*equus*). *conf.* أحقّ.

مِحْجَاجٌ Homo rixosus, litigator; *item* Specillum, quo exploratur vulnus; *et* Instrumentum quo aequatur solum (*Gol. ex Mar.*).

مَحَجَّةٌ Via recta ac regia.

مَحْجُوجٌ Visitatione celebratus *locus*; *absol.* Templum Meccanum.

حَجَأَ *F. a.* 1) Laetatus fuit *aliqua re c.* ب; 2) Retinuit, cohibuit *c. a. r. et c.* عن *p.*; 3) *i. q.* لجا Confugit, refugit *c.* الى *p.* b) حَجِئَ *cum Hamza et sine Hamza scribitur conf.* حَجِيَ) Avidus et tenax fuit (*rei*), dedi-

tusque et addictus fuit *c.* ب. V Laetus fuit ob rem; Avidus et tenax fuit *rei*, deditusque et addictus fuit *c.* ب.

حَجٍ *pro* حَجِى Aptus *c.* ب *r.*

حَجِى *sed c.* الى *p.* Confugiens.

مَحْجًا Refugii locus, asylum.

حَجَبَ *n. a.* حَجْبٌ, حِجَابٌ Texit, obtexit *c. a. r.*; Intercessit *inter duos separationis ergo c.* بين; Sepivit, seclusit prohibuitve ab ingressu *c. a.* II Texit, obtexit *rem c. a.* V Tectus fuit et seclusus ab hominum conspectu obtento velo *c.* عن *p.* VII Detectus fuit *c.*عن *p. et tum* Deseruerunt *socii aliquem c.* عن *p. conf. Wakidaei librum p.* 111 *ed. Hamak.* VIII *i. q.* V *et* احتجبت المراة بيوم *ita in Kamuso explicatur* مضى يوم من تاسعها. X Praefecit velo seu conclavi regio *c. a. vid.* حاجب.

حَجْبٌ *in linguae usu* Prohibitio; *in usu loquendi technico* Prohibitio viri ab hereditate potiunda sive tota sive quadam eius parte propter existentiam viri alterius cuiusdam. *Prior ille status appellatur* حجب حرمان; *posterior* حجب نقصان. *Haec amplius explicantur in libro* الشريفية فى شرح السراجية *p.* 63.

حَجْبٌ Spiritus, halitus cursus *vel* locus, per quem exit e corpore (مجرى). *Kam.*

حَجْبٌ Collis.

حَاجِبٌ *Pl.* حَجَبَةٌ, حُجَّابٌ Qui velum obtendit; qui prohibet et secludit; *speciatim* ianitor; *et* conclavis regii custos ac praefectus, *siquidem ianuae velum obtendi solet.* الحاجبان Ossa ambo supra oculis cum pilis et carne. *Pl.* حَوَاجِبُ, حَوَاجِيبُ Pili qui oriuntur supra osse oculi; *et ut videtur quoque* Cilium; Extremitas *de qualibet re.* حواجب الشمس Radii solis.

حِجَابٌ *Pl.* حُجُبٌ Id quod intercedit inter duas res; Velum; Nox; Locus abruptus regionis petrosae; Ex diversis partibus compulsa et in longum extensa arena; Locus elatus terrae durae; Prominens pars montis; Caro tenuis interna quae inter latera duo intercedit inter pulmonem et asperam arteriam pulmonis (بَيْنَ السَّحْرِ والقَصَبِ); Quod anima moritur socios Deo addens; *inde dicitur* يغفر للعبد ما لم يقع الحجاب; *item* Lumen, splendor solis *vel* eius tractus.

حَجَبَةٌ Extremitas ossis coxae, quod eminet super hypochondrium (خاصرة) *vel* duo ossa super pube, quae prominent supra molliores ventris partes ab utroque latere. *Dualis est* حَجَبَتَان. *In equo sunt* coxarum partes, ubi supra peritonaeum (صفاق) prominent.

حِجَابَةٌ Ianitoris munus.

مُحْجَبٌ Velo disclusus.

مَحْجُوبٌ Coecus.

حَجْحَجَ *n. a.* حَجْحَجَةٌ 1) Retrocessit (*ut in pugna post factum impetum*); 2) Retinuit se a loquendo aliquid dicere volens; 3) Stetit.

حَجْحَجٌ Homo sequioris generis.

حَجْدَرٌ (*fort.* جَحْدَر) Leo.

حَجَرَ *F. o. n. a.* حَجْرٌ, حُجْرٌ, حِجْرٌ, حُجْرَانٌ Impedivit, prohibuit; interdixit; *et quidem* absoluto opum usu ac potestate *praetor c.* على *p.* II *n. a.* تحجير Circulo tenui vel nubiloso circumdata fuit (*luna*); Cauterio rotundo circum oculum signatus fuit (*camelus*). IV Texit, occultavit. V *denom.* Lapiduit, petrefactus fuit; Arcte habuit *aliquem c.* على *p.*; Fecit stabulum, coenaculum حجرة. VIII *denom.* Lapidosa fuit, multis constans lapidibus *terra*; Construxit paravitque sibi stabulum *etc.* حجرة *c. a. Djeuh.*; Fecit quod منار appellant *in terra c. a. terrae*; Posuit in gremio suo (*tabulam*) *vid.* حِجْرَة *c. a. r.*; Confugit *ad aliquem c.* ب *p.*; Obstructum ventrem habebant *cameli.* X Induruit lapidis instar *lutum* (*Gol. ex Mar.*); Fecit stabulum, coenaculum (حجرة) *Kam.*; Audax, strenuus fuit.

حَجْرٌ *In linguae usu* Impeditio quaelibet; *in usu loquendi technico* Impeditio arbitrii utendi in verbis non in factis sive sit propter aetatem minorem, sive propter amentiam aut servitutem; Res vetita; Circuitus oculi; Velum, *ut quod obtenditur secludendis a virorum conspectu puellis*; Anterior pars vestis, sinus; Protectio, custodia. نشأ فى حجره Sub eius tutela adolevit. Membrum genitale viri et feminae; Collis arenae.

حِجْرٌ *et minus recte* حُجْرٌ Quod vetitum illicitumque est; Murus, paries, *tum* Septum murusve rotundus aedis Meccanae in boreali latere; Intellectus; ذو حجر Intellectu praeditus. *Pl.* أَحْجَارٌ *et rar.* أَحْجِرَةٌ *Tochf. Ichw. p.* 173 Muris et serpentis latibulum; *item* Bonus status; Agger et obex aquae; Sinus vestis manibus sublatus; Pars vestis in anteriore corporis latere, gremium. نشأ فى حجره

Adolevit sub eius tutela. Genitalia, tum feminae, tum viri; Propinquitas, affinitas. *Pl.* حُجُورَةٌ , أَحْجَارٌ , حُجُورٌ Equa. احجار الخيل Equi ad propagandos equos destinati (*non adhibent singularem huius vocis*). Mansiones Arabum ثمود Temuditarum, quae inter Syriam et Medinam atque Meccam vel eorum regiones apud Wadil Koram.

حَجْرٌ Amplexus, gremium. *In re ingrata dicunt Arabes* حجرا له *i. e.* دَفْعًا (*conf. etiam* حِجْرٌ).

حَجَرٌ *Pl.* أَحْجُرٌ *et* أَحْجَارٌ (*hoc in paucis*), حِجَارٌ (*cum sequente in multis*) *et* حِجَارَةٌ Lapis, Lapis niger. *Hinc Dual.* الحَجَرَانِ Aurum et argentum. Arena. رُمِيَ بِحَجَرِ الأَرْضِ Infortunio afflictus est. رُمِيَ فُلَانٌ بِحَجَرِهِ *Prov.* A compare aliquis invasus est. لُزَّ فلان بحجره Coniunctus est aliquis cum compare.

حُجُرٌ Caro circumdans ungulam.

حِجْرٌ *Pl.* حِجْرَانٌ Paries, septum; Agger et obex aquae ad fluminis crepidinem; Terra alta, cuius medium depressum est; Locus, ubi provenit planta رمث appellata; Locus quidam, qui statio est in deserto Meccam peregrinantibus.

حَجْرَةٌ *Pl.* حَجْرٌ *et* حَجَرَاتٌ *et* حَوَاجِرُ Tractus, latus domus aut mansionis *populi*: atrium. *Inde prov. loco dicitur* قد انتشرت حجرته .يَرْبِضُ حَجْرَةً وَيَرْتَعِي وَسَطًا Opes eius auctae sunt. *adi.* Lapidibus abundans (*terra*).

حِجْرَةٌ (*vitium est*) Equa (*melius* حِجْرٌ).

حُجْرَةٌ *Pl.* حُجَرٌ , حُجُرَاتٌ , حُجَرَاتٌ , حُجْرَاتٌ (*ut Samachscharius affert*) Stabulum septumve camelorum; *conclave domus; Coenaculum; Cubiculum (Stube, Kammer)*; Sepulcrum. Tractus, latus. *Harets. Moall. v.* 69.

حَجَّارٌ Lapidarius, Caementarius.

حُجُورٌ Agger et obex aquae ad fluminis crepidinem; Res vetita, nefas.

حَنْجَرَةٌ *Pl.* حَنَاجِرُ Fauces.

حُنْجُورٌ Fauces; Canistrum parvum; Ampulla calamorum aromaticorum fragmentis ذريرة appellatis destinata.

حَجْرِيٌّ Veritas, dignitas, sacrum.

حُجْرِيٌّ *Id.*

الحُجْرِيَّةُ Praetoriani, domestici.

حَجِيرَةٌ Lapidibus conferta (*terra*).

حَاجُورَةٌ *et* حَاجُورَةٌ *Pers.* خيز كِير *Turc.* طوردت (*Polluci Χυτρίνδα*) Lusus ubi in orbe ducto medianus consistit puer quem caeteri circumdantes capere student *Kam.*

مَحْجَرٌ Res vetita, nefas; Circuitus urbis vel regionis, territorium *Gol. ex Mar.*

مَحْجَرٌ *et* مُحْجَرٌ Hortus: inprimis arboribus consitus; *item Pl.* مَحَاجِرُ Circuitus oculi; *et* pars oculi quae ex velo برقع dicto conspicitur; *vel* ea, quae e velo نقاب dicto apparet; *in viro autem* Ea faciei pars, quae fascia obvoluta non est; Locus amplus. مَحَاجِرُ Loca lapidosa. *Les oiseaux et les fleurs. p.* 112. Regio circumdans proxime vicum; *inde appellata sunt* مَحَاجِرُ أَقْيَالِ اليَمَنِ Territoria regum Iemanae regionis, in quibus nemini nisi ipsorum subditis pascere licuit.

مَحْجُورٌ Prohibitus, vetitus.

مُتَحَجِّرَةٌ *adi.* Lapidibus conferta (*terra*).

حُجْرُوفٌ Animalculum longis pedibus instructum, maius quam formica.

حَجَزَ *F. o.* 1) *n. a.* حَجْزٌ In genua procumbere iussit camelum; *tum* Ligavit (*camelum*) in extremitate ungulae, et adducto deorsum fune ligavit lumbos (حقو), ut ulceri in dorso mederetur *c. a.*; 2) *n. a.* حَجْزٌ , حِجَازَةٌ , حِجِّيزَى Occultavit, occlusit; Cohibuit, inhibuit *c. a. p. et* عن *r.*; 3) Intercessit, diremit *c.* بين *p.* *Prov. loc.* كانت بين القوم رِمِيًّا ثم صارت حِجِّيزَى Sagittis se invicem petiverunt, tum pacem fecerunt. b) حَجِزَ Vehementem sitim habuit propter morbum in intestinis. III *n. a.* مُحَاجَزَةٌ Sese obiecit *alicui c. a. p.*; Prohibuit diremitque ab alio *alium ne pugnarent c. a.* *Prov. loc.* .انْ اردت المحاجزة فقبل المناجزة IV In provinciam Hidjas pervenit. VI Prohibuerunt se ac distinuerunt invicem; Pace facta in gratiam redierunt. VII Cohibitus, prohibitus fuit; *et* Profectus fuit venitque in regionem Hidjas (*hoc ut Ibn-Alsiccitus vult, sed usita-*

tior videtur forma octava). **VIII** In medio suo ligavit cingulum *c.* ب *instr.*; Congregatus fuit, convenit; Portavit rem in gremio suo; Profectus fuit venitque in regionem Hidjas.

حُجْزٌ Radix; Tractus; Tribus, genus.

حِجْزٌ *Id.*

حَجَزٌ Vehementia sitis propter morbum in visceribus.

وردت الابل ولها حَجَزٌ *i. e.* Saturati et cum crassis ventribus cameli ad aquam venerunt.

حَاجِزٌ *Pl.* حَجَزَةٌ Prohibens *c.* عن *r.*; Obex aquae; Iniustus; Mucro gladii.

حِجَازٌ Funis quo vinciuntur pedes cameli (*conf.* حجز *n.* 1), *et* Funis, quo medium cingitur, ad vestis laciniam colligendam; Omne altum, petrosum, salebrosum; Regio petris et montibus ab hominibus seclusa. الحجاز Provincia, quae Meccam, Medinam et Althajif cum regionibus ad haec loca pertinentibus complectitur. *Originem nominis a cohibendo vel separando ducunt*; *et inde fortasse* Nomen modi musici.

حُجْزَةٌ *Pl.* حُجَزٌ *et* حُجُزَاتٌ, حُجَزَاتٌ, حُجْزَاتٌ Locus cinguli vel cingulum in externa veste, quam contra frigus *etc.* super caeteras induunt. Pars *femoralium* in qua est cingulum, *et in equo est* مَرْكَبُ مُؤَخَّرِ الصِّفَاقِ بِالْحَقْوِ *Kam.* شَدَّةُ الْحُجْزَةِ Patientia. شديد الحجزة Patiens in perferendis malis. هو نَائِي الْحُجْزَةِ *i. e.* Is, cuius ambo latera plena sunt ut crassa latera habeat (*quod vitium est*).

حَجْزَاءْ *Pers.* آشْتِي كَرْدَن Pacem facere (*Gol. ex Mar.*; *sed videtur falsus enunciandi modus*).

حَجَازَيْكَ Dirime eos et intercede.

مَحْجَزٌ Locus, ubi funis حجاز medium corpus cingit.

مَحْجُوزٌ Pedes constrictos fune حجاز appellato habens (*camelus*); Afflictus sive laesus in loco, quo funis حجاز vel cingulum medium corpus circumdat.

مُحَاجَزَةٌ Quod tu alterum a te, alter vero te a se retinet.

مُحْجَزَةٌ Palma, cuius racemi in corde eius sunt.

حَجَفَ Opposuit se: obstitit, remoratus fuit *c. a. Djeuh.* **IV** Egressus fuit, prodiit. (*Golius ex Hez.*, *sed videtur vitiosum. Fortasse est* اجحف.) **VII** Humiliavit se; Supplex fuit, supplicavit. **VIII** Abstraxit *animum suum*, abdicavit *se aliqua re c. a.* نفس *et* عن *r.*; In potestatem suam redegit, potitus fuit *c. a.*; possedit rem.

حُجَافٌ (*pro* جحاف) Fluxus alvi ex indigestione; lienteria.

حَجَفَةٌ *Pl.* حَجَفٌ Scutum ex corio ligni omnis et tendinum expers; Pectus.

حَجِيفٌ Sonus e ventre prodiens.

مُحَاجِفٌ Scutum ex corio confectum habens, eove munitus; Pugnans, adversarius.

مُحْجُوفٌ Is cui inferiora maxillarum ossa sub auribus protuberantia dolent.

حَجَلَ *F. o. et i.* 1) *n. a.* حَجْلٌ, حَجَلَانٌ Assilivit (نزا) in incessu suo (*corvus*); subsultim incessit *cornicis more*: *et* compedibus vinctus; 2) *F. i. n. a.* حُجُولٌ In cavum depressus fuit *oculus*; 3) حَجْلٌ *n. a.* حَجَّلَ Intercessit *c.* بين *p.* **II** *n. a.* تَحْجِيلٌ Paravit *alicui* thalamum sponsalem, vel in eum introduxit *aliquam c. a. p.*; Pinxit digitorum extremum *mulier*; Pedes posteriores et anteriores equi albos habuit, vel etiam in posterioribus tantum, vel in posterioribus et uno anteriore (*non vero usitatur in pedibus anterioribus, quum excipis posteriores*); *vide* محجل, تحجيل *Djeuh.*; *item* In cavum depressus fuit (*oculus*) (*ut refert Azmaï*). **IV** Pedica constrinxit (*camelum*) in pede anteriore dextro, soluto pede sinistro *c. a.*

حَجْلٌ, حِجْلٌ, حِجِلٌ *et* حِجْلٌ *Pl.* حُجُولٌ, أَحْجَالٌ Compes, *sc.* pedis ornamentum.

حِجْلٌ *Pl.* حُجُولٌ Nota alba in pede equi; Duo annuli compedis; Compes ipse (pedis vinculum) (*et dicitur* حَجْلٌ *ut* حِجْلٌ).

حَجْلْ حَجْلْ Vox, qua oves increpantur, vel qua ad mulctram vocantur. دِبِّي حَجَلْ Lusus quidam.

حَجَلٌ *Coll. Pl.* حِجْلَى (*vel potius est nomen collectivum formae rarissimae ut* ظربى) Perdix mas (*nomen gener. est* قبج). *Et appellatur* دجاج البر. *Duae sunt species* نجدى (*in provincia* Nedjd), *et* تهامى (*in provincia* Tehama). *Prior species est viridis pedibus rubris*, *altera viridis albo intermixta. Sed* نجدى *et pro mare inveni*, *et* بنت السعدى *vel* غرغرة *pro femella. Demir. Forskalio est* Phas. meleagris. *Descr. animal. p.* 11.; *item* Parvi camelorum pulli.

حَاجِلٌ *Pl.* حَوَاجِلُ Corvus (*vincto quasi pede incedens*).

حَاجَلَةٌ *Pl.* حَاجَلٌ , حِجَالٌ Thalamus sponsalis, tum cubiculum stratis, velis, solioque adornatum; *tum ipsum* Solium, in quo compta sedet sponsa; Velum mulieris ornatum; *Pl.* حَاجَلٌ Parvi cameli vel eorum sequiores; *item nom. unit. ab* حاجل *Pl.* حُجْلَان Perdix maior mas.

حَوْجَلَ In cavum *eius oculus* depressus fuit.

حَاجُولٌ Longinquus, remotus.

حَاجِيلٌ Tres pedes albos habens (*equus*).

حَاجَالٌ Fulgor.

حَاجْلَاءُ Cubitis candicans (*ovis*).

حَوْجَلَةٌ *et* حَوْجَلَةٌ *Pl.* حَوَاجِلُ *et* حَوَاجِيلُ Ampulla parva praedita ampliore capite *Djeuh.*; *vel* Ampulla cuius inferior pars magna est *Kam.*

حَاجِلَاتٌ Quarum suffragines fractae sunt, ut incedant in uno pede vel altero (*camelae*).

حُاجَيْلَاءُ Aqua, quam sol non attingit.

تَحْاجِيلٌ Albedo in omnibus pedibus equi, *vel* quod ea est in ambobus pedibus posterioribus et uno pede anteriore, *vel* in ambobus tantum pedibus posterioribus. *Nec vero huic rei hoc nomen tribuitur, quum albedo in duobus pedibus anterioribus est, nisi eadem una est in pedibus posterioribus; neque quum in pede tantum uno anteriore reperitur, nisi in pedibus posterioribus (aut uno aut duobus, Djeuh.) cernitur. Kam. vid. etiam* مُحَجَّلٌ (*tum Djeuharius ad rem melius definiendam addit:*) at quae adscendit supra articulum pedis, et subsistit infra genu. Albedo in papillis (*camelae*) funiculo orta; Signum camelo inustum. تَحْاجِيلُ المَقْرَى Quum in paropsidem hospitibus destinatam paucum lac funditur, dum reliqua eius vacua pars aqua impletur, quod fieri solet in sterilitate anni et lactis inopia.

مُحَاجَّلٌ (*Non omnes consentiunt in definienda significatione, conf.* تحجيل *et* حاجيل) Pedem unum, at tunc posteriorem, aut plures albos habens (*equus*). *Accuratius rem Djeuharius definit ita:* si omnes quatuor habet *dicitur* محجل اربع , si posteriores *dicitur* محجل الرجلين si in tribus excepto uno aut posteriore aut anteriore *dicitur* محجل ثلاث , si posteriorem dextrum ita tamen ut tarsum transeat albedo محجل اليمنى , si sinistrum محجل اليسرى. Quod si vero haec albedo in uno pede anteriore aut posteriore ab uno latere (شق) est, *dicitur* ممسك الايسر مطلق الايامن *aut* ممسك الايامن مطلق الايامن الايسر. Sin vero color pedis est variegatus, *voce* مشكول *utuntur.* In qua albedo ex funiculo orta est *papilla camelae. Porro idem* محجل *metaphorice de hominibus usurpatur* Luce splendens (*sic dicuntur Sancti in coelis*); Domui deditus ex ea se non movens.

مُحَجُولٌ Pedes habens, quales in voce تحجيل descripti sunt.

حَجَمَ *F. o.* 1) *n. a.* حَجْمٌ , حِجَامَةٌ Cucurbitas imposuit, *sanguinis attrahendi ergo*, iisve curavit *aliquem chirurgus c. a.*; 2) *F. o. i.* Suxit *ubera infans c. a.*; 3) Protuberavit (*mamma*); 4) Os revinxit et capistravit *camelum c. a.*, *ne morderet*; 5) Impedivit, retraxit *aliquem a re c. a. p. et* عن *r.*; 6) Fugam cepit, *convenit cum* هزم (*Gol. ex Gloss. Mar.*). II *n. a.* تحجيم Vehementer adspexit. IV (*conf.* احجم) Abstinuit se *ab aliqua re c.* عن *r.* vel abstitit *metu*; Deficit *alicui c.* عن *p.* (*Kam. et Djeuh.*); Pusillanimem se gessit *Gol. ex Mar.*; Protuberavit (*mamma*); Prima vice sugendum dedit (*mulier*) *infanti c.* ل *p.* VIII Cucurbitas imposuit; Petiit, ut artem cucurbitularum adhibeat; *Pass. eius, seu* Protuberavit, distentum fuit *membrum ex sanguine turgente c.* من.

حَجْمٌ *Pl.* حُجُومٌ Locus ubi res tangitur et ea rei pars, quae sub manu tua, dum eam tangis, elata est. (*Dicitur* حجم الكتاب ضخم) Tumor; Rosio ossis.

حَاجِمٌ Qui cucurbitas imponit, chirurgus.

حِجَامٌ Res quae iniicitur ori iumenti vel capistro, ne mordeat; vinculum oris.

حَجُومٌ Rima mulieris; Solers, *ut* حاجم حجوم Chirurgus solers.

حَجَّامٌ Sugens multum vel continuo; Qui cucurbitas imponit, chirurgus.

حِجَامَةٌ Cucurbitularum adhibendarum ars, usus.

حَوْجَمَةٌ *Pl.* حَوْجَمٌ Rosa rubra.

مَحْجَمٌ *Pl.* مَحَاجِمُ Locus cucurbitularum.

مِحْجَمٌ *Pl.* مَحَاجِمُ Instrumentum cucurbitulae; Ventosa (*Albucas. de chirurg. p.* 244); Solers, *ut* حاجم محجم Chirurgus solers (*in Kamuso Calcutt. vitiose scriptum est* رقيق *pro* رفيق).

مُحْجَام Qui multum saepius recedit ab aliqua re perficienda prae timiditate.

مُحَمَّم i. q. مقلى de fabis apud nos *Kaffee* appellatis in sartagine aut coctis aut assatis.

مِحْجَمَة Instrumentum cucurbitularum.

مَحْجُوم Is cui cucurbitulae impositae; Capistratus *camelus*.

حَبَاجَمَا Immurmurare, mussitare.

حَجَنَ 1) Tenaciter adhaesit; avare pepercit *c.* ب *r. vel* على *r.*; 2) Permansit *in domo c.* ب *l.* b) حَاجَنَ *F. o.* Conflexit (*lignum*) *c. a. r.*; 2) Prohibuit, avertit (*aliquem*) *c. a. p.*; 3) Attraxit *ad se* (*rem*) بالمحاجن *i.e.* incurvo baculo *c. a.* II Conflexit (*lignum*) *c. a. r.* IV Folia (خوصة) produxit *herba* ثُمام. V Curvus fuit. VIII Attraxit ad se *rem* بالمحاجن *i. e.* incurvo baculo *c. a.*; Ad se pertraxit, collegit, retinuit sibi *opes c. a. r.*

حَجْن Male nutritus infans.

حَجَن Curvitas, *et* Morbus perniciosus in iumentis; Ricinus (قراد).

حَجْن Ricinus (قُراد) *et* Promissa et catenis similis defluens *coma*; Male nutritus infans.

حَاجْنَاء Cuius una extremitas inclinatur in frontem *auris*, *vel* si extremitas auris una super alteram versus frontem inclinatur.

حُجْنَة Curvitas. حُجْنَة الثُمام Folia herbae ثمام dictae. حُجْنَة المغزل Res curva (المُتَعَقِّفَة) quae in superiore fusi parte est.

حَوْجَن Rosa rubra (*Kam. conf.* حوجم).

حَاجُون Ignavus *Kam.*; Procul dissitus *montis vertex Gol.*; In regiones dissitas facta et longa (*expeditio bellica*), *vel* Incursio hostilis, dum primum ad fallendum hostem regionem petere simulant, tum vero in aliam incurrunt; *item* Nomen montis Meccani, in quo coemeterium est.

أَحْجَن *Pl.* حُجْن Incurvus *dens*; Aduncos *ungues* habens *falco*; Promissa et catenis similis defluens in extremitate crispa *coma*.

تَحَاجِين Signum curvum, vel stigma.

مِحْجَن *et cum* ة Baculus capite adunco, clavae lusoriae similis (صولجان) quibus attrahuntur arborum rami; *et tum* Omne curvum et inclinatum.

حَاجَا *F. o. n. a.* حَجْو 1) Constitit *in loco c.* ب *l.*; 2) Avarus ac tenax *rei* fuit, talemve praebuit se *c.* ب *r.* . *Incolae Iemanae dicunt* يا طُولَ حَجْوِى بِك *quod est* صَنِّى بِك; 3) Asservavit (*secretum*) *c. a. r.*; 4) Proposita quaestione et aenigmate vicit *c. a. p.*; Opinatus fuit *de aliquo bonum c.* ب *p. et c. a. r.*; Coniectura definivit, coniecit; Rem quum opinaretur, nec vero sciret, pro certa affirmavit; 5) Propulit *navim ventus c. a.*; 6) Pensavit *c. a. p.* (*Golius ex Djeuharii opere et Kamuso* „sufficit et idoneus fuit" *adnotavit. In Kamuso legitur* جزام, *in Djeuharii opere vero* حاجا الرجل القوم كذا وكذا اى حزام وظنهم كذلك *i. e.* Coniectura eos ita esse constitutos definivit, eosque ita esse opinatus est; *sed quum in Kamuso Turcico ita explicatum sit* حاجا يقال در معناسنه ايلمك ومكافات جزاء القوم اذا جزام *non dubitavi, quin sensum* pensandi *admitterem*; 7) Mugiit reciprocata voce (*admissarius*) et cognovit eius mugitum, seque ad eum convertit *camela c. a. vocis* شول. b) حَجِى *n. a.* حَجًى (*et cum Hamza effertur, conf.* حَجِئَ) Avidus, studiosus, addictus et deditus fuit *c.* ب *p.*, *et contr.* 2) Praeteriit, transivit (عدا); 3) *n. a.* حَجًا Cupidus et tenax fuit; Stetit, constitit; Hilaris et lubens fuit (*haec Gol. ex Mar.*). III *n. a.* مُحَاجَاة *et* حِجَاء Quaestione proposita contendit ac vicit *c. a. p.*; pro aenigmate aliquid proposuit; Quaerendo obtudit et lassavit. *Gol. ex Mar.* IV ما احجاه *et* أَحْجِ بذلك الامر *et* بذلك الامر Quam dignus est illa re *vel* quam idoneus ad eam perficiendam. V Constitit *in loco c.* ب; Avidus, studiosus fuit; Addictus affixusque fuit *c.* ب; Proposuit sibi et data opera fecit *rem c. a.*; *et* Ante alios occupavit locum eique affixus mansit *c.* ب. VI Quaestiones et aenigmata sibi invicem proposuerunt.

حَجْو *In Jemen provincia dicitur* يا طُولَ حَجْوِى بِك *i. e.* صَنِّى بِك *Hamas. p.* 440.

حَجٍ Is qui expetitur; Semper remanens *domi*; Dignus, aptus *c.* ب.

حِجًا Intellectus; Ingenium; Astutia; Dictum sensum diver-

sum a verbis habens, aenigma; Quantitas; Vox quae cum susurro eminus auditur.

حَجًى Pugna. *Pl.* أَحْجَاءٌ Tractus, regio; Sonus, qui cum susurro eminus auditur; Dignus, aptus *c.* ب, *sed cum vocali Fatha enunciatum caret Fem. Dual. et Plur.*

حِجًى *Pl.* أَحْجَاءٌ Intellectus, ingenium; Quantitas.

حَجَاةٌ *Pl.* حَجًى Sonus, qui cum susurro eminus auditur. Bulla a pluviae guttis in aquae superficie excitata (*ita in Djeuharii opere; in Kamuso vero singularis* حجاة *scripta est*).

حُجْيَا *et* حُجْوَى Victoria aenigmate proposito parata.

حَجِىٌّ Intelligens, gnarus *c.* ب; Avidus; Is qui expetitur *c.* ب *p.*; Semper remanens *domi*; Dignus, aptus *c.* ب.

أُحْجِيَّةٌ *et* أُحْجُوَّةٌ *Pl.* أَحَاجٍ, أَحَاجِيُّ (أُحْجُوٌّ *Gol.*), حُجَيَّا Quaestio explorandi ingenii ergo proposita, aenigma, *unde ludendo dicitur* حُجَيَّاكَ مَا كَذَا وَكَذَا *ex Abu-Obaidi sententia* Coniectare quid in manu teneam et tibi tale quid dabo, *et* أَنَا حُجَيَّاكَ فِى هٰذَا Coniectandum hoc tibi propono.

تَحَاجِى Sonus, qui cum susurro eminus auditur.

مُتَحَجٍّ Avarus.

مَحْجَاةٌ *Comm. gen. et Sing. ut Pl. i. q.* مَقْمَنَةٌ Aptus, dignus *c.* لِ *vel* أَنْ. *Dicitur* انه لمحجاة ان يفعل ذلك *et* انها *et* انهم لمحجاة ان يفعلوا ذلك.

كَلِمَةٌ مُحَاجِيَةٌ Aenigma.

حَاحَيْتُ *n. a.* حِيحَاءٌ Vocabulum in libris grammaticis (تصريف) occurrens, quod explicatum non est *Kam.*

حَدَّ *F. o.* 1) Acuit *c. a. r.*; 2) *n. a.* حَدٌّ Terminavit, limitavit; terminis circumscripsit *domum c. a. r.*; *et logice* definivit *c. a.*; 3) *n. a.* حَدٌّ Impedivit; cohibuit; prohibuit; negavit *aliquid alicui* (*Deus*) *c. a. r. et* عن *p.*; 4) Iudicio et legis poena *in aliquem* animadvertit, castigavit; 5) *F. o. i. n. a.* حَدٌّ, حِدَادٌ Omnia ornamenta deposuit ob statum, qui عدة appellatur (*et hoc praesertim ob obitum mariti*) *mulier* (*Asmaï nonnisi quartam coniugationem probat*); 6) *F. i. n. a.* حِدَّةٌ Acutus fuit; 7) *F. o. n. a.* حَدٌّ, حِدَّةٌ Vehemens fuit durusque (*in ira aut pugna*), acri praecipitique animo efferbuit *contra aliquem c.* على *p.*; 8) *F. i. n. a.* حَدَدٌ Iratus fuit *in aliquem c.* على *p.* II *n. a.* تَحْدِيدٌ Acutum reddidit, exacuit *c. a.*; Terminavit; E terra prodire cunctatum fuit, quum pluvia deficeret, *semen*; Tetendit *c.* الى *et* لِ *p. ad aliquem.* III *n. a.* مُحَادَّةٌ Impedivit, obstitit, adversatus fuit in eo quod alicui necessario peragendum fuit *c. a.*; Pugnavit, bellumque inivit; Succensuit *c. a. p.* IV Omnia ornamenta deposuit ob statum qui عدة appellatur (*et hoc praesertim ob obitum mariti*) *mulier*; Acutum reddidit *cultrum c. a.*; *et Metaphor.* Intendit *oculos ad rem c. a. et* الى. VI Adversati invicem fuerunt et repugnarunt. VIII Acutus fuit; Iratus fuit *c.* على *p.*; Vehemens fuit durusque *in ira aut pugna*; Acri praecipitique animo efferbuit *cum* من *irae et c.* على *p.* X Exacuit *c. a.*; Novacula rasit pubem; Iratus fuit *c.* على *p.*

حَدٌّ *Pl.* حُدُودٌ Terminus, limes; Finis, scopus. حد الشتا Per totum hiemem. فى حدود سنة.. Circa annum... حد الاعجاز Quod in sermone hic eloquentiae gradus est, qui maior hominum facultate cognoscatur, ut nemo eum attingere possit; Quod duas res dirimit. على حد واحد Eodem modo. *A religiosis* (اهل الله) *vero haec voci significatio tribuitur* Discrimen inter hominem et dominum suum (*Deum*), ut illius sit Deum colere eundemque tanquam dominum venerari, tum quoque tempori et loco certo subiectum esse; Extremitas; Acumen, finis rei; Distinctio rei a re; definitio: *haec duplex esse potest aut definitio perfecta* الحد التام *ex. gr. quod dicis* „homo est animal ratione praeditum," *aut manca* الحد الناقص *quod dicis* „homo est corpus ratione praeditum"; Impedimentum, quod cohibet inhibetque; Castigatio, poena a iudice definita (*quod a peccatis ipsum caeterosque deterret*) *haec significatio sermoni iurisconsultorum propria est.* ما لى عن هذا الامر حد *i. e.* بُدٌّ Non possum effugere hanc rem; *item* Impetus irae et irritabilitatis, quo homo agitatur; Acies ferri et animi; Vis, vehementia *vini*; Robur, fortitudo *viri*; Dignitas eiusque ordo (*Gol. ex Mar.*); Arma *Hamas. p.* 143.

حُدٌّ Separatus, prohibitus a bono et malo.

حَدَدٌ Impedimentum, *ut in hoc a Djeuh. citato versu* لَا تَعْبُدُنَّ إِلٰهًا غَيْرَ خَالِقِكُمْ فَإِنْ دُعِيتُمْ فَقُولُوا دُونَهُ حَدَدُ. Effugium, *ut* ما لى عن هذا الامر حدد Non possum non

perficere hanc rem; *et Adiect.* Prohibita et vetita *res*; *item* Vana et irrita Dei invocatio (دعوة).

حَادّ *F.* ة Acutus; Acer *odor*; Omnia ornamenta deponens ob statum, qui عدة appellatur (*mulier*).

حَدَادِ حُدَيْه *et tum* قُصَارَاكَ أَنْ *i. q.* حَدَادُكَ أَنْ *ut* حَدَادِ *Ei dicitur, cuius adspectus aegre fertur.*

حِدَاد Vestes lugubres, *nigrae vel coeruleae.*

حُدَاد *gen. comm.* Acutus (*culter, gladius*). *Pl.* أَحِدَّة Vehemens, acutus, *lingua, ira, ingenio.*

حِدَّة Acies *gladii, visus*; Impetus irae et irritabilitatis, quo homo agitatur.

حُدَّة Pars aquae vel lactis in vase residua.

حَدِيد Confinis *alicui*; *gen. comm. et quoque F.* ة *Pl.* حِدَاد, حَدَائِد, حَدِيدَات Acutus *culter, dens, et tum Pl.* أَحِدَّاء Vehemens, acutus *ira, lingua, animo vir.* ناقة حديدة الجرّة Camela acrem odorem exhalans. *Plur.* حَدَائِد, حَدِيدَات (*et in carm. reperitur* حَدَائِدَات) Ferrum; Lorica ferrea: *vel a duritiei impedimento vel quod hoc duntaxat acuitur metallum.* تضرب فى حديد بارد Rem cupis, quam attingere nequis.

حَدَّاد Impediens, cohibens; *inde* Portae et carceris custos; *item* Faber ferrarius; Mare.

حُدَّاد *gen. comm.* Acutus *gladius* (*ex Abu-Amrui auctoritate ut* كُبَّار).

حَدَادَة Uxor.

حُدَيْدَة (*magis specialis vox quam* حديد) *Pl.* حَدَائِد Ferrum, ferramentum; *ita dicitur* حديدة الحرث Vomer. دارى حديدة داره Domo meae idem terminus est atque eius domo.

أَحَدّ Atrox vel dentibus acutis praeditus *lupus.*

مَحَدّ Effugium. ما لى عنه محد Non possum non facere hoc.

مُحِدّ Omnia ornamenta deponens ob statum, qui عدة appellatur *mulier.*

مُحْتَدّ Acer et vehementi actus animo. *Est autem* لا اجد منه محتدا Non reperio ab eo effugium, evitare rem non possum.

مَحْدُود Terminis suis separatus; Prohibitus, separatus a bono et malo; Definitus.

مُحَادَّة Finis, limes.

حَدَأَ *n. a.* حَدْأ Vertit, movit *rem*; amovit *c. a. et* عن *p.* b) حَدِئَ 1) Confugit *ad alium c.* الى; 2) In clientelam recepit, opemque tulit *c.* على *p. vel c.* الى *p.*; 3) Defendit *aliquem* ab iniuria; *n. a.* حَدَأ Inhaesit *loco c.* ب; 4) Decubuit *Gol. ex Mar.*; *sed videtur* Inhaesit loco; 5) Iratus fuit *in aliquem c.* على *p.*; 6) Habuit scissam pellem in ventre et lamentata fuit *ovis.*

حَادِئ *Pl.* حُدَاة Defensor.

حَنْدَأ *i. q.* حَنْتَأ.

حَدَأَة *Pl.* حَدَأ *et* حِدَاء Securis biceps, bipennis, *vel* Caput securis *et* cuspis sagittae.

حِدَأَة *Pl.* حِدَأ, حِدَاء, حِدْآن *et* حِدَّان (*apud poëtas*) (*non cum Fatha efferenda est* حداة *vox. In formando Plurali non consentiunt*) Avis quaedam nota, quae rapacium vilissima. *Demir. sc.* Milvus. *A Forsk. scribitur* حدة *et* accipiter *esse dicitur. Descript. anim. p.* 11. Colli latus ab ea parte, quae sub auribus ad medium claviculorum in equo. حِدَأ حِدَأ وَرَاءَكِ بُنْدُقَة *Proverb., quod in eum adhibetur, qui ab inimico suo terrore impletur, conf. Harir. p.* 461. *Vulgus sine Hamza vocem effert et format Pluralem* حِدَا (*tam in explicanda, quam in derivanda voce interpretes non consentiunt*).

حَدِبَ *n. a.* حَدَب Gibbera et convexa fuit (*res*); *et peculiariter* Gibbosum fuit *dorsum*; Convexo dorso et concavo pectore et ventre fuit *homo*; 2) Deditus, affixus fuit *c.* ب; Propensus et benevolus fuit *c.* على *p.*; 3) Mulier non nupsit iterum viro, sed educavit liberos suos. II Altius extulit dorsum; Gibberam seu convexam fecit (*rem*). IV Dorsi gibbositate affecit *eum Deus c. a.*; Propensum reddidit. V Propensus et benevolus fuit *c.* على *p.*; *et* Suspensus, deditus fuit *c.* ب *p.*; Non nupsit viro, sed educavit liberos suos *mulier.* VI Dorso convexo, pectore autem et ventre concavo fuit. VII Altius prominuit dorsum. IX Dorso convexo, pectore ventreque concavo fuit. XII احدودب In curvum exporrecta fuit (احقوقف) (*arena*); Gibbosus fuit.

حُدْب : حُدْبُ الأمور Difficiles, molestae res (*a singul.* حدباء).

حَدَبٌ *Pl.* **حِدَابٌ** Elata et aspera conditio *terrae*; Locus declivis in loco declivi *Hamas. p.* 302; Gibbus undae quum aquae fluxu una pars super alteram involvitur; Vestigium in cute; Planta quaedam, vel cardui species نصى appellata; Plantae بهمى quae late dispersae et conglomeratae sunt; Vehementia frigoris *hieme.*

حَدِبٌ *F.* ة Convexo dorso, pectore et ventre concavo praeditus *homo*; Plantis حَدَب referta *terra.*

حَدَابِ Annus sterilis.

حَدَبَةٌ Gibbositas *dorsi*, gibbus.

أَحْدَبُ *Fem.* حَدْبَاءُ *Pl.* حُدْبٌ Dorso convexo pectore et ventre concavo praeditus *homo, et duo posteriora de camela*: protuberantem habens posteriorem coxae partem. آلة حدباء *poet.* Feretrum. *cum artic.* Nervus عرق qui in inferiore vel interiore ossis parte in brachio est (ذراع) *Kam.*; Infortunium, vehementia.

أَحْدَابٌ Socii, sodales.

مُحَدَّبٌ Gibbosus, convexus; Vir acris et penetrantis ingenii.

حُدَبِدٌ Spissum, crassum *lac.*

حَدَبْدَبَا *Idem esse videtur ac* حدبدبى. *Hamas. p.* 192.

حَدَبْدَبَى Lusus Nabathaeorum; Mira res.

حِدَبَارٌ *et* **حِدَبِيرٌ** *Pl.* حَدَابِيرُ Coxas prae macie exstantes habens *camela*; Annus sterilis; Collis, locus editus in terra.

حُدُبُقٌ Brevis et crassus (*gedrungen*).

حَدَثَ *n. a.* حُدُوثٌ *et* حَدَاثَةٌ 1) De novo et primum extitit (*res*) (*nonnisi cum* قَدُمَ *compositum Dhamma habet ut in his* اخذ لى ما قَدُمَ وما حَدُثَ *Djeuh.*; 2) Contigit; Accidit, evenit *c.* الى *p.*; 3) *n. a.* حَدَاثَةٌ Novus, recens ac iuvenis fuit. II *n. a.* تحديث Narravit *c. a. p. et* ب *r. vel c. a. r.*, *ut* حدّثه بالقصة *et quoque c.* عن *r.* *Dicitur quoque* حُدِّثت Narratum mihi est. Librum exposuit *c.* ب *r.*; Verba fecit, affatus fuit *c.* الى *p. vel* *c.* ب *p.* III *n. a.* محادثة Verba fecit, rem habuit *c. aliquo c. a. p.*; Polivit, micantemque reddidit (*gladium*, *cultrum*) *c. a.* IV Accidit; Produxit, fecitque existere quod non erat *c. a.*; Polivit (*gladium*); Scortatus fuit; *Intrans.* Accidente aliquo pollutus ac prohibitus fuit a precatione; *vid* حَدَث *post.* (*Gol. ex Mar.*). V Narravit *rem*, Locutus fuit *de aliqua re c.* الى *p. et c.* ب *r.*; Res novas molitus fuit. VI Narravit, et retulerunt invicem aliquid, collocuti fuerunt. X Novam esse comperit *rem nuntiumve*; Novam fecit *rem.*

حِدْثٌ Multas narrationes, fabulas noscens; Multa narrans. حدث الملوك Confabulator regum; *item dicitur* حدث نساء Qui cum mulieribus loquitur.

حُدْثٌ Res de novo existens, vel recenter accidens: contingens; Fortunae casus vicisve.

حَدَثٌ *Pl.* أَحْدَاثٌ Initium; *et peculiariter est* Quod supervenit ex alvi penisve excremento vel cruore, quo quis polluitur, ut lex peragere precationem *etc.* vetet. *Dicitur* أحدثت حدثا Excrementa reddidisti. *item* Iuvenis (*vir*) (*Gol. ex Mar.*); Novi quid referens *aut* fabulam narrans (*Gol. ex Mar.*); *in Duali* Nox et dies (*Gol. ex Mar.*). حَدَثُ السنّ Iuvenilis vir, *ita in Kamuso, Djeuharius vero dicit: si additur vox* السن, *sume* حديث.

حَدِثٌ Qui multas fabulas scit; multa, bene narrans.

حَدُثٌ *Id.*

حَادِثٌ Primum apparens, novus; Casus, vicis fortunae.

حُدُوثٌ Existentia rei posteaquam abfuit. *Haec in libro cui nomen est* تعريفات „Definitiones" *duplex describitur, una* حدوث ذاتى *i. e.* كون الشى مفتقرا فى وجوده الى الغير; *altera* حدوث زمانى *i. e.* كون الشى مسبوقا بالعدم سبقا زمانيا *ut illa hac generalior sit.*

حَدِيثٌ Novus, recens factus; in tempore factus. حديث السن *Pl.* حِدْثَان Iuvenili aetate *vir*; *et Subst. Plur.* أَحَادِيثُ *et* حُدْثَانٌ, حِدْثَانٌ Quod recens evenit, dictum vel factum, nuntius, historia (*viri*); *peculiariter* Muhammedis pseudo-prophetae dictum factumve posteris traditum (*hoc autem asseclis eius duplex est, aut* النبوى propheticum, *quod ipse dixit, aut* القدسى sanctum, *quod illi angelum Gabrielem a Deo attulisse credunt. Tum et* الحديث القدسى talis nuncius *est*, quem propheta aut inspiratione aut somno a Deo acceptum suis

ipsius (prophetae) verbis aliis tradit (huic praeferendus est Coranus, cuius ipsa verba a Deo propheta acceperit). Denique et illa traditio duplex esse potest aut حديث صحيح aut huic contraria حديث سقيم. *Inde* طلب الحديث *est* Studium quo cognoscuntur illa dicta, et genuina a spuriis discernuntur.

حُدْثَى Casus, vicis fortunae, res contingens.

حِدْثَان Principium ac novitas *rei*. افعل ذلك الامر بحدثانه Facio hanc rem, dum nova est. Accidentia fortunae, casus adversus fortunae.

حَدَثَان Casus, vices fortunae.

حَادِثَة *Pl.* حَوَادِث, حَادِثَات (حيدَاثَة *Gol. ex Mar.*) Res de novo existens, vel recenter accidens, contingens; *item* حوادث Casus, vices fortunae et casus adversus.

حَدَاثَة Principium, novitas *rei*, *conf.* حِدْثَان; Iuventus.

حِدَاثَة Initium.

حُدُوثَة Iuvenilis aetas.

حِدِّيث Qui multas fabulas scit, narrat *vir*.

حِدِّيثَى Narratio, fabula.

أَحْدَاث (*Plur.*) Res novae; Casus et accidentia fortunae; Pluviae principio anni.

اِحْدَاث Quod tempore praecedente iam erat (*conf.* ابداع *et* تكوين).

أُحْدُوثَة Fama.

أَحَادِيث (*rarus est hic Plur. a* حَدِيث: *ex Ferraï opinione primum fuit pluralis vocis* أُحْدُوثَة *tum voci* حديث *tributus*) Nuntii, narrationes.

مُحْدَثُون Recentiores (*opponitur voci* قدماء veteribus).

مُحَدَّث Verax; *spec.* in bene referendis ac discernendis dictis factisque Muhammedis.

مُحَدِّث Traditionum de Muhammede gnarus.

مُتَحَدَّث Locus confabulationis.

حَدَجَ *F. i. n. a.* حَدْج 1) Onere clitellisve impositis constrinxit et oneravit (*camelum*); *peculiariter* vehiculo muliebri, quod حِدْج dicitur; 2) Petivit, iecit colocynthide (حَدَج) *tum sagitta* aliquem *c. a. p. et* ب *r.*; 3) *n. a.* حَدْج Acuto defixoque visu intuitus fuit *c. a. p. et* ب *oculi*; 4) In vendendo *fraudis* arguit *c.* بالتهمة; 5) Percussit. II *n. a.* تحديج *i. q.* حَدَّق. III Lente et commodo suo processit. IV Impositum constrinxit onus *vel* pilentum in camelo; Habuit fructus magnos virides, duriores *arbor colocynthidis Djeuh.*

حِدْج *Pl.* حُدُوج, أَحْدَاج Onus; *i. q.* هودج Vehiculum muliebre simile ei, quod محفة appellatur vel hoc ipsum. *Conf. Abulf. Annal. T. III. p.* 92.

حَدَج *Coll.* Colocynthis *Kam.*, ea iam facta durior *Djeuh.*, sicca *Mar.*; Melo, quamdiu est virens *Kam.* *Quodsi vocabulum sensum verborum* حَسَكُ القُطْب الرَّطْب *quae in Kamuso leguntur, praebet,* حَدَج *quoque enunciatur.*

حَادِج Leniter incedens.

حَدَجَة Avis quaedam; *et nomen unitatis a* حَدَج.

أَبُو حُدَيْج Ciconia.

حِدَاجَة (*Pl.* حَدَائِج *ex Jacobi sententia*) Vehiculum muliebre ei simile, quod محفة appellatur (*sed hoc apud nonnullos Arabes pro* حِدْج); Instrumentum (اداة).

مُحَدَّج Brevi statura praeditus.

امرأة حدحة Mulier brevis, parva.

حدحد Brevis *vir*.

حَدَرَ *F. o. n. a.* حَدْر 1) Festinavit *in lectione precumve promulgatione c.* في; 2) حَدَرَ *et* حَدُرَ *n. a.* حَدْر, حَدَارة *Kam.* (*Djeuh.* حَدُرَ *n. a.* حُدْر) *F. o.* Pinguis et simul crassus fuit, brevis et simul crassus (*gedrungen*) fuit; 3) Collecti fuerunt homines; 4) (*et* حَدُرَ) *n. a.* حَدْر *et* حُدُور Intumuit et dura fuit ex ictu *pellis*; 5) *n. a.* حَدْر Tumore affecit *c. a.*; *et* tumefecit; 6) Solvit *medicina ventrem c. a.*; 7) Circumdedit *rem*; 8) *F. o. i. n. a.* حَدْر *et* حَدَر Fluxit oculus *lacrymis c. a. r.*; 9) Descendit

c. عن l.; declivis fuit (Gol. ex Mar.); et 10) n. a. حَدْر, حُدُور Declinare fecit rem c. a. r.; Deorsum deiecit rem c. a. r.; In locum inferiorem demisit navem c. a.; Proiecit rem; deiecit de statu virum; et depressit annus sterilis c. a.; 11) n. a. حَدْر Contorsit fimbriam laciniamve vestis, et duplicata ora instruxit c. a. vestis. II n. a. تَحْدِير Acceleravit; Intumuit ex ictu (cutis); Promovit, solvit medicina menses; Deturbavit c. a. r. IV Intumuit ex ictu (pellis); Tumore affecit cutem verberando c. a.; Contorsit fimbriam laciniamve vestis et duplicata ora instruxit; quibusdam etiam Descendit, declivis fuit, et Trans. Deorsum demisit navem Kam. (a Djeuhario hic quartae coniugationis usus negatur quum primae sit proprius). V Tumore affectus fuit, aut intumuit; Lente et sensim descendit, se demisit, declivis et delapsus fuit; Descendit flumine. VII Intumuit; Deorsum demissus fuit; et Descendit declivi loco, etiam quum in depressiorem quis regionem tendit c. الى, ut انحدرت الى البصرة Bazram profectus sum.

حَدَر Declive solum quo quis delabitur; Distortio oculi.

حَادِر Brevi, et simul crasso corpore praeditus (gedrungen) vir; Adolescens pulcher, venustus aut pinguis; Adi. F. ة Plenis distentisque praedita oculis camela c. d. c.; item c. artic. Leo.

حُدُر Crassus.

حَدَرَة (dissentire videntur) Adi. Crassus durusque, aut magnus, aut acuto visu praeditus oculus; Ulcus prodiens in albo ciliorum. (Ita quidem in Kamusi exemplaribus بيباطن الجفن legitur; nec vero dubito, quin error sit. Legendum est, ut in Kamuso Turcico observatur, بباطن الجفن „in interiore ciliorum latere.")

حَدْرَة Multitudo, conventus; Camelorum agmen paene idem ac صرمة.

حَدُور Locus declivis, quo quis delabitur. جاءت بهم السنة حدورا De statu deiecit pressitque eos annus sterilis.

حُدُور Descensus (actio).

حُنْدُر Nigrum oculi, pupilla. هو على حندر عينى Gravis est oculo meo: ferre prae odio non possum eius conspectum.

حَيْدَر Brevis; c. artic. Leo.

حُدُرَّة Locus declivis, quo quis delabitur.

حَسَادِر Acutum visum habens.

حَادُور Locus declivis quo quis delabitur; Inauris, Interitus; Ventrem solvens medicina.

حُدُرِّى Crassus durusque aut magnus aut acuto visu praeditus oculus (dissentire videntur).

حَدُورَة Fluxus lacrymarum in oculo.

حَدُورَة Multitudo. حى ذو حدورة Tribus numerosa.

حَنْدَور Nigrum oculi, pupilla.

حُنْدُور Id.

حَيْدَار Dura (de glarea).

حِنْدِير Nigrum oculi.

حَيْدَرَة Interitus; c. art. Leo; et Nomen viri.

حَادُورَة Fluxus lacrymarum in oculo.

حِنْدَارَة Nigrum oculi.

حِنْدُورَة Id.

حُنْدُورَة Nigrum oculi, pupilla. هو على حندورة عينه Eum prae odio intueri non potest. جعلته على حندورة عينى Visus obiectum eum feci. Scopus, intenti visus obiectum.

حَيْدَرِى Brevis.

حِنْدِيرَة Nigrum oculi; Scopus, intenti visus obiectum. جعلته على حنديرة عينى Visus obiectum eum feci.

أَحْدَر Qui angustum in exteriore hirquo oculum habet; Qui coxas plenas habet, tenuis in superiore parte. حَدْرَاء epitheton ad pulchritudinem equorum significandam.

أُحْدُور Locus declivis, quo quis delabitur.

مُنْحَدَر Declivis (locus).

مُنْحَدِر Id.

مُنْحُدُر Id.

حَدْرَجَ Contorsit firmumque effecit c. a.

ما بالدار من حَدْرَج Ne unus quidem in domo est.

حِدْرِجَان Brevis (homo) Kam. (in Djeuh. cod. (حِدْرَجان).

مُحَدْرَج Glaber; Flagellum.

مُحَدْرَجَة Flagellum.

حَدَرّدٌ Brevis *Kam.*

حَدَسَ *F. o. i.* 1) Vagatus fuit sine duce, ivit incerta via; Ivit per terram sine ductu; 2) *n. a.* حَدْسٌ , حَدَسٌ Opinatus fuit, coniectavit; pro opinione dixit; coniecturavit de sensu verborum, et de rebus; 3) Tetendit (قصد); Cito incessit; properavit; 4) Vicit, quum unus alterum humi sternere studuit, et humi stravit *c. a. p.*; humi stravit (*ovem*) ad mactandam eam; procumbere fecit (*camelum*) *c.* ب. حَدَسَ لهم بِمُطْفِئَةِ الرَّضَفِ Mactavit eis ovem emaciatam, quae exstinxit ignem, neque rotando matura facta est; *item* Percussit in iugulo (*camelum*) *c. a.*; 5) Iecit *sagitta c.* ب; 6) Calcavit obtrivitve *pedibus c. a. p. et* ب *r.*; 7) Eodem modo agere continuavit (مضى على طريقة مستمرة). V Inquisivit *in nuntium*, veritatem exploravit *c. a. vel* عن; Clanculum tentavit facere.

حَدْسٌ Quod celeriter mens (ذهن) transfertur a rebus apparentibus ad res quaesitas, qui minimus revelationis gradus esse dicitur.

حِدَاسٌ Finis, extremitas, scopus, *ut in his* بلغتُ به الحِداس.

حَدْسِيّاتٌ Res, in quibus diiudicandis non opus est menti causa adducenda posita in repetita earum contemplatione *ex. gr.* si quis dicit, Lunam ex sole accipere lucem, quippe lunae illuminata facies non eandem semper formam praebeat, quum luna ipsa a sole modo recedat, modo propius ad eum accedat. *Tarifat.*

تَحَدُّسٌ Quaestio.

حَدَقَ *F. i.* 1) Circumdedit *c.* ب *p.*; 2) Intuitus fuit *c. a.*; *n. a.* حُدُوقٌ Aperuit oculos suos, et vidit *mortuus*; 3) Affecit nigrum oculi *alicuius c. a. p.* II *n. a.* تَحْدِيقٌ Acute vidit; Circumdedit, cinxit *aliquem c.* ب *p.* IV Hortus روضة appellatus factus est talis, cui nomen est حديقة; Circumdedit *c.* ب *p.*; Obduxit, induit *argento.* VI Se invicem intuiti sunt, observarunt. XII احدودق Circumdedit *c.* ب *p.*

حَدَقٌ *i. q.* بَاذِنْجَانٌ Melongena.

حَادِقٌ Acutus mente, callidus; industrius, solers (*Gol. sed sine dubio est rectius* حاذق).

حَدَقَةٌ *Pl.* حَدَقٌ , حِدَاقٌ *et* أَحْدَاقٌ Nigrum oculi, pupilla.

حَدِيقَةٌ *Pl.* حَدَائِقُ Hortus arboribus consitus, *et* hortus, in quo sunt palmae arboresque; *vel* Omnis hortus aedificiis vel muro septus; *vel* Palmae in uno loco congregatae *Kam.*

حِنْدِوقَةٌ Nigrum oculi.

حِنْدِيقَةٌ *Id.*

حَدَقْلَةٌ Circumversio oculi, *vel* pupillae in adspiciendo.

حَدَلَ *F. i. n. a.* حَدْلٌ , حُدُولٌ , *et* b) حَدِلَ *n. a.* حَدَلٌ *Kam.* 1) Iniustus fuit *in aliquem c.* على *p.*; 2) Humerum unum prae altero extantem habuit. III Versutia usus fuit *erga aliquem c. a. p.* VI Se inflexit super arcu.

حَدْلٌ Inclinans in partes et iniquus. *Dicitur* انه لَحَدْلٌ غير عَدْلٍ (*Et hic videtur enunciandi modus nonnisi propter coniunctam vocem* عدل).

حَدْلٌ Locus, quo zona alligatur corpori; Dolor in collo.

حُدُلٌ Glaber.

حَدَلٌ Adspectus qui fit dimidio oculi; *et* Curvitas.

حَدَلٌ *Pl.* حَدَالَى Humerum unum prae altero exstantem habuit.

حُدُلٌ Succus lycii (حُضُضٌ).

حَدَالٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Arbor quaedam.

حُدَالٌ Cuius unum cornu magis depressum est *arcus*, *sec. alios* in unum latus magis inclinat; Glaber.

حَوْدَلٌ Simia mas.

حُدَيْلٌ Brevis.

حَوْدَلَةٌ Collis.

حُدُولَةٌ Curvitas.

حَيْدَلَانٌ Brevis.

أَحْدَلُ *Fem.* حَدْلَاءُ *Pl.* حُدُلٌ Humerum unum altero altiorem habens; Inclinatum collum habens; *vel* Inclinato uno latere incedens; Uno praeditus testiculo, *de omni animali*; Scaeva, qui sinistra manu loco dexterae utitur; Unum cornu magis depressum habens *arcus.* رَكِيَّةٌ حَدْلَاءُ Puteus, qui non eodem modo, quam incepit, in terram descendit.

مُحْدَلَة *i. q.* حُدَالٌ.

حَدْلَق Oculi pupillam circumvertit in adspiciendo.

حُدْلُقَةٌ Pupilla oculi magna; *Abu-'l Hasano Allihjani* Oculus; *Abu-Obbaidae vero* Pars corporis, quaenam sit, nescitur. *Ita in his verbis, quid sit, dubitatur* اكل الذئب من الشاة الحدلقة.

حَدَوْلَقٌ Brevis staturae *vir*, sed crassus (*gedrungen*).

حَدْمٌ Ardor (*ignis*).

حَدَمٌ *Id.*

حُدَّامٌ Irati.

حَدَمَةٌ Ardor (*ignis*); Sonus crepitusve flagrantis (*ignis*); Sonus ventris serpentis, *vel* sonus in ventre quasi ferveret aestuarium.

حَدَمَةٌ Cito bulliens (*olla*) *Kam.*

حُدَمَةٌ *Id.* (*hoc Gol. ex Djeuh. opere; codex meus vocalibus caret*).

أَحْدَمَ Arsit *ignis*, *calor diei.* V Bullivit *olla*; Accensus fuit *ira in aliquem c.* على *p.* VIII Arsit *ignis*; Ferbuit *calor*; Efferbuit *imber*; Aestuavit *ira pectus c. a. r. et c.* على *p.*; Valde rubicundus, ad atrum vergens fuit *sanguis*; Bullivit *olla.*

مُحْتَدِمٌ Ardens *dies.*

حَدَا *F. o. n. a.* حَدْوٌ *et* حُدَاءٌ 1) Celeriter propulit; propulit (*camelos*) canendo *c. a. vel c.* ب (*huius vocis origo in alia voce* دَىْ دَىْ *esse dicitur*); 2) Excitavit (*Gol. ex Mar.*); 3) Anhelavit vocemque emisit (*Gol. ex Gl. Mar.*); 4) Secuta est *nox diem c. a.* VI Unus alterum propulit *de camelis.* VIII Propulit; Secuta est (*nox diem*) *c. a.*

حَادٍ *Pl.* حُدَاةٌ Agaso seu praecentor camelorum; Qui asinas suas propellit *onager* (*apud poëtas*). الحادى Nomen stellae. *Ideler p.* 96. حادى النجم Nomen stellae. *Ideler p.* 96 *et p.* 137. *At* حادى عشر *est pro* واحد Undecim.

حِدَاةٌ *pro* حِدَأَةٌ *Pl.* حِدَاءٌ Milvus (*hoc et alia vid. in* حدا *ultima Hamza*); *et* Actus propellendi camelos.

حَدَّاءٌ *i. q.* حادٍ.

حَدْوَاءُ Boreas, *quod propellit nubes.* (*Forma masculini* احدى *in usu non est.*)

الحَوَادِى Pedes.

بينهم أُحْدِيَّةٌ *vel* بينهم أُحْدُوَّةٌ Certus quidam inter eos camelos canendo propellendi modus usitatus est.

حَدِىَ *n. a.* حَدًا Adhaesit, affixus fuit *loco c.* ب. IV Data opera fecit *aliquid c. a.* V *Id.*; *et* Pugnavit, et certavit in aliqua re peragenda *cum aliquo c. a. p.*

حَدَى ٱلدَّهْرِ Unquam, *ut* لا افعله حدى الدهر Nunquam ego id faciam.

حُدَيًّا Pugna, certamen; Unus (*de hominibus*). *Dicitur* انا حدياك *i. e.* Prodi solus ad pugnam mecum.

حَذٌّ (*conf.* جذ) Abscissio totalis.

حَذَذٌ Levitas mobilitasque caudae; *in prosodia* Quod a pede متفاعلن ‒ ◡ ◡ ‒ ◡ ‒ abiiciuntur syllabae علن ◡ ‒, ut remaneat متفا ‒ ◡ ◡.

حُذَّةٌ Segmentum, frustum carnis.

حُذَاذٌ Fragmenta lapidum in quibus aurum est.

حَذَّاءُ Carmen in quo est حَذَذٌ; Iuramentum cum festinantia iuratum (*sunt qui* جذاء *efferant*); *i. q.* جذاء *de propinquitate*; Carmen perfectum, in quo non est vitium (*quasi contrarium eius in quo est* حذذ); Celeris *camela*, *equa.*

أَحَذُّ *Fem.* حَذَّاءُ Caudâ levi praeditus (*camelus vel avis*); Brevis *dies*; Rariore caudae crine praeditus (*equus*); Paucis plumis pennisve (*avis*) *Gol. ex Mar.*; Levis manu (*homo*); Gracilis (*corpore*); Hasta agilis levis. *Pl.* حُذٌّ Res gravis, ingrata. *Pl.* حُذٌّ Celer (*camelus*) quinto die bibens. *In re metrica* In quo est id quod حذذ appellant *pes.* Pes autem احذ مضمر appellatur, quum pes abbreviatus مُتَفَا mutatur in (فَعِلُنْ) مُتْفَا. *Conf. Hamas. p.* 623. احذ يد القميص Levis manu (*fur*).

حَذْحَاذٌ (*ut* حثحاث) Celere (*iter nocturnum*, *quod aquae petendae causa suscipitur*).

حَذِرَ *n. a.* حَذَرٌ 1) Cavit, evitavit *rem c. a. et* من *et c.* أن *verbi*; Timuit *alicui ab aliqua re c.* على *p. et* من *r.* II *n. a.* تحذير Metum iniecit: monuit; cavere iussit.

III *n. a.* حِذار , مُحاذرة Metuit; Cavit *a re c.* من *r.*; Metuit, veritus fuit *c. a. r. et c.* أن *verb.* (*De duabus personis in usu est, ut* alter alterum cavit.) V Cavit *c. a. r. vel c.* من *r.* VIII Cavit, evitavit *rem c. a. et c.* من. XI Exarsit ira, succensuit.

حِذْر Cautio.

حَذَر Cautio. *Nempe* حَذَرَك زَيْدًا Cave Saidum.

ابو حَذَر Chamaeleon.

حَذِر *Pl.* حَذِرون , حَذَارَى Cautus, multum providus (*et cum accusativo rei, quod raro est in tali forma, construitur*).

حَذَارِ حَذَارِ *et* حَذَارِ حَذَارِ *et* حَذَارِ حَذَارِ *et* حَذَارِ حَذَرِ Cave!

حَذُر Cautus, multum providus.

حَاذِر (*Plur. san.*) *pro* حَاضِر Paratus.

حَذَار *vid.* حَذَرِ.

حَذِير *nempe* انا حذيرك منه Ego te eum cavere iubeo.

حَذَرَى *nempe* حَذَرَيْكَ زَيْدًا Cave a Saido.

حُذُرَّى Vanis, e.

حِذْرِيَة *Pl.* حَذَارَى *et* حَذَارِ Crista galli; Pars terrae asperior; Collis asper.

حِذْرِيَاء Collis asper.

حَاذُورة Cautus.

حِذْرِيَان Cautus, multum providus.

حُذَارِيَات Populus, qui timorem incutit, monet.

اِبْنُ أَحْذَارِ Providus, prudens.

مَحْذُور Infortunium; Timor (*ut nomen act.*).

مُحَاذَرَة Cautio mutua inter duos.

مَحْذُورة Cautio; Terror, infortunium, res terribilis; bellum.

أُمّ حِذْرِف Hyaena.

حُذْرُفوت Petiolus dactyli; Praesegmen unguis; *et hinc* ما له حذرفوت Non illi quidquam est.

مُحَذْرَف Aequalis, laevis *res, ungula*; Plenum *vas*.

حَذْرَقَة *i. q.* خَزِيرة.

حَذْرَمَة Multitudo verborum.

حُذَارِمَة Garrulus, Verbosus.

حَذَفَ *F. i. n. a.* حَذْف 1) Demsit, detraxit, reiecit, sustulit *aliquid de aliqua re ut syllabam vocis c. a. et* من; Cepit *aliquid de coma hominis vel de cauda equi c.* من; 2) Iaculatus fuit, petivit *fuste c. a. p. et* ب; Percussit *caput ense* cum partis alicuius diminutione *c. a. p. et* ب; 3) Humeros et clunes commovit *in incessu c.* في; *vel* Prope coniunxit, contraxit passus; 4) Affecit *beneficio c. a. p. et* ب *r.*; 5) Breviter leviterque dixit *salutem c. a.* II Paravit, confecit *c. a. r.*; Se invicem petiverunt *lapidibus c.* ب. *Vit. Salad. p.* 81.

حَذْف Aphaeresis; Apocope; Quod abiicitur ex pede id quod in arte metrica سبب خفيف appellatur *e. g. quod pes* فاعلاتن *abiecto* تن *mutatur in* فاعلن.

حَذَف *Coll.* Oves parvae nigraeque, quales in provincia Hidjas vivunt, auribus et cauda carentes; Nomen avis seu parvae anates; Corniculae species, quae editur (*Saatkrähe*). Folium grani *i. e.* Folia segetis (من الحب ورقه *Kam.*).

حَذَفَة Mulier parva.

حَذْفَاء Parva ac brevis *auris*.

حُذْفَاء Vitae mores. *Dicitur* هم على حذفاء ابيهم Ii sequuntur patris mores.

حُذَافَة Ramentum corii *etc.*; Cibi quid, buccella.

حَذَّافَة Podex.

مَحْذُوف Uter, culeus. *In arte metr.* In quo est id quod حذف appellant *pes. Quum autem pes item abiecta littera quiescente mutatur in* فَعِلُنْ ⏑ ⏑ —, *appellatur* محذوف مخبون.

حَذْفَرَ Replevit, implevit *c. a. r.*

حِذْفَار , حُذْفُور *Pl.* حَذَافِير Latus, eris. Nobilis, illustris. Magna congregatio. *Dicitur* اخذه بحذفاره *et* اخذه بحذافيره *et* اخذه بحذفوره Cepit totum illud cum omnibus partibus. *Pl.* حذافير Parati ad bellum s. pugnam. اشدد حذافيرك Paratus sis!

حَذَقَ *F. i. et* حَذِقَ *F. a. n. a.* حِذْقٌ , حِذَاقٌ , حِذَاقَةٌ (*aut hoc pro nomine habendum*) 1) Perdidicit et memoria tenuit *puer Coranum c. a. r. Inde* يوم حذاقه Dies, quo aliquis Coranum finit perdiscendo; 2) Solers fuit *in opere c. a. r.*; 3) *F. i. n. a.* حِذْقٌ , حِذَاقَةٌ Conscidit *funem c. a.*, *vel* extendit quid et resecuit falce similive re *c. a. r.*; 4) *n. a.* حِذْقٌ , حَذْقٌ Punxit *acetum* acrimonia *linguam c. a.*; 5) Laesit *pedem ovis vinculum c. a.*; 6) *n. a.* حُذُوقٌ Acre fuit *acetum*. V Sapiens fuit. VII Dissectus, ruptus fuit (*funis*).

حاذق Secans, acutus; Acre *acetum*. *Pl.* حذاق Acutus ingenio, solers in re *c.* في *r. Dicitur iunctim* حاذق باذق.

حِذْقَةٌ *Pl.* حُذَاقٌ Segmentum, pars. تركت الحبل حُذاقا In plures partes disrupi funem.

حَذِيقٌ Sectus

حُذَاقَةٌ Cibi aliquid, buccella *ut* ما عنده حذاقة.

حُذَاقِيٌّ Acer lingua, disertus *vir*; Acutus *culter*; Pullus asini, equi.

أَحْذَاقٌ Partes disruptae *funis*.

مَحْذُوقٌ Sectus.

حَذْقَلَةٌ (*Kam. in edit. Calc. est* حدقلة) Conversio oculi inter spectandum.

حَذِلَ *F. a. n. a.* حَذَلٌ Ciliorum defluvio correptus fuit (*oculus*), *vel* Rubuit in crepidine palpebrarum ex tuberculo, erosione aut lacrymarum fluxu. IV Tali modo afflixit *oculum fletus vel calor c. a.* V Condoluit *c.* على *p.*

حَذْلٌ Inclinatio *c.* مع *p. Dicitur* حذلك مع فلان.

حِذْلٌ Radix, origo; Eae res, quas portantes et quidem earum onere gravati principio noctis proficiscuntur.

حُذْلٌ Inferior pars eius, cui نطاق *vel* eius vestimenti partis cui حاجزة nomen est; *ut* هو في حذل امه In matris gremio est. Radix, origo; Circuitus limbi indusii inferioris.

حَذَلٌ Oculi morbus (*conf.* حَذَلَ); Palpebrae tuberculum *Gol. ex Mar.*; *et Coll.* Baccarum genus, quo suffitur; Bacca arboris, quae in panem coquitur; Ambitus limbi in vestimento inferiori; *item i. q.* حُذْلٌ.

حُذُلٌ Gremium, circuitus limbi indusii; Ea pars femoralium, ubi corpori alligantur; Ambitus limbi in vestimento inferiore; *et* ما يُدْلَج به مُثْقَلا مِنْ شى تَحْمله; *item* Radix, origo.

حاذل *F.* ة Defluvio ciliorum *vel* rubedine et lacrymarum fluxu laborans *oculus*.

حُذَالٌ Quod sanguinis, seu gummi rubicundi, instar provenit ex spinosa arbore طلح *vel* ex arbore سَمُر, *de qua Leo Afric. in fine operis. A Djeuhario ita explicatur* „Res, quae provenit ex radicibus arboris سلم et lacte macerata, cibo inservit." Formica.

حِذَالٌ Res croco similis, quae reperitur in floribus mali Punici.

حُذَالٌ *i. q.* حَذَالٌ.

حُذْلَةٌ Inferior pars zonae (نطاق) *vel* inferior pars rei حاجزة in veste appellatae.

حُذَالَةٌ Gummi rubrum; Circuitus limbi indusii inferioris; *et i. q.* حُثَالَةٌ Segmenta minuta straminis.

حَوْذَلَةٌ Inclinatio ungulae iumenti in latus.

حَذْلَقَ (*vid.* حذق) Ostendit *ingenium aut* de se vero maius praedicavit. II *Id.*

حَذْلَمَ 1) Asciando aptavit, acuit (*lignum*) *c. a.*; 2) Correxit, emendavit *equum c. a. r.*; 3) Implevit (*utrem*) *c. a.*; 4) Cito incessit et volutatim. II Cito incessit et volutatim. مَرَّ يُحَذْلِمُ وَيَتَحَذْلَمُ Praeteriit quasi volutaretur. Bonas litteras edoctus fuit.

حُذْلُمٌ Brevi et valida statura praeditus.

حُذْلُومٌ Agilis, celer.

حَذَمَ *F. i. n. a.* حَذْمٌ 1) Secuit, resecuit *vel* celeri modo et repentino *c. a.*; 2) Properavit *in legendo etc. c.* في *r.*; 3) Donavit; confricuit. *Gol. ex Gl. Mar.*

حَذْمٌ Incessus levis et agilis.

حَذَمٌ Volatus (*avis*), quae praecisas alas habet.

حَذِمٌ Secans; Levis et agilis.

حُذَمٌ *F.* ة Brevis statura, et brevi contractoque passu incedens; Lepus (*nisi* خُذَمٌ).

حُذُمٌ Lepores celeres; Fures solertes.

حُذَامٌ Segnis, tardus, *ut* اشترى عبدا حذام المشى.

حُذَمَةٌ Brevis et parvis passibus incedens.

حَذِيمٌ Secans, amputans *gladius*; *et* Solers.

حَذَمَانٌ Celeritas, *et contr.* Tarditas.

مِحْذَمٌ Ensis.

حذمر Brevis.

اخذه بحذاميره Rem universam cepit.

حذن Conclave domus (حجرة).

حُذُنَّةٌ Camelus qui iam a parvo servivit insedendo et vili operi adhibitus ut instrumentis oneribusque portandis ventrem magnum acceperit et gibbum omnino perdiderit; *item* Parvas habens aures *vir*; Brevis et crassus. *Dual.* Aures duae; *etiam* Testiculi duo; *et* Vulvae labra.

حَذَا *n. a.* حَذْوٌ *et* حِذَاءٌ (*In pluribus misceri videtur hoc cum sequenti tertiae* ى *quod vide; eamque ob causam a lexicographis pluribus sub una radice omnia referuntur*) 1) Induit (*calceum*) *c. a. r.*; applicuit *calceum calceo*; *atque ita* dimensus fuit *c. a. r. et* ب *alt.*; *Prov.* جزيته حذو النعل بالنعل Retribui ei aequali modo. احذو النعل بالنعل واحذى القرص بالقرص Convenienti hominibus modo ago. Mensura definivit et secuit *calceum c. a. r.*; 2) Sedit ex adverso *rei c. a.*; 3) حذا حَذْوَ زَيْدٍ Fecit opus Saidi; 4) Sparsit *terram in vultum c. a. r. et* فى *l.*; 5) Momordit (*linguam vinum*) *c. a. r.*; 6) Donavit *aliquem aliqua re c. a. p.* III *n. a.* حِذَاءٌ E regione fuit responditve *c. a.*; Aemulatus fuit; Idem facere voluit. IV Induit (*calceum*) *c. a. r.* VI Paria fecit. VIII Pro calceo usus est *aliqua re c. a. r.*; Imitatus fuit *c. a.* X Submisit se, calceos induit; Rogavit ut calceus daretur sibi vel indueretur *c. d. a.*

حَذْوٌ *Dicitur* حَذْوَكَ *et* حَذْوَكِ E regione tui.

حِذَاءٌ (*conf.* ازاء) Res alteri opposita *c. g. vid. et* حذى

حِذَاءٌ E regione, ex adverso *c. g.*; *et Pl.* أَحْذِيَةٌ Calceus, solea; Planta pedis equi vel cameli.

حِذَةٌ, حِذْوٌ, حِذْوَةٌ, حُذْوَةٌ E regione.

حِذِى *Dicitur* حِذْيَكَ *et* حِذْيَكِ E regione tui.

حِذْوَةٌ Donum; Segmentum *carnis.*

حَذَّاءٌ Calcearius.

مُحَاذِى *Dicitur* مُحَاذَاكَ E regione tui.

حَذَا *F. i. n. a.* حَذْىٌ Momordit *acetum etc. linguam c. a.*; Multum scidit *cultro manum; et corium culter c. a.*; Proscidit, laesit *sermone aliquem c.* ب *instr. et acc. pers.* b) حَذِىَ *n. a.* حَذًى Rupto amnio ventrem doluit *ovis Djeuh.* IV Partem de praeda dedit *alicui c. a. p. et* من *r.* VI Inter se diviserunt *c. a. r. et quidem* aequaliter *ut aquam.*

حَذِى Arbor.

حِذَاءٌ Vindemia (قِطَافٌ).

حُذْيَا Pars praedae, quae alicui datur. حذياى Prodi contra me.

حِذْيَةٌ *pro* حِذْوَةٌ Ex adverso.

حِذْيَةٌ Segmentum rei oblongum; *vel* Parvum segmentum. جاءا حذيتين Unus in alterius latere venerunt.

حُذَايَةٌ Pars praedae; Donum evangelii (حُدَيَّةُ البِشَارَةِ).

حُذْيَا *Id.* هو حُذْيَاكَ Ille e regione tibi est. أَخَذَهُ بين الحذيا والخلسة Cepit illud neque datum neque raptum.

حَذِيَّةٌ Pars praedae, quae alicui datur; Donum.

حَيْذَوَانٌ Columba silvestris.

مِحْذَاءٌ Is qui homines proscindit, laeditque.

حِرٌ et حِرَةٌ (ex حِرْحٌ ortum vult Djeuh.) Pl. حِرُونَ Pudendum mulieris.

حِرِيٌّ Id quod spectat ad حِرٌ.

حَرَّ pro حَرِرَ F. a. n. a. حَرَارٌ 1) Liber evasit e servo, talisve fuit; Nobili stirpe natus et ingenuus fuit; 2) حَرَّ Praet. حَرِرْتَ et حَرَرْتَ F. a. i. o. n. a. حَرٌّ, حُرُورٌ et حَرَارَةٌ Caluit, incaluit; ferbuit dies; 3) n. a. حَرٌّ Calefecit (aquam) c. a. r.; 4) n. a. حَرَّةٌ Sitivit; 5) Vehemens fuit (pugna vel caedes); 6) F. i. Coxit pulticulam حريرة appellatam. II Libertate donavit, manumisit; Devovit ac destinavit Deo eiusque cultui c. a.; Pudice et honeste locutus fuit; Accurate inquisivit correcte scripsit, conscripsit, edidit ve (librum) c. a. IV Incaluit (dies) (haec pro prima, ut Alcesaï apud quosdam Arabum audivit); Dedit alicui cibum calidum; Camelos habuit sitibundos vir. V Efferbuit, arsit; Liberatus fuit ab aliqua re c. من r. X Exarsit, Vehemens fuit (pugna vel caedes); Afflixit c. ب p.

حَرَّ pro حَرِّيٌّ Pascens in حَرَّةٌ regione lapidosa camelus.

حَرٌّ Pl. حُرُورٌ, أَحَارِرُ Calor; 2) Vox qua increpatur camelus idem quod حَيْهِ in ovibus; 3) الحَرَّانِ sunt Alhorrus eiusque frater Obajjus.

حِرٌ (et حِرْحٌ ortum esse vult Djeuharius) Pudendum mulieris (pro حِرٌ). جُمَيْلُ حِرٍّ Avis quaedam.

حُرٌّ Pl. أَحْرَارٌ, حِرَارٌ Liber, non servus; ingenuus: verus, non spurius, ingenuis natus parentibus; Optimum de omnibus rebus; Equus nobilis; Factum pulchrum. ما هذا منك بحر Non hoc a te bene recteque factum, minus te decet; et Arenae expers lutum, luti expers arena, sc. pura et vera, uti ante; ita et حر الرمل Purior arenae pars; Medium arenae; Molliores et recentes dactyli ex eorum specie, quibus nomen ازاذ est; Apparens pars faciei. حر الدار Medium domus. حر البقل Quod crudum editur olus; tum et حُرٌّ Cuius exterior aurium pars nigra est equus; Pullus columbae et dorcadis, foetusque serpentis; Accipiter; et Falco; ita a Demirio explicatur: Equ[illegible]etus, sec. nonn. mas columbae, pullus accipitris et vulturis, sec. al. Avis parva venans, brevi cauda, magno capite et magnis armis, in medio capitis albicans, sec. nonn. eius color paene viridis. ساق حُرٍّ Turtur mas. جُمَيْلُ حُرٍّ Avis quaedam.

حَارٌّ F. ة Calens, calidus; Difficile, molestum (opus); Narium pili.

حَرَارٌ Ingenuitas.

حِرَارٌ Sitibundi.

حَرَّةٌ Pl. حَرَّاتٌ et أَحَرُّونَ, حِرُّونَ, حِرَارٌ, حُرٌّ Terra seu regio petrosa; Locus lapidibus nigris, exesis et quasi igne adustis constans; Tuberculum parvum; Poena dolorem faciens; Obscuritas magna.

حِرَّةٌ Sitis, et quidem vehementior; hinc dicitur رماه الله بالحِرَّةِ تَحْتَ القِرَّةِ Deus eum affligat siti vehementi die frigido (quia hoc tempore sitis vehementior est); et حِرَّةٌ على قِرَّةٍ Sitit die frigido (in his vocalem Kesram tantummodo propter sequens قرة positam esse statuunt).

حُرَّةٌ Fem. a حُرٌّ Pl. حَرَائِرُ Libera, pura, ingenua, nobilis; et peculiariter talis camela; item Terra libera nec tributo obnoxia; Pluviae abundans nubes. حرة الذفرى Locus pone lobum auris, in quo movetur inauris, et aures ipsae. لَيْلَةٌ حُرَّةٌ Nox qua integram virginitatem servat sponsa (in qua amittit, ea لَيْلَةٌ شَيْبَاءُ dicitur); et quoque ut adiectivum ليلة حُرَّةٌ et Prima nox mensis.

حُرُورَةٌ Calor et acrimonia cibi (Gol. ex Djeuh. in meo vero codice non legitur).

حَرُورٌ Ventus nocturnus calidus (ut سَمُومٌ diurnus); subinde et diurnus; Calor solis; Calor perpetuus; Ignis.

حُرُورٌ Calor.

حَرِيرٌ Calidus ira vel alio modo; et Sericum.

حَرَّانُ Fem. حَرَّى Sitibundus; Vulnus, culter (Reiske).

حَارَّةٌ Pl. حَارَّاتٌ Vicus urbis, platea.

حَرَارَةٌ Caliditas, calor; Libido; Suspicio; et الحرارة Status quidam cuius est dispergere dissentientia et colligere similia. Tarifat.

حُرُورَةٌ Ingenuitas.

حَرَايِرُ Ingenuae; liberae; purae sine luto arenae (pluralis vocis حُرٌّ dicitur).

حُرِّيَّةٌ Libertas; ingenuitas; Status liberi. *In loquendi usu technico apud eos usitato qui veram rerum conditionem indagare student* (اهل الحقيقة) *est*: Liberatum esse a servitute rerum et removere omnes animi motus et perturbationes. *Tres autem sunt huius status gradus* 1) حرية العامة Liberatum esse a servitute cupiditatum; 2) حرية الخاصة Liberatum esse a servitute voluntatum; 3) حرية خاصة الخاصة Liberatum esse a servitute mandatorum Dei (الرسوم والآثار); *tum* Terra mollis; arenosa; Nobiles *Arabum*; *ab* حُرّ.

حَرِيرَةٌ *Fem. a* حَرِير Calida; *et* (*nom. unit.*) Vestis serica; *item* Farina cum lacte vel adipe cocta.

حَرِّيّ In regione lapidosa (حرة) pascens *camelus*.

حَرُورِيَّةٌ *i. q.* حُرِّيَّةٌ.

حَرُورِيّ Ingenuus *vir* (quo nomine et Nedjdah cum sociis appellantur).

حَرِيرِيّ Mercator sericarius, sericarum vestium venditor.

حَرُورِيَّةٌ *i. q.* حُرِّيَّةٌ.

حُرُورِيَّةٌ Ingenuitas.

أَحَرّ Calidior, calidissimus. *Dicitur quoque* هو أَحَرّ حُسْنًا *i. e.* أَرَقّ منه رِقَّةَ حُسْنٍ مِنْهُ.

تَحَارِير Panni serici.

مُحِرّ Sitientes habens *camelos*.

مَحْرُور Ira *vel* alio modo incensus.

مُحَرَّر *nempe* مُحَرَّر دَارِم Species serpentis.

حَرَبَ *F. o. n. a.* حَرْبٌ 1) Opibus exuit et spoliavit (*alium*) *c. a.* حُرِبَ مالُهُ Opibus spoliatus est; 2) Acuit (*gladium*); 3) Bellum gessit. b) حَرِبَ *n. a.* حَرَبٌ Ira percitus fuit; Rabie canina correptus fuit. II *n. a.* تَحْرِيب Irritavit: instigavit; ira accendit *c. a. p.*; Exacuit (*cuspides*) *c. a. r.*; *n. a.* تَحْرِيبٌ Spatham edendam dedit alicui *c. a. p.*; *item* Inseruit (*palmam*) *c. a. vid.* *Conj.* IV. III *n. a.* حِرَابٌ *et* مُحَارَبَةٌ Pugnavit, bellum gessit; adversatus fuit, repugnavit *c. a. p.* IV Monstrata via (*alium*) duxit seu indicavit illi viam ad spoliandum hostem *c. a. p.*; *et* Accendit *proelium c. a. r.*; *item* Protulit spathas *palma*. VI Inter se bellum gesserunt pugnaruntque. VIII *Id.*; *et* Omnibus opibus spoliatus fuit.

حَرْبٌ *Pl.* حُرُوبٌ *Fem. rarius masc.* Bellum. وقعت بينهم حرب Bellum inter eos ortum est. Hostilis *vir*, *etsi non bellum facit*: *Masculinum et femininum Plur. et Sing. eandem formam habent, quia proprie haec vox est infinitivus.* دار الحرب Terra incredulorum, quibuscum nunquam pax est (*huic contrar. est* دار السلام).

حَرَبٌ *nom. unit. c.* ة Spatha palmae; Interitus.

حَرِبٌ *Pl.* حَرْبَى Fortis, pugnax, bellicosus; Ira fervens (*homo vel leo*).

حِرَابٌ *et* حِرَابَةٌ *Pl.* حِرَابَاتٌ Bellum. *Gol.*

حَرْبَةٌ *Pl.* حِرَابٌ Hasta brevis: pugio cuspisve hastilis latior; *item* Corruptela religionis; Confossio; Rapina. *Pl.* حَرْبَات *et* حَرَبات Dies Veneris; Erinaceus. *Forsk. descript. anim. III.*

حُرْبَةٌ Apparatus ad bellum.

حُرْبَةٌ Saccus, ei qui جُوالق appellatur similis; Saccus magnus *vel* pera pastoris.

حَرِيبٌ *Pl.* حَرْبَى *et* حُرَبَاء Bonis exutus ac spoliatus.

حُرَيْبٌ (*ex Chalili sententia*) Parvum bellum.

حِرْبَاءٌ *Fem.* حِرْبَاءَةٌ *Pl.* حَرَابِيّ (*ex Pers.* خُرْبَا, *quod sit* حافظ الشمس, *ortam esse vocem contendunt*) Chamaeleon mas, animal cui est tuber, sicut camelo, lacertae simile, soli semper se obvertit, mutatque colores, in umbra est viride *Djeuh.* Paulo crassior, quam ea, quae عضاءة appellatur; est vero mas; femina nomen habet أم حُبَيْن; *item Pl.* حَرَابِيّ Clavus ferreae loricae, *quo huius partes inter sese compinguntur*, *vel* eius caput in annulo loricae; Dorsum *vel* eius carnes *vel* eius pars quae سنسن appellatur. حَرَابِيّ المتن Carnes lumbi.

مِحْرَابٌ Secum habens hastas breves (*a* حربة).

حَرِيبَةٌ *Pl.* حَرَائِب Opes quibus vivitur; *vel* homini ereptae.

حَرَابِيّ Subtegmina. *Djeuh.*

احرنبى *i. q.* احرنبأ Se paravit ad iram et malum inferendum *Kam.*; *et i. q.* ازبأر Pilos commovit *canis. Djeuh.*

مُحْرِب *Fem. et ceu Pl. c.* ة Bellicosus; *et dicitur* قوم محربة.

ثوب محارب Bellum.

مِحْرَاب Bellicosus; *et Pl.* محاريب Coenaculum; *item* Conclave regis, locus, quo separatus est rex ab hominibus; *et* Praecipuus in domo locus; Oecus, qui est altissimus in domo locus. *De Sacy Chrest. T. III. p.* 192 *ed. alt.* محراب التنور *vid.* مشواع; *etiam* Primus in consessu locus; *et* Locus in templo, ubi Antistes consistit, et respiciens Meccam versus populo praeit sacra precationis. محاريب بنى اسرائيل Synagogae Iudaeorum. Arundinetum; Asylum; Collum iumenti.

مُحَرَّب *c. art.* Leo.

مَحْرُوب Opibus spoliatus.

مُحْرِبَة *et* مُحْرَبَة Chamaeleonibus abundans *terra*; *et* Terra aspera.

مُتَحَرِّب *c. art.* Leo.

حُرْبُث Nomen herbae.

حُرْبُج Crassus.

حِرْبَاج *Id.*

حِرْبِش *et* حِرْبِيش (*et utrumque c.* ة) Vipera *vel* magna *vel* ea in cuius incessu asper sonus auditur.

حِرْبِش Aspera *vetula.*

حِرْبِيش Asper.

حَرْبَصَ (*i. q.* بربص) Immissa aqua rigavit *terram c. a.*

حَرْبَصِيصَة Res ad mundum muliebrem pertinens; *ita dicitur* ما عليها حربصيصة ولا خربصيصة.

حَرْبَطَ *n. a.* حرباط Valide tetendit *arcum.*

حربانية Nomen sectae.

حَرَتَ *F. o. n. a.* حَرْت 1) Vehementer confricuit *c. a.* b) حَرِتَ Malae indolis fuit.

حَرْت Orbicularis sectio; Strepitus manducantis iumenti.

حَرَات Sonus flagrantis ignis.

حَرْتَة Punctio narium ex sinapi.

حُرْتَة Vorax (*homo*), helluo.

حَرِيت Piscis ex scari genere cauda basi scamosa praeditus. *Forsk. descr. p.* x *et* 30.

مَحْرُوت Radix laserpitii (أنجذان). *Sprengel. in hist. medic. T. II. p.* 444 *ed. tert. scribit* محروث *et verbum ex Graeco* μαγυδαρίς *ortum esse opinatur.*

حُرْتُك Parvo corpore praeditus.

حَرَثَ *F. i. o. n. a.* حَرْث 1) Aravit seruitque; 2) Lucratus fuit et collegit *opes c. a.*; 3) Diligenter legit et meditatus fuit *Coranum c. a.*; 4) Extenuavit in eius dorso equitans *iumentum c. a.*; 5) Diligenter perquisivit (تفتيش); 6) Se dedit iuris scientiae; 7) Movit (*ignem*) *c. a.*; Composuit ut arderet; 8) Paravit in arcu crenam حرات appellatam. II *n. a.* تحريث Naufragium fecit. *De Sacy Chrest. T. III. p.* 341 *ed. alt.* IV Extenuavit iumentum equitatu multo *c. a.* (*Gol. in append. ex Djeuh. sub voce* لهد *et ita quoque in meo codice.*) VIII Aravit seruitque; Extenuavit (*iumentum*) equitatu multo (*in meo Djeuharii codice quartae (non octavae) formae haec significatio tribuitur; sed dubito, num proba sit lectio*) *c. a.*; Lucratus fuit, opes collegit.

حَرْث Arvum, satum; Via regia ungulis contrita; Coniunctio quatuor mulierum; Concubitus cum vehementia; Radix plantae جردان الحمار appellatae. *Coniunguntur* الحرث والنسل Omnes res.

حَرِث *c. artic.* Leo.

حَارِث *Pl.* حُرَّاث Agricola; *c. artic.* Leo. ابو الحارث Leo (*ut videtur a colle in Syriae monte* حولان *dicto nomen accepit. Djeuh.*; *Kamusi autem auctori* الحارث *est nomen verticis montis in* حوران).

حُرَات Crena in extremo arcu, in quam nervus cadit.

حِرَاث *Pl.* أحرثة Sagitta haud perfecte asciata; Radix cuspidis (سنخ النصل).

حُرْثَة …cus inter glandem كمرة penis et circumcisionis locum; Crena in extremo arcu, in quam nervus cadit.

خَرَّاث Agricola; Custos, observator.

خَرِيثَة Pl. خَرَائِث Lucrum; Pl. Cameli itinere extenuati.

الحَارِثِيَّة Secta eorum, qui doctrinam Abu-Haritsi sequebantur. Contra sectam الاباضية contendunt actiones hominum a Deo creatas esse, quippe iis agendi potestatem concesserit.

مِحْرَث Instrumentum, quo ignis movetur.

مِحْرَاث Rutabulum, quo in fornace movent ignem.

حَرَاثِم Is, qui crassum orbiculum sub naso in medio labii superioris habet.

حَرِجَ F. a. 1) n. a. حَرَج Angustia pressum fuit pectus; 2) n. a. حَرَج Vetita prohibitaque fuit iniustitia c. على p.; et peculiariter Ab insessore et admissario immunis servata fuit camela: quo pinguesceret; 3) Praestrictus fuit oculus: ut non nisi compressis ciliis potuerit intueri; 4) Crimen commisit. II n. a. تحريج Arctavit, in angustiam redegit c. a. et c. على et c. ل p.; Conchulis (حرج) ornavit (torquem). IV Angustum fecit, miserum reddidit; Compulit, ut confugeret ad aliquem c. الى p.; Vetuit illicitamve fecit (rem) c. a.; In crimen delictumve coniecit c. a. V Crimine seu delicto abstinuit; Temperavit sibi, non peregit rem c. من r.

حِرْج Angustia loci ob multitudinem arborum; Prohibitum; Crimen, delictum (pro quo حَرَج apud alios usitatum est). Pl. أَحْرَاج Concha Venerea generis albi minor: quibus torques canum et similia ornari solent; Pars praedae quae venatico datur cani; Laquei ad capiendas feras. Pl. حِرَاج Vestis funi imposita desiccandi ergo. الحِرْجَان Duo viri, quorum unus Alhirts ex gente Banu-Amru ben-Alharits, alterius vero nomen haud commemoratur.

حُرْج Camela longa, et pinguis ac robusta.

حَرَج Angustia; Locus angustus, multis arboribus consitus; Delictum, crimen; Camela extenuato corpore levique carne, aliis longa; camela gracilis, sec. Abu-Saidum longa super facie terrae, sec. al. et pinguis et robusta; Camela, quae non equitatur, et quam admissarius non init, ut pinguior fiat; Lignum super quo effertur funus (ex Azmaï sententia), feretrum [illegible] seu exequiae infidelium Mcid.; Pilentum camelinum minus quam هودج.

حَرِج Angustus; spec. Talis locus ob multas arbores impenetrabilis; Intrans in lustrum suum dorcas; Ille qui non desistit a pugna.

حَرَاج Vox, qua clamans utitur proxeneta in foro ut homines ad emendam rem invitet. De Sacy Chrest. T. I. p. 255 ed. alt.

حِرَاج nempe حِرَاجُ الظَّلْمَاء Densa obscuritas.

حُرْجُج Camela longa, et pinguis ac robusta.

حُرْجَة Urna parva, situla.

حَرَجَة Pl. حِرَاج , حَرَجَات Agmen camelorum. Pl. حَرَج Arboretum, silva densior. Dicitur tantum de arbor. طلح et سمر. Haec in scholiis ad Djeririi satyrici Diwanum afferuntur الحرجة من الطلح والسمر يقال حرجة من طلح وسليل من سمر وفرش من عرفط له شوك ووقط من عُشَر وقصيمة من غضا.

حَرْجُوج Pl. حَرَاجِيج Camela pinguis, longa vel vehemens vel gracilis et valde alacris; ex Abu-Saidi sententia Macra et carne levis, gracilis; Ventus frigidus, vehemens. vid. حرجف.

تَحْرِيج Videtur significare „Dicere حراج حراج" quibus verbis utitur الدلال in foro. Les oiseaux et les fleurs. p. 167.

ليلة مُحْرَاج Nox valde frigida.

مُحَرَّج Conchulis حرج appellatis torquatus canis.

مُحَرِّجَة Ius iurandum, quod in angustiam redigit iurantem, effugii locum ei non concedens.

حَرْجَف Pl. حَرَاجِف Ventus frigidus: et Vehementer flans. Vid حرجوج.

حَرْجَلَ 1) Longus fuit; 2) Explevit rectam seriem in precibus faciendis vel in alia re; 3) Cucurrit modo in sinistrum modo in dexterum latus, vel Cucurrit alacriter et vehementer.

حَرْجَل Agmen equorum.

حُرْجُل Longus, celer.

حُرَاجِل Longus, procerus.

حَرْجَلَة Agmen equorum; Agmen locustarum; Terra bona; Claudicatio.

خَرَاجِلَةٌ Equites *venerunt* (*ut* عَرَاجِلَةٌ pedites).

حَرْجَمَ Alios in alios egit repulitque (*camelos*) *c. a.* III اِحْرَنْجَمَ Congregati fuerunt in uno loco ita ut unus alterum premeret (*de hominibus et camelis*); Voluit rem, deinde ab ea recessit.

مُحْرَنْجِمٌ Numerus multus, copia.

حَرْجُوَانٌ Locustae genus alis carentis.

حَرَجَ In pudendis tetigit vel affecit (*mulierem*) *c. a.*

حِرْحٌ *Pl.* حِرُونَ , أَحْرَاحٌ Pudendum mulieris.

حَرِحٌ Pertinens, spectans ad pudenda mulieris; Pudendis mulieris deditus *vir.*

حِرَحِيٌّ *et* حِرِحِيٌّ Id quod spectat ad حِرْحٌ.

مَحْرُوحَةٌ Cuius pudenda aliquis affecit *mulier.*

حَرَدَ *F. i. n. a.* حَرْدٌ 1) Perforavit; 2) *n. a.* حَرَدٌ Intendit, proposuit *c. a.* *Dicitur* حَرَدتُّ حَرْدَكَ Idem intendi, quod tu; 3) Impedivit, retinuit; 4) *n. a.* حُرُودٌ Solus et seorsim a suis consedit mansionemque cepit; procul a suis abfuit, abiitve a suis; 5) *F. i. et* حَرِدَ *F. a.* Iratus et indignatus fuit. b) حَرِدَ *n. a.* حَرَدٌ Morbo vel noxa حَرَدٌ appellata laboravit *vir*, *camelus*; Pars una funis, quo tendo constat, longior fuit. II *n. a.* تَحْرِيدٌ Intendit, proposuit *c. a.*; Impedivit, retinuit; Ad iram concitavit, *item* Curvam effecit *rem c. a. r.*; Gradatim torsit ut rotundus fieret *funem c. a.*; Se recepit in tugurium convexum, curvum (مُحَرَّدٌ); Alte extulit *domum Gol. ex Mar.*; *et n. a.* تَحْرِيدٌ Arundineo opere fecit sine fenestris, *vid.* حردى *seq.* III *n. a.* حِرَادٌ Paucitate lactis laboravit *camela*, *vel* abruptum fuit lac *eius*, *vel* pluviae paucitate laboravit *annus*; Impedivit, retinuit. IV Separavit *c. a. r.*; Festinans fuit *in itinere c.* فِى. V Pili e pelle amoti sunt *c. nominat. pellis.* VII Separatus et seorsim ab aliis disgregatus fuit; Decidit (*stella*).

حَرْدٌ Solitarius, ab aliis remotus *vir*; Ira. *conf. Hamas. p.* 808.

حَرْدٌ *Pl.* حُرُودٌ Stabulum camelorum; Pars gibbi camelini.

حُرْدٌ Celeres (*aves Kathae*).

حَرَدٌ Ira (*sunt*, *qui potius* حَرْدٌ *hanc significationem habere contendant*); Morbus *aut* in pedibus omnibus *aut* in anterioribus cameli, *vel* Ariditas tendinis unius propter vincula, ut anteriores pedes ad terram offendat, *vel* Quum lorica viro molesta est, ut non possit extensis passibus incedere, *et* Quum pars una funis, quo tendo constat, longior est.

حَرِدٌ Solitarius, ab aliis separatus *vir*; Iracundus; Morbo vel molestia حَرَدٌ appellata laborans *camelus*, *vel vir.*

حَارِدٌ (*in Plur. Fem.* حَوَارِدُ) Iracundus, excandescens; Crassa et robusta statura praeditus, quem timent, ut propter dignitatem suam iracundus habeatur.

حَرْدَةٌ Stabulum cameli et camelae.

حَرُودٌ Parum *vel* nil lactis habens (*camela*).

حُرُودٌ Cacumina montium.

حَرِيدٌ *Pl.* حِرَادٌ , حُرَدَاءُ Qui a suis longius recedit, aut seorsim capit mansionem *vir.* حَىٌّ حَرِيدٌ Tribus ab aliis separata sive faciat propter magnum sive propter parvum numerum. Solus, solitarius, unicus; Distincta ac separata ab aliis (*stella*); Domus a caeteris separata; Piscis in longas partes dissecta (السَّمَكُ الْمُقَدَّدُ).

حَرْدَانٌ Iracundus, excandescens.

حُرْدِىٌّ *et* حُرْدِيَّةٌ (*male* هُرْدِىٌّ) *vox Nabathaea Djeuh. Pl.* حَرَادِىُّ Tectum ex arundine factum, quod in septo ex arundine plexo ponitur (*ne, ut videtur, hoc a pluvia laedatur*). *Ita in Kamuso explicatur* حِيَاصَةُ الْحَظِيرَةِ تُشَدُّ على حَائِطِ الْقَصَبِ (*in quo vox* حياصة *aut obscura aut vitiosa est*).

حَرَادِيدُ Cacumina montium.

حُرَيْدَاءُ Tendo, nervus, qui in loco vinculorum est et facit camelum حُرْدَاءُ.

أَحْرَدُ *Fem.* حَرْدَاءُ Tendinem anterioris pedis laxum habens (*camelus*); *item* Avarus, vilis.

مُحَرَّدٌ Locus sellae in camelo, *vel* Locus compagis colli.

مُحَارِدٌ ...

مُحَارِدٌ ...ioque *c.* بِ Parum *vel* nil lactis habens *camela*.

مُحَرَّدٌ *F.* 8 Incurvatus, arcuatus; Tugurium arundineum sine fenestra convexum curvumque; Domus, in qua sunt eae res ex arundine confectae, quae حرادى appellantur.

مُنْحَرِدٌ *idiomate Arabum Hudseilitarum i. q.* منفرد Solitarius, solus *Djeuh.*; Seorsim consistens, separatus. (*Ita ex Alazmai sententia legendum; sed Abu-Amruus cum littera* ج *legendum esse contendit.*)

مَحَارِيدُ Paucum lac habentes *cameli.*

مُتَحَرِّدٌ Solitarius, ab aliis remotus *vir.*

حَرْدَبٌ Semen plantae عشرق appellatae.

حَرْدَبَةٌ Levitas, mobilitas.

حَرْدَمَةٌ Pertinacia in re.

حِرْدَوْنٌ *pro* حِرْذَوْنٌ.

حَرْذَمَ Implevit (*vas*) *c. a.*; Maledixit (*Deus*) *c. a. p.*

حِرْذَوْنٌ Lacerta, *vulgo*; *item* Crocodilus terrestris, *sec. nonn.* mas lacertae Lybicae, quae ضَبٌّ dicitur, vel aliud animalculum.

حَرَزَ (*fort. ex* حَرَسَ *mutata vox*) Custodivit *c. a.* b) حَرِزَ 1) Circumspectus fuit, multum timuit, multum cavit; 2) Rem cum puella habuit, quae procubuit. c) حَرُزَ Firmus munitusque fuit. II *n. a.* تَحْرِيزٌ Diligenter custodivit *c. a.*; Praesidio excepit *aliquem locus c. a. p.* III Iocatus fuit in modum satyrae. IV Diligenter custodivit; Praesidio excepit fovitque (*locus*) *c. a. p.*; Firmum fecit *Gol. ex Mar.*; Abstinuit, cavit *c. a.* (*Gol. ex Djeuh.; sed in meo codice non legitur*). احرزت فرجها Continenter et pudice vixit (*mulier*); Collegit aut asservavit *mercedem.* V Cavit *c.* من; Se custodivit; Se defendit *alicuius* praesidio *c.* ب *p.* VIII Cavit *c.* عن *r. vel c.* من *r. vel p.*; Defensione sui tutum se praestitit. XV Metuit, cavit *c.* من; Se defendit (تحرّس).

حِرْزٌ *Pl.* أَحْرَازٌ Locus munitus, *et dicitur* حِرْزٌ حَرِيزٌ; Praesidium, refugium; *item* Amuletum, mala et veneficia arcens: *estque fere scriptura quaedam, quae in corio consuta corpori alligari solet.*

حَرَزٌ *Pl.* أَحْرَازٌ *Pers.* شش خَنْج Nux محلوك polita خطر appellata qua pueri ludunt alea; *et* Solum asperum (*Gol. ex Mar.*); Omne id quod cavetur (كل ما أُحْرِزَ).

حَرَزَةٌ Res praestantior; Opum optima pars.

حَرِيزٌ Munitus, custoditus, in pretio habitus.

حَرَائِزُ Quae non venduntur, quum pretiosae habeantur *camelae.*

واحْرَزِى *idem est ac* واحْرَزَاهُ *in verbis* واحرزى وابتغى النوافلا (*sed dissentiunt in voce explicanda*).

ابو مُحْرِزٍ Passer.

مُحَرَّزٌ Opes ad quas manus aliorum attingere non possunt, sive impediens sit domus, sive custos.

حَرْزَقَ *n. a.* حَرْزَقَةٌ Angustum reddidit; conclusit detinuitque; Incarceravit. *Est vox Nabathaea a* هرزوق carcer.

حَرَسَ *n. a.* حَرْسٌ, حِرَاسَةٌ 1) Custodivit *c. a.*, custodiam egit; 2) *F. i.* Furatus fuit *rem e prato.* b) حَرِسَ Vixit diu. IV Integrum seculum constitit *aliquo loco c.* ب *l. Gol. ex Mar.* V Custoditus servatusque fuit; vel se ipsum servavit *ab aliquo c.* من. VIII *Id. c.* من; *et* Noctu furatus fuit (*ovem*) *c. a.*

حَرْسٌ *Pl.* أَحْرُسٌ Saeculum, *tum* Tempus opportunum. *Vit. Tim. ed. Mang. T. I. p.* 282. الْحَرَسَانِ 1) Dies et nox; 2) Nomen duorum montium.

حَرَسٌ *Coll.* Custodes regis et satellites (*Firuzabadio est forma pluralis a* حارس).

حَارِسٌ *Pl.* أَحْرَاسٌ, حُرَّاسٌ Custos; *et* Munus in aula regia tempore Ibn-Arabschahi inferius, quam munus illius qui سايس vocatur; حارس السماك *et* حارس السماء Nomen stellae. *Ideler p.* 46. 56.

حَرِيسَةٌ Murus e lapidibus exstructus ovibus. *Pl.* حَرَائِسُ Furto noctu ablata ovis.

حَرَسِىٌّ Custos regis, satelles unus.

حَرَسِيَّةٌ Milites praesidiarii.

أَحْرَسُ Valde antiquus.

مُحْتَرِسٌ *nempe* محترس من مثله وهو حارس *Proverbium* quo in eo utuntur, qui quum sit maiori vituperatione dignus, alterum turpiter agentem vituperat.

حرسادات (*vox Pers.*) Magnates.

حرساف (*al. cod. Demir.* حرشاف; *vers. Pers. vero* حرفاس) *Coll. nom. unit. c.* ة Locusta macra, multum vorans.

حَرَاسِنُ Piscis species.

حَرَاسِينُ (*Plural. singulari carens*) Cameli macilenti; Anni steriles.

حَرَشَ *F. i. n. a.* حَرْشٌ, تَحْرَاشٌ Venatus fuit ضَبًّا crocodilum terrestrem seu lacertam Lybicam *c. a.*, *hoc autem facere venator solet, motitata prope latibulum manu, quam serpentem esse putans lacerta caudam exerit feriendi ergo, et tum eam capit; tum magis gener.* Venatus fuit lacertam; 2) *n. a.* حَرْشٌ (*et* خرش) Unguibus vulneravit; 3) *n. a.* حَرْشٌ Orta fuit inimicitia inter homines *Gol. ex Mar.* b) حَرِشَ *n. a.* حَرَشٌ Aspera cute fuit (*Gol. ex Mar. et Djeuharii opere; sed non exstat in meo Djeuharii codice*). II *n. a.* تَحْرِيشٌ Asperum reddidit; Irritavit inter sese (*homines vel canes*). III *Id.* (*Gol. ex Mar.*). IV Pustulas produxit *in camelo pix liquida, qua illinitur contra scabiem c. a. cam.* VIII Venatus fuit *c. a.*; Lucro operam dedit *pro familia c.* ل *p.*

حَرْشٌ *Pl.* حِرَاشٌ Vestigium; signum; Conventus, copia; أَجَلُّ مِنَ الْحَرْشِ *Proverbium, quod in Kamuso explicatur*; *et i. q.* محروش.

حَرِشٌ *i. q.* حَرْشٌ *licent. poët.*

حَرِشٌ Is qui non dormit *sec. nonn.* propter famem.

حَرْشَةٌ Asperitas.

حَارِشٌ Venator (*locustarum*).

حَرِيشٌ Animalculum longitudine digiti multis pedibus instructum; *vel* Fullo (*Ohrwurm*), *sec. al.* Animalculum uno cornu praeditum; Vorax (*de camelis*). *Pl.* حُرُشٌ Is cuius labia fiss[?] sunt propter spinarum decorticationem; Insectum maritimum *Kam.*; *praesertim cum Articulo* Genus serpentis albis nigrisque punctis variegatum *Djeuh.*; *item i. q.* كَرْكَدَنٌ Rhinoceros, *Kam. a cutis asperitate.*

حَرْشَاءُ *c. artic.* Planta, *vel id quod* خَرْدَلُ الْبَرِّ; Scabiosa (*de camelis*). حَيَّةٌ حَرْشَاءُ Serpens aspera cute praeditus.

حُرَاشٌ Niger serpens (*quia scalpit lacertas*).

حَرْشُونٌ *Pl.* حَرَاشِينُ Tribuli genus parvum, ovium pelli adhaerescens.

حَرِيشَةٌ Id, quod aliquis possidet; *ut in his* اخرجت له حريشتى; *item* Hieracium (*herba*); Passer hirsutus (*piscis*). *Gol. ex Afr.*

أَحْرَشُ *Fem.* حَرْشَاءُ Asper (*nummus*) propter aciem. *Et dicitur* ضب احرش Lacerta aspera.

حَرْشَفٌ Turba, manipulus; Magnus numerus *ut locustarum*; Parvum in omni re; *et quoque* Parvae *ovium aviumque*; Debiles, senes; Pedites; Planta spinosa, *Pers.* كَنْگَر *appellata*; *ita Golius* „id quod قنارية Cinara carduus altilis *Isr.* Alharçofa *Hisp.*" *conf. Shaw voyag. T. I. p.* 29. *Höst Beschreibung etc. p.* 308; Contextae ex annulis *de loricis*; Squamae piscis; Res quibus ornantur arma.

حُرْشُوفٌ Terra aspera ac dura.

حرشاف *vid.* حرساف.

حَرْشَفَةٌ *Id.*

احْرَنْشَفَ Paratus fuit *ad iram vel malum c.* ل *r.*

حَرَصَ *F. i.* 1) Avide cupivit, aviditate et studio impulsus fuit *c.* على; 2) Fidit (*cutem*), fregit (*caput*) *Gol. ex Mar.*; Tundendo *vestem* laceravit *fullo c. a. Djeuh.* b) حَرِصَ *F. a.* Avidus fuit. c) حُرِصَ Depastum est omnimodo (*pratum*). II Avidum cupidumve reddidit, incitavit *c. a. p.* V انه لَيَتَحَرَّصُ غَدَاءَهُمْ وعَشَاءَهُمْ *i. e.* Praestolatus fuit eos tempore matutino et vespertino (تحيّن). VIII Concupivit; Studuit, studiosus fuit.

حَرْصٌ Fissura, ruptio.

حِرْصٌ Aviditas; cupiditas *c.* على *r.*

حَرَصَةٌ Quum radiatim effluens dispergitur lac in vase ob amplam rupturam in ubere ex vulnere cuius causa fuit

funiculus quo papillae ligatae erant; Vulnus, quod cutem paulum laedit.

حَرَصَة Locus substantiae in media re.

حَرِصَة Contusio seu fractura capitis findens nonnihil cutem.

حَرِيص *Pl.* حِرَاص , حُرَصَاء Fissus, fractus; Avidus *c.* على *r.*

حَارِصَة Vulnus, quod cutem paulum laedit; Nubes pluvia vehementiore terrae superficiem quasi decorticans.

حَرِيصَة Nubes, quae decorticat faciem terrae pluvia sua.

حِرْصِيَان *Pl.* حِرْصِيَانَات Interior pars cutis ventris, et interior pars cutis elephanti; Cutis rubra, quae post mactationem detrahitur.

حَرَضَ *n. a.* حَرْض 1) Lac omne emulsit; excitavit *Gol. ex Mar.*; 2) *F. i.* Perdidit corrupitve *se ipsum c. a.*; 3) *F. i. o. n. a.* حُرُوض Emaciatus fuit morbo. b) حَرُضَ *n. a.* حُرُوضَة , حَرَاضَة , حُرُوض 1) Exitio proximus fuit periitque *amore*, *moerore c.* ب; Diuturna sollicitudine vel morbo affectus fuit; 2) Corruptus, vilis fuit; 3) Avide cupidus fuit deperivitque *Gol. ex Mar.* c) حَرِضَ *F. a.* 1) Prolapsus surgere haud valuit; 2) Florem cnici collegit et inde stomachus corruptus fuit. *Kam.* II Instigavit accenditque *ad pugnam c. a. p. et* على *r.*; Flore cnici tinxit *vestem c. a. vid.* أحريض *seq.*; *et Intrans.* Commercium cinerum Alcali exercuit; Laceratam marginem habuit *vestis* (حرض). III Immoratus fuit operi, tesseras aleamve iecit. IV Perdidit confecitque *eum amor*, *moeror c. a. p. Djeuh.*; Genuit infantes pravos.

حُرُض Herba alcali, vel cineres ex iis, quibus vestes mundant.

حَرَض Corruptio in corpore, moribus, ingenio; Vir corruptus, aegrotus; Debilis, lassus, Interitui imminens; Cuius neque bonum speratur, neque malum timetur; *vel* Is apud quem bonum non est (*Sing. et Plur. et Fem.*) *tum et Plur.* حَرَضَة , حُرْضَان *et* أَحْرَاض; Is qui amore, tristitia tabescit; Nec arma parans, nec dimicans; Is qui prolapsus surgere haud valet; Vilis *de hominibus et de sermone*; Emaciatus morbo; Macilenta (*camela*); Limbus, margo *vestis*; *item* Herba quaedam nullius usus. *Gol. ex Mar.*

حَرِض Corruptus, aegrotus; Is qui prolapsus surgere haud valet.

حُرْض *i. q.* حُرُض.

حَارِض Vir corruptus, aegrotus; Lassus, fatigatus, interitui imminens.

حَرِضَة *Pl.* حِرَض Vilis (*vir*).

حُرْضَة Herba alcali (اشنان); Qui tesseras iacit aliis; sed prae metu damni consors ludi esse non audet.

حُرُضَة Herba alcali (اشنان); Forum in quo venditur herba حُرُض.

حَرِيض Is qui prolapsus surgere haud valet.

حَرَّاض Is qui comburens herbam Alcali cineres parat, *et* super petris coquens calcem vivam ut gypsum paret (*nam quum in desertis desint camini, hoc super petris faciunt*).

حَارِضَة Vir, in quo nil boni est, corruptus, aegrotus; Lassus, fatigatus; Interitui imminens.

حِرَاضَة Mercatus alcali cinerum.

أَحْرَض Is cuius oculorum margines fricando digitis contritae sunt.

إِحْرِيض Is qui prolapsus surgere haud valet; Flos cnici tinctorius.

مُحْرَض Tabescens ac perditus amore *etc.*

مِحْرَض Vas in quo cineres alcali reponuntur; Dolor.

مُحَرَّض Is qui tristitia vel amore tabescit.

مُحَرِّض Is qui prolapsus surgere haud valet.

مِحْرَضَة Vas, in quo herba alcali ponitur.

مَحْرُوض Sequior, deterior, reiectus.

حَرَفَ *F. i.* 1) Mutavit, invertitque *rem a facie sua c. a. r. et* عن; 2) Commercium exercuit; lucratus fuit; Prospexit *suis c.* ل *p.*; 3) *n. a.* حَرْفَة Illevit collyrio; 4) حُرِفَ فِي مَالِهِ *n. a.* حَرْفَة Pars opum eius abiit. II *n. a.* تَحْرِيف Immutavit pervertitque (*verba*) *c. a.*; Praesecuit, aptavitque inversum calamum in capite *Kam.* طَاعُونٌ يُحَرِّفُ الْقُلُوبَ Pestis quae inclinare facit animos eosque ponit super حَرْف *id est* latere et extremitate *Kam.* III *n. a.* مُحَارَفَة Retribuit, rependit *malum c.* ب *r. Kam.*; Victu destituit, eumve compa-

ratu difficilem effecit, *seu* Detrimento affecit obfuitve alieno lucro *Gol. ex Mar.*; Specillo vulnerario visitavit (*vulnus*) *Kam.* قد حور ف كسب فلان A rebus ad vitam tolerandam necessariis quidam impeditus fuit *Djeuh.* IV Rependit bonum vel malum; Maceravit (*camelum*) *c. a.*; Profecit felixque fuit opum incremento, ac bene habuit. جاء فلان بالحلق والاحراف Cum multis opibus venit quidam; Vexavit, molestia affecit familiam suam; Declinavit, devertit *rem a re c. a. r. et* عن *alt.* V *et* VII Mutatus inversusque fuit; Declinavit, deflexit *c.* عن *r.*; Declinavit *ad aliquid c.* الى *r.*; Iratus et malevolus factus fuit *c.* على *p.* VIII Exercuit (*artem*) vitae sustinendae causa *c. a. r.* XII اِحْرَوْرَفَ Declinavit et recessit.

حَرْفٌ Locus, ubi aqua fluxit. *Pl.* حِرَفٌ (*est rarior derivandi modus*) Extremitas, margo, terminus *de omni re*; Cacumen *montis*; Acies *gladii*; Vir parvus; Camela extenuata, dura et gracilis *vel* macra *et contra* magna (*comparatur cum montis cacumine*); Via, modus *ut in his* ومن الناس من يعبد الله على حرف „Sunt ex hominibus, qui Deum colunt uno modo." *Pl.* حُرُوف *et rar.* أَحْرُف Littera alphabeti. حرفا بحرف Ad litteras, ad verbum. *In sensu gramm.* حرف اصلى Littera radicalis; حرف زايد Littera radicalibus addita (servilis); حرف الجر Praepositio; حروف اللين Litterae ا, و, ى; حروف مقطعة Verba abbreviata et litterae quarum sensus obscurus est, quibus nonnulla Corani capita incipiunt. (*Ab Arabibus Africae appellantur* حروف مقطّعة, *ab Arabibus Orientis vero* رووس حروف. *De Sacy Chrest. Arab. T. I. p.* 356 *ed. alt.*) *Tum et in sensu Gramm. est* حرف Particula orationis (*Tres enim sunt partes Grammaticae* اسم, فعل, حرف). *Grammatici Cufae* حروف الخفض praepositiones *aliorum appellant* حروف الصفات. حروف المد واللين *apud artis metricae peritos ita appellantur* Litterae ا و ى, quando vocalis praecedit, quia vocalis antecedens iis longior fit, et ipsae leniter enunciandae sunt. Eaedem litterae اوى *appellantur* حروف الاطلاق, quando in fine versus positae sunt, ne littera proxime antecedens quiescat. *Pl.* أَحْرُف Dialectus; *ita enim in Kamuso haec explicantur verba* نزل القران على سبعة احرف „Ita compositus est Coranus ut septem in eo dispersae sint dialecti." *Apud doctores Sophorum sunt* الحروف الحقايق *Tarifat.* الحروف العاليات البسيطة من الاعيان Res substantiarum, quae existunt in arcano eius, quod hominem latet (غيب الغيوب) *ex. gr.* arbor in ossiculo dactyli.

حُرْفٌ Infelicitas, quum non augetur peculium; Nasturtium: *inprimis* semen eius.

حِرْفَةٌ *Pl.* حِرَفٌ Modus lucrandi; opificium; Ars, quam quis exercet lucrandi causa; Omne, quo aliquis occupatus est; Infelicitas, quum non augentur opes. *Inde Ohmari dictum* لحرفة احدهم اشد عليه من عيلته.

حُرْفَةٌ Infelicitas vitae.

حَرِيفٌ *Pl.* حُرَفَاءُ Cum quo quis versatur et commercium habet, qui socius est alicuius in arte exercenda; Impudens, audax. *Gol. ex Gl. Mar.*

حِرْفَانٌ Infelicitas quum non augentur opes.

حِرِّيفٌ (*male per* حَ) Acer, mordax sapore.

حَرَافَةٌ Acrimonia saporis; Acris strenuitas.

مَحْرِفٌ Declinatio, recessus; Locus, quo quis se convertit, *ut in his* ما لى محرف Non est mihi locus, quo me convertam.

مُحْرَفٌ Cuius opes crescunt *vir.*

مِحْرَافٌ *Pl.* مَحَارِيفُ Specillum vulnerarium.

مُحَارَفٌ Copia et felicitate exclusus, minus prosper *c.* ب *r.*; Prohibitus, meliore sorte exclusus.

مُحْتَرَفٌ Locus, in quo homo se gerit pro arbitrio suo.

مُحْتَرِفٌ Artifex; *cum* ة *Plur.*

مُنْحَرِفٌ Obliquus; *et pec.* trapezium. *Geom.*

حَرَافِدُ Nobiles cameli.

حَرْفَدَةٌ *Pl.* حَرَافِدُ Nobilis, emaciata (*camela*).

تَحَرْفَصَ Contractus fuit.

حَرَافِضُ (*sing. caret*) Emaciati, viles *cameli.*

حِرْفِضَةٌ Nobilis *camela.*

حَرَقَ *F. i. et o. n. a.* حَرْقٌ 1) Collisit fricuitque inter se dentes cum stridore prae ira *c. a. r.* (*et omittuntur dentes*); 2) *n. a.* حَرْقٌ Limavit; 3) *F. i.* Ussit *igne aliquem c.* ب *r. et a. p.*; 4) Vehementer exsilivit (*fulmen*) *Gol. ex Mar.* b) حَرِقَ *n. a.* حَرَقٌ 1) Ustus fuit; 2) *n. a.*

حَرِقَ Defluxerunt (*capilli*). II Ussit (cum vehementia vel multum). حرق عليه الارم Ira contra eum exarsit. Sitientes reddidit *camelos pratum c. a.* III *n. a.* حَارَقَ Ussit alter alterum; Coivit venereo congressu in latere *Kam.* IV Combussit; incendit *c. a.*; Ussit *cutem* inflictu *ictus* vel intertrigine *cubitus c. a. r.*; Paravit cibum حروقة appellatum *c. a.* V Ustus fuit; Accensus fuit ira; *et* Incendit, ussit *c. a. r.* VIII Accensus, ustus fuit; Arsit, flagravit, conflagravit.

حَرْق Uredo. الحرق *in theologia mystica est* اوسط التجليات الجاذبة الفناء التى اوايلها البرق واواخرها الطمس فى الذات *Tarifat.*

حَرْق Maris palmae ramus altus, quo foecundatur.

حُرْق Avaritia.

حَرَق Ignis, *vel* flamma ignis; Panni contusione fullonis vel alio modo usti vestigium.

حَرِق Laborans defluvio (*capillorum qui in extremitate fissi sunt*) *c. gen.* حرق الجناح Cuius ex alis pennae deciderunt; *et* Vehementer fulgurans (*nubes*).

الحَارِق Ferae dens.

حِرَاق Maris palmae ramus altus, quo foecundantur palmae fem. flores; Qui omni rei corruptionem infert. نار حراق Omnia consumens ignis. رمى حراق Iactus vehemens.

حُرَاق Valde salsa *aqua*; In cursu accensus, praeceps *equus*; Fomes igniarius; Qui omni rei corruptionem infert; Maris palmae ramus altus, quo foecundantur flores palmae fem.

حَرَقَة Ardor. فى جوفه حرقة In ventre eius est ardor.

حُرْقَة Incendium, alte efferens se ignis; *item* Ardor *in intestinis.*

حُرَقَة Secantes *gladii.* الحرقتان *Sunt* Taim et Sahd filii Kaisi ben-Thalabah.

حَرُوق *et* حُرُوق Fomes igniarius.

حَرِيق Ustus, incensus; ardens; *item* Incendium, ardor, flamma.

حُرَّاق *Vulgus ita dicit pro* حُرَاق Fomes igniarius; Valde salsa (*aqua*).

حَارِقَة Caput femoris circa nates, seu coxae inhaerens: *sec. alios* tendo eius (*Dual.* الحارقتان); *item* Angusta (*mulier*), *quod de arctiore interfoeminio interpretatur auctor Kamusi*; Viripotens, se illi obfirmans; nec non libidinosa *Gol.* *Ita in Kamuso explicatur* التى تثبت للرجل على شقها والتى تغلبها الشهوة حتى تخرق ثيابها بعضها على بعض اشفاقا من ان تبلغ الشهوة بها الشهيق او النخير او التى تكثر سب جاراتها والنكاح على الجنب او الابراك. Ignis.

حُرَاقَة *et* حُرَّاقَة (*nisi hoc error*) Fomes igniarius; Navis incendiaria, *et pro* omni navi.

حَارُوق *Est epitheton laudabile feminae in concubitu.*

حِرْقَان Mutuus femorum confrictus et intertrigo inter eundum.

حَرُوقَة *Pl.* حَرَائِق Cibus crassior, quam ut sorberi possit *vel* aqua cui inter coquendum paucum inspergitur farinae, ut crassus fiat cibus.

حَرُوقَاء Igniarius fomes.

حَرْقُوة Superior columellae pars in gula.

حَرِيقَة *i. q.* حَرُوقَة; *item* Ardor (*in ventre*).

حَرْقَان Quod femora inter se colliduntur.

حَرَّاقَة *Pl. san.* Navis incendiaria, aut missilibus pyriis instructa *nisi sit* حُرَاقَة; Locus eorum qui parant carbones et qui coquunt in sartagine carnes.

حَرَّاقَة Secantes *gladii.*

حَارُوقَة *Id.*

عمامة حَرْقَانِيَّة Vitta adustae rei colorem habens.

مُحَرِّق Nomen idoli apud gentem Becr ben-Wajil culti; *et* Nomen propr. plurium virorum.

مُحْرَقَة *Pl. san.* Holocaustum.

مَحْرُوق Cui resecta est حَارِقَة aut luxata; Veru ferreum.

حِرْقِد Radix linguae.

حُرَاقِد *Id.*

حَرْقَدَة Gutturis nodus seu caput.

رجل حَرْقَرِيقَة Vir vehemens, acris (حديد).

حَرْقَصَةٌ Appropinquatio gressuum, vel sermonis.

حُرْقُوصٌ Pl. حَرَاقِيصُ Insecti genus instar pulicis, quod nonnunquam alis subnatis volat, homines infestans; *sec. nonn.* Insectum nigrum punctis rubris vel flavis distinctum; *sec. al.* Maius est, quam pulex eiusque morsus vehementior est. Et duabus alis praeditum. *Alii* idem esse ac pulicem contendunt. *item* Ossiculum dactyli immaturi viridis.

نسيج مُحَرْقَصٌ Textura invicem sibi appropinquans.

حَرْقَصَى *nom. unit. c.* ة Animalculum.

حَرْقَفَ Amplexus est partes *asinae* حراقف appellatas (*in assiliendo*) *asinus c. a. asinae.*

حُرْقُوفٌ Iumentum extenuatum; Animalculum ex eorum genere, quae احناش appellantur.

حَرْقَفَةٌ Pl. حَرَاقِفُ *et* حَرَاقِيفُ Os eius quod حجبة appellatur *i. e.* caput coxae.

حُرْنُقْفَةٌ *Fem.* Brevis.

حَرْقَلَةٌ Modus quidam incedendi.

حَرَاقِمُ Corium rubrum et tinctura rubra.

حَرَكَ 1) Recusavit quod debuit; 2) Laesit corporis partem حارك appellatam *alicui c. a. p.* حَرَكَ بالسيف Percussit gladio *c. a. p.* b) حَرِكَ Ad Venerem impotens fuit. c) حَرُكَ *n. a.* حَرْكٌ, حَرَكَةٌ Motus est. II Movit; commovit *c. a. ad aliquid c.* الى *vel* ل *r.* *Dicitur* هذا امر فقلت حرك مني Haec res talis est, ut me commoveat. Notavit vocali (*consonantem*). *Gramm.* V Motus fuit, se commovit.

حَرِكٌ Agilis, promptus iuvenis.

حَارِكٌ Superior pars interscapilii (كاهل), *et* Os imminens a duobus eius lateribus; Pars iubae propior dorso, quam arripit ascensurus.

حَرَاكٌ Motus, *ut in his* ما به حراك Non est in eo motus.

حَرَكَةٌ Pl. حَرَكَاتٌ Commotio, motus; *et* Vocalis *vel* quod littera consonans cum sequente vocali efferenda est. *Gramm.* (*quod* [illegible], *id est, sonum dat consonanti*).

حَرِيكٌ Ad Venerem impotens; *F.* ة Is cuius medium infirmum est et quum incedit est ac si evulsum sit.

حُرْكُوكٌ Interscapilium (كاهل).

حَرْكَكَةٌ Pl. حَرَاكِكُ *et* حَرَاكِيكُ Pars superior coxae: *aliis* inferior cui insidetur; Extremitas prominentior clunium *in camelis et aliis.*

تَحْرِيكٌ *In Gramm. est* Quum omnes vocis litterae mobiles sunt (*i. e. vocales sequentes habent*).

مُحَرَّكٌ Radix colli e superiore parte.

مِحْرَاكٌ Rutabulum, quo movetur ignis.

مُحْتَرِكٌ Qui adhaeret interscapilio cameli sui.

حَرْكَثَ Commovit vehementer et concussit *rem c. a. r.*

حَرْكَثَةٌ Commotio vehemens, concussio *rei.*

حَرْكَلَ Sine praeda frustratus rediit *venator.*

حَرْكَلَةٌ Incedendi modus; Pedites.

حَرَمَ *F. i. et* حَرِمَ *n. a.* حِرْمٌ, حِرْمٌ, حَرِمٌ, حِرْمَةٌ, حَرِيمٌ, حِرْمَةٌ, حَرِيمَةٌ *et* حِرْمَانٌ Prohibuit *aliquem ab aliqua re c. d. a.* حَرِمَ شيأ Privatus fuit re; 2) حَرَّمَ Rem fecit illicitam; 3) In mensem sacrum iniit. b) حَرِمَ 1) *n. a.* حَرَمٌ, حَرَامٌ Illicitae fuerunt *preces feminae ob menstrua c.* على *p.*; 2) *n. a.* حِرَامٌ Concupivit admissarium *bisulcum animal et lupa et canis*; 3) *n. a.* حَرَمٌ Alea victus fuit et non vicit ipse, et litigatus et rixatus fuit. c) حَرُمَ 1) *n. a.* حُرْمٌ, حَرَامٌ Illicita fuit *res alicui c.* على *p.*; 2) *n. a.* حُرُمٌ, حُرْمٌ Illicitae fuerunt *preces feminae ob menstrua c.* على *p.*, *et* Vetitus fuit *cibus, qui diluculo sumitur ieiunantibus c.* على *p.* II *n. a.* تَحْرِيمٌ Vetuit, illicitum fecit ac dixit *c. a.*; Venerabilem et velut sacrum reddidit *c. a. r.*; Non plene concinnavit corium; Firmiter ligavit scuticam *Gol. ex Mar.*; Alea vicit *aliquem c. a. p.* IV Anathematizavit *c. a.*; Prohibuit *aliquem ab aliqua re c. a. p.* (*minus bene dicitur, quam* حَرَمَهُ); Illicitam fecit *rem c. a. r.*; Denegavit; *Intrans.* Illicitus fuit; Ingressus fuit mensem sacrum, quo vetita est pugna, *vid.* حُرُمٌ; In locum, vel praesidium, quod alii violare non audent, intravit, *vid.* حُرْمَةٌ; In sacro Meccae circo fuit; In sa-

orum Meccae intravit; Peregrinans Meccam *vel* is, qui iam Meccae commoratur, rem fecit, qua illicitum id factum est, quod licitum ante fuit, *vid.* حَرَم; Res ad sacram peregrinationem spectantes peragere coepit viliorem indutus vestem, abstinens venatione, venere, odoribus, capillum et ungues alens, *quod fit ante Meccani festi celebrationem*; Mense sacro degit; Alea vicit *aliquem c. a. p.* V Prohibitus fuit; Abstinuit. تَحَرَّمَ منه بِحُرْمَة Defensus fuit ab eo clientela; Ingressus fuit sacra *orationis c.* ب. *Gol. ex Merc.*; In veneratione habitus est; Res illicitas peregerunt latronum more. *Vit. Timuri edit. Mang. T. I. p.* 34. VIII Dignitate et praesidio venerabilis fuit; Abstinuit honorare *Jac. Schult. Gol.* X Coitum appetivit, *specialiter femina: fere de animalibus bisulcis dicitur; etiam de lupa et cane.*

حَرْم Desperatio. *Gol. ex Merc. Ma.*

حِرْم *Pl.* حُرُم *et* حِرَام Vetitum, nefas; Necessarium; *et in his Corani* حِرْم على قرية أَهْلَكْنَاهَا Necessarium erat vico, quem nos perdidimus (*ex Alcesaï interpretatione*); Tempus, in quo alicui status احرام est, ut aliquas res facere nefas habeatur.

حُرْم Uxores et omne, quod aliquis defendit; Tempus, quo status احرام homini est, ut nonnullae res ei illicitae sint. *Dicitur* فعله فى حرمه.

حَرَم *Pl.* أَحْرَام Illicitum. *Pl.* حُرُم , أَحْرَام Id quod homo defendit et pro quo dimicat, et quos defendit *ut familiam*; Sacrum, quod non est promiscui usus; *inde* الحَرَم Sacrum septum *Meccae, sive* templi Meccani circus (*quod et* حرم الله *et* حرم رسول الله *dicitur*). *In Duali* الحَرَمَان Mecca et Medina; *item* حرم *in genere est* Adytum, medium domus; gynaeceum *et pro* uxoribus ipsis.

حِرْم Repulsa, reiectio; Frustratio.

حُرُم Uxores.

حَارِم *in his* هو بحارم عقل Ei est prudentia et ingenium.

حَرَام Quod lege prohibitum est, nefas. *Pl.* حُرُم Verendus, sacer, et tutelaris; *inde* الاشهر الحرام Menses sacri *nempe* Dsul Kahdah, Dsulhidjdjah, Almoharram, Redjeb (*in quibus omnibus Arabibus, exceptis Tajjitis et Chatsamitis, nefas erat occidere hominem et bellum gerere*). الشهر الحرام Mensis Moharram. بلد الحرام Mecca. المسجد الحرام Templum Meccae Caaba appellatum; *item Pl.* حُرُم *i. q.* مُحْرِم Meccam iter sacrum faciens, *et* veste indutus. *Dicitur* قوم حرام *et* قوم حُرُم. حَرَامُ الله لا افعل Per Deum non faciam.

حُرْمَة Clientela.

حِرْمَة Libido venerea feminae; *in traditione adhibetur de viris; peculiariter de animalibus bisulcis dicitur*; Frustratio.

حُرْمَة *Pl.* حُرَم *et* حُرُمَات Prohibitum seu sacrum, quod violare nefas; et quod sub alieno praesidio; *ita et* Uxor viri, familia, filia; Clientela; Portio (نَصِيب); Reverentia, veneranda dignitas.

حَرَمَة Libido venerea in femina (*ut* ضبعة *in camela et* حناء *in vacca*).

حُرُمَة Quod violare nefas habetur; Uxor; Clientela; Portio (نَصِيب); Reverentia.

حُرُمَة *Id.* حُرُمَات الله Statuta Dei haud violanda.

حَرُوم Camela, quae ex initu non concipit.

حَوْرَم Magnae divitiae (*tam pecuniae quam camelorum*).

حَرِيم *Pl.* حُرُم , أَحْرَام *et* أَحَارِيم (*Ebn-Batut. p.* 34) Prohibitus, repulsam passus; Id quod homo defendit et pro quo dimicat; Sacrum, quod tangere nefas; *inde* Mulieres; Quod pertinet ad rem, eamque circumstat, *ut puteum domumve*, Colluviaria eius et iura; Locus amplus circa palatium regis in quem exercitus *etc.* conveniunt; *sec. al.* Regio urbem circumiacens; Vestis vilior et neglecta, quam induit مُحْرِم; Vestis, quam Meccam iter sacrum faciens abiicit, neque induit (*vestibus enim ante pedes abiectis Arabes circumire templum nudi solebant*); Locus ubi terra putei proiecta est; Consors, socius.

حَيْرَم *Coll. nom. unit. c.* ة حَيْرَمَة Boum genus.

حِرْمِى *in his* والله حِرْمِى *idem quod* أَمَا والله.

حَرْمَى *Pl.* حِرَام *et* حَرَامَى Libidinosa, coïtum appetens; *spec. de animalibus bisulcis*, *et* Lupa et canis *fem.*

حِرْمَان Frustratio, repulsa. *Mar.*; Infelicitas. *Gloss. Mar.*

حَرَامَة Custodia; conservatio.

حَرِيمَة Res desiderata, quae elapsa obtineri nequit. حريمة الرَّبّ Ea qua dominus volentem prohibet; Feminae, quas tueri fas est.

حِرْمِيّ Formicae *Reisk.* حِرْمِيَّة Ex ligno arboris حرم appellatae confectus arcus. *Hamas. p.* 284.

حَرَامِيّ *Pl.* حَرَامِيَّة Impius, sceleratus. *Vit. Tim. T. I. p.* 16 *ed. Mang.* دين الحَرَامِيَّة Impiorum religio.

إِحْرَام Vestimenti genus quo utuntur Arabes in Hispania et Africa viventes *Harir.*; Status sacer.

تَحْرِمَة Latrocinium.

مَحْرَم *Pl.* مَحَارِم Illicitum, nefas. هو ذو محرم منها Non potest eam uxorem ducere; *et dicitur* هو لها محرم *ut* لها محرم في *tum quoque dicunt* رَحِم مَحْرَم; Cui حرم Harem patet seu ad illud est via, arcani conscius ac particeps. *Gol. ex Mar. Pl.* مَحَارِم 1) Terrores (*noctis*); 2) Res a Deo vetitae.

مُحْرِم Is qui cum aliquo pacem colit. إِنَّهُ لَمُحْرِمٌ عَنْكَ Ei noxam inferre tibi non licet.

مُحْتَرَم Dignitate venerabilis, et inviolabilis quasi praesidii.

مُحَرَّم Vetitus; venerandus dignitate et inviolabili observantia. *Pl.* مَحَارِمُ, مَحَارِيمُ *et* مُحَرَّمَاتٌ Nomen mensis Redjebi, quo pugnare non est licitum. (*In Kamuso est* شهر الله الاصب, *quod sine dubio est pro* الاصم *quo nomine mensis Redjeb insignitur. Sed nescio num recte fecerit Kamusi auctor, quum primi mensis nomen sit.*) Sacrum septum Meccae; Non concinnatum (*corium*); Durus, asper *de corio scuticae*; Nova (*de scutica*); Commodus, obsequens *de camelis*; Medius (*ut videtur, inter caeteros*), difficilis ad utendum tempore quo eo uti vis (*de camelis*); Pars mollis in manu *de naso*.

مَحْرَمَة *et* مَحْرُمَة *Pl.* مَحَارِمُ Res prohibita a Deo, sacra et inviolabilis.

مُحْرِمَة (*et quoque* مَحْرَمَة) *Pl.* مَحَارِمُ Uxor (*viri*).

مَحْرُوم Prohibitus; repulsam passus; Infelix; Is, cui a Deo melior vitae sors denegata est; Cuius opes non crescunt, qui victu destitutus acquirere haud potest; Dignitate venerabilis. *Gol. ex Mar.*

حَرْمَد *et* حِرْمِد Coenum, lutum nigrum corrupti odoris et coloris quale in aqua.

مُحْرَمِدَة Multum lutum foetidum habens (*fons*).

حَرْمَزَ 1) Maledixit, diris devovit *c. a. p. Kam.*; 2) Declinavit a via *Gol. ex Mar.* II تَحَرْمَزَ *et* IV إِحْرَمَّزَ Mentis acumine praeditus fuit.

حِرْمِزَة Ingenii acumen.

تَحَرْمُز *Pers.* حَرَامْزَادَكِى Illegitima nativitas (*Gol. ex Mar.*).

حِرْمِس *Pl.* حَرَامِس Sterilis *annus*.

بَلَدٌ حِرْمَاس Regio glabra. ارض حرماس Terra dura.

حَرْمَل Grana plantae cuiusdam, *cuius usus in medicina a Kamusi auctore describitur*; Harmala, ruta silvestris. *Gol. ex Beith.*; Peganum Harmala. *Sprengel. hist. rei herb. T. I. p.* 253. *Avicenn.* 174.

حَرْمَلَة Planta (نبات) a praecedente diversa, quae minus quidem quam arborum مرخ et عفار lignum, optime tamen igniario inservit. Lac eius in lana exceptum et siccatum, quum corpus scabiosi eo fricas, optimum est remedium.

حُرَيْمِلَة Frutex (شجرة) cuius fructus lanam continent, quam, quum sit mollissima et levissima, ad regum pulvinaria farcienda adhibent.

حَرَنَ *F. o. et* حَرُنَ *n. a.* حِرَان, حُرَان Quum vehementer curreret, subito cursum inhibuit (*praecipue de ungula praeditis*). b) حَرَنَ Iustum tenuit modum (*in venditione*), nec diminuens neque augens *c.* في; 2) Discriminavit concutiendo (*gossipium*) *c. a.*

حِرَان Contumacia restitantis equi.

حَرُون Subito cursum inhibens (*equus*); Quae non procedit ex altissimis montium partibus *fera*.

حَرَّان Terra petrosa *a* حرر; *Diptot.* Mesopotamiae oppidum, *gentil.* حَرْنَانِيّ (*ne dicas* حَرَّانِيّ *quamvis sit regulis aptum*).

مِحْرَن Instrumentum, quo discutitur et attenuatur gossipium (مندف).

مُحْرَان Mel. *Pl.* مَحَارِين Grana gossypii. *Pl.* مَحَارِنُ *et* مَحَارِين Adhaerentes melli, quae cum ligno محبض appellato removentur (*apes*).

إِحْرَنْبَأَ Paratus fuit ad iram et ad malum inferendum.

احرنفزوا Convenerunt, congregati sunt *homines*.

ابيات محرنفزات Versus pulchri, praeclari.

حروة Ardor in gutture et in pectore et capite ex ira vel dolore; Acrimonia saporis ex semine sinapi; Odor ingratus, et simul acer.

حراوة Acrimonia saporis ex semine sinapi.

حرى *F. i. n. a.* حرى Decrevit, deminutus fuit: *uti luna suo lumine.* IV Deminuit, noxa affecit *tempus c. a.*; Dedit calidum quid alicui edendum. *conf.* حر. *Meid. et* ما احراه به *et* أحرِ به Quam dignus eo est! V Data opera fecit, intendit *c. a. r.*; Quod conveniens ad adhibendum videbatur quaesivit *c. a.*; Delectu usus fuit *in rebus c.* في; Petiit; *item* Moram traxit et substitit *in loco c.* ب *l.* VIII *i. q.* V.

حرٍ *Pl.* أحراء Dignus, conveniens *c.* ب *r. et c.* ان *verbi.*

حرى *Pl.* أحراء Sonus avium *vel general.* sonus; Cubile dorcadis; Atrium; Area domus; *sic dicitur* اذهب فلا اربنك بحراى *et* بحرائي Abi, ne te videam in atrio meo; *et* لا تطر حراتا Ne appropinqua ad eas res, quae circum nos sunt; *et* نزلت بحراه وعراه Diverti ad eum; Tractus latus; Locus ubi ova deponit struthio; *Caret fem. et Dual.* Conveniens, consentaneus, dignus *c.* ب *r.*, *ut in his* انه لحرى بكذا Iste utique tali re dignus est, بالحرى ان يكون Conveniens fuit ut fieret, هو حرى ان يفعل Hoc facere debet.

حرى *Dual. et Plur. san. et Fem.* ة *Pl.* حرايا *et* حريات Conveniens, dignus. *Dicitur* هما حريان , هم حريون *et* هن حرايا *et* هن حريات *et* هي حرية *et* هم أحرياء.

حراة Atrium, mediumque domus; Tractus latus; Sonus, murmur avium *Kam.*, *vel* ignis ardentis, sonus arborum *Djeuh.*; *vel generaliter* Sonus, clamor; Cubile dorcadis; Nidus ovorum; Ardor (*ignis*); *et* Arborum susurrus.

حارية Senio extenuata *vipera*, ut nil praeter caput, venenum et animam eius supersit: quae omnium deterrima. *Dicitur* رماك الله بافعى حارية.

أحرى Quam maxime dignus, conveniens *c.* ب *r. et* ان *r.*

محراة Dignus, conveniens *c.* ان *verbi.* هذا الامر محراة لذلك Haec res apta est ei.

محرى Dignus, conveniens.

حز *F. o. n. a.* حز 1) Secuit, incidit *ex. gr.* حز الخشبة, *et tum* crenatim *ut* حز في راس القوس *Kam. Djeuh.*; 2) Scalpsit; perforavit *c.* في *r. Gol. ex Gl. Mar.*; 3) *Metaph.* Sauciavit (*dolor*); 4) Auctus fuit *in honore*, *inde dicitur* ليس في القبيلة من يحز على كرم فلان Nemo magis honoratus in gente est, quam quidam. *Prov. locutio est* حزت حازة من كوعها Quando gens suis rebus occupata aliarum rationem non habet. II *n. a.* تحزيز Secuit, incidit; Crenatos reddidit (*dentes*) *c. a. r.*, ut iuveniles et acuti viderentur. III *n. a.* حزاز *et* محازة Summam in quaerendo diligentiam adhibuit; *inde dicitur* بينهما شركة حزاز Quod alter in altero fiduciam non ponit, sed unusquisque alterius statum diligenter inquirit. V Incisus fuit. VIII Secuit, incidit et quidem crenatim *c. a.*

حز *Coll. nom. unit. c.* ة Incisura, crena *in re, arcu. Dicitur* رد الوتر الى حز القوس; Augmentum (*in honore et auctoritate*); Aequabilior, depressior locus; Vir durus in verbis; Tempus idoneum, quo aliquid fit. هذا حز مجى فلان Hoc tempus est, quo quidam venire solet.

حزز Vehementia.

حاز Laedens sauciansque ut sanguis effluat, confrictu cubitum cameli *callosus pectoris tumor* (كركرة). *Dicitur* به حاز. (*Sin autem non emanat sanguis*, به ماسح *dicitur.*)

حزاز (*cum* ـ *Meid.*) *Coll.* Furfures capitis; Dolor in corde ex ira vel alia re; Vir vehemens in propellendo et opere faciendo.

حزة Dolor animi, aegritudo.

حزة. Locus sinus seu canalis femoralium, per quem traiicitur fascia adstringens تكة appellata (*est pro* حجزة); *item* Collum hominis, *ut in traditione* اخذ بحزته; Oblongum carnis segmentum *vel proprie* iecoris. *Kam.*

حزيز *Pl.* حزز , أحزة *et* حزان Locus salebrosus; Vir, qui vehemens est in propellendo et agendo.

حزاز Scalpens, perforans; Omne id, quod animum laedit, et in pectore scabit; Cibus in stomacho acidus; Ira ac sollicitudo; Aegritudo animi ex ira *etc. Djeuh.* حزاز الصخر Perforator petrae, Lichen (*herba*). *Gol. ex Beith.*

حزاز Omne id quod animum laedit et in pectore scabit; Vir vehemens in propellendo et opere faciendo *Kam.*; Aegritudo animi ex ira. *Djeuh.*

حَزَازَةٌ Particula una furfuris; Aegritudo animi; Dolor in corde ex ira *etc.* (*ex Chalili sententia*).

حَزَازِىٌّ Vir vehemens in propellendo et opere faciendo.

تَحْزِيزٌ Striata, crenata superficies in dentibus, *ut in his* فى اسنانه تحزيز.

مَحَزٌّ Locus, ubi inciditur; Articulus.

مِحَزٌّ Vir durus in verbis.

حَزَأَ *pro* حَزَى *n. a.* حَزْءٌ 1) Extulit *rem vapor*; 2) Congregavit compulitque *camelos c. a.*; 3) Concubuit *cum femina c. a. p.* XII اِحْزَوْزَأَ 1) Convenit eodem loco; 2) Contraxit alas (*avis*); 3) Reliquit ova (*avis*).

حَزَبَ *n. a.* حَزْبٌ Contigit *alicui res*; *et* Molesta fuit *vel* eum pressit *c. a. p.* II *n. a.* تَحْزِيب Collegit, congregavit *c. a. p.*; In partes distribuit; *pecul.* in sexaginta sectiones *Coranum c. a. Djeuh.* III Congregati fuerunt; Inter socios fuit *alicuius c. a. p.* V Congregati fuerunt, et turmatim convenerunt.

حَزْبٌ Angustia, incommoda quae accidente re aliquem premunt.

حِزْبٌ *Pl.* أَحْزَابٌ Turba; Agmen *hominum. Dicitur* جاء حزب من الناس. Arma et apparatus bellicus; Agmen hominum, qui convenerant sibi invicem opem ferentes ad bellum Muhammedi inferendum; Socii viri cum eo consentientes. *Tum Plur.* احزاب *in his verbis* انى اخاف عليكم مثل يوم الاحزاب *indicat* Gentem Noae, Adi, Tsamudi et caeteras, quas Deus post illas perdidit; Pars *pecul.* sexagesima Corani; Determinata pars, pensum lecturae, *ut dicatur* قرا حزبه من القران; *et gener.* Pars *alicuius rei*; عنده حزب منه Apud eum eius rei aliqua pars est. Terra dura.

حَزَابٌ Crassus et potius brevis quam longus *vir*, *onager*.

حَازِبٌ Dura, in angustias redigens *res*.

حَزِيبٌ *Pl.* حُزْبٌ Dura, in angustias redigens *res*.

حِزْبَاءَةٌ *Pl.* حِزْبَاءٌ *et* حَزَابِى (*ita in Kamuso; Djeuhario vero* حزباء *est singularis et* حزباءة *est forma magis specialem sensum praebens*) Terra salebrosa.

حِنْزَابٌ Pastinaca silvatica (حزر البر); Crassus et potius brevis quam longus; Gallus gallinaceus; Species quaedam avis قطا.

حُزَابَةٌ Angustiae, incommoda, quae re accidente aliquem premunt.

حُنْزُوبٌ Plantae cuiusdam nomen.

حَزَابِيَةٌ Crassus et potius brevis quam longus (*vir*).

حَزَابِى Victoriae compos.

حَيْزَبُور Anus, vetula.

حَيْزَبُونٌ Anus, vetula.

حَزْحَزَةٌ Quum in bello dux aciem instruit, partem militum procedere iubet, partem recedere; *item* Dolor cordis ex metu vel tristitia.

حَزَدَ *n. a.* حَزْد *i. q.* حَصَدَ.

حَزَرَ *F. o. et i. n. a.* حَزْرٌ, مَحْزَرَةٌ Mensuram inivit, coniectavit quantum esset *c. a. r.*; *et Intrans.* Acorem concepit (*lac vinumve*); Austerum vultum habuit.

حَازِرٌ Mensuram iniens; Valde acidum *lac vel vinum dactylorum*; Austerus (*vultus*); Farina hordei, cui non est odor bonus.

حَزْرَةٌ Arbor salsa et amara (حامض) *Kam.*; Arbor valde acida (*Diw. Huds.*); Fructus (تَبِقَّةٌ مُرَّةٌ) vel eius amaritudo *Kam.*; *Pl.* حَزَرَاتٌ Melior pars opum. هذا حزرة نفسى Haec res mihi quammaxime cara est.

حَزْوَرٌ *Djeuh.*, *et* حَزَوَّرٌ *Djeuh. et Kam.* Adolescens pubertati proximus, robustus, *contr.* debilis senex (*Kam. et* كتاب الاضداد).

حَازِرَةٌ Bona, haud debilis *camela. Hamas. p.* 98 *seq.*

حَزْرَاءُ *c. art.* Lac acidum (ضَرِبَةٌ حامضة).

حَزْوَرَةٌ Camela percussa et ad obsequium coacta; 2) *et* حَزَوَّرَةٌ *Pl.* حَزَاوِرُ, حَزَاوِرَةٌ, حَزَاوِيرُ Colliculus.

حَزْوَرِىٌّ *i. q.* حزور.

حَزِيرَانُ Mensis Iulius *apud Graecos*.

مَحْزُورٌ Irritatus.

حَزَفَرَ 1) Implevit *vas c. a. r.*; 2) Constrinxit *fasces mercium c. a. r.*; 3) Ad pugnam se paravit *contra aliquem c.* ل *p.*

حُزْفُرَةٌ Terra glabra, aequalis, in qua lapides sunt.

حِزْفِرَةٌ Locus durus.

حَزَقَ *F. i. n. a.* حَزْق 1) Pepedit *asinus* (حبق); 2) Constrinxit *fune c. a. p. et* ب *r.*; 3) Valde traxit (*funem, chordam*) *c. a. r.*; 4) Pressit, compressit *rem c. a. r.* IV Impedivit *aliquem c. a. p.*

حِزْق Agmen, multitudo hominum, avium, apum *etc.*; Sellae minoris species ei similis cui باصر nomen est.

حَازِق Is cuius ocrea arctior pedem premit. *Inde dicitur* لا راى لحازق.

حِزَاق Pericarpum crassum.

رجل حُزُق Brevi statura praeditus eamque ob causam aut ob debilitatem corporis breves cui passus sunt; Pravus indole; Rerum angustia pressus *Kam.*

حُزُق (حُزَقّ *Meid.*) Magnum ventrem habens, *et* Brevi statura praeditus qui eundo clunes circumvertit, *vel* qui parvis incedit passibus.

حِزْقَة *Pl.* حِزَق Agmen *hominum, avium, apum.*

حُزُقَّة Ludus quidam.

حَزِيق Agmen.

حَزَاقَة *Id.*

حَازِقَة *Id.*

رجل حُزُقَّة *i. q.* رجل حُزُقّ.

حُزُقَّة *i. q.* حُزُقّ.

حَزِيقَة *Pl.* حَزِيق, حَزَائِق *et* حُزُق Hortus arboribus consitus; Pars, segmentum *de omni re*; Agmen.

أحْزُقَّة *i. q.* حُزُقّ.

مَحْزُوق Angustus (*de gutturnio*). *Dicitur* ابريق محزوق العنق.

مُتَحَزِّق Multum avarus.

حِزْقِل Paucis a natura dotibus instructus *vir.*

حَزَاقِلَة Viles (*hominum*).

حَزَكَ *F. i. conf.* حَزَق 1) Pressit, compressit *c. a.*; 2) Constrinxit *fune c. a. et* ب *r.* VIII *i. q.* احتزم Cinxit medium corpus *veste c.* ب *r.*

حَزَوْكَل Brevis, parvus.

اِحْتَزَلَ Cinxit medium corpus *veste c.* ب *r.* (*sed rectius scribitur* احتزك).

اِحْزَأَلَّ *n. a.* احزيلال Elevatus fuit in incessu *camelus*; Super vaporem elevatus fuit *mons*; 2) Collecta fuit *res*; 3) Compressum fuit *cor* timore.

حَوْزَلّ *et* حَوْزَلَة Parvus.

حَزَمَ *F. i. n. a.* حَزْم Colligavit, constrinxit (*sarcinas*) *c. a.*; Cingulo cinxit (*iumentum*) *c. a.* b) حَزِمَ *n. a.* حَزَم Arctato pectore fuit. c) حَزُمَ *F. o. n. a.* حَزْم, حَزَامَة, حُزُومَة Providus ac firmo animo et constans fuit. IV Cingulo succinxit (*iumentum*) *c. a.* V Cingulo cinctum fuit (*iumentum*); Medium corpus sibi cinxit cingulo, fune. VIII Cingulo cinctum fuit (*iumentum*); Medium corporis sui cinxit (*fune*) *c.* ب; Vestem induit; armis accinctus fuit. XII اِحْزَوْزَمَ Collectus fuit et congregatus; Implicita fuerunt folia et rami arboris *Reisk.*; Asper fuit (*locus*); Magnum ventrem sed non impletum habuit *vir.*

حَزْم Firmi animi studium, quum res summa cum fiducia incipitur *conf. Hamas. p.* 514; *item Pl.* حُزُوم *i. q.* حَزْن *vel* Locus asperior illo *vel* altior terra.

حَزَم Medii corporis crassities (*contr. est* هضم).

حَزِم Terra aspera vel elata.

حَازِم *Pl.* حَزَمَة Providus et tum res magnas cum fiducia incipiens.

حِزَام *Pl.* حُزُم Cingulum iumenti; Teniae cunarum, *quibus infans in iis positus obvolvitur. Djeuh.*

حُزْمَة Id, quod ligatur, constringitur; Fascis (*lignorum, frugum*): quantum uno amplexu capi potest.

حَزِيمٌ *Pl.* حُزَمَاءُ Providus et tum magna cum fiducia res incipiens; Id quo constringitur; *item Pl.* حُزُمٌ, أَحْزِمَةٌ Pectus eiusve medium; *unde* شددت لهذا الامر حزيمى Accinxi me et obfirmavi isti rei.

حَزْمِي *nempe* حزمى والله *i. q.* حرمى والله.

حِزَامَةٌ *i. q.* حِزَامٌ; *et* Providentia, prudentia.

حُزُمَّةٌ Brevis.

حَيْزُومٌ *Pl.* حَيَازِيمُ *et* حَيَازِمُ Pectus eiusve medium; Pars cingens dorsum et pectus, *vel* Costae quae cor includunt. شد للحيزوم Patiens fuit *in...* *c.* على *r.*; *et inde* Carina navis *Taraf. p.* 5 *ed. Reisk.*; Fauces cingens pars e latere pectoris; Terra elata *vel* aspera; *item* Nomen equi quo usus esse dicitur angelus Gabriel.

أَحْزَمُ Is qui magnum حَيْزُومٌ habet; Medio crassus corpore; Magno pectore praeditus (*contr. est* اهضم); Elata *vel* salebrosa terra; Magis prudens, magis circumspiciens.

أَحْزَامٌ *i. q.* أَحْزَابٌ Socii, agmina.

مَحْزَمٌ Locus cincturae iumenti.

مِحْزَمٌ Id quo constringitur; Cingulum.

مِحْزَمَةٌ *i. q.* مِحْزَمٌ.

حَزْمَرٌ Rex.

حَزْمَرَةٌ Prudentia in re peragenda; Impletio *vasis*; Apertio floris (*de porro*).

حُزْمُورٌ *Pl.* حَزَامِيرُ Summa, universitas *rei.* *Dicitur* اخذه بحزموره *vel* بحزاميره Rem totam cepit.

حِزْمِلٌ Mulier ignobilis, vilis.

حَزَنَ *n. a.* حُزْنٌ Tristitiam movit *alicui res c. a. p.* b) حَزِنَ Tristis fuit *c.* على *r. vel* ل *r.* II Contristavit. VI Tristem reddidit; *et* Fuit in terra dura ac salebrosa, *vid.* حَزْنٌ. V Tristis fuit; Tristitia affectus fuit; Dolorem concepit *c.* على. VI Constratus fuit, dolorem concepit. VIII Tristitia affectus fuit.

حَزْنٌ (*Pl.* حُزُونٌ *Meid.*) Terra dura ac salebrosa.

حُزْنٌ *et quoque* حَزَنٌ *Pl.* أَحْزَانٌ Tristitia. عَامُ الْحُزْنِ Annus, quo mortua est Chadidja et Abu-Thaleb.

حَزِنٌ Tristis.

حَزُنٌ *Id.*

حَزْنَةٌ *i. q.* حُزْنٌ.

حُزْنَةٌ *Pl.* حُزَنٌ Mons asper durusque.

حَزُونٌ Malae ac perversae indolis (*ovis*).

حَزِينٌ *Pl.* حِزَانٌ, حُزَنَاءُ Tristitia affectus. مالك للحزين Avis quaedam in ripis vivens. *Conf. Bochart. hieroz. I*, 27. *II*, 266.

حَزْنَانُ Tristis.

حُزَانَةٌ Familia, domestici, quorum sollicitudine, ceu dolore, afficimur; Ius antiquum Arabum in reliquas gentes initio adventus sui, quo meruerunt domos praediaque. *Kam.*

حُزُونَةٌ Asperitas ac durities terrae.

حَزْنِيٌّ Qui in salebroso pascitur (*camelus*).

تَحْزِينٌ Arguta voce uti in legendo Corano, *velut dolentis.*

مَحْزُونٌ Tristitia affectus.

مِحْزَانٌ Tristis.

مُحْزَوِّنٌ Tristitia affectus.

حَزَنْبَلٌ Brevis, corpore compactus; Magnis labiis praeditus; Mulier stulta; Vetula; Elata pube praeditum *de pudendo mulieris aliarum*; Aromatis genus. *conf. Forsk. descr. anim. p.* 153.

حَزَنْقَفَةٌ Brevis, parva (*sed rectius est* حزنقفة).

حَزَا *n. a.* حَزْوٌ Divinavit, hariolatus fuit *pec. ex avium volatu.* V *n. a.* تَحَزٍّ *Id.*

مُحْزَوْزٍ Erectus (منتصب), *vel* Vacillans, *vel* Fractus.

حَزَى *F. i. n. a.* حَزْيٌ Excitans aliquo loco aves ex earum volatu hariolatus fuit et omen cepit *c. a. av.* II *n. a.* تَحْزِيَةٌ Coniectura aestimavit, quot dactylos proferret

palmam c. a. palm.; Excitans *aves* ex earum volatu omen cepit *c. a. av.*; Elevavit *personam vapor meridianus c. a. r.* IV Veritus fuit, metuit *aliquem c.* من *p.*; Pressit *aliquem in mercibus vendendis* maiore pretio *c.* على *p. et* فى *r.*; Gnarus fuit *rei c.* ب *r.*; Imminuit, elatus fuit. V *n. a.* تَحَزٍّ *i. q.* I.

حَزًى *et* حَزَآء *Coll. nom. unit.* حَزَاةٌ *et* حَزَآءَةٌ Nomen plantae *Kam.*; Anethum sylv. *Gol. ex Beith. Apud Meidanium ita describitur* Planta, qua suffitur ad depellendos daemones, et quae ardens crepitum edit; similis est plantae كرفس. (*Vituperat vero Kamusi auctor Djeuharium, quod* خزى *scripserit.*)

حازٍ Qui ex membrorum et faciei signis hariolatur *Djeuh.* على الخازى هبطت *Prov. loc.* Incidisti in virum rei gnarum.

حَزَّآء *Id. Vit. Timur. ed. Calcutt. p.* 481. *l.* 7.

حَسَّ *F. o. n. a.* حَسٌّ 1) Exussit *herbam frigus c. a.*; 2) Perdidit omnino, eradicavit *c. a. p.*; *n. a.* حَسٌّ Occidit *c. a. p.*; 3) Strigili a sordibus mundavit *iumentum c. a.*; 4) *F. i. n. a.* حِسٌّ Misericordia affectus fuit *c.* ل *p.*; 5) Iuvit, opemque tulit *Gol. ex Mar.* b) حَسَّ *pro* حَسِسَ *n. a.* حَسٌّ 1) Misericordia affectus fuit; Aurem admovit, auscultavit *Gol. ex Mar.*; 2) Sensit, *et sine casu*; Certo scivit *rem c.* ب *r.*; 3) Submissiorem edidit vocem *Gol. ex Mar.*; 4) Malae indolis fuit (*Gol. ex Gl. Mar. rectius videtur* خس). II حَسَّسَ *et pro hoc* حَسَّيْتُ , حَسَّى Sensit, percepit (*rem*) *c. a. r.*; Prunis imposuit (*carnem*) *c. a. r.*; Admovit baculo (*ignem*) *c. a.* super panem. III Assequutus fuit *Gol. ex Mar.* IV *Praet.* أَحْسَسْتُ , أَحْسَيْتُ *et rarius* أَحَسْتُ Putavit et invenit, vidit, scivit; Invenit, cognovit sonum *rei* submissum *c. a. r.*; Sensit *c. a. r. et c.* ب *r.*; Pectinavit (*equum*). V Auscultavit hominum narrationes; Exploravit nuntium *in bonam partem*, de eo certior factus fuit fierive studuit *c.* عن *vel* من. VII Evulsus fuit; Deiectus, dispersus fuit.

حَسِّ Vox dolentis ex improviso contactu rei ardentis; *et dicitur* حس اح *Hamas. p.* 222.

حَسٌّ Sensus, facultas sentiendi; 2) Dolus, perfidia; 3) Malum (*sec. al. cum Kesra*). *Dicitur* احسست منه حسا.

ايت به حَسِّك وبسِّك Adduc eum unde vis.

حُسٌّ Uredo, frigus herbas exurens; Dolor puerperae partum sequens *Kam.*; *quibusdam etiam* parturientis *Gol. ex Mar.*; *tum et* de dolore omni; Intelligentia; Sonus rei motae, quem e propinquo audis, dum nihil oculis cernis; Sonus submissior. أَلْحِقِ الْحِسَّ بِالْإِسِّ Coniunge rem cum re *i. e.* cum ad te venit res, fac eius similem.

حَسَاسِ *Dicitur* Quum aliquis rem quaerit, sed eam non invenit.

حُسَاسٌ *Coll.* Pisciculi siccari soliti (هف); Particulae arborum parvae; Malignitas et pravitas naturae, *aliis* infelicitas *Djeuh.*; Actio prunis carnem imponendi; Signum, vestigium rei.

حِسَّةٌ *et quoque* حَسَّةٌ Status *mali*, *ut in his* بات بحسة سوء.

حَسُوسٌ Infaustus, infertilis (*annus*).

حَسِيسٌ Sonus submissior *Djeuh.*; Sonus ignis *Meid.*; Occisus *Djeuh.* الحسيسان Venae duae pulsantes pone aures. *Albucas. Chirurg. p.* 460.

حَاسَّةٌ *Pl.* حَوَاسُّ Sensus; *quales quinque in corpore hominis. Dicitur quoque* اصابتهم حاسة Frigus vel alia quaedam res noxa affecit pabulum. حَوَاسُّ الارض *vero appellantur* Frigus, Grando, Ventus, Locustae, Pecudes.

حَاسُوسٌ *i. q.* جَاسُوسٌ Explorator (*vel potius* حاسوس *in bonam partem*, *et* جاسوس *in malam partem accipitur*); Infaustus *de viris*; Annus gravis, infaustus.

مَحَسَّةٌ Res exurens perdensve. *Dicitur* البرد محسة الكلاء; *et pro* مَحَشَّةٌ Podex *Kam.*; *et quidem* hominis *Gol. ex Mar.*

مِحَسَّةٌ (*et sine* ة *Meid.*) Strigil quo equus mundatur.

حَسَبَ *F. o.* 1) *n. a.* حَسْبٌ , حُسْبَانٌ , حِسَابٌ , حِسْبَةٌ , حِسَابَةٌ *et* حُسْبَانٌ Numeravit, Computavit *c. a. r.*; 2) *n. a.* حَسْبٌ Suffecit *c. a. p.* b) حَسِبَ *F. i. a.* (*ut* نعم *in duobus efferendi modis*) *n. a.* مَحْسِبَةٌ , حِسْبَانٌ Putavit, opinatus fuit *c. a. r. et c.* ان *verb.* (*in sensu certitudinis et in sensu dubii: Citab Aladhdad*). ما كان فى حِسْبَانى كذا Hoc non putavi (*ne dicas* فى حسابى). c) حَسُبَ *n. a.* حَسَبٌ , حَسَابَةٌ Aestimatus et existimatione conspicuus fuit. II Dedit quod satis erat et contentum reddidit *aliquem*, ut dixerit حسبى *i. e.* sufficit mihi *c. a. p.*; *n. a.* تَحْسِيبٌ Cervical posuit *alicui*;

tum edendum et bibendum dedit, donec saturatus esset *c. a. p.*

III *n. a.* محاسبة Computum inivit *cum alio*, et rationem exegit *c. a. p. et c.* على *r.* IV Contentum reddidit *aliquem c. a. p.*; Satis fuit, Sufficit *c. a. p.* *Dicitur in singulari* مررت برجل احسبك من رجل *et Duali* برجلين احسباك *et Plurali* برجال احسبوك; Multum dedit; Cervical posuit *alicui*, *tum* edendum et bibendum dedit, donec saturatus esset *c. a. p.* V Incubuit cervicali (توسد); Statum et conditionem *alicuius* diligenter perquisivit *c. a. p.*; Petiit *ab aliquo* nuntium *c. a. p.* VIII In computum retulit, computavit; Imputavit, improbavit *c. a. r. et* على *p.* احتسب ابنا له Orbatus fuit filio, *sc.* cum aetate grandior esset (*si parvus fuerit* افترطه *dicunt*); Statum *alicuius* cognovit *c. a. p.* احتسب بكذا اجرا عند الله Dei gratiam hac re petiit. Ad finem pervenit. IX Rufo et albo colore fuit (*camelus*), mixtimque nigro.

حَسْب Res sufficiens; *inde* حَسْبُكَ درهمٌ Dirhemus tibi sufficit; Quique sufficit pro altero, (*et* هذا رجلٌ حَسْبُكَ من رَجُلٍ *hoc pro Sing., Dual. et Plur. usurpatur*); *item* Fideiussor *Gol. ex Mar.*; Quum mortuus sepelitur in lapidibus (حجارة) vel ferali amiculo involutus. حَسْبُ *autem ponitur pro* حَسْبُكَ *vel* حَسْبِى. بحسب Secundum, iuxta, tantum, tantummodo. على حسب Pro ratione. حسبما Quatenus, secundum quod. *Tum quoque* حَسْب *poetae dicunt pro* حَسَب.

حَسَب *et poet.* حَسْب *Pl.* أَحْسَاب Quantitas, mensura, valor; *ita dicitur* ما ادرى ما حسب حديثك. Numerus; *inde dicitur* هذا بحسب ذا Hoc eodem numero est, quam illud; Numeratus; *item* Maiorum merita *vel* nobilitas, *vel* opes *vel* religio; Generositas in agendo, *vel* Actio proba *vel* Nobilitas generis in maioribus, *vel* Animus (بال) *vel* حسب *et* كرم iis quoque esse possunt, qui carent maioribus celebribus; at vero شرف et مجد nonnisi maiorum celebritate contingere possunt. حسبك *i. q.* ايه Macte.

حاسب *Pl.* حَسَبَة Computator, Arithmeticus. *inde* اسرع الحاسبين Senex octoginta annorum.

حِسَاب *Pl.* حُسْبَان Computus. يوم الحساب Dies extremi iudicii. حساب الجُمَّل *ut* حساب الجُمَّل Adhibere litteras ad significandos numeros in computando. اهل الحساب Arithmetici. *Adiect.* Sufficiens *res*; *et Subst.* Res sufficiens; Agmen magnum *de hominibus* (*est forte pro* حزاب).

حِسْبَة *Pl.* حِسَب Computatio; Merces, operae pretium; Munus viri, qui محتسب appellatur; *et* حَسَنُ الحِسْبَة Qui res bene administrat; *item* Quod mortuus sepelitur in lapidibus (حجارة) aut ferali amiculo involutus.

حُسْبَة Nomen quod exprimit habitum vocabuli أَحْسَب.

حَسِيب *Pl.* حُسَبَاء Aestumatus; *et τῷ* حَسَب conspicuus; *item* Vindex illatae iniuriae, *ut* حسيبك الله Vindex tuus est Deus; *et* كفى بالله حسيبا Optimus est Deus vindex.

حِسْبان Coniectura. *Cebet. tab.* 50.

حُسْبان *Coll.* Sagittae breves; Poena; Infortunium; Malum; Pulvis; Locustae; Formicae parvae; Fulmen; Nubes; Cervical parvum; Grando.

حُسْبَانَة *Nomen unitatis praecedentis.*

أَحْسَب Magis aestumatus; Albo rufoque colore distinctus (*camelus*); Crine ruber seu rufus (*homo*); Is cuius cutis alba fit morbo, et cuius crines albi et rubri fiunt; Leprosus; *Dual. et Pl. san. i. q.* حَسْب Qui sufficit pro alio *c.* من *p.*

تَحْسِيب Quod mortuus sepelitur in lapidibus (حجارة) aut ferali amiculo involutus.

مُحْتَسِب *pro quo male* مُحْسِب Praefectus rerum vendendarum, ut venditor iusta utatur mensura *etc.*

مُحَسَّب Cervicali suffultus; *et* Honorifice habitus, honoratus.

مَحْسُوب Numeratus, computatus.

مِحْسَبَة Cervical parvum.

حَسْبَلَة Quando aliquis dicit حَسْبُنَا الله.

حَسْحَس (*conf.* حسّ) 1) Posuit et vertit super prunis *carnem*; *aliis* excussit cinerem *c. a. r.*; 2) Dolorem concepit. II Commotus fuit; 2) Deciderunt et dispersi sunt (*pili ex camelis*).

حَسْحَس Opum omnium iactura, ut nihil restet, *ut in his* لأخلفنه بحسحسه.

الحَسْحَاس Exitio dans, perdens gladius; Vir beneficus et liberalis. *Nonnullis est* Caro non bene tosta.

حَسَدَ *F. i. et o. n. a.* حَسْد, حُسُود, حَسَادَة, حَسِيدَة Invidit *alicui aliquid c. a. p. et* على *r. vel c. d. a.*; 2) Pu-

nivit *aliquem* propter invidiam *Deus c. a. p.* II Invidit *c. a. p.* VI Inviderunt sibi invicem.

حَسَدٌ Invidia.

حَاسِدٌ *Pl.* حُسَّدٌ , حُسَّادٌ *et* حَسَدَةٌ Invidus.

حَسُودٌ *Pl.* حُسُدٌ *Id.*

مَحْسُودٌ Is cui invidetur.

حَسَدَلٌ Ricinus.

جَارٌ حَسْدَلِيٌّ Vicinus, qui alterius res et agendi modum investigat.

حَسَرَ *F. i. Djeuh.* (*Kam. F. i. o.*) *n. a.* حَسْرٌ Retexit *manicam a brachio c. a. et* عن. *In genere* Nudavit membrum *Gol. ex Mar.*; Refluxit et decrevit *mare*; 2) Decorticavit (*ramum*) *c. a. r.*; 3) Scopis purgavit (*domum*) *c. a.*; 4) *n. a.* حُسُورٌ Retecta fuit *res*; 5) *F. i. n. a.* حُسُورٌ Lassus fuit, defecit *camelus alicuius c. a. p.*; 6) *F. i. n. a.* حُسُورٌ Hebetatus fuit defecitque propter longum spatium (*visus*); 7) *n. a.* حُسُورٌ Male habuit; molestiam passus fuit, vilis evasit *Gol. ex Mar.*; 8) Abscidit (*Djeriri Diw.*); 9) *n. a.* حَسْرٌ Propulit (*camelum*), ita ut lassus fieret *c. a.*; 10) Molestia affecit, vexavit *Gol. ex Mar.*; 11) Expertus fuit *Gol. ex Mar.* b) حَسِرَ *F. a.* 1) Lassus fuit; 2) *n. a.* حَسَرٌ *et* حَسْرَةٌ Suspiravit prae dolore, ingemuit *ob rem c.* على *r.*; 3) Irrito coitu fuit nec concepit (*camela*) *Gol. ex Mar.* II *n. a.* تَحْسِيرٌ Despectum reddidit *c. a. p.*; Noxa affecit ut ingemisceret; Decidit pluma *avis c. nom. avis.* IV Propulit (*camelum*) ut lassus fieret *c. a.* V Lassatum fuit (*iumentum*); Suspiravit prae voti impotentia *c.* على *r.*; Exciderunt pili ob lassitudinem (*cameli*); Carne tectum habuit corpus in locis ubi esse debet (*puella*); Valde pingue fuit vere (*iumentum*), et elatior fuit eius gibbus, tum per aliquot dies eo utebantur pro vectura, ut evanesceret caro et compacta fieret reliqua eius pars. VII Nudatus retectusve fuit. X Defatigatus fuit *camelus*.

حَسِرٌ Obtusum habens ac debilem visum.

حَاسِرٌ In bello carens casside et lorica *vel* clypeo; *item et F.* ة *Pl.* حَوَاسِرُ Non obtecta velo *femina. Meid.*; Admissarius, qui inire non vult.

حَسَّارٌ Nomen plantae ei similis quae nomen حزر habet vel ei quae حُرْفٌ appellatur.

حَسْرَةٌ *Pl.* حَسَرَاتٌ Suspirium; *inde* Desiderium, Calamitas.

حَسِيرٌ *Pl.* حَسْرَى Lassus; Camelus fatigatus; Suspirans, gemens; *et* Hebes *visus.*

تَحَاسِيرُ Infortunia. *Jac. Schult.*

مَحْسِرٌ *et quoque* مَحْسَرٌ Rei interior conditio, quam experientia cognoscimus. *Dicitur* كريم المحسر. Modus, Natura.

مُحَسَّرٌ Noxa affectus, despectus; Lassatus.

مِحْسَرَةٌ Scopae.

مَحْسُورٌ Retectus; Lassatus; Hebetatus *visus.*

حُسْرُمٌ Sciaena. *Conf. Forsk. descr. anim. p.* 45.

حسرودار (*al.* جسرودار *et* خسروذاره) Arbor magna cuius lignum حونَّجان appellatur. *Kazw.*

حَسَفَ *F. i.* Mundavit (*dactylos*), sequioribus exemtis *c. a.*; 2) *n. a.* حَسْفٌ , حُسَافٌ Messuit *segetes c. a. r.*; 3) *n. a.* حَسْفٌ Propulit *oves c. a. r.*; 4) *n. a.* حَسْفٌ Inivit *feminam* sub femoribus (دون الفخذين) *Kam.* b) حَسِفَ *n. a.* حَسَفٌ Succensuit *alicui* et asper erga eundem fuit *c.* ل *p.* c) حَسُفَ Vilis, contemtus fuit *homo et res.* II *n. a.* تَحْسِيفٌ Rasit *mystacem c. a. r.* IV Miscuit *dactylos bonos* cum corruptis *c. a.* V Evulsi sunt (*pili*) et circumvolarunt. VII Comminuta et in plures partes fracta fuit *res.*

حَسْفٌ Spina; Nubis tractus; Sonus, quem edit serpens.

حَسِيفٌ Sonus, quem edit serpens; In petra effossus, cuius aqua nunquam desinit propter copiam *puteus.*

حَسْفَةٌ Ira, inimicitia; Tenuis nubes.

حُسَافَةٌ Quod de dactylis corruptis decidit reiiciturve; Ira, inimicitia; Pauca aqua; Reliquiae cibi; Quod limando decidit de argento (*conf.* حسالة).

حَسِيفَةٌ Ira, indignatio; *et* رَجَعَ بِحَسِيفَةِ نفسه *i. e.* Desiderium animi non explevit; Quod vile et nihil in se boni habet (*Gol. ex Mar.*).

مُتَحَسِّف Is qui omnia comedit, aliis nil relinquens.

حِسْفِل Pravus (*de omni re*); Parvi puerorum (*et hoc cum vocalibus Fatha* حَسْفَل).

حِسْفِل Amplo ventre praeditus.

حِسْقِل Parvus (*de omnium animalium pullis*).

حَسِكَ 1) Iratus fuit *erga aliquem c.* على *p.*; 2) Voravit hordeum *iumentum. conf.* حسيكة. IV Hordeum dedit vorandum *iumento c. a. p.*

حَسَكٌ Planta, cuius fructus adhaeret lanae ovium. Eius folium simile est folio plantae رِجْلة, aut tenuius est. Apud folium sunt spinae compactae, durae, unde tres propagines exeunt. *Qualis eius in medicina usus sit, a Kamusi auctore describitur.* (*Reiskius ad Rhazae librum* „tribulum" *eam appellat*); 2) Plantae حسك formam referens instrumentum bellicum ex ferro aut arundine confectum, quod circa exercitum ad eum tuendum collocatur; 3) Odium, inimicitia.

حَسِكٌ Iratus.

حَسْكَةٌ Odor, inimicitia.

حَسِيكٌ Brevis.

حَسَاكَةٌ Odium, inimicitia; 2) Rancor. *Reisk. ad Gol.*

حَسِيكَةٌ Odium, inimicitia; 2) Herinaceus; 3) Hordeum, quod iumento vorandum datur.

حِسْكِك Herinaceus.

حَسَاكِكُ Parvi (*de omnibus rebus*).

حَسْكَلَ Mactavit parvos suos camelos.

حَسْكَل Pravus (*de omni re*).

حِسْكِل *Pl.* حَسَاكِل Pullulus, foetusve parvus *de omnibus*; 2) Ferri partes, quae circumvolant, quando cuditur.

حِسْكِلَةٌ Pullus parvus (*de omnibus animalibus*). الحسكلتان Testiculi.

حَسَاكِلَة Parvi *milites*.

حَسَلَ 1) *n. a.* حَسْل Vehementer propulit; 2) Reliquit ab eo partem *sequiorem c.* من *r.*; 3) Vilem habuit despexitve *c. a.* II Abiecit (*se ipsum*); Tanquam vilem se gessit *c.* بنفسه *Djeuh. Pass.* In contemtum venit *c.* به *Djeuh.* VI Venatus fuit, cepit animal حِسْل *c. a.* VIII Venatus fuit animal حِسْل *c. a.*

حَسْل Fructus arboris سدر iam viridis.

حِسْل *Pl.* حُسُول, حِسَلَة, حِسْلَان *et* أَحْسَال Foetus crocodili (ضب) terrestris, cum primum ex ovo prodiit; *unde* أَبُو حُسَيْل *et* ابو الحِسْل Crocodilus ille, *sc.* lacerta Lybica; *et* لا اتيك سِنَّ الحِسْل Haud veniam unquam ad te: *quia ille dentes non mutat.*

حَسِيل (*Fem. c.*ة *ex Azmai sententia*) Vituli (*caret singul. Djeuh.*). *Pl.* حَسَايِل Agmen boum domesticorum *Dic. Huds. Kam.* Vacca *Domair.*; *sed potius* حسيل *Coll. et* حسيلة *nomen unitatis. Pl.* حُسُل Pars sequior *rei.*

حُسَالَة Argentum, *vel* Id quod limando ab eo decidit; Res sequior quae decidit, excidit, abiiciturve: *ut cortices hordei vel oryzae*; Faeces gentis. *Conf.* حثالة.

حَسِيلَة Dactyli sequiores, dulcedinis expertes, qui siccati et aqua vel lacte macerati cum aliis bonis subiguntur, ut dulces fiant, tum eduntur buccellis. Sequiores populi.

مُحْسُول Sequior; despectus.

حَسَمَ *F. i. n. a.* حَسْم 1) Secuit, resecuit *c. a.*; 2) Secuit tum ussit, ne effflueret sanguis, *venam c. a. r.*; 3) Resecuit *morbum* remedio *c. a. r.*; 4) Impedivit *aliquem ab aliqua re c. d. a.* VII Resectus, amputatus fuit.

حُسَام Acutus gladius; *vel* Acies eius; Perennis (*nox*).

حُسُوم Infaustae *noctes*, quasi bonum omne praecidentes. *Verba vero Corani* ثمانية ايام حسوما (*Sur.* 69, 7) *ab interpretibus explicantur* Consequentes dies. *Dicitur* أَيَّام حُسُوم *et* أَيَّام حُسُوم.

حِسْمَى (*videtur nomen propr.*) Terra in deserto, ubi sunt alti montes vix unquam a pulvere liberi.

حُسْمِي Multis crinibus praeditus.

خَيْسَمَان Crassus, fuscus *vir*.

مُحْسِمَة Res praecidens aut cauterizans; Id quod morbum resecat, cessare facit.

مَحْسُوم Mali nutricatus vel incrementi (*infans*); Infans, qui non amplius lactatur.

حَسَنَ *et* حَسُنَ (*et* حَسْنَ *efferre licet*) Bonus, pulcher, elegans fuit. II Pulchrum reddidit *aliquem Deus c. a. p.* III Bene tractavit et egit *c. a. p.*; De pulchritudine certavit. IV Bonum fecit, probe egit, *et* benefecit *c.* ب *p.* *vel c.* الى *p.*; Pulchrum reddidit; Bene calluit *c. a. r.*; Placet alicui, *facere c.* أن *verbi. Tochf. Ichwan p.* 144. In colle arenaceo alto consedit (*conf.* حسن). X Bonam pulchramque censuit *rem*, approbavit *c. a. r.*

حُسْن *Pl. irreg.* مَحَاسِن Pulchritudo; Os, cum cubito cohaerens.

حَسَن *Fem. c.* ة *et dicitur coniunctim* حَسَن بَسَن Pulcher, elegans; Arbor pulchrum adspectum praebens; Os cum cubito cohaerens; Collis arenaceus altus.

حُسُن Loca corporis pulchra.

حاسِن Pulcher.

حُسَّان *Pl.* حُسَّانُون *Id.*

حَسَنَة *Pl.* حَسَنَات Bonum opus, benefactum.

حِسْنَة Merces praemiumque operis *Gol. ex Mar.* *Pl.* حِسَن Prominentior pars montis.

حَسِين *Pl.* حِسَان Pulcher.

حُسْنَى *Pl.* حُسْنَيَات *c. artic.* Bona actio, benefactum et virtutes; *dicitur enim* فيه الحسنى. Status bonus; *et* Finis, eventus pulcher; Respectus ad Deum; Victoria in bello; Quam quis oppetit mors honesta. حُسْنَيَان Victoria et martyrium. اسماء حسنى Nomina sancta 99 quibus attributa Dei designantur. *conf. Relandi De relig. Muham. p.* 8.

حَسْنَاء (*caret Masc.*) Pulchra (*femina*).

حُسَّان Valde bonus et pulcher: *Fem.* حُسَّانَة *Pl.* حِسَان *et* حُسَّانَات.

حَسُون Avis versicolor e passerum genere. Eius color ex rubro, flavo, caeruleo viridique est compositus. *Apud Hispaniae incolas* ابو الحسن; *apud Aegyptios* ابو سقايه *vel* ابو زقايه *appellata.* Docilis est. *Domair.*

حُسَيْنَاء Arbor foliis parvis praedita.

حُسَيْنَاهُ أن يفعل كذا : حُسَيْنَاهُ *et c. Medda i. q.* قُصَارَاهُ.

أَحْسَن *Comp. vocis* حسين; *sed non ut Adi. ut dicatur* رجل احسن *sed ut Subst.* الأَحْسَن. *Plur.* الأَحَاسِن *et* أَحَاسِنُ القومِ *idem est ac* حسان القوم.

أُحَيْسِن *Formula deminutiva, qua in admirando utuntur:* ما أُمَيْلِحَ زَيْدًا وما أُحَيْسِنَهُ Quam venustus et quam pulcher est Zeidus!

تَحَاسِين (*Pl. a* تحسين) Pulchrae res; *inde* كتاب التحاسين *est contrarium eius, quod* مشق *dicitur.*

الحُسَيْنِي Modus musicus quidam (*ut videtur a musico* حسين).

مُحْسِن Benefaciens; Pius; Bene sciens, *ut* هو محسن الشى Hic guarus rei est, eam bene tractat.

مُحْسَان Benefactor.

مَحَاسِن Benefacta, benemerita; Loca corporis pulchra (*aut caret singulari aut est* مَحْسَن *Kam.*).

مُحَسَّن Pulchra (*facies*).

حَسَا *n. a.* حَسْو Bibit *avis aquam c. a. r.* (*ne dicas de ave* شَرِبَ); Sorpsit (*iusculum*); *et* Sensim bibit *c. a.* II Sorbendum dedit *iusculum c. d. a.* III Sorbendum dedit *c. a. p. et rei.* IV Sorbendum dedit *iusculum c. d. a.* V Sorpsit *iusculum homo c. a. r.* VI Simul sorpserunt. VIII Sorpsit (*iusculum*), sensim bibit *c. a. r.*

حَسًا Id quod sorbetur.

حَسْو *Id.*; *et* يوم كحسو الطير Brevis dies.

حَسَاء *Id.*; *et* Sorbitio.

حَسُو Id quod sorbetur; Sorbilis cibus; *pecul.* iusculum cum farina paratum; Qui multum sorbet.

حَسْوَة Sorbitio una.

حُسْوَة *Pl.* حُسًى, أَحْسُوَة *et* أَحْسِيَة *Pl. Pl.* أَحَاسِى Res pauca sorbilis, *et* Sorbitio una (*magis elegans in hac significatione est* حَسْوَة).

حَسِيَّة Id quod sorbetur.

حَسَى 1) Effodit locum حسى appellatum ut inde aqua hauriretur *c. a.*; *et* 2) *interdum cum derivatis pro* حسا Sorpsit. b) حَسِىَ (*fortasse pro* حسّ) Cognovit *id quod erat in animo c. a. r.* VIII Effodit locum حسى appellatum, ut inde aqua hauriri posset.

حِسْى *ut*

حِسْىٌ *et quoque* حَسْىٌ *Pl.* حِسَاءٌ , أَحْسَاءٌ Terra plana, in qua restagnat aqua, *vel* Terra dura, arena obtecta, ubi pluviae aqua confluit, ut quotiescunque situlam extrahas, statim pro altera aquae copia sufficiens adsit. Puteus in arena effossus, cuius fundus haud remotus est.

المُحَسَّاةُ Muscus aquaticus in cisternis (ثَوْرُ النُّضُوحِ).

حَشَّ *F. o. n. a.* حَشٌّ 1) Accendit (*ignem*) *c. a.*; 2) Exaruit (*in utere infans*), exaruit *manus*, exaruit (*parvus palmae surculus*); 3) Avidum reddidit, *quasi* cupidine incendit *Gol. ex Mar.*; 4) Celeriter cucurrit (*equus*); 5) Statum *alicuius* meliorem reddidit *c. a. p.*; Multiplicavit, confirmavit (*opes*) *c. a. r.*; 6) Dedit *alicui camelum c. d. a. vel c. a. p. et* ب *r.*; Ab utroque latere, ut exeundi locus non esset, cinxit (praedam) *c. a.*; 7) Resecuit (*herbam foenumve*) *c. a.*; 8) Porrexit foenum *equo c. a. p.*; *inde Proverb.* أَحُشُّكَ وتَرُوثُنِى *ei dicitur* Qui malum pro bono accepto rependit; *item* 9) Alis instruxit (*sagittam*) *c. a. Djeuh.*; 10) *in Pass.* Extensum lateribus fuit (*dorsum cameli*). *Dicitur* قد حُشَّ ظهره بجنبين واسعين. IV Ad festinationem impulit *ut omitteret rem sibi necessariam c.* عن حاجته; Pabulum demessuit *c. a.*; Potuit resecari *pabulum*; Arescentem in utero foetum habuit (*mulier*); Exaruit (*manus*); Effecit pinguedo ut tarsos haberet graciles (*camela*) *c. a. camelae.* VIII Quaesivit et collegit (*foenum*); Foenum posuit *in aliqua re*; Exaruit foenum *Reisk.* X Exaruit (*manus*); Pinguedo effecit, ut tarsi camelae graciles esse viderentur *c. a. camelae*; Sitivit; Longus fuit (*ramus*); Effecit *lacertus* (ساعد), quum magnus esset, ut eius *manus* (كف) brevis esse videretur (*c. a. manus*).

حَشٌّ *Pl.* حُشُوشٌ *et* حُشُونٌ Hortus; *et tum* Latrina (*quia in hortis alvum exonerabant*); 2) *Pl.* حِشَّانٌ Palma parva nec rigata neque culta.

حُشٌّ Hortus, palmetum; *et tum* Latrina. *Dicitur quoque* أَلْحَقُ الحشّ بالاش *conf.* حس.

حُشٌّ Hortus; *et tum* Latrina; 2) Foetus in utero matris mortuus.

حِشَاشٌ Saccus in quo foenum est; Latus. حشاشان Duo latera *de qualibet re.*

حُشَاشٌ Reliquiae vitae, extremusque eius spiritus in aegroto et vulnerato. يوم حشاش Dies quidam celeber apud Arabes.

حُشَّةٌ *Pl.* حُشَشٌ Magnum sacellum (قُبَّةٌ عظيمة).

حَشِيشٌ *Pl.* حشايش Herba, *pecul.* siccior: *scil.* Pabulum siccum, foenum (*ut* رطب viride et recens); Pulvis foliorum cannabis, ex quo paratur electuarium inebrians, *quin hoc ipsum Gol.* Embryo mortuus; abiectus *Harir.*

حُشَاشَةٌ *i. q.* حُشَاشٌ.

حَشَّاشٌ Homo qui bibit potum ex herbis حشيش paratum (*vox serioris aetatis in libr. mille et un. noct.*).

حُشَّاشٌ Pabulatores.

حُشَاشَا *nempe* حشاشاك ان تفعل كذا *idem est quod* قصاراك.

حَشِيشَةٌ *nom. unit. a* حَشِيشٌ Herba. *Beith.* ابو حشيشة Oesophagus, *proprie* bruti pascualis. *Afr.*

حَشَّاشَةٌ Pabulatores. *Conf.* علافة *Vit. Salad. p.* 129. 193. 203.

حَشَّايشِىٌّ *Pl. san.* Pabulator, foeni collector *Gol. ex Mar.*; Scriptor de re herbaria.

مَحَشٌّ Locus foeno abundans; Locus bonis commodisque scatens; Locus, ubi merda humana collecta est.

مِحَشٌّ Id in quo foenum reponitur (*sed melius est* مَحَشٌّ *et* مِحَشَّةٌ); Saccus pabulatorius *Meid.*; Instrumentum quo resecatur foenum (*et* مَحَشٌّ *sed praeferendum est* مِحَشٌّ); *et* Rutabulum ferreum, quo commovetur ignis. هو محش حرب Is belli ignem incendit, et belli perquam gnarus est; *et* نعم محش الكتيبة O strenuum ducem; *item* Terra multum foenum habens; Strenuus; Locus, ubi merda humana collecta est.

مُحِشٌّ Cui in utero foetus exarescit (*mulier*).

مَحَشَّةٌ *Pl.* مَحَاشٌّ (*conf.* محسة) Podex; Locus stercoris مبعر *de iumentis*; Terra multum foenum habens.

مِحَشَّةٌ Rutabulum; Id in quo foenum reponitur.

مَحْشُوشٌ Turgida latera habens (*camelus*).

مُسْتَحِشَّةٌ Cuius tarsi partes tenuiores graciles sunt propter magnitudinem corporis et multitudinem carnis *camela*.

حَشَا 1) Percussit *scutica* in latere et ventre *aliquem c. a. p. et* ب *instr.*; Interiores *ventris* partes laesit *sagitta c. a. p. et* ب *instr.*; 2) Inivit *feminam c. a. p.*; 3) Accendit *ignem c. a. r.*

مِحْشَأٌ *et* مِحْشَأَةٌ Vestimenti genus crassi aut albi: parvum est, cingitur eo medium corpus; *aut* Succinctorium quo se ab omni parte tegunt.

حَاشِبٌ *Pl.* حَوَاشِبُ Distentum ventrem habens *Diw. Huds.*

حُوشَبٌ Lepus; Vitulus; Vulpes (*mas*); *F.* 8 Ventre tenui praeditus; *et contra* Magno ventre praeditus, *vid.* حشو; Nexus tarsi partis وظيف appellatae in tarso (رمغ) *in iumentis*; *vel* Os in interiore parte ungulae (حافر) inter tendinem (عصب) et partem tenuiorem tarsi (وظيف) appellatam, *vel* Os parvum ut id quod سُلَامَى appellatur, inter caput partis tenuioris tarsi وظيف et ungulae locum (مُسْتَقَرّ الحافر), *vel* Os tali; Multitudo, agmen.

حَشِيبٌ Vestis telave grossior.

أَحْشَبَ IV Ad iram incitavit *c. a. p.* VIII احتشبوا Collecti, congregati fuerunt.

حَوْشَبَةٌ Multitudo, agmen.

حَوْشَبِيٌّ Magnum ventrem et distenta latera habens (*Diw. Huds.*).

حَشْبَلَةٌ *i. q.* حَشْبِلَةٌ, *aut unum horum est vitium.*

حَشْحَشَ *et* تَحَشْحَشَ Dispersus et commotus fuit.

حَشَدَ *F. i. n. a.* حَشْدٌ Convenerunt *Djeuh.*; *F. o. i.* 1) Congregavit *Kam.*; 2) Collectum habuit *lac in ubere* (*camela*); 3) Provenit, progerminavit tota (*planta*); 4) Promti fuerunt ad mutuum auxilium; *vel* Advocati celeriter advenerunt adnuentes, *vel* Congregati fuerunt ad unam eandemque rem peragendam; 5) حشده بسهم Celeriter sagitta petivit et in cute vulneravit eum. *Reisk. nisi potius est* حشأ. II Congregavit. IV Convenerunt ad unam eandemque rem peragendam. V Convenerunt *Djeuh.* VI Convenerunt ad unam eandemque rem peragendam. VIII Convenerunt ad unam eandemque rem peragendam; Auctus fuit numero. *Reisk.* X Convenerunt.

حَشْدٌ Agmen; Perennis (*fons*).

حَشَدٌ *Pl.* حُشُودٌ Agmen (*hominum*).

حَشِدٌ Is qui neque studium, neque auxilium, neque divitias apud se ipsum relinquit. وَادٍ حَشِدٌ Vallis, in qua quum solum sit durum, aqua ex minima pluvia fluat (quia solum nil absorbet). عين حَشِدٌ Fons perennis.

حَاشِدٌ Paratus, promtus, *ut in his* جاء فلان حافلا حاشدا; Qui non fit languidus in mulgendis camelis; Racemus dactylis multum onustus.

حَشَادٌ Terra in qua aqua ex multa (quum solum sit molle et absorbeat aquam) (*Djeuh.*, vel ex multa aut ex minima *Kam.*) pluvia fluit.

حَشُودٌ Lac in uberibus cito colligens (*camela*); Quae statim post primum initum concipit *camela*.

مَحَاشِدُ Loca celebriora. *Reisk.*

مُحْتَشِدٌ Paratus, promtus, *ut in his* جاء فلان محتفلا محتشدا; Is qui neque studium, neque auxilium neque divitias apud se ipsum relinquit.

مَحْشُودٌ Is in cuius servitio homines promti.

حَشَرَ *F. o. et i. n. a.* حَشْرٌ Congregavit; *et inde* Resuscitavit a mortuis; 2) Exacuit, attenuavit, concise et eleganter formavit; 3) Perdidit, exitio dedit *gregem annus c. a.*; 4) Propulit e sede et patria sua *aliquem c. a. p.* b) حَشِرَ 1) Mortuus fuit; 2) حَشِرَ فى ذَكَرِهِ حَشِرَ فى رأسه وبَطْنه Penis et venter eius crassi sunt. Permagnum et crassum habuit caput *homo*. VIII أَحْتَشَرَ *c.* فى رأسه Permagnum et crassum habuit caput *homo*.

حَشْرٌ *Pl.* حُشُرٌ Congregatio; Agmen. يوم الحشر Extremi iudicii dies *a congregando*. *Sing. Dual. et Plur.* Subtilis et elegans (*auris vel ala sagittae*). *Dicitur* اذن حشر, اذان حشر ; اذنان حشر; Tenuis atque acuta (*cuspis*).

حُشْرٌ Res quae cribrando secernitur, furfures.

حَشَرٌ Magnitudine mediocris *uter*; Attenuata *sagitta*, *Diw. Huds.*

حُشَرٌ Res quae cribrando secernitur, furfures (*hoc minus bene quam* حُشْر).

الحاشِرُ Nomen prophetae Muhammedis.

حَشَرَةٌ *Pl.* حُشُرٌ Granum circumdans cortex; Praeda (venationis), omnis, *aut* magna, *aut* ea, quae editur; *item Pl.* حَشَرَاتٌ Quadrupedes *vel* reptilia (هوام) terrae parva. *Domair.*; Terrae fructus *ut* gummi *etc.*

حَشْوَرٌ *Pl.* حَشْوَرَةٌ Reptilia compressa et valida constitutione corporis formata.

حشارة Faeces *gentis. Citab Alaghani.*

حَشْوَرَةٌ Duobus lateribus inflati (*equi*); Vetula elegantem et comtam se gerens et avara; Mulier ventriosa.

مَحْشَرٌ *et* مَحْشِرٌ Locus congregationis.

مَحْشُورٌ Pennis instructa *sagitta* vel cuius pennae adfixae. *Diw. Hudseil.*

حَشْرَجَ In gutture vocem seu spiritum reciprocavit, *pecul.* in agone mortis; *et* rudendo (*asinus*).

حَشْرَجٌ Amphora gracilis; Fons in glareosa terra; Scrobs in monte ubi subsidendo depuratur aqua; *Coll. nom. unit. c.* ة Lapides molles ut frustum luti; *sec. nonn.* Glarea.

حَشْرَجَةٌ Vocis reciprocatio in agone mortis; Vocis reciprocatio in rudendo asini.

حِشْرِمَةٌ Foveola inter labium superius et nasum *Gol. ex Mar.*

حَشَطَ *n. a.* حَشْطٌ Sustulit *rem* e loco alterius *c. a. r.*

حَشَّفَ *n. a.* تَحْشِيفٌ Palpebras *oculorum* contraxit et ex interstitiis *ciliorum* intuitus fuit *c. a. oculi.* IV Viles pravosque dactylos habuit (*palma*), *conf.* حشف. V Tritam induit vestem *Gol. ex Mar.* X Tritam induit vestem; *et* Exaruit et corrugatum fuit *de ubere auribusque.*

حَشْفٌ Panis siccus.

حَشَفٌ Dactyli vilissimi, *vel* infirmi et osse destituti, *vel* aridi corrupti dactyli; *et quoque* حَشَفٌ Uber ariditate corrugatum.

حَشَفَةٌ Id quod supra circumcisionis locum in membro virili est, glans penis, Segetis radices, quae remanent post messem; Vetula provectae aetatis; Fermentum siccum; Ulcus prodiens in faucibus hominis vel iumenti. *Plur.*

حشَافٌ Petra mollis, quam planities circumdat, *vel* Petra in mari proveniens

حَشَفَةٌ Aridus, vilis dactylus.

حَشِيفٌ Trita *de vestibus.*

حُشَافَةٌ Aqua pauca.

مُحْشَافٌ Palma viliores ferens dactylos. *Jac. Schult.* (*sed potius est adiectivum, conf. Djeuh. sub voce* عر).

مُتَحَشِّفٌ Trita veste et lacerata tectus *vir.*

حَشَكَ *F. i. n. a.* حَشْكٌ (*apud poet.* حَشَكٌ), حُشُوكٌ 1) Lac in ubere collegit *camela c. a. lactis, conf.* حشد; 2) Non mulsam reliquit *camelam*, ut lacte repleta essent ubera *c. a. camelae*; 3) *i. q.* حشد Convenit et simul congregatus fuit (*populus*); 4) *n. a.* حَشْكٌ Multum pluit *coelum*; Multum aquae habuit (*nubes*) *Kam.*; 5) Multis dactylis onusta fuit (*palma*); 6) Supervenit anhelatio *animae c. nom. animae*; 7) Durus fuit (*arcus*). b) حَشَكَ Hordeum in sacco appensum voravit (*iumentum*). IV In sacco appendit hordeum ut voret *equo* (*c. a. equi*). VIII Lactis plenum fuit (*Diw. Huds.*).

حَشَكٌ Magna lactis copia in ubere, *vel* Celeritas collectionis lactis in ubere; Vehementia agonis mortis (نزع).

حَاشِكٌ Multis dactylis onusta (*palma*); Ovis lacte abundans. *Reisk.*; Durus *arcus*; Unus alterum sequens; *ita dicitur* جاوا حاشكا.

حِشَاكٌ Lignum, quod haedi in ore positum et in cervice religatum prohibet a lactendo (*ita in Djeuharii opere ex Ibn-Doraidi sententia; in Kamuso est* حشاكة).

حَشْكَةٌ Pluvia uberior, quam بغشة.

حَشَكَةٌ Agmen totum; *ita* جاوا بحشكتهم Omnes venerunt.

حَشُوكٌ In uberibus colligens lac (*camela*).

حِشَاكَةٌ Lignum, quod ligatur in ore hoedi, ne sugat.

حَوْشَكَةٌ Sonus qui auditur in tractu quodam domus; *ita dicitur* سمعت حوشكة.

حَوَاشِكُ A diversis cardinibus flantes, *aut* vehementes *aut* lenes (*venti*).

حَشِيكَةٌ *i. q.* حسيكة (*ex Abu-Saidi sententia*).

حَشَلَ *n. a.* حَشْل Vilipendit *c. a. r.*

حَشْل Vilis *de omni re.*

حَشِيلة Domestici.

مُحَشْلِبَة Sphaerula vitrea, quae pro margarita adhibetur (*unächte Glasperle*). *Citab Aladhdad.*

حَشَمَ *F. o. et i.* 1) Molestia affecit, dicens quod aegre audiret alter *c. a. p.*; Pudore affecit *c. a. p.*; Ira affecit *c. a. p.*; 2) Edit (*cibum*); 3) Invenit *praedam venator c. a. r.*; 4) *F. i. n. a.* حُشُوم Pingue evasit post maciem, et bene habuit se (*iumentum*); In primo veris tempore pingue evasit, ut magnum ventrem haberet; 5) *n. a.* حُشُوم Lassus fuit. b) حَشِمَ *F. a.* Iratus fuit. II Molestia *et* Ira affecit *c. a. p.*; Dixit quod aegre audiret alter; Pudore affecit *c. a. p.* III *n. a.* مُحَاشَمَة Iratus fuit *contra aliquem.* IV Dixit quod aegre alter audiret, et ita molestia affecit *c. a. p.*; Ira affecit *c. a. p.*; Pudore affecit *c. a. p.*; Magnifice et reverenter habuit; reveritus fuit *c. a.* V Pudore affectus fuit, puduit *c.* من *r.* VIII Pudorem concepit *c.* من *vel* عن *p. et c. a. p. maxime* prae reverentia; Reveritus fuit; Multum famulitium, multosve assedas et clientes habuit (*Gol. ex Mar.*).

حَشَم *Sing. et Plur.* Personae alicuius adscripti *ut* uxores servi vel vicini (*conf. Hamas. p.* 514); Familia et propinqui; Res petita et quaesita *ab aliquo.*

حُشُم Admodum pudibundus.

حِشْمَة Irasci; pudore affici; magni famulitii dominum esse.

حِشْمَة Pudor, verecundia, reverentia; Quod quum apud te sedet homo, tu eum noxa afficis, et verba profers quae non amat, *hoc quoque* حُشْمَة; Res petita quaesita *alicuius.*

حَشَمَة Personae alicuius adscripti *ut* uxores, servi, vicini.

حُشُمَة Mulier; Clientela; Propinquitas.

حُشُوم Lassitudo; Pudor; Res petita et quaesita (*ab aliquo*).

حَشِيم Multum reverendus *vir.*

حَشَمَة Vicini, hospites.

أَحْشَم Admodum verecundus.

أَحْشَام Personae alicuius adscripti *ut* uxores, servi *aut* vicini.

مُحْتَشَم Multum reverendus *vir.*

حَشِنَ *n. a.* حَشَن Male oluit (*uter*), sordibus lactis inquinatus, quum in eum non purgatum saepissime lac fudissent. IV Multum adhibuit *utrem* haud purgatum, lac indens, ut male oleret et sordes in eo essent *c. a. r.*

حَشَن Spurcities vasis a pinguedine lactis orta.

حِشْنَة Malevolentia, odium.

حَشَّان Horti arboribus consiti. *Vid.* حشش.

تَحَشُّن Quaestus, lucrum.

مُحَاشَنَة Probrosa allocutio.

مُحْشَن Iratus, iracundus.

حَشَا *n. a.* حَشْو 1) Replevit, farcivit *aliquid c. a. r.*; 2) Attigit et laesit viscera *alicuius c. a. p.* III فما أدّى

اجلّه ولا حَاشَاهُ Neque magnum neque parvum camelum ei dedit, quum ad eum venisset. V Farctus fuit. VIII Repletus fartusque fuit; Stipavit pudenda sua tomento peniculove (*femina*) ad excipienda menstrua; *Farcto imposito* speciem mammarum magnarum et natium praebere studuit *mulier c. a. vel c.* ب; Venit *ad aliquem.*

حَشًا *Pl.* أَحْشَاء Membrum occultum *sc.* Viscera, praecordia; Tractus, regio.

حَشْو Farctum, *ut cervicalis etc.*; *inde* Superflua pars sermonis, *in arte rhetorica idem quod* اعتراض *vel* huius species; *nempe* sententia intermedia, quae nil refert ad sensum totius perficiendum *exempl. gr. in hoc Corani* لقسم لو تعلمون عظيم *verba* لو تعلمون *Harir. p.* 14 *et* 584. *Sed quum verba ita sunt instructa, ut toti sententiae magnum roborem addant, nomen iis tribuitur* حشو تنفيف - *vel* حشو اللوزينج *p.* 74 *ibid. In arte metrica* Ea pars versus, quae inter primum et ultimum pedem tam in uno quam in altero hemistichio est; Cameli parvi, inter quos nulli magni; Sequiores et ignobiles homines, inferiorisque conditionis; Anima viri.

حِشْوَة Interanea ventris *sc.* intestina *Djauh.* ما أكثر حِشْوَة أرضه Quam multae sunt silvae et arbores perplexae terrae eius *Kam.* حِشْوَة Sequiores et ignobiles homines, inferiorisque conditionis, *ut in his* فلان من حِشْوة بني فلان *Djauh.*

حَشَاةٌ : أَرْضٌ حَشَاةٌ Terra nigra, in qua nil boni. *Pl.* حَشًا *sec. nonn.* Interiores montium et vallium tractus. *Diw. Hudseil.*

حَاشِيَةٌ Cameli parvi et pessimi.

حَشِيَّةٌ *Pl.* حَشَايَا Stratum farctum: ut lectus in quo sedetur. *Pl.* حَشَايَا Farctum quod subditur ad mentiendas ampliores mammas vel nates; *ita ut facere mulieres macilentae solent.* Vestis, quae lana aliave re farcta est. *Antarae Moall. v.* 21 *schol.*

مَحْشًى Locus cibi in ventre.

مِحْشًى Farctum quod subdit ad mentiendas ampliores mammas vel nates *mulier.*

حَشِيَ *n. a.* حَشًى 1) Altius difficiliusque spiritum duxit; Asthmate laboravit; 2) Pellicula et lacte intus obductus conspurcatusve fuit, ut male oleret (*uter*). II Limbo ac margine munivit (*vestem*); Notis marginalibus conscripsit *c. a. Gol. ex Mar.* III Excepit ab aliorum numero *aliquem c. a. p. et* من *Kam.* حُوشِيَ أن *c.* Absit, ut. V Excepit ab aliorum numero *aliquem c. a. p.* Dixit حاشا absit *c.* من *p.*; Erubuit *propter aliquem vel aliquam rem c.* من. VI Remotus fuit, abstinuit *ab aliqua re c.* من *r.*

حَشًى Viscera ventris *scilic.* quae sub parte حجاب appellata sunt, iecur, splen et ventriculus animalis ruminantis (كرش) et quae has sequuntur partes *vel* quae sunt inclusa a costis brevissimis, quae sunt in extremo latere usque ad coxam (ورك), *vel* usque ad exteriorem ventrem (شاكر البطن) et eam partem, cui حصن nomen est. *Kam.*; Ex alto ducta anhelatio. *Pl.* أَحْشَاءٌ Tractus. أنا في حَشَاهُ Ego in eius regione sum.

حَشٍ *F.* حَشِيَةٌ Anhelus.

حَاشَا Thymum herba; *item* Praeter, praeterquam *c. a. vel c. genit.*, *et* Absit: حاشا لك *et* حاشاك Absit a te; *et sicut Latini dicunt*, salva tui reverentia. حاشا لله *et* حَاشَ الله Avertat Deus; ne permittat ille. (*Non consentiunt in eo grammatici Arabum num pro verbo an pro adverbio habendum sit. conf. Djeuh. opus.*)

حَشِيٌّ Cuius radix corrupta et putrida, *vel* arida evasit (*de planta*).

حَشْيَانُ *F.* حَشْيَا Multum anhelans; Is cuius venter propter cursum vento impletus est, ut multum anhelare coactus sit.

حَاشِيَةٌ *Pl.* حَوَاشِي Ora vestis *vel* alius rei; *inde* Domestici, asseclae; Tractus, umbra *viri*; Protectio; Margo libri; Nota seu glossa marginalis; *in Duali cum Articulo* Camelus annicula et bima. رقيق الحواشي Commoda, commodisve affluens *vita.*

مُحَشًّى Qui post se insequentes alios habet; *unde* أرنب محشية الكلاب Lepus, quem insequuntur canes, donec eum attingunt.

مِحْشَاةٌ *Pl.* مَحَاشٍ Amiculum hirsutum. *Djeuh. ex Alazmai sententia.*

مُحَشًّى Marginalibus notis conscriptus. *Gol. ex Mar.*

حَصَّ *F. o. n. a.* حَصٌّ 1) Celeriter ivit; 2) Rasit *crines c. a. r.*; Capillo hic illic caput nudavit *galea c. a.*; 3) Fuit portio *eius rei alicui c. a. p. et* من *r.*; 4) ما تحص Neminem ille in tutelam recipit et defendit. II *n. a.* تحصيص Distincta fuit et manifesta *res.* III Portionem partitus fuit, alteri dedit donavitque portionem. IV Dedit portionem suam *alicui c. a. p.*; Removit *a re c.* عن *r.* VI Portiones inter sese partiti sunt et distribuerunt. VII Defluxit (*capillus*). أَفْلَتَ وانحصّ الذنب *Proverb. quo utuntur* quum aliquis interitui imminuit, tum salvus evadit.

حُصٌّ Capillus, qui defluit; Cauda quae abscissa fuit.

حُصٌّ *Pl.* حُصُوصٌ Memecylon tinctor. (ورس); *vel* Crocus; *et* Margarita.

حَصَصٌ Paucitas raritasque comae.

حَصَّاءُ *c. art.* Annus sterilis, in quo nil boni est; Infelix (*de femina*); Purus sine pulvere (*ventus*).

حُصَاصٌ Vehementia et velocitas cursus; Cum sublatis auribus et commota cauda se in cursum effundit asinus; *sec. al.* Crepitus ventris. أَفْلَتَ وله حصاص Vix e periculo evasit. *sec. nonn.* Morbus, quo crines afficiuntur; Scabies.

حِصَّةٌ *Pl.* حِصَصٌ Portio.

حَصِيصٌ Paucis pilis iis scilicet quibus ثنة nomen est praeditus *equus*; Rasus (*capillus*); Numerus.

خَاصَّةٌ Morbus quo defluunt capilli. *Dicitur* القى الله فى راسه الحاصة; *tum* بَيْنَهُم رَحِمٌ حَاصَّةٌ *i. e.* مَحْصُوصَةٌ *vel* ذَاتُ حَصٍّ Propinquitas vel amicitia inter ipsos rupta est.

حُصَاصَةٌ Uvae remanentes in vinea post vindemiam.

حُصَيْصَةٌ Pili progerminantes super extremitatibus ungulae equi.

أَحَصُّ *Fem.* حَصَّاءُ *Pl.* حُصٌّ Rariore praeditus coma *vir*; Raras in ala pennas habens (*avis*); Infaustus *vir.* الأحصّ Dies sereni coeli et solis splendentis; Gladius in quo vestigia non sunt, bene politus; *in Duali* الاحصان Servus et asinus; *quod eorum pretium cum aetate continuo diminuitur*, *donec moriantur.*

حَصَا *et* حَصِيَ 1) Expletus fuit sitimque restinxit sugendo *c.* من *rei*; Suxit donec venter plenus esset *lacte infans* *c.* من *r.*; Plenum habuit ventriculum (*hoedus lactens*); 2) Vehementer edit *vel* bibit *vel* utrumque (*camelus*); 3) Emisit ventum e podice *c.* ب *vent.* IV Restinxit *alicuius* sitim *c. a. p.*

حُصْحَا Debilis, parvus.

حُصْحُوٌ *Id.*

حَصَبَ *F. i. n. a.* حَصْبٌ 1) Dispersit glareas (*in loco*) *c. a. l.*; Glarea petivit *aliquem c. a. p.* *tum gener.* Iecit *c. a. p.*; Proiecit; Coniecit (*in ignem*) *c. a. ignis et* ب *r. Djeuh.*; 2) Abivit vagatusque (*per terram*) fuit *c.* فى *Djeuh.*; 3) Retrocessit *a socio c.* عن *p.* b) حَصِبَ *et* حُصِبَ Laboravit correptusve fuit morbillis; *vid.* حصبة.

II Glarea stravit (*templum arcamve*) *c. a. l.*; Glaream in alium coniecit; Arenam iniecit *in rem Gol. ex Mar.*; Morbillis laboravit. *Djeriri Diw.* IV Glaream cursu suo dispersit (*equus*); Retrocessit *a socio suo c.* عن *p.* V Exivit in campum ad grana quaerenda *columba.* VI Invicem se glarea petierunt.

حَصَبٌ Lapides; Quod in ignem coniicitur; Lignum, *vel* *vox* حَصَبٌ *non significat lignum nisi ignis eo accenditur*; Quod chorda ab arcu retrovertitur. *Kam.*

حَاصِبٌ *F.* ة Glaream continens (*locus*); Eruptio pustulosa ex sanguinis copia *Gol. ex Meid.*; Vehemens et glaream spargens *ventus* (*videtur poetice pro* حاصبة); *item* Lac cuius cremor non prodit propter frigus in eo existens.

حَاصِبٌ *Fem. c.* ة *Pl.* حَوَاصِبُ Vehemens et glaream spargens (*ventus*); *vel* Id ipsum quod circumvolat nivis parvi et grandinis; *et* Nubes spargens nivem et grandinem; *item* Eruptio pustulosa, ex sanguinis copia. *Gol. ex Meid.*

حَصْبَةٌ Lapides. ليلة الحصبة Nox quae sequitur dies festos (التشريق) appellatos; Morbilli, *conf. Reisk. op. med. p.* 8. *Rhaz. p.* 2 *seq.*

حَصَبَةٌ Lapis unus (*rara est haec forma nominis unitatis a* حَصْبَة), *et* Glareae una pars (*ut sit nomen unitatis a voce* حَصْبَاء); Morbilli.

حَصِبَةٌ Glarea abundans (*terra*); Morbilli.

حَصْبَاءُ *Coll.* Glarea parva.

حَصِيبٌ Locus in Iemen, celeber propter pulchritudinem feminarum; *inde Prov.* اذا دخلت ارض الحصيب فهرول.

تَحْصِيبٌ Est somnus, qui capitur una hora noctis in Almohazzab apud interstitium duorum montium cuius exitus est in vallem Meccae (Muhazzab vero est locus in Mina, ubi silices iaciuntur).

مُحَصَّبٌ Locus glareae apud Minam.

مَحْصُوبٌ Morbillis affectus.

مَحْصَبَةٌ Glarea abundans (*terra*).

حَصْحَصَ Apparuit, manifesta fuit (*res*) *conf.* حَصْحَصَ, Firmus fuit. II تَحَصْحَصَ Terrae adhaesit et aequaliter sedit.

حَصْحَصٌ Terra (تراب), et lapides.

حُصْحُوصٌ Celere *iter nocturnum*, Terra alta et nuda. Pulvis *Reisk.*

حُصَاحِصٌ Terra.

حَصْحَصَةٌ Celeritas in incessu; Commotio rei in re, ut firma sit et infixa; Incessus vincti; Scrutatio terrae in dextero et sinistro latere; Proiicere merdam, *vel* stercus; Quod vir alicui importunus insistit; Quod camelus applicat genua terrae surgendi ergo.

حَصَدَ *F. o. et i. n. a.* حَصْدٌ, حَصَادٌ, حِصَادٌ 1) Messuit, demessuit *segetes vel gramen c. a.*; 2) Contorsit (*funem*)

c. a. r.; 2) Mortuus fuit. b) حَصِدَ *n. a.* حَصَدٌ Firmus et firmiter contortus fuit (*funis*) *Djeuh.* IV Ad maturitatem pervenit (*seges*), demeti idonea fuit; Firmiter torsit plexuitve (*funem*) *c. a.*; Firmam reddidit *loricam c. a. r.*; *et in genere* Firmavit *Gol. ex Mar.* VIII Messuit *segetes vel gramen c. a. r.* X Firmus et firmiter contortus fuit (*funis*); Demeti idonea fuit (*seges*); *item* Convenit (*populus*) et invicem iuverunt, Iratus fuit.

حَصَدٌ Demessae *segetes*; Planta, et planta arida; Contorsio vehemens; Firmitas in chordis, funibus et loricis.

حَصِدٌ Contortus, implicitus; firmus *funis*.

حَاصِدٌ *Pl.* حَصَدَةٌ, حُصَّادٌ Messor.

حَصِيدٌ *Fem. c.* ة Demessus *et de arbore pomona*; *item* Exitio datus, perditus *Gol. ex Mar.*

حَصْدَاءُ *Fem. ab* أحصد Arctis annulis densa et firma (*lorica*); Multis frondibus stipata (*arbor*).

حَصَّادٌ *Pl.* حَوَاصِيدُ Messor.

حَصَادَةٌ Messis tempus; Planta quae efficit, ut venter pecoris intumescat.

حِصَادَةٌ Messis tempus.

حَصِيدَةٌ Infimae segetis partes, quas falx attingere nequit; Locus, in quo semen iacitur. *Pl.* حصائد; *inde* حصائد الألسنة Verba prava, ob quae poena gravissima digni sunt homines; *est loquendi modus ex traditione quadam Muhammedis deductus. conf. Harir. praef. p.* 3. *l.* 4.

أَحْصَدُ Contortus, firmus (*funis*).

مِحْصَدٌ *Pl.* مَحَاصِدُ Falx messoria.

مُحْصَدٌ Firmus (*funis*); *inde* محصد الرأى Firmus mente, consilio *vir*; Aridum dum adhuc stat.

مَحْصُودٌ Demessus.

مُسْتَحْصِدٌ Contortus, firmus (*funis*).

حَصَرَ *F. o. n. a.* حَصْرٌ 1) In angustiam redegit *c. a. p.*; 2) Circumdederunt *homines aliquem* eum capturi *c.* ب *p.*; 3) Totam cepit *rem c. a. r.*; 4) Retinuit, prohibuit *ab itinere vel alia re c. a. p.*; 5) Pulvinari *vel* sella حصار appellata imposita compressit *camelum c.* ل *cam.*; 6) Numeravit, numero comprehendit *Gol. ex Mar.* b) حَصِرَ *F. a. n. a.* حَصَرٌ 1) Angusto pectore praeditus fuit; *et* Angustum fuit *pectus*; 2) Avarus fuit; 3) Magna cum difficultate, quippe huius rei impar esset, locutus fuit et legit; 4) Impeditus fuit, quominus adiret *feminam c.* عن *p.*; 5) Custodivit *secretum c.* ب *r.* c) حَصُرَ *n. a.* حَصَرٌ Angusta uberum foramina habuit (*camela*). d) حُصِرَ *n. a.* حُصْرٌ Difficultatibus urinae et molestia in alvo exoneranda laboravit. III *n. a.* حِصَارٌ, محاصرة Obsidione cinxit (*hostem*) *c.* ل *vel c. a.* IV In angustiam redegit *c. a. p.*; Retinuit, prohibuit *ab itinere vel alia re c. a. p. et* عن *r.*; Effecit, ut se ipsum premeret *difficultas urinae aut morbus c. a. p.*; Angusta uberum foramina habuit (*camela*); Numeravit, numero comprehendit *Gol. ex Mar.* أُحْصِرَ Difficultatibus urinae et molestia in alvo exoneranda laboravit. VII Arcte circumdatus fuit; obsessus fuit; Numeratus fuit, numero comprehensus fuit *Gol. ex Mar.* VIII Imposito pulvinari vel sella حصار appellata compressit *camelum*.

حَصْرٌ Avarus; Tenax arcani *Gol. ex Meid.*

حُصْرٌ Molestia in alvo exoneranda et difficultates urinae.

حَصَرٌ Angustia pectoris; Avaritia; Haesitatio in sermone; *et* Quod aliquis magna cum difficultate legit huius rei impar: *contrarium appellatur* فصاحة.

حَصِرٌ Avarus; Non evulgans secreta; Angustus corde.

حَاصِرٌ *Pl.* حُصُرٌ Astringens ventrem; computista, obsessor; retentor *Gol. ex Mar.*; Storearum textor *Gol. ex Djeuh.*, *in meo autem codice sub voce* حصر *non legitur.*

حِصَارٌ Pulvinar, cuius anterior pars farcta in modum sellae, posterior autem elata est: *imponitur camelo ad insidendum.*

حِصَارٌ Sepimentum; munimentum, castellum; *et* Pulvinar, cuius anterior pars farcta in modum sellae, posterior autem elata est (*in edit. Calcutt. Kamusi est* يرقع *sed videtur legendum* يرفع): *camelo imponitur ad insidendum*; *aut* Parva sella.

حَصُورٌ Angusto pectore praeditus; Angusta uberis foramina habens *camela*; Rem cum mulieribus non habens; Avarus *Djeuh.*

حَصِيرٌ Angusto pectore praeditus; Timidus, abstinens a re; Secreta non evulgans; Is qui se abstinet feminis, dum iis fruendi potestatem habet; *aut* Is qui ita agit impedi-

tus aliqua re, *aut* earum desiderio carens; Castratus; Angusta uberis foramina habens *camela*, *Domair.*; Prole carens *Gol. ex Gloss. Mar.*; *et c. artic.* Ioannes Baptista *Gol. ex Meid. ob continentiam*; Storea ex fissis arundinibus contexta; Latus corporis; Vena per latus iumenti protensa ad ventrem, *vel* Talis pars carnis, *vel* Tendo (عصبة) qui est inter peritonaeum صفاق *et locum qui* مَقَطّ الأضلاع appellatur; *item* Rex: *quod velo obtento quasi disclusus est*; Carcer; Quod texitur (*de omni re*); Pannus pulcherrime pictus; Consessus; Via; Aqua; Series *de hominibus aliisque.* *Pl.* حُصُر, أَحْصِرَة Superficies terrae; Splendor corruscans gladii vel eius latera; Avarus; Is qui propter avaritiam vinum non bibit; Vestis *Reisk.* *Pl.* حَصَايِرُ : خَصَاصِيفُ تُبْنَى وَفِي بَوَارِيٌّ من خوص تعمل بالحجاز. *Diw. Huds.*

حَصْرَاءُ Quam inire non potest vir, quippe cui nonnisi urinae meatus sit *mulier.*

حَصِيرَةٌ Locus, ubi dactyli siccantur; Carnis pars in latere equi, quam vides, quum gracilis est.

حُتَيْبِر *c. artic.* Leo.

مِحْصَرَةٌ (*in Kam. Turc. est* مُحْصَر) Tabula lignea perforata اشرارة appellata, in qua oxygala siccatur.

مِحْصَرَةٌ (*in Kam. Turc. est* مِحْصَر) Pulvinar cuius anterior pars farcta est, posterior autem elata: *camelo ad insidendum imponitur*; *aliis* parva sella.

مَحْصُور Obsessus, detentus *etc.*; Cui impositum est pulvinar حصار appellatum *camelus*; Difficultatibus urinae et molestia in alvo exoneranda laborans.

حَصْرَبَةٌ Angustia pectoris et magna avaritia.

حَصْرَمَ Valde tetendit (*arcum*) *c. a.*; *et Pers.* بر انگيختن Excitavit; *item* Valde torsit (*funem*) *c. a. r.*; Implevit (*utrem*) *c. a. r.*; Aptavit (*calamum scriptorium*) *c. a.*

حِصْرِم Fructus acerbus quam diu viridis est vitis; Omphacium (*Reisk. ad Rhaz.*); Dactylus ante maturitatem; Valde avarus; Fricatio corporis in balneo; Ferrum, quo situla e puteo extrahitur; Brevis; Fructus arboris مَتّ appellatae; Vilis res in qua nil est commodi.

حَصْرَمَةٌ Avaritia inexplebilis.

حِصْرِمِيٌّ Omphacinus; *et c.* ة Talis cibus *Gol. ex Meid.*

مُحَصْرَم Tenax, avarus. شاعر مُحَصْرَم *i. q.* مُخَضْرَم *i. e.* Poeta qui tam tempore ante Muhammedem quam Muhammedis vixit; *et* بَلَدٌ مُحَصْرَم; Cremor dispersus, qui non se colligit ob frigus vehemens.

حَصَفَ *n. a.* حَصْف Longe removit. b) حَصِفَ *n. a.* حَصَف Scabie sicca vel impetigine laboravit. c) حَصُفَ *n. a.* حَصَافَة Firma mente ac iudicio praeditus, prudens fuit. IV Longe removit; Firmiter torsit *funem c. a. r.*; Firmo solidoque iudicio tractavit et stabilivit (*rem*) *c. a.*; *Intrans.* Velociter transivit, cucurrit (*equus, vir*). X Firmum firmatumque fuit (*negotium*); Dura et adversa fuit (*fortuna*) *c.* على *p.*; Angusta fuerunt *genitalia feminae* et sicca in congressu.

حَصَف Scabies sicca; et impetigo.

حَصِيف Firmo iudicio ac mente pollens.

مُحْصِف Celeriter praeteriens, currens *equus.*

مُحْصَف *Id.*

مُحْصِف Celeriter praeteriens, currens *equus*; *vel* Is qui cursu glaream spargit, *vel* propinquis gressibus celeriter currens.

حَصْكَلَة Candelabrum. *Gol. ex Ifr.*

حَصَلَ *n. a.* حُصُول *et* مَحْصُول (*tanquam nomen actionis*) Superfuit, reliqua separata parte, provenit, exstitit, contigit *c. a. p. et c.* ل *p.*; Versatus fuit, attigit *c. a.*; Manifestus fuit. b) حَصِلَ 1) Terram glareamve voravit, ex quibus, quum in ventre remanerent, dolores percepit *iumentum*; 2) Laboravit lapidibus in vesica urinae orientibus (*puer*). II *n. a.* تحصيل Produxit vel habuit dactylos immaturos حصل appellatos (*palma*); Gemmas florum flavas habuit (*palma*); Effecit ut distingueretur et proveniret id quod remanens et stabile erat caeteris disparentibus; Selegit; Acquisivit *c. a.*; Legit (*librum*) *Gol. ex Mar.*; Ad summam ac sensum suum redegit (*sermonem*) *c. a.* IV Habuit vel produxit dactylos immaturos حصل appellatos (*palma*); Flavescentes gemmas florum habuit vel produxit *palma*. V Provenit, contigit; Collectum fuit et stabile.

حَصَلٌ *Coll.* Dactyli immaturi بلح appellati, *aut* quum nondum multum incrementi ceperunt, *aut* quum multum incrementi ceperunt et rotundi facti sunt; Gemmae florum palmarum (طلع) flavescentes.

حَصَلٌ *Id.*; Id quod e frumento abiicitur, *ut lolium*; Id quod remanet e hordeo vel tritico in area, quum pravum eius reiectum est.

حَاصِلٌ *Pl.* حَوَاصِلُ Apparens, manifestus; Remanens et stabile reliquis rei partibus abeuntibus; Proveniens, productus, summa, id quo res redit; Proventus; Commodum, utilitas *Gol. ex Mar.*

حَوْصَلَ *denom. a* حوصل Implevit ingluviem (*avis*). (*Firuzabadii et Djeuharii auctoritatem secutus huic verbo et cum eodem cohaerentibus sub radice* حصل *locum dedi, quippe quorum significationes quodammodo cognatae esse videantur.*)

حَوْصَلٌ Ovis, cuius pars ventris supra umbilicum magna est; Locus aquae in remotissima parte *receptaculi*; *item uti et* حَوْصَلٌ Ingluvies *avis vel eius* stomachus.

حَصِيلٌ Nomen plantae.

حُصَالَةٌ Gluma aut lolium quod e frumento abiicitur; *et contra* Frumenti pars remanens in area, postquam pravum reiectum est; *et in genere* Quod everritur, quisquiliae. *Meid. Merc. utrumque.*

حَوْصَلَةٌ Inferior pars ventris usque ad pubem (*de omnibus animalibus*); Locus aquae in remotissima parte *receptaculi*; *item ut* حَوْصَلَةٌ Ingluvies *avis vel* stomachus (*idem in avibus ac* معدة *in hominibus significat*); *Pl.* حَوَاصِلُ Loca, ubi res reconduntur et asservantur (*Magazine*); *item* حواصل Nomen animalis, ex quo fiunt pelliceae vestes. *Gol. ex Mar.*

حَصِيلَةٌ *Pl.* حَصَائِلُ Proveniens et remanens rei pars vel summa caeteris disparentibus.

حَوْصَلَاءُ *et* حَوْصَلَّاءُ Ingluvies *avis vel* eius stomachus.

احْوَنْصَلَ Flexit collum et prodire fecit ingluviem.

تَحْصِيلٌ Emolumentum; *et term. philos.* Conclusio ex praemissis.

مَحْصُولٌ Id quod provenit, summa, et quo res redit.

مُحَوْصَلٌ Is cui inferior pars ventris ut praegnantis prominet.

مُتَحَصَّلٌ Productus, summa.

مُحَصِّلَةٌ Femina, quae colligit terram fodinae.

مُحْوَنْصِلٌ Is cuius ventris pars inferior ut praegnantis prominet.

حِصْلِبٌ Terra (تراب).

حِصْلِمٌ Terra (تراب).

حَطَمَ *F. i. n. a.* حَطْمٌ 1) Pepedit, *vel proprie de equo c.* ب; 2) Fregit *Gol. ex Mar.* VII Fractum fuit (*lignum*).

حُصَامٌ Crepitus ventris.

حَصُومٌ Frequenter pedens.

حَصِيمٌ Glarea parva.

حَصْمَاءُ Pedens asina.

حَصَّامٌ *Fem. c.* ة Frequenter pedens. (*Gol. ex Kamuso; in editione autem Calcutt. non exstat.*)

مِحْصَمَةٌ Instrumentum, quo ferrum contunditur

حَصُنَ *et* حَصَنَ *n. a.* حَصَانَةٌ 1) Firmus, munitusque fuit b) حَصُنَ *n. a.* حُصْنٌ, حِصْنٌ, حَصْنٌ Domi se continuit tecta ac custodita, pudica fuit *mulier.* II Firmavit; muro cinxit, munivit *c. a.*; Custodivit, uti uxorem domi *maritus; aliquid ab aliquo* custodivit *c. a.* et من *p.*; *Intrans.* Pudica fuit, *et* Domi tecta se continuit *Gol. ex Mar.*; Continens fuit (*vir*) *Gol. ex Mar.*; Uxorem duxit; Nupsit *Gol. ex Mar.* (*Plures ex significationibus, quas Golius ex Mar. adnotavit, potius coniugationi quartae tribuendae videntur*). IV Munivit *c. a.*; Custodivit (*feminam*) domi *c. a. p. maritus*; Domi tecta se continuit et pudica fuit, *aut* nupta *aut* pudica fuit *mulier*; Uxorem duxit; Pudicum reddidit *aliquem matrimonium.* V Semet munivit: munimento se conclusit *hostis*; Pudica fuit *mulier*; Admissarius evasit (*equus*) *Gol. ex Mar.*

حِصْنٌ *Pl.* أَحْصَانٌ, حِصَنَةٌ, حُصُونٌ Locus munitus ad cuius interiores partes perveniri non potest; arx; Interitus; Arma. ابو الحصن Vulpes.

حُصْنٌ Pudicitia.

حَاصِنٌ *et quoque Fem. c.* ة *Pl.* حَوَاصِنُ *et* حَاصِنَاتٌ Pudica, *ut dicatur* امراة حاصنة *et* امراة حاصن ; الحواصن Gravidae; Res, quae omnium usui non patet *Reisk.*

حَصَانٌ *Pl.* حُصُنٌ *et* حَصَانَاتٌ Pudica vel nupta *mulier*; Margarita, unio.

حِصَانٌ *Pl.* حُصُنٌ Equus nobilis et pulcher: *inprimis* admissarius; *tum* cuivis admissario *hoc nomen inditur*, *est opp.* حجر.

حَصْنَاءُ Pudica *mulier.*

حَصِينٌ *F.* ة Munitus, firmus. *Dicitur* درع حصين *et* درع حصينة Lorica firma. Locus talis, carcer. *Gol. ex Mar.*

الحَصَانِيَّات Aves quaedam.

أَحْصِنَةٌ Cuspides sagittarum.

مُحْصَنٌ Sera, pessulus; Canistrum; Ferramentum quoddam in fraeno equi *et* fraenum ipsum. *Jac. Schult.*

رجل مُحْصَن Vir pudicus; Matrimonio iunctus.

مُحْصَنَة Nupta *aut* pudica *aut* gravida *mulier.*

مُحْصِنَة *Id.*

حَصَا *n. a.* حَصْوٌ Prohibuit, impedivit *c. d. a.*

حَصْوٌ Dolor in intestinis (مغص).

حَصَى (حَصَيْتُ) Glarea percussit *aliquem c. a. p.* b) حَصِيَ 1) Vestigium impressit, signavit *c. a. r.*; 2) Lapillis abundavit (*terra*). c) حَصِيَ Calculo vesicae laboravit. II *n. a.* تَحْصِيَةٌ Protexit *aliquem c. a. p.* IV Numeravit *vel* memoriae mandavit, *vel* scivit, cognovit *rem c. a. r.*; *item* Scripsit, narravit; Ordinavit. أحصينا Pervenimus ad glaream, nil reliquum est. V Cavit sibi.

حَصًى Numerus, vel numerus magnus, multitudo; *et Coll.* Glarea; Capillus; calculus (*et de calculis tam in vesica quam in renibus ortis vocem usurpant*). طَرْقُ الحَصَا Species quaedam praesagii.

حَصِيٌّ Multa prudentia praeditus.

حَصَاةٌ *Pl.* حَصًى *et* حَصَيَاتٌ Lapillus unus; Calculus ex urina in vesica ortus. حصاة المسك Frustum musci durius, quod in folliculo subinde reperitur; *item* Prudentia, consilium. ذو حصاة Intellectu ac mente praeditus; Animi secreta continens.

مُحْصَاةٌ Lapillis et glarea abundans (*terra*).

حَضَّ *n. a.* حَضٌّ , حُضٌّ , حِضِّيضَى *et* حُضِّيضَى Incitavit, instigavit *ad aliquam rem c. a. p. et* على *r. conf.* حثّ. II *n. a.* تحضيض *Id.*; Avidumque et cupidum reddidit *c.* على *r.* III Instigavit et cupidine incendit, adegitque (*alium*). VI Instigarunt se invicem, alter alterum. VIII احْتَضَضْتُ نفسي Vilem, despectum me ipsum reddidi (*conf.* ابتضّ).

حُضٌّ Incitamentum. (*Sunt qui contendant hanc formam nomini esse tribuendam, nec vero nomini actionis.*)

حَضَضٌ *coniunctum c.* بَضَضٌ Aliquid, res.

حُضَضٌ Succus lycii *cuius usus in medicina describitur in Kamuso. Diosc. Beid.*; Planta quaedam; Medicamentum quod ex urina camelorum paratur.

حُضُضٌ Succus lycii.

حَضِيضٌ *Pl.* حُضُضٌ *et* أَحِضَّةٌ Inferior extremitas rei *Gol. ex Mar.*; Absis ima eccentrici; *oppos. est* أوج *Astron.*, Solum depressius, *et* Pes montis.

حَضِيضَةٌ *coniunctum c.* بَضِيضَة Id quod aliquis possidet.

حِضَّوْضَى Longinquitas; Ignis.

حُضَّى *quasi deriv. a* حَضِيض Lapis qui in pede montis reperitur.

حُضُوضَاةٌ *i. q.* ضَوْضَاءٌ.

حَضَا *F. a.* 1) Incendit, *vel* commovendo aperuit, ut arderet (*ignem*) *c. a.*; 2) Accensus fuit (*ignis*). IV *Id.* VIII Incendit (*ignem*), aperuit illum, ut arderet.

حَضِيٌّ: أبيض حَضِيّ Admodum albus.

مِحْضَأٌ *et* مِحْضَاءٌ Rutabulum ligneum; *vid.* حضي.

حَضَبَ *F. i.* Effecit, ut *ignis* se extolleret *vel* lignum iniecit *c. a.* b) حَضِبَتِ البَكْرَةُ Intravit funis inter rechamum (قعو) et trochleam (بَكْرَة) *c. a.* IV Effecit, ut se

extolleret *ignis vel* lignum iniecit *c. a. r.*; Reiecit funem a trochlea ad cursus sui locum. V Praetulit viam asperam propinquiorem viae aequali sed longinquiori.

حَضْبٌ Serpens *aut* serpens mas crassus *aut* albus *aut* tenuis; Conversio funis, donec dissolvatur (انقلاب الحبل حتى يسقط *Kam.*); Introitus funis inter rechamum (قعو) et trochleam (بَكَرَة); Celeritas, qua capitur laqueo avis رهدن appellata, dum granum rostro legit.

حِضْبٌ *Pl.* أَحْضَابٌ Sonus quem arcus edit; Serpens *aut* serpens mas crassus *aut* albus *aut* tenuis *Domair.*; *item* Pes montis et latus *eius*.

حُضْبٌ Sonus, quem arcus edit.

حَضَبٌ (*i. q.* حَصَبٌ) *et quoque* حَضَبٌ Fomentum ignis.

مِحْضَبٌ Rutabulum; Sartago (مقلى); *et Metaph.* Concitator belli.

حضابر *gen. comm.* Hyaena. *conf.* حضاجر.

حَضَجَ 1) Accendit (*ignem*) *c. a.*; 2) Percussit; 3) Cucurrit; 4) In ventrem tantum immisit, ut paene disrumperetur; 5) Immersit (*in aquam*) *c. a. r. et* في. II *n. a.* تحضيج Cum defectu breviterque locutus est. VII Exarsit ira; Inter lavandum contudit vestem *Gol. ex Mar.*; Expansus fuit in terrae superficie.

حِضْجٌ Vilis, ignobilis; pusillanimis *Gol. ex Mar.*; Aqua remanens in receptaculis aquae حوض appellatis; Tractus, latus.

حُضْجٌ Aqua remanens in receptaculis aquae حوض appellatis.

حُضَاجٌ Dorso sicut arcus incurvato et ventre prostante praeditus.

مِحْضَجٌ Instrumentum, quo ignis movetur; Rutabulum; Declinans a via.

مِحْضَاجٌ Rutabulum.

حَضْجَرَ Implevit vas *c. a. r.*

حِضَجْرٌ *Pl.* حَضَاجِرُ Magnis clunibus praeditus, crassus; Magno ventre praeditus *de omnibus animalibus*; *et* Uter *vel potius* capax. ابل حضاجر Cameli quorum ventres intumuere quum voraverint herbas حمض et aquam biberint.

حَضَاجِرُ *Vox indecl. Nomen proprium* Hyaenae *vel* pulli hyaenae.

حِضَاجْرَةٌ Quos dispersos, quum multi sint, colligere bene non potest.

ضَرَّةٌ حُضَاجُورٌ Mamma crassa.

حِضَاجِمٌ *et* حُضَاجِمٌ Durus et crassa carne vir.

حُضَحُضٌ Nomen plantae cuiusdam.

حُضُضٌ *et* حُضُضٌ *i. q.* حُضُضٌ.

حُضُضٌ *i. q.* حُضُضٌ.

حَضَرَ *F. o. n. a.* حُضُورٌ 1) Praesens fuit *alicui c. a. p.* vel venit (*et c.* عن *p.* Rediit *ab aliquo*); Recessit *ab aqua c.* عن; Pervenit *ad aliquem c.* الى *p.*; 2) Affecit (*eum*) tenuitque (*cura*) *c. a. p.*; Nocuit *c. a.*; *sic in his Corani verbis explicatur* اعوذ بك رب ان يحضرون Ad te confugio domine, ne me Daemones damno affligant; 3) Bono statu fuit (*Gol. ex Mar.*); 4) *n. a.* حُضْرٌ Cucurrit *Gol. ex Mar.* b) حَضِرَ *n. a.* حَضَارَةٌ Praesens fuit *et tum tanquam verbum transitivum construitur*, *ut dicatur* حَضِرَهُ Praesens ei fuit (*hic vero enunciandi modus, a grammatico Alferra adnotatus*, *rarior praecedente est*) *et quoque c.* لِ. III *n. a.* محاضرة Conflixit *unus cum altero c. a. p.*; Aequaliter genua genubus applicando *iuxta aliquem apud regem* sedit *c. a. p.*; *n. a.* حِضَارٌ Cucurrit *cum aliquo c. a. p.* حاضره على حقه Disceptavit cum eo de eo, quod ei deberetur et hoc vincens eidem eripuit; *item* Ante maturitatem vendidit fructus: *quasi pro praesentibus futuros*, *quod lege vetitum*, *Gol. ex Mar. sed rectius videtur* خاضر; Cucurrit equus in stadio *Reisk.* IV Adduxit, praesentem stitit, vel adesse iussit; In praesentiam *alicuius* adduxit *aliquem c. d. a.*; *Intrans. n. a.* احضار Cucurrit se extollens (*equus*, *iuvenis*, *dorcas*). V Affecit laesitque *cura aliquem c. a. p.*; Praesens fuit; *et tum tanquam verbum transitivum construitur*, *ut dicatur* تحضره Praesens ei fuit; Commoratus fuit in regione in qua sunt fixa domicilia. VIII Afflixit *aliquem cura c. a. p.*; *et Intrans.* Praesens fuit, praesens venit, praesentem se stitit; In regionem, in qua sunt fixa hominibus domicilia venit; Cucurrit se extollens (*equus*, *iuvenis*, *dorcas*); Multo lacte praedita

evasit (*camela*) *Gol. ex Mar.* *Pass.* اُحْتُضِرَ Mors aderat alicui. X Cucurrit se extollens; *et quoque* Ad cursum impulit *c. a.*; *et Intrans.* Praesens adesse seu venire voluit; In memoriam ac mentem venit, succurrit, revocavit *c. a.*

حَضَرٌ Locus habitatus, *spec.* fixus, et extra campum; Habitaculum eiusque anterior pars, area; Pubes tam viri quam feminae; Captare tempus cibi sumendi aliorum, ut adesse quis posset; Pars adipis in parte corporis, vel supra eandem, quae مانَة appellatur.

حُضْرٌ Equi cursus in quo se extollit.

حَضَرٌ Praesentia. بِحَضَرِهِ Eo praesente; Regio in qua sunt habitacula fixa (*ut domus non tentoria*, *contrarium est* بادية). لا فى السفر ولا فى الحضر Nec domi neque foris.

حَضِرٌ Nolens iter facere *vel* fixa stabilique vivens mansione; Is qui captat tempus cibi sumendi apud alios ut eis adsit.

حُضُرٌ Is qui captat cibi sumendi tempus apud alios ut eis adsit; Homo facundus et peritus in iurisprudentia.

حُضُرٌ Vir qui haud invitatus ad vinum bibentes venit et una cum iis bibit; Cursus vehemens.

حَاضِرٌ *Pl.* حُضَّرٌ, حَضَرَةٌ Praesens. *Plur.* حَوَاضِرُ Coram veniens vel coram consistens. *Pl.* حُضَّارٌ Incola; accola *c.* ب *vel c.* على, *ex. gr.* فلان حاضر بموضع كذى Quidam talis loci incola est; Fixum et stabile habens domicilium; *et* Tribus Arabum magna, *ut dicatur* حاضر طَيِّئ Tribus Thai. *conf. Selecta ex historia Halebi p.* 44 *sq. adn.*

حَضَارِ Nomen stellae. *Dicitur proverbiali locutione* حضار والوزن مُحْلِفَانِ Stella Hadhari et Alwasn ad iusiurandum impellunt, *quippe quae, quum ante Canopum oriuntur, sunt in causa, cur aliquis easdem cernens iuret ipsas esse Canopum.*

حِضَارٌ *Sing. et Plur.* Praestantes *vel* Rubri *de camelis.*

حِضَارٌ Praestantes *vel* rubri *de camelis*; *et* A natura facie puellae praeditus; *item* Robusta et bene incedens *camela*; Cursus equi in stadio *Reisk.*

حُضَارٌ Morbus, quo cameli tentantur.

حِضْرَاءُ Festinans in edendo et bibendo *de camelis vel aliis.*

حَضْرَةٌ Praesentia. حضرة الجمع *et* حضرة الوجود *i. q.* حقيقة الحقايق *quod vide.* بحضرته Praesente eo: coram ipso. Domicilii fixi locus; *Serioribus paulo ut videtur temporibus* Maiestas regia, rex, aula regia; urbs, in qua est regis sedes, *et tum* Magna urbs *et* Princeps.

حِضْرَةٌ Praesentia. حَسَنُ الحِضْرَةِ Is cuius praesentia bonum affert.

حُضْرَةٌ Praesentia.

حَضَرَةٌ Praesentia, *et* Moeror.

حُضُورٌ Praesentia; Bonus status; *et tum licet sit nomen actionis tanquam Plurali utuntur ex gr.* قوم حضور Populus praesens.

حُضَّارٌ Nomen stellae. *conf. Ideler p.* 238. 249. 274.

حَاضِرَةٌ Domicilii fixi et stabilis locus. *Pl.* حَوَاضِرُ Auris, ansa, *ex. gr.* عس ذو حواضر Magnus scyphus ansis instructus. Nomen herbae Arum appellatae, *sec. al.* fabae Aegyptiacae, quae nomen gerit اذان الفيل.

حَضَارَةٌ Regio vel locus in quo sunt domicilia fixa et stabilia. فلان من اهل الحضارة Quidam oppidanus est; *et contr.* Quidam vitam campestrem agit. *Citab Aladhdad.*

حِضَارَةٌ Domicilii fixi et stabilis locus (*huic contrarium est desertum, in quo Nomades degunt*); Subsistere, habitare in regione ubi sunt domicilia fixa et stabilia. (*Hic enunciandi modus ab Abu-Saido affertur, Alazmaïus vero vocem cum Fatha vocali enunciandam esse vult.*)

حَضِيرَةٌ *Pl.* حَضِيرٌ *Kam.* (*et* حَضَائِرُ *Djeuh.*) Conventus hominum *aut* quatuor *aut* quinque *aut* octo *aut* septem *aut* decem *aut* Milites per quos in terram hostilem incursio fit *et* Primum agmen exercitus; Aqua flava post partum finitum *et* postquam sanguis fluere desiit e ventre mulieris fluens, *aut* Sanguis crassus in secundinis *vel* pus in vulnere *se* colligens.

حَضْرِيٌّ Id quod domicilia fixa spectat, *vel* cum iis coniunctum est.

حَضَرِيٌّ Domicilium fixum et stabile habens (*contr.* nomas).

مَحْضَرٌ *Pl.* مَحَاضِرُ Locus qui incolitur vel accolitur; *item* Praesentia; Reditus ad aquas; Litterae de aliqua re compositae, in quarum margine sunt testium nomina scripta ad probandas in his res relatas *Conf. Abulf. Ann. T. III. p.* 14; Populus praesens; Sigillum; Locus, in

quo homines praesentes sunt. فلان حسن المحضر Quidam absentis agendi rationem laudat.

مُحْضَار Vehementer currens, *vel* se extollens in currendo. (*Haec vox aut minus probanda aut omnino non adhibenda est.*)

مُحْتَضَر *In his Corani* (*Sur.* 54. *v.* 28) ونبّئهم أن الماء قسمة بينهم كل شرب محتضر *vox* محتضر *explicatur* „est cuilibet tam hominibus quam camelis portio aquae, quippe quae inter ipsos distributa sit, praesens."

مُحْتَضِر Qui ad domicilium fixum, uti oppidum aut pagum, venit.

مَحْضُور *F.* 8 Noxa multa alliciens (*quia daemones adsunt*) *lac.* جبا غير محضور Puteus, cui accolae non sunt.

مِحْضِير *Pl.* مَحَاضِير *comm. gen.* Multum et vehementer currens.

مُحَاضَرة Conversatio.

حَضْرَبَ 1) Valde tetendit (*arcum*) *Gol. ex Mar.*; 2) Valide constrinxit torsitve (*funem*).

مُحَضْرَب Impletus.

حَضْرَمَ 1) Male pronunciavit, praesertim vocales *in sermone c.* في; 2) Removit, abstulit corticem arborum; 3) Firmo instruxit *arcum nervo c. a.*

حَضْرَمَة Mixtio.

حَضْرَمَوْت *et* حَضْرُمُوت Hadhramaut, Arabiae felicis provincia, tribus; *et quoque* huius nominis urbs. *Ut contendunt Arabum grammatici, proprie duo sunt nomina, unde et dicere licet* هذا حَضْرَمَوْتُ *aut* هذا حَضْرُمَوْتَ. *Deminutivum vero hoc modo formatur* حُضَيْرِمَوْت. *Plural. est* حَضَارِمَة. *Inde* فعل حضرمية *in Dual.* فعلان حَضْرَمُوتِيَّان Calceus in linguae modum mucronatus; *et* حضرمية Camela inde originem ducens. *Diw. Huds.*

حَضْرَمِيَّة Locutio mala, barbarica. *Dicitur* في لسانه حضرمية.

شاعِر مُحَضْرَم *i. q.* مُخَضْرَم.

حَضَضٌ Medicamentum, quod paratur ex urina cameli; *vel i. q.* حُضُضٌ.

حُضُظٌ *Id.*

حِضْنِف Serpens.

حَضَلَ *F. a.* Corrupta fuit (*palma*) in inferiore parte ramorum, qua parte oriuntur. (*Incendunt ignem, quo tam corticis quam ramorum corrupta pars absumatur, quo fit ut sanetur palma.*)

حَضَنَ *F. o.* 1) *n. a.* حَضْن, حِضَان, حُضُون, حِضَانَة Incubavit *ova sua avis c. a.*; 2) *n. a.* حَضْن, حِضَانَة In ulnas cepit et amplexus fuit *puerum c. a. p.*; *vel* educavit (*eum*); 3) *n. a.* حَضْن Non amplius contulit *beneficia in vicinos c. a. r. et* عن *p.*; 4) *n. a.* حَضْن, حَضَانَة Removit, impedivit *aliquem a negotio suo peragendo c. a. p. et* عن *r.*; Removit ab aliqua re *alterum* totam eandem ipse occupans *c. a. p. et* عن *r.* b) حَضِنَ *n. a.* حَضَان Habuit uber unum vel papillam maiorem altera (*de muliere, ove et camela*). IV Abstulit *ius alicuius c.* ب *r.*; Contemsit et vilipendit *c. a. p. vel c.* ب *p.* VI Invicem se amplexi sunt. VIII In ulnas sinumve cepit *vel* educavit *puerum c. a. p.*; Retinuit, impedivit *a negotio suo c. a. p. et* عن *r. Kam.*; Incubavit ovis *Gol. ex Mar.*

حِضْن *Pl.* أَحْضَان, حُضُون 1) Pars corporis sub axillis usque ad hypochondrium (كشح) *aut* pectore et brachiis (عضد) et id quod inter brachia est; *item Pl.* أَحْضَان Latus *rei*; Circumdans regio *vel* radix (*montis*); Latibulum hyaenae.

حُضْن Latibulum hyaenae; Circumdans regio *vel* radix *montis.*

حَضَن Ebur; *et* Mons Arabiae in superiore parte provinciae Nedjd; *inde Proverbium* أَنْجَدَ مَنْ رَأَى حَضَنًا.

حُضْنَة *in his* اصبح بحضنة سوء Iniquitatem ope destitutus perpessus est.

حِضَان Tumor (*ut videtur* شطار) in uno labiorum pudendi, ei similis, qui in viris hernia (ادرة) appellatur (*Djeriri Diw.*), *haec sunt scholii verba* الحضان الشطار في احد الاسكتين مثل الادرة في الرجال.

حَضُون Quae unum uber vel papillam longiorem altera habet (*de ovibus, mulieribus, et camelis*); Unum testicu-

lum maiorem altero habens *vir*; Cuius unum labium altero crassius est *pudendum*.

حَاضِنَةٌ Nutrix et educatrix; Palma brevibus racemis dactylorum praedita *vel talis est qualis his Firuzabadii verbis describitur* التى خرجت كبائسها وفارقت كوافيرها وقصرت عراجينها.

سُفْعٌ حَوَاضِنُ Nigri, in pectore decumbentes (*ita appellantur tripodes*).

الاعْنُزُ الحِضْنِيَّة Caprae valde nigrae vel rubrae.

مَحْضَنٌ Locus, ubi incubat (*avis*).

مُحْضِنٌ *Id.*

مُحْتَضَنٌ Pars corporis sub axillis usque ad hypochondrium (*videtur magis poetice quam* محضن).

مِحْضَنَةٌ Haud profundus catinus in usum columbarum e luto factus.

حضا *n. a.* حَضْوٌ Movit prunas *ignis*, posteaquam exstinctus fuit *c. a. ignis*.

حَضِيَّةٌ *pro* حَظِيَّةٌ *Pl.* حَضَايَا Cara coniux aut pellex (*videtur scribendi modus vitiosus*).

مِحْضَاءٌ Rutabulum *Djeuh.*; *vid.* حَضَا.

مِحْضَى *Id. Kam.*

حطّ *n. a.* حَطٌّ 1) E superiore loco in inferiorem deposuit, posuit; *et inde* Concessit adversario et e latrunculorum tabula (*Schachbrett*) deposuit latrunculum (*vorgeben*); 2) *Intrans.* Descendit e superiore in inferiorem locum *vir*; *inde* 3) *n. a.* حَطٌّ, حُطُوطٌ Deminutum et paucum fuit *pretium annonae*; 4) Instrumento مِحَطَّة dicto polivit et figuris ornavit *corium sutor*, *ephippiarius*; 5) Pustulam حطاط habuit *facies*, *aut* pinguis fuit; *et* intumuit (تهبّج); 6) *n. a.* حِطَاطٌ Nixus fuit, incubuit in habena super unum latus. b) حُطَّ Pulmone uni lateri adhaerente quum laboraret *camelus*, a viro hunc locum brachio fricante hoc malo liberatus est. II Comedit (*cibum*) *c. a. r.* IV Pustularum eruptione laboravit *aut* pinguis fuit et intumuit (*facies*); Demisit, deiecit. VII Demissus, delapsus fuit; Descendit; Properavit in incessu (*camela*); Diminutum fuit (annonae pretium); Pulmonem lateri adhaerentem habuit (*camelus*); Nixus fuit et incubuit in habena super unum latus. VIII E loco superiore in inferiorem deposuit, posuit *rem c. a. r.* X Voluit detrahere *de pretio aliquid c.* من *vel c. a.*; Rogavit *aliquem* ut deponeret *ab ipso onus c. a. p. et a. oneris.*

حَطٌّ Vilitas pretii annonae.

حُطُطٌ Corpora mollia; *Idem quod* مَرَاكِبُ السِّفْلِ *vel rectius id quod* مَرَاتِبُ السِّفْلِ *Kam.*

حَطَاطٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Tubercula seu pustulae quae nascuntur in interiore cutis, quae glandem penis circumdat, parte *vel* in circuitu eius, interdum in facie, purulenta sunt (قَيْح), sed non gignunt ulcera (قُرَح); Extremae partes glandis penis; Spuma lactis; Deiectio, depressio.

حُطَاطٌ Odor pravus.

حِطَّةٌ *Nomen* Demissio rei a superiore loco; Demissio oneris a tergo; *inde hoc Corani* (*Sur. II. v. 55*) *dictum* قُولُوا حِطَّةٌ *i. e.* حُطَّ عَنَّا ذُنُوبَنَا; *aliis est*: Dicite لا اله الا الله *Gol. ex Mar.*

حَطُوطٌ Declivis, depressus; Velox, praestans *camela*; Habenae incumbens *camela*.

حُطُوطٌ Vilitas pretii.

حُطَيْطٌ Parvus; Tenuis. حطيط الكعب Gracili tarso praedita *mulier*.

حِطَّانٌ Hircus.

حُطَائِطَةٌ Parvus; Puella parva; Omnis res, quae parva habetur.

حُطَائِطٌ Parvus (*vir*); nanus. حُطَائِطٌ بُطَائِطٌ Crassus (*de pudendo mulieris*); *item nom. unit. c.* ة Formicula exigua rubra.

حَطِيطَةٌ Quod de rei pretio detrahitur.

حُطَيْطَةٌ Teredo.

حِطْوَطَى Levis, multum mobilis, agilis *vir*.

حِطِّيطَى *nomen* Demissio rei a superiore loco; Demissio oneris a tergo; Parvus.

أَحَطُّ Glaber lateribus.

مَحَطٌّ Locus ubi quis ex itinere descendit deponitque sarcinas, statio, mansio; finis periodi, punctum *Syr.*

مِحَطٌّ *et c.* ة Instrumentum ferreum ligneumve quo politur corium et figurae ducuntur; *item* Strigil, quo cutis et ensis politur. *Reisk.*

مُتَحَطٌّ *De humeris* (منكب) *adhibetur ad eos tanquam pulcherrimos describendos.*

مَحَطَّةٌ Castra, statio.

مَحْطُوطٌ *Fem.* ة Clunibus protuberantibus non praedita *cauda. Dicitur* مرأة محطوطة المتنين Clunibus protuberantibus, ut latera eius depressa essent, praedita mulier. مرأة محطوطة المتن Lumbis glabris praedita mulier.

حَطَأَ *F. a. i.* 1) *n. a.* حَطْأ Prostravit *aliquem in terram c.* ب *p. et a. terrae*; 2) Percussit in tergo *aliquem* manu expansa *c. a. p.*; 3) Inivit *feminam c. a. p.*; 4) Eiecit *olla spumam c.* ب *r.*; 5) Excrevit *merdam c.* ب *r.*; 6) Percussit; 7) Removit *a consilio capto aliquem c.* عن *r. et* ب *p.*

حِطْءٌ Pars aquae restans.

حِنْطَأٌ Magno ventre praeditus; Brevis, parvus *vir.*

حِنْطِئٌ Brevis, parvus *vir. Kam. Diw. Huds.*

حَطْأَةٌ Percussio una in tergo manu expansa.

حِطِّئٌ Pars sequior *de viris*, *et dicitur iunctim* حِطِّئٌ نِطِّئٌ.

عنز حِنْطِئَةٌ Caprae crassae, latae.

حُطَيْئَةٌ Vir vilis *vel* parvus; *et c. artic.* Cognomen poetae Djarwal appellati.

حِنْطَأْوَةٌ Magno ventre praeditus.

حَطَبَ *F. i.* Ligno abundavit (*locus*); Lignatus fuit, collegit ligna (*conf.* حطب); Lignatus fuit, *seu* apportavit ligna *alicui c. a. p.*; 2) حَطَبَ فِي حَبْلِهِمْ *F. i.* Iuvit eos; 3) حَطَبَ فلان بجماحه Culpavit, calumniatus fuit *aliquis alterum, et c.* على *p. Meid.* IV Ligno abundavit (*locus*); Idonea putationi fuit (*vitis*). VIII Lignatus fuit, collegit ligna; Minutas et aridas lignorum in arbore partes depastus fuit (*camelus*). احتطب عليه في الامر *i. q.* احتقب In se suscepit crimen et culpam in re coque onustus fuit; Evulsit radices arborum (*pluvia*). X Putationi idonea fuit (*vitis*)

حَطْبٌ Opus magnum et grave, periculum (*Gol. ex Mar. sed rectius esse videtur* خطب).

حَطَبٌ *Pl.* أَحْطَابٌ Ligna, quibus ignis accenditur, materia foci; Calumnia.

حَطِبٌ *Fem.* ة Valde macilentus *vir*; Infelix, infaustus

حَاطِبٌ Lignator. حاطب ليل Ligna noctu colligens. *In proverb. usum venit* المكثار كحاطب الليل *Harir. praef. p. 6. sch. l. 7.* هو حَاطِبُ لَيْلٍ Is qui in sermone suo obscurus est et unam rem cum altera miscet. حرب حاطب Magnum bellum.

حِطَابٌ Putatio vitis, usque ad eam partem in qua succus est.

حَطَّابٌ Lignorum venditor; *et Adi.* Minutas lignorum in arbore partes depascens *camelus.*

حَطُوبَةٌ Manipulus, fascis ligni aridi.

حَطِيبٌ *Fem.* ة Lignis abundans (*locus*, *terra*).

حَطَّابَةٌ Lignatores *Djeuh.*

حَوَاطِبُ Colligentes et apportantes ligna *feminae.*

أَحْطَبُ *F.* حَطْبَاء Valde macilentus; Infelix, infaustus.

مِحْطَبٌ Falx putatoria.

مُحَاطِبَةٌ Spinas aridas devorans (*camela*).

حَطْحَطَ Demissus fuit; 2) Properavit (*conf.* حط).

حَطَرَ 1) Compressit (*puellam*) *c. a. p.*; 2) Tetendit (*arcum*) *c. a.* b) حُطِرَ Prostratus fuit humi.

حَاطُورَةٌ Penetrans *ensis.*

حَطْرِبَةٌ Angustia vitae (*conf.* خطربة).

حَطَلٌ *Pl.* أَحْطَالٌ Lupus.

حَطَمَ *F. i.* 1) *n. a.* حَطْمٌ Fregit *c. a.*, *aut proprie de arida re*; 2) Adussit *frigus herbam Reisk.*; 3) Fregit, debilitavit *senectus aliquem c. a. p.* b) حَطِمَ *n. a.* حَطَمٌ Annosum fractum et debile fuit *iumentum.* II Fregit *c. a. r.* V Fracta fuit *res*; Exarsit (*irâ*). VII Fracta fuit *res aut proprie de arida.*

حَطَمٌ Morbus in pedibus iumenti.

حَطِمٌ Debilis et quasi fractus, *special.* senio (*equus*).

حُطَمٌ Durus, saevus, pastor (*conf.* حُطَمَةٌ); Vorax, qui edendo frangit.

حُطَامٌ Quod prae ariditate frangitur.

حَطْمَةٌ Senectus; Annus sterilis; Impetus (*fluxus aquae*). *vid.* ضحم.

حِطْمَةٌ *Pl.* حِطَمٌ Fragmentum, segmentum rei aridae fractae; *et dicitur* حِطَمٌ صعدة Ovi cortex.

حُطْمَةٌ Annus sterilis.

حُطَمَةٌ Vehemens *de igne*; Infernus, Gehenna, *vel* Eius aliqua porta; Multum edens *vir*; Immitis pastor (*frangens unum per alterum*). *Dicitur in traditione* (*non in proverbio ut Djeuharius vult*) شر الرعاء الحطمة. Magnus, crassus (*de camelis*, *ovibusque*).

حَطُومٌ *c. artic.* Leo.

حَطِيمٌ *In huius vocis sensu accuratius definiendo interpretes non videntur consentire. Kamusi enim auctor haec affert:* - Septum templi Meccani in boreali latere (حجر) *aut* eius murus; *aut* Locus, qui est inter angulum (*templi ut videtur* الركن) et puteum زمزم appellatum (in ortus hiberni latere, *Südost*) et locum Abrahami (المقام qui paulum distat a templo in Orientis latere). Quidam addunt „et septum in boreali latere (حجر), *aut* Locus inter locum Abrahami (المقام) et portam, *aut* Locus inter angulum nigrum (الركن الاسود *esse videtur* angulus ubi est lapis niger *in ortus hiberni latere*) usque ad portam usque ad locum ubi ad preces faciendas convenientes homines propter magnam hominum multitudinem premuntur et quasi franguntur, quo in loco tempore ante Mohammedem inter se iurare solebant; *tum* Plantae ex anno praecedente remanentes.

حَطَّامٌ *c. artic.* Leo.

الحاطمة Nomen Meccae.

حُطَامَةٌ Particulae rei aridae fractae; Ovi cortex, res exigua, minuta. بنو حطامة Nomen tribus diversae ab ea gente quae بنو خطامة nomen gerit.

حَاطُومٌ Annus sterilis; Digestionem cibi promovens res (هاضوم non حَاضُومٌ ut in Kamusi editione Calc. legitur).

حَطَمِيَّاتٌ Loricae, a viro appell. حُطَمَةُ بن مُحَارِب, qui unus fuisse dicitur e gente بنو عمرو بن مرثد appellata, quae ad tribum Kais ben - Tsalabah referenda (*Citab Aladhdad*), factae, *aut* Gladios frangentes, *aut* Graves pondere et largae.

مُحَطِّمٌ Omne frangens; *inde c. artic.* Leo.

حَطْمَرَ 1) Implevit *c. a.*; 2) Tetendit *arcum c. a.*.

مُحَطْمَرٌ Iratus.

حَطَا *n. a.* حَطْوٌ Movit concutiendo (*rem*). *Quas praeterea Golius ex Kamuso adnotavit significationes, in illo opere non sunt*). XII احْطَوْطَى Inflatus fuit.

حَطًا *Coll.* Pediculus magnus.

حَطْوَاءُ Rubra (*de ovibus*).

حَظَّ *pro* حَظِظَ *F. a. n. a.* حَظٌّ Bona sorte, commodorum copia et felicitate potitus fuit *in re*. IV Felix factus est, *vel* Portione potitus fuit.

حَظٌّ *Pl.* أَحُظٌّ (*in paucis*) حُظُوظٌ, حِظَاظٌ, حِظَاءٌ, حُظٌ, et *irreg.* أَحَاظٍ (*haec in multis*) Portio; Felicitas, *vel proprie* Portio boni cuiusdam. حظ النفس Desiderium animi vituperandum, ex quo impleto voluptatem capimus (*ut in puniendo insonte*). حظوظ النفس Res abominandae, flagitia. *De Sacy Chrest. ar. T. I. p.* 447; *et dicitur* الحظ المشوم Fortuna adversa. *Vita Tim. T. I. p.* 416 *ed. Mang.*

حَظٌّ Felix (*vir*)

حُظُظٌ, حُظُظٌ *pro* حُضُضٌ, حُضَضٌ (*quod vid.*) Gummi ei simile cui nomen صبر est.

حَظِيظٌ Felix *vir*.

حَظِّيٌّ *Id.*

مَحْظُوظٌ *Id.*

حَظَبَ *F. i. n. a.* حُظُوبٌ; *et b*) حَظِبَ Pinguis fuit et ventrem plenum habuit.

حَظِبٌ *F.* ة Parvus, ventrosus *vir*.

حَاظِبٌ Pinguis et ventrem plenum habens.

حِظَبٌّ Pronus ad iram.

حُظُبٌّ *F.* ة Parvus, ventrosus *vir*; Iniustus, durus, vehemens, avarus.

حَنْظَبٌ *et* حُنْظُبٌ *Coll.* Locusta mas; *vel* Scarabaeus mas, *vel eorum* Species longa, *vel sec. nonn.* Insectum scarabaeo simile.

حِنْظَابٌ Parvus, difficilis indole.

حُظُبَّةٌ Pronus ad iram.

حُنْظُوبٌ Mulier crassa, vilis, parum utilis.

حُظُبَّى Dorsum, corpus.

حُنْظُبَى *Id.*

حُنْظُبَا *et* حُنْظُبَاءٌ *i. q.* حُنْظُبٌ.

مُحْظَئِبٌ Pinguis et ventrem plenum habens; Dorsum *vel* corpus.

مُحْظَنْبِي Dorsum *vel* corpus.

حَظَرَ *n. a.* حَظْرٌ 1) Prohibuit, impedivit *rem c. a. r. et* على *r.*; 2) Collegit ab omni parte *rem*, *et* ad se traxit ne alius quis aliqua eius parte potiretur *c. a. r.*; 3) Confecit *stabulum*, *caulam* حظيرة appellatam; 4) Inclusit *pecora* in caulam حظيرة *appellatam.* VIII Confecit caulam حظيرة appellatam.

حَظِرٌ Arbores, quibus caula حظيرة conficitur; Lignum viride; Spinae virides. وقع فى الحَظِر الرَّطْب Incidit in aliquam rem cui par non erat. جاء فلان بالحظر الرطب Multa pecora *vel* homines multos adduxit *vel* mendacium aliis ingratum et non probatum protulit. اوقد فى الحَظِر الرطب Calumniatus fuit.

حِظَارٌ (*et quoque* حَظَارٌ) Paries, sepimentum, sepimentum camelis ex arboribus exstructum ob frigus.

حَظِيرَةٌ *Pl.* حَظَائِرُ Paries circumdans locum, sive ex lignis sive ex arborum ramis exstructa sit; *inde* Caula, sepimentum, *pecul.* camelorum contra frigus et ventum; Locus, ubi dactyli siccantur; *item* Murus depressior, lorica *Gol. ex Mar.* نَكِدُ الحَظِيرَةِ Vir in quo nihil boni. حظيرة القدس Paradisus.

زمن التحظير Tempus, quo Chalifa Omarus distribuit regionem Wadi-'l Kora inter Muhammedis asseclas et tribum Banu-Ohdsrah (عذرة). Haec autem res expulsis inde Iudaeis facta est.

مُحَظَّارٌ Musca viridis.

مُحْتَظِرٌ Structor caulae حظيرة appellatae.

مَحْظُورٌ Is qui in stabulo retinetur; Vetitum, illicitum; *et locum Corani Sur.* 17. *v.* 21 *ita interpretantur*: ما كان عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا Donum domini tui non est uni datum et alteri negatum.

حَظَرَبَ Firma instruxit chorda (*arcum*) *c. a.*; 2) Implevit, eoque distendit (*utrem*) *c. a.* II *Pass. Coni. I.*; *et* Impletus fuit (*ira*, *cibo*).

مُحَظْرَبٌ Valide tortus; Robustus corpore; Angustus animo, intolerans.

حَظَلَ *F. o. i.* 1) *n. a.* حَظْلٌ, حِظْلَانٌ, حَظَلَانٌ Prohibuit libertate in agendo, incessu, motu *aliquem c.* على *p.*; 2) *n. a.* حَظَلَانٌ Inhibuit subinde gressum inter eundum, incessitque irato similis. b) حَظِلَ 1) Multum colocynthidis comedit depastusve fuit (*camelus*); 2) *ut* حَصِلَ Corrupta fuit in inferiore ramorum parte qua parte oriuntur (*palma*); 3) Claudicavit et mutatum colorem ob tumorem in ubere habuit *ovis.*

حَظِلٌ Parce sumtum faciens et suos ut rationem expensorum reddant cogens. *Pl.* حَظَالَى Colocynthides vorans pascensve (*camelus*).

حَنْظَلٌ *Coll. i. q.* شَرْيٌ Colocynthis.

حَظُولٌ Parce sumtum faciens et suos ut rationem expensorum reddant cogens.

حَظَّالٌ *Id.*

حَظَلَانٌ Modus, quo iracundus incedit.

حِظْلَانٌ Qualitas viri حَظِل.

حَظْلَبَةٌ Velocitas in cursu.

حَطْمِي Althaea sicifolia. *Avicenn. p.* 274. *Sprengel. hist. rei herb. T. I. p.* 265.

حَظَا *F. o. n. a.* حَظْوٌ Modo, qui حُظَيًّا appellatur, incessit. b) حَظِيَ *F. a.* Dignitate, honore et aestimatione usus est *coniux apud coniugem et apud principem vir*; Nactus est (*aliquam rem*) *c.* ب *r.*; Victoria potitus fuit; praevaluit *Gol. ex Mar.* IV Praetulit (*aliquem*) et favit ac benefecit *ei magis quam aliis c. a. et* على; Fortu-

natum et compotem voti reddidit *aliquem c. a. p.* *Pass.* Compos voti factus est *c.* ب *r.* VIII Dignitate, honore atque aestimatione usus est.

حِظْوَةٌ *Pl.* حِظًا , حِظَاءٌ Dignitas, honor, aestimatio.

حَظْوٌ Commodum, felicitas.

حَظِيٌّ *Fem.* ة Fortunatus, bene faventerque et commode habitus. حَظِيٌّ Equus (*et quidem octavus. Meid.*) qui sponsionis ergo in cursum emittitur. *Gol. ex Mar.*

حَظْوَةٌ *Pl.* حِظَاءٌ *et* حَظَوَاتٌ Sagitta parva, sine cuspide, qua pueri ludunt; *item* Virga in radice arboris nata.

حِظْوَةٌ *Pl.* حِظًا , حِظَاءٌ Dignitas, honor, aestimatio.

حُظْوَةٌ Sagitta parva, sine cuspide, qua pueri ludunt; *item* Dignitas, honor, aestimatio.

حَنْظَى *pro* عَنْظَى Turpibus et ingratis lacessivit verbis *c.* ب *p.* *Djeuh. ex Ebn-Sicciti relatione.*

حُظُبًّا Incessus quidam lenis.

حَظِيَّةٌ Dignitate, honore praedita apud maritum *uxor.* *Pl.* حَظَايَا Pellex, concubina.

حُظَيَّةٌ *Pl.* حُظَيَّاتٌ Sagitta; *inde proverbium ortum* احدى حظيات لقمان Una ex sagittis Locmani (*sc. filii Adi*). *Hoc proverbio in eo utuntur, qui, quum novam inferre consuevisset, benignum se gerit.*

حَظًى *Coll. nom. unit.* حَظَاةٌ Pediculus. *conf.* حنا.

حِظْى *Pl.* أَحْظٍ *Pl. Pl.* أَحَاظٍ Commodum, felicitas.

حَفْ حَفْ Voces, quibus gallus et gallina increpantur.

حَفَّ *F. i. n. a.* حُفُوفٌ Quum per longum temporis spatium neglexerit et non unxerit caput, coma intricata perturbatum fuit *caput*; *ut in hoc Alromaiti versu, quo Alwardum describit* واشعث في دار ذا لمة تـبليل لحفوف ولا يقمل Dispersa circa caput est longa eius caesaries, quae diu quidem neglecta et haud uncta pediculis non infestatur; 2) Olera habuit arida *terra*; 3) Evanuit omnino (*auditus*); 4) *F. i. n. a.* حَفٌّ *et* حِفَافٌ *Evulsis pilis* glabram nitidamque reddidit *faciem suam mulier c. a. faciei et* من *pilor.*; 5) *n. a.* حَفٌّ Obivit *c.* حَوْلَ *p.*; 6) *n. a.* حَفٌّ Circumdedit *aliquem re c. a. p. et* ب *r.* *ut in Corani loco* حففناها بنخل *i. e.* Palmas ita posuimus ut in lateribus utriusque essent et utrumque circumdarent; *inde proverb. locutio est* مَنْ حَفَّنَا او رَفَّنَا فليَقْتَصِدْ Qui nos obit vel res nostras curat, ne modum excedat! *et inde dicitur* ما لفلان حاف ولا راف Non est alicui nec defendens neque tutor. ذهب من كان يحفه ويرفه Abiit, qui eum obire et eius res curare solebat. (*Nempe a circumdando et obeundo defendendi, inserviendi et alterius res curandi ducta est significatio*). Operuit, texit (*pannis pilentum*) *c. a. et* ب; 7) *n. a.* حَفٌّ Pressit *eos indigentia* (*a circumdando derivatum*) *c. a. p.*; 8) Instrumento حف appellato texuit *pannum c. a.*; 9) Totondit accurate (*caput mystacemve*) *c. a.*; 10) *F. i. n. a.* حَفِيفٌ Strepitum ventris edidit in cursu (*equus*), volatu (*avis*), ramis vento agitatis (*arbor*), cute *serpens* (sibilus, quem ore edit فحيح *appellatur*). II Circumdedit vel operuit *aliquem re* (*veste*) *c. a. et* ب *et c.* حول *p.*; *n. a.* تحفيف Inopia pressus, in re angusta fuit. IV Per multum tempus oleo ungere, ut coma intricata esset, neglexit *caput c. a.*; Impulit (*equum*), ut sonum (حفيف) in currendo ederet *c. a. p.*; Turpes res *de aliquo* dixit *c. a. p.*; Texuit instrumento حف appellato (*pannum*) *c. a.* VI Se invicem cinxerunt, tuiti sunt. *Vit. Tim. T. I. p.* 478 *ed. Mang.* VIII Glabram nitidamque reddidit *faciem evulsis pilis mulier c. a. fac. et* من *pil.*; Resecuit (*plantas*) *c. a. r.*; Iussit (*mulier*) *aliquem* duobus filis adhibitis pilos faciei evellere; Operuit cinxitve (*veste*) *c. a. et* ب; Circumdedit *rem c.* ب *r.*; Obivit *aliquem c.* حول *p.*; Cinctus fuit *aliqua re c.* ب *r.*; *item* Comedit quicquid in olla esset; *ita* اشتف *de potu.* X Cepit *opes alicuius* universas *c. a. r.*

حَفٌّ Instrumentum textorium, seu lignum ad quod humi considentes texunt. *Djeuh. Meid. fere grossioris strati genus storeasve funesve. conf.* حفة; *et* Supercilium ephippii *Gol. ex Mar.*; Piscis albus et spinis armatus; Vestigium.

حَفَفٌ Vita prava angusta, paucitasque opum. *Dicitur* ما رُوِي عليهم حفف ولا ضفف Nunquam in iis aut paupertatis aut inopiae vestigia apparuerunt. Extremitas *rei*; Vestigium; Parvus, brevis et potens.

حَافٌّ Circumdans. سَوِيقٌ حَافٌّ Farina haud subacta; Maligno oculo multum laedens.

حِفَافٌ *Pl.* أَحِفَّةٌ Latus *rei*; Vestigium. قد جاء على حفافه Eius vestigia sequens venit. Cirrus in calvi capite remanens.

حَفَثَةٌ Echinus, ventriculus verus.

حُفَّاثٌ *Pl.* حَفَافِيثُ Serpens maior et crassior, quam is qui حفث appellatur; Genus sibilantis serpentis et innoxii.

حَفَاثِيَةٌ Crassa res.

حَفْحَفَ 1) Victus inopia pressus fuit; 2) Sonum edidit volando *ala avis*, currendo *hyaena*.

حَفَدَ *F. i.* 1) *n. a.* حَفْدٌ *et* حَفَدَانٌ Properavit incessu (*camelus*, *struthio*); 2) Agilis fuit celerque in agendo; 3) Ministravit *c. a. p.*; 4) Secuit, totondit *Reisk.* IV Properavit incessu; Incitavit aliquem ad properandum *c. a. p.* VIII Celer et agilis fuit in agendo *homo.*

حَفَدٌ Incessus non tam celer quam خَبَب.

حَافِدٌ *Pl.* حَفَدٌ Minister, satelles.

حَفَدَةٌ Filiae *viri vel* eius filii *vel* nepotes *vel* eius generi; *et* Picturae artifices.

حَفِيدٌ Nepotes.

حَفَّادٌ Properanter incedens (*camelus*, *struthio*).

حَفَدَانٌ Incessus non tam celer quam خَبَب.

مَحْفِدٌ *Pl.* مَحَافِدُ Radix, origo *viri. conf.* محتد; Infimum gibbi; Pictura vestis.

مِحْفَدٌ Vas, scypho simile, quo mensuratur frumentum; Vas in quo iumentis pabulum praebetur; Margo vestis.

مُحْتَفِدٌ Vi rapida secans (*gladius*).

مَحْفُودٌ Cui alii inserviunt *vir.*

حَفْدَلِسٌ Mulier nigra.

حَفَرَ *n. a.* حَفْرٌ 1) Fodit, effodit *terram c. a.*; Effodit *ex loco aliquid c.* في *l. et* على *r.* حفر ثرى زيد Perscrutatus fuit res Saidi easque cognovit; 2) *F. i.* Mundavit *rem c. a. r.*; 3) Concubuit *cum femina c. a. p.*; 4) Macilentam reddidit (*capram*) *c. a.*; 5) Dentes primos perdidit (*infans*); 6) حَفَرَ *F. i. n. a.* حَفْرٌ *et* حَفَرٌ *et* حُفِرَ *n. a.* حَفَرٌ Erosos in inferiore parte dentes et flavedine corruptos habuit *os*; 7) Finem scivit (*pluviae*). *Dicitur* غيث لا يحفره احد Pluvia, cuius finem nemo scit. IV Iuvit *aliquem* fo-

حُفَّةٌ Nobilitas, honor perfectus. *Dicitur* به حفة Honore perfecto ornatus est; Liciatorium, cui obvolvitur tela. (*Haec ex Alazmaii sententia, qui statuit* حف *esse idem quod* منسج. *Abu-Saidus cum hoc consentit.*)

حُفُوفٌ Extremitas rei; Paucitas opum et vita prava, angusta. بيّن الحفوف Maligno oculo multum laedens.

حُفَّافٌ Caro mollis in inferiore parte carunculae لهاة appellatae.

حَفَّانٌ *gen. comm. Coll. nom. unit. c.* ة Pullus struthionis *Kam. Djeuh.*, *etiam* cameli *Mar.* حَفَّانٌ Impletus (*de vasibus*) *vel* ad summam oram impletus; Servi, ministri.

حَافَّةٌ Latus, ora, margo.

حُفَافَةٌ Aliquo loco remanens stramen et foenum قت appellatum. (*sc. remotis tentoriis*).

مِحَفَّةٌ Vehiculi muliebris genus, simile pilento camelino, quod هودج dicitur, sed illud non est concameratum; Lectica.

مَحْفُوفٌ Indigens.

حَفَأَ *i. q.* جَفَأَ Coniecit in terram, prostravit *c. a. r.* VIII Evulsit *radicem albi papyri* e loco suo *c. a.*

حَفَأٌ Papyrus herba *vel* dum viridis in terra est *vel* Radix papyri alba, esculenta.

حَفَتَ *n. a.* حَفْتٌ Perdidit, et fregit collum *c. a. p.*; 2) Comminuit, contudit (*rem*) *c. a.*

حَفْتٌ *i. q.* حَفْثٌ.

حَفَيْتَأٌ Vir brevis et obesus. (*Quam vocem Alazmaius sine Medda enunciat. Observandum autem, in editione Calcutt. Kamusi sub voce* حفت *legi* الحفيتاء في الهمز; *nec vero loco citato esse* حفيتاء *sed* حفيساء. *Sic autem explicatur* الحفيساء „Brevis et prava statura praeditus." *Tum addit Kamusi auctor: Errasse Abu-Nazrum, qui vocem sub* حفس *attulerit. Attamen in Djeuharii opere nec radix* حفس *neque vox* حفيساء *reperitur. Vocis* حفيساء *scribendi modus ut in Kamuso Arabico sic in Turcico exstat, ut definire ausus non sim, quaenam sit recta vocis scribendae ratio.*)

حَفْثٌ *ut*

حَفِثٌ *Pl.* أحفاث Echinus, ventriculus verus; Serpens magnus marsupii formam referens.

dere (*puteum*) *c. d. a.*; Dentes mutavit eiecitve (*infans*, *equuleus*). VIII Fodit (*terram*) *c. a.*; Mundavit (*rem*) *c. a. r.* X Fodit (*Gol. ex Mar.*); Voluit fodere; Tempus fuit fodere *canalem c. nom. canalis.*

حَفْر Puteus largus; Fossa ampla; Erosio dentium circa radices, *vel* flavedo, qua dentes corrumpuntur (*sed magis usitatum videtur* حَفَر).

حَفَر Puteus largus (*et quoque* حَفْر *enunciatur*); *Pl.* أَحْفار *Pl. Pl.* أَحافِير Terra e loco effosso educta; *sec. alios* Locus ubi foditur; Erosio dentium circa radices (*hic enunciandi modus in dialecto Asaditarum usitatus est*).

حافِر *Pl.* حَوافِر Ungula *iumenti.* النقد عند الحافر *Loquendi modus proverbialis* Statim detur pecunia. (*Vario explicatur modo.*)

حَفّار Lignum curvum, quod in medio domus ponitur et perforatur, ut media columna imponatur.

حُفْرة *Pl.* حُفَر Effossum, Fossa, *vel* latibulum, in quo venator latet (*Diw. Huds.*).

حَفِير Sepulcrum; Puteus, fovea. *Gol. ex Mar.*

حَفّار Is qui sepulcra effodit, vespillo.

حافِرة Principium operis vel sermonis; Indoles a natura insita. *Dicitur* الآن قد تعسف وقد كان نجيبا في الحافرة Nunc iniustus factus est antea generosus, quum a natura menti insitam indolem sequeretur. Forma, status prior. *Prov. loc.* النقد عند الحافرة *quam dicit venditor equum ementi i. e.* Statim detur pecunia; *et* التقى القوم فاقتتلوا عند الحافرة Statim in occursu pugnavit populus. Reditus in re, ut postremum eadem fiat, atque initio fuit; Via. رجع على حافرته Rediit unde venit, Deliravit *senex*, *Ibn-Doraid.* Terra, quam equus pede effodit.

حِفْراة *Pl.* حِفْرى Planta; Lignum digitis praeditum, quo triticum a palea mundatur.

حَفِيرة Effossum, fossa.

حافِيرة Piscis niger.

مِحْفَر Ligo, et omne instrumentum, quo effoditur

مِحْفار *Id.*

مِحْفَرة *Id.*

مَحْفور Cavos exesosve habens dentes *os.*

حِفْرِد Bacca margaritae; Plantae nomen.

حَفَز *F. i. n. a.* حَفْز 1) Trusit impulitque a tergo; propulit *c. a.*; 2) Incitando et ad festinationem hortando removit *a re c. a. p. et* عن *r.*; 3) Proxime insecutus fuit et quasi propulit *dies noctem c. a. r.*; 4) Concubuit *cum femina c. a. p.*; 5) Confodit *hasta c. a. p et* ب *r.* III Appositis genubus ad genua alterius proximus ei sedit *c. a. p.* V Erectus sedit non ad quiescendum dorso inclinato, *vel* genubus terrae innixis sustulit clunes *vel* in pedes se sustulit, ut ad surgendum et insiliendum paratus esset; Attentus, vigil fuit, operam dedit *c.* ب *r.* VIII *Id.*; *tum quoque* In incessu suo multum se movit et ut procederet operam dedit; Contraxit se aut in adorando aut sedendo; Erectus sedit super coxas.

حَفَز Extremum, terminus.

حَفِز Excessum committens. *Gol.*

حافِز Pars faciei ubi in latus genae a chalino recedunt.

حَوْفَز *n. a.* حَوْفَزى Puerum extremitati pedum impositum sustulit.

حَفَس *F. i.* Comedit, voravit.

حَيْفَس Ira accensus.

حَيْفَس 1) Pinguis et magna corporis statura praeditus *vir*; in quo nil boni est (*vir*); Vorax, ventrosus; 2) Is qui irascitur et laetatur propter minimi momenti rem.

الحُفاس Bubo (*et pro omni avi noctu volante*) *Meid.*

حَفَيْساً *i. q.* حَيْفَس *sign.* 1.

حَيْفَساً *Id.*

حَفاسي *Id.*

حَفَيْسي *Id.*

حَيْفَسي *Id.*

تَحَيْفَس Commovit se inquietus in lecto ultro citroque.

حَفَش *F. i. n. a.* حَفْش 1) Decorticavit; 2) Eduxit *aquam c. a. r.*; 3) Studium, operam impendit *c.* في *r.*; 4) Collegit *opes c. a. r.*; 5) Convenit; undique confluxit (*aqua*). *Ex Abu-Saidi sententia dicitur* حفشت السماء Pluit coelum, *et ex Ibn-Alahrabii sententia dicitur* حفشت الاودية Omnino aquam profuderunt valles. *Reisk.*

conf. خَفَشَ; *et* Convenit concurritque (*in aliquem turba*) *c.* على; 6) Una vice post alteram cucurrit (*equus*); 7) Propulit, abegit *c. a.*; 8) Alii post alios incesserunt et secuti sunt (*equi*); *et Trans.* Asportavit fluxus rem; Mulsit. (*Has tres significationes ex Mar. Gol. adduxit, sed num rectae sint dubito.*) 9) Domum parvam (حِفْش) paravit (*Djeriri Diw.*). b) حَفِشَ 1) In anteriore parte ulcere exorto totus consumtus est *gibbus*, dum pars posterior incolumis restaret; 2) Maximum probavit *amorem marito mulier c.* ل *p. et a. r.*; 3) Pluit vehementer per horam. IV Ad festinantiam incitavit. V Commonstravit amorem *viro mulier c.* ل *p. Ibn Doraid.*; In tentorio حفش mansit, raro inde exivit; Incoluit domum parvam حفش appellatam *Reisk.*

حِفْش *Pl.* أَحْفَاش Saccus magnus tritus; Corbis; Res trita, vetusta; Vilior pars supellectilis *ut* ampullae *etc.*; Pudenda feminae. احفاش البيت Supellex vilis; Repositorium in quo fusi reconduntur; Capsa exigua; Domus parva aut ex pilis camelorum confectum tentorium; omnium domorum, quibus Arabes utuntur, maxime exigua *conf.* مظلة *et* دوحة. احفاش الارض Lacertae et erinacei.

حَفِش *Fem.* ة, حَفِشُ السنام Cuius gibbus in parte anteriore totus ulcere consumtus est, dum pars posterior incolumis restat *camelus.*

حَافِشَةٌ *Pl. san.* Locus quo confluit aqua.

أَحْفَش *F.* حَفْشَاء *i. q.* حَفِش.

حَفَصَ *F. i.* 1) Congregavit, collegit *c. a.*; 2) Proiecit *rem e manu c. a. r. et* من *manus.*

حَفْص *Pl.* حُفُوص *et* أَحْفَاص Saccus vel cophinus e corio confectus in quo lutum e puteo educitur; *item* Pullus leonis; Hyaena.

حَفَص Os fructus نبق et mespili vel alius eiusdem generis fructus.

حِنْفِص Parvus, macer.

أُمّ حَفْصَة Gallina. (*Hoc ex Kamuso, et nescio an* ام حفصة *quod sub voce* ام *attuli, recta sit scriptio.*)

حُفَاصَةٌ *nomen* Collectio.

حَفَضَ *n. a.* حَفْض 1) Flexit, inflexit (*lignum*) *c. a.*; 2) Proiecit, abiecit e manu *c. a. conf.* حفص; Abiecit *aliquem* pone se et post se reliquit *c. a. p.*; 3) Levavit *aliquem Deus* *c.* عن *p.*; 4) Aridam reddidit (*terram*) *c. a.* حُفِضَت ارضنا Arida est terra nostra.

حَفَض *Pl.* حِفَاض, أَحْفَاض Supellex et utensilia domus, quum parata sunt, ut auferantur; Gestans ea camelus; Tentorium ex pilis, cum columnis suis et funibus, vestibus *etc.*; Is qui gestat vexillum; Camelus infirmus; Columna tentorii خباء appellati.

ارض مُحْفَض Terra multum arida.

حَفْضَجَ Pinguis evasit.

حِفْضِج Carnosus, laxum pendulumve ventrem habens.

حُفَاضِج *Id.*

حِفَضَّاج *Id.*

حِفَنْضَاج *Id.*

حَفِظَ *F. a. n. a.* حِفْظ Conservavit, custodivit *c. a. r.*; 2) Pavit, custodivit *pecora c. a. r.*; 3) Memoriae mandavit, tenuit *Coranum c. a.* حُفِظَ له Eius dicta memoriae mandabant. Oculos intendit *c. a.*; Respexit, pudore et verecundia ductus, dedignatus fuit *Gol. ex Mar.* II Instigavit, ut memoriae mandaret *librum c. a. p. et a. r. Djeuh.* III *n. a.* حِفاظ, مُحافَظة Repulit fortiter defendendo a familia, uxore; Custodivit *personam c.* على *p.*; Accurate *rem* observavit, peregit *c.* على *r.* IV Ad iram provocavit, incitavit *c. a. p.*, *aut* nonnisi verbis turpibus prolatis. V Semet custodivit cavitque; Firmiter tenuit *opes c.* من *r.*; Vigilans fuit, attentus fuit; Memoriae mandavit *librum c. a. r. Djeuh.* VIII Custodivit *rem c.* ب *r. Djeuh.*; Ira exarsit *aut nonnisi* ob verba turpia *Kam.*; Peculiare *sibi aliquid* tribuit *c. a. r. et* لنفسه *Kam.* X Memoriae mandavit *Gol. ex Mar.*; Rogavit, ut memoriae mandaret, eaque retineret *c. d. a.* XI Foetidum reddidit odorem *Gol. ex Gl. Mar.*; Intumuit *serpens vel potius* جفظ *Kam.*

حَفَظ Facultas memoriae.

حِفْظ Vigilantia; Cura conservandi; Memoria.

حَافِظ *Pl.* حُفَّاظ *et* حَفَظَة Is cui res mandata est; Observator, custos; Memoria tenens; Is qui Coranum memoria tenet, et is (*ut videtur*) qui sex praecipuas traditionum collectiones memoriae mandavit. *Populus dicere solet* اللهم احفظنا من حافظنا. حافظ العين Is quem somnus haud subigit.

الحافظ Via distincta, recta; Nomen Dei altissimi. الحافظون Angeli, qui opera servorum (Dei) in libro adnotant.

حِفَاظٌ Defensio honoris et gloriae in tuenda familia.

حِفْظَةٌ Ira; Ardor animi, et zelus; *pecul.* in tuenda familia.

حَفَظَةٌ Custodes; observatores; memoriter tenentes. الحَفَظَة Angeli, qui in libro adnotant opera servorum (Dei).

حَفِيظٌ *i. q.* حافِظٌ.

حَفِيظَةٌ *Pl.* حَفَائِظُ Ira, ardor animi in tuenda familia, defensio honoris et gloriae.

مَحْفُوظٌ Qui servatur et memoria tenetur; Memoria tenendum. *Ita quoque appellantur in grammatica* eae pluralium formae, quae non certas regulas, sed loquendi usum sequuntur. *De Sacy Gramm. T. I. p.* 279.

مُحَافَظَةٌ Assiduitas, cura *pro aliquo c.* على *p.*

مُحْفِظَةٌ *Pl.* مُحْفِظَات Res ingratae, quae ad iram aliquem incitant; Malum, infortunium. *Hamas. p.* 128.

حَفَلَ *F. i. n. a.* حَفْلٌ, حُفُولٌ *et* حَفِيلٌ 1) Collectum fuit; Confluxit (*lac, aqua*); 2) Advenit cum tanta aquae copia *fluvius*, ut eius latera omnino impleta essent *c.* ب *fluctus*; 3) *n. a.* حَفْلٌ Congregatus fuit *populus*; 4) Vehementer pluit (*coelum*); 5) Multae fuerunt *lacrymae*; 6) Collegit *c. a. r.*; 7) *n. a.* حَفِيلٌ Studio et diligentia usus fuit *in re*; 8) Curavit, animum advertit *c. a. et* ب *r. et c.* لِ *r. Dicitur* ما حَفَلَه. II *n. a.* تَحْفِيل Effecit, ut conflueret *lac, aqua* eamque collegit *c. a. r.*; Aliquot dies non mulsit (*ovem*), ut lactis copia abundantior appareret tempore venditionis *c. a.* (*quod a Muhammede interdictum est*); Polivit; Exornavit. V Collectum fuit; Confluxit (*lac, aqua*); Catervatim convenerunt; congregatus fuit; Politus fuit *Djeuh.*; Ornatus fuit *Kam.*; Frequens hominum praesentia fuit *consessus*; Saepius repetivit *interrogationem c. a. r.*; Institit, ursit *c. a. p.* VIII Effecit ut conflueret *lac, aqua* eamque collegit *c. a. r.*; Congregatus fuit *populus et quoque* in festo; Bene curavit *res c.* ب *r.*; Studio et diligentia usus fuit *in re c.* فى *r.*; Animum advertit, curavit *c.* ب *p.*; Cum tanta *aquae copia* advenit *fluvius*, ut eius latera omnino impleta essent *c.* ب *r.*; *item* Manifesta fuit, apparuit *res*; Manifesta fuit *via*; Ita se gessit *equus*, ut eques omnibus illum viribus usum esse putaret, quum celerius iam currere posset *Kam.*; Abripuit, cepit maximam *rei* partem; *sec. al.* Magnus fuit, implevit omnem rem. *Diw. Huds.*

حَفْلٌ Multus, copiosus. جَمْعٌ حَفْلٌ Turba magna. *Et dicitur* عنده حفل من الناس Magna hominum copia apud eum est; *et* Concilium. *Meid.* ذو حَفْلٍ Is qui studio et diligentia utitur in re sibi proposita.

حَافِلٌ *Pl.* حُفَّلٌ *F.* ة Plenum lacte (*uber*); *et dicitur* شاة حافل Lacte abundans ovis; ناقة حافلة Lacte abundans camela; *et contr.* cuius in uberibus paucum lactis remansit. *Citab Aladhdad*; Pullus pinguis; Plenus *cibo venter Reisk.*, fructibus (*ramus*), aqua (*alveus*).

حَفَالٌ Turba magna; Lac collectum.

حَفْلَةٌ Universitas, tota caterva; Studium, diligentia. اخذ للامر حفلته Studio et diligentia usus est in re.

حَوْفَلَ Penis caput tumidum habuit *vir*.

حُفُولٌ Species arboris, cuius fructus prunae nigrae similis est, minor autem: gustum habet amarum.

حَفُولٌ Lacte abundans *camela*.

حَفِيلٌ Studiosus et diligens in opere; Cura, studium; Multus, copiosus. جمع حفيل Copia, turba magna. Multitudo. *Diw. Huds.*

دعاهم الجفلى *pro* دعاهم الحَفَلى.

حُفَالَةٌ *i. q.* حُثَالَةٌ Vilis, pravus; in quo nihil boni, sive homo, sive res. *Affert Alazmaïus, homines dicere* هو من حفالتهم وحثالتهم; Amurca prava olei; Spuma lactis.

حَوْفَلَةٌ Glans penis.

حَفَيْلَلٌ Arbor quaedam.

حَفِيلَةٌ Caterva. جاوا بحفيلتهم Omnes venerunt.

دعاهم الأَحْفَلى *i. q.* دعاهم الاجفلى.

اِحْتِفَالٌ Solemnia, pompa (*ut diebus festis*).

مَحْفِلٌ Locus conventus, concilium; consessus.

مَحْفَلٌ *Pl.* مَحَافِلُ Locus conventus; Locus, quem fluctus attingit et ad eum transit. *Diw. Huds.*

مُحَافِظٌ Curans, custodiens; *ut in his* هو محافظ على حسبه محافل Hic dignitatem suam custodit.

شاة مُحَفَّلَة Ovis per aliquot dies non mulsa, ut multum lactis in ubere sit.

مُحْتَفِلٌ *i. q.* مُحْفَلٌ; Imber copiosus. *Reisk.*

حَفَلَّجٌ Is qui in incessu movet corpus.

حُفَالِجٌ Qui genua propinqua et calces a se invicem remotas eundo habet.

حَفَلَّجٌ Qui genua propinqua et calces a se invicem remotas eundo habet. *Pl.* حَفَالِجُ Parvus camelus.

حِفْلِيجٌ Parvus.

حَفَلَّقٌ *et* حَفَلَّقٌ Debilis, stupidus.

حَفَلَّكَى Debilis.

أَحْفَلَى *i. q.* أَجْفَلَى *Djeuh.*

حَفَنَ *n. a.* حَفْنٌ Vola cepit rem digitis contractis, *vel* duabus manibus totum cepit (*nonnisi de rebus siccis ut arena, farina*); Dedit parum. *Dicitur* حفن له حفنة Dedit illi parum *Kam.*, duabus manibus, quodque sufficiat *Gol. ex Mar.* VIII Cepit et vindicavit *sibi ipsi rem c.* ل *p. et c. a. r.*; Positis manibus sub alicuius genubus, eundem capiens in postica femoris et cruris iunctura (مأبض) portavit; Evulsit *arborem* e terra *c. a. Kam.*; Exstirpavit (*hominem*) *c. a. Djeuh.*

حَفَنٌ Motus pedum ac si terram spargeret in incessu.

حَفْنَةٌ Tantum rei, quantum manum implet; *item* Parum, parva quantitas; Fovea, scrobs.

حُفْنَةٌ Tantum rei quantum manum implet. *Dicitur* اعطاه حفنة منه. *Pl.* حُفَنٌ Fovea, scrobs.

جفينة عند حُفَيْنَةَ الخَبَرُ اليقين, حُفَيْنَة *vid.* جفينة.

مِحْفَنٌ Multum capiens vola.

حَفَنَّجٌ Brevis, parvus.

حَفَنْدَدٌ Opum possessor, qui eas optime administrat.

حِفِنْسٌ Mulier impudica, obscoenis verbis utens; Brevi statura praeditus vir.

حَفَنْسَاء Brevis, crassus, ventrosus.

حَفَنْكَى Debilis. *conf.* حفلكى.

حَفَا *F. o. n. a.* حَفْوٌ *Praet.* حَفَوْتُ 1) Effecit *Deus* ut honoratus esset *aliquis c.* ب *p.*; 2) Donum dedit *alicui c. a. p.*; *et contra* 3) Non daturus repulit *aliquem c. a. p. Kam.*; Retinuit seu prohibuit *ab omni bono c. a. p. et* من *r. Djeuh.*; 4) Multum totondit *mystacem c. a. r.*. b) حَفِيَ *Praet.* حَفِيتُ Accurata et multa dedit *praecepta alicui c.* ب *r. et* الى *p.* c) حَفِيَ *F. a. n. a.* حَفًا 1) Attenuatos ex multo incessu pedes habuit (*iumentum, homo*); *vel* nudis incessit pedibus (*a Djeuhario tale discrimen inter utramque significationem observatur, ut priori nomen* حِفْوَة, حِفْيَة, حِفَاوَة, حِفَايَة *et* حِفَاء *proprium sit, posteriori autem nomen* حَفًا); 2) *n. a.* حَفَاوَة, حِفَاوَة, حِفَايَة, تَحْفَايَة Magno honore *aliquem* excepit, ut magnum de eius adventu gaudium palam faceret, et multum, quomodo se haberet, interrogaret *c.* ب *p.*; 3) *n. a.* حَفَاوَة Importunus fuit multum interrogando *c.* ب *p. Djeuh.*; Multum, diligenter interrogavit *c.* عن *Harir.*; 4) Scivit, novit *Gol. ex Mar.*; 5) Erosa et excoriata cute fuit (*equus*) *Gol.* III Contendit verbis et disputavit *c. a. p.* يحافي عن ثوبه Cavit vesti suae, ne aqua conspurcaretur *Reisk.* IV Effecit, ut ex multo incessu tenuem aut attritum pedem vel ungulam haberet *c. a. p. Djeuh.*; Causa fuit ut *aliquis* nudis pedibus incederet *c. a. p. Djeuh.*; *item* Multum et cum diligentia totondit *mystacem c. a. r.*; Iumentum habuit tenues aut attritas ungulas habens ex multo incessu *Djeuh.*; Multam adhibuit diligentiam in sermone, in interrogando et disputando *Djeuh.*; Repetivit, iteravit *interrogationem c. a. r. Kam.*; Importunus fuit, institit ita, ut molestus esset *c. a. p.*; Incitavit *aliquem*, ut inquireret in rem *c. a. p.*; Contemsit, vilipendit *aliquem c.* ب *p.* V Magno honore excepit *aliquem*, ut magna de eius praesentia laetitia adfectus, multum, quomodo se haberet, interrogaret *c.* ب *p.*; Observans alicuius socordiam circumvenit *c. a. p.*; Operam dedit *rei c.* في *r.* VI Simul detulerunt rem *ad Sultanum c.* الى *p.* VIII Incessit nudipes; Evulsit e terra *olus c. a. pro* احتفا; Magno honore excepit *aliquem*, ut magnam ob

eius praesentiam percipiens laetitiam, multum quomodo se haberet, interrogaret *c.* ب *p.* X Nuntium interrogavit *aliquem c. a. p.*

حَفٌ Attritos ex multo incessu pedes habens; *vel* nudis pedibus incedens.

حَافٍ *Pl.* حُفَاةٌ Nudipes incedens; *vel* Attritos ex multo incessu pedes habens; Magno honore excipiens alterum.

الْحَافِى Iudex.

حَفًا Nuditas pedis.

حِفَاء Tenuitas pedis, ungulae ex multo incessu.

حِفْوَةٌ *Id.*

حُفْوَةٌ *Id.*

حِفْيَةٌ *Id.*

حَفِىٌّ Gnarus omnino rei; Magno honore excipiens ut multum, quomodo se haberet, interrogaret et magnum gaudium ostenderet; benevolus, fautor. *Pl.* حُفَوَاءُ Importunus multum interrogando.

حَفَاوَةٌ Importunitas in interrogando. *Inde prov. locutio* مَأْرُبَةٌ لا حَفَاوَةٌ.

حِفَايَةٌ Tenuitas pedis, ungulae ex multo incessu.

مَحْفِى Locus, in quo ob asperitatem ungulae vulnerantur.

حَقَّ *n. a.* حَقٌّ 1) Venit *ad aliquem c. a. p.*; 2) *F. i. o. n. a.* حَقَّةٌ Necessaria fuit, accidit sine dubio *res*, *Trans. et Intrans.* حُقِقْتَ ان تَفْعَلَهُ *et* حَقَّ لك ان تفعل ذا Oportet te hoc facere, convenit ut facias hoc; *item* Dignus et idoneus fuit *inprimis in Passivo*; Officium est *c.* على *p.*; Ius fuit *c.* ل *p.*; 3) *F. o.* Vicit iure *adversarium c. a. p.*; 4) Necessarium effecit *rem c. a. r.*; 5) حَقَّ الطَّرِيقَ Medio viae inequitavit; 6) In medio capitis *aliquem* percussit *c. a. p.*; *vel* in scrobe, quae in superiore scapularum (اللّقف) est; 7) Certo cognovit, scivit *rem c. a. r.*; 8) Recte iusteque fecit *Gol. ex Mar.*; 9) *F. o. n. a.* حَقَّ حَذَرَهُ: حَقَّ Fecit quod ille cavebat; 10) *F. i. n. a.* حِقٌّ *et* حِقَّةٌ Quartum ingressus est annum *camelus.* II Iuste vereque, accurate fecit, ut esse debuit; Firmiter texuit (*pannum*); Verificavit; Credidit *c. a. p.*; Fecit ut impleretur desiderium *c. a. r. et* ل *p.*; Necessarium effecit *rem c. a. r.*; Argumentis *rem* probavit. III *n. a.* حِقَاقٌ De iure contendit, altercatus fuit *cum aliquo c. a. p.* IV Necessariam effecit *rem c. a. r.*; Dignum, necessarium censuit; احق حذره Fecit quod cavebat *c. a.*; Vicit iure *adversarium c. a. p.*; Occidit *praedam*, quae iactu petitur *c. a.*; Fecit, ut aliquid pro veritate haberetur; Certo cognovit, scivit *c. a.*; Quartum ingressus est annum (*camelus*); Venit *ad aliquem c. a. p.* V Certo cognovit dignovitque *c. a. r.*; Certus factus fuit *c.* من *r. Gol.*; Verus fuit (*nuncius*). تحقق عنده الخبر Verum esse nuntium censuit. VI Inter sese altercati sunt de iure. VII Firmiter constrictus fuit (*nodus*). VIII Altercati sunt (*de uno non adhibetur*); Gracili et extenuato corpore fuit (*equus*); Recto certoque ictu feriit et confecit (*praedam*) *c. a.*; Pingues fuerunt (*oves*); Occidit *ictus aliquem*, *vel* pervenit ad حُقّ وركه *c.* ب *p.* X Dignus et meritus fuit *c. a.*; Iudicavit necesse, dignum *c. a. r.*

حَقٌّ *Pl.* حُقُوقٌ Ius, privilegium; Firma, stabilis, constans res; Res proba haud vana; Necessaria et praestanda res, officium. هو حق عليك Hoc tibi est officium praestandum; Res, quae ita est, ut esse debet, bona; Iustitia; Veritas; Religio Islamitica; Prudentia, intelligentia; Possessio opum stabilium; Mors; *et tanq. Adiect.* Dignus *re*, aptus *ad rem c.* ب *r.*; Iustus, verus, bonus; *c. artic.* Nomen Dei *aut* eius proprietas una; Alcoranus. *Iurandi formula est* بالحق Profecto! *et* حَقًّا *et* لَحَقٌّ *Id.* عند حق لقاحها Quum eam concepisse, certum esset (*qua loquendi formula utuntur Arabes ad rei cuiusdam certae tempus definiendum*). سقط على حق راسه Cecidit in medium caput. *Verba* حق اليقين *quae pluribus locis in Corano occurrunt*, eam veritatem *significare videntur*, quae non solum scientia, adspectu, verum etiam ipso hominis statu probatur. *In libro* تعريفات *inscripto ita explicantur* حق اليقين عبارة عن فناء العبد فى الحق والبقاء به علما وشهودا وحالا لا علما فقط فعلم كل عاقل الموت علم اليقين فاذا عاين الملائكة فهو عين اليقين واذا ذاق الموت فهو حق اليقين وقيل علم اليقين ظاهر الشريعة وعين اليقين الاخلاص فيها وحق اليقين المشاهدة فيها.

حِقٌّ *gen. comm. et quoque* حِقَّةٌ *fem. Pl.* حِقَقٌ *et* حِقَاقٌ *Pl. Pl.* حُقُقٌ *et* حَقَائِقُ Triennis camelus, quartum ingressus annum; Camela, cui dentes exciderunt propter decrepitam aetatem; *vel* Camela partui non amplius apta.

لقاحها عند حق rarius dicitur quam عنـد حَـق quod vide.

حَقٌ Pl. حِقَاقٌ Domus araneae; Superior pars brachii superioris (عضد) in qua est humeri extremitas (وابلة); et Superior pars coxae (ورك), in qua os femoris (فخذ) est; Terra rotunda vel aequalis vel foramen in terra.

حَقَقٌ Quod equus in anterioris pedis vestigio pedem posteriorem ponit (vitium est in equis).

حَاقٌ Vera (fames). حَاقٌ الرجل Perfectus vir. حَاقٌ الشجاع Fortis perfectus; Medium capitis, hyemis, viae.

حِقَاقٌ Pl. حقاق العرفط Parvae plantae speciei عرفط. اذا بلغن نَصّ Verba quae traditione ad nos pervenerunt الحقاق vel ut alii referunt نص الحقايق ab interpretibus vario explicantur modo. vid. Kam. انه لنزق الحقاق In levibus causis rixatur.

حُقَقٌ Firmus de sermone, firmiter contextus de panno.

حَقَّةٌ Ius, privilegium (magis speciale est quam حق); Vera rei conditio; Res inevitabilis, accidens; Veritas; Infortunium (sed frequentius videtur esse حُقَّة).

حِقَّةٌ Ius necessarium, officium; Idonea ut ab admissario ineatur camela (apud iurisconsultos).

حُقَّةٌ Pl. حُقٌ, حُقَقٌ, حِقَاقٌ, حُقُوقٌ, أَحْقَاقٌ Capsula lignea; Infortunium; Femina.

حَقِيقٌ Pl. أَحِقَّاءُ Dignus, aptus c. ب r. vel c. أن verbi. في الحقيق Re vera. حَقِيقًا Vere.

بَنَاتُ الحُقَيْقِ Dactylorum species.

حَاقَّةٌ Res inevitabilis, adveniens. رجل حاقّة الرجل Vir perfectus. رجل حاقة الشجاع Vir revera fortis; c. art. Dies resurrectionis.

حَقَّاقٌ Capsularum faber, a حُقَّةٌ Meid.

حَقِيقَةٌ Pl. حَقَايِقُ Veritas. حقيقة الحقايق Summa et unica veritas, quae omnes caeteras complectitur, et حضرة الجمع et حضرة الوجود appellatur; Recta et vera rei conditio et definitio, per quam ipsa res a caeteris omnibus distinguitur; et inde Rei descriptio, ut revera se habet illa, non metaphorica. conf. librum inscriptum Almooktusur p. 465. Calc. 1813; Vita mystica et spiritualis. Reisk. الحقيقة العقلية Sermonis pars metaphora destituta, in qua refertur actio ad id, quod ex sententia loquentis cum ipsa cohaeret, ex. gr. انبت الله البقل „Deus plantas produxit" (cui contrarium est نهاره صايم dies enim non ieiunat); Quod quis tueri debet, cara et sacra res; Vexillum. حَقِيقَةً Vere. بالحقيقة, في الحقيقة Vere, stricte.

حُقَيْقِي Dactylorum species.

مؤنث حَقِيقِي Femininum, quod suo genere femininum est (ut mater, soror).

أَحَقٌ Dignior; Pedem posteriorem in anterioris vestigio ponens equus (quod vitio habetur). Non sudans equus.

تَحْقِيقٌ Sensus accurate definitus; Quod verbum suam significationem habet, non comparationis causa adhibetur; tum Quod littera ا in vocabulo non omittitur, sed conservatur. Gramm. de Sacy. T. I. p. 82 et 53.

مُحِقٌ Non peragens vana.

المُحَاقُ Qui anno praecedente nati non sunt neque vanum educuntur (de pecoribus).

مَحْقُوقٌ Dignus, conveniens, aptus c. ب r.; et Exploratum.

طعنة مُحْتَقَّة Percussio penetrans, bene directa.

حَقَبَ

حَقِبَ n. a. حَقَبٌ 1) Quum cingulum حقب appellatum in praeputium cecidisset, nonnisi cum difficultate urinam emittere poterat (camelus); 2) Retenta fuit pluvia vel alia res Kam.; ex Djeuharii sententia dicitur حقب العامُ Annus pluvia caruit; 3) Nil aeris emisit fodina. IV Constrinxit sub ventre (camelum) fune, qui حَقَبٌ dicitur c. a.; et Intrans. Retenta fuit pluvia vel alia res; Nil aeris emisit fodina. VIII In se suscepit et commisit (crimen) c. a.; In tergo cameli pone se imposuit c. a.; Reposuit in futuri temporis usum rem c. a. r.; in Pass. Pulvinari in posteriore parte sella instructa fuit. X Reposuit in futuri temporis usum rem c. a. r.

حُقْبٌ Pl. أَحْقُبٌ, أَحْقَابٌ Kam. (Djeuh. nil nisi احقاب) Tempus octoginta annorum; vel eo longius tempus; Annus vel anni.

حَقَبٌ Funis seu cingulum, quo sub hypochondriis religatur cameli sella vel clitellae; Res monilibus ornata, qua medium corpus cingunt mulieres.

حُقُبٌ i. q. حُقْبٌ.

حِقَابٌ *Pl.* حُقُبٌ Res monilibus ornata, qua medium corpus cingunt Arabum mulieres; Albedo in unguinis radice apparens; Funiculus albus quo hypochondria infantis cingere solent contra oculi fascinum.

حِقْبَةٌ *Pl.* حِقَبٌ *et* حُقُوبٌ Annus; *et in gen.* Spatium temporis haud finitum, longum; *item* حِقَبٌ *ut Sing.* Coetus. *Gol. ex Meid.*

حُقْبَةٌ Venti tranquillitas.

حَقِيبٌ Is qui a tergo venit.

حَقِيبَةٌ *Pl.* حَقَائِبُ Pulvinar in posteriore sellae parte *vel* omne quod post sellam minorem maioremve religatur.

أَحْقَبُ *Fem.* حَقْبَاءُ In cuius ventre locus albus est *vel* in hypochondriis loco, quo cingulum حقب alligari solet albus *onager*; *c. artic.* Onager; Mons longus in coelum elatus cuius mediae partes vapore meridiano (سراب *ita mihi in Kamuso pro* تراب terra *legendum videtur*) involutae sunt *vel* in cuius medio est terra subalbicans multum splendens, dum caeterae partes terra برقة appellata constant.

مُحْقِبٌ Vulpes.

مُحْتَقِبٌ Qui pone alterum iumento insedit.

قرب حَقْحَاقٌ Iter nocturnum cum diligentia et celeritate factum.

حَقْحَقَةٌ Incedendi modus elatior et multum fatigans dorsum, *vel* Nimis continuatum iter *vel* iter initio noctis factum *vel* iter usque adeo continuatum, donec iumentum perit.

حَقَدَ *F. i. n. a.* حِقْدٌ, حَقْدٌ, حَقَدٌ *et* حَقِيدَةٌ 1) Odit inimicitiam in animo retinens et nocendi occasionem exspectans *c.* على; 2) Pinguis multum fuit (*camela*; *et* b) حَقِدَ *F. a. n. a.* حَقَدٌ 1) Odio plenus fuit; 2) Defecit (*pluvia*); non pluit (*coelum*); Exhausta fuit *fodina. conf.* حقب. IV Odium excitavit *in aliquo c. a. p.*; Quaesivit in minera sed nil invenit. V Odit. VIII Defecit *pluvia*.

حِقْدٌ *Pl.* حُقُودٌ, حَقَائِدُ, أَحْقَادٌ Malevolentia, odium.

حَقُودٌ Malevolus, odio plenus.

حَقِيدَةٌ *Pl.* حَقَائِدُ Odium (*Diw. Huds.*).

مَحْقِدٌ Origo, radix *apud Celabitas. conf.* محتد *et* محكد.

حَقَرَ *F. i.* Contemsit *c. a.*; 2) Vilis fuit et contemtus. b) حَقُرَ *cum* نَقُرَ *coniunctum* Factus est vilis. c) حَقِرَ *n. a.* حَقَارَةٌ Contemnendus fuit. II *n. a.* تَحْقِير Parvum, vilem censuit *c. a. p.*; Contemtus causa deminutivi formam adhibuit *in sermone c. a.* IV Contemtui habuit *c. a. p.* VI Contemnendum, vilem se ostendit. VIII Contemnendum censuit *c. a. r.*; Vilis ac contemtus fuit. X Contemtui habuit *c. a. r.*

حَقْرٌ Contemtus, Conditio vilis.

حُقْرٌ *Id.*

حَقِيرٌ Vilis *vel* debilis; *vel* Ignobili loco natus.

حَيْقَرٌ *Id.*

حُيْقُرٌ *Id.*

حَقَارَةٌ Conditio vilis.

حِقَارَةٌ *Id.*

حُقَارَةٌ *Id.*

حَاقُورَةٌ Coelum quartum.

حُقْرِيَّةٌ Contemtus; Conditio vilis.

مَحْقَرَةٌ Conditio vilis.

مُحَقَّرَاتٌ Parvae.

الحروف المحقورة *sunt* Quinque litterae ق ط د ج ب (*vocibus* جَدٌّ قُطْبٌ *grammatici ad eas significandas utuntur*).

حَاقِرَةٌ Pedes iactans (*quasi ex* قاحزة *conversum*).

سبقنى حَقْصًا Celeritate me praecessit.

حَقْطٌ Vox, qua equus increpatur.

حَقَطٌ Levitas agilitasque corporis, quod multum se movet.

حَقْطَةٌ Brevis et corpore levis mulier.

حَيْقُطٌ (*Fem. c.* ة) Attagen avis, *vulgo* francolinus *vel* mas.

حَيْقُطَانٌ Vox, quam edit attagen mas (حيقطان).

حَقَّطَانٌ Brevis.

حَيْقَطَانٌ *Fem. c.* ة *i. q.* حَيْقَطٌ.

حَقَّطَانَةٌ Brevis.

حَقَفَ *n. a.* حُقُوفٌ In curva arena *vel* pedibus et capite in unum contractis cubavit (*animal*). XII Incurvus fuit (*de arena*, *de dorso*, *de luna nova*).

حِقْفٌ *Pl.* أَحْقَافٌ, حِقَافٌ, حُقُوفٌ *et hinc Pl. Pl.* حَقَايِفُ *et* حِقَفَةٌ Arena obliqua *vel* in curvum exporrecta, *vel* Magna arenae copia rotundam referentis formam et exporrecta, prominens; *vel* Arena in tractu Alschihr (الشحر); Radix montis; Radix parietis; Inferior pars arenae.

حَاقِفٌ Cubans in arenarum cumulo, *vel* in se convolutus sicut arenarum cumulus *dorcas*.

أَحْقَفُ Medio macilentus (*camelus*).

مُحْقَوْقِفٌ Qui neque edit neque bibit.

حَقَلَ *n. a.* حَقْلَةٌ, حُقُولٌ Terram cum herba voravit (*equus*) et ex ventre propterea laboravit; Morbo حَقْلَة laboravit *camelus*. III *n. a.* مُحَاقَلَة Vendidit segetes nondum maturas aut dum in spica erant, et frumentum mundatum pro pretio accepit (*quod lege vetitum*); Conduxit pro tritico dando agrum; Pro triente vel quarta aut alia parte colendum dedit agrum. IV Ita fuit constituta ut حقل appellaretur *seges*; Habuit segetes حقل appellatas *ager*.

حَقْلٌ *Pl.* حُقُولٌ Seges cuius folia propagines emiserunt et apparuerunt *vel* dum prodeuntes singulae plantae quarum una ad alteram appropinquat se coniungunt, *vel* dum viridis est; *et* Terra arboribus ac domibus nuda, bona, consita.

حِقْلٌ Pilentum camelinum quo mulieres utuntur; Morbus in ventre; Aqua e pabulo virente in intestinis iumentorum nascens.

حُقَالٌ Aqua e pabulo virente in intestinis iumentorum nascens.

حَقْلَةٌ Aqua pura remanens in piscina; Pars lactis superstes; Viles dactyli; Quod minus est, quam ut scyphum impleat; Arvum bonum (*a Djeuhario* حقلة *esse nomen unitatis a voce* حقل *observatur*); *inde proverb. loc.* لا يُنْبِتُ البقلةَ الا الحقلةُ; Morbus in camelis; *Pl.* أَحْقَال (*Djeuh.*) Dolor in ventre equi, quum terram voravit.

حُقْلَةٌ Aqua pura remanens in piscina; Pars lactis superstes; Viles dactyli; Quod minus est, quam ut scyphum impleat.

حِقْلَةٌ *Id.*

حَوْقَلَ *n. a.* حَوْقَلَة *et* حِيقَال Valde annosus et decrepitus fuit. (*Huic voci cum derivatis sub* حقل *locum concedentes, secuti sumus et Firuzabadium et Djeuharium.*)

حَوْقَلٌ *Pl.* حَوَاقِلُ Senex valde infirmus; Penis. (*Sunt ex recentioribus, ut Djeuharius refert, qui hanc vocem* حوفل *enunciandam esse contendant, significationem* glandis in pene crassae *ei tribuentes.*)

حَيْقَلٌ Is in quo nil boni est.

حَقِيلٌ Terra alta sed non eo modo ut mons sit; Planta quaedam.

حَاقُولٌ Piscis viridis, longus.

حَوْقَلَةٌ Ampulla longo collo praedita qualem ii, qui potum vendunt et praebent, secum portant; Celeritas incessus qui est appropinquatis gressibus; Fatigatio, debilitas; Somnus; Retrogradi; Impotentia in concubitu; Quod senex eundo manus suas in femoribus ponit; Repulsio; Feretrum equi senisve flaccidum.

حَقِيلَةٌ *Pl.* حَقَايِلُ Aqua e pabulo virente in intestinis iumentorum nascens; Viles dactyli.

مَحْقَلَةٌ *Pl.* مَحَاقِلُ Sata, arva consita. *Dicitur* في ارضه مَحَاقِل Eius terra gaudet arvis.

حَقْلَدٌ Pravus indole, difficilis animo.

حَقَلَّدٌ Angustus animo, avarus; Debilis; Peccator; Odium, inimicitia.

حِقْمٌ Columba, *aut* avis ei similis.

حَقِيمٌ *Dual.* حَقِيمَانِ Hirquus oculi exterior.

حَقَنَ *F. o. i. n. a.* حَقْنٌ 1) Indidit in utrem lac, sive butyri eliciendi ergo (*Kam.*) sive ut lac dulce cum oxygala coniungeretur (*Djeuh.*) *c. a.*; Iniecto clystere perfudit *c. a.*; 2) Retinuit *c. a. r.*; Retinuit *urinam c. a. r.*;

inde dicitur حقن دم فلان A caede aliquem liberavit. IV Retinuit (*urinam*) *c. a. r.* (*hoc grammatico Alcesaï minus placet quam* حقن); Coniunxit in utere lactis varias species, nempe recens cum vetere ut bonum fieret. VIII Urinae difficultatibus quum laboraret, clysterem adhibuit; Prominuerunt *horti* latera supra medias et inferiores eius partes.

حَاقِن Cui multum profluit urina; *et contra* Eius difficultatibus laborans; *proverb. locutio est* لرأى لحاقن; Cuius extrema latera elata in altum, tergum autem demissum est (*luna nova*). انا منه كحاقن الاهالة Ego hoc bene scivi.

حَقْنَة *Pl.* أَحْقَان Ventris dolor.

حُقْنَة *Pl.* حُقَن Clyster.

حَقِين Retentus; Affusum oxygalae lac.

حَاقِنَة *Pl.* حَوَاقِن Stomachus. *Dual.* حاقنتان Pars inter duas claviculas (ترقوتين) et duos tendines cervicis (حَبْلَي العاتق). *De significatione dissentiunt; nam sunt qui sic vocem interpretentur:* Ea pars, per quam cibus in ventrem intrat, *vel* Depressior pars claviculae et gutturis. *Inde Proverb. locutio* لَأُلْحِقَنَّ حَوَاقِنَكَ بِذَوَاقِنِكَ *Dissentiunt de huius proverbii sensu. Secundum Abul Haitsum:* Coniungam mentum tuum cum faucibus *i. e.* Cogitantem te reddam (*minantis sunt verba*). *etiam* Inferior ventris pars.

مِحْقَن Uter, cui lac inditur, vel ut oxygalae affusum illi simile reddatur, vel ut ex eo eliciatur agitando butyrum; Instrumentum, quo corpori iniicitur medicamentum, clyster.

مُحْتَقِن Qui diutius retentam urinam affatim emittit.

مَحْقُون Retentus.

حَقَا *n. a.* حَقْو Laesit, percussit corporis locum حقو appellatum. b) حَقِيَ 1) *n. a.* حَقًا Laesus, vulneratus fuit in corporis parte حقو appellata; 2) Dolorem ventris passus est ex carne esa.

حَاقٍ Corporis partem حقو appellatam laedens.

حَقْو *Pl.* حِقَاء, حُقِيّ (*de multis in usu*), أَحْقٍ *pro* أَحْقُو (*de paucis in usu*) *et* أَحْقَاء Corporis pars, quae est inter extremam costam et os costae (كشح); Cingulum, quo hanc corporis partem circumdant (ازار); *Pl.* حِقَاء Locus durus asper et elatus, ut a torrentis fluxu non attingatur; Latera dentis anterioris; Locus pennarum in sagitta.

حِقْو Corporis pars, quae est inter extremam costam et os costae (كشح); Cingulum, quo hanc corporis partem circumdant (*hic enunciandi modus rarior est, quam* حَقْو).

حِقَاء Cingulum, quo corporis partem حَقْو appellatam circumdant, *vel* Locus in corpore, qui eo cingitur.

حُقَاء Dolor ventris ex carne esa.

حَقْوَة Dolor ventris ex carne esa; Morbus in camelis; Cingulum, quo corporis partem حَقْو appellatam circumdant; *vel* Corporis locus, qui hoc circumdatur cingulo.

حقية Morbus in hypochondriis. *Jac. Schult. et Reisk.*

مَحْقُوّ Laesus in corporis parte حقو appellata; Dolens e ventre ob carnem esam.

مَحْقِيّ *Id.*

حَكَّ *F. o. n. a.* حَكّ 1) Scabit, fricuit *rem c. a. r.* حَكَّ فِي صَدْرِي Movit me (*res*). ما حك في صدري Non affecit ullo gaudio commovitve animum, quum de eo dubitarem; 2) Rogavit *aliquem*, ut scaberet *c. a. p.* b) *Pr.* حَكِكْتَ Ungulam dolatam habuit (*iumentum*). ما حَكَّ جلدى مثل ظفر *Prov.* Ardua ipse agam, non committam aliis. *Reisk.* II Multum et bene fricuit. III Blanditus fuit (دارا). IV Petiit *ab aliquo*, ut scaberet *c. a. p.* احك في صدري Movit me *res*. V Fricuit, scabit se. *Prov. loc.* تحككت العقرب بالافعى *Dicitur* Quando aliquis cum fortiore dimicat. Lacessivit *aliquem c.* ب *p.* VI Sese invicem fricuerunt. VIII Fricuit, scabit (*caput*) *c. a. r.* *Dicitur* احتكّ به Commotus fuit eius animus ob hoc. Confricuit se *ad palum c.* ب. احتكّ في صدري Movit me *res*. X Rogavit, ut fricaret *c. a. p.*

حَكّ Dubium. حك شرّ Is qui causa est multi mali.

حَكَّكَ Politura; Incessus cum motu coniunctus qualis in parva femina cernitur multum humeros movente; Lapis albus marmori similis.

حُكَكَة *Pl.* Qui malum et inimicitias ciere student; Qui in petendis rebus necessariis importuni sunt (*a fricando*).

حَكَّاكٌ Trunci arborum, ad quos pecora se fricant. *Diw. Huds.* حكاك شر Is qui causa est multi mali.

حُكَاكٌ Fricatio; Nitrum.

حِكَّةٌ Fricatio; Scabies.

حَكِيكٌ Fricatus; *et inde* Ob multum incessum attritus talus; Ungula equi dolata; Equus ungulam dolatam habens. شى حكيك Res cum elegantia polita.

حَكَّاكٌ Politor et sculptor gemmarum.

حَاكَّةٌ Dens.

حُكَاكَةٌ Rei pars, quae radendo scabendove decidit; Id quod inter duos lapides fricatur, tum collyrii loco adhibetur contra lippitudinem.

حُكَاكَاتٌ Mussitationes, susurri.

أَحَكُّ Ungula equi dolata; Is, qui dentibus caret.

أَحْكَاكٌ Viri. ما انت من احكاكه Tu non es ex numero virorum eius.

مَحَكٌّ Lapis Lydius.

مُحَكَّكٌ Ad quem fricant se animalia scabie laborantia *palus*; *inde proverb. locutio orta* انا جُذَيْلُهَا المُحَكَّكُ Vehementer ei utile est meum consilium.

حَكَا Adstrinxit (*nodum*) *c. a.* IV *Id.* ما احكأ فى صدرى Me hoc non movet. *conf.* احكى. VIII Adstrinxit (*nodum*) *c. a.*

حُكَأَةٌ Animalculum *vel* salamandra crassa.

حُكَأَةٌ *Id.*

حُكَاءَةٌ *Id.*

حَكَدَ *F. i.* Rediit *ad originem, radicem suam c.* الى. III Retroversus nixus est *aliqua re c.* الى. IV Retroversus nixus est *aliqua re c.* الى *r.*

مَحْكِدٌ Radix, origo: *apud Ohkailitas. conf.* محقد.

حَكَرَ *F. i.* 1) Iniuste egit *erga aliquem c. a. p.*; 2) Pravus consors fuit *c. a. p.*; 3) Frumentum retinuit non venditurus annonae inopiam exspectans. b) حَكِرَ Litigavit suum tantummodo consilium secuturus. II *n. a.* تحكير Impedivit, *et tum apud Aegypt.* حكر فلان ارض فلان Impedivit aliquis, ne alter in fundo suo aedificaret. III Litigavit *cum aliquo c. a. p.* V Retinuit non venditurus et collegit annonae caritatem exspectans frumentum; Suspiria duxit. VIII Frumentum retinuit non venditurus, quia annonae caritatem exspectabat.

حَكْرٌ Iniustitia; Pravitas consortii; Butyrum cum melle, quae puerulo lambenda dantur; Res pauca; Poculum ligneum parvum.

حُكْرٌ Poculum parvum ligneum (*sec. nonn. Diw. Huds.*); Res pauca.

حَكَرٌ Frumentum quod aliquis retinet non venditurus, quia annonae caritatem exspectat; Litigatio, quod aliquis sibi soli rem vindicat; Aqua congregata.

حَكِرٌ Is qui frumentum non venditurus retinet, quia annonae caritatem exspectat; Litigator.

حُكَرٌ Frumentum quod aliquis retinet non venditurus, quia annonae caritatem exspectat.

حُكْرَةٌ Negotium colligendi frumentum, ut vendatur tempore caritatis. اطعمونى حُكْرَةً Paulum mihi edendum date! *Diw. Huds.*

حَكَشَ Collectio, contractio.

حَكِشٌ *coniungitur c.* عَكِش *idem quod* مُلْتَوٍ على خصمه.

حَوْكَشٌ Nomen viri e tribu Mahrah (مهرة) oriundi, a quo cameli الحوكشية appellati nomen acceperunt.

حَكْبَصٌ Suspicionis compos.

حَكَفَ *n. a.* حُكُوف Laxus fuit in opere et cunctatus fuit.

حَكِلَ 1) Obscurus et dubius fuit *nuntius*; 2) Posuit *hastam* in uno pedum suorum *c. a. r.*; 3) Percussit (*baculo*) *c.* ب *instr.* IV Obscurus et dubius fuit *nuntius c.* على *p.* V Litigavit, adversatus fuit ob ignorantiam. VIII Dubius, obscurus fuit; Didicit linguam barbaricam post Arabicam.

حُكْلٌ Animalculum quodlibet ita parvum ut sonus, quem edit, non audiatur *ex. gr.* formica parva; Ea equi conditio, quum laxi sunt tali et nervus per femora ad talos pertingens stringitur. (*Haec sunt Firuzabadii verba* فى الفرس امّساح نساه ورخاوة فى كعبيه).

حَاكِلٌ Per coniecturam dicens *vir.*

حُكْلَةٌ Difficultas sermonis ut distincte non loquatur.

حَوْكَلٌ Brevis; Avarus.

خَوْكَلَة Quidam incedendi modus.

حَكَمَ *F. o. n. a.* حُكْمٌ 1) Potestatem et imperium exercuit *in alios c.* على *p.*; 2) *n. a.* حُكْم, حُكُومَة Iudicium protulit *contra aliquem c.* على *p. et* ب *r. pro aliquo c.* ل *p.*; Diiudicavit *inter c.* بين *p.*; 3) *n. a.* حُكْم Defendit contra corruptionem *rem c. a. r.*; 4) *n. a.* حِكْمَة Novit, scivit; sapiens, doctus, *spec.* philosophus *seu* medicus fuit; Firmiter solideque fecit aliquid; 5) *n. a.* حَكْم Fraenavit (*equum*) annulo mentum succingente (حكمة) *c. a. equi*; 6) Cohibuit, retinuit *aliquem a re peragenda c. a. p.*; 7) Revocatus, reductus fuit *a re c.* عن *r.* II *n. a.* تَحْكِيم Iussit *aliquem* iudicium ferre *in re c. a. p. et c.* في *r.*; Effecit حاكما; Ius et potestatem concessit *in opes suas c. a. p. et* في *r.*; Prohibuit *aliquem ab aliqua re c. a. p. et* من *r.* III Ad iudicem seu praetorem vocavit *c. a. p. et* الى *iudicis.* IV Firmavit et bene instituit (*rem*) *c. a.*; Prospexit (*rei*) contra corruptionem *c. a. p.*; Fraenavit (*equum*) annulo mentum succingente (حكمة) *c. a. equi*; *et* Cohibuit, retinuit *aliquem a re c. a. p.*; *item* Revocavit, avertit *a re c.* عن *r.* V Imperio et arbitrio suo usus fuit, imperium habuit *in re c.* في *r. et c.* على. VI Simul iverunt ad iudicem seu praetorem. VII Diiudicatus fuit. VIII Potestatem et imperium exercuit *in alios c.* على *p.*; Iudicium tulit potestate ab altero concessa. X Firmatus et bene institutus fuit.

حُكْمٌ *Pl.* أَحْكَامٌ Iudicium, arbitrium; Imperium; Sapientia, scientia; Ratio. لِحُكْمِ *et* بِحكم, في حكم Propter. حكم السياسة Munus tempore imperii Turcarum in Aegypto Syriaque, antea النظر في المظالم appellatum Munus inquirendarum querelarum de damnis illatis. *De Sacy Chrest. T. II. p.* 183 *adn. ed. alt. Ab re alienum non puto addere ex libro* تعريفات *huius vocis definitiones* 1) الحكم — اسناد امر الى آخر ايجابا او سلبا فخرج بهذا ما ليس بحكم كالنسبة التقييدية; 2) الحكم — وضع الشىء فى موضعه وقيل هو ما له عاقبة محمودة; 3) الحكم الشرعى — عبارة عن حكم الله تعالى المتعلق بافعال المكلفين.

حَكَمٌ Iudex, arbiter. الحكمان Duo arbitri *appellantur Abu-Musa Alashari et Amru-ben-Alahz*; *tum* Vir annosus. احكم الحكمين Senex septuaginta annorum.

حَاكِمٌ *Pl.* حُكَّامٌ Iudex, arbiter; Princeps, dominus.

حِكْمَةٌ *Pl.* حِكَمٌ Scientia, intelligentia; Prophetia; Alkoranus; Evangelium; *item* Aequitas; iustitia; Philosophia, quatenus de rebus externis earumque modis disputat. *Reisk.*; *inde* اهل الحكمة Philosophi. *In libro* تعريفات *inscripto hoc definitur modo* الحكمة علم يبحث فيه عن حقايق الاشياء على ما هى عليه فى الوجود بقدر الطاقة البشرية فهى علم نظرى غير آلى والحكمة ايضا القوة العقلية العملية (*al.* العلمية) التى فى افراط هذه القوة المصادة (*al.* والبلاغة) التى فى تفريطها. *Tum in varias partes dividitur: nempe* 1) الحكمة الالهية *quae hoc modo definitur* علم يبحث فيه عن احوال الموجودات الخارجية المجردة عن المادة التى لا بقدرتنا ولا باختيارنا وقيل هى العلم بحقايق الاشياء على ما هى عليه والعمل بمقتضاه ولهذا (*al.* لذا) انقسمت الى العلمية والعملية; *tum* 2) الحكمة المنطوقة علوم (*al.* العلوم) الشرعية والطريقة; *denique* 3) الحكمة المسكوت عنها *i. e.* اسرار الحقيقة التى لا يطلع عليها علماء الرسوم والعوام على ما ينبغى فيضرهم او يهلكهم كما روى عن رسول الله صلى الله عليه وسلم كان يجتاز فى بعض سكك المدينة مع اصحابه فاقسمت عليه امراة ان يدخلوا منزلها فدخلوا فراوا نارا مضرمة واولاد المراة يلعبون حولها فقالت يا نبى الله الله ارحم بعباده ام انا باولادى فقال بل الله ارحم فانه ارحم الراحمين فقالت يا رسول الله اترانى احب ان القى ولدى فى النار فقال لا قالت فكيف يلقى الله عباده فيها وهو ارحم بهم قال الراوى فبكى رسول الله عمر فقال هكذا اوحى الى.

حَكَمَةٌ *Pl. san.* Pars fraeni, quae cingit equi palatum et mentum, ut maxilla utraque ea inclusa sit; *item* Mentum *in ove*; Anterior pars faciei vel capitis (*in homine*); Res et gradus dignitatis *hominis. Dicitur* هو اعظم حكمة منك Te superat dignitatis gradu.

حَكِيمٌ *Pl.* حُكَمَاءُ Sapiens, doctus, sciens; qui res solide et cum iudicio agit; *pecul.* Philosophus, medicus.

حُكُومَةٌ Iudicium, potestas.

حُكْمِىٌّ Iuridicus. *Jac. Schult.*

أُحْكُومَةٌ *Id.*

تَحْكِيمٌ De secta eorum, quibus الحرورية nomen est, significat eorum verba لا حكم الا لله.

مُحْكَمٌ *F.* ة Firmus; Per se perspicuus. سورة محكمة Corani caput seriore effato non abrogatum. الابيات المحكمات *sunt* Versus in capite Corani sexto a versu 152 qui in-

cipit his verbis قل تعالو اتل ما حرّم usque ad finem capitis; *aut* Versus, qui non egent interpretatione quum sensus eorum clarus sit *ex. gr.* prophetarum narrationes. (*In libro* التعريفات *ita definitur* ما احكم المراد به عن التبديل والتغيير والتخصيص والتاويل والنسخ.)

مُحْكَم Senex expertus (*in carmine Taraphae*; *vituperatur autem Djeuharius a Firuzabadio*, *quod* مُحَكَّم *scripserit*). *Vox autem* المُحَكَّمون (*a nonnullis* المُحَكِّمون *effertur*) *in traditione* ان الجنة للمحكمين *legitur*. *Quam si cum Kesre vocali effers*, *significat* eos, qui iustum contra se iudicium ferunt, *cum Fatha autem* ii ex gente اصحاب الاخدود appellata cuius in Corano (*Sur.* 85. *v.* 4) mentio facta est, qui mortem incredulitati praeferebant, *intelligendi sunt*.

مَحْكَمَة Locus iudicii, tribunal.

حَكَا *Praeter.* حَكَوْتُ *F. o. et* حَكَيْتُ *F. i.* Dixit, narravit (*traditionem*) *c. a. r.*; 2) حكيت Similis fuit *alicui c. a. p.*; Agendo et loquendo imitatus est *aliquem c. a. p.*; 3) *n. a.* حكاية Retulit *sermonem de aliquo c. a. r. et* عن *p.*; 4) Firmiter constrinxit *nodum c. a. r.* III Similis fuit *alicui c. a. p.*; Eodem modo atque alter agens et loquens imitatus fuit *aliquem c. a. p.*; Firmiter constrinxit *nodum c. a. r.* IV Superavit, vicit *c.* على *p.* VIII Firma fuit (*res*).

حَكِيّ Calumniatrix *femina* (*de feminis tantum in usu est*).

حِكَايَة Narratio; *tum quid haec vox apud grammaticos significet vid. De Sacy Gramm. Ar. T. I. p.* 340, *et Chrest. T. II. p.* 68.

حَلَّ *F. o.* 1) *n. a.* حَلّ Solvit *nodum*; Exsolvit, Dissolvit; *inde dicitur* صاحب الحل والعقد Summa potestate praeditus. حل عليه رداءه Iniecit illi pallium suum; 2) *n. a.* حُلول Solvendum est *debitum*; 3) *n. a.* حُلول Necessarium fuit et peragendum *alicui mandatum Dei c.* على *p.*; 4) *n. a.* مَحَلّ Praestandum est *alicui officium erga aliquem c.* على *p.*; 5) *F. i. et o. n. a.* حَلّ, حُلول, مَحَلّ (*raro*) Descendit *pec.* ex itinere, diversatus fuit, substitit, quievit *in loco c.* ب *vel* في *vel a. l.* حل اليه Ad eius domum decessit, eum adiit commorandi causa. حل عليه Inopinate incurrit, supervenit ei *malum*; 6) Locum commorandi, quiescendi concessit. *Pass.* حُلَّ Habitatus fuit *locus*; 7) *n. a.* حِلّ Licuit, fas fuit; 8) *n. a.* حِلّ Absolutis omnibus ritibus, qui ad sacram peregrinationem spectant, reliquit statum qui احرام appellatur et factus est حلال; Deseruit (*mulier*) statum عدة appellatum, in quo cum ea rem habere nefas putatur; 9) *F. i. n. a.* حُلول, حَلَّة Pervenit ad mactationis locum *hostia*; 10) *F. o. n. a.* حَلّ Cucurrit; 11) *Pass.* حُلَّ Ad fluxum perductum fuit *congelatum* (*a solvendo*); 12) حَلَّ *Praet.* حَلِلْتُ *F. a. n. a.* حَلَل Dolore femorum vel genuum laboravit *vir*; 13) *F. i.* Debilitate suffraginis laboravit *camelus*. II *n. a.* تَحِلّ (*haec forma est rara*), تَحْلِيل, تَحِلَّة Solvit, abolevit, expiavit (*iusiurandum*) *c. a.*; Iussit vel permisit, ut descenderet, subsisteret, commoraretur *aliquo loco c. d. a.*; Licitam fecit, declaravit *rem c. a.*; Ter repudiatam duxit, ut post repudium a primo coniuge repeti posset (*quod alias nefas*). III Descendit, commoratus fuit *cum alio*, et una divertit *c. a. p.* IV Iussit vel permisit ut descenderet, subsisteret ex itinere *aliquo loco c. a. p. et* ب *vel acc. l.*; Licitum fecit, concessit *c. a. r. et* على *p.*; Imposuit *Deus alicui mandatum* necessario peragendum *c.* على *p. et a. r.*; Finitis ritibus, qui ad sacram peregrinationem spectant, factus est حلال (*conf.* احرم); Mensibus sacris finitis menses profanos ingressus fuit; Dignus poena fuit *c.* بنفسه; Parum lactis praebuit *vel* nil omnino et herba vernali nutrita multum lactis emisit *ovis*; Exiit e foedere, vel pacto, quo obstringebatur; In statum, qui appellatur حِلّ intravit. V Exceptione usus fuit in iureiurando; Liquefactione resolutus fuit evanuitque. تَحَلَّلَ السَّفَرُ بالرجل Debilis et aegrotus fuit post finitum iter. VII Solutus est (*nodus*). VIII Descendit *pec. ex itinere* diversatus fuit: Substitit, quievit *c. a. et c.* ب *et c. a. l.* X Licitum censuit, licitumve esse voluit *c. a. r. et c. d. a.*; Rogavit, ut licitum esset *c. a. r*; Rogavit, ut aliquam partem poenae vel vindictae remittere.

حَلْ Vox increpantis camelam (*ut* جَوْب camelum).

حَلِ *Id.*

حَلّ Sesamus; *inde* دهن الحل; Oleum sesaminum. *Reisk. ad Rhaz.*; Expositio. *Jac. Schult.*

حِلّ Licita res. حل وبل Profanum promiscuumque. حِلّ Liber ab opere. *Dicitur* انت في حِلٍّ مِمّا أَخَذْتَ;

Habitans. فعله فى حلّه Fecit illud tempore, quo liber erat a statu احرام appellato; Abolitio, expiatio *iurisiurandi*; Scopus, quem iaculando petunt.

حِلّ Tempus, quo licitum aliquid est. فعله فى حله Fecit illud tempore, quo liber erat a statu احرام appellato.

حَلَلٌ Laxitas in pedibus iumenti, vel mollities in tendine (عصب) cum laxitate in talo, aut in solis camelis adhibetur; Clunium femorumque macies (رسح); Dolor in femoribus vel genubus; Infirmitas in suffragine cameli (*in genu est* ظَرَق).

حَالٌّ *Pl.* حُلَّلٌ, حُلُولٌ, حُلَّالٌ *sec. nonn. quoque* حِلَالٌ Descendens; Commorans, subsistens aliquo loco ex itinere. *Dicitur* حَيٌّ حِلَالٌ Quando unus in propinquo alterius tentorium figit.

حَلَالٌ Is qui omnes ritus sacros ad peregrinationem spectantes absolvit (*ne dicas* حَالٌّ); Res licita; *ita in libro* تعريفات *definitur* الْحُلْوُ الْحَلَالُ .كل شى لا يعاقب عليه باستعماله Verbum, in quo non est dubium.

حِلَالٌ Vehiculi muliebris genus ei simile quod محفّة appellatur; Supellex viri.

حَلَّةٌ Canistrum magnum ex arundine contextum; Vicus, mansio; Latus et locus quo dirigitur res.

حِلَّةٌ *Pl.* حِلَالٌ Diversorium; *sec. al.* Homines qui subsistunt aliquo loco. *Diw. Huds.* *Pl.* حِلَلٌ Latus rei, et locus, quo dirigitur res; Gens quae aliquo loco subsistit, commoratur; Subsistendi et commorandi modus. *Pl.* حِلَلٌ Tentoria; Copia domorum, *vel* centum earum; Consessus. *Pl.* حِلَالٌ Locus conventus; Rubi species, qui camelis pabulo inservit; Storeae pannus longior; Debilitas, languor.

حُلَّةٌ *Pl.* حُلَلٌ, حِلَالٌ Vestis qua nudum corpus tegunt (ازار) et pallium sive striatum sit sive alio modo textum (*haec vox non usurpatur nisi sint duae vestes. conf. Hamus. p.* 90) *aut ut alii contendunt* Vestis cui est subductitius pannus; *et quoque* Arma.

حُلُولٌ Habitatio; Coniunctio unius rei cum altera. *Duplex coniunctionis modus in libro* التعريفات *definitur* 1) الحلول السريانى — عبارة عن اتحاد الجسمين بحيث يكون الاشارة الى احدهما اشارة الى الآخر كحلول ماء الورد فى الورد فيسمى الحلول الجوارى — عبارة عن 2) ; السارى حالا والمسرى محلا كون احد الجسمين ظرفا للاخر كحلول الماء فى الكوز.

حَلِيلٌ *Pl.* حَلَائِلُ Maritus *uxoris et item* Uxor *viri*; Contubernalis; Communis, licita (*res*).

حَلِيلَةٌ Uxor *viri*.

حُلَّانٌ: أَعْطِهِ حُلَّانَ يَمِينِهِ Da ei id quo expiari potest iusiurandum.

حَلَّانٌ Solvens.

حُلَّانٌ Hoedus, *vel* agnus, *vel proprie* foetus, qui rupto ventre matris, educitur; Impune effusus (*sanguis*).

أَحَلُّ *Fem.* حَلَّاءُ Pedibus flaccus; Is qui dolore femorum vel genuum laborat. *Pl.* حُلٌّ *de equis*.

إِحْلِيلٌ *Pl.* أَحَالِيلُ Foramen penis et uberis.

تَحِلَّةٌ Id, quo iusiurandum aboletur et expiatur. تَحِلَّةَ ٱلْقَسَمِ Obiter, perfunctorie ac leviter.

تَحْلِيلٌ Analysis (*term. phil.*). ضربه ضربا تحليلا Leniter tantum et infra modum a lege praescriptum eum percussit.

تَحْلِيلٌ Penis et uberis foramen.

مَحَلٌّ *Pl.* مَحَالٌّ Locus ubi quis diversatur et quiescit, statio; Vicus urbis.

مَحِلٌّ Locus ubi mactare licet hostiam; Solvendi debiti terminus.

مُحِلٌّ, رجل مُحِلٌّ Vir qui violat illicitum, vel qui in mense sacro non putat esse sanctitatem; Aridum uber habens tum veris tempore multum lactis emittens *ovis vel* parum lactis habens.

مُحَلَّلٌ Ubi frequenter divertitur (*locus*); Exilis, exigua (*res*); Ad quam pervenerunt (*cameli*) eamque turbidam reddunt *aqua*.

مُحَلِّلٌ Tertius equus in certamine qui praecedens lucri portionem aufert; nihil vero pendit si ab aliis superatur; Is qui feminam tribus vicibus repudiatam in matrimonium ducit, ut a viro, qui eam repudiavit, iterum duci possit (*quod aliter illicitum habetur*).

مِحْلَالٌ روضة مِحْلَالٌ Hortus in quo multum diversantur homines considentque.

مَحَلَّة Diversorium, mansio; Vicus urbis; Castra; Terminus solvendi. *Jac. Schult.*

مَحَلَّة قَلْعَة Collis, unam vel duas domos continens.

مِحَلَّاتٌ Olla, mola, scutella lignea maior, culter, securis, uter, urna, igniarium (*quod haec efficiunt ut dominus libere divertatur ubi velit, alienae opis haud indigus*).

مِحَلَّتَانِ Olla et mola.

حَلَا *F. a.* 1) *n. a.* حَلْوٌ Trivit collyrium, et oculis *alicuius* illivit *c. a. p. vel* ل *p.*; 2) A carne mundavit *pellem coriarius c. a.*; 3) Prostravit *c.* ب *p. et acc. terrae*; 4) Subegit, inivit (*feminam*) *c. a.*; 5) Percussit (*gladio, scutica*) *c. a. p. et* ب *r.*; 6) Donavit *alicui pecuniam c. d. a.* b) حَلِيَ *n. a.* حَلًا Cultro corrupta fuit in scabendo (*pellis*); Pustulis post febrem correptum fuit (*labium*). II *n. a.* تَحْلِيءٌ , تَحْلِئَةٌ Donavit *alicui aliquid c. a. r. et p.*; Depulit ab aqua removitque (*camelos*) *c. a. p. et* عن *r.*; Dulcem reddidit *ptisanam c. a.* (*pro* حلو). IV Rem tritam oculis indidit *alicui c. a. p.*

حَلَأ Pustula post febrim in labio prorumpens.

حَلْوٌ Carnis partes a quibus coriarius pellem scabendo mundat; Lapidis species qui tritus lippitudini medetur; Oleum, quod femina ferro aut speculo infudit, et bene trivit, quo visus acuatur, uti solent. *Diw. Huds.*

حَلَاءَةٌ Terra arboribus abundans.

حِلَاءَةٌ Nomen unitatis a حِلَاءٌ, quibus montes significantur prope Mithanum, e quibus molae lapides exciduntur et Medinam ducuntur.

حُلَاءَةٌ Id quod inter duos lapides teritur, ut tanquam collyrium adhibeatur; Id, quod coriarius radendo a pelle removet.

حَالِئَةٌ Serpens noxius et dirus; Femina, quae pellem mundat a carne.

تِحْلِئٌ Pili in pellis superficie et sordes nigra pellis; Pars pellis cultro scalpta et eo corrupta.

تِحْلِئَةٌ Pili in pellis superficie et sordes nigra pellis. رجل تحلئة Vir adhaerens alteri tanquam sordes ut alter inde affligatur.

مِحْلَأٌ *et* مِحْلَاءٌ Instrumentum, quo pellis interius latus a carne scabendo mundat coriarius.

حَلَبَ *F. i. o.* 1) Mulsit (*lac*) *c. a.* حلبت قاعدا Formula imprecandi *Reisk.*; Mulsit illud (*alteri*) *c. a.*; *et dicitur* حلب العين Elicuit aquam ex oculo; 2) Concessit *alicui*, ut mulgeret (*camelam vel ovem*) *c. d. a.* حلب بعضهم مع بعض Pro adiutore habuit unus eorum alterum. *Diw. Huds.*; 3) Insedit genubus; 4) *n. a.* حَلْبٌ , حُلُوبٌ Confluxit populus ex omni regione. b) حَلِبَ Niger fuit (*de crinibus aliisque rebus*). III Mulsit simul *cum alio c. a. p.*; Iuvit *c. a. p.*; Lacte quasi certavit *camela* cum altera, vel eam multitudine lactis superavit. *Diw. Huds.* IV Iuvit in mulgendo *c. a. p.*, *tum gener.* Iuvit; Concessit, ut mulgeret in suum usum *ovem, camelam c. a. p. et a. r.*; *n. a.* إِحْلَابٌ , إِحْلَابَةٌ In prato cum esset, mulsit suis et lac iis misit *c.* ل *p.*; Habuit camelas, quae parerent femellas (*ut* اجلب de maribus). *Inde dicitur* احلبت ام اجلبت *et* Convenit undique confluxitque (*populus*) *c.* على *p. vel c.* ل: *illud fere in malam partem, hoc in bonam.* V Mulsus fuit; *item* Emanavit (*sudor*), et manavit *corpus sudore*, *os saliva*, *oculus lacrymis c. a. r.* VII Manavit *sudore corpus*, *lacrymis oculus.* VIII Mulsit *c. a.* X Mulgendo elicuit (*lac*) *c. a.*

حَلْبٌ Mulgere.

حَلَبٌ Mulgere; Lac mulctum et recens. ما له لا حَلَبٌ ولا حَلَبٌ *imprecandi formula*: Neque pullos mares neque femellas parientes camelas habeat! (*conf.* أَحْلَبَ). Ea pars tributi cuius quantitas pro certo definiri non potest *ex gr.* decimae صدقة. Dactylorum vinum; *Diptoton*, Nomen urbis in Syria *sc.* Halebum, *et simul* regionis nec non duorum locorum illa in regione sitorum.

حُلُبٌ Nigrae (*de bestiis*); Intelligentes (*de hominibus*).

حَالِبٌ *Pl.* حَلَبَةٌ Mulsor; Vena in femoris radice.

حِلَابٌ Mulgere; Mulctrum.

حُلُبُبٌ Fructus plantae cuiusdam.

حُلَّبٌ Planta quaedam cuius ob esum porcadum ventres collabuntur (*Djerir. Diw.*).

حَلْبَةٌ *Pl.* حَلَائِبُ Agmen, cuius unus alterius vestigium sequitur. *Diw. Huds.*; Equi ex diversis stabulis congregati ad certamen cursus; Series (*decas*) equorum una currentium; Hippodromus (*Gol. ex Gl. Mar.*). *Dual.*

حَلْبَتَانِ Tempus matutinum et vespertinum.

حُلْبَةٌ Foenugraecum; Nigredo mera; Plantae spinosae species (عرفج), *et* Tragacantha (قتاد); Cibus فريقة appellatus, qui ex dactylis et foenugraeco paratus puerperis datur.

حُلُبَةٌ Cibus qui et فريقة appellatur et ex dactylis et foenugraeco paratus puerperis datur.

حَلُوبٌ *gen. comm. et quoque Fem. c.* ة (*Pl.* حَلَائِبُ *et* حُلُبٌ *Kam.*) Quae mulgetur *ovis, camela.* (*Observare placet, hanc vocem non de una tantum, sed de pluribus etiam adhiberi*). Mulgens *vir.* (*Feminae enim apud Arabes mulgere non solent.*) هَاجِرَةٌ حَلُوبٌ Meridies, qui sudorem elicit.

حَلَبَى *ut* ناقة حَلَبَى رَكَبَى Camela, quae mulgetur et simul equitando inservit.

حَلِيبٌ Lac mulctum, recens ac dulce (*acidum fere dicitur* لبن); *item* دم حليب Sanguis recens; *et* Potus e dactylis paratus.

حَلَابٌ Humidus *dies* in quo est ros; *et* Nomen equi Taghlebitarum.

حِلْبَابٌ Planta quaedam.

حَلَبَةٌ Nomen herbae lactariae, crispae, cineritiae: quam dorcades amant.

حَوَالِبُ Locus unde aqua profluit (*putei, fontis*); Venae, quae circa ubera sunt et per quas exit lac, *et* ipsa ubera.

حُلْبُوبٌ Niger (*de crine aliisque rebus*).

حَلَائِبُ Turbae; Patrui filii.

حَالِبَانِ Duae venae circa umbilicum.

حُلْبَانٌ Planta quaedam.

حَلْبَانَةٌ *ut* ناقة حَلْبَانَةٌ رَكْبَانَةٌ Camela quae mulgetur, et simul equitando inservit.

حِلْبِيٌّ Herba حُلُبٌ concinnatus *uter.*

حَلَبُوتٌ *ut* ناقة حلبوت ركبوت Camela, quae mulgetur et simul equitando inservit.

إِحْلَابَةٌ Lac, vel lac, quod in utere iam pleno locum non habet *vel* pro suis quum in prato esset, lac mulctum.

مُحْلَابَةٌ *et* تَحْلُبَةٌ, تُحْلُبَةٌ, تِحْلِبَةٌ, تَحْلِبَةٌ, تِحِلِّبَةٌ E cuius ubere aliquid lactis prodit ante initum *ovis; in Genit. praecedente* عناق capella talis.

مَحْلَبٌ Grana nucleis cerasinis per omnia similia, quae ex Aderbijan afferuntur; Prunus Mahalab. *Sprengel. hist. rei herb. T. I. p.* 264. *Avicenn. p.* 210. (*Locus eorum* مَحْلَبِيَّةٌ *dicitur*).

مِحْلَبٌ Mulctrum.

مُحْلِبٌ Adiuvans *propr. in mulgendo.*

مِحْلَابٌ Mulctrum, in quo mulgetur vas.

مَحْلُوبٌ Herba حُلُبٌ concinnatus *uter.*

حَلْبَدٌ *F.* ة Parvus *camelus.*

حُلُبْدَةٌ Magna, crassa *ovis.*

حَلْبَسَ Abivit.

حَلْبَسٌ Strenuus vir; dominus; Leo ; Affixus addictusque rei.

حُلَبِسٌ *Id.*

حُلَابِسٌ *Id.*

حَبَلْبَسٌ Strenuus, bellicosus.

حَلْبُوسٌ Multi (*cameli, oves*).

حِلْبِيسٌ Leo.

حُلْبُطَةٌ Centum vel plures cameli; *vel sec. al.* Circiter centum vel ducentae *oves.*

حِلْبْلَابٌ *i. q.* نَبْلَابٌ.

حَلَتَ *F. i.* 1) Rasit (*caput*) *c. a.* (*conf.* حلق); 2) Carpsit evulsitque (*lanam*) *c. a. r.*; 3) Solvit (*debitum*) *c. a. r.*; 4) Donavit, dedit *alicui aliquid c. d. a.*; 5) Flagellavit *c. d. a.*; Emisit *merdam c.* ب *r.*

حَلَتٌ Dorso quasi adhaerere, ut rarius aliquis ex equis descendat.

حَلِيتٌ Pruina, ros nocturnus (*conf.* جليد); Grando.

حِلْتِيتٌ et حِلِّيتٌ et scribitur حلتيث Laser, succus silphii, *vulgo* Assa foetida (*vid.* انجذان). *Sprengel. hist. medic. T. II. p.* 444 *ed. tert.*

حُلَاتَةٌ Id quod evellendo decidit de lana; Id quod in pariendo uterus eiicit.

مُحْلَاتٌ Qui in posteriore dorsi parte onus portat (*camelus*).

حَلْتَبٌ Nomen, quo designatur avarus.

حِلْتِيثٌ *i. q.* حِلْتِيتٌ.

حَلَجَ *F. o. i. n. a.* حَلْجٌ 1) Semini tenacius adhaerentia grana exemit, mundavit (*gossipium*) *c. a.* (E nucibus parum excerptum, inter ferramenta duo [quorum superius, axiculo seu specillo simile, ceu torno vertitur, inferius quiescit, simul autem inter sese arcte cohaerent] attrahitur et a semine duriore segregatur *Gol.*); *item* 2) Rotundum reddidit (*panem*) *c. a.*; 3) Itinere totam exegerunt *noctem c. a.*; 4) Extensis alis accurrit ad gallinam subigendam (*gallus*); 5) Incessit paulatim; 6) Percussit; 7) Pepedit. IV احلج *i. q.* احنج *Djerir. Diw.* V Fulguravit; Commovit, turbavit animum; *ut in his verbis Ahdii ben-Hatim* لا يتحلجن فى صدرك طعام دع ما تحلج فى صدرك, ضارعت فيه النصرانية *et dicitur* Omitte id, quod pectus curis anxiis implet teque perturbat. VIII Accepit *id quod ipsi aliquis debebat c. a. r.*

حُلُجٌ Is qui multum edit.

حَلْجَةٌ Intervallum viae.

حَلَجَةٌ Tabula lignea, super qua gossipium a semine mundatur.

حَلُوجٌ Fulgurans (*nubes*).

حَلِيجٌ Purgatum a semine gossipium.

حَلَّاجٌ Is qui gossipium a semine mundat.

حِلَاجَةٌ Ars gossipii mundandi.

حَلِيجَةٌ Lac in quo dactyli macerati, *vel* Butyrum super lacte mero, *vel* Succus dactylorum نَجِى appellatorum et alhenae (الحناء) succus et cremor lactis, super quem mulgetur. (*Cibus hic non ab omnibus paratur eodem modo et inde variae interpretationes ortae videntur.*)

تَحَلُّجٌ Fulguratio et tonitru (*nubis*).

مِحْلَجٌ Agilis (*asinus*), *et* Tabula lignea super qua gossipium a semine separatur; Axis trochleae.

مُحْلَجٌ Parata, praesens (*pecunia*).

مِحْلَاجٌ Instrumentum ferreum, specilli forma, quo gossipium ab inhaerente semine mundatur; Radius pistorius quo expanditur panis; Agilis *asinus*.

مُتَحَلِّجٌ De nube vel fulmine *in hoc versu ex Diw. Hudseil.*
أَرْدَى جَدِيدًا مَا مَضَى بَجَدِيدِهَا والوَبْلُ مِنْ مُتَحَلِّجٍ عَرَّاصِ.

مِحْلَجَةٌ Tabula lignea super qua gossipium a semine separatur; Axis trochleae.

مَحْلُوجٌ Purgatum a semine gossipium.

حَلْجَزٌ *i. q.* جَلْحَزٌ.

حَلْجَمَ *pro* جَلْحَمَ Torsit.

حَلْحَلَ 1) Emovit e loco suo et turbavit *c. a. p.*; 2) Dixit *camelae* حَلْ *vel* حَلِ. II Commotus fuit, se commovit; Abiit.

حُلَاحِلٌ *Pl.* حَلَاحِلُ Princeps populi, *vel* Virtutibus et dignitate excellens, *vel* Gravis et potens (*nonnisi de viris adhibetur*) *Kam.*; Nobilis, prudens. *Citab Alaghani.*

مُحَلْحَلٌ *Id.*

ابل مَحَالِيدُ. Cameli, quarum lac evanescit.

حَلَزَ Nudavit pilis (*pellem*), cortice (*lignum*) *c. a.* V Accinxit se, paratus fuit (*ad rem*) *c.* لـ *r.*; Superstes fuit (*res*); Dolorem sentivit (*cor*). VI تحالزنا بالكلام Mihi dixit et ei dixi verba. VIII Accepit (*ius suum*) *c. a. r.*

حَالِزٌ Angustum (*cor*).

حَلِزٌ *Fem.* ة Brevis, *et* Avarus; Pravus indole; Planta quaedam; Noctua.

كَبِدٌ حَلِزَةٌ Iecur ulceratum.

حِلِزَّةٌ Animalculum quoddam.

حَلَزُونٌ Limax, cochlea. *In Kamuso haec leguntur*: Animal in pabulo cameli رِمْث appellato *vel* species concharum.

حَلَسَ *F. i.* 1) Texit strato حلس appellato *camelum c. a. cam.*; 2) Continua pluvia pluit (*coelum*). b) حَلِسَ Rei assiduus adhaesit, incubuit *c.* فى *r.*; Assiduus fuit *in loco c.* ب *l.* IV Texit strato sub clitellis حلس appellato *camelum c. a. cam.*; Continua pluvia pluit *coelum*; Texit terram multitudine sicut حلس dorsum (*planta*); Decepit in vendendo *aliquem*; Pauper, inops fuit. V Obivit *aliquam rem c.* ل *r.*; Permansit (*loco*) *c.* ب *l.* IX Spadiceo fuit colore, mixto nigro rubroque. X Texit terram *planta* multitudine sicut حلس dorsum; Impletus fuit pinguedine, dum una pars cum altera coniuncta erat, *gibbus camelinus*; Non deseruit *aliquem c. a. p.*; Vendidit sed non propinavit (*aquam*) *c. a. r.*; Usus est *re* tanquam strato (حِلْس) *c. a. r.*

حَلْسٌ Foedus, testamentum; Quod is qui decumas exigit pecuniam loco pecorum dandorum accipit.

حِلْسٌ *Pl.* حِلَسَةٌ , حُلُوسٌ , أَحْلَاسٌ Stratum lana farctum, clitellis cameli supponi solitum sub panno coactili برذعة appellato (ne laedatur dorsum). *Dicitur* فلان كالحلس الملقى Quidam est vilis, et nil boni in eo est. هم احلاس الخيل Semper equis insident (*hoc laudi est*). احلاس البيت Quae substernuntur pretiosis aliis vestibus. ام حلس Asina; *et* حلس بيته Qui non prodit e domo sua; هذا من احلاس فلان Hoc cuiusdam instrumentis non accensendum. هو كالحلس Non bene insidet equo. *Hamas. p.* 143. Quarta sagitta in ludo aleatorio; Magnus (*de hominibus*); Foedus et testamentum (*sed in hoc usitatius est* حِلْس).

حَلَسٌ Quod locus dorsi, ubi stratum حلس appellatum ponitur, diversum, quam reliquum corpus, colorem habet.

حَلِسٌ Quarta sagitta in ludo aleatorio; Avidus; Strenuus fortisque. *vid.* حَلْبَس.

حَالِسٌ Quaelibet linea in ludo حوالس appellato.

حُلَاسَاءُ Ii qui aquae et prato quasi adhaerent (*cameli*).

حَوَالِسُ Lusus puerorum Arabum, dum delineant quinque domos in terra molli et in qualibet domo comportant quinque stercoris frusta, et inter has sunt quinque domus vacuae; tum stercus in vacuas transferunt.

أَحْلَسُ *Fem.* حَلْسَاءُ Colorem nigrum in dorso cum rubro mixtum habens *ovis*.

سَيْرٌ مُحْلِسٌ Indesinens iter. ما هو الا محلس على الدبر Ille huic rei assiduo inhaeret ut stratum حلس dorso.

مُحْلِسٌ Pauper.

مُحْلِسَةٌ In qua plantae sunt densae sicut stratum حلس *terra*.

مَحْلُوسٌ Paucum carnis habens (*pudendum muliebre*).

حِلْسِمٌ Avidus (*conf.* حَلِس).

حَلَطَ Citus et festinus fuit in re; Institit, contendit et iuravit. b) حَلِطَ Iratus fuit; Festinus fuit in re. IV Ad iram incitavit; studio zeloque usus fuit, *pecul.* in iureiurando; Substitit aliquo loco; Diversatus est in domo interitus; Introduxit veretrum in vulvam (cameli) *c. a. cameli* (*vel hoc pro errore habendum ut potius littera* خ *adhibenda sit*). VIII *i. q.* I. *et* احتلط عنه Inimicitia alienatus fuit ab eo.

حَلَفَ *F. i. n. a.* حَلْفٌ *et quoque* حِلْفٌ , حَلِفٌ , مَحْلُوفٌ , مَحْلُوفَةٌ (*et dicitur* محلوفةً بالله *et* لا وَمَحْلُوفَائِهِ Per Deum iuro) Iuravit *c.* ل *p. et* على *r. et c.* ب *iuram.*; obtestatus est *c.* ل *p.* II *n. a.* تحليف Iuramentum exegit *ab aliquo c. a. p.* III Iureiurando sanxit inivitque foedus (*cum alio*) *c. a. p.*; Perpetuo adhaesit, non deseruit (*Reisk.*). IV Ad iusiurandum adegit *c. a. p. et c.* ب *iuram.*; Provenit ad aetatem maturam (*puella*); Transivit tempus, quo puber evasit (*adolescens*). ما أَحْلَفَ لسانه Quam disertus est! VI Inter se, vicissim iurarunt, foedus sanxerunt inter sese. X Ad iusiurandum adegit *aliquem c. a. p.*

حِلْفٌ Foedus inter gentem factum; Fides in servando pacto, amicitia sincera. *Pl.* أَحْلَافٌ Foederatus. الاحلاف *apud Zohairum sunt tribus Asad et Ghathfan, tum quoque nonnulli ex tribu Tsakif. Inter tribum Koraisch autem sunt hae gentes Abbd-Aldar, Cahb, Djumah, Sahm, Machsum et Abdi.*

حَلَفٌ *nom. unit.* حَلَفَةٌ , حَلِفَةٌ , حَلْفَةٌ Nomen plantae.

حَلِيفٌ *Pl.* حُلَفَاء Confoederatus, socius. الحَلِيفَان *Sunt* tribus Banu-Asad et Thai *tum* Banu-Fesarah et Asad. Acutus; *inde* حليف اللسان Disertus. حليف *autem in hoc Suidae ben-Djowajjah versu* حتى إذا ما تجلى ليلها فزعت من فارس او حليف الغرب ملتئم. *aut* equum alacrem *aut* cuspidem acutam *significare dicunt*.

حَلْفَاءُ *Pl.* حُلُفٌ Serva clamosa.

حَلْفَاءُ Nomen herbae aquaticae.

حَلِيفَةٌ Iuramentum (*vitiosa est scriptio*).

حَلَافِيّ *Pl.* Arundineta (*de Sacy Chrest. Arab. T. I. p.* 277 *adn. ed. alt.*).

حَلَافِيّ Plantam حلف producens *vallis*.

أُحْلُوفَةٌ Iusiurandum.

مُحْلِفٌ Res incerta, dubia: *de qua plures diversimode iurant*; *inde dicitur* كميت محلف Spadiceus equus colorem purum non habens, ut dubitare liceat. محلفان Duae stellae orientes ante Canopum, ita dictae, quod alii hunc esse, alii non esse iurant; *inde loquendi modus* حَضَارِ والوَزْنُ مُحْلِفَانِ.

حِلَفْسٌ Ovis pinguis; *et tum* Pinguis, carnosus *homo*, *bestia*.

حُلْفُقٌ *i. q.* دارْبزين.

حَلَقَ *F. i.* 1) *n. a.* تَحْلَاقٌ, حَلْقٌ Rasit (*caput*) *c. a.*; Rasit totonditve *capram* (*non adhibetur* جز *quod in ovibus usitatum*); 2) *F. o.* In gutture laesit *c. a. p.* (*a* حَلْقٌ); 3) Implevit cisternam *c. a.*; 4) Definivit et per coniecturam determinavit *rem*; 5) Ambivit, cinxit *Gol.*; 6) Arctius torsit (*funem*) *Gol. ex Mar.* b) حَلِقَ *n. a.* حَلَقٌ Post coitum excoriatione et rubore veretri laboravit (*equus*, *asinus*). II Rasit (*caput*) *c. a.*, *et quidem* multum; Forma annuli circulive signavit (*camelum*) *c. a.*; Inflavit (*ventrem potus*) *c.* ب *p.*; *et n. a.* تحليق Extulit se (*avis*) in summum aërem gyrumque fecit; *n. a.* تحليق Ad tertiam partem maturus fuit *dactylus*; *item* Elatum fuit lacte *uber camelae*; Depressus fuit *oculus cameli*; Corona circumdata fuit *luna*; Elatum fuit (*sidus*); Coniecit *rem in eum c.* ب *r. et* الى *p.* IV Implevit *cisternam c. a. r.* V Gyrum fecit in aëre (*avis*); In coronam consedit (*populus*); Corona circumdata fuit (*luna*). VIII Rasit (*caput*) *c. a.* X Congressu neque satiata est neque concepit (*asina*, *femina*).

حَلْقٌ *Pl.* حُلُوقٌ Guttur, fauces; Nomen arboris viti similis; Infelicitas. حلقا له Male pereat! عَقْرًا حَلْقًا Vulneret eum et affligat Deus dolore gutturis! (*aut raro sine nunnatione effertur*, *ut sit* عَقْرَى حَلْقَى, *aut pro errore talis enunciandi modus habendus*).

حِلْقٌ Annulus signatorius regis, *vel* Annulus ex argento confectus sine palo; Pecora multa.

حُلْقٌ Orbitas post amissum filium (*non* شكل *ut in editione Kamusi Calc.; sed* ثكل).

حَلَقٌ Cameli insigniti signo حلقة appellato.

حَالِقٌ *Pl.* حَلَقَة Radens, *et* Acutus; Uber. *Pl.* حَوَالِقُ, حُلَّقٌ (*Djeuh.*) Plenum lacte (*uber*); Infelix; *it.* Capreolus, quo vitis res alias cingit; Mons editus, *et in genere* Editus locus *montis*; Mons extensus *vel* locus extensus (*Diw. Huds.*); Infaustus.

حَلَاقِ Mors.

حَلَاقٌ *Id.*

حِلَاقٌ Radere; *ita* رَأْسٌ جَيِّدُ الحِلَاقِ Caput bene rasum. ضربوا البيوت حلاقا Tentoria in series disposuerunt.

حُلَاقٌ Dolor gutturis; Quod asina non satiatur congressu neque concipit (*it. de femina*).

حَلْقَةٌ *Pl.* حَلَقٌ, حِلَقٌ, حَلَقَاتٌ, حِلَقَاتٌ Annulus (*portae*, *loricae*). *Dicitur* انتزعت حلقته Eum praecessi. Utero autem tribuuntur duo annuli حلقتان unus in ore vulvae, alter aquam includens aperitur in menstruis. Circulus hominum una sedentium; Multitudo, agmen hominum. *Diw. Huds.*; Lorica; Funis; Vas evacuatum; Plenitas *cisternae* usque ad oram, vel non tantum; Signum inustum (*de camelis*); *Ructum emittenti puero dicere solent* حَلْقَةٌ *i. e.* Una vice post alteram tonditur caput tuum.

حَلَقَةٌ Annulus *portae*, *loricae*, *et* Circulus hominum una sedentium (*aut rarior aut vitiosus videtur hic enunciandi modus*) *conf. Hamas. p.* 584.

حِلَقَةٌ *Pl.* حِلَقَاتٌ *Id.*

حَوْلَقٌ Dolor in gutture (*hominis*); Infortunium.

حُلُوقُ الارض : حُلوق Loca ubi aqua fluit; Valles *et* loca angusta terrae.

حَلِيق *Pl.* حَلْقَى Rasa (*barba*) (*ne dicas* لحية حليقة).

حَيْلَق Infortunium.

حَلّاق Qui comam abradit, tonsor.

حالقة Inimicitiam excitans inter cognatos; *ita vox in his traditionis verbis explicatur* دَبَّ اليكم داء الامم البغضاء الحالقة; *tum* Femina in infortunio crines abradens. *Plur.* حَوَالِق Eae, quarum capita rasa sunt. *Diw. Huds.*; Infaustus.

حُلَاقة Quod radendo decidit ex pilis caprae.

حَالُوقة Secans (*ensis*); Acer, severus *vir.*

حَلْقِيَّة Gutturalis *littera.*

حَلَقِيَّة Morbo in utero affecta ob frequentem cum asinis coïtum *asina.*

مُحْلَق Valde hirsuta et quasi radens pilos vestis; Novacula.

مُحَلَّق *Coll.* Dactyli quorum duo trientes maturi mollesque sunt; Locus apud Munam, ubi caput Muhammedani radere solent.

مُحَلِّق Vas, quod non omnino impletum est; Dactyli; Cuius pars maturuit *dactylus*; Macra (*ovis*).

مُحَلَّقة Signo حلق appellato signati *cameli.*

عَنْز مَحْلُوقة Capra rasa.

حِلِقْد Malae indolis et difficilis vir. *Conf.* حقلد.

حَلْقَمَ Praecidit alicui guttur *c. a. p.*

حُلْقُوم *Pl.* حَلَاقِيم Guttur, fauces.

رُطَبَة حُلْقَامة Unus dactylus, in quo maturitas primum incepit a petiolo.

احْلَنْقَمَ Reliquit (*cibum*) (ترك الطعام).

رُطَب مُحَلْقِم Dactyli in quibus maturitas primum incepit a petiolo.

حَلْقَنَ Duobus trientibus maturus fuit (*dactylus*) (ن *fortasse est superfluum*, *conf.* حلق).

حُلْقان Duobus trientibus maturus et mollis dactylus.

مُحَلْقِن *Coll. nom. unit. c.* ة Duobus trientibus maturi mollesque dactyli.

حَلِكَ *F. a. n. a.* حُلُوكة Valde niger fuit. XII *Id.*

حَلَك Nigredo multum obscura. حلك الغراب Nigredo obscura corvi.

أَسْوَدُ حَالِك Valde niger. فعل حالك Opus infaustum. عمر حالك Vita misera.

حُلْكة Summa nigredo; *i. q.* حُكْلة Difficultas in sermone ut distincte non loquatur, barbarismus *Kam.*; *item* (*cum Dhumma Fatha vel Kesre litterae* ح *Domair*) Animal lacertae simile, se immergens arenis *vel* species operimenti.

حُلَكاء , حَلَكاء , حُلْكاء , حَلَكاء *et* حُلَكَى *Id.*

حُلْكُك Valde niger.

حُلْكُوك
حُلَكُوك
مُحْلَنْكِك
مُحْلَوْلِك
مُسْتَحْلِك
} *Idem.*

حَلْكَم *et* حُلْكُم Niger (*de omni re*).

حَلْكَمة Nigredo.

حَلَمَ Sustulit *e pelle* vermes حلم *c. a.* b) حَلَمَ (*Kam.*) (حَلُمَ *Djeuh.*) 1) Somniavit *c.* ب *r. vel c. a. r.* حلم عنه *vel* حَلَمَ به Visionem alicuius habuit, vel in somnio eum vidit; 2) *n. a.* حُلْم Nocturnam semine emisso pollutionem passus fuit; 3) *n. a.* حِلْم Longanimis ac mitis fuit, intelligens fuit. c) حَلِمَ 1) Multos habuit ricinos حلم appellatos *camelus*; 2) Corrupta fuit et subnatis vermibus laboravit, et corrosa fuit, *pellis coriumve*: atque inde parte illa tenuior evasit. II *n. a.* تَحْلِيم , حِلَّام Longanimem effecit *c. a. p.*; Sustulit *e pelle* vermes (حلم) *c. a.* IV Mansuetos et intelligentes genuit. V Somniavit. تحلّم الحُلْمَ Adhibuit

somnium; Somniantem se ostendit narrans, quae non somniaverat; Mansuetum et intelligentem se ostendit; Pingue fuit *pecus*; Pinguescere coepit (*infans*, *lacerta Lybica*). VI Mansuetudinem simulavit. VII Somniavit. VIII Somniavit *c.* ب *r.*; Nocturnam semine emisso pollutionem passus fuit; Ad pubertatem pervenit, intelligens factus est.

حِلْم *Pl.* أَحْلَام , حُلُوم Mansuetudo, et cum ea coniuncta patientia; *ita in libro* تعريفات *inscripto definitur* هو الطمانينة عند سورة الغضب وقيل تاخير مكافات الظالم ; Intelligentia. ذو الحلم *conf. Hamas. p.* 97. 98.

حُلْم *Pl.* أَحْلَام Somnium, visio; Pubertas.

حَلَم *Coll.* Ricinus parvus (*insectum*); *et* Vermis in pelle ovis librisque *Domair.*

حَلِم Multis ricinis (حلم) vexatus *camelus*. *Dicitur* عناق حَلِمَة Capella ricinis حلم appellatis multum vexata.

حُلُم Somnium, visio; Concubitus in somnio, pollutio.

حَالِم Somniator.

حَلَمَة *nom. unit.*, *Coll. est* حَلَم Parvus ricinus, *vel contra* crassus; Vermis genus, quod in pelle existit, eamque erodit, nascitur in superiore et inferiore ovis cute; Papilla, capitulum uberis; Locus erosionis in pelle ita ut ibi tenuis sit in corium concinnata; Quod caedes alicuius impune perpetratur; Frutex سعدان appellatus spinosus; Plantae alius nomen; Herba minor arnoglossa, albicans foliis et lanuginosa.

حَلِيم *Pl.* أَحْلَام , حُلَمَاء Mansuetus, intelligens; *et* Pingue *animal*, *camelus*.

حَيْلَم Insecta parva.

حُلَّام Hoedus ex ventre matris exemtus *Djeuh.*; Hoedus et Agnus *Kam.*; Hoedus parvus (*Ibn Doraid. Lexic.*) *conf.* حلان. دم حلام Caedes impune perpetrata.

حَالُوم Species quaedam lactis coagulati caseo novo similis, *vel* lactis acidi, similis ei, quae اقط dicitur. A Syriae incolis praeparatur. *Ibn-Doraid. Lexic.*

حَلِيمَة Filia Alharitsi ben-Abi-Schimr. *Ex illa proverbium originem duxit*: مَا يَوْمُ حَلِيمَةَ بِسِرٍّ Dies Halimae non secretus est: *in omni re vulgata*, *et in viro celebri adhibetur*.

حُلَامَة Scalpa piscis *Gol.*

أَحْلَام (*sine Sing.*) Corpora.

مُحْلِمَة *Pl.* مَحَالِم Multis ricinis حلم appellatis vexata capella.

حُلَّان Hoedus *vel* agnus e ventre matris exemtus *Djeuh.*; Parvi ex ovium genere *Alazmai*; Hoedus parvus *Ibn Doraid. Lexic.*; *et* Animal idoneum mactari in hostiam *Ibn Assiccit*; *sec. alios autem* Hoedus parvus non idoneus ut mactetur hostia; Parva lacerta Lybica. *Abu-Obhaida dicit*: Arabes tempore ante Mohammedem hoedo recens nato aures incidere solebant dicentes: اللهم إن عاش فقنيى وان مات فذكى O Deus! Si vivit, in ovium mearum numero sit, sin autem moritur, sit mactatus. *Iis autem verbis prolatis mortuum edere licuit. Conf.* حلام.

حَلَا 1) *n. a.* حُلْوَان , حَلْو Dulcis, gratus fuit *generaliter et tum oculis vel animo aut ita* حَلَا *et* حَلِيَ *distinguenda sunt, ut illud in ore, hoc in oculis adhibeatur.* ما يمر ولا يحلو Nec una vice ingratus nec altera ingratus est; 2) حلا منه بخير Rem bonam ab eo assecutus est; 3) Fecit *rem* dulcem et gratam *c. a. r.*; 4) *n. a.* حَلْو Dedit *alicui rem c. a. p. et a. r. et c.* ب *r.*; 5) *n. a.* حُلْوَان , حَلْو , حُلْو Dedit in matrimonium aut filiam aut sororem *alicui* sub conditione doni sponsalis, cuius partem ipse acciperet. b) حَلِيَ *n. a.* حَلَاوَة (*Djeuh.*) 1) Dulcis fuit *gener.*; *tum* Dulcis et iucundus fuit *oculis et animo c.* ب *vel* فى *conf.* حلا; *et poet. dicitur* تَحْلَى به العين *pro* يحلى بالعين; 2) Dulcem habuit, invenit *c. a. r.*; 3) حَلِيَ منه بخير Rem bonam, gratam ab eo assecutus est. c) حَلُوَ *n. a.* حَلَاوَة Dulcis, gratus fuit. II حَلَّى (*irreg.*) *n. a.* تَحْلِيَة Dulcem fecit, gratam (*rem*) *c. a. r.* III حَالَيْتُ Gratum se praebuit, blanditus fuit *alteri*; Bene egit *cum aliquo c. a. p.* IV أَحْلَيْتُ Dulcem effecit et dulcem comperit *c. a. r.*; Gratum protulit verbum *vel* gratum fecit; *inde dicitur* مَا يُمِرُّ وَمَا يُحْلِى Haud ullum dicit verbum, nec ingratum nec dulce; *vel* neque gratum facit nec ingratum. V Dulcem, gratam habuit, invenit (*rem*) *c. a. r.* VI Dulcedinem et gratiam ostendit (*femina*). XII اِحْلَوْلَى Dulcis, iucundus fuit *gener. et tum in ore*; Dulcem habuit, invenit *rem c. a. r.* (*raro transitiv.*).

حَلَا Tritum (*medicamentum*).

حِلْوٌ Ungula (خف) parva, qua ad texendum utuntur.

حُلْوٌ *F.* ة Dulcis (*contrar. amaro* مر). *Pl.* حُلْوُونَ *Fem.* حُلْوَةٌ *Pl.* حُلْوَاتٌ Animo facilis, verbis dulcis, ut omnibus gratus sit.

حَلُوٌ Animo facilis, verbis dulcis, ut omnibus gratus sit; Lapis, super quo collyria teruntur *Gol. ex Mar.* ناقةٌ حُلْوَةٌ Camela pulchra et gratum adspectum praebens.

حُلْوَى Res dulcis. *Dicitur* خذ الحلوى واعطه المرى.

حَلْوَى *Pl.* حَلَاوِى Omnis cibus melle vel saccharo paratus; Fructus dulcis.

حَلِىٌّ Dulce, iucundum (*verbum*). ناقة حَلِيَّة Camela pulchra et gratum adspectum praebens.

حُلْوَانٌ Honorarium auguris, proxenetae; Dos uxoris et sponsalitia, *vel* Donum, quod uxori datur, quando post paucorum dierum commercium dimittitur, *vel* Donum, quod iudici datur et quo corrumpitur; *tum quoque ut videtur apud recentiores* Donum quod datur post emtionem, *et* Donum constitutum quod principi vel praefecto non ex lege sed quia mos ita fert, datur. *Conf. de Sacy Chrest. T. III. p.* 193 *sq. ed. alt.* لأَحْلُوَانَّكَ حُلْوَانَكَ Profecto tibi rependam.

حلوى Raia. *Forsk. descr. animal. p.* 19.

حَلَاءَةٌ Media pars *occipitis.*

حَلْوَاءُ *Id.*; Omnis cibus melle et saccharo paratus; Fructus dulcis.

حَلَاوَةٌ *et* حُلَاوَةٌ Media pars *occipitis.* ارض حلاوة Terra quae producit olera crassiora.

حَلَاوَى *Plur.* حَلَاوِى Media pars *occipitis.* الحُلَاوَى *Pl.* حُلَاوِى *et* حُلَاوَيَاتٌ Arbor parva; Planta spinosa quaedam.

حَلَاوَاءُ Media pars *occipitis.*

حَلْوَانِىٌّ Dulciarius pistor aut eduliorum dulcium venditor.

حَلَى *F. i. n. a.* حَلْىٌ Ornavit monilibus mundove suo (*mulierem*) *c. a. Gol.* b) حَلِىَ *n. a.* حَلْىٌ Ornata suo mundo fuit mulier, *vel* comparavit sibi, accepit mundum *c.* ب *r.* لم يَحْلَ منه بالطايل Non multum inde percepit utilitatis, nec quod gratum erat audivit. II *n. a.* تَحْلِيَةٌ Ornavit monilibus mundove (*mulierem*) *c. a. p.*; *vel* Mundum paravit *mulieri c. a. p.*; *vel* Descripsit mundum *mulieri c. a. p.*; Mundum elegit, monilibus ornavit (*gladium*) *c. a.*; Descripsit sua forma et suis signis indicavit (*hominem*) *c. a. a* حلية. V Monilibus et mundo ornata fuit *mulier c.* ب *r.*

حَالٍ Ornata (*mulier*) *et fem.* حَالِيَةٌ.

حَلْىٌ *Pl.* حُلِىٌّ *et quoque* حِلِىٌّ (*aut* حَلْىٌ *pro plurali habendum est ut singularis* حَلْيَةٌ *sit*) Mundus muliebris, tam ex metallo confectus, quam ex lapidibus pretiosis; Ornamentum (*gladii*).

حُلِىٌّ Monilia (*Jac. Schult. nisi potius scribendum* حِلِىٌّ).

حَلَاةٌ Ornamentum (*gladii*).

حَلْيَنَةٌ Locus leonibus abundans in Iemana.

حِلْيَةٌ *Pl.* حِلًى *et* حُلًى Ornatus (*gladii*), praecipue in capulo et vagina; *et* Externa forma et qualitas *viri.*

حَلِىٌّ *Coll. nom. unit.* حَلِيَّةٌ *Pl.* أَحْلِيَةٌ Alba (*de cardui specie* نصى *arida adhibetur*).

حُلَيَّا Planta; Cibus quidam.

حَالِيَةٌ *Pl.* حَوَالٍ Mundo ornata.

مُحَلًّى Mundo monilibusque ornatus; Dulcis effectus; Descriptus, laudatus.

حَمَّ *F. o. n. a.* حَمٌّ 1) Fervefecit (*clibanum*), calefecit (*aquam*) *c. a.*; 2) Sollicitum tenuit, cura affecit *res aliquem c. a. p.*; 3) Liquefecit (*caudam ovinam*) *c. a. vid.* الية, 4) Acceleravit instigando *incessum iumenti c. a. r.*; 5) حَمَّ حَمَّهُ Eodem modo atque ille egit, eundem finem cum illo sectatus est; 6) *n. a.* حُمُومٌ Decrevit *aliquid alicui* (*Deus*) *c.* ل *p. et a. r.*; Determinavit, mensura modoque definivit *c. a.*; حُمَّ *n. a.* حَمٌّ Decretum fuit. حُمَّ له ذلك Decretum et definitum ei hoc fuit. b) حَمَّ *F. a. praet.* حَمِمْتَ Carbo evasit (*pruna*); 2) *n. a.* حَمَمٌ Niger fuit; 3) Vehementer ca-

lida fuit (*aqua*). c) حُمَّ Laboravit febri; *conf.* حُمَّى *et* حُمَّة *vel dicitur* حُمِمْتُ حُمَّى Febri laboravi. d) حُمَّ الشيء Propinqua fuit res. II Calefecit, fervefecit *aquam*; Sponsalitia promissa solvit post divortium, *aut* de re aliqua prospexit eave donavit (*mulierem*) *c. a. p.*; Carbone denigravit faciem *c. a. p. conf.* حمم; Barba prodire coepit *adolescenti*; Nigrescere coepit *terra* quum plantarum color viridis in nigrum mutaretur; Postea quam rasum fuit, nigrescere coepit apparentibus crinibus *caput*; Plumis vestiri coepit (*pullus avis*). III *n. a.* مُحَامَّة Requisivit *c. a. p.*; Appropinquavit, propius accessit *ad aliquem c. a. p.* IV. Calefecit, fervefecit (*aquam*) *c. a.*; Calefecit *nobis aquam c. a. r. aut c.* من *r. et* ل *p.*; *inde* Sollicitum tenuit, cura affecit *res aliquem c. a. r.*; Febri (*Deus*) *aliquem* affecit *c. a. p.*; Tempus exstitit *alicuius rei*; Prope fuit, praesens fuit; Lavit aqua frigida *se c. a.* نفس; Decrevit *alicui aliquid* (*Deus*) *c. a. r. et* ل *p.*; Denigravit (*Deus*) *c. a. p.*; In febrim coniecit *c. a. p.*; Febri infestata fuit (*terra*). V تَحَمَّمَ *et* تَحَمْحَمَ Niger fuit. VIII (احتم *idem est ac* اهتم; *nisi quod is qui dicitur* محتم *non dormit. Djerir. Diw. Hamas. p.* 90) Sollicitus curis per noctem fuit, *vel* non dormivit ob moerorem; Dormire non potuit (*oculus*) nullo dolore impeditus. X Lavit se aqua calida, balneo vel thermis; *et in genere* Lavit corpus; Sudavit.

حَمّ Pars caudae ovinae liquata, *vel* pars, quae postquam liquefacta fuit, remanet, *huius nom. unit. est* حَمَّة; *item* Effugium: ما لي حم عنه Id evitare nescio; ما له حَمٌّ ولا سَمٌّ Moeror non est ei, *vel* Non est ei neque paucum neque multum.

حُمّ Vehementia ardoris (*meridiei*); Effugium; Maior, praecipua pars (*rei*). *Pl.* حَمَائِم Nobilis (*camelus*).

حَام Cham fil. Noae.

حُمَم *nom. unit.* حُمَمَة Carbo.

حَمِي *Poet. pro* حَمَائِم Columbae.

حَمَام *Coll.* Palumbes, quae domibus non adsuescit, *vel* Omnis avis plumis in colle tanquam torque ornata (*de mare non adhibetur, interdum autem de una*). *Illam significationem vulgus potissimum adhibet; hanc generaliorem Arabes campestres sequuntur.*

حِمَام Mors, tempus eius definitum.

حُمَام Febris *in omnibus iumentis, conf. Hamas. p.* 92. 280; Dominus nobilis; *sec. nonn.* Sudor equorum.

حُمَر *Coll.* Cineres; Carbo; Quicquid igne comburitur.

حَمَّة Palumbes unus (*tam de mare quam de fem.*); Fons calidus: thermae.

حَمَّة Sudor. *Dicitur* طابت حمتك. Mors.

حُمَّة Vehementia (*caloris*); Acies cultri. *Reisk.*; Febris; Color inter nigredinem (دُهْمَة) et ruborem (كُمْتَة) infra colorem viridem in nigrum vergentem; *pro* حُمَة Venenum scorpionis. *Pl.* حُمَم, حِمَام Quod Dei decreto ac providentia definitum est.

حُمَّى *Pl.* حُمَّيَات Febris, *conf. Hamas. p.* 92. 818. حمى اليوم Febris diurna.

حَمِيم Aqua calida et fervens, *et contr.* aqua frigida; Aestas, aestatis fervor; Pluvia post vehementem calorem decidens; Sudor. *Fem.* & *Plur.* أَحِمَّاء Propinquus (*tum et* حميم *tanquam pluralis et femininum usurpatur*).

حِمَّة *Pl.* حِمَم Nates.

حَمَامًا Amomum (ἄμωμον).

حَمَّام *Masc. Pl.* حَمَّامَات Balneum. (*Non dicitur* طاب حمامك Bonus sit tuus sudor.)

حَامَّة *Pl.* حَوَامّ Proximi eiusque personae addicti filii, uxores, familia; Optimi (*cameli*). *Idem quod* عَامَّة, *dicitur* جاوا حامة ut جاوا عامة.

حَمَامَة *Pl.* حَمَائِم *et* حَمَامَات Palumbes unus (*tam de mare quam de fem.*); Medium pectoris; Femina pulchra; Optimum (*pecoris*). *Dicitur* اخذ المصدق حمايم الابل; Pars callosa pectoris, cui incumbit camelus; Cavaedium palatii purgatum; Trochlea situlae; Portae annulus; Sternum pectoris (قص) *in equo*.

حُمَامَة Cinis. *Reisk.*

حَامِيمْ *et* آل حاميم ذات حاميم Corani capita, quae hoc verbo incipiunt; *haud vero convenit dicere* حواميم; *quamvis in poesi reperiatur. Hoc verbum dicunt esse maximum Dei nomen aut iusiurandum aut litteras vocis* الرحمن *abbreviatas, ut si addatur* الرون *perfectae fiant. Conf. de Sacy Chrest. T. II. p.* 522 *sq.*

حَمِيمَة *Pl.* حَمَائِم Aqua fervens, thermae; Lac calefactum; *Pl.* حَمَائِم Optima pars *opum, camelorum.*

حُمَامِي *et*

حُمَيْمَات Rubedo (*cutis*).

حَمَّامِيّ Balneator.

حُمَّم *Pl.* أَحَمّ Sagitta, primum dolata sine ala et cuspide (قِدْح); Niger, *et contr.* Albus *de omni re*; حَمَّاء Nigra nubes (*Jac. Schult.*); *tum et compar.* Magis propinquus. *Hamas. p.* 276 *seq.*

اِحْمَوْمَى Niger fuit (*tanquam forma duodecima a* حما, *sed in Kamuso sub radice* حم *legitur*).

ثِيَابُ التَّحِمَّة Vestes, quibus uxorem repudiatam ab ipso maritus vestit, quando ei commodum concedit.

مِحَمّ *i. q.* قُمْقُم Guttus cantharusve (ferreus, aeneus stannoque obductus) in quo calefit aqua.

مُحِمّ Propinquus.

مُحَامّ Constans, firmus *in re c.* على *r.*

أَرْضٌ مَحَمَّة Terra in qua febris est *vel* frequens est.

أَرْضٌ مُحِمَّة *Id.*

مَحْمُوم Febricitans; Definitum determinatumque (*negotium*).

مُحْمُومِيّ Niger. *Jac. Schult.*

يَحْمُوم Niger *de omni re*; Avis quaedam; Mons niger; Fumus.

حَمَأَ *n. a.* حَمْءٌ Purgavit coeno (*puteum*) *c. a.* b) حَمِئَ *n. a.* حَمْأً *et* حَمَأً 1) Coeno mixta, impura fuit (*aqua*); 2) Iratus fuit, succensuit *c.* على. IV Iniecit coenum *puteo*, et hunc eo infecit *c. a.*

حَمٌ, حَمْءٌ, حَمَءٌ, حَمًا, حَمْو *et* حَمُو *Pl.* أَحْمَاءٌ *Fem. Plur. san.* Socer, mariti pater *vel* cognatus uxoris vel mariti *Kam.* (*Djeuharius dicit, hanc vocem omnem a parte mariti cognatum ex. gr. eius patrem et fratrem significare*).

حَمَأٌ *et* حَمْأَةٌ *Pl.* حِمَاءٌ Coenum, lutum tenue, nigrum, foetensque.

حَمِئٌ *Fem. c.* ة Coenosus. حَمِئُ العَيْنِ Multum adspiciens, petens maligniore oculo (*vir*).

حَمْآةٌ Plantae nomen.

حَمَتَ *nempe* حَمَتَكَ اللّٰهُ عليه Te praeficiat ei Deus et amore erga eum te impleat. b) حَمِتَ Corruptus fuit et rancidus evasit *de nucibus aliisque rebus.* c) حَمُتَ Ferbuit aestu *dies. Djeuh.* V Purus factus est (*color*).

حَمْتٌ *F.* ة Fervens (*dies*); Multum dulcis *dactylus.*

حَمَتٌ Thermae.

حَامِتٌ Multum dulcis *dactylus.*

حَمِيتٌ Firmus *de omni re*; Butyri vas, quod indita sapa obductum et concinnatum est; *vel* Uter parvus, *vel* Uter sine crinibus; Multum dulcis *dactylus*; Vehemens (*ira*).

حَمُّوتٌ Multum dulcis *dactylus*; Butyri vas quod indita sapa obductum et concinnatum est, *vel* Uter parvus *vel* uter sine crinibus.

حَمَّجَ *n. a.* تَحْمِيجٌ Contraxit (*oculum*) acrioris conspectus ergo *c. a.*; Vehementius acutiusque intendit visum; Oculos in cavitate sua depressiores habuit; Gyravit oculos territus vel minans; Mutata fuit facies ex ira, *vel* Apertis multum oculis semper intuitus fuit; Emaciatus fuit.

حُمْوجٌ Pullus parvus (*dorcadis et huic similium*).

حَمَاحِمُ Admodum niger, ater; Avis quaedam.

حُمْحُمٌ Avis quaedam.

حَمَاحِمُ *nom. unit. c.* ة Planta in hortis nascens foliis largis, quae حبق نبطى appellatur.

حَمْحَامٌ Non remansit aliquid.

حَمْحَمَةٌ Sonus veredi (بِرْذَوْن) apud hordeum; Sonus, quem edit equus, quando eius hinnitus abrumpitur et denuo hinniturus a se ipso auxilium petere videtur; Fremitus tauri coituri.

تَحَمْحُمٌ Sonus, quem edit equus, quando eius hinnitus abrumpitur et denuo hinniturus a se ipso auxilium petere videtur. *Conf. Antar. Moall. v.* 69 *sch. Sus.*

حِمْحِمَةٌ *et*

حُمْحُمَةٌ *Pl.* حُمْحُمٌ Planta quaedam *vel* buglossa.

حَمِدَ *F. a.* 1) *n. a.* حَمْدٌ, مَحْمَدٌ, مَحْمَدَةٌ Laudavit; Retribuit, gratias egit *c. a. p. et c.* على *r.* أَحْمَدُ إِلَيْكَ اللّٰهَ Deo gratias ago; 2) Laude dignam comperit (*terram*) *c. a. r.*; 3) Iratus fuit. II *n. a.* تَحْمِيدٌ Valde laudavit, *et spec.* Deum, dixitque الحمد لله. IV Laude dignum se gessit praesti-

titve; Laude dignam et convenientem sibi comperit *terram c. a.*; Approbavit *alicuius* agendi et cogitandi rationem *c. a. p.*; Placuit *res*, ut laude dignam eam censeret. V Benignus fuit, *et* Laudem gratiamque meruit *ab aliquo c.* ب *r. et* على *p.* VIII Vehemens et intensus fuit (*calor*), *conf.* احتدم; Semet laudavit. *Gol. ex Mar.*

حَمْد Laus; Beneplacitum; Clementia; Retributio. *Plures autem sunt species laudis* الحمد *quae in libro* تعريفات *inscripto sic definiuntur* 1) الحمد القولي — هو حمد اللسان وثناؤه على الحق بما اثنى به نفسه على لسان انبيائه. 2) الحمد الفعلي — هو الاتيان بالاعمال البدنية ابتغاء لوجه الله 3) الحمد الحالي — هو الذي يكون بحسب الروح والقلب كالاتصاف (al. omittit) بالكمالات العلمية والعلية والتخلق (al. بالاخلاق) الالهية. 4) الحمد اللغوي — هو بالاختلاف الوصف بالجميل على جهة التعظيم والتبجيل باللسان وحده. 5) الحمد العرفي — فعل يشعر بتعظيم المنعم بسبب كونه منعما اعمّ من ان يكون فعل اللسان او الاركان; *F.* ة Laude dignus, laudatus (*vir*, *locus*); Pullus avis Kathae (*ut volunt*).

حُمُد Praestans (*domus*) *c. masc. et fem. coniungitur. Citab Aladhdhad.*

حَمَادِ Euge. حَمَادِ لَهُ Laus ei et gratia!

حُمَادَى Finis, terminus.

حَمَّاد Multum laudans. حَمَّادٌ لله Multum dicens الحمد لله.

حَمْدَة Sonus flagrantis (*ignis*).

حُمَدَة Laudator magnus et immodicus.

حَمُود Laudatus, laudandus.

حَمِيد *Fem. c.* ة Laudatus, laudandus.

حُمَادَاكَ *c.* ان تفعل كذا *i. q.* قصاراك *Ibn Doraid.* Finis tuus est, ut ita agas.

حَمَادِيّ Vehementia caloris.

أَحْمَد Laudabilior. العَوْدُ أَحْمَد Quod si iterum rem bonam peragis, maiore dignus es laude. (*Vario tamen modo in Kamuso explicatur*).

مُحْتَمِد Vehementer ardens (*dies*).

مُحَمَّد Multa laude dignus; *et nom. viri.*

مَحْمَدَة *Pl.* مَحَامِد Opus laudabile et praeclarum, virtus.

مَحْمِدَة Laus.

مَحْمُود *Fem.* ة Laudatus; Nomen elephanti, cuius mentio facta est.

يَحْمَد *et* يُحْمِد *Pl.* يَحَامِد Pater gentis cuiusdam inter Arabes.

حَمْدَلَة Actio dicendi الحمد لله.

حُمَادَى Vehemens *calor*.

حَمَرَ *F. o.* 1) Scabit (*lorum*), detracta cuticula exteriore (قشر) *c. a.*; 2) Deglubit et excoriavit (*ovem*) *c. a.*, *et* scabendo a carnis partibus mundavit *pellem*; 3) Rasit (*caput*) *c. a.* b) حَمِرَ *F. a. n. a.* حَمَر 1) Indigestionem ex hordeo percepit *equus*, *vel* Corruptus fuit odor oris eius; 2) Ob pinguedinem asino simile factum fuit vecordia *iumentum*; 3) Exarsit ira (*vir*). II *n. a.* تَحْمِير Asini nomine appellavit *c. a. p.*; Dialecto seu idiomate Himjaritarum (Arabum antiquorum Arabiae felicis) loquutus fuit; Minutim ut carnis frusta dissecuit *rem*; Quantum avi حمرة appellatae sufficit dedit *i. e. paucum*; Rubrica notavit, rubris characteribus scripsit *c. a. r.* IV Collegit, velociter incessit *Gol. ex Mar.*; Natus ei est filius ruber; Pabulum dedit, ut os foetidum fieret *c. a.* V *i. q. Conj.* II. IX Rubuit; Dura ac violenta fuit (*mors et alia res*). احْمَرَّ البَأْس Magnum fuit infortunium, malum. XI Rubuit multum.

حُمْر Taramindi et Bitumen Iudaicum. *Coll. nom. unit.* حُمْرَة (*nisi potius hanc formam singularis, illam* حُمْر *pluralis esse vis*) Avis quaedam (*ut* حُمَّرَة).

حِمَار *Pl.* حُمُر, حَمِير, أَحْمِرَة, حُمُور, حُمُرَات, مَحْمُورَاء Asinus, *et* Onager. حمار وحشي *vel* حمار وحش Onager. *conf.* عير فرا *et* حمار الحجل. Asinus perdicis *i. e. Bekasine*. حِمَارُ قَبَّان *Pl.* حُمُر Nomen animalculi *sc.* millepeda, *ea quae Graecis quoque ὄνος dicta*; Lignum in anteriore sellae parte; Ligna tria, super quae aliud quartum ponitur, et quorum ope vincitur; Lignum super quo poliuntur enses, et similia alia; Nomen viri ex Ahditis, *a quo proverbium originem duxit* القر من حمار. حَمَارَان

Lapides duo, super quibus tertius tenuis ponitur علاة appellatus, in quo siccatur lac acidum. الحماران Nomen stellarum duarum. *conf. Ideler Unters. p.* 159.

حُمَّر *Coll. nom. unit. c.* ة *Pl.* حُمَّرات Avis passeri similis, capite rubro.

حَمِر Vehemens terramque quasi scabens (*imber*); Ardentissimus (*de aestu aestatis*); Pessimus (*de viro*).

حُمْرَة *Pl.* حُمَر Rubedo; Anthrax pestilens; Arbor, quam asini amant. ذو حُمْرة Dulcis (*de dactylis recentibus*).

حُومَر *i. q.* حُمَّر.

حَمِير Lorum album, derasa interiore parte attenuatum: *quo firmantur ephippia.* اصحاب الحمير Vehementia aestus. ابن حمير Nox obscura.

حِمْيَر Himjaritae (Arabiae Felicis tribus, ita dicta ab Himjar fil. Sabae).

حَمْراء Barbari ab Arabibus distincti; Vehementia ardoris in meridie (*vid.* أحمر *cuius femininum est*).

حامِرة Asinarii, agasones.

حَمّار *Pl.* حَمّارة Agaso, asinarius.

حَمارة (*ex licentia poet. pro* حَمّارة) Vehementia caloris.

حِمارة (*interdum*) Asina; Petra magna; Lapis positus circum aquae receptaculum ne diffluat aqua, *et* circum latibulum venatoris; Lignum in pilento camelino. *Plur.* حمائر Lapis largus, qui sepulchri foveae لحد dictae imponitur; Terra petrosa quaedam; *item* Superior et convexa pedis pars supra digitos.

حَمِيرة Lorum tenuius album in ephippio, quod et اشكز appellatur; Instrumentum quo gossipium discriminant mulieres (*Gol. ex Djeuh.; sed ibi sensum hunc non inveni; rectius videtur* حنيرة).

حَمّارة Equus mare Arabico, femina alia genitus; *Pl.* حمّار Vehementia caloris *in aestate* (*a poetis et sine Teschdido scribitur*).

الفريضة الحمارية Ea haereditatis species *est*, quae المشتركة appellatur et cuius plures sunt participes.

أَحْمَر *Fem.* حَمْراء *Pl.* أحامر *si natura ita est constitutus, sin autem arte Pl.* حُمْر *et* حُمْران Ruber, rubicundus; Is qui arma secum non habet; Dactylus; Aurum; Safaranum; Nomen odoramenti خلوق aliter appellati. الموت الاحمر Caedes *vel* mors violenta. الحسن احمر *Prov.* Pulchritudine eodem modo affligitur amans quam in bello. احمر ثمود *est* cognomen Kudsari ben-Salif, *pro quo metri causa aut errore seductus Sohairus dixisse videtur* احمر عاد. السنة الحمراء Infelix annus; *et a rubro* Nova, nec trita *via*, وطأة حمراء *cui contrarium est* وطأة دهماء; *item contr.* Albus, barbarus, *opponitur ei qui* أسود niger *dicitur. Dicitur* اتاني كل اسود منهم واحمر Omnis niger et ruber eorum ad me venit *i. e.* omnes homines tam Arabes quam barbari. *Dual.* الاحمران Caro et vinum. *Plur.* الاحامرة Res natura rubrae, *ut* panis, vinum et species odoramenti خلوق appellati; Barbarorum gens quaedam sedem habens Cufae *Djeuh.*, Bazrae *Kam.*

أحمري Ruber.

يَحْمُور Onager.

تَحْمير Modus pravus, quo concinnatus est uter a coriario.

تَحَمْيَر (*a* حمير) Idiomate Himjaritarum locutus est; Indoles eius mala fuit.

مِحْمَر Instrumentum, quo interius pellis latus scabendo a carnis reliquiis mundatur; Is, qui non dona dat, nisi cum difficultate; Vilis.

مُحْمِر Camela, cuius in utero foetus remanet donec ipsa moritur.

مُحَمَّر Equus mare Arabico, femina alia genitus.

مُحَمِّر Unus e secta مُحَمِّرة appellata.

مُحَمِّرة Pars sectae خرمية appellatae, quae sectae مبيضة contrariam sententiam defendit.

يَحْمُور Ruber; Animal, ad genus pertinens cui est apud Arabes nomen بقر الوحش *conf.* البقر الوحشي; Onager; Avis quaedam.

حَمْرَدة Lutum in fundo cisternae.

حَمْرَقة Lana *ovis*.

حَمارِس Validus, audax; *c. artic.* Leo.

حَمَزَ *F. i.* 1) Linguam punxit acri sapore (*vinum*) *c. a.*; 2) Acuit *rem*, *cuspidem c. a. r.*; 3) Cepit (قبض), *ut animum sermo c. a. r.* b) حَمُزَ *n. a.* حَمَازَةٌ Dura fuit *res.*

حَمْزٌ Acrimonia saporis.

حَامِزٌ *F.* ة Is in quo est acrimonia saporis (*fructus*). حامز الفؤاد Acer, agilis *vir.*

حَمْزَةُ *c. artic.* Leo; Nomen oleris.

حَمُوزٌ Firmiter capiens, tenens. *Ita dicitur* انه لحموز لما حمزه.

حَمِيزٌ Durus. حميز الفؤاد Acer, agilis *vir.*

حَمَازَةٌ Durities, fortitudo.

الحَمْزِيَّة Nomen sectae eorum, qui addicti erant viro حمزة بن ادرك appellato. *Nulla in re a secta eorum, quibus nomen* الميمونية *est, dissentiebant, nisi quod contra eos incredulorum liberos esse in inferno contendebant.*

أَحْمَزُ Firmior.

مَحْمُوزٌ *ut* محموز البَنَان Is cuius digitorum extrema pulpa valida est.

حَمِسَ 1) Coxit in sartagine *carnem c. a. r.*; 2) Ad iram incitavit *aliquem c. a. p.* b) حَمِسَ Vehemens, validus et constans fuit *in religione*, strenuusque valde *in proelio.* II Ad iram incitavit *c. a. p.* IV Ad iram incitavit *aliquem c. a. p.* V Durum se gessit et contumacem *tam in bello quam in religione.* VIII Concitati fuerunt (*galli*). XII اِحْمَوْمَسَ Iratus fuit.

حَمْسٌ Vox; Sonus submissus virorum.

حَمِسٌ Fortis, durus, constans *tam in religione quam in pugna.*

حَمَاسٌ Nomen arboris. *Reisk.*

حَمَسَةٌ *Pl.* حَمَسٌ Animal marinum, *sec. nonn.* testudo.

حَمْسَةٌ *i. q.* حَرْمَةٌ.

حَمِيسٌ Fortis, bellicosus, vehemens; Furnus.

حَمَاسَةٌ Fortitudo; Carmen recentius, conditum postquam Arabes Barbaris fuerunt permixti *Gol. ex Cl. Mar.*

حَمِيسَةٌ Caro frixa.

حَوْمَسِيسٌ Emaciatus.

أَحْمَسُ *Pl.* حُمْسٌ Durus, constans, fortis *in religione vel in pugna.* الحُمْسُ Loci duri. *Inde quoque* cognomen tribus Koraisch Cinanath et Djadilah et gentium cum his coniunctarum, *ortum aut quod constantes erant in religione aut quod ad Caabam, cui nomen* الحمساء *est, confugerunt.* الاحمس Annus gravis, sterilis; *et dicitur* سنة حمساء *Pl.* سنون احامس *et* سنون حُمْس; *tum* وقع فى هند الاحامس Incidit in calamitatem *vel* mortuus est.

تَحْمِيسٌ Quum medicamenti vel alius rei aliquid sumitur et paulum igni superimponitur.

حَمَشَ *F. i.* 1) Gracilis fuit (*tibia*); 2) Congregavit, collegit *c. a. r.*; 3) Ira accendit *c. a.*; 4) Propulit in ira (*homines c. a. p.* b) حَمِشَ *n. a.* حَمْشٌ, حَمْشَةٌ 1) Iratus fuit; 2) Vehemens, grave fuit (*malum*); 3) *n. a.* حَمَشٌ, حَمْشٌ Tenuibus fuit tibiis *vir.* c) حَمُشَ *n. a.* حُمُوشَةٌ Gracilis fuit *tibia.* II Collegit, congregavit *c. a. r.* IV Accendit ira *c. a. p*; Aucto igne eiusve ardore excitavit (*ollam*) *c. a.*; Ligno addito auxit (*ignem*) *c. a.*; Instigavit *aliquem c. a. p.* V Iratus fuit. VIII Inter se dimicarunt (*galli*); Ira exarsit. X Ira exarsit.

حَمْشٌ Gracilibus praeditus *tibiis*; *F.* ة Paucum carnis habens (*nervus*). *Dicitur* اوتار حمشة.

حَمِشٌ *Fem. c.* ة Paucum carnis habens *nervus.* *Dicitur* اوتار حمشة.

حِمَاشٌ *Pl.* Graciles (*tibiae*).

حَمْشَةٌ *nomen* Gracilitas in pedibus.

حَمِيشٌ Pinguedo; adeps.

أَحْمَشُ Gracilibus praeditus *tibiis*; Paucum carnis habens (*nervus*).

مُسْتَحْمِشٌ *F.* ة Paucum carnis habens (*nervus*). *Dicitur* اوتار مستحمشة.

حَمَصَ *n. a.* حَمْصٌ *et* حُمُوصٌ 1) Detumuit sedatumque fuit (*vulnus*); 2) Quievit motus vehementior *oscilli* (أُرْجُوحَة); 3) Leniter extraxit ex oculo suo (*festucam*) *c. a.*; *n. a.* حَمْصٌ Leniter motus fuit ultro citroque (*puer*), dum non ab alio oscillabatur; 4) Sudore multo manavit *iumentum.* II *n. a.* تحميص Medio die venatus fuit

dorcades. V Contractus fuit; Arescens corrugata fuit *caro*. VII Deminutus fuit *tumor*, *ita et* bulliens (*olla*); Contractus, Gracilis factus fuit; Postquam crassa et corpulenta fuerat *camela*, macie affecta est. Edit folia arboris سلم (قرظ) et inde rubra non amplius crassa evasit *locusta*; Decrevit *tumor*.

حِمْص *Fem.* (*et quoque ut masculinum usurpatur*) Emessa, oppidum Syriae, cuius incolae e Iemana originem ducunt.

حِمِّص *et* حِمَّص *Coll.* Ciceres.

حَمِيصَة *Pl.* حَمَائِص Ovis furto ablata.

حِمْصِي Emessa oriundus; *apud Bagdadenses* Homo stultus.

حِمَّصِيص *et* حُمَّيْصِيص *nom. unit. c.* ة Herba in arenis nascens acris, in lacte ponitur.

أَحْمَص Fur, qui oves furatur.

مُحَمَّص In sartagine frixum.

مُحَمَّاصَة Latro solers.

مَحْمُوصَة Ovis furto ablata.

حَمَض 1) Aversatus fuit *rem c.* عن *r.*; 2) Desideravit, cupivit *rem c.* ب *r.*; 3) *n. a.* حَمْض Acidus fuit; 4) *n. a.* حَمْض *et* حُمُوض Depastus fuit (*camelus*) amaram et salsam plantam, quae حمض dicitur. b) حَمِض Acidus fuit (*aut haec forma in lacte adhibetur*). c) حَمُض *n. a.* حُمُوضَة Acidus fuit. II *n. a.* تَحْمِيض Parum dedit et fecit *ex. gr. in hospitalitate c.* ل *p. et* ڤ *r.* IV Acidam reddidit *rem c. a. r.*; Depastus fuit (*camelus*) plantam حمض; Edendam dedit camelo plantam حمض *c. a. cam.* *Tum adhibetur*, *quum aliquis a serio ad iocum transit* Multas attulit narratiunculas ioco plenas.

حَمْض *Pl.* حُمُوض *Coll.* Salsa et amara planta (*quaevis*) (*contrarium est* خلة), *quae amara camelis tanquam fructuum aut carnis loco est*, *dum dulces panis locum tenent*.

حَامِض Pravus (*animo*, *corde*) *vir*; Rumex, *Rhasi Reisk.*

حَمْضَة Appetentia rei.

يوم حَمْضِي Dies quidam inter Arabes pugna celeber.

حُمَّاض Oxalis herba, cuius folia intybo هندبا similia sunt. *Eius usus in medicina in Kamuso describitur*, *vid.* حمصيص; Res acidae; Id quod est in interiore citreo.

حَامِضَة *Pl.* حَوَامِض Plantam حمض depascens (*camela*). الحَوَامِض Aquae quaedam salsae.

حُمُوضَة Sapor acidi; Acrimonia saporis.

حَمِيضَة *Fem. cuius Pl.* حُمُض Plantis حمض abundans *terra*.

حَمْضِيَّة Plantas حمض semper depascentes et in iis stantes *cameli*.

مَحْمَض Locus, ubi plantae حمض sunt.

مُحْمِض *Id.*

مُسْتَحْمِضَة Tarde crassum *lac*.

حَمَط *F. i.* Decorticavit *c. a. r.* II *n. a.* تَحْمِيط Arborem apud vitem plantavit, ut eam a solis ardore defenderet *c.* على; Deminuit; In verberando homine studium non adhibuit; *inde Prov.* اذا ضَرَبْتَ فلا تُحَمِّط.

حَمَاط *Coll. nom. unit. c.* ة Sicca herba, quae recens الافاني vocatur, ea serpentes gaudent; *unde et* شيطان حماط *dicitur eodem modo ac* ذيب غضا *et* تيس حُلَّب *Djeuh.*

حَمَاطَة *Pl.* حَمَائِط Plantae cuiusdam nomen; Arcanum cordis, aterque eius sanguis; *item* Asperitas in gutture. *Pl.* حَمَاط Arbor fico similis serpentibus grata; *et* Ficus in montibus crescens, *vel* niger parvus; sycomorus; Stramen melicae *vel* herba ei, quae صليان appellatur similis, sed tactu aspera *Kam.*

حَمَطِيط Planta quaedam; Serpens; Vermis, qui in oleribus tempore veris est.

حُمَّاطَة *et* حُنْدُول *Pl.* حَمَاطِيط Animalculum in herbis vivens.

حِمْيَاطَى Nomen prophetae Muhammedis in libris antiquis, quod حامي الحرم significare dicitur.

حَمْطَر 1) Implevit *utrem c. a. r.*; 2) Instruxit nervo *arcum c. a. r.*

ابل مُحَمْطَرَة Cameli stantes et onusti.

حَنْظَل Colocynthis (*conf.* حنظل); *inde*

حَنْظَل Colocynthides collegit.

حَمِقَ *F. a. n. a.* حُمْقٌ, حُمُقٌ Mente laboravit, stultus fuit. b) حَمُقَ *n. a.* حَمَاقَةٌ *Id.*; 2) حَمُقَ السوق Friguit forum, ubi nihil distractum. II *n. a.* تحميق Fatuum dixit; Ad stultitiam retulit *c. a.* حَمَّقَ Vinum bibit.
III Iuvit in stultitia, eaque conspiravit (*cum alio*) *c. a. Djeuh.* IV Stultum comperit; stultitiam commonstravit. VI Stultitiam simulavit ac prae se tulit. VII Viluit, abiectusve evasit; Stultus fuit; obtusus fuit (*gladius*); Trita fuit (*vestis*); *i. q. Conj. I.* Friguit *forum*; Egit stultorum modo. X Stultum reputavit *c. a.*; Egit stultorum modo; Stultus fuit.

حُمْقٌ Stultitia, dementia; Vinum. نومة الحُمْقِ Somnus post tempus pomeridianum (quum isto tempore nemo nisi ebrius *etc.* dormiat).

حَمَقٌ Albus humor ex rima muliebri profluens.

حَمِقٌ Stultus; Vir cuius barba tenuis est.

حُمُقٌ Stultitia, dementia.

حُمَاقٌ Variolae, *vel* exanthemata iis similia.

حُمَاقٌ *Id.*

حَمِيقٌ Planta quaedam.

عرف حَمِيقٌ جَمَلَهُ, حَمِيقٌ *Prov.* Novit stultus camelum suum *i. e.* quamvis sit stultus, hunc tamen noscit.

حَمْقِيقٌ Planta quaedam.

حُمَيْقَى *i. q.* حُمَاقٌ.

حُمَيْقَاءُ *i. q.* حُمَاقٌ.

حماقات Ludibria.

حَمُوقَةٌ Valde stultus.

حُمَيْقَةٌ *Id.*

حُمَيْقِيقٌ Avis quaedam alba.

حُمَيْقِيقٌ *Id.*

أَحْمَقُ *Pl.* حُمْقٌ, حُمُقٌ, حَمَاقٌ, حَمْقَى, حَمَاقَى, حُمَاقَى *Fem.* حَمْقَاءُ Fatuus, stultus. بقلة الحمقاء *et* اَلْبَقْلَةُ اَلْحَمْقَاءُ Portulaca (رجلة).

أُحْمُوقَةٌ Valde stultus.

مُحْمِقٌ Gracilis (*de equo*), *vel* Talis, cuius pulli ante ceteros omnes pariuntur; Pariens stultos *femina* (*et dicitur* محمقة).

مِحْمَاقٌ Frequenter pariens fatuum infantem (*mulier*).

مَحْمُوقٌ Pustulis حماق appellatis affectus.

مُحْمِقَاتٌ Noctes, in quibus luna splendet per totam, ita ut, dum nubes eam tegit, tu putes mane adesse.

حَمَاقِيسُ Calamitates, infortunia.

تَحَمْقَسَ Turpem se gessit.

حَمَكَ *n. a.* حَمْكٌ Incessit, abiit *ad viam indicandam.*

حَمَكٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Res parvae cuiuslibet generis; Pediculus; Lens; Homines viles; Formicula perquam exigua; Agnus; Pullus struthiocameli, avis Kathae; Radix et natura rei; Viae duces haud solertes, sed errantes.

حَمَكَةٌ Brevis corpore, deformis (*femina*).

حَمَلَ *F. i. n. a.* حَمْلٌ, حُمْلَانٌ 1) Portavit *onus in dorso c. a. r. et* على; *tum ellipt.* حمل اليه Misit dona ei, *de Sacy Chrest. T. II. p.* 120 *ed. alt.*; Introduxit *rem* in regionem *ut vinum etc.*; 2) Impulit *aliquem* ut perageret *aliquam rem c. a. p. et* على *r.*; 3) *In sensu Gramm.* Unum verbum alteri conveniens reddidit et eo retulit *c.* على; 4) Attribuit, imputavit *c.* على *p.*; 5) *n. a.* حَمَالَةٌ Praes fuit *alicui c.* ب *p.*; 6) *n. a.* حَمْلٌ Gravida fuit *mulier* (*non vero aut raro tantum cum* ب *construitur*); 7) *n. a.* حَمْلٌ Tulit fructum *arbor*; 8) Ostendit *iram c. a. Inde dictum esse volunt* لم يحمل خبثا Non apparuit eo pravum; 8) Memoria tenuit *librum c. a.*; 9) Dissidium excitavit *inter gentem c.* على *p. Djeuh.*; 10) Impetum fecit *in proelio in aliquem c.* على *p.*; 11) Molestia affecit *se in itinere c.* على *p. et* في *itin.*; 12) Patienter tulit *fastum alicuius c. a.*; 13) حمل على الفنا Perniciei tradidit; 14) حُمِلَ عليها Inita fuit ab admissario; 15) Dedit equum, quo veheretur, *alicui c. a. p. conf. de Sacy Chrest. T. II. p.* 154 *ed. alt.* II *n. a.* تَحْمِيلٌ, حِمَّالٌ Oneravit; Fecit, petiit, iussitve, ut portaret *onus*, *vel* perferret (*epistolam*) *c. a. r. et a. p.* IV Imposuit onus *c. a.*; Addidit argento ad adulterandum *aliud quid c. a. et* على *alt.*; Dedit camelos onerarios *alicui. Reisk.* (*sed videtur*

Coniugatio prima); In portando *onere* iuvit *c. d. a.*; Emisit lac citra conceptum (*mulier vel camela*). V *n. a.* تَحَمُّل, تَحْمَالٌ Impositam *rem vel* iussus ab altero portavit *aliquid c. a. r.*; Suffultus fuit; Sublatis impedimentis castra movit seu discessit; Deposuit apud quendam. *Reisk.* VI Inclinavit *contra aliquem*, studio partium laboravit *c.* على *p.* تحامل على نفسه Molestiam suscepit; Suscepit quamvis sibi molesta esset *rem c.* في *vel c.* ب *r.*; Imposuit, quod portare non potuit, *alicui c.* على *p.* VII Incitatus, impulsus fuit *ad rem peragendam c.* على *r.* VIII Portavit *c. a. r.*; Secum duxit, abduxit *captivos Diw. Huds.*; Admisit *rem c. a. r.*; Fieri potest, *ut c.* أن; Onus imposuit, et asportavit *c. a. r.*, *pecul.* impedimenta: et ex mansione discessit. احتمل اليه Profectus fuit ad eum; Toleravit, patienter tulit; Emit captivum, qui de terra in alteram abductus est; De collo sibi quasi suspendit beneficium alterius et pro eo gratias egit *c. a. r.* احْتُمِلَ لَوْنُهُ Iratus fuit et alteratus *c.* على. X Imposuit *sibi res suas*, *ita ut ipse eas perageret c. a. r. et acc.* نفس; Ut portaret rogavit *c. d. a.*; Suas res alteri imposuit.

حَمْلٌ *Pl.* حِمَالٌ, أَحْمَالٌ Foetus qui in utero est. *Pl.* حمال, حُمُول, أَحْمَال Fructus arboris (*in hac significatione effertur quoque* حِمْل, *ita tamen ut diversitas quaedam inesse videatur. Adhibere enim videntur* حمْل *in iis fructibus, qui adparent;* حِمْل *autem in iis, qui in interiore aut superiore arboris parte sunt. Aut* حمْل *de fructibus paucis, non magnis,* حِمْل *autem de multis magnisque in usu est*); Status praegnantis. حمل المواطأة *Terminus philos.*, *qui ita in libro* التعريفات *definitur* عبارة عن أن يكون الشيء محمولا على الموضوع بالحقيقة بلا واسطة كقولنا الانسان حيوان ناطق بخلاف حمل الاشتقاق اذ لا يتحقق فيه ان يكون محمول كلنا للموضوع كما يقال الانسان ذو بياض والبيت ذو سقف.

حِمْلٌ *Pl.* أَحْمَالٌ Onus. *Pl.* حُمُول Pilenta camelina; *tum* Cameli in quibus sunt pilenta (*in singulari dicitur quoque* حِمْل).

حَمَلٌ *Pl.* حُمْلَانٌ *et* أَحْمَالٌ Agnus, *aut* in ovibus omnis agnus qui جذع appellatur, vel eo iunior; Nubes multam aquam habens; Primum Zodiaci signum (*conf. Ideler Unters. p.* 132 *sq.*). لسان الحمل Arnoglossa, plantago.

حَامِلٌ *Fem. c.* ة *Pl.* حَمَلَةٌ Portans; Baiulus; Fructus ferens *arbor*. حَامِلٌ Praegnans *femina* (*et quoque dicitur* حاملة). حَمَلَة القران *Pl.*, qui Coranum memoria tenent.

حِمَالٌ *Pl.* حُمُل Lytrum, quod quis pro alio adfert.

حَمْلَةٌ Impetus et incursus in pugna.

حَمْلَةٌ Portatio rei ex domo in alteram.

حُمْلَةٌ *Id.*

حَمُولٌ Mansuetus, mitis.

حَمِيلٌ Portatus; Nothus, ex scortatione natus; Peregrinus; Socius; Praes, sponsor; Embryo in ventre matris, quum ipsa ex terra infidelium ablata est; Quisquiliae *sc.* spuma, arboris folia, festucae *etc. in torrente*; Nigrae et flaccidae partes *in herba* (وشيج *et* ثمام); Interior pars alvei plantas non producens; Proiectus infans, quem aliquis aufert et educat.

حُمَيْلٌ Luscinia *Meid.*

حُمْلَانٌ Iumenta oneri portando destinata (*praecipue de iis, quae dono data sunt*); Id quod inservit adulterandae pecuniae (*in aurifabrorum usu loquendi technico*).

حَمَّالٌ Baiulus.

حَامِلَةٌ Cophinus in quo uvas in locum, ubi siccantur, portant. *Pl.* حَوَامِل Brachii pedisque nervi. الحَوَامِل Pedes.

حَمَالَةٌ Lytrum, quod una gens pro altera affert.

حِمَالَةٌ *Pl.* حَمَائِل (*Est haec Chalili sententia; Alazmaius autem vocem* حمائل *carere singulari contendit*) Baltheus de quo ensis pendet; Onera portandi ars, negotium.

حَمُولَةٌ Iumentum onerarium (sive sit camelus sive asinus aliudve animal tam onustum quam onere vacuum); Onera.

حُمُولَةٌ Onus iumenti.

حُمُولَةٌ *Pl. vocis* حِمْل Onera iumentorum.

حَمِيلَةٌ Baltheus de quo ensis pendet. حمائل الذكر Nervi in radice et cute penis. هو حميلة علينا *i. e.* Paupertas, calamitas, et domestici.

حَمْلِيّ (*opponitur* شَرْطِيّ) Categoricus. *Philos.*

مَحْمِل 1) Uterus. (*Diw. Huds.*); 2) *Pl.* مَحَامِل Pilento similis res in utroque cameli latere, cui duae oneris sarcinae imponuntur; 3) Cophinus, in quo uvae portantur in locum, ubi siccantur; 4) محامل الذكر Nervi in radice et cute penis; 5) Locus, quo aliquis nititur. *Dicitur* ما على فلان محمل Non est fiducia in aliquo ponenda. 5) Iumentum; *inde dicitur* محامل الحاج; 6) Pannus holosericus, *inprimis* qui regum munus Meccam quotannis portatur quo Caabae templum ornetur.

مِحْمَل *Pl.* مَحَامِل Baltheus gladii; Vena, radix arboris (*a poeta Dsu'l Romma adhibita significatio*).

مُحْمِل Femina, cuius lac fluit, dum praegnans non est.

مَحْمُول Portatus; Celeber, fortunatus (*vir*), quod equos agiles inequitavit; Attributum. *Reisk.*

مَحْمُولَة Triticum pulverulenti coloris grana multa habens.

مُتَحَمِّل Onus ferens; Mala tolerans.

مُتَحَامَل (*tanquam nomen actionis formae sextae et nomen loci ut dicatur* ما فى فلان متحامل *et* فى المكان هذا متحامَلنا.

شَهْر مُسْتَحْمِل Mensis qui molestiam homines tolerare cogit.

مَحَامِلِيّ Is qui conficit res محامل appellatas.

حَمْلَجَ Vehementius firmiusque contorsit (*funem*) *c. a. r.*

حِمْلَاج Follis aurifabri.

حَمْلَقَ Apertis oculis et fixis intuitus fuit.

حِمْلَاق *Pl.* حَمَالِيق *et* حَمَالِق *ex licent. poet.* Interior ciliorum pars, quae collyrio nigra est *vel* albedinis oculi pars ab iis tecta, *vel* interior et rubra pars ciliorum cuius rubedo appareat, quando eam collyrii causa circumvertis, *vel* interior pars collyrio tincta et oculum tangens.

حِمْلَاق *Id.*

حُمْلُوق *Id.*

حَمْن Ricini parvi.

حَمْنَان *Coll. nom. unit. c.* ة Ricini, insecti lividi quadrupedia infestantis, genus minus; *maius est* حلم; 2) Uva Tajefitica cum parvis granis, *vel* Parva grana inter magna in uvis.

حَوْمَان Planta quaedam in desertis crescens.

حَوْمَانَة *Pl.* حَوَامِين Locus durus et asper.

مَحْمَنَة Ricinis حمنان abundans (*terra*).

حَمٌ, حَمَا *et* حَمُو (*apud poetas*) *et* حَمْو *et* حَمْء Socer *sc.* pater mariti eiusque cognati. حَمُو الرجل Socer *sc.* pater uxoris, vel eius frater aut avunculus, *aut Pluralis* أَحْمَاء in cognatis uxoris tantum adhibetur (*conf.* اصهار).

حَمْو Ardor solis.

حَمَاة Socrus *sc.* mater uxoris; 2) حَمَوَات Nervus (عصبة) in tibia.

حَمَا *F. i.* 1) *n. a.* حَمْي, حِمَايَة, مَحْمِيَة Defendit, tuitus fuit, prohibuit, ne alius quis *rem* attingeret *c. a. r. vel c.* من. حَمَا ظَهْرَهُ Immunis fuit ab insessu vel onere, neque a prato neque ab aqua repellitur (*camelus*), *conf.* حام; 2) *n. a.* حِمًى, حُمْوَة, حِمَايَة, حِمْيَة Prohibuit et abstinere iussit *ut aegrotum aliqua re nocente c. d. a. et c. a. r. et c.* ل *p. et a. r. et c.* ان *et c. a. p. et* عن *r.* b) حَمِيَ *n. a.* حَمِيَّة, مَحْمِيَة 1) Dedignatus fuit, abstinuit prae verecundia vel gravitate *c.* من *vel* عن *r.*; 2) *n. a.* حَمْي, حُمِيّ, حَمُوّ Ferbuit (*ignis*); 3) *n. a.* حَمْي Calidus fuit, sudavit (*equus*); 4) *n. a.* حُمُوّ, حَمْي Calidus fuit *clavus ferreus*; 5) حَمِيَ Iratus fuit *contra aliquem c.* على *p.* (*Alamawi scribit* حَمِيَ). II Fervefecit; Protexit, servavit. III *n. a.* حِمَاء, مُحَامَاة Defendit *aliquem c.* عن *p.*; In honorando *hospite* curam atque diligentiam adhibuit *c.* على *p.*; Prohibuit et abstinere iussit *c. d. a. et a. r.*; Abstinuit prae verecundia vel gravitate *c.* عن *r.*; Fugit hominum adpropinquàtionem. IV Invenit (*locum*) inaccessum, prohibitum, *vel* inaccessum, prohibitum declaravit (*locum*) *c. a.*; Fervidum reddidit *ignem* (*Deus*) *c. a.*; Calefecit *clavum ferreum c. a. r.* (*pro hoc non licet dicere* حَمَى). V Prohibitus fuit; Abstinuit se. VI Cavit, timuit, et evitavit *c. a.*; Remotus fuit, recessit. VIII Abstinuit *aliqua re aegrotus c.* من *r.* XII اِحْمَوْمَى Nigra fuit *res ut nox et nubes.*

حَامٍ *Pl.* حُمَاةٌ Protector; Defensor. الحَامِي Admissarius (*cameli*) qui inivit certis vicibus vel decem; tum nullo amplius onere dorsum eius fatigatur neque eius pili tonduntur, sed libere dimissus nec ab aqua nec a pabulo repellitur. الحَامِي Leo.

حُمَةٌ *Pl.* حُمًى, حُمَاتٌ Venenum; *et* Aculeus *vespae*, *serpentis etc.*; Vehementia frigoris; Fons calidus. حُمَةُ العقرب Ensis quidam.

حَمِى *nempe* حَمِى واللهِ *idem est quod* اما واللهِ.

حِمًى *Dual.* حِمَوَانِ (*Alcesai pro* حِمَيَانِ) Inaccessus, vetitus, prohibitus (*de pabulo etc.*); *inde* Territorium (*arcis*); Res prohibita, interdicta.

حَمْىٌ Fervor *solis*.

حِمَآءٌ Res prohibita, interdicta; *tum* حِمَآءٌ لك *idem est quod* فداءٌ لكَ.

حَمَاةٌ *Dual.* حَمَتَانِ *Pl.* حَمَوَاتٌ Nervus in tibia. (*Alazmaïus dicit in tibia equi duo esse huius nominis* حَمَتَانِ carnis frusta, quae in latere tibiae tanquam duo nervi extrinsecus et intrinsecus appareant).

حُمَّةٌ Fervor.

حِمْيَةٌ Res prohibita, vetita; Victus ratio tempore morbi (*Diät*). *Tochf. Ichwan. p.* 289. *Abulf. Ann. T. III. p.* 94.

حَمِىٌّ Cui, quod ei nocet, interdictum est, aegrotus et omnis prohibitus; Patienter ferens iniurias; Fervens; Custoditus, protectus.

حَمِيَّةٌ Thermae. *Gol. ex Mar.*

حَامِيَةٌ Tripus; Lapis quo puteus tegitur; Vir socios defendens; *et coll.* Homines defendentes, fortes. *Diw. Huds.* هو على حامية القوم Postremus gentis in via est eosque defendit in eundo. مضيت على حاميتى *idem est ac* مضيت على وجهى; *tum Dual.* حاميتان *Pl.* الحَوَامِي Latus ungulae. *Pl.* Latera montis *Diw. Djerir.*; Regiones.

حُمَيَّا Vehementia irae eiusque initium; Vehementia vini, vel inebrians eius vis; Vehementia (*de omni re*); Initium, alacritas *iuventutis*. هُوَ حَامِي الحُمَيَّا Tuetur regionem suam et quod ei adiacet, uti uxor; *item* Calor et prima vini sive doloris commotio.

حَمِيَّةٌ Pudor, gravitas; Generositas in tuendis suis iuribus et officiis. *In libro* تعريفات *inscripto ita definitur* المحافظة على الحرم والدين من التهمة.

مُحْمًى *Fem.* ة Ignitum (*ferrum*).

المُتَحَمِّي Leo.

مُتَحَامَةٌ Inaccessus; vetitus.

حَنَّ *F. i.* 1) *n. a.* حَنِينٌ Sonum edidit (*arcus*); Argutum sonum edidit *camela in pullum*; 2) Commotus fuit ob laetitiam aut moerorem; Desiderio alicuius affectus fuit *c.* الى *p.*; 3) حَنَّ *n. a.* حَنَانٌ Misericordia affectus fuit *erga aliquem c.* على *p.*; 4) *n. a.* حَنٌّ Cohibuit, avertit *malum ab aliquo c. a. r. et* عن *p. et aliquem c. a. p.*; 5) Necesse fuit (*Reiske*, *qua de significatione dubito*). II *n. a.* تَحْنِينٌ Flores produxit *arbor*; Fugit pavidus. *Dicitur* حَمَّلَ فَحَنَّى Impetum fecit et fugit et pavidus fuit. IV Fecit ut sonum ederet (*arcus*) *c. a.*; Peccavit, erravit. V Amore et misericordia affectus fuit (*erga alium*) *c.* على. VI Desideravit, concupivit. X *de Borea* Strepuit. *Reisk.*; Desiderio affectus fuit, concupivit.

حِنٌّ Misericordia.

حِنٌّ Gens quaedam ex daemonum numero, ex quibus canes nigri originem traxisse dicuntur *vel* infimi ordinis debilesque *vel* canes eorum *vel* creaturae, quae medium locum tenent inter homines daemonesque; Insania (*Diw. Huds.*), *conf.* جن.

حُنْنٌ Scarabaeus.

حَانٌّ Desiderio motus, impletus.

حَنَانٌ Misericordia; Stipendiuth; Abundantia, felicitas (بَرَكَة); Reverentia; Gravitas; Cordis teneritas; Malum diuturnum. حَنَانَ اللهِ *i. q.* مَعَاذَ اللهِ. حَنَانَيْكَ Miserere mei una vice post alteram.

حَنَّةٌ Uxor *viri*; *et* Nomen mulieris, *sc.* Anna; Mugitus *cameli*; Misericordia, amor; *et i. q.* حِنَّةٌ.

حِنَّةٌ *i. q.* جِنَّةٌ (*aut pro eo*) *sc.* Furor, insania.

حَنُونٌ Mulier a marito primum separata ob amorem in filium suum se cum eo iterum coniungens; Cum sibilo spirans (*ventus*).

حُنَيْن Affectio amoris; Vehementia ploratus; Motus ex tristitia aut moerore in nobis ortus *vel* sonus eo prolatus; *et* Arguta camelae vox, amoris in pullum testis; Nomen mensis Djumadae prioris et posterioris *et c. artic.* (*conf.* حنّين).

حُنَيْن Nomen sutoris, *qui in proverbium venit in his verbis* رجع بخفى حنين Reportavit ocreas Honaini *i. e.* rem minoris pretii assecutus in re maiore damnum passus est.

حَنَّان Propensus in rem, desiderio eius affectus; Sonum edens sagitta quum eum illisisti inter digitos tuos; Cui est sonus argutus ob celeritatem suam *camelus*; *Fem.* ة Valde misericors, *et c. art.* Dei nomen; Aperta et conspicua (*via*); Tinnitum edens (*arcus*) *sc. tunc quum dimittur attractus nervus*; Sonum edens *nubes.*

حِنَّان Cyprus (الحِنَّاء).

حَانَّة Camela (*ut* آنَّة *ovis*).

حَنُّون Flos فاغية appellatus, vel cuiuslibet arboris flos.

حِنِّين *Pl.* أَحِنَّة, حُنُون, حَنَانِين Nomen mensis Djumadae prioris et posterioris (*et c. artic.*).

حَنَّانَة Arcus, *vel* sonum edens arcus; Mulier, cui maritus erat et quae eius cum amore et tristitia mentionem facit, vel repudiata et iterum nupta, quae vero repudiantis desiderio tenetur.

مُحَنُّون *i. q.* مَجْنُون In terram proiectus, *vel* Insanus, daemone obsessus.

مُسْتَحِن Camela.

حَنَأَ 1) Viridis convolutis inter se plantis fuit (*locus*); 2) Inivit (*feminam*) *c. a. p.*

حَنَّأَ *n. a.* تَحْنِئ, تَحْنِئَة Tinxit cypro herba, eiusve pulvere *barbam suam c. a.* V Tinctus fuit cypro.

حِنَّآء *Pl.* حِنَّان (*specialius est* حِنَّآءة) Cyprus. الحناء حناء قريش *i. q.* قطلب Arbutum *Andalus. et* الاحمر *i. q.* حزاز الصخر Lichen, *et* حناء الغولة *i. q.* شنجار Anchusa. *Beith.*

أَخْضَر حَانِئ Valde viridis.

حَنَبَ *n. a.* حَنَب *et* II *n. a.* تَحْنِيب Convexus fuit in partibus duabus tenuioribus tarsi (وظيف) et in lumbo (*equus*), *vel* Curvus fuit in duobus cruribus (*conf.* تجنيب); Deorsum inclinavit; Aedificavit (*aedificii genus oblongum* ازج). V Incurvus fuit; Misericordia et amore affectus fuit *erga aliquem c.* على *p. conf.* تحنن.

أَسْوَد حُنْبُوب Valde niger.

مُحَنَّب Qualis in حنب describitur *equus*; Inflexus (*senex*)

حَنْبَتَر Vehementia, durities.

حَنْبَج Pediculus.

حُنْبُج Crassus, impletus.

حَنَابِج Parvae formicae.

حُنَابِج Crassus, impletus.

حَنْبَر Parvus.

حَنْبَرَة Vehementia *frigoris.*

حَنْبَرِيت Pura, clara *aqua*; Multum debilis.

حَنْبَش Saltavit; Saliit; Manus complosit; Conscendit mas feminam *c.* على; Ivit; Lusit; Risit; Verba fecit, narravit; Luserunt, iocatae sunt *puellae*; Detinuit, occupavit verbis *aliquem c. a. p.*

حَنْبَص *nempe* ابو الحنبص Cognomen vulpis.

حَنْبَصَة Insidiae, quae in bello struuntur.

حَنْبَلَ Comedit phaseolos; *vel* Induit pelliceam vestem *conf.* حنبل. V Capite demisso fuit.

حَنْبَل Brevis statura vir. Pellicea vestis eademque trita, *vel* Ocrea trita; Mare; Ventrosus (*vir*) *vel* carnosus; Nomen viri.

حُنْبُل Flores spinae Aegyptiae; Fructus arboris غاف et phaseoli.

حُنَابِل Fortis, durus (*de nervo, chorda*).

حِنْبَال Carnosus.

حِنْبَالَة Mare; Garrulus, blatero.

حَانُوتٌ *Pl.* **حَوَانِيتُ** Taberna in qua vinum venditur, oenopolium (*et ut masc. construitur*); *tum* Vini venditor.

حَانِيٌّ Ad oenopolium pertinens, spectans.

حَانَوِيٌّ *Id.*

حِنْتَارٌ Brevis, parvus.

حَنْتَرَةٌ Angustia.

حَنْتَفٌ Locusta mundata ad coquendum. الحَنْتَفَانِ Sunt حنتف eiusque frater سَيْف aut الحَارِث filii Ans-ben-Himjar.

حُنْتُوفٌ Qui vellicat barbam suam ob melancholiam.

حِنْتَفْرٌ Brevis, parvus.

حِنْتَالٌ Effugium (*aut quatuor aut quinque litteras radicales habet; sed sine Hamza frequentius. Neque autem verbis, quibus sunt tres literae, adiudicandum videtur*). *Dicitur* ما لي منه حنتال.

حَنْتَمٌ Hydria viridis; Arbor colocynthidis; *Coll.* Nubes nigrae.

حَنَاتِمُ Nubes nigrae.

حَنْتَمَةٌ Nubes nigra una.

حَنِثَ *F. a.* Periurus et improbus fuit. IV Ad improbitatem incitavit *c. a. p.* V Dei cultui operam dedit *vel* idola dimovit, continuit se cavitque a crimine *c.* من. VIII Fidem fefellit *in iureiurando. Djeuh.*

حِنْثٌ Crimen, peccatum; Fidem fallere in iureiurando; Inclinatio a vero ad falsum, et a falso ad verum; *ita dicitur* بَلَغَ الغلام الحِنْثَ Venit adolescens ad eam aetatem, ut et obedire et obedientiam denegare possit.

مَحَانِثُ Loca peccati.

رجل حَنْتَرٌ Stupidus vir.

حَنْثَرَةٌ Angustia.

رجل حَنْثَرِيٌّ Vir stupidus.

حَنْثَلٌ Debilis.

حَنَجَ *F. i.* 1) Obliquavit, inclinare fecit; Vehementer torsit (*funem*) *c. a.*; 2) Obvenit (*res necessaria*). IV Obliquavit, inclinare fecit; Distorsit (*verba sua*) *c. a.*; *et tum* Verba obscura, quae nemo intelligeret, locutus est *Djerir. Diw.*; Inclinavit; Quievit; Absondit; Festinavit. VIII Inclinavit.

حِنْجٌ Radix; *unde* عَادَ الى حِنْجِهِ وبِنْجِهِ.

حِنَاجٌ *i. q.* مُحْنَث.

مِحْنَجَةٌ Instrumenti cuiusdam nomen.

حُنْجُبٌ Siccus, aridus *de omni re.*

حُنْجُدٌ Longus et elatus arenae cumulus.

حُنْجُودٌ Larynx; Ampulla longa calamis aromaticis ذريرة appellatis destinata; Vas formam parvae corbis habens.

حَنْجَرَ 1) Iugulavit, mactavit *c. a.*; 2) Profundius in cavitate sua depressus fuit (*oculus*).

حُنْجُورٌ *Pl.* حَنَاجِيرُ Larynx.

حَنْجَرَةٌ *Pl.* حَنَاجِرُ Larynx. بلغت القلوب الحناجر Animum desponderunt.

حَنْجَرِيَّةٌ Gutturales *litterae.*

مُحَنْجَرٌ Morbus in ventre.

حَنْجَفٌ *et* **حِنْجَفٌ** *et* **حُنْجُفٌ** Superior pars coxae (ورك) ubi ei parti, quae حجبة appellatur, contigua est.

حَنْجَفَةٌ *Id.*

حُنْجُوفٌ *Pl.* حَنَاجِفُ Caput costae ea parte ubi lumbo contigua est.

حَنْجَلٌ Mulier crassa, clamosa.

حُنْجُلٌ Fera quaedam.

حُنَاجِلٌ Parvam et crassam staturam habens (*gedrungen*).

حِنْجْ Vox, qua oves increpantur.

حَنْحَنَ (*a* حن) Propensus, misericors fuit.

حَنُود *Pl.* حُنُد *i. q.* حِسْى *Djeuh. Kam.*

حَنْدَج Colliculus arenae minor quam ille qui نقا appellatur, *al.* interdum arbores producens *Ham. p.* 131. 794; *aliis* Ferax herbarum variarum arena. *Kam.*

حَنَادِج Parvi cameli. *Ham.*; Magni cameli. *Kam.*

حُنْدُوجة *Pl.* حَنَادِيج Longi arenarum colles *vel* breves arenarum tractus.

حُنَادِر Acuto visu praeditus *c.* العَيْن *vir.*

حِنْدِس *Pl.* حَنَادِس Nox caliginosa, tenebrae. *Dicitur enim* سروا فى الحندس *et* سروا فى حندس الليل. *Hamas. p.* 140. الحَنَادِس Tres mensis noctes postremae.

حُنْدُسِى *F.* ة Valde niger.

حندوس *Apud incolas Orientis* Segmentum dirhemi, quo utuntur eleemosynis.

حَنْدَس Obscura fuit *nox.* II تَحَنْدَس 1) Obscura fuit (*nox*); 2) Cecidit et debilis fuit (*vir*).

حَنْدَقُوق Lotus herba, Trifolium *Jac. Schult.* (*haec vox cum tribus proxime sequentibus pro voce Nabathaea habetur; Arabicum est* ذُرَق, *Pers.* ازورد: duae sunt species, una silvestris altera in hortis crescens.

حَنْدَقُوق Vir longus, vacillans et fatuus.

حَنْدَقُوقى *i. q.* حَنْدَقُوق.

حَنْدَقُوقى *Id.*

حَنْدَقُوقاء *Id.*

حَنْدَل Brevis, parvus.

حَنْدَلِس Gravem incessum habens, *et* Multam carnem habens, laxa, *et* Nobilis.

حَنْدَم *nom. unit. c.* ة Arbor venas rubras habens.

حَنَذَ *F. i.* 1) *n. a.* حَنْذ, تَحْنَاذ Assavit (*ovem*), *et* Candentibus super impositis lapidibus (iis in terrae fovea iniectis *Gol. ex Mar.*) coxit *eam c. a.*; 2) Ussit *sol* (*viatorem*) *c. a. p.*; 3) *n. a.* حَنْذ Ad cursum adegit motis pedibus, et cum una vel duabus vicibus cucurrit, tum stragulis texit (*equum*), et soli exposuit, ut sudaret *c. a. conf.* كبا. IV Minus aquae, plus vini, in miscendo addidit *vel contra* plus aquae. X Decubuit in sole, ut sudaret.

حَنَاذ Sol.

حَنْذَة Ardor vehemens.

حَنِيذ Assatus; *vel* Calida ex qua postquam assata est aqua stillat *caro*; Ad cursum actus tum stragulis tectus et soli expositus, ut sudaret *equus*; Aqua calefacta; Oleum; Aqua lavando capiti destinata et aromate condita.

مَحْنُوذ Ad cursum adactus et tum stragulis tectus et soli expositus, ut sudaret *equus.*

حُنْذُوة Fissura in monte.

حِنْذِيذ Multum sudans.

حِنْذِيَان Multum malum proferens (*vir*).

المُحَنْذِى Conviciator.

حُنْذُمَان Caterva *vel* agmen *vel* tribus *Kam.*; Turba, populus.

حَنَرَ *n. a.* حَنْر Arcuatum opus exstruxit *c. a.* *Observare placet, in Kamusi exemplaribus legi* ثناها, *sed in operibus ex quibus Kamusi auctor hauserit, reperiri* بناها. *Kamusi Turcici auctor adnotavit* الحنر حانك فتحى ونونك سكونيله حنيره يعنى كمر بنا ايلمك معناسنه در يقال حنر حنيرة اذا بناها شارح دير كه كرچه نسخ قاموس ده ثاى مثلثه ايله ثناها عنواننده مرسوم اولوب لكن امهات سايره ده باى موحده ايله بناها عبارتيله مثبتدر.

حُنَيْر *et* حَنِير Mensis Arabum Paganorum qui جمادى prior postea dictus fuit.

حَنِيرة *Pl.* حَنَائِر Arcuati operis nexus, aut ipsum testudineum opus; Arcus vel arcus nervo carens; Arcus, culus impulso nervo feminae gossipium discriminant.

حِنْورة Animalculi nomen.

حِنْبِر *Pers.* كوتاه Brevis. *Gol. ex Mar.*

حِنْزَاب Valida corporis statura praeditus asinus; Brevis

et robustus, *vel* Largus et crassus; Agmen avium Katha appellatarum; Gallus gallinaceus; In campo crescens planta جزر appellata.

خُنْزُوب Agmen avium Katha appellatarum.

خَنْزَرَة Fissura *montis.*

حَنْزَقْر Parvus, quadratus, non conveniens *vir.*

جِنْزَقْرَة *Id.*; 2) *Pl.* جِنْزَقْرَات Serpens.

حَنَس *F. a. n. a.* حَنْس In medio proelii campo semper versatus est ob fortitudinem.

حُنُس Timentes Dei.

حَوْنَس Is, cui nemo iniuriam infert, et quem, loco quodam stantem, nemo inde pellere studet.

حَنَش *F. i.* 1) Propulit *c. a. p.*; 2) Avertit *a re c. a. p. et* عن *r.*; 3) *pro* عنش Venatus fuit *viperam c. a.* (*Omnia haec in Kamuso Turcico coniugationi secundae tribuuntur*). IV Venatus fuit *viperam c. a.*; Ad festinationem impulit *aliquem c. a. p.*; Avertit *a re c.* عن *r. et a. p.*

حَنَش *Pl.* أَحْنَاش Musca; Reptile animal; Serpens *vel* vipera; Serpens se inflans, innocuus. *Hamas. p.* 626; *et tum* Omne animal, cuius caput serpentis capiti simile est, *ut* سام ابرص lacerta, *conf. Forsk. descript. anim. p. VIII et p.* 15; Omne animal ex avium genere, quod venando capitur.

مُحْنِش Qui multum operi incumbit et lucratur (*vir*).

مَحْنُوش Serpentis vel alius reptilis حنش dicti morsu laesus; Vi et invite propulsus; Ignobili loco natus; Desiderio incensus.

حَنَص Mortuus fuit *vir.*

حِنْصَأ Vir debilis.

حِنْصَار Gracilis et magno ventre praeditus.

حِنْصَال *et* حِنْصَالَة Magno ventre praeditus (*et cum Hamza effertur*).

حِنْضِج Vir laxus apud quem nil est boni.

حَنْضَلَة Scrobs in petra ubi restagnat aqua *vel* حُنْضُل Cisterna parva.

حَنَط *F. i.* 1) Gemuit, suspiravit ob tristitiam et moerorem; 2) Rubuit (*corium*); 3) Maturuit رِمْث, pabuli cameli amari genus, foliisque albicavit; 4) *n. a.* حُنُوط Matura et apta messi fuit *seges*; 5) *F. o.* Condivit odoramentis (*mortuum*) *c. a. p.* b) حَنِطَ *F. a.* Pabulum رمث appellatum maturum et album fuit. II Bonis odoribus condivit (*mortuum*) *c. a.* IV Condivit odoramentis (*mortuum*) *c. a. p.*; Matura et messi apta fuit *seges. Pass.* Mortuus fuit; Fructus protulit *planta* رمث *appellata.* V Odoramentis conditus fuit *mortuus.* X Audax se morti exposuit vitam spernens.

حَنْط Sagitta, quae mittitur.

حَانِط *Nempe* حَانِطُ الصُّرَّة Is qui magnam crumenam habet, in qua multi dirhemi sunt. حَانِطٌ إِلَيَّ Inclinans contra me inclinatione inimicitiae et odii; *item* Ruber; *inde* احمر حانط قانئ *coniunctim dicitur*; Qui triticum possidet, *vel* Tritico abundans; Fructus proferens (*arbor vel planta* رمث); Fructus arboris غضا.

حِنَاط Omne odoramentum, quod mortui causa paratur.

حِنْطَة *Pl.* حِنَط Triticum.

حَنُوط Omne aroma et odoramentum, quod mortui causa paratur; Aromatica res inspergi solita, praesertim mortuis.

حَنَّاط Qui triticum venundat.

حِنَاطَة Negotium faciendi mercaturam tritici; Ars cadavera condiendi odoribus inspersis.

حِنْطِي Qui triticum multum edit, donec pinguescat et inflatus sit.

حَنَّاطِي Qui triticum venundat.

أَحْنَط Barbam magnam, densam habens.

مُسْتَحْنِط *nempe* مُسْتَحْنِطٌ إِلَيَّ Contra me inclinans inclinatione inimicitiae.

حِنْطِيَة Barbam magnam et densam habens.

حَنْطَبٌ Caprae Hidjasi.

حَنْطَبَةٌ Strenuitas, fortitudo; Species quaedam reptilium.

تَحَنْطَرَ Huc illuc se convertit et circumivit *aliquam rem acturus c.* فى *r.*

حَنْطَرِيرَةٌ Nubes *in coelo.*

حَنْطَفٌ Ventrosus.

حَنْظَأْوٌ (*forma est ut* جِرْدَحْلٌ) Brevis, parvus *vir.*

حَنْظَلٌ *Nom. gener. nom. unit. c.* ة Colocynthis; Momordica Elaterium *vel* cucumis prophetarum. *Avic. p.* 175. *Sprengel. hist. rei herb. T. I. p.* 269. شحم الحنظل Pulpa colocynthidis (quae est flava eius pars) *Kam. et Reisk. ad Rhaz.*

حَنْظَلَى Inhoneste, insulse locuta est *femina.*

حِنْظِيَانٌ Impudenter, insulse et inhoneste loquens *vir.*

حَنَفَ *F. i. n. a.* حَنْفٌ Inclinavit. b) حَنِفَ *n. a.* حَنَفٌ Curvis pedibus praeditus fuit; *vel* Introrsum flexis pollicibus incessit *vel* incessit in dorso pedum a latere exteriore *vel* plantae pedis pectus inclinatum habuit. c) حَنُفَ *Id.* II *n. a.* تَحْنِيفٌ Fecit loripedem احنف *aliquem c. a. p.* V Hanefiticorum modum in religione secutus est, *vel* Semet circumcidit, *vel* Segregavit se ab idolorum cultu; Inclinavit, propensus fuit *c.* الى.

حَنِيفٌ *F.* ة *Pl.* حُنَفَاءُ Ab una religionis modo ad alterum inclinans; *tum* Veram religionem colens; in ea constans; *et* Meccam proficiscens festi celebrandi ergo; *vel* Religioni Abrahami deditus; Parvus, brevis; Calcearius.

حَنْفَاءُ *c. art.* Arcus; Novacula; Arbor quaedam; Serva mutabilis, modo segnis modo alacris; Lacerta; Testudo; Testudo marina (اطوم); Curvus *vel* qualis sub حَنَفٌ descriptus est *pes.*

حَنِيفَةُ Gentis cuiusdam ex Arabibus auctor, cui integrum fuit nomen Hanifah ben-Lodjaim ben-Zahb ben-Ahli ben-Beir ben-Wajil; 2) ابو حَنِيفَة Cognomen viginti doctorum, quorum celeberrimus fuit Alnohmanus appellatus, ex quo secta illa Hanefitarum, quae sectis orthodoxis adscribitur, originem duxit.

السيوف الحَنِيفِيَّةُ Gladii, qui ad Alahnafum ben-Kais referuntur, quia primus hic eos cudendos curaverat.

أَحْنَفُ Loripes *vel potius* pedes habens, quales sub حَنَفٌ descripti sunt.

حَنْفَسٌ Impudica mulier (*conf.* حِفْنِس).

حِنْفِشٌ Vipera *vel* serpens magnus et magno capite praeditus, variegatus et pallidus, qui comprehensus venas inflat; *aut sec. al.* Serpens حفاث appellatus.

حِنْفِيشٌ *Id.*

حِنْفِصٌ Parvo corpore praeditus.

حَنِقَ *n. a.* حَنَقٌ, حَنْقٌ (*conf.* خنق) Ira vel ira vehementi exarsit; Male voluit, odit *c.* على *p.* II *n. a.* تَحْنِيقٌ Spica aristae sese extulit posteaquam absconsa fuerat. IV Ad iram incitavit *c. a. p.*; Odio, quod exstingui non potest, impletus fuit; Spica aristae sese extulit posteaquam absconsa fuerat; Ventri propinquus adhaesit ob magnam maciem; Gracilis et macilentus fuit ob multum coitum (*asinus*).

حَنَقٌ *Pl.* حِنَاقٌ Ira *vel* Irae vehementia.

حَنِقٌ Ira percitus, *vel* vehementer iratus.

حَنِيقٌ Iratus, vel vehementer iratus; Odio plenus. *Plur.* حُنُقٌ Pinguis.

مَحَانِيقُ *Pl.* Extenuati, *et contra* Pingues (*cameli*).

حَنْقَطٌ Species quaedam avium *vel* attagen.

حَنَكَ *F. i. o. n. a.* حَنْكٌ 1) Habena instruxit *equum c. a.*; 2) Intellexit, percepit (*rem*) *c. a. r.*; 3) Firmavit *c. a.*; 4) Expertum reddidit et usu rerum confirmavit *aetas et fata c. a. p.*; 5) Manducavit dactylos, aliasve res, easque fricuit palato (*puer*). II *n. a.* تَحْنِيكٌ Fricuit palatum eius *c. a. p.*; Manducavit dactylos aliasve res easque fricuit palato (*puer*); Expertum reddidit *virum* (*c. a. p.*) *aetas etc.* IV Mente firmum expertumque

reddidit **aetas**, **experientia c. a. p.**; Propulit, repulit **aliquem c. a. p.** V Fasciam capitis religavit sub mento; Mente firmus, expertus fuit. *Reisk.* VIII Habena instruxit (*equum*) **c. a.**; Expertum, prudentem reddidit (*virum*) *c. a. p.* **aetas**; Herbis omnibus consumtis devastarunt *regionem locustae c. a.*; In potestatem redegit *c. a.*; Opes eripuit *alicui c. a. p.* X Multum edit, postquam paucus fuerat eius cibus; Cum radice evulsa fuit (*arbor* عصاه).

حُنْك (*et quoque* حِنْك) Prudentia quam quis aetate et experientia nanciscitur.

حَنَك *Pl.* أَحْنَاك Palatum, *et* pars illi sub mento respondens; *item* Rostrum corvi *vel* nigredo. *Dicitur* ذهب قوم الى حنك الغراب *i. e.* Ad eius maxillas et rostrum (*sed hoc nihili est*) *Ibn-Doraid. lexic.* *De iis*, qui pabulatum per regionem proficiscuntur, *dicitur* هم حنك *et* هم أحناك. Colles parvi, elati, mollibus albisque lapidibus constantes.

حُنُك *F.* ة Prudens, experientia edoctus et firmatus.

حَانِك *pro* حَالِك Valde niger, ater. *Dicitur* اسود حانك.

حِنَاك Habena *sc.* lorum freni equini.

حَنَكَة Collis in alta regione turris instar eminens.

حُنْكَة Firmitas; Prudentia, quam aliquis aetate et experientia nanciscitur. *Plur.* حِنَاك (*in Kamuso* حناك *singularis est ut* حنكة) Lorum quo paxilli in sella camelina عراصيف appellati continentur; Lignum, quod ligatur sub maxillam camelae, tum alligatur in collo pulli ablactati et tunc eum adamat. عيد الحنكة Festum Iudaeorum חנוכה *Jac. Schult.*

حَنِيك Experientia edoctus et firmatus *vir*.

حَنِيكَة Praestans in edendo (*de iumentis*).

أَحْنَك *nempe* أَحْنَكُ البعيرين (*raro*) Iumentorum duorum voracissimum.

مِحْنَك Habena.

مُحْنَك Experientia edoctus et firmatus.

مُحْتَنِك *Id.*

مُحَنَّك Manducatus et palato fricatus *dactylus etc.*; Experientia edoctus, confirmatus *vir*.

مَحْنُوك Manducatus et palato fricatus *dactylus etc.*

حَنْكَث Nomen plantae.

حُنْكُرَان Nomen avis piscivorae Lohajae viventis. *Forsk. descript. anim.*

حَنْكَلَ Graviter tardeque incessit.

حَنْكَل Vilis, despectus; Parvus; Iniustus, durus.

حُنَاكِل *Id.*

حَنْكَلَة Deformis corpore et nigra *mulier*.

حَنَمَة *Pl.* حَنَم Bubo.

حَنَا *F. o. n. a.* حَنْو *et* حُنُوّ 1) Flexit, incurvavit, contorsit (*manum*) *c. a.*; 2) *sec. nonn.* Sitivit; *sec. alios* Caput inclinavit ad bibendum. *Diw. Huds.*; 3) *n. a.* حَنْو Fecit arcum حنية; 4) *n. a.* حُنُوّ Amoris affectione propensus fuit *c.* على *p.*, *pecul. mater in liberos*, ita ut secundas nuptias detrectarit. IV Amoris affectione propensus fuit *c.* على *p.*, *pecul. mater in liberos*, ita ut secundas nuptias detrectarit; *et* Maturuit fructus citra mollitiem *Gol. ex Mar.* V Incurvatus, flexus fuit; *et i. q.* تحنن Propensione amoris affectus fuit *c.* على *p. Gol.* VII Inflexus fuit; Inflecti se patitur.

حَانٍ Libidinosa (*ovis*, *vacca sylvestris*).

حَنْو Curvus; Omnis pars corporis aliusve rei, in qua est curvitas; Inflexum ephippii vel sellae lignum; Latus rei.

حِنْو *Pl.* حُنِيّ, حِنِيّ *et* أَحْنَاء Omnis pars corporis aliusve rei in qua est curvitas; Inflexum ephippii vel sellae lignum; Latus rei cuiusve, *pec.* angulus montis. Planta quaedam. الحِنْوَان Ligna duo inflexa, super quibus est rete, quorum ope triticum transportatur ad acervum non excussae messis. احناء الامور Res dubiae.

حِنَاء Libido tam maris quam feminae *Djeuh.*

حَنْوَة Herba in campo nascens; *vel idem quod* اذريون البر Ocimum (ريحانة).

حَانَة Officina, taberna.

حَانِيَة Vehementer coitum appetens *femina*; Propensa in liberos mulier, ut amisso marito nubere alteri noluerit

Djeuh.; Natura collum inclinatum habens (*ovis*); Officina, taberna.

حِنَايَةٌ Flexura, inclinatio.

الحَوَانِي Costarum longissimae.

حَانِيٌّ Ad oenopolium pertinens, spectans (*a* حانوت).

حَنِيَّةٌ *Pl.* حَنِيٌّ *et* حَنَايَا Arcus.

حَانِيَةٌ Vinum, *vel* Oenopolae.

حَانَوِيٌّ Ad oenopolium pertinens, spectans.

أَحْنَى *Fem.* حَنْوَاءُ *et* حَنْيَاءُ Incurvus *dorso c. g. et primum* احنى ضلوعا Maxime propensus ac benevolus.

مَحْنَاةٌ Flexus et anfractus *vallis.*

مَحْنُوَةٌ *Id.*

مَحْنِيَةٌ *Pl.* مَحَانٍ Flexus et anfractus *vallis*; Terrae pars inflexa; Mulctrale ex corio camelino confectum dum arena indita siccatur, ut scutellae similis fiat.

حَنَى *F. i. n. a.* حِنَايَةٌ 1) Flexit *manum*, incurvavit *lignum*, *dorsum c. a. r.*; 2) Decorticavit *lignum c. a. r.* II *n. a.* تَحْنِيَةٌ Flexit, incurvavit *c. a r.*

حَوْ Vox, qua caprae increpantur.

حَوٌّ Distinctus, clarus; *sec. nonn.* Propulsio camelorum, incitatio. لا يعرف الحَوَّ من اللَّوِ Discernere non potest distinctum ab abscondito. *Hoc vero modo illustratur a Meidanio* Non discernit hoc ab illo *sec. nonn.* verum a falso, *sec. al.* حو propulsionem camelorum ab alligatione eorum (لو), *sec. al.* حَوّ *est* „certe" نعم *et* لَوّ *est idem atque* لو.

حَابَ *F. o. n. a.* حَوْبٌ (*et quoque* حُوب), حَوْبَةٌ, حِيَابَةٌ Peccavit, deliquit *c.* ب *r.* II *n. a.* تَحْوِيبٌ Increpuit (*camelos*) dicendo حوب *c.* ب. IV Peccato, crimini se tradidit. V Abstinuit a crimine *c.* من (*conf.* تأثّم); Tristitia, aut dolore corporis affectus fuit; *item* Vociferatus fuit ابن أوى *i. e.* hylax, *quod ea vox similis voci dolentis. Djeuh.*; *et* Benevolentiam commonstravit. X Tristitia affectus fuit.

حَابِ Vox, qua cameli increpantur.

حَابٌ Crimen.

حَوْبَ, حَوْبِ, حوبُ Voces, qua cameli increpantur.

حَوْبٌ Peccatum, crimen; Tristitia; Alienatio a consuetudine hominum; Species, modus; Diligentia, studium; Paupertas; Dolor; Camelus; Pater et mater; *item* Soror ac filia.

حُوبٌ Crimen; Impluvium domus; Tristitia; Alienatio a consuetudine hominum (وحشة); *item* Calamitas; Interitus; Anima; Morbus.

حَابَةٌ Crimen.

حَوْبَةٌ Cognatio materna. *Dicitur* لى فيهم حوبة. Tener cordis affectus ex amore matri proprius; Moeror; Paupertas, *ut in his* الحق الله به الحوبة; Conditio. *Pl.* حُوَبٌ Vir debilis (*raro*), *ut* انما فلان حوبة Nec malum nec bonum in aliquo est (*hoc quoque* حُوبَةٌ); Mater; Uxor; Pellex; Iumentum; Medium domus; Crimen (*hoc quoque* حُوبَةٌ).

حِيبَةٌ Cognatio materna. *Dicitur* لى فيهم حيبة. Conditio, status; Necessitas.

حَوْبَاءُ *Pl.* حَوْبَاوَاتٌ Anima (نفس) *Kam.*; Corpus seu persona hominis *Gol. ex Mar.*; Pectus; Vir brevis, longus dorso ac pedibus brevis. *Gol. ex Gl. Mar.*

أَحْوَبُ Crimen committens.

مُحَوِّبٌ Qui ex divite pauper et ex paupere iterum dives evadit.

مُتَحَوِّبٌ *Id.*

حَاتَ *F. o. n. a.* حَوْتٌ, حَوَتَانٌ *i. q.* حَامَ Circumvolitavit rem *avis*, *vel* cucurrit *circum rem fera c.* على. III Invitum adegit, obsequentem reddidit *c. a. p.* *Dicitur quoque* حاوتنى فلان عن كذا Dolo usus me ab aliqua re quidam impedivit; *tum* ظل فلان يحاوتنى بخدعة Continuo me quidam circumdat dolo. Repulit, prohibuit; Deliberavit *cum aliquo c. a. p.*; Promittendo et deliberando in venditione *cum aliquo* collocutus est *c. a. p.*

حُوتٌ *Pl.* أَحْوَاتٌ, حِيتَانٌ, حِوَتَةٌ Piscis, *general. sed praecipue* maior, *conf. Tochf. Ichwan p.* 158; *inde* صاحب الحوت Cognomen prophetae Ionae; Signum Zodiaci, *scil.* pisces. *conf. Ideler. Unters. p.* 202; *it.* الحوت الجنوبى

Piscis meridionalis, *nomen sideris*, *ibid. p.* 284; *tum* حوت الجن Gobius nebulosus *conf. Forsk. descript. animal. p. X.*

حَائِتٌ Multus in reprehendendo.

حَوْتَاءُ Crassis hypochondriis praedita *femina* (*conf.* حوثاء).

حَوْثُ (*pro* حَيْثُ *apud tribum Thai*) Ubicunque *loci et temporis.*

حَوْثَ *nempe* تركهم حَوْثَ بَوْثَ Dispersit eos.

حَوْثٌ Vena iecoris (حَوْثَاءُ). تركهم حَوْثًا بَوْثًا Dispersit eos.

حَوْثَاءُ Iecur cum partibus ei propinquis; Mulier pinguis (*conf.* حوتاء).

أَحَاثَ 1) Commovit et perscrutatus est *terram*, *conf.* احتثى; 2) Movit et dispersit, separavit *rem*. X *Id.*; Operam dedit, ut res abscondita prodiret inventa.

حَاجَ *F. o.* Opus et necesse habuit *c.* الى *vel* ان *verbi.* II Abduxit *aliquem a via c.* ب *p. et* عن *l.* حَوَّجْتُ له In amore eius aliam viam ingressus sum. IV أَحْوَجَ Opus, necesse habuit; Ad necessitatem adduxit. V Petiit rem necessariam. VIII Opus, necesse habuit *c.* الى *r.*; Propensus fuit *in aliquem c.* الى *p.*

حَاجٌ Plantae spinosae species *Djeuh.*, asparago sylvestri similis; Hedysarum Alhagi. (*In Avicennae opere L. II. p.* 262 *sub voce* ترنجبين *invenitur* الحاج, *eodemque modo scripsit Sprengelius in hist. rei herb. T. I. p.* 266; *sed nullus dubito, quin sit* الحاج *scribendum.*)

حَوْجٌ Salus; *ita dicitur* حوجا لك Salutem tibi; Necessitas.

حُوجٌ Paupertas.

حَاجَةٌ *Pl.* حَاجٌ, حِوَجٌ, حَاجَاتٌ, حَوَائِجُ (*aut contra regulam aut vox non usitata apud Arabes campestres*) Res necessaria, negotium tale; necessitudo; *pecul.* Excretio alvi; *item* Spes, voluntas, seu res expetita. *Gol. ex Mar.*

حُوَيْجٌ *Deminut. a* حَاجٌ.

حَوْجَاءُ Necessitas, res necessaria. ما لى فيه حوجاء ولا لوجاء Hoc mihi necessarium non est. Dubium, scrupulus. ما فى صدرى حوجاء ولا لوجاء Non est in animo meo dubium. كلّمته فما ردّ حوجاء ولا لوجاء Eum allocutus sum, sed nullum mihi verbum respondit, neo bonum nec malum (*conf.* سوداء).

حُوَيْجَاءُ Necessitas. ما لى فيه حويجاء ولا لويجاء Hoc mihi necessarium non est. Via deflectens se a recta, *ut in his* خذ حويجاء من الارض.

اِحْتِيَاجَةٌ Res necessaria.

حَوْحَى (*a* حَوْ) Increpavit voce حو *capras vel* dixit حو حو *c.* ب.

حَادَ *F. o. idem quod* حاذ *F. i.* III Occupavit nulla quiete concessa *febris aliquem c. a. p.*

حَاذَ *F. o. n. a.* حَوْذٌ 1) Cito propulit (*camelos*) *c. a.*; 2) Custodivit; 3) Curam adhibuit *in re* (حافظ) *c.* على *r.* IV أَحْوَذَ Cito propulit (*camelos*) *c. a. Djeuh.*; Collegit in unum, ut nihil effugeret *c. a. ex. gr. agmen*; Collegit (*vestem*) *c. a.*; Leve fecit (*poculum*) *artifex c. a. r.* X اِسْتَحْوَذَ Vicit superior et potitus fuit *c.* على.

حَاذٌ *Dual.* حاذان *Pl.* أحاذ Postremae femorum partes; *sec. al.* Dorsum. *Hamas. p.* 443. حاذ المتن Pars dorsi, in quo est stratum; *tum quoque* Status, conditio. خفيف الحاذ Paucas opes parvamque familiam possidens. *Dual.* حَاذَانِ Superiores coxae partes, super quas cauda dependet; *et denique* Nomen arboris, شجر *Kam.*, plantae نبت (*nom. unit.* حاذة).

حَاذَةٌ Status, conditio. *Dicitur* هما بحاذة واحدة.

حَوَاذٌ Remotio, longinquitas.

حَوِيذٌ Promptus, agilis in rebus peragendis, semperque paratus.

حَوْذَانٌ Nomen plantae boni odoris et gustus, flore fulvo, nymphaea, nenuphar.

حُوذِىٌّ Is, qui instigat et impellit ad iter.

حِيَاذَةٌ Celeris propulsio *camelorum Meid.*

أَحْوَذِىٌّ Agilis, promtus, solers, paratus ad res peragendas, ita ut nunquam res ei haud parato superveniat *Vid.* حوز.

حَارَ *F. o. n. a.* حَوْرٌ, حُؤُورٌ, مَحَارٌ, مَحَارَةٌ 1) Rediit; 2) Minus fuit quam esse debuit, defecit. *Dicitur* حار بعد ما كار; 3) Obstupuit, attonitus fuit; 4) Descendit in ventrem; 5) Lavando albam reddidit *vestem*; 6) ما يحور

وما يبور Nec crescit neque augetur. b) حَوِرَ *n.a.* حَوَرٌ Intensa fuit albedo et nigredo oculi, dum pupilla rotunda et palpebrae tenues sunt, partes autem ea circumdantes albae, *vel* Oculi pars una est multum alba, altera multum nigra, dum reliquum corpus multum album est; *vel* Totus oculus niger est ut in dorcadibus (*proprie autem non adhibetur in hominibus, sed a dorcadibus in homines transfertur; Alazmaius autem dubitat, quid significet*). II *n. a.* تَحْوِير Effecit ut rediret *c. a. p.*; Frustravit spem *alicuius* (*Deus*) *c. a. p.*; Candidum nitidumque effecit *Djeuh.*; Instrumento مِحْوَر rotundavit (*panem*) *c. a. r.*; Circum *oculos* cauterio ussit camelum *c. a. oculi.* III *n. a.* حِوَار , مُحَاوَرَة Respondit, dialogo certavit *c. a.* IV Respondit *c.* الى; Reddidit *responsum c. a. r.*; *et inde* طَحَنَتْ وما أَحَارَتْ شَيْئًا Moluit, sed farinam non reddidit; Pullum habuit حوار (*camela*); In ventrem demisit, edit; Devoravit magnas buccellas. *Reisk.* VI Responderunt invicem; *et* Per dialogum disceptarunt. IX اِحْوَرَّ *idem quod* حَوِرَ *et* Alba fuit *vestis.* X Petiit *ab aliquo* ut responderet *c. a. p.*

حَوْرٌ Pars cidaris (عمامة), quae sub parte كور appellata est; Fundus, profunditas *putei*; *inde dicitur* هو بعيد الحَوْر Intelligens, prudens est; Aliquid, *ut* ما اصبت حورا Nihil consecutus sum.

حَوْرٌ Interitus; Detrimentum. حَوْرٌ فى مَحَارَة *Proverb. locutio* Detrimentum in detrimento, *de eo adhibetur* qui calamitate affligitur, *vel* cuius res bene se non habent. انه فى حُورٍ وبُورٍ Ille in errore est. Quod alicunde redit provenitque, *ut farina, cum molitur frumentum.*

حَوَرٌ *Pl.* أَحْوَار Taurus. *Pl.* حَوَرَان Corium rubro colore infectum; Lignum, quod ob album colorem et البيضاء album appellatur. *Coll. nom. unit.* حَوَرَة Corium rubrum, quo intus obducitur corbis seu cista viminea; Calceus, cuius corium subsutum album est; Tertia stella in sidere *filiae ursae minoris* بنات نَعْش الصغرى appellato; Planta quaedam; Res e plumbo combusto parata, qua mulier faciem tingit.

حَوْرٌ Popul[illegible] arbor: *et quidem absolute* alba. حور رومى Populus nigra. *Gol. ex Beith.*

حِوَارٌ [illegible]onsio; Sermo, dialogus.

حِوَارٌ *Id.*; *et* Reditus. *Diw. Huds.*

حُوَارٌ (*et quoque* حِوَارٌ) *Pl.* حُورَان , حِيرَان (*de multis*), أَحْوِرَة (*de tribus*) Pullus *cameli* tempore, quo eum parit, vel usque ad tempus ablactationis.

حَائِرٌ Emaciatus; Pinguedo carnis; *fere sequente* بَائِر Periens, perditus; Locus in quo colligitur aqua, in campo seu deserto *Meid.*

حِيرَة Responsio.

حَوِيرٌ Responsio; *item* Inimicitia; Noxa.

حَوْرَاءُ Cauterium rotundum.

حَوْرَان Australis regio Damasci. *Jac.*, Auranitis *Josepho in Antiq. Jud.*

حَوْرَان Cutis elephantis.

عقرب الحِيران Scorpio hiemis.

حَائِرَة Ovis et mulier, quibus tota iuventutis aetas iam praeteriit, *et inde de re, e qua nec bonum nec commodum percipi potest, ut* ما هو الا حائرة من الحوائر Nil boni in eo est.

حَوِيرَة Responsio.

حَوْرُور Aliquid. ما اصبت حورورا Nihil consecutus sum.

حُوَّارَى Edulia alba; *pec.* Panis albus; Farina optima.

كَبْش حَوَرِىّ Aries, qui ad حَوَرٌ (corium rubrum) refertur (*in tradit. quad. Muhammedis*).

حَوَرْوَرَة Mulier alba.

حَوَارِىّ *Fem.* ة *Plur. san.* Candidus cute, nitens; Fullo *vel* homo, qui vestes lavat; Amicus sincerus, propinquus; Adiutor; *vel* prophetarum adiutor, sincero animo agnoscens colensque eius veritatem *Mar.*; *pec.* Discipulus apostolusve Christi. *Cor.*

حَوَارِيَّات Feminae urbium capitalium.

أَحْوَرُ *Fem.* حَوْرَاءُ *Pl.* حُورٌ Praeditus oculis, quales sub حَوَرٌ descripti sunt. حور العيون Oculis nigris praeditae quales dorcadibus sunt; Intelligentia, prudentia, *ut in his* ما يعيش باحور; *c. artic.* Planeta, *vel* Iupiter planeta.

أَحْوَرِيٌّ Candicans cute ac mollis.

مَحَارٌ Locus reditus.

مِحْوَرٌ Radius quo expanditur massa; Ferrum, quod coniungit ferrum capite aduncum, quod utrumque trochleae latus stringit et in quo haeret axis (خُطَّاف), cum trochlea (بَكْرَة); Lignum, quod trochleam magnam مَحَالَة appellatam continet (تَجْمَع); Ferri parvum frustum, in quo circumvertitur lingua fibulae (اِبْزِيم) in extremo cingulo vel alius rei; Instrumentum ferreum quo stigma inuritur.

مَحَارَةٌ Concha similisve res ossea; Locus reditus; Interior pars aurium; Res similis pilento camelino; Inferior pars scapulae; Id quod inter supremam ungulae partem (نسر) et inferiorem (سنبك); Tractus, latus; Linea (خَطّ).

مَحَاوِرُ *ut in his* قلقت محاوره Res eius perturbatae sunt.

مَحْوَرَةٌ Responsio.

مَحُورَةٌ *Id.*

مُحَوَّرٌ Cui intus corium rubrum subsutum est *ocrea.*

مُحَاوَرَةٌ Responsio; Dialogus, colloquium.

جَفْنَةٌ مُحَوَّرَةٌ Scutella impleta gibbo camelino (*quia pinguis et albus est*).

حَازَ *F. o. n. a.* حَوْزٌ *et* حِيَازَةٌ 1) Collegit ab omni parte et contraxit ad se *rem*, ne alius quis aliqua eius parte potiretur *c. a. r.*; Sibi soli sumsit *rem c. a. r.*; *et inde* 2) Possedit, dominio tenuit *c. a.*; 3) Inivit *feminam c. a. p.*; 4) Summa vi tetendit *arcum c. a.*; 5) Leniter propulit, *et contra* 6) Vehementer propulit *c. a.*; 7) Leniter incessit. II *n. a.* تَحْوِيزٌ Ad aquam egit (*camelos*) *c. a.* III Commercium ac rem habuit (*cum alio*) *c. a.*; Conculcavit, subegit *c. a.* V Convolvit se (*serpens*); Convertit se, in latus declinavit. دخل عليه فما تحوز له عن فراشه Ad eum intravit, sed ille se non ad eum a lecto suo convertit; *item* Subduxit se (*ab alio*) *c.* من. VI A se invicem recesserunt *duae acies.* VII Reliquit mansionem, castra; Declinavit, recessit *c.* عن *p. et c.* الى *alt.*; Terga dedit, fugit (*hostis*). VIII Collegit, contraxit (*rem*); Solus occupavit, sibi sumsit *rem* caeteros ab ea removens *c.* عن *r.*; Possedit.

حَوْزٌ Locus, qui aggere circumdatur; Rex; Concubitus cum femina; Tractus, regio.

حَوْزَةٌ Tractus, latus; Medium regni; *item* Congregati; Natura hominis; Uvae species; Rima mulieris. ليلة الحَوْزِ Prima nox, qua cameli ad aquam ducuntur.

حَيِّزٌ Latera domus, quo aqua effunditur et pluviae aqua confluit; *tum* Tractus, latus *gener.* *Tum hae sunt huius vocis definitiones, quae in libro* تعريفات *leguntur* الحيز عند المتكلمين — هو الفراغ الموهوم الذى يشغله شى ممتد كالجسم او غير ممتد كالجوهر الفرد — وعند الحكما — هو السطح الباطن من الحاوى المماس للسطح الظاهر من المحوى *tum* الحيز الطبيعى — ما يقتضى الجسم بطبعه الحصول فيه.

حَوَّازٌ, *nempe* حَوَّازُ القُلُوبِ Id quod vim in animum exercet, vestigia imprimit, angit, ut invitus ad rem peragendam cogaris (*hoc in traditione; sunt autem, qui legant* حَزَّازُ القلوب *Plur. a* حَازَّةٌ Res animum quasi secantes).

حَوْزَاءُ Multos homines congregans *bellum.*

حُوَّازٌ Scarabaei magni.

حُوَيْزَاءُ Commeatus, quem aliquis sibi soli acquisivit.

حُوزِيٌّ Bene res tractans, *vel* Is qui seorsim habitat neque cum aliis commercium habet; Vir, cuius ingenium tardum est; Niger.

حُوزِيَّةٌ Camela a caeteris separata, vel cui restant, caeteris fatigatis, vires, ut ulterius procedat *vel* ea, quae forma et agilitate separata est ab aliis.

أَحْوَزُ *et*

أَحْوَزِيٌّ *i. q.* أَحْوَذِيٌّ; *tum* Niger; Bene res tractans.

حَاسَ *F. o. n. a.* حَوْسٌ 1) Pervasit domum praedam quaerens; perscrutatus fuit *conf.* جوس; Intercessit disiungendo, ut rem quaereret *c. a.*; *ita dicitur* تركت فلانا يحوس بنى فلان; 2) Strenuus et audax fuit *Gol. ex Mar.*; 3) Traxit humi syrmam; 4) Excoriavit paulatim. b) حَوِسَ *Fut.* يَحْوَسُ *n. a.* حَوَسٌ Strenuus fuit. V Strenuitatem et intrepidum animum ostendit; Dolore affectus fuit; Profecturus tamen loco mansit. X *Fut.* يَسْتَحْوِسُ Continuit se; Cunctatus fuit.

ابل حُوسٌ Cameli tarde abeuntes a prato.

خُطُوبٌ حُوَّسٌ Adversitates, incidentia mala.

حُوسَى Cameli multi.

حَوْسَاءُ Camela, quae multum edit, fortis.

خُوَاسَةٌ Cognatio. *Dicitur* بينهما حواسة Propinquitas inter utrumque intercedit; Invasio nocturna; Hostilis irruptio; Agmen hominum ex variis gentibus constans.

خُوَاسَاتٌ Cameli congregati et multum edentes.

حُوَيْسِبَاءُ Cognatio.

حَوَّاسٌ *nempe* انه لَحَوَّاسٌ عَوَّاسٌ Ille quaerit nocte.

أَحْوَسُ Audax; Fortis; Lupus.

حَاشَ *F. o.* 1) Concitavit circumveniens, ut in retia ageret (*feram*) *c. a.*; Excitavit tumultum, irruit; 2) Coëgit, collegit, propulitque (*camelos*) *c. a.*; 3) Edit latera cibi, ut diligenter eum comederet. II *n. a.* تحويش Collegit, congregavit. III Instigavit *aliquem c. a. p. et* على *r.*; Deflexit a loco, ubi decidit pluvia *c. a. fulminis.* IV أَحَاشَ *et* أَحْوَشَ Concitavit circumveniens ut in retia ageret *c. a.* V Recessit, procul fuit; Pudore affectus fuit; Coniuge privata fuit (*mulier*) *c.* من *p.* VI Ab omni latere circumdedit, ut in medio esset, *aliquem c. a. p.* VII Concitata fuit ab omni latere ut in rete incideret *fera*; Territus fugit *ab aliquo c.* من *p.* ما ينحاش من شي Non curat rem. Collectus, congregatus fuit. VIII احْتَوَشَ Concitatam ac territam simul compulerunt (*praedam*); E lustro expulerunt et circumdederunt ab omnibus lateribus *c. a. r.*; In medio *aliquem* posuerunt *c.* على *p.*; Circumdedit *c. a.* X Cinctam praedam in rete propellere studuit.

حَاشَ *et* حَاشَ لِلّٰهِ *et* حاش Absit *c.* ل *p. et* من *r.* (*sed ne dicas* حاشا لك *potius dicendum* حاشاك *et* حاشا لك).

حَوْشٌ Sepimento, stabulo camelorum similis res: *vox Iracensis.*

حُوشٌ *Coll.* Pecora efferata; Admissarii daemonum qui se cum camelis Arabum miscuisse dicuntur: *ad hos cameli* حوشية (efferati) *a nonnullis referuntur*; *tum et* حوش regio arenosa pone arenas يبرين sita: *hominibus inculta, daemonibus habitata esse dicitur.* حوش الفواد Acer animo.

حِيشَةٌ Reverentia, verecundia, veneranda dignitas.

حَايِشٌ *Coll. caret Singulari* Multitudo ac velut septum palmarum, *et in genere* arborum.

حَاشَاءُ Planta quaedam apibus grata.

حَاشَاكَ *et* حَاشَى لَكَ Absit, pace tua.

حُوَاشَةٌ (*conf.* حواسة) Res a qua abhorrent homines, cuiusque pudet; Propinquitas, cognatio; Res in qua crimen est et causa abruptae amicitiae: *dicitur* في هذا الامر حواشة; Res necessaria, necessitas.

حُوشِيٌّ Difficilis; obscurus, peregrinus (*de sermone*); Tenebrosa (*nox*); Efferatus *de camelis aliisque*; Qui cum nemine commercium habet.

حُوشِيَّةٌ Alienatio a consuetudine hominum, misanthropia.

مُحَاشٌ Utensilia domus; Miscella turba (*vel potius* مُحَاش *a* محش).

حَاصَ *F. o. n. a.* حَوْصٌ, حِيَاصَةٌ 1) Consuit *c. a. r.* *Inde proverb. locutio* ان دواء الشق ان تحوصه; 2) Arctavit, arcte iunxit duas res; *ita et* Operuit *oculum accipitris c. a.*; 3) Circumvolavit *rem c.* حول. b) حَوِصَ Angustus fuit in oculi exteriore angulo; *vel sec. alios* Angustia in uno oculo laboravit. III Limis intuitus fuit *c. a.* IV Longa fuit *planta. Diw. Huds.* VIII Providus, attentus fuit.

حَوْصٌ Dolor intestinorum. لاطعنن في حوصك Te laedam in hepate *vel* operam dabo, ut te perdam (*nisi potius in Kamuso Calc. pro* لا تُبِلَنْك *legendum* لا تبلنك dolo utar contra te). *Prov.* طعن في حَوْصِ امر (*et legitur* حُوص) Tractavit rem ipsum non spectantem vel quam non bene perfecit.

حَوَصٌ Sutura; Angustia in oculorum exterioribus angulis *vel* in uno tantum oculo.

حِوَاصٌ Lignum, quo consuitur.

حَايِصٌ (رَتْقَاءُ *de muliere*) Camela marem admittere nequiens ob angustiam vulvae.

حُوَصِيٌّ *Prov.* طَعَنَ حُوَصِيَّ أَمْرٍ Rem non bene peregit, tractavit; *vel* rem alienam egit.

حِيَاصَةٌ *pro* حِوَاصَةٌ Lorum, quo constringitur cingulum sellae.

أَحْوَصُ *Fem.* حَوْصَاءُ *Pl.* حُوصٌ Angusto oculi et quidem exteriore angulo praeditus *vel* angustum unum oculum habens. *Dual.* الأَحْوَصَانِ *sunt* الاحوص بن جعفر cuius nomen est Rabiah *et* Amru ben-Alahwaz; *sed* الاحاوص *sunt* Auf, Amru, Schoraih filii Alahwazi ben-Djahfar (*in carminibus Djeririi*).

مُحْتَاصَةٌ Cuius vulva nimis angusta est *camela*.

حَاصَ *F. o.* 1) Collegit (*aquam*); 2) *n. a.* حَوْصٌ Construxit cisternam vel conceptaculum aquae (حوص). II أُحَوِّصُ لك هذا الامرَ Tibi hanc rem obeo. VIII Adiit ad conceptaculum aquae (حوص). X Collecta fuit, confluxit, sibi conceptaculum fecit *aqua*.

حَوْضٌ *Pl.* حِيَاضٌ *et* أَحْوَاضٌ Cisterna, Conceptaculum aquae maius, lapidibus exstructum in propinquo putei, in quo aqua colligitur potissimum ad adaquandum. حَوْضُ الحمار *convicii causa homini dicitur*: *sensum horum verborum esse volunt* مَهْزُومُ الصدر; *tum* الحوض Nomen sideris. *conf. Ideler. Unters. p.* 20.

مُحَوَّضٌ Locus conceptaculo aquae similis, ex quo irrigatur palma.

حَاطَ *F. o. n. a.* حَوْطٌ, حِيطَةٌ, حِيَاطَةٌ 1) Custodivit, attendit, cavit; 2) Cavendo traxit ad se pubem *asinus*; 3) *Imperativum* حُطْ حُطْ *adhibent iubentes* ut puella ornetur filo حَوْط *vel* ut propinquorum amicitiae studeat quis; 4) حاطونا القصا Longe remoti sunt a nobis nos circumdantes; nec vero illi remoti erant a nobis, ut, si voluissent, mox nos attingere potuissent. (*In Kamuso Calcutt. legitur* الفضاء; *sed rectius legitur in Kamuso Turcico* القصا). II Circumdedit *aliquid aliqua re c. a. r. et* ب *alt.* Exstruxit *parietem c. a. r. Inde loquendi modus* انا احوط حول ذلك الامر *i. q.* ادور. Cinxit pariete ac sepivit *vineam c. a.* III Obivit aliquem petiens rem quam ille dare recusaret *c. a. p.* IV Cinxit, circumdedit *c.* ب. *Hinc* احاط به علما *vel* احاط به علمه Amplexus illud fuit scientia *i. e.* optime novit *et tum omisso* علما Scivit. VIII Circumdedit, cinxit *c.* ب *p.*, *aliquid aliqua re c. a. r. unius et* ب *alt.*; Cavit. احتاط لنفسه Sibi cavit. Bene custodivit *rem c.* على *r.*; Curam egit *alicuius rei c.* ب *r.*

حَوْطٌ Filum contorsum ex rubro et nigro, in quo sunt sphaerulae vitreae et lunae novae imagines ex argento factae, quo medium corpus circumdat mulier, ne ei noceat malignus oculus.

حَوَطٌ Id quo expletur dirhemorum defectus. هَلُمَّ حَوَطَهَا Age, exple dirhemorum defectum, quum imperfecti sint.

حَوْطَةٌ Cautio, custodia.

حُوَطَةٌ Ludus, qui دارة appellatur.

حَائِطٌ *Pl.* حِيَاطٌ, حِيطَانٌ Paries, septum; *ellipt.* Hortus *conf. Abulf. Annal. T. II. p.* 64.

حِيطَةٌ *et quoque* حيطة Custodia, cautio.

حِيطَةٌ Custodia, cautio; cura. مع فلان حيطة لك (*ne dicas* عليك) Propenso erga te est animo.

حُوَّاطٌ *nempe* حواط الامر Rem dirigentes, perficientes.

حُوَاطَةٌ Septum quod cibi servandi causa exstruitur.

حَيِّطَةٌ Femina pudica, nobilis.

أَحْوَطُ Cingens; Magis confidens.

تَحْوِيطٌ Annus infertilis.

تَحَيُّطٌ
تَحْيِيطٌ
تَحَيُّطٌ
التَّحْوِيطُ
التَّحْيِيطُ } *Idem.*

مُحَاطٌ Locus, qui pone pecus et gentem est, eamque circumdat et custodit.

مُحِيطٌ Circumiens, periens; Peripheria; Sciens.

مُحَوَّطٌ Muro cincta *vinea*.

مُحَيِّطٌ Annus infertilis.

حَافٌ *Dual.* حافان Vena viridis sub lingua.

حَوْفٌ Corium in modum subligaculi interioris (ازار) sectum, quod induunt Arabum feminae, cum menstruis laborant; Eodem utuntur pueri, *vel* Corium rubrum in lora dissectum, tum margaritis parvis aut similibus rebus ornatum, quod puellae supra vestes induunt; Subligaculi genus e corio, quod in lora dissecatur, ita ut quodlibet lorum largitudinem quatuor digitorum habeat: id vestimento est parvae puellae; Res similis pilento; Uter e corio confectus.

حَوَّفَ Posuit in margine (حافة) *aliquem c. a.*; In margine circum rigavit *veris pluvia locum c. a. r.*; *est tradito*

سُلِّطَ عليهم طاعون يَحُوفُ القلوب Pestem immittat in eos (Deus), quae eorum animos ab ipso avertat. (*Sunt autem qui legant* يَحُوفُ). V تَحَوَّفَ Diminuit in margine *rem c. a. r.*

حَافَةٌ *Dual.* حافتان *Pl.* حَافَاتٌ Ora, margo; Latus *fluvii etc.*; In margine maxime se circumvertens *tribulum*; Vitae molestia et angustia. *Dicitur* به حافة.

حُوَافَةٌ Id quod restat e foliis herbae (قت) postquam ablata sunt.

حَاقَ *F. o. n. a.* حَوْقٌ 1) Everrit, verrendo mundavit (*domum*) *c. a.*; 2) Fricuit, glabrum reddidit, acuit *cuspidem c. a. r.*; 3) Circumdedit, amplexus fuit *c.* ب. II Confusa dixit verba.

حَوْقٌ Multitudo magna; Res aequabilis; *inde dicitur* تركت النخلة حوقا quando trunculos post amputationem ramorum superstites igne delet. (*In Kamuso Calcutt. legitur* اذا اشغل بالكرانيف *quod sensu bono caret*, *in Kamuso Turcico vero exstat* اذا اشعل فى الكرانيف.) Id quod glandem penis circumdat; Circuitus glandis in pene (*usitatius videtur* حُوق).

حُوق Id quod glandem penis circumdat; Circuitus glandis in pene, *vel* Rotunditas in pene حوق الحمار Cognomen poetae Ferasdak.

حَوْقَةٌ قَيْشَلَةٌ Glans penis magna.

حَوْقَةٌ Copia mendaciorum inventorum eamque proferre. *In Kamuso Calc.* حوقة *illustratur vocibus* الجماعة المخرقة. *Haec autem vox* المخرقة *in ipso Kamuso non explicatur. Quam attuli significationem ex Kamuso Turcico hausi, in quo haec leguntur verba* الحوقة حانك فتحيلة جماعة مخرقة معناسنه در مخرقه ماده سنده مؤلف خرق فصلنده تصدى ايلميوب لكن شارحك بياننه كوره مخرقه يلان سوز دوزمك معناسنه كلمه مولده اولمغله مخرقه يلان دوزوب كذب اختراع ايدن جماعة ديمك اولور *i. e.* الحوقة *sensum verborum* جماعة مخرقة *praebet; sed vox* مخرقة *in auctoris opere* (*Kamuso*) *sub radice* خرق *non reperitur. Est autem interpretis Kamusi sententia; quum vox* مخرقة *sensum* mendacia effingere, *licet apud genuinos Arabes non sit usitata*, *praebeat*, *vocem significare*: multa mendacia inventa dicere.

حُوَاقَةٌ Quod everritur, quisquiliae.

أَحْوَقُ Qui magnam penis glandem habet.

مُحَوَّقٌ Fricando glaber factus.

مُحِيقٌ *Id.*

مِحْوَقَةٌ Scopae.

مُحَوِّقَةٌ Quae ob paucitatem pluviae paucas producit plantas *terra.*

مُحَوَّقٌ Magna glande penis praeditus.

حَوْقَلَ *n. a.* حَوْقَلَةٌ Dixit لا حول ولا قوة الا بالله.

حَاكَ *F. o. n. a.* حَوْكٌ, حِيَاكٌ *et* حِيَاكَةٌ 1) Texuit *vestem c. a.*; 2) Firma *res est in animo meo* (فى صدرى).

حَوْكٌ *i. q.* بَاذَرُوجٌ Ocimum, *et* Portulaca.

حَائِكٌ *Pl.* حَاكَةٌ *et* حَوَكَةٌ Textor.

نسوة حَوَائِكُ Mulieres texentes.

مَحَاكَةٌ Textrina.

مُحَوَّكَةٌ Pugna, *ut in his* تركتهم فى محوكة.

حَالَ 1) *n. a.* حَوْلٌ, حُؤُولٌ Conversa, mutata fuit *res*; Mutatus fuit in alium statum *c.* الى; 2) De statu recto in curvum mutata fuit *res*; *et inde* Alteratus, corruptus fuit; Curvus fuit *arcus*; 3) *n. a.* حالت النفوس Desierunt recti esse animi; 4) Recessit *a foedere c.* عن; Migravit *de loco in alterum c.* من; Accessit, irruit *in aliquid c.* على; 5) *n. a.* حَوْلٌ, حُؤُولٌ Praeteriit, transivit: حال عليه حول Annum peregit; 6) Intercessit *aliquid inter duas res c.* بين *r.*; 7) حال حول Absolutus fuit annus; Plures annos stetit *domus*, *et dicitur eodem sensu* حيل بها; 8) *n. a.* حَوْلٌ Effusa fuit *aqua super terram c.* على; 9) *n. a.* حُؤُولٌ Insilivit *in equi dorsum* et rectus insedit *c.* فى; 10) *n. a.* حُؤُولٌ, حِيَالٌ, حِيَالَةٌ Ab admissario inita non concepit (*de camela et palma*, *conf.* حائل); 11) حَالَتْ *F. a. et* b) حَوِلَتْ *n. a.* حَوَلٌ Obliquus et distortus fuit *oculus* (*quod vario modo fieri potest*). II Vertit, mutavit; Ab uno loco *in alterum* transtulit *rem c. a. r. et* الى; *et quoque* Translata fuit *res*; Obliquum, distortum fecit *oculum c. a. r.*; Fecit absurdum, impossibile *aliquid*; Ab admissario inita non concepit *camela* (*conf.* حايل); In medio coelo fuit *galaxias* (quod aestatis tempore fit). III *n. a.* مُحَاوَلَةٌ, حِوَالٌ Vo-

luit, expetivit, quaesivit *rem c. a. r.*; Acuit *visum versus aliquid.* **IV** أَحَالَ Protulit a veritate alienum, absurdum; Mutata fuit *res* et ab uno statu in alterum translata. ما أَحْيَلَهُ *et* ما أَحْوَلَهُ Quam versutus est! Transire fecit (*Deus*), perfecit *annum.* أَحَالَ Muhammedanus factus est; Debilem censuit *aliquem c.* على *p.* احال الغريم Creditorem a se avertit, et in alium, qui solveret, transtulit debitum. احال *et* أَحْوَلَ Per plures annos stetit *domus.* احول Anniculus fuit *puer*; Annosus fuit (اتت عليه الاحوال) *Djerir. Diw.* احال Ab admissario inita non concepit *camela*, *conf.* حايل. احال Habuit anniculas camelos, quae nondum conceperant. احال Praeteriit, transivit *alicui annus c.* على *p.* احال Uno extitit anno *res*; Pervenit *ad anni tempus c. a.*; Insilivit *in equi dorsum* et rectus insedit *c.* في; *item* أَحَالَ *et* أَحْوَلَ Constitit substititve *aliquo loco c.* ب *l.* per anni spatium *vir*; Per anni spatium exstitit *domus*; Irruit *in eum flagello* feriens *c.* على *p. et* ب *instr.* أَحَالَ Profudit aquam inclinata urna *c. a.*; Super terram expansa fuit *nox*; Advenit, accessit *Meid.*. أَحَالَ Obliquum, distortum fecit *oculum* (*conf.* حَوِلَ). **V** Se convertit; Versus mutatusque fuit *c.* الى; Immutatus fuit *in aliquem c. a. r.*; Unum *statum* reliquit in alterum mutatus *c.* عن; Versute egit; Remedium quaesivit; Migravit, de loco in locum ivit *c.* من; Insilivit *in equi dorsum* et rectus sedit *c.* في *vel c.* الى; Desilivit de equo *in equum c.* الى; Sarcinam vestium in tergo gestavit; In *veste* aliquid posuit tum hanc in tergo portavit *c. a. vestis.* تَحَوَّلَهُ بالمَوْعِظَةِ In monendo talem *alicuius* statum quaesivit, ut admonitionem admitteret. **VIII** Perspicax fuit, technam struxit, machinatus fuit; versute egit *c.* على *p.*; Anniculus fuit. احْتَوَلَ In medio posuerunt *aliquem c.* على *p.* **IX** *n. a.* اِحْوِلَالٌ Obliquus, distortus, strabus fuit *oculus* (quod vario fieri potest modo); Viridis fuit (*terra*), et erectae fuerunt eius plantae **X** اِسْتَحَالَ De statu recto in curvum mutatus fuit; *et inde general.* mutatus fuit; Cursum mutavit *fluvius c.* الى; Inaequalis et in cavum depressus fuit (*campus*); Curvus fuit (*arcus*); Absurdus accidit (*sermo*); Absurdum putavit; *et* Adspexit (*rem*) videns an moveretur *c. a. r.*

حَالٌ *gener. fem. sed quoque masc. Pl.* أَحْوَالٌ *et* أَحْوِلَةٌ Status, conditio *hominis.* شدة الحال Penuria. Tempus praesens. حال الموصوف Adiectivum cum nomine coniunctum eiusque qualitatem describens, *ut in his* رايت رجلا حسنا *vocabulum* حسنا; *tum autem* حال المتعلق بالموصوف Adiectivum coniunctum cum nomine, sed sequentis nominis qualitatem describens, *ut in his* جاءني رجل حسن اخوه Venit ad me vir, cuius frater pulcher est, *vocabulum* حسن; *tum quoque in grammatica* Vox in accusativo posita, qua conditio, status alius indicatur. *De Sacy Gramm. Ar. T. II. p.* 64. في الحال Statim, confestim. في الحال والمآل Tempore praesente et futuro. احوالا احوالا Repetitis vicibus. أحوال الدهر Temporis vicissitudines. في جميع الاحوال Omnimodo. تقلبات الاحوال Conversiones fortunae. Lutum nigrum; Terra mollis; Folia spinae Aegyptiacae (سَمُر), quae baculo in toral excussa sunt; Femina, uxor (*dial. Hudseil. in Diwano Hudseil.*); Lac; Cinis calidus; Id quod aliquis in dorso portat; Locus in dorso equi, ubi pannus ephippio subditur; Latera putei interiora; Tegumentum foeno sicco fartum; Currus tribus rotulis praeditus, in quo repens puer gradiri discit; Sarcina vestium; Medium dorsi equini.

حَوْلَ Circum.

حَوْلٌ Perspicacitas, bonitas visus; Potestas ad arbitrium suum vivendi; Potentia; *et Pl.* أَحْوَالٌ, حُوُولٌ, حُؤُولٌ Annus; *item* Interstitium, paries. *Gol. Log.*

حُولٌ Latera putei interiora.

حِوَلٌ Inter duas res in medio posita *res.*

حَوَلٌ Obliquis, distortis oculis praeditus; Strabus; Multum versutus (*vir*).

حِوَلٌ Perspicacitas, bonitas visus; Potestas ad arbitrium suum vivendi; Res admirabilis (temporis, fortunae); Translatio rei de loco in alterum; Commutatio. *Inde Corani dictum* لا يبغون عنها حولا Non expetent eius mutationem. Fovea in terra oblongior, in qua palmae in seriem plantantur.

حُوَلٌ Intercedens inter duas in medio posita *res*; Versutus.

حَيْلٌ Perspicacitas, bonitas visus; Potestas ad arbitrium suum vivendi.

حَوَالَ Circum. *Dicitur* هو حَوَالَهُ.

حَوَالٌ Conversio, mutatio (*temporis*, *fortunae*).

حِوَالٌ Intercedens inter duas in medio posita *res.*

حُوَّلٌ *et* حُوَّلٌ قُلَّبٌ Versutus, multum perspicax.

حَالَةٌ Status, conditio *hominis.* حالات الدهر Temporis vicissitudines. Lignum quo lotor contundendo mundat lintea. *Gol. ex Mar.*

حَوْلَةٌ Perspicacitas, bonitas visus; Potestas ad arbitrium suum vivendi; Potentia, robur; Sponsio; Testimonium.

حُولَةٌ Versutus. *Pl.* حُوَل Res admirabilis (*fortunae*); Res ingrata, invisa; *item Pl.* حُوَلٌ Infortunium.

حُوَلَةٌ Versutus.

حَبَالٌ Filum quod cum cingulo cameli, quo venter subcingitur, coniunctum ligatur ad cingulum posterius, quo sella sub hypochondriis religatur, ne cadat hoc cingulum posterius in praeputium; Regio adversa rei, حَبَالَهُ, بِحَبَالِه E regione eius.

حَائِلٌ Is, cuius color mutatus est; *et* Mutatus et obscurior factus *color*; *Fem.* Pullus femin. camelinus tempore quo nascitur (*masc.* سَقْبٌ). *Dicitur* نُتِجت الناقةُ حائلاً حسنةً, *et prov. est locutio* لا افعل ذلك ما ارزمت ام حائل. Palma, quae uno anno fert, tum altero non fert dactylos; Foetus camelae (*etiam* alius animalis) anniculus. *Pl.* حُول, حُوَّل, حُولَل, حِيَال Quae non concepit primo anno, vel secundo vel pluribus *camela*; *dicitur quoque, ut vis addatur significationi* حائلٌ حُول *et* حائلٌ حُولَل; *aut* quum primo anno non concepit *dicitur simpliciter* حائلٌ; sin autem duobus, *dicitur* حائلٌ حول *et* حائلٌ حُولَل.

حِيَالٌ *et* حِيَالَ Iuxta. حيالَهُ E regione eius. من حيال E regione.

حِيلَةٌ *Pl.* حِوَلٌ, حِيَلٌ, حِيلاتٌ Perspicacitas, bonitas visus; Astutia, techna, remedium; Potestas ad arbitrium suum vivendi. علم الحِيَل Ars mechanica. *Tochf. Ichwan p.* 214.

حَوْلَى Circum. *Dicitur* هو حَوْلَيْه; *item* حَوْلِى Versutus.

حَوِيلٌ Expetita et desiderata res; *et* Voluntas. *Citab Aladhdad*; Testis; Sponsor; Translatio rei de loco in alterum; Intermissio. *Dicitur* لا حول عنه ولا حويل.

حِوَلاءُ Secunda membrana cum foetu exiens, aqua impleta ante partum (*de camela; de femina autem* مَشِيمَة). *Inde dicitur* نزلوا فى مثل حولاء الناقة In terra habitant abundante et gramine et aqua.

حُوَلاءُ Secunda membrana aqua impleta cum foetu exiens.

حِيلاءُ *Id.*

حُوَلانٌ Res admirabilis *temporis.*

حَوَلانٌ *Id.*

الحَوَاوِلُ *Idem quod* المُنْكَر *et* الكبش.

حَوَلْوَلٌ Versutus (*vir*).

حَايِلَةٌ Perspicacitas, astutia.

حَوَالَةٌ Debiti ab uno in alterum quendam translatio; *tum conf. de usu vocis apud recentiores de Sacy Chrest. Arab. T. III, p.* 382 *ed. alt.* *Ita in libro* تعريفات *definitur* (فى الشرع) نقل الدين وتحويله من ذمة المحيل الى ذمة المحتال عليه. Ductus unius fluvii in alterum; Sponsio.

حَوَالَىْ Circum. *Dicitur* هو حَوَالَيْه.

حَوَالِى Extremitates.

حُوَيلَةٌ Perspicacitas, bonitas visus; Potestas ad arbitrium suum vivendi.

حَوْلِىٌّ *Pl.* حَوَالِىُّ *Fem.* ة *Pl.* حَوْلِيَّاتٌ Anniculum animal: *inprimis* ungula solida praeditum.

حَوَالِىٌّ Versutus.

حُوَالِىٌّ *Id.*

أَحْوَلُ Obliquis, distortis oculis praeditus, strabus *vir*; Magis versutus. *F.* حَوْلاءُ Obliquus, distortus *oculus.*

أَحْيَلُ Magis versutus.

أَحْوَالَ Circum. *Dicitur* هو أَحْوالَهُ.

إِحَالَةٌ Conditio sermonis, quod a veritate alienus esse videtur.

اِحْتِيَال Bonitas visus, perspicacitas; Potestas ad suum arbitrium vivendi.

تَحَوُّلٌ Bonitas visus, perspicacitas; Potestas ad suum arbitrium vivendi.

تَحَيُّلٌ *Id.*

تحاويل *nempe* تحاويل الارض Annua quies terrae data (*Brache*).

مَحَال Perspicacitas, bonitas visus; Potestas ad arbitrium suum vivendi; Medium dorsi et vertebrarum.

مُحَال A veritate alienus *sermo*; Impossibile, absurdum.

مُحْوِل Annum natus *puer*; Qui unius est anni; Pariens pullum marem statim post pullum femin. vel vice versa (*camela*).

مُحِيل Quae filium post filiam parit *mulier* vel vice versa.

مُحِيل Qui unius est anni; Pariens pullum marem statim post pullum fem. *camela* vel vice versa.

مُحْتَال Machinans, insidias struens.

مَحَالَة Perspicacitas, bonitas visus; Machinatio, dolus; Potestas ad arbitrium suum vivendi. لَا مَحَالَة Procul dubio, necessario. *Pl.* مَحَال *et* مَحَاوِل Machina; Trochlea magna; Medium dorsi et vertebrarum.

مِحْوَال Multum absurdus.

مُحَوِّل Quae ab admissario inita non concepit *camela*; Pariens pullum marem statim post pullum fem. *camela* vel vice versa; Una vice puerum, altera puellam pariens *mulier*. *Diw. Huds.*

مُتَحَوَّل Locus, quo aliquis migrare potest.

مُسْتَحَال Curvus *de arcu*; Per unum annum vel plures relicta *terra*.

مُسْتَحِيل Plenus; *item* Curvus *de arcu*; Per unum annum vel plures relicta *terra*; A veritate alienus *sermo*; Absurdum; Quod fieri non potest.

رجل مُسْتَحَالَة Vir cuius crura extrema curva sunt.

حَوْلَقَ *n. a.* حَوْلَقَة Dixit لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِٱللّٰه.

حَامَ *F. o.* 1) *n. a.* حَوْم, حَوَمَان Obivit rem volatu *avis*, *vel* cursu *camelus c.* على *r.*; 2) *n. a.* حَوْم, حُوُوم, حِيَام, حَوَمَان Voluit *rem c.* على *r.* II حوّم في الامر *idem est ac* استدام.

حَام Cham, filius Noae.

حَوْم Magnum camelorum agmen usque ad mille *vel* cui haud determinatus numerus.

حَوْم Vinum multum inebrians.

حَوْمَة *Pl.* حَوْم Maior, ferventior pars locusve (*pugnae*); Maior moles maris, arenae vel alius rei.

حَوْمَة Beryllus.

حَائِم *Pl.* حُوَّم Obiens in aëre circa aquam *avis*. *Pl.* حُوَّم Sitiens; *F.* ة *Pl.* حَوَائِم, حُوَّم Sitiens.

حَامِيّ E Chamo natus, *et* Aethiops: *ille horum pater*.

حَوْمَان Locus planus, campus. *Citab Aladhdad.*

حَوْمَانَة *Pl.* حَوْمَان, حَوَامِين Locus salebrosus calcatus. *Pl.* حَوْمَان Plantae nomen.

حَوْمَلَ (*Kam. sub rad.* حمل) Portavit aquam.

حَوْمَل Fluxus aquae purus; Cuiuslibet rei primum; Nubes nigra ob aquae copiam; Nomen mulieris cuiusdam, cui canicula fuisse dicitur tanta fame affecta, ut caudam suam voraret. *Inde proverbium ortum esse volunt* اجوع من كلبة حومل.

تَحَوُّن Vilitas; Interitus.

حَوِيَ (*pro* حَوِوَ) *n. a.* حُوَّة Colorem nigrum ad viridem vergentem vel rubrum ad nigrum vergentem habuit.

حُوَّة Nigredo *Diw. Huds.*; Color niger ad viridem vergens *vel* rubens ad nigrum vergens *Kam.*; Latus vallis.

حُوَّاءة Nomen plantae albo flore, folium simile folio plantae هندبا habentis; Oleris species quaedam terrae adhaerens; In domo remanens nec inde prodiens *vir*.

أَحْوَى *Fem.* حَوَّاء *Pl.* حُوّ Niger; Colore viridi ad nigrum vergente praedita *planta*. *Conf. Taraf. Moall. v.* 6.

احْوَوَى *idem quod* حَوِيَ.

احْوَاوَى *Id.*; *et* Viridis fuit *terra*.

احْوَوَّى *i. q.* حَوِيَ.

حَوَى *F. i. n. a.* حَيّ, حِوَايَة Collegit, congregavit, asservavit, complexus fuit; Amplexus est, continuit *rem c.* من *r.*; Occupavit *c. a.* II *n. a.* تَحْوِيَة Contraxit *rem c. a. r.* V In gyrum in se convolutus fuit (*serpens*); Contracta fuit *res*. VIII Collegit, asservavit *c. a. vel c.* على *r.*; *et* Potitus fuit *c.* على *r.*

حَوَاة Sonus.

حِوَاءٌ *Pl.* أَحْوِيَةٌ Tabernaculum ex lana vel pilis caprinis, *quale Arabum campestrium esse solet*, *Gol. ex Mar.*; Complures domus inter se propinquae. *Kam.*

حَوَاةٌ Sonus.

حَوِىٌّ Qui rem possidet, qua dignus est; Receptaculum aquae parvum.

حَوِيَّةٌ Gyrus rei in se convolutae; *et inde Pl.* حَوَايَا Intestina; Pannus farctus, qui amplectitur cameli gibbum *Kam.*; *item* Conceptaculum aquae in molliore saxo factum, circumposita terra et lapidibus ad continendam aquam *Gol. ex Gl. Djeuh.*; Avis quaedam parva *Kam.*; *et* Nomen sideris *conf. Ideler. Unters. p.* 99.

حَاوِيَةٌ *Pl.* حَاوِيَاتٌ (*Plur.* حَوَايَا *et* حَوَاوِى) Intestina (*vulg.* بنات اللبن *appellantur*).

حَاوِيَاءُ Intestina.

مُحَوًّى Plures domus inter se propinquae.

حَيَّ *et* حَيِىَ *n. a.* حَيَاءٌ *Fut.* يَحْيَى *et* يَحْىَ *Pl. praeter.* حَيُّوا *et* حَيُوا Vixit. حَىَّ الخمسين Ad quinquaginta annos vitae accessit. b) حَيِىَ 1) Manifesta, distincta fuit *via*; 2) *Pl.* حَيُوا Pudorem concepit *ex aliqua re* *c.* من *r.* II Superstitem esse sivit, *vel* Creavit regem; *inde benedicendi formula* حياك الله Superstitem te esse sinat Deus *et dicitur* حيا الله وَجْهَك. *Tum* حَىَّ *pro* حَيَّى *n. a.* تَحِيَّةٌ Salutavit, vivificavit. III Excitavit *ignem flatu c. a. r. et* ب; Blandis verbis demulcivit, ut aliquis quasi pudefactus oblatum munus non posset recusare *Reisk.* IV Vivificavit, vitam conservavit. احيوا تلك الليلة Hanc noctem preces facientes peregerunt. Vitam conservavit *alicui c. a. p.*; Restauravit *aedificium*; Vivam et foecundam ' venit (*terram*) *c. a.*; *et* Viventem pullum habuit *camela*; Bene habuit *vel* pecoribus bene valentibus *vel* ubertate anni laetus fuit *populus.* V Salutavit, salutem dixit. *Hamak. Wakid. p.* 75. X اسْتَحْيَى, اسْتَحَى *Praet.* اسْتَحَيْتُ [illegible]*um una tantum littera* ى *ex sententia Alachfasch Tamimitarum dialecto proprium est*; *cum duabus vero dialecto Hidjasi. Djeuh.*) Pudore affectus fuit *c.* من *vel c.* عن *vel c. a. r. vel c.* ان *verbi*; *et* In vivis reliquit; superstitem conservavit *c. a. p.*; Vixit.

حَيَّ Age, adesdum. *Inde* حَيَّ على الصلوة Adesdum ad preces faciendas. *Tum* حَيَّ هَلَا *et* حَيَّ هَلًا *et* حَيَّ هَلْ *et* حَيَّ هَلْ *et* حَيَّهَلْ *c.* الى *et* على *vario modo illustratur. Aut significat* حى propera *et* هلا perveni ad illud, *aut* حىّ adesdum *et* هلا inciteris *vel* festina, *aut* هلا quiesce *ut sensus sit* اسرعْ عند ذكره واسكن حتى ينقضى. *Dicitur quoque* حَيَّ هَلْ بفلان Advoca, adduc quendam. لا حَيَّ عنه Non est ab illo impediens.

حَيٌّ *F.* ة *Pl.* أَحْيَاءٌ Vivens, vivus. ارض حيّة Terra pabulum producens. Salutatio; Perpetua salus; Pudenda feminae; Distincta (*via*); Pudore affectus, verecundus. *Pl.* أَحْيَاءٌ Pars magnae tribus, minor quam شعب. حى العالم Sempervivum (*herba*). لا يعرف الحَيَّ من اللَّيِّ Non discernere potest verum a falso *vel* non potest discernere pannum farctum حوية appellatum a fune.

حِيٌّ Vita; Salutatio (*sed minus frequens quam* حَىّ).

حَاوٍ Possessor serpentium.

حَاىٌّ *nempe* ضَرَبَ ضَرْبَةً ليس يحاي منها Ictu percussit, ut vivere non posset.

حَيًا *Dual.* حَيَيَانِ Ubertas anni; proventus; Pluvia; Pinguedo bestiarum *Reisk.*; Vulva (*de feris ungulis solidis et bisulcis animalibus*).

حَيِىٌّ *F.* ة Pudibundus.

حَيَاءٌ Proventus terrae; Pluvia (*hoc videtur minus frequens quam* حَيًا); Pudor, verecundia *vel* Animi conditio, qua ab aliqua re peragenda ob timorem vituperationis retinemur (*haec est Arabum definitio*). ذو حَيَاءٍ Pudibundus. *Pl.* أَحْيِيَةٌ, أَحْيَاءٌ Vulva (*de feris, ungulis solidis et bisulcis praeditis animalibus*).

حَيَّةٌ Res animata (*ein lebendiges Wesen*) *Diw. Huds.* 2) *Pl.* حَيَّاتٌ *et* حَيَوَاتٌ Serpens (*de mare et fem.*). الحية Draco, serpens (*nomen sideris siti inter ea, quae* بنات نعش *et* الفرقدان *appellantur*). ذو الحَيَّات Nomen gladii cuiusdam. فلان حية الوادى *vel* الارض *vel* الحَمَاطِ Quidam turpem agendi rationem sequitur; *item* حية الوادى Leo; *item* حية Lumbricus *Gol. ex Mar.*

حَوَّاءٌ Colligens serpentes (*vir*); *tum* Nomen sideris. *conf. Ideler. Unters. p.* 97.

حَيِيٌّ Pudibundus.

حَيَاةٌ Vita; Pudor. *conf. de Sacy Anthol. gramm. p.* 115.

حَيَوةٌ Vita; Pudor. الحيوة الطَّيِّبَة Licitus, honestus victus, *aut* Paradisus.

حَيْوَةٌ Vita (*quae minus recta videtur scribendi ratio*).

حَيِيَّةٌ Femina pudibunda, honesta *Djerir. Diw.*

حُيَيَّةٌ *Deminut. a* حَيَّةٌ Serpens.

حَيُّوتٌ Serpens (mas).

حَيَوَانٌ *Pl.* حَيَوَانَاتٌ Vivens, animal; (*ita Arabes definiunt:* Corpus crescens sensibus instructum, quod sua voluntate se movet).

حَيَوَانٌ Vita; Animal; Res vivens, animata; Res perennis; Aqua perennis in paradiso *Meid.* حيوان بَهِيمِيّ Bestia.

حَيَوِيٌّ Qui ad tribum (حى) pertinet.

حَيَوِيٌّ Serpentinus.

حَيِّيٌّ Qui ad tribum (حى) pertinet.

حَيَوَانِيٌّ Quod ad animalia pertinet.

حَيَوَانِيَّةٌ Natura bestiarum.

أَحْيَى Magis vivens.

تَحِيَّةٌ *Pl.* تَحِيَّاتٌ Benedictio, salutatio, qua quis colitur; Regnum. التحيات لله Regnum est Deo. *Tum* التَّحِيَّة, التحيات *et*

التَّحَايِي Tres stellae e regione stellarum الهقعة appellatarum *conf. Ideler. Unters. p.* 220.

مُحْيٍ *et* مُحْيِيَةٌ Viventes pullos habens (*camela*).

مَحْيَا *Pl.* مَحَايِي Vita, et tempus locusque quo vivitur.

مُحَيَّا Tota facies, vel potior pars genae. *In equo est* Locus ubi sub antiis caro desinit (حيث انفرق اللحم تحت الناصية).

مَحْوَاةٌ Abundans serpentibus *terra*.

مَحْيَاةٌ Serpentes alens (*terra*).

مُحَايَاةٌ Alimentum pueri.

حَيْثُ (*de loco, idem quod* حين *de tempore*) Ubi. حيثما Omni loco, ubi. من حيث Unde, *et* Ex tempore, quo. الى حَيْثُ Quo (*wohin*). بحيث Ita ut. *tum pro* حتّى Donec.

حَيْثَ *nempe* تركهم حَيْثَ بَيْثَ Dispersit eos (*vid.* حوث).

حيث *nempe* تركهم حيث, بيث Dispersit eos.

حَاجَ *F. i.* Opus, necesse habuit (*conf.* حاج *F. o.*). IV أَحَاجَ *et* أَحْيَجَ Produxit spinas حَاج appellatas *terra*.

حُيَيْجٌ Parva spinosa planta حاج appellata.

حَادَ *F. i. n. a.* حَيْدٌ, حُيُودٌ, حَيْدَةٌ, حَيَدَانٌ, مَحِيدٌ *et* حَيْدُودَةٌ Declinavit, deflexit, divertit *a re c.* عن. II Fecit nodos *in loro c. a. lor.* III *n. a.* حِيَادٌ, مُحَايَدَةٌ Deflexit *ab aliquo*, devitavit *c. a.* IV Avertit. *Gol. Ps. CVI*, 17.

حَيْدٌ *Pl.* حِيَدٌ, حُيُودٌ, أَحْيَادٌ Ea lateris rei pars, quae apparet; Montis pars in latere apparens et alae formam referens. *Inde dicitur* ذو حيود *et* ذو احياد Partibus prominentibus in latere praeditus; Nodus in baculo; Exstantes cervicis in utroque latere partes; Nodus in cornu capri montani *Kam.*; Elatum in cornu vel in monte; Costa valde curva; Similis.

حِيدٌ Similis (*magis frequens esse videtur* حَيْد).

حَيَدٌ Cibus; Quum pullus ovis in utero haeret et non facile erumpit.

حَيَادِ *ut* فَيْحِي فَيَاحِ حيدى Recede.

حَيَادٌ Aliquid *vel* Lac inter mulgendum copiose fluens *Dicitur* ما ترك حيادا.

حَيْدَةٌ Visus malus, contemplatio mala. *Pl.* حُيُود Nodus in cornu capri montani *Djeul.*

حَيَدٌ Deflectens ab umbra sua propter alacritatem *asinus*.

حَيَدَى Ab umbra sua deflectens resiliensve prae agilitate (*asinus*); Incessus superbi.

حَيْدَانٌ Glarea quae a pedibus incedentis iumenti in latera removetur.

مَحِيد Locus deflexus, diverticulum; Refugium, fugae locus *Gol. ex Mar.*

حَيْذَوَان Columba silvestris ورشان appellata.

حَارَ *F. a. n. a.* حَيْرَان, حَيْرَة, حَيَر, حَيْر 1) Attonitus fuit, obstupuit, praestrictus fuit (*visus*); 2) Fluctuavit, huc illuc commota fuit (*aqua*); 3) Emaciatus fuit. *Diw. Huds.* (*conf.* حور). II Obstupefactum, attonitum reddidit *aliquem c. a. p.*; *pec.* In verticem versa fuit (*aqua*) *Gol. ex Mar.* V Confluxit aqua, et in orbem versa fuit; Impletus (*aqua*) fuit (*locus*) *c.* ب; Perfecta fuit totum corpus occupans (*iuventus*); In nullam regionem tetendit (*nubes*); Cibo impleta fuit (*scutella*). X Attonitus fuit; Leniter per gulam defluxit (*vinum*); Perfecta fuit totum corpus occupans *iuventus*; Impletus fuit *aqua locus*.

حَيْر Res similis caulae, sepimentum pecorum; Hortus; *et* حَيْرَمَا *idem quod* رُبَّمَا.

حِيَرَ: انّه فى حِيَرَ بِيَرَ *vel* حِير بِير Multum in errore est.

حَيِّر Multa pecora et magnam familiam habens.

حِيَر Multa pecora et magnam familiam habens. حِيَرَ دَهْر Nunquam.

حَارَة *Plur. san.* Vicus urbis. (*Quomodo differant* حارة *et* خط *et* درب *vid. apud de Sacy Chrest. Arab. T. II. p.* 148, *et Relation de l'Egypte par Abd-allatif. p.* 384 *sq.*, *et Hamakeri Wakid. p.* 82.

حَائِر Attonitus, obstupefactus. *Inde dicitur* حَائِر بَائِر Incertus animi; 2) Locus ubi aqua confluit et cisterna, in quam confluit aqua pluvialis; 3) Locus planus et depressus; 4) *Pl.* حُورَان, حِيرَان Hortus; 5) Pinguedo carnis.

حَيْرَة Viridis (*terra*). اصبحت الارض حَيْرَة Viridis fuit terra matutino tempore.

حِيرَة Stupor et perturbatio mentis, et oculorum, cum praestringuntur; Nomen oppidi Mesopotamiae, Cufae propinqui; *inde* الحيرتان Cufa et Hira.

حَيَّر Nubes tegens coelum.

حَيْرِى Nox densa et horrida tenebris *Reisk.*

حِيرِى *nempe* حِيرِى دَهْر (*cum negatione*) Nunquam.

حَارَمَا *et* حَيْرَمَا *i. q.* رُبَّمَا Quandoque.

حَايِرَة Ovis emaciata.

حَيْرَاء Attonita.

حَيْرَان Attonitus, obstupefactus.

حَيَارَى Attoniti.

حُيَارَى *Id.*

حَارِى, حَيْرِىّ *et* حِيرِىّ *nempe* لا اتيه حيرىّ الدهر Nunquam ad eum veniam.

مُسْتَحِير Obstupefactus; Via per deserti tractum ducens, ut eius exitus ignotus sit; Nubes gravis aquae copia, huc illuc commota, vento non flante.

مُسْتَحِيرَة Scutella pingui carne impleta.

حِيزِ Vox, qua asini increpantur.

حَيْز Propulsio vehemens *et contra* lenta; *pro* حَيِّز Latera domus, quo aqua effunditur et pluviae aqua confluit; *tum* Tractus, latus omne.

تَحَيَّز Se convolvit, convolutus fuit (*serpens*); Omnino occupatum fuit *ab aliquo regnum regionis c.* ب *p.*

حَاسَ *F. i.* Commiscuit; *special.* Paravit cibum qui حيس dicitur *c. a.*; *F. i.* Contorsit (*funem*) *c. a. r.*

حَيْس Cibus ex dactylis cum butyro et lacte schisto mistis multumque subactis: tum nuclei eximuntur et interdum farina additur; *et inde* Res vilis haud firma, *ut in his* هذا الامر حيس. *Prov.* عاد الحَيْسُ يُحَاسُ *quod significare volunt* Res corrupta iterum corrumpitur, *et talem originem habuisse dicunt*: Mulier quaedam quum viri cuiusdam facinus vituperasset, non multo post, idem commisit, *aut* quum vir quidam rem peragere iussus eandem non bene perfecisset, alter quidam eam correcturus maius quam prior in ea peragenda vitium commisit.

حِيسَ حَيْسُهُمْ Interitus eorum propinquus fuit.

مَحْيُوس Is qui e servis originem duxit, ut tam pater eius quam mater e servis nati essent.

حَاشَ *F. i.* 1) Expavit, territus fuit; 2) *trans.* Terruit *c. a. p.*; 3) Properus fuit, properavit eundo; 4) Increvit, exundavit (*flumen*). V Fugit, expavit (*anima*).

خَيْشَانُ *Fem. c.* ة Multum pavens, *vel* Terrore impletus propter suspicionem criminis.

حَاصَ *F. i. n. a.* حَيْصٌ, حَيْصَةٌ, حُيُوصٌ, حَيَصَانٌ, مَحَاصٌ, مَحِيصٌ Deflexit, declinavit, retrocessit, fugit *c.* عن (*hoc verbum de amicis aliquem fugientibus usurpatur. De inimicis* انهزم *in usu est*). III Certavit adversus aliquem de victoria; Insidiis doloque usus est *adversus aliquem c. a. p.*

حَيْصَ بَيْصَ *et* حِيصَ بِيصَ *seu* حَيْصٍ بَيْصٍ *et* حِيصٍ بِيصٍ *et cum Nunnatione* Confusum negotium; calamitas.

حَايِصٌ Angustae vulvae camela *Gol. ex Mar.*

حَيُوصٌ Fugax, pavidus.

حَيَّاصٌ Aufugiens.

حَيْصَاءُ Quae angusta est vulva praedita.

مَحِيصٌ Locus quo aliquis deflectit, declinat, fugit.

مِحْيَاصٌ Quae angusta est vulva praedita.

حَيْصَلٌ Melongena (باذنجان).

حَاضَ *F. i. n. a.* حَيْضٌ, مَحَاضٌ, مَحِيضٌ (*et hoc tanquam nomen*) 1) Menstrua passa fuit (*mulier*); 2) *n. a.* حَيْضٌ Sanguini simile quid emisit arbor spinosa, quae سمرة dicitur. *Djeuh.* II *n. a.* تَحْيِيضٌ Fluere fecit menstruum sanguinem; Concubuit cum femina tempore menstruorum. V Ob menstrua abstinuit a precatione publica (*mulier*). X Sanguine post menstruorum dies superstite laboravit (*mulier*).

حَيْضٌ *Huius vocis significatio in iurisprudentia talis definitur in libro* تعريفات *inscripto*: عبارة عن الدم الذى ينفضه رحم امراة سليمة عن الداء والصغر احترز بقوله رحم امراة عن دم الاستحاضة وعن الدماء الخارجة عن غيره وبقوله سليمة عن الداء عن النفاس اذ النفاس فى حكم المرض حتى اعتبر تصرفها عن الثلث وبالصغر عن دم تراه بنت تسع سنين فانه ليس بمعتبر فى الشرع.

حَايِضٌ *et c.* ة *Pl.* حُيَّضٌ *et* حَوَائِضُ Menstrua patiens (*mulier*).

حَيْضَةٌ *Nomen vicis a* حَيْضٌ.

حِيضَةٌ *Pl.* حِيَضٌ Menstruus sanguis; Panniculus, quem contra menstruorum inquinamentum mulier sibi subdit.

مَحِيضَةٌ *Pl.* مَحَايِضُ Panniculus quo utuntur menstruorum tempore mulieres.

مُسْتَحَاضَةٌ Femina cui fluit sanguis non menstruorum, sed e vena عاذل appellata *Kam.*; In qua reliquum manet sanguinis profluvium post menstruorum dies *mulier. Djeuh.*

حَاطَ *F. i.* Cutem tumidam ex scuticae ictu habuit *equus.*

حَايِطٌ Ex quo venter inflatur *cibus.* (*Utrumque verbum in opere* المحكم *inscripto legitur. Est autem Firuzabadii sententia, unum et alterum falsum esse; prius scribendum esse cum littera* ب; *posterius cum littera* ن.)

حَيْعَلَ *n. a.* حَيْعَلَةٌ Dixit حَيَّ عَلَى ٱلصَّلَاةِ Accede ad precationem, *et* حَيَّ على الفلاح. *Sunt formulae, quibus utens praeco publicus* (المؤذن) *e turri precum tempus populo indicit.*

حَافَ *F. i. n. a.* حَيْفٌ Iniustus fuit *erga aliquem c.* على *p.* II In latere seu margine cepit rem et diminuit *Gol. et Mar.* V In ora seu margine diminuit *rem c. a.* (*conf.* تحوف); In ora seu margine cepit *rem Reisk.*

حَيْفٌ Iniustitia; Bubo mas; Acutum lapidis latus et margo.

حَايِفٌ 1) *Pl.* حَافَةٌ *et* حُيُفٌ Iniustus; 2) Latus montis.

حِيفَةٌ *Pl.* حِيَفٌ Regio, latus, et assumentum quo resarcitur posterior indusii lacinia; Lignum circiter longitudinem dimidii arundinis habens, in cuius dorso arundo est: inservit dolandis sagittis et arcui.

أَحْيَفُ *Fem.* حَيْفَاءُ Quae non compluitur *regio, terra.*

حَاقَ *F. i. n. a.* حَيْقٌ, حُيُوقٌ, حَيَقَانٌ Cinxit, circumdedit *aliquem.* potitus fuit *c.* ب *p.*; 2) Penetravit (*gladius*) *in aliquem c.* في *conf.* حاك; 3) Necessaria et haud evitanda *alicui* fuit *res c.* ب *p.* III Invidit, odit *aliquem c. a.* IV Reduxit *in aliquem* (*Deus*) *dolum c.* ب *p. et a. r.*

حَيْقٌ Quod viro contingit ob suas actiones pravas.

حَيْقَةٌ Frutex quidam Artemisiae Judaicae similis quocum dactyli eduntur.

حَاكَ *F. i.* 1) *n. a.* حَيْكٌ, حِيَاكَةٌ, حَيَكَانٌ Texuit *vestem c. a. r.* (*conf.* حوك); 2) Iactanter incessit et superbivit *vel* Movit humeros et corpus in incessu *Kam.*; Motis humeris

et multum distentis pedibus, etiam divaricatis cruribus, incessit: ut qui brevi est statura; 3) *n. a.* حَبِيكٌ Penetravit, vestigia fecit (*gladius*); Secuit *scalprum sutorium*; 4) Occupavit et affecit *animum sermo c.* فِي. IV Penetravit et vestigia fecit *gladius c.* فِي *p. et c. a. p.*; Secuit *scalprum sutorium.* VIII Lumbos, tibias *veste* continuit *c.* ب *vest.*

حَيْكَانَةٌ, حِيكَانَةٌ, حَيْكَانَةٌ, حَيَكَى *et* Fem. ة *et* حَيَّاكٌ حَائِكٌ Superbe incedens.

حَيَّاكٌ Textor.

حَيْبَكَةٌ Brevis et crassa, pumilionis modo incedens *femina.*

حَالَ *F. i. n. a.* حُيُول Mutatus fuit.

حَيْل حَيْل Vox qua caprae increpantur.

حَيْلٌ Robur, potentia. *Plur.* أَحْيَال, حُيُول Aqua restagnans in interiore parte vallis. يوم الحيل Dies apud Arabes celeber. على حيله *et* على حيلى *vulgo est pro* فى الحال Statim.

حَيْلَةٌ Caprarum agmen *vel* ovium grex; Lapides delapsi a latere montis ad pedem, ut multi sint; Perspicacitas, techna, astutia.

حِيلَانٌ Ferri partes cum lignis quae triturando frumento inserviunt.

أَحْيَلُ Versutior, sagacior. *Conf.* حول.

مُحَيْجِمٌ Acuto capite, ingeniosus *puer.*

حَانَ *F. i.* 1) Tempus extitit; Tempus idoneum adfuit *c.* ل *p. et* أن *verbi*; 2) Aruit (*spica*); 3) Periit, Calamitate tentatus fuit (et de omni re adhibetur, cui a Deo felix exitus non conceditur). II Tempus constituit *c. a. p.*; Tempus diei vel noctis constituit, quo mulgeret *camelam c. a.*; Felicem exitum *Deus* non concessit *c. a.* III *n. a.* مُحَايَنَةٌ Tempus certum dixit, constituit *c. a. p.* IV أَحْيَنَ Constitit *in loco c.* ب; Tempus camelarum aderat, ut mulgerentur; Tempus aderat *homini* rei expetendae *c. nomin. hom.*; Perdidit, calamitate tentavit *Deus aliquem c. a. p.* V Tempus diei vel noctis constituit, quo *camelam* mulgeret *c. a.*; Felix *rei* exitus a Deo concessus non fuit; Perditus fuit, periit; Tempus evasit extititve. تحين غفلتهم Eorum socordia usus est. *Hamas. p.* 103. X Exspectavit iustum rei tempus, usque ad tempus opportunum rem distulit.

حَانٌ Oenopolium.

حَيْنٌ Exitium; Calamitas, res, qua quis tentatur.

حِينٌ *Pl.* أَحْيَانٌ *et Pl.* أَحَايِينُ Tempus *gener. vel* tempus incertum, omni temporis spatio accommodatum sive longum sive breve sit, sive sit annus sive maius temporis spatium *vel spec. significat* quadraginta aut septem aut duos annos aut sex aut duos menses aut tempus matutinum et vespertinum; Tempus resurrectionis; Spatium temporis. للحين Extemplo. حِينًا Aliquo tempore. أَحْيَانًا Aliquando. حِينَئِذٍ (*ex* حين اذ) Tum temporis. *Tum* Tempus diei vel noctis constitutum, quo camela mulgetur.

حَانَةٌ *Pl.* حَانَاتٌ Oenopolium.

حَائِنٌ Fatuus, stultus.

حَيْنَةٌ Statum tempus. هو يأكل الحَيْنَةَ Ille semel per noctis et diei spatium cibum sumit (*frequentius esse videtur* الحِينة).

حِينَةٌ Tempus diei vel noctis constitutum, quo camela mulgetur. *Dicitur* متى حينة ناقتك Quando est tempus, quo camela tua mulgetur; *et* كم حينة ناقتك Quoties camela tua mulgetur; *Tum* Temporis spatium unum. *Dicunt* هو يأكل الحينة Ille semel per noctem et diem cibum sumit. *Tum et sensum praebet* temporis, *sed specialiorem quam* حين. *Dicitur* ما ألقاه الا الحينة بعد الحينة.

حَائِنَةٌ *Pl.* حَوَائِنُ Calamitas superveniens et perdens; Vinum.

حَانَوِيٌّ Is, qui vinum vendit *sec. al.* locus vini.

مَحْيَانٌ Tempus.

مُحَيَّنٌ Is cuius mortis tempus adest. *Meid.*

حَيْهْ Vox, qua oves increpantur.

حَيَهْ Vox, qua asini increpantur.

حَيْهَلٌ *et* حَيَّهَلٌ *et* حَيْهَلٌ *nom. unit. c.* ة Frutex (شجرة) parvus ad genus حمض pertinens, foliis caret.

حيهلة *Pers.* حيكلة Nomen herbae, solanum. *Gol. ex Log.*

حَيْهَلَ, حَيَّهَلَنْ, حَيَّهَلًا Vox qua incitatur. *vid.* حى.

خ

خ Nota Arithmetica sexcentorum; *et tum pro* آخِرٌ et caetera.

خَاتُون *Pl.* خَوَاتِينُ *Vox peregr.* Femina nobilis *apud Tataros*; *et inde* Titulus reginarum *apud Arabes serioris aevi. Abulfar. p.* 499.. *Locman. fabul. etc. ex edit. mea. p.* 47.

خارچينى *et* خارصينى Metalli species quaedam. *conf. de Sacy Chrest. T. III. p.* 452 *seq.*

خاليدومنون Curcuma longa. *Sprengel. hist. medic. T. II. p.* 435 *ed. tert.*

خَانْقَاه *et* خانقاة (*a Pers.* خانكاه) *Pl.* خَوَانِق Coenobium; *prop.* Locus hospitii. *Abulfed. Ann. II,* 424. *V,* 360.

خاوريسه *Pers.* Morbus quem apud nos appellamus *Friesel.*

خَبَّ *Praet.* خَبِبْتَ *F. a. n. a.* خِبٌّ 1) Deceptor fuit. خَبَّبها على زوجها Eius mentem a marito suo alienavit; 2) *n. a.* خَبٌّ, خَبَبٌ, خَبِيبٌ Modo cucurrit qui خبب appellatur (*equus*); 3) Commotum et undis agitatum fuit (*mare*); 4) Longa et alta fuit (*planta*); 5) Pauperibus nil dat eius, quod possidet, in depressa terrae regione habitans, ne eius habitaculum appareat; Fuit seductor. II Decepit, seduxit *c. a. p.*; Perdidit, corrupit *Gol. ex Mar.*; *Intrans.* Fecit obivitque quid post meridiem aëre paulum refrigerato. (*Gol. ex Djeuh. et Mar.*; *ego autem in Djeuh. opere non ita inveni. Ibi adnotatum legitur* خَبَّخبوا *ortum esse ex* خَبَّبوا). IV Ad cursum خبب appellatum adegit (*equum*) *c. a.* VIII Modo خبب appellato cucurrit (*equus*); Resecuit abrupitve *de panno* خُبَّة longius segmentum.

خَبٌّ *Pl.* خُبُوب Unda maris eiusque commotio. اصابهم خَبٌّ Commotum fuit iis mare; *et* Cumulus arenae depressior; Campus inter duos terrae salebrosae tractus, in quo tubera terrae sunt; Astutus, deceptor.

خِبٌّ Impetus, aestus maris; Deceptio, turpitudo, fraus; *item* Astutus, deceptor (*sed magis frequens est* خَبٌّ).

خُبٌّ Cortex arboris; Multum depressa et humilis (*terra*).

خَبَبٌ Species cursus in equo, *aut* ei similis, qui رمل appellatur, *aut* quod simul dextros pedes et sinistros tollit, quod in pedibus anterioribus alternatim incedit. *(*Hic currendi modus populo* سير *appellatur.*) Celeritas.

ثوب خَبَبٌ Vestis ob vetustatem in plures partes disrupta.

خَبَابٌ Impetus maris.

خُبَّةٌ Tractus longior seu stria (*arenae*, *nubis*); *aut* Pars longior tenuiorque panni vittae similis.

خِبَّةٌ *Id.*

خَبَّةٌ *Id.*; *et* Locus ubi aqua restagnat, *et* Nomen aromatis.

خَبِيبٌ Fissura terrae.

خَبَّابٌ Nomen viri in urbe Mecca, qui enses fabricatus est.

خَابَّةٌ *Pl.* خَوَابُّ Propinquitas, affinitas (*in quibusdam Kamusi exemplaribus singularis est* خَبٌّ).

خُبَيْبَةٌ Interior pars, medium vallis. *Pl.* خَبَايِبُ Segmentum oblongius panni vittae similis; *et inde* Via inter altas petras; *et sec. al.* Carnis pars osse carentis; Segmentum carnis (*nec vero lanae*, *qua in significatione Djeuharium Firuzabadius vituperat; scribendam esse vult* خُبيبة).

ثوب خَبَايِبُ Vestis ob vetustatem in plures partes disrupta.

ثوب أَخْبَابٌ *Id.*

خُبَيْبَةٌ Interior pars, medium vallis.

خَبَأَ *n. a.* خَبْءٌ Occultavit *c. a.* II Occultavit *c. a.*; Clam habuit, et custodia asservavit (*puellam*) *c. a.* III Contendit cum aliquo quaerendo *quaenam esset res c. a. p.* VIII Occultavit *c. a. r.* اخْتَبَأْتُ له خَبِيئًا Occultavit ab aliquo rem, tum eum interrogavit ubinam esset; Occultatus fuit, abdidit se.

خَبْءٌ Res occulta et abscondita. *Hinc* خبء السماء Guttae; *et* خبء الارض Plantae.

خِبَاءٌ *Pl.* أَخْبِيَةٌ Stigma in loco occulto camelae nobilis.

خَبِى Res occulta, abscondita. كَيْدُ خَبِى idem quod خابِبٌ.

خَبِيئَةٌ Plantae.

خُبَأَةٌ Res abscondita; Continuo domi manens (*mulier*) *Kam.*; *et* Mulier quae se viris conspicuam praebet, deinde se occultat. *Djeuh. vid.* قُبَعَةٌ.

خَابِيَةٌ *Pl.* خَوَابِى Seria vini (*Hamza quoque omittitur*).

مَخْبَأٌ Locus ubi quid reconditur. *Pl.* مَخَابِئُ Ulcus in carne, quo non afficitur os aut tendo. *Albucas. de chirurg. p.* 422.

مَخْبُوءٌ Occultatus.

مُخْبَأَةٌ Puella post velamen custodita, pudica, non in matrimonium ducta postea.

خَبْتٌ *Pl.* خُبُوتٌ *et* أَخْبَاتٌ Ampla, spatiosa et depressior pars terrae *Kam.*; Depressior terrae pars in qua arena est.

خَبَتَ *et* أَخْبَتَ Humiliavit se (*Deo*) *c.* لِ, *et* Quieto animo fuit.

خَبْتَةٌ Humilitas.

خَبِيتٌ Res contemta, turpis.

خَبَنْتَلٌ Mulier parva.

خَبَنْتَلٌ Insipidus, res hominibus ingratas tractans.

خَبْنَتَلَةٌ Insipida agendi ratio, ut hominibus ingrata peragamus.

خَبُثَ 1) *n. a.* خُبْثٌ, خَبَاثَةٌ, خَبَاثِيَةٌ Mala ac prava fuit (*res*); 2) *n. a.* خُبْثٌ Improbus, impurus, perfidusque et malignus fuit (*homo*); 3) Scortatus est *cum aliqua c.* بِ *p.* IV Turpiter egit; Turpiter agendi rationem docuit et corrupit *aliquem c. a. p.*; Pravos improbosque socios sibi adscivit. V Turpem se gessit. X Turpiter egit; Pravum et turpem invenit.

خُبْثٌ Scortatio (*c. artic.*).

خَبَثٌ Scoria ferri similisve rei.

خُبَثُ Improbus. يَا خُبَثُ O improbe!

خَابِثٌ Vilis, deceptor.

يَا خَبَاثِ O improba femina!

خَبْثَةٌ Quae non legitima et licita est captivitas *ex. gr.* quum a gente captivus factus est, cui ius huius rei non conceditur.

خَبِيثٌ *Fem.* ةٌ Turpis; Impurus, malus; Vilis; *et Pl.* خُبَثَاءُ *de homine* Improbus, scelestus; Is qui sibi elegit socios improbos. يَا خَبِيثُ O turpis, o improbe! الشَّجَرَةُ الخَبِيثَةُ Colocynthis *vel* cassutha.

خَابِثَةٌ *i. q.* خَبَاثَةٌ.

خَبَائِثُ Res impurae. أُمُّ الخَبَائِثِ Malorum mater *i. e.* vinum. أَعُوذُ بِكَ مِنَ الخُبْثِ وَالخَبَائِثِ Confugio ad te a satanis maribus et feminis.

خِبِّيثٌ *Pl.* خِبِّيثُونَ Is qui multum scortatur.

خِبِّيثَى Scortatio.

أَخْبَثُ Impurior, peior. *Dual.* الأَخْبَثَانِ Merda et urina; Foetor oris et vigilia (سَهَرٌ) *vel* Vigilia et angor.

مُخْبِثٌ Vilis; deceptor; Is qui sibi socios improbos eligit.

مَخْبَثَةٌ Corruptela, pernicies.

مَخْبَثَانُ *et* المَخْبَثَانُ (*in alloquendo*) Turpis, improbus.

خَبَجَ (*n. a.* خَبْجٌ *et* خِبَاجٌ *Gol.*) Percussit fuste *c. a. p.*; Pepedit *c.* بِ *r.*; *vid.* خَبَجَ *et* حَبِقَ; *item* Coivit cum muliere.

خَبِجٌ Fatuus.

خَبَاجَاءُ Fatuus; Admissarius multum iniens.

خَبْخَبَ 1) Decepit (*conf.* خَبَّ) *c. a. p.*; 2) Laxo ventre praeditus fuit; 3) Temperavit calorem *meridiei c.* عَنِ الظَّهِيرَةِ *ab itinere faciendo desistens et cunctando agens.* II Mollis fuit *res* commota, vacillans; Emaciatum habuit corpus, postquam pingue fuerat; Moderatus, nec amplius vehemens fuit *calor.*

خَبْخَابٌ Mollities rei motae, vacillantis.

خَبْخَبَةٌ Nomen arboris.

مُخَبْخَبَةٌ Numerosi *vel* pingues, pulchri *cameli* ut quilibet eorum admiratione afficeretur.

خَبَاخِر Laxus et magno ventre praeditus.

خُبَاخِرٌ *Id.*

خَبْدَع Rana.

خَبَرَ *n. a.* خَبْرَة, خُبْر 1) Probavit, expertus fuit *rem.* *Dicitur* صدّق الخَبَرَ الخُبْرُ ; 2) Pinguedine condivit *cibum c. a. r.* b) خَبِرَ 1) Abundavit latibulis muris (خبار) *terra*; 2) Scivit. *Dicitur* من اين خبرت هذا الامر Unde scis hanc rem? c) خَبُرَ *F. o.* Sciens, gnarus fuit (rei internae conditionis); *et dicitur* لاخبرن خُبْرَك *quod verbis* لاعلمن علمك *explicant.* II *n. a.* تَخْبِير Indicavit, renunciavit; certiorem fecit *aliquem de re c. a. p. et* ب *r.* III Agrum coluit pro parte proventus *c. a. p.*; Pro aliquo terram coluit *c. a. p.*; *vid.* خِبْر *et* خبير. IV *n. a. quasi* خُبُورة Quod scivit nuntiavit *alicui c. a. p.* أَخْبَرْتُ اللَّقْحَة Inveni mulierem lactantem lacte abundantem. *De aliqua re* certiorem *aliquem* fecit *c. a. p. et* ب *r. tum quoque c.* من *et c.* عن *r.* V Sciens, gnarus fuit; Interrogavit *aliquem* nuntium *c. a. p.*; Sciscitatus fuit; Emit ovem et mactatam inter plures partitus est (*conf.* خبيرة). VIII Probavit, expertus fuit *rem c. a. r.*; Edoctus fuit *c. a. r. et* من *p.* X Interrogavit *aliquem nuntium c. a. p.*; Exploravit.

خِبْر *Pl.* خُبُور Pera viatica magna, commeatus causa parata; Camela abundans lacte; Seges; Locus, ubi restagnat aqua in monte; Species loti arboris.

خَبْر Scientia rei; Pera viatica magna; Camela abundans lacte; Quod aliquis pro parte proventus agrum colit.

خُبْر Notitia ac scientia rei; Interna *rei* conditio; Nuntiorum gnarus.

خَبَر *Pl.* أَخْبَار *et Pl.* أَخَابِير Nuntius, rumor, fama, historia; Res, aliquid; Internus status, conditio (*hominis*); *et vox Gramm.* Attributum, praedicatum. *Quid sit* خبر الصفة *apud grammaticos Cufenses, vid. de Sacy Chrest. T. III. p.* 65.

خابر Nuntiorum gnarus, intelligens, peritus.

خَبِر *Fem.* ة Nuntiorum gnarus; *F.* ة Loti speciem proferens *campus*; Species loti arboris.

خَبَار Terra mollis in qua lapides sunt; Radices; Latibulum muris. *Proverb. loc.* من تَجَنَّبَ الخَبَارَ أَمِنَ العِثَارَ.

خَبْرَة Campus, qui lotos arbores خبر appellatas producit.

خِبْرَة Scientia, notitia rei; Experientia; Portio, *special.* quae accipitur de piscibus aut carne.

خُبْرَة Scientia, notitia rei; Experientia; Panis intritus in jusculum, ut spissum sit; Parva cibi portio *Div. Huds.*, Portio piscium vel carnis, quam aliquis capit; Id quod emit aliquis pro gente nutrimenti causa (*ut panis, caro etc.*); Antea facta, praemissa res; Cibus, quem secum fert viator; Scutella, in qua est panis et caro quatuor vel quinque hominibus sufficiens.

خَبُور Leo.

خَبْرَاء Pera viatica magna. *Pl.* خِبَار, خَبَارَى, خَبَارِى,

خَبْرَاوَات Lotos arbores خبر appellatas proferens *campus*; In fundo huius campi locus, ubi scaturigo est.

خَبِير Nuntios sciens, gnarus; Is qui Deum cognoscit; Agricola; Putei fossor *Gol. ex Mar.*; Herba, Planta: *quasi proventus terrae. In traditione est* نستخلب الخبير *i. e.* Plantas succidimus. Pili camelini; Defluae partes crinis; Spuma in ore cameli quando mugit. على الخبير به سقطت *Prov. locutio* Rem perfecte nosti.

خُبَّازَى Malva. *Reisk. ad Rhaz. conf.* خُبازى. (*In quibusdam Kazwini codicibus, quos inspexi, scribitur* خباري; *in aliis vero* خبازى, *eiusque plantae folia noctis tempore contracta esse dicuntur, sed vix dubito, quin* خبارى *sit scribendum.*)

خَابُور Planta quaedam.

خَبِيرَة Ovis emta ut mactata inter plures distribuatur; Optima lana quae primum tonditur.

خَيْبَرِى Serpens niger.

أَخْبَارِى Versatus in historiis, historicus.

وَجَدْتُ النَّاسَ أَخْبُرْ تَقْلُهْ *Sunt in traditione Abu-'l Dardaï verba i. e.* Inveni homines tales, quos hoc vel illud peregisse narrarent, *i. e.* Nemo eorum ab aliqua culpa liber reperiebatur.

مَخْبَر Experientia; Cognitio rei ex renuntiatione; Internus rei status (*cui oppositum est* منظر).

مَخْبَرَةٌ Scientia, notitia rei; Latrina; Interna hominis conditio, quae auditu vel alio modo, non visu cognoscitur.

مَخْبُرَةٌ Scientia, notitia rei.

مَخْبُور Pinguedine bene conditus (*cibus*); Is qui bene condire potest pinguedine panem, quem edit.

مَخْبَرَانِيّ *oppos. est* مَنْظَرَانِيّ Qui ex nuntio sive relatu novit. (*Gol. ex Djeuh.; sed in meo codice vocem non inveni*).

خَبَرْبَج Mollis (*de corporibus*).

خَبَرْنَجَة Bonitas nutrimenti tam in cibo quam in potu (*conf.* خبرذج).

خَبَرْجَل Grus.

خَبْرَع *n. a.* خَبْرَعَة Detulit, obtrectavit.

خَبْرُوع Obtrectator, delator.

خَبْرَق (خَرْبَق) Fidit *rem c. a.*

خِبْرَاق Qui multum crepitum ventris emittit.

خَبَرْنَج *et* خَبَرْنَجَة *idem quod* خبربج *et* خبرنجة. (*In exemplaribus leguntur hae voces cum duplici* ب; *sed hunc scribendi modum vitiosum esse, contendit Kamusi Turcici auctor.*)

خَبَز *F. i. n. a.* خَبْز 1) Paravit (*panem*) *c. a.* (*a* خُبْز); 2) Cibavit pane *c. a. p.* VII Depressus fuit (*locus*). VIII Pinsuit, coxit sibi ipsi (*panem*) *c. a.*

خَبْز Vehemens propulsio; Quod terram pede anteriore quatit camelus; Percusssio.

خُبْز Panis. *Prov.* كل اداة الخبز عندى غيره Omnia instrumenta panis parandi causa apud me sunt, panis autem deest. *Cuius causa in Kamuso his describitur verbis* استضاف قومٌ رجلا فلما قعدوا القى نطعا ووضع عليه رحى فسوّى قطبها واطبقها فاجتنب القوم حضور آلته ثم اخذ هادى الرحى فجعل يديرها فقالوا له ما تصنع فقال.

خَبَز Commotio cum tremore coniuncta *in corpore hominis* ita ut flaccidum sit; Locus depressus, planus.

خَابِز Panem habens.

خُبْزَة Panis crassior sub cineribus coctus.

خَبِيز Panis coctus; Panis fractus in partes in scutella. *Apud populum i. q.* خبيصة.

خَبَّاز Pistor.

خُبَّاز Malva, *quod semen forma est panis*; Stellio *Meid.*

خِبَازَة Ars pistoris.

خَبْزُون *Fem.* ة Cuius facies intumuit *vir.*

خُبَازَى Malva rotundis foliis praedita. *Conf.* خبارى.

خُبَّيز *Id.*

خُبَّازَة *Id.*

خُبَّازَى *Id.*

مَخْبَزَة *Pl.* مَخَابِز Pistrinum, ubi panis pinsitur.

خَبَس 1) Cepit *manu sua c. a. r. et* ب *instr.*; 2) Defraudavit (*iure debito*) *c. d. a.* V Spolium retulit, pro praeda cepit *rem c. a.* VIII Potitus fuit vincendo *c. a. r.*; Abstulit (*opes alicuius*) *c. a. r.*

خِبْس Sitis camelorum.

الخَابِس Leo.

خَبُوس Iniustus; praedam capiens rapiensque. الخبوس Leo.

خَبَّاس Multum praedae capiens, eiusve valde cupidus. الخبّاس Leo.

خُنَابِس *Fem.* ة Horridus, conspectu ingratus; *inde* leo خنابس *appellatur*; Valde obscura (*nox*); *tum ut nonnulli contendunt* Antiqua permanensque *gloria in his Alkathami verbis* ابا الله ان اخزى وعزّ خنابس.

خُبَاسَاء Praeda.

خُبَاسَة *Id.*

المُخْتَبِس Leo.

خَبَش *et* تَخَبَّش Hinc inde collegit cepitque *res c. a. r. et c.* من هاهنا وهاهنا.

خُبَاشَات Cibus et aliae res, quas aliquis capit; Turba hominum e diversis familiis constans.

خَبَصَ *F. i.* Commiscuit *c. a.*; 2) Miscuit, paravit cibum خبيص. II *n. a.* تَخْبِيصٌ Miscuit cibum خبيص. V *et* VIII *Id.*

خَبِيصٌ *et c.* ة (*quod specialius est*) Cibus ex dactylis (aut amylo et defruto. *Gol. ex Mar.*) cum cremore lactis mixtis (*a miscendo appellatus*).

مِخْبَصَةٌ Instrumentum, quo cibus خبيص movetur misceturve.

خَبَطَ *F. i. n. a.* خَبْطٌ 1) Anteriore pede terram vehementer percussit (*camelus*) *c. a.*; Vehementer conculcavit *c. a. r.*; Vehementer percussit *c. a. p.*, percussit (*gladio*) *homines c.* ب *instr. et a. p.*; 2) Profectus est nocte sine directione *c. a. noctis et c.* فى *viae*; 3) Noxa affecit *Satanas aliquem c. a. p.*; 4) Rogavit *aliquem* beneficium sine merito cognationis *etc. c. a. p.*; 5) Bono *aliquem* donavit *c. a. p. et* ب *r.*; Beneficio affecit incognitum *c. a. p.*; 6) Fuste percussit (*arborem*) postquam eandem ligaverat, ut deciderent folia *c. a.*; 7) Semet proiecit loco quocunque dormiendi ergo; 8) Stetit; 9) Signavit longiore lataque nota (خباط) in femore (*camelum*) *c. a.* b) خُبِطَ Coryza initio hiemis correptus fuit. V Percussit vehementer anteriore pede (*terram*) *c. a.*; Vehementer percussit; Noxa affecit *Satanas aliquem*; Perdidit; dementavit *c. a. Corani locum* كما يقوم الذى يتخبطه الشيطان من المس *ita interpretantur ut significet*: Quomodo stat demens vel daemone obsessus in statu dementiae, quando prosternitur et decidit *aut vox est* يتخبطه „perdit eum." VIII Percussit vehementer pede anteriore (*terram*) *c. a.*; Percussit vehementer *c. a. p.*; Frondes ex arbore decussit, *et inde* Beneficium sine merito cognationis rogavit, mendicatus fuit *c. a. p.*; Agitatus fuit tanquam fluctus a vento.

خَبْطٌ *nom. actionis, inde dicitur* خَبْطَ عَشْوَاءَ Modo quo camela imbecilli visu praedita terram pede percutit non cavens. يخبط خَبْطَ العَشْوَاء *Prov. loc.* Declinat a re, quasi eam ignoret, *et quoque* proruit in re nil curans.

خِبْطٌ Aqua ad medium seu trientem pertingens, in utre, cisterna aut vase.

خَبَطٌ Folia ex arbore decussa fuste مخبط appellato, quae siccantur, moluntur, farina aliisque rebus miscentur, aqua macerantur, et tum camelis pro medicamento dantur; *tum generat.* Folia decussa; Id quod iumenta pede percutiunt et frangunt.

خَابِطٌ Dormiens, *et contr.* pede terram percutiens. *Citab Aladhdad. Prov. locutio* ما ادرى اى خابط ليل هو Nescio, quis homo sit.

خَبَاطٌ Pulvis.

خِبَاطٌ *Pl.* خُبُطٌ Nota femori vel faciei iumenti in latum impressa longa, ut est mos tribus Banu-Sahd; Coitus bestiarum.

خُبَاطٌ Dementia, *vel* insaniae similis morbus.

خَبْطَةٌ Coryza qua initio hiemis afficiuntur; Aqua restans in cisterna vel in vase; Cibus restans in vase. عليه خَبْطَةٌ جميلة *idem est ac* عليه مَسْحَةٌ جميلة; Res pauca; Pluvia larga, sed tenuis.

خِبْطَةٌ *Pl.* خِبَطٌ Lac restans in utre vel in vase; Cibus restans in vase; Multitudo aliqua, aedium hominumve. اتو خبطةً خبطةً Venerunt agmen post agmen, agminatim. Parum (*lactis vel pabuli vel noctis*). *Dicitur* كان ذاك بعد خبطة من الليل. Haustus, *vel id*, quod est inter tertiam partem et dimidiam in cisterna, vase, utre. Aqua restans in cisterna vel in vase.

خُبْطَةٌ *Pl.* خُبَطٌ Aqua restans in piscina vel in vase, et lac restans in utre vel in vase; Cibus restans in vase.

خَبُوطٌ Pede percutiens terram (*equus*).

خَبِيطٌ *Id.*; *tum Pl.* خُبُطٌ Cisterna a camelis conculcata et destructa; Lac spissum, *vel* Lac cui butyrum iam exemtum est, et super quod dulce infunditur; Aqua pauca restans in cisterna; Coitus.

خُبَّيْطٌ Foetus piscis كنعد.

أَخْبَطُ *Pl.* خُبْطٌ Pedibus percutiens.

مِخْبَطٌ *Pl.* مَخَابِطُ Fustis, quo folia decutiuntur.

مُخْبِطٌ Is qui capite inclinato oculos in locum quendam figit.

خَبَعَ 1) *n. a.* خَبْعٌ (*pro* خبأ) Abscondidit *rem c. a.*; 2) *n. a.* خُبُوعٌ Fletu oppletus fuit (*infans*), ut emittere nequiret vocem; 3) Stetit, permansit *in loco c.* ب *l.*; 4) Intravit *in locum c.* فى *l.*

خِبَاعٌ *apud Tamimitas pro* خِبَاءٌ.

خُبَعَةٌ *nempe* امراة خُبَعَةٌ طُلَعَةٌ Quae vultum modo tegit, modo retegit mulier.

أَخْبَعَثَ Incessit modo, quo leo incedere solet.

خَبَعْثَنٌ Crassus robustus, *et* Leo.

خُبَعْثِنٌ Plenus succi (*de omni re*).

خُبَعْثِنٌ *et* خُبَعْثِنَةٌ Crassus robustus *vir*; *et hinc* Leo.

خَبَعْجَ *n. a.* خَبْعَجَةٌ Incessit propinquis passibus, qui dubitantis est mos.

خَبَعْلَ Cunctatus fuit in incessu *vir*.

خَبَقَ *F. i.* 1) (*conf.* حَبَقَ) Pepedit; 2) Prae se contemsit *aliquem c. a. p.* V Altus elatusque fuit.

خِبَقٌّ Longus (*et coniungitur in hac significatione cum* امق), *vel* Celer (*de equo, viro*); *tum i. q.* الرجل الوثّاب.

خِبِقٌّ *Id.*

خَبُوقٌ In coitu pedens *mulier*.

خِبِقَّةٌ Distento passu incedens (*camela*). *Prov.* خِبِقَّةٌ خِبِقَّةٌ ترق عين بقه.

خِبِقَّى Distento passu incedens, celer; *et dicitur* ناقة خبقى Amplis passibus incedens camela; Incedendi modus incitatior, qui diductis fit passibus; *item* Velox, celer (*equus, vir*).

خِبِقَّاءُ Malae indolis (*femina*).

أَخْتَبَكَ Femoralia vel succinctorium in medio corpore firmius constrinxit; dorsum et crura cingulo vinculove colligavit: ut facere lassi solent, et dorso cruribusque simul contractis consedit; *et in genere* Firmavit rem (*Gol. ex Mar.*, *sed est vitium habendum et non dubito, quin sit* احتبك *scribendum*).

خَبَلَ *n. a.* خَبْلٌ 1) Alienavit mentem *alicui tristitia vel* corrupit membrum *c. a. p.*; 2) *F. o. n. a.* خَبْلٌ Ligavit *c. a.*; *tum* Impedivit *ab aliqua re c.* عن *r. et a. p.*; 3) Attingere haud potuit *agendi modum patris c.* عن *r.* b) خَبِلَ *n. a.* خَبَالٌ 1) Mente alienatus fuit; 2) Vitiata, mutilata fuit *manus*. II Alienavit mentem *alicui tristitia vel* corrupit membrum *c. a. p.* IV Mutuo dedit *pecora camelosve* ad percipiendum lactis et lanae proventum: *vel equum* ad bellicam expeditionem *c. d. a.* V Ob magnam tristitiam confricuit *manus c. a. r. Tausend und eine Nacht ed. Hab. P. III. p.* 113. VIII Mentem *alicui* alienavit *tristitia c. a. p.*; *et* Non permansit (*camela*) in loco cui adsuevit. X Mutuo dandam petiit *ab aliquo camelam c. d. a.*

خَبْلٌ Aes alienum, mutuum; Id quod additur mercedi de qua aliquis convenit cum baiulo. *Pl.* خُبُولٌ Corruptio membrorum; Debilitas in uno corporis latere (hemiplexia); Truncatio manuum pedumque. *Inde dicitur* لنا في بني فلان دماء وخبول; *et hinc* Syncope literarum س et ت in pede مستفعل metrorum البسيط et الرجز, *ita ut in pede* خبن *et* طى *coniungantur*, *quo pes* مُتَعِلُنْ *vel* فَعِلَتُنْ ◡ ◡ ◡ — *oritur*; *tum* Delirium, quod daemoni tribuitur (*pro* خَبَلٌ).

خُبْلٌ (*pro* خَبَلٌ) Delirium, quod daemoni tribuitur. وقع في خُبْلى Incidit in animum meum.

خَبَلٌ Corruptio membrorum; Debilitas in uno corporis latere (hemiplexia); Delirium, quod daemoni tribuitur; Daemon; Corruptio vel morbus in pedibus; Avis tota nocte clamans; Pera viatoria magna; Uter plenus.

خَبِلٌ Mente alienatus. دهر خَبِلٌ Tempus grave et hominibus adversum.

خَابِلٌ Daemon. الخابل Corruptor et satanas.

خَبَالٌ Defectus; Interitus; Fatigatio, molestia; Onus familiae numerosae; Venenum letale; Sanies *vel potius* humor ex corporibus damnatorum fluens tempore quo in inferno flagrant; Quod in putei antiqui lateribus est fossa, ut, quum demissa urna in illam fossam intraverit, laceretur.

أَخْبَلُ Mente alienatus; Daemone obsessus.

إِخْبَالٌ Quod dividit aliquis camelos suos in duas partes ita ut quolibet anno una pars partus enitatur.

مُخَبَّلٌ Mente captus; Mutilatus corporis membris; Cognomen trium poetarum.

مُخْبِلٌ Tempus.

مَخْبُولٌ Pes versus, in quo mutatio est, quae خبل appellatur. مخبول مكشوف Pes *appellatur*, qui ita mutatus est ut ex مفعولات — — — ◡ fiat مَعُلَا *vel* فَعِلُنْ ◡ ◡ —.

خَبَنَ *F. i.* 1) *n. a.* خَبْنٌ, خِبَانٌ Complicata parte (*vestem*) consuit, ut brevior fieret *c. a.*; 2) Recondidit (*cibum frumentumve*) in tempus penuriae *c. a.*; 3) *n. a.* خَبِينٌ Per nares flevit risitve *Gol. ex Mar.*; 4) خَبْنَتُهُ خُبُونٌ Mortuus fuit. IV Occultavit in sinu vestium aliquid. VIII Occultavit *rem* sub parte حضن appellata, in sinum recondidit.

خَبْنٌ Quum excidit littera secunda vocali destituta in pedibus فَاعِلَاتُنْ — ◡ — — ut fiat فَعِلَاتُنْ ◡ ◡ — —; tum in مُسْتَفْعِلُنْ — — ◡ — ut fiat مُتَفْعِلُنْ ◡ — ◡ —; denique in مَفْعُولَاتُ — — — ◡, ut fiat مَعُولَاتُ ◡ — — ◡.

خُبْنٌ Ea pars perae viaticae, quae est inter eius partem خُرْبٌ appellatam eiusque os.

خَابِنٌ Fortis, robustus; Is qui mendacium parat.

خُبُنٌ Is cuius corporis partes ita constitutae sunt, ut contractae una in alteram intrare videantur.

خُبْنَةٌ *Pl.* خُبَنٌ Inferior indusii pars sublata, lacinia vestis duabus manibus suspensa, in qua res reconduntur; Cibi pars semota, quam sub axilla, vel manicis gestiunt. *Inde dicitur* كُلْ ولا تتّخذ خبنة.

ذو خَبَنَاتٍ Modo bene, modo male agens, *id. q.* ذو خنبات.

مَخْبُونٌ Brachiorum amplexu comprehensus; Repositus, asservatus. *Gol. ex Mar.*; Pes cuius vocali destituta secunda litera excidit (*conf.* خَبْنٌ); مفعولاتُ مخبون مكشوف Pes ——— ◡ in فعولن ◡—— mutatus مخبون موقوف Pes مَفْعُولَاتْ ——— ◡ in مَعُولَاتْ ◡——— mutatus.

مُخْبَئِنٌّ Is cuius corporis partes ita constitutae sunt, ut contractae una in alteram intrare videantur.

خَبَنْدَى *Fem.* خَبَنْدَاةٌ *Pl.* خَبَانِدُ *et* خَبَنْدَيَاتٌ Cuius tendines vel nervi (قصب) perfecti sunt *vir. Ita dicitur* جارية خبنداة Puella cuius nervi perfecti sunt, *vel* Mollis et carnosa *vel* crassis clunibus praedita. ساق خبنداة Crus rotundum, plenum.

اِخْبَنْدَى Perfectos habuit nervos vel tendines.

خَبَنْفَثَةٌ Podex.

خَبَا *F. o. n. a.* خَبْوٌ *et* خُبُوٌّ Extinctus fuit et quievit (*ignis, ardor irae et belli, vis furoris*); *et contr.* Ferbuit (*ignis*). *Citab Aladhdad.* IV Extinxit *ignem*; Sedavit *ardorem animi, irae, bellum c. a. r.*

مَخْبُوٌّ Occultatus (*a* خبأ).

خَبِيَّةٌ *Pl.* خَبَايَا Abdita res; Latibulum (*a* خبأ).

خَابِيَةٌ *Pl.* خَوَابٍ Seria vini, olei *etc.* (*a condendo dicta: nam ultima radicalis proprie Hamza est*).

خِبَاءٌ *Pl.* أَخْبِيَةٌ (*pro voce Pers. habetur*) Tabernaculum campestre, Arabibus Scenitis usitatum, lana vel pilis camelinis, non caprinis, constans: duobus vel tribus palis innitens. *Quod illud ultra est* بَيْتٌ *dicitur.* Tegumentum tritici et hordei in spica; Stellae rotundae; Vas olei.

خَبَّى II *n. a.* تَخْبِيَةٌ (*a* خباء) Tentorium خباء appellatum fecit et fixit. IV *et* V *Id.* X Fixit tentorium خباء appellatum et intravit illud.

مُخَبِّيَةٌ Abscondita, asservata. *Taus. u. eine Nacht. P. II. p.* 40.

خَتٌّ Percussio sine intermissione, continuo facta hasta brevi.

خُتُتٌ Languor et debilitas corporis.

خَتِيتٌ Vilis, sequior, exilis *res*; Depressus fortuna, invalidus, languens.

أَخَتَّ Dedit minorem dignitate et meritis sortem et portionem *alicui c. a. p.*; Erubuit, pudorem concepit *ex aliquo c.* من *vel* عن.

خَتَأَ Retinuit, prohibuit *a re c. a. p. et* من *r.* VIII Abscondit se, delituit prae metu vel pudore; *et* Timuit *c.* من *p. conf.* اختبا; Mutatus fuit color alicuius propter metum Sultani vel alius; Abripuit *rem c. a. r.*; Decepit *c.* ل *p.*

مُخْتَتَأَةٌ In quo nec vox auditur nec viae signum conspicitur *desertum.*

خَتَرَ *F. i. et o.* 1) Decepit, perfidus fuit *vel* modo turpissimo *c. a. vid.* ختل; 2) Turbata alterataque fuit (*mens*) ex potu. II *n. a.* تَخْتِيرٌ Turbavit, alteravit, corrupit *mentem potus c. a.* V Perturbata et alterata fuit (*mens*) ex potu lactis vel alius rei; *et* Flaccus, debilis et piger fuit; Incessit modo segnis, ignavi.

خَتْرٌ Perfidia, deceptio *vel* turpissima perfidia.

خَتَر Fraus, quae se ostendit in bibendo medicamento vel veneno.

خاتِر Deceptor, perfidus.

خَتُور *Id.*

خُتُور Perfidia, deceptio *vel* perfidia turpissima.

خِتِّير Deceptor, perfidus.

خَتَّار *Id.*

خِتِّير *Id.*

خَتْرَب Dissecuit eoque separavit *rem.*

خَتَارِش Motus *infantis.*

خَتْرَشَة Sonus, quem edit vorando locusta.

خَتْرَف Percutiendo resecuit *c. a.*

خَتْرَم Siluit ob pavorem aut quia ei erat difficultas loquendi.

خَيْتَرُوع Femina non in eodem statu perseverans.

خَتْروانَة Superbia. *Reisk.*

خَتَع 1) *n. a.* خَتْع, خُتُوع In tenebris recta profectus fuit *cum hominibus viae dux c.* ب *p.*; *et gener.* Abiit, iter fecit *per terram c.* فى; 2) Irruit subito *in aliquem c.* على *p.*; 3) Fugit *servus*; Festinavit; 4) Claudicavit (*hyaena*); 5) Proxime secutus est in incessu (*admissarius*) *camelos c.* خَلْف; 6) Disparuit *vapor meridianus.* VII Abiit, iter fecit *per terram c.* فى.

خَتِع Bene gnarus in indicanda via.

خُتَع Bene versatus in viae ducis negotio; *item* Hyaena.

خِتَاع *Pl.* Chirothecae qualibus ii, qui accipitres curant, utuntur (*Pers.* دستبانات).

خَتْعَة Femina pardi *Kam.* (*apud Ibn Doraidum vero* خَثْعَة *scribitur*).

خُوْتَع Bene versatus in viae ducis negotio; *item* Musca caerulea in gramine vivens; Pullus leporis; Concupiscentia; Vilis.

خَتُوع Bene versatus in viae ducis negotio.

خَتِيع Infortunium.

خُوْتَعَة Vir brevis; *tum* Nomen viri cuiusdam ex gente Banu-Ohkailae, qui Catsifae ben-Amru et Taghlabitae viam ad gentem Banu-l'Sabban (*Djeuh.* Rajjan) vindictam sumturis monstravit, *inde proverbium* اسام من خُوْتَعَة *et inde dicitur viro probo* هو اصبح من الخُوتعة.

خَتِيعَة *Pl.* خَتَائِع Corii segmentum digiti formam referens, quo sagittarius pollicem (digitos *Kam.*) munit contra duritiem renisumque nervi.

خَتْعَر Mutatus fuit evanuitque.

خَتْعَرَة Mutatio, evanitio.

خَيْتَعُور Malae indolis femina; Vapor meridianus (سراب); Omnis res, quae in eodem statu non perseverat, sed evanescit; Res telae aranearum similis in aëre conspicua tempore aestus; *inde* Mundus; Daemones غول; Animalculum in superficie aquae natans, semper mutans locum; Satanas; Infortunium; Lupus; Leo; Separatio longinqua a suis.

خَتَل *F. o. i. n. a.* خَتْل *et* خَتَلان 1) Decepit, circumvenit *c. a. p.*; 2) Occultavit se *praedam* invasurus *lupus c. a.* III Decepit *unus alterum c. a. p. vid.* ختر; Pedetentim et inopinato accessit. VI Deceperunt sese invicem. VIII Auscultavit ut perciperet populi secretum.

خِتْل Tegmen; Latibulum leporis.

خاتِل Occultans se ut praedam caperet *lupus.*

خُوْتَل Elegans, lepidus.

خَتُول Ex occulto captans praedam (*lupus*).

خُتْوَتَل Elegans, lepidus.

خَوْتَلَى Incessus, qui fit inter res, quibus incedens occultatur (مِشْيَة فى سُتْرَة).

مَخْتَل Opportunitas et facultas decipiendi *Reisk.*

خَتْلَع Apparuit et prodiit in campum.

خَتْلَم Cepit clanculum *rem c. a. r.*

خَتَم *F. i. n. a.* خَتْم, خِتَام Sigillavit, obsignavit; subsignavit *c.* على; 2) *n. a.* خَتْم Ad finem pervenit *in re c. a. r.*; Totum perlegit *Coranum c. a. r.*; *tum* Festum

celebravit post absolutam Corani lectionem, *Tausend und eine Nacht. P. II. p.* 165; 3) Clausit ut nil intelligeret et nil inde exiret *c.* على قلب; 4) ختم له الله بالخير Bonum illi exitum concedat Deus; 5) Rigavit prima vice *segetem c. a. vel c.* على. II Bene obsignavit *c. a.* III Ad finem perduxit, absolvit *c. a.* IV Observavit *c. a.* V Induit annulum signatorium *et c.* ب *annuli*; *et* Data opera neglexit et siluit *c.* عن *r.*; Texit, occultavit (*rem*) *c.* ب *r.*; Indutus fuit cidarim. VIII Finem fecit et absolvit *Gol. ex Mar.*

خَتْم Mel; Orificia alveariorum; Quod apes colligunt ceram quandam tenuiorem cerâ favi et illinunt hanc illa.

خَتَم Annulus, quo sigillum imprimitur.

خَاتَمٌ *Pl.* خَوَاتِمُ Annulus, quo sigillum imprimitur; Finis, extremum rei, postremus, ultimus gentis; *inde dicitur* محمد خاتم الانبياء; Scrobs in occipite; Minima pars albedinis in pede equi; Mammarum *in equa* pars ventri proxima.

خَاتِمٌ *Pl.* خَوَاتِمُ Annulus, quo sigillum imprimitur; Ultimus gentis; Nexus *seu* vinculum, quo membrorum articuli (*in equo*) coniuncti sunt.

خِتَام Terra sigillata, Lemnia. *Pl.* خُتُمٌ Nexus *seu* vinculum, quo membrorum articuli *in equo* coniuncti sunt.

ختمة Festum, quod Arabes celebrare solent post absolutam Corani lectionem. *conf. Tausend und eine Nacht ed. Hab. P. II. p.* 127 *et* 165.

خَاتَام *Pl.* خَوَاتِيمُ Annulus, quo sigillum imprimitur.

خَيْتَام *Id.*

خَاتِيَام *Id.*

ختمات Partes quaedam Corani mortuis legi *solitae; nisi potius haec vox significat* Corani integram lectionem, *ut* ربعات *quorundam eius segmentorum. Singularis legitur in libro Tausend und eine Nacht ed. Hab. P. I. p.* 317.

خَاتِمَة Finis; Libri conclusiva oratio; Epimetron; *item* Parentalis oratio mortui. *Reisk.*

تَخْتِمَة *nom.* Capitis cidari obvolutio (*conf. coni.* V).

مُخْتَم *Kamusi auctor vocem sequentibus illustravit verbis*: الجَوْزَةُ تُدْلَكُ لِتَمْلَاسَ وَيَنْفَذَ بِهَا Nux, quae fricatur ut glabra fiat et permitti possit. *Vocem Persicam esse* تيز *dixit, sed an sit huic quam adnotavit significatio in lingua Persica, vehementer dubito.*

مُخَتَّم Obsignatus; Minima parte albedinis in pede signatus *equus.*

مُخْتَتَم Finis.

مَخْتُوم Obsignatus; طين مختوم Terra Lemnia; Mensura صاع appellata.

مُخَتِّيم Mensurae aridorum. *Gol. ex Mar. quod sigillo notari solent. conf.* مختوم.

خَتَنَ *F. i. n. a.* خَتْن Circumcidit (*infantem*) *c. a.* (*et quidem masculum vel femellam Gol. ex Mar. sed rectius videtur: puerum, vid. Kam. sub voce* خفض); 2) *n. a.* خِتَان Convivium instruxit ob circumcisionem infantis, *vel* nuptiale. *Gol. ex Mar.*; 3) *n. a.* خَتْن Deminuit, imperfectum fecit, iniuste fecit *Gol. ex Gl. Mar.* III Affinis factus est alicui uxore sua *c. a. p.* VIII Semet circumcidit. *Gol. ex Mar.*

خَتْن Abscissio.

خُتْن Affinitas ab uxoris parte.

خَتَن *Pl.* أَخْتَان Socer *vel* omnis propinquus ab uxoris parte: *scil.* pater eius *aut* frater *etc.*; *ita apud genuinos Arabes*; *vulgo autem est* Gener; Convivium circumcisionale. *Gol. ex Mar.*

خُتُن *i. q.* خُتْن.

خِتَان *Nomen* Circumcisio, *et* Circumcisionis locus in membro virili; *item* Convivium quod tempore circumcisionis instruitur.

خَتَنَة Socrus *vel* omnis propinqua ab uxoris parte.

خُتُون Affinitas ab uxoris parte.

خَتِين Circumcisus (*infans*).

خِتَانَة *Nomen* Circumcisio, *vel potius* Ars, negotium circumcidendi; *item i. q.* خِتَان *sc.* Circumcisionis locus in membro virili, *vel etiam* femineo.

خُتُونَة Affinitas ab uxoris parte, quum vir mulierem in matrimonium ducit.

مَخْتُون Circumcisus *infans.*

خَتَا *F. o.* Caput demisit moerore, *vel* morbo, et humilis fuit (تخشع); Contorsit laciniam *vestis c. a. vestis*; Retinuit prohibuitque *ab aliqua re c. a. p. et* عن *r.* IV Supellectilem vendidit singulatim unam vestem post alteram. VIII Caput demisit moerore *vel* morbo et humilis fuit (تخشع).

المُخْتَتِي Deminutus, imperfectus.

خَاتِيَة Aquila.

اِخْتَتَى Mutatus fuit color eius in facie ob timorem imperatoris *vel* alius.

خُثّ Quisquiliae, quas torrens aufert, et quum decrevit aqua, in solo relinquit; Alga arida, et vetus.

خُثَّة Manipulus lignorum, quibus ignis accenditur.

خُثَّة Stercus molle, *et* Lutum stercore subactum, quo ubera camelae illinuntur, ne iis funiculus صرار appellatus noceat; Manipulus lignorum, quibus ignis accenditur.

خَثْخَثَ *n. a.* تَخْثِيث Collegit; Concinnavit. VIII Congregatus fuit.

خَثَرَ 1) *n. a.* خَثْر, خُثُور, خَثَرَان Crassa spissaque evasit res liquida, *ut lac etc.*; 2) Confusus turbatusque fuit (*animus*). b) خَثِرَ 1) Coagulavit *lac*; 2) Pudore affectus fuit; 3) Permansit in tribu, non exiit cum populo ad commeatum quaerendum. c) خَثُرَ *n. a.* خَثَارَة, خُثُورَة Coagulavit *lac*. II Effecit ut coagularet (*lac*) *c. a.* IV Effecit ut coagularet *lac c. a. r.*; Crassum reliquit nec liquavit (*butyrum*) *c. a.*; *inde* ما يَدْرِى أَيُخْثِرُ أَمْ يُذِيبُ *Proverb. locutio, quam in obstupefacto usurpant.* V Crassus, spissus fuit.

خَاثِر Crassus *de re liquida.* خثرى *et* قوم خثراء الانفس الانفس Mixta ex vario hominum genere gens.

خُثَار Reliquiae cibi in mensa *Djeuh.*

خَاثِرَة Agmen hominum. *Dicitur* رايت خاثرة من الناس. Ea, quae parvum dolorem sentit *mulier*.

خُثَارَة Lactis coagulati reliquiae. *Dicitur* ذهب صفوه وبقيت خثارته; *et in genere* Reliquiae rei.

خَنْثَر Res sequior de supellectile, in campo relicta post hominum ex eo discessum.

خُثَارِم Malum auguratus, ominatus *vir*; Crassis labiis praeditus vir.

خَثْرَمَة Attonitum esse in agendo.

خَثْرَمَة *i. q.* خَثْرَمَة.

خَثْعَبَة Lactis abundans camela.

خُنْثُعْبَة Lactis abundans camela.

خُنْثُعْبَة *Id.*

خَثْعَرَة *videtur pro* خَثْعَرَة.

خَثْعَل *Sic male in Kam. ed. Calc. pro* خبعل *q. v.*

خَثِل *F.* 8 Magno ventre praeditus. *Diw. Huds.*

خَثْلَة *et quoque* خَثَلَة *Pl.* خَثْلَات *et* خَثَلَات Inferior pars ventris, quae inter umbilicum et pubem est.

خَثْلَمَ 1) Mixtus, turbatus fuit; 2) Cepit clanculum *rem c. a. r.*

خَثَمَ Contrivit (*nasum*) *c. a. r.* b) خَثِمَ 1) Latum nasum et latam aurem in superiore parte habuit (*ut leo*); 2) Retusum fuit, ut latam acciperet *aciem* (*sarculum*); 3) Obturatae fuerunt *papillae uberis cameli.* II *n. a.* تَخْثِيم Latum fecit.

خَثَم Latitudo et crassities nasi, *et* Latitudo supremae auris *aliusve rei.*

خَثِم Latum nasum habens.

خُثْمَة Taurini nasi brevitas.

خَثِيم Pubes elata, crassa.

خَثْمَاء Camela rotundam ungulam (خُفّ) et brevem plantam (منسم) habens.

أَخْثَم Simo, latoque naso praeditus; *inde cum artic.* Leo; Ensis latus; Pubes elata, crassa.

مُخَثَّم Latus in extremitate sine capite (*calceus*).

خَثْوَة Inferior pars ventris, quando laxa est.

امراة خَثْوَاء Mulier cuius venter in inferiore parte laxus est (*in viris non adhibetur*).

خَثَى *F. i. n. a.* خَثْي Stercus excrevit (*bos*, *elephas*). IV Accendit stercus.

خِثْى *Pl.* خُثِىّ, خِثِىّ, أَخْثَاء Fimus stercusve bovis, elephanti.

مِخْثًى Loculus eius, qui mel ex alveari educit.

خَجَّ *n. a.* خَجٌّ 1) Propulit; 2) Fidit, laceravit; 3) Inflexus contortusque fuit; 4) Merdam excrevit; 5) Coivit cum *femina c. a. p. vid.* خجأ; 6) Dispersit, ventilavit pulverem *pede c.* ب *ped.* VIII Flectens se in latere, et incurvus, incessit.

بَنَاتُ خَجٍّ *Quid significet ignorant interpretes in Djeririi Diwano ubi voces leguntur.*

خَجُوجٌ Vehementer transiens ut laceret et propellat res ventus, *vel ut alii contendunt* Turbo.

خَجَوْجَى *Fem.* ة Longipes (*vir*).

خَجَاخِجَةٌ Stolidus, nil intelligens (*vir*); *etiam* Procerus, crassus ossibus; Continuo flans (ventus).

خَجُوجَاةٌ *idem quod* خجوج.

خَجَأَ 1) Percussit *aliquem c. a. p.*; 2) Inclinavit ad decessum maiore parte transacta (*nox*); 3) *n. a.* خَجْأٌ Coivit, Subegit (*feminam*) *c. a. p.*; 4) Victus, domitus fuit *vir.* b) خَجِيَ 1) Pudore affectus fuit; 2) Locutus est obscoene. IV Institit rogando *c. a. p.* VI *n. a.* تَخَاجُؤٌ (*nec vero ut dixit Djeuharius* تَخَاجِي, *quod ad* تخاجى *referendum*) Crassus fuit ut posterior eius pars prodiret in id, quod pone erat, *podex*; Cunctatus fuit *in incessu c.* فى.

خُجَأَةٌ Multum coiens (*vir vel admissarius*); Coitum multum cupiens (*femina*); Carnosus vir corporeque gravis; Stolidus *vir Kam.*; Senex coniugium iniens. *Gol. ex Mar.*

خَجْخَجَ *n. a.* خَجْخَجَةٌ 1) Contraxit se prae metu vel tristitia; 2) Abdidit se, latuitque; 3) Vehementer flavit modo, qui خجوج appellatur (*ventus*); 4) Festinanter procumbere iussit *camelos c. a.*; 5) Occultavit *id quod in animo erat c. a. r.*; 6) Inivit *mulierem c. a. p.*

خَجَخْجَةٌ Stolidus, intellectu carens vir.

خَجَرٌ Tussis foetor.

خَاجِرٌ Sonus aquae in pede montis.

خَجِرٌ *Pl.* خَجِرُونَ Vorax et ignavus.

خَجْفٌ Levitas, inconstantia.

خَجِيفٌ Levitas, inconstantia. *F.* ة *Pl.* خِجَافٌ Gracilis, tenuis (*aut rectius est* جخيف).

خَجِلَ *n. a.* خَجَلٌ 1) Pudibundus, attonitus, confususque siluit neque se movit; 2) Protervus fuit et insolens ob divitias; *et quasi contr.* 3) Segnis, ignavus fuit. *Citab Aladhdad*; 4) Immersus in luto stetit suo loco quasi attonitus neque se movit *camelus*; 5) Grave, molestum fuit (*onus*) *c.* ب *r.*; 6) Longae fuerunt *plantae* et implicatae; 7) Sono strepituve muscarum personuit (*campus*) *Gol. ex Mar.*; *n. a.* خَجَالَةٌ Herba abundavit (*terra*) *Gol. ex Mar.* II Pudore affecit, et attonitum reddidit *c. a. p.* IV Pudore affecit et attonitum reddidit *c. a. p.*; Longa fuit et implicata (*herba* ?حن).

خَجَلٌ Status in quo aliquis se ex re expedire nescit; Insolentia ob divitiarum copiam; Taedium, molestia, quam aliquis ex aliqua re percipit; Cunctatio in alimentis acquirendis; Torpor, segnities; Corruptio; Quod inferior tunicae pars multum lacerata est.

خَجِلٌ Herbis luxurians (vallis); Trita, larga *vestis*; Longa *vestis*; Herbae longae; Stragulum amplum, ut in equi dorso se commoveat.

خَجَالَةٌ Pudor *Gol. ex Mar.*

خَجْلَانُ Pudibundus et pudore confusus, attonitus.

مُخْجِلٌ Herbis luxurians (*vallis*).

خَجَامٌ Mulier amplo pudendo praedita.

خُجُومٌ *Id.*

خَدَّ *F. o. n. a.* خَدٌّ Vestigium rei impressit; Fidit, sulcavitve (*terram*) *c. a.* II Fidit, laceravit; Emaciata, *et inde* Corrugata fuit (*caro pellisve*); Emaciavit *iter*, ut rugis cutis sulcaretur *c. a.* III Odio ductus sese opposuit *alicui* in agendo *c. a. p.* V Emaciata fuit (*caro*); Corrugata fuit.

خَدٌّ *Dual.* خَدَّانِ *Masc.* Mala, gena; Via; Agmen; Fossula in longum ducta, sulcus; Rivus. *Pl.* خُدُودٌ, خِدَادٌ أَخِدَّةٌ Latior facies (صفحة) pilenti camelini. خَدُّ العَذْرَاء Cognomen urbis Cufae.

خِدَادٌ Nota seu stigma inustum in gena.

خَدَّةٌ *Pl.* خُدَدٌ Fossa. *Dual.* خَدَّتَانِ Mala, gena; Fossula in longum ducta, sulcus.

أُخْدُودٌ *Pl.* أَخَادِيدُ Fossula in longum ducta, sulcus. أَخَادِيدُ Vibices scuticae ictibus ortae.

مِخَدَّةٌ Pulvinar, cervical (*quia sub genis ponitur*); *et* Ferrum quo finditur terra.

مَخْدُودٌ Emaciatus (*camelus*).

مُتَخَدِّدٌ *Id.*

خَدَبَ *n. a.* خَدْبٌ 1) Percussit (*gladio*) *vel* sauciavit penetrata carne, ossa vero non laedit, *vel* caput vulneravit *c. a.*; 2) Momordit (*serpens*); 3) Mentitus fuit; 4) Multum mulsit; 5) Celeriter incessit. *Gol. ex Mar.*

خَدْبٌ Mulsio frequens (*in Kamuso enim non* حَلْبٌ, *sed* حَلَبٌ *scriptum est, ut mihi nomen esse videatur*).

خَدَبٌ Rusticitas, stupiditas; Proceritas, longitudo; *et* Quod quis ensem, dum ferit, in potestate non habet. *Dicitur* بِهِ خَدَبٌ Ob magnam stultitiam periculum magnum subit. *Diw. Huds.*

خَدِبٌ Procerus; Fatuus; Secans.

خَدَبٌّ Senex; *F.* ة Magna statura praeditus *vir*; Crassus *de struthionibus caeterisque bestiis*; Camelus robustus, fortis.

خَدِبَةٌ Amplo vulnere percutiens (lancea). وَادِى خَدِبَاتٍ Interitus, *vel* Spei frustratio. *Dicitur* وقعوا فى وادى خدبات (*sed non omnes in enuncianda voce* خدبات *consentiunt*).

خَيْدَبٌ Via conspicua, manifesta.

خَدَّابٌ Mendax, et impostor.

خَيْدَبَةٌ Consilium quod aliquis primum cepit; Res quam incepit; Via manifesta.

أَخْدَبُ *Fem.* خَدْبَاءُ *Pl.* خُدْبٌ Longurio et fatuus; Suam semper in agendo sequens voluntatem et consilium; *et* الخدباء Lorica ampla vel mollis. ضَرْبَةٌ خَدْبَاءُ Percussio, quae petit ventrem; Vehemens percussio. خَرْبَةٌ خَدْبَاءُ Lancea, quae amplo vulnere infligit.

تَخَدُّبٌ Incessus mediocris, neque celer neque lentus.

مُتَخَدِّبٌ Longurio et fatuus; Penetrans (*Diw. Huds.*).

خَدَجَ *F. o. i. n. a.* خِدَاجٌ Abortivit (*camela*) foetum (*et tum quoque quum plene formatus erat*). IV Imperfectum edidit foetum (*camela*), completo foetus ferendi tempore; Paucam pluviam habuit (*aestas*).

خَادِجٌ Abortiens *camela*.

خِدَاجٌ Imperfectae (*preces*).

خَدِيجٌ Abortivus (*camelae foetus*).

خَدَّاجٌ Nomen avis Lohajae, qui piscibus vescitur. *Forsk. descr. p.* 11.

انْجِيدَجٌ *Pers.* انجيده Ita trita res, ut minutae partes fiant.

مُخْدَجٌ Imperfecta forma editus foetus ferendi tempore absoluto. *Inde* رجل مخدج اليد Vir imperfectam non bene formatam habens manum.

مُخْدِجٌ Imperfectum foetum foetus ferendi tempore absoluto pariens (*camela*).

خُدْخُدٌ Animalculi nomen.

خُدَاخِدٌ *Id.*

خَدَرَ *n. a.* خَدْرٌ 1) Velamine tectam *i. e.* in interiore domus parte custodivit *puellam*; 2) Commoratus fuit, substitit *aliquo loco c.* ب *l.*; 3) Retromansit gregem non sequens *dorcas*; 4) Attonitus obstupuit. b) خَدِرَ *n. a.* خَدَرٌ 1) Torpuit et velut sopitum fuit (*membrum*). *Dicitur* خدرت رجلى *et* خدرت عظامه; 2) In lustro suo permansit *leo*; 3) Valde nigricavit (*oculus*); Maduit (*dies*); Substitit *in populo c.* فى *Gol. ex Mar.* II *n. a.* تَخْدِيرٌ Velamine tectam (*i. e.* in interiore domus parte) custodivit *puellam c. a. p.*; Abdidit se. IV Velamine tectam *i. e.* in interiore domus parte custodivit *puellam c. a. p.*; Effecit ut torperet *membrum c. a.*; Ingressus fuit diem pluviosum, nubilum et ventosum; Substitit, commoratus fuit *aliquo loco c.* ب *l.*, *inter homines c.* فى; Permansit in latibulo *leo*; Occultavit (*leonem*) *latibulum c. a. p.* VIII Abdidit se.

خِدْرٌ *Pl.* خُدُورٌ, أَخْدَارٌ *et Pl. Pl.* أَخَادِيرُ Cortina, velamen, *et* Omnis pars domus *vel* alius rei quae aliquem occultat; Ligna supra sellam camelinam minorem (قتب) erecta, quae panno teguntur; Latibulum leonis; Ob-

scuritas noctis (*sed magis frequens videtur* خَدَر *enunciandi modus*).

خَدْر Membrorum torpor; Oculi languor, debilitas vel gravitas ex festuca orta; Segnities; Obscuritas noctis; Nox obscura; Locus obscurus; Vehementia aestus et frigoris; Pluvia.

خَدِر *Fem.* ة Madidus (*dies*). يوم خدر Dies, quo coelum nubibus obtectum fuit. Torpens *membrum*; Obscura *nox*.

خَدُر Obscura *nox*.

خَادِر Latibulum ingrediens, in eo vivens (*leo*); *et ipse* Leo *c. artic.*; Piger, segnis.

خِدَار Latibulum *leonis Diw. Huds.*

خُدْرَة Obscuritas summa.

خَدِرَة Recens, *vel* a palma decidens (*dactylus*), priusquam maturus sit.

خُدَرْنَى Aranea.

خُدَرِى *Fem.* ة Valde niger; Asinus niger.

خُدَارِى Valde niger (*camelus*); Nigra nubes *Djeuh.*; Obscura *nox*. *Djeuh.*

خُدَارِيَّة Aquila *c. artic.* (*propter colorem*); Valde nigra *camela*.

أَخْدَر Obscura (*nox*); Nomen admissarii, qui quum aufugisset, inivit asinas silvestres in deserto Catsima, unde equi الاخدرية originem duxisse dicuntur.

أُخْدُور Cortina, velamen.

أَخْدَرِى Onager *c. artic.*

تَخْدِير Stupor membrorum. *Avic.*

مَخْدَر Lustrum leonis.

مُخْدِر In latibulo absconditus *leo*; Lustrum leonis.

مُخْدِر Leo. *Reisk.*

مُخْدَرَة *idem quod* مُخْدَرَة.

مُخْدُور In latibulo absconditus *leo*.

مُخَدَّرَة Velamine tecta *i. e.* in interiore domus parte custodita et a virorum adspectu defensa, *et inde* Pudica et honesta *puella*.

مَخْدُورَة *Id.*

خَدْرَع Properavit.

خَدَرْنَق *Pl.* خَدَارِن Mas araneae *vel ut alii contendunt* magna et crassa (*in Kamuso impressum legimus* الذكر والعنكبوت; *sed non dubito, quin legendum sit* ذكر العنكبوت).

خَنْدَرِيس (*aut derivanda vox a voce* خَدْرَسَة *non explicata a Grammaticis, aut vox Graeca est. Kam. Ego vero non dubito, quin vox Graeca χόνδρος sit*) Vinum, *tum* Vetus. حنطة خندريس Triticum vetus.

خَدَشَ (*conf.* خمش) *n. a.* خَدْش *et* خُدُوش Scalpsit, unguibus vulneravit *c. a.*, *ut in planctu feminae facere solent*; Laceravit sive parum sive multum sit *cutem c. a. r.*, *vel* Excoriavit ligno aliave re (*conf.* كدح *et* كدم). II *Id.*, *at* multum et vehementer.

خَدْش *Pl.* خُدُوش Vestigium vulneris unguibus facti *etc.*

خُدُوش Musca; Mustela (سرعوب *ita legitur in Kamuso Calcut.*, *quod verbis* ابن عرس *explicatur*; *sed rectius videtur vox in Kamuso Turcico voce* پره *Arab.* برغوث pulex *illustrata*, *quia a vulnerando appellatur*).

خَدَاشَة Extremitates plantae سف appellatae.

مُخَدِّش Interscapilium (كاهل) cameli.

مِخْدَش Felis *mas*.

مُخَدَّش *Id.*; *et* Interscapilium (كاهل) cameli.

خَدَعَ *F. a. n. a.* خَدْع *et quoque* خِدْع 1) *propr.* Obtexit, occultavit; 2) Decepit, fefellit, dolo circumvenit *c. a.*; 3) Dare recusavit (*liberalis*, *nobilis*). *Dicitur* كان فلان يعطى ثم خدع; 4) Complicuit (*vestem*) *c. a. r.*; 5) Pauca fuit (*pluvia*); 6) Opes paucas possedit *vir*; 7) Mutationi obnoxiae, diversae fuerunt *res*; 8) Depressus fuit in cavitate (*oculus*); 9) Occidit (*solis oculus*); 10) Intravit, quasi furtim subducens se, *in latibulum lacerta c.* فى; 11) Friguit (*forum*); 12) Siccata in ore fuit (*saliva*). II Insigniter decepit. III *n. a.* مخادعة, خِدَاع Decepit; Fallere studuit (*alium*) *c. a.*; Reliquit, deseruit. IV Fecit ut in re fiduciam poneret; Incitavit *aliquem* ad fallaciam *c. a. p.*; Occultavit, asservandum reposuit, *vid.* مُخْدَع *Gol. et Mar.* V Operam dedit dolo, fraudi;

Se abscondidit, absconditus fuit. VI Versutiam ac fraudem simulavit; Simulavit se esse deceptum. VII Deceptus, circumventus fuit; Decipi se passus est; Friguit (*forum*). VIII Decepit, fefellit *c. a. p.* (*In Corano est lectio* يَخْتَدِعُونَ *pro* يَخَدِّعُونَ).

خُدَعٌ Versutia utens *lacerta*.

خَادِعٌ Decipiens; Deceptor; Callidus, versutus; Mutabilis, varius, variabilis (*homo*); Accisus et iusto levior *nummus*; Modo apparens modo occulta *via*. خُلُقٌ خَادِعٌ Natura variabilis. بَعِيرٌ خَادِعٌ Camelus, cuius, quum decumbit, nervus in parte tenuiore tarsi (وَظِيف) desinit (اذا بَرَكَ زال عَصَبُهُ فى وَظِيفِ رِجْلِهِ).

خِدَاعٌ Prohibitio; Dolus.

خُدْعَةٌ Fraus, deceptio una (*nom. vicis*); Impostor, multum fallens alios.

خِدْعَةٌ Fraus, deceptio una (*nom. vicis*).

خَدْعَةٌ *Pl.* خُدَعٌ Fraus, deceptio una (*nomen vicis*). *Inde quae in traditione occurrunt verba* الحرب خدعة Bellum finitur deceptione (*quadruplici autem modo in hoc vox* خدعة *effertur*, *nempe* خُدْعَةٌ, خُدَعَةٌ, خَدَعَةٌ; *sed optima enunciandi ratio est cum Fatha*); Is quem homines multum decipiunt.

خُدَعَةٌ Fraus, deceptio una (*nom. vicis*); Impostor, multum fallens alios; *et inde* Tempus, fortuna.

خَدُوعٌ Modo multum modo nullum lac emittens; Modo apparens modo occulta *via*; Multum decipiens, fallens.

خَيْدَعٌ Is in cuius amore nemo fiduciam ponit; Daemon fallax; Via ad scopum non perducens; Vapor سراب dictus; Lupus; Felis.

خَدَّاعٌ *Fem.* ة Fallax valde et dolosus, impostor.

خَادِعَةٌ Porta parva in maiore; *et* Domus in interiore parte domus. سُوقٌ خَادِعَةٌ Forum mutabile in quo merces modo vendibiles modo haud vendibiles sunt.

خَدِيعَةٌ Fallacia, fraus; Cibus quidam Arabum.

خُوَيْدِعٌ Ea *cameli* conditio, quae ad voces بعير خادع descripta est.

خَدَّاعَةٌ Decipiens, fallens; *inde* سنون خداعة Anni pauci proventus tam in herbis quam in pecoribus.

أَخْدَعُ Magis reconditus; Fallacior, versutior; *inde proverb. locut.* اخدع من ضب Fallacior, versutior quam lacerta. *Pl.* أَخَادِعُ Vena in loco colli, ubi cucurbitulae applicari solent, venae, وريد dictae, propago. انه لشديد الاخدع Robusto collo praeditus est; *in Dual.* اخدعان Ambae illae venae, utrinque una. *Inde prov. locut.* لأُقيمنّ أَخْدَعَيْك Profecto superbiam tuam depellam!

تَخْدِيعٌ Percussio, quae non penetrat.

مَخْدَعٌ Parvum conclave in domo; *inde* Apotheca, locus ubi quid asservandum reconditur.

مُخْدَعٌ *Id.*; Conclave interius.

مُخَدَّعٌ Experientia edoctus, quum saepius deceptus esset.

مَخْدُوعٌ Venae أَخْدَع dictae vulnus seu incisionem passus.

خَدْعُونَةٌ Cucurbitae segmentum.

خَدَفَ *n. a.* خَدْفٌ 1) Incitatis parvisque passibus incessit; 2) *F. i.* Abundantia rerum commodaque via usus est; 3) Deiecit *nivem coelum c.* ب *r.*; 4) *n. a.* خَدْفٌ Laceravit *vestem c. a. r.* VIII Rapide cepit, abripuit *c. a.*; Laceravit (*vestem*) *c. a. r.*

خُدْفٌ Navis anchora

خَدَفٌ *Coll.*, *nom. unit. c.* ة Segmenta panniculive indusii.

خُدَافِرُ Vestimenta trita. *Kam.*

خَدَافِلُ *Pl. sing. car.* Vestimenta trita *Meid.* بِزِّي بُرْدَانِ

من خدافلى *Prov.* In eo adhibetur, qui rem suam amittit, cupidine rei alterius ductus.

خَدْفَلَ Induit vestimentum tritum.

خَدِلَ Cruribus rotundis carnosisque praeditus fuit.

خَدْلٌ *F.* ة *Pl.* خِدَال Impletus, crassus, carnosus.

خَدَلٌ In membris crassities *seu* carnosus eorum habitus.

خَدْلَمٌ Cruribus carnosis et rotundis *vel* membris carnosis, ossibus autem tenuibus praedita mulier.

خَدْلَةٌ *Pl.* أَخْدَالٌ Crassis rotundisque cruribus praedita *vel* membris carnosis, ossibus autem tenuibus; Bacca uvae caeteris minor et flaccida; Truncus arboris صاب appellatae.

خُدْلَةٌ Truncus arboris صاب appellatae.

خَدْلَاءُ *i. q.* خَدْلَمٌ.

خَدَالَةٌ *i. q.* خَدَلٌ.

خُدُولَةٌ *Id.*

خَدْلَبٌ Camela annosa, languida.

خَدْلَبَةٌ Incessus languidus.

خَدَلَّجٌ Torosus.

خَدَمَ *F. o. i. n. a.* خَدْمَةٌ, خِدْمَةٌ Inservivit, famulatus fuit, ministravit *alicui* *c. a. p.*; *tum* Veneratus est *aliquem*, quomodo dominum servus venerari debet *c. a. p.* *Hamak. Vakid. p.* 27 *text. Ar.* II Non attigit albedo in pedibus posterioribus equi locum وظيف appellatum, sed circumdedit talos (أرساغ) supra pilis circum ungulas *Djeuh.*; Adstrinxit soleas pedi camelino. IV Dedit ei famulum *c. a. p.*; Expetivit famulum et in ministrum conduxit *c. a. p.* VIII Sibi servivit; Petiit *ab aliquo* famulum, et accepit *c. a. p.* X Petiit *ab aliquo* famulum et accepit *c. a. p.*; Petiit *ab aliquo* ut famulus esset, ad ministerium coegit *c. a. p.*; Pro servo, ministro usus est *aliquo* *c. a. p.*

خَدَمٌ *nom. unit. c.* ة Locus, ubi compedis instar in pede color diversus est, *et* Albedo in tauri pede eum circuli instar circumdans. *Diw. Huds.*

خَادِمٌ *et Fem. c.* ة *Pl.* خَدَمٌ *et* خُدَّامٌ Famulus; *et quoque* Famula.

خِدَامٌ Albedo, *vel sec. al.* Striae. *Diw. Huds.*

خَدْمَةٌ Hora noctis vel diei.

خِدْمَةٌ *Pl.* خِدَمٌ Ministerium, *et* opus; Donum, quod regi a subditis offertur. *Meid.*

خُدْمَةٌ Albedo in nigro apud tarsos vel nigredo in albo apud tarsos (*conf.* الخدم).

خَدَمَةٌ *Pl.* خَدَمَاتٌ, خِدَامٌ, خِدَمٌ, خَدَمٌ Lorum crassius annulo simile, quo redimitur infimum crus cameli, ut ad illud religetur coriacea solea cameli, qua planta pedis a noxa defenditur; *et inde* Compes mulieris (quia interdum ex corio factus et auro et argento ornatus est); Corona hominum, agmen, turba, comitatus (*hominum*); *inde dictum est in traditione* فض الله خدمتهم; Sura.

خِدَمَةٌ Lorum.

خَدِيمٌ *Fem. c.* ة Famulus; Famula. *Gol.*

خُوَيْدِمٌ Eunuchus parvus.

خَادِمَةٌ Famula.

خَادِمِيَّةٌ Status, conditio servi. *Meid.*

أَخْدَمُ *Fem.* خَدْمَاءُ Cuius albedo in pede, تحجيل appellata, rotunda est supra pilis circa ungulam *equus.* الخدماء Cuius tarsi (وظيف) aut in omnibus aut in uno tantum pede, caetera eorum parte nigra, albi sunt; In cuius cruribus apud tarsos (رسغ) nigredo in albedine, aut albedo in nigredine est *ovis.* *Si in uno est pede, animal tale* أرجل *dicitur.*)

الاسْتِخْدَامُ Quod voci sunt duae significationes, quarum una voci ipsi a scriptore tribuitur, altera pronomine indicatur, *ut in hoc versu* اذا نزل السماء بارض قوم رعيناه وان كانوا غضابا. *Voci* السماء pluviae *hoc in loco significatio est*, *pronomini autem* ه *in* رعيناه herbarum *subest*; *tum quoque duobus suffixis, quae ad eandem vocem referenda sunt, duplex sensus exprimi potest.*

مُخَدَّمٌ Ligaculum femoralium apud inferiorem partem pedis feminae; Cuius albedo in pede, تحجيل appellata, rotunda est, supra pilos circa ungulas *equus*; *vel* cuius albedo supra talos adscendit aut totos aut quandam eorum partem *Kam.* (*Djeuharii interpretandi modum vide ad* تخديم); Multum habens famulitium et asseclas; Locus infimi cruris, cui lorum compesve خدمة imponi solet, et locus in pede cameli, ubi ocrea alligatur (*Djerir. Diw.*).

مَخْدُومٌ Cui inservitur, herus, dominus; Qui daemones sibi famulantes habet. خادمة et مخدومة *sunt* Vires naturales in corpore humano *in Avicennae opere. Sprengel Gesch. d. Arzneyk. T. II. p.* 427 *ed. tert.*

مُخَدَّمَةٌ Locus in pede, ubi lorum compesve alligari solet.

مَخْدُومِيَّةٌ Conditio heri.

خِدْن *et* **خَدِين** *Pl.* أَخْدَان Coaetaneus, aequalis; Amicus.

خَادَنَ Amicum se praebuit *alicui c. a. p.*

خُدَنَة Qui hominibus est amicus.

خَدَنَّق *i. q.* خَدَرْنَق.

خَدَى *F. i. n. a.* خَدْى, خَدَيَان Celeriter incessit (*camelus, equus*), (*hic est certus horum duorum currendi modus, vel est modus currendi in asinis inter* أَرِى *et* مُتَمَرِّغ). IV Lente et paulisper incessit.

خَدًا Vermis excretus cum iumenti fimo.

خُذْ *Imperat. ab* اخذ Cape, accipe.

خَذَّ *n. a.* خَذِيذ Sanie manavit (*vulnus*).

خَذَأَ *F. a. n. a.* خَذْأ, خَذَاء, خُذُوء (*vid. et* خذا *F. o.*) Humiliavit se et obedivit *alteri c.* ل *p.* b) خَذِئَ *F. a. Id.* IV Humiliavit et obsequentem reddidit (*hominem, brutumve*) *c. a. p.* X Submisit se et obedivit *alicui c.* ل *p.*

خَذَأ Animi imbecillitas.

خَاذِر Is qui se a rege vel creditore abscondit.

خُذْرُة *i. q.* خُذْرُوف.

خَذْرَفَ 1) Celeriter incessit, festinavit; 2) Dispersit glaream celeriter incedens *camelus*; 3) Implevit (*vas*) *c. a. r.*; 4) Acuit (*gladium*) *c. a. r.*; 5) Mutilavit in extremis aliquem gladio *c. a. p. et* ب *instr.* II تَخَذْرَفَ Iecit nucleum *c. a.*

خُذْرَاف Nomen herbae vernae, quae adveniente aestate arida fit *vel* planta generi حَمْض accensenda.

خُذْرُوف *Pl.* خَذَارِيف Velociter incedens, rapidus cursu; Orbiculus quem traiecto funiculo pueri manibus gyrant, ut sibilus audiatur; A grege separatus *camelus*; Splendens fulmen et a nube separatum; Omnis res ab altera separata. *Inde dicitur* تركت السيوف راسه خذاريف Gladii eius caput in plures partes dissecarunt. Lutum manu subactum, ex quo aliquid simile saccharo formatur quo ludunt pueri. خَذَارِيفُ الهودج Pilenti camelini tabulae, super quibus tectum eius expansum est, et quarum ope pilenti forma quadrata fit.

خَذْرَقَ Merdam excrevit.

خِذْرَاق Qui multam excernit merdam.

مُخَذْرِق Cacans.

خَذَرْنَق Aranea mas maior. (*In Kamusi exemplaribus legitur* الذكر والعنكبوت; *sed hoc pro vitio est habendum; legendum est* ذكر العنكبوت).

خَذَارِيمُ *Dicitur* ثوب خذاريم رَعَابِيل Vestis trita, lacera.

خَذَعَ *F. a. n. a.* خَذْع Secuit, incidit pluribus locis *carnem, omnemve rem non duram.*

خِذَعَ *nempe* ذهبوا خذع مذع Illi in varias regiones se disperserunt.

خَيْذَع Vitium.

خَذِيعَة Genus cibi, ex carne parati, in Syria usitati.

تَخْذِيع Incisus, *vel* Percussio non penetrans (*conf.* خديع).

مُخَذَّع Res tosta; A iumento depasta *arbor*, *vel* cuius superior pars et extrema latera resecta sunt *arbor.*

مِخْذَعَة Culter.

خَذْعَبَ Secuit, dissecuit *c. a. r.*

خُذْعُوبَة Segmentum cucurbitae, *vel* cucumeris *vel* adipis.

خِذْعِل Femina stulta; Vestes, vestimenta e corio parata, quibus utuntur menstrua patientes et stolidae apud quasdam Arabum gentes.

خَذْعَلَة Incedendi quidam modus; Quod aliquis melonem vel aliam rem in partes minutas dissecat.

خُذْعُولَة Segmentum cucurbitae *vel* cucumeris.

خَذَفَ *n. a.* خَذْف Proiecit digitis *vel* instrumento (*lapillum, vel os dactyli, vel aliam rem*) *c.* ب.

خَذُوف Celeriter incedens *camela*; Pinguis ita ut umbilicus prope terram tangat (*asina*); *vel* Ob celeritatem glaream spargens *asina.*

خَذْفَانٌ Modus quidam camelorum incedendi.

مِخْذَفٌ Laqueoli vel ansa, qua cohaeret capsa كَنَنَة cum pharetra (جعبة).

مِخْذَفَة Lignum, cuius ope lapillus vel nucleus aliave huiusmodi res proiicitur; Funda; Podex.

خَذْفَرَة Segmentum panni vestis.

خَذَنْفَرَة Mulier, quae per nares loquitur.

خَذَقَ *F. i. o. n. a.* خَذْقٌ Stercus excrevit *avis* (*vel proprie in falcone adhibent vocem*); 2) Punxit ferramento, ut acceleraret incessum, *iumentum c. a. ium.*

خَذْقٌ Fimus, stercus.

خُذَاقٌ Nomen piscis, cui filis similis coma propendula est: *stercus excernere solet in aqua, quando piscator ipsum sectatur.*

مِخْذَقَة Podex.

خَذَلَ *n. a.* خِذْلَانٌ, خَذْلٌ 1) Frustratus fuit, ope et auxilio destituit *c. a. p. vel c.* عن *p.*; 2) A grege retromansit et separata fuit, *vel* retromansit et non assecuta est gregem (*dorcas*); 3) Constitit, mansit apud pullum *dorcas*; 4) Debilis flaccidusque fuit *Gol. ex Mar.* II *n. a.* تَخْذِيل Alienavit (*socios ab aliquo*), effecitque ut amicum destituerent *c. a. p. et* عن *alt.*; *et* Contemsit, reliquit *Gol. ex Mar.* III Ope destituit *aliquem*, auxilium non praestitit *c. a. p.* IV Invenit *pullum ferae*, quem mater reliquerat *c. a.*; Constitit apud pullum (*dorcas*). VI Se invicem deseruerunt; Constitit apud pullum (*dorcas*); Debiles sunt *pedes alicuius*; Fugerunt e proelio *homines.* VII Ope destituti sunt, fugerunt.

خَاذِلٌ *Pl.* خُذَّلٌ, خَوَاذِلُ Qui amicum destituit ope, deseritve; Retro manens ac sola relicta (*dorcas*); Stans ad pullum *dorcas*; Fugiens.

خُذَلَة Qui saepius destituit ope, deseruitve alterum.

خَذُولٌ Retro manens ac sola relicta dorcas; Quae, quum eam aggreditur partus dolor, e loco suo non prodit *equa.*

مُخْذِلٌ Stans ad pullum *dorcas.*

مَخْذُولٌ Destitutus ope, derelictus, contemtus. *Pl.* مَخَاذِيلُ Haeretici *Jac. Schult.*

خِذْلِبٌ Camela annosa, laxa.

خَذْلَبَة Incessus in quo debilitas conspicitur.

خَذْلَمَ Properavit.

خَذَمَ *F. i. n. a.* خَذْمٌ 1) Secuit (*rem*) *c. a.*; 2) Unguibus percussit *accipiter.* b) خَذِمَ *F. a.* 1) Abscissus fuit; 2) Ebrius fuit; 3) Properavit; Liberalis fuit *Gol. ex Mar.* II Bene secuit *c. a.* IV Confessus vilitatem tranquillus fuit; Inebriavit *potus.* V Secuit *c. a. r.*; Abscissus fuit.

خَذِمٌ Secans (*gladius*); Velocius incedens (*equus*). *Plur.* خَذِمُونَ Liberalis, benignus; Tritum et mox ruptum *lorum.*

خَذَمَة Signum Islamismi tempore usitatum quod cauterio inuritur camelis; Hora.

خِذَمٌ *Pl.* خُذُومٌ Secans (*gladius*); Lacera et attrita usu *vagina gladii*; Velox incessu (*struthiocamelus*).

خَذِيمٌ *F.* ة Fissus; Lacera et attrita usu *vagina gladii*; Ebrius. أُذُنٌ خَذِيمٌ Abscissae aures.

خَذْمَاء Fissis in latum auribus praedita *ovis*, capra montana.

خُذَامَة Segmentum.

مِخْذَمٌ Acutus ensis; *et Nomen* Gladii Alharitsi ben-Abi-Schamir.

مُخَذَّمٌ Secans (*gladius*).

خُذَارِبَة Durus, robustus (*camelus*).

خُذْنَانِ Labra naturae muliebris; *vel* Testiculi; *vel* Aures.

خَذَا *F. o. n. a.* خُذُوٌّ 1) Laxus demissusque et pendulus fuit; 2) Compacta, dura fuit *eius caro.*

خَذْوَاءُ Laxa et pendula (*auris*); *et* Auribus laxis praedita *asina.*

خَذَاة Malum pravumque dictum. *Gol. ex Gl. Gi.*

خَذَاوِيَة Leviter audiens (*auris*).

خَذِيَ Laxa, pendula fuit *vel* in inferiore parte fracta, ut in faciem inclinaret *auris sive ex accidente sive ex natura*

sit (*in hominibus*, *equis*, *asinis adhibetur*); 2) Demissus animo humilisque fuit *Gol. ex Mar.* X Humiliavit se *c.* ل *p.* (*et quoque cum Hamza scribitur*); Benigne tractavit *aliquem c. a. p.*

خَذِيٌّ Asini cognomen.

خَرَّ *F. i. o. n. a.* خَرِيرٌ 1) Sonum volatu edidit *aquila*; Cum murmure fluxit (*aqua*); 2) *n. a.* خَرٌّ, خُرُورٌ *F. o. i.* Cecidit vel ex loco superiore in inferiorem decidit; Se prostravit *adorans Deum c.* ل *p.*; *et quoque* Mortuus fuit; 3) Fidit, dissecuit *rem c. a. r.*; 4) Ex loco occulto, incognito impetum fecit; 5) *n. a.* خُرُورٌ Hinnivit (*equus*) *Gol. ex Mar.*; 6) Ronchos duxit *dormiens*; 7) Commode molliterque vixit *Gol. ex Gl. Gi.* IV Fecit ut decideret, praecidit *gladio* (*manum*) *c. a r. et* ب *instr.* VII Laxus propendit *venter*; Laxus fuit *vir*.

خَرٌّ Fissura; Impetus factus e loco incognito; Mors.

خُرٌّ Orificium molae, in quod iniicitur manu frumentum; Granorum rotundorum species; Radix auris. *Pl.* خِرَرَةٌ Terrae pars quam torrens sulcavit.

خَرُورٌ Ea quae multam aquam in pudendis habet.

خُرُورٌ Ronchus felis.

خَرِيرٌ Murmur fluentis aquae; Ronchus dormientis; Sonus venti spirantis; Sonus, quem volatu edit aquila. *Plur.* أَخِرَّةٌ Locus planus inter duo loca altiora, *sc.* montes collesve.

خَرَّارٌ *Fem.* ة Murmurans fluxu suo (*fons*); Principium murmurantis aquae. *Gol. ex Mar.*

خُرِّيٌّ Orificium molae.

خَرَّارَةٌ Lignum filo firmatum, quod, dum movetur filum et trahitur lignum, sonum edit *Kam.*; Orbiculus, quem traiecto funiculo pueri manibus gyrant *Diw. Huds.* *Plur.* خَرَارٌ Avis maior quam صرد appellata; Catarrhacta. *Abulf. Ann. T. I. p.* 388.

خَرْبَانٌ Pusillanimis.

خَرِىَ *n. a.* خَرْءٌ, خُرْءٌ, خِرَاءَةٌ, خُرُوءَةٌ Deposuit alvum, cacavit. خَرِيَتْ بينهم الضبع Odium inter eos intercessit.

خُرْءٌ *Pl.* خُرْآنٌ *et* خُرُوءٌ Merda.

خِرَاءٌ *nom.* Depositio alvi.

مَخْرَأَةٌ Latrina.

مَخْرُأَةٌ *Id.*

مَخْرُوَةٌ *Id.*

خَرَبَ 1) Foramen auris (خُرْبَة) percussit et perforavit vel laceravit *c. a. p.*; 2) Factus est latro خارب; 3) Vastavit *domum alicuius c. a. dom.*; 4) *n. a.* خَرَابَةٌ, خُرُوبٌ, خَرْبٌ, خِرَابَةٌ Furatus est *camelos c.* ب *r.* b) خَرِبَ *F. a.* 1) Desertus, incultus, et vastatus extitit (*locus*); 2) *n. a.* خَرَبٌ Habuit aurem fissam. II Longe lateque vel admodum vastavit *c. a.*; Effecit, ut caderet; Demsit. IV Vastavit, desolavit *c. a.* V Erosit (*erosio*) *arborem c. a. r.* X Fractus fuit infortunio; Desiderio *alicuius* affectus fuit *c.* الى *p.*

خَرْبٌ Foramen podicis; Corruptio in religione. Ea pedis مفاعيلن in metro هزج mutatio quae generali nomine خرم appellatur. Littera م abiecta fit فاعيلن *vel* مفعولن ——.

خُرْبٌ Foramen podicis; Corruptio in religione; Locus ubi cumulus arenaceus desinit; Foramen ossis coxae *Djeuh.*

خَرَبٌ *Pl.* أَخْرَابٌ, خِرْبَانٌ, خِرَابٌ Pili horridi in hypochondrio, *vel* Pili in medio cubiti unus cum altero mixti. *Pl.* خِرْبَانٌ Mas avis, quae tarda (حبارى) dicitur.

خَرِبٌ *Fem.* ة Desertus vastusque *locus.* خَرِبٌ Extremitas montis prominens; Pes montis; Senex edentulus. جوف خرب Venter vacuus. *Reisk.*

خَارِبٌ *Pl.* خُرَّابٌ *et c.* ة Latro, fur, *pecul.* camelorum abactor.

خَرَابٌ *Pl.* خِرَبٌ, أَخْرِبَةٌ Vastitas et vastatio loci.

خِرَابٌ Destructio *Jac. Gol.*

خُرَابٌ *i. q.* جَمَاعَةٌ Turba, coetus. *Gol. ex Meid.*

خُرْبَةٌ *Pl.* خُرَبَاتٌ Foramen pertusae auris; Cribrum; Vitium; Vilitas; Pudendum; Pera in qua pastor commeatum habet. خَرِبَاتٌ Loci vasti, ruinae.

خَرْبَةٌ *Pl.* خُرَبٌ Locus vastationis; Latronis habitus.

خُرْبَةٌ Foramen coxendicis; *Pl.* خُرَب *et rar.* خُرُوب, أَخْرَاب Ansa perae in qua commeatus ponitur; Omne foramen rotundum; Amplitudo foraminis auris; Foramen acus; Foramen podicis; Pera in qua pastor commeatum suum habet; Corruptio in religione.

خَرِبَةٌ *Pl.* خَرِبَاتٌ, خِرَبٌ, خَرَائِبُ Locus vastationis.

خَرْبَاءُ Auris lacerum lobum habens; Capra, cuius aures fissae sunt ita tamen ut fissurae neque longitudo nec latitudo sit.

خَرُّوبٌ Arbor campestris spinosa, fructus ferens similes malo citrio (تفاح) sed insipidos *Kam.*; Ceratonia Siliqua; *tum* Species Syriaca fructus fert similes eis qui خيار شَنْبَر appellantur nisi quod largi sunt: iisdem est succus dulcis et farina *Kam. Conf. Channing. adn. ad Rhaz. p.* 103. *Höst p.* 307.

خُرْنُوبٌ *et* خَرْنُوبٌ (*sed minus bene*) *idem quod* خَرُّوب.

خُرَابَةٌ Funis e fibris palmae paratus; Tabula lapidea, foramine instructa, per quod funis ductus et ligatus est; Foramen acus aliusve rei.

خَرِبَانٌ Pusillanimis.

خُرَابَةٌ Foramen podicis.

خُرَّابَةٌ *Id.*

خَرَابْتَانِ *et* خَرْنَابَتَانِ *i. q.* خُنَّابَتَانِ.

أَخْرَبُ Magis vastatus; Is in quo est fissura vel foramen rotundum; Qui fissam vel perforatam habet aurem; Pes مفاعيلن in metro هزج mutatus in فاعيلن vel مفعولن —— abiecta littera م. *conf.* خرب; Amplitudo foraminis auris.

مَخَارِيبُ Foramina ut crabronum domus; *et* Foramina in quae apes mel colligunt.

مُخَرَّبَةٌ Vacuum *alveare*.

خَرْبَدٌ Lac crassum, acidum.

خِرْبِزٌ (*Pers.* خربزه) Melo.

خَرْبَسِيسٌ Dura *terra*. ما يملك خربسيسا Nullam prorsus rem possidet.

خَرْبَشَ Corrupit *librum c. a. r.*

خُرْبَاشٌ Magnus fungus.

خُرْنُبَاشٌ Plantae nomen, quae مَرْمَاحُوز appellatur, et optima plantae مرو species est.

خَرْبَصَ 1) In pascuo consumsit *omnes plantas pecus c. a. r.*; 2) Omnino abstulit, cepit *opes c. a. r.*; 3) Distinxit *res* unam ab altera separans *c. a. r.*

خَرْبَصَةٌ Iuvenca et tenera *mulier*.

خَرْبَصِيصٌ Admodum parva res, quae in arena reperitur, cui fulgor, qualis est oculo locustae, *vel* Planta grana proferens, quae cibo servit; Inauris, *et* Bacca mundi muliebris; Camelus parvus, emaciatus.

خَرْبَصِيصَةٌ Concha Veneris (خرز); Res minuta. *Dicitur* ما عليها خربصيصة Nulla re ornata est; *et* ما في الوعاء خربصيصة Nulla in loculo res est.

مُخَرْبِصٌ Multum versatus in rebus ut minimae rei rationem habeat, *vel* Is qui ad res comparandas intentus semper se abiicere, ut potiatur desiderio, non dubitat.

خَرْبَقَ 1) Fidit *rem*, dissecuit, laceravit *vestem c. a. r.* (*interdum pro hoc dicunt* خبرق), diffidit *terram* (*pluvia c. a. r.*); 2) Corrupit (*opus*) *c. a.* III *n. a.* اِخْرَنْبَقَ Clanculum domum ingressus fuit; Latrocinatus fuit. *Prov. loc.* مُخْرَنْبِقٌ لِيَنْبَاعَ Silens ob calamitatem, quam intendit.

خَرْبَقٌ Helleborus. *In Kazwinii opere ita describitur*: Planta cuius folia similia sunt foliis arboris populi (دلب), parvis caulis praedita, quae formam racemorum in vite habet. (*In uno quidem codice legitur* خرنق, *in altero* خزبق; *sed non dubito, quin utrumque falsum sit.*)

خِرْبَاقٌ Femina longa, magna, *vel* celeris incessu; Celeritas incessus; Crepitus ventris.

خَرْبَقَةٌ Celeritas incessus; Vox qua caprae increpantur.

مُخَرْبَقَةٌ Mulier animi deliquio in coitu obnoxia.

خِرْبِيلٌ *Pl.* خَرَابِيلُ Mulier stulta, *vel* Anus decrepita.

خَرْبَنْدِيَّةٌ *Pers.* خربنده Muliones. *Vit. Salad. p.* 106.

خَرَتَ Perforavit. b) خَرُتَ Viae monstrandae guarus fuit.

خُرْتٌ Foramen in aure aliave re; Costa parva apud pectus.

خُرْتٌ Pl. خُرُوتٌ et أَخْرَاتٌ Foramen acus, securis, auris; Annuli in superiore antilenae (نسع) parte. ذِئْبٌ خُرْتٌ Lupus celer. Loca angusta et viae occultae deserti. الخرتان Nomen duarum stellarum. *Conf. Ideler Unters. über d. Sternnamen. p.* 166. *Sed hunc scribendi modum rectum esse dubito; Elfarganius enim et* الخراتان (*p.* 78) *scripsit.*

خُرْتَةٌ Pl. خُرَتٌ Annulus in superiore antilenae (نسع) parte.

خِرِّيتٌ Pl. خَرَارِيتُ Dux viae solers et peritus.

الخَرَاتَانِ Stellae duae, quae sunt astri leonis crines in dorsi parte inter scapulas. *conf. Ideler. p.* 166.

أَخْرَاتٌ Annuli in superiore antilenarum parte.

مَخَارِيتُ Fissurae, foramina.

مَخْرَتٌ Via recta.

مَخْرُوتٌ Fissa labia aut nasum fissum habens.

خَرَتْنَاةٌ Laxis carnibus et crassis hypochondriis mulier.

خُرْتَةٌ Formica cuius color rubedine mixtus est.

خُرْثِيٌّ Utensilia domus *vel ex aliorum opinione* res sequiores ex utensilibus domus et praedae.

خَرَجَ *F. o.* 1) *n. a.* خُرُوجٌ et مَخْرَجٌ Exivit, prodiit. خرج من المرض Convaluit. خرج من تحت سيف فلان Exiit sub gladio alicuius: *haec res ignominiae causa imperabatur victis; suspendebant gladium in porta expugnati oppidi*; 2) Rebellavit *contra aliquem c.* على *p.*, defecit descivitque ab obedientia *c.* من; 3) Exceptum quid fuit *a regula*; 4) *n. a.* خُرُوجٌ Instructus fuit *in aliqua arte c.* في *r.* II Instituit exercuitque *in bonis moribus ac litteris c. a. p. et* في *r.*; *n. a.* تخريج Versimodum instituit *c. a. r.*; Parte quadam conscripsit, parte vacuam reliquit *tabulam c. a.*; Partem *campi* depastus fuit, partem reliquit (*grex*) *c. a. r.*; Partim foecundus partim sterilis fuit (*annus*). III Sortitus fuit digitis, ita ut unus educeret e digitis quod vellet alterque eodem modo *cum alio.* IV *n. a.* إِخْرَاجٌ Eduxit, egessit, eiecit, exeruit, eruit *c. a.*; *et* Solvit tributum; Tributum exegit (*vid.* خراج *seq.*); Venatus fuit albo nigroque variegatos struthiones (*conf.* اخرج); Feminam bicolorem in matrimonium duxit; Transegit annum modo fertilem modo sterilem; Partem prati depavit, partem reliquit *pecus.* V Didicit mores et litteras humaniores; Edoctus fuit *artem.* VI Sortiti inter sese aut partiti fuerunt communia bona ita ut pars domum, pars terram acciperet. VIII Eduxit; Derivavit, produxit *c. a. r.* IX Albo nigroque colore variegatus fuit *struthio.* X Derivavit, produxit, eduxit *c. a.*; Tributa exegit (*conf.* خراج). XI Albo nigroque colore variegatus fuit.

خَرْجٌ Pl. أَخْرَاجٌ, أَخْرِجَةٌ Pl. Pl. أَخَارِيجُ Proventus, reditus, *pecul.* regni; *et* Tributum, quod exit de opibus expenditurque (*contr. est* دَخْلٌ). *Pl.* خُرُوجٌ Nubes primum oriens et apparens; Fluvius non contentus suo alveo.

خُرْجٌ 1) Proventus, reditus; Tributum; 2) *Plur.* خِرَجَةٌ Hippopera.

خَرَجٌ Duo colores ex albo et nigro constantes et mixti.

خَارِجٌ Qui extra est, externus. *Hinc* من الخارج Extrinsecus. من خارج Extra. الى الخارج Foras. خارجٌ *vel* خارجةٌ *c.* من *seq.* Praeter.

خَرَاجٌ Proventus, reditus; Tributum. الخراج الموظف *ita explicatur in libro* تعريفات *inscripto* هو الوظيفة المعيّنة التى توضع على ارض كما وضع عمر رضى الله عنه على سواد عراق وتمسه ونحوهما *et* الخراج المقاسمة كربع الخارج.

خِرَاجٌ Reditus regni, *pecul.* Tributum.

خُرَاجٌ Proventus, reditus; Ulcera.

خَرَجَةٌ Expeditio bellica. *Jac. Schult.*

خُرَجَةٌ Qui multum prodit foras. *Dicitur* رجل خرجة ولجة.

خَرُوجٌ Longo collo praeditus *equus*, qui, quum magna cum vi collum protendat, habenas tritas et flaccidas reddat. *Pl.* خُرُجٌ Camela, quae in genua procumbit in loco a camelis remoto.

خُرُوجٌ Dies resurrectionis; In homoioteleuto littera, quae sequitur litteram صلة *vel* وصل appellatam. Est igitur secunda post litteram روى appellatam.

خَرِيجٌ Nomen ludi in quo خَرَاجِ خَرَاجِ dicitur.

خَرْجَجٌ Struthiocamela (*Diw. Huds.*).

خَرَّاجٌ *et sequente* وَلَّاجٌ Ingeniosus, versutus, *propr.* qui multum exit, *vid.* خرجة.

خراجات Excrementa. *Jac. Gol.*; Rubores, crusta in corpore humano (*Ausschläge*). *Tochfat Ichw. al Zafa p.* 288.

خَرِّيج Moribus litterisque humanioribus ab alio imbutus.

خَارِجَة Homines seditiosi. *Pl.* خَوَارِجُ المال Equa, serva, asina.

خَارِجى *F.* ة *Pl.* خَوَارِجُ Homo novus, qui sibi, non maioribus nobilitatem debet, (*haec significatio ante Islamismum usitata erat*); Insignibus dotibus praeditus equus quum haud nobilibus parentibus usus esset; *tum* Rebellis, qui citra ius successionis dominium sibi vendicat; *et* Haereticus (*haec significatio post Islam. in usu erat*). *Explicat rem locus in schol. Hamas. p.* 188: قال ابو العلاء كانوا فى القديم قبل الاسلام يسمون من خرج شجاعا او كريما وهو ابن جبان او بخيل ونحو ذلك خارجيا وكذلك يقولون الفرس للجواد اذا برز وابواه ليسا كذلك خارجيا ثم صاروا فى الاسلام يجعلون الخارجى من خالف السلطان والجماعة. خَرَجَت خَوَارِجُهُ Apparuit eius generositas, et profectus est ad stabiliendas res; *tum* الخارجى Is *appellatur*, qui e gente Arabum خارجة appellata originem duxit.

أَخْرَج *Fem.* خَرْجَاء Albo nigroque variegatus *aries*, *struthiocamelus*; Pedibus lateribusque albis praedita (*ovis*); Nigris arenis nudus (*mons*) *Gol. ex Jac.*; Species avis parvae in hortis sibilantis مُكَّاء appellatae.

تَخْرِيج Proventus et sterilitas (*in anno*). *Dicitur* عام فيه تخريج.

تَخَارُج Quod haeredes inter se conveniunt de parte quadam haereditatis, quam uni ex ipsorum medio concedunt. *Conf. librum* الشريفية فى شرح السراجية *p.* 103, *et codicem* التعريفات *inscriptum.*

مَخْرَج Locus egressus, effugiendi locus vel via; *spec.* latrina; Nativitas. *Jac. Schult.*

مُخْرَج Locus, quo educitur; *et* tempus educendi; *tum Pl.* مَخَارِجُ Numerus, qui efficitur aut colligendis pluribus in unum, aut dividendo uno in plures; *et in iure haereditatis* Portio, quae cuilibet haeredum tribuenda est.

مُخَرَّج *Fem.* ة Partim herbosus partim nudus (*campus*).

نَاقَةٌ مُخْتَرِجَةٌ Camela forma exteriore camelum referens.

خَرْخَرَ Ronchos duxit *pardus*, *felis dormiens*, *aut qui strangularetur*; Terram fidit *aqua* (*Gol. ex Mar.*). II Vacillavit commotusve fuit ob magnitudinem (*venter*); Ronchos duxit per nares.

خِرْخِر Sonus fluentis aquae, venti spirantis vel aquilae volantis.

خِرْخِر Abundans lacte (*camela*); Mollis delicatusque in vestitu, alimentis et lecto *vir.*

خَرْخَار Aqua fluens copiosa.

خَرْخَرَة Ronchus dormientis; Sonus quem edit pardus; Ronchus felis.

خِرْخِور Abundans lacte (*camela*); Mollis delicatusque in vestitu, alimentis et lecto *vir.*

خِرْخِرِى et *c.* ة Debilis, infirma (*tibia*).

خُرْخُوب Camela debilis, quae lacte primum abundat, sed mox omnino caret.

خَرِدَ Intacta fuit *virgo*, *vel* Verecunda fuit et prae pudore conticuit aut submisso sono protulit verba *femina.* IV Pudore affectus fuit, verecundus fuit; *et contra quasi* Inclinavit et propensus fuit *ad ludicra c.* الى; Conticuit ob vilitatem, non ob pudorem. V *i. q. Coni. I.*

خَرَد Silentium longum; Pudor (*Diw. Huds.*).

خَارِد Silens prae verecundia.

خَرُود Virgo intacta.

خَرِيد Lenis, submissa ob pudorem *vox.*

خَرِيد *et* خَرِيدَة *Pl.* خُرُد, خُرَّاد, خُرُد, خُرَّد *et* خَرَائِد Virgo intacta *vel* femina pudibunda, modesta, conticescens aut submisse loquens, velo tecta.

خَرِيدَة Margarita non perforata.

اِخْرَاد Diuturnum silentium.

مُخْرِد Silens prae animi abiectione. *Gol. ex Gl. Gi.*

خُرْدَاذِى Vinum.

خَرْدَق *vox exot.* Iusculum. *Kam.*

خَرْدِيق *vox exot.* Cibus quidam.

خَرْدَلَ 1) Carnis partes omnino dissecuit *vel* secuit et disiunxit (*carnem*) *c. a.*; 2) Optimas cibi partes edit *c. a. cibi*; 3) Saepius fuit *palma* excussa et magni in ea dactyli immaturi remansere.

خَرْدَلٌ *Coll.*, *nom. unit. c.* ة Semen sinapi. الخَرْدَل الفارسيّ Planta in Aegypto frequens nota nomine حشيشة السلطان.

خَرَادِلُ Frusta magna *Diw. Huds.*

لَحْمٌ خَرَادِيل Caro concisa in partes.

مُخَرْدَلٌ Prostratus; Minutatim concisa *caro*.

مُخَرْدِلٌ Saepius excussa magnos tamen dactylos immaturos habens *palma*.

خَرْذَلَ *idem quod* خَرْدَلَ.

خَرَزَ *F. o. et i. n. a.* خَرْزٌ Subula perforatam consuit *ocream*, *calceum*, *utrem c. a.* b) خَرِزَ Confirmavit rem suam.

خَرَزٌ *Coll.* Conchae, *quae vulgo* Veneris *dicitur*, minoris, similisve rei genus: *quibus inter se consutis habenae et cingula ornari solent*; Res, quae appenditur in collo, confecta e lapide rubro et viridi; Sphaerula vitrea vel huic similis res, quae corpori appenditur, ad avertendam maligni oculi noxam. خرز الظهر Vertebrae dorsi.

خُرْزَةٌ *Pl.* خُرَزٌ Sutura; Foramen punctumve consuti calcei utrisve.

خَرَزَةٌ *Pl.* خَرَزَات Gemma omnisque res in seriem coniuncta; Planta e specie تجيل quae tota granis rotundis in seriem dispositis referta est. خرزات المَلِك Margaritae seu gemmae regiae in corona, *cui quovis anni regno una apponi solet.* خرزة البقر Lapis, qui nascitur in folliculo fellis bovini.

خَرَّازٌ Sutor.

خِرَازَةٌ Ars subula calceos perforatos consuendi.

خَرَزِيٌّ Qui conchulas similesve res vendit.

مِخْرَزٌ Subula, qua calcei corium perforatur et consuitur.

مُخَرَّزٌ Avis quaelibet in cuius alis sunt stigmata candicantia margaritis similia.

خَرْزَافٌ Non pulchro modo sedens in consessu, *vel* Verbosus; Levis.

خَرْزَفَةٌ Tremere *in incessu*.

خَرَسَ *n. a.* خَرْسٌ 1) Seriam figulino opere confecit. *Gol. ex Mar.* b) خَرِسَ 1) Bibit ex cupa خُرْس; 2) Mutus fuit. II *n. a.* تَخْرِيس Cibum paravit praebuitque ob partum *mulieris c.* على *p.*; *et dicitur* خُرِّسَتْ هِيَ Illa talem cibum accepit; Mutum reddidit *aliquem Deus c. a. p.* V Sibi ipsi ob partum paravit cibum *mulier*. *Prov.* تَخَرَّسِي يا نَفْسُ لا مُخَرِّسَةَ لَكِ *Haec dixit femina pariens*, *cuius nemo curam habuit*, *et dicitur*, quando aliquis sui ipsius curam habet.

خَرْسٌ *et quoque* خُرْسٌ *Pl.* خُرُوسٌ Seria vini.

خُرْسٌ Cibus paratus ob mulieris partum.

خَرَسٌ Status muti.

خَرِسٌ Noctu non dormiens (*vir*).

خُرْسَةٌ Cibus puerperae conducens, *sc.* ex dactylis et foeno graeco paratus (*Diw. Huds.*).

خَرُوسٌ Virgo quum primum concepit, *vel* Ea cui paratur puerperio conveniens cibus; Mulier cui parum e mammis radiatim effluit lactis.

خِرْسِيٌّ Non vociferans *camela*.

خَرَّاسٌ Seriarum venditor.

خُرَّسِيٌّ Ad Chorasanam pertinens *vel* inde oriundus.

خُرَاسَانُ Chorasana provincia.

خُرَاسِيٌّ Ad Chorasanam pertinens *vel* inde oriundus.

خُرَسَنِيٌّ *Id.*

خُرَاسَانِيٌّ *Id.*

أَخْرَسُ *Fem.* خَرْسَاءُ *Pl.* خُرْسٌ *et* خُرْسَانٌ Mutus (*videtur esse diversum ab* أَبْكَم); Nulla resonans echo *signum viae*; Strepitu multave voce carens (*exercitus*); Crassum *lac*, *ut commoti in vase sonus non audiatur.* الخَرْسَاءُ Infortunium; Tonitru et fulgure carens nubes.

خُرستان (*vox ut videtur exotica*) Conclave velo tectum. *conf. Tausend u. eine Nacht. T. I. p.* 153, 333 *seq.* (*non potest iis locis significare locum in muro, quem nos* W a n d s c h r a n k *appellamus*).

خَرَشَ *F. i. n. a.* خَرْش 1) Scabit *c. a.*; 2) Attraxit *camelum* ligno adunco, quod مُخراش dicitur *c. a.*; 3) Victum opere quaesivit *domesticis suis c.* ل *p.* II *n. a.* تَخْرِيش Primos apices aristarum extulit *seges.* III Scabit *alium c. a. Gol. ex Mar.* VI Concitati inter se fuerunt (*canes*), *ut* تهارش. VIII Scabit *c. a.*; Victum opere quaesivit *domesticis suis c.* ل *p.*

خَرْش Haud dormiens (*vir*).

خَرَش *Pl.* خُرُوش Vilior pars supellectilis domus.

خَرِش Haud dormiens (*vir*).

خِرَاش Irritatio; *unde* كَلْبٌ خِرَاشٌ Canis irritabilis et mordax; *Pl. paucorum ad tres* أَخْرِشَة Signum oblongius quo notantur cameli.

خَرَشَة *nom. unit.* Species quaedam muscae; Avis maior quam columba *Domair.* (*De enunciandi modo dubito.*)

خَرُوش Signo خراش notatus *camelus.*

خُرْشَاء *Pl.* خَرَاشِيّ Pituita; Spuma; Pellicula in lacte natans; Pellis serpentis; Cortex superior fracti ovi *Kam.*; Quod inflatum ruptumque est; Pulvis in aëre elatus vel huic similis res, *ut in his* طلعت الشمس في خرشاء.

القى من صَدْرِه خَرَاشِيّ Pituitam e pectore eiecit.

خُرَاشَة Quod de re ferro scalpta decidit; *et* Ius debitumve exile. *Dicitur* لي عنده خراشة.

أَخْرَش Nomen avis. *Forsk. descr. anim. p.* 12.

مِخْرَش Lignum capite adunco, quo cameli attrahuntur; Lignum cuius ope lineas ducit sutor.

مُخارِش Multum irritatus *canis.*

مِخْرَاش *i. q.* مِخْرَش.

مُخْتَرِش Multum irritatus *canis.*

مَخْرُوش Nota خِراش signatus (*camelus*); Multum irritatus *canis.*

كلب **نَخْوَرِش** Multum unguibus scabens canis.

خَرْشَبَ Negligenter et non firmiter *opus* fecit *c. a. r.*

خُرْشُب Crassus, durus; Longus, pinguis.

خرشعة *Pl.* خَرْشَع, خَرَاشِع Monticulus a caeteris montibus separatus.

خُرْشاف Terra dura et aspera ita ut in ea nemo incedere possit.

خَرْشَفَة *Id.*; *tum* Motus; Confusio sermonis.

خرشقلا *i. q.* السمك البلطي *Domair.*

خُرْشُوم Promontorium imminens valli *vel* planitiei; Mons magnus; Terra aspera ac dura.

خَرْشَمَّة Terra dura, aspera.

مُخْرَنْشِم Superbus, magnum se ducens; Qui depravato est colore et extenuata carne; Contractus, ita ut pars una corporis alteri proxima sit.

خَرَصَ *n. a.* خَرْص Coniectura definivit *c. a. r.* *palmam agrumve*, quantus esset dactylorum vel frugum proventus *c. a.*; 2) Mentitus fuit; *et tum gener.* Opinionem protulit *c.* في; 3) Obice instruxit, firmavit *fluvium c. a. r.*; 4) *n. a.* خَرَاصة Curavit, reparavit *c. a. r.* b) خَرِصَ Esurivit in frigore. III *n. a.* مُخارَصة Commutavit, quod pro alio esset dedit *c. a. r.* V Mendacium finxit *contra aliquem c.* على *p.* VIII Finxit, mendacium excogitavit; Posuit in marsupio, quod voluit.

خُرْص Ramus palmae foliis nudatus; Lignum parvum acuto capite praeditum, quod infigitur nodo in orificio utris; *et inde* Res parva. *Dicitur* ما يملك خرصا Nil possidet; *tum* Cuspis quae inditur ei parti hastae, quae جبة appellatur, *vel* annulus inferiorem eius partem circumdans; Hasta.

خِرْص Coniectura. *Dicitur* كم خرص ارضك Quantus agri tui proventus coniectura definitur? Omne dictum, quod opinione nititur; Obex fluvii; Cuspis hastae; Camelus robustus et firmo corpore praeditus; Hasta tenuis; Canistrum; Annulus aureus et argenteus *vel* annulus inauris, *vel* Annulus parvus, quo ornamenti causa mulieres utuntur; Cuspis, quae est super hastae parte جبة appellata *vel* annulus inferiorem eius partem circumdans; Hasta; *tum Pers.* Ursus.

خُرُص Lignum, quo mel ex alveare educitur; Ramus; Marsupium; Cuspis quae est super parte hastae جبة ap-

pellata, *vel* Annulus inferiorem hastae partem circumdans; Hasta. *Pl.* خِرْصَان Annulus aureus et argenteus, *vel* Annulus inauris *vel* annulus parvus ad mundum muliebrem pertinens.

خَرِصٌ Esuriens in frigore.

خُرْصٌ *Pl.* أَخْرَاصٌ Lignum, quo mel ex alvearibus educitur.

خُرُصٌ *Id.*

خُرْصَةٌ Venia; Potus aquae; Cibus qui puerperae paratur.

خَرِيصٌ *i. q.* سِنَانٌ Cuspis hastae, *et* Aqua frigida; Locus ubi restagnat aqua in radicibus *palmarum aliarumque arborum.* (Fovea enim ad irrigandas eas in radicibus palmarum aqua impletur.) Impletus *de vase*; Locus piscinae amplae (حوض) similis in quam fluvii aqua immittitur; Latus fluvii; Maris insula; Sinus maris *sec. al. melius* حريص.

خَرَّاصٌ Mendax.

خِرْصِيَانٌ *i. q.* حِرْصِيَانٌ.

مِخْرَصٌ Hasta.

مَخَارِصُ Hastarum cuspides.

خَرِيضَةٌ Puella intenca pulchra, alba tenera (*ex Laitsi sententia rectius fortasse est* خريصة *Kam.*).

خَرَطَ *F. o. et i. n. a.* خَرْطٌ 1) Decorticavit, aequalem reddidit *lignum c. a.*; Stringente manu (*ramum*) nudavit foliis *c. a. r.* *Prov. locut.* دونه خرط القتاد Res maxima cum difficultate perficitur. In os immittens *racemum* uvas destrinxit *c. a. r.*; 2) Dimisit *in praedam* (*falconem*) *c. a.*, Dimisit (*in pratum camelos, in puteum situlam*); 3) Permisit, ut homines noxa afficeret *servus c. a. p. et* على *p.*; 4) Solvit alvum medicina *alicui c. a. p.*; Effecit (*recens pabulum*) ut tenue stercus saepius excerneret *camelus c. a. cam.*; 5) Pepedit *c.* ب *podicis*; 6) Subegit (*puellam*) *c. a.*; 7) Refractarium fuit (*iumentum*), ita ut habena e manu ducentis extracta abiret; 8) Laboravit morbo خُرَطٌ *camela vel ovis*; 9) Consolidavit *vitrum c. a. Gol. ex Mar.* II Solvit alvum *alicui medicina c. a. p.* IV Laboravit morbo خُرَطٌ *camela vel ovis*; Clausit laqueolis invicem insertis *loculum* خريطة *appellatum c. a.* V Cepit oleum ex ampulla olearia sua in caudae radice (*ovis*). VII Ignorantia ductus suam in re peragenda voluntatem perfecit, eamque sine notitia aggressus est; Adortus est turpi dicto vel facto *c.* على *p. et* ب *r.*; *et* Celer fuit *in cursu c.* فى; Ivit celeriter *c.* الى *l.*; Intravit celeriter *c.* فى; Exivit celeriter *c.* من; Adiunctus fuit *serici*; Gracile fuit (*corpus*). VIII In os immittens *racemum* destrinxit uvas *c. a.*; Evaginavit (*ensem*) *c. a.* X Vehemens et pertinax fuit *in fletu c.* فى. XIII اِخْرَوَّطَ Diu duravit protensumque (*alicui*) fuit (*iter*) *c.* ب *p.*; Implicitus haesit (*laqueus vel rete in pede praedae*) *c.* فى *pedis*; *et* Celeriter ivit abiitque; Longa fuit (*barba*).

خِرْطٌ Lac coagulatum in ubere et interruptis partibus emanans, vel cum flava aqua; Perdix mas.

خُرَطٌ Morbus quo lac in ubere coagulatur et frustatim effluit *vel* cum aqua flava ex ubere *ovis vel camelae* (*quod accidere dicitur, quando in loco humido procubuerunt, vel oculo maligno affectae sunt*); Extenuatio virium corporis.

خَارِطٌ Saepius tenue stercus excernens *camelus*; Morbo خُرَطٌ laborans *camela*, *ovis.*

خَرَاطٌ Liquor pinguis, qui defluit e radice papyri.

خِرَاطٌ *Nomen* Quod iumentum habenas e manu ducentis extrahit et abit inobsequens.

خُرَاطٌ *i. q.* خِرَاطٌ.

خَرُوطٌ *Pl.* خُرُطٌ Refractarium iumentum, quod habenis e manu ducentis extractis abit; Mulier improba; Is qui in re ignorantia ductus suam voluntatem sequitur.

خَرَّاطٌ Is qui lignum cortice denudat idemque dolando aequale reddit.

خُرَّاطٌ *i. q.* خِرَاطٌ.

خِرَاطَةٌ Negotium *vel* ars eius, qui lignum cortice denudat idemque dolando aequale reddit.

خَوَارِطُ Asini celeres; *vel* Ii in quorum ventribus pabulum stabile non est, non manet.

خِرْطِيطٌ Pyrallis, cuius alae variis coloribus ornatae sunt.

خُرَاطَى Liquor pinguis, qui defluit e radice papyri.

خَرِيطَةٌ *Pl.* خَرَائِطُ Loculus ex corio aliave re: clauditur laqueolis sibi invicem insertis.

خُرَيْطَى Vehemens et pertinax fletus; Liquor pinguis, qui defluit e radice papyri.

اِخْرِيطٌ Nomen plantae ex earum genere, quae حَمْض appellantur.

مُخْرِطٌ *Pl.* مَخَارِيطُ Morbo خَرَط laborans (*camela*, *ovis*).

مِخْرَاطٌ Quae morbo خَرَط saepissime laborat. *Pl.* مَخَارِيطُ

Serpens qui cutem mutavit *vel* qui quotannis cutem mutare solet.

مُخْرَوِّطٌ Parvam barbam habens (*vir*); Longa *facies*.

مُخْرَوِّطَةٌ In genis raros et in mento raros longosque pilos habens *barba*. *Pl.* مُخْرَوِّطَاتٌ Conus (*in mathem.*). كتاب المخروطات De conis liber Apollonii.

خَرْطَالٌ Granorum quaedam species nota *vel i. q.* هرطمان.

خَرْطَمَ Percussit in naso *c. a. p. vel* eum inflexit. III Nasum extulit; Superbivit; Iratus fuit.

خُرْطُمٌ *Pl.* خَرَاطِمُ Nasus *aut* anterior eius pars. الخرطمان *appellantur* Djoscham ben-Chesredj et Aus ben-Chesredj.

خُرْطُومٌ *Pl.* خَرَاطِيمُ Proboscis elephanti; *tum generat.* Nasus, *aut* Anterior eius pars, *aut* Pars oris super quam contrahis palatum inferius et superius. *Kam.*; Vinum cito inebrians; Succus ex uva effluens antequam calcata est. خَرَاطِيمُ القَوْمِ Principes populi.

خُرَاطِمٌ Mulier provectioris aetatis.

خُرْطُمَانٌ Longus.

خَرَاطِينُ (*Pluralis*) Vermes, qui in terra humida repeariuntur, lumbrici terrae, *sec. alios* Tubera terrae. *Domair.*

خَرَعَ *n. a.* خَرْعٌ Fidit *c. a.* b) خَرِعَ 1) Debilis fuit; 2) Fractus fuit; 3) Destituta fuit infima ramorum parte, ut aequalis esset (*palma*). c) خَرُعَ *n. a.* خَرَعٌ, خُرُوعٌ, خَرَاعَةٌ Flacca membra habuit. VII Fissa fuit et fracta *hasta*; Fractus fuit; Debilis fuit; Luxata, distorta fuit *scapula* (انخلع) *Djeuh.* VIII Fidit, aliunde derivavit; De novo ac recens fecit, produxit, invenit *de Deo c. a.*; Sine causa externa novas res produxit *c. a.* *Cum hoc non consentit explicatio vocis in libro Tarifat data* الاختراع اخراج الشي عن العدم الى الوجود بمادة عند الحكماء *i. e.* Materia data rem produxit; Defraudavit et ex *alicuius* opibus cepit *aliquid c. a. p.*; Perdidit *opes c. a. r.*; Per aliquot dies pro alio sine mercede ad opus adegit, tum reddidit *iumentum c. a.*

خَرْعٌ Signum in aure ovis: inciditur autem auris in altum tribus locis ut media auris pars dependeat super interiorem auris partem (مُحَارة); Mollities, flaccum esse (*de membris*); Horror, stupor.

خَرِعٌ Debilis.

خُرَاعٌ Languor; Furor camelae; Dorsi fractura, quae, quominus surgat, camelum impedit.

خَرُوعٌ Mulier improba, adultera, *aut* quae, quum molle sit, inclinato corpore incedit.

خِرْوَعٌ Plantae nomen, quae pastui non inservit *Kam.*; Plantae nomen, quae in Perside سگ لحم appellatur *Kazw.*; Plantae nomen, *et tum* omnis planta infirma, quae inflectitur *Djeuh.*; Ricinus frutex, κρότων *Gol.*

خَرِيعٌ Debilis; Flaccum et dependens *cameli labium*; Camela, in qua خُرَاعٌ est; Improba et adultera mulier (*hanc significationem negans Alazmai assentit proxime sequenti*); *aut* quae prae mollitie corporis valde inclinato corpore incedit.

خَرِيعٌ Cnicus herba (عصفر), *vel* carthamum (قرطم).

خَرَاعَةٌ (*i. q.* خلاعة) Improbitas, licentia.

خَرِيعَةٌ Mulier improba, adultera, *aut* quae, quum molle sit, inclinato corpore incedit.

خُرَّعٌ Homo moribus diversis indoleque varia praeditus.

مَخْرُوعَةٌ Signo خرع appellato in auribus praedita *ovis*.

خَرْعَبٌ Ramus recens et mollis *vel* surculus unius anni altus, mollis; Iuvenca pulchra statura praedita, mollis *vel* Tenuis, alba, pinguis, pulchra tenuibusque ossibus praedita; Longus, carnosus *Kam.*

خُرْعُوبٌ Ramus recens mollisque *vel* surculus unius anni altus, mollis; Iuvenca pulchra statura praedita *vel* Tenuis, pinguis, pulchra tenuibusque ossibus praedita; Longa, magna et lacte abundans *camela*.

خَرْعَبَةٌ *Pl.* خَرَاعِبُ Corpus laeve. *Diw. Huds.*; Tenuibus ossibus praedita, mollis *puella*. *Djeuh.*

خُرْعُوبَةٌ *Pl.* خَرَاعِيبُ Ramus recens et mollis *vel* surculus unius anni, altus, mollis; Iuvenca pulchra statura praedita, mollis; *vel* Tenuis, alba, pinguis, pulchra tenuibusque ossibus praedita. *Kam.*

خَرَفَ *F. o. n. a.* خَرْفٌ, خِرَافٌ, خَرَافٌ, مَخْرَفٌ Decerpsit collegitve de arbore (*fructus*) *c. a.*; 2) Collegit fructus humi iacentes *alicui c. a. p.*; 3) خُرِفَ Pluvia autumnali (خريف) compluta fuit, eaque rigata fuit *terra.* b) خَرِفَ 1) Mente alienatus fuit; 2) Deditus fuit fructibus خرفة. II *n. a.* تخريف Putavit, dixit mente alienatum *aliquem c. a. p.* III Autumni tempore *cum aliquo* in negotio versatus est *c. a. p.* IV Corrupit *c. a.*; Maturos habuit dactylos et colligendo aptos *palma*; Valde longum fuit *milium* (ذُرة); Permisit *alicui*, ut fructus palmae colligeret *c. a. p. et acc. palmae*; Autumnum ingressus fuit *populus*; Autumni tempore peperit *ovis*; Eodem anni tempore, quo ab admissario inita fuit, peperit. VIII Decerpsit (*fructus*) *c. a. r.*

خَرَفٌ Species dactylorum vilissima; Delirium senis.

خَرِفٌ Mente alienatus.

خُرُفٌ Tempus, quo ad autumnum (خريف) exeunt, *in his Aldjarudi Muhammedi dictis verbis* يا رسول الله قد علمت ما يكفينا من الظهر ذود تأتي عليهن في خرف.

خَارِفٌ Palmarum custos.

خَرَافٌ Tempus, quo fructus colliguntur.

خِرَافٌ *Id.*

خُرْفَةٌ Fructus decerpti, collecti. *Dicitur* التمر خرفة الصايم.

خَرُوفٌ *Fem.* ة *Pl.* خِرْفَانٌ, أَخْرِفَةٌ Agnus (*mas*) *vel* quum robustus est et pascit; *et* Equuleus usque ad anni unius aetatem *vel* semestris aut septimestris.

خَرِيفٌ Decerptus; Tres menses inter aestatem hiememque, in quibus colliguntur fructus, autumnus; Pluvia autumnalis, prima pluvia initio hiemis; Dactyli virides decerpti; Annus; Rivus, quo hortus rigatur; Folium arboris deciduum, *quasi* autumnale (*Gol. ex Merc.*).

خَرْفَى Pisa. *Est pro indole linguae Arabicae ex* خَرْبَى *mutata vox.*

خُرَافَةٌ Fructus decerpti, collecti. *Pl.* خُرَافَاتٌ Narratio, fabula lepida, mira; *tum* خُرَافَةُ Nomen viri quem daemones fascinasse ferunt: narravit is, quum inter illos aliquod temporis spatium peregisset, quae viderat; quum autem eius verbis fidem non facerent, dein omnem lepidam falsamque narrationem حديث خرافة appellarunt.

خُرُوفَةٌ Palma, quam quis cepit, ut decerperet inde dactylos virides.

خَرِيفَةٌ *Pl.* خرايف Palma, quam quis conduxit, ut decerperet inde dactylos virides; *vel* الخرايف *sunt* Palmae, quarum dactyli coniectura definiuntur, *vel* Quod palmae plantandae causa fossam in loco, ubi fluxit aqua et in quo glarea est, cavant: tum ad terram duram fodiendo quum pervenerint, fossam arena implent palmamque plantant.

خَرْفِيٌّ Autumnalis.

خُرْفِيٌّ *Id.*

خَرَفِيٌّ *Id.*

مَخْرَفٌ Via trita et aperta; Decerptio dactylorum e palmis.

مِخْرَفٌ *Pl.* مَخَارِفُ Sporta parva in quam optimi dactylorum viridium colliguntur.

مُخْرِفٌ Quae eodem tempore anni sequentis, quo ab admissario inita fuit, parit.

مُخَارِفٌ Frustratus spe, infelix.

مَخْرَفَةٌ Delirium; Narratio fabulosa; Hortus; Via per duas palmarum series, ut decerpere aliquis possit unde velit; Via trita et aperta.

مَخْرُوفٌ Decerptus; Autumnali pluvia rigatus.

خَرْفَجَ Multum cepit *c. a.*

خَرْفَجٌ Commoditas vitae et affluentia opum.

خُرَفِجٌ Pinguis.

خُرَافِجٌ Commoditas vitae et affluentia opum.

خِرْفَاجٌ *Id.*

خِرْفِيجٌ *Id.*, *et* Recens, mollis (*de planta*, *corpore*).

مُخَرْفَجٌ Amplus (*de vase*, *vita*).

مُخَرْفَشٌ Mixtus.

خُرْفُعٌ Gossipium in calicibus corruptum; Gossipium carminatum; Id quod continetur fructibus (جراء) arboris عشر appellatae.

خَرْفَقٌ Semen sinapi persici (فارسى خردل), τοῦ *Syriaca. In Aegypto appellatur* حشيشة السلطان. Est species plantae حرف largis foliis praedita.

خَرْفَقَة *et* اخْرَنْفَاق *idem quod* اخْرِنْباق.

خرق *F. o. i. n. a.* خَرْقٌ 1) Laceravit (*vestem*); 2) Transivit, permeavit *desertum c. a.*; 3) Corrupit (*opus*) *Gol. ex Mar.*; 4) Mentitus fuit; Finxit *mendacium c. a. r.*; 8) *n. a.* خُرُوق Permansit *in domo*, neque prodiit *c.* في *l.* b) خَرِقَ *n. a.* خَرَقٌ 1) Permansit *in domo* neque prodiit *c.* في *l.*; 2) Volare non valuit ob timorem (*avis*); 3) Stupidus nec dexter in re agenda fuit; 4) Corpus in terram depressit ob metum ab avibus rapacibus *fera Meid.* c) خَرُقَ Ignoravit *rem c.* ب *r.*; Stupidus fuit. II Vehementer laceravit, dilaceravit *c. a. r.*; Multum mentitus fuit. IV Attonitum reddidit *c. a. p.* V Laceratus fuit, perforatus fuit, rimasque egit; *pro* تخلق Mendacium finxit; Profusus fuit (*liberalitate*) *c.* في. *Dicitur* هو يَتخرق في السخاء. VI Permeavit *c. a. r.* (*si lectio est proba in Vita Salad. p.* 105). VII Laceratus, dilaceratus fuit. VIII Transiit *ventus*; Mendacium finxit. XII Laceratus fuit.

خَرْقٌ (*propr. nom. act.*) Fissura: *dicitur* في اذنه خرق *tum* Fissura rotunda in aure *ovis*. *Pl.* خُرُوق Terra late patens, quam perflant venti, desertum; Planta quaedam ei quae قُسْط appellatur similis.

خِرْقٌ *Pl.* أَخْرَاق, خُرَّاق, خُرُوق Valde liberalis, *vel* Elegans, ingeniosus simulque liberalis; Puer pulcher indole nobilis.

خُرْقٌ Quod aliquis adhibet duritiem loco benignitatis et vice versa *conf. Calil. w. Dimn. p.* 99 *ed. de Sacy*; Quod aliquis cum imperitia et sinistre rem tractat; Stupiditas. نومة الخُرْق Somnus tempore diei ضحى appellato.

خَرَقٌ Mentis stupor ex pudore vel metu; *vel* Quod aliquis verens et stupefactus oculis apertis adspicit; Quod dorcas timore perculsa surgere nequit, avis autem volare; Asperitas, durities *in moribus*; Imperitia et perversitas in rebus tractandis.

خَرِقٌ *Fem.* ة Perculsus pudore metuve; Volare quae non potest ob metum (*avis*); Stupidus *vel* non bene rem perficiens; Cinis; Dorcadis pullus cui iam sunt infirmi pedes.

خَرُقٌ Stupidus *vel* non bene agens rem.

خُرُقٌ Durities in agendo (*contr. est* رفق).

خُرَّقٌ *Pl.* خَرَارِق Avis quaedam *vel* passerum species. *Domair.*

الخارِق Cuspis secans. *Reisk.*

خَرْقَة *n. a.* Findere; Secare; Corrumpere opus. *Gol. ex Mar.*

خِرْقَة *Pl.* خِرَق Pars rei laceratae (ut vestis); Separatum agmen *locustarum*. ذو الخِرَق Cognomen Alnohmani ben-Raschid quia se in proelio panniculis rubris et flavis distinxit, *itemque* Chalifae ben-Djamal ob versum dictum. اصحاب الخِرَق Sufici (*quia indumento* خرقة *appellato vestiti sunt*); Crumena pecuniae *Reisk.*

خُرْقَة Stupiditas.

خَرُوق Ventus frigidus, vehementer flans.

خَرِيق *Pl.* خُرُق Terra plana, campusve in quo plantae sunt; *et* Ventus frigidus, vehementer flans (convellens tentoria *Meid.*); *et contra* ventus leniter flans, *vel* rediens et diu flans (*pec. de Borea*). *Pl.* خَرَايِق, خُرُوق Puteus, cuius in fundo terra dura vel lapis aqua tecta non est (البير نُسِر جبلتُها عن الماء *Kam.*); Quem foetus rupit ut non amplius conciperet *uterus*; Locus, ubi fluit aqua, qui neque fundus (قعر) est, neque arboribus caret; Amplus vallis locus, ubi desinit. *Pl.* خَرَايِق Venti. *Diw. Huds.*

خَرْقَاء Desertum, terra late patens.

خَرِيقَة *i. q.* خَرْفَة. *Gol. ex Mar.*

خِرِّيق Liberalis, *vel* elegans, ingeniosus simulque politus; Puer pulcher indoleque nobilis.

أَخْرَقُ Cuius مَنْسِم prius in terram decidit quam eius خف *camelus* (*quod generositati eius tribuunt*); Stupidus vel non bene agens rem. *Prov. locut. est* لا تعدم الخرقاء علة Non deest stultae excusatio, *qua utuntur in excusationibus vetandis.* Multum durus in agendo. *Fem.* خَرْقَاء

Pl. خُرْق Stolidus; Aure perforata *ovis. Djeuh.*; Vehementer spirans (*ventus*); Quae locorum, quo pedes ponat, nullam habet rationem (*stupida*) *camela.*

مَخْرَق Desertum; Lapis in cisternae fundo e quo aqua emittitur.

مِخْرَاق Vir pulchro corpore praeditus, sive sit longus sive non sit; Dexter in re agenda; Taurus sylvester; Dominus; Liberalis. *Pl.* مَخَارِيق Fascia strophiumve convolutum, ut eo percutiatur, uti in ludo خطيرة appellato; *tum quoque* Gladius ligneus. *Amru l'Kaisi Moall. v.* 43 *schol. Sus.* هو مخراق حرب Multis proeliis interfuit. هو فى مخراق حَرْب Agilis est in bello aut pugna. المخاريق Praestigiae, mendacia, falsa miracula.

مَخْرَقَة *quibusdam pro* مِخْرَاق *prox. praec.*

مَخْرُوق Infelix, qui non assequitur opes.

مُخْرَوْرِق Is, qui agilis dexterque est in curandis camelis ut circum eos obeat.

مُخْتَرَق Locus transitus; Locus ubi flat *ventus.*

مُتَخَرِّق: رَجُل مُتَخَرِّق السربال Vir qui diu iter continuavit ut eius vestes lacerarentur.

مُتَخَرِّقَة Quem foetus rupit ut non amplius conciperet *uterus.*

مُنْخَرَق Flatus et perspiratio venti; Locus ubi flat ventus. رجل منخرق السربال Vir qui diu iter continuavit, ut eius vestes lacerarentur.

مُنْخَرِق Celer.

خَرْقَلَ Multa cum diligentia misit *vel* cum cunctatione sagittam, *vel* Ita misit sagittam ut praedam confoderet et ab altera parte exiret.

خَرِكَ *conf.* خَزِكَ.

خَرْكَاه *Pl.* خركاهات (*vox peregr.*) Tentorium; *sed et* خركات *Pluralis Locm. fabul. p.* 68. *l.* 14.

خَرَمَ *F. i. n. a.* خَرْم 1) Disrupit, fregit *suturam c. a.*; Resecuit *aliquid de re c. a. r. et* من *r.*; Fidit isthmum narium *c. a. p.*; 2) Exorbitavit deflexitque *a via c.* عن. b) خَرِمَ *n. a.* خَرَم Perforatam habuit aurem; Isthmum narium perforatum habuit. c) خَرِمَ Non curavit quid diceret aut faceret. II Fregit, disrupit *suturam c. a. r.* V Disrupta, fracta fuit *sutura.* تخرم زندك Nil boni penes te est. Omnino perdidit, exstirpavit *gentem fortuna c. a. p.*; تَخَرَّمَ زَبْدُهُ Iniustitia et stupiditate vexavit nos (زبده *non est pro vitio habendum, ut aliquis* زنده *legendum esse existimet; utrumque enim dicunt*): *ita in Kamuso hic loquendi modus explicatus est; apud Djeuharium est* تخرم زبد فلان Cuiusdam ira quievit. Sectae Chorramiticae (الخُرَّمية *in Kamuso autem legitur* المُخَرِّمية) se addixit. VII Fissus fuit et rimas egit. VIII Perdidit, exstirpavit *gentem c. a. p.*; *et* Abripuit (*mors*) *c. a. p.* اُخْتُرِمَ فلان عنا Morte nobis ereptus est aliquis.

خَرْم *Pl.* خُرُوم Prominens montis vertex; *in arte metrica* Abiectio unius literae sive syllabae brevis ex initio versus. (*Est nomen generale, ut huiusmodi mutationibus in variis pedibus varia tribuantur nomina.*)

خُرْم *Pl.* خُرُم Prominens montis vertex. *Gol. ex Jac.*

خَارِم Frigidus; Relinquens; Corruptor; Ventus frigidus.

خُرَّم Planta arboris, quae سراج القطرب appellatur. *Meid.* Mollis delicata vita (*videtur esse vox Persica*).

خَرْمَة Locus ubi perforatur auris.

خُورَم Petrae fissuras rupturasque habentes.

خَرِيم Qui non curat quid faciat aut dicat.

الخُرَّام Ii, qui omnino a Dei cultu alienati nonnisi peccatis dediti sunt.

خَرْمَان Esox belone *nom. piscis. Forsk. descr. anim. p.* 67.

خُرْمَان Mendacium.

خُرَّمَة *Pl.* خُرَّم Planta similis ei, quae لُوبِيَاء appellatur, odorans, eundem ac viola colorem habens. Ex eadem oleum paratur.

خَوْرَمَة Anterior pars nasi, *vel* Ea pars, quae est inter duo nasi foramina.

خُرُومَانَة Herba prava nascens inter gossypium.

خُرَّمِيَّة Secta eorum, qui dediti sunt animae transmigrationi et licentiae. *Videtur ea nomen accepisse a regione, unde eiusdem caput Babec oriundus erat. vid. Hist. Sar. p.* 141.

أَخْرَمُ *Fem.* خَرْمَاءُ Fissis oculis praeditus *homo*; Perforatis auribus instructus; Isthmum narium fissum habens; Fissa *auris.* الخَرْماء Collis altus in cuius uno latere est vallis *vel* omnis collis, in quem ab uno latere adscendi non potest; Cuius auris in largum fissa est *capra. Et* اخرم *in arte metrica* versus is *appellatur*, in quo est خرم. *Dual.* الاخرمان Duo ossa fissa in extremitate palati superioris; Ossa in scapulis e latere superiore brachiorum (*In Kamusi ed. Calcutt. legitur* وآخِرُ ما في الكتفين من قِبَل العضدين, *sed non dubito, quin omisso* في *scribendum sit* (واخْرَمَا الكتفين); *vel* Extremitates duae inferioris lateris in scapulis ea parte ubi nodosum caput كعبرة appellatum circumdant.

مَخْرِمٌ *Pl.* مَخَارِمُ Prominens *collis* vertex; Extrema cuspis *gladii* (*pro* مَخرِم السيل *legendum est in Kamuso* مَخرِم السيف). المَخَارِمُ Viae in terra aspera, Initia viarum inter montes; Initium noctis. يمين ذات مخارم Iusiurandum a quo implendo refugium est relictum.

مَخْرُومٌ Versus, in quo id est, quod خرم appellatur.

مُخْرَمِدٌ Stans defixis in terram oculis et silens.

خَرْمَسٌ Nox obscura.

اِخْرَمَّسَ Humilis abiectusque fuit.

اِخْرَمَّاسٌ *et* اِخْرِنْمَاسٌ Silere, tacere.

خَرْمَشَ Depravavit, corrupit *librum c. a.*

اِخْرَمَّصَ Siluit.

خِرْمِلٌ Femina fatua *vel* languida, *vel* Anus decrepita; Multus (*de hominibus*).

خَرَامِلُ *i. q.* خَدَافِلُ.

اِخْرَمَّلَ Lacerata fuit (*vestis*).

خِرْنَوْصٌ Porcellus.

خَرْنَفَ Percussit (*gladio*) *c. a. p. et c.* ب *instr.*

خِرْنِفٌ Gossipium; Abundans lacte *de camela.*

خُرَانِفٌ Longus, procerus.

خِرْنِفَةٌ *Pl.* خَرَانِفُ Fructus arboris عضاه.

خُرْنُوفٌ Pudendum mulieris.

خِرْنِقٌ *Pl.* خَرَانِقُ Leporis pullus recens natus, *conf.* سخلة *Meid.*, *vel* Lepusculus; Locus in quo colligitur aqua, cisterna.

أَلْخَوَرْنَقُ *ex Pers.* خُورَنْگاه (*i. e. locus edendi*) Nomen palatii, quod Cufae exstruxit rex Nomân Ibn-Mondsir.

مُخَرْنِقٌ *Fem.* ة Lepores habens gignensve *terra.*

خُرْوَةٌ *Pl.* خُرًى Foramen securis.

خَرَاتَانِ Duarum stellarum nomen *Singulis nomen est* خَرَاةٌ. *conf. Alferg. p.* 78.

خُرْيٌ Stercus humanum. *Hamas. p.* 677.

خَزَّ *n. a.* خَزٌّ Transfodit, confixitque, ac velut consuit (*telo*) *c. a.*, *et* Spinis superne infixis munivit (*murum*), ne quis transcenderet *c. a.* VIII Transfodit, confixitque, ac velut consuit (*telo*) *c. a.*; *et* Exemit e turba hominum *aliquem c. a. p.*; Cepit *e camelorum turba camelum c. a. et* من.

خَزٌّ *Pl.* خُزُوزٌ *Pers.* قز Sericum netum grossiusque: bombycum enim folliculi, a papilionibus perrupti, plusculum coquuntur cum sapone, emollitique et cohaerentes a mulieribus in fila ducuntur fuso *Gol.*; *item* Pannus ex eo serico contextus, *aliis* Lana seu pili animalis marini, castoris puto, ex quibus texuntur vestes.

خُزَزٌ *Pl.* خِزَّانٌ *et* أَخِزَّةٌ Lepus mas.

خَزَازٌ Nomen montis in quo tempore matutino, quum expeditionem bellicam suscepturi erant, struere ignes Arabibus mos fuit.

خَزِيزٌ Rhamnus valde aridus, quo muniri solent muri. *vid. Coni. I.*

خَزَّازٌ Serici grossioris venditor.

خَزَّازِيٌّ *i. q.* خَزَّازٌ.

مَخَزَّةٌ Locus leporum.

خَزِبَ *F. a. n. a.* خَزَبٌ Tumuit, *vel* Ita pinguis fuit, ut tumidus videretur; Tumore inflata fuit cutis; Tumore uberum indeque angustia papillae laboravit, *aut* aridum

uber et parum lactis habuit *camela*. V Tumore inflata fuit *cutis*; Intumuit *uber* (*camelae*).

خَزَبٌ *i. q.* خَزَفٌ.

خَزِبَةٌ Tumore uberis laborans, *vel* in utero habens verrucas, quibus noxa afficitur *camela*.

خُوْزَبٌ Tumor uberis *camelae etc.*

خَزْبَاءُ *i. q.* خَزِبَةٌ.

خَيْزَبٌ Mollis lenisque caro.

خَيْزَبَةٌ Frustum carnis mollis.

خُزَيْبَةٌ Minera auri.

خَيْزَبَانٌ Mollis lenisque caro; Pullus struthiocameli mas.

خِزْبَازٌ *et* خَازَبَازَ *et* خَازْبَازٌ *et* خَازِبَازٍ *et* خَازِبَاءُ *et* خَازَبَاءُ *et* خَازْبَاءُ *et* خِزْبَاءُ *et* خَازُبَازٍ Muscae in hortis vel pratis, *vel* earum susurrus; Nomen duarum plantarum; *et* Morbus qui occupat collum tam hominis quam cameli; Felis. (*Sunt lexicographi, qui vocem sub* بوز *adnotaverunt*; *eamque ob causam et a nobis sub illa voce adnotata est.*)

تَخَزْبَزَ Superbivit; Austerum se praebuit; Pedibus anterioribus omnem percussit, obviam venientem.

مُخْزَاجٌ Camela, cuius, quum pinguis est, cutis tumore plena esse videtur.

خُزْخُزٌ Duris musculis praeditus.

خُزَخِزٌ Validus, robustus.

خُزَاخِزٌ *Id.*

خَزَرَ 1) *Prop.* Angustis, *tum* Limis oculis adspexit; 2) Astutus, ingeniosus fuit; 3) Fugit. b) خَزِرَ *n. a.* خَزَرٌ Tectus multum natura fuit oculus palpebris, ut angustis oculis aliquis adspiceret, *vel* Angustus et parvus fuit *oculus*, *vel* Oculos aperuit et tum palpebras contraxit, *vel* Distortus fuit unus oculus. II *n. a.* تَخْزِيرٌ Arctavit. VI Contraxit palpebras arctavitque, acutioris conspectus ergo; Simulavit talem intuitum.

خَزْرٌ Adspectus, qui limis oculis fit.

خَزَرٌ Oculorum angustia et parvitas; Iusculum adipe paratum; *item* Nomen gentis, quae prope mare Caspium degit. *Hoc ipsum ab ea* بحر الخزر *dictum fuit.*

خَازِرٌ Valde versutus.

خُزَرَةٌ Dolor dorsi.

خُزُرَةٌ Dolor dorsi (*et quidem in eius vertebris*).

خَزِيرٌ Pulmentarius cibus, qui fit ex carnibus minutim concisis ac in copiosiore aqua coctis, inspersaque sub finem farina *Djeuh.* (*Kamusi auctor Djeuhariusque eundem esse cibum dicunt atque* عصيدة, *nisi quod hic carne careat*).

خَزِيرَةٌ *Id.*

خَيْزُرَانٌ *Pl.* خَنَازِرُ Nomen arboris Indicae, quae radicibus longe lateque serpentibus consistit; Arundo, canna; *et inde* Hasta, quae ex illo arundinis genere conficitur; *tum* Omne lignum flexile; Lignum, quo impellitur navis; Gubernaculum navis.

خُزَوَّرٌ Ephebus plenae aetatis et robustarum virium. *Reisk.*

خَوْزَرَى Incessus in quo dissoluti sunt artus et infirmi (مشية فيه تفكك *Kam.*).

خَيْزُورٌ *i. q.* خَيْزُرَانٌ.

خَزَرَى Vittae ex serici partibus dissolutis confectae.

خَيْزَرَى *i. q.* خَوْزَرَى.

أَخْزَرُ *Pl.* خُزْرٌ Talibus oculis, quales sub خَزَرٌ descripti sunt, praeditus.

أَخْزَرَى *i. q.* خَزَرَى.

خَزْرَبَةٌ Confusio permixtioque verborum.

خَزْرَجَ Incessit claudicando (*ovis*).

خَزْرَجٌ Ventus quidam, *vel* Auster; Leo; Nomen tribus.

خَزْرَفَ Vacillando et iactatis manibus incessit *Kam.*; Properanter incessit (*iumentum*), *et* Passus diduxit. (*In editione Kamusi Calcutt. typis impressum legimus* خرزف, *in quo error est.*)

خُزَرَافٌ *et c.* ة Qui in consessu non pulchre sedet; *vel* Garrulus, agilis et laxus (رِخْو).

خَزْرَفَة Incessus qui fit iactato corpore et manibus.

خَزَرْنَق Aranea.

خَزْرَانَق Vestis *vel* vestes albae (*vox Pers. comp. ex* خز *et* رانق).

خَزَعَ *n. a.* خَزْع Abscidit *c. a. r.*, retinuit; 2) Retro mansit descivitque a sociis *c. a. p. vel c.* عن *p.* II *n. a.* تخزيع Abscidit; Impedivit *ab eundo aliquem c. a. p. et* عن *r.* V Resecuit (*carnem a camelo mactato*) *c. a. r. et* من; Retromansit, descivit *c.* عن *p.*; Partiti fuerunt in segmenta dissecantes *inter sese aliquid c. a. r. et* بين *p.* VII Per medium, non circa extrema abruptus fuit resectusve (*funis*); Inclinatus fuit (*lumbus*) propter debilitatem et senectutem. VIII Separavit avulsitve *aliquem a suis c. a. p. et* عن *r.*

خُزَاع Mors.

خَزْعَة Vitium in uno pede, ex quo quis claudicat.

خِزْعَة Resecta pars carnis, *spec.* de mactato camelo; *et in genere i. q.* خُزَاعَة.

خُزَعَة Qui impedit, retinet alterum a negotio perficiendo.

خَوْزَع Vetula.

خُزَاعَة Segmentum *carnis*.

خَوْزَعَة Tumulus arenaceus a maiore separatus.

خَزَعْبَل Lepidae narrationes, fabulae.

خُزَعْبَل Vanus.

خُزَعْبِلَة Mirum; Narrationes ludicrae, dicta vana.

خُزَعْبِيل Vanus.

خُزَعْبِيلَة Res risum movens.

خَزَعَلَ Claudicavit et ita incessit *hyaena* (*est autem hic incedendi modus hyaenae proprius, non vitio ortus*); 2) Excussit eundo pedes.

خُزَعْل Hyaena.

خُزَعَال Claudicatio *cameli*, ipsumve vitium.

خُزَعَالَة Lusus, iocus.

خَزَفَ *F. i. n. a.* خَزْف Iactatis manibus superbius incessit.

خَزَف Opus figulinum ex luto.

خَزَّاف Operis figulini venditor.

خَزَفِي Operi figulino ex luto similis.

خَزَقَ *F. i. n. a.* خَزْق Confixit, transfixit *hasta, et* scopum attingens *sagitta c. a.*; Merdam excrevit (*avis*). VII Transfixus fuit. VIII Evaginatus fuit (*ensis*).

خَازِق Cuspis hastae; Scopum attingens (*sagitta*). *Dicitur* هو امضى من خازق *et tum est proverbialis locutio* انه لخازق ورقة De eo *dicitur*, in quo nil desiderabile est *vel* de audace et solerte.

يا خَزَاقِ O merdam excernens (*ignominiae causa dicitur*).

خَوْزَقَ Palo praepilato impositum in podice (*hominem*) transfixit carnifex *c. a. p.*, *quod peculiare supplicii genus*.

خَزُوق Quae ungula terram transfigit, *vel* quae in eundo versa ungula terram sulcat *camela*.

خَازُوق Palus praepilatus quo in podice transfigitur aliquis.

خَيْزَقَة Olus quoddam.

مِخْزَق Lignum acuto clavo in capite munitum: hoc lignum est apud eum, qui vendit dactylos immaturos (بسر) pro nucleis; sunt autem ei multa talia ligna, quorum unum puero, qui ad eum vendendorum nucleorum causa venit, tradit, ut quos dactylos illo ligno transfixerit sibi teneat pro nucleorum pretio; quod si vere nullum transfixit dactylum, nucleos perdidit. Obeliscus quo quid confoditur.

خَزِكَ *n. a.* خَزَك Perseveravit *in aliqua re.* (*In Kamuso Turcico* خزك *scriptum reperitur.*)

خَزَلَ *F. i. n. a.* خَزْل 1) Graviter incessit; 2) Secuit, resecuit *rem c. a. r.*; 3) Retinuit, distinuitque *ab opere c. a. p. et* عن *r.* b) خَزِلَ Dorsum fractum habuit. V Graviter incessit; Ita graviter se movit, ut retro ferri videretur *nubes*. VII Graviter incessit, quasi dorsum eius esset fractum; Desiit *loqui c.* في *r.*; Supersedit *responso c.* عن; Recessit ab aliquo, se separavit. VIII Segregatus abruptusque fuit; Separavit *a gente c. a. p. et* عن.

خَزْل Quod in pede متفاعلن ‿ ‿ — ‿ — abiicitur litera ا, litera ت autem vocalem amittit, ut fiat مُتْفَعِلُن ‿ ‿ —. (*Alii hanc mutationem* جزل *appellant*).

خَزْلَة *Id.*; *et* Fractura dorsi.

خَزَلَةٌ Is qui te retinet, impedit ab eo, quod vis peragere.

خَيْزَلَى *et* خَيْزَلَى, خَوْزَلَى, خَيْزَلٌ Incessus vacillans et gravis, quasi alicuius dorsum fractum esset (*conf.* خيزرى).

أَخْزَلُ Fractus dorso; Gibbo extenuatus ut omnino disparuerit *camelus.*

مُخَزَّولٌ Fractus dorso; Pes in versu, in quo ea mutatio reperitur, quae خَزْلٌ appellatur.

خَزْلَبَ *n. a.* خَزْلَبَةٌ Secuit celeriter *rem c. a. r.*

تَخَزْلَجَ Properavit *in incessu.*

خَزَمَ *F. i.* 1) Fidit *c. a. r.*; 2) Perforavit narium isthmum, et annulum traiecit *c. a. cameli*; 3) Veruculo transfixit coniunxitque (*locustas*) *c. a.* II Indidit annulum (خزامة) in nasum *camelo c. a. cam.* III Via incessit diversa ab ea, quam alter ceperat, dum in eodem loco uterque convenit *c. a. p.* V Laesit infixa (*spina*) *pedem c.* فى.

خَزْمٌ In metro est, quod versus initio una litera vel pluribus ad quatuor abundat, quarum in scansione nulla habetur ratio.

خَزَمٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Arbor ei similis cui دوم nomen est: ex eius cortice plectuntur funes.

خَازِمٌ Frigidus *ventus* (خارم).

خَزَمَةٌ Folium arboris مقل appellatae; Inferior pars trunci arboris. *Kam. sub voce* خلا.

خَزْمِيٌّ Annulos in naribus perforatis habentes *cameli.*

خَزَّامٌ Qui funes, plexos e cortice arboris خَزَمٌ, conficit venditve.

خِزَامَةٌ *Pl.* خَزَائِمُ, *aliis* خِزَامٌ Annulus pilis confectus, qui per narium interfinium traiicitur, ut ei alligetur cameli habena, qua regi possit (*vid.* خشاش); *tum* خزامة النعل Lorum tenue quo duo calcei corrigia coniungunt.

خَزُومَةٌ *Pl.* خَزُومٌ *et* خَزَائِمُ Vacca, *vel* parva et annosa. (*Dialecto Hudsailitarum est propria vox. Djeuh.*)

خُزَامَى Nomen plantae *vel* ea quae خيرى ٱلْبَرِّ appellatur *Kam.* Herba sylvatica longiore caule, parvis foliis, flore rubro, multo suavissimi odoris. (*Gol. ex Mal. ubi* خزامة *legitur*, *uti et apud Forsk. descr. anim. p.* 147 Lavendula spica.)

خَزْمِيَانٌ *i. q.* جُنْدُ بِيدَسْتَرَ Castoreum.

أَخْزَمُ Serpens mas; Penis parvum vinculum habens, quo glans praeputio alligatur. كمرة خزماء Glans penis, cuius nervus brevis est. *et* اخزم Nomen viri; *item* Nomen admissarii nobilis.

مَخْزَمٌ Via in montibus. *Molen.*

مُخَزَّمٌ Rostrum perforatum habens *avis.*

مَخْزُومٌ Perforatum nasum habens *camelus*; Rostrum perforatum habens (*avis*).

خَزَنَ 1) Recondidit in horreo, cella, aerario, asservavit *rem*, *opes c. a. r.*; Celavit *arcanum c. a. r.*; 2) *n. a.* خَزْنٌ, خُزُونٌ Corrupta fuit, foetuit *caro* (*ex* خنز *inversione ortum*). b) خَزِنَ *et* c) خَزُنَ *n. a.* خَزَانَةٌ Corrupta foetuit *caro.* IV Dives evasit, postquam pauper fuerat. VIII Recondidit, asservavit *opes c. a.*; Cepit propius ducentem *viam c. a. viae.*

خَازِنٌ *Pl.* خَزَنَةٌ Thesaurarius, condus; *pecul.* Paradisi custos, *et quoque* Gehennae; Lingua.

خَزَانٌ *Pers.* Autumnus. *Gol. ex Gl. Mar.*

خَزِينٌ Corrupta, foetens (*caro*).

خِزَانَةٌ *Pl.* خَزَائِنُ Gazophylacium, apotheca, cella (*ne enuncies cum vocali Fatha vocem*); Thesaurarii opus; Cor; Domus *Diw. Huds.*; *ita* خزانة السلاح Armamentarium. خزانة الكتب Bibliotheca. *Videtur quoque haec vox significare* navium quandam speciem, *conf. Selecta ex Histor. Haleb. p.* 30 *text. Arab.*

خَزَّانٌ Lingua; Dactyli recentes, quorum interior pars nigra est ob noxam aliquam.

مَخْزَنٌ *Pl.* مَخَازِنُ Apotheca, horreum, *Hispanic. magazen.* مَخَازِنُ الطريق Propius ducentes viae.

خَزَنْدَارٌ (*est vox compos. e* خزن *et Pers.* دار) Thesaurarius, cui, qui tributa colligunt, sunt subditi.

خَزَنْزَرٌ Pravae indolis *vir.*

خَزَا *F. o. n. a.* خَزْوٌ Subegit, domuit, disciplina rexit (*hominem*); A cupiditate sua retinuit; Mansuefecit et docuit

iumentum c. a.; 2) Inimicus fuit *alicui c. a. p.*; *item* 3) Fidit linguam *pulli camelini c. a.*

خَزِىَ *F. i.* Ignominia afficienda *aliquem* vicit *c. a. p.* *Inde dicitur* خازانى فخزيته Me ignominia affecit, sed eum maiore affeci. b) خَزِىَ *F. a.* 1) *n. a.* خِزْى *et* خِزًّا In malum incidit eamque ob causam vilis, abiectus fuit; 2) *n. a.* خَزًى *et* خَزَايَةٌ Erubuit, pudorem concepit. III Ignominia affecit *aliquem c. a. p.* IV Calamitatibus affecit *aliquem* quibus vilis redderetur (*Deus*) *c. a. p.* *Dicere solent* لمن اتى بمستخسن ما له اخزاه الله (*saepius autem omittunt voces* ما له); Perdidit, afflixit *c. a. p.* X Pudore affectus fuit.

خِزْى Confusio.

خَزَاءٌ Plantae nomen.

خَزْيَةٌ Afflictio, aerumna; Confusio; Infamia.

خِزْيَةٌ *Id.*

خُزْيَةٌ Ansa utris; Res omnis perforata; *et peculiariter* Podex (*Golius*, *sed rectius legitur* خربة).

خَزْيَانُ *Fem.* خَزْيَا *Pl.* خَزَايَا Pudore affectus, pudibundus.

أَخْزَى Ignominia magis affectus.

مَخْزَاةٌ *Pl.* مَخَازٍ Ignominia, dedecus.

مُخْزِيَاتٌ Ignominiae.

خَسَّ *Praet.* خَسِسْتَ *n. a.* خِسَّةٌ *et* خَسَاسَةٌ Ignobilis, vilioris generis, sequiorve fuit; *etiam* Avarus fuit. b) خَسَّ *Praet.* خَسَسْتَ *F. o.* Pravam, vilem reddidit (*portionem alicuius c. a.* IV Vile quid ac ignobile indecensque commisit. VI Alternis vicibus fecerunt, ceperunt *aliquid*; *vel* Alternatim simulque festinarunt *in re c. a. r.* X Reputavit, invenit vilem *rem c. a. r.*

خَسٌّ Lactuca. خَسُّ الحِمَارِ Planta cui شُنْجَارٌ nomen est.

خِسَاسٌ: هٰذه الأُمُورُ خِسَاسٌ بَيْنَهُمْ Hae res alternatim ab iis tractantur.

خَسِيسٌ Ignobilis ac vilior.

خُشَّانٌ Sidera, quae non occidunt, *ut sequentia* الجَدْيُ, الفَرْقَدَانِ, بنات نعش, القُطْبُ *aliaque.*

خُسَاسَةٌ Reliquiae cursus equini (عُلالة الفرس); Parva opum pars.

خَسِيسَةٌ *Pl.* خَسَائِسُ Ignobilis conditio ac vilitas. *Hinc* رفعت من خسيسته Modo, quo eius vilitas auferretur, erga eum egi; *item* Dentes cameli citra anteriores, *inde dicitur* جاوزت الناقة خسيستها quod anno aetatis sexto fieri solet, in eo enim amittit dentes anteriores.

أَخَسُّ Ignobilior, vilior.

مُسْتَخَسٌّ *Fem.* ة Facie turpi praeditus, vilis.

مُسْتَخِسٌّ *Id.*

خَسَأَ *F. a.* *n. a.* خَسْأً, خُسُوءٌ Abegit, repulitve (*canem*) *c. a.*; 2) Abactus longiusve remotus fuit; *hinc* 3) Vilis despectusque et invisus fuit *Gol. ex Mar.*; 4) Hebes fuit *visus.* b) خَسِئَ *n. a.* خَسْأً Abactus, remotus fuit *canis.* III *et* VI Lapidibus invicem iecerunt. VII Abactus longiusve remotus fuit, ut ad homines accedere non liceret (*de cane vel sue*).

خَاسِئٌ Abactus, remotus, cui ad homines accedere non licet (*de cane et sue*); Remota et non habitata regio.

خَسِيءٌ Deterior *de lana.*

خَسِيجٌ Tentorium خباء, *vel* Vestis lana contexta.

خَسِرَ *F. i.* 1) *n. a.* خَسْرٌ, خُسْرٌ, خَسَارٌ, خُسْرَانٌ *et* خَسَارَةٌ Aberravit a via; 2) *n. a.* خُسْرٌ, خُسْرَانٌ Iacturam fecit in emendo aut vendendo *vel* deceptus fuit *mercator*; 3) *n. a.* خَسْرٌ *et* خُسْرَانٌ Diminuit (*rem*). b) خَسِرَ *F. a.* *n. a.* خَسَرٌ 1) Aberravit a via; 2) iacturam fecit in emendo aut vendendo *vel* deceptus fuit *mercator c.* فى *r.* II *n. a.* تخسير Perdidit; Damno affecit *c. a. p.* IV Diminuit *rem c. a.* VIII Iacturam (*rei*) fecit, amisit; Non potuit invenire *c. a.*

خُسْرٌ Iactura, damnum. *Gol. ex Mar.*

خَاسِرٌ Errans in via; Iacturam faciens, deceptusve *in mercatura*; *et Fem.* ة Inutilis.

خَسَارٌ Perfidia; Error; Interitus; Vilitas, avaritia.

خَيْسَرٌ Multum, semper iacturam faciens.

خَسِيرٌ Errans in via.

خُسْرَانٌ Iactura.

خَسَارَةٌ Perfidia; Error; Interitus; Vilitas, avaritia.

خِنْسِيرٌ Vilis, avarus.

خَنْسَرَى Aberratio a via; Interitus; Perfidia, defraudatio; Vilitas, avaritia.

خَيْسَرَى Errans in via.

خَنَاسِيرُ Aberratio a via; Interitus; Perfidia; Vilitas, avaritia; Urina a capris montanis in herbas vel arbores immissa.

خَنْسَرِيٌّ Multum iacturam faciens *vir*.

خُسْرَوَانِيٌّ Vinum (quoddam); *et* Species pannorum.

أَخْسَرُ *Plur. san.* Dispendium faciens, damnum passus.

خَسْرُودَارا *fort.* Kämpfera pandurata *Sprengel's Gesch. d. Arzneik. T. III. p.* 433 *ed. tert.*

خُسِعَ Repulsus, reiectus est *c.* عن.

خَاسِعَةٌ *et* خَسِيعَةٌ Viliores *gentis* homines.

خَسَفَ *F. i.* 1) *n. a.* خُسُوفٌ Demersus fuit et disparuit (*locus*) *c.* فى *l.*; *et inde dicitur* خَسَفَ بِهِ اللّٰهُ الارضَ Sub terram demersit, perdidit eum (*locum*) Deus, *et in Pass.* خُسِفَ بِهِ; 2) Delituit et disparuit in terra (*fons*); 3) Lacte abundans hieme celeriter lac dare omisit (*camela*); 4) *n. a.* خَسْفٌ Effecit, ut quae abundaret lacte *camela*, ea hiemis tempore cito careret *Deus c. a. camelae*; 5) Rupit comprimendo *oculum*, depressit introrsum (*oculum*); 6) Vilis et macer fuit *Gol. ex Mar.*; 7) *n. a.* خُسُوفٌ Deliquium passa fuit (*luna*). (*At vero de solis eclipsi potius* كسف *dicitur*, *vel illud*, *quum pars quaedam eius disparet*, *hoc quum tota luna.*) 8) Laceravit (*rem*) *c. a.*; *et quoque* Lacerata fuit *res*; Dissecuit, amputavit *rem c. a. r.*; 9) *n. a.* خَسْفٌ Diminuit *rem c. a. r.*; 10) Surrexit convaluitve e morbo; 11) In terra lapidosa fodit puteum qui aquam copiosam et perennem habuit *c. a.* IV Invenit *puteum* خسيف; Visu caruit (*oculus*). VII Deliquium passa fuit (*luna*); Videndi facultate caruit (*oculus*).

خَسْفٌ Nux esculenta; Iuglans regia; Ea nubis pars, quae e regione occidentis extremi oritur a latere dextro meridiei (Kiblae); *item* Defectus, detrimentum. *Dicitur* رضى فلان بالخسف. خَسْفٌ Cuniculi. *Vit. Salad.* Locus scaturiginis in puteo; Scrobes, *vel* Loca profunda, quae aqua in terra excavat; Quod aliquis alterum ignominia afficit *vel* eundem ferre cogit quod recusat; *inde dicitur* سامه الخَسْفَ *et* سامه خَسْفًا; *tum* Sine pabulo alligavit *iumentum*; Dedecore affecit vilemque eum reddidit. شربنا على الخسف Potum sumsimus sine cibo. بات فلان الخَسْفَ Pernoctavit quidam esuriens.

خِسْفٌ Nubes quae in conspectu tuo oritur multa aqua onusta.

خُسْفٌ Nux esculenta; Iuglans regia. *Spreng. hist. rei herb. T. I. p.* 267. Scrobes *vel* Loca profunda, quae aqua in terra excavat. *Et dicitur* سامه خُسْفًا Dedecore affecit eumque vilem reddidit. دع الامر بِخُسْفِهِ Sine res permaneat in statu suo.

خَاسِفٌ *Pl.* خُسُفٌ Macilentus et pravum colorem habens; Iuvenis agilis; Vir intelligens; Cuius aqua multum in terram recessit, et paene siccus *fons*.

خُسُوفٌ In terra lapidosa fossus perennis scaturiginis *puteus*.

خُسُوفٌ Eclipsis.

خَسِيفٌ *F.* ة Comprimendo ruptus *oculus*; Cuius aqua in terram multum recessit et paene siccus *fons*. *F.* ة *Pl.* خُسُفٌ, أَخْسِفَةٌ In terra lapidosa fossus aquam copiosam et perennem habens *puteus*. *Dicitur* بير خسيف *et* بير خسيفة. Lacte abundans, tum hieme celeriter omittens lac dare *camela*; Nubis pars, quae ante oculos oritur multa aqua onusta.

خَيْسَفَانٌ Dactylus vilis, *vel* Palma paucos dactylos ferens, cuius dactyli immaturi corrumpuntur.

أَخَاسِفُ *Kam.*, اخاسيف *Djeuh.* Terrae molles. *Dicitur* وقعوا فى اخاسيف من الارض.

مُخْسِفٌ Leo.

بير مَخْسُوفَةٌ Puteus in terra lapidosa effossus aquam copiosam perennemque praebens.

خَيْسَفُوجٌ Gossipii granum. Ligna trita, vetusta, *vel proprie* de arbore عُشَر dicta.

خَيْسَفُوجَةٌ Navis gubernaculum.

خَسَقَ *F. i.* (*conf.* خَزَقَ) Attigit scopum, penetravit (*telum*).

خَاسِقٌ *i. q.* خَازِقٌ.

نَاقَةٌ خَسُوقٌ *i. q.* خَزُوقٌ.

خَيْسَقٌ Profundus (*de puteo*, *sepulcro*).

خَسَّاقٌ Mendax.

ذُو خَسَّاقَةٍ Qui re vendita iterum ad conditiones venditionis constituendas redit.

خَسَلَ (*conf.* خَسَلَ) Reiecit *c. a.*

خُشَّلٌ Debiles, viliores.

خَسِيلٌ *Pl.* خُسَّالٌ *et* خَسَايِلُ Sequior, vilis; Faex populi.

خَسَلَةٌ Species plantae, quam lepores amant. *Reisk.*

خُسَالَةٌ *i. q.* خُشَالَةٌ.

خُسَالٌ *i. q.* خُشَّلٌ.

مُخَسَّلٌ Reiectus, reprobatus.

مَخْسُولٌ *Id.*

أُخْسُومٌ Ansa hippoperae.

أَخْسَنَ Eviluit postquam auctoritate et honore polluerat.

خَسًا *Plur. irreg.* أَخَاسِي Impar. *Dicitur* خَسًا او زَكًا Impar an par?

خَسَا *n. a.* تَخْسِيَةٌ Lusit nucibus par impar. III *Id. c. a. p.*

IV *i. q. Conj. II.*

خَسِيٌّ Amiculum seu operimentum lana contextum.

تَخَاسَى Invicem iecerunt lapillis seu glarea.

خَشَّ *F. o. n. a.* خَشٌّ 1) Traiecit annulum ligneum (خشاش) per cartilaginem narium *cameli c. a. cameli*; 2) Intravit, immisit se *in rem c.* فى *r.*; 3) Clam vituperavit perstrinxitque (*hominem*) *c. a. p.*; 4) Paucam pluviam emisit (*nubes*), *conf.* خَشٌّ. IV Traiecit annulum ligneum (خشاش) per cartilaginem narium *camelo c. a. cameli.* VII Intravit in rem; Se immiscuit *hominibus c.* بين *p.*

خَشٌّ Res aspera, nigra; Camelus annulo ligneo per narium cartilaginem instructus; Fissura in re; Pauca (*de pluvia*); *tum* خِشٌّ *a singul.* خَاشٌّ Pedites.

خُشٌّ Collis.

خَشْخَشٌ Dorcas parva.

خَشَاشٌ Reptilia et aves (*frequentius est* خشاش), volatilia, passeres et talia, *aliis* Parvo capite serpens. *Pers.* خود سر Sui cerebri animique homo; Vir strenuus, se commovens. *Taraf. Moall. v.* 80. *schol. Reisk.*

خِشَاشٌ *Pl.* أَخِشَّةٌ (*nom. unit.* خشاشة) Annulus ligneus *Kam.* (*vel* osse confectus, *Djer. Diw.*), qui inseritur interfinio narium cameli, ut ei annectatur habena. (*Is si cupreus est*, بُرَةٌ *dicitur*; *si pilis confectus*, خزامة.) Hippopera; Ira; Latus; Reptilia, aves; Penetrans, exsequens negotium *vir*; Is qui a se repellere non potest (*de iumentis avibusque* ما لا دفاع له *Kam.*); Serpens in montibus vivens (افعى *is est*, qui in campis degit).

خُشَاشٌ Penetrans, exsequens negotium *vir*; Reptilia, aves; Vilis, libidinosus (*camelus*).

خُشَيْشٌ Dorcas parva.

خُشَيْشَا Nomen venae pone aures in loco depresso. *Albucasis p.* 114.

خَشَّاءُ Terra luto et glarea constans; Locus apum et crabronum.

خُشَّاءُ Metum incutere.

خُشَّاءُ *pro* خُشَشَاءُ *Dual.* خُشَشَاوَانِ Os protuberans pone aurem.

مِخَشٌّ Audax nocturno tempore; Penis; Equus strenuus.

خَشَبَ *F. i.* 1) Commiscuit *rem rei c. a. r. et* ب *alter.*; *et contra* 2) Selegit, exemit *c. a.*; 3) Laevigavit polivitque; *et quoque* 4) Cudit (*ensem*) *c. a. r.*; 5) Primo opere rudiorem formam dedit *arcui c. a. r.* ما احسن ما خُشِبَ (*dicitur de gladio, quum nondum limatus et politus est*) Quam bona eius conditio est! 6) Sine

studio, nec adhibita lima, composuit (*carmen*) *c. a. r.* V Voravit lignum *vel* aridum (*camelus*). VIII Sine studio, nec adhibita lima, composuit (*carmen*) *c. a.* XI Crassa fuit (*aqua*), et herbosa fuit (*terra*) *Gol. ex Mar.* XII اخْشَوْشَبَ Longus, asper, ossibus carne nudatis praeditus et durus fuit (*de struthiocamelo mare*). اخشوشب في عيشة In molestiis perferendis patiens fuit, *vel* Operam dedit ut durum se in molestiis perferendis praeberet.

خَشْبٌ خَشِبٌ رجل قَشْبٌ In quo nihil boni est vir.

خَشَبٌ *Pl.* خُشْبٌ, خُشُبٌ, خَشَبٌ, خُشْبَانٌ (*sic in Kamuso legitur, ut forma* خَشَب *nomen generis simulque Pluralis sit; in Djeuharii opere vero forma* خَشَب *Pluralis formae* خشبة *esse refertur*) Lignum durum, crassum. خشبة الحايك Iugum textoris. مَالٌ خَشَبٌ Pecus macilentum.

خَشِبٌ Longus, asper, ossibus carne nudatis praeditus et durus; Asper, durus (*de omni re*); Vita in qua nulla est delectatio.

خَشَابٌ Cuius humus vel argilla ex minima pluvia fluere incipit *terra*.

خَشَبٌ Nomen populi Arabici.

خَشِيبٌ *Pl.* خُشُبٌ, خَشَائِبُ Primum cusus et nondum perfectus (*gladius*); *et contra* Politus *ensis*; Rudiore modo dolatus (*arcus*), dolata (*sagitta*); Crassus durusque (*funis*); Electus; Pravus; Longus, asper, nudatis carne ossibus praeditus durusque.

خَشَّابٌ Ligni venditor.

الخُشْبَانِ Montes asperi, neque magni nec parvi.

خَشِيبَةٌ Natura ensis prinsquam limatus et politus est. (*Diw. Huds.*)

خَشِيبِيٌّ Longus, asper, ossibus carne nudatis praeditus, durus.

أَخْشَبُ Durus, asper (*de omni re*); Mons asper seu salebrosus et magnus. *Fem.* خَشْبَاءُ Durus, *ut* ارض خشباء; Invisa, ingrata *res*. *Dicitur* جبهة خشباء. الأَخْشَبَانِ Duo montes Meccani.

الأَخَاشِبُ Nomen montium in regione Alzamman quae est in Tamimitarum terra.

مُخَشَّوبٌ Primum cusus, *et tum quoque* politus *gladius*. *Tum haec vox* cibi duplici speciei *describendae inservit, ut dicatur* طعام مخشوب. Qui si carne constat, haud coctus (نِيّ) est, sin autem carne destitutus est, قفار est.

خَشْتَقٌ (*Pers.* خَشْتَجَه) Linum, *vel* Sericum *vel* segmentum vestis sub axilla.

خَشْخَشَ Strepitum sonumve excitavit (*de armis rebusque aridis*). II Strepuit, sonuit (*de armis rebusque aridis*); Intravit *in arborem* et delituit *c.* فِي.

خَشْخَاشٌ Papaver; Armis loricisque armatorum hominum agmen.

خَشْخَشَةٌ Strepitus armorum omnisque rei aridae, quum una pars eius altera teritur; Intrare in rem.

خَشَرَ *F. i. n. a.* خَشْرٌ Mundavit a quisquiliis et sequioribus particulis (*rem*) *c. a.*; *et* 2) *contra* Reliquit sequiores cibi particulas in mensa; 3) Appetivit (شَرَّهُ). b) خَشَرَ Pusillanimis fugit.

خَاشِرٌ Faex hominum; *et* Medullae expers (*hordeum*).

خُشَارٌ Hordeum medulla destitutum (*taube Körner*); *et* Sequiores particulae cuiusque rei; Faex hominum.

خُشَارَةٌ Sequiores particulae (*de qualibet re*); Faex hominum.

خَشْرَبَ *n. a.* خَشْرَبَةٌ Non firmiter sed negligenter opus fecit *c. a. r.*

خَشْرَمَ Sonum vorando edidit (*hyaena*).

خَشْرَمٌ Examen apum et crabronum (*nomen unit. c.* ة *Kam. Est autem Alazmai sententia, inde non formari nomen unitatis; crabronum domui hoc esse nomen*); Domus apum; Regulus earundem; Lapides molles, *Kam.*, ex quibus gypsum conficitur *Djeuh.* *Pl.* خَشَارِمُ Collis, cuius lapides glarea parva (رَضْرَاض) sunt. خُشَارِمُ الرأس Tenues cartilagines in extremo naso (*conf.* خيشوم).

خُشَارِمٌ Soni; Crassior (*nasus*).

خَشْسَبْرَمٌ Nomen herbae odoriferae.

خَشَعَ *n. a.* خُشُوع Humilis, submissus fuit. (*Huius verbi significatio est affinis verbo* خضع *vel ita, ut hoc humilitatem in corpore,* خشع *vero in voce et visu significet.*) خشع عنه Se occultavit ab eo. خشع ببصره Visum demisit; *inde* 2) Paene evanuit (*gibbus cameli*); *et* 3) Appropinquavit occasui (*stella*); *et* 4) Humiliavit se, quievit, *ut in his* خشعت الاصوات للرحمان; 5) Eiecit *pituitam e pectore*, *et quoque* Eiecta fuit. IV Humilem reddidit *c. a.* V Humiliavit se. VIII Demisit caput oculis in terram fixis; *inde* Humilis, submissus fuit.

خَاشِع *F.* ة *Pl.* خُشَّع Humilis; modestus. صوت خاشع Vox submissa precantis; *item* Depressus isque pulvere oppletus, mansionibus carens, ad quem via non ducit *locus, regio.*

خُشْعَة Infans, qui fisso ventre e mortuae matris utero extrahitur.

خُشْعَة *Pl.* خُشَع Collis depressior terrae adhaerens; Terrae tractus mollior; Pars terrae durior.

مُخْتَشَع Relictus et humi sparsus *cinis*, incolis alio profectis. *Reisk.*

مُتَخَاشِع *i. q.* مُتَصَائِل. *Hamas. p.* 416.

خَشَفَ *F. i.* 1) *n. a.* خَشْف, خَشْفَة Sonuit (*ut nix in summo frigore quum calcatur*); 2) Fregit tundendo *caput lapide c. a. r. et* ب *instr.*; 3) Protrusit in pariendo celeriter ex utero *infantem mater c.* ب *r.*; 4) Festinavit *in itinere*, *incessu c.* في *r.*; 5) *n. a.* خُشُوف, خَشَفَان Peragravit terram; 6) Intravit in internum rei; Intravit inter arbores vel plantas. *Diw. Huds.*; 7) *n. a.* خَشَفَان Noctu ivit *vel* audax fuit in itinere nocturno suscipiendo; 8) *n. a.* خشافة Viam eundo monstravit *viae dux alicui c.* ب *p.*; 9) Vehemens fuit *frigus*, *conf.* 1); 10) Gelu adstricta fuit *aqua*; 11) Delituit *aliquis.* b) خَشِفَ Scabie in toto corpore ita affectus fuit, ut senis modo incederet (*de homine et camelo*). II *n. a.* تَخْشِيف Viam monstravit eundo *viae dux.* III Celeriter rupit *foedus et clientelam c.* في *r.*; Impulit *camelos* et quasi eundo cum iis certavit *tota nocte c. a. camel. et acc. noctis*; Sonum edidit scopum feriens *sagitta.* VII Intravit in internum *rei c.* في *r.*; Intravit *c.* في.

خَشَفَة Vox; Motus, *vel* Sonus submissus; Musca viridis; Vilitas; Vilis, prava *de lana.* *F.* ة *Pl.* خِشَفَة Pullus dorcadis tempore quo natus est *vel* quo incedere incipit *vel* dorcas pullos suos fugiens.

خِشْف Musca viridis. *F.* ة *Pl.* خِشَفَة Pullus dorcadis tempore, quo natus est *vel* quo incedere incipit *vel* dorcas pullos suos fugiens.

خُشْف Musca viridis; Vilis, prava *de lana.* *F.* ة *Plur.* خِشَفَة Pullus dorcadis tempore, quo natus est *vel* quo incedere incipit; Dorcas pullos suos fugiens.

خَشِف Nix dura, aspera (*ut in summo frigore fit*); Glacies mollis.

خُشَف Musca viridis.

خَاشِف Terram peragrans; In internum rei intrans; Penetrans *gladius.*

خَشَفَة Sonus; Motus; *vel* Sonus submissus, *vel* Sonus repentis serpentis; Sonus quem edit hyaena; Collis cuius maior pars terra molli constat.

خَشُوف Celer *de viro*; Terram peragrans; In internum rei intrans; Noctu circumvagans, *vel* Audax in itinere nocturno suscipiendo. *Pl.* خُشُف Noctu incedens *camelus.*

خَشِيف Terram peragrans; In internum rei intrans; Se immiscens in res; Penetrans *gladius*; Aridus crocus; Nix dura, aspera; Glacies mollis; Vestis trita (*conf.* حشيف) *Diw. Huds.*

أُمّ خَشَّاف Infortunium.

الخُشَّاف *i. q.* الخُفَّاش.

أَخْشَف *Pl.* خُشْف Scabie in toto corpore ita affectus, ut senis modo incederet (*de homine et camelo*).

الأَخَاشِف Terrae durae.

مَخْشَف Locus glaciei.

مِخْشَف Noctu circumvagans, *vel* Audax in itinere suscipiendo; Leo; In internum rei intrans; Viae dux viam eundo monstrans.

مُخْشِف Pullum habens خشف *dorcas.*

خُشْكَار Farina furfuribus commista *Gol. ex Mar.*; Furfuraceus panis. *Gol. ex Merc. Maj.*

خَشَلَ *n. a.* خَشْل Vilem reddidit *c. a.* b) خَشِلَ Trita fuit (*vestis*). V Abiectus, vilis fuit.

خَشْلٌ Ovum, quum interior eius pars emissa est. *Coll. nom. unit. c.* ة Fructus palmae pumilae et sylvestris (مقل); *vel* Aridus huius arboris fructus *vel* parvus, *vel* Nucleus huius fructus; Capita metacarpiorum compedumque muliebrium; Plantae nomen cuius species rubra, viridis et flava sunt.

خَشَلٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Fructus palmae pumilae et sylvestris (مقل), *vel* Aridus huius arboris fructus *vel* parvus nucleus eius; Vilis, pravus.

خَشِلٌ *nempe* خَشِلٌ فَشِلٌ Debilis.

خَشِيل Aridae (*quisquiliae*).

خَنْشَلِيلٌ Celer et penetrans (*homo*).

مُخَشَّلٌ Monilibus ornatus; Spretus, contemtus.

مَخْشُول Spretus, contemtus.

مُخَشْلَبٌ *ut* مشخلب *Vox peregr. Syriac.* Lapis margaritae similis.

خَشَمَ *F. i. n. a.* خَشْمٌ Fregit *alicui* cartilagines nasi, laesitque *c. a. p.* b) خَشِمَ 1) *n. a.* خَشَمٌ, خُشُومٌ Amplum habuit nasum; 2) Propter internum morbum ulceris aliusve rei odorem foetidum habuit *nasus*; 3) *n. a.* خَشَم, خُشَام Nasi cartilagines quum ceciderint et meatus ea de causâ esse desierint, odoratu caruit *homo*; 4) Corrupta foetuit (*caro*). II *n. a.* تَخْشِيم Inebriavit in nasum adscendente odore *vinum.* IV Corrupta foetuit (*caro*). V Corrupta foetuit (*caro*).

خُشَامٌ Crassum nasum habens *vir*; Crassum cacumen habens *mons. Djeuh.*; Magnus (*de naso, monte*) *Kam.*; Leo.

خَشْمَةٌ Ebrietas.

خَيْشُومٌ *Pl.* خَيَاشِيم Cartilaginum pars, quae supra nasi partem نُخْرَةٌ appellatam sunt (*quae infra sunt cartilagines appellantur* خشارم الراس). الخياشيم Cartilagines in summo naso, quae nasum a cerebro separant, *vel* Venae in interiore naso.

أَخْشَمُ Amplo naso praeditus *homo*; Foetidum propter internum ulcus odorem habens *nasus*; Odoratu carens *homo.*

مُخَشَّمٌ Ebrius.

مَخْشُومٌ *Id.*

مُتَخَشِّمٌ *Id.*

خَشُنَ *n. a.* خُشْنٌ, خُشْنَةٌ, خَشَانَةٌ, خُشُونَةٌ, مَخْشَنَةٌ Asper, durus fuit. II *n. a.* تَخْشِين Asperum reddidit et exasperavit *c. a. Dicitur* خشن صدره Irritavit, ad odium excitavit. III Asperum, durum se praebuit *alteri c. a. p.* V Multum asper, durus fuit; Asperum, durum se praebuit, *vel* Duro vestitu, aspero sermone usus fuit, *vel* Asperam, duram vitam gessit. VIII Asper, durus fuit. X Asperum comperit *c. a.* XII اِخْشَوْشَنَ Multum asper, durus fuit, *idem quod* V, *sed omnibus significationibus vim addit.*

خَشِنٌ *Fem.* ة *Pl.* خِشَانٌ Asper *de omni re.* خَشِنُ الجانب Difficilis aditu *vir.*

خُشْنَةٌ *et* خُشُونَةٌ Asperitas; Durities. ذو خشنة *vel* ذو خشونة Difficilis aditu *vir.*

أَخْشَنُ *Fem.* خَشْنَاءُ *Pl.* خُشْنٌ *et poët.* خُشُنٌ Asper (*de omni re*); Pravae conditionis *vir.* الاخشن الجانب Difficilis aditu *vir.* الخشناء Olus viride asperum tactu, sed molle in ore et extensum, ductile (لزج) *ut portulaca.* Macilenta camela. كتيبة خشناء Agmen horridum armorum copia.

تَخْشِين *nom. act. secundae formae* Asperitas.

مُخَشَّنَةٌ Camela (ذَمِيمَةُ الطَّرْقِ).

خَشَنْقَلٌ Mulieris membrum genitale.

خَشَا *F. o.* Pravos parvosque dactylos (خَشْو) protulit (*palma*).

خَشًا Semen nigrum *vel* segetes nigrae (الزرع الاسود) *Kam.*

خَشْوٌ *Coll.* Dactyli parvi et pravi.

خَشِيَ *Fut.* يَخْشَى *Praet.* خَشِيتُ *n. a.* خَشًا, خِشًا, خَشَاةٌ, خَشْيَةٌ, خَشْيَانٌ, مَخْشَاةٌ, مَخْشِيَةٌ 1) Timuit *aliquam rem c. a. r. vel p., tum ab aliquo c.* من *p., tum*

pro aliquo c. على *p. et a. r.* *In hoc autem versu a Djeuhario citato* ولقد خَشِيتُ بانّ مَنْ تبع الهُدَى سَكَن الجِنان مع النبى مُحَمَّد *explicant vocem* خشيت *voce* علمت scivi; *verba autem Corani* فخشينا ان يُرْهِقهما طغيانا وطغيانا *grammaticus Alachfasch vocem* خشينا *reddit voce* كرهنا noluimus; 2) Timore vicit, magis timidus fuit quam alter *c. a. p.* II *n. a.* تَخْشِيَة Metum incussit, terruit *c. a. p.* III Certavit *cum aliquo* de timore quis timidior esset *c. a. p.* V Reformidavit *c. a.*

خَشِ *F.* ة Timidus, meticulosus.

خَاشِ *Id.*

خَشَّاء Terra dura et omnis herbae expers.

خَشْيَان *F.* ة *et quoque Fem.* خَشْيَا *i. q.* خَشِ.

خِشْيَان Formido.

خَشِيّ Sicca *planta.*

أَخْشَى Magis timendus *locus* (*rara formandi ratio*).

مَخْشَاة Formido.

مَخْشِيَة *Id.*

خَصَّ *n. a.* خَصّ, خُصُوص, خَصِيَّة, خَصِّيصَى, خُصُوصِيَّة, خِصِّيصَى, خَصُوصِيَّة *quod rectius est quam* خُصُوصِيَّة *et* خُصّة, (*hic infinit. multitudinem designat*) Proprium et peculiare fecit tribuitve *alicui aliquid c. a. p. et* ب *r.*; 2) *Pass. Praet.* خُصِصْتُ *n. a.* خَصَاص, خَصَاصَة Pauper, egenus fuit. II *n. a.* تَخْصِيص Proprium peculiaremve effecit reddiditque; Sumsit *puer* arundinem, in qua erat ignis, et ludens eo splendorem protulit. IV Minus fecit quam debuit *c.* ب. V Proprius fuit. VIII Proprius et peculiaris fuit, intimus amicus fuit *c.* ب *p.*; Propriam, peculiarem *alicui* tribuit *rem c. a. p. et* ب *r.* X Propriam, peculiarem esse voluit *rem c. a. r.*

خَصّ Deminutus, mancus.

خُصّ *Pl.* خِصَاص, خُصُوص Domus ex arundine; *vel* Domus ligneo tecto instructa, ut ea quae أزج appellatur; Vinum optimum; Taberna vinaria.

خَاصّ *Fem.* ة Proprius, peculiaris. ناظر الخواص Administrator opum regis. الديوان الخاص Diwanum (*Bureau*) curam opum regis habens.

خَصَاص Paupertas, egestas; Hiatus, rima parva inter duas res, *vel* omnis rima et interstitium in porta, cribro, rica aliave his simili re; *vel* Foramen parvum, et interstitia inter lebetis sustentacula, quae tribus pedibus instructa sunt.

خَاصَّة *Pl.* خَوَاصّ Regis personae addicti, eius familiares; *et inde gener.* Proceres civitatis vulgo oppositi.

خُصَّان Proceres civitatis maximeque proprium et peculiare regi famulitium, *aut* eius familiares.

خُصُوص Nomen loci, a quo seriae vini الخُصِيَّة appellatae nomen acceperunt.

خَصَاصَة Paupertas; Hiatus, rima, *vel* omnis rima et interstitium in porta, cribro, rica aliave his simili re, *vel* Foramen parvum et interstitia inter lebetis sustentacula quae sunt tribus pedibus instructa.

خُصَاصَة *Pl.* خُصَاص Quod in vite remanet post decerptas uvas; *vel* Exigua quantitas, modica, parva.

خُصُوصًا Proprie, peculiariter, praesertim.

خَصَايِص Proprietates. *Hadik. p.* 23.

خَصَاصَاء Paupertas.

خَاصِيَّة Proprietas.

خُوَيْصَّة *Deminut. a* خَاصَّة.

مُخَصَّص Quae, quamvis articulum non habet, addito genitivo magis definita est (*vox*) *ex. gr.* حمار بقال *et* حمار البقال.

مَخْصُوص Proprius, specialis. Vox, quae sequitur ايها *ex. gr.* ايها الرجل *a grammaticis* مخصوص *appellatur.*

خَصَبَ *F. i. n. a.* خِصْب Herbarum copia et multo proventu instructa fuit *regio.* b) خَصِبَ Herbarum copia et proventu multo instructa fuit *regio.* IV Herbarum copia multoque proventu polluit *regio*; Herbarum copia et proventu multo usi sunt *homines.*

خَصْب *Coll. nom. unit. c.* ة Spatha palmae; *tum et* Palma, *vel* proventu abundans.

خِصْب Herbarum copia, proventus ubertas, vitae commoditas; *et dicitur* بلد خصب Herbarum copia, et pro-

ventus abundantia gaudens regio; *tum quoque eodem sensu dicitur* أَرْضُونَ خِصْبٌ.

خِصْبٌ *Pl.* أَخْصَابٌ Latus; Serpens albus montanus. الأَخْصَابُ Vestes quaedam.

خَصِبٌ *F.* ة Proventu, pabulo abundans.

خَصَابٌ Multos dactylos ferens *palma.*

أَرَضُونَ خَصْبَةٌ Terrae herbarum copia et proventus ubertate gaudentes (*aut haec vox est infinitivus, quem pro adiectivo adhibent, aut pro* خَصِبَةٌ *est scripta*).

ارضون خصبة *Id.*

بلد خَصِيبٌ Proventus abundantia gaudens *regio*, cultus ac habitatus (*locus*). رجل خصيب Vir liberalis, virtutibus dives. ابو خصيب Caro.

أَخْصَبُ Proventu maxime abundans.

بلد أَخْصَابٌ Regio herbarum copia et proventus abundantia gaudens.

بلد مُخْصِبٌ Regio herbarum copia et proventus abundantia gaudens.

بلد مُخْصَابٌ *Id.*

خَصِرَ 1) Laesus a frigore fuit (*homo*) in extremis corporis membris. *Dicitur* خصرت يدى; 2) Valde friguit seu riguit (*dies*). III Manu prehendit (*socium*), ut simul incederent *c. a. p.*; *etiam* Diversam ingressus viam eodem loco occurrit *alteri c. a.*; *vel* Ad latus *alicuius* incessit. V Manu prehendit *c.* ب *r.*; Posuit manum in latere (خاصرة), *ut in his traditionis verbis* المتخصّرون يوم القيمة على وجوههم النور Qui noctis tempore preces faciunt et fatigati in latere ponunt manus, die resurrectionis ora luce splendentia habebunt. VI Prehensis inter se manibus una ambularunt. VIII Prehendit, sumsit instrumentum مخصرة appellatum; Brevissima ivit *via c. a. viae*; Contraxit, abbreviavit (*sermonem*) *c. a.* اختصر السجدة Omisit versum ne adoraret; *aut* Singulum versum legit, et adoravit (*utrumque lege interdictum est*); Posuit manum in latere (خاصرة), *vel* Legit unum vel duos versus ex fine Surae in precibus faciendis; Superflua... rei partem resecuit.

خَصْرٌ *Pl.* خُصُورٌ (*in omnibus vocis significationibus*) Medium corporis humani; Pars plantae pedis interior, quae terram haud tangit; Via in loco arenoso, quae ducit inter mediam inferioremque eius partem; Pars quae est inter crenam sagittae eiusque pennas; Locus ubi sunt domus Arabum.

خَصَرٌ Frigus.

خَصِرٌ Frigida (*aqua*); Impotens ad Venerem. *Reisk.*

خِصَارٌ Cingulum (ازار).

خِنْصِرٌ *Pl.* خَنَاصِرُ Digitus parvus.

خَاصِرَةٌ *Pl.* خَوَاصِرُ Hypochondrium; Latus, *et* Ea pars corporis quae est inter os ilii (خُرْقَفَة) et radicem cervicis (قُصَيْرَى).

خُصَيْرَى Res cuius superflua pars resecta est.

اِخْتِصَارٌ Compendium, epitome.

مُخَاصِرٌ Propius ducentes (*viae*).

مُخَصَّرٌ *F.* ة Tenuis, gracilis; Gracile *latus corporis*; In medio tenuis *solea calcei.* رجل مخصر القدمين Vir, cuius pedes digitis calcibusque terram tangunt dum planta, quum tenuis ea sit, ab ea elata est. يد مخصرة Manus carpum gracilem habens ut ligatus aut metacarpio circum incisus videatur.

مِخْصَرَةٌ *Pl.* مَخَاصِرُ Id quo se aliquis innititur ut baculus; Id quod rex in manu tenet, et quo indicia facit, quum affatur (خاطب) *et* orator, quando preces publicas (خطبة) facit. *Videtur quoque esse* res scuticae similis sed tamen diversa.

خَصَفَ *F. i. n. a.* خَصْف 1) Consuit subula perforatam *soleam c. a.*; 2) Texit *corpus nudum foliis* unum cum altero ordine coniungens *c. a. r. et* على *corporis*; 3) *n. a.* خِصَاف Abortivit *camela* mense nono; 4) خُصِفَ Pone se alios habuit. II *n. a.* تَخْصِيف Bene compegit consuitve *Gol. ex Mar.*; Aequis albi nigrique crinis partibus variegatum reddidit *canities c. a. p.*; Malae indolis fuit, prave se gessit; Magno cum studio se dedidit rei, a qua natura abhorrebat. IV Festinavit; Texit *corpus nudum foliis* unum cum altero ordine coniungens *c. a. r. et* على *corporis.* VIII Texit *corpus nudum foliis* unum cum altero ordine coniungens *c. a. r. et* على *corporis.*

خُصْفٌ Duabus partibus constans *seu* duplicata solea; Calceus, quo utuntur pastores.

خَصَفٌ Color nigro alboque mixtus. *Diw. Huds.*

خَصَافُ Nomen equi, qui erat Malico ben-Amru Alghassani. *Inde proverb.* اجرأ من فارس خصاف. *At vero quum enuncias* خِصاف *est* nomen caballi, qui erat Somairo ben-Rabiah Albaheli, *et eodem modo dicunt* اجرا من فارس خصاف. *Tum quoque* nomen est caballi, qui Hamalo ben-Said ben-Auf ben-Beir ben-Wajil erat, quem quum Almondsir ben-Amru-l'Kais rex ab eo petiisset, ut eo pro admissario uteretur, equi dominus ob audaciam suam rege vidente eundem castravit, quam ob causam cognomen accepit خاصي خصاف, *et inde proverbium* اجرا من خاصي خصاف *originem duxit.*

خَصْفَةٌ Ea pars una corii, qua solea duplicatur ut firmior sit.

خُصْفَةٌ Sutura, foramen consuti calcei.

خَصَفَةٌ *Pl.* خَصَفٌ, خِصَافٌ Cophinus in dactylorum usum, ex foliis palmae (خوص) factus; Vestis multum crassa.

خَصُوفٌ Abortiens mense nono foetum *camela vel ut alii contendunt* Foetum in utero gerens usque ad decimum tertium post coitum mensem (*quem si quatuordecim menses in utero gerit, appellatur* جرور). *In Kamuso Turcico vitium exstat; omissa fuisse videntur verba in exemplari Arabico, quo interpres usus est; legitur enim* الخصوف صبور وزندہ شول ناقہ یہ دینور کہ چلد کدن برسنہ ایکی ای مرورندہ طوغرر اولہ *i. e.* Nomine الخصوف ea camela appellatur, quae decimo quarto post coitum mense parit.

خَصِيفٌ Cinis; Solea duplicando consuta; Lac dulce cui infundunt lac spissum; 2) *Adi. gener. comm. et quoque Fem.* ة Variegatus albo et nigro, *ut* كتيبة خصيفة Duobus coloribus ferri colore alioque distincta *legio* (*quod si vero dactyli et butyrum liquatum adduntur* عوثبانى *appellatur*).

خَصَّافٌ Mendax; Is qui soleas consuit.

أَخْصَفُ Albis hypochondriis praeditus (*de equo et ove*); Albo nigroque colore, qualis est cineris color, variegatus (*funis vel struthiocamelus mas*).

مِخْصَفٌ *Pl.* مَخَاصِفُ Subula.

شاة مَخْصُوفَةٌ Glabra *vel* duobus coloribus praedita ovis *nempe* nigro alboque.

الخاصّكيّة Ministri regis (*Pagen*).

خَصَلَ 1) *n. a.* خَصْلٌ, خِصَالٌ Superavit iaculando (*conf.* خَصْلة) *c. a. p.*; 2) Resecuit de carne (*aliquid*) *c. a.* II *n. a.* تخصيل Dissecuit in partes *c. a. r.*; Putavit, castigavit *arborem c. a. r.*; Amputavit crines intricatos (خصلة) *camelo c. a. cam.* III *n. a.* خِصَالٌ Certavit iaculando, *spec.* deposito pignore *c. a. p.* IV Scopum tetigit *vel* latus eius tetigit sagitta (*conf.* خصلة) *sagittarius.* VI Inter sese certarunt iaculando pignoribus depositis.

خَصْلٌ *Pl.* خُصُولٌ Quod ferit sagitta scopum *vel* quod latus scopi tangit sagitta; *inde dicitur* اصاب خصله *et* احرز خصله Vicit iaculando.

خَصِلٌ Multum vincens in ludo alearum. *Diw. Huds.*

خَصْلَةٌ *Pl.* خِصَالٌ Indoles, proprietas, tam bona quam prava, *vel potissimum* bona, *dum* خلة *in utramque partem accipiunt*; Quod sagitta ferit scopum *vel* quod sagitta latus (لزق) scopi ferit (*Duae latus scopi ferientes sagittae uni, quae medium scopi tetigit, in certamine aequales habentur*); Racemus vitis; Ramus in quo sunt spinae; Extremitas rami recentis mollisque; Mollis ramus plantae عُرْفط appellatae (*vel in duabus his significationibus vox potius enuncianda est* خَصَلَة).

خُصْلَةٌ *Pl.* خُصَلٌ Intricata coma; Pars parva intricatae comae, cincinnus *Kam.*; *inde* الخُصَل Rami arboris deorsum dependentes *Djeuh.*; Racemus vitis; Lignum in quo sunt spinae; Segmentum carnis, quod membrum est. *Kam.*

خَصَلَةٌ Extremitas rami recentis mollisque; Mollis ramus plantae عُرْفط appellatae.

خَصِيلٌ Victus in certamine sagittariorum; Cauda.

خُصَالَةٌ *pro* خُصالة *dicunt.*

خَصِيلَةٌ *Pl.* خَصِيلٌ Segmentum carnis, *vel* segmentum carnis femorum et armi et omnis nervus (*Selme*) crassa carne tectus; Intricata coma *vel* parva eius pars, cincinnus.

مِخْصَلٌ Acutus penetransque gladius (*pro* مقصل).

مِخْصَالٌ Falx.

خَصْلَفَةٌ Parvus palmarum proventus (*ex sententia Ibn-Ahhbadi*; *sed rectior scribendi modus est* خصلفة).

خَصَمَ *F. i.* Altercatione et lite vicit, superavit *c. a. p.* III *n. a.* خِصَامٌ, مُخَاصَمَةٌ (*et quoque* خُصُومَةٌ *tanquam huius infinitivus in usu est*) Altercatus fuit, litigavit *c. aliquo c. a. p.*; *sed pro aliquo c.* عن *p.* VI Altercati sunt et litigarunt inter sese. VIII (*Fut.* يَخْتَصِمُ *pro quo in Corano Sur.* 36. *v.* 49 *legunt* يَخِصِّمُ *et* يَخِصِّمُ) (*proprie* Traxit rem); Altercati sunt et litigarunt inter sese; Secuit seu perrupit sua acie *gladius vaginam c. a.* (*hanc significationem adnotavit Djeuharius*; *sed potius esse* اختصم *contendit Kamusi auctor.*)

خَصْمٌ (*Est pro Sing. Dual. Plur. quum proprie, ut dicunt, infinitivus sit. In sens. coll. in Diw. Hudseilitarum legi vocem. Sunt autem Arabum quidam, qui Dualem formant* خَصْمَانِ, *pluralem* خُصُومٌ. *conf. Amru l' Kaisi Moallak. v.* 41 *sch. Susen.*) Adversarius, altercator et litigator.

خُصْمٌ *Pl.* خُصُومٌ *et* أَخْصَامٌ Latus, angulus, tractus *rei*; Extremitas utris aquarii (راوية) in fundo (*huic oppositum est* عصم *extremitas eius superior*). اخصام العين Ea oculi pars, super quam crepitudines palpebrarum contractae sunt.

خَصِمٌ *Pl.* خَصِمُونَ Altercans, litigans multum.

خُصْمَةٌ Amuletum, quo vir in lite et quum ad Sultanum intrat, se munit.

خُصُومٌ Litigator (*sed maior huic voci vis inest quam* خصيم).

خَصِيمٌ *Pl.* خُصَمَاءُ, خُصْمَانٌ Litigator, altercator, adversarius.

خُصُومَةٌ Altercatio; Lis.

أُخْصُومٌ *i. q.* أُخْسُومٌ.

خَصِينٌ *Pl.* خُصُنٌ *et* أَخْصُنٌ (*et quoque masc.*, فاس *enim est generis feminini*; *nomina autem eandem significationem praebentia idem genus sequi solent*) Securis parva.

خَصَى *n. a.* خِصَاءٌ Castravit (*caballum etc.*) *c. a.* IV Scientiam unam edoctus est. VIII Castravit (*Gol. ex Gl. Mar.*); Castravit semet ipsum. *Gol. ex Mar.*

خَصٍ *pro* خَصِيٌّ *Plur.* خِصَاءٌ Male habens ex testiculis; Castratus.

خَاصٍ *sc.* خاصى العير Pudibundus. *Reisk.*

خُصْيٌ *et* خِصْيٌ (*Abu-Ohbaida hanc vocem in uno testiculo adhiberi negat*) *Dual.* خُصْيَانِ Testiculus.

خِصْيَةٌ Testiculus (*Abu-Ohbaida se hunc enunciandi modum nosse negat*).

خُصْيَةٌ *Dual.* خُصْيَتَانِ *Pl.* خُصًى Testiculus (*Abu-Amruus vocem* الخصيان cutem, cui insint testiculi, الخصيتان *autem* testiculos *significare dicit*); Inauris. خصا الثعلب Satyrion. *Dioscor. III*, 143. خصا الكلب Testiculi canis, ὄρχις, *Diosc. III*, 141. خصية البحر Castoreum.

خَصِيٌّ *Pl.* خِصْيَةٌ, خِصْيَانٌ Castratus; Eunuchus; Carmen, in cuius initio amoris nulla mentio est.

مَخْصًى Locus, quo fit castratio.

مَخْصِيٌّ Castratus.

خَضَضٌ Variae species cibi, conchae exiguae albae, quibus ornantur parvae puellae, *Kam.*, quibus ornant se ancillae *Djeuh.*

خَضَّضَ Ornavit conchis خَضَضٌ appellatis *aliquam c. a. p.* III Vendidit credito, ac velut mutuo dando *c. a. p.*

خَضَاضٌ Parum mundi muliebris. *Dicitur* ما عليها الا خضاض. Stultus homo; Atramentum scriptorium; Collare (*dorcadis vel felis*); Vinculum, quod in captivi collo ponitur.

خِضَاضٌ Atramentum (*usitatius est cum Fatha*).

خَضِيضٌ Locus terra constans qui humectatus pluvia lutum fit.

خَضَاضَةٌ Stultus homo.

خَضَبَ *F. i. n. a.* خَضْبٌ Tinxit *manum, crines aut ungues cypro aliave re c. a. p. et* ب *r.* (*non vero pannum aut similia, quod* صبغ *dicitur*); 2) *F. i.* Viruit *arbor.*; 3) *n. a.* خَضْبٌ Spathas virides habuit *palma*; 4) Plantas virides produxit *terra.* b) خَضِبَ Viruit *arbor.* c) خَضُبَ *n. a.* خُضُوبٌ Viruit *arbor.* II Bene tinxit *c. a.*

IV Protulit plantas virides *terra*. VIII Tinctus fuit, semetve tinxit. XII اخْضَوْضَبَ Viridis fuit (*arbor*).

خَضْبٌ *Pl.* خُضُوبٌ Viriditas (in arbore); Virens planta; Viridis in arbore color apparens, quum primum pullulat.

خَاضِبٌ Cruribus rubescens quum libidinosus sit, *vel* quum tibiae flavescunt aut rubescunt aut virides fiunt ex pabulo verno, *vel* quum partes tenuiores tarsi rubescunt tempore quo dactyli rubescunt (*hac voce nonnisi in mare struthiocameli utuntur*).

خِضَابٌ Res qua tingitur.

خُضَبَةٌ Multum se tingens mulier.

خَضُوبٌ Viridis *planta*.

خَضِيبٌ *gen. comm.* Tinctus (*de manu et muliere et extremitate digitorum*); *item* الكَفُّ الخَضِيبُ Nomen syderis. Est una ex manibus, quarum duas Plejadibus Arabes tribuunt; hanc manum esse extensam dicunt. *Schol. ad Abul-Ahlae carmina.*

خُضُبَّةٌ *i. q.* خُضُمَّةٌ.

مِخْضَبٌ Labrum, *pec.* figlinum lapideumve in quo vestes lavantur.

مُخَضَّبٌ Tinctus (*de extremitate digitorum*).

مَخْضُوبٌ *Id.*

أَخْضَجَ Dissolvit (*negotium*) *c. a.* V Claudicavit, et coivit (*ovis*). VII Inclinata ac distorta fuit (*ocrea*); Ira accensus fuit. (*Haec a Golio sub* اخضج *errore sunt adnotata.*)

خَضْخَضَ Movit commovitve (*aquam*, *polentam similevc quid*) *c. a.* II Commotus fuit.

خُضْخُضٌ Eurus, *vel* Ventus flans inter Zephyrum Eurumque; Obaesus et ventrosus *vir*, *camelus*.

خُضَاخِضٌ *i. q.* خُضَاخِضَةٌ.

خُضَاخِضٌ Aqua et arboribus abundans (*locus*); *item* Obaesus et ventrosus (*vir vel camelus*).

خَضْخَاضٌ Picis quaedam species, qua inunguntur contra scabiem cameli.

خُضَاخِضَةٌ Obaesus, ventrosus (*vir*, *camelus*).

خَضْخَضَةٌ Quando aliquis manu operatur, ut semen genitale emittat (*de viris*); *et* Strepitus fluctuantis aquae in utre non pleno. *Reisk.*

خَضَدَ *F. i.* Fregit lignum sive aridum sit sive molle, ita ut eius partes non separarentur; 2) Secuit *c. a. r.*; 3) Inflexit *collum alterius camelus c. a. r.*; 4) Resecuit spinas *arboris c. a. arb.*; 5) Edit vehementer vel rem mollem *ut* cucumerem *etc.* IV Traxit *pullus equi* ob alacritatem habenam. V Fractum fuit lignum sive aridum sive molle, ita ut eius partes duae non separarentur; Fractus fuit et quasi fractus corruit *ebrius. Diw. Huds.* VII *Id. quod* V.; *et* Fractus et diffissus fuit *fructus.* VIII Capistravit ut obsequens fieret et in eo vectus est *c. a. cameli.*

خَضَدٌ Gracilitas, tenuitas *fructus*; Dolor quo membra non fracta afficiuntur; Omnis pars resecta ligni mollis, *vel* Omnis pars fracta arboris; Planta quaedam; Infirmitas in plantis.

خَضِدٌ Qui ita debilis est, ut surgere non valeat.

أَخْضَدُ Inflexus.

مِخْضَدٌ Vehementer edens, vorax *vir.*

مَخْضُودٌ Qui nimis debilis est, ut surgere non valeat.

مُتَخَضِّدٌ Inflexus.

يَخْضُودٌ Omnis pars resecta ligni mollis, *vel* Omnis pars fracta arboris.

خَضَرَ Abscidit (*palmam*) *c. a.* b) خَضِرَ *n. a.* خَضَرٌ Viruit (*arvum*), Laeta fuit *seges.* II *n. a.* تَخْضِيرٌ Viridem effecit *rem c. a. r.*; خُضِّرَ لَكَ فِيهِ Tibi hoc salutare sit. III Virides fructus, *tum etiam* olera vendidit ante maturitatem aut perfectionem (*quod lege interdictum est*). VIII Portavit (*onus*) *c. a. r.*; Vitiavit *puellam vel* priusquam adulta erat *c. a. p.*; Demessuit resecuitve *pabulum virens c. a. r.*; *inde in passivo dicitur* قد اُخْتُضِرَ Sumta est res quum recens, tenera esset; *et* Abscissum, demessum fuit *pabulum viride*; In adolescentia mortuus fuit *vir.* IX Viridis fuit; Abscissum fuit *pabulum viride*; Obscura fuit (*nox*). XII اخْضَوْضَرَ Viridis fuit.

أَلْخَضِرُ *et quoque* أَلْخِضْرُ Socius Mosis, *nempe* Pinehas, *Djeuh.*; *item* Elias; *et* Georgius, sacer eques; *ut quorum unam eandemque animam fuisse, et ex alio in alium migrasse, Orientales volunt. Gol. Tum dicitur* ذهب دمه خضرا مضرا Vindicta haud sumta occisus est. اخذه خضرا مضرا Sine pretio illud accepit *vel* quum iam recens et molle esset; *et* هو لك خضرا مضرا Illud tibi salutare sit!

خَضَرٌ Bona segetis conditio; Mollities (*rami*); Ramus palmae cum foliis (سعف), *et* Ramus palmae foliis carens (جريد) recens.

خَضِرٌ *F.* ة Viridis; Virens; Mundus *appellatur* حلوة خضرة; *et tanquam nomen* Ramus; Seges; Olus virens; Locus multum viridis. ذهب دمه خضرا مضرا Sine vindicta occisus est. اخذه خضرا مضرا Sine pretio illud accepit *vel* quum iam recens et molle esset. *Nom. gener. cuius nom. unit. est c.* ة Plantae species ex earum genere, quae جنبة appellantur.

خَضَارٌ Lac cui multum aquae immixtum est; *et* Primum apparens olus.

خُضْرَةٌ *Pl.* خُضَرٌ *et* خُضْرٌ Color viridis; *in equis et camelis* Color pulverulentus nigro mixtus; *in hominibus autem* Color fuseus; Mollities *rami.*

خَضِرَةٌ Olus viride.

خَضُورٌ *Fem.* ة Viridis; Virens.

خَضِيرٌ *Fem.* ة Viridis; Virens; *et tanquam nomen* Olus viride.

خَضْرَاءُ Coelum; Turba, multitudo hominum; Agmen militum magnum; Maior gentis pars, *ut dicatur* اباد الله خضراءهم. *Hunc vero loquendi modum adhiberi negavit Alazmai, nil nisi* اباد الله غضراءهم Perdat Deus eorum bonum! *in usu esse contendit.* Situla, qua hausa fuit aqua per aliquod tempus ut viridem colorem acceperit; Columba domestica. *Pl.* خَضْرَاوَاتٌ Olus in hortis nascens. *Inde dicitur* ليس فى خضراوات صدقة. خَضْرَاوَاتٌ Loca viridia.

خُضَارٌ Nomen avis.

خُضَارَةٌ Olera in hortis nascentia; *et tanquam nomen propr. indeclinabile* خُضَارَةُ *sine articulo* Mare.

خَضِيرَةٌ Palma, cuius immaturi et virides dactyli decidunt.

خُضَيْرَاءُ Nomen avis.

خُضَارَى Planta quaedam *Kam.*; Segetes virides *Djeuh.*

خُضَارِيٌّ Nomen avis (*scil.* الاخيل *aliter dictae*) *conf. Bochart. Hieroz. P. II. col.* 61.

خُضْرِيَّةٌ Palma bonos dactylos ferens.

أَخْضَرُ Viridis; Niger; Fuscus. الاخضر Nox obscura, *Reisk.*; Palma; Ob multum proventum laudatus *vir*; *et contr.* Vilis. *Citab Aladhdad. conf. Hamas. p.* 272. هم خضر المناكب Proventus copia gaudent.

الأَخَاضِرُ Aurum et caro et vinum.

أُخَيْضِرٌ Musca; Morbus quidam oculi.

مَخْضَرَةٌ Locus multum viridis.

يَخْضُورٌ 1) Viridis. (*In Kamuso Calcutt. legitur quidem* يخضور; *sed non dubito, quin sit* يخضور *legendum, tum quia forma mihi magis placet, tum quia in Kamuso Turcico hoc modo scriptum legimus*); 2) Locus multum viridis (*hoc in Kamuso Calc.* يخضور *scriptum est*).

يَخْضِيرٌ Viridis (*et hoc in Kamuso Calcutt.* يخضير *scriptum reperitur*).

خَضْرَبَ *n. a.* خَضْرَبَةٌ Commota fuit *aqua.*

خُضَارِبٌ Fluctuans *aqua* (*sed nonnisi de aqua piscinae et fluvii*).

مُخْضَرِبٌ Disertus, facundus.

خَضْرِيجٌ Melonum hortus.

خُضَارِعٌ Avarus.

مُتَخَضْرِعٌ *Id.*

خَنْضَرِفٌ Crassa, carnosa, magnas mammas habens.

خَضْرَفَةٌ Imbecillitas vetulae et cutis laxitas.

خِضْرِمٌ Abundans aqua *puteus*; Magnum *mare*; Multus, copiosus (*de omni re*); *et dicitur* نبيذ خضرم. *Plur.* خَضَارِمَةٌ, خَضَارِمُ, خِضْرِمُونَ Vir admodum liberalis; Dominus mitis. (*De feminis vocem non adhibent.*)

خُضْرِمَةٌ Scatens aqua *puteus*. *Djerir. Diw.*

خُضَّمٌ Lacertae Lybicae (ضب) foetus; *et* Aqua dulcis, vel nec omnino dulcis nec amara in medio utriusque.

خُضَارِمٌ Dominus mansuetus, mitis.

أَلْخَضَارِمَةُ Gens quae initio aerae Muhammedis e sedibus migrans Syriam incoluit vel, ut rectius esse videtur, per magnam regionum, quae Muhammedanis parebant, partem dispersa vixit. Unus eorum *appellatur* خِضْرِمِي.

مُخَضْرَمٌ *Fem.* ة Non circumcisus; Qui dimidium aetatis tempore paganismi alterum Muhammedis tempore peregit, *vel* qui tempore paganismi simul et Muhammedis vixit, *vel* poeta qui tempore paganismi et Muhammedis vixit, *ut Lebidus*; Niger, cuius pater albus est; Spurius et is, cuius quis pater sit, ignorant *vel* e pellice natus; Ab existimatione inops; Quae nescitur num maris an feminae sit *caro*; Insipidus *cibus*; Neque dura neque mollis *aqua*. ناقة مخضرمة Camela, cuius extrema auris amputata est; *et inde* امرأة مخضرمة Circumcisa mulier.

مُتَخَضْرِمٌ Cremor lactis separatus et ob frigus non coalescens.

خَضَعَ *F. a. n. a.* خُضُوعٌ 1) Submissus, humilis, depressus fuit *c.* ل *p.* (*Aut eundem sensum quam* خشع *praebet aut non multum diversum, aut voce* خضع *utuntur in corpore,* خشع *autem in voce et visu.*) 2) Ad occasum inclinavit *stella*; 3) Quievit; 4) Diligens fuit et vires intendit *in incessu suo camelus c.* فى; 5) Collum depressit *senectus alicui c. a. p.*; 6) Invitavit *ad malum peragendum c. a. p. et* الى *r.*; 7) Quiescere fecit, sedavit *c. a. p.* II *n. a.* تَخْضِيعٌ Humilem reddidit *c. a. p.*; Secuit carnem in partes; Submissum humilemque se commonstravit (*Gol. ex Mar.*; *sed haec significatio quintae potius formae convenire videtur*). III Lenibus et humilibus verbis affatus fuit (*mulierem*) *c. a. p.* IV Humiliavit submissumque reddidit *c. a.*; Depresso collo reddidit *aliquem senectus c. a. p.*; Lenibus humilibusque verbis affatus fuit (*mulierem*). V Humiliatus subditusque fuit *Gol. ex Mar.* VIII Demissus, submissus, humilis, depressus fuit; Praeterivit celeriter; Prosecutus fuit *admissarius* ineundi cupidus *camelam c. a.* XII اِخْضَوْضَعَ Demissus, submissus, humilis, depressus fuit *c.* ل *p.*

خُضْعٌ Humilitas, obsequium.

خَضْعَةٌ Clamores pugnantium; Sonus scuticae. *Dicitur* سمعت للسيوف خضعة وللسيوف بضعة.

خُضَعَةٌ Qui nulli non humilem se praebet submittitve; Qui aequales suos subiicit sibi; Palma ex ossiculo nata.

خَضُوعٌ *Pl.* خُضُعٌ Humilis, submissus: obsequens; Femina, in cuius hypochondriis est sonus.

خَيْضَعَةٌ Voces diversae et mixtae in pugna, *tum* et pulvis et campus proelii.

خَضِيعَةٌ Sonus qui e ventre equi (*currentis*) auditur, *vel* Segmenta duo carnis excavata, e quibus auditur sonus; Sonus torrentis.

أَخْضَعُ *Fem.* خَضْعَاءُ Is qui libenter se submittit et obsequitur; Qui depresso est collo a natura praeditus *de struthione.*

خَضَعْضَعَةٌ Debilitas; Mulier pinguis et debilis.

تَخَضْعَبَ Confusum, commixtum fuit *negotium.*

خَضَفَ *F. i. n. a.* خَضْفٌ, خُضَافٌ 1) Pepedit *c.* ب; 2) Comedit *cibum c. a.*

خَضَفٌ *Coll.* Parvus melo *vel* magnus.

يا خَضَافِ O impudens! *ancillae dicitur.*

خَضُوفٌ Qui pedit coram aliis.

خَيْضَفٌ *Id.*

خَضَّافٌ Multum pedens *asinus.*

أَخْضَفُ Serpens.

مُخْضِفَةٌ Vinum.

خَضِلَ Maduit, madida fuit *res* (*conf.* خضل). IV Madefecit *c. a.*, Maduit *Diw. Huds.* IX اِخْضَلَّ Madidus fuit; Madefactus fuit; Obscura fuit (*nox*). XI اِخْضَالَّ Madidus fuit; Madefactus fuit; *tum* اِخْضَالَّ *et* اِخْضَاَلَّ Multis ramis foliisque praedita fuit (*arbor*). XII Madefactus fuit.

خَضْلٌ (*et quoque* خَضَلٌ) *Coll. nom. unit. c.* ة Unio, *vel* Margarita pura; Conchulae vitreae quaedam nota species, quae pro monili appenditur.

خَضِلٌ Madida res, cuius humor paulatim exsudat; Recens mollisque et tenera (*planta*). شواء خضل Caro tosta ex qua exstillat succus.

خاضل Madida res, cuius humor paulatim paulatim extrahitur.

خُضْلَةٌ Commoditas, affluentia, et deliciae vitae; Iris coelestis; Uxor; Femina mollis. يومٌ خَضْلَةٌ Dies voluptatis, deliciarum.

خَضِيلَةٌ Hortus (روضة).

مُخْضَل Delicata, iucunda (*vita*).

مُخْضِلٌ Delicata, iucunda *vita*.

تَخَضْلَبَ Infirmum fuit *vel* confusum *negotium*. *Dicitur* تخضلب امرهم Res eorum infirma est.

خَضْلَفَ Paucos dactylos protulit *palma*.

خُضَلَافٌ Arboris nomen مقل (palma sylvestris) appellatae.

خَضْلَفَةٌ Parvus levisque palmarum proventus.

خَضَمَ (*conf.* قضم) *F. i. n. a.* خَضْمٌ 1) Edit, *vel sec. al.* extremis dentibus molaribus manducavit, *vel* ore omnino impleto, *vel* res humidas *ut* cucumeres *c. a. r.*; 2) Secuit, amputavit; 3) Dedit *opum suarum partem alicui c.* ل *p. et* من *opum*; 4) Pepedit *c.* ب *p.*

b) خَضِمَ *F. a. idem quod* خَضَمَ *Nr.* 1. VIII Secuit *c. a. r.*; Amputavit *gladius rem c. a. r.*; Intercepit (*viam*) *i. q.* قَطَعَ *c. a. r.*

خُضَّمٌ Magnus hominum conventus, magnum agmen.

خِضَمٌّ *Pl.* خِضَمُّونَ (*sic in Kamuso legitur*) *Propr.* Mare abundans aqua; *inde* Agmen magnum hominum; Vir mansuetus, liberalis ac munificus, dominus; Corpulentus equus; Gladius acutus; Camelus annosus. (*Ita Djeuharius hanc vocem in versu quodam Abu-Wadjrae interpretatur. Kamusi autem auctor voci diversam ab hac tribuit significationem, quae sequitur:*) Id, quo aliquid acuitur (مِسَنٌّ).

خَضَمَةٌ *i. q.* خَضْمَةٌ.

خَضِيمٌ Secans. *Diw. Huds.*

خُضَامَةٌ Res, quae modo, qui in verbo descriptus est, editur.

خُضْمَةٌ (*dicunt quoque* خُضُبَّةٌ) Crassior lacerti pars prope cubitum; Maior pars *de omni re*; Medium. هو فى خُضَمَّةِ قَوْمِهِ Ille in gente sua genere maxime ingenuus est.

خَضِيمَةٌ Triticum in aqua coctum; *et* Planta virens ac recens; Terra mollis plantas producens.

خُضُمَّانٌ Superior pars indusii ad collum pectusque patens.

مُخْضِمٌ Haud omnino salsa et amara aqua, ut eam pecora quidem nec vero homines bibant.

مُخْضَمٌ Bonis vitae commodisque abundans.

مُخَضَّمٌ *Id.*

خَضَنَ 1) *n. a.* خَضْنٌ Irruens et magna ira commotus e corpore eius morsu aliquid abstulit *camelus c. a. cameli.* *Pass.* Aversa, remota fuit *ab aliquo urbanitas c.* عن *p.* III *n. a.* مُخَاضَنَةٌ Amatoriis verbis usus *erga feminam* iocatus est *c. a. p.*; Turpibus se invicem petiverunt dictis.

مُخْضِنٌ Qui iumenta labore nimio emaciat.

خَضَا Quod res humida fricando comminuitur, et tundendo frangitur.

خَطَّ *F. o. n. a.* خَطٌّ Lineas duxit, etiam in arena sortilegii ergo; Lineas digitis fecit; 2) Scripsit *c. a.*; 3) Signo imposito aliis rem vetitam esse declaravit *c.* على *r.*; 4) Terram a nemine ante habitatam (خِطّ, خِطَّة) occupavit sibi *c.* ل *p. et a. r.*; 5) Coivit *cum puella* certo modo خطّ dicto. II Lineis striisve insignivit *c. a.*, striatam texuit (*vestem*) *c. a.*; Bene et eleganter lineas duxit, et scripsit pinxitve *Gol. ex Mar.*; *n. a.* تَخْطِيطٌ Paucum edit. IV Lineis notata fuit *facies.* VIII Lineis notata fuit *facies*; Lanugine signatus fuit *adolescens*; Terram antea non habitatam occupavit sibi *c.* ل *p. et a. r.* eamque lineis notavit; Fundavit *oppidum.*

خَطٌّ *Pl.* خُطُوطٌ *et* أَخْطَاطٌ Linea, stria. خط الاستواء Linea aequinoctialis. Linea quam in arena sortilegus ducit vaticinandi ergo; Scriptura calami aliusve rei; *tum vox* خط *in libro* تعريفات *inscripto ita explicatur* الخط تصوير اللفظ بحروف هجائه وهو عند الحكماء هو الذى يقبل الانقسام طولا لا عرضا ولا عمقا ونهايته النقطة اعلم ان الخط والسطح والنقطة اعراض غير مستقلة الوجود على مذهب الحكماء لانها نهايات واطراف للمقادير عندهم فان النقطة عندهم نهاية الخط وهو نهاية السطح وهو

نهاية لجسم التعليمي واما المتكلمون فقد اثبت طايفة منهم خطا وسطحا مستقلين حيث ذهبت الى ان الجوهر المفرد يتالف فى الطول فيحصل منها خط والخطوط تتالف فى العرض فيحصل سطح والسطوح يتالف فى العمق فيحصل الجسم والخط والسطح على مذهب هاولاء جوهران لا محالة لان المتالف من الجواهر لا يكون عرضا. *tum quoque* Tenuis, laevis via in loco plano, aequabili; Via; Quidam coitus cum femina modus; Comestio pauca; Litus Bahreinense, *vel* omne litus; Via recta, maior platea urbis. (*Observandum, esse huius vocis significationem generaliorem, quam vocum* ضرب *et* حارة *conf. de Sacy Chr. Ar.* II. *p.* 148 *ed. alt.*)

الخط Nomen loci in Arabia felice, qui خط هجر appellatur, *unde hastas nomen accepisse, contendit Djeuharius, quae ex India allatae, ibi dirigerentur.* Nomen portus in Bahrein, ubi hastae venduntur, quae aut quia ibi venduntur, aut quia ibi proveniunt, nomen ab hoc loco acceperunt *Kam.* (*et vocali Kesre enunciatur*).

خِطٌّ Terra pluvia non rigata; Quam habitas, quum ante te nemo ibi habitavisset, terra.

خُطٌّ Locus tribus; Via recta, maior. Nomen montis unius ex duobus, quibus Meccae الاخشبان nomen est.

خَطَّاطٌ Sortilegus. *Reisk.*

خِطَّةٌ Terra pluvia non rigata, in qua domicilium figis, quum ante te nemo ibi degerit; *item Pl.* خِطَطٌ Terra signo notata, quum eam sibi aliquis elegerit aedificandae domui aptam; *hinc* Vicus Cufae Bazraeque appellati خطط.

خُطَّةٌ *Pl.* خُطَطٌ Status narrationi similis; Res, negotium viri. *Dicitur* عرض عليه خطة; Conditio negotii vel muneris. *conf. Ibn - Chaldun in de Sacy Chrest. T. I. p.* 135; Propositum firmum et audacia in rebus peragendis (*pro quo vulgus* خُطْبَة *dicit. Djeuh.*); Ignorantia. *Dicitur* فى راسه خطة; Lusus quidam Arabum. *Est et phrasis* خذ خطة Capesse et sequere quod iustum est. Nomen caprae pravae conditionis, *unde proverbium est* قَبَّحَ اللّٰهُ مِعْزًى خَيْرُهَا خُطَّةٌ; *et Prov.* رضى بخطة الخسف Sequiore contentus est.

خَطُوطٌ Extremis ungulis strias in terra ducens *dorcas.*

خَطِيطَةٌ *Pl.* خَطَايِطُ Terra, quae inter duas a pluvia rigatas regiones in medio ipsa non rigata fuit, *vel* cuius pars pluvia rigata est.

خَطَّاطٌ Calligraphus. *Gol. et Mar.*

خَطِّيٌّ Pertinens ad Arabiae locum, qui اَلْخَطُّ dicitur. *Inde* hastae, *quarum mentio facta est sub* خط, *appellantur* خطية; *tum quoque praesertim apud poetas* hastis خَطِّيَّة *nomen est.*

خُطُوطِيٌّ Linearis *demonstratio.*

مِخَطٌّ Lignum, quo textor strias ducit in panno; Ligneum aliudve instrumentum, aut stylus, quo ducuntur lineae.

مِخْطَاطٌ Regula ad quam aequaliter ducuntur lineae rectae (*Lineal*).

مُخَطَّطٌ Lineis notatus; Striata (*vestis*); Pulcher prima barbae lanugine notatus (*iuvenis*).

خَطَأَ Eiecit *spumam* (*olla*) *c.* ب *r.* b) خَطِئَ *F. a. n. a.* خِطْأً, خِطْأَةً Haud recte egit, erravit; *tum quoque* Peccavit. II *n. a.* تَخْطِئَةٌ *et* تَخْطِيءٌ Erroris vitiique arguit *c. a. p.* IV أَخْطَأَ (*pro quo nonnulli dicunt* أَخْطَى *quod et pro vitio enunciandi haberi potest*) *n. a.* خَاطِئَةٌ *et* إِخْطَاءٌ Errorem commisit; A recto declinavit, non recte egit (sive data opera sive errore ductus faciat); *tum quoque* Peccavit; Coniecit in errorem, vitium *c. a. p.* *Pass.* أُخْطِئَ In errorem inductus, non assecutus est *rem.* V Non recte fecit, erravit; Coniecit in errorem, vitium *c. a. p.*; Causa fuit ut *aliquis* peccaret *c. a. p.*; Imputavit alteri errorem, eiusve arguit *Gol. ex Mar.* VI Coniecit in errorem, vitium *aliquem c. a. p.*; Causa fuit ut *aliquis* peccatum committeret *c. a. p.*; Errorem cuius expers esset sibimet imputavit. *Gol. ex Mar.*

خِطْءٌ Falsum, haud rectum, error.

خَطْءٌ Falsum; Error data opera commissus.

خطا Scythae extr Imaum, *χαῖται Ptol.*

خَطَأٌ Falsum, error haud data opera commissus; *tum quoque* Peccatum, crimen.

خَطَاءٌ Falsum, haud rectum, error; *tum quoque* Peccatum, crimen.

خَطِيئَةٌ *Pl.* خَطَايَا, خَطَايِيُ Error, falsum (*vel* error data

opera commissus), *conf.* خَطْءٌ *et* خَطَاءٌ; *tum quoque* Peccatum, crimen; Exigua quantitas (*de qualibet re*).

خَاطِئٌ *Fem.* ة *Pl.* خَوَاطِئُ Data opera errans, vitium committens (*ut contendit Alamawi*). خَاطِئَةٌ Pravae vitae rationi dedita *mulier*. *Prov. loc.* مع الخَوَاطِئِ سَهْمٌ صَائِبٌ Inter aberrantes est sagitta scopum attingens. (*In eum dicunt*, qui multum errans interdum recte agit, *aut* qui avarus donum dat.)

مَا أَخْطَأَهُ Quam multum erravit!

مُخْطِئٌ Peccans per errorem (*ut contendit Alamawi*), *conf.* خاطئ.

مُسْتَخْطِئَةٌ Camela primo anno non concipiens.

خَطَبَ *F. o.* 1) *n. a.* خُطْبَةٌ, خَطَابَةٌ Orationem, خُطْبَةٌ appellatam, habuit e suggesto *orator; inde* خطب لنفسه Sibi ipsi imperium vindicavit pro se preces publicas habens; 2) *n. a.* خَطْبٌ, خِطْبَةٌ, خِطِّيبَى Expetivit in coniugem *mulierem c.* الى *p. et acc. alt. Dicitur* خطب اليه اخته Ab eo sororem in matrimonium petiit. Ut desponsaretur *alicui* femina rogavit *c.* ل *p. et a. r.* b) خَطُبَ Colore impuro, qui sub خُطْبَة descriptus est, praeditus fuit. c) خَطُبَ *n. a.* خَطَابَةٌ Evasit fuitve concionator. III *n. a.* خِطَابٌ, مُخَاطَبَةٌ Affatus fuit *c. a. p.*; Appellavit *aliquem nomine c. a. p. et* ب *nom.* IV Prope fuit, latusque venatori obtulit, *praeda c. a. p. Djeuh.*; Vocavit (*alium*) matrimonii sanciendi ergo *Gol. ex Mar.*; Striis viridibus praedita fuit flava (*colocynthis*) *Kam.*

• VIII Orationem خطبة appellatam habuit; Expetivit in matrimonium *c. a. p.*; Invitavit *aliquem*, ut feminam ex ipsius gente in matrimonium duceret *c. a. p.*

خَطْبٌ *Pl.* خُطُوبٌ Res, negotium (*sive sit magnum*, *sive parvum*). ما خطبك Quid agis? *conf. Hamas. p.* 33, 109, 127.

خِطْبٌ *Pl.* أَخْطَابٌ Qui in matrimonium expetit *feminam*; Quae in matrimonium expetitur *mulier*. *Tum et is, qui aliquam in matrimonium petit, dicit* خِطْبٌ, *ipsa autem petita dicit* نِكْحٌ.

خِطْبٌ Mulier in coniugium petita; Dictio qua matrimonium inter Arabes sanciri solebat, dum petens dicebat خِطْبٌ, petita autem نِكْحٌ (*conf.* خِطْب).

خَاطِبٌ *Pl.* خُطَبَاءُ Orationem خطبة habens.

فَصْلُ الخِطَابِ Sententia iudicis cum argumentis distinctis prolata, *vel* cum iureiurando coniuncta, *vel* Iuris scientia in sententia iudicis adhibita; *tum* Post Dei Muhammedisque laudem praemissam verborum اما بعد enunciatio. حرف الخطاب Pronomen secundae personae cum voce ذا coniunctum *ex. gr.* ذاك الكتاب hic o tu! liber.

خِطْبَةٌ Quae in matrimonium expetitur.

خُطْبَةٌ Color impurus, *aut* ruber cum flavo mixtus, *aut* pulverulentus cum viridi; Nigrum in flavo. *Diw. Huds.*; Ea quae ab aliquo in coniugium petitur. *Pl.* خُطَبٌ Concio, qua apud Muhammedanos laudari solet Deus, benedici Muhammedi eiusque familiae ac imperatori die Veneris; *vel* Sermo solutus syllabis in fine periodorum eodem modo desinentibus; *et apud vulgum pro* خُطَّة, في راسه خطبة Rem apud se animo versat.

رجل خَطِيبٌ Vir qui pulchro modo orationem خُطْبَة appellatam habet; *inde* خطيب الانبياء *appellatus est* Schohaib sive Jethro socer Mosis.

خُطْبَانٌ *rarius pro* خُطْبَانٌ.

خُطْبَانٌ Nomen plantae similis ei, cui هليون nomen est; Viridia folia arboris سمر.

خَطَّابٌ *F.* ة Is qui in proci negotio multum versatus est.

خِطِّيبٌ *Pl.* خِطِّيبُونَ Is qui aliquam in coniugium petit.

خَطِيبَةٌ Ea, quae ab aliquo in coniugium petitur.

أَوْرَقُ خُطْبَانِيٌّ *Ut vis significationis augeatur, coniunguntur.*

خِطِّيبَى Quae in matrimonium petitur.

خُطْبَانَةٌ *Fem.* (*Pluralis est* خُطْبَان) Striis viridibus praedita (*colocynthis*).

خَطَّابِيَّةٌ Secta quaedam ad Rafeditas pertinens, quae originem duxit a quodam Abu-l'Chaththab appellato.

أَخْطَبُ *Fem.* خَطْبَاءُ Colore impuro, sub voce خُطْبَة descripto praeditus, *inde* الاخطب Pica viridis, *aut* avis صُرَدٌ

appellata passere maior, variegata albo nigroque, magno capite; Accipiter (صقر); Cuius color viridi mixtus est, *vel* cui nigrae in dorso lineae sunt *asinus* (*in asina dicunt* خطباء); Striis viridibus praedita *colocynthis*. يد خَطْبَاء Manus, cuius tincturae maior pars disparuit, vestigia iam remanserunt.

أَخْطَبَان Avis quaedam.

مُخَاطَب Quem alloquitur alius; Secunda persona, *apud Grammaticos*.

مُخَاطِب Qui alloquitur.

خَطْخَطَ 1) Inclinatus, incurvatus fuit ex lassitudine *in incessu c.* في; 2) Emisit *urinam c.* ب *r.*

خَطَرَ *F. o.* (*Kam.*) *F. i.* (*Djeuh.*) 1) *n. a.* خَطِير, خَطْر *et* خَطَرَان In dextram et sinistram iactavit *caudam camelus*, atque ea femora sua percussit *c.* ب *caudae*; *inde*, *ut videtur*, *dicitur* خطر الدهر خطرانه Tempus calamitatibus suis afflixit; 2) *n. a.* خَطَرَان Vibravit, *seu potius* sursum deorsumque motitavit (*infligendi ergo*) *ensem vel hastam c.* ب *r.*; 3) *F. i.* (*Djeuh.*) Agitata ita fuit tremuitve *hasta*; 4) *n. a.* خَطَرَان. Multum agitato corpore superbi more incessit; 5) Vendidit rem quam in potestate non haberet: *ut volantem in aëre avem. Gol. ex Mar.*; 6) *F. i. o. n. a.* خُطُور Incidit *in animum res* postquam oblitus eam fuerat *c.* ب *vel* على *animi. Dicitur* خطر على باله *et* خطر بباله. b) خَطُرَ *n. a.* خُطُورَة Elatus, altus fuit; Dignitate polluit. III Aleam et periculum subivit *contra alium*, sive pugna sive facta sponsione; Deposuit pignus *alicui pro aliqua re c. a. p. et* على *r.* خاطر بنفسه Periculo semet exposuit, *vel* Imperio potiri voluit. In discrimen et periculum adduxit coniecitve *Gol. ex Mar.* IV Fecit, ut aliquid in memoriam alicuius rediret *c. a. p. Deus*; Par se alteri fecit, ut cum eo pugnatum prodiret; Pignori ut servirent opes inter duos pignore deposito certantes voluit, pignus *eas* esse declaravit *c. a. opum*; Pignore certavit *cum altero* (*pro* خاطر) *c. a. p. Dicitur* اخطر فلان لى واخطرت انا له; Par fuit dignitate vel existimatione *alicui c. a. p.* V Aberravit et praeterivit, *ut scopum sagitta c. a.* VI Iactarunt vicissim caudas; Deposuerunt inter se pignus, aut facta sponsione certarunt. VIII Mantile contortum motitare infligendi ergo, *quod ludi genus est. Gol. ex Mar.*

خَطْر Cogitatio; Mensura magna; Id, quod fimi et urinae adhaeret coxis cameli; Nubes obversa; Nobilitas, gloria; Cameli multi, *vel* eorum numero 40, *aut* 200, *aut* 1000 (*usitatius cum Kesre*).

خِطْر *nom. unit. c.* ة Species herbae qua tingitur, *vel idem quod* وسمة *sc.* Folia annil, *seu* quod, Indicum (*Indigo*) vulgo dictum, ex eius foliis paratum; Lac tenue et aquosum; Ramus. *Pl.* أَخْطَار Camelorum magnum agmen *vel* eorum 40, *aut* 200, *aut* 1000; Id quod fimi et urinae adhaeret coxis cameli (*usitatius cum Fatha*).

خَطَر Periculum quo quis exitio imminet. *Dicitur* هو على خطر عظيم. *Pl.* أَخْطَار *Pl. Pl.* خُطُر Pignus quod datur in cursus certamine; *item* Res fortunae obnoxia: *ut si vendatur natans in aqua liberiore piscis*; Nobilitas, gloria; Dignitas, existimatio; Similis in celsitudine et dignitate. هذا خطر لهذا Hic par illi dignitate.

خَطِر *Fem.* ة Incidens in animum; Superbo et elatiore modo incedens; Periculosus.

خَاطِر *Pl.* خَوَاطِر Cogitatio; Incidens in animum; Animus; *et pecul.* Cogitatio a Deo immediate inspirata. *Reisk.*; Superbo et elatiore modo incedens.

خَطْرَة Herbae cuiusdam species; Signum camelo inustum; Aliquod tempus. ما كان مدتكم الا خطرة Spatium iis concessum nonnisi momentum erat. ما نقيته الا خطرة Ei nonnisi aliquando occurri. Obsessio (*daemonis*). لعب الخطرة Lusus, quo fascia semper movetur. Incessus vacillans superbi. خطرات الوسمى Veris pluvia hic illic progerminantes plantae. *Inde dicitur* الابل ترعى خطرات الوسمى.

خَطِير *Pl.* خُطُر Magnus, periculosus; Nobilis, dignitate pollens; Elatus. *Dicitur* أمر خطير. Pix; Funis; Telis araneae similes res in aëre conspicuae meridiei tempore; Obscuritas noctis; Minae; Dignitate et existimatione aequalis *Gol.*; Capistrum.

خَطَّار *Fem.* ة Caudam iactitans (*camelus*); Vibrata tremens (*hasta*). Hasta perfodiens *vir*; Oleum ex olivis paratum et aromatibus boni odoris mixtum; Leo; Machina; Vir, qui tollit manum, ut iaciat; Funda; Aromata vendens.

خَطَّارَة Stabulum camelorum (حظيرة).

مَخْطَر Tempus. آخر مخطر Extremo tempore.

مَخَاطَرَة Periculum.

خَطْرَبَ Valide tetendit arcum, firmiter torsit funem (*Gol.*

ex Mar. sed est potius حطرب); *n. a.* خَطْرَبَة Finxit mendacium; haud vera locutus fuit. II تَخَطْرَبَ *Id.*

خُطْرُب Haud vera loquens; Mendacia fingens.

خُطَارِب *Id.*

خُطْرُبَة Angustia (*vitae*).

خَطْرَفَ 1) Celeriter incessit, *vel* duplo maiores passus fecit; 2) Percussit (*gladio*) *c. a. p. et* ب *instr.*; 3) Laxa fuit *cutis mulieris.* II *i. q. Conj.* I, 1.

خُطْرُوف Celer in incessu, qui عنق appellatur *camelus*; Amplis passibus incedens *camelus*.

خَنْطَرِف Vetula exarescens.

خِطْرِيف Agilis, celer homo.

مُتَخَطْرِف Amplo animo praeditus et liberalis *vir*.

خَطَفَ *F. a. et* خَطِفَ *F. i. n. a.* خَطَفَان Celeriter incessit *camelus*; 2) *F. a. n. a.* خَطْف *et quoque* خَطَف *F. i.* (*vel hoc aut minus usitatum aut parum probandum est. Ab Alachfascho hic efferendi modus adnotatus est.*) Abripuit, raptavit *rem c. a.* *Videndi facultate* privavit (*fulmen*) *c. a. r.* خطف الشيطان السمع Verba audiendi facultatem eripuit Satanas. II Abripuit *c. a. r.* IV Non attigit iactu *praedam c. a. r.* أُخْطِفَ المريض Liberatus fuit aegrotus a morbo. V Abripuit *c. a. r.*, raptavit *c. a. r.*; *et* Spoliatus fuit. *Reisk.* VIII Abripuit, eripuit *c. a. r.*; Reliquit *aliquem febris c. a. p.*

خُطْفَة Sanatio (*morbi*). *Dicitur* ما من مرض الا له خطفة.

خَاطِف Rapiens; *inde* خاطف ظلّه Nomen avis, quae رَقْرَاق dicitur (*ita appellata, quia corporis sui umbram in aqua apparentem abripere cupit*); *cum articul.* Lupus. *Plur.* خواطف Primum in terram cadens tum e terra resiliens quae scopum ferit *de sagitta.*

خَطْفَة Membrum quod abripit fera; *vel* Pars quam de animali vivente resecat homo.

خَيْطَف Velociter incedens (*camelus*) *Kam.*

خَطِيف Celeriter incedens. (*Djeuh.*)

خَطَفَى Celeriter in incessu.

خَطَّاف Raptor; Satanas; Nomen piscis maris. *Domair.*

خُطَّاف Hirundo, *et* زوّار الهند *appellata*; Ferrum capite aduncum; *inde Pl.* خَطَاطِيف Ungues ferae; *tum* Ferrum tale in utroque latere trochleae in quo haeret axis; *item* Harpago.

خَاطُوف Res similis falci messoriae, quae alligatur ad laqueum praedae et qua arripitur dorcas.

خَطِيفَة Farina, supra quam lac spargitur, tum cocta cum cochleari sumitur.

خَيْطَفَى Celeritas in incessu.

أَخْطَف *nempe* اخطف الحشا Gracilis et extenuatum habens ventrem *vir*.

مُخْطَف *nempe* مخطف البطن Ventrem collapsum habens.

مَخْطُوف Ferro trochleae خطاف appellato signatus *camelus*; *tum* مخطوف الحشا Gracilis et collapsum habens ventrem *vir*.

خَطِلَ 1) *n. a.* خَطَل Multo ac futili sermone usus est *vir*; 2) Laxus pendulusque fuit *Gol. ex Mar.* IV Multo et futili sermone usus est. *Djeuh.* V Vacillavit et gratiam ostendit ob superbiam *in incessu.*

خَطَل Levitas, celeritas. *Dicitur* بيده خطل. Sermo pravus, multus; Longitudo, *et* Vacillatio *in corpore, de homine, equo et hasta*; Impudicitia, et vituperanda agendi ratio *in femina*; Vacillatio et gratia *incessus* ob superbiam; Ignorantia *Djerir. Diw.*

خَطِل Pravum multumque sermonem copulans *vir*; Longus et titubans; Stultus, stupidus *vir*; Munificus qui cito donat *c.* ب *r.*; Celeriter confodiens pugnator; Aberrans a scopo (*sagitta*); Durus et crassus (*de panno et corpore*); Funis laqueusve venatoris; Quae prae longitudine per terram trahitur (*vestis*); Tentorii extremitas (طَرَف الفُسْطَاط); *et* خطل اليدين Asperiores, duriores manus habens.

خَاطِل Ignorans.

خَنْطَل Aromata vendens; Agmen locustarum; Malum, infortunium. (*Et in Kamuso et in Djeuharii opere haec sub voce* خطل *afferuntur*).

خَيْطَل Felis; Canis.

خَطَّالَة Inhonesta, impudica *mulier*.

أَخْطَل *Fem.* خَطْلَاء *Pl.* خُطْل Laxus pendulusque *de aure*; Latas habens aures *ovis*; Longis pendulisque uberibus,

utris in modum, nec pulchra corporis staturâ praedita *mulier*; Pravo multoque sermone utens *homo*. الأَخْطَل Musca viridis.

خَطْلَبَة Multitudo verborum eorumque confusio (garrulitas).

خَطَم *F. i.* 1) Percussit in naso *c. a. p.*; 2) Instruxit *capistro* (خطام) *camelum equumve c.* ب *inst. et c. a. anim.*, *vel* traxit nasum, ut capistraret *c. a.*; 3) *n. a.* خَطْم، خِطَام Instruxit *nervo arcum c. a. arcus et* ب *nervi*; 4) Subegit et vicit sermone ut non amplius loqueretur *c. a. p. et* ب *r.*; 5) In margine consuit *corium c. a. r.* II Instruxit *capistro* (خطام) *camelum equumve c.* ب *r. et c. a. anim.*, *et* Dactylos lineis signavit. VIII Capistravit *c. a. p.*; *et* Nasum implicuit pallio *Reisk.*

خَطْم Res magna; Rostrum (*avis*); Anterior pars nasi et oris (*in quadrupede*); Os *ferae*; Nasus *hominis*.

مِسْكٌ خِطَام Moschus, qui replet odore nares.

خِطَام *Pl.* خُطُم Capistrum; *vel* Omnis res, qua nasus cameli instruitur ut eius ope ducatur. (*Sunt autem, ni fallor, qui tale inter* خطام *et* زمام *statuant discrimen. Dicunt* خطام *esse* capistrum, *et* زمام annulum, per quem capistrum traducant, *dum alii utrique voci unum eundemque tribuunt sensum.*) Chorda arcus; Nota in iumenti naso, *aut* in latiore eius parte usque ad genam. (*Uno vel duobus signis notatur camelus, ut dicatur* جَمَلٌ مُخَطَّمٌ خِطَامَيْنِ *et* جمل مُخْطُومٌ خِطَامًا.)

خِطْمِيّ *et quoque* خَطْمِيّ Nomen herbae, cuius in medicina usus varius *in Kamuso describitur*; *nempe* Althaea. *Gol. ex Beith.*

أَخْطَم Qui longum habet nasum; Niger.

مِخْطَم *et* مَخْطِم *Pl.* مَخَاطِم Nasus *hominis*. *Dicitur* ضرب على مخطمه.

مُخَطَّم Capistratus *camelus*, *aut* notatum in rostro iumentum; Maturescere incipientes in quibus lineae sunt *dactyli*. فَرَسٌ مُخَطَّم Equus cuius prominentiorem partem nasi (خطم) occupat albedo usque ad maxillam inferiorem.

مُخَطِّم Maturescere incipientes et lineis conspicui *dactyli*.

مَخْطُوم *F.* ة Capistratus *camelus*; *et* Notatum in rostro *iumentum*.

خَطَا *F. o. n. a.* خَطْو Passum posuit, eoque progressus fuit. *Tum Deum pro aliquo invocantes dicunt* خُطِّيَ عنه السوء Depellatur vel procul sit ab eo malum. *Quidam perperam dicunt* خطيت *pro* خطأت peccasti. II *ultima* ي Amovit ab eo et propulsavit malum. IV Fecit, ut passum poneret *c. a. p.* أَخْطَى (*pro* اخطأ *quod vide*) Errorem commisit, peccavit. V Passum posuit *in c. a. r. Dicitur* تخطيت رقاب الناس. Proxime secutus *aliquem* praeterivit *c. a. p.* VIII اِخْتَطَى *et* اِخْتَاطَ Passum posuit, incessit *c. a. l.*; Proxime secutus *aliquem* praeterivit *c. a. p.*

خَطْوَة *Pl.* خَطَوَات *et* خِطَاء *nomen vicis* Actio una passum ponendi; *tum et* Passus.

خُطْوَة *Pl.* خُطًى (*Pluralis in multis*) *et* خُطْوَات، خُطَوَات، خُطُوَات (*Pluralis in paucis*) Passus, *vel* spatium inter pedes.

خَطِيَّة Error, vitium, peccatum (*a* خطأ); Amica, amata.

خَظَّ Laxum habuit corpus *vir*.

خَظْرَفَ *vid.* خذرف (*aut haec cum litera* ظ *enunciatio tam in radice quam in derivatis est vitiosa putanda, aut dialecti diversitati tribuenda*).

خَظَا *i. q.* بظا *n. a.* خُظُوّ Compacta, multa fuit *caro*; Effecit ut *aliquis* carnem compactam haberet *Deus c. a. p.* IV *id. et* Effecit, ut prodiret *caro* et apparerent musculi *in brachio*. *Diw. Huds.*

خَظْوَان Is cuius caro multa et compacta est.

خَظِيَ *n. a.* خَظًا Crassus, compactus fuit. IV Pinguis fuit; Pinguem reddidit.

خَظِل *F.* خَظِيَة (*coniungitur cum* بظ) Compacta et multa carne praeditus *equus*; *et dicitur* امرأة خَظِيَّة Multa et compacta carne praedita mulier.

خَعَّ *F. i.* E gutture sonuit quum cursu gravatus anhelaret (*lynx*).

خُعْخُع Nomen plantae *vel* arboris.

خَيْعَرَة Levitas et inconstantia mentis.

خيعل Vestis e pellibus confecta, *vel* Cuius utraque rima (فرج) haud consuta est, *vel* Indusium muliebre (درع), cuius una fissura (شق) consuta, altera relicta est; Indusium (*nocturnum*, *Meid.*) manicis carens, talisve interula; Lupus; Daemonum species (غول); Impudicus, improbus.

خيعل *n. a.* خيعلة Induit vestem خيعل appellatam *alicui c. a. p.* II Indutus fuit veste خيعل appellata.

خوعلة Quum aliquis se ob crimen abscondit.

خوعم Stultus.

خيعامة Nequam, nebulo, improbus.

خف *F. i.* 1) *n. a.* خف, خف, خفة (*et quoque* خفة), تخوف (*ab hac voce derivatum non est*) Levis fuit pondere, dignitate *et* de morbo *c.* عن *p.*; 2) *n. a.* خفوف Numero pauca fuit *gens.* خفت رحمتهم Paucam habuerunt misericordiam; 3) Celeriter migravit, discessit *ad aliquem c.* الى *p. gens*; 4) *n. a.* خفة Agilis fuit, talemve se praebuit *alicui in servitio*; 5) Obsequentem se praebuit *asina asino c.* ل *p.*; 6) *n. a.* خف Vocem edidit *hyaena.* II Levem fecit; Levavit *dolores c. a. r. et* عن *p.*; Leviorem fecit enunciationem *vocabuli* littera omissa *c. a. apud Gramm.*; Levi amiculo indutus fuit. *Reisk.* IV Ad levitatem seduxit *aliquem c. a. p.*; Levis statu et conditione fuit; Levia habuit et agilia iumenta; *et Trans.* Pondere levem habuit. *Gol. ex Mar.* V Ocreis induit se iisve indutus fuit (*a* خف). VI Levis, agilis fuit; Levem, agilem se gessit. X Levem putavit, habuit *c. a.*; Leve visum fuit *alicui c. a. p.*; Despectui habuit *c.* ب. استخف فلانا عن رايه A consilio suo removit et ad levitatem et ignorantiam duxit *aliquem.*

خف Levis pondere, dignitate, moribus; Agilis; Parva quantitas, parvum agmen. *Dicitur* خرج فلان فى خف من اصحابه.

خف *Pl.* خفاف Ocrea. *Prov.* رجع بخفى حنين Reportavit Honaini duas ocreas, *i. e.* Deceptus, frustratus fuit; *tum* لبس الخف الاحمر Imperatoris dignitatem sibi sumsit (*apud Graecos*). *Pl.* أخفاف Ungula *pedis* cameli et struthiocameli (*proprie tantum in his duobus*); *et* Pedis humani planta; Terra aspera ac dura; Camelus annosus.

خفاف Levis pondere vel dignitate et moribus; Tenuis *cuspis*; Agilis *vir.*

خفة Levitas morbi, agilitas.

خفوف Celeritas.

خفاف *i. q.* خفاف (*si probus est scribendi modus cum Teschdido*).

خفاف Ocrearum venditor.

خفيف *Pl.* خفاف Levis pondere, dignitate, moribus; Tenuis, *ita* خفيف اللحية Tenui barba praeditus; Agilis; Celer; Facilis congestu *cibus.* خفيف الشفة Verecundus, qui rogare timet. *Reisk.*; Genus metri, quod constat sex pedibus, nempe tribus فاعلاتن مستفعلن فاعلاتن — ᴗ — — | — — ᴗ — | — ᴗ — — | qui in altero hemistichio repetuntur. *Tum* الخفيفة Forma futuri cui ad vim augendam littera ن additur signo Teschdidi destituta.

خفان Loci nomen leones alentis apud Cufam.

خفوف Hyaena.

تخفيف Allevatio, apocope; Omissio signi Teschdidi in littera.

المخفف من المثقل Particula إن et أن ex إنّ et أنّ orta.

مخففة Super qua signum Teschdidi omissa est *littera.*

خفأ Evulsit et in terram coniecit *c. a.*; Destruxit et proiecit *domum c. a. r.*; Fidit et super receptaculo aquae posuit *utrem*, ne terra aquam absorberet *c. a. r.*

خفت 1) *n. a.* خفوت Quievit *vox*, siluit; 2) Loqui desiit, obmutuit *mortuus*; 3) خفت Clanculum locutus fuit; 4) *n. a.* خفات Inopinata morte interiit. III *n. a.* مخافتة Clanculum et submisse cum alio locutus fuit vel verba fecit, arcanum clanculum dixit *c. a.*; Celavit *rem*, apud se retinuit *c. a. r.*; *contr. est* جاهر *Vit. Tim. T. I. p.* 190 *ed. Mang.*; Submissa voce ac susurrando legit aliquid *Gol. ex Mar.* IV Foetum enixa fuit (*camela*) die quo inita fuit. VI Clanculum locutus fuit; Inter sese susurrarunt, et clanculum sibi invicem arcana dixerunt. *Gol. ex Mar.*

خفت Submissae vocis sermo; Ruta (سذاب).

خفت Ruta (سذاب).

خافت Qui mortuus obmutescit; *item* Nubes aquae expers; Seges pumila.

خفوت Mulier emaciata, *vel* quae sola quidem et seorsim, non inter alias placet.

خَفْتَان *Vox peregr. pers.* Indumentum militare. *Meid. Hal.*; Vestis quae sub lorica induitur. *Gol. ex Merc. Maj.*

خَفْتَل *et* خُفَاتِل *Pl.* خَفَاتِل Corpore et animo debilis.

خَفَجَ 1) *n. a.* خَفَج Morbo خفج dicto affectus fuit *camelus Kam.*; 2) Distortus fuit pes, *et in genere* Tremuit *res. Gol. ex Mar.* b) خَفِجَ 1) Ex crure male habuit prae lassitudine *Kam.*; 2) Coivit cum femina *Kam.* V Inclinata fuit *res.*

خَفَج Morbus quidam cameli, qui eo consistit, quod, si camelus celeriter vult surgere, eius pedes tremunt, priusquam e terra tolluntur (*Alazmai*); *et* Herbae nomen vere nascentis cinereum colorem habentis *Kam.*

خنفج Multa praeditus carne.

خنافج *Id.*

خفيج Nec amara neque salsa ut putei (*aqua*); Infirmus pedibus.

خَفَنْجَى Vir laxus et debilis, ut ex eo nulla sit utilitas speranda.

أَخْفَج Morbo خفج affectus *camelus*; Genua a se invicem dissita habens (*Gol. ex Gl. Mar.*).

خفاجل Mentis inops, fatuus.

خَفَنْجَل Tardus, piger, insipiens; Deformi statura et corpore et pedibus divaricatis praeditus.

خَفْخَفَة Vox quam edunt hyaenae et canes inter vorandum; Sonus quem edit novum vestimentum.

خفخوف Nomen avis quae collidere solet alas. ضبعان

خفاخف Hyaenae multum voces edentes.

خَفْخَافَة Per nares vocem edens *mulier*.

خَفَدَ *F. o. n. a.* خَفْد, خَفَدَان Celeriter incessit. b) خَفِدَ *F. a. n. a.* خَفَد *Id.* IV Foetum imperfectum tempore ferendi absoluto enixa fuit (*camela*); *vel* Praegnans esse visa est, quum non esset *camela. Kam.*

خُفَدِد Vespertilio.

خفود Imperfectum foetum absoluto ferendi tempore pariens *camela.*

خُفْدُود Vespertilio; *et* Nomen alius avis.

خَفَيْدَد *Pl.* خفادد, خَفَادِيد, خَفَيْدَدَات Celer; Struthiocamelus mas.

مُخْفِد Praegnans visa quum non esset *camela.*

خَفَرَ *F. i. o.* 1) *n. a.* خَفْر, خِفَارَة Protexit, patrocinio tutatus fuit, auxilium tulit *c. a. p. vel c.* ب *p. vel c.* على *p.*; 2) *n. a.* خفارة A corruptela servavit *palmas c. a. r.*; Custodivit *segetes* ne iis noxa inferretur *c. a. r.*; 3) Accepit praemium ut eum tueretur *c. a. p.*; 4) Servavit *pactum c.* ب *r.*; 5) *n. a.* خَفْر, خُفُور Rupit foedus et perfide egit *erga aliquem c.* ب *p.* b) خَفِرَ *F. a.* Multum puduit *aliquem*; Pudore erubuit aliquis. II *n. a.* تَخْفِير Auxilium tulit *alicui*; Defendit *aliquem c. a. p.* *Tum quoque tam a Djeuhario, quam a Firuzabadio voci significatio eadem quae est voci* تشوير *tribuitur, quae esse videtur* Pudore affecit. *Observare autem placet, in Kamuso Turcico haec legi verba:* وبر بلده يه يا خود محله سور وحصار چويرمك معناسنه مستعملدر يقال خفره اذا سوره وحصره „Et vox in sensu oppidum vel locum muris circumdandi adhibita est, dicitur خفره quando eum muris et munimentis cinxit." *Unde apparet, auctorem pro* شوره *legisse* سوره. IV Misit cum alio eive addidit defensorem *c. a p.*; *et contra* Defensione destituit et datam fidem fefellit *c. a. p.* V Multum puduit *aliquem*; Pudore erubuit; Se in clientelam commendavit *illi*, ab eo auxilium petivit *c.* ب *p.*; Protexit defendit *aliquem c.* ب *p.*

خَفَر Vehementia pudoris.

خَفِر *gen. comm. et quoque F.* ة Multum pudibundus.

خُفْرَة Defensio, praesidium, clientela.

خُفَرَة Patronus, defensor; Protectus, defensus.

خَفِير *Pl.* خُفَرَاء Patronus, defensor; Protectus, defensus.

خَفَارَةٌ Defensio, praesidium, clientela; *item* Vehementia pudoris; *et* Praesidii, defensionis praemium.

خِفَارَةٌ Defensio, praesidium, clientela; *item* Praesidii, defensionis praemium, quo a corruptela servantur palmae vel a detrimento seges. Quum aliquis palmas a corruptione servat, in arvis *est i. q.* شَرَاجَةٌ.

خُفَارَةٌ Defensio, praesidium, clientela; *item* Praesidii, defensionis praemium.

خَافُورٌ Herbae nomen, plantae زُوَان appellatae similis.

مِخْفَارٌ *Pl. irr.* خَفَايِرُ Valde pudibunda (*mulier*).

مَخَافِرُ Solida ungula *Meid.*

مُتَخَفِّرَةٌ Valde pudibunda et verecunda (*mulier*).

خَفْرَجَةٌ Bonitas nutrimentorum.

خَفَرْنَجٌ Mollis (*de corporibus*).

خَفَسَ *n. a.* خَفْسٌ 1) Derisit, ludibrio habuit; 2) Diruit; 3) Obscoene, turpiter locutus fuit; 4) Parum comedit; 5) Luctando vicit; 6) Multum vel parum aquae bibit. II *n. a.* تَخْفِيسٌ Multum vel parum *aquae* bibit *c.* من *aquae.* IV Turpissime et maxime obscoene locutus fuit; Multum vel parum *aquae* bibit. V Prostratus fuit conciditque humi, *et* Decubuit. VII Mutata et corrupta fuit (*aqua*).

خَفِيسٌ Aqua valde dilutum vinum.

مُخْفِسٌ Cito inebrians *vinum.*

خَفَشَ *n. a.* خَفْشٌ Icit *aliquem aliqua re c.* ب *r.* b) خَفِشَ *n. a.* خَفَشٌ 1) Ea oculi indole praeditus fuit, quae sub voce خَفَشٌ pluribus descripta est; 2) In anteriore parte parvus, contractus et non longus fuit (*gibbus cameli*); 3) Debilis, imbecillis fuit. II *n. a.* تخفيش Debile fuit (*corpus*); Effecit, ut cohaereret *argilla* (*nempe aqua admixta comprimens*) *terrae c.* ب; Diruit, destruxit *c. a.*; Humi prostravit et culcavit *c. a.*

خَفَشٌ Parvitas oculi, *et* Imbecillitas visus, quae a natura est, *vel* corruptio ciliorum sine dolore, *vel* quum aliquis noctu cernit, non interdiu, *vel* die nubiloso, non sereno; Quod anterior pars gibbi camelini parva et contracta est, non longa.

خَفُوشٌ Species quaedam panis milii.

خُفَّاشٌ *Pl.* خَفَافِيشُ Vespertilio (وطواط). (*Pluribus verbis eius usus in medicina laudatur*). *Forsk. descr. anim.* p. 12.

أَخْفَشُ *Fem.* خَفْشَاءُ Is in quo est ea oculi indoles, *quam sub voce* خفش *pluribus descriptam reperis*; *tum* الاخفش Nomen trium grammaticorum, *in Plurali dicunt* الأَخافش.

خَفَضَ *F. i. n. a.* خَفْضٌ 1) Permansit, substitit (*loco*) *c.* ب *l.*; 2) Depressit, humilem reddidit *superbum Deus c. a. p.*; 3) Demisit, depressit *vocem c. a.*; *inde Corani dictum* اخْفِضْ لهما جَنَاحَ الذُّلِّ من الرَّحْمَةِ Te submitte illis (*aut in hoc est inversio quaedam, ut sit pro* اخفض لهما جناح الرحمة من الذل). *Traditionis autem verba* ان الله يبسط الرزق يخفض القسط ويرفعه لمن يشاء ويقدر على من يشاء *his verbis explicantur* Deus ex voluntate sua hominibus aut larga alimenta aut pauca dat; 4) Vocali Kesra affecit ultimam dictionis litteram *i. e.* in genitivo posuit vocem *c. a.*; 5) *n. a.* خَفْضٌ *Intrans.* Leniter incessit *camelus.* b) خَفُضَ Tranquilla et commoda fuit *vita, et* خَفُضَ عَيْشُهُ Lenis, commoda fuit eius vita; c) خُفِضَتِ الجارية Circumcisa fuit puella, *in puero dicitur* خُتِنَ (*in Kamuso passivi forma adnotata est, in Djeuharii opere activi*). II Leniter ac miti modo fecit vel dixit, *unde dicitur* خَفِّضْ عليك القول Lenibus utere verbis, *et* خفض عليك الامر Facile tibi redde negotium! *etiam* Commoda fuit vita eius; *item* Depressit *cameli caput* in terram ut illum conscenderet *c. a. capitis*; Destitit *ab aliqua re c.* عن; Desivit. VII Deiectus est. VIII Circumcisa fuit (*puella*).

خَفْضٌ Tranquillitas, commoditas *vitae*; *inde* هو في خفض من العيش Commodam et tranquillam vitam agit; Lenis vox; Lenis incessus; *et* Vocalis Kesra in fine vocis; Genitivus. *conf. De Sacy Gramm. Arab. T. 1. p.* 291.

خَافِضٌ *F.* ة Deprimens; *inde* الخافض Depressor (*sc.* superborum), *unum ex nonaginta novem Dei nominibus*; *inde quoque in Corano* خافضة رافعة Quae alios in infernum deprimit, alios in paradisum tollit (*resurrectio*); *inde dicitur* ارض خافضة السقي Terra, quae facillime irrigari potest (*huic contraria est ea terra, quae* رافعة السقي *appellatur*). *Dicitur quoque* بيني وبينك ليلة خافضة In-

ter me et te spatium itineris per noctem leniter faciendi. عيش خافض Commoda, tranquilla vita. خافض الطير Grávis, modestus, tranquillus (*eodem modo dicitur* ساكن الطير *et* واقع الطير).

خَفِيض Depressus, submissus; Commoditas vitae; Commoda (*vita*).

خَافِضَة Collis terrae depressior; Mulier quae circumcidit puellas.

مَخْفُوض Depressus, humilis; In Genitivo posita *vox*.

الحروف المُنْخَفِضَة Litterae ا, ب, ت, ث, ج, ح, د, ذ, ر, ز, س, ش, ع, ف, ك, ل, م, ن, ه, و, ى.

خَفَعَ 1) Vertigine correptus ex fame vel alia causa in terram concidit; 2) Percussit *gladio aliquem c.* ب *instr. et a. p.*; 3) *n. a.* خَفْع, خَفَعَان Commotum fuit *velum vel vestis suspensa*; 4) Laxae fuerunt artuum compagines; 5) خُفِعَ Fame iecur hominis arsit. IV In terram coniecit *fames aliquem c. a. p.* VII Inflexum *vel* laxum fuit fame *iecur*; Evulsa fuit *palma*; Fissus fuit *pulmo*.

خَوْفَع Aeger animi, tristis.

مَخْفُوع Daemone obsessus, insanus.

خَفَقَ *F. i. o.* 1) *n. a.* خَفْق (*poetae nomen actionis* خَفَق *formarunt*), خَفَقَان Palpitavit, leni motu ultro citroque actum fuit tremuitve *vexillum*, *vapor* سراب *appellatus*, *cor*; 2) Capitis motu nutavit dormitans; 3) *n. a.* خَفَقَان, خَفْق Micuit vibratumque fuit (*fulmen*); 4) *n. a.* خَفْق Sonuit (*ventus*, *cithara*); 5) Crepitum e ventre emisit (*camela*); 6) Potiore parte praeteriit (*nox*); 7) *n. a.* خَفْق Volavit *avis*; Ita demisit *penem in vulvam*, ut absconderetur *c. a. r. et* في *l.*; 8) Re lata *uti solea*, *ensis lamina*, *vel qualis ea est*, *quae* درة *appellatur*, verberavit *aliquem c. a. p.*; *tum* 9) *F. i. o.* Levem ictum *gladio* inflixit *alicui c. a. p. et* ب *instr.*; 10) *F. i. n. a.* خُفُوق Occidit stella. وردت خُفُوقَ النجم Descendi tempore quo stellae Pleiades occidebant. IV Capitis motu nutavit dormitans; Ad occasum inclinata fuit *stella*; Alis suis percussit (*avis*); Indicii faciendi ergo commovit *vestem vir c.* ب *vestis*; Petens voti compos factus non est; Sine praeda rediit *miles vel venator*; Humi prostravit *aliquem c. a. p.* VIII Commotus fuit *vapor* سراب *appellatus*.

خَفْق Sonus quem edit solea.

خَفِق, خَفَق *Pl.* خِفَاق Medio corpore gracilis (*equus*).

خَافِق Tremens, palpitans; *Dualis* الخافقان Occidens et oriens *vel* plaga coeli tam occidentalis quam orientalis, *vel* Coeli et terrae extremitates.

خَفْقَة Nutatio una.

خَفْقَة Res, qua percutitur, ut lorum vel linteum contortum; Desertum glabrum in quo vapor سراب dictus apparet.

خَفَقَة *et* خَفِقَة *Pl.* خَفَقَات *et* خَفِقَات Medio corpore gracilis *equus*.

خَفُوق Crepitum ventris emittens (*camela*).

خَيْفَق Desertum longe patens; Valde celer *de equis*, *camelis fem. et struthionibus maribus*; Partibus iis, quibus رُفْغان nomen est, longis praedita, tenuibusque ossibus, et late diducto incedens passu *mulier*; Infortunium. *Dicitur* رماه الله بالخيفق.

خَفَقَان Palpitatio cordis.

خَفَّاق *nempe* خَفَّاق القَدَم Anteriore parte latum habens pedem *vir*.

خَوَافِق Quatuor plagae cardinales *coeli*, unde spirant venti.

أيّام الخَافِقَات Tempus, quo regnantibus Abbasidarum chalifis Abu l'Abbaso et Abu-Djafero, tam frequenter stellae cadentes observabantur, ut diem resurrectionis advenisse putarent homines.

خَفَّاقَة Podex. *Tum* امراة خفاقة الحشى Extenuato collapsoque ventre praedita *mulier*.

خَيْفَقَان Cognomen viri quam maxime iniusti, *ex quo proverbium ortum est* ظُلْمٌ ظُلْمَ الخَيْفَقَان Tanta iniustitia, quanta Alchaifakanus, usus est; *et* ظُلْم ولا كَظُلْم الخَيْفَقَان Est quidem iniustitia, sed non tanta quanta illa Alchaifakani erat. *Res in Kamuso narrata est.*

خَنْفَقِيق Infortunium; Perquam velox *de camela et struthiocamelo mare*; Equi in cursu, qui cum vacillatione est coniunctus, sonus.

مِخْفَق Gladius latus.

مَخَافِق Loca occasus siderum.

مِخْفَقَة Linteum *vel* simile quid, contortum, quo inter saltandum se invicem percutiunt; Flagellum, nervus taurinus.

مَخْفُوق Cordis palpitatione affectus; Daemone obsessus.

خَافِل Fugiens.

خَفَن Laxitas ventris.

خَفَّان *i. q.* حَفَّان Pullus struthionis; *tum* خَفَّان Locus quidam leonibus abundans; *inde dicitur* اسد خفّان.

خَيْفَقَان *Coll.* Locusta.

اختفن *quod apud Gol. ex Mar. explicatum legitur*, *vitium est. Scribatur* احتفن.

خَفَنْشَل *i. q.* خَفَنْجَل.

خَفَا *n. a.* خُفُوّ, خَفْو 1) Splenduit *fulmen Kam.*; 2) Apparuit *res.*

خَفْوَة Absconsio. *Dicitur* اكله خفوة Edit illud occulte et furtim.

خَفَا *F. i. n. a.* خُفِيّ, خَفْي 1) Effecit, ut appareret *res*, manifestavit *c. a. r. Ita in Corani loco* ان الساعة آتية اكاد أُخْفِيها (*sed ibi quoque legitur* أَخْفِيها); Effecit *pluvia*, ut *e latibulo* exirent *mures c. a.*; 2) *n. a.* خَفْي Parum splenduit per transversum latum per nubis regiones *fulmen* (*conf.* عقيقة *et* وميض) *Djeuh.* b) خَفِيَ 1) *F. a. n. a.* خَفَاء Occulta, abscondita, non manifesta fuit *res alicui c.* على *p.*; *inde dicitur* برح الخفاء Manifesta fuit *res*, apparuit. لا خَفَاء بما تريد Manifestum est id, quod intendis; 2) *n. a.* خِفْيَة, خُفْيَة Abscondit se *ab aliquo c.* ل *p.* II Abscondit, occultavit *rem c. a. r.* IV Occuluit, celavit *rem c. a.*; Manifestavit *c.* عن (*Ita in Corani loco ex altera lectione* ان الساعة آتية اكاد أُخفيها); Absconditus fuit, latuit. VIII Absconditus fuit, latuit *ab aliquo c.* من *p.* (*Hoc a Djeuhario vituperatur, praeferendum esse* استخفى *dicit.*) اختفى دمه In occulto nemine sciente eum occidit; Effecit, ut prodiret *e latibulo c. a. p. et* من *l.*; Eduxit, manifestavit *c. a.* X Delituit *c.* من *p.*; *et contr.* Apparuit. *Citab Aladhdad.*

خَافٍ Occultus, clandestinus. الخَافِي Daemones.

خَفًا Res occulta, abscondita. لا خَفَاء بما تريد Manifestum est quod vis.

خِفَاء *Pl.* أَخْفِيَة Operimentum, tegimentum. اخفية الكرى Tegumenta somni *i. e.* oculi. اخفية النور Calices florum.

خَفِيّ *Pl.* خَفَايَا Absconditus, occultus. *Dicitur* اذا حسن من المراة خَفِيَّاها حسن سايرها Quando in femina duo eius occulta (*nempe vox et vestigia pedum*) pulchra sunt, pulchrae quoque sunt caeterae partes (*quia ex his duobus caetera cognosci posse dicunt*).

خَافِيَة Is, cuius omnes actiones occultae sunt; Occultus. *Dicitur* شي خَافِيَة (*non est haec forma pro feminino habenda*). *Pl.* الخَوَافِي Daemones; *et* A daemonibus habitata terra. *Dicitur* ارض خافية.

الخَوَافِي (*est Pluralis a* خافية; *sed Singularis in usu non esse videtur*) Pennae eae, quae, si avis contrahit alam, absconditae sunt, *vel* quatuor, quae post eas المناكب dictas sunt, *vel* septem post septem anteriores (*ex Alazmaii sententia sunt* eae alae pennae, quae decem anteriores sequuntur). Ramus palmae, medullae (قلبة) arboris proximus.

خَفِيَّة *Pl.* خَفِيَّات Res occulta, arcanum; Signum eius quod a daemone aliquis obsessus est. *Dicitur* به خفية A daemone obsessus est; *et* Puteus, *inprimis* qui relictus et obrutus tum iterum effossus est. النون الخَفِيَّة Littera ن in Futuro energico signo Teschdidi carens, et النون الخفيفة appellatum; Nomen loci leonibus abundantis.

خَافِيَاء Daemones.

مُخْتَفٍ (*c. art.* المُخْتَفِي) Qui cadavera effodit, ut amiculis feralibus potiatur.

خَقَّ *F. i. n. a.* خَقِيق 1) Sonuit prae macie *vulva praeputiumve iumenti*; 2) Bullivit, eoque murmur edidit (*olla*). IV Nimis amplum pro axe foramen habuit *trochlea, et in trabe* نعامة *appellata adhibetur*, quae nimis ampla in extremis lateribus non bene convenit trabibus زرنوقان appellatis in puteo; Sonuit in coitu *vulva*.

خَقّ *Pl.* خُقُوق , أَخْقَاق (*sec. nonn. Pl. Pl.* أَخَاقِيق) Fissura terrae.

خُقّ Stagnum lacusve, qui arescendo rimas agit. *Ita scribunt scripsisse Abdolmalikum ad Hadjdjadjum* لا تدعنّ خُقًّا ولا لُقًّا الا زرعته Ne omittas aut foveam in terram depressam aut fissuram terrae in longum ductam serere.

خَقُوق Cuius vulva emaciata sonum edit, et ea, quae amplum podicem habet (*asina et femina*).

خَقّاقة Cuius vulva sonum edit *asina et femina.*

أُخْقُوق *et* إِخْقِيق *Pl.* أَخَاقِيق Fissura terrae (*sunt, qui contendant vocem* اخقوق *eandem esse ac* خُقُوق, *alii volunt,* اخاقيق *esse Pl. Pl. a* خَقّ).

خَقْخَقة Sonus qui editur a vulva praeputiove (*praesertim in iumentis*) *conf.* اخق.

خَيْقَم Vox, qua sonus exprimitur.

خَاقَان *Pl.* خَوَاقِين Nomen regis apud Turcas.

خَقَّن Creavit, constituit Chakanum (*regem*) *aliquem c. a. p.*

أَخْقَى Concubuit cum femina amplis pudendis praedita.

خَلّ *F. i. a.* 1) *n. a.* خَلّ, خُلُول Deminuta et extenuata fuit (*caro*); 2) *n. a.* خُلُولة Inops et pauper evasit, indiguit; Necesse habuit; 3) *n. a.* خَلَل Corruptum depravatumque vitio aliquo, defectu, vel negligentia fuit *negotium Gol. ex Mar.*; 4) *F. i.* Proprius, peculiaris fuit, aut privatim quid fecit *c.* في *r.*; 5) *n. a.* خَلّ Perforavit, penetravit *rem c. a. r.*; Fidit linguam *pulli camelini* eamque ligno immisso (خلال) munivit ne lacteret *c. a. p.*; 6) *n. a.* خَلّ Ligno acuto خلال appellato transfixam connexuit (*vestem*) *c. a.* II *n. a.* تَخْلِيل In acetum vertit *vinum c. a. r.*; Corruptum fuit et acidum *vinum aliusve potus*; Factum est acetum *mustum*; Exposuit soli *dactylos immaturos* (بسر), tum aceto conspersos posuit in vase figlino *c. a. r.*; Aquam inter barbam, *vel* digitos fluere sivit *c. a. barb. et digiti*; Purgavit dentiscalpio *dentes c. a.*; Dentiscalpio cibi inter dentes relictas partes exemit *c. a. r.*; Peculiarem fecit. III *n. a.* خِلَال (*et quoque* خُلال), مُخَالَّة Amicum se praebuit, amicitiam coluit *c. a. p.* IV Indigum effecit *c. a. p. et* الى *r. Dicitur* ما اخلّك الله اليه. *Pass.* أُخِلّ Necesse habuit; Pastum deduxit ad arbores vel plantas خُلّة appellatas *camelos c. a.*; Depascentes arbores vel plantas خُلّة appellatas habuit *camelos*; Male fructifera fuit; *et contr.* Dactylos adhuc immaturos (بلح) tulit *palma* (*a* خَلَال *derivatum eodem modo, quo a* بلح *dicitur* أبلح *et a* رطب *dicitur* ارطب); Effecit ut rimas ageret *res* eamve mutilavit *c.* ب *r.*; Reliquit, deseruit *locum vel rem c.* ب *r. et l.*; Effecit ut non bene muniti essent regni fines paucos tantum milites alens *c.* ب *l.*; Fidem datam fallens decepit *virum c.* ب *p.* V Intravit, penetravit *rem c.* في *r.* (*Haec autem significatio, quae in Kamuso Turcico reperitur, magis mihi placet, quam ea, quae tam in Kamuso Calcutt., quam in Djeuharii opere nempe* τοῦ absolutum, consumtum esse; *haec enim vitio, quum vocis* نفذ *punctum diacriticum omissum esset, orta videtur*); Intravit inter *homines c. a. p.*; Disiunxit, discriminavit *digitis barbam Gol.*; Dentiscalpio cibi inter dentes relictas partes exemit *c. a. r.*; Perforavit *rem c. a.*; Una vice post alteram perfodit *hasta aliquem c. a. p. et* ب *instr.*; Ex uno nubis interstitio (خلل) decidit nec fuit generalis *pluvia*; Inter interstitia ramorum quaesivit *dactylos maturos c. a.*; In acetum conversus fuit (*conf.* خل) *Jac. Schult.* VI Amicitiam inter sese coluerunt. VIII Acetum evasit; Sumsit sibi acetum; Inter arbores et plantas خلة appellatas retenti fuere (*cameli*) ne ad alias procederent; Perfodit (*hasta*) *c. a. p. et* ب *instr.*; Deminuta et extenuata fuit *caro alicuius vel corpus*; Insana fuit *mens*; Opus habuit, indiguit *c.* الى *r.*; Detrimento, vitio, seu defectu laboravit *opus Gol. ex Mar.*; Confodit *telo c. a. p. et* ب *r.*

خَلّ Acetum; *et inde* Malum. *A quibusdam pro bono habetur ut in hac proverb. locutione* ما له خل ولا خمر Nec bonum neque malum ei est. لست من هذا الامر في خل ولا خمر Nil vales hac in re. *Ab aliis pro malo habetur* ما انت بخل ولا خمر Nil vales. *Gen. comm. ut* طريق *Pl.* أَخُلّ , خِلال Via per arenam ducens et per duplicem arenam transiens, *vel* per cumulatam arenam transiens; Quae paucas plumas habet *avis*; Salsa et amara planta (حمض); Ablactatus; Vestis trita; Macilentus, extenuatus corpore *vir*, *et contr.* pinguis; Camelus anniculus, secundum annum ingressus; Vena quaedam in collo et dorso; Fissura in veste.

خِلّ *Pl.* أَخْلال Amicus intimus; Amicitia. *Dicitur* انه لكريم الخِلّ Generosus ille est in amicitia; *item* Pauper, egenus.

خُلّ Amicus intimus. (*Nonnullis haec vox nonnisi propter sequentem vocem* وُدّ *cum Dhamma pro* خل *enuncianda videtur, ut dicatur* كان لي وُدًّا وخُلًّا.)

خَلَل Conditio rei haud bona et firma (*tam in rebus quam in consilio vocem adhibent*). *Dicitur* في امره خلل Eius res non bene constitutae et firmae. في رايه خلل Eius consilium non est rectum et constans; *in homine autem significat* Conditionis tenuitatem (رقة). *Plur.* خلال Interstitium inter duas res, *et* hiatus nubium unde erumpit pluvia. *Dicitur* المطر يخرج من خلل السحاب *et* من خلال السحاب *et* هو خَلَلَهُمْ Hic inter eos est; *tum* خلال الدار Eae partes, quae domus fines circumdant et inter eius domos sunt ut plateae.

خَلَل Reliquiae cibi inter dentes.

خَال Cuius singulae partes inter se non cohaerent *exercitus.*

خَلَال *Coll.* Species dactyli immaturi (بلح); *tum* هو خلالَهُمْ Ille inter eos est. خَلَالَ ذلك In medio huius.

خِلَال (*videtur haberi et singularis et pluralis a* خلل *forma*) Interstitium; Medium rei; *inde* هُوَ خِلَالَهُمْ Hic inter eos est; Dentiscalpium; Lignum quod transfigitur per pulli camelini linguam, ne lactere possit *Pl.* أَخِلَّة Instrumentum, quo aliquid perforatur; Ligna acuta, quibus tegumenta pellicea tentoriorum Arabicorum connectuntur, *Reisk.*, *et* Ligna acuta, quibus vestimentorum partes non consutas inter se connectunt. Hanc ob causam Abu-Becrus chalifa ذو خلال cognominatus est, quia omnibus opibus in pium usum erogatis, talibus lignis in vestibus suis utebatur; *et Coll.* Spinae *seu* aculei enascentes e ramis palmarum. *Gol. ex Afr. de quibus in* ابر *et* اسل *vid.*; *item* Reliquiae cibi inter dentes.

خُلَال *Coll.* Dactyli maturi qui inter interstitia ramorum quaeruntur; Accidens, quod causa est, cur omnis res dulcis acescat.

خَلَّة *Masc. et Fem.* Camelus anniculus, secundum annum ingressus. *Inde dicitur* اتاكم بقرص كانه فرسن خلة; Foramen parvum *vel* quodcunque; *et Pl.* خِلَل Foramen in arundinea domo. *Inde mortuo bene precantes dicunt* اللهم اسدد خلته; Arenae tractus separatus. *Plur.* خِلَل Vinum, ... vinum acre, *vel* corruptum sed non acre; Mulier levis, agilis; Locus hominis vacuus post mortem; Necessitas, res necessaria (حاجة); Paupertas: *inde proverb. locutio orta est* الخلة تدعو الى السلة Paupertas ad furta incitat. *Pl.* خلال Natura, indoles, proprietas *rei*; Portio aceti.

خِلَّة *Pl.* خِلَل, خِلَال *et Pl. Pl.* أَخِلَّة Theca vaginae corio tecta *vel* capsa, in qua ponitur vagina gladii auro aliisve rebus ornata; Lorum quo obvolvitur cornu arcus (سية); *tum gener.* Corium omne pictum. *Plur.* خِلَل, خِلَال Cibi inter dentes relicti particula, quae dentiscalpio inde eximitur; Amicitia. *Dicitur* انه لكريم الخلة Generosus ille in amicitia est; *tum quoque tam Masc. quam Fem. Sing. et Plur.* (*quia proprie est Infinitivus*) Amicus.

خُلَّة Arbor (شجرة) quaedam spinosa; Locus ubi proveniunt et frequentes sunt plantae spinosae عرفج appellatae; Omnis planta, cui inest dulcis sapor. *Inde dicunt Arabes* الخلة خبز الابل والحمض فاكهتها *vel* لحمها. *Pl.* خُلَل Omnis terra, in qua non proveniunt plantae حمض appellatae. *Pl.* خُلَل Amica sincera, amicus. *Pl.* خلال Amicitia sincera; Indigentia (*Gol. ex Mar.*).

خَلِيل *Pl.* أَخِلَّاء, خُلَّان Amicus intimus sincerusque; Mulieris amatus. خليل الله Amicus Dei, *et inde* الخليل Abrahamus. Cor; Nasus; Capulus ensis *Gol. ex Meid.*; *adject.* Perforatus; Extenuatus corpore, macilentus *vir*, infirmus; Pauper, indigus.

خَلَّال Aceti venditor.

خَلَالَة Amicitia sincera.

خِلَالَة Amicitia sincera; Dentiscalpium; *et inde* Debilis, macer.

خُلَالَة Amicitia sincera; Reliquiae cibi inter dentes, quae inde dentiscalpio eximuntur; Dactylus maturus, qui inter ramorum interstitia quaeritur (*videtur nomen unitatis a* خُلال).

خُلُولَة Amicitia sincera.

خَلِيلَة *Pl.* خَلِيلَات, خَلَائِل Amica intima, sincera.

خَلِّي *Fem.* ة Depascens arbores et plantas خلة appellatas *camelus.* *Dicitur* بعير خلي *et* ابل خلية.

أَخَلّ Indigens, pauper; *tum et sensum comparativi habet* Magis pauper.

أَخِلَّة *De vario hanc vocem derivandi modo conf. Hamas. p.* 662.

مُخِلّ *Fem.* ة Depascens arbores et plantas, quibus nomen est خُلَّة, *camelus*; Pauper, indigens.

مُخْتَلّ Vehementer sitiens; *F.* ة Depascens arbores plantasque خُلَّة appellatas *camelus*. امر مُخْتَلّ Res infirma; *tum* Indigens, pauper.

مَخَلَّة Solum plantas خُلَّة, dulcius camelorum pabulum, producens.

مَخْلُول Perforata *res*; Fissus lingua et sic ablactatus.

خَلَأَ 1) *n. a.* خُلْأ, خِلَاء, خُلُوء In genua procubuit *vel* refractaria fuit *camela* (*sunt qui et de camelo hoc dictum esse velint, dum alii camelis fem. id solum tribuant*); 2) *n. a.* خُلُوء E loco suo non processit *vir*; 3) Relinquens unam, alteram agere coepit *gens*.

تَخْلِئ *et* تَخْلِئ Mundus, *vel* Cibus potusque.

خَلَبَ *F. o. et i. n. a.* خَلْب 1) Vulneravit aut scabit aut fidit *unguibus c. a. p. et* ب *instr.*; 2) Unguibus arripuit *praedam c. a.*; 3) Fidit *rem c. a. r.*; 4) Alienavit *mentem alicui c. d. a.*, *ut mulier pulchritudine sua*; 5) Momordit *aliquem c. a. p.*; 6) *F. o. n. a.* خَلْب Succidit (*gramen*) *c. a.*; 7) *F. o. n. a.* خَلْب, خِلَاب, خِلَابَة Decepit et fefellit verbis *c. a. p.* *Proverb. est locut.* اذا لم تغلبْ فاخلبْ. b) خَلُبَ *n. a.* خَلَابَة Pusillanimis, fatua fuit (*de muliere*). II Decepit *c. a. p.* III Decepit *c. a.* IV Coenosa fuit *aqua*. VIII Resectus fuit instrumento مِخْلَب; Decepit verbis *aliquem c. a. p.*; Deceptus fuit. X Vulneravit unguibus aut scabit aut fidit *c. a.*, *et* Succidit *gramen c. a.*

خِلْب Unguis ferae aut rapacis avis (*conf.* مِخْلَب); Carnis tenuis particula, quae inter costas est et unam cum altera coniungit *vel* Iecur *vel* eius augmentum, *sc.* Lobus iecoris, *vel* Iecoris velum, quo munitum est, *vel* Res quaedam alba iecori adhaerens. *Inde originem duxisse videtur* خِلْبُ نساء Is qui mulieres amat et ab iisdem amatus est. *Huius Pluralis est* اخلاب *ut dicatur* أَخْلَابُ نساء; *tum* Raphanus; Vitis folium.

خُلْب *et* خُلُب *Coll. nom. unit. c.* ة Fibrae lignosae, quibus palmae truncus constat; Medulla palmae *vel* eius cor; Funis durus et tenuis ex fibris lignosis palmae tortus; Lutum, *vel* Lutum durius cohaerens, *vel* Lutum nigrum.

خَالِب *Fem.* ة Decipiens, fallens *vir*, *mulier*.

خُلَّب Nubes pluviae expers. *Et dicitur* البَرْقُ الخُلَّب, برق السحاب *est autem pro* بَرْقٌ خُلَّبٌ, بَرْقُ الخُلَّب (الخلب) Fulmen nubis aqua carentis (*Wetterleuchten*). *Inde ei qui promittit, sed non stat promissis, dicitur* انما انت كبرق خلب.

خَلَبْن Pusillanimis, fatua *mulier*; Macra *mulier*.

خَلَبَة *Plur.* Deceptores, mendaces.

خَلِبَة Decipiens (*de muliere*); *et* Iactanter incedens *mulier* (*Gol. ex Meid.*).

خَلُوب Decipiens (*de muliere tantum*).

خِلَّبَاء Pusillanimis, fatua *mulier*.

خِلَّبَاء *Ut Pluralis vocis* خِلْب *et dicitur*: خِلْبُ نساء *eodem sensu ac* اخلاب نساء.

خَلَّاب *F.* ة Decipiens, fallens saepius *vir*, *mulier*.

خِلَابَة Deceptio, fraus (*quae verbis peragitur*).

خَلَبُوب Decipiens, fallens (*de viro tantum*).

خَلَبُوت Decipiens, fallens (*de viro et muliere*).

خِلِّيبَى Fraus, deceptio.

مِخْلَب *Pl.* مَخَالِب Aduncus unguis *rapacis avis vel ferae* (*vel ita sunt voces* ظُفْر *et* مخلب *distinguendae, ut illa de avibus, quae venando aptae non sunt, hac de avibus venando adhibitis utantur*); *et* Falx non dentata, qua succiduntur herbae; Nomen instrumentorum chirurg. *vid. Albucas. de chirurg. p.* 240 *sqq.*

مُخْلِب Coenosa (*aqua*).

مُخَلَّب Multum colorata pictave (*de vestibus*).

مَخْلُوب Deceptrix, fraudulenta (*mulier*).

خَلْبَسَ Verbis deliciosis decepit *aliquem* eiusque animum sibi conciliavit *c. a. p. vel c. a. cordis.*

خَلَابِيس Res vanae, nefas. *Dicitur* وقعوا في الخلابيس.

خِلَابِيس Mollia, mansueta et mitia verba. *Dicitur* اخذ قلبه بالخلابيس Occupavit eius animum verbis mansuetis; Mendacium; غره بالخلابيس Decepit eum mendacio.

خَلَابِيسُ Res vanae, nefas; Mendacium; Ex variis regionibus dispersi homines. (*Sunt qui hanc vocem singulari carere dicant, dum alii eam a voce* خلبيس *derivatam esse contendunt*); *tum* Cameli qui aqua satiati tam celeriter abeunt, ut pastor eos attingere nequeat; Res nec bene disposita nec bene cedens.

خَلْنَبُوس Pyrites, silex quo extunditur ignis.

خَلْبَصَ Fugit (*vir*).

خَلَبُوسٌ Nomen avis, quae passeris colorem habet sed eo minor est.

خَلَجَ *F. i. n. a.* خَلْجٌ 1) Traxit, attraxit *rem c. a. r.*; 2) E loco suo traxit et evulsit *rem c. a. r.*; 3) Retraxit a foetu lactando *matrem c. a. p.* (خَلَجْتُهَا) *Djeuh. In Kamuso autem* Infantem aut pullum cameli sui ablactavit, *ut sine accusativo dicatur* خَلَجَ الرَّجُلُ; 4) Movit, agitavit *c. a. r.*; 5) Confodit *c. a. p.*; 6) Occupavit, occupatumque tenuit *cura mundi c. a. p.*; 7) Nictando innuit monuitque *c. a. p. Dicitur* خَلَجَ الرَّجُلَ بحاجبه Palpebris motis adnuit *viro, et* خلج الرجل بعينه; 8) Inivit *feminam c. a. p.*; 9) *F. i. o. n. a.* خُلُوجٌ Palpitavit, commotum fuit *membrum*, *oculus*. b) خَلَجَ *n. a.* خَلَجٌ Dolores ossium ex lassitudine, labore, vel multo incessu habuit; 2) Corrupta fuit *res*. III Anxia dubiave cogitatione *animum* affecit *res c. a. Dicitur* خالج قلبى امر. V Commotus fuit, vacillavit; Dissolutis velut artubus, ut modo in dextrum, modo in sinistrum latus inclinaretur incedendo, nutavit, *hemiplexia laborans*. VI تخالج فى صدرى شى Dubitans haereo in re. VIII Traxit, abstraxit *c. a.* أُخْتُلِجَ القومُ Abducta vel abrepta fuit gens. *Diw. Huds.*; Ablactatus fuit; Palpitavit commotusque fuit *oculus*.

خُلُجٌ Populus de cuius origine dubitatur; Nomen gentis Arabicae, quae quum primum cum gente Adwan ben-Kais Aihlan coniuncta fuisset, ab Omaro chalifa ab ista separata et genti Harits ben-Malic addita hoc nomen accepit.

خِلَاجٌ Dimicatio, contentio; Dubium; Species quaedam vestium striatarum.

خَلِيجٌ Remotus, longinquus.

خَلَّاجَةٌ Nictans *oculus*. *Gol. ex anonym. Lex.*

خَلُوجٌ Quae, quum ei sit pullus ereptus, decrementum patitur lactis *camela*; Quae propter agilitatem et celeritatem iter quasi trahere et evellere videtur *camela*; *et* Nubes disgregata *vel* aqua abundans.

خَلِيجٌ *Pl.* خُلْجَانٌ (*Meid.*) Sinus maris; *item* Flumen: *aliis etiam* ripa *eius*, *ut* خليجا النهر Latera duo fluvii *sint*; Canalis e flumine maiore derivatus; Locus maris profundissimus, gurges, abyssus *Gol. ex Mar. Plur.* خُلُجٌ Scutella lignea magna. *Pl.* خُلُجٌ Navigium minus *quam* عَدَوْلِىّ appellatum; Funis: quod ei res alligata trahitur. *Pl.* خُلُجٌ Corpore tremente praeditus.

أَخْلُجٌ Funis.

اِخْلِيجٌ Praestans ac velox equus; Planta quaedam.

وَجْهٌ مُخْتَلِجٌ Facies paucam carnem habens.

مَخْلُوجَةٌ Quae dextrorsum et sinistrorsum fit hastae confossio; Res obscura, dubia; Consilium probum, sententia recta et vera.

خَلَاجِمٌ Corpulentus, magnus, *vel* Longa, procera statura praeditus.

خَلَيْجَمٌ *Id.*

خَلْخَلَ Omni carne nudavit (*os*) *c. a.*

خَلْخَلٌ *Pl.* خَلَاخِلُ *et* خَلَاخِيلُ Compes, qua Arabum mulieres infimam tibiam ornant, *ex auro fere vel argento*; Tenuis, pulchra *vestis*.

خُلْخُلٌ Compes, qua Arabum mulieres infimam tibiam ornant.

خَلْخَالٌ *Id.*; Tenuis, pulchra *vestis*.

تَخَلْخَلَتْ Compede ornavit infimam tibiam *mulier* (*a* خلخل *derivatum*).

مُخَلْخَلٌ (*et tanquam Femin. conf. Hamas. p.* 822) Locus tibiae prope talos, ubi periscelis aptatur.

مُتَخَلْخِلٌ Cuius singulae partes non cohaerent *exercitus*.

خَلَدَ *F. o.* 1) *n. a.* خُلُودٌ Perennavit et sempiternus fuit; Constitit, mansit *in loco c.* الى; 2) *n. a.* خُلُودٌ, خَلْدٌ Tarde senuit et aetate provecta robustus iam fuit *vir*; 3) Permansit *in loco c.* ب *l. vel c.* الى *l.* II Aeternum ac perennem reddidit; Permansit *in loco c.* ب *l.*; Tarde

senuit et aetate provecta robustus iam fuit *vir*; Pericarpiis vel inauribus ornavit. *Gol. ex Mar.* (*vid.* خلدة). **IV** Aeternum ac perennem reddidit *c. a.*; Nixus fuit *c.* الى, *ut in his Corani verbis* ولكنه اخلد الى الارض; Inclinavit *ad aliquem c.* الى *p.*; Constitit mansitve *in loco c.* ب *vel c.* الى *l.*; Adhaesit *socio*, affixus fuit ut eum non relinqueret *c.* ب *p.*; Tarde senuit et aetate provecta robustus iam fuit *vir*.

خُلْدٌ Talpa (*sed rarius quam* خُلْد).

خُلْدٌ Perennitas, aeternitas; Paradisus; Talpa, *vel* Aliud coecum talpae simile animal in terra vivens, quod odorem cepae et porri ita amat, ut posita cepa aut porro in eius foramine prodiens capi possit (*talpa autem ab Arabibus pro caeca habita est*, *Pl.* مَنَاجِذ *in usu est*). *Pl.* خلدة Pericarpium et inauris; Species quaedam alaudae (قُبَّرَة).

خَلَدٌ Mens, animus, anima. *Sic dicunt* ما وقع ذلك في خلدي Non incidit hoc in animum meum.

خَلَدٌ *id. quod* خالد *conf. ill. de Sacy Anthol. Gramm. p.* 66 *infr. t. ar.*

خَالِدٌ *Fem.* ة Sempiternus. أبو خالد Canis. *Mar.* الجزاير الخالدات Insulae fortunatae. *Abulf.* الخالدان Duo viri ex Asaditis, *nempe* Chalid ben-Nachlah ben-Alaschtar ben-Djahwan ben-Fakas, *et* Chalid ben-Kais ben-Almodhallil ben-Malic ben-Alazghar ben-Munkids ben-Tharif ben-Amru ben-Koain.

خَلَدَةٌ Inauris; *et* Pericarpium.

خُلُودٌ Perennitas; Aeternitas; *item* Senectae vegetus vigor virorque.

خَوَالِدُ Eae montis partes, quae Arabibus inserviunt tripodibus in deserto; Lapides; Montes.

مُخْلِدٌ Perennis, stabilis, firmus, *et* Vegetae ac virentis senectae *vir*.

مُخْلَدٌ Is cuius senectus tarde apparet.

مُخَلَّدٌ Aeternitate donatus, *vel* Non decrepitus; *vel* Semper ad servitium idonei, quum semper utantur bona aetate; *vel* Inauri *vel* pericarpio ornatus; *ita in his Corani verbis* يطوفون عليهم ولدان مخلدون. مُخَلَّدًا Semper.

خُلَّرٌ Nomen plantae; *sec. nonn.* Faba (فول); *sec. al.* Vicia (جلبان *dubito num sit vicia an pisum*), *aut* Lens *vel* huic simile legumen (ماش).

خَلَسَ *n. a.* خَلْس, خِلِّيسَى Rapuit inopinatim et celeriter, *et* abripuit *c. a. r.* **III** Eripuit alteri; Arripuit aliquid; Fecit occulto, raptim et furtim. **IV** Partim arida, partim virens fuit (*herba*); Partim cano, partim alio capillo utroque mixto vestitum fuit (*caput*). **V** Rapuit *c. a.* **VI** Ad se invicem rapuerunt, et ad se pertraxerunt. **VII** Se abripuit, separavit, se subduxit. *Hamak. Vakid. Adnot. p.* 46. **VIII** Celeriter *rem* ad se traxit, rapuit *c. a. r.* (*Sunt qui huic formae eandem ac primae significationem tribuant, sed sensum celeritatis addant.*)

خِلْسٌ Pabulum arescens, cui a radice novum subnascitur, ut cum illo permisceatur.

نساء خُلْسٌ Mulieres rubicundae quarum color albus nigro commixtus est (*hic Pluralis aut a* خلساء *aut a* خلاسية *abiectis litteris* ية *formatus est*).

خَلِسٌ Abripiens (*Meid.*).

خُلْسَةٌ *Pl.* خُلَسٌ *nomen* Raptio, ereptio inopinata, celeris; Res quae inopinatim et celeriter rapitur; Quod partim aridum, partim viride est pabulum; Alba macula in nigro; Occasio: *dicitur* هو لك خلسة *Meid.*

خَلِيسٌ Pabulum arescens, cui a radice novum subnascitur, ut cum illo permisceatur; *et* Semicanus; Mixta nigra albaque (*coma*); Planta flaccescens, ut duo eius colores mixti sint; Rubicundus, cuius albus color nigro commixtus est *vir*; Fortis.

خِلَاسِيٌّ *F.* ة Puer patre nigro et matre alba natus, ut eius color ex nigro alboque mixtus sit; Gallus cuius color coloribus gallinae Persicae et Indicae intermixtis constat.

مُخَالِسٌ Fortis.

خَلَصَ *F. o.* 1) *n. a.* خُلُوص, خَالِصَة Pura, alba et non inquinata fuit *res*; 2) *n. a.* خُلُوص Pervenit, attigit *res c.* الى *p.*; 3) Fractum fuit in plures partes in carne *os*; 4) Servavit a malo *c. a.* *Abu-l'Ahla.* b) خَلِصَ *n. a.* خَلَص Fractum fuit in plures partes *os*. (*Quod in Kamuso legitur* نشظ *vitium est*; *legatur* تشظى). **II** Purum fecit; Sincerum illi praestitit amorem *c. a. r. et c.* ل *p.*; *n. a.* تَخْلِيص Purum butyrum cepit; Liberavit, salvavit a malo *c.* من *r. et a. p.* **III** Sincere egit *cum aliquo c. a. p. et* في *r.* **IV** Purum

fecit, purificavit *butyrum c. a.*; Purum cepit butyrum; Sincere et sine simulatione coluit *Deum religione* (*Dicitur* اخلص لله الدين *et quoque* احلص لله), *homines amicitia c. a. p. et* ب *r.*; Medullam pinguem habuit *camelus*. V Liberatus fuit, et se liberavit *ab aliqua re c.* من. X Optavit, ut purus ac sincerus esset; Puram sibi reddidit, integram sibi vendicavit *rem*; Omnino potitus fuit *re c. a. r.*

خَلْصٌ Albus *de omni re*. خَلْصَا الشَّنَّةِ Utris vetusti in extremitate et inferiore et superiore corii segmenta assuta per quorum interstitia aqua effluit; *et tum* Aqua, quae effluit per interstitia huius corii.

خِلْصٌ (*et Collect.*) *Pl.* أَخْلَصَاءُ Amicus, *spec.* sincerus.

خَلَصٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Arbor viti similis, boni odoris, quae alias implicat arbores et baccas producit similes carneolis. ذو الخَلَصة Templum, quod Caaba Iemanensis appellabatur et Chasahmitis (خثعم) erat. *Ita appellatum est, aut quia in eo erat idolum* خلصة *appellatum, aut quia hoc in loco arbores* خلصة *crescebant.*

خَالِصٌ (*Fem. c.* ة) *Pl.* خُلَّصٌ Purus, merus; Exquisita et electa pars rei; Nomen fluvii in oriente Bagdadi, ad quem eiusdem nominis magnus pagus situs est. هذا الشيء خَالِصَةٌ لك Haec res tibi propria est et peculiaris aut omnimode convenit tibi.

خَلَاصٌ Libertas, salus, *et sec. nonn.* Aurum (*quae cum Fatha enunciatio vitiosa habetur*).

خِلَاصٌ Salus, liberatio; Igne purificatum *de auro, argento, cremore*; Vestigium (أَثَرٌ).

خُلُوصٌ (*Kam.*; *sed rectius videtur* خَلوص) Sordes et sedimentum *butyri*.

خَلْصَاءُ Regionis nomen in deserto sitae in qua fons est.

خُلَّاصٌ Rima, interstitium in domo.

خُلْصَانٌ *Sing. et Plur.* Amicus, *et* amici.

خُلَاصَةٌ Purificatum, purum *butyrum*; *etiam in genere* Purior meliorque rei pars. *Gol. ex Mar.*

خَلَاصَةٌ *Id.*

إِخْلَاصٌ Sinceritas. *Haec autem est vocis explicatio in libro* تعريفات *inscripto* الاخلاص فى اللغة ترك الريا فى الطاعات فى

الاصطلاح تخليص القلب عن شايبة الشوب المكدر لصفاه وتحقيقه ان كل شى يتصور ان يشوبه غيره فاذا صفا عن شوبه وخلص عنه يسمى خالصا ويسمى الفعل المخلص اخلاصا.

التَّخَلُّصُ Accessio, quae in carmine a parte priore, introductione scilicet ad propositum thema fit, ut una pars alteri consentanea sit. *conf. Al Mokhtusur p.* 682.

مَخْلَصٌ Locus salutis, asylum.

خَلَطَ *F. i. n. a.* خَلْطٌ Miscuit, commiscuit *c. a. r. et* ب *alt.*; 2) Omnia arcana alicui dixit. II *n. a.* تخليط Miscuit, *cum quadam intensione c. a. r. et* ب *r.*; *inde* Confusum, perturbatum reddidit *alicui negotium c. a. et c.* على *p.*; Confudit, perturbavit *c. a. p. et* ب *r. et c.* بين; Corrupit *rem*, perperam et perverse agens *c.* فى *r.* III *n. a.* خِلَاطٌ, مُخَالَطَةٌ Incidit *in aliquem c. a. p.*; Pervenit *c. a. l. Dicitur* خالط سهل الارض. Immiscuit se *rebus hominibusve*, *aut res* inter se commiscuit *c. a. p. vel r.*, *et* miscuit corpus; Coivit *admissarius cum camela c. a.*; Concubuit *cum femina c. a. p.*; Affecit involvitque *noxa aliquem c. a. p.* خولط الرجل Confusus fuit *mente* vir *c.* فى *mentis*; Incidit, irruit *in gregem lupus c. a.*; Incidit *in aliquem c. a. p.*; Dolore capitis affecit *aliquem morbus c. a. p.* IV Iniit (*admissarius*) *camelam*; Miscuit *admissarium camelum cum femina*, *i. e.* iuvit ad coitum, veretro in vulvam immisso *c. a. cameli*; *et dicitur* اخلط للفحل Direxit cameli veretrum in vulvam; Miscuit se cum *re c.* ب *r.*; Defuit in cursu et minus fecit, quam debuit (*equus*). VIII Mixtus fuit; Perturbatum confusumque *alicui* fuit *negotium c.* على *p.*; *item* Defuit in cursu et minus fecit quam debuit (*equus*); Corruptam mentem habuit; Iratus fuit; Pinguis fuit (*camelus*). *Tum dicitur* اختلط الحابل بالنابل *vel* الخاثر بالزباد *vel* الليل المرعى بالهمل *vel* بالتراب *ad significandum*, *rem esse obscuram et intricatam.* X Primum non bene direxit veretrum, tum vero in vulvam immisit *admissarius.*

خِلْطٌ Se immiscens hominibus iisque blandiens; Qui lenonis more uxores suas et utensilia hominibus concedit eaque inter illos quasi proiicit.

خِلْطٌ Omnis res, quae se cum altera miscet; *Pl.* أَخْلَاطٌ Dactylorum variae species mixtae. رَجُلٌ خِلْطٌ مِلْطٌ Mixti generis vir. أَخْلَاطُ الانسان Quatuor humores, qui corpori humano ad vitam necessarii sunt, *nempe* السودا, الصفرا, البلغم, الدم *Avicenn. p. 5 sqq.* الأَخْلَاطُ Mi-

scella hominum turba et ignobilis. Fatuus, stultus; Sagitta, quae e ligno curvo confecta, recta reddi nequeat (*ita et de arcu*).

خِلْطٌ Se immiscens hominibus iisque blandiens; Qui uxorum suarum et utensilium usum lenonis more hominibus concedit eaque inter ipsos quasi proiicit; Stupidus.

خُلْطٌ Arcus curvus; Sagitta curva.

خُلُطٌ Se immiscens hominibus iisque blandiens; Qui uxorum et utensilium hominibus usum concedit eaque inter ipsos quasi proiicit.

خِلَاطٌ Miscella turba ex hominibus, camelis, pecudibusve aliis constans; Quod aliquis camelos suos cum aliis miscet, ut decimari non possint. *Meid. In Kamuso vero in decimis varius huic voci sensus tribuitur. Ita vocem interpretatur auctor*: Quod si *e.v. gr.* socii duo centum et viginti oves, ita ut uni sint octoginta alteri quadraginta, possident, et decimans ex toto numero duas capit, ille qui possidet octoginta, alteri quadraginta habenti tertiam partem ovis reddit, ut hic dederit duas tertias partes, ille vero ovem et unam tertiam ovis partem, *et* si decimans ex centum et viginti, unam tantum ovem cepit, qui octoginta possidet oves, alteri duas tertias ovis reddit *vel* in decimis vox خلاط significat, si tres *exempli gratia* socii, quorum quisque quadraginta oves possidet, tres suos greges in unum coniungunt, ita ut tres, quibus singulis una cuilibet ovis danda fuisset, unam tantum ovem dent decimanti. خِلَاطٌ Nomen urbis Armeniae (*ne dicas* أَخْلَاطٌ).

خِلْطَةٌ Consuetudo sociorum, consortium, amicitia; Hominibus se miscens *mulier*.

خُلْطَةٌ Consortium.

خَلُوطٌ Miscens, commiscens.

خَلِيطٌ *Coll.* Miscella hominum turba; *tum Sing. et Plur.* (*etiam Pl.* خُلُطٌ *et* خُلَطَاءُ) Mixtus, permixtus; *inde* Socius, *sec. al.* Qui rem habet cum alio communem *ut aquam, viam, ut in his traditionis verbis* الشريك اولى من الخليط والخليط اولى من الجار (*In his autem* الشريك *eum significare videtur, qui una cum altero rem nondum distributam possidet*); Coniux; Patruelis; Homines, quorum res una eademque est; Is qui se in alterius res miscet; Pabulum ex foeno et stramine mixtum; Mixtura ex luto et stramine *vel* foeno constans; Lac dulce mixtum cum lacte acido; Butyrum cum carne et adipe mixtum.

خَلِيطَةٌ Lac camelae lacte ovium mixtum, *vel* ovis lac caprarum lacte *vel vice versa*.

خِلِّيطَى (*propr. nom. actionis*) Mixtum. *Dicitur* مالهم بينهم خليطى Eorum opes mixtae sunt.

خُلَّيْطَى Confusio, *seu* confusum negotium, *aut* opus. *Dicitur* وقعوا في خليطى; *et* Miscella hominum turba.

بيّن الخَلَاطَةِ Fatuus (*vir*).

أَخَالِيطُ Res intricatae, obscurae, difficiles. *Meid.*

تَخْلِيطٌ Opus perperam et perverse factum.

مُخَلِّطٌ *et* مِخْلَاطٌ Qui se negotiis ingerit et immiscet, inprimis alienis. *Dicitur* هو مخلط مزيل.

مُخْتَلِطٌ *Fem. c.* ة Pinguis ita ut carnes cum adipe mixtae sint (*de camelis*).

خَلَعَ *F. a.* 1) *n. a.* خَلْعٌ Extraxit, detraxit et quidem lente (*et in hoc differt a* نزع). خلع من الملك يده Imperio abdicavit. *Prov. ho.* خلع فلان رسنه فعدا على الناس بشر Capistrum suum aliquis deposuit et malo afficit homines; Exuit *vestem, calceos c. a. Inde* 2) Deposuit, removit munere *praefectum c. a. p.*; 3) *n. a.* خُلْعٌ Dimisit oblato ab ipsa vel ab alio quodam munere *uxorem maritus*. (*Etsi haec res nomen divortii gerat, ex Alschafeii sententia divortium verum non est*); 4) Repudiatum filium reliquit suo arbitrio (*sich von ihm lossagen: quod faciebant ob scelera commissa etc.*) *c. a. p.* (*Quando tempore ante Muhammedem coram populo aliquis dicebat* هذا ابني خلعته *tum non amplius postea ob eius delicta puniebatur*); 5) Veste خلعة appellata honoris ergo donavit *aliquem c.* على *p.*; 6) Rebellavit; 7) Exivit e loco *Gol. ex Mar.*; 8) Aristas suas emisit extulitque *spica Kam.*; 9) Fronduit, et quidem perenni virore, arboris عضاه appellatae species; 10) Crasso pene praeditus fuit *iuvenis*. b) خَلُعَ *n. a.* خَلَاعَةٌ Sibi relictus, a suis repudiatus fuit *iuvenis*, quia improbus et flagitiosus erat. *conf.* خَلْعٌ *n.* 4. c) خُلِعَ Affectus est morbo, quo nervus magnus عرقوب appellatus in camelo contorquetur. II E loco extraxit dimovitque; In carminis genere quod البسيط dicitur, pedem مستفعلن — ◡ — — ita mutavit, ut inde مفعولن — — — fieret tam in priore quam in posteriore hemistichio. III Offerens donum rogavit *maritum*, ut uxorem divortio

dimitteret *c. a. p.* (*conf.* خَلَعَ); *n. a.* مُخَالَعَة Alea lusit *Djeuh.* IV Invenerunt perpetuo frondescentes arbores عضاه; Fronduit عضاه planta; Grana protulit *spica* (*quod fit ubi extulit aristas*). V Deditus fuit *potui c.* فى *r.*; Disiunctus dispersusque fuit; Laxatione facta aliterve per se dissolutum fuit exciditque *vinculum manus pedisve. Gol. ex Mar.*; Divaricavit pedes *in incessu c.* فى *r.* VI Divortium fecerunt, dissolutis matrimonii pactis *coniuges* (*conf.* خَلَعَ); Foedus inter se ruperunt. VII Extractus fuit; *inde dicitur* انخلع من ملكه; Distortum, laxatum fuit *membrum*; Extractus, eradicatus fuit. *Gol. ex Mar.* VIII Dimissa fuit *uxor* a marito, dum ipsa marito donum dederat (*conf.* خَلَعَ); Opibus spoliarunt *aliquem c. a. p.*

خَلْعٌ Carnes cum rebus aromaticis coctae in loculo ex cute facto, *aut* siccatae carnes, quae assantur et cum iusculo suo in loculum ex cute factum inditae commeatui itineris inserviunt.

خَالِعٌ Divortium faciens (*tam de uxore quam de marito*); Foedere pactove iunctus; Distortio suffraginis عرقوب appellatae *in camelo*; Qui, si vir prominentiori coxae prope caudam parti insidet, propter tendinum debilitatem assilire non potest *camelus*; Plene maturus *de dactylis recentibus*; Quae maturuit *de dactylis immaturis iam adultis. Dicitur* بسر خالع *et* رطب خالع; Arida et caduca fragilisque *arbor*; *et contr.* Perpetuo frondescens (*de arbore* عضاه *appellata*).

خُلَاعٌ Affectio epilepsiae similis.

خِلْعَةٌ Vestimentum, *tum* vestimentum quo a principe aliquis honoris causa donatur (*interdum cum hoc vestimento arma et equus coniuncta sunt*); Melior pars opum.

خُلْعَةٌ (*nomen*) Divortium, quod fit desiderante uxore dum ipsa vel alius quis marito donum offert (*etsi haec res divortii nomen habeat, ex Alschafeii sententia re vera divortium non est*); Melior et selectior pars opum; *tum quoque* Vestimentum.

خَوْلَعٌ Metus et terror sine causa animum occupans et velut a daemone immissus; Lupus; Daemonis genus, quod غول vocant; Aleator fortuna semper adiutus ita ut caeteros vincat; *item* Solers viae dux; Improbus et multum peccans *iuvenis*; Fatuus.

خَيْلَعٌ Metus et terror sine causa animum occupans et velut a daemone immissus; Lupus; Daemonis genus, quod غول vocant; Indusium seu interula manicis carens.

خَلِيعٌ *Pl.* خُلَعَاءُ Relictus et abdicatus a suis (*iuvenis*); *tum* Improbus. خليع العذار Pro lubitu agens et nil curans; Venator; Lupus; Daemonis genus, quod غول vocant; Trita *vestis*; *et* Deterior in ludo *sors*; Aleator, qui pignore dato ludit; Lusor, qui omnia sua bona ludendo perdidit *Reisk.*; *F.* ة Vafer, scelestus.

خَلَاعَةٌ Vita dissoluta. *Inde dicitur* اهل الخلاعة Ii, qui vitam dissolutam agunt.

تَخْلِيعٌ Incessus eius, qui inter se distantes nates habet (المخلّع الاليتين). *Dicitur* يمشى التخليع; *tum* Mutatio pedis مستفعلن metri بسيط in utroque hemistichio, ut مفعولن fiat.

مُخَلَّعٌ Qui inter se distantes habet *nates*. *Ita* (ad metrum بسيط appellatum pertinens) mutatus *versus*, ut tam in priore, quam in posteriore hemistichio pes مستفعلن — — ⏑ — factus sit مفعولن — — —, *nominatur*; Debilis et mollis *vir*; Imbecillis animo, ut a daemone obsessus videatur.

مَخْلُوعٌ Repudiatus et relictus a suis *iuvenis*.

مُخْتَلِعَةٌ Libidine venerea ardens (*mulier*).

خَلَعْلَعٌ Hyaena.

خَلَفَ *n. a.* خِلَافَةٌ *et* خِلِّيفَى Pone fuit; Successor alicuius fuit *c. a. p.* خَلَفَ عن اصحابه Reliquit socios suos, retromansit. خلف عن ابيه Patrem suum non assecutus est, par ei non fuit. خلف اباه Post patrem suum fuit *vel* vicarius patris sui fuit. خلف الفاكهة بعضها بعضا Fructus unus alterum secutus est. خلفه فى قومه Successit illi ut familiae seu populi caput. *Dicitur* خلف الله عليك *ut* خلف الله عليك بخير *et* خلف الله عليك خيرا Deus tibi vicem impleat eius quem amisisti (*hoc vero loquendi modo utuntur in rebus, quarum iactura nulla alia re rependitur, ut patris mortui*; *in opibus autem caeterisque rebus utuntur verbis* خلف الله لك. *Sunt autem, qui dicant verba* خلف الله عليك *in opibus caeterisque rebus posse adhiberi. Futurum licitum quidem esse* يَخْلُفُ, *quamvis raro adhibeatur*); 2) A tergo cepit *aliquem c. a. p.*; 3) Fugit; 4) In posteriore tentorii parte posuit fulcrum خالفة appellatum *c. a. tent.*; 5) *n. a.* خَلْفَةٌ Resarsit (*vestem*), parti detritae aliam substituens *c. a.*; *et* Restituit rem amissam. *Ita dicunt* خلف عليها Post mortem mariti eam in matrimonium duxit; 6) *n. a.* خَلْفٌ Hausit aquam *c. a.*; 7) *n. a.*

خُلُوف , خَلافَة Stupidus fuit; 8) *n. a.* خُلُوف , خُلُوفَة Pravum odorem emisit *os ieiunantis*; Corruptum fuit, ut odor vel sapor eius mutaretur (*lac*, *cibus*); Vitio depravatus corruptusque fuit (*homo*); 9) Adscendit montem.

b) خَلِفَ 1) Declinavit in latus armo distortus (*camelus*); 2) Praegnans fuit (*camela*); 3) *n. a.* خَلَف Scaeva fuit; Luscus fuit. II *n. a.* تَخْلِيف Retro et post se reliquit *sarcinas c. a. r.*; Constrinxit filo unam (*camelae*) papillam, ne ex ea lac elici posset *c.* ب; Creavit *aliquem* successorem suum *c. a. p.* III *n. a.* خِلاف , مُخَالَفَة Adversatus fuit, dissensit, contradixit, repugnavit, rebellavit *c. a. et c.* على *p. et* فى *r.*; Accessit (*mulierem*) absente coniuge *c. a. p.* خالف فلانة الى موضع اخر Quandam coegit, ut absente coniuge locum mutaret. خالفنى الى المكان Me absente ad locum istum ivit. *Calil. p.* 130 *ed. de Sacy.* IV Resarsit *vestem*, parti detritae aliam substituens, instauravit, utque pro alia re esset, effecit *c. a. r.*; Hausit aquam *alicui c.* ل *p.*; Pravum odorem emisit *os ieiunantis*; Corruptum fuit, ut odor vel sapor eius mutaretur (*lac etc.*); Vitio depravatus corruptusque fuit (*homo*). *Formula* اخلف الله لك خيرا *et* اخلف الله عليك خيرا Deus tibi vicem amissi impleat, *utuntur in rebus*, *quarum iactura rependi non potest*; *at formula* اخلف الله لك *et* اخلف الله عليك *in opibus caeterisque rebus*, *quae rependi possunt. conf.* خَلَف. اخلف فلان لنفسه Quidam amissa re alteram in amissae locum sumsit. اخلف النبات Germina nova produxit planta. Manum porrexit admovitque gladio ad stringendum; Cingulum a cameli praeputio retrorsum abduxit, ne ab eo laedi posset, aut inhiberi urina *c.* عن *cameli* (*non in camela adhibetur*); Promissis non stetit *c. a. r.*, *et quoque c. d. a.*; *ita dicitur* اخلفنى موعده; *et contr.* Invenit *alicuius* promissa falsa *c. a. p.*; *et dicitur* أَخْلَفَت النجوم موعد فلان *Citab Aladhdad.* *Dicitur* أَخْلَفَت النجوم *prop.* Sidera promissis non steterunt, quum pluvia deficiente sterilis esset annus. (*Hic loquendi modus ante Muhammedem erat usitatus.*) Post se retrudit *aliquem c. a. p.*; Reddidit tibi Deus, quod perdidisti *c.* على *p.*; Accepit plumas post primas plumas abiectas (*avis*); Tempori pubertatis appropinquavit (*puer*); Debilitavit *aliquem medicina c. a. p.*; Iterum adduxit admissarium ad camelam, quum prima vice non conceperit; Hausit aquam *alicui c.* ل *p.* V Retro mansit *c.* عن *p.*, retro relictus fuit. VI Adversati sunt invicem ac repugnarunt. VIII Diversus variusque fuit, non convenit, dissensit *c.* فى *r.*, discordavit; Propter ventris fluxiones ultro citroque ivit *ad latrinam c.* الى *l.*; Fuit vicarius, successor *alicui c. a. p.*; Eminus observavit amicum suum et quum abiisset, ivit ad coniugem *eius c. a. p.* اختلفا الليل والنهار Nox et dies unus alterum sequitur; Intricatus fuit. *Gol. ex Mar.* X Vicarium aut successorem creavit *aliquem c. a. p.*, *et* ipse talis esse voluit; Successit; Hausit aquam *c.* ل *p. Djeuh.*

خَلْف 1) Pone. جلس خَلْفَهُ Sedit pone eum. من خَلْف A tergo; 2) Post (*de tempore*); *ut* لبث خلفه Cunctatus est quum is abiisset.

خَلْف Extremitas securis, eius caput. *Inde dicitur* فأس ذات الخلفين Securis duplici capite praedita. Is, in quo nullum bonum est; Omne id quod malum est tam in dictis quam in factis. *Prov. locut.* سكت أَلْفًا ونطق خَلْفًا Mille verba non dixit, tum protulit pravum sermonem. *Pl.* خُلُوف Is qui e tribu praesens est; *et contra* Omnis qui e tribu abiit; Securis magna, *vel* securis uno capite praedita; Caput cultri tonsorii; Progenies. *Plur.* خُلُوف Costa brevissima in latere; Locus in quo continentur cameli (مربد), *vel* Locus pone domum; Tritus (*de utre coriaceo*, *cui lac inditur*); Quod pone est, pars posterior, *et* Post veniens, succedens *tempus tempori*, *populus populo.* *Dicitur* هو خلف سوء من ابيه; *et* هؤلاء خلف سوء *et* هو خلف سوء. *Pl.* خُلُوف Posteri.

خِلْف Diversus. *Duae res diversae appellantur* خِلْفَان *ut in his* له عَبْدان خِلْفَان Ei sunt duo servi, quorum unus longus alter brevis, *vel* quorum unus niger alter albus est. Rixosus; *nom.* Haustus (*das Schöpfen*); Aestatis tempore crescens *herba.* *Pl.* أَخْلاف Costa parva ventri contigua; *item Pl.* أَخْلاف Papilla uberis camelini quam mulgens digitis tenet, *vel* uberis extremum *vel* uberis posterior pars, *vel* uber cameli (*ut voce* ضرع *in ove utuntur*). *Tum dicitur* ولدت الشاة خلفين Uno anno ovis peperit marem, altero feminam. ذات الخلفين *Pl.* ذوات الخلفين Securis duobus capitibus praedita.

خُلْف *nom. Pl.* أَخْلاف Quod contrarium est repugnatque promissis (*respondet hoc in rebus futuris voci* كذب *in praeteritis*); *tum* Discordia.

خَلَف Qui post venit, successor; *sic dicunt* هو خلف صدق من ابيه Successor verus est patris, eiusque tenet locum; Egregius, probus filius (*vocali distinguitur haec vox a*

خَلْف pravus filius; *sed interdum unum loco alterius adhibent; sunt tamen, qui utrumque idem significare contendant.*) *Dicitur* بقى منه خلف. *Tum* Quod loco alicuius rei datur; *inde dicitur* اعطاك الله خلفا عن تلف.

خَلِفٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Praegnantes *de camelis.*

خَالِفٌ Stultus; Vinum dactylorum corruptum; Is, qui pone aliquem sedet; *ita in his Corani verbis* فاقعدوا مع الخالفين; Postica seu posterior pars. *Gol. ex Mar.* خالف اهل بيته Postremus domesticorum aut familiae, *i. e.* in quo nihil est boni; Qui haurit aquam; Contrarietas, dissensio.

خِلَافٌ Contrarium. من غير خلاف Sine controversia. من خلاف Ex diversis et contrariis lateribus. *Cor. Sur. V*, 37. *VII*, 121. خِلَافَهُمْ Post eos. *Diw. Huds.* على خلاف ما عهد Ei contrarium quod fieri solebat. خِلَافَ Contra promissum, repugnanter *c. genit.*; Manica tunicae (قميص); Salix arbor (*vitium erit, si* خِلّاف *enuncias*).

خُلْفَةٌ Defectus appetitus propter morbum.

خِلْفَةٌ Contrarietas, dissensio (*in natura hominis*); Quod ferae modo a facie modo a tergo veniunt; Diversus, discordans; Panniculus, quo resarcitur; Lora pone equitem appensa in iumento, quorum ope res alligantur; Quos emittit arbor initio frigoris flores, *vel* Fructus arboris prodientes post fructus, *vel* Folia sub foliis nascentia; Uvae, quas vitis fert, postquam uvae maturae resectae sunt (*maturis enim resectis illae, quae iam virides remanserant, ad maturitatem pervenerunt*), *et* eiusmodi fructus omnis, *vel* quod denuo vitis omphaces profert; Quod unus alteri opem fert et absentis partes agit; Iumenta colore aut forma diversa; Cibi inter dentes remanentis partes; Recidivus morbus; Tempus post tempus; Planta, quae progerminat post plantam, *vel* quae non ob pluviam sed ob frigus posterioris partis noctis progerminat. *Singul. et Pl. Masc. et fem. Dual.* خِلْفَتَانِ (*Plural. quoque est* أَخْلَافٌ) Diversus. *Dicitur* له ولدان خلفتان Illi sunt duo filii, quorum unus longus alter brevis, vel unus niger, alter albus est; *eodem modo quoque dicitur* له امتان خلفتا..; Duo colores coniuncti *appellantur* خلفتان. خلفة الابل Quod vespere aquatum camelos ducis, quum homines abierint. أَخَذَتْهُ خِلْفَةٌ Multum ultro citroque ivit ad latrinam; *item* Res post aliam consequens, *aut* diversitas, *ut in his Corani* جعل الليل والنهار خِلْفَةً (*sed dubitatur, num vox* خلفة *nomen an nomen actionis sit*); Diversa gens sive sit externa forma et habitu sive consilio; Dissensio. *Dicitur* بينهم خلفة. Diversi generis turba: partim mares partim feminae. يمشين خِلْفَةً Hae veniunt, abeunt illae. Seges ex seminibus ut tritici hordeique progerminans; Alvi fluxus, quo varii excernuntur humores. *Razi p.* 180; Praegnans camela. *Gol. ex Meid.*, *de pluribus interpretatur Mar.*; Haustus (*das Schöpfen*). من اين خلفتك Unde hauritis aquam?

خَلِفَةٌ *Fem. sc.* Contrarium facientes, repugnantes, adversantes, post alios venientes et consequentes. *Gol.*

خُلْفَةٌ Dissensio, adversatio (*sed usitatius est* خِلْفَة); Vitium; Stupiditas; Desipientia. *Dicitur* به خلفة من الهرم. *Pl.* خُلَف Sapor, qui post cibum sumtum remanet. *Dicitur* اكلت الطعام وبقيت خلفة منه في فمي.

خُلُوفٌ (*nempe Pl. a.* خَلْف *quod vide*). حي خلوف Arabes absentes a sua mansione, qui inde abierunt ut nullus supersit, *ut in hoc versu a Djeuhario citato* اصبح البيت بيت ال بيان مقشعرا والحي حي خلوف; *et contr.* Praesentes postquam abfuerunt retrove manserunt. *Djeuh.*

خَلِيفٌ *Pl.* خُلُفٌ, خُلْفٌ Sagitta multum acuta; In medio fissa, cuius extremitates duae iunguntur *vestis*; Camela secundo die postquam enixa est. *Dicitur* ربما يوم خليفها Lac, quod post colostrum mulctum; *et* Contortus, convolutus; Via inter duos montes, *vel* vallis inter duos montes; *inde dicitur* ذِئْبُ الخليف (*ut dicitur* ذئب غضا) *quia in tali via lupus vehementior et rapacior est*; *tum* Angustus in tali via locus, per quem aqua cum vehementia fluit; Omnis via per montes; *tum general.* Via *Kam.*; Via pone montem, vel pone vallem. *Diw. Huds*; Mulier, quae deorsum demittit comam suam. خليفا الناقة Partes axillis inferiores in camela (*Djeuharius, qui Abu-Obaidam secutus* ipsas axillas *hanc vocem significare dixit, a Kamusi auctore vituperatur*); Magna res.

خَالِفَةٌ Multum contrarius, dissentiens *vir*; Contrarietas, dissensio; (*cum* ة *augmenti*) Postremus suorum, in quo nihil est boni. هو خالفة أَهْلِ بَيْتِهِ Ille non praestans

est; **Malus**, perversus. *Gol. ex Mar.*; Stultus; Populus restans post populum antecedentem; Contrarietas. ما ادرى اىّ خالفةٍ هو Nescio quis homo sit (*est declinabilis vox et indeclinabilis*); *et ut Fem.* Multum immorigera (*mulier*) *Gol. ex Mar.*; *item* Fulcrum tentorii, sive rotundi, sive oblongi in postrema eius parte.

خلافة Stupiditas, desipientia.

خلافة Vicariatus, successio; Imperium, eiusve dignitas et administratio.

خلفنة *gen. comm. et Sing. et Plur.* Multum contrarius, dissentiens (*vir*); Vehemens contrarietas, dissensio. *Dicitur* فى خلقه خلفنة.

خوالف (*Pl. vocis* خالفة) Mulieres, *ut in his Corani verbis* رضوا بان يكونوا مع الخوالف; *tum* Terrae quae post caeteras omnes herbas producunt. ما ادرى اىّ الخوالف هو Nescio, quis homo sit.

خليفة (*Haec vox ex voce* خليف *orta, cui littera* ة, *ut significationis vis augeatur, addita est, et hanc ob causam pluralem* خلفاء *formant et dicunt* ثلثة خلفاء, *non* ثلث خلفاء; *sed qui a voce* خليفة, *litterae* ة *rationem habentes, formant pluralem* خلائف, *dicunt duplici modo aut* ثلثة خلايف *ut masculini, aut* ثلث خلايف *ut feminini.*) Successor, vicarius. كان الله خليفة والدك Sit Deus pro patre tuo: *consolationis formula*; *tum* Imperator, rex magnus, *vulgo* Chalifa. *Mortuo enim Mohammede eius successor Abu-Becrus nomen* خليفة رسول الله *accepit. Omarum regnantem primo appellarunt* خليفة خليفة رسول الله Successor successoris legati Dei. *Sed quum viderent, hoc nomen fore in posterum nimis longum, quia semper denuo addenda esset vox* خليفة, *hoc nomine abiecto sequentes imperatores nomine* امير المومنين Princeps fidelium *appellabant. Nihilominus tamen nomen* خليفة *regi magno dabant.*

خلفناة *gen. comm. Sing. et Plur.* Multum dissentiens, contrarius *vir*; Vehemens contrarietas, dissensio. *Dicitur* فى خلقه خلفناة.

خلّيفة Multum contrarius, dissentiens (*vir*).

خلّيفى *n. a.* Vicarium esse.

خلفانى Retrorsum incedens. *Gen. IX*, 27.

الخلافيات Res, de quibus a viris doctis contrariae feruntur sententiae. *conf. Viri ill. de Sacy anthol. gramm. p.* 473.

أخلف Declinans in latus ob humeri distorsionem (*camelus*); Scaeva; Luscus; Pauca prudentia praeditus; Fatuus; Fluxus aquae; Serpens mas; *item* Magis forma diversus a patre et matre; *et* Magis fallax.

اختلاف Diversitas; *nempe* اختلاف الدارين Diversitas domiciliorum. *Est una ex quatuor causis cur unus alterius haeres esse non possit. Quomodo res se habeat, vid. in libro* الشريفية فى شرح السراجية *p.* 17.

مخلف Viae apud Minam, in quibus homines transeunt.

مخلف *comm. gen.* Qui octavum vel nonum annum, quo tempore بازل appellatur, transgressus est (camelus). *Tum quoque* مخلفة *de* camela hanc aetatem transgressa *adhibent*, *aut* ea est, quae praegnans esse videbatur, tum spem fefellit. *Inde dicitur* مخلف عام, مخلف عامين Camelus, qui uno, duobus, *et* مخلف ثلثة اعوام qui annis tribus a decennio abest; *item* مخلف Irrigans, *vel contr.* non pluens (*nubes*). مخلف متلف Strenuus et liberalis (*nisi sit potius* مخلّف متلّف *enunciandum*).

مخلاف Multum contrarius suis promissis *vir*. *Pl.* مخاليف *Arabiae felicis idiomate* Regio, seu pagus, in quales Arabiae illa pars erat distributa (*uti* رستاق *regio in quales Persia dividitur*). *conf. Johannsen hist. Jemanae p.* 34 *sqq.* مخلاف متلاف Strenuus, liberalis.

مخلوف Cuius medium detritum et abiectum est *vestis*, ut eius extremae partes consuerentur. *Diw. Huds.*

مختلف Diversus, varius.

مخلفة Locus ubi commoratur *gens. Diw. Huds.* Locus, quo salices sunt; Diversorium; *inde* مخلفة منى Diversorium Minae *i. e.* Locus, ubi homines apud Minam divertuntur; Via.

مخالفة Quod aliquis usus est forma, quae a regulis usitatis abhorret *ex. gr.* الاجلل *pro* الاجلّ.

مستخلف Aquarius, pocillator.

خلفف *gen. comm.*, *tum quoque fem.* خلففة Stupidus.

امّ الخلفف *et* امّ الخلفف Infortunium *vel* Infortunium maximum.

خَلَقَ F. o. n. a. خَلْقٌ 1) Quantitate sua *rem* et mensura definivit *c. a. r.*; *tum* 2) *n. a.* خَلْقٌ, خِلْقَةٌ Demetitus est et consuit *stratum*, *corium c. a. r.*; *vel* Demetitus est et definivit antequam in partes dissecaretur illud (*quum vero dissecuit, dicitur* فرأه), *ut in hoc Soheiri versu* ولانت تفرى ما خلقت وبعض القوم يخلق ثم لا يفرى; 3) Laevigavit, aequabilem reddidit *lignum c. a. r.*; *inde* 4) Procreavit *rem c. a. r.*; 5) Finxit, excogitavit *mendacium c. a. r.*; 6) Disposuit, ordinavit *sermonem c. a. r.*; 7) Falso attribuit *carmen alicui*, qui eius auctor non erat. *Gol. ex Mar.*; 8) Trita fuit *vestis*. b) خَلِقَ 1) Aequabile et laeve fuit *lignum*; 2) *n. a.* خَلَقٌ Trita fuit *vestis*. c) خَلُقَ 1) Aequabile, laeve fuit *lignum*; 2) Aptus, conveniens fuit; 3) *n. a.* خَلَاقَةٌ Pulchra indole praedita fuit *mulier*; 4) *n. a.* خُلُوقَةٌ Trita fuit *vestis*. II *n. a.* تَخْلِيقٌ Aequabilem laevemque effecit, laevigavit *lignum*; Bene efformavit, creavit *c. a. r.*; Imbuit odoramento quod خلوق dicitur *c. a. p.* III Bonam naturam indolemve *erga alium* commonstravit *c. a. p.* IV Trita fuit *vestis*; *et Trans.* Trivit *eam c. a. r.*; Laevem reddidit, *ut* اخلقت وجهك quod petenti, roganti dicitur *et* اخلق له ديباجتى; *item* Induit trita veste *aliquem c. a. p.* V Finxit, excogitavit (*mendacium*) *c. a. r.*; Assumsit aut prae se tulit *naturam indolemve alterius c.* ب: *dicitur* تخلق بغير خلقه; Odoramento خلوق appellato imbutus fuit. VIII Conveniens, aptus fuit *c.* ب; Finxit et excogitavit *mendacium c. a.*; Bene commenso corpore, et plene perfecteque formatus, creatusve fuit *Gol. ex Mar.*; Efformatus *ad alienos mores* fuit *c.* ب. *Gol. ex Hist. Sar.* XII اخْلَوْلَقَ Aequabilis, laevis fuit; Trita fuit *vestis*; Aequabilis fuit *nubes*, et apta ad pluviam effundendam; Solo aequale, ut nullum amplius vestigium exstans remaneret, fuit *habitaculi signum*; Glabri et laeves fuerunt *lumbi in equo*.

خَلْقٌ *propr. nom. act. Coll.* Res creatae, creaturae, *pecul.* homines, populus; Laevitas ut in petra ruptura, fissura non sit.

خِلْقٌ Forma a natura indita.

خُلْقٌ Quod natura insitum est, natura, indoles, *inprimis* praestantior; *tum* Fortitudo; Religio. نومة الخلق Somnus meridiei tempore.

خَلَقٌ *comm. gen. Pl.* خُلْقَانٌ Trita (*vestis*); *metaph.* Senectus; Homines.

خَلِقٌ Creans, efformans, parans. *Gol. ex Mar.*; Qui bonae est indolis. *Gol. ex Meid.*; In qua sunt pluviae vestigia (*nubes*).

خُلُقٌ Natura, indoles.

خَالِقٌ Qui coria et his similia parat; Creator, *cum artic.* *nomen Dei.*

خَلَاقٌ Portio plena boni et felicitatis.

خَلَاقٌ Nomen odoramenti Arabibus peculiaris, in quo multum croci est, ut flavum colorem habeat.

خَلَاقٌ F. ة Laevis. *Diw. Huds.*

خَلُقٌ Cui unus tantum est meatus, ut coitum admittere non posset *mulier*.

خِلْقَةٌ *Pl.* خِلَقٌ Forma exterior a natura indita; *inde dicitur* كريم الخلقة.

خَلْقَةٌ Glabritas, laevitas.

خَلَقَةٌ Nubes cuius partes aequales sunt et quae pluviam portendit.

خَلُوقٌ Nomen odoramenti, Arabibus peculiaris, in quo multum croci est, ut flavum colorem habeat.

خَلِيقٌ *Pl.* خُلَقَاءُ *et* خُلُقٌ Aptus, idoneus, conveniens, dignus *c.* ل *r.*; In qua sunt signa pluviae (*nubes*).

خُلَيْقٌ *comm. gen.* Parum attritus *pannus*. *Dicitur* ملحفة خليق.

خَلَّاقٌ Bene creans formansve.

خَلَاقَةٌ (*et quoque nomen*) Glabritas, laevitas. *Dicitur* به خلاقة.

خُلَاقَةٌ *Pl.* خُلَاقَاتٌ Lapillus laevis.

خُلُوقَةٌ (*et quoque nomen*) Glabritas, laevitas. *Dicitur* به خلوقة.

خَوَالِقُ *Pl.* Montes glabri. *In hoc Lebidi versu*

والارض تحتهم مهادا راسيا
ثبتت خوالقها بصم الجندل

خَلِيقَةٌ *Pl.* خَلَائِقُ Natura, indoles: et quicquid a natura inditum; Creata res, creatura; Homines, *et* Bruta; *et*

quoque **Creator.** *Gol. ex Gl. Mar.*; Puteus tempore quo effoditur.

خُلَيْقَاءُ Interior pars *speluncae*; Aequabilis pars *frontis vel est* Extremitas inferior prominensque nasi equini, *quae in homine* عرنين *dicitur.*

أَخْلَقُ *Fem.* خَلْقَاءُ Laevis et aequabilis *petra.* Glabra et mollis arena, glarea, *et inde* Pauper; Magis aptus, idoneus (*a* خليق *comparativ.*); Fissurae omnis expers *ungula cameli*, *petra*; *Fem.* Quam inire non potest vir quum unus tantum ei meatus sit (*mulier*); *tum* خَلْقَاءُ Latus *in camelo aliisque*; *et dicitur* ضربت على خلقاء جنبه; *tum* Interior pars *speluncae*; Aequabilis pars *frontis.*

أَخْلَاقٌ Quae omnino est trita. *Dicitur* ثَوْبٌ أَخْلَاقٌ. (*Proprie est pluralis.*)

مُخْلَقٌ Trita vestis. *Gol. ex Mar.*

مُخَلَّقٌ *F.* ة Aequabilis et laevigata *sagitta* (قدح); Bene pleneque formatus.

مُخْتَلَقٌ Bene formatus et aequabili corpore praeditus; Factus aptusque *ad aliquid c.* ل. *conf. Hamas. p.* 561.

مَخْلَقَةٌ Res apta, conveniens *ad aliquid c.* ل. *Dicitur* هو مخلقة لذلك.

مَخْلُوقٌ *Fem.* ة Creatus; Falso attributum *alicui carmen.* المخلوقات Res creatae.

مُخْلَوْلِقٌ Multum glaber.

خَلْقِينٌ *Pl.* خَلَاقِينُ *Graec.* χαλκεῖον Ahenum. *Locm. fab. V. Pocock. not. misc. p.* 406.

خَلَمَ *n. a.* تَخْلِيمٌ Elegit, selegit *c. a.* III Amicitiam inivit, eaque coniunctus fuit *c. a. p.* VIII Elegit *rem c. a. r.*

خِلْمٌ *Pl.* خُلَمَاءُ *et* أَخْلَامٌ Amicus; socius; Latibulum dorcadis, *aut* locus ubi decumbit; Os; Adeps operiens intestina ovis.

خَالِمٌ Aequalis, ita ut pars una aliam non excedat.

ابلٌ خَلْمَةٌ Libere et abunde pascentes (*cameli*).

خُلْمُوسٌ *Pl.* خَلَامِيسُ Quod aliquis pecora per quatuor dierum spatium pascit, et mane aut vespere non eodem loco ea ad aquam ducit.

خَلَنْجٌ *vox Pers. Pl.* خَلَانِجُ Nomen arboris, e qua conficiuntur vasa.

خَاوَلَنْجَانٌ *et* خُولَنْجَانٌ, خَلَنْجَانٌ Galanga.

خَلَا *F. o. n. a.* خَلَاءٌ, خُلُوٌّ Vacuus fuit *locus*; *inde* خلا مكانه Mortuus fuit; 2) Liber fuit *ab aliqua re c.* عن *r. vel* من *r.*; Dimisit, reliquit *rem c.* عن *r.*; *tum* خلا بشى Omisit *rem. Jac. Schult.* خلا للشى Rei vacavit; افعل كذا وخلاك ذم Ita agas et a vituperatione liber eris; 3) *n. a.* خَلَاءٌ, خَلْوَةٌ, خُلُوٌّ In solo, vel secreto loco fuit *cum aliquo*; Sine arbitris admisit *aliquem rex c.* ب *p. vel* مع *p. vel* الى *pers. et dicitur eodem sensu* خلا الوجه له; 4) Incidit in locum vacuum, secretum; 5) Sola, propria fuit *res alicui c.* ل *p.* (*Coran. Sur. II. v.* 138 *Hink.*); 6) Contentus fuit *cibo uno* nec alterum desideravit *c.* على *r.*; 7) Irrisit *aliquem c.* ب *p.*; 8) Praeterivit, elapsus fuit *de tempore*; 9) Restitavit suo loco refractarius *camelus* quum eundum esset. *Gol. ex Mar.* II Vacuum fecit, evacuavit; Reliquit *rem c. a. r.*; *item c. a. p. vel c.* عن *p.* خلّ عنى Me dimitte! Missum fecit, dimisit *aliquem c. a. p. Dicitur* خلى سبيله Dimisit eum. خلى سبيلها Repudiavit eam. خلى بينه وبينه *sc.* السبيل Non impedivit, quominus unus alteri noxam inferret. III Missam fecit, reliquit *rem c. a. r.* IV Vacuus, secretus fuit *locus*; Deseruit *locum*, ut *alius* eum occuparet *c.* ل *p. et a. l. Dicitur* أَخْلِ اليك قد اخلى لك Potes perficere. *Diw. Huds.* Tuas res solas age easque cura *Meid.*; In secreto loco fuit *cum aliquo c. a. p. vel c.* ب *p.*; Vacuum, secretum reddidit *locum c. a. l.*; Invenit *locum* vacuum, secretum *c. a. l.*; In vacuo, secreto loco invenit *aliquem cum altero c. a. et* مع *alt.*; In vacuum, secretum locum incidit; In vacuum, secretum locum abduxit *c. a. p.*; Sine arbitris admisit *aliquem rex c. a. p. vel c.* ب *p.*; *tum quoque* Pulchris usus est verbis, quibus non gravis inest sensus. V Solus *vel* in loco secreto *cum aliquo* fuit, solove usus est *aliquo c.* ب *p.*; Liber, immunis fuit *ab aliquo*, deseruit *cum c.* من *vel* عن; Se separavit ab hominum consuetudine, et evitavit omnes res, quibus a veritate et a Deo retineri posset. VIII Solus in secessu vacuo loco fuit *c. alio c.* ب. *Gol. ex Hist. Sar.* X Vacuus fuit *locus*; Rogavit *regem*, ut in secreto loco et sine arbitris admitteret ipsum *c. a. regis*; Vacuus esse voluit *Gol. ex Mar.*

خَالٍ *F.* خَالِيَةٌ Vacuus, solus; Liber *ab aliqua re c.* من *r.*; Liber a cura, labore. *Dicitur* القرون الخالية Tempora praeterita. *Tum gen. comm.* Caelebs, uxore carens *vir*; marito carens *mul*[illegible]. *Pl.* خُلُوٌّ *ut in his* جاوني خلو زيد

Venerunt ad me praeter Saidum. (*Aliis videtur* خلوّ *esse nomen actionis.*)

خَلَا *Particula exceptionis* Praeter, citra, excepto 1) *c. genit. ut in his* جآونى خلا زيدٍ Venerunt ad me praeter Saidum. *Secundum quorundam grammaticorum opinionem est particula (praepositio), quae regit Genitivum; secundum alios est nomen actionis cum sequente nomine coniunctum;* 2) *cum accus., ut in his* جاونى خلا زيدًا *vel* جاونى ما خلا زيدًا. *In his autem vocem* خلا *verbum esse dicunt grammatici.*

خِلْوٌ *Pl.* أَخْلَآءٌ Solus in loco secreto. *Dicitur* وجدتهما خلوين Solos eos duos inveni; *tum Gen. comm.* (*femininum quoque* خِلْوَة) Vacuus cura, labore.

خَلَآءٌ 1) Locus vacuus, in quo nullus est; *inde dicitur* خَلَاؤُكَ أَقْنَى لِحَيَائِكَ Solitudo in domo tua necessarior est pudori tuo, *i. e.* Si solus in domo tua sedes, liber eris a pudore; *tum* 2) Latrina; 3) Immunis, liber. *Dicunt* انا منك خلاء Liber a te sum, nulla mihi tecumres est.

خَلْوَةٌ *Pl.* خَلَوَاتٌ Locus ubi quis solus est. على خلوة Seorsim.

خَلِيٌّ *F.* خَلِيَّةٌ *Pl.* أَخْلِيَاء, خَلِيُّونَ Liber *ab aliquo c.* من; Liber *a curis et moerore c.* من *r.*; *tum absolute positum*; *tum in repudio dicitur* انتِ خلية منى Te repudiavi; Moeroris, curae, laboris expers; Vinculis solutus *camelus*; Caelebs; *Subst.* Alveare apum cadi formam referens, sive sit luto sive ligno confectum.

خَلَاوَةٌ Nomen viri filii Sobaihi ben-Becr ben-Aschdjah. *Ab hoc proverbialis locutio orta* انا من هذا الامر كفالج بن خلاوة Ab hac re ego liber sum; *et dicitur quoque* انا منه فالج بن خلاوة.

خَلِيَّةٌ *Adiect. De camela* Quae mulgendi causa libere dimittitur, *vel* Ea, quae in pullum propensa est, *vel* Quae libera est a pullo suo et amore alius pulli lactentis, quem vero lacte haud nutrit, commota lac radiatim emittit, *vel* ea *est*, quae postquam foetum edidit, lacte abundat eamque ob causam pullo suo privatur, ut lacte omni potiantur, *vel* una *vel* duae *vel* tres camelae, quae unius pulli amore commotae lac radiatim emittunt. Pullus autem ab una tantum lactatur, dum familia lacte restante fruitur; 2) *Substant. Plur.* خَلَايَا Alveare apum; Navis maior, *vel* ea navis, quae a nautis non dirigitur, *vel* ea, quam sequitur cymba parva; Cibus acidus, qui ex uvis passis, ficubus, carnibus, minutim concisis et acido aliquo syrupo confici solet. *Gol.*

خَلَا *F. i. n. a.* خَلْيٌ 1) Resecuit *vel* evulsit *c. a. r.*; 2) Resecuit *iumento* plantas recentes (خلا) *c. a. ium.*; 3) Iniecit ori *equi* fraenum *c. a. equi*; 4) Removit ex ore *fraenum c. a. fraeni*; 5) Coniecit lignum sub *ollam vel* carnes *in illam* immisit *c. a. ollae*; Congessit *hordeum in saccum pabulatorium* (مخلاة) *c. a. r. et* فى *l.* III Colluctatus est *cum aliquo vel* decipere studuit *aliquem c. a. p.* IV Produxit plantas recentes (خلا) *Deus iumentis c. a. iument.*; Multas habuit, produxit plantas recentes (خلا) *terra.* *Pass.* Accepit loco pabuli viridis *rem c. a. r. Hamas. p.* 663. VIII Resecuit *vel* evulsit *c. a. r.* XII اخْلَوْلَى Semper lac bibit.

خَلًا *nom. gener., nom. unit.* خَلَاةٌ, *Pl.* أَخْلَآءٌ Planta viridis, recens *conf. de Sacy anthol. gramm. Arab. p.* 138, *vel* Omne olus, quod evulsisti. *Dicitur* عبد وخلى فى يديه Servus, sed dives est.

مِخْلًا Instrumentum, quo resecant pabulum recens.

مِخْلَاةٌ Saccus in quo pabulum recens ponunt, *conf. de Sacy Chrest. Arab. T. III. p.* 185 *ed. alt.*

المُخْتَلِى Leo. المُخْتَلُون Qui pabulum viride resecant.

خَمَّ *F. i. o.* 1) *n. a.* خَمٌّ *et* خُمُومٌ Corrupta fuit foetuitque (*caro*) (*maxime autem utuntur hac voce in carne cocta et tosta*). *Prov. locutio, quum aliquis laude ornatur, est* هو السمن لا يخم; 2) Male oluit ob utris malam conditionem (*lac*); 3) *F. o.* Scopis verrit, expurgavit (*puteum, domum*) *c. a. r.*; 4) Mulsit (*camelam*) *c. a.*; 5) *F. o.* Bene laudavit *aliquem c. a. p.*; *tum quoque dicitur* هو يخم ثيابه Eum laudat; 6) *n. a.* خَمٌّ Secuit *c. a. r.*; 7) Vehementer flevit; 8) خُمَّ Caveae inclusa fuit (*gallina*). IV Male oluit ob utris malam conditionem (*lac*); Foetuit. V Comedit dispersas cibi reliquias *c. a. r.* *Dicitur* تخمم ما على الخوان. VIII Scopis verrit, expurgavit (*puteum, domum*) *c. a. r.*; Secuit *c. a. r.*

خَمٌّ Foetens (*caro*) (*maxime autem utuntur hac voce in carne cocta et tosta*); Egregia laus; Fletus vehemens.

خِمٌّ Hortus arboribus et fructibus vacuus.

خُمٌّ Cavea gallinae. *Plur.* خِمَمَةٌ Fovea in terra, in cuius fundo cinis ponitur et fovetur foetus ovis vel caprae re-

center natus; Canistrum ex arundine, impletum stramine, ut gallinae ova ibi excludat.

خَمَامٌ Corrupta foetensque *caro*.

خَمِيمٌ Laudatus, laude dignus; Morosus, gravis moribus, *vel* Gravatus morbo aliave re; Lac recens, modo mulsum.

خُمَّانٌ Hasta infirma.

خُمَّانٌ Plebs; Faex hominum. *Dicitur* هو من خمان الناس. Deteriores *arbores*.

خُمَّانٌ *Id.*; *et* Planta quaedam, quae et خُمَام appellatur et vario usui in medicina servit.

خُمَامَةٌ Penna corrupta inter reliquas avis pennas.

خُمَامَةٌ Sordes, quae e domo puteove eiiciuntur; *et* Dispersae cibi reliquiae, quas pietatis ergo quis comedit (ne quid pereat cibi).

خَيْمُومَةٌ *Pers.* بَدْ دِلْ شُدَنْ Malo animo *seu* pusillanimem esse. *Gol. ex Mar.*

مُخِمٌّ Corrupta foetensque *caro*.

مِخَمَّةٌ Scopae.

مَخْمُومٌ Odio et invidia vacuus. *Dicitur* المَخْمُومُ القَلْبِ *Kam.*; *et* قلب مخموم.

خَمِيتٌ Pinguis.

خَمَجَ *n. a.* خَمَجٌ 1) Fatigatione adfectus vel morbo debilis et languidus fuit *vir*; 2) Foetuit corrupta *caro*; 3) Corruptus fuit *dactylus*; 4) Corrupti fuerunt *mores et religio alicuius*; 5) Malam mentionem faciens vituperavit *aliquem c. a. p.*

خَمَاجَةٌ Quae aquam morbo affecta non gustat *camela*.

مُخَمَّجٌ Corruptus (*indole*). *Dicitur* رجل مخمّج الاخلاق.

خُمَاجِرٌ Aqua salsa et amara, *vel ut alii dicunt* non nimis salsa et amara, ut iumentis potui serviat.

خُمَاجِرٌ *Id.*

خُمَاجِرٌ *Id.*

خُمَاجِرِيرٌ *Id.* *Et sunt, qui litteris in fine additis vim significationis auctam esse contendant.*

خُمَاجِرِيرَةٌ Turba, tumultus. *Dicitur* بينهم خماجريرة.

خَمَاجَلِيلَةٌ Tumultus (inter gentem)

خَمْخَمَ *i. q.* خَنْخَنَ *n. a.* خَمْخَمَةٌ 1) Per nares locutus propter superbiam vix intelligenda insani more protulit verba; 2) Turpi modo edit *aliquid c. a. r.*

خِمْخِمٌ Planta multis spinis parvis praedita, ut cuilibet rei adhaereat in regione Kahirensi frequens. *Errant autem, qui eam buglossam esse dicunt, quae* خمخم *appellatur.* Pabuli spinosi genus camelis gratum; Uber abundans lacte; Lacrymas excitans. *Reisk.*

خُمْخُمٌ Animalculum marinum; Cancer ambidexter, cauda aphylla. *Forsk. descr. p. XXI et p.* 93.

خَمَدَ *F. o.* (*et* خَمِدَ *F. a. Kam.*) *n. a.* خَمْدٌ *et* خُمُودٌ Consedit *ignis* remissa sua flamma, at non prorsus exstinctis prunis (*hoc autem* همد *est*); 2) خَمَدَ De vehementia remisit (*febris*); *et in genere* Sedatus fuit; 3) Animi deliquium passus est *aegrotus vel* mortuus fuit. IV Flammam sedavit, sed non omnino exstinxit prunas *ignis c. a. ignis*; Quietus fuit, siluit.

خَامِدٌ *Plur. san.* Mortuus, *ut in hoc Corani loco Sur.* 34, 28. إن كانت الا صَيْحَةً واحدةً فاذا هم خامدون.

مَخْمَدٌ Locus, in quo sepelitur ignis, ne omnino exstinguatur.

خَمَرَ *F. i. o. n. a.* خَمْرٌ 1) Operuit, texit; Abdidit *c. a. r.*; 2) Celavit (*testimonium suum*) et suppressit *c. a. r.*; 3) *F. o. i. n. a.* خَمْرٌ Fermentavit (*massam*) *c. a.* indito fermento; 4) Consuit extremitates duas perae, quae commeatui inservit, et tum iterum suit (*id quod firmitatis causa fieri solet*); 5) *F. o.* Pudore, *quasi abdens se*, affectus fuit *erga alium c. a. p.*; 6) Potum inebriantem dedit bibendum *alicui c. a. p.* b) خَمِرَ *F. a. n. a.* خَمَرٌ 1) Latuit, absconditus fuit *c.* عن *p.*; 2) *n. a.* خُمُورٌ Mutata fuit *res* ut priorem amitteret conditionem. II *n. a.* تَخْمِيرٌ Cooperuit *vas*, *faciem suam c. a. r.*; Fermentavit *massam c. a. r.* III Abscondit se latuitque *ab aliquo c.* ب *p.* *Ita dicunt venatores, hyaenae latibulum intrantes* خامرى خَضَاجِرْ اذن ما خمرى أمّ عامر *ut* خامرى أمّ عامر (*in quo rectius legi contendit Kamusi auctor aut* خَمِرْ تُحَاذَرْ

aut (تخاذرين); Propinquus fuit *alicui rei c. a. r.*; Commoratus semper aut assidue substitit *aliquo loco c. a. l.*; Vendidit hominem liberum, ut servus esset; *et* Commiscuit immiscuitque se *cum aliqua re*, ut eius interiores partes occuparet *c. a. r.* *Dicitur* خامره الداء; *et* Alteravit turbavitque mentem (*morbus, vinum*) *c. a.* IV Latuit, occultus fuit *aliqua re c.* ب *r.*; Operuit, texit, abdidit, celavit *testimonium suum* et suppressit *c. a.*; Abscondit *terra aliquem ab aliquo c. a. p. et* من *vel* على *vel* عن *alter.*; Fermentavit *massam c. a.*; Concepit animo versavitque *rem c. a.*; Donavit *alicui rem*, *vel* compotem ac possessorem reddidit *aliquem c. d. a.*; Intravit; *item* Odit *aliquem c.* ل *p.*; Negligentem, socordem reddidit (*in Kamuso quidem legitur* اغفل الشي neglexit rem, *sed hoc mihi non recte scriptum videtur*); Abundavit locis, in quibus absconditus est aliquis (خَمَر) *regio.* V Tecta indutaque fuit *capitis operimento mulier c.* ب *r. et absolute* Calyptram vultusque tegumentum induit, *vid.* خِمَار *seq.*; Fermentavit (*Jac. Schult.*). VIII Fermentatus fuit; *et* Fermentescebat *massa*; Ferbuit in poculo ob vim suam *vinum*; *et* Alterato odore fuit; Tecta fuit *capitis indumento* (*mulier*). X Servum sibi fecit, pro servo habuit *c. a. p.* (*haec significatio Jemanae incolis frequens est*).

خَمْر *gen. fem. rarius mascul.* Vinum (potissimum ex uvarum succo paratum); *tum quoque* Omnis potus inebrians. (*Sunt autem, qui contendant primitivam vocis significationem esse* potus inebrians *et inde nomen vini ex uvarum succo parati derivatum*; *in oppido Medinae enim non exstitisse dicunt vinum ex uvis paratum, ita ut voce* خمر, *qua usus sit Muhammedes in interdicto, omnis potus inebrians intelligatur, necesse fiat.*) *Tum quoque voci tribuunt significationem* Uvae, *in his Corani verbis Sur.* 12, 36. انى أرانى أعصر خمرا Mihi videor exprimere uvas. ما عنده خل ولا خمر Apud eum nec boni nec mali aliquid est.

خِمْر Odium internum; Magnus, numerosus exercitus.

خَمَر Res qua aliquis tegitur et absconditur, ut arbores *etc.* *Dicitur* توارى الصيد منى فى خمر الوادى. Locus occultus, ubi se abscondunt ab hospitibus advenientibus; Hominum copia et multitudo. *De eo, qui alterum decepit, dicitur* هو يدب له الضرآء ويمشى له الخمر; *et* جاءنا على خمر Venit ad nos clanculum et inopinato.

خَمِر Locis, in quibus latent intrantes (خمر) abundans *regio*; *et* Qui crapula affectus est, quique simile quid patitur initio morbi.

خَمَّار Multitudo, caterva compressa (*hominum*).

خِمَار *Pl.* أَخْمِرَة, خُمُر, خُمْر Omnis res, quae alteram tegit; *inde* Operimentum: *peculiariter* capitis seu faciei muliebre, praecipue, ita uti nunc mos obtinet, quod anterioribus colli partibus, mento atque ori praetentum superne in capitis vertice nodatur. (*Setaceum vero oculorum velamentum, per cuius prospiciunt poros,* شعرية *dicitur*; *idque in occipite religant. Tum capiti imponunt pallam supparumve ex sindone: cuius latera antrorsum arcte adducunt:* إزار *appellatur. Atque hisce peculiariter instructae pro pudicitiae more foras prodeunt mulieres. Gol.*) ما شم خمارك Quid mutavit statum tuum, quidve tibi accidit mali?

خُمَار Dolor febris et noxa; et capitis dolor ex ea ortus; Crapula, quae occupat caput; Crapulae similis affectio ex morbo; *item pro* غمار Densior hominum turba et multitudo.

خِمَر Calyptra muliebris.

خَمْرَة *comm. gen.* Vinum (potissimum ex uvarum succo paratum); *tum quoque* Omnis potus inebrians (*vid.* خمر). خمرة صرف Vinum purum, non dilutum; *et* Hominum multitudo et copia; Odor bonus.

خِمْرَة Modus, quo mulier caput operimento خمار appellato tegit. العوان لا تعلم الخمرة *Prov. locut.* in experto et sciente adhibetur. *Tum* Occultum, *ut in his* جاءنا على خمرة In occulto, clam ad nos venit, et inopinato. Odor bonus.

خُمْرَة Fermentum, quo fermentatur; Faex vini ex dactylis parati; Faex odoramenti; Planta sesamo similis, ex qua in Arabia felice crocus paratur; Odoramentum, quo mulieres faciem illiniunt, ut eam pulchriorem reddant; (*dicitur esse pro* غمرة) Odor qui hominem occupat et se quasi cum eo miscet; *tum gener.* Odor bonus; Dolor ex vini immodico usu ortus et noxa, et quae ex eo oritur capitis; Vas in quo fermentum reconditur. *Gol. ex Mar.*; Stratum exiguum (quod longitudinem hominis non excedit, *alias* حصير *dicitur. Kam.*) ex foliis palmae contextum, super quo sacra peragunt precationis

Djeuh. Kam. (*insternere autem super solo aliquid solent, ne manus frontemque ei adplicatam inquinent.*)

خَمْرَةٌ Fragrantia ac bonus odor. *Dicitur* قد وجدت خمرة الطيب.

خَمِيرٌ Fermentum, quod inditur massae panis; Fermentatus. *Dicitur* عندى خبز خمير وحيس فطير.

خَمَّارٌ Oenopola.

خِمِّيرٌ Qui continuo potat vinum.

خَمِيرَةٌ Fermentum seu pars eius.

خَمَّارَاتٌ Tabernae, in quibus vinum venditur.

مُخَمِّرٌ Qui vinum parat.

مُخَمَّرٌ *Fem.* ة Fermentatus; Vino recreatus, non prorsus ebrius. *Gol. ex Asiat.* مُخَمَّرَةٌ Albo capite praedita *ovis*, dum reliquum corpus nigrum est.

مُخْتَمِرٌ Albo capite praeditus *equus*, *vel ovis* (*prop. operimento capitis tectus*).

مَخْمُورٌ Crapula laborans.

مُسْتَخْمِرٌ Vino deditus, magnus potator.

يَخْمُورٌ In interiore parte cava res, quae se movet; Conchae marinae ودع appellatae.

خَامِيزٌ Iusculum cibi سكباج appellati depurgatum, frigefactum, separata pinguedine.

خَمَسَ *F. o. n. a.* خَمْسٌ 1) Quintam cepit partem *opum ab aliquo c. a. p.*; *conf. Hamas. p.* 336; 2) *F. i.* Fuit quintus *eorum*, *vel* quum quatuor essent, semet addito, effecit quinque *c. a. p.* II *n. a.* تخميس Pentagonam fecit (*rem*) *c. a.* IV Quinque numero facti sunt; Quinquies fecit, pronunciavit; Habuit camelos (اخماس), qui quinto demum adaquarentur die; *vide* خِمْسٌ.

خِمْسٌ Aquatio camelorum, quae quinto demum die fit, id est, quum per tres dies pascis camelos, quarto demum die eos ad aquam ducis; *inde dicitur* الخمس شر الاظماء *quia hoc brevissimum est tempus. Atque eadem vocis forma etiam a consequentibus numeris, usque denarium, dicuntur, quibus septimo, octavo, nono, decimo tantum die potus praeberi solet.* *item* Nomen viri, *et* cuiusdam regis Arabiae Felicis, cuius iussu vel quo auctore primum confectae vestes striatae, quibus خِمْس *Pl.* أَخْمَاس nomen est. فلاة خمس Desertum, in quo aqua longe remota est, ut quarto tantum die ad potum veniant pecora.

خُمْسٌ Pars quinta.

خُمُسٌ *Id.*

خَامِسٌ Quintus.

جَاؤُوا خُمَاسَ Venerunt quini.

خَمْسَةٌ *Masc.* خَمْسٌ *Fem.* Quinque. *Dicitur* خمسة رجال *et* خمس نسوة; *tum* الخمس Digiti *Harir. VII init. Hamas. p.* 790.

خَمِيسٌ Pars quinta. *Plur.* أَخْمِسَةٌ, أَخْمِسَاء. يوم الخميس Dies feriae quintae, *sc.* dies Iovis. الخميس Exercitus, quia quinque constat partibus, prima (المقدمة), media (القلب), extrema (الساقة), et duobus cornibus (الميمنة والميسرة); Quinque ulnas longa *vestis*, *hasta*. ما ادرى اى خميس الناس هو Nescio, ex quanam hominum gente is sit.

ابل خَوَامِسُ Cameli quinto bibentes die (*conf.* خِمْس).

خَمْسُونَ Quinquaginta. *Hinc* عيد الخمسين Festum pentecostes.

خَمْسِينَ Nomen venti in Aegypto. *De Sacy Chrest. T. I. p.* 162 *vers. ed. alt.*

خُمَاسِيٌّ Quinque litterarum *vox*. *Gramm.* Quinque spithamarum *adolescens*: *ut* رباعي qui est quatuor (*sed neque* سداسى *neque* سبعى *dicitur*; *talis enim est* vir رجل).

أَخْمَاس. *Proverbium est* يضرب اخماسا لاسداس Aliud prae se fert, aliud intendit (fallaciae studet). (*Huius proverbii origo talis describitur, quod is, qui longum iter suscepturus est, camelos siti adsuefacit incipiens a quinto die et procedens ad sextum*); *item* هما فى بردة اخماس Propinqui sunt et coniuncti pace facta *vel* idem agunt et agendi ratione similes sunt, ut veste una uti videantur.

جَاؤُوا مَخْمَسَ Venerunt quini.

مُخَمَّسٌ Pentagonus

مَخْمُوسٌ Quinque ulnas (ذراع) longa (*vestis*, *hasta*); *et* Ex quinque partibus plexus (*funis*).

مَخْمُوسِيٌّ Pentagonus. *Gol.*

خَمَشَ *F. o. et i. n. a.* خَمْشٌ, خُمُوشٌ 1) Scalpsit, unguibus vulneravit *faciem c. a.* (*de facie tantum dicitur*; *aliis et*

أَخْمَصُ et أَخْمَصُ Pl. أَخَامِصُ Inferior pars pedis seu plantae, quae terram non attingit, et pro pede ipso. Inde كان صلى الله عليه وسلم خُمْصانَ الاخْمَصَيْن Muhammedis inferiores plantae multum in utroque pede a terra recedebant; tum Medium corporis. أَخْمَصُ Medio corpore tenuis.

مَخْمِص Via. Reisk.

مَخْمَصَةٌ Pl. مَخَامِصُ Fames.

خَمَطَ F. i. n. a. خَمْطٌ 1) Assavit carnem vel ita ut non mollis sit c. a.; 2) Detracta pelle assavit haedum c. a.; 3) F. o. et i. Indidit in utrem lac c. a.; 4) F. o. n. a. خَمْطٌ, خُمُوطٌ Bono odore fuit lac; et contra 5) Odorem corruptum habuit. b) خَمِطَ n. a. خَمَطٌ 1) Bonum et gratum odorem habuit lac; et contra 2) Odorem corruptum habuit; 3) Superbus fuit; 4) Ira percitus fuit. V Superbus fuit; Iratus fuit; Barrivit admissarius camelus; Aestuavit mare.

خَمْطٌ Acidus vel amarus de omni re; Planta omnis cui est sapor amarus; Quod paucos profert fructus arbor. Kam.; Bonum odorem exhalans lac, vel quod accepit odorem fructus Zizyphi loti (نبق) vel pyri mali; Arbor similis loto; Species arboris Araci (اراك), cuius fructus cibo inservit; Arbor venenosa, vel Quaelibet arbor non spinosa; Fructus Araci; Fructus quem etiam فَسْوَةُ الضَّبُع nominant.

خَامِطٌ Bonum odorem spirans (lac), vel quod odorem fructus Zizyphi loti vel pyri mali accepit. Tales Abu-Obbaida lactis gradus describit: Quando lac dulcedinem illam amisit, quam tempore, quo mulgetur, habet, ita tamen ut eius sapor mutatus non sit, سامط appellatur. Quod si odorem accipit, appellatur خامط et خميط. Quod si saporem mutatum accipit, appellatur ممحل. Quod si vero ei inest sapor dulcis, appellatur قوهة Djeuh. Ita et dicitur سقاء خامط Talem odorem exhalans uter.

خَمْطَةٌ Odor lactis; Floris in vite et huic similis odor; Bonum odorem spirans (lac), vel quod odorem fructus zizyphi loti vel pyri mali accepit; ارض خمطة Bonum odorem exhalans terra; Vinum, quod odorem accepit vel vinum acidum odore praeditum.

خَمَطَةٌ Odor lactis.

de corpore); 2) Alapam duxit c. a. faciei; 3) Percussit aliquem c. a. p.; 4) Mutilavit membro aliquem c. a. p.

خَمْش Vox, strepitus.

خَمُوش Culices, idiomate Hudeilitarum.

خُمَاشَةٌ Pl. خُمَاشَات Vulnus, cui non constituta est certa poena corporalis aut talio, ut si quis manum, aures etc. amputavit. Dicitur بينهم خماشات.

خَامِشَةٌ Pl. خَوَامِش Via parva fluentis aquae.

خَمَشْتَر Vir vilis.

خَمَصَ (idem quod خَمِصَ 1) Sedatus fuit tumor vulneris c. nomin. vulner.; 2) Vacuus fuit venter; 3) n. a. خَمْص, مَخْمَصَة Evacuavit aliquem fames c. a.; Medio corpore macer fuit homo. b) خَمِصَ Vacuus fuit venter; Medio corpore gracilis fuit. c) خَمُصَ Vacuus fuit venter; Esuriens fuit (Diw. Huds.). VI Deseruit aliquem, recessit c. عن p.; et Tenui obscuritate fuit (nox), appropinquante aurora; et Solvit quod debuit, eo defunctus fuit c. عن. Dicitur تخامص عن حقه Concede ei, quod debes. VII Sedatus fuit tumor vulneris c. nomin. vulner.

خَمِيص Pl. خِمَاص Fem. ة, cuius Plur. خَمَائِص Extenuatus collapsusque ventre vir, esuriens c. الحشا; Extenuatus venter.

خَمْصَة Fames una; Inter montes situs aequabilis locus, cuius solum molle est conf. de Sacy Anthol. gramm. Arab. p. 55; Multum autem dubitandum videtur de adipis significatione. Fortasse vocabulum الكلية p. 13 text. Ar. est enunciandum الكُلْيَة.

خُمْصَان Fem. c. ة Extenuatus ventre c. الحشا.

خَمْصَان Extenuatus ventre c. الحشا macerque.

خَمِيصَة (Non consentiunt in definienda signif.) Vestis quadrata nigri coloris et duobus vario colore distinctis ornata limbis (علم); sec. al. Pallium lana vel serico confectum et limbis vario colore distinctis (علم) ornatum. In hoc autem Alahschae versu coma nigra cum illo comparata est

اذا جردت يوما حسبت خميصة
عليها وجريال النضير الدلامصا

i. e. Quod si tu eam aliquo die videres vestibus nudam, putares, eam esse vestitam pallio nigro (ob comae pulchritudinem) et auro rubro splendente (ob corporis pulchritudinem).

تَخْطَةٌ Bonum odorem spirans (*terra*).

خَبِيطٌ Detracta pelle assatus *haedus* (*si evulsis tantum pilis assatus est* سميط *dicitur*). *Conf. quoque* خامط.

خَمَّاطٌ Is qui assat.

مُتَخَمِّطٌ Multum vincens et potens *vir*; Superbus *vir*; Vehementi aestuans ira, ut clamorem edat *vir*.

خَمْطَرِيرٌ Salsa aqua (*conf.* خَنجرير).

خَمَعَ *F. a. n. a.* خَمْعٌ, خُمُوعٌ, خَمَعَانٌ Incessit quasi claudicans (*hyaena*).

خِمْعٌ *Pl.* أَخْمَاعٌ Lupus; Latro.

خُمَاعٌ Incessus hyaenae, quasi claudicantis.

خُمُوعٌ Moecha, adultera.

خِيمْعٌ *Id.*

خَامِعَةٌ *Pl.* خَوَامِعُ Hyaena.

خَمَلَ *F. o. n. a.* خُمُولٌ 1) Obscurus fuit (*rumor*, *sonus*); 2) *n. a.* خَمْلٌ Posuit dactylos immaturos بسر in urceolo aliove vase per duas noctes, ut molles fierent. خَمِلَ Vitio in pedum articulis affectus fuit, ut claudicaret (*homo vel brutum*). IV Incelebrem et obscurum reddidit *aliquem Deus c. a. p.*; Incisis fimbriis instruxit *stratum villosum* (قطيفة) *c. a. r.*

خَمَلٌ Piscis *quaedam* (*rectius* جمل; *sed in Domairi codice legi* خَمَلْ); Incisae fimbriae strati villosi, cui insidetur; *et inde* Oculorum cilia (*Gol. ex Mar.*); Tapetum brevibus villis instructum (طنفسة); Pulvillus ephippio subditus *Gol. ex Mar.*; Pili et plumae struthiocameli.

خِمْلٌ Amicus sincerus.

خُمْلٌ *Id.*

خَامِلٌ *Pl.* خُمَّلٌ Obscurus et inceleber *vir*. خامل الذكر Obscurus fama.

خُمَالٌ Amicus sincerus; Vitium in pedis articulis, quae claudicandi causa est (*tam in hominibus quam in brutis*).

خَمْلَةٌ Stratum villosum (قطيفة); Vestimentum vel stratum villosum incisis fimbriis instructum (ثوب مُخْمَل).

خَمْلَةٌ *Pl.* خَمَلَاتٌ Interna animi conditio. *Dicitur* فلان خبيث الخملة Cuiusdam interna animi conditio turpis est; *et* اسئل عن خملاته Interroga eius animi arcana; *et* هو لئيم الخملة *vel* كريم الخملة. *Sunt autem qui hanc vocem in vituperatione tantum adhiberi dicant.* Stratum villosum.

خَمِيلٌ Mollis *de cibo*; Nubes densa; *Coll. nom. unit.* خَمِيلَةٌ Villosi panni et incisis fimbriis instructi.

خَمَالَةٌ Plumae et pili struthiocameli.

خَمِيلَةٌ *Pl.* خَمَائِلُ Terra depressa agriculturae conveniens; Arena mollis, *sec. plurim. sentent.* plantas producens; *vel alii* Arbores multae, perplexae; Locus multis arboribus consitus; Hortus in quo arbores sunt; Pili et plumae struthiocameli.

خُمَالِيٌّ Amicus sincerus.

مُخْمَلٌ Holosericus pannus *Gol. ex Mar.*

مُخَمَّلٌ Aequabiliter carnosus et pinguis. *Reish.*

خَمَنَ Per coniecturam vel opinando dixit *aliquid c. a. r.* II *n. a.* تَخْمِين (*pro voce exot. habetur*) *Id. c. a.*

خَمَنٌ Foetor.

خَامِنٌ *i. q.* خَامِلٌ Obscurus. *Dicitur* هو خامن الذكر Obscurus et haud celeber ille est.

خَمَانٌ Sambucus. خَمَانٌ صَغِيرٌ Ebulus. *Gol. ex Beith.*

خُمَانٌ *Fer.* ة Debilis et flaccida *hasta*, *et* خُمَانٌ *tanquam nomen* Abiecti ac viliores *hominum c. g.* *Dicitur* هم خمان الناس.

خَمَا *n. a.* خُمُوٌّ Durum fuit (*lac*) ut oxygala.

خَامٍ *pro* خَامِيٌ *i. q.* خَامِسٌ Quintus; Crassus, durus (*de sanguine*).

خَنَّ 1) Amputavit *truncum palmae c. a. r.*; 2) Sumsit (*opes alicuius*) *c. a. r.*; 3) Evacuavit sensim una re post alteram educta *cophinum c. a.*; 4) Pedibus conculcavit, *vel* destruxit *gentis* familiam (خُنَّة) *c. a. p.*

(*Kam.* وطیء مخنتهم ای حریمهم); 5) *F. i. n. a.* خَنِينٌ Flevit vel risit quasi per nares fleret et rideret. IV *i. q.* أَجَنَّ Insanum fecit *aliquem* (*Deus*) *c. a. p.* X Foetorem emisit (*puteus*).

مُخِنٌّ Navis vacua.

خَنَّانٌ Commoditas. *Dicitur* عيشه بالخنان.

خِتَانٌ Circumcisio (خِتَانٌ).

خُنَانٌ Coryza camelorum; Tempus coryzae (زمن الخنان) erat diebus Almondsiri ben-Maï-ssamai, quo multi ex illo morbo periere cameli; *item* Morbus in quo afficiuntur in gutture et in oculis aves.

خُنَّةٌ Sermo, qui per nares emittitur (غنة), *aut* huic similis *aut* maior huius rei gradus *aut* turpior modus quam غنة; Praeputium.

خُنْتَنَةٌ Taurus annosus, crassus.

خَنِينٌ Fletus vel risus quasi per nares fieret.

خُنَّانٌ Lacertae species quaedam وزغة appellata (*Domair*).

أَخَنُّ *Pl.* خُنٌّ *i. q.* أَغَنُّ Vocem per nares reddens.

مُخِنٌّ Longus (*non est errore ex* مُخْنٍ *orta vox*).

مَخَنَّةٌ Nasus, *vel* extremitas eius; Angustior locus vallis *et* locus ubi ex colle defluit aqua; Ingressus vel initium viae; Media pars domus et atrii domus; Sonus per nares editus. *Dicitur* يتكلم بالمخنة. Aperta et manifesta via; Melior pars prati; Locus ex quo cibus capitur. فلان مخنة له Quidam ei loco, unde cibum sumit, servit; Familia *gentis vel* sacrum eius (حريم).

مُخِنَّةٌ Fertilis (*annus*).

مَخْنُونٌ Insanus.

مُخْتَنَّةٌ Fertilis (*annus*).

خَنَأَ Amputavit, resecuit *truncum palmae c. a. r.*

خَنِبَ *n. a.* خَنَبٌ Laboravit ex naso, morbo خنان affectus; 2) Debilis fuit *pes*; 3) Claudicavit *homo*; 4) Periit. IV Periit; Amputavit; Perdidit; Debilem reddidit. V Superbivit.

خُنْبٌ *Pl.* أَخْنَابٌ Interior pars genu vel locus ubi femoris et cruris commissura est in postica parte corporis; Interstitium costarum, et digitorum.

خَنَبٌ Morbus nasi خنان appellatus.

خَنَابٌ Longus; Fatuus; Vacillans nunquam unam eandemque rationem sequens modo hoc modo illud facturus.

خِنَّبٌ *Id.*

خَنْبَةٌ Corruptio.

خَنِبَةٌ Limo intuitu usa (غنجة) et molli sermone *puella*; Collum nodans (عاقدة العنق *ut videtur*, multum incurvans); Pectori incumbens neque se movens e loco suo.

خِنَّابٌ Longus; Fatuus; Vacillans nunquam eandem rationem sequens. modo hoc modo illud facturus; Crassum habens nasum.

ذو خُنُبَات Fallax ac mendax, *vel* modo bene agens modo turpiter.

خَنَابَةٌ Signum turpe (اثر قبيح); Infamia; Malum.

خِنَّابَةٌ Mucro nasi magnus, *vel* eius extremitas superior. الخنابتان Duae nasi extremitates vel in lateribus prostantes alae. *Ita in traditione Saidi ben-Tsabit* في الخنابتين اذا خرمتا قال في كل واحدة ثلث دية الانف. Superbia.

خُنَّابَةٌ *Id.*

خُنَّابَةٌ *Id.* (*sed est rarioris usus*).

خُنُبِيٌّ *i. q.* نَبَّاذٌ *Ibn Doraid. Lexic.*

مَخْنَبَةٌ Grex.

خُنْبُثٌ Pravus, vilis.

خُنَابِثٌ *gen. comm.* Vituperatus, perfidus.

خُنْبُجَةٌ *Pers.* خُنْبَكْ Seria parva.

خَنْبَسَ Divisit praedam.

خِنْبِسٌ Vir corpore crassus brevisque.

خُنَابِسٌ *Pl.* خُنَابِسُونَ Vir corpore crassus brevisque, *et*

Multum obscura (*nox*). خَنَابِس Ingratus conspectu *vir*; Leo; Antiquus; Solidus, firmus (*de rebus*).

خَنْبَسَةٌ Incessus (*leonis*). *Aliis autem est* نزارنة *Kam.*

خَنْبَش *et* خَنَّبَش Multum se movens *vir.*

خُنْبُوصٌ *Coll.* Scintillae ab ignitabulo excussae.

خُنْبُعٌ Fructus inter frondes absconditi; Res obtectae.

خُنْبُعَةٌ Calyptra parva; Res parva dependens (الهَنَيَّة المُتَدَلِّيَة *Kam.*); *item* Interstitium inter ambos barbae mystaces; *et* Labium superius.

خُنْبُقٌ Avarus.

خَنُّوت Strenuus, qui vindictae sumendae cupidus, nullam sibi quietem concedit, donec desiderio satisfecerit; Stultus, debilis; Animal marinum.

خُنْتُب Clitoris puellae nondum circumcisa; Debilis et ad Venerem impotens; Parvus.

خَنْتَارٌ Vehemens fames.

خُنْتُورٌ *Id.*

خُنْتُعَةٌ Vulpes femina.

خُنْتُف Ruta herba (سذاب).

خَنَثَ 1) Inflexit orificio introrsum complicato utrem, ut ex eo biberet *c. a.* (*si introrsum vertatur, hoc* قبع *dicitur*); 2) *F. i.* Derisit *aliquem c. a. p.* b) خَنِثَ Inflexus plicatusque fuit. II *n. a.* تَخْنِيثٌ Flexit, inflexit *c. a.* IV Inflexit orificio introrsum complicato utrem, ut ex eo biberet *c. a. Djeuh.* V Inflexus, incurvatus, plicatus fuit; Consentiendo blanditus fuit *sermone.* VII Inflexus, incurvatus, plicatus fuit. VIII *i. q. Conj.* I. *sign.* 1. *c. a. Kam.*

خُنْثٌ *Pl.* خِنَاث, أَخْنَاثٌ Plica *in veste.* خناث الدلو *et* اخناث الدلو Locus medius inter ansas urnae. *Dicitur* افرغ الماء من اخناث الدلو.

خِنْثٌ Turba dispersa; Interior buccae pars prope dentes molares.

خِنْثٌ *Pl.* خُنُوث Plica, qua duplicatur mulctrale, *vel* poculum ex corio concinnatum.

يا خُنَثُ Vox, qua ignominiae causa virum alloquuntur.

خَنِثٌ Is in quo est fractura et inflexio.

يا خَنَاثِ Vox, qua opprobrii causa alloquuntur feminam, quae خناث esse dicitur.

خُنْثَى *i. q.* بَرْوَق Asphodelus. *Gol.*

خُنْثَى *Pl.* خِنَاثٌ, خَنَاثَى Is qui duplicis sexus membris praeditus est *vel* sexus membro omnino destitutus. الخنثى المشكل Is in quo difficile est definire, cuiusnam sexus sit aut propter defectum membri aut quia duobus praeditus est. *conf. Albucasis de chirurg. p.* 314.

خُنَاثَةٌ, خُنَيْثَةٌ Nomen, quo opprobrii causa debilis et ad Venerem impotens appellatur.

أَخْنَثُ Magis flexus, *vel* Magis ad Venerem impotens, *ut videtur in hoc proverbio* اخنث من دلال Magis ad Venerem impotens quam Dalal.

مُخْنَاثٌ Cuius mammae flaccae et corrugatae sunt *femina* (مُتَكَسِّرَة).

مُخَنَّثٌ Debilis et ad Venerem impotens.

المَخَانِثَة Derisores in triumpho.

خَنْثَبَةٌ Camela lacte abundans.

خُنْثُرٌ Res vilis et abiecta remanens post hominum, qui in campo consederunt, discessum.

خِنْثِرٌ *Id.*

خُنْثُرٌ *Id.*

خِنْثِرٌ *Id.*

الخَنَاثِيرُ Infortunia, mala; Utensilia seu supellex domus.

خُنْثُعَبَةٌ, خَنْثَعْبَةٌ, خِنْثَعْبَةٌ Camela lacte abundans.

خَنْثَلٌ Debilis; Mulier crasso et laxo ventre praedita.

خَنْثَى *n. a.* خَنْثَاةٌ Impotentem reddidit ad Venerem (*admissarium*) *c. a. Motenabb. schol.*

خَنْجَرٌ Culter *vel* culter magnus. *Pl.* خَنَاجِرُ Camela lacte abundans.

خِنْجَرٌ Culter *vel* culter magnus.

خَنْجَرَةٌ *Pl.* خَنَاجِرُ Camela abundans lacte.

خُنْجُورَةٌ Camela abundans lacte; Crassa (*camela*).

خَنْجَرِيرٌ *i. q.* خَجْرِيرٌ Aqua salsa.

خَنْجَرِيٌّ Deformis (*barba*) *c. c. g.*

خَنْجَفٌ Lacte abundans *camela*.

خَنْخَلَ Fatuam quandam in matrimonium duxit.

خَنْجَلٌ Fatua et impudica; Corpulenta, magna et clamosa *mulier*.

خَنْخَنَ Indistincto, haud claro modo locutus fuit (*per nares*).

خَنْخَنَةٌ Sermo haud distinctus et clarus.

خُنْدُبٌ Malae indolis *homo*.

خُنْدُبَانٌ Carnosus.

خندر Thus. *Reisk. ad Rhaz.*

خَنْدَرِيسٌ Χόνδρος, chondrus *Diosc. II*, 118. *Gol.*; Vinum vetus (*et de aliis rebus, quam de vino usurpatur.*

خندس Struthium. *Reisk. ad Rhaz.* (*conf.* كندر).

خُنْدُعٌ Locustae *vel* parvae locustae.

خُنْدُعٌ Locustarum parvarum species; Vilis natura sua.

خَنْدَفَ Properanter incessit (*modo qui sub* خَنْدَفَةٌ *descriptus est*).

خَنْدَفَةٌ Modus incedendi, qui fit diductis passibus et versis pedibus, quasi iis hauriat (*nempe* digitis pedis utriusque sibi invicem admotis, calcibus autem a se invicem distractis et plantis in orbem actis).

خُنْدُوفٌ Ob superbiam vel petulantiam elatiore modo et iactato corpore incedens.

خَنْدَقَ Fossam duxit *circum aliquid* muniminis ergo *c.* على; Duxit *fossam c. a.*

خَنْدَقٌ *Pl.* خَنَادِقُ Fossa munimenti ergo ducta, *pec.* circum moenia urbis (*videtur a Pers.* كنده *fossus*).

الْخَنَادِلُ Catarrhactae in Aegypto.

خَنْدَلَةٌ Plenitudo corporis.

خَنْدَلِسٌ Camela multa et laxa carne praedita.

خَنْدَلِيسٌ *Id.*

خِنْذِيذٌ Is qui non solum poëmata pulchra ipse composuit, sed quoque ab aliis talia accepit (*est primus in poesi gradus; sequitur hunc is qui* مفلق *appellatur*); (*sed et enunciari videtur* خَنْذِيذٌ; *in Kamuso enim* خنذيذ *minus accurate explicatur verbis* الشاعر المجيد المفلق).

خِنْذِيذٌ *Pl.* خَنَاذِيذُ Crassus; Longus; Cacumen montis eminens; Admissarius; *et contra* Castratus; Strenuus, heros; Orator eloquens; Dominus benignus; Versatus in Arabum carminibus et diebus proeliis celebratis; Obscoene et inhoneste loquens; Turbo (اعصار).

تَخَنْذَذَ Factus est improbus et audax.

خَنْذَقٌ *i. q.* خَنْدَقٌ.

خَنْذَقٌ *i. q.* خَنْدَقٌ.

خَنْذَلَةٌ Plenitudo corporis.

خَنْذَى Turpiter et obscoene locutus est.

خُنْذُوَةٌ Cacumen montis eminens.

خِنْذِيَانٌ Obscoene et turpiter loquens.

خُنْذُعٌ *i. q.* خُنْدُعٌ.

خَانِرٌ *Pl.* خُنُرٌ Amicus sincerus.

خِنَّوْرٌ Mundus. أُمُّ خِنَّوْرٍ Hyaena; Vacca; Infortunium; *et contra* Felicitas; Aegyptus, *ut in hac traditione* أُمُّ خنار يساق اليها القصار الاعمار; *tum* Bazra; Podex.

خَنُّور Arundo sagittarum; Arbor (شَجرة) omnis mollis et flaccida; Felicitas apparens (نعمة ظاهرة). امرُّ خَنُّور Hyaena; Vacca; Infortunium. *Dicitur* وقعوا فى امر خَنُّور In calamitatem inciderunt, *et contr.* Prosperitate fruuntur. *Citab Aladhdad*; Aegyptus; Bazra; Podex.

خَنَوَّر Arundo sagittarum; Arbor (شَجرة) omnis mollis et flaccida; Felicitas apparens (النعمة الظاهرة); Mundus.

خَنِزَ *F. a. n. a.* خَنَزٌ, خُنُوزٌ Foetuit *caro*.

خَنِزٌ Foetens *caro*.

خَنِيزٌ *Id.*

خَنَازِ Male olens (*femina*).

خَنِيزٌ Intrita ex pane azymo parata.

خُنَازٌ Lacerta quaedam variegata (وزغة).

خَنُّوزٌ Hyaena; Postrema aciei pars (ذُيُول).

خَنْزَبٌ Satanas.

خُنْزَاب *et* خُنْزُوب Audax in scorto et improbitate.

خَنْزَجَة Superbia.

خَنْزَرَة Crassities; Securis magno capite praedita, qua saxa franguntur.

خِنْزِيرٌ *F.* ة *Pl.* خَنَازِرُ, خَنَازِيرُ Porcus, aper; *et Pl.* Strumae. *Plur.* خنازير Partes quaedam machinarum bellicarum, *fortasse ut vertit Schult.* rostra, quorum ope muri perforantur. *Vita Salad. p.* 21 خنزير البحر Delphinus. *Bochart. Hieroz. I*, 47. خنزير الماء Hippopotamus.

خَنْزَوَانٌ Simia mas; Sus mas.

خُنْزُوَانٌ, خُنْزُوَانَة, خُنْزُوَانِيَة, خُنْزُوَة Superbia, fastus.

خُنْزُوَانَة *prop.* Musca, quae in nares cameli volat; *inde dicitur* بفلان خنزوانة Superbus est. ذو خنزوانات Fastuosus, superbus.

خَنْبِزْرَان Arbor s. flos quidam egregius, staturae pulchrae. *Reisk.*

خَنَسَ *F. i. o. n. a.* خَنْسٌ *et* خُنُوسٌ 1) Retromansit *c.* عن; 2) Cepit (*pollicem*) *c. a. r.* *Ita dicitur* اشار باربع وخنس ابهامه; 3) Fecit ut retromaneret, post se reliquit *c. a. p.*; 4) In locum occultum, ut absens esset, duxit *aliquem*; 5) *n. a.* خُنُوس Depressus, contractus fuit. *Hamas. p.* 332. II Abscondit, involvit. IV Post se reliquit; abiit *ab aliquo c. a. p.* V Abscondit *aliquem*, effecit ut lateret *c.* ب *p.* VII Retromansit *c.* عن *p.*

خَنَسٌ Quod nasus a facie retrocedit, mucro eius paulum elatus est (*id quod in boum genere reperitur*).

خُنُسٌ *Coll.* Dorcades; Locus, ubi dorcades degunt; Boves.

خَانِسٌ *Pl.* خُنَّسٌ Depressus, contractus.

خُنَّسٌ Stellae omnes *vel* planetae tantum, *vel* quinque stellae *sc.* Saturnus, Jupiter, Mars, Venus, Mercurius.

خَنَّاسٌ Diabolus, *quod memorato Deo fugit.*

خُنَّوسٌ *c. art.* Ricinus; Leo.

أَخْنَسُ *Fem.* خَنْسَاءُ Silo, resimas nares habens. الاخنس Ricinus; Leo. الخنساء Vacca sylvestris.

خَنْسَرٌ *Pl.* خَنَاسِرَة Qui versatur in loco damni. (*Haec et plura sequentium in Kamuso duplici loco et sub voce* خسر *et sub* خنسر *leguntur.*)

خِنْسِرٌ Ignobilis; Infortunium.

خَنَاسِرَة Perfidi homines. *Dubito, utrum rectum sit* timidi homines *an* perfidi homines. *In Kamuso Calc. est* perfidi اهل الخيانة *et sic quoque in Kamuso Turcico sub voce* خسر *legitur* الخناسرة ضعفاى نسه اطلاق اولنور يقال غدر خناسرة اى ضعاف واهل غدر وخيانت اولان [illegible] *Vox* الخناسرة [illegible] خناسرة اى اهل الخيانة significat generaliter homines debiles et dicitur قوم خناسرة i. e. debiles et tum quoque perfidi et dicitur قوم خناسرة i. e. perfidi;" *sed in eodem sub voce* خنسر *legitur* الخناسرة قياصرة وزنده [illegible] قورقق) [illegible] هو من الخناسرة اى من اهل الجبانة *Vox* الخناسرة quae formam vocis قياصرة habet significat timidos homines. dicitur هو من الخناسرة i. e. e numero timidorum," *et haec significatio propius accedit ad priorem* debiles, *et una lectio* الخيانة *ex altera* الجبانة *omissis punctis diacriticis orta esse potuit.*

خَنَاسِيرُ Exitium; Imbecilliores hominum; *et* Urina a capris montanis in pabulum emissa eiusque vestigia. (*Singul. est* خِنْسِيرٌ.)

مُخَنْسِرٌ *i. q.* خِنْسِرٌ.

خَنْشُوشٌ Pars opum residua; Grex camelorum.

خَنْشَةٌ et مُتَخَنِّشَةٌ *Pl. san.* In qua iam restat pars vigoris iuvenilis *mulier.*

خَنْشَفِير Infortunium.

خَنْشَلَ Vacillavit tremuitve prae senio.

خَنْشَل Camelus velox, *et* Crassus robustusque.

خَنْشَلِيلٌ *Id.*

خِنَّوص *Pl.* خَنَانِيص Porcellus; Parvum *de omni re.*

خُنْبِيص Pullus animalis ببر appellati.

خُنُّوصَةٌ Palma nondum alta, ut manu attingi possit; Pullus animalis ببر appellati.

اِخْنِيص (*sed rectius videtur* اِجْنِيص) Tardus, segnis.

خِنْصِر et خِنْصَر *Femin.* Digitus minimus, *vel* medius digitus.

خَنْضَاب Pulpa dactyli sylvestris مقل appellati.

خُنْضُبَةٌ Obesa *mulier.*

خَنْضَرِف Mulier crassa, corpulenta, mammosa.

خَنَط *F. i.* Moerore affecit *c. a. p.*

خَنْطَث Incessit superbi modo iactato corpore.

خَنْطَرِف Anus decrepita (*vel eandem ac* خنضرف *significationem habet*).

خِنْطِير Vetula, laxas et corrugatas habens palpebras ac faciei cutem.

خَنَاطِيط Agmina disgregata.

خَنْطُول Penis longus; Cornu longum *Djeuh.* *Idem quod* خنطولة *Kam.* (*Haec in Djeuharii opere sub voce* خطل, *in Kamuso sub voce* خنطل *afferuntur.*)

خُنْطُولَةٌ Agmen camelorum boumve a caeteris separatum; Pars nubis a reliquis separata. ابل خناطيل Disgregati cameli. لعاب خناطيل Sputum viscosum quod *ex. gr.* ex bovis ore effluxit, in mento eius per transversum agglutinatum, remanet.

خَنْطَلِيلَةٌ Grex a caeteris separatus camelorum, boum; Pars separata nubis.

خَنْظَرِف Anus decrepita (*vel eandem ac* خنضرف *significationem habet*).

خَنْظَى 1) Ignominiae publice exposuit et diffamavit *c.* ب *p.*; 2) Irrisit, ludibrio habuit *aliquem c.* ب *p.*; 3) Ad odium et inimicitiam instigavit *homines c.* بين *p.*

خُنْظُوَةٌ Vertex (*montis*).

خِنْظِيَانٌ *F.* ة *i. q.* حِنْظِيَانٌ.

خَنَعَ *F. a.* Scortatus fuit, improbe egit; 2) Blanditus, iocatus fuit *cum mulieribus c. a. p.*; 3) *n. a.* خُنُوع Se submisit *alicui c.* ل *p.* II *n. a.* تَخْنِيع Resecuit securi *c. a.* IV Humilem effecit subegitque *c. a. p.* *Dicitur* اخنعتني اليك الحاجة Effecit necessitas, ut me tibi subiicerem.

خَنَعٌ Vilitas.

خَنِعٌ Submissus, vilis et abiectus *Gol. ex Mar.*

خَانِعٌ *Pl.* خُنُعٌ Scortator, moechus, improbus.

خَنْعَةٌ *Pl.* خُنُعٌ Res, quae nos suspicione mala erga aliquem implet *praec. in scortando.* *Dicitur* اطّلعت منه على خنعة; Improbitas; Locus vacuus. *Dicitur* لقيته خنعة.

خَنُوعٌ Deceptor, promissa fallens, *seu* amicum deserens.

أَخْنَعُ Multum submissus.

مُخَنَّعٌ Camelus exercitatus, mansuetus.

خَنْعَب Coma longa.

خُنْعُبَةٌ Pars carnis sub mento dependens, *vel* Pendulum protuberansve quid in medio superioris labii (الهنة المتدلية وسط الشفة العليا) *vel* interstitium inter superioris barbae mystaces circa imbricem nasi.

خُنْعَابَةٌ Vir vilis, abiectus.

خِنَعْس Hyaena.

خَنَفَ *F. i. n. a.* خِنَاف 1) Tarsum pedis flaccidum habuit (*camelus*); *vel* Inter eundum ungulam pedis anterioris convertit extrorsum; *vel* Nasum deflexit a capistro (*camelus*); *vel* Collum convertit in cursu *iumentum* inequitantem versus; 2) Dissecuit in partes *citreum malum vel aliam huiusmodi fructum* *a. r.*; 3) Pectus suum manu percussit *femina*; 4) *n. a.* خُنُوف Iratus fuit. b) خَنِفَ *n. a.* خَنَف Ruptum habuit os in uno latere *pectus vel dorsum.*

خَنَف Pectoris dorsive in uno latere ruptura.

خُنُف Vestigia, signa; Prae alacritate caput moventes et ludentes *cameli. Djerir. Diw.*

خَانِف *Fem.* ة *Pl.* خَوَانِف Qui id facit, quod in خَنَف descriptum est *camelus*; Nasum attollens prae superbia; Superbus, *unde* رأيته خانفا عنى بانفه.

خَنْفَة Res, qua aliquis pudore afficitur. *Dicitur* وقع في خنفة.

خِنْفَة *Id.*

خَنَفَة Mali citrei vel alius huiusmodi fructus segmentum.

خُنَفَة *Id.*

خَنُوف *comm. gen. Pl.* خُنُف Tarsum pedis flaccidum habens camelus; *vel* Ungulam pedis extrorsum vertens; *vel* Nasum a capistro deflectens, *vel* Collum in cursu inequitantem versus vertens *de camelis.*

خُنُوف Ira.

خَنِيف Linum vilissimum, *vel* Vestis alba, dura ex lino. *Pl.* خُنُف Via; Alacritas, et nimia laetitia; Quod est supter cameli axillis (*videtur pro* خليف); Abundans lacte *camela.*

أَخْنَف Dorsum vel pectus in uno latere ruptum habens; Unum corporis latus haud aequale alteri habens.

مُخْنَاف Sterilis (*de camelo*, *de hominibus est* عقيم); Cuius manus in foecundanda palma *aut* in serendis frugibus haud felix est (*vir*).

خُنْفُثَة Nomen animalculi.

خُنْفُج, خُنَافِج, خَفَنْجَى *vid.* خفج.

خَنْفَسَ Aversatus est *aliquem* et recessit *ab eo c.* عن *p.*

يَوْمُ الخُنْفُس Dies inter Arabes pugna celeber.

خُنْفُس, خُنْفَس Scarabaeus niger. *conf. Forsk. descr. anim. p.* 79.

خَنْفَس Leo.

خُنْفُسة *et* خُنْفَسَة Pessimo pastu contenti *cameli.*

خُنْفَسَة *et* خُنْفُسَة Scarabaeus niger (*hoc fem. est Djeuharii*).

خُنْفُسَاء Scarabaeus niger. (*Fem. esse dicitur* خنفساء *Djeuh. sunt autem, qui dicant, non inveniri femininum* خنفساء, *potius* خنفسة *esse femininum, quam masculinum contra* خنفس *et* خنفساء *s.t.*)

خُنْفُع Amens, fatuus.

خُنْفَقِيق *i. q.* دَاهِيَة Calamitas, malum. *Meid.*; *et* Mulier agilis, excitata, et animosa. *Gol.* (*in Kamuso et Djeuharii opere non legitur*).

خَنَقَ 1) *n. a.* خَنْق Strangulavit *c. a.*; 2) Oleo irroravit *Reisk. ad Rhaz.*; 3) Suffocavit *lacrymarum fluxus.* II Strangulavit *c. a.*; *tum n. a.* تَخْنِيق Fere pertigit (*quadraginta annos*) *c. a.*; Fere totum operuit *vapor meridianus montis verticem c. t. montis*; implevit (*vas*) *c. a.* VII Suffocata fuit non ab alio, sed per se *ovis.* VIII Suffocatus fuit, strangulatus fuit.

خَنِق Strangulatus.

خُنُق Pudenda angusta mulieris.

خَانِق *Pl.* خَوَانِق Via per montes ducens angusta *Kam. Arabiae felicis incolis etiam* Platea angusta *Djeuh.*; *tum* خانق النمر Aconitum pardalianches. *Diosc. IV*, 77. خانق الذيب Aconitum lycoctonon. *Diosc. IV*, 78. خانق الكلب Apocynon. *Diosc. IV*, 81. خانق الدرسنة Orobanche. *Diosc. II*, 172. *Beith. Gol.*

خِنَاق Funis quo strangulatur; *et* Locus gutturis, ubi strangulatur, gurgulio, guttur. *Dicitur* اخذ بخناقه.

خُنَاق (*et* خُنَاقَة *Pl.* خَوَانِيق) Morbus in gutture, inter-

cipiens spiritus viam, ne ad pulmones et cor pertingat: *sc.* angina; Id quo strangulatur quis; Pars gutturis ubi strangulari solet guttur. *Dicitur* خنقه خناقه.

خَنِيقٌ Strangulatus.

خَوَانِقُ *Pl. a* خانقاه.

خُنَاقِيَّةٌ Morbus, quo premi solent avium et equorum fauces.

مَخْنَقٌ Guttur. *Dicitur* اخذه بمخنقه.

مِخْنَقَةٌ *Pl.* مَخَانِقُ (*et* مَخَانِيقُ *minus recte*) Collare *i. e.* colli vinculum *vel* ornamentum.

مُخْتَنَقٌ Equus, cuius in capite albedo attingit maxillas.

مُخَنَّقٌ Pars gutturis, ubi funis strangulati est; *et* Gracilis medio corpore (*adolescens*).

مَخْنُوقٌ Strangulatus. أَفْلِتْ مَخْنُوقُ *Prov.* Te eripe ex infortunio.

مُخْتَنَقٌ Angustia, angustus locus.

مُنْخَنِقٌ *F.* 8 Strangulatus, suffocatus per se.

خَنْمَة Difficultas in spiritu ducendo, quum ex pectore excernis aliquid (*Engbrüstigkeit*, *Beklemmung*).

خَنَا *F. o. n. a.* خُنُو Turpia verba locutus est.

خُنْوَة Excrementa; Rima in domo arundine exstructa.

خَنِيَ *Praet.* خَنِيتُ 1) *n. a.* خَنًا Turpia verba locutus est; 2) *n. a.* خَنْيٌ Resecuit, amputavit *truncum palmae c. a. r.* IV Turpia verba locutus est; Perdidit *c.* على *p.*; Multa ova habuit *locusta*; Plantis herbisque abundavit *pratum.* اخنى الدهر عليه Vetus fuit, per longum temporis spatium exstitit.

خَنًا *Coll. nom. unit.* خَنَاةٌ Noxae, vicissitudines *temporis.* *Dicitur* اصابته خنا الدهر.

خَوٌ Fames; Vallis ampla. يوم خَوٍّ Dies quidam pugnae celeber Asaditis.

خَوٌّ M.

خَوَّةٌ Terra vacua et deserta *Kam. vid.* خوى.

خَاءِ *Imperat. a verbo non usitato, quo utuntur ut* ad festinationem impellant. *Dicitur* خاء بك علينا Festinanter ad nos veni!

خَابَ *n. a.* خَوْبٌ Ad pauperiem redactus fuit.

خَوْبَةٌ Fames; Terra non compluta inter alias duas pluvia rigatas; *et* Terra nuda pabuloque carens.

خَاتَ *F. o.* 1) *n. a.* خَوْتٌ *et* خَوَتَانٌ In praedam se demisit *accipiter c. a. r.*; Se coniecit *in rem c.* ب *r.*; 2) Abripuit *rem aquila c. a. r.*; 3) *n. a.* خَوَاتٌ Strepuit alis *aquila*; 4) Fefellit fidem ac promissa *alicui c. a. p.*; 5) Detrimentum cepit *in opibus c. a. r.*; Detrimentum cepit in commeatu; *Dicitur* خات فلان (*sine accus. rei*); 6) Consenuit; 7) Propulit. III Furtim sumsit, adspexit. *Dicitur* خاوت طرفه دوني Eum me non vidente adspexit. V Passus fuit detrimentum *in opibus c. a. opum*; Surripuit, abripuit *c. a. r.*; Deseruit alicuius consuetudinem et defecit *ab eo c.* عن *p.* VII In praedam se demisit *accipiter.* VIII In praedam se demisit *accipiter*; Dolo usus ex occulto rapuit *lupus* (*ovem*) *c. a. r.*; Accepit ab alio dictum aliquod, et memoria retinuit *c. a. r.* *Dicitur* انهم يختاتون الليل Illi noctu iter faciunt. *Djeuh.*

خَوَاتٌ Strepitus alarum aquilae; Sonus *vel* sonus tonitru *vel* aquae fluentis; Sonus levis.

خَوَّاتٌ Vir audax, intrepidus; Qui semper edit sed non multum.

خَائِتَةٌ Aquila se ex aëre demittens.

خَوِتَ *n. a.* خَوَتٌ 1) Laxus pendulusque fuit *venter*; 2) Repletus fuit cibo potuque *venter*; 3) Laxum pendulumque habuit ventrem; 4) Consuetudinem *cum aliquo* habuit *c.* ب *p.*

أَخْوَتُ *Fem.* خَوْتَاءُ Laxo penduloque ventre praeditus. جارية خوتاء Molli teneroque corpore praedita puella.

خُوَاجَا *et* خُوَاجَةٌ *Pers.* Senex: *sed fere honoris nomen, uti* شيخ *Arabibus, quod mercatoribus, viris doctis, magistris, devotisque tribui solet: inprimis apud posterioris aevi scriptores.*

خَوْخٌ *Nom. gener. nom. unit.* خَوْخَةٌ *i. q.* دُرَّاقِنٌ Δωράκιον, *sc.* malum Persicum; *at vulgo Orientis ita et maioris generis seu cereum prunum vocatur.* خوخ الماء

Lysimachium (*herba*), *ob foliorum similitudinem cum malo Persica. Gol.*

خُوخَةٌ Fenestella in muro facta ad excipiendum lumen. *Kam.*; Fenestella in medio ianuae (*Gol. ex Meid.*); Foramen in pariete inter duas domos ianua non clausum; Podex; Vestis quaedam viridis.

خُوخَاءُ *et* خوخاءةٌ *Pl.* خُوخَاوُونَ Fatuus.

خُوَيْخِيَةٌ Infortunium, calamitas.

أَخَاخٌ Parva eamque ob causam abscondita fuit *herba*.

خَوِدَ *Pl.* خُودٌ *et* خَوْدَاتٌ Puella mollis *vel* venusta forma praedita. *Kam.*; Mulier iuvenca, quamdiu non ea aetate est, qua نصف appellatur. *Chalil.*

خَوَّدَ *n. a.* تَخْوِيدٌ Propere ac cito incessit. *Dicitur proverbialiter* خود رأله Territus fuit. Admissarium immisit in camelorum gregem; Sumsit aliquid *de cibo c. a. r.* V Inflexus fuit (*ramus*).

خَاوَذَ *n. a.* مُخَاوَذَةٌ Dissensit, repugnavit *alicui*; *et contra* Consensit, concordavit *c. a. p.* أَخَاذَ Bene propulit. VI Foedus pepigerunt.

خُوَاذٌ Adventus *febris*, haud certo tempore.

خُوذَةٌ *Pl.* خُوَذٌ (*ex Pers. translata vox*) Cassis, galea; *et* cephalaea, *quod totum afficit caput. Ibn Sina.*

خَائِذٌ : أَمْرٌ خَائِذٌ لَائِذٌ Res gravis qua aliquis eget.

خُوذَانٌ Famuli. *Dicitur* هو من خوذان القوم ذهب في خُوذَانِ الخَامِلِ *dicitur* Quum aliquis retromanet post egregios.

مُخَاوِذٌ *nempe* أمر مُخَاوِذٌ مُلَاوِذٌ Gravis res, qua aliquis eget.

خَارَ *F. o.* 1) *n. a.* خُوَارٌ Mugivit (*bos*); 2) *n. a.* خَوْرٌ *et* خُوُورٌ (خُوُورَةٌ *Djeuh.*) Debilis fuit *vir*; Remissus languidusque fuit *calor*; 3) *n. a.* خَوْرٌ In podice, vel circa eum, loco خوران appellato, laesit (*feram aut iumentum*) *c. a. ium.* II *n. a.* تَخْوِيرٌ Debilis fuit *homo.* IV Flexit, et vertit, convertitque *c. a. r.* X Propitium et benevolum reddere *aliquem* studuit *c. a. p.* (*huius significationis origo talis a Djeuhario describitur* واصله ان الصائد يأتي ولد الظبية في كناسه فيعرك اذنه فيتخور اى يصيح (يستعطف بذلك امه كي يصيدها). In foramine posuit lignum, ut per alium exiret locum *hyaena c. a. hyaen.*; Verrendo mundavit *domum c. a. r.*

خَوْرٌ Depressa terra inter duos montes; *Pl.* أَخْوَارٌ Sinus maris (*vox Pers.*); Ostium fluminis.

خُورٌ Molles arbores, ligna mollia; Homo mollis, pusillanimus; *Singulari carens* Feminae multum suspectae ob corruptionem suam.

خَوَرٌ Imbecillitas, debilitas.

خُوَارٌ *et tanq. nomen* boatus; *et* Vox ovis, caprae, dorcadis; *et inde* Vox insipida, fatua, tetrica, bovina; Sagittarum sonus.

خَائِرٌ Infirmus, debilis, tenuis (*de hominibus, bestiis et rebus*).

خَوَّارٌ *Fem.* ة Debilis, infirmus et tenuis (*de viro, bestiis et omnibus rebus*; *haec autem forma vim quandam significationi addit*); Declivis, depressior, mollis (*terra*). *Pl.* خَوَّارَاتٌ Eleganti et pulchra statura omnibus membris bene inter se compositis praeditus *camelus.* خوار العنان Qui facile dirigitur et multum currit *equus.* Lacte abundans (*camela*); Multum ignem emittens *igniarium*; Leviter flagrans. نخل خَوَّارَةٌ Multos dactylos proferens *palma.*

خُورَةٌ Optimi, electi e *camelis.*

خَوْرَانٌ *Pl.* خَوَارِينُ *et* خَوْرَانَاتٌ Locus in podice quadrupedis, per quem prodit fimum, *vel* Caput huius loci *vel* locus totius podicis.

خَوَّارَةٌ Nates.

خَوْزٌ Inimicitia.

خُوزٌ Natio quaedam; *speciat.* Susiani; *et hinc* خوزستان *est* Susiana, quae inter Babyloniam Persideamque media. *conf. vel. Silv. de Sacy Anthol. gramm. Ar. p.* 143.

بَاز أَخْيَاز *vid.* باز.

خَاسَ *n. a.* خَوْسٌ 1) Non distracta fuit *res*, emtorem non habuit; 2) *Promisso et fidei* contrarie egit *c.* ب *r.*; 3) Decepit, et quidem per fraudem *c.* ب *p.*; 4) Foetorem emisit (*cadaver*). II *n. a.* تَخْوِيسٌ Camelos sigillatim aquatum misit, ita ut se simul venientes non prementent.

مُتَخَوِّسٌ Ita obesus, ut appareret caro et adeps *camelus.*

خَاشَ *F. o. n. a.* خَوْشٌ 1) Confodit *aliquem c. a. p.*; 2) Inivit *feminam c. a. p.*; 3) Cepit *rem c. a. r.*; 4) Inspersit *rem in vas c. a. r. et* في *l.*, et ita illud implevit.

II *n. a.* تَخْوِيش Deminuit *rem c. a.* III Dimovit demisitve *latus suum a lectulo c. a. r. et* عن *l.* V Deminuit *rem c. a. r.*; Emaciatus fuit *aliquis.*

خش *Pers.* خوش Bene. (*Vox adhibita a poeta Alahscha.*)

خاش *Nempe* خَاش مَاش *et* خَاش مَاش Supellex domestica, eiusve viliora quaeque. *Dicitur* بقى فى البيت خاش ماش.

خُوْش *Dual.* خُوْشان Hypochondrium; Latus *homini enim sunt duo* (خوش).

خُوْشَان Atriplicis, *potius* oxalidis species. *Gol. Ita in Kamuso* Planta est ei, quae مرمق appellatur, similis, nisi quod eius folia tenuiora sunt et saporem acidum habent. Cibo inservit.

خوص *n. a.* خَوَص In caput recedentes habuit oculos *vir.*

II *n. a.* تَخْوِيص Ornavit laminis aureis *coronam c. a. r.*; Accepit (*donum*), quamvis exiguum erat *c. a. Dicitur* خَوَّصْ ما اعطاك. Primum eximiis viris, deinde aliis, exhibuit honorem; Spicas protulit (*seges*); Prima (*cum*) affecit (*canities*) *c. a. p.* III *n. a.* مُخَاوَصة Mercatum proposuit mutandis mercibus *c. a. p. et* لبيع; Compressit oculos acutioris intuitus ergo *vel* solem adspiciens; Comparavit *rem cum re c. d. a.*; Consideravit. IV أَخْوَصَ Folia produxit (*palma*, *et de aliis arboribus*). *Dicitur* اخوص العرفج Folia perfecta habuit planta عرفج *conf.* ثقب; Germinavit, crevit *planta.* V Accepit donum quamvis exiguum erat. *Dicitur* تخوّصْ ما اعطاك. *In Djeuharii opere verba* تخوّص منه *explicantur* Accipe ab eo unam rem post alteram. *et* Prodiit segetis spica. VI Compressit oculos acutioris intuitus ergo, *vel* solem adspiciens.

خُوص *nom. gener. nom. unit. c.* ة Folium palmae, nucis Indicae, et similium.

ما بعينه خَوَصٌ ولا خُوصٌ : خَوَصٌ Oculis captus ac caecus est. *Gol. ex Meid.*

خَوَّاص Qui folia palmae vendit; Qui plexilia ex iis opera texit: *ut canistra*, *tegetesque. Gol. ex Meid.*

أَخْوَص *Fem.* خَوْصَاءُ *Pl.* خُوص Qui oculos in capite recedentes habet. الخَوْصاء Ovis altero oculorum nigro praedita, altero albo; Fervidior ventus hebetans visum; Profundus puteus; *et contra* Elatior arenarum collis; Ferventior meridies.

مَخْوَص *Fem.* ة Frondentibus arboribus العرفج, السبط, الارطى, الالاء appellatis, abundans *terra.*

خاض *F. o.* 1) *n. a.* خَوْض *et* خِيَاض Ingressus fuit *aquam c. a. Inde quoque dicitur* خاض القوم فى الحديث. *Tum c.* ب *p.* Immisit in *aquam*, coegit ut intraret *c. a. r.*; 2) Immisit se praeceps in *negotium*, *periculum*, subivit illud *c. a. r. In verbis Corani* كنا نخوض مع الخائضين *supplendum videtur interpretibus* فى الباطل. Penetravit *in rem*; Miscuit (*vinum*) *c. a. r. vid.* مخوض; 3) Commovit gladium *in aliqua re* percussa *c. a. r. et* ب *instr.* II Intravit (*aquam*) *c. a. r.*; Valde commovit mixturus *rem fluidam c.* فى. III Duxit, immisit *equum* in (aquam) *c. a.* IV Immisit duxitque in aquam *iumentum suum c. a.*; *et* In aquam intrantes habuit equos *gens.* V Suscepit, conatus fuit intrare aquam. VI Simul confabulati sunt et intrarunt *sermonem c.* فى *serm.* VIII Intravit (*aquam*) *c. a. r.*

خِيَض Ex masculo femineoque ferro conflatus (*gladius*) *vid.* انيث.

خَوْضَة Margarita.

خَوَّاض Qui multum intrat aquam.

مِخْوَض Lignum quo permiscetur vinum (*ut* مِجْدَح, *quo agitatur polenta*); Lignum, quo movetur et excitatur ignis, rutabulum. *Diw. Huds.* (*Illud autem vino recenti fieri solet, quod cum uvarum scapis folliculisque seriae aliive vasi sit inditum*, *ut ita potentius evadat ac durabilius. Post quiescere sinunt*, *et oblita seria asservant. Gol.*)

مَخَاضَة *Pl.* مَخَاض *et* مَخَاوِض Locus quo transitur aqua, vadum.

خُطْ *Imperat.* Decipe hasta. V Iterum atque iterum accessit *aliquem c. a. p.*

خُوط *Pl.* خِيطَان Virga unius anni *vel* ramus mollis tenerve, *et spec.* palmes; *item* Vir corpulentus, agilis tamen et pulchra statura praeditus.

خُوطَانَة *gen. comm.* Longus tenerque, rami instar, *vir aut puella.*

خُوطَانِيَّة *Id.*

مُخَاطَة *Pers.* سپستان Radices cyperi. *Gol. ex Mar.*

خوع *n. a.* تَخْوِيعٌ Deminuit, detraxit *c.* من *r.*; Fregit exesis lateribus alveum *fluxus aquae c. a.*; Fregit et debilitavit fustigatione *c. a. p.*; Praestitit solvitque *debitum c. a. r.* V Deminuit *rem c. a. r.*; E pectore vel e naribus pituitam eiecit, Vomuit (*haec significatio Bagdadi usitata est*).

خَوْعٌ Mons constans albis lapidibus et terra; Anfractus vallis; *et* Pars terrae interior et depressior (بطن) in qua provenit pabuli camelini genus رمث appellatum.

خُوَاعٌ *Pars hanc vocem voce* تَخْبِيرٌ Stupor *explicat*, *pars voce* خَخِيرٌ Vox per nares emissa. *Non est dubium*, *quin unum ex altero vitio scribendi ortum sit. Quid sit verum*, *ignoro*.

خُوَاعَةٌ Pituita, quae e pectore vel naribus excernitur.

خَافَ *F. a. Pr.* خِفْتُ *n. a.* خَوْفٌ, خِيفٌ, خِيفَةٌ, مَخَافَةٌ Metuit *aliquem c. a. p. ab aliquo c.* من *et* عن *p. sed alicui c.* على *p.* خِيفَ عليه الموتُ Timuerunt, ne morte occumberet; *Tum quoque* Speravit (*ut* رجا timuit) *Hamas. p.* 499; 2) *F. o.* Metu superavit *alium*, plus quam ille metuens *c. a. p.*; 3) Scivit. *Ita vocem in pluribus Corani locis intelligi volunt* من خاف *et* وان امراة خافت من بعلها نشوزا .من موصٍ جَنَفا II Metu affecit, terruit *c. a. p.*; Effecit, ut alii eum metuerent, formidabilem reddidit *c. a. p.* III Metu certavit *cum aliquo* quisnam magis metueret *c. a.* IV *n. a.* إخَافَةٌ Metum iniecit, terruit *c. a. p.* V Territus fuit, expavit, metuit *c. a. r. et* من *et* عن *c. p.*; Metuit *alteri*, ne quid illi accideret mali *c. a. r. et* على *p.*; Deminuit parte detracta *c. a. r. Ita interpretantur Corani verba* او ياخذهم على تَخَوُّفٍ.

خَافٌ Meticulosus valde ac timidus *vir*.

خَوْفٌ Metus, timor. لا خوفٌ عليهم Nil metuunt. Occisio. *Ita interpretantur vocem in his Corani verbis* ولنبلونكم بشى من الخوف; *tum* Bellum, dimicatio *in his Corani verbis* فاذا جاء الخوف; *et pro* خَوْفٌ Corium rubrum quod velut in lora dissecatur.

خَافَةٌ Tunica coriacea brevior, quam induere mellarii solent, *aut* Saccus coriaceus, quo mel excipitur, *vel* Corium rotundum, quod loro constrictis oris pro sacco usurpatur, in quam ex alveari mel indunt.

خُوَافٌ Murmur, rumor, tumultus.

خَائِفٌ *Pl.* خُوَّفٌ, خُيَّفٌ, خِيفٌ *et* خَوْفٌ (*nisi hoc sit nomen collect.*) Meticulosus, timidus; *et contr.* Timorem iniiciens. *Citab Aladhdad.*

خِيفَةٌ *Pl.* خِيَفٌ Timor, metus.

تَخَاوِيفُ Terrores.

مَخُوفٌ *Fem.* ة Infestata seu metuenda via.

مُخِيفٌ Qui ruinam minatur *paries*.

مُخِيفٌ Iniiciens metum, formidabilis. المُخِيفُ Leo.

مَخَافَةٌ *Pl.* مَخَافَاتٌ Metus, timor.

مَخَاوِفُ Loca metuenda ac periculosa.

مُخَوَّفٌ Metu perculsus, territus. *Gol. et Mar.*

خَاقَ *F. o.* 1) Ornavit inauri (*puellam*) *c. a.*; 2) Subegit (*feminam*) cum quodam genitalium murmure *c. a. p.* II Dilatavit, amplum reddidit *c. a.* IV Abiit per terram et vagatus fuit. V Dilatatus et ampliatus fuit. VI Longius abfuit, distititque. VII Amplus fuit, et late patuit.

خُوقٌ Annulus, qui inditur ornamenti causa auri vel naso, et fere ex quo maior pendet; *item* Scabies.

خُوقٌ Pellis locus in quem equus veretrum retrahit.

خَوَقٌ Amplitudo; Scabies.

أَخْوَقُ *nempe* أَخْوَقُ بَابٍ *forma* أَخْزَرُ Vulva, *ob amplitudinem*, *vel* Sonus eo loco excitatus a veretri motu.

أَخْوَقُ *Fem.* خَوْقَاءُ Amplus *venter*, amplus *puteus*; late patens (*desertum*); *item* Scabiosus (*camelus*). الاخوق Luscus. الخَوْقَاءُ *Pl.* خُوقٌ Fatua mulier.

مُنْخَاقٌ *Fem.* ة Late patens, spatiosus.

خَالَ *F. o. n. a.* خَوْلٌ Custodivit, animum advertit *suis*, bene rexit *eos* curavitque *c. a. vel c.* على. *Djeuh.*; *n. a.* خَوْلٌ, خَيَالٌ Bene administravit *opes c. a. Kam.*; 2) *F. o. n. a.* خَالٌ, مَخُولٌ Superbus, arrogans fuit. *conf.* خَالَ (*med.* ى). II Possessorem compotemque fecit (*Deus*), et prae aliis donavit divitiis *c. d. a. et c. a. p. et* ب *r. et c.* ل *p.* IV Multos habuit avunculos; *item* أَخْوَلَ Avunculos multos habuit; Ex signis externis *boni quid de aliquo* indicavit

اخال فيه خالا من الخير Visus fuit videre in eo aliquid boni.

V تَخَوَّلَ (*conf.* تخيّل) Ex signis externis *aliquid boni de aliquo* indicavit; *inde dicitur* تخولت فيه خالا من الخير; Paravit, adsumsit sibi avunculum; Multam curam impendit, multum observavit et rationem *alicuius* habuit *c. a. p. et* ب *r.*, *ut in hac tradit.* كان النبى صلى الله عليه وسلم يتخولنا بالموعظة مخافة السآمة; *ita et* Perflavit terram ventus *c. a.*

X اسْتَخْوَلَ Pro servis sibi sumsit, paravit *homines c. a. p.*

اسْتَخْوَلَ *et* اسْتَخَالَ Pro avunculo habuit *c.* فى *p.*

خَالٌ *Pl.* أَخْوَالٌ, أَخْوِلَةٌ, خُؤُولٌ, خُؤُولَةٌ Avunculus; Id quod boni perspicis ex physiognomia. اخال فيه خالا من الخير; Vexillum exercitus; Admissarius niger (*de camelis*); Dominus *equi.* انا خَالُ هذا الفرس Ego sum possessor huius equi. Administrator *opum*; Vestis striatae genus ex Arabia Felici.

خَوَلٌ Lupus fraeni. *Tum comm. gen. ut Sing. et Plur.* Opes, quas Deus homini concessit, *spec.* servi et ancillae.

خَالَةٌ Matertera. هُمَا ٱبْنَا خَالَةٍ *dicitur* (*non dicitur* ابنا عمّة).

خَوَلَةٌ Dorcas femella.

خَائِلٌ *Pl.* خَوَلٌ Administrator *opum*, custos rei, *spec.* pastor; Assecla famulusque.

خُوَيْلٌ *pro* خُيَيْلٌ *Deminut. vocis* خَالٌ Naevulus.

خَوْلَانُ Tribus Iemanensis; *inde* كحل لخولان Succus lycii (حضض).

خَوَلِيٌّ *Pl.* خَوَلٌ Egregius administrator.

خُؤُولَةٌ Affinitas avunculi. *Dicitur* بينى وبينهم خُؤُولة. *Dicitur quoque* خالٌ بيّنُ الخؤولة.

أَخْوَلَ أَخْوَلَ Sparsim, dispersim, huc illuc *volitarunt scintillae ferri candentis quando cuditur*, *abiverunt homines.*

مُخَالٌ *Nempe* مُخَالٌ مُعَمٌّ Praeclaros habens patruos avunculosque. *Haec forma non adhibetur nisi c.* معم *coniuncta.*

مُخْوِلٌ (*non adhibetur haec forma*, *nisi cum* معم *coniuncta*) Multos habens avunculos.

مَخِيلٌ Dignus, aptus *c.* ل *r.* *Dicitur* انه لمخيل للخير.

خُولَنْجَان *et* خَاوَلَنْجَان Galanga, aromatis genus.

خَامَ *F. o. n. a.* خُوَمَان Fuit noxia sanitati *terra.*

خَامٌ Pannus gossipio paratus: *inprimis* crudus, non dealbatus lotione *aut* expolitus; *ita* Crudum *sericum. Gol. ex Asiat.*

خَامَةٌ Noxia sanitati *regio.* *Pl.* خَامٌ Audax, clamosa, impudens *mulier*; Mollis, viridis *de plantis in traditione* مثل المومن مثل الخامة من الزرع تميلها الريح مرة هكذا ومرة هكذا.

اخَامَةٌ Quod in tribus pedibus consistit equus, quartae ungulae anteriore parte tantum contingente terram.

خَانَ *F. o. n. a.* خَوْنٌ, خَانَةٌ, خِيَانَةٌ, مَخَانَةٌ Decepit; Fidem fefellit, in eo quod creditum erat *c. a. p. vel c.* ب *p. et* فى *r.*; Violavit *pactum*; Fefellit datam fidem *c. d. a.* (*ita vero voces* خان *et* غدر *inter se differre videntur, ut hoc in fide*, *illud in opibus adhibeatur*). خانه اللجام Elapsa est eius manibus habena. II *n. a.* تَخْوِين Perfidum infidumque esse dixit, perfidiae tribuit *c. a. p.*; *et* Deminuit *c. a. vel c.* من; Multum curae impendit, multum observavit, multam rationem habuit *c. a.* V Decepit *c. a.*; Deminuit; Deminuit *rei vim c. a. r.* تخونى فلان حقى. Multum curae impendit, multum observavit, multum rationem habuit *c. a.* (*conf.* تخول *alterumque pro altero usurpatum videtur*). VIII Decepit *c. a. p.* اختانوا انفسكم Deceperunt ac defraudarunt se invicem. X Studuit decipere.

خَانٌ *Pl.* خَانَاتٌ Taberna mercatoria, officina, *vel* Herus eius *Kam.*; *et* Hospitium mercatorum, *sive* in via *sive* in urbe, ubi cum mercibus diversantur; *item* Imperator Tatarorum *omnis*; *pecul.* Chataeorum, *et ita hodieque in Persia* magnae cuiusque provinciae praefectus seu satrapa *dicitur. Gol.*

خَوْنٌ Debilitas ac languor in visu; *item* Perfidia.

خُوَانٌ *et* خِوَانٌ (*vox Pers.*) *Pl. pauc.* أَخْوِنَةٌ *Pl. mult.* خُوُنٌ Mensa (*et propr.* quando in ea cibus non est).

خَائِنٌ, خَائِنَةٌ (*cum* ة *augmenti*) *Pl.* خَانَةٌ, خَوَنَةٌ, خُوَّانٌ Deceptor, infidus, perfidus. خائِنُ العين Leo (quod debiles eius oculi sunt); *item a praec.* خَائِنَةُ الأَعْيُن Adspectus furtivus eius quod videre minus licet; *vel* Intuitus, qui fit cum suspicione.

خَؤُونٌ Decipiens, perfidus.

خَوَّانٌ Multum et saepe decipiens, perfidus. خَوَّانٌ et خُوَّانٌ Pl. خُونٌ, خَوَنَةٌ, أَخْوِنَةٌ Nomen antiquum mensi 'abine prioris.

خَوَّانَةٌ Nates, podex.

اِخْوَانٌ idem quod خُوَّانٌ.

خوانجه Cibus, qui e nuptiis ad absentem amicum mittitur.

خُونْدُ Pers. خُداوند Dominus.

خوى 1) Diruta fuit conciditque *domus*; 2) خَوِىَ et خَوَى n. a. خَوَايَةٌ, خَوِىٌ, خَوَاءٌ, خَىٌّ Ab incolis suis vacua fuit (*domus*); 3) n. a. خَوًى, خَوَاءٌ Iterum atque iterum, consequenter, invasit pressitve, quum stomachus vacuus esset, *fames*; 4) Fefellit *ignitabulum* neque emisit ignem; 5) *F. i. n. a.* خَىٌّ Fefellerunt stellae, nec pluviam demiserunt; 6) *n. a.* خَوَايَةٌ, خَوِىٌ Rapuit, abripuit *rem c. a.*; *tum* 7) Vacuum ventrem habuit ob editum foetum *mulier*, et quum in pariendo cibum non sumsisset. b) خَوِىَ Vacuus, cavus fuit. *Dicitur quoque* خوى راسه من الدم cum sanguinem e naribus emisit. (*Gol. ex Djeuharii opere*; *sed in meo codice non reperitur.*) II Fefellerunt (*stellae*), neque pluviam miserunt *Kam.*; Ad occasum inclinarunt *stellae. Djeuh.*; *n. a.* تَخْوِيَةٌ Valde obesum evasit *pecus*; Ventrem a terra retractum atque distantem habuit in procumbendo *camelus*, *in adorando homo* atque simul lacertos a lateribus diduxit *Kam.*; Dimisit, laxavit alas *avis. Djeuh.*; *n. a.* تَخْوِيَةٌ Paravit praebuitve mulieri puerperae cibum خويه appellatum *c.* ل *p. vel c. a. p.*; Effodit fossam, et in ea accendit ignem, tum in ea *feminam* sedere iussit propter morbum, quo affecta fuit. IV Diruta fuit, conciditque (*domus*), a suis deserta fuit (*domus*); Fefellit *ignitabulum* neque emisit ignem; Fefellerunt *stellae* spem neque pluviam miserunt; Rapuit, abripuit *rem*; *item* Cepit omnia quae quis possedit *c. a.*; Valde obesa evaserunt *pecora*; *et contra* Esurivit. VIII Vacuus fuit; Inops mentis evasit; Peragravit regionem *c. a.*; Hasta confodit inter pedes anteriores et posteriores *equum c. a.*; Cepit omnia, quae aliquis possedit *c. a.*; Surripuit *vitulum fera* ac devoravit *c. a.*

خَوٌ Inanis ventre.

خاوٍ pro خَاوِىٌ *Fem.* ة Incolis vacua, aut diruta (*domus*).

خَوًى Vacuitas ventris; *Fluxus sanguinis e naribus; Firmus, stabilis; Vacuus et profundus locus inter duos montes*; Mollis terra. (*In Kamuso Calc. hoc legitur* والخوى النابت والوثنا بين الجبلين والليّن من الارض وبينه مفرج ما بين الضرع والقبل من الانعام ويمد. *In hoc necessario vitium inesse debet; nam si voci* خَوِى *addis litteram* ة, *est* خَوِيَّةٌ; *de hoc autem nullo modo dici potest, quod sequitur* ويمد Meddam quoque accipit. *Lege igitur* خَوًى *quod est cum* ة, خَوَاةٌ *et cum Medda* خَوَاءٌ.)

خَوِىٌّ Intentio, propositum.

خَوَاءٌ Vacuitas ventris; Vacuum spatium inter duas res; Interstitium inter pedes anteriores et posteriores in equo.

خَوَاةٌ Sonus; Interstitium inter mammas et vulvam *in pecoribus*.

خَاوِيَةٌ *sec. nonn.* Interiorem partem exesam habens (*palma*); *sec. al.* Radicibus evulsa.

خَوَاءٌ Interstitium inter mammas et vulvam *in pecoribus*.

خَوَايَةٌ Pars cuspidis inferior ac cava, cui inseritur extremitas *hastae*; Locus amplus interioris partis (*de homine*); Sonus, qui interdum e ventre currentis equi auditur. (*In Kamuso Calcutt. legitur* خفيف عدوه; *sed legendum est* خفيف عدوه).

خَوِىٌّ Depressior et mollis et plana terra (*Djeuh.*).

خُوَيَّةٌ Cibus qui puerperae paratur.

خَهْ *Nempe* خه بكى علينا Propera ad nos!

خَابَ *F. i. n. a.* خَيْبَةٌ Prohibitus, seclusus fuit, *spe* spe et votis, neque consecutus fuit quod volebat; 2) Iacturam fecit; 3) Incredulus fuit. II Frustratum spe et votis reddidit *aliquem Deus c. a. p.* IV Nil dedit, prohibuit.

خَيْبَةٌ Frustratio; *inde Prov.* الخَيْبَةُ خَيْبَةٌ *et* خَيْبَةً لهُ *et* خَيْبَةً لَكَ *imprecand' formula* Successu careat, nec obtineat quod vult.

خَيَّابٌ Ignitabulum fallens, quod non excudit semina ignis. خَيَّابُ بْنُ خَيَّابٍ Damnum. *Dicitur* سعيه فى خياب بن هياب.

الطريق الاخيب Via perversa, qua frustra itur.

وَقَعَ فِى وَادِى تُخُيِّبَ (*et scribitur* تُخُيِّبُ) Incidit in rem vanam et frustraneam.

خَاتَ *F. i.* 1) Effecit ut detrimentum caperent, deminuerentur *opes c. a. r.*; 2) *n. a.* خَيْت *et* خُيُوت Sonum edidit; Sonum excitavit.

خَيْتَعُور Calamitosum, magnum *infortunium* (*fortasse* خيثعور *scribendum*).

تَخَيْبِيث Magnitudo laxitasque ventris.

خَيْتَعُور Lupus; *sec. al.* Daemonum species غول; *sec. al.* Animalculum in superficie aquae semper se movens; *sec. al.* Filamenta araneae telorum instar in aëre volitantia; *sec. al.* Mundus caducus. *Domair.*

خَيْد (*ex* خَوِيد *Pers.*) Pabulum virens.

خَارَ *F. i.* 1) Factus fuit possessor boni; 2) Propitius bonusve favit. *Hinc* خار الله لك فى هذا الامر *bene precandi formula* Felicem successum in ea re largiatur tibi Deus, et bene vortat! 3) *n. a.* خَيْر, خِيَرَة, خِيْرَة Praehabuit, praetulit *aliquem alteri c. a. p. et* على *alt.*; 4) Elegit, selegit *rem c. a. r.*; 5) Vicit, superavit bonis *aliquem c. a. p.* II Praestantiorem *aliquem* habuit, praetulit *c. a. p.*; Permisit ut eligeret *c. a. p. et* بين *r. et c.* فى *r.* الله يخيّر لك Deus tibi benefecerit! III Certavit *cum aliquo* de praestantia *c. a.* V Selegit *c. a. r.* VIII Elegit *aliquem* Deus, delegit, selegit *c. a. p. et* من *r. ex qua, et* على *r. prae qua. Et dicitur* اخترت الرجالَ زيدًا Elegi e viris Saidum. Praetulit *aliquid alicui c. a. r. et* على *alt.*; *tum* Cupivit *c.* أن *verb.* X Rogavit, petiit *ab aliquo* bonum *c. a. p.*

خَيْر *Fem.* ة *Pl.* خِيَار, أَخْيَار *Pl. Pl.* أَخَايِر Bonus (*vir*); Bono bonisve abundans (*ut* خَيِّر; *vel ita differunt, ut* خَيْر *in pulchritudine*, خَيِّر *vero in religione et probitate adhibeant*). *Pl.* خُيُور Bonum, omne quod desideratur, *et* bona et opes; Equi; *et pro* اخير : هو خير منك Hic te melior est, *comm. gen. et omnis num. conf. de Sacy Anthol. gramm. p.* 39 *t. Ar.* Melior, optimus, *ut* فلانة خَيْرُهُم. (*Haec est Alachfaschi de vocis usu sententia. Si vocem* خير *tanquam adiectivum in descriptione adhibent, in feminino ei addunt litteram* ة, *quodsi vero comparativi sensum eidem tribuunt, dicunt* فلانة خيرُ الناس, *non addunt signum feminini; dicunt quoque* فلان خير الناس, *non dicunt* اخير; *neque vero dualem nec pluralem huius vocis formant, quum comparativi sensum obtinuerit.*) مَا خَيْرَ اللَّبَنَ *admirantis phrasis* Quam bonum est lac! مع انك ما وخيرًا (*pro* الخير) Tu bonum assequeris. خَيْرُ بَوَّا Grana parva similia cardamomo (قاقلّة) parvo.

خِير *sec. nonn. vox Pers.* Liberalitas; Nobilitas; Origo, radix; Habitus.

خَايِر *F.* ة Bonus.

خِيَار Electio rei, eligendi copia. *In libro* تعريفات *inscripto plures modi eligendi in commercio adnotati sunt* 1) خيار العيب *i. e.* ان يختار ردّ المبيع الى بايعه بالعيب; 2) خيار التعيين *i. e.* ان يشترى احد الثوبين بعشرة على ان يعيّن ايًّا شا; 3) خيار الرؤية *i. e.* ان يشترى ما لم يره; 4) خيار الشرط *i. e.* ان يشترط احد المتعاقدين خيار ثلثة ايام او اقل ويرده خياره. *Inde apud Arabes* Divortii species *nomen accepit; quia maritus uxori dicit* Tibi est eligendi copia. *De Sacy Chrest. T. II. p.* 48 *ed. alt.* انت بالخيار Tu eligere potes. *Orig. Pers.* Cucumeris species quae anguina dicitur; Melior pars opum. خِيَار شَنْبَر Arbor apud Alexandriam et in Aegypto frequens *Kam.* Cassia fistula, et ipsa arbor, *quod flexuosum istum cucumerem fructus refert. Gol. Scribitur etiam* خيار جنبر *Avic. l. II. p.* 271. *Spreng. hist. rei herb. T. I. p.* 260.

خَيْرَة *Pl.* خَيْرَات Bonum, res exquisita in quovis genere; Indoles ingenua; *etiam de viro* Optimus hominum. *Dicitur* فلان خَيْرَةُ النَّاس *et de femina dicitur* فلانة الخَيْرَةُ *et* فى الخَيْرَةُ من المرائين.

خِيرَة Optimus, selectus; *ita dicitur* محمد خيرة الله من خلقه; Propitii Dei favor. على خيرة الله Cum bono Deo. *Hist. Sar.*

خِيَرَة Selectio; Selectus; Optimus. *Dicitur* محمد خيرة الله من خلقه. Optima (*femina*).

خَيِّر *Fem.* ة Bonus, praestans (*vir*). *Conf.* خَيْر. الخَيِّرَة Medina urbs.

خُورَى ,خَيْرَى ,خِيرَى Boni abundans (*de viro*). خُورَى *et* خِيرَى *de femina vel* خَيْرَى *Reisk. ad Rhaz.*

خِيرِىّ *orig. Pers.* Viola alba, eiusque genera. *Diosc. III,* 138 *spec.* luteum. *Gol.*

خَيْرِيَّة Bonitas.

أَخْيِرْ *Nempe* أَخْيِرْ بِزَيْدٍ Quam bonus est Said!

أَخْيَرُ Melior, optimus.

اِخْتِيَار Electio et liberum arbitrium. *Vocis haec datur in libro* تعريفات *inscripto explicatio* الاختيار فعل ما يختير به الشي وهو من الله اختيار ما يعلم من اسرار خلقه فان علم الله تعالى قسمان قسم يتقدم وجود الشي من اللوح (*al.* في اللوح) وقسم يتأخر وجوده في خاطر (*al.* متأخر) الحلو والابلاء الذي هو الاختيار هو هذا القسم لا الاول.

خُتَيِّر *Deminut. a* مُخْتَار.

مُخْتَار Electus, exquisitus. انت بالمختار Elige, quod vis.

مُخَيْتِير *Demin. a* مختار *conf. de Sacy Anthol. gr. p.* 49 *t. Ar.*

خَاسَ *F. i.* 1) Ingratum odorem exhalavit foetuitve *cadaver*, *et in genere* Corrupta fuit *res*. *Inde dicitur* خاس البيع *et* خاس الطعام Non vendita fuit res et non esus fuit cibus, ut corrumperetur *Djeuh.*; 2) *F. i. n. a.* خَيْس, خَيَسَان Dissolvit ac violavit *pactum foedusve c.* ب *r.* (*conf.* خوس); Perfidia usus est *erga aliquem c.* ب *p.*; 3) Permansit in loco suo *c.* ب; 4) Depressit in arenam *nasum*; *inde* يُخَاسُ أَنْفُهُ Deprimitur nasus eius, *i. e.* Invitus subiicitur, et subigitur. II *n. a.* تَخْيِيس Subegit humilemque reddidit, ac coëgit *c. a. p.*

خَيْس Moeror molestiaque animi; Delictum; Error; Mendacium.

خِيس *Pl.* أَخْيَاس Arbores invicem perplexae *vel* arundines et herbae aquaticae حلفاء perplexae; *et* Lustrum leonis; *item* Lac eiusque ex uberibus radians fluxus; *inde dicitur* أَقَلَّ اللهُ خَيْسَهُ *imprecandi formula.*

خِيسَة *Pl.* خِيَس Latibulum leonis.

عِيصٌ أَخْيَسُ *et* عَدَدٌ أَخْيَسُ Numerus magnus. *Dicitur* هو في عيص اخيس Cum magno numero est.

مُخَيَّس *Locus ubi quis ad humilitatem redigitur subigiturque*; *et hinc* Carcer; *et special.* Nomen carceris ab Alio in Iraca exstructi.

مُخَيَّسَة Qui non pascere sinuntur (*cameli*), sed mactandi asservantur.

خَاشَ *F. i.* Terrore perculsus fuit, eoque perculit *alium c. a.* (*Gol. ex Kamuso*; *sed in meo non inveni verbum*).

خَيْش *Pl.* خُيُوش, أَخْيَاش Pannus lineus cuius textura tenuis est et fila grossa ex grossioribus lini partibus pectine reiectis parata; *vel* Species grossioris panni qui عصب appellatur *conf. Harir. p.* 474; Vir vilis. خيش العمل Qui cito conficit opus.

خُيُوشَة Subtilitas, tenuitas.

خَاصَ *F. i. n. a.* خَيْص Paucus fuit. b) خَيِصَ *n. a.* خَيَص Unum oculum parvum alterum magnum habuit (*de hominibus et bestiis*).

خَيْص Res pauca (*in sumendo*). *Dicitur* نلت منه خيصا.

خَائِص Pauca, quae accipitur *res*. *Dicitur* نلت منه خيصا خايصا.

خَيْصَى Res modica (*pabuli*); Res disiuncta ac disgregata. *Inde dicitur* اجتمعت خيصاهم.

خَيْصَان Paucus, parum *opum*.

أَخْيَص *Fem.* خَيْصَاء Unum cornu fractum habens *aries*, *vel* الخيصاء Unum cornu erectum alterum ad caput depressum habens *capra*; *item* Oculo altero maiore, altero minore, praeditus. الخيصاء Parvum donum. (*In Kamuso Calcutt. vox* الخيصاء *explicatur vocibus* المعتنيمة المنفية, *sed hoc vitiosum est. Legatur* المعنية المنفية *vid. Kamus. Turc.*)

خَاطَ *F. i. n. a.* خَيْط 1) Suit, consuit (*vestem*) *c. a.*; 2) Per terram serpsit fili formam referens *serpens*; 3) Praeterivit *uno vel veloci transitu* خاط اليه خيطة. II *n. a.* تَخْيِيط Prima apparuit, filorum instar, *in capite canities c.* في *cap. et c.* في *p.* V Prima affectum *canitie* fuit *caput c.* ب. VIII اختاط *et* اختطى Praeterivit uno *vel* veloci transitu.

خَيْط *Pl.* خُيُوط, خُيُوطَة *et* أَخْيَاط Filum; *inde* Agmen struthiocamelorum *vel* locustarum *Kam.* الخيط الاسود

Nigredo noctis; *contra* الخيط الابيض Prima diluculi albedo se ostendens *Kam.* *Ita vero legitur in Djeuharii opere* والخيط الاسود الفجر المستطيل ويقال سواد الليل والخيط الابيض الفجر المعترض . خيط الرقبة Medulla spinae dorsi, seu potius cervicis (*quae in modum fili exporrecta est*). *Hinc* جاحش عن خيط رقبته Pugnavit pro servanda vita. خَيْطُ بَاطِلٍ Aër, *vel* Aranearum tela, *et i. q.* لُعاب الشمس Quod telae aranearum instar in aëre ferventiore circumvolitat, *vel* Radii lucis per fenestellam in obscurum locum diffusi; *hoc nomine quoque* Longus *appellatur.*

خَيْطٌ *Pl.* خِيطَانٌ Agmen struthiocamelorum *vel* locustarum.

خَيَطٌ Longitudo colli, *qualis est struthiocamelis.*

خَائِطٌ Sartor.

خَايِطٌ *Id.*

خِيَاطٌ Acus; *et* Via; Locus transitus.

خَيْطَةٌ Filum, *pecul.* unum; Filum, quod est in fune eius, qui mel colligit *vel* in tunica gossipii quam is induit; Transitus unus vel celer: *dicitur* خاط اليه خايطة; Paxillus, ligneus clavus (*hoc idiomate Hudseilitarum Djeuh.*); Funis, *spec.* tenuior qui paratur ex arbore, quae سَلَبٌ dicitur, in Arabia Felice proveniens.

خَيْطَى Struthiocamelorum et locustarum agmen.

خَيْطَاءُ Longicollis *struthiocamelus fem.*

خَيَّاطٌ Sartor.

خِيَاطَةٌ *nomen* Acus artificium.

الخَيَّاطِيَّةُ Nomen sectae, quae originem duxit ab Abu (*al.* Ibn)- Alhasan Abu- (*al.* ben) Amru Alchajjath.

مُخَاطٌ *nempe* مخاط الشيطان Aranearum tela (*a pueris ita appellata*).

مَخِيطٌ Locus serpentis per quem repsit; Consuta *vestis.*

مِخْيَطٌ Instrumentum quo suitur, *pec.* Acus.

مَخْيُوطٌ *Fem.* ة Consuta *vestis.*

خيف *n. a.* خَيَفٌ Fuit أَخْيَفُ *camelus.* II *n. a.* تَخْيِيفٌ Descendit in locum aliquem ibique consedit; Retrocessit in pugna *c.* عن; *et* خَيَّفَ *n. a.* تخييف Distributa fuit inter plures *c.* بين *p. res*; Gingivae caro inter dentes separata fuit. IV أَخَافَ *et* أَخْيَفَ Contendit venitque ad delubrum الخيف dictum, apud Minam ibique mansit; Causa fuit *torrens*, ut homines in declivi montis loco (الخَيْف) descenderent. V Mutatus ex uno colore in alterum fuit. *Dicitur* تخيف الوانا. VIII Pervenit ad delubrum Chaif dictum apud Minam ibique mansit.

خَيْفٌ Tractus, latus; Declivis locus montis asperi; *et* Pars terrae eminentior, quam locus ubi in montana regione aqua fluit; Omnis terrae tractus aut declivis aut elatus in pede montis; *item* Pellis latusve uberis, *vel* Cutis mammarum cameli; Loculus praeputiumve veretri camelini; Ex eadem cum alio matre, diverso patre natus frater *Gol. et Mar.* الخيف Delubrum in monte Mina prope Meccam, *quod in eius clivo extructum.*

خَيَفٌ Oculorum variegatio, ita ut unus caesius, alter niger sit; *et* Laxa amplitudo praeputii camelini.

خِيفٌ Timor. *conf.* خوف. *Diw. Huds.*

خِيفَةٌ Culter; Lustrum leonis.

خِيفَةٌ Timor, *est a* خوف.

خَيْفَانٌ *Coll. nom. unit. c.* ة Locustae diversi coloris (albi, flavi, viridis), lineis variegatae, *vel* priusquam aequales et concinnae sunt earum alae, aut quae priores colores nigrum et flavum mutarunt in rubrum, *vel* emaciatae rubrae quae priore anno natae sunt; Hominum multitudo; Nomen herbae montanae.

خَيْفَانَةٌ Equus longis pedibus praeditus (*ob comparationem cum locustis*), *ut in hoc Amru l'Kaisi versu*

واركب في الروع خيفانة كسا وجهها سعف منتشر.

أَخْيَفُ *Pl.* خُوفٌ, خِيفٌ Amplum praeputium habens (*camelus*); Unum oculum caesium, et alterum nigrum habens (*vir, equus etc.*). الخَيْفَاءُ *Pl.* الخَيْفَوَاتُ Ampliore ubere eiusve pelle praedita *camela*, *aut* nonnisi dum lacte vacua est.

أَخْيَافٌ Diversi generis homines. ابناء *et* بنو الاخياف *et* اخوة اخياف *et* اخياف Una matre, at diversis patribus, prognati fratres.

خَالَ *F. a.* (*Fut.* اِخَالُ *elegantius est, quam* أَخَالُ, *quod tribui Banu-Asad proprium est. Initio forma* اخال *tribui*

Banu-Thai propria fuit, tum vero et ab aliis ita frequenter adhibita videtur, ut أُخيل paene relictum, nonnisi apud Asaditas maneret. Hamas. p. 120 infr.) 1) n. a. خَالَ, خَيْلًا, خِيلًا, خَيْلَةً, مَخِيلَةً, خَيَلَانًا (etiam [illegible] Hamas.), خِيلَةً, تَخْيَالًا, خَيْلُولَةً Imaginatus et opinatus fuit, putavit c. a. vel c. أَنْ; Falsam rem pro vera habuit (in sensu certitudinis et contr. dubii adhibetur); 2) n. a. خَيْلٌ Comedit frequenter laser seu rutam لِحِلْتِيت; 3) n. a. خَيْلٌ Claudicavit iumentum. Gol.; 4) خَيَّلَ R[illegible] forma pluviam portendit nubes Gol. ([illegible] gatio prima in usu videtur esse, usitatior est quarta.)

II n. a. تَخْيِيل (et quoque تَخْيِيل citatur) Direxit suspicionem, opinionem in aliquem c. على p. خَيَّلَ ذلك عليه Obscura haec ei res fuit; Imaginatus fuit rem aliquam, et fere dubiam, qua deceptus fuerit c. a. Dicitur خُيِّلَ إليه أنه كذا Visum ei est hoc ita esse; tum خُيِّلَ ذلك عليه Dubia ei res fuit et cur facta esset, nescivit; item Ex indiciis, seu physiognomice, de eo concepit aut videre sibi visus est aliquid boni c. في p. et c. a. r.; Ad pluviam emittendam aptum esse videbatur (coelum); Induta pelle lupi aut alius ferae et manibus pedibusque incedens homo terruit camelum, ut pullum suum amore amplecteretur; Terriculum, rem homini spectrove similem, apposuit camelae prope pullum, ad perterrendum ac prohibendum ab eo lupum c. لِ; Retinuit, absterruit a suis c. عن p.

III n. a. مُخَايَلَة Tonitru et fulgure praevio pluviam nobis praemonstravit promisitve nubes c. على p.; Arrogans, superbus fuit, gloria certavit c. aliquo c. a. p.

IV Vere similis visa fuit alicui res c. لِ p.; item أَخْيَلَ Ad pluviam fundendam parata fuit (nubes); Imaginatus fuit rem aliquam, et fere dubiam, qua deceptus fuerit c. a. أَخَالَ et أَخْيَلَ Vidit ad pluviam esse dispositam nubem c. a. أَخْيَلَ Terriculum prope cameli pullum posuit, ad deterrendum lupum c. لِ. أَخَالَ فيه خالا من الخير Conspexit in eo, concepitve de eo, indicium notamve boni. أَخَالَ In uberibus lac habuit camela; et Ornata herbis fuit terra. V Superbus fuit; Imaginatione concepta fuit res; Verisimilis visa fuit res c. لِ p. etiam c. على p.; Imaginatus fuit rem, se effecit putantem (ut actio quintae formae praecedat primae) c. a.; Bonam opinionem de aliquo concepit c. a. r. et في p. vel c. على p., at suspicando malam c. a. r. et على p. tantum; Nubibus obductum fuit coelum, et ad pluviam aptum fuit; et Pluviam portendit, atque ei comparatam concepit conspexitve nubem c. a. Gol.; Interp. Imaginatus falsa ac vana fuit de se ipso, ac superbivit Gol.; de terra [illegible] plena et ornata herbis est [illegible] fuit in [illegible] nec constitit [illegible] VI Superbus fuit, [illegible], totatim incessit superbiens, et [illegible] fuit. [illegible] VIII Modo superbi incessit; Superbus fuit; Imaginatus fuit; Putavit [illegible].

خَالٌ Superbus.

خَالٌ Ex vana fiducia in se imaginatione orta superbia, et Superbia, et Superbus et sui amore plenus; Nubes quam pluviam non [illegible], vel pluviam caditura [illegible] nubes, in qua pluvia non est; item Fulmen. Pl. خِيلَانٌ Naevus in corpore, [illegible] rotunditate et nigrore, qualis [illegible] aliis; [illegible] mollis, [illegible] genu [illegible]; et [illegible] equi; [illegible] Cr[illegible] camelo; [illegible] Dominus rei; Vexillum, [illegible]; Claudicatio; Vir liberalis; Non [illegible]; Caelebs; Coniectura et opinio ex signis externis. Dicitur أَخْيَلَ فيه مَخِيلَة. Qui [illegible] Debilis animo ac corpore; Cum aliquo [illegible], ut nunquam ab eo [illegible]; [illegible]; Bonus administrator operis, Opertimentum [illegible], amiculum ferale; Successio, imperium [illegible]. Dicitur الخير خَالِه (nisi sit [illegible]) aptitudo; Locus in quo nemo versetur, secretus; Nomen plantae [illegible] Nedjd peculiaris, cui [illegible]; Collis [illegible]; Laser; Ruta.

خَيْلٌ Coll. (aut caret singulari aut eius singulare est خَائِلٌ) Pl. أَخْيَالٌ, خُيُولٌ Equi et equites. Dicitur فلان لا يُسَايَرُ خَيْلَاهُ .لا يُطَاقُ مَعْنَاهُ وَلَا مَبْنَاهُ quod idem est atque خَيْلَه ولا تُوَاتَى

Proverbium quoque est أَخْيَلُ الخَيلُ من خُرَاسَانِهَا quo utuntur ad significandum, hominem talem esse, qualem eum habuerint.

خَيْلٌ idem quod خَيْلٌ sed rarius adhibetur; Ruta (سذاب), Laser.

خُيَلَاءُ Superbia.

خَائِلٌ Pl. خَالَةٌ Falsa imaginans sibi; Superbus.

خَيَالٌ Pl. أَخْيِلَةٌ (tanquam masculinum et femininum construitur) Phantasma, spectrum: sive somnianti appareat, sive vigilanti; Persona hominis: externa potissimum, ut eminus appareat; Pannus niger, qui in ligno

erigitur, ut a feris avibusque pro homine habeatur, cuius adspectu absterreantur; Plantae nomen.

خِيَالٌ Phantasia. *Ita haec vox in lib.* تعريفات *inscripto explicatur* الخيال في قوة تحفظ ما يدركه الحس المشترك من صور المحسوسات بعد غيبوبة المادة بحيث يشاهدها الحس المشترك كلما التفت اليها فهو خزانة للحس المشترك ومحله موخر البطن الاول من الدماغ.

خُيَيْلٌ *Demin. vocis* خَالٌ Naevulus.

خِيَلَةٌ Superbia.

خُيَلَاءُ *et* خِيَلَاءُ Vana arrogantia, superbia; *et* ذو خيلاء Gloriosus, superbus.

خَيَالٌ Phantasma, spectrum; Persona *hominis.*

خَيَّالَةٌ Equorum domini aut possessores vel agmen equorum.

قوة خيالية Facultas imaginatrix.

أَخْيَلُ (*Fem.* خَيْلَاءُ) Multos habens naevos, *vid.* خال *praec.*; *item* الأَخْيَلُ *Pl.* خِيلٌ (*sunt qui hanc vocem indeclinabilem esse dicant, dum alii si articulo careat declinabilem esse velint*) Nomen avis mali ominis *sc.* شقراق picus viridis, *aliis i. q.* صُرَدٌ; *inde dicitur* تقيت اخيل, quae albo nigroque variegata avis; *Plur.* أَخَايِلُ Falco nobilis *pec.* albus. *Hamas. p.* 705; Magis imaginans; Superbia, opinio.

أَخَايِلُ Superbus.

تَخْيِيلٌ *quod in arte rhetorica appellatur quoque* ايهام, *est*: Quod scriptor usus est voce duabus significationibus praedita, una significatione propriore et apparente, altera remotiore, ita ut legenti statim prior in mentem veniat, dum scriptor remotiorem cogitavit. *Harir. p. 76. conf. Al-Mookhtusur p.* 413.

مَخُولٌ *pro* مَخْيُولٌ Naevos habens.

مُخِيلٌ Naevos habens in corpore.

مُخِيلٌ Arrogans, superbus, vana praesertim imaginatione; Aptus, conveniens, dispositus *ad bonum c.* لِ; Is in quo indicia boni conspiciuntur; *pecul.* talis nubes, pluviam promittens.

مُخْتَالٌ Superbus.

مُخِيلٌ Pluviam portendens *nubes.*

مُخَيَّلٌ *et* مُتَخَيَّلٌ *Fem.* ة Quod alicui apparet, esse. يمضي فلان على المتخيل Incertus quidam it.

مَخْيُولٌ Naevos habens in corpore; Dorsum e picae mors vulneratum habens camelus.

مَخِيلَةٌ Superbia.

مَخِيلَةٌ *Pl.* مَخَايِلُ Indicium, ex quo interna rei praestantia cognoscitur. *Meid.*; Nubes.

مَخِيلَةٌ, مُخَيِّلَةٌ, مُخْتَالَةٌ Pluviam portendens *nubes.*

خَامَ *F. i.* 1) *n. a.* خَيْمٌ, خِيَامٌ, خُيُومٌ, خَيَمَانٌ, خَيْمُوعَةٌ Non ausus fuit: prae pusillanimitate defecit tunc adhibuit dolum et rediit *contra aliquem c.* عن *vel c. a. r. apud poet.*; 2) Sustulit (*pedem suum*) *c. a.* II Ingressus fuit tabernaculum خيمة dictum; Operuit rem altera fragrante ut eius odorem acciperet *c. a. et* ب; Tabernaculo simile fecit *c. a.*; *et* Constitit conseditque *aliquo loco c.* ب *l.* IV أَخْيَمَ *et* أَخَامَ Construxit tabernaculum خيمة dictum *c. a.* V Tabernaculum fixit *aliquo loco c.* ب; *et* Adhaesit *vesti bonus odor c.* ب.

خَامٌ Cutis non concinnata, *vel* non perfecte concinnata Sindon non lavata; *vox Persica.*

خِيمٌ *Pl.* خِيَامٌ Omnis domus e luto constructa (*si alii materia usi sunt in construenda ea* بيت *appellatur Djerir. Diw.* *Aliis* خَيْمٌ *est Pluralis a* خيمة).

خِيمٌ *ut Singul. carens vox Pers.* Quae a natura sunt insita eique propria; Undulatus nitor ensis.

خَامَةٌ In caule crescens virens seges; *vel* Manipulus viridis segetis *vel* caulis segetis virentis; Primum viride segetis arbor viridis.

خَيْمَةٌ *Pl.* خَيْمَاتٌ, خِيَامٌ, خِيَمٌ, خَيْمٌ, خِيمٌ Omne habitaculum rotundum *vel* omne, quod tribus vel quatuor fulciminibus nititur, iunco ثمام dicto obtectum, *vel* Casa omnis ex arborum ramis compacta (*conf.* خَيْمٌ); Umbra *Gol. ex Meid.*

خَيَّامٌ Scenita.

مُخَيَّمٌ Manipulus demessarum frugum.

مُخَيَّمٌ Locus, ubi aliquis tentorium figit: Castra. *Meid.*

خَيْهَفْعَى *et* خَيْهَفْعَاءُ Foetus canis natus ex lupa.